KERALA SAHITYA CHARITRAM

by

RAO SAHIB, MAHAKAVI
ULLOOR S. PARAMESWARA AIYER

Vol. V

ഗ്രന്ഥകർത്താവു്. (1948)

Travancore University Series No. 30.

കേരളസാഹിത്യചരിത്രം

അഞ്ചാം വാല്യം

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

റാവുസാഹിബ്, മഹാകവി

ഉള്ളൂർ എസ് പരമേശ്വരയ്യർ,

എം. ഏ. ബി. എൽ., എം. ആർ. ഏ. എസ്.

തിരുവിതാംകൂർ

സർവ്വകലാശാലാ പ്രസിദ്ധീകരണവകുപ്പ്

First Impression Copies 1000

Author: Ulloor S. Parameswara Iyer, M. A. B. L., M. R. A. S.

Printed by Kurur Neelakandhan Nambudiripad
at the Mathrubhumi Press, Kozhikode-1

Publishers:
The Superintendent, Department of Publications,
For the University of Travancore

August 1957 വില രൂ: 6/-

വിഷയവിവരം

വാല്യം അഞ്ച്

അറുപതാമധ്യായം

അറുപത്തൊന്നാമധ്യായം

അറുപത്തിരണ്ടാമധ്യായം

അറുപത്തിമൂന്നാമധ്യായം

അറുപത്തിനാലാമധ്യായം

കേരളസാഹിത്യചരിത്രം

വാല്യം അഞ്ച്

Part VII

അമ്പത്തേഴാമധ്യായം

കോമത്തു കുഞ്ഞുപണിക്കർ (1037_1095)—
ചരിത്രം:—സമകാലികന്മാരായ കവികളുടെ ഇടയിൽ സാമാന്യം പ്രസിദ്ധനായിരുന്ന കോമത്തു കുഞ്ഞുപണിക്കരെപ്പററിയും സ്വല്പം ഈ ഘട്ടത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. കുഞ്ഞുപണിക്കരെൻറ തറവാടു മാവേലിക്കര മുട്ടത്തു കോമത്തുവീടാണു്. അദ്ദേഹം ആ ഗൃഹത്തിലെ വെളുമ്പിയമ്മയുടേയും വിഭവപൂർണ്ണമായ ആലുമ്മൂട്ടിൽ തറവാട്ടിലെ കുഞ്ഞുശങ്കരൻ ചാന്നാരുടേയും പുത്രനായി 1037_ാമാണ്ടു കക്കടക മാസം 30_ാംനു- ജനിച്ചു.

"വിശ്വത്തിൽ വിത്തമതിനാൽ ധനദന്നു തുല്യ—
നശ്വത്ഥമൂലനിലയാധിപനാപ്തമാൻ"

എന്നു കവി ഒരവസരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ സ്മരിക്കുന്നു. മാതാവും പിതാവും ബാല്യത്തിൽ മരിച്ചുപോകയാൽ ജ്യേഷ്ഠൻ കേശവപ്പണിക്കരുടെ സംരക്ഷണത്തിലാണു് ആ ബാലൻ വളൎന്നതു്. ആ വസ്തുത കവി തൻെറ ഒന്നിലധികം കൃതികളുടെ ആരംഭത്തിൽ നിവേദനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

"കുട്ടിക്കാലത്തുതന്നെൻ ജനകജനനിമാർ
ഭൂമിവാസം വെടിഞ്ഞേ—
ന്നിട്ടക്കാലംമുതല്ക്കേ പ്രിയതയൊടിഹ മാം
കാത്തുമാത്താനുകമ്പം
തുഷ്ട്യാ രക്ഷിച്ചുപോരും ഗുണഗണനിധിയാ—
യുള്ളൊരക്കേശവാഖ്യൻ
ജ്യേഷ്ഠൻതൻപാദപത്മേ പരിചൊടിതു സമ—
ൎപ്പിച്ചിടുന്നിച്ഛയാ ഞാൻ"

എന്ന സമൎപ്പണശ്ലോകം ഹരിശ്ചന്ദ്രശതകത്തിലും രുക്മിണീസ്വയംവരം നാടകത്തിലും കാണ്മാനുണ്ടു്. ഭാഷാകൃതികൾ നിഷ്കൎഷിച്ചു വായിച്ചുള്ള സംസ്കാരമല്ലാതെ സംസ്കൃതം പറയത്തക്ക നിലയിൽ അഭ്യസിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നതായി തോന്നുന്നില്ല. പ്രശസ്യമായ രീതിയിൽ കവിതാവാസന പ്രദൎശിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതിനെക്കുറിച്ചും രുക്മിണീസ്വയംവരത്തിൽ വിനയപുരസ്സരം ഉപന്യസിക്കുന്നുണ്ടു്.

"ഭൂലോകേ പുകഴാൎന്ന സൂരിവരരിന്നെല്ലാരുമുല്ലാസമാ—
ൎന്നാലോചിച്ചൊരുമിച്ചു ഭാഷ പരിശോധിക്കും സദസ്സാകയാൽ
മാലെന്യേയവർ തെററു തീൎക്കുമതിനാൽ നന്നാകുമിന്നാകവേ
മേലാലിക്കവിയും പ്രസിദ്ധതരനാമെന്നോൎപ്പിതെന്നോമലേ.

പിന്നെ നല്ല കവിതാവാസനയും പാഠിത്തവുമുള്ളവർ കവിതയുണ്ടാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഒരത്ഭുതമായി വിചാരിക്കാനില്ല. അതൊന്നുമില്ലാത്തവർ ഞെരുക്കിപ്പിടിച്ചു വല്ലതും കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയാൽ അതല്ലേ അത്ഭുതം? അതിനെക്കുറിച്ചു സജ്ജനങ്ങൾ അഭിനന്ദിക്കയല്ലാതെ ഒരിക്കലും നിന്ദിക്കയില്ല'' എന്നു സൂത്രധാരൻ പറയുന്നതു നോക്കുക. അമ്മുക്കുഞ്ഞമ്മയായിരുന്നു പത്നി. 1095–ാമാണ്ടു ധനുമാസം 15–ാംനുയായിരുന്നു കവിയുടെ ദേഹവിയോഗം.

കൃതികൾ:—കുഞ്ഞുപണിക്കൻ 1 ഹരിശ്ചന്ദ്രശതകം, 2 രുക്മിണീസ്വയംവരം നാടകം, 3 ജനോവാനാടകം, 4 താതോപദേശം എന്നീ പദ്യകൃതികളും, 5 വിദ്യുല്ലതിക എന്ന ഒരു ഗദ്യകഥയും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത ഉത്തരോത്തരം ഉൽകർഷത്തെ പ്രാപിച്ചുവരികയായിരുന്നു. ഒടുവിലത്തെ കൃതിയായ താതോപദേശത്തിൽ ഒരു പിതാവു പുത്രിക്കു നല്കുന്ന ഉപദേശമാണ് വിഷയം. ആകെ 136 ശ്ലോകങ്ങളുണ്ട്. ചക്കുകുളങ്ങര ഓ. കല്യാണിക്കുട്ടി എന്ന തന്റെ മകൾക്കുവേണ്ടിയാണ് കവി അതെഴുതിയതു്. 1084–ൽ ആ കാവ്യം പ്രസിദ്ധീകൃതമായി. ജനോവാനാടകത്തിലെ ഇതിവൃത്തം സുവിദിതമാണല്ലോ.

കുഞ്ഞുപണിക്കന്റെ കവിതാരീതി താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങളിൽനിന്നു വായനക്കാർക്കു വിശദമാകുന്നതാണ്.

''കള്ളഗ്ഗോപകുമാര! ഗോരസമിതല്ലോർക്കേണമുൾക്കാമ്പിലി–
പ്പുള്ളിക്കേഴമൃഗാക്ഷിയെശ്ശാമതേ! പിട്ടല്ല കിട്ടില്ല തേ;
കൊള്ളാം നല്ലൊരു കൗശലം! നൃപതിമാർക്കുള്ളോരു നൽക്കന്യയെ–
ബ്ഭൃള്ളേറും പശുപൻ കൊതിച്ചിതു ധരിക്കുമ്പോൾച്ചിരിക്കും ജനം.''
(രുക്മിണീസ്വയംവരം)

''മാണിക്യകങ്കണകലാപമലങ്കരിക്കും
പാണിക്കു വൻകഠിനമായ വിലങ്ങു വച്ചോ?
പ്രാണപ്രിയേ! സുമുഖി! നിന്നെ വലിച്ചിഴച്ചി–
ക്കോണിൽക്കരേററിയവനുണ്ട മുടക്കിയെന്നോ?''
(ജനോവാനാടകം)

''നീതിക്കു ചേർന്ന നിലയിൽപ്പെരുമാറിടും സ്ത്രീ–
ജാതിക്കു വിശ്വജനവും വിടുവേല ചെയ്യും;
ധാതാവു ശൗരി ശിവനെന്നിവർ കാന്തമാർക്കു
ചേതസ്സു ചേർന്നടിമയായമരുന്നതില്ലേ?'' (താതോപദേശം)

''കള്ളം കഥിക്ക, ഭയമേററുക, ഗോഷ്ഠി കാണി–
ച്ചുള്ളം നടുക്കുക, മനസ്സിലുറപ്പു ചേർക്ക,

കൊള്ളാത്ത വാക്കുകളുരയ്ക്ക,യിതൊക്കെയോർത്താൽ–
പ്പിള്ളയ്ക്കു മേലിൽ വലുതാകിയ ദോഷമേകും."
(താതോപദേശം)

൨൨൨. സി. അച്യുതമേനോൻ (1045–1117)—അച്യുതമേനോനും സങ്ഗീതനാടകങ്ങളും:—൨൨൨. സി. അച്യുതമേനോൻ ഗുരുവായൂരിനു സമീപമുള്ള കോട്ടപ്പടിദേശത്തു നടക്കാട്ടു കൃഷ്ണൻനമ്പൂരിയുടേയും തൃശ്ശൂർ തെക്കേക്കുറുപ്പത്തു രാമഞ്ചിറമഠത്തിൽ പാറുക്കുട്ടിയമ്മയുടേയും പുത്രനായി 1045–ാമാണ്ടു കന്നിമാസത്തിൽ മൂലംനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. ബാല്യംമുതല്ക്കുതന്നെ സാഹിത്യത്തെക്കാളധികം സങ്ഗീതത്തിലായിരുന്നു വാസന. അദ്ദേഹത്തിൻെറ മാതൃസഹോദരിയായ കാവമ്മ ഒരു സങ്ഗീതവിദുഷി എന്നതിനുപുറമേ കേരളത്തിലെ ഭാഷാനാടകങ്ങളിൽ ആദ്യത്തെ നടിയുമായിരുന്നു. ആ കലാകുശല കാലകേയവധം കഥകളിയിൽ ഉവ്ശിയുടെ വേഷം കെട്ടി ആടിയിരുന്നതായി ചില പഴമക്കാർ പറയുന്നതിൽ പരമാൎത്ഥമുണ്ടോ എന്നു നിശ്ചയമില്ല. ഏതായാലും അച്യുതമേനോൻെറ സങ്ഗീതനൈഷധത്തിൽ നളൻെറ ഭാഗം അഭിനയിച്ചിരുന്നു എന്നുള്ളതു സൂക്ഷ്മമാണ്. ആ പരിസരത്തിൽ വളൎന്ന അച്യുതമേനോൻ യൗവനാരംഭത്തിൽത്തന്നെ സങ്ഗീതജ്ഞനായ കവിയായി വികസിച്ചതു് ആശ്ചര്യമല്ല. 23–ാമത്തെ വയസ്സിൽ തൃശ്ശൂർ അമ്പാടി പാറുക്കുട്ടിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. കൊല്ലം നാരായണപിള്ളയും കൂട്ടുകാരും ഒരവസരത്തിൽ എറണാകുളത്തെത്തി അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം അഭിനയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ കാവമ്മ അവരെ തൃശ്ശൂരിലേക്കു ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. ഗാനസമ്മിളിതമല്ലാത്ത അവരുടെ നാടകാഭിനയം അവൎക്കു സമഞ്ജസമായി തോന്നിയില്ല. തന്നിമിത്തം അച്യുതമേനോൻ സങ്ഗീതനൈഷധം എന്നൊരു പുതിയ നാടകം പാട്ടുകൾ ഇടകലൎത്തി രചിച്ചു. 1067–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു് അതു് അഭിനയിച്ചവരിൽ കാവമ്മയ്ക്കുപുറമേ അമ്പാടിയിൽ ഗോവിന്ദമേനോൻ ദമയന്തിയുടേയും ഗ്രന്ഥകാരൻതന്നെ കാട്ടാളൻേറയും ഭൂമികകളിൽ രങ്ഗപ്രവേശം ചെയ്തു. ആ നൈഷധമാണ് മലയാളത്തിലെ ഇദംപ്രഥമമായ സങ്ഗീതനാടകം. തന്നിമിത്തം അച്യുതമേനോനെ കേരളത്തിലെ സങ്ഗീതനാടകപ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ ഉപജ്ഞാതാവ് എന്ന നിലയിൽ കേരളീയർ ബഹുമാനിക്കുന്നു. സങ്ഗീതനൈഷധം അതിവേഗത്തിൽ നാടെങ്ങും പ്രചരിച്ചു. 1106–ൽ 18–ാമത്തെ പതിപ്പ് അച്ചടിപ്പിക്കേണ്ടിവരികയും അതോടുകൂടി 33,800 പ്രതികൾ മുദ്രിതങ്ങളാകയും ചെയ്തു. അപ്പോഴേക്കു തമിഴ്നാടകങ്ങളുടെ പ്രകാശത്തിൽ മലയാള നാടകങ്ങൾ അസ്തപ്രഭങ്ങളായിത്തീരുകയാൽ വീണ്ടും ഒരു പതിപ്പിൻെറ ആവശ്യം നേരിടുകയുണ്ടായില്ല. അച്യുതമേനോൻ നൈഷധത്തിനു പുറമേ സങ്ഗീതഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം എന്നും ഒരു നാടകമെഴുതി. നൈഷധം ഏഴങ്കത്തിലുള്ള ഒരു നാതിവിസ്തരമായ നാടകമാണ്. പത്ത

കത്തിലുള്ള ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതത്തിനു് അതിലിരട്ടിയിലധികം വലുപ്പം വരും. രണ്ടിലും അങ്കങ്ങളിൽ രങ്ഗവിഭാഗമില്ല. ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതത്തിൽ നൈഷധത്തെക്കാൾ ശ്ലോകങ്ങൾ കുറയും. ആദ്യത്തെ മൂന്നങ്കങ്ങൾ ഒന്നാം ദിവസവും, നാലും അഞ്ചും അങ്കങ്ങൾ രണ്ടാം ദിവസവും, ആറാമങ്കം മൂന്നാം ദിവസവും, ഏഴുമുതൽ പത്തുവരെ അങ്കങ്ങൾ നാലാം ദിവസവും അഭിനയിക്കുന്നതു് ആശാസ്യമായിരിക്കുമെന്നാണു് ഗ്രന്ഥകാരന്റെ ഉപദേശം. ആദ്യം അഞ്ചങ്കങ്ങൾമാത്രമേ എഴുതിയുള്ളു. പിന്നീടു ബാക്കിയുള്ള അങ്കങ്ങളുംകൂടി എഴുതി 1088 കുംഭം 10-ാംനു- പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. രണ്ടു നാടകങ്ങളിലേയും ഗാനങ്ങൾ സന്ദർഭോചിതങ്ങളായിരിക്കേണ്ട വിഷയത്തിൽ കവി കഴിയുന്നതും ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗാനങ്ങൾ സങ്ഗീതം ശരിക്കു് അഭ്യസിച്ചവർക്കല്ലാതെ പാടി ഫലിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. സ്വാമിനാഥയ്യർ എന്നൊരു ഭാഗവതർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിക്ഷയിൽത്തന്നെ ആ പാട്ടുകൾ അഭ്യസിച്ചു് അവയെ ഇരിങ്ങാലക്കുട, കൊടുങ്ങല്ലൂർ, പറവൂർ, തുറവൂർ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രചരിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. 1107-ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 25-ാംനു-യായിരുന്നു അച്യുതമേനോന്റെ മരണം.

മററു ചില സങ്ഗീതനാടകങ്ങൾ:—ററി. സി. അച്യുതമേനോൻ ഉൽഘാടനം ചെയ്ത മാർഗ്ഗത്തിൽ അനേകം ഗായകകവികൾ അദ്ദേഹത്തെ അനുഗമിച്ചു. അവരിൽ പ്രധാനന്മാർ തിരുവിതാംകൂറിൽ പരവൂർ കെ. സി. കേശവപിള്ളയും, എരുവയിൽ എം. ചക്രപാണിവാരിയരും, തെക്കേ മലയാളത്തിൽ പി. എസ്സ്. വാരിയരും, വടക്കേ മലയാളത്തിൽ നീലഞ്ചേരി ശങ്കരൻനായരും, കുട്ടമത്തു കുഞ്ഞികൃഷ്ണക്കുറുപ്പുമാണു്. ചാത്തുക്കുട്ടിമന്നാടിയാർ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ശാകുന്തളം ഒന്നാമങ്കത്തിലെ ശ്ലോകങ്ങൾക്കുപകരം പാട്ടുകൾ ഉണ്ടാക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണാനന്തരം 1088-ൽ ചക്രപാണിവാരിയർ അതിനുമേലുള്ള ശ്ലോകങ്ങൾക്കുപകരം ഗാനങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു് ആ ഗ്രന്ഥം പൂർത്തീകരിച്ചു. ഏകദേശം 1067-ാമാണ്ടിടയ്ക്കുതന്നെ തമിഴ് നാടകക്കാർ ധാരാളമായി കേരളത്തിൽ പ്രവേശിച്ചുതുടങ്ങി. തിരുവനന്തപുരത്തു വന്ന കല്യാണരാമയ്യർസെററും, രാമഡുസെററും ആ കൂട്ടത്തിൽ പ്രധാനങ്ങളായിരുന്നു. എറണാകുളത്തു് ഒരു ശാമിഅയ്യർ സെററു വന്നുചേർന്നു. ചക്രപാണിവാരിയർ വർഷീയാനാണെങ്കിലും ഇന്നും അരോഗദൃഢഗാത്രനായി വിശ്രമിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖ്യസംഗീതനാടകങ്ങൾ ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതവും (1068) രുക്മാംഗദചരിതവും (1078-80) വള്ളിയമ്മാൾചരിത്രവും (1080-85) ആണു്. ആ കൃതികൾ അഭിനയിക്കുന്നതിനാണു് ബബ്ബുലൻ എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധനായ ഒരു ഗൗഡസാരസ്വതബ്രാഹ്മണനാടൻ കായങ്കുളത്തു് ഒരു യോഗം സംഘടിപ്പിച്ചതു്. അതിൽ കുട്ടീശ്വരൻ മുതലായ മററു ചില നടനകലാകുശലന്മാരും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. കേശവപിള്ളയുടെ സംഗീതനാടകങ്ങളിൽ അതിപ്രധാനം സദാരാമയാണു്. അതിനെപ്പററി ഉപരി

പ്രസ്താവിക്കും. തൃപ്പൂണിത്തുറയിലെ എമ്പ്രാന്മാർ പാണ്ടിയിൽനിന്നു നരസിങ്ഗറാവു എന്നൊരു നടശ്രേഷ്ഠനെ വരുത്തി അനേകം നാടകങ്ങൾ അഭിനയിപ്പിച്ചു. അവിടത്തെ ഗൗഡസാരസ്വതബ്രാഹ്മണരും രാമപ്പൈസെററ് എന്ന പേരിൽ ഒരു സംഘമായി സമ്മേളിച്ചു. അതിൽ ശങ്കരത്തു നീലകണ്ഠൻപണിക്കർ ഒരങ്ഗമായിരുന്നു. തമിഴ് നാടകങ്ങളിൽ കഥാപാത്രങ്ങൾ സംഭാഷണം ചെയ്യുമ്പോൾ അവരവരുടെ മനോധർമ്മംപോലെ പൊതുവിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനു പഠിച്ചിട്ടുള്ള പാട്ടുകളാണല്ലോ പ്രായേണ പാടാറുള്ളത്. ആ ആവശ്യം നിറവേററുന്നതിനും ചക്രപാണിവാരിയർ കുറേ പാട്ടുകൾ ഉണ്ടാക്കി അവയെ സമാഹരിച്ച് ആപൽബ്ബന്ധു എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പാലക്കാട്ടിനു സമീപമുള്ള ചില ഗാനവാസനയുള്ള ബാലന്മാർ തമിഴ്നാടകക്കമ്പനികളിലും ചേർന്നു. അവരിൽ അത്യന്തം പ്രശസ്തനായിത്തീർന്ന കുയിൽനാദം വേലുനായർ അനുവാചകന്മാർക്ക് അശ്രുതപൂർവനല്ലല്ലോ. തിരുവിതാംകൂറിൽപ്പെട്ട ചെങ്കോട്ടയിൽനിന്നു വെളിയിൽ പോയി വിശ്രുതനായ ഒരു നടനാഗ്രേസരനായിരുന്നു കിട്ടപ്പാ. ഇന്നത്തെ ഹാസ്യാഭിനയകോവിദന്മാരിൽ അഗ്രഗണ്യനായ എൻ. എസ്. കൃഷ്ണന്റെ സ്വദേശം നാഗരുകോവിലാണെന്നും നാം സാഭിമാനം സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

അച്യുതമേനോന്റെ ഇതരപ്രവൃത്തനങ്ങൾ:—ഒരു പത്രപ്രവർത്തകൻ എന്ന നിലയിലും അച്യുതമേനോൻ പേരെടുക്കുകയുണ്ടായി. സുപ്രഭാതം, ചിത്രഭാനു, ഭാരതി എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു സപ്തദൈനികപത്രികകൾ അദ്ദേഹം നടത്തി. സുപ്രഭാതത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഒരു ലേഖനം കൊച്ചിയിലെ പത്രപ്രവർത്തനചരിത്രത്തിൽ ഒന്നാമത്തെ അപകീർത്തിക്കേസ്സിനു കാരണമായിത്തീർന്നു; അതിൽ അദ്ദേഹത്തിനു കോടതി നിശ്ചയിച്ച പിഴ പൊതുജനങ്ങൾതന്നെ പണം പിരിച്ച് ഒടുക്കി. കഥകളിയോടു മേനോനു വളരെ പ്രതിപത്തിയുണ്ടായിരുന്നു. ആ പ്രാചീനപ്രസ്ഥാനത്തിൽ യാതൊരു പരിഷ്കാരവും കടന്നുകൂടരുതെന്ന് അദ്ദേഹം ആയുരന്തംവരെ നിർബ്ബന്ധിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭദ്രോത്സവം ആട്ടക്കഥ കൊച്ചിയിൽ പല സ്ഥലങ്ങളിലും ആടിച്ചിരുന്നു.

കൃതികൾ:—മേനോന്റെ കൃതികളിൽ 1 സങ്ഗീതനൈഷധം, 2 സങ്ഗീതഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം, 3 ജനോവാപർവം, 4 അവസാനപ്രസ്താവന എന്നീ നാലു രൂപകങ്ങൾമാത്രമേ അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളു. അവ കൂടാതെ മദനികാമന്മഥം, പത്മവ്യൂഹഭഞ്ജനം, കുചേലഗോപാലം, രുക്മിണീസ്വയംവരം, ബാലഗോപാലൻ എന്നീ രൂപകങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വകയായുണ്ട്. അവ അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. അവയ്ക്കുപുറമേ, 5 ഭദ്രോത്സവം, 6 ഹരിഹരചരിതം എന്നീ രണ്ടാട്ടക്കഥകൾകൂടി അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു. ആട്ടക്കഥകൾക്കു ഗുണം വളരെ കുറയും. അവസാനപ്രസ്താവനയിൽ അദ്ദേഹം സാധാരണ

നാടകങ്ങളിൽ കാണുന്ന അർത്ഥശൂന്യങ്ങളായ ദീർഘപ്രസ്താവനകളെ നിശിതമായി അവഹേളനം ചെയ്യുന്നു. ശ്ലോകങ്ങൾക്കു പ്രായേണ ഗുണം കുറയും. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

''മന്ദത്വം വിട്ടു നൊറ്റിത്തിരുമിഴിയുടയോൻ
കാന്തനായ്ത്തീർന്നുവെന്നാ–
യുന്നിക്കും തോഷമോടഗ്ഗിരിസുതയരികിൽ–
ച്ചെന്നുടൻ ചേർന്നുനില്ക്കേ
കണ്ണൊക്കും കൊങ്ക തങ്കക്കരതളിരതിനാൽ
ശംഭുതാൻ തൊട്ടനേരം
കുന്നിക്കും പ്രേമഭാരാലിളകിന പുളകം
നിങ്ങളെക്കാത്തിടട്ടെ.'' (സംഗീതനൈഷധം)

''കുണ്ഡലിനി: പിട്ടുകളാൽപ്പാട്ടിൽപ്പെട്ടു
കെട്ടുപോകും പെണ്ണല്ല ഞാൻ.

വീരബാഹു: പിട്ടല്ലെടി! നിന്നിഷ്ടമെല്ലാ–
മൊട്ടും വൈകാതേകാം വാടി!

കുണ്ഡലിനി: പൊട്ടശ്ശീല ചേല കെട്ടി–
പ്പട്ടണത്തിൽ ഞാൻ വട്ടം ചുററി.

വീരബാഹു: കെട്ടേണ്ടെടി! അങ്ങു ചെന്നാലുടൻ
പട്ടുചേല നല്കാം വാടി!

കുണ്ഡലിനി: പളപള മിന്നും തോടകളും
വളകളും വാങ്ങിത്തരുമോടാ?

വീരബാഹു: വളകളും കാപ്പും തോടകളും
കളവാണി! വാങ്ങാം വാടി!

കുണ്ഡലിനി: ബുല്ലാക്കും നനുത്തുഞാത്തും കൂടെ
നല്ലതരം വാങ്ങിത്തരുമോടാ?

വീരബാഹു: എല്ലാമോരോന്നായ്ച്ചൊല്ലണമോ?
എല്ലാമേകാം പോകാം വാടി!''
(സംഗീതഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതത്തിലെ ഒരു പാട്ട്)

''വൃത്തത്തിൽപ്പിഴയും കുസന്ധികളുമെന്നല്ലർത്ഥമില്ലായ്മയും
പേർത്തോലും യതിഭംഗവും കവിതയിൽക്കാണാമതെന്നാകിലും
താർത്തേൻവാണി!യഭംഗുരൻെറ കവിതാഗ്രന്ഥങ്ങളല്ലാതെയി–
ല്ലോർത്താൽ വിററഴിയാത്തതെന്നു പലരും ചൊല്ലുന്നു കില്ലെന്നിയേ.''
(അവസാനപ്രസ്താവന)

"തടിൽപ്രഭകേണക്ക തൻനികടട്ട കടന്നങ്ങു പോ-
യിട്ടന്നൊരു നതാങ്ഗിമാർമകുടഹീരമാം മോഹിനീം
അടുത്തഥ തടുത്തു തദ്വിപുലസൗഷ്ഠവം കാണ്കയാൽ
കടുത്ത മദനാതുരൻ ദിതിജനേവമോതീടിനാൻ."

(ഹരിഹരചരിതം ആട്ടക്കഥ)

രായിരങ്കണ്ടത്തു ഗോവിന്ദമേനോൻ (1035–1105)—

ചരിത്രം:—ഗോവിന്ദമേനോൻ കൊച്ചിയിൽ നെമ്മാറദേശത്തു രായിരങ്കണ്ടത്തുവീട്ടിൽ ലക്ഷ്മിയമ്മയുടേയും പാലക്കാട്ടു മാഞ്ഞാളൂർ ഏറത്തു കരുണാകരൻനായരുടേയും പുത്രനായി 1035–ാമാണ്ടു തുലാമാസം 19–ാംനു- ജനിച്ചു. ബാല്യത്തിൽ സംസ്കൃതഭാഷ നെമ്മാറ അയ്യാശാസ്ത്രികളുടേയും മററം കീഴിൽ അഭ്യസിച്ച് അതിലും ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിലും ഗണനീയമായ വിജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷിലും സ്വപരിശ്രമംകൊണ്ടു സാമാന്യമായ അറിവു നേടിയതിനുമേൽ നെമ്മാറയിൽത്തന്നെ ഒരു ക്രിമിനൽവക്കീലായി വ്യവഹരിച്ചുതുടങ്ങി. 1064–ൽ സ്വദേശത്തു് ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്‌വിദ്യാലയം സ്ഥാപിച്ച് 1072–ൽ അതിനെ ഒരു ലോവർ സെക്കണ്ടറിസ്കൂളായും 1081–ൽ ഹൈസ്കൂളായും ഉയർത്തി. 1096മുതൽ അതു സർക്കാർഹൈസ്കൂളായിത്തീൎന്നു. അതിനുപുറമേ അദ്ദേഹം പല പൊതുക്കാര്യങ്ങളിലും സജീവമായി പ്രവർത്തിച്ചു ജനസമ്മതം സമാർജ്ജിച്ചു. 1105–ാമാണ്ടു് ഇടവമാസം 25–ാംനു- മരിച്ചു. പിതാവിൻെറ ഭാഗിനേയി പാർവ്വതിയമ്മയായിരുന്നു പത്നി.

കൃതികൾ:—ഗോവിന്ദമേനോൻ കേരളീയകുവലയാനന്ദം എന്നും, ദത്താത്രേയതന്ത്രം എന്നും രണ്ടു കൃതികൾ ഭാഷയിൽ രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ജാലവിദ്യാവിഷയകമാണു് രണ്ടാമത്തെ ഗ്രന്ഥം. 1064–ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച കേരളീയകുവലയാനന്ദം നമ്മുടെ വിശേഷശ്രദ്ധയ്ക്കു പാത്രീഭവിക്കേണ്ടതാണു്. അതിനുമുൻപു ചിററൂർ നാണുഅയ്യാശാസ്ത്രികൾ ചന്ദ്രാലോകം 1058–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും അതു സവ്യാഖ്യാനമായിരുന്നില്ല. പ്രസ്തുതപുസ്തകത്തിൽ ചന്ദ്രാലോകകാരൻ വ്യവസ്ഥാപനം ചെയ്യുകയും അപ്പയ്യദീക്ഷിതർ പില്ക്കാലത്തു വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള നൂറലങ്കാരങ്ങളും ഇരുപത്താറു ഛന്ദസ്സുകളിലായി പ്രയോഗിച്ചുകാണാറുള്ള എഴുപത്തിമൂന്നു വൃത്തങ്ങളും സമാസചക്രവും പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. ലക്ഷണലക്ഷ്യങ്ങൾ കാരികകളായി പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അവയ്ക്കു ഭാഷാപ്രവേശിക എന്ന പേരിൽ വിശദമായ വ്യാഖ്യാനം ഗദ്യരൂപത്തിലും എഴുതിച്ചേർത്തിട്ടുണ്ടു്. നല്ല ഓജസ്സുള്ളതാണു് ആ പണ്ഡിതൻെറ ഗദ്യശൈലി. ചുവടേ ചേർക്കുന്ന വാക്യങ്ങൾ അവതാരികയിൽനിന്നെടുത്തതാണു്.

"ചതുഷ്ഷഷ്ടികലാവിദ്യകളിൽ പ്രധാനഭൂതയാകുന്ന സാഹിത്യവിദ്യയാകുന്ന ഒരവയവി തൎക്കശാസ്ത്രമാകുന്ന ഉടലോടും വ്യാകരണശാസ്ത്രമാകുന്ന കരചരണാദ്യവയവങ്ങളോടുംകൂടിയതാകുന്നു. ഒരു ദേഹം അതിസൗന്ദൎയ്യമുള്ളതായിരുന്നാലും വസ്ത്രാദ്യലങ്കാരവിഹീനമായിരുന്നാൽ ശോഭിക്കാത്തപോലെ തൎക്കവ്യാകരണാദികളുടെ ജ്ഞാനം എത്രതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നാലും അലങ്കാരശാസ്ത്രജ്ഞാനമുണ്ടാകാതെ സാഹിത്യവിദ്യ ശോഭിക്കാത്തതിനാൽ തജ്ജിജ്ഞാസുക്കൾക്കു് അലങ്കാരജ്ഞാനം അത്യാവശ്യമാകുന്നു."

1064-ാമാണ്ടത്തെ ഗദ്യമാണു് ഇതെന്നു നാം സ്മരിക്കുമ്പോൾ രചയിതാവിനെപ്പററി നമുക്കുള്ള ബഹുമാനം വൎദ്ധിക്കുന്നു. ഇനി കാരികയ്ക്കും വ്യാഖ്യാനത്തിനും ഒരു ഉദാഹരണം കാണിക്കാം.

കാരിക: "കൈമൎത്ഥ്യമുപമാനത്തിന്നുണ്ടായാലും പ്രതീപമാം;
കാന്താമുഖത്തെ വീക്ഷിച്ചാലെന്തു ചന്ദ്രാംബുജങ്ങളാൽ?"

വ്യാഖ്യാനം:—"ഉപമാനംകൊണ്ടുള്ള പ്രയോജനം ഉപമേയംകൊണ്ടുതന്നെ ഉള്ളതിനാൽ ഉപമാനം നിഷ്പ്രയോജനമാണെന്ന വൎണ്ണനവും പ്രതീപാലങ്കാരം. ഉദാഹരണം: കാന്തയുടെ മുഖം കണ്ടാൽ ചന്ദ്രനെക്കൊണ്ടും പത്മത്തെക്കൊണ്ടും ഫലമെന്തു്? (ഒന്നുമില്ല). ഇവിടെ കാന്തയുടെ മുഖം കാണുന്ന സമയത്തിൽ ചന്ദ്രപത്മങ്ങളെക്കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ആനന്ദം ഉള്ളതുകൊണ്ടു ചന്ദ്രപത്മങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രയോജനമില്ലെന്നു വൎണ്ണിക്കയാൽ പ്രതീപം."

കെ. സി. കുഞ്ഞൻവൈദ്യൻ (1043–1087)—വാരണപ്പള്ളിക്കുടുംബം:—മധ്യതിരുവിതാംകൂറിൽ പ്രധാനവും പ്രസിദ്ധവുമായി വാരണപ്പള്ളി എന്നൊരീഴവകുടുംബമുണ്ടു്. കരുനാഗപ്പള്ളിയിൽ കൃഷ്ണപുരത്തു് ഓച്ചിറ ക്ഷേത്രത്തിനു സമീപമുള്ള 'ആനയടി' എന്ന തറവാടാണു് ആ കുടുംബത്തിനു കൂടസ്ഥിതമായിട്ടുള്ളതു്. അതിൽനിന്നു കരുനാഗപ്പള്ളി പുതുപ്പള്ളിയിലും കാൎത്തികപ്പള്ളി മുതുകുളത്തും വാരണപ്പള്ളി എന്ന പേരിൽ രണ്ടു ശാഖകൾ അങ്കുരിച്ചു. കുഞ്ഞൻവൈദ്യൻ 1043-ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം ഓച്ചിറയ്ക്കു സമീപമുള്ള ആനയടിവീട്ടിൽ കൊച്ചിക്കാവമ്മയുടേയും തിരുവല്ലാ മാന്നാറു പാവുക്കര കുറക്കോട്ടുവഞ്ചിയിൽ കൊച്ചുകൃഷ്ണന്റേയും പുത്രനായി ജനിച്ചു.

പുതുപ്പള്ളി വാരണപ്പള്ളിവീട്ടിലെ ചില കവികൾ:—പുതുപ്പള്ളി വാരണപ്പള്ളിത്തറവാട്ടിലെ പല അംഗങ്ങളും സാഹിത്യരസികന്മാരും കലാപോഷകന്മാരുമായിരുന്നു. അവരിൽ വാരണപ്പള്ളി കുഞ്ഞുകൃഷ്ണപ്പണിക്കർ വാരണപ്പള്ളി എസ്സ്. ഗോവിന്ദപ്പണിക്കർ എന്നിവരെക്കുറിച്ചു് ഒന്നോ രണ്ടോ വാക്കു് ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നതു് അസങ്ഗതമായിരിക്കയില്ല. കുഞ്ഞുകൃഷ്ണപ്പണിക്കർ 1035-ാമാണ്ടു് ആറാട്ടുപുഴ

കല്ലിശ്ശേരിവീട്ടിൽ വേലായുധപ്പണിക്കരുടെ പുത്രനായി ജനിച്ചു. 1077-ാമാണ്ടു കന്നിമാസത്തിൽ മരിച്ചു. തനിക്കു പരിചിതന്മാരായ പല പ്രഭുക്കന്മാരുടേയും ഗുണദോഷങ്ങൾ നിരൂപണംചെയ്യുന്ന രീതിയിൽ ശതഗുണം എന്നൊരു കാവ്യം രചിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ അനുജൻ ഗോവിന്ദപ്പണിക്കർ 1036-ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസത്തിൽ പിതൃകുടുംബമായ ആനസ്ഥാനത്തു ജനിച്ചു. കേശവപ്പണിക്കർ എന്നായിരുന്നു അച്ഛൻെറ പേർ. ബാല്യത്തിൽ പിതൃവ്യനായ വെളുമ്പൻ പണിക്കരുടെ കീഴിൽ സംസ്കൃതം പാഠിച്ചുതുടങ്ങി; വെളുമ്പൻപണിക്കർ 1027-ൽ ജനിച്ചു; 1082-ൽ മരിച്ചു. ഗോവിന്ദപ്പണിക്കർ 1050-ൽ അച്ഛൻ മരിച്ചപ്പോൾ സ്വഗൃഹത്തിലേക്കു പോന്നു. അവിടെ കണ്ണമ്പള്ളി രാമൻപിള്ളയുടെ ശിഷ്യനായി കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങളും ജ്യോതിഷവും അഭ്യസിച്ചു. 1055-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു മാത്തൂർ കുടുംബത്തിലെ അന്നത്തെ കാരണവർ എരുവയിൽ പട്ടയത്തുകുടുംബത്തിൽ നിന്നു വിവാഹംചെയ്തു് അവിടെ താമസിച്ചുവന്നിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു് അഷ്ടാങ്ഗഹൃദയവും പ്രവേശകത്തിൽ (വ്യാകരണം) ഏതാനും ഭാഗവും പഠിച്ചു. അക്കാലത്തെ പല പത്രങ്ങളിലും ശ്ലോകങ്ങൾ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു. പാഞ്ചാലീസ്വയംവരം കുറത്തിപ്പാട്ടു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതിയാണു്.

കുഞ്ഞൻവൈദ്യൻെറ വിദ്യാഭ്യാസം:—വൈദ്യൻ സ്വപിതാവിൽ നിന്നു ബാലപാഠങ്ങൾ അഭ്യസിച്ചതിനുമേൽ താമരക്കുളം പരമേശ്വരൻ പിള്ളയുടെ കീഴിൽ ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസവും പതിമ്മൂന്നാമത്തെ വയസ്സിൽ പുതുപ്പള്ളി വാരണപ്പള്ളിവീട്ടിൽ താമസിച്ചു കണ്ണമ്പള്ളി രാമൻപിള്ളയോടു് ഉപരികാവ്യങ്ങളും നാടകാലങ്കാരങ്ങളും പഠിച്ചു. അതിനുമേൽ തിരുവനന്തപുരത്തു നാലു കൊല്ലം താമസിച്ചു വെളുത്തേരി കേശവൻ വൈദ്യൻേറയും പി. കെ. കൃഷ്ണൻവൈദ്യൻേറയും ശിഷ്യനായി അഷ്ടാങ്ഗഹൃദയവും അഭ്യസിച്ചു. തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിച്ച കാലത്തു് പേട്ടയിൽ രാമൻപിള്ളആശാൻ മലയാളിസഭയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മലയാളിപ്പത്രത്തിൽ പി. വേലായുധൻ ബി. എ.യുടേയും മററും ഉപദേശമനുസരിച്ചു ഗദ്യലേഖനങ്ങൾ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

അനന്തരജീവിതം:—വൈദ്യൻ തിരുവനന്തപുരത്തെ പഠിത്തം കഴിഞ്ഞു തിരിച്ചു കായംകുളത്തു ചെന്നു് ഒരു വൈദ്യശാല സ്ഥാപിച്ചു. ആയിടയ്ക്കായിരുന്നു മനോരമയുടെ ആവിർഭാവം. മനോരമ, സുജനാനന്ദിനി തുടങ്ങിയ പല പത്രങ്ങളിലും ഗദ്യപദ്യങ്ങൾ എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. 1074-ൽ കൊല്ലത്തുനിന്നു നടത്തിവന്നിരുന്ന ചന്ദ്രിക എന്ന മാസികയുടെ ഉപപത്രാധിപരായി. 1076-ൽ വനംവക ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിൽ ഒരു ചെറിയ ജോലി സ്വീകരിച്ചു് ഒന്നുരണ്ടു വർഷം കഴിച്ചുകൂട്ടി. 1078-ൽ കൊല്ലം സർക്കാർ ഇംഗ്ലീഷ്ഹൈസ്കൂ

ളിൽ സംസ്കൃതപണ്ഡിതനായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. അവിടെ പിന്നീടു മലയാളപണ്ഡിതനായും ജോലി നോക്കീട്ടുണ്ടു്. സുജനാനന്ദിനിയിൽ കോകിലം എന്നും ചന്ദ്രികയിൽ കനകമങ്ഗലം എന്നുമുള്ള വ്യാജനാമങ്ങളിൽ തുടർച്ചയായി ലേഖനങ്ങൾ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ചന്ദ്രികയിലെ ലേഖനപരമ്പര ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ഭാഷാകുമാരസംഭവത്തെ വിഷയീകരിച്ചുള്ളതാണു്. 1062–ാമാണ്ടോടുകൂടി കൃഷ്ണപുരത്തുതന്നെ സ്ഥിരമായി താമസിച്ചു് അവിടെ നല്ല നിലയിൽ ഒരു വൈദ്യശാല സ്ഥാപിച്ചു നടത്തി ആ വൃത്തിയിൽ യശസ്സു നേടി. സമുദായസംബന്ധമായും വിദ്യാവിഷയകമായുമുള്ള പല പ്രവൃത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടു പൊതുജനസേവനം അനുഷ്ഠിച്ചു. മരണം 1087–ലായിരുന്നു.

കൃതികൾ:—വൈദ്യന്റെ കവിത വിശിഷ്ടമാണെന്നു പറയുവാൻ പാടുള്ളതല്ല; എങ്കിലും തീരെ മോശവുമല്ല. അദ്ദേഹം പതിന്നാലാമത്തെ വയസ്സിൽ 1 അഹല്യാമോക്ഷം ഊഞ്ഞാൽപ്പാട്ടും, 2 പതിനഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ ശംബരവധം അമ്മാനപ്പാട്ടും എഴുതി. 3 1067–ാമാണ്ടു രചിച്ച വാസവദത്ത എന്ന ഖണ്ഡകാവ്യം കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാനെക്കൊണ്ടു തിരുത്തിച്ചു് 1074–ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. നൂറെറാന്നു ശ്ലോകങ്ങൾ അടങ്ങിയ ആ കൃതി വാസവദത്ത എന്ന സംസ്കൃതാഖ്യായികയിലെ ഇതിവൃത്തം സംക്ഷേപിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണു്. 4 രുക്മിണീസ്വയംവരം ഊഞ്ഞാൽപ്പാട്ടും, 5 കുചേലഗോപാലം അമ്മാനപ്പാട്ടും കൊല്ലത്തു താമസിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാക്കി. 6 1084–ൽ മൂന്നു ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ എന്ന പേരിൽ ഒരു ചെറിയ പുസ്തകം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. അതിൽ ശങ്കരീസ്തോത്രവും ഹർമ്മ്യപഞ്ചകവും നിസ്സാരങ്ങളാണെങ്കിലും, തന്റെ പുത്രൻ ബാലകൃഷ്ണന്റെ അകാലചരമത്തെ വിഷയീകരിച്ചു് അൻപത്തിമൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള വിലാപകാവ്യം നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയെ ആവർജ്ജിക്കുന്നു. വസന്തതിലകം ഭാണവും ഋതുസംഹാരകാവ്യവും തർജ്ജമ ചെയ്യുവാൻ ആരംഭിച്ചുവെങ്കിലും അവ മുഴുവനായിട്ടില്ല. വാസവദത്ത, എന്റെ പുത്രൻ എന്നീ കൃതികളിൽ നിന്നുമാത്രം ഓരോ ഉദാഹരണം ഉദ്ധരിക്കാം.

വാസവദത്ത:—

"സന്ധ്യാകാലം സമീക്ഷിച്ചണയുമൊരളവിൽ–
 സ്സന്തതം വെന്തുനീറും
ചെന്തീയിൻകട്ടപോൽത്തൻ കരളുരുകി മഹാ–
 കാമിയായ് ഭൂമിപാലൻ
എന്തൊക്കെക്കാട്ടിയെന്നും ചിതമൊടു പറവാ–
 നിന്നെനിക്കാവതല്ലേ
സന്താപം കണ്ടൊരസ്സാക്ഷിണി സുമമയിയാ–
 യുള്ളൊരശ്ശയ്യതന്നെ."

എൻെറ പുത്രൻ:—

''സ്വർണ്ണവർണ്ണമിയലുന്നൊരു ചുണ്ടും
കർണ്ണികാരസുഷമം തവ മുക്കും
എണ്ണിയെണ്ണിയിവനൊന്നു നുകർന്നി-
ല്ലുണ്ണി! മണ്ണിനിരയായി മറഞ്ഞോ?''

പുതുപ്പള്ളി പി. കെ. പണിക്കർ (1061-1098)—

ജനനം:—പി. കുഞ്ഞുപണിക്കർ 1061-ാമാണ്ടു കന്നിമാസം 24-ാംനു- മാതൃഗൃഹമായ കൊല്ലംപേരൂർ കളിയലഴികത്തുവീട്ടിൽ ജനിച്ചു. മാതാവായ കാർത്യായനിയമ്മയുടെ മൂലകുടുംബം കുന്നത്തൂർത്താലൂക്കിൽ ഇളങ്ങമംഗലത്തു് അകത്തയ്യടിയാണു്. ഇളമ്പിലാശ്ശേരി കൃഷ്ണനാശാൻ എന്ന ഭാഷാഭിമാനിയുടെ ദ്വിതീയപുത്രിയായ ആ സ്വചരിതയ്ക്കു സാമാന്യമായ വൈദുഷ്യമുണ്ടായിരുന്നു. പുതുപ്പള്ളി വാരണപ്പള്ളി കുടുംബത്തിലെ ഒരംഗവും ആട്ടപ്പാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ വിശ്രുതനുമായിരുന്ന പത്തേഴത്തു കിഴക്കേതിൽ കുഞ്ഞുകുഞ്ഞുപണിക്കരായിരുന്നു അച്ഛൻ. അദ്ദേഹം ആറാട്ടുപുഴ വേലായുധപ്പണിക്കരുടെ മകനാണു്.

വിദ്യാഭ്യാസം:—ബാല്യത്തിൽ പിതൃവ്യനായ വാരണപ്പള്ളി കുഞ്ഞുകൃഷ്ണപ്പണിക്കരുടെ അടുക്കലും തദനന്തരം പിതൃഭാഗിനേയനായ കുഞ്ഞുപണിക്കരുടെ അടുക്കലും സംസ്കൃതത്തിൽ പ്രാഥമികപാഠങ്ങൾ അഭ്യസിച്ചതിനുമേൽ വാരണപ്പള്ളി വെളുമ്പൻപണിക്കരുടെ അടുക്കലും ചില കാവ്യങ്ങൾ വായിച്ചു. 1078മുതൽ കുമ്മമ്പള്ളി രാമൻപിള്ള ആശാൻെറ അന്തേവാസിയായി നൈഷധവും നാടകാലങ്കാരങ്ങളും തർക്കസങ്ഗ്രഹവും സിദ്ധാന്തകൗമുദിയിലെ ചില പ്രകരണങ്ങളും ജ്യോത്സ്യവും അഭ്യസിച്ചു. അപ്പോഴേക്കു് ഇരുപത്തിരണ്ടു വയസ്സായി. അതോടുകൂടി പുതുപ്പള്ളിയിൽ വിജ്ഞാനസന്ദായിനി എന്ന പേരിൽ ഒരു സംസ്കൃത പാഠശാല സ്ഥാപിച്ചു് അതു നല്ല നിലയിൽ നടത്തിത്തുടങ്ങി. 1088-ൽ അമ്മ മരിച്ചു. 1089-ൽ വാരണപ്പള്ളി ശാന്താദേവിയെ വിവാഹം ചെയ്തു. ജന്മംകൊണ്ടു തൻെറ സമുദായത്തോടു ചിലർ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്ന അവജ്ഞ അദ്ദേഹത്തെ വളരെക്കാലമായി ദുഃഖിതനും പ്രക്ഷുബ്ധനുമാക്കിത്തീർത്തിരുന്നു. ആ അസമത്വബോധത്തിൽനിന്നു മുക്തനാകുന്നതിനുവേണ്ടി 1095-ാമാണ്ടു മേടമാസം 17-ാംനു- കൽക്കട്ടാ ബ്രഹ്മസമാജത്തിലെ ഒരംഗമായിച്ചേർന്നു. ബ്രഹ്മവിദ്യാസംഘത്തിലെ ഒരു മിഷണറിയായ ഹേമചന്ദ്രസർക്കാർ അദ്ദേഹത്തിനു ബ്രഹ്മവിദ്യാഭൂഷൺ എന്ന ബിരുദം സമ്മാനിച്ചു. ജാതിമതാദികളുടെ തത്ത്വത്തെപ്പററി പല സ്ഥലങ്ങളിലും ഉജ്ജ്വലമായി പ്രസങ്ഗിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. 1098-ാമാണ്ടു മേടമാസം 31-ാംനു- പണിക്കർ ജ്വരാതിസാരം ബാധിച്ചു് അകാലമരണം പ്രാപിച്ചു.

കൃതികൾ:—പണിക്കർ തനിക്കു ലഭിച്ച സംസ്കൃതപാണ്ഡിത്യം നിരന്തരമായ ഗ്രന്ഥപാരായണംകൊണ്ടു വളരെ വർദ്ധിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം

ഭാഷയ്ക്കു രണ്ടു വിലയേറിയ രത്നങ്ങൾ സമപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവയിൽ ആദ്യത്തേതു കുലശേഖരവമ്മരചിതമായ തപതീസംവരണം നാടകത്തിൻെറ തജ്ജമയും, രണ്ടാമത്തേതു കേദാരഭട്ടൻെറ വൃത്തരത്നാകരത്തിനു രചിച്ച സവാത്ഥസുബോധിനി എന്ന കൂലങ്കഷമായ വ്യാഖ്യാനവുമാണു്. ആ വ്യാഖ്യാനം 1091–ൽമാത്രമേ അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ളു എങ്കിലും 1086–ലായിരുന്നു അതു മുഴമിപ്പിച്ചതെന്നു ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിൽ കാണുന്നു. രാമൻപിള്ള ആശാൻ അതു പരിശോധിച്ചിട്ടുമുണ്ടു്. സാരാത്ഥസുബോധിനി തന്നെയാണു് പണിക്കരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഗുണപൗഷ്കല്യംകൊണ്ടു പ്രാഥമ്യം അഹിക്കുന്നതു്. തപതീസംവരണവും 1090–നുമുൻപു് എഴുതിയതാണു്. ആ നാടകം കവി സമഞ്ജസമായ രീതിയിൽ തജ്ജമ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഉത്തരരാമചരിതം, ആശ്ചര്യചൂഡാമണി മുതലായവയുടെ കൂട്ടത്തിൽ അതിനേയും ചേക്കാം. ആ രണ്ടു കൃതികൾക്കുംപുറമേ സ്വഭാര്യയുടെ മാതുലൻ മജിസ്ട്രേട്ടു് എസ്സ്. പത്മനാഭപ്പണിക്കരുടെ അകാലചരമത്തെ വിഷയീകരിച്ചു് 3 പ്രിയവിയോഗം എന്നൊരു വിലാപകാവ്യവും 4 സാഹിത്യമഞ്ജൂഷ ഒന്നാം ഭാഗവുംകൂടി അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടു്. സാഹിത്യമഞ്ജൂഷ നവീനസമ്പ്രദായത്തിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഏതാനും ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളുടെ സമുച്ചയമാണു്. സാഹിത്യദപ്പണം വിവത്തനം ചെയ്യാൻ ആരംഭിച്ചുവെങ്കിലും ആ പണി പൂത്തിയായില്ല. താഴെ കാണുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾകൊണ്ടാണു് വൃത്തരത്നാകരം ഉപസംഹരിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

"യസ്യാംബാ സുഗുണൗഘലവാസവസതിഃ കാത്യായനീ യസ്യ വൈ
താതോ ഹസ്തിവിഹാരമന്ദിരഭവശ്ശ്രീബാലബാലാഹ്വയഃ
യസ്യാചാര്യവരസ്തു പണ്ഡിതപതിശ്ശ്രീരാമദാസോ മഹാൻ
തേനേയം വിവൃതിമ്മയാ വിരചിതാ വൃത്താഗമോല്ലാസിനീ.

രസനാഗനഭശ്ചന്ദ്രമിതേ കോളംബകേ രവൗ
മിഥുനേ പ്രഥമാംശസ്ഥേ സമാപ്തേയഞ്ച പഞ്ചികാ.

കൈലാസനാഥപാദാബ്ജേ ഭ്രമദ്ഭൃംഗായതേ മനഃ
യസ്യ തം ഭാവയേ ഭക്ത്യാ രാമദാസഗുരും സദാ."

മററു കൃതികളിൽനിന്നു ചില ഭാഗങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

തപതീസംവരണം:—

"ഭംഗ്യാ പൊങ്ങിയ നാസ, പീവരഗളം, കുന്നിക്കുമംസങ്ങളിൽ–
ത്തങ്ങീടും മണികുണ്ഡലങ്ങൾ വിലസും കണ്ണങ്ങൾ, മുട്ടോളവും
തൂങ്ങീടുന്ന കരങ്ങൾ, തങ്കനിറമങ്ങായാമമീമട്ടിലായ്
മങ്ങാതാരുടെ രൂപമിങ്ങു ജനതക്കേകുന്നു സന്തുഷ്ടിയെ."

''ഏറ്റം ഗുല്ഗുല്ലുധൂപമാന്സിതമായ് നീൎത്തുള്ളിയാൽ ശുഭ്രമാ–
യാരാൽ കുങ്കമരേണു ചേൎന്നരുണമായ് കൎപ്പൂരപൂൎണ്ണാഢ്യമായ്,
സൗരഭ്യാഹൃതമത്തഭൃംഗയുതമായ് മാൎഗ്ഗക്ലമച്ഛേദിയായ്,
സ്വൈരം വീശി വനാന്തവായു കവരുന്നുണ്ടത്ര നാസാപുടം.''

സാഹിത്യമഞ്ജൂഷ:—

''പൊൽത്താമരപ്പൂവുമണത്തെയെടുത്തുഷസ്സി–
ലെത്തും മനോമദനനാകിയ മന്ദവായു
ഉൾത്തൂന്നിടും ഫലദലങ്ങളെയാവഹിച്ചി–
ട്ടത്യന്തഭംഗിയൊടു നിന്നലയും തരുക്കൾ.'' (ശീഘ്രു)

ഈ സമുച്ചയത്തിൽ ഏറ്റവും വികാരോദ്ദീപകമായി എനിക്കു തോന്നീട്ടുള്ളതു് ഒരു ദയനീയസംഭവം എന്ന കൃതിയാണ്. അതിൽനിന്നു മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങൾ ചുവടേ ചേൎക്കുന്നു.

''വരികെൻ ചെറുമക്കളേ! നിരാ–
ശ്രയരേ! നിങ്ങൾ സമാശ്വസിക്കുവിൻ
ഹഹ! നിങ്ങളുഴന്നിടുന്നൊരീ
നില കണ്ടുള്ളു തകൎന്നിടുന്നു മേ.

അഴൽ നിങ്ങൾ പരിത്യജിക്കുവിൻ!
ശുഭഭാവിക്കിതു ഹേതുവോൎക്കുവിൻ!
ഭഗവാനലിവാൎന്നിതാ കൃപാ–
മൃതബിന്ദുക്കൾ പൊഴിപ്പു നിങ്ങളിൽ.

എരിയും കഠിനാതപം നര–
ൎക്കുരുതാപത്തെയണച്ചുമെങ്കിലും
അതിശീതളവൎഷധാരകൾ–
ക്കതുതാൻ കാരണമായിടുന്നിതേ.''

കവിയൂർ വെങ്കടാചലമയ്യർ (1050–1116)—ചരിത്രം:—കവിയൂർ വെങ്കടാചലമയ്യരുടെ കുടുംബം ടിപ്പുവിൻെറ ചേലക്കലാപകാലത്തു പാലക്കാട്ടുനിന്നു് ഓടിവന്നു തിരുവിതാംകൂറിൽ കവിയൂർദേശത്തു താമസമുറപ്പിച്ചതാണ്. കവിയുടെ പിതാവു നാരായണയ്യരും മാതാവു പാൎവതിഅമ്മാളുമായിരുന്നു. ജനനദിവസം 1050–ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 8–ാംനു–യാണ്. മകനു നാലു വയസ്സു പ്രായമായപ്പോൾ അച്ഛൻ മരിച്ചുപോകയാൽ അമ്മയുടെ പോഷണത്തിൽ ആ ബാലൻ വളൎന്നു. പാൎവതിഅമ്മാളുടെ സ്വദേശം തിരുനെൽവേലി ജില്ലയിൽപ്പെട്ട അംബാസമുദ്രംഗ്രാമമാണ്. കവി തിരുവല്ല മലയാം പള്ളിക്കൂടത്തിൽ ചേൎന്നു പഠിച്ചു. തെങ്കാശി രാമസ്വാമിശാസ്ത്രികൾ

എന്ന പണ്ഡിതനാണു് സംസ്കൃതം പഠിപ്പിച്ചതു്. അനന്തപുരത്തു പോയി കുറേക്കാലം താമസിച്ചു് അവിടെയും ആ ഭാഷ അല്പം അഭ്യസിച്ചു. പിന്നീടു സംസ്കൃതത്തിൽ നേടിയ വിജ്ഞാനമെല്ലാം സ്വപരിശ്രമത്തിന്റെ ഫലമായിരുന്നു. പതിനാറാമത്തെ വയസ്സിൽത്തന്നെ മലയാളം പള്ളിക്കൂടത്തിൽ ഒരു ഉപാധ്യായനും പിന്നീടു പ്രധാനാധ്യാപകനുമായി. ആയിടയ്ക്കു പൂത്തില്ലത്തിൽ നാരായണൻപോററിയുടെ ആവശ്യമനുസരിച്ചു് അഞ്ചങ്കത്തിൽ മോഹിനീവിഭ്രമം എന്ന നാടകം എഴുതി 1068-ൽ കോട്ടയം മനോരമ അച്ചുക്കൂടത്തിൽ അച്ചടിപ്പിച്ചു. അതു കണ്ടു് ആനന്ദഭരിതനായ കെ. ഐ. വറുഗീസ്മാപ്പിള കോട്ടയത്തു് എം. ഡി. ഹൈസ്കൂളിൽ ഇംഗ്ലീഷ്‌വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുവേണ്ട സൗകര്യം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കാമെന്നു വാഗ്ദാനം ചെയ്യുകയാൽ വാധ്യാർവേല രാജികൊടുത്തു് 1069-ൽ ആ ഹൈസ്കൂളിൽ പഠിത്തം ആരംഭിച്ചു. അവിടെ മട്രിക്കുലേഷൻക്ലാസ്സുവരെ എത്തിച്ചേർന്നുവെങ്കിലും രോഗംനിമിത്തം പരീക്ഷയിൽ ചേരുവാൻ സാധിച്ചില്ല. വീണ്ടും മലയാളം സ്കൂളിൽ അധ്യാപകവൃത്തി അംഗീകരിച്ചു. 25-ാമത്തെ വയസ്സിലായിരുന്നു അതു്. കുന്നത്തുനാട്ടു കുവപ്പടി അഗ്രഹാരത്തിൽ ലക്ഷ്മിയമ്മാളെ വിവാഹം ചെയ്തു. 1106-ൽ അടുത്തുൺപററി സ്വദേശത്തു പോന്നു. 1116-ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം 24-ാംനു- ഒരു മോട്ടാർവണ്ടി കയറിയതിന്റെ ഫലമായി മരണംപ്രാപിച്ചു.

കൃതികൾ:—വെങ്കടാചലമയ്യർ 1 മോഹിനീവിഭ്രമം നാടകത്തിനു പുറമേ, 2 മൂലകാസുരവധം അഥവാ സീതാവിജയം, 3 ദ്രൗപദീപരിണയം എന്നീ രണ്ടു് ആട്ടക്കഥകളും, 4 ഉഷാകല്യാണം സംഗീതനാടകവും, 5 ലക്ഷ്മീകേരളം, 6 രുക്മിണീസ്വയംവരം എന്നീ രണ്ടു കാവ്യങ്ങളും, 7 ഭാഷാഭാരതചമ്പു ആദ്യത്തെ മൂന്നു സ്തബകങ്ങളും, 8 വിവിധവിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു് അന്യാപദേശരൂപത്തിൽ കുസുമമഞ്ജരീവൃത്തത്തിൽ 200-ൽപ്പരം ശ്ലോകങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രകൃതിതത്ത്വം എന്ന കാവ്യവും, 9 അശ്രുകിരണം എന്ന പേരിൽ രണ്ടു വിലാപകാവ്യങ്ങളുടെ സമാഹാരവും, 10 ആഞ്ജനേയസ്തവം എന്ന പേരിൽ സംസ്കൃതത്തിൽ ഒരു ശതകവും നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവയിൽ പ്രധാനങ്ങൾ ഭാരതചമ്പുവും പ്രകൃതിതത്ത്വവുമാണു്. ഭാരതചമ്പുവിന്റെ ഭാഷാനുവാദം പ്രശംസാർഹമാണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. അതു മുഴമിപ്പിക്കാത്തതു ചുനക്കര ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണവാരിയർ ആ പണിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു് അറിഞ്ഞതുകൊണ്ടാണു്. പ്രകൃതിതത്ത്വത്തിൽ 102 ശ്ലോകങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതു സംസ്കൃതത്തിലോ ഇതരഭാഷയിലോ ഉള്ള ഒരു മൂലഗ്രന്ഥത്തിന്റെ തർജ്ജമയല്ല; എന്നാൽ ആശയങ്ങൾ മിക്കവാറും പരകീയങ്ങളാണു്. രചനാരീതി പരിശോധിച്ചാൽ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ അന്യാപദേശശതകത്തിന്റെ കനിഷ്ഠസഹോദരസ്ഥാനത്തിനു് അതു് അവകാശിയാണെന്നു കാണാം. പ്രതിപാദ്യവൈചിത്ര്യംകൊണ്ടും ആ ഖണ്ഡകാവ്യം പ്രശംസനീയമായിരിക്കുന്നു. അശ്രുകിരണത്തിലെ

വിഷയം ദമയന്തിയുടേയും ദശരഥൻേറയും ആക്രന്ദനമാണു്. കവിയൂർ ക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിതന്മാരായ ദേവന്മാരിൽ ഹനൂമാനു് അന്യാദൃശമായ പ്രാധാന്യമുണ്ടല്ലോ. ആ ദേവനെ ഉദ്ദേശിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണു് ആഞ്ജനേയസ്തവം. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

''നിങ്ങൾക്കേകട്ടെ ഭദ്രം കവിളിലൊഴുകിടും
ദാനതോയത്തിനെത്തും
ഭൃംഗൌഘത്തിൻ സ്വനത്താൽ ദിശകളിലഖിലം
ശബ്ദമുണ്ടാക്കിടുന്നോൻ
ഭംഗം കൂടാതെയാടും ചെവിയുടെയടിയാൽ
ജാതമാം കാററശിപ്പാൻ
ഭംഗിക്കാസ്യം പിളൎന്നിട്ടരമഹികളെ-
ത്താങ്ങുമാദ്യൻ ഗജാസ്യൻ.'' (ഭാരതചമ്പു)

''അംബരത്തിൽ മരുവും ഗ്രഹങ്ങളുടെ നായകൻ, കിരണപാളിതൻ
ഡംബരാതിശയമാൎന്നു പാരുകൾ ഭരിച്ചിടുന്ന ദിവസേശ്വരൻ
ശംബരാധിപതിതൻേറ മുന്നിൽ വിഗതാഭനായുഴറി നീററിലെ-
ബ്ബിംബമോടു കിടയായ്ച്ചമഞ്ഞിടുവതിങ്ങു സർവ്വവിദിതം പരം.''
(പ്രകൃതിതത്ത്വം)

''കരുണാമയ! ചിത്സ്വരൂപ! നീ-
യരുമപ്പൈതലിനാൎത്തിയേകൊലാ;
ഒരുനാളുമധൎമ്മചര്യയെ-
ക്കരുതീട്ടില്ല കിനാവിലും സുതൻ.'' (അശ്രുകിരണം)

''പരുഷത കലരും നൃപാലർ പോററും
പുരുസഭയൊന്നു കലുക്കുവാൻ തരിമ്പും
കരുടനിവനു മോടിയേതു? പക്ഷം
കരുവി കലുക്കുകിലാടുമോ സമുദ്രം?'' (ഒരു മുക്തകം)

''കുരംഗശാബങ്ങൾ തൊഴുന്ന മാധുരീ-
തരംഗിതാപാംഗമെറിഞ്ഞു രുദ്രനെ
കുരങ്ങനാക്കും സതിയെൻേറയുള്ളമാ-
മരങ്ങിലേറീട്ടു കളിക്ക സർവ്വദാ.'' (ഒരു സ്തോത്രപദ്യം)

ചുനക്കര ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണവാരിയർ (1040-1111)—

കുടുംബവും ജനനവും:—സംസ്കൃതപാണ്ഡിത്യത്തിനും ആയുൎവേദജ്യൌതിഷാദിവിദ്യാവൈദഗ്ദ്ധ്യത്തിനും വളരെക്കാലം പേരുകേട്ടിരുന്ന ഒരു കുടുംബമാണു് മാവേലിക്കരത്താലൂക്കിൽ നൂറനാട്ടു ചുനക്കരപ്പകുതിയിൽ

സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അയിരൂർവാരിയം. കവിയുടെ മാതാമഹൻ കൊച്ചു കൃഷ്ണവാരിയർ ടിപ്പുവിൻെറ മലബാറാക്രമണകാലത്തു തിരുവിതാംകൂറിലേക്കു പലായനം ചെയ്തു് എണ്ണക്കാട്ടുകൊട്ടാരത്തിൽ താമസിച്ചിരുന്ന കോഴിക്കോട്ടു മനോരമത്തമ്പുരാട്ടിയുടെ അടുക്കൽനിന്നു പ്രൗഢമനോരമ വരെ വ്യാകരണം പഠിച്ചിരുന്ന ഒരു പണ്ഡിതനായിരുന്നു. തമ്പുരാട്ടി കോട്ടയ്ക്കൽ കിഴക്കേക്കോവിലകത്തേക്കു മടങ്ങിയപ്പോൾ തൻെറ സന്താനങ്ങളെ സംസ്കൃതം അഭ്യസിപ്പിക്കുന്നതിനായി കൊച്ചുകൃഷ്ണവാരിയരെ കൂടി കൊണ്ടുപോയി. അവിടെ കുറേക്കാലം താമസിച്ചതിനുമേൽ അദ്ദേഹം തിരിയെ ചുനക്കരയ്ക്കു പോന്നു. പിതാമഹൻ ശങ്കര(ശങ്കു) വാരിയരും ഒരു ന്യായശാസ്ത്രപടുവും സംസ്കൃതപണ്ഡിതനും അനന്തപുരത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ സംസ്കൃതാധ്യാപകനുമായിരുന്നു. ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻെറ ബാല്യകാലത്തെ ഗുരുക്കന്മാരിൽ അന്യതമനാണു് അദ്ദേഹം. പുരാണങ്ങളിലും തർക്കത്തിലും പണ്ഡിതനായിരുന്ന അയിരൂർവാരിയത്തു ശൂലപാണിവാരിയരുടേയും ആ വാരിയത്തെ മാധവിവാരസ്യാരുടേയും പുത്രിയായ കുഞ്ഞുലക്ഷ്മിവാരസ്യാരെ താന്ത്രികനായ സുബ്രരായൻപോററി വിവാഹംചെയ്തു. ആ ദമ്പതികളിൽനിന്നു കഥാനായകനായ ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണവാരിയർ 1040–ാമാണ്ടു മീനമാസം 14–ാംനു- ജനിച്ചു; അദ്ദേഹത്തിനു മാധവിവാരസ്യാർ എന്നൊരനുജത്തിയും യഥാകാലം ജാതയായി. തിരുവനന്തപുരത്തു രാജകീയമഹാവിദ്യാലയത്തിൽ അധ്യാപകനായിരുന്ന ശൂലപാണിവാരിയർ കുഞ്ഞുലക്ഷ്മിവാരസ്യാരുടെ ജ്യേഷ്ഠനായിരുന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസം:—സാമാന്യം കാവ്യവ്യുൽപത്തി സമ്പാദിച്ചിരുന്ന മാതാവുതന്നെയായിരുന്നു ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണവാരിയരുടെ ആദ്യത്തെ ആചാര്യ. കളിയിക്കൽ കുഞ്ഞുരാമൻനായർ അന്നത്തെ പാഠപദ്ധതിയനുസരിച്ചു മലയാളവും പഠിപ്പിച്ചു. പിന്നീടു കൊച്ചുകൃഷ്ണവാരിയരുടെ കീഴിൽ കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങളും പ്രൗഢമനോരമാന്തം വ്യാകരണവും തർക്കസംഗ്രഹവും അഭ്യസിച്ചു. തദനന്തരം പിതാമഹൻ ശങ്കുവാരിയർ അനന്തപുരത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ അധ്യാപകനായിരുന്നതിനാൽ അവിടെ 1060–ാമാണ്ടു ചെന്നുചേരുകയും വീണ്ടും സംസ്കൃതത്തിൽ ചില ഉൽഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിൻെറ അടുക്കലും ആയുർവ്വേദം അനന്തപുരത്തു രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻെറയടുക്കലും പഠിക്കുകയും ചെയ്തു. ശങ്കുവാരിയർ സംസ്കൃതം അഭ്യസിച്ചതു പന്തളത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ ചെന്നാണു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ മരണാനന്തരം അനന്തപുരത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ ബാലികാബാലന്മാരെ സംസ്കൃതം അഭ്യസിപ്പിക്കുവാൻ ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണവാരിയർ നിയമിതനായി. അതു് 1063–ലാണു്. ആ വഴിക്കു് എട്ടൊൻപതു കൊല്ലം ആയുർവേദം സാംഗോപാംഗമായി അഭ്യസിക്കുന്നതിനും ചികിത്സാപദ്ധതി പരിചയിക്കുന്നതിനും സാധിക്കുകയാൽ ഒരു നല്ല വൈദ്യനായിത്തീന്നു.

അനന്തരജീവിതം:—1071-ൽ എറവൂർവാരിയത്തു ഗോവിന്ദവാരിയരുടെ മകഠം പാർവ്വതിവാരസ്യാരെ വിവാഹംചെയ്തു. 1073-ൽ അതികഠിനമായ ബാധിര്യബാധയ്ക്കു വിധേയനായി. ചികിത്സയൊന്നും ഫലിച്ചില്ല. അതുകൊണ്ടു് അനന്തപുരത്തെ അധ്യാപകവൃത്തിയിൽ നിന്നു വിരമിച്ചു് 1074-ൽ സ്വഗൃഹത്തിലേക്കുതന്നെ പോന്നു. അനന്തപുരത്തുവച്ചാണു് കേരളവർമ്മവലിയകോയിത്തമ്പുരാനെ ആദ്യമായി കണ്ടതു്. സ്വഗൃഹത്തിലും സംസ്കൃതാധ്യാപനവും ആയുർവേദചികിത്സയുംതന്നെയായിരുന്നു കാലയാപനമാർഗ്ഗങ്ങഠം. പ്രസിദ്ധവൈദ്യന്മാരായ അരിപ്പാട്ടു ചക്രപാണിവാരിയരും ആറന്മുള നാരായണപിള്ളയും അദ്ദേഹത്തിൻെറ സതീർത്ഥ്യന്മാരായിരുന്നു. അരിപ്പാട്ടുകൊട്ടാരത്തിൽ കാർത്തികനാഠം അംബാദേവിത്തമ്പുരാട്ടിയേയും മററും അദ്ദേഹം സംസ്കൃതം പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ചുനക്കരയ്ക്കു തിരിയെ പോന്നതിനുശേഷം അനുജൻ ബാലകൃഷ്ണവാരിയരും ഭാഗിനേയന്മാരായ ശൂലപാണിവാരിയരും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ശിഷ്യന്മാരായി. കവനകൌമുദി കോട്ടക്കൽനിന്നു പ്രചരിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോഠം പല ചമ്പൂക്കഠം പി. വി. കൃഷ്ണവാരിയരുടെ പ്രേരണയ്ക്കു വശംവദനായി വിവർത്തനംചെയ്തു് ആ മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. 1094-ൽ പിടിപെട്ട പക്ഷവാതത്തിൽനിന്നു വിമുക്തനായെങ്കിലും പിന്നെയും പലതരത്തിലുള്ള അസ്വാസ്ഥ്യങ്ങഠംക്കു ശരീരം വിധേയമായിരുന്നു. 1111-ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 14-ാംനു-യാണു് കവിയുടെ ചരമദിനം. മരണഹേതുകമായ രോഗം അതിസാരമായിരുന്നു.

കൃതികഠം:—ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണവാരിയരെപ്പോലെ അത്ര വളരെ സംസ്കൃതചമ്പൂക്കഠം ഭാഷയിൽ വിവർത്തനംചെയ്തു കവികഠം വേറെയില്ല. എല്ലാ തർജ്ജമകളും ഒന്നുപോലെ നന്നായിട്ടുമുണ്ടു്. വാരിയരുടെ യശസ്സു് ആ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്നു; അതിനു കാലപ്പഴക്കംകൊണ്ടൊരു ഗ്ലാനത ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകുന്നതുമല്ല. അസാമാന്യംതന്നെയായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ തദ്വിഷയകമായ വൈദഗ്ദ്ധ്യം. പ്രത്യേകിച്ചു് അനന്തഭട്ടൻെറ വിവർത്തനാസഹമായ ഭാരതചമ്പു പന്ത്രണ്ടു സ്തബകങ്ങളും തർജ്ജമചെയ്യുന്നതിൽ അദ്ദേഹം പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കൃതഹസ്തത ആരെയും ആശ്ചര്യപരതന്ത്രരാക്കുവാൻ പര്യാപ്തമാണു്. 1 വാസന്തികസ്വപ്നം നാടകം, 2 സൌന്ദര്യലഹരി, 3 കേരളീയഭാഷാകംസവധചമ്പു, 4 ഭാഷാരഘുവംശം എന്നിവയാണു് ആദ്യകാലത്തെ കൃതികഠം. അവയിൽ ഒന്നാമത്തേതു് A midsummer nights dream എന്ന ഷേക്സ്പീയരുടെ പ്രസിദ്ധമായ നാടകം ആർ. കൃഷ്ണമാചാര്യർ എം. എ. സംസ്കൃതീകരിച്ചിട്ടുള്ളതിൻെറ തർജ്ജമയാണു്. കംസവധചമ്പുവിൻെറ മൂലം കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറ വാങ്മയം തന്നെ. വാസന്തികസ്വപ്നം 1078-ലും, സൌന്ദര്യലഹരി 1081-ലും, കംസവധം 1085-ലും രചിച്ചു. രഘുവംശത്തിലെ ആദ്യത്തെ മൂന്നു സർഗ്ഗങ്ങഠംമാത്രമേ കവി തർജ്ജമചെയ്തിട്ടുള്ളു. വാരിയരെപ്പോലെ

വാസനാസമ്പന്നനും പണ്ഡിതപ്രവേകനുമായ ഒരു കവി തന്റെ ഒന്നാമത്തെ കൃതി 38-ാമത്തെ വയസ്സിലേ പ്രസിദ്ധീകരിക്കയുണ്ടായുള്ളൂ എന്നുള്ള വസ്തുത പലക്കും വിസ്മയജനകമായി തോന്നാം; എന്നാൽ പരിണതപ്രജ്ഞനായതിനുമേലല്ലാതെ ആക്കും കാവ്യാധ്വാവിൽ സഞ്ചരിക്കവാൻ അധികാരമില്ലെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്ഷം. പിന്നീട് 5 ഭാരതചമ്പു (1093), 6 അഷ്ടമീപ്രബന്ധം (1094), 7 നിരനുനാസികം (1098), 8 കിരാതം (1100), 9 ദൂതവാക്യം (1100), 10 കൈലാസവണ്ണനം (1101), 11 നൃഗമോക്ഷം (1101), 12 രാജസൂയം (1103), 13 പാഞ്ചാലീസ്വയംവരം (1104), 14 ദ്രൗപദീപരിണയം (1104), 15 കുചേലവൃത്തം (1105), 16 സ്വാഹാസുധാകരം, 17 അജാമിളമോക്ഷം, 18 സുഭദ്രാഹരണം, 19 ഭക്തിസംവദ്ധനശതകം (1105), 20 സന്താനഗോപാലം, 21 കാത്തവീര്യവിജയം, 22 ശ്രീപാവ്തീവിരഹം, 23 ഭോജചമ്പു, 24 നാരദമോഹനം എന്നീ കൃതികളും നിമ്മിച്ചു. ആറുമുതൽ പതിനെട്ടുവരെയുള്ള ചമ്പുക്കൾ മേല്പുത്തൂരിന്റേയും ഇരുപതും ഇരുപത്തൊന്നും അശ്വതിതിരുനാൾ ഇളയതമ്പുരാന്റേയും കൃതികളാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ശ്രീപാവ്തീവിരഹത്തിന്റെ മൂലം ശീവൊള്ളി നാരായണൻനമ്പൂരിയുടെ ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യമാകുന്നു. നാരദമോഹനത്തിലെ ഇതിവൃത്തം പുരാണാന്തഗ്ഗതമാണ്. അതൊന്നേ കവിയുടെ സ്വതന്ത്രകൃതിയായി ഉള്ളൂ. പക്ഷേ, മുഴപ്പിക്കവാൻ സാധിച്ചില്ല. ആദ്യത്തെ രണ്ടു ഭാഗങ്ങളേ എഴുതിയുള്ളൂ. സ്വാഹാസുധാകരവും, ഇരുപത്തൊന്നുമുതല്ക്കുള്ള നാലു കൃതികളും അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. വാസന്തികസ്വപ്നത്തിൽ ചില ഗാനങ്ങളും സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. സൗന്ദര്യലഹരി കിളിപ്പാട്ടായി തജ്ജമചെയ്തിരിക്കുന്നു. കംസവധത്തിൽ പഴയ ഭാഷാചമ്പുക്കളിലെ സംസ്കൃതപ്രധാനമായ ശൈലിയാണ് സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അഷ്ടമീപ്രബന്ധത്തിലെ ചില പദ്യങ്ങൾ കിളിപ്പാട്ടു രീതിയിൽ വിവത്തനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഗദ്യമായ കൈലാസവണ്ണനമുഴുവൻ കിളിപ്പാട്ടായിത്തന്നെ ഭാഷാന്തരീകരിച്ചിരിക്കുകയാണ്. നിരനുനാസികത്തിൽ അനുനാസികാക്ഷരങ്ങൾ കഴിവുള്ളിടത്തോളം ചുരുക്കീട്ടുണ്ടെന്നല്ലാതെ മുഴുവൻ പരിത്യജിച്ചിട്ടില്ല.

ഉദാഹരണങ്ങൾ:—ഇനി നമ്മുടെ കവിപുങ്ഗവന്റെ കാവ്യശൈലി ഗ്രഹിക്കവാൻ ഉതകുന്ന ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ പ്രദശിപ്പിക്കാം.

> "എന്തോ മാനസമായ കാരണമുദിപ്പിക്കുന്നു രാഗത്തിനെ-
> സ്സന്തോഷം വെളിവായ് ഗുണങ്ങളെ വിചാരിക്കാറുമില്ലേകദാ
> വൻതോഷേണ വിരിഞ്ഞിടുന്നു കമലം സൂര്യൻ പ്രകാശിക്കവേ
> ഹന്തോദിതചന്ദ്രവേളയിലലിഞ്ഞീടുന്നു ചന്ദ്രോപലം."
>
> (വാസന്തികസ്വപ്നം)

"ധന്യന്മാർ യാവചില സത്തുക്കളരുണയായ്–
ത്തന്നെസ്സൽകവിചിത്തപങ്കജവനങ്ങൾക്ക
ബാലസൂര്യൻെറ കാന്തി പൂണ്ടൊരു ഭവതിയെ–
ബ്ബാലേന്ദുചൂഡപ്രിയേ! സേവിക്കുന്നനുവേലം,
ആയവർ നാന്മുഖൻെറ ജായയിൽനിന്നു ഭംഗ്യാ
പായുന്ന ശൃംഗാരത്തിൻ ചാരുവാം പ്രവാഹംപോൽ
ആയതമായ വാക്യപങ്ക്തിയാൽ ജനങ്ങളെ
മായമെന്നിയേ സദാ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നു പാരം."

(സൗന്ദര്യലഹരി)

"സുരവരസമനൽപതാകയാകും
പുരിയിലണഞ്ഞു ജനാഭിനന്ദ്യമാനൻ
അഹിവരസമസാരമായ കയ്യിൽ–
പ്പുനരപി ഭൂമിഭരം കരേററി വാണാൻ." (രഘുവംശം)

രഘുവംശം എഴുതിയ കാലത്തു കവിയുടെ കലാകുശലത അതിൻെറ സമ്പൂർണ്ണരൂപത്തിൽ പ്രകാശിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളെക്കൊണ്ടു കൈകാര്യം ചെയ്യുവാൻ അത്രതന്നെ സാമർത്ഥ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എല്ലാ ചമ്പുക്കളിൽനിന്നും ഉദാഹരണങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അതുകൊണ്ട് ഏതാനും ചില ശ്ലോകങ്ങൾമാത്രം കാണിക്കാം.

"എന്തൗദാസ്യമയേ! കുമാര! യുവഭൂപന്മാർ ഹരിക്കുന്നു നിൻ
സ്വന്തം ഗോക്കളെയൊക്കെ; നിൻഭുജബലഖ്യാതിക്കിതത്രേ തരം;
പോരിൽക്കേകയപുത്രി ദേവിയെ മഹാവീരപ്രസൂവാക്കണം;
തേരിൽക്കേറുക; വില്ലെടുക്കുക; പരന്മാരോടെതിർത്തീടുക."

(ഭാരതചമ്പു)

"ഇക്കാടാകിയ രാജ്യമൊക്കെയൊരുവൻ താനേ ഭരിക്കുന്നു ത–
ന്നൂക്കേറും ഭുജകൊണ്ടു രാക്ഷസകുലാധീശൻ ഹിഡിംബാഭിധൻ;
ചാക്കേകുന്നതിനാളുകൾക്ക യമനോടദ്ധാംശഭുക്കത്രെയ–
ല്ലിക്കാണുന്നൊരു തുല്യനാമപദയെൻ ഭ്രാതാവുമാണായവൻ."

(ഭാരതചമ്പു)

"കയത്തു രണ്ടാളുമെതിർത്തിടിച്ചും
രയം വഹിച്ചും രടനം നിറച്ചും
ഭയം ത്യജിച്ചും വിജയം കൊതിച്ചും
നിയുദ്ധശില്പം നിപുണം നടത്തി." (ഭാരതചമ്പു)

"യത്നത്താലാന്ന രത്നം തരുണരവിനിറം
ചേൻ മിന്നും സുവർണ്ണം
പിന്നെക്കാരെള്ളുകാളും കളമനിരകളാൽ–
ക്കാർനിറം പൂണ്ട കണ്ടം

ഭോഗ്യം വാഴ്ക്കുന്ന ഗേഹം കരി കുതിര രഥം
കന്യകാരത്നജാലം
യോഗ്യന്മാർ വൈദികന്മാക്കിവയനവധിയ–
ന്നിച്ചപോലേകിനേൻ ഞാൻ.'' (നൃഗമോക്ഷം)

''ക്ഷോണീപാലർ നമിച്ചു ധർമ്മസുതനെദ്ധർമ്മാത്മജൻ വിപ്രരെ–
ക്കാണാൻ വന്നവർ ഭൂപനെ ദ്വിജരെയും ഭൂപാലരേയും തഥാ;
ഒന്നിച്ചാഗതനാരദാദികമുനിസ്തോമങ്ങളെബ്ഭൂപനും
മന്നോരന്തണരും വണങ്ങി; ഹരിയെക്കുമ്പിട്ടിതെല്ലാവരും.''
(രാജസൂയം)

''മുന്നം പാർത്ഥനുവേണ്ടി ദ്രുപദനൃപതിതൻ
യാഗകുണ്ഡത്തിൽനിന്നീ
മന്നിൽ പ്രേക്ഷ്യത്വമേറുന്നഴകുടയവളായ്–
ക്കന്യയൊന്നുത്ഭവിച്ചാൾ;
പിന്നീടപ്പാണ്ഡവന്മാർ ജതുഭവനമണ–
ഞ്ഞിട്ടു കാണായ്കമൂലം
മന്നൻ കല്പിച്ചുപോലും പരനസുകരമാം
ലാക്കുവെക്കുന്ന ശുല്കം.'' (പാഞ്ചാലീസ്വയംവരം)

''സന്തോഷമാന്ന വധുവന്നൊരിതീനടക്കാ–
യേതൊന്നു ലാജകപടത്തൊടു ഹോമമാക്കി?
ദുര്യോധനാദ്യരുടെ കീർത്തികണങ്ങളാണോ?
വൈരിക്ഷിതീശ്വരികരാന്തൻ സ്വയലക്ഷ്മിയാണോ?''
(ദ്രൗപദീപരിണയം)

''ഗാഢം വൈദേഹിയാളിൻ പെരിയ കുളർമുല–
ക്കുന്നു മട്ടിച്ചപുല്ലും
ക്രീഡാകാലത്തു മാറിൽത്തടവിന വിലസൽ–
കുങ്കമച്ചാറണിഞ്ഞും
കൗസല്യാഭാഗ്യമായും ഹരിമണിരുചിയായ്–
ക്കോമളാകാരനായും
ഹാ! സച്ചിന്മാധ്വി ചോർത്തിപ്പതിയ പരിമളം
പൂണ്ടുമേകൻ ജയിപ്പൂ.'' (അഷ്ടമീചമ്പു)

''മുക്തിക്കാവാസമായോൻ മുനിജനഹൃദയേ
പാർക്കുവോൻ മെയ്യെടാതോ–
നൊക്കുംപോലുള്ള നാനാകൃതിയെഴുമതുലൻ
ഭൂരിവീര്യപ്രഭാവൻ

നിഷ്കാമൻ നിർവികല്പൻ നിരവധിവിഭവൻ
നിർമ്മലൻ നീ ജഗത്തി-
ന്നൊക്കെത്താങ്ങായിരിപ്പോൻ പരമപുരുഷ! ഞാ-
നോർത്തിടുന്നങ്ങയെത്താൻ.''
(ഭക്തിസംവർദ്ധനശതകം)

''ചേലാളുന്നമരീമുഖത്തിനെത്തുതാൻ നിർമ്മിച്ച നീരാജനം
നീലാഭ്രങ്ങളൊഴിഞ്ഞ വാനിലുമലം വായ്പിച്ച മിന്നല്ലലം
ബാലാംഗ്രോത്ഥിതമാ സ്ഫുലിംഗനിവഹം വാടാതെയൗർവാനല-
ജ്ജ്വാലാഡംബരമാഴിയിൽ പ്രകടമായ്ക്കാണിച്ച മൂന്നാലുനാൾ.''
(ഭോജചമ്പു-സുന്ദരകാണ്ഡം)

''ധിഗ്ധിഗ്രാക്ഷസരാജ! ദുഷ്പരിഭവം വായ്പിച്ച നിൻദോർബ്ബലം
വിദ്യുജ്ജിഹ്വവിപത്തിമാത്രമെളുതാമങ്ങേയ്ക്കു നീചപ്രഭോ!
കഷ്ടം! നിസ്ത്രപ! നോക്കു; കണ്ണിരുപതും ചേർക്കു; വെറും താപസൻ
കുട്ടിക്രീഡയിൽ വാളിളക്കിയതിനാൽ നിൻപെങ്ങളീമട്ടിലായ്.''
(നിരനുനാസികം)

എത്രമാത്രം അക്ലിഷ്ടമധുരമാണ് പണ്ഡിതകവിയായ വാരിയരുടെ വിവർത്തനരീതിയെന്ന് അനുവാചകന്മാർക്കു ഗ്രഹിക്കുവാൻ ഇത്രയും ശ്ലോകങ്ങൾ മതിയാകുന്നതാണല്ലോ.

രണ്ടു മുക്തകങ്ങൾ:—വാരിയർ രചിച്ച ഒരു സംസ്കൃതശ്ലോകവും ഒരു ഭാഷാശ്ലോകവുംകൂടി പകർത്തുന്നു.

''മഹിതേ ഗിരിജാസഹിതേ നിഹിതേ കാമാദിഹീനമുനിഹൃദയേ
അഹികുലനിലയേ തേജസി വിഹിതരതിർമ്മാനസീ ഭവതചീഹാ.''
(ശിവനെപ്പററി)

''മാടോടൊപ്പം ധനത്തെക്കരുതുമവരുമി-
ക്കാലചക്രത്തിരിപ്പാൽ
നാടോടി ക്ഷാമദുർദ്ദേവതയുടെ പിടിയിൽ-
പ്പെട്ടു കഷ്ടപ്പെടുന്നു;
വീടോടൊട്ടുക്കു നിത്യച്ചെലവിനു തികയാ-
ത്താളുകൾക്കിന്നു പിന്നെ-
ക്കാടോടിക്കായ്കൾ തിന്നാതുദരദഹനശാ-
ന്തിക്കു മറെറന്തു മാർഗ്ഗം?''
(വലിയകോയിത്തമ്പുരാനു സമർപ്പിച്ചതു്)

ചുനക്കര ബാലകൃഷ്ണവാരിയർ (1044-1111):—ഉണ്ണികൃഷ്ണവാരിയരുടെ ഭാഗിനേയിയായ പാർവ്വതിവാരസ്യാരുടെ മകനായി

ഞന്നു ബാലകൃഷ്ണവാരിയർ. ഭാരതത്തിലെ കിരാതാർജ്ജുനീയകഥയെ ആസ്പദമാക്കി ശങ്കരവിജയം എന്നൊരു ആട്ടക്കഥയും, നളചരിതം, അംബരീഷചരിതം എന്നീ നാടകങ്ങളും മററും ഉണ്ടാക്കി. നാടകവേദിയിൽ ഒരു നല്ല നടനെന്ന പേരു നേടി. 1111 കന്നിയിൽ മരിച്ചു.

ചുനക്കര രാമവാരിയർ:—ചുനക്കര രാമവാരിയർ ഉണ്ണികൃഷ്ണവാരിയരുടെ സഹോദരിയായ മാധവിവാരസ്യാരുടെ പുത്രനായിരുന്നു. വളരെക്കാലം മാന്നാർ ഇംഗ്ലീഷ്ഹൈസ്കൂളിൽ പണ്ഡിതനായി ജോലി നോക്കി. തൻെറ മാതുലനും ഗുരുവുമായ ഉണ്ണികൃഷ്ണവാരിയരെ വിഷയീകരിച്ചു "ചുനക്കര ആശാൻ" എന്നൊരു ചെറിയ സംസ്കൃതകൃതി രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

മാവേലിക്കര ഉദയവർമ്മതമ്പുരാൻ (1044-1119)—

ചരിത്രം:—ഉദയവർമ്മതമ്പുരാൻ കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറ ജ്യേഷ്ഠൻ അനന്തപുരത്തു രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻെറയും മാവേലിക്കര ചതയംനാൾ ഭാഗീരഥിഅമ്മതമ്പുരാട്ടിയുടെയും സീമന്തപുത്രനായി 1044-ാമാണ്ടു് ഇടവമാസം അശ്വതിനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. ജ്യോത്സ്യൻ കണ്ടിയൂർ നാരായണപ്പിഷാരടിയായിരുന്നു സംസ്കൃതത്തിൽ പ്രാഥമികപാഠങ്ങൾ അഭ്യസിപ്പിച്ചതു്. മാവേലിക്കര ഹൈസ്കൂളിൽ നിന്നു മടിക്കുലേഷൻ ജയിച്ചതിനുമേൽ തിരുവനന്തപുരത്തു രാജകീയ മഹാപാഠശാലയിൽ ചേന്നു് 1066-ൽ ബി. ഏ. പരീക്ഷയിൽ ഉത്തീർണ്ണനായി. അവിടെ തൻെറ ഭാഗിനേയനും പിന്നീടു് എം. ഏ. പരീക്ഷ ഒന്നാം ക്ലാസ്സിൽ ജയിച്ചു ബ്രിട്ടീഷ്സർവീസിൽ പ്രവേശിച്ചു് ഉയന്ന ഉദ്യോഗങ്ങൾ വഹിച്ചു എം. രവിവർമ്മതമ്പുരാൻ, വിവിധവിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രണേതാവും തിരുവിതാംകൂറിൽ ദേവസ്വം കമ്മീഷണറായിരുന്നു പെൻഷൻപററി ഇപ്പോഴും സാഹിത്യസേവനം അനുഷ്ഠിക്കുന്ന മഹാശയനുമായ മാവേലിക്കര മണ്ണൂർമഠം കൊട്ടാരത്തിൽ രാജരാജവർമ്മതമ്പുരാൻ എം. ഏ. ബി. എൽ. എന്നിവരും അദ്ദേഹത്തിൻെറ സതീത്ഥ്യന്മാരായിരുന്നു. നാടകാലങ്കാരങ്ങളിൽ ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാനായിരുന്നു ഗുരുനാഥൻ. മാവേലിക്കരയിൽ ക്ഷത്രിയക്കുള്ള സ്പെഷ്യൽസ്കൂളിൽ നാലു കൊല്ലം പ്രഥമാധ്യാപകനായി പണി നോക്കി. പിന്നീടു് ഒട്ടുവളരെ അംഗങ്ങളുള്ള സ്വകുടുംബത്തിലെ കാരണവസ്ഥാനത്തിൽ ആരൂഢനാകേണ്ടിവരികയാൽ ആ ജോലിയിൽ നിന്നു വിരമിച്ചു. ആ വലിയ തറവാട്ടു് എല്ലാവക്കും തൃപ്തികരമായ രീതിയിൽ ആജീവനാന്തം ഭരിക്കുവാൻ പരേങ്ഗിതജ്ഞനും സ്വാത്ഥചിന്താരഹിതനുമായ അദ്ദേഹത്തിനു് അനായാസേന സാധിച്ചു. സാഹിത്യവ്യവസായത്തിനുള്ള സൗകര്യം തന്നിമിത്തം വളരെ വിരളമായിത്തീൎന്നുവെങ്കിലും തദ്വിഷയകമായ ഔത്സുക്യം അദ്ദേഹത്തെ ഒരി

ക്കലും വിട്ടുപിരിഞ്ഞില്ല. ചരിത്രപരമായ ഗവേഷണത്തിലും അദ്ദേഹം പ്രഗല്ഭനായിരുന്നു എന്ന് അനേകം വിജ്ഞേയങ്ങളായ ഉപന്യാസങ്ങൾമൂലം തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒടുവിൽ ഹിന്ദിഭാഷ നിഷ്കർഷിച്ചു പഠിക്കുകയും, സ്വഗൃഹത്തിൽ ഒരു ഹിന്ദിവായനശാല സ്ഥാപിച്ച് ആ ഭാഷയുടെ പ്രചാരത്തെ പലപ്രകാരത്തിൽ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. 1119-ാമാണ്ടു കന്നിമാസം 24-ാംനു- യശശ്ശരീരനായി. ആദ്യത്തെ ഭാര്യയായിരുന്ന കീരിക്കാട്ടു വട്ടപ്പറമ്പിൽ കല്യാണിയമ്മ മരിച്ചതിനുമേൽ 1077-ൽ ഇടശ്ശേരിവീട്ടിൽ ലക്ഷ്മിക്കുഞ്ഞമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. ആ സാധ്വി 1094-ൽ പരേതയായി.

കൃതികൾ:—1 ലക്ഷ്മീശാല എന്നൊരു പദ്യകൃതിയും, 2 മുദ്രാരാക്ഷസനാടകത്തിന്റെ തർജ്ജമയും, 3 അതിരൂപചരിതം എന്നൊരു ചെറിയ ഗദ്യപുസ്തകവും, 4 പ്രവേശിക എന്നൊരു ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഭാഷാനുവാദവുമാണ് ഉദയവർമ്മതമ്പുരാന്റെ പ്രധാനകൃതികൾ. 1066-ൽത്തന്നെ മനോരമയിൽ "വാടാതേ നാലുവട്ടം നലമൊട്ടമൊരു മാസത്തിൽ" എന്നാരംഭിക്കുന്ന കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്റെ ഒരു ശ്ലോകം 'നലമൊടൊരു മാസത്തിൽ' എന്നു തെററിച്ച് അച്ചടിച്ചു കണ്ടപ്പോൾ

"കുഞ്ഞിക്കുട്ടകവിപ്രവീര! ഭവതോ വാടാതെയെന്നാദിയാം
മഞ്ജുശ്ലോകമതിൽക്കുറച്ചപകടം കണ്ടിട്ടു ചൊല്ലുന്നു ഞാൻ
ചേരാനക്ഷരമൊന്നു വേണമതുതാൻ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കാതെക-
ണ്ടാരും കണ്ടുപിടിക്കയില്ലതിനെനിക്കില്ലേതുമേ കില്ലെടോ"

എന്ന് ആ പത്രത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതും അതിന് ആ മഹാകവിമൂർദ്ധന്യൻ സമുചിതമായി മറുപടി എഴുതിയതും അന്യത്ര സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അത് അക്കാലത്തെ സാഹിത്യസംരംഭത്തിൽ ഉദയവർമ്മതമ്പുരാൻ സജീവമായി പങ്കെടുത്തിരുന്നു എന്നുള്ളതിന് ഒരു തെളിവാണ്. ലക്ഷ്മീശാലയിൽ ആകെ 97 ശ്ലോകങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു; അതു ടെന്നിസൺ എന്ന ആംഗ്ലേയമഹാകവിയുടെ ലോക്സിലി ഹാൾ (Locksley hall) എന്ന കാവ്യത്തിന്റെ വിവർത്തനമാണ്. മുദ്രാരാക്ഷസം വിശാഖദത്തന്റെ തത്സംജ്ഞമായ നാടകത്തിന്റെ തർജ്ജമയാകുന്നു. 1106-ൽ മുദ്രിതമായ ആ നാടകമാണ് തമ്പുരാന്റെ ഒടുവിലത്തെ കൃതി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പദ്യകൃതികൾ ഗുണോത്തരങ്ങളെന്നു പറയുവാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. ഒരു ഗദ്യകാരനെന്ന നിലയിലാണ് അദ്ദേഹം സമർത്ഥമായി സാഹിത്യസേവനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ഡോക്ടർ കെ. കൃഷ്ണൻപണ്ടാലയും ററി. കെ. കൃഷ്ണമേനോനുംകൂടി മലയാളലഘുശാസ്ത്രപാഠാവലി എന്ന പേരിൽ ഒരു പുസ്തകപരമ്പര പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങി. അതിലെ മൂന്നാമത്തെ സഞ്ചികയായാണ് ഉദയവർമ്മതമ്പുരാന്റെ പ്രവേശിക പ്രാദുർഭവിച്ചത്. ഡോക്ടർ പണ്ടാല രസതന്ത്രത്തെപ്പററി എഴുതിയ ഗ്രന്ഥമാണ് മറെറാരു സഞ്ചിക. അതു് 1069-ൽ അച്ചടിപ്പിച്ചു. പ്രൊഫസർ

ഹെക്സ്ലിയുടെ ഇൻട്രൊഡക്ററി പ്രൈമർ (Introdectory primer) എന്ന ശാസ്ത്രീയപുസ്തകത്തിന്റെ ഭാഷാന്തരമാണതു്. 1074-ലാണു് തമ്പുരാൻ ആ ഗ്രന്ഥം തർജ്ജമചെയ്യുവാൻ ആരംഭിച്ചതെങ്കിലും 1088-ലേ അതു പ്രസിദ്ധീകൃതമായുള്ളു. ഇംഗ്ലീഷിലെ ശാസ്ത്രീയശബ്ദങ്ങൾക്കു ഭാഷയിൽ സാങ്കേതികപര്യായങ്ങൾ (രണ്ടു പുസ്തകങ്ങൾക്കും) ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തതു സവ്വതന്ത്രസ്വതന്ത്രനായ ഏ. ആർ. രാജരാജവമ്മകോയിത്തമ്പുരാനായിരുന്നു. പിന്നീടു ഡോക്ടർ ഫോസ്റ്ററുടെ ലഘുശരീരശാസ്ത്രംകൂടി തർജ്ജമചെയ്യുവാൻ തുടങ്ങിയെങ്കിലും അതു മുഴുപ്പിച്ചിട്ടില്ല. പ്രവേശികയിൽനിന്നു ചില വാക്യങ്ങൾ ചുവടേ ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

"സൂര്യൻ ഉദിക്കയും അസ്തമിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ചന്ദ്രനും നക്ഷത്രങ്ങളും ആകാശത്തിൽക്കൂടെ ചരിക്കുന്നു. കാററടങ്ങിയ കാലവും കൊടുങ്കാററുള്ള കാലവും ശീതവും ഉഷ്ണവും മാറിമാറി വരുന്നു. കാററു് അവ്യവസ്ഥമായ വേഗത്തോടെ അടിക്കയും അടങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നതിനെ അനുസരിച്ചു സമുദ്രം ക്ഷോഭിക്കയും ശാന്തമാകയും ചെയ്യുന്നു. പ്രകൃതിയിലുള്ള വലുതായ ഓരോ സംഭവങ്ങളുടെ പ്രൗഢഗതിയിൽ നമ്മുടെ അധികാരത്തെ അല്പംപോലും ചെലുത്താൻ പാടില്ലാത്തവിധത്തിൽ അനേകം ചെടികൾ ഉണ്ടാകയും നശിക്കയും ചെയ്യുന്നു. വലിയ കൊടുങ്കാററുകൾ ഭൂമിയുടെ ഒരു ഭാഗത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നു. ഭൂകമ്പങ്ങൾ മറെറാരു ഭാഗത്തെ ധ്വംസിക്കുന്നു. അഗ്നിപവ്വതങ്ങളുടെ ഉദ്ഗമങ്ങൾ ഇനിയൊരു ഭാഗത്തെ ശൂന്യശൂന്യമാക്കുന്നു. വെയിൽ, മഴ മുതലായതിന്റെ സമ്യഗ്യോഗം ഒരു സ്ഥലത്തു് ഐശ്വര്യത്തേയും സുഭിക്ഷതയേയും തുകുന്നു. ദീഘമായ അനാവൃഷ്ടി മറെറാരു സ്ഥലത്തു് സാംക്രമികരോഗത്തേയും ക്ഷാമത്തേയും കടത്തിവിടുന്നു."

പദ്യകൃതികളിൽനിന്നുകൂടി ഓരോ ശ്ലോകം എടുത്തുകാണിക്കാം.

"ചോരത്തിളപ്പിബ്ഭുവനത്തിനെന്നു-
മിരിക്കിലും ബാലകനിവ്വിശേഷം
ഒട്ടും ഫലം ബാല്യമനോരഥത്താൽ-
ക്കിട്ടാത്തവന്നെന്തതുകൊണ്ടു സാധ്യം?" (ലക്ഷ്മീശാല)

"തടസ്സം പേടിച്ചിട്ടധമനൊരു കാര്യത്തിനണയാ;
മുടക്കം വന്നീടുംപൊഴുതിലൊഴിയും മധ്യമനുടൻ;
കടക്കും വിഘ്നൗഘം പലവുരു തടഞ്ഞാലുമതിനാ-
ലടങ്ങാതേ വീണ്ടും തുടരുമതുതാനുത്തമജനം." (മുദ്രാരാക്ഷസം)

വൈക്കം സി. എൻ. രാമൻപിള്ള (1053-1101)—

ചരിത്രം:—സി. എൻ. രാമൻപിള്ള വൈക്കത്തു ചെമ്മനത്തുകരയിൽ പെരയിലായ എളന്താശ്ശേരിവീട്ടിൽ 1053-ാമാണ്ടു തുലാമാസം അത്തം നക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. മാതാവു പാവ്വതിഅമ്മയും പിതാവു വയ

ലൂർ പറമ്പത്തുവീട്ടിൽ ആദിപത്മനാഭപിള്ളയുമായിരുന്നു. വൈക്കത്തു സക്കാർ മലയാളം പള്ളിക്കൂടത്തിൽ പഠിച്ചു പരീക്ഷ ജയിച്ചതിനുമേൽ കുറേക്കാലം സമീപസ്ഥലങ്ങളിലുള്ള വിദ്യാലയങ്ങളിൽ വാദ്ധ്യാരായി ജോലിനോക്കി. 1074-ൽ മജിസ്ത്രേട്ടുപരീക്ഷയിൽ ജയിച്ചു ക്രിമിനൽ വക്കീലായി വ്യവഹരിച്ചുതുടങ്ങി. അദ്ദേഹത്തിനു ജ്യോതിസ്സിലും നല്ല അറിവുണ്ടായിരുന്നു. 1090-ാമാണ്ടുമുതൽ ആത്മീയചിന്തകളിൽ നിമഗ്നനായി. അനിർവ്വചനീയമായ ഏതോ ഒരു സിദ്ധി നേടി അതിന്റെ പ്രഭാവത്താൽ മഴ പെയ്യിക്കുന്നതിനും നിറുത്തുന്നതിനും കഴിഞ്ഞിരുന്ന അദ്ദേഹത്തെ ആവശ്യക്കാർ പല സ്ഥലങ്ങളിലും വിളിച്ചുകൊണ്ടുപോയി അവരവരുടെ അഭീഷ്ടം സാധിപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു എന്നു് അനുഭവസ്ഥന്മാർ പറയുന്നു. 1101-ാമാണ്ടു തുലാമാസം 27-ാംനു- യശശ്ശരീരനായി. വയലൂർപ്പറമ്പിൽ നാരായണിഅമ്മയായിരുന്നു ഭാര്യ.

കൃതികൾ:—'നാലു ഭാഷാന്തരങ്ങൾ' എന്ന ഒരു കൃതിയേ അദ്ദേഹം പുസ്തകാകൃതിയിൽ പ്രധാനമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുള്ളു. സഹസ്രകലശം ശീതങ്കൻതുള്ളലും എഴുതീട്ടുണ്ടു്. മററു പല ഖണ്ഡകൃതികളും അനേകം പത്രങ്ങളിലും മാസികകളിലും വിപ്രകീർണ്ണങ്ങളായിരിക്കുന്നു. നാലു ഭാഷാന്തരങ്ങളിൽ ക്ഷേമേന്ദ്രന്റെ ബൃഹൽകഥാമഞ്ജരിയിലെ അഞ്ചാമത്തെ ലംബകമായ ചതുർദ്ദാരികാചരിതം, ഉമാനിയുടെ ഉപദേശശതകം, വീരേശ്വരന്റെ അന്യാപദേശശതകം ഇവയുടെ വിവർത്തനങ്ങളാണു് അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതു്. ചതുർദ്ദാരികാചരിതം കഥ സംക്ഷേപിച്ചു് എഴുതീട്ടേയുള്ളു. രാമൻപിള്ളയുടെ കവിത പ്രഥമകക്ഷ്യയിൽപ്പെടുന്നതല്ലെങ്കിലും ചില അവസരങ്ങളിൽ അതിനടുത്തപടിയിൽ നില്ക്കും. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

"കടൽമാലകളാൽക്കറുക്കനെത്യൽ-
ക്കടസന്ധ്യാബലി ചെയ്യിടുന്നു മോദാൽ;
ഇടവിട്ടിടവിട്ടയൻടൻ പ-
ട്ടടയിൽത്തീയെരിയുന്നു ഘോരമായി."

(ചതുർദ്ദാരികാചരിതം)

"നിൻപത്രം മൃദുകോമളം; മധുരമാണല്ലോ ഫലം; വാസനാ-
സമ്പത്താനു സുവർണ്ണഭംഗി കലരും നിൻകേസരം സുന്ദരം;
വൻപൊക്കം തനുകാന്തിയും നളിനമേ! യോഗ്യൻ ഭവാനെങ്കിലും
ജൃംഭിക്കുന്നൊരു കണ്ടകം നിറയുമിത്തണ്ടിണ്ടൽ ചേക്കുന്നു മേ."

(അന്യാപദേശശതകം)

"പുലി മൂത്തു കുറേച്ചടസ്സിലും ച-
ണ്ഡലിയായ്ത്തീരുക കേട്ടുകേൾവിയുണ്ടോ?
കലിവൈകൃതരീതികൊണ്ടു രത്നാ-
വലി പാറക്കഷണങ്ങളായിടാമോ?" (മുക്കുകണ്ണാടി)

"നിറച്ചു തങ്കപ്പറ വച്ചു പാലം
കറച്ചുകാണിച്ചു വടിച്ചപോലെ
പുറത്തുനിന്നും വയൽ നോക്കുവോക്കു
നിറപ്പെട്ടം നെൽക്കൃഷി മേനികൂട്ടി."

"മണ്ണായും മത്സ്യമായും മഹിയിലഹിനഗ–
ക്രോഡരൂപങ്ങളായും
പെണ്ണായും പേർപെട്ടം പൂമരനിരകൾ സരി–
ത്സാഗരാഭ്രങ്ങളായും
എണ്ണാൻ വയ്യാത്ത മട്ടിൽപ്പലവകകൾ വിള–
ങ്ങുന്നു വിജ്ഞാനഭൃത–
ക്കണ്ണാടിക്കാക്കതെല്ലാമപരിമിതപര–
ബ്രഹ്മഭാഗങ്ങൾതന്നെ." (ഗുരുത്വം)

ഓടാട്ടിൽ കേശവമേനോൻ (1051–1121)—

ചരിത്രം:—കേശവമേനോന്റെ കുടുംബം ബ്രിട്ടീഷ്മലബാറിൽ ഒററപ്പാലത്തുനിന്നു പത്തു നാഴിക വടക്കുള്ള ചെർപ്പുളശ്ശേരിക്കു സമീപമുള്ള ഓടാട്ടാണു്. ഓടാട്ടുകുടുംബവും ഒററപ്പാലത്തിനു സമീപമുള്ള മുല്ലശ്ശേരി ക്കുടുംബവും തമ്മിൽ പുരാതനകാലംമുതല്ക്കേ ബന്ധുത്വമുണ്ടു്. കേശവമേനോന്റെ പിതാവു മുല്ലശ്ശേരിത്തറവാട്ടിലെ ഒരങ്ഗവും മൂവാററുപുഴ മുൻസിഫ്കോടതിയിൽ വക്കീലുമായിരുന്ന കവളപ്പാറ ഗോവിന്ദമേനോനായിരുന്നു. ജനനം 1051–ാമാണ്ടു മീനമാസം 28–ാംനു-യാണു്. ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ അച്ഛൻ മരിച്ചുപോയതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൊച്ചമ്മയുടെ മകനും കോട്ടയം ജില്ലാക്കോടതി വക്കീലുമായിരുന്ന കുമാരമേനോന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ വളന്നു. കോട്ടയത്തുവച്ചാണു് ഇംഗ്ലീഷ്വിദ്യാഭ്യാസം ആരംഭിച്ചതു്. അതിനുമുമ്പുതന്നെ അച്ഛന്റെ കീഴിൽ സംസ്കൃതം പഠിച്ചിരുന്നു. കെ. പി. എസ്. മേനോന്റെയും മററും പിതാവായ കുമാരമേനോനെപ്പററി വായനക്കാർ കേട്ടിരിക്കുമല്ലോ. ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള സാമ്പത്തികസൗകര്യം ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ തിരുവനന്തപുരത്തു പോയി ലാക്കോളേജിൽ ചേന്നു പ്ലീഡർഷിപ്പു പരീക്ഷ ജയിച്ചു മൂവാററുപുഴയിൽ വക്കീലായി വ്യവഹരിച്ചുതുടങ്ങി. കുമാരമേനോന്റെ ഭാഗിനേയി മുല്ലശ്ശേരി ലക്ഷ്മിയമ്മയായിരുന്നു പത്നി. സാഹിത്യത്തിലെന്നതുപോലെ സങ്ഗീതത്തിലും അദ്ദേഹത്തിനു നല്ല വാസനയുണ്ടായിരുന്നു. 1121–ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 24–ാംനു- കവളപ്പാറവച്ചു മരിച്ചു.

കൃതികൾ:—കേശവമേനോൻ 1 ടിപ്പുവും മലയാളരാജ്യവും, 2 കപോതസന്ദേശം എന്നീ കൃതികളുടെ പ്രണേതാവാണു്. ഇവയിൽ ആദ്യത്തേതു് 1087–ലും രണ്ടാമത്തേതു് 1101–ലും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

ഇവകൂടാതെ സ്തവരത്നമാല എന്ന പേരിൽ അനേകം പ്രാചീനസംസ്കൃത സ്തോത്രങ്ങൾ ഭാഷാവ്യാഖ്യാനസഹിതം 1089–ൽ താൻ നടത്തിത്തുടങ്ങിയ പത്രഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. പ്രാൎത്ഥനാ എന്ന ശീഷ്കത്തിൽ കുറേ ശ്ലോകങ്ങൾമാത്രമേ സ്വകീയങ്ങളായുള്ളു. ടിപ്പുസുൽത്താന്റെ കേരളാക്രമണത്തെ വിഷയീകരിച്ചെഴുതിയ ഒരു കാവ്യമാണ് ടിപ്പുവും മലയാളരാജ്യവും. അതു് ഒരു മത്സരപരീക്ഷയിൽ കവിക്ക് അൎഹമായ സമ്മാനം നേടിക്കൊടുത്തു. ഒന്നാമത്തെ ലോകമഹായുദ്ധകാലത്തു ജൎമ്മനിയിലെ മ്യൂനിച്ചുപട്ടണത്തിൽ സഞ്ചാരസൗകര്യം കിട്ടാതെ കുടുങ്ങിപ്പോയ ഒരു കേരളീയൻ ഒരു മാടപ്രാവുമുഖേന തൃശ്ശൂരിൽ വിരഹാൎത്തയായി താമസിക്കുന്ന തന്റെ പത്നിക്ക് അയയ്ക്കുന്ന സന്ദേശമാണ് കപോതസന്ദേശത്തിലെ വിഷയം. യൂറോപ്പിലെ പല സ്ഥലങ്ങൾ, ആൽപ്സ് പൎവ്വതം, മെഡിററേനിയൻ സമുദ്രം, ചെങ്കടൽ, ബാംബേ മുതലായ ഭാരതത്തിലെ പട്ടണങ്ങൾ ഇത്യാദി പല വിഷയങ്ങളേയും ഹൃദയങ്ഗമമായ രീതിയിൽ വൎണ്ണിക്കുന്ന പൂൎവ്വഭാഗത്തിൽ 147–ം, തൃശ്ശൂർനഗരത്തിന്റെ സമഗ്രമായ ചിത്രണവും സന്ദേശവും അന്തർഭവിക്കുന്ന ഉത്തരഭാഗത്തിൽ 87–ം പദ്യങ്ങളുണ്ടു്. ആകെക്കൂടി കപോതസന്ദേശത്തിൽ ആകൎഷകമായ ഒരു പുതുമ ഭാവുകന്മാൎക്കു ദൎശിക്കാവുന്നതാണ്. അക്ലിഷ്ടമനോഹരങ്ങളാണ് കേശവമേനോന്റെ കൃതികൾ. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

"മാലായിത്തീൎന്നു നാലാലൊരുവിധവുമവ–
ൎക്കുള്ള സംഭ്രാന്തി തീൎപ്പാൻ
മേലാതായ്പന്നു; മേലാൽ ശരണമൊരുവരി–
ല്ലെന്നു കഷ്ടപ്പെടുമ്പോൾ
പാലാഴിപ്പെണ്മണാളൻതിരുവടിയരുളാൽ–
പ്പാരിടം കാത്തു ധൎമ്മ–
ശ്രീലാഭം പൂണ്ട വേണാട്ടധിപതിയഭയം
നല്കുമെന്നാശ്വസിച്ചു." (ടിപ്പുവും മലയാളരാജ്യവും)

"വഞ്ചിച്ചോ പോരടിച്ചോ ധരണി മുഴുവനും
കീഴടക്കേണമിപ്പോൾ
വഞ്ചിക്ഷ്മാപാലനഞ്ചി ദ്രുതമടിയിലടി–
ഞ്ഞീടുമെന്നോൎത്തു സുൽത്താൻ
നെഞ്ചിൽത്തുള്ളിത്തിളയ്ക്കും മദമൊടഖിലവും
കൊള്ളയിട്ടീടുവാനായ്–
ക്കിഞ്ചിൽക്കുസാതെ കല്പിച്ചുളവതു വളമായ്–
ത്തീൎന്നു സൈന്യത്തിനെല്ലാം."
(ടിപ്പുവും മലയാളരാജ്യവും)

"കത്തിച്ചാടിശ്ശിലകളിലടിച്ചച്ചധാവള്യമെങ്ങും
മെത്തിച്ചാരുപ്രകൃതിവിലസദ്വാഹിനീവ്യൂഹമാരാൽ
ചെത്തിച്ചേർത്തുള്ളഴകൊഴുകമാററദ്രിതൻകീർത്തി വർണ്ണി-
ച്ചെത്തിച്ചീടാനുഴറിയുദധിക്കെട്ടിലേക്കോടിടുന്നു."

(കപോതസന്ദേശം)

"ആരാധിച്ചൊട്ടുകമലർ തെളിഞ്ഞാശ്വസിച്ചാശു രാകാ-
താരാധീശപ്രതിമമുഖിതാൻ യാത്രയാകുന്നനേരം
മാരാരാതിപ്രഭുവിനെ നിനച്ചാ വടക്കേ നടയ്ക്കൽ-
ച്ചേരാമല്ലോ; സുദതി പതിവായാ വഴിക്കേ തിരിക്കു."

(കപോതസന്ദേശം)

കവിയൂർ മഹാദേവശാസ്ത്രി (1041-1109)—ചരിത്രം:— മഹാദേവശാസ്ത്രി മാവേലിക്കരത്താലൂക്കിൽ കണ്ടിയൂർശിവക്ഷേത്രത്തിനു സമീപമുള്ള വലിയമഠത്തിൽ രാമയ്യരുടേയും സുന്ദരപാണ്ഡ്യപുരത്തു സീതാംബാളുടേയും പുത്രനായി 1041-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 8-ാംനു- രേവതീനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. കണ്ടിയൂർ കുഞ്ഞുവാരിയരുടെ കീഴിൽ കാവ്യങ്ങളും മാവേലിക്കര പുത്തൻകൊട്ടാരത്തിൽ ഉദയവർമ്മതമ്പുരാൻെറ കീഴിൽ നാടകാലങ്കാരങ്ങളും പഠിച്ചതിനുമേൽ സ്വല്പകാലം തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിച്ച് ഇലത്തൂർ രാമസ്വാമിശാസ്ത്രികളുടെ അടുക്കൽ വ്യാകരണവും മന്ത്രശാസ്ത്രവും അഭ്യസിച്ചു. വിദ്യാഭ്യാസാനന്തരം മജിസ്ത്രേട്ടുപരീക്ഷ ജയിച്ചു ക്രിമിനൽക്കോടതിവക്കീലായി പതിനഞ്ചു കൊല്ലം വ്യവഹരിച്ചു. പിന്നീട് ഒരു പ്രൈവററുഹൈസ്കൂളിലും മാവേലിക്കര ഇംഗ്ലീഷ്ഹൈസ്കൂളിലും മലയാളം പണ്ഡിതനായി ഇരുപതിലധികം കൊല്ലം അധ്യാപകവൃത്തിയിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടി. ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ ഇലത്തൂരിൻെറ സന്നിധിയിൽനിന്നു ലഭിച്ചിരുന്ന മന്ത്രശാസ്ത്രജ്ഞാനം മാവേലിക്കരവച്ചു നിരന്തരമായ സാധനകൊണ്ടു ദശഗുണീഭവിപ്പിച്ചു. കുറേക്കാലം യോഗാഭ്യാസവും ശീലിച്ചു വശമാക്കി. അടുത്തുൺ പററിയതിനുശേഷം ദേവതാരാധന, പുരാണാദിഗ്രന്ഥപാരായണം, ദേവീപരങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാനനിർമ്മിതി എന്നീ കൃത്യങ്ങളിൽ ഇടതടവില്ലാതെ വ്യാപൃതനായി ആ വഴിക്കു ഭാഷയെ സമർത്ഥമായി പോഷിപ്പിച്ചു. 1109-ാമാണ്ടു തുലാമാസം 19-ാംനു- നിര്യാതനായി; കൊട്ടാരക്കര കുഞ്ചിഅമ്മാളായിരുന്നു പത്നി.

കൃതികൾ:—1 ശൂരപത്മാസുരവധം ആട്ടക്കഥ, 2 അതിരൂപചരിതം, 3 രംഭാപ്രവേശം, 4 കിരാതാർജ്ജുനീയം എന്നീ നാടകങ്ങൾ, 5 കുചേലചരിത്രം, 6 ജയദേവചരിത്രം, 7 ഭൂലോകവിനോദകഥകൾ എന്നീ ഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇവ ശാസ്ത്രിയുടെ ആദ്യകാലത്തെ കൃതികളാണ്. നാടകങ്ങളിൽ അവസരോചിതമായി ഗാനങ്ങളും സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ രംഭാപ്രവേശത്തിനുമാത്രമേ ഗണനീ

യമായ പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചുള്ള. ഗദ്യപുസ്തകങ്ങളെല്ലാം തമിഴിൽനിന്നു വിവത്തനംചെയ്തിട്ടുള്ളതും അവയിൽ ആദ്യത്തെ രണ്ടും ഭക്തമാലയിൽനിന്നു തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഈ കൃതികളിലല്ല ശാസ്ത്രിയുടെ ശാശ്വതമായ കീത്തി പ്രതിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്നത്. ദേവീപരങ്ങളായ അനേകം വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹം സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു വ്യാഖ്യാനസഹിതം ഭാഷാന്തരീകരിച്ചു. ആ കൂട്ടത്തിൽ 8 ലളിതാസഹസ്രനാമം (ഭാസ്കരരായപണ്ഡിതൻെറ സൗഭാഗ്യഭാസ്കരം എന്ന സവ്സംശയച്ഛേദിയായ വ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടിയതു്), 9 ലളിതാത്രിശതി (ശാങ്കരഭാഷ്യത്തോടുകൂടിയതു്), 10 സൗന്ദര്യലഹരി (ഭാഷാവ്യാഖ്യാനസഹിതം), 11 വരിവസ്യാരഹസ്യം (ഭാഷാവ്യാഖ്യാനസഹിതം), 12 ഭാവനോപനിഷത്തു് (ഭാഷാവ്യാഖ്യാനസഹിതം), 13 ശ്രീസ്തുതി അഥവാ ബാലാവിംശതി (ഭാഷാവ്യാഖ്യാനസഹിതം), 14 ദേവീമാഹാത്മ്യം (വിസ്തൃതമായ ഭാഷ്യത്തോടുകൂടിയതു്) എന്നീ കൃതികളും, സവോപരി പന്ത്രണ്ടു സ്കന്ധങ്ങളിൽ പതിനെണ്ണായിരം ശ്ലോകങ്ങളടങ്ങിയ ദേവീഭാഗവതമെന്ന മഹാപുരാണത്തിൻെറ വൃത്താനുവൃത്തമായുള്ള ഭാഷാനുവാദവും അതിവിശിഷ്ടങ്ങളും പരാശക്തിയുടെ ഉപാസകന്മാക്കു പരമാനുഗ്രഹപ്രദങ്ങളുമാകുന്നു. ദേവീമാഹാത്മ്യം വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതിനു ദുർഗ്ഗാപ്രദീപം, ഗുപ്തവതി, ചതുദ്ധരി, ശാന്തനവി, നാഗോജീഭട്ടി, ദംശോദ്ധാരം, ജഗച്ചന്ദ്രചന്ദ്രിക എന്നിങ്ങനെ ഏഴു പൂവ്ടീകകളെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സൗന്ദര്യലഹരിയിലെ നൂറു ശ്ലോകങ്ങൾക്കും ഉപാസനാത്ഥമുള്ള യന്ത്രങ്ങളുടെ പടങ്ങൾകൂടി കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഓരോ പുസ്തകവും വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതിനു് ഒട്ടുവളരെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിക്കുകയും ഒട്ടധികം സമയം അസ്ഖലിതമായ അത്ഥം സമഗ്രമായി ഗ്രഹിക്കുന്നതിനു വിനിയോഗിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു് അഭിജ്ഞന്മാക്കു കാണാവുന്നതാണ്. എത്രമാത്രം ക്ലേശാവഹമായ ഒരു കവികമ്മമാണ് ദേവീഭാഗവതവിവത്തനം എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അതു് 1085–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു് ഒരു മാസികയായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങി; രണ്ടു കൊല്ലംകൊണ്ടു് അവസാനിപ്പിച്ചു. തജ്ജമ ലളിതവും പ്രസന്നവുമായിട്ടുണ്ടു്. 1099–ാമാണ്ടു തുലാം 2–ാംനു-യാണ് സൗന്ദര്യലഹരിയുടെ ഭാഷ്യം പൂണ്ണമായതു്. 1101–ൽ ദേവീമാഹാത്മ്യം അച്ചടിപ്പിച്ചു.

ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ:

''സൈ്വരം പുരന്ദരവധൂപരിഗീയമാന–
ഭൂരിപ്രഭാവനഹമെന്നൊരു ഗവ്വിവങ്കൽ
ചേരുന്നുവെങ്കിലുമിവന്നു മദംഗ്ലിഭക്തി–
ഭാരം പരം സരസിജാക്ഷി! ഗിരാം വിദൂരം.''

(കിരാതാജ്ജുനീയനാടകം)

''സുദ്യുമ്നനെന്ന രാജാവു സത്യവാദി ജിതേന്ദ്രിയൻ
സിന്ധുദേശാശ്വമേറീട്ടു കാട്ടിൽപ്പോയ് വേട്ടയാടുവാൻ.

മന്ത്രിമാരോടൊത്തു ചട്ടയിട്ട കണ്ഡലധാരിയായ്
എടുത്തു കൊമ്പുകൊണ്ടുള്ള വില്ലും നല്ല ശരങ്ങളും
സഞ്ചരിച്ചാൻ വനംതോറും കൊന്നുകൊണ്ടു മൃഗങ്ങളെ.
മുയൽ പോത്തുകളേണങ്ങൾ പന്നിയെട്ടടിമാനുകൾ
കാട്ടുകോഴികൾ വണ്ടാരംകോഴി നാനാമൃഗത്തെയും
രാജാവു കൊന്നുകൊന്നെത്തി കുമാരവനമെന്നതിൽ.
മേരുവിന്നടിവാരത്തിൽ മന്ദാരങ്ങൾ വിളങ്ങിയും
അശോകലത ശോഭിച്ചുമിലഞ്ഞിപ്പൂ മണത്തുമേ
ചമ്പകം മരുതും പ്ലാവും പനയും മാവിലുപ്പയും
കടമ്പും നൽക്കരുക്കത്തി മുല്ല വള്ളിക്കുടിൽകളും
അന്നവും നീക്കാക്കകളും മുഴങ്ങും മുളവർഗ്ഗവും
കുയിലിന്നൊച്ചയും പൂവും നിറഞ്ഞ മരപങ്ക്തിയും
വണ്ടിൻമൂളലുമാനന്ദമേകും പൂങ്കാവനങ്ങളും
കണ്ടാനന്ദിച്ചു രാജാവു സുദ്യുമ്നൻ മന്ത്രിമാരുമായ്
അതിൽക്കടന്നാനുടനേയൊരു സുന്ദരിയാ,യവൻ.''

(ദേവീഭാഗവതം പ്രഥമസ്കന്ധം)

കട്ടക്കയത്തിൽ ചെറിയാൻമാപ്പിള (1034-1112)—

ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—പ്രാചീനവും പ്രശസ്തവുമായ പകലോമററം എന്ന ക്രിസ്തീയകുടുംബത്തിൻെറ ഒരു ശാഖയാണ് മീനച്ചിൽത്താലൂക്കിൽ പാലായങ്ങാടിക്കടുത്തുള്ള കട്ടക്കയം. ചെറിയാൻമാപ്പിള കട്ടക്കയത്തുവീട്ടിൽ 1034-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 13-ാംനു- ഉലഹന്നാൻേറയും ഭരണങ്ങാനത്തു പിലാന്തോട്ടത്തു സിസിലിയമ്മയുടേയും സീമന്തപുത്രനായി ജനിച്ചു. ആസ്തികൃവും ആചാരശ്ലക്ഷ്ണതയുമുള്ള ഒരു സുറിയാനിക്കത്തോലിക്കാകുടുംബമായിരുന്നു അതു്. അങ്ങനെയുള്ള പരിസരത്തിൽ വളൎന്ന ചെറിയാൻമാപ്പിളയിൽ ആ ഗുണങ്ങൾ അതിശയേന സംക്രമിച്ചു എന്നതിൽ ആശ്ചര്യത്തിനവകാശമില്ലല്ലോ. പതിന്നാലാമത്തെ വയസ്സുമുതൽ അദ്ദേഹം അനേകം സംസ്കൃതകാവ്യങ്ങൾ മീനച്ചിൽ ഞാവൽക്കാട്ടു ദാമോദരൻകത്താവിൻെറ അടുക്കൽനിന്നു് അഭ്യസിച്ചു. നാലു കൊല്ലമേ ഗുരുമുഖേനയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം നീണ്ടുനിന്നുള്ളു. പിന്നീടു് ആ ഭാഷയിൽ നിരന്തരമായി സ്വപ്രയത്നംകൊണ്ടുതന്നെ പരിശീലിച്ചു. ഏതാനും കൊല്ലംകൊണ്ടു് ഒരു വിശിഷ്ടഭാഷാകവിയായി വികസിക്കുന്നതിനു വേണ്ട വ്യുൽപത്തി സ്വാധീനമാക്കി. 1051-ൽ പിതാവു മരിച്ചപോകയാൽ കുടുംബഭരണം ഏറെറടുക്കേണ്ടിവന്നു. അതുകൊണ്ടാണു് ഗുരുശിഷ്യബന്ധം വിച്ഛിന്നമായതു്.

അനന്തരജീവിതം:—1056-ാമാണ്ടുമുതൽതന്നെ ചെറിയാൻമാപ്പിള കവിത എഴുതിത്തുടങ്ങി. 1062മുതൽ നസ്രാണിദീപികയിൽ ചില ശ്ലോകങ്ങൾ അപ്പോഴപ്പോൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. എങ്കിലും കണ്ടത്തിൽ

വറുഗീസ്മാപ്പിള 1065–ൽ മലയാളമനോരമയിൽ കവിതാപംക്തി ഉൽഘാടനം ചെയ്തതിനുമേലാണ് അദ്ദേഹം കവനത്തിൽ അക്ഷീണമായ വ്യവസായം ആരംഭിച്ചതു്. ഭാഷാകവിതയിൽ പ്രവേശനാനുവാദം സവർണ്ണഹിന്ദുക്കൾക്കുമാത്രമുള്ളതല്ലെന്നും ആക്കും അതിനുവേണ്ട അധികാരിഭാവമുണ്ടെങ്കിൽ അവിടെ കടന്നുചെല്ലാവുന്നതാണെന്നുമുള്ള വസ്തുത വറുഗീസ്മാപ്പിള നല്ലപോലെ ഗ്രഹിച്ചു. തന്നിമിത്തം വാസനക്കാരായ ക്രിസ്തീയകവികളെ അദ്ദേഹം വിശേഷിച്ചു പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുപോന്നു. അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഏതുനിലയിൽ നോക്കിയാലും പ്രഥമഗണനീയനായി കാണപ്പെട്ടതു ചെറിയാൻമാപ്പിളയായിരുന്നു. ഹിന്ദുക്കളുടെ രീതി അനുകരിച്ചു പത്രങ്ങളിൽ കവിത എഴുതുന്ന ക്രിസ്ത്യാനികൾ തങ്ങളുടെ പേരോടുകൂടി 'മാപ്പിള' എന്ന വർഗ്ഗനാമം ചേർക്കുന്നതു് അഭിലഷണീയമാണെന്നുള്ള വറുഗീസ്മാപ്പിളയുടെ ഉപദേശത്തെ അക്കാലത്തെ ക്രിസ്തീയകവികൾ അനുകൂലിച്ചതിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ് ബാല്യകാലത്തെ ചെറിയാൻ അനന്തരകാലത്തെ ചെറിയാൻമാപ്പിളയായതു്. 1067–ലെ കവിസമാജപരീക്ഷയിൽ അദ്ദേഹവും ചേരുവാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടു. വറുഗീസ്മാപ്പിളയുടെ പേരിൽ തനിക്കുള്ള കടപ്പാടു് അദ്ദേഹം ആ ഭാഷാപോഷണധുരീണന്റെ ചരമത്തെ അനുസ്മരിച്ചു് എഴുതിയ ഒരു ശ്ലോകത്തിൽ വിനയപൂർവ്വമായി സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

"അല്പജ്ഞനാകുമിവനും കവിവേഷമേന്തി–
ക്കെല്പോൻ സൽക്കവികൾതന്നിടയിൽക്കടന്നു്
അപ്പപ്പൊഴായ്ച്ചില മഹാവികൃതിത്തമേതാ–
ണ്ടൊപ്പിച്ചതും സുമതി നിൻപതിമൂലമത്രേ."

അങ്ങനെ ഒരു വശത്തു സാഹിത്യവിഷയത്തിലെന്നപോലെ മറ്റൊരു വശത്തു കൃഷികാര്യത്തിലും വ്യാപൃതനായി രണ്ടു വിഭിന്നമാർഗ്ഗങ്ങളിലും സമനൈപുണ്യത്തോടുകൂടി പുരോഗമനംചെയ്തു. കൃഷികൃത്യത്തിൽ അത്യധികം ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കേണ്ടിയിരുന്നതുമൂലം ഇടയ്ക്കു സ്വല്പകാലം മനോരമയിൽ ശ്ലോകങ്ങൾ എഴുതുവാൻ സാധിച്ചില്ല. എല്ലാ കവിമുഖ്യന്മാർക്കും അദ്ദേഹത്തോടു് അളവററ സ്നേഹമുണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസന്നിധാനത്തിൽ പരിതപിച്ചു നടുവത്തച്ഛൻ നമ്പൂരി

"കോട്ടം വിനാ തൻകവിതാമൃതത്തെ–
പ്പെട്ടെന്നൊഴുക്കാതെ ജഗത്തിലെങ്ങും
കഷ്ടം! വസിക്കുന്നതിനെന്തു ബന്ധം?
കട്ടക്കയം തെല്ലു നികന്നുപോയോ?"

എന്നും, ഒടുവിൽ കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ

"ചട്ടററിടുന്ന നവഭൂഷകൾ നിൻകഴുത്തിൽ–
ക്കെട്ടിച്ചു പണ്ടു വളരെപ്പുകളാണ്ട വിദ്വാൻ

കട്ടക്കയത്തിലമരുന്ന കവീന്ദ്രനാമെ-
ന്നിഷ്ടന്നു നല്ല സുഖമോ ശുകവാണിയാളേ!''

എന്നും മനോരമയിൽ ചോദിച്ചു. അതിന്നു മറുപടിയായി കട്ടക്കയം അതേ പത്രത്തിൽത്തന്നെ

''പാലായിൽനിന്നു മയിലഞ്ചു കിഴക്കു ഞാനെൻ-
സ്യാലത്രയം സഹജനെന്നിവരോട്ടുകൂടി
ബാലേ! വിലയ്ക്കു നിലമിത്തിരി വാങ്ങിയിപ്പോഠം
ചാലുണ്ടതിൻ നടുവിലെന്നു ധരിച്ചിടേണം.

ചാലൊക്കെയും സമനിരപ്പു വരുത്തി നല്ല
ചേലാക്കി, നെൽക്കൃഷിയതിന്നുപയുക്തമാക്കി
ചാലിൻകരെക്കമുകു, തെങ്ങു, പിലാവു, വാഴ,
കോലും മുദാ മരിചമെന്നിവ നട്ടിടുന്നു''

എന്നു മറുപടിയെഴുതി. 1075മുതൽ 1085വരെ പത്തു കൊല്ലത്തോളം കൊണ്ടൂർപകുതിയിൽ അഞ്ഞൂററിമംഗലം ചേരിക്കലിൽ ആ വൃത്തി അനു സ്യൂതമായി തുടന്നു് ഒരു മാതൃകാകൃഷകനെന്ന ഖ്യാതിക്കു പാത്രീഭവിച്ചു ധനാജ്ജനം ചെയ്തു. അതിനിടയ്ക്കു സാഹിത്യവ്യവസായം തുടന്നു കൊണ്ടുപോയി. മാപ്പാപ്പാ അദ്ദേഹത്തിൻെറ സമുന്നതമായ സാഹിത്യ സേവനത്തെ അഭിനന്ദിച്ചു് ഒരു കീത്തിമുദ്ര അയച്ചുകൊടുത്തു. 1086-ൽ മീനച്ചിൽ റബ്ബർക്കമ്പനി സ്ഥാപിച്ചു് അതിൻെറ ഡയറക്ടരായും പത്തു കൊല്ലം ജോലി നോക്കി. ഒടുവിൽ കുറേക്കാലം വാത രോഗം ബാധിച്ചതോടുകൂടി വാദ്ധക്യത്തിൽ ദുന്നിവാരങ്ങളായ വേറേയും ചില ശരീരാസ്വാസ്ഥ്യങ്ങഠംക്കു് അദ്ദേഹത്തിന്നു വിധേയനാകേണ്ടി വരികയും അവയുടെ പീഡനിമിത്തം 1112-ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം 14-ാംനു- യശശ്ശരീരനാകുകയും ചെയ്തു. കൊട്ടുകാപ്പള്ളിവീട്ടിൽ ജനിച്ചു് അവകാശവഴി പാലാ കടക്കച്ചിറവീട്ടിലെ അംഗമായ മറിയാമ്മ യായിരുന്നു പത്നി. മാതാവു് 1079 കുംഭം 15-ാംനു- മരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പുത്രൻ ജോൺ ഒരു സാഹിത്യരസികനും മരുമകൻ ജെ. ജോൺ ഗദ്യപദ്യാത്മകങ്ങളായ അനേകം സൽഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രണേതാവുമാണു്. രണ്ടുപേരും മലംകൃഷിയിലും വൈദഗ്ധ്യം പ്രദശിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

കൃതികഠം:—ചെറിയാൻമാപ്പിള 1 യൂദജീവേശ്വരി, 2 വില്ലാഠം വെട്ടം, 3 സാറാവിവാഹം, 4 കലാവതി എന്നീ രൂപകങ്ങളും, 5 ഒലിവേർവിജയം ആട്ടക്കഥയും, 6 മാത്തോമ്മാചരിതം, 7 വനിതാമണി, 8 തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പാത്രം എന്നീ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളും രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എങ്കിലും കേരളത്തിലെ ഒന്നാംകിടക്കാരായ കവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹം ഗണനാർഹനായിത്തീന്നതു് ഇരുപത്തിനാലു സർഗ്ഗങ്ങഠം ഉഠം

കൊള്ളുന്ന 9 ശ്രീയേശുവിജയം എന്ന മഹാകാവ്യത്തിൻെറ പ്രണയനം കൊണ്ടാകുന്നു. യുദജീവേശ്വരി കവിസമാജത്തിലെ നാടകപരീക്ഷയ്ക്കു് എഴുതുവാൻ ഉദ്യമിച്ചതും അവിടെവച്ചു രണ്ടങ്കത്തോളം തീർത്തുമാണു്. പിന്നീടു് അതു് 141 ശ്ലോകങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി അഞ്ചങ്കങ്ങളിൽ പൂർത്തിയാക്കി 1068-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. എസ്തർരാജ്ഞിയുടെ ചരിത്രമാണു് അതിലെ പ്രതിപാദ്യം. വില്ലാർവെട്ടം 1069-ാമാണ്ടാണു് അച്ചടിപ്പിച്ചതു്. അതിലെ ഇതിവൃത്തം കല്പിതമാകുന്നു. പണ്ടു് ഉദയംപേരൂരിൽ വില്ലാർവെട്ടം എന്ന പേരിൽ ഒരു നസ്രാണി രാജകുടുംബം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ള ഐതിഹ്യത്തെ ആസ്പദമാക്കി ആ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കവി ഒരു കഥ നാടകോചിതമായ രീതിയിൽ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്വാമിഭക്തനും രാജ്യസ്നേഹിയുമായ ആ രാജ്യത്തിലെ മന്ത്രിയെ അവിടത്തെ സേനാനായകൻ രാജാവിനെ തെററിധരിപ്പിച്ചു നിഷ്കാസനം ചെയ്യിക്കുന്നു. എന്നാൽ മന്ത്രി അവിടെത്തന്നെ ഗൂഢമായി താമസിച്ചുകൊണ്ടു രാജാവിൻെറനേക്കു് ആ രാജദ്രോഹി അനുഷ്ഠിക്കുന്ന ദ്രോഹകൃത്യങ്ങളെ വിഫലീകരിക്കുന്നു. അതാണു് കഥയുടെ സംക്ഷേപം. പഴയ നിയമത്തിൽ തോബിയാസ്സിൻെറ ചരിത്രത്തെ വിഷയീകരിച്ചു പാലാ മനോവിനോദിനീനാടകസഭയുടെ അപേക്ഷയനുസരിച്ചു രചിച്ച സാറാവിവാഹം നാടകം 1077-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. കലാവതി നാലങ്കത്തിലുള്ള ഒരു നാടികയാണു്. ഗദ്യമൊഴിച്ചാൽ ഇരുപത്തിമൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളും ഒരു പാട്ടുമാത്രമേ അതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നുള്ളു. ആംഗലേയമഹാകവിയായ ടെന്നിസൻെറ ഒരു പ്രതിപാദ്യം കേട്ടുമനസ്സിലാക്കി എഴുതിയതാണു് ആ രൂപകം. സാറാവിവാഹം കഴിഞ്ഞാണു് അതിൻെറ നിർമ്മിതി. അതു് അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. 1070-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു പാലായിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു കഥകളിയോഗത്തിനു് അഭിനയിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി എഴുതിയതാണു് ഒലിവേർവിജയം ആട്ടക്കഥ. കാറൾമാൻചക്രവർത്തിയുടെ ചരിത്രമാണു് അതിലെ വിഷയം. സെൻറ് തോമസ്സിൻെറ ജീവിതത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി 300 ശ്ലോകങ്ങളിൽ എഴുതിയ മാർത്തോമ്മാചരിതം 1082-ൽ അച്ചടിപ്പിച്ചു. ചാസർ എന്ന ആംഗലേയമഹാകവിയുടെ The Clerks Tale എന്ന ഒരു കാൻറർബറിക്കഥയാണു് വനിതാമണി എന്ന കാവ്യത്തിലെ വിഷയം. ആ കാവ്യത്തിലെ നായികയായ ഗ്രിസെൽഡാ സാവിത്രിക്കു സമയായ ഒരു പതിവ്രതയാകുന്നു. ഒടുവിലത്തെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പാത്രം എന്ന കൃതിമാത്രമേ ചെറിയാൻമാപ്പിള ദ്രാവിഡവൃത്തത്തിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ളു. പൗലോസ് അപ്പോസ്തലൻെറ മതപരിവർത്തനമാണു് അതിലെ വിഷയം. ഇവകൂടാതെ ഭാഷാപോഷിണിവകയായി നടത്തിയ മത്സരപരീക്ഷക്കു് ആസന്നമരണൻെറ അന്തർഗ്ഗതം എന്നൊരു ഖണ്ഡകാവ്യവും എഴുതിയയച്ചു. എങ്കിലും അതു മുദ്രിതമായിട്ടില്ല. ശ്രീയേശുവിജയം മഹാകാവ്യത്തിലാണു് മഹാകവിയുടെ സവ്യസിദ്ധികളും അവയുടെ സമഗ്രമായ രൂപത്തിലും പരിമാണത്തിലും പ്രതിഭാസി

ക്കുന്നതു്. അത്യന്തം ദീർഘമാണു് അതിലെ ഓരോ സർഗ്ഗവും. സജാതീയദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം ഓരോ ശ്ലോകത്തിലും സമർത്ഥമായി ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പ്രസന്നവും മധുരവുമാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യശൈലി. നിഷ്കൃഷ്ടമായ സന്മാർഗ്ഗബോധം ഓരോ കൃതിയിലും ആദ്യന്തം പ്രതിഫലിക്കുന്നു. രചനാവൈകല്യം ലേശംപോലുമില്ല. ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്റെ ശാശ്വതസമ്പാദ്യങ്ങളിൽ ഒന്നായി പ്രസ്തുതകാവ്യരത്നത്തെ പരിഗണിക്കാം. പഴയനിയമത്തിലെ ഇതിവൃത്തം സംക്ഷിപ്തമായും പുതിയ നിയമത്തിലേതു സവിസ്തരമായും പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ലോകോൽപത്തി തുടങ്ങി കോൺസ്റ്റൻറൈൻ എന്ന റോമൻചക്രവർത്തി ക്രിസ്തുമതം സ്വീകരിക്കുന്നതുവരെയുള്ള കഥകൾ ഔചിത്യദീക്ഷയോടുകൂടി അന്തർഭവിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 1100—ാമാണ്ടാണു് പ്രസ്തുതമഹാകാവ്യം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതു്. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചു ചെറിയാൻമാപ്പിളയുടെ കവനരീതി അനുവാചകന്മാരെ ഗ്രഹിപ്പിക്കാം.

"അസ്താദ്രൗ ചെന്നണഞ്ഞൂ ദ്യുമണി; സരസിജ—
 ശ്രേണിതൻ ശോഭ തേഞ്ഞൂ;
മൂർത്തത്വർത്ഥം കുറഞ്ഞൂ മധുപനിരയതി;—
 ന്നാമ്പലെല്ലാം വിരിഞ്ഞൂ;
ആർത്ത്യാ കോകം പിരിഞ്ഞൂ; ദിവി രുചി ചിതറി—
 ത്താരസാർത്ഥം നിറഞ്ഞൂ;
ചിത്രം ദീപം തെളിഞ്ഞൂ; ദിശി ദിശി തിമിര—
 ക്കൂട്ടമെത്തിക്കഴിഞ്ഞൂ." (യൂദജീവേശ്വരി)

"ഇഷ്ടത്തിന്നൊത്തവണ്ണം സകലമവിരതം
 തന്നുമെന്തോതിയാലും
തുഷ്ട്യാ കൈക്കൊണ്ടുമയ്യോ! കുടിലതരമതേ!
 നിന്നെ ലാളിക്കമൂലം
കഷ്ടം മാല്യഭ്രമത്താൽക്കഠിനവിഷമെഴും
 പാമ്പിനെത്തൻകഴുത്തിൽ—
പ്പുഷ്ടാനന്ദേന ചാർത്തും മടയനൊരിണയായ്—
 ത്തീർന്നു നിന്ദാർഹനായ് ഞാൻ." (വില്ലാൾവെട്ടം)

"കണ്ടാലിത്ര മനോജ്ഞയാം യുവതി പണ്ടുണ്ടായതില്ലെങ്ങുമേ;
വീണ്ടുണ്ടാകയുമില്ലിവണ്ണമവളെക്കണ്ടിട്ടു പാരൊക്കെയും
കൊണ്ടാടുന്നതുമൂലമാത്തരുണിതൻ സൗന്ദര്യപൂരം ക്രമാൽ
വേണ്ടുംവണ്ണമകക്കരുന്നിലഖിലം ബോധിച്ചിടാമേവനും."
(സാറാവിവാഹം)

"പേടിച്ചരണ്ടു ചെറുതായ മൃഗം ജവം പൂ—
ണ്ടോടിക്കിതപ്പൊടു പടപ്പിലണഞ്ഞിടുമ്പോൾ

കൂടിൻപടിക്കജഗരം കണിവച്ച വായിൽ–
ച്ചാടിത്തനിക്കപകടത്തെ വരുത്തിടുന്നു.''
(ശ്രീയേശുവിജയം)

''ദന്തം ഞെരിച്ചു വിരലാഞ്ഞു നിലത്തിലൂന്നി–
പ്പന്തംകണക്കു മിഴി ഭീഷണമാക്കി രോഷാൽ
അന്തം വെടിഞ്ഞ പകയോടിരുകൂട്ടരും വാ(ാ)ം
കുന്തം തുടങ്ങിയവയാൽപ്പെരുമാററമായി.''
(ശ്രീയേശുവിജയം)

''കെട്ടുക്കുമിപ്പുഞ്ഞമിവണ്ണമൻപൊട്ടും
തട്ടുക്കുവോക്കാരഴൽ ചേർത്തിടും പ്രഭോ?
അട്ടക്കലെത്തും പഥികക്കു വിശ്രമം
കൊട്ടുക്കുമാശ്ശാഖി മുറിക്കുമോ ജനം?''
(ശ്രീയേശുവിജയം)

''കൂരമ്പാൽ മാർ പിളന്നും കൊടിയൊരു കുരിശിൽ–
ത്തൂക്കിയും തോലുരിഞ്ഞും
ക്രൂരൻ സിംഹത്തിനൂണായരുളിയുമസിയാൽ–
ക്കണ്ഠനാളം മുറിച്ചും
നീരത്തിൽത്താഴ്ത്തിയും മെയ് മുഴവനുമടിയാൽ–
ക്കീറിയും തീയിലിട്ടും
പാരം മാൽ ചേർത്തു യോധാധമരനവധിയായ്
ക്രിസ്ത്യരേ നിഗ്രഹിച്ചു.''

''ഇന്നാക്കില്ലലശേഷമില്ല സുഖമാണാനന്ദമാണീവിധം
നന്നായിപ്പുരമാത്ഥമേതുമറിയാതേകണ്ടു ചൊല്ലും ചിലർ;
എന്നാലാ നരനോടടുത്തു പരിശോധിക്കുന്നതായാലുടൻ–
തന്നേ ദൈന്യത പാരമുണ്ടു സുഖമില്ലെന്നോതുമെല്ലാവരും.''
(കലാവതി)

''മാരി നിലച്ചു; ശരൽകാലം വന്നെത്തി;
നീരിന്നു നൈർമ്മല്യമേറെയുണ്ടായ്;
വാരിവാഹം വാനിലെങ്ങുമില്ലാതെയായ്;
പാരിൽത്തെളിവെങ്ങുമുത്ഭവിച്ചു.
വാനിൽ പ്രസന്നനായ്ത്തിങ്കളുദിച്ചോമൽ–
പ്പൂനിലാവെങ്ങും ചൊരിഞ്ഞുനിന്നു.
വിണ്ണിലനുദിനം താരങ്ങളേവക്കും
കണ്ണിന്നു കൗതുകം ചേർത്തു മിന്നി.''
(തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പാത്രം)

ക്രിസ്തീയയുവകവികൾക്കു മഹത്തായ പ്രചോദനമാണ് കട്ടക്കയം ശ്രീയേശുവിജയംവഴിക്കു നല്കിയിരിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പാവ

നങ്ങളായ പാദമുദ്രകളെ പ്രകാശദീപങ്ങളാക്കി പുരോഗമനംചെയ്തു വിജയം നേടുവാൻ അവരിൽ വാസനാസമ്പന്നരായ പലക്കും നിരന്തരമായ വ്യവസായാസക്തിയും ഉദാത്തമായ ഉൽകർഷേച്ഛയുമുണ്ടെങ്കിൽ സാധിക്കുമെന്നുള്ളതിനു യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

കെ. വി. സൈമൺ (1058–1118)— ചരിത്രം:— തിരുവല്ലാത്താലൂക്കിൽ പമ്പാനദിയുടെ തെക്കേക്കരയിൽ ആറന്മുളക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നു് അല്പം പടിഞ്ഞാറു മാറി ഇടയാറന്മുള എന്നൊരു ഗ്രാമമുണ്ടു്. അവിടെ കന്നുംപുറം എന്ന കുടുംബത്തിൽ വറുഗീസ്സിന്റെ പുത്രനായി കെ. വി. സൈമൺ 1058–ാമാണ്ടു മകരമാസം 27–ാംനു- ജനിച്ചു. തന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ ദശമസന്താനമായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ജ്യേഷ്ഠസഹോദരൻ കെ. വി. ചെറിയാന്റെ അടുക്കലാണു് പ്രധാനമായി സംസ്കൃതം അഭ്യസിച്ചതു്. ചെറിയാൻ സംസ്കൃതജ്ഞനായിരുന്നതിനുപുറമേ ഇംഗ്ലീഷിലും തമിഴിലുംകൂടി പ്രായോഗികപരിചയം സമ്പാദിച്ചിരുന്നു. 1075–ൽ അദ്ദേഹം മരിച്ചു. അപ്പോഴേയ്ക്കും തനിക്കു സിദ്ധിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്ന ലോകവ്യുൽപത്തി സൈമൺ സ്വപ്രയത്നംകൊണ്ടു് അഭിവൃദ്ധമാക്കി. ബാല്യംമുതല്ക്കുതന്നെ അദ്ദേഹം കവിതാനിമ്മാണത്തിലും വിവിധഭാഷാപഠനത്തിലും ഉത്സുകനായിരുന്നു. കാലക്രമത്തിൽ നിസ്തന്ദ്രമായ വ്യവസായംകൊണ്ടു സംസ്കൃതത്തിൽ സാമാന്യമായ വ്യുൽപത്തി സമ്പാദിക്കുകയും അതോടുകൂടി തമിഴ്, തെലുങ്ക്, കർണ്ണാടകം, ഹിന്ദി, ഇംഗ്ലീഷ് മുതലായ ഭാഷകളും സാമാന്യമായി ഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. കെ. വി. ചെറിയാൻ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു പ്രാഥമികവിദ്യാലയത്തിൽ ഇരുപത്തൊന്നു കൊല്ലം അധ്യാപകനായി പണിനോക്കി. സംഗീതത്തിലും അദ്ദേഹത്തിനു വാസനയുണ്ടായിരുന്നു. ക്രമത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സ് ആത്മീയചിന്തയിലേക്കു തിരിയുകയും അതിന്റെ ഫലമായി അദ്ദേഹം വളരെക്കാലം ദക്ഷിണാപഥം മുഴുവൻ പര്യടനം ചെയ്തു ക്രിസ്തുമതപരമായി പ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. വിവിധമതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ശ്രദ്ധാപൂർവം പാരായണംചെയ്തിരുന്ന ആ വിശാലഹൃദയൻ ഒരു മതത്തെയും ദുഷിച്ചില്ല. സ്വരമാധുര്യം ശബ്ദസൗഷ്ഠവം ഗാനകുശലത വാഗ്മിത്വം മുതലായ സിദ്ധികളെക്കൊണ്ടു് ഏതു സദസ്സിനേയും വശീകരിക്കുവാനുള്ള ശക്തി അദ്ദേഹത്തിനു് അധീനമായിരുന്നു. 1118–ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 8–ാംനു- രക്തസമ്മർദ്ദം നിമിത്തം പരഗതിയെ പ്രാപിച്ചു.

കൃതികൾ:— സൈമൺ 1 വേദവിഹാരം, 2 നല്ല ശമര്യൻ എന്നീ പദ്യകൃതികളും, 3 സംഗീതരത്നാവലി എന്ന ഗാനപുസ്തകവും, 4 ഉത്തമഗീതാവ്യാഖ്യ എന്നൊരു ഗദ്യപുസ്തകവും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. നല്ല ശമര്യൻ ബൈബിളിലെ ലൂക്കോസ് സുവിശേഷത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട A Good Samaritan എന്ന ഉപാഖ്യാനത്തെ ആസ്പദമാക്കി രണ്ടു ഭാഗങ്ങളിലായി എഴുതീട്ടുള്ള ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യമാണു്. ഭക്തിഭാവ

പ്രധാനങ്ങളായ 300-ൽപ്പരം ഗാനങ്ങളുടെ സമാഹാരമാകുന്ന സങ്ഗീതരത്നാവലി. ബൈബിളിലെ Song of Songs എന്ന യോഗാത്മക ഭാഗത്തിന്റെ ഒരു ഭാഷ്യമാണ് ഉത്തമഗീതാവ്യാഖ്യ. ഇവ കൂടാതെ 5 1089-ാമാണ്ടു ശാർദ്ദൂലവിക്രീഡിതവൃത്തത്തിൽ നിശാകാലം എന്ന പേരിൽ ഒരു ചെറിയ സംസ്കൃതകാവ്യവും നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം സാധാരണകൃതികളായേ സഹൃദയന്മാർ ഗണിക്കുകയുള്ളു. സൈമണെ ഒരു ഉൽകൃഷ്ടകവി എന്നു കേരളീയർ കൊണ്ടാടുന്നതും കൊണ്ടാടേണ്ടതും വേദവിഹാരം എന്ന വിശിഷ്ടകാവ്യത്തെ പുരസ്കരിച്ചുകൊണ്ടാണ്. വേദവിഹാരം പഴയ നിയമത്തിൽ മോശയുടെ ഒന്നാം പുസ്തകം എന്നു പറയുന്ന Genesis അഥവാ ലോകോൽപത്തിയുടെ വിവൃതമായ പരാവർത്തനമാണ്. പഴയ നിയമത്തിൽ ആകെ 39 പുസ്തകങ്ങളുണ്ട്. അവയിൽ ആദ്യത്തെ അഞ്ചു പുസ്തകങ്ങളാണ് മോശയുടേതായി അറിയപ്പെടുന്നതു്. അവയിൽ ആദ്യത്തെ പുസ്തകംമാത്രമേ സൈമൺ തന്റെ വാങ്മയത്തിനു് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളു. കിളിപ്പാട്ടുരീതിയിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ളതും ആകെ 50 അധ്യായങ്ങൾ അടങ്ങിയതുമായ പ്രസ്തുതകാവ്യം ഭാഷയ്ക്കു് അമൂല്യമായ ഒരാഭരണമായി പ്രശോഭിക്കുന്നു. കൃച്ഛ്രസാധ്യമായ ആ സാഹിത്യവ്യവസായത്തിൽ കവി അഭിനന്ദനീയമായവിധം വിജയം നേടിട്ടുണ്ട്.

ഉദാഹരണങ്ങൾ:—വേദവിഹാരത്തിൽനിന്നുമാത്രം ചില ഈരടികൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

"ഭയജനകരജനിയിതുവിധമവർ കഴിച്ചിട്ടു
ഭാനൂദയത്തിലുയൻനുകൊള്ളും വിധൗ
ഗതകരുണമഖിലജഗദധിപതി നഭസ്സീന്നു
ഗന്ധകമഗ്നിയും വർഷിച്ചു ഘോരമായ്.
ഗഗനപഥമിതിനുടയ നാന്ദിയായിട്ടഹോ!
ഗംഭീരശബ്ദം മുഴക്കി ഭ്രുവെങ്ങുമേ.
ജ്വലനഘനഘടകളുടെ നടുവിലിടിവാളുകൾ
ജാതരോഷം പരന്നാകാശവീഥിയിൽ.
പ്രളയമതിലുയരുമൊരു ചണ്ഡവാതങ്ങളും
പ്രത്യുൽഗമിച്ചു, നിഷ്പ്രത്യൂഹമാംവിധം.

വിഷയവിഷസർപ്പമേ! നിന്നെ വിട്ടോടിലും
വിദ്രുതം നീ പാഞ്ഞു ദംശിപ്പു മർത്ത്യരെ.
മഹിളയുടെ മനതളിരിലമിതവിഷയാശതാൻ
മാരണഹേതുവായ് മങ്ങിക്കിടന്നതും.
ഹൃദയമതിലണുവളവു ലിപ്സയുണ്ടെങ്കിലോ
സംയമിതാനും സ്ഖലിക്കും സ്വനിഷ്ഠയിൽ.
മുനിയുടെ മനം കരണ്ടുച്ഛ്വാമാക്കീടുന്ന
മൂഷികനത്രേ വിഷയാശ നിർണ്ണയം."

കൊങ്ങോട്ടു കൃഷ്ണൻനായർ (1059–1119)—ചരിത്രം:— കൃഷ്ണൻനായർ മലബാറിൽ കൊല്ലങ്കോട്ടു കാമ്പ്രത്തു് ഈശ്വരമേനോന്റേയും മഞ്ഞപ്ര കൊങ്ങോട്ടു തില്ലഅമ്മയുടേയും പുത്രനായി 1059–ാമാണ്ടു് ഇടവമാസം അത്തംനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. ധനികനും അംശമധികാരിയുമായിരുന്ന ഈശ്വരമേനോൻ താരകാസുരവധം ആട്ടക്കഥയുടേയും തോരണയുദ്ധം മൂന്നു ദിവസത്തെ തുള്ളൽക്കഥയുടേയും പ്രണേതാവായിരുന്നു. കൊല്ലങ്കോട്ടു ഹൈസ്കൂളിൽ മെട്രിക്കുലേഷൻ ക്ലാസ്സുവരെ പഠിച്ചു. ആദായകരമായ പ്രവൃത്തിയിലൊന്നും ഏർപ്പെട്ടില്ല. വിഭവസമ്പന്നയായ ജ്യേഷ്ഠത്തിയുടെ കുടുംബകാര്യങ്ങൾ അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടു കൊല്ലങ്കോട്ടുതന്നെ താമസിച്ചു. മാതാവു മുപ്പത്തിരണ്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ മരിച്ചു. കൃഷ്ണൻനായർ സംസ്കൃതത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലും അഭിജ്ഞനായിരുന്നതിനുപുറമേ ജ്യോതിഷത്തിലും ഹസ്തരേഖാശാസ്ത്രത്തിലും നിപുണനും ചരിത്രസംബന്ധമായുള്ള ഗവേഷണത്തിൽ സദാ വ്യാപൃതനുമായിരുന്നു. 1119–ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം സ്വാതിനക്ഷത്രത്തിൽ ദേഹവിയോഗം ചെയ്തു. മരണസമയം മുൻകൂട്ടി അറിഞ്ഞിരുന്നു.

കൃതികൾ:—കൃഷ്ണൻനായർ 1 ശ്രീദേവീഹരണം ഭാഷാനാടകം, 2 ഋതുമഞ്ജരി, 3 വീരരവിവർമ്മചക്രവർത്തി, 4 ഭാവകുതൂഹലം എന്ന ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഭാഷാവ്യാഖ്യാനം, 5 വ്യവഹാരഭ്രമം അഥവാ കണ്ടൻമേനോന്റെ ഒസ്യത്തു് എന്നീ അഞ്ചു പുസ്തകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. മലബാറിലെ രണ്ടു പ്രസിദ്ധരാജവംശങ്ങളായ നെടിയിരിപ്പു സ്വരൂപത്തിന്റേയും കോലസ്വരൂപത്തിന്റേയും പരസ്പരബന്ധവും നീലേശ്വരം രാജകുടുംബത്തിന്റെ ഉൽപത്തിയുമാണു് ഏഴങ്കമുള്ള ശ്രീദേവീഹരണം നാടകത്തിലെ ചരിത്രപരമായ പശ്ചാത്തലം. ഇതിവൃത്തം ആ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കവി കെട്ടിപ്പടുത്തതുതന്നെ. ഋതുമഞ്ജരി എന്ന കൃതിയിൽ കാളിദാസകൃതമായ ഋതുസംഹാരകാവ്യം മഞ്ജരീവൃത്തത്തിൽ വിവർത്തനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. വീരരവിവർമ്മചക്രവർത്തി, ക്രി. പി. പതിന്നാലാം ശതകത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ കൊല്ലത്തു നാടുവാണിരുന്ന സങ്ഗ്രാമധീരരവിവർമ്മചക്രവർത്തിയെ വിഷയീകരിച്ചുള്ള മറെറാരു നാടകമാണു്. ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ പ്രധാനകാരണങ്ങളിൽ ഒന്നായ വ്യവഹാരഭ്രമംനിമിത്തം ഉണ്ടാകുന്ന ദോഷങ്ങളെ വിവരിക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ ഗദ്യകഥയാണു് കണ്ടൻമേനോന്റെ ഒസ്യത്തു്. ഒന്നുരണ്ടുദാഹരണങ്ങൾ കാണിക്കാം.

"നാനാവിലാസരസലീലകൾകൊണ്ടിവന്റെ
മാനം നിറഞ്ഞ ഹൃദയം പ്രഥമം കവർന്നു;
സാനന്ദവിഭ്രമപരമ്പരകൊണ്ടിണക്കി–
ത്താനേ പിടിച്ചു വശമാക്കി മനോഹരാങ്ഗി."

(ശ്രീദേവീഹരണം)

"മന്ദാനിലൻ വന്നു തട്ടുന്ന നേരത്ത-
ങ്ങുന്നതശാഖകളാടിക്കൊണ്ടും
പൂക്കമിക്കാലത്തിലഗ്രഭാഗത്തെല്ലാം
നോക്കുമ്പോ‌ഠം പല്ലവം തിങ്ങിക്കൊണ്ടും

മത്താളിവൃന്ദം മരന്ദമുണ്ടുംകൊണ്ടു
വൃത്തത്തിൽ നില്ക്കുന്ന മന്ദാരവും
ആരുടെ ചിത്തവും ഭേദിക്കുവാനൊത്ത
ധീരതയുണ്ടെന്നു ഭാവിക്കുന്നു." (ഋതുമഞ്ജരി)

കരുവാ എം. കൃഷ്ണനാശാൻ (1043-1111)—ചരിത്രം:—കരുവാ എം. കൃഷ്ണനാശാൻ 1043-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 9-ാംനു- കൊല്ലത്തു് ഏറത്തുവീട്ടിൽ ജനിച്ചു. മാധവനാശാനായിരുന്നു അച്ഛൻ. വെളുത്തേരിൽ കേശവൻവൈദ്യൻ, ആററുപരത്തു് ഇമ്പിച്ചൻഗുരുക്കഠം, കൊല്ലത്തു് അധ്യാപകന്മാരായിരുന്ന സുബ്രഹ്മണ്യശാസ്ത്രികഠം, ആപദുദ്ധാരണശാസ്ത്രികഠം ഇവരായിരുന്നു ആദ്യകാലത്തെ ഗുരുക്കന്മാർ. ഹിന്ദുമതത്തിൻെറ മൂലതത്വങ്ങഠം നിഷ്കർഷിച്ചു പഠിക്കുകയും വിഗ്രഹാരാധനത്തിലും ഭസ്മധാരണത്തിലും മററും വിശ്വസിക്കുകയും അത്തരത്തിലുള്ള പൂർവാചാരങ്ങളെ എതിക്കുന്നവരോടു വാദപ്രതിവാദങ്ങഠം നടത്തുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. പരമതഖണ്ഡനശാസ്ത്രികഠം എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധനും, ജ്ഞാനോദയസാരം തുടങ്ങിയ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രണേതാവുമായ കോയമ്പത്തൂർ വെങ്കിടഗിരിശാസ്ത്രികളുടേയും കുഞ്ഞൻപിള്ള ചട്ടമ്പിസ്വാമികളുടേയും സർവോപരി നാരായണഗുരുസ്വാമികളുടേയും അന്തേവാസിയായി വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞുകൂടുകനിമിത്തമാണു് അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ജീവിതം അദ്ദേഹത്തിനു നയിക്കുവാനിടവന്നതു്. വൈദ്യത്തിലും നല്ല വൈദഗ്ദ്ധ്യം സമ്പാദിച്ചു. കേരളവർമ്മവിദ്യാമന്ദിരം എന്നൊരു സംസ്കൃതവിദ്യാലയവും രാജരാജവിലാസം അച്ചുക്കൂടവും കരുവായിൽ സ്ഥാപിച്ചു. വിദ്യാവിലാസിനി എന്ന പേരിൽ ഒരു മാസിക 1073-ാമാണ്ടു മേടമാസംമുതൽ കുറേക്കാലം സ്വാലനായ കൊല്ലം പെരിനാട്ടു ചന്തിരഴികത്തു് എസ്. പത്മനാഭനാശാൻെറ ഉടമസ്ഥതയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയുണ്ടായി. സദസ്സുകളിൽ പ്രഭാഷകൻ എന്ന നിലയിൽ വിഖ്യാതി നേടി. 1111-ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം 17-ാംനു- മരിച്ചു. കൊല്ലം മുണ്ടയ്ക്കൽ വലിയവീട്ടിൽ കൊച്ചുണ്ണിയായിരുന്നു ആദ്യത്തെ ഭാര്യ. ആ സാധ്വിയുടെ മരണാനന്തരം 1083-ൽ ചവറ തെക്കുംഭാഗത്തു പൈന്തൊടി തെക്കേതിൽ പുത്തൻമഠത്തിൽ കെ. കൊച്ചുപെണ്ണിനെ പരിഗ്രഹിച്ചു.

കൃതികഠം:—ആശാൻ സാഹിത്യസംബന്ധമായും മതപരമായും ആയുർവേദവിഷയകമായും ചില ഗ്രന്ഥങ്ങഠം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ശാകുന്തളത്തിനു് അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ള തർജ്ജമയിൽനിന്നു് ഒരു ശ്ലോകം ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

''തണ്ടാരിന്നഴകല്ലയോ ചുഴലവും ചേരും കരിമ്പായലും?
കണ്ടാലെന്തു ഹിമാംശുവിന്നുമഴകാണല്ലോ കറുത്തങ്കവും?
വണ്ടാർവേണിയിവൾക്കുമേററമഴകാണീ വല്ക്കലംപോലുമേ;
കൊണ്ടാടേണ്ടുമൊരാകൃതിക്കഴകിനായ്ത്തീരാത്തതെന്തോന്നുതാൻ?''

തർജ്ജമയ്ക്കു വൈശിഷ്ട്യമുണ്ടെന്നു പറയാൻ പാടില്ല. മതപരങ്ങളായ പുസ്തകങ്ങൾ ഉപന്യാസരൂപത്തിലുള്ളവയും അന്യമതസിദ്ധാന്തങ്ങളെ ഖണ്ഡിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നവയുമായ ചെറിയ കൃതികളാണ്. വിജയധ്വജം, ആര്യജയഭേരി മുതലായവ ആ കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടും. അക്ക്പ്രകാശം, ചികിത്സാക്രമകല്പവല്ലി, വൈദ്യമനോരമ എന്നീ വൈദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ തർജ്ജമചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

അമ്പത്തെട്ടാമധ്യായം

ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ

(1038–1093)

ശൈശവം:—ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ 1038-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 9-ാംനു- ചങ്ങനാശ്ശേരി ലക്ഷ്മീപുരത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ ജനിച്ചു. കൊച്ചപ്പൻ എന്നായിരുന്നു ഓമനപ്പേർ. അമ്മ കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ മാതാവായ ദേവിഅമ്മത്തമ്പുരാട്ടിയുടെ സഹോദരീപുത്രി ഭരണിതിരുനാൾ അംബാലികത്തമ്പുരാട്ടിയും അച്ഛൻ കിടങ്ങൂർ ഓണന്തുരുത്തി പാററിയാൻഇല്ലത്തിൽ വാസുദേവൻ നമ്പൂരിയുമായിരുന്നു. ആ നമ്പൂരി ഒരു വേദജ്ഞനും ജ്യോതിർവ്വിത്തുമായിരുന്നുവത്രേ. ചങ്ങനാശ്ശേരിയിലെ കുടുംബച്ഛിദ്രംനിമിത്തം വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ ശാഖയ്ക്കു് 1040-ാമാണ്ടു ലക്ഷ്മീപുരം വിട്ടൊഴിഞ്ഞു കാർത്തികപ്പള്ളിക്കോവിലകത്തു താമസിക്കേണ്ടിവന്ന കഥ ഞാൻ അന്യത്ര പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അന്നു കേവലം ശിശുവായിരുന്ന കൊച്ചപ്പനേയുംകൊണ്ടു മാതാവു് ആ ശാഖയിലെ മററംഗങ്ങളോടൊന്നിച്ചു കാർത്തികപ്പള്ളിയിലേക്കു പോയി. ആ തമ്പുരാട്ടി ഐഹികകാര്യങ്ങളിൽ പ്രായേണ അനാസക്തയായിരുന്നതിനാൽ ആ സാധ്വിയുടെ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരി ചിത്തിരതിരുനാൾ അംബികത്തമ്പുരാട്ടിയാണു് കുമാരനെ ലാളിച്ചു വളർത്തിയതു്. ബാല്യത്തിൽ കോയിത്തമ്പുരാൻ മൂകനായിരുന്നു എന്നു ചിലർ പറയുന്നതു പരമാർത്ഥമല്ലെങ്കിലും ബുദ്ധിക്കു കുറേ മാന്ദ്യമുള്ളതായി ചിലപ്പോൾ തോന്നിയിരുന്നു. അതു നീങ്ങിയതു് അച്ഛൻ പനച്ചിക്കാട്ടു ദേവീക്ഷേത്രത്തിൽ മകനെ എന്നും കൂട്ടിച്ചുകൊണ്ടു പോയി തൊഴിയിച്ചതിന്റെ ഫലമായിരുന്നു എന്നു് ആസ്തികന്മാർ വിശ്വസിക്കുന്നു. 1046-ാമാണ്ടു് അരിപ്പാട്ടു് അനന്തപുരത്തുകൊട്ടാരം കാരണവർ പണിയിച്ചപ്പോൾ കുടുംബം മുഴുവൻ അവിടെ മാറിത്താമസിച്ചുതുടങ്ങി. ആ വഴിക്കാണു് അദ്ദേഹം ഏ. (അരിപ്പാടു്) ആർ. (രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ അനന്തരവൻ) രാജരാജവർമ്മയായതു്.

വിദ്യാഭ്യാസം:—ആദ്യമായി ചുനക്കര അച്യുതവാരിയരോടു ചില ബാലപാഠങ്ങൾ പഠിക്കുകയും അദ്ദേഹം രോഗാർത്തനായി സ്വഗൃഹത്തിലേക്കു പോയപ്പോൾ ആ വാര്യത്തെ ഒരു പ്രസിദ്ധസംസ്കൃതപണ്ഡിതനായ ചുനക്കര ശങ്കരവാരിയരുടെയടുക്കൽ സംസ്കൃതത്തിൽ കാവ്യനാടകങ്ങൾ അഭ്യസിക്കുകയും ചെയ്തു. ശങ്കരവാരിയരെപ്പററി ഞാൻ മറെറാരു ഘട്ടത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ രണ്ടുപേരെയും അധ്യാപകന്മാരായി വരുത്തി കൊട്ടാരത്തിലെ ബാലന്മാരെയും ബാലികമാരെയും പഠിപ്പിക്കു

വാൻ നിയോഗിച്ചതു് അഭിജ്ഞോത്തമനായ മൂത്തകോയിത്തമ്പുരാനായിരുന്നു. ശങ്കരവാരിയരുടെ കീഴിൽ അധികകാലം സംസ്കൃതം അഭ്യസിക്കേണ്ട ആവശ്യം കുമാരനു നേരിട്ടില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ 1052–ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസത്തിൽ വലിയകോയിത്തമ്പുരാനു് ആലപ്പുഴനിന്നു് സ്വഗൃഹത്തിൽ പോയി താമസിച്ചുകൊള്ളുവാൻ രാജാജ്ഞ കിട്ടി. അതു് അനന്തരവനു പഠനവിഷയത്തിൽ ഒരു പരമാനുഗ്രഹമായി പരിണമിച്ചു. കുശാഗ്രബുദ്ധിയായ ഒരധ്യേതാവിനെ കുലങ്കഷവൈദുഷ്യനായ ഒരധ്യാപകനു കിട്ടുക എന്നുള്ളതു് ഇരുകൂട്ടർക്കും ചാരിതാർത്ഥ്യജനകമായ ഒരു ഭാഗ്യവിശേഷമാണു്. അക്കാലത്തു കഥാപുരുഷനു 14 വയസ്സേ തികഞ്ഞിരുന്നുള്ളുവെങ്കിലും അന്നുതന്നെ അദ്ദേഹം സംസ്കൃതത്തിൽ വിസ്മയനീയമായ പാണ്ഡിത്യവും കവിതാപരിചയവും സമ്പാദിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ സംസ്കൃതത്തിനുപുറമേ ഇംഗ്ലീഷും കണക്കും ചരിത്രവും മററുംകൂടി പഠിപ്പിച്ചു. ഇതരശിഷ്യന്മാർ സംസ്കൃതംമാത്രമേ പഠിച്ചിരുന്നുള്ളു. അവരിൽ തുറവൂർ നാരായണശാസ്ത്രികൾ, ഗുരുനാഥൻെറ കനിഷ്ഠസഹോദരൻ രവിവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ, ചെമ്പ്രോൽമാത്തിൽ കൊട്ടാരത്തിൽ കേരളവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ എന്നിവരുടെ പേരുകൾ പ്രത്യേകം സ്മരണീയങ്ങളാണു്. ആലപ്പുഴവച്ചുതന്നെ അവിടത്തെ ആശ്രിതനായിക്കൂടി കാലാന്തരത്തിൽ മഹാവൈയാകരണനെന്ന ഖ്യാതി ദിഗന്തരങ്ങളിൽപ്പോലും വ്യാപിപ്പിച്ച നാരായണശാസ്ത്രികൾ യാവജ്ജീവം കഥാപുരുഷൻെറ ബഹിശ്ചരപ്രാണനായിരുന്നു. വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ 1056–ൽ തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു പോന്നപ്പോൾ രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ അനന്തപുരത്തു കൊട്ടാരത്തിലെ ബാലന്മാരുടേയും ബാലികമാരുടേയും സംസ്കൃതാധ്യാപകനായിത്തീൎന്നു. അമരകോശംപോലെ അഷ്ടാധ്യായിയും അക്കാലത്തു കുട്ടികളെ ഉപാധ്യായന്മാർ കാണാപ്പാഠമായി പഠിപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ആ രീതിതന്നെയാണു് രവിവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാനും തുടൎന്നുകൊണ്ടുപോയതു്. കേരളവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാനും വ്യാകരണത്തിൽ പരിനിഷ്ഠിതമായ പാണ്ഡിത്യം നേടി. ആ ഘട്ടത്തിൽ മരുമകൻ മാതുലൻെറ കീഴിൽ പ്രധാനമായി പഠിച്ചതു നൈഷധീയചരിതം, മാലതീമാധവം, കുവലയാനന്ദം, മാനവേദചമ്പു എന്നീ സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളും സിദ്ധാന്തകൗമുദിയുമായിരുന്നു.

അക്കാലത്തെ കവനപാടവം:—രണ്ടു വർഷം കൗമുദി പഠിപ്പിച്ചതിനുമേൽ ഒരവസരത്തിൽ ഗുരുനാഥൻ ശിഷ്യന്മാരോടു ഗണേശപരമായി അവരവൎക്കു് ഇഷ്ടമുള്ള വൃത്തത്തിൽ പിറേറ ദിവസം വൈകുന്നേരം ഓരോ അഷ്ടകമുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുചെല്ലണമെന്നാജ്ഞാപിച്ചു. വിദ്യാഭ്യാസത്തെക്കാൾ വിഹാരചേഷ്ടയിലായിരുന്നു കൊച്ചപ്പനു് അധികം അഭിരുചി. അതുകൊണ്ടു നിശ്ചിതസമയത്തിനു് അരമണിക്കൂർ മുമ്പുവരെ ആ കാര്യത്തെപ്പററി ഓൎത്തില്ല. ഒടുവിൽ നിമിഷകവിതാരൂപത്തിൽ

ഒരഷ്ടകമെഴുതി സമർപ്പിച്ചു. ഗുരുനാഥനും ഒന്നെഴുതിവച്ചിരുന്നു. ശിഷ്യന്റെ അഷ്ടകത്തിലെ ഒരു ശ്ലോകമാണ് ചുവടേ ചേർക്കുന്നത്.

"സകലസുരാസുരാദിശരണീകരണീയപദഃ
കരിവദനഃ കരോതു കരുണാജലധിഃ കുശലം
പ്രബലതരാന്തരായതിമിരൗഘനിരാകരണ-
പ്രസൃമരചന്ദ്രികായിതനിരന്തരദന്തരുചിഃ."

ആ അഷ്ടകം മഹാകവിയെ ദ്വേധാ ആനന്ദവിവശനാക്കി. കേവലം ഷോഡശവയസ്കനായ ഒരു ശിഷ്യൻ അത്തരത്തിൽ ഒരു സ്തോത്രമെഴുതുവാൻ ശക്തനായല്ലോ എന്നും, ആ സ്തോത്രത്തിൽ ശിഷ്യൻ ശബ്ദാർത്ഥഘടനയിൽ തന്റെ നൈസർഗ്ഗികമായ കവനശൈലിയെ അനുവാചകന്മാർക്ക് അഭേദപ്രതീതി ജനിപ്പിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ അത്ര പരിപൂർണ്ണമായി അനുകരിച്ചുവല്ലോ എന്നുമുള്ള വസ്തുതകളാണ് ആ ആനന്ദത്തിന്റെ കാരണങ്ങൾ. പ്രസ്തുതശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധം വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റേതല്ലെന്ന് ആർക്കും തോന്നുകയില്ലല്ലോ. അത്രമാത്രം അതിനു തന്മയീഭാവം വന്നിട്ടുണ്ട്. മററു ശിഷ്യന്മാരാകട്ടേ മേല്പുത്തൂർ പാഞ്ചാലീസ്വയംവരത്തിൽ പറയുന്നതുപോലെ

"അസ്പൃഷ്ട്വാ ചാപമേകേ ബത! നിവവൃതിരേ തീവ്രസമ്മർദ്ദഖിന്നാഃ
കേചിൽ പ്രോദ്ധൃത്യകാമാ മഥിതഭുജബലാസ്സത്രപം സന്നിവൃത്താഃ"

എന്നും മററുമുള്ള നിലകളിൽ നിന്നതേയുള്ളു. വേറിട്ടൊരു സുഹൃത്തും ആയിടയ്ക്കു വന്നുചേർന്നു. ഇലത്തൂർ രാമസ്വാമിശാസ്ത്രികൾ വലിയകോയിത്തമ്പുരാനെ സന്ദർശിക്കുവാൻ അനന്തപുരത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ ചെന്നു. അദ്ദേഹം അവിടത്തെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സഹൃദയത്വം നിപുണമായി പരീക്ഷിച്ചു. കുവലയാനന്ദത്തിലെ

"അദ്യാപി തിഷ്ഠതി ദൃശോരിദമുത്തരീയം
ധർത്തും പുനഃ സ്തനതടാൽ പതിതം പ്രവൃത്തം
വാചം നിശമ്യ നയനം നയനം മമേതി
കിഞ്ചിത്തദാ യദകരോൽ സ്മിതമായതാക്ഷീ"

എന്ന ഭാവികാലങ്കാരത്തെ ഉദാഹരിക്കുന്ന ശ്ലോകം പ്രഷ്ടാവിന്റെ പ്രതീക്ഷയിൽ കവിഞ്ഞ പ്രാഗല്ഭ്യത്തോടുകൂടി കൊച്ചപ്പൻ വ്യാഖ്യാനിച്ചതു കേട്ട് ആ സഹൃദയമൂർദ്ധന്യൻ വിസ്മയാവിഷ്ടനായി "യുക്തം ബാലകവേ! യുക്തം" എന്നുച്ചരിച്ചുപോയി. ആയിടയ്ക്കുതന്നെ കവി രചിച്ച ഒരു ലഘുസ്തോത്രമാണ് ദേവീമങ്ഗലം.

"നീരജാക്ഷാദിനിശ്ശേഷനിലിമ്പോദ്ഭൂതതേജസാം
സമഷ്ടിശക്തിരൂപായ സർവ്വമൂലായ മങ്ഗലം."

"ദുഷ്ടാസുരേന്ദ്രദുഷ്ടാന്തഹൃഷ്ടാന്തഃകരണൈസ്സുരൈഃ
പുഷ്ടാദരമഭിഷ്ടൂയമാനായായ(?)സ്തു മങ്ഗലം"

ഇത്യാദി ശ്ലോകങ്ങൾ ആ പഞ്ചദശീസ്തവത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസം തിരുവനന്തപുരത്തു്:—1056-ൽ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ ബന്ധനവിമുക്തനായി തിരുവനന്തപുരത്തു തിരിയെ താമസം തുടങ്ങിയപ്പോൾ ഭാഗിനേയനും അവിടത്തെ അനുഗമിച്ചു രാജകീയമഹാപാഠശാലയിൽ നാലാം ക്ലാസ്സിൽ ചേന്നു. ഇന്നത്തെ നാലാം ഫാറമാണു് അന്നത്തെ നാലാം ക്ലാസ്സ്. ആ ക്ലാസ്സിൽ കഥാപുരുഷൻ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ വിശാഖംതിരുനാൾ മഹാരാജാവു് ഒരവസരത്തിൽ കാളേജിൽ എഴുന്നള്ളി ആംഗ്ലേയമഹാകവിയായ പോപ്പിന്റെ An Honest man's the noblest work of God എന്ന ആഭാണകത്തെ ആസ്പദമാക്കി ''ദേവസ്യ പരമോൽകൃഷ്ടാ സൃഷ്ടിഃ ഖലു ശുചിന്നരഃ'', ''ഊർല്ലഭോ ഹി ശുചിന്നരഃ'' എന്നീ രണ്ടു വിഷയങ്ങളിൽ ഒന്നിനെ അധികരിച്ചു് എട്ടു വരികളിൽ കുറയാതെ സംസ്കൃതത്തിൽ ഉത്തമോപന്യാസം എഴുതിയയയ്ക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥിക്കു് 25 ഉറുപ്പിക സമ്മാനം നല്കുന്നതാണെന്നു പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു. ആ മത്സരപരീക്ഷയിൽ അനായാസേന വിജയം പ്രാപിച്ചതു കേവലം നാലാം ക്ലാസ്സു വിദ്യാർത്ഥിയായ ഏ. ആർ. ആയിരുന്നു. ഉപന്യാസത്തിന്റെ ഗുണപൗഷ്കല്യം കണ്ടു സന്തോഷിച്ചു മഹാരാജാവു പാരിതോഷികം 25-ൽനിന്നു് 60 ഉറുപ്പികയാക്കി. അഞ്ചാം ക്ലാസ്സിൽ പരീക്ഷയ്ക്കു മാത്തമാറ്റിക്സിൽ തോററുപോയെങ്കിലും വിദ്യാലയാധികൃതർ അദ്ദേഹത്തെ ഇതരവിഷയങ്ങളിലുള്ള സാമർത്ഥ്യം കണ്ടു തൃപ്തരായി മട്രിക്കുലേഷൻക്ലാസ്സിലേക്കു കയററിവിടുകതന്നെ ചെയ്തു. 1059-ൽ മാതാവു മരിച്ചു. തത്സംബന്ധമായുള്ള സംവത്സരദീക്ഷയുടെ നിർവ്വഹണത്തിനുവേണ്ടി വിശാഖം തിരുനാൾ തന്റെ പുത്രൻ അരുമന ശ്രീനാരായണൻതമ്പിയോടൊന്നിച്ചു് എഫ്. ഏ. പരീക്ഷയ്ക്കു പ്രൈവററായി പഠിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനുംകൂടി അനുവാദം നല്കി. 1061-ൽ ആ പരീക്ഷയിൽ വിജയിയായി. അന്നത്തെ ഗുരുക്കന്മാരിൽ കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിമേനോന്റെയും (പിന്നീടു് ഡിസ്ട്രിക്ടു് ജഡ്ജി) കെ. ചിദംബരവാധ്യാരുടേയും പേരുകൾ പ്രസ്താവയോഗ്യങ്ങളാണു്. ഇംഗ്ലീഷ്‌വിദ്യാഭ്യാസത്തോടുകൂടി വ്യാകരണത്തിൽ ഉൽഗ്രന്ഥങ്ങൾ മാതുലനോടും ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിൽ ഉപരിഭാഗങ്ങൾ കിളിമാനൂർ രാജരാജവർമ്മ കൊച്ചുകോയിത്തമ്പുരാനോടും നിപുണമായി അഭ്യസിക്കുകയും സംസ്കൃതകവിതാരചനയിൽ നിരന്തരമായി പരിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

തുലാഭാരപ്രബന്ധം:—1060-ാമാണ്ടു വിശാഖംതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ, തുലാഭാരമഹോത്സവം സമാഗതമായി. അനവധി പണ്ഡിതകവികളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരുന്ന തിരുവനന്തപുരത്തു് ആ മഹോത്സവം പല വിശിഷ്ടകൃതികളുടേയും ജനനത്തിനു് അവസരം ഉണ്ടാക്കിയതിൽ ആശ്ചര്യപ്പെടുവാനില്ലല്ലോ. അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കേവലം വിദ്യാർത്ഥിയായ കഥാനായകനും ശ്രീവിശാഖതുലാഭാരപ്രബന്ധം എന്ന പേരിൽ ഒരു ചമ്പു രചിച്ചു് അടിയറവച്ചു. ആ

ശ്രുഭകമ്മത്തിൻെറ അവസാനത്തിൽ മഹാരാജാവു വലിയകോയിത്ത മ്പുരാൻ തുടങ്ങിയ എല്ലാ കവികൾക്കും സമുചിതമായ പാരിതോഷികം നല്കി. കൊച്ചപ്പനെമാത്രം ക്ഷണിക്കുകയുണ്ടായില്ല. തൻെറ പ്രബന്ധം പൊട്ടയായിപ്പോയി എന്നും താൻ സഹൃദയധുരീണനായ മഹാരാജാവിൻെറ അപ്രീതിക്കു പാത്രീഭവിച്ചു എന്നും അദ്ദേഹം തീച്ച്പ്പെടുത്തി വ്യസനാക്രാന്തനായിത്തീന്നു. കുറേ ദിവസം കഴിഞ്ഞു് ആ മഹാരാജാവു് അദ്ദേഹത്തെ ആളയച്ചു വരുത്തി താൻ അദ്ദേഹത്തിനു കൊടുക്കുവാൻ തയാറാക്കിവെച്ചിരുന്ന സമ്മാനം പ്രബന്ധത്തിൻെറ വൈശിഷ്ട്യം കണ്ടപ്പോൾ തീരെ അപര്യാപ്തമെന്നു തോന്നിയതിനാൽ സമുചിതമായ ഒരു പാരിതോഷികം മദിരാശിയിൽനിന്നു വരുത്തുന്നതിനുണ്ടായ കാലദൈൎഘ്യമാണു് ആ വിളംബത്തിനു കാരണമെന്നു കല്പിച്ചുകൊണ്ടു വളരെ വിലപിടിച്ച ഒരു ജോഡി വൈരക്കടുക്കൻ സംഭാവനചെയ്തു. അതു തൃക്കയ്യിൽനിന്നു വാങ്ങിയപ്പോളാണു് കാര്യത്തിൻെറ ഉള്ളുകള്ളി മനസ്സിലായതു്. ആ കടുക്കൻ രണ്ടും അദ്ദേഹം ആജീവനാന്തം ശ്രവണാലങ്കാരമായി ധരിച്ചിരുന്നു.

ഉപരിപരീക്ഷകൾ—ദാമ്പത്യം:—ബി. എ.യ്ക്കു് ഐച്ഛികമായി സ്വീകരിച്ചിരുന്ന വിഷയം രസതന്ത്രമായിരുന്നു. 1064–ാമാണ്ടു് ആ വിഷയത്തിൽമാത്രം കവിക്കു് ഉത്തീൎണ്ണനാകുവാൻ സാധിച്ചില്ല. ആ പരാജയത്തെ അധികരിച്ചു നക്ഷത്രമാലാരൂപത്തിൽ ഭഗ്നവിലാപം എന്ന പേരിൽ ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യം അദ്ദേഹം രചിച്ചു. ഒടുവിലുള്ള മംഗലപദ്യമുൾപ്പെടെ 28 ശ്ലോകങ്ങൾ അടങ്ങിയ ആ കൃതിയുടെ രസനിർഭരത അനിർവ്വചനീയമാണു്. വിദ്യാൎത്ഥിജീവിതത്തോടു് അനുബന്ധമാകയാൽ അതിൽനിന്നു ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ഇവിടെത്തന്നെ പകൎത്തിക്കാണിക്കാം.

"വിജയോത്സവവൈജയന്തികാ–
നിഭമന്ദസ്മിതമീഷദുച്ഛ്രിതം
അവലേപവിലേപസുന്ദരം
മുഖമീക്ഷേ സഹപാഠിനാം കഥം?"

"നിയതിജ്ജയതീഹ കേവലാ
ജഗതി സ്ഥാവരജംഗമാത്മകേ
നിജസർവ്വപഥീനചേഷ്ടിതേ
പ്രതിബന്ധം ന കദാപി വേദ യാ."

"ദ്വിഷതാം ഹൃദി മോദമീയുഷാ–
മപി ബന്ധുച്ഛലമേത്യ ശോചതാം
അവഹേലവിഷോഷ്മളാ ഗിരോ
വിഷഹേതാം ശ്രവസീ കഥം മമ?"

"സ്വയമാതപതാപശോഷിണീം
മുദ്ര സംപോഷ്യ ശിരീഷവല്ലരീം
കസുമോദ്ഗമവാസരേ പുനഃ
കഥിയോപി കച ലുനന്ത്യശങ്കിതം?"

"ചിരചോരിതചാരുദക്ഷിണാ–
സ്തനകുംഭോ ദയിതാജനസ്യ മേ
അയമദ്യ പരഞ്ച വാഞ്ഛരതീ–
ത്യയി വൈരം മമ മാ കൃഥാ വിധേ!"

സംസ്കൃതത്തിലെന്നല്ല ഇതരഭാഷകളിൽപ്പോലുമുള്ള സമപരിമാണമായ ഏതു വിലാപകാവ്യത്തോടും കിടനില്ക്കുവാൻ വേണ്ട സ്വത്രപയോഗ്യത ഌവിലാപത്തിനുണ്ടു്. 'ചിരചോരിത' എന്ന ശ്ലോകത്തിൽനിന്നു കവി അക്കാലത്തു വീണവായനയും അഭ്യസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു എന്നു കാണാവുന്നതാണു്. 1062–ൽത്തന്നെ തദ്വിഷയകമായ പരിശീലനം ആരംഭിച്ചതായി വീണാഷ്ടകം എന്ന കൃതിയിൽനിന്നു നാം അറിയുന്നു. ആ കൊല്ലത്തിൽത്തന്നെയാണു് അദ്ദേഹം മാതുലപുത്രിയും ഉദയവമ്മ തമ്പുരാന്റെ സഹോദരിയുമായ മാവേലിക്കര സ്വാതിതിരുനാാം മഹാപ്രഭത്തമ്പുരാട്ടിയെ വിവാഹം ചെയ്തതു്. 1065–ൽ വീണ്ടും ബി. എ. പരീക്ഷയ്ക്കു ചേൎന്നു ജയിക്കുകയും അതിനെത്തുടൎന്നു് 1067–ൽ സംസ്കൃതം ഐച്ഛികമായി തിരഞ്ഞെടുത്തു "മേല്പുത്തൂർ നാരായണഭട്ടതിരിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളും" എന്ന ശീഷ്കത്തിൽ ഒരു പ്രൗഢോപന്യാസം സമൎപ്പിച്ചു് എം. എ. പരീക്ഷയിൽ മദിരാശിപ്രവിശ്യയിൽ ഒന്നാമനായി ജയിക്കുകയും പരീക്ഷകനായ എം. ശേഷഗിരിശാസ്ത്രികളുടെ മുക്തകണ്ഠമായ പ്രശംസയ്ക്കു പാത്രീഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. മേല്പുത്തൂർഭട്ടതിരി വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ നിത്യാരാധനയ്ക്കു പാത്രമായിരുന്നു എന്നു പ്രകൃതത്തിൽ സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. സ്വാതിത്തമ്പുരാട്ടി ഒരു സ്ത്രീസന്താനത്തെ 1065–ൽ പ്രസവിച്ചു. ആ കുമാരിയാണു് ഭാഗീരഥി അമ്മത്തമ്പുരാട്ടി എന്ന പേരിൽ പിന്നീടു സാഹിത്യലോകത്തിൽ പ്രസിദ്ധയായി ഒരു സരസഗദ്യകൎത്രി എന്ന നിലയിൽ പിതാവിന്റെ പ്രത്യേകവാത്സല്യത്തെ ആൎജ്ജിച്ചതു്.

എ. ആറും രാജകീയസംസ്കൃതപാഠശാലയും:—1064–ാമാണ്ടു മേടമാസം 21–ാംനു- വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ചിരപ്രയത്നത്തിന്റെ ഫലമായി തിരുവനന്തപുരം കോട്ടയ്ക്കകത്തു വലിയകോയിക്കൽമാളികയിൽ ഗവൎമ്മെൻറ് ഇദംപ്രഥമമായി ഒരു സംസ്കൃതപാഠശാല സ്ഥാപിച്ചു. 1065 തുലാം 15–ാംനു-മുതൽ കഥാനായകൻ മാവേലിക്കര സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളിൽ അധ്യാപകവൃത്തിയിൽ ഏൎപ്പെട്ടിരുന്നു. ആ കൊല്ലം കൎക്കടകമാസം 29–ാംനു- അദ്ദേഹം സംസ്കൃതപാഠശാലയുടെ ഇൻസ്പെക്ടരായി. അതിനുള്ള വേതനം ആണ്ടിൽ 200 ഉറുപ്പികമാത്രമായിരുന്നു എങ്കിലും സംസ്കൃതഭാഷാപോഷണത്തിലുള്ള അത്യാസക്തിനിമിത്തം വലിയകോയി

ത്തമ്പുരാൻ ആ ഉദ്യോഗം സ്വീകരിക്കണമെന്നു് ഉപദേശിക്കുകയും എ. ആർ. ആ ഉപദേശത്തിനു വഴിപ്പെടുകയും ചെയ്തു. 1069-ൽ ആ വിദ്യാലയം ഒരു കാളേജായി വികസിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം അതിന്റെ പ്രിൻസിപ്പാൾസ്ഥാനത്തിൽ ആരൂഢനായി. 1071-ൽ ആ കാളേജിന്റെ സമൂലപരിഷ്കൃതിക്കുതകുന്ന വിശദവും വിപുലവുമായ ഒരു നിർദ്ദേശപദ്ധതി ഗവൺമെന്റിലേക്കു സമർപ്പിച്ചു. 1074-ൽ തിരുവനന്തപുരത്തെ ഗവൺമെന്റ് ആംഗലേയമഹാപാഠശാലയിൽ നാട്ടുഭാഷാസൂപ്രണ്ടു് എന്ന ഉദ്യോഗത്തിൽ നിയമിക്കപ്പെട്ടു. 1087-ൽ സംസ്കൃതദ്രാവിഡഭാഷകളുടെ പ്രൊഫസർ എന്ന അഭികാമ്യമായ പദവിയിലേക്കുയർന്നു. മദിരാശി യൂണിവേഴ്സിററിക്കും, തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെൻറിനും, സക്കാർ ആംഗലേയമഹാപാഠശാല, സംസ്കൃതമഹാപാഠശാല, പാഠ്യപുസ്തകസമിതി, പബ്ലിക്കലൈബ്രറി, പബ്ലിക്കലക്ചർ കമ്മിററി മുതലായ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും കഥാനായകന്റെ നിശിതമായ ബുദ്ധിശക്തി, നിസ്തന്ദ്രമായ വ്യവസായസന്നദ്ധത ഇത്യാദി സിദ്ധികൾനിമിത്തം അനുസ്യൂതമായി ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സാഹായ്യങ്ങളെപ്പററി ഇവിടെ പ്രപഞ്ചനം ചെയ്യുവാൻ സ്ഥലപരിമിതി അനുവദിക്കുന്നില്ല. ആവക കാര്യങ്ങളിലെല്ലാം മാതുലന്റെ അനുഗ്രഹവും ഉപദേശവും അദ്ദേഹത്തിനു വേണ്ടവിധത്തിൽ ലഭിച്ചിരുന്നു. കന്നിമാസത്തിൽ കാളേജ്ജൂഃഡ ആഘോഷത്തിൽ അദ്ദേഹം ചെയ്ത അധ്യക്ഷപ്രഭാഷണം വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന അവഗാഹത്തെ പ്രസ്പഷ്ടമാക്കുവാൻ പര്യാപ്തമായിരുന്നു. കുറേക്കാലത്തേക്കു് ആംഗലേയമഹാപാഠശാലയിൽ ആക്ടിംഗ് പ്രിൻസിപ്പൽ ജോലിയും നോക്കീട്ടുണ്ടു്. വലിയകോയിത്തമ്പുരാനു് അത്രമാത്രം പ്രതിഭാശാലിയായ ഒരു ഭാഗിനേയനെ അന്തേവാസിയായി ലഭിക്കുക; അദ്ദേഹത്തെ സംസ്കൃതവ്യാകരണം അഭ്യസിപ്പിക്കുന്നതിനു് അനിദംപൂർവ്വമായ ഒരു സൗകര്യം ഉണ്ടാകുക; അവിടത്തെ അനുയായിയായും പ്രതിനിധിയായും അദ്ദേഹത്തിനു പല വിദ്യാസ്ഥാപനങ്ങളേയും അലങ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള സാഹചര്യങ്ങൾ തുടരെത്തുടരെ വന്നുചേരുക; സാഹിത്യത്തിലെന്നതുപോലെ ശാസ്ത്രത്തിലും, പൗരസ്ത്യവിദ്യയിലെന്നതുപോലെ പാശ്ചാത്യവിദ്യയിലും അദ്ദേഹം പാരങ്ഗതനായിത്തീരുക; അമ്മാവനു് അപരിചിതങ്ങളായ അനേകം മാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടി മാതൃഭാഷയെ പോഷിപ്പിക്കുവാൻ അവിടത്തെ വ്യവസായപൂരകൻ എന്ന നിലയിൽ മരുമകൻ പരികരബന്ധനം ചെയ്തു് ആ അഭിനന്ദനീയമായ പരിശ്രമത്തിൽ വിജയം നേടുക; ഔദ്യോഗികവൃത്തിയും പരിതഃസ്ഥിതിയും അതിനു സർവ്വഥാ ആനുകൂല്യം നല്കുക; ഈ ഭാവുകപരമ്പര കാകതാലീയന്യായേന സംഭവിച്ചതാണെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. കൈരളിയുടെ സർവ്വതോമുഖമായ സമുന്നമനത്തിനായി അവതരിച്ച രണ്ടു് അതിമാനുഷന്മാരാണു് അവർ എന്നേ ഭാവനാകുശലന്മാർക്കു തോന്നുകയുള്ളു. 1093-ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 4-ാംനു- ആ

സ്വതന്ത്രസ്വാതന്ത്ര്യൻ കേരളത്തെ ആകമാനം കദനസമുദ്രത്തിൽ നിമഗ്നമാക്കി പരഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. സന്നിപാതജ്വരമായിരുന്നു മരണഹേതുകമായ രോഗം. അദ്ദേഹത്തിനു തിരുവനന്തപുരത്തു പാല്ക്കുളങ്ങരയിൽ അയ്യനമെന്നും മാവേലിക്കര ശാരദാലയമെന്നും രണ്ടു ഭവനങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. ശാരദാലയത്തിൽവച്ചായിരുന്നു സ്വർഗ്ഗതി.

സംസ്കൃതകൃതികൾ:—ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്റെ വാങ്മയങ്ങളെ സംസ്കൃതമെന്നും ഭാഷയെന്നും അവയിൽത്തന്നെ സാഹിത്യമെന്നും ശാസ്ത്രമെന്നും പദ്യമെന്നും ഗദ്യമെന്നും ആറു വകുപ്പുകളായി വിഭജിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. സംസ്കൃതത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യകാലത്തെ ചില കൃതികൾ സങ്ഗ്രഹിച്ചു സാഹിത്യകുതൂഹലം എന്ന പേരിൽ ഒരു ചെറിയ പുസ്തകം തുറവൂർ നാരായണശാസ്ത്രികളുടെ ടിപ്പണിയോടുകൂടി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അതിൽ മുമ്പു ഞാൻ വിവരിച്ച 1 ദേവീമങ്ഗലം (1055), 2 ഭൃങ്ഗവിലാപം (1064), 3 സരസ്വതീസ്തവം (1065), ഇവ കൂടാതെ 4 വീണാഷ്ടകം (1062), 5 രാഗമുദ്രാസപ്തകം (1064), 6 വിമാനാഷ്ടകം (1066), 7 മേഘോപാലംഭം (1064), 8 ഹിന്ദുപദവ്യുൽപത്തി (1065), 9 ചിത്രശ്ലോകങ്ങൾ, 10 പിതൃപ്രലാപം (1067), 11 ശ്രീപത്മനാഭപഞ്ചകം എന്നീ ലഘുകാവ്യങ്ങളും, 12 ഗൈർവ്വാണീവിജയം (1065) എന്ന ഏകാങ്കനാടകവും, 13 ദേവീദണ്ഡകം എന്ന ദണ്ഡകവും, 14 ഉദ്ദാലചരിതം എന്ന ഗദ്യഗ്രന്ഥവും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അവയ്ക്കുപുറമേ 15 ഋഗ്വേദകാരികയും, അനന്തരകാലങ്ങളിൽ 16 വിടവിഭാവരി എന്ന ഖണ്ഡകാവ്യവും, 17 ആങ്ഗലസാമ്രാജ്യം എന്ന മഹാകാവ്യവും കൂടി അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 18 ശ്രീവിശാഖതുലാഭാരപ്രബന്ധത്തെപ്പററി മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. 19 ചിത്രനക്ഷത്രമാലിക എന്ന മറെറാരു പദ്യകൃതിയും അദ്ദേഹം നിബന്ധിച്ചതായി കാണുന്നു. ശാസ്ത്രസംബന്ധമായുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രാധാന്യം വ്യാകരണത്തിനാണെങ്കിലും ജ്യോതിഷത്തിൽ അനേകം ഗംഭീരങ്ങളായ ഉപന്യാസങ്ങളും അദ്ദേഹം രചിച്ചിരിക്കുന്നു. 20 ലഘുപാണിനീയം, 21 ലഘുപാണിനീയം ഉത്തരകാണ്ഡം, 22 കരണപരിഷ്കരണവും പഞ്ചാങ്ഗശുദ്ധിപദ്ധതിയും എന്നീ മൂന്നു കൃതികൾ ആ ഇനത്തിൽപ്പെടുന്നു. രസതന്ത്രതത്വങ്ങളെ അധികരിച്ചും മററും വേറേ ഉപന്യാസങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൂലികയിൽനിന്നു വിനിർഗ്ഗമിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

സംസ്കൃതകവിതാരീതി:—കോയിത്തമ്പുരാന്റെ സംസ്കൃതകവിത സർവ്വഗുണസമ്പന്നവും ഭിന്നരുചികളായ സഹൃദയന്മാരെയെല്ലാം ഒന്നുപോലെ ആനന്ദതുന്ദിലന്മാരാക്കുന്നതിനു പര്യാപ്തവുമാണു്. കേരളത്തിലെ അതിപ്രമുഖന്മാരായ സംസ്കൃതകവികളുടെ മധ്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനും അഭ്യർഹിതമായ ഒരു സ്ഥാനത്തിനവകാശമുണ്ടു്. സമകാലികന്മാരായ സരസ്വതീവല്ലഭന്മാരുടെ ഇടയിൽ അമ്മാവന്റെ മുന്നിൽ

മാത്രമേ അദ്ദേഹം അല്പമൊന്നു് അവനതശീഷ്നായി നില്ക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. കരുണരസപ്രസ്ഥാനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള വൈദഗ്ദ്ധ്യം അമാനുഷമായി പരിലസിക്കുന്നു. ശൃങ്ഗാരരസവർണ്ണനത്തിലും അദ്ദേഹം പ്രഗല്ഭൻതന്നെയാണു്.

സാഹിത്യകുതൂഹലം:—സരസ്വതീസ്തവത്തിൽ പന്ത്രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളുണ്ടു്. ശിഷ്യന്മാൎക്കു ഭങ്ഗ്യന്തരപരിവർത്തനം പ്രദൎശിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഒരേ ആശയം അതിൽ ശ്ലോകംതോറും വിഭിന്നപദങ്ങൾകൊണ്ടു് ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. "മമ തിഷ്ഠതു ജിഹ്വാഗ്രേ" എന്നു് ആദ്യത്തെ ശ്ലോകവും "മമ ജിഹ്വാഗ്രമാതിഷ്ഠേൽ" എന്നു് രണ്ടാമത്തെ ശ്ലോകവും ആരംഭിക്കുന്നു. ഒരു ആശുകവിതയായ വീണാഷ്ടകത്തിൽ കവിയുടെ കവനപാടവം തികച്ചും പ്രതിഫലിക്കുന്നുണ്ടു്.

"വീണേയമേണനയനാകുചകുംഭതുങ്ഗ—
കാഠിന്യസാക്ഷിസമവൃത്തുളപൃഥ്വലാബുഃ
നൂനം തദീയഗളനാളസമൃജ്ജിഹ്വാനാ—
ന്മഞ്ജുസ്വരാൽ സ്വരഗ്ഗണാനനന്ഘാനധീതേ."

"യോ യഃ കലാസു കുശലഃ കളനാദലോഭാ—
ദങ്കേ നിധായ കുരുതേ നഖലാളനാനി
രാഗേണ തം തമുചിതേന വിമോഹയന്തീ
വേശാങ്ഗനാവിലസിതം തനുതേ വിപഞ്ചീ"

ഇത്യാദി ശ്ലോകങ്ങളുടെ ഭങ്ഗി നോക്കുക. രാഗമുദ്രാസപ്തകം രഘുപതി ഭാഗവതർ മുതലായ ആസ്ഥാനഗായകപ്രമുഖന്മാരുടെ അപേക്ഷയനുസരിച്ചു വിവിധരാഗങ്ങളുടെ പേരുകൾ ഇടകലർത്തി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സരസമായ ഈശ്വരസ്തോത്രമാകുന്നു. സ്പെൻസർ എന്ന ധ്വര മദിരാശിയിൽ ഒരു വിമാനത്തിൽ പറന്ന സംഭവത്തെ വർണ്ണിച്ചു് എഴുതിയതാണു് വിമാനാഷ്ടകം. അതിൽനിന്നു് ഒരു ശ്ലോകം ഉദ്ധരിക്കാം.

"മന്ദാന്ദോളിതസാന്ദ്രസൂത്രപടലീപക്ഷപ്രപഞ്ചഃ ക്ഷണം
സ്ഥിത്വാ സത്വരസംഭൃതോൽപ്ലുതിരസഃ ക്ഷിപ്രോജ്ഝിതോൎവ്വീതലഃ
വിസ്മേരൈരനുധാവ്യമാനസരണിഃ കൃച്ഛ്രേണ ലോകേക്ഷണൈഃ
പക്ഷീ സോയമനന്ഡജസ്ത്രുടിലവൈരാകാശമാക്രാമതി."

ഹിന്ദുശബ്ദം സംസ്കൃതത്തിലുള്ളതല്ലെന്നു സ്ഥാപിക്കുകയാണു് ഹിന്ദുവ്യുൽപത്തിയിൽ നിരുക്തപണ്ഡിതനായ കവി ചെയ്യുന്നതു്. അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

"ഭാഷാ സൎവ്വാപി ഗൃഹ്ണാതി ശബ്ദാൻ ഭാഷാന്തരസ്ഥിതാൻ
സരിദ്ഭ്യോ നീരമാദത്തേ സംപൂർണ്ണോപ്യംഭസാം നിധിഃ."

"അപ്രയുക്തചരം പൂവൈർരാസ്മാകഗ്രന്ഥകത്തൃഭിഃ
പ്രയുജ്യതേ ച ബഹുശഃ പാരസീകൈരിദം പദം.

പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതോന്നീതരീത്യാ ഹിന്ദുപദം തതഃ
പാരസീകജനോപജ്ഞം ഭവേദേവേതി മന്മതം."

അതു "ബ്രഹ്മവിദ്യാ" എന്ന പത്രഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രവത്തകനായിരുന്ന ശ്രീനിവാസശാസ്ത്രികളുടെ അനുജനും മഹാകവിയുമായ ഭട്ടശ്രീനാരായണശാസ്ത്രികളുടെ ജിജ്ഞാസ ശമിപ്പിക്കുന്നതിനു് എഴുതിയ ഒരു ലേഖനമാണു്. പിതൃപ്രലാപം ഏററവും മഹനീയമായ ഒരു കാവ്യരത്നമാണു്. ആകെ ഇരുപത്തിമൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളേ ഉള്ളവെങ്കിലും അവയിൽ ഓരോന്നിൻേറയും ഹൃദയദ്രവീകരണചണത അനന്യാദൃശമായിരിക്കുന്നു. 1067-ൽ ജനിച്ചു മൂന്നു നാലു ദിവസത്തിനകം മരിച്ചുപോയ സ്വപുത്രിയെപ്പററിയുള്ള അനുശോചനമാണു് വിഷയം. ആദ്യത്തെ പന്ത്രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ പിതൃവചനമായും, അടുത്ത പത്തു ശ്ലോകങ്ങൾ മാതൃവചനമായും ഒടുവിലത്തേതു് ഉഭയവചനമായും ഗ്രഥിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ കൃതിയുടെ സ്വാരസ്യം പരിപൂർണ്ണമായി ആസ്വദിക്കണമെങ്കിൽ അതു സമഗ്രമായിത്തന്നെ പാരായണം ചെയ്യണം. മാതൃകയായി ചില ശ്ലോകങ്ങൾ പകത്താം.

"തവ കഷ്ടമരിഷ്ടശയ്യയാ
ദയിതേ! ധൂസരശൂന്യപൃഷ്ഠയാ
ചമരാങ്ഗനയേവ വിദ്യുതേ
നിയതം ചോരിതചാരുബാലയാ."

"അയി ഹാ! ഗ്രഹിതസ്ത്വരാവതാ
കുത ഏവ പ്രഹിതാസി വേധസാ?
ത്രിദിവം കരജാനുചാംക്രമേ-
ഷ്വപടുസ്ത്വം കഥമാരുരുക്ഷസി?" (പിതൃവചനം)

"ഉര ഇവ ഹൃതകൗസ്തുഭം മുരാരേഃ
കര ഇവ നഷ്ടകമണ്ഡലുർവിധാതുഃ
ശിര ഇവ മുഷിതേന്ദു ചന്ദ്രമൗലേഃ
ശയനമിദം മമ ഹാ! ക്ഷണേന ജാതം."

"ഗണയതി ഗണകസ്സ്വദീർഘമായു-
ർഗ്ഗഗനഗതഗ്രഹഗോളസന്നിവേശൈഃ
വനരുണരസമേളനൈശ്ച വൈദ്യോ
ഹരതി വിധിർമ്മിഷതാമഥോഭയേഷാം." (മാതൃവചനം)

ദേവീദണ്ഡകം കുമാരനല്ലൂക്കാരൻ പുനംനമ്പൂരിയുടെ പ്രാത്ഥനയനുസരിച്ചു രചിച്ച ഒരു കാത്യായനീസ്തോത്രമാണു്.

ഗൈർവാണീവിജയം:—ഗൈർവാണീവിജയം പ്രത്യേകമായ പരിഗണനയെ അർഹിക്കുന്നു. വിജ്ഞാനചിന്താമണിപത്രിക ആദ്യമായി ആരംഭിച്ചതു വെള്ളാനശ്ശേരി വാസുണ്ണിമൂസ്സതായിരുന്നുവെന്നും രണ്ടു വർഷം തികയുന്നതിനുമുമ്പ് അതു സാരസ്വതോദ്യോതിനീസഭയിൽ നിന്നു പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനായി ആ സഭയുടെ കാര്യദർശി ഭരതപ്പിഷാരോടിക്കു വിട്ടുകൊടുത്തു എന്നും നാലാമത്തെ വർഷത്തിൽ ആ പത്രിക അദ്ദേഹത്തിനു തുടർന്നു നടത്തുവാനുള്ള പ്രയാസം കണ്ടു പുന്നശ്ശേരി നമ്പിതന്നെ ഏറ്റെടുത്തു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങി എന്നും മറെറാരു ഘട്ടത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. നമ്പിയുടെ ആവശ്യമനുസരിച്ച് അഞ്ചാറു ദിവസംകൊണ്ടു കോയിത്തമ്പുരാൻ 1064–ൽ രചിച്ചതാണ് ആ ഏകാങ്കനാടകം. 1064–ൽത്തന്നെ തിരുവനന്തപുരത്തു സംസ്കൃത പാഠശാല സ്ഥാപിതമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ ആ സംഭവവും അതിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗൈർവാണിയും ഹൌണിയും തമ്മിലുള്ള ആദർശഭിന്നതയും ഹൌണിക്കു ഗൈർവാണിയെ കീഴടക്കുന്നതിനുള്ള അത്യൗത്സുക്യവുമാണ് പ്രധാനമായി പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഭാരതീദേവി സ്വപുത്രിയായ ഗൈർവാണിയുടെ ആധുനികാവസ്ഥയെപ്പററി താഴെ കാണുന്ന വിധത്തിൽ പ്രലപിക്കുന്നു.

"ശാലാസു ശോഭനതരാസു ചിരം ചരന്തീ
ഭദ്രാസനേ പരമശേത പുരാ ചിരം യാ
സൈഷാ കഥം തമസി ഹന്ത! മലീമസേഷു
താളീദലേഷു ഘുണദംശസഹാസ്തു വത്സാ?"

ഗൈർവാണി ഹൌണിയെ ഇങ്ങനെ ദുഷിക്കുന്നു.

"കഥയതി മദമൂഢാ ശ്ലേഷമൂലാൻ മമാല–
ങ്കൃതിവിവിധവിശേഷാനാരഭ്ദോപക്ലപ്താൻ
അനിശമതിശയോക്തിം ദേവ! മേ കണ്ഠസൂത്രം
പരിഹസതി ഹതാശാ കാചമാലേതി ചോച്ചൈഃ."

ചുവടേ ചേർക്കുന്ന ശ്ലോകത്തിൽ ആങ്ഗലേയഭാഷയിലെ അക്ഷരമാലയുടെ ന്യൂനതകൾ സരസമായി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗൈർവാണി ഹൌണിയെ അപവദിക്കുകയാണ്.

"ബാലാനാം ഭീഷകോയം, ദിശി ദിശി വിശദ–
വ്യാപ്തൃതിവ്യാപ്തിദോഷൈ–
ർവ്വർണ്ണാഭാസൈഃ പ്രകീർണ്ണസ്സഹജനിജരുചി–
ച്ഛാദകസ്സ്വാംഗകാനാം
സർവാങ്ഗീണസ്സുജീർണ്ണഃ കഥന ഭൃശമപ–
ര്യാപ്തിമാൻ ഹ്രസ്വഭാവാ–
ല്ലംബഃശ്ചാന്യത്ര ദൈർഘ്യാജ്ജയതി യുവമനോ–
വഞ്ചകഃ കഞ്ചുകസ്തേ."

അതോടുകൂടി ആങ്ഗലേയഭാഷയ്ക്കുള്ള ഗുണാംശങ്ങളെന്തെന്നും കവി നമ്മെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

''വക്ത്രവ്യാംശം സ്പൃശതി നിഖിലം പ്രസ്തുതാന്ന പ്രമാദു–
ത്യച്ചൈഃ പ്രൗഢിം പ്രഥയതി പദാഡംബരം നാപ്നുതേ തു
സ്പഷ്ടാർത്ഥത്വം ഭജതി കുരുഷേ നൈവ കിഞ്ചിൽ പ്രപഞ്ചം
കിഞ്ചൗദ്ധത്യം വഹതി വിനയം നോ പുനർന്യക്കരോതി.''

ഒടുവിൽ ബ്രഹ്മാവു് ആ രണ്ടു സഹോദരിമാരും തമ്മിലുള്ള കലഹം ശമിപ്പിക്കുവാൻ അധോലിഖിതമായ ഉപദേശം നല്കുന്നു.

''കനീയസ്യാമസ്യാം സ്വസരി ഭരമാരോപ്യ നിഖിലം
വിനീതായാം സൈ്വരം വിഹര രമമാണാ സ്വരമണൈഃ
ഇയഞ്ച ജ്യായസ്യാസ്തവ കുശലസമ്പാദനപരാ
സദാ വത്സ്യത്യച്ചൈർവിനയബഹുമാനാദരഭരാ.''

ശ്രീപത്മനാഭപഞ്ചകം ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിലെ പുഷ്പാഞ്ജലിസ്വാമിയാരുടെ അഭ്യർത്ഥന അംഗീകരിച്ചു രചിച്ച ഒരു വിഷ്ണു പാദാദികേശാന്തവർണ്ണനമാണു്. ആ ശ്ലോകങ്ങളിലെ ശബ്ദമാധുര്യം അത്ഭുതാവഹമായിരിക്കുന്നു.

''കൗമോദകീകമലകാർമ്മുകകംബുചുംബി–
പാണിം പയോധിതനയാപരിശുദ്ധകണ്ഠം
കണ്ഠസ്ഥരത്നമകരകുണ്ഡലകമ്രഗണ്ഡം
കാരുണ്യമന്ദഹസിതോച്ഛ്വസിതാധരോഷ്ഠം''

എന്നിത്തരത്തിലുള്ള അവയുടെ ശൈലി അമ്മാവന്റെ കവിതാരീതിയെ ബഹുദൂരം അനുഗമിക്കുന്നുണ്ടു്.

ഋഗ്വേദകാരിക:—കുറേക്കാലം പുതുക്കോട്ടയിൽനിന്നു പ്രചരിച്ചിരുന്ന സംസ്കൃതമാസികയുടെ പ്രവർത്തകന്മാർ ആവശ്യപ്പെടുകയാൽ കവി ഋഗ്വേദസൂക്തങ്ങളെ അനുഷ്ടുപ്പ്വൃത്തത്തിൽ പരാവർത്തനം ചെയ്തു തുടങ്ങി. ആ കൃതിയിൽ പ്രഥമമണ്ഡലത്തിലെ പ്രഥമാനുവാകമേ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ളു. അതിനുമേൽ പ്രസ്തുതകൃതി പുരോഗമിച്ചതായി അറിവില്ല.

''യോയമൃത്വിക് ച ഹോതാ ച ദേവതാ ച പുരോഹിതഃ
യജ്ഞസ്യ തം ദേവമഗ്നിമീഡേ രത്നൗഘപോഷകം.
യഥാ പ്രാചീനഋഷിഭിസ്തൈഥൈവാദ്യതനൈരപി
ഈഡനീയസ്തദൈവാഗ്നിസ്സദേവാ നവഹിത്വിഹ''

എന്നിങ്ങനെ അത്യന്തം ലളിതമായ രീതിയിലാണു് അതിന്റെ രചന.

വിടവിഭാവരി:—ഏ. ആറിന്റെ സംസ്കൃതകാവ്യങ്ങളിൽവച്ചു് എന്നെ സവിശേഷം ആനന്ദിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കൃതിയാണു് വിടവിഭാ

വരി. രാധാമാധവന്മാരുടെ സമാഗമത്തെ ഓരോ യാമത്തിനു് ഓരോ സർഗ്ഗം എന്ന കണക്കിൽ നാലു സർഗ്ഗങ്ങളിലായി വർണ്ണിക്കുന്ന ആ ശൃംഗാരകാവ്യത്തിനു മാവേലിക്കര ഉദയവർമ്മതമ്പുരാൻ ബി. എ. ചന്ദ്രിക എന്ന പേരിൽ ഒരു വ്യാഖ്യാനം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ വ്യാഖ്യാനം കവിതന്നെ പരിശോധിച്ചിരിക്കാൻ ഇടയുള്ളതായിത്തോന്നുന്നു. വ്യാകരണം, കോശം തുടങ്ങിയ ഗ്രന്ഥസമുച്ചയങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള അപാരമായ വിജ്ഞാനം പ്രസ്തുതകാവ്യത്തിൽ അങ്ങിങ്ങു സ്പഷ്ടമാക്കീട്ടുണ്ടെങ്കിലും മധുരകോമളകാന്തപദാവലികൊണ്ടുതന്നെയാണു് അതു് ആദ്യന്തം ഘടിതമായിരിക്കുന്നതു്. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ നോക്കുക.

''അസ്തശൈലശിഖരാഗ്രമണ്ഡനം
മണ്ഡലം വഹതി ചണ്ഡരോചിഷഃ
പാശപാണിപുരഗോപുരസ്സര-
ച്ഛാതകുംഭമയകുംഭവിഭ്രമം.

മാനിനീഹൃദയമാനഭേദനോ
മാമകേഷ്വുദയമാനമാനസഃ
വാതി ഗന്ധവഹ ഏഷ മന്ഥരം
ജാതിഗന്ധവഹനശ്രമാലസഃ.

സാമിസംകുചിതപത്മലോചനാ
ഹീയമാനകളഹംസകസ്വനാ
ഉന്മുഖീ സ്വപിതി പത്മിനീ ശനൈഃ
കാമിനീവ സുരതക്ലമാലസാ.''

''സീമലംഘനവിശൃംഖലോച്ചല-
ന്മീനലാഞ്ഛനരസൗഘപൂരിതാ
കിം കരിഷ്യതി ധുനീ ച കാമിനീ
സ്വപ്രിയാഭിസരണോദ്യമാദൃതേ?'' (പ്രഥമസർഗ്ഗം)

''ആശ്ലിഷ്യാശ്ലിഷ്യ ഗാത്രം പുളകിതമസകൃദ്-
ഗാഢയൻ ബാഹുബന്ധാ-
നാചുംബ്യാചുംബ്യ വക്ത്രം മുഹുരധരസുധാ-
പൂരപാഥേയഹാരീ
ആപൃച്ഛ്യാപൃച്ഛ്യ ഭൂയഃ പ്രണയമസൃണിതൈ-
ർഗ്ഗദ്ഗദൈരശ്രു വർഷൻ
മന്ദം മന്ദം മൃഗാക്ഷീം ഹരിരകൃത സഖീ-
ഹസ്തനിക്ഷേപമേവ.'' (ചതുർത്ഥസർഗ്ഗം)

ഒടുവിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രാർത്ഥനയുമുണ്ടു്.

''സർവ്വജ്ഞചൂഡാമണിലാള്യമാനാ
സൂര്യാദരാലോകസുഖപ്രതീക്ഷാ

വിലാസിമോദായ വിഭാവരീയം
ജീയാച്ചിരം ഭൂരവിഭാതശോഭാ.''

ആംഗലസാമ്രാജ്യം:—ആംഗലസാമ്രാജ്യം 23 സർഗ്ഗങ്ങാം ഉാംക്കൊള്ളുന്ന ഒരു മഹാകാവ്യമാകുന്നു. ക്രി. പി. 1070–ൽ വിക്ടോറിയാചക്രവർത്തിനിയുടെ വജ്രജൂബിലിമഹോത്സവം സമാഗതമായപ്പോാം കോയിത്തമ്പുരാൻ ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ ഭാരതീയഭരണത്തെ അധികരിച്ചു് ഒരു മഹാകാവ്യം രചിക്കണമെന്നു് ആഗ്രഹമുണ്ടായി. ജൂബിലിക്കു് ഏകദേശം മൂന്നാഴ്ചയ്ക്കുമുൻപു് ആ ഗ്രന്ഥം ആരംഭിക്കുകയും രണ്ടുകൊല്ലവും ഏതാനും ദിവസവുംകൊണ്ടു് അവസാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു 1076–ൽ റവി. ഗണപതിശാസ്ത്രികളുടെ ടിപ്പണിയോടുകൂടി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ലണ്ടൻനഗരത്തിൻെറ വിസ്തൃതമായ വർണ്ണനത്തോടുകൂടിയാണു് കാവ്യം തുടങ്ങുന്നതു്. വിക്ടോറിയ ചക്രവർത്തിനീപദം സ്വീകരിച്ചു ഭാവിഭാരതഭരണപരിപാടി ഒരു വിളംബരംമൂലം പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നതുവരെയുള്ള വൃത്താന്തങ്ങാം 22–ാം സർഗ്ഗം സമാപ്തമാകുന്നതുവരെയുള്ള ഭാഗത്തിലും അതിനുശേഷം വജ്രജൂബിലിമഹോത്സവത്തിൻെറ ആഘോഷങ്ങാംവരെയുള്ള സംഭവങ്ങാം ചുരുക്കി ഒടുവിലത്തെ സർഗ്ഗത്തിലും പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. രണ്ടാം സർഗ്ഗത്തിൽ ഹിന്ദുമുഹമ്മദീയഭരണകാലങ്ങളിലെ ചരിത്രം സംഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പതിനൊന്നാം സർഗ്ഗത്തിൽ ടിപ്പുസുൽത്താൻെറ കേരളാക്രമണം സവിസ്തരമായി വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. അതു സ്വദേശാഭിമാനത്താൽ പ്രേരിതനായ കവിയുടെ കർത്തവ്യമാണല്ലോ. ഇരുപതാം സർഗ്ഗം യമകാലംകൃതമായി കാണുന്നു. അന്നത്തെ ഇൻഡ്യാചരിത്രത്തിൽ ചില അവാസ്തവപ്രസ്താവനകളുള്ളതായി ഭാരതീയചരിത്രകാരന്മാർ ഇപ്പോാം കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുള്ളതു കവിയുടെ വാങ്മയത്തിനു് ഒരു ദോഷമായി ഭാവുകന്മാർ ആരും കരുതുന്നതല്ല. എല്ലാംകൊണ്ടും ഏററവും മോഹനമായിട്ടുള്ള ഈ കൃതിയിൽനിന്നു ചില ശ്ലോകങ്ങാം പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

''യത്രാഗ്നിയാനാനി സുരംഗികാഭി–
ർവ്വീഥീഷ്വധസ്താല്ലഘു പര്യടന്തി,
ഗൃഹപ്രണാളോദരഖേലദാഖു–
വിചേഷ്ടിതാനീവ വിഡംബയന്തി.

ധൂമം വമന്തശ്ശിഖിനം ഗിലന്തോ
വേതാളവീരാ ഇവ യന്ത്രരാജാഃ
ശില്പാനി യത്രാദ്ഭുതദുഷ്കരാണി
നിഷ്പാദയന്തി ശ്രമമന്തരേണ.''

(ലണ്ടൻനഗരം പ്രഥമസർഗ്ഗം)

''സാംയാത്രികാസ്തേഥ മഹാസമുദ്രാൻ
ദിങ്മൂലകൂലങ്കഷവാരിമുദ്രാൻ

ഝാങ്കാരിഝംഝാനിലനൃത്യർംഗാൻ
ദ്ദൃഗാന്തജന്തുവ്രജദന്തുരാംഗാൻ

കദാചിന്നിലീനൈഃ പുളിനൈൎത്ത്രരാപാൻ
കദാചിദ്ഗഭീരോദരമേദുരാപാൻ
കദാചിൽ കഫേളീകൃതകായമാനാൻ
കദാചിൽ പ്രചണ്ഡാതപപാപീയമാനാൻ

കുത്രാപി മദ്ധ്യേംബരരന്ധ്രബദ്ധ-
തദംഗത്തരംഗാചലതുംഗശൃംഗാൻ
അന്യത്ര വൃത്തഭ്രമദംബുപിണ്ഡ-
പ്രവൎത്തിതാവൎത്തവിചിത്രഗൎത്താൻ

ഇതസ്തതോ നൗചരചൗരവീരൈ-
ശ്ചഞ്ചൂൎയ്യമാണൈൎശ്ചിരരുദ്ധമാൎഗ്ഗാൻ
നാനാവിധദ്വീപനിവേശചിത്രാ-
നത്തേരുദദ്വീക്ഷികയേക്ഷമാണാഃ.''

(മഹാസമുദ്രങ്ങൾ—പ്രഥമസൎഗ്ഗം)

''ഗുളികാവിസരസ്സ സാരശൃന്യോ-
പ്യലമുത്ത്രാസയതി സ്മ ശത്രുസൈന്യം
ഗജയൂഥമിവാശ്ശഖണ്ഡഷണ്ഡോ
വിപിനേ വ്യാധകുമാരഹസ്തമുക്തഃ.

അവിശൽ സ പടീകുടീരമാരാ-
ദഭിമൃഷ്ടാൽ കുലശേഖരസ്യ സാലാൽ
ഹതശൃംഗ ഇവ ശശസൻ മഹോക്ഷോ
വ്രജവാടം കൃഷകന്യകാളമീനാൽ.''

(ടിപ്പുവിൻെറ പലായനം—ഏകാദശസൎഗ്ഗം)

''ക്രിസ്തോൎമ്മതേ ബഹ്വമതേ ദൃഢഭാവബന്ധാ-
പ്യന്യൽ സമാദ്രിയത ഏവ മതം മതിന്നഃ
വാചംയമാ വയമഗൎഹ്യജുഷാം പ്രജാനാ-
മാചാരപദ്ധതിഷു കേവലവൈദികീഷു.

അത്ര പ്രജാകുശലമേവ ഭവേദ്ബലം ന-
സ്തൽപ്രീതിരേവ ഖലു ഗുപ്തിരഥാസ്മദീയാ
താസാം കൃതജ്ഞമനസാമനുരാഗ ഏവ
സൎവ്വോത്തരം പ്രതിഫലഞ്ച ഭവത്യഥോ നഃ.''

(ഭാരതചക്രവൎത്തിനിയുടെ വിളംബരം)

തുലാഭാരപ്രബന്ധം:—1060-ൽ രചിച്ച തുലാഭാരപ്രബന്ധത്തെപ്പററി മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറ

തുലാഭാരശതകത്തിൽ പദ്യങ്ങൾമാത്രമേ ചേർത്തിട്ടുള്ളു. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻെറ കൃതിയും ഒരു ശതകംതന്നെ. എന്നാൽ ആ ശതകത്തിൽ ഗദ്യങ്ങൾകൂടി ഉൾപ്പെടുന്നു. വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറ ശതകത്തിനുള്ള ഗുണം പ്രസ്തുതകൃതിക്കില്ലെങ്കിലും അതിലും പല വൈചിത്ര്യങ്ങൾ കവി പ്രദശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

"ലക്ഷ്മീം ക്ഷ്മാമപി സദ്ഗുണൈകജലധാവാധായ യസ്മിൻ ജഗ-
ദ്രക്ഷാദക്ഷഭുജേ ഭുജംഗമശയോ വിശ്രാമ്യതി ശ്രീപതിഃ
സോയം വഞ്ചിവസുന്ധരേശ്വരകലാലങ്കാരമുക്താമണി-
ർവ്വിദ്യാസാരനിധിർവ്വിശാഖവസുധാജാനിർവ്വിജേജീയതേ"

എന്നതാണു് പ്രഥമശ്ലോകം.

"താദൃക്പ്രൗഢമനഃപ്രമോദജനകേപ്യസ്മിൻ മഹത്യുത്സവേ
സവൈരേവ ജനൈശ്ചിരായ വിധിവൽ സന്ധാര്യതേ കൗതുകം
ഇത്യാലോച്യ സ വഞ്ചിരാഡപി തദാ ദേധേ സ്വയം കൗതുകം
ലോകാനാമനുവർത്തനം ഹി മഹതാമേതാദൃശാനാം വ്രതം."

"ചിത്രം തദാനീമവനീശ്വരസ്യ
വിശ്വംഭരാഭാരധുരന്ധരസ്യ
സാമ്യം ഹ്യനിച്ഛൻ കനകവ്രജോദ്ഘ-
ന്നദ്രുഃ പ്രകാമം ദ്രുഢയാ ഹ്രിയേവ."

"ഗുണവൃദ്ധിവിധിരുസ്മിന്നത്ഭുതം വൃഞ്ജനേഷ്വഭ്രൽ
യദ്വാ വ്യാകരണജ്ഞാനം കേവലം പാചകേ കഥം?"

ഇവ മററു ചില ശ്ലോകങ്ങളാണു്. "അയം ഖലു നിഖിലജനസംഭാവനീയജംഭാരിതുല്യമഹിതാനുഭാവവിലാസഃ കലാസമഗ്രശരദിന്ദുസൗന്ദര്യനിന്ദാവിധായിനിജയശഃപ്രകാശവിശദിതലോകത്രയീവിലോകനസമുപജാതകലശാംബുരാശിശങ്കാകുലകലിതനിദ്രകമലനാഭമുദ്രിതനിജനഗരോപകണ്ഠഃ കണ്ഠകദളീകാണ്ഡഖണ്ഡനാത്യാഹിതാതിദ്രുതാദ്രുതപ്രചുരതിമിരഗാഢോപഗൂഢതരമഹാടവീഗതവിടപികോടരകുടീരനിലീനരിപുജനപടലീവിഹലീകൃതസംഗ്രാമയാത്രാപ്രസംഗഃ" ഇത്യാദി ഗദ്യവും സഹൃദയാഹ്ലാദകമായിട്ടുണ്ടു്. ശിഷ്യൻ 94വരെയുള്ള ഗദ്യപദ്യങ്ങൾ രചിച്ചു കൃതി പൂൎണ്ണമാക്കിയപ്പോൾ ആറു ശ്ലോകങ്ങൾകൂടി ഒടുവിൽ എഴുതിച്ചേർത്തു ഗുരുനാഥൻ അതു മഹാരാജാവിനു സമൎപ്പിക്കയാണു് ചെയ്തതു്.

ചിത്രനക്ഷത്രമാലഃ—ചിത്രനക്ഷത്രമാല മുഴുവൻ ചിത്രശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഗ്രഥിച്ചിരിക്കുന്നതായാണു് കേട്ടിട്ടുള്ളതു്. ഇപ്പോൾ അതു സമഗ്രമായി കണ്ടുകിട്ടുന്നില്ല. രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ പകർത്തുന്നു.

''രമാദാസസദാരാമ മാവസാര രസാവമാ
ദാസാവസാസാവസാദാ സരസാനതസാരസ''

(സർവതോഭദ്രം)

''ഭാസതേനവ്യമാതീവ രസാഭാസപിനാകിനാ
നാകിനാപിസഭാസാരവതീമാവനതേ സഭാ''

(അനുലോമപ്രതിലോമസമം)

ഉദ്ദാലചരിതം:—ഉദ്ദാലചരിതം ഷേക്സ്പീയർമഹാകവിയുടെ ഒഥെല്ലോ എന്ന നാടകത്തിലെ കഥാവസ്തു സംക്ഷേപിച്ചെഴുതിയ ഒരു ചെറിയ ഗദ്യഗ്രന്ഥമാണ്. താണ ക്ലാസ്സുകളിലെ സംസ്കൃതവിദ്യാർത്ഥികൾക്കു പാഠ്യപുസ്തകമാക്കുവാൻ തക്കവിധം അത്രമാത്രം ലളിതമായ രീതിയിലാണ് അതു് നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ''അസ്തി വിനിശാ നാമ വിശ്രുതവിഭവാ നഗരീ. തത്ര രാജകീയമന്ത്രസഭാസാമാജികസ്യ വ്രജബന്ധോരാസീദ് ദോഷദമനാ നാമ കുമാരീ; യസ്യാഃ കിലാന്യാദൃശീ ലാവണ്യലക്ഷ്മീരതിവിപുലാ വിഭവസമൃദ്ധിശ്ചാനേകേഷാം കലീനാനാം പ്രഭുകുമാരാണാം മനാംസ്യഹരത'' എന്നിങ്ങനെ ആ കൃതി ആരംഭിക്കുന്നു. സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കു യോജിക്കത്തക്കവണ്ണം ഒഥെല്ലോയെ ഉദ്ദാലനായും കാഷ്യോയെ കാശികനായും എമിലിയായെ അമീലിതയായും ഡെസ്ഡിമോണായെ ദോഷദമനയായും ഇയാഗോയെ അയാഗനായും ബ്രബൻഷ്യായെ വ്രജബന്ധുവായും വെനിസ്സിനെ വിനിശയായും മററും രൂപാന്തരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ലഘുപാണിനീയം:—സംസ്കൃതമഹാപാഠശാലയിലെ പ്രിൻസിപ്പാലും സംസ്കൃതഭാഷാപരീക്ഷകനുമായിരുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു സംസ്കൃതവ്യാകരണം പഠിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ നേരിടുന്ന ക്ലേശങ്ങൾ കോയിത്തമ്പുരാൻ നല്ലപോലെ ഗ്രഹിച്ചു. ''വൃത്തൗ ചാരു ന രൂപസിദ്ധിഘടനാ'' എന്നും മററും പ്രക്രിയാസർവസ്വത്തിൻെറ ഉപക്രമത്തിൽ ഭട്ടതിരിതന്നെ ആ ക്ലേശങ്ങളെപ്പററി അനുശോചിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. കാശികാദിഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ പാണിനീയസൂത്രക്രമമനുസരിച്ചുള്ള വ്യാഖ്യാനരീതിയും രൂപാവതാരകൗമുദ്യാദിഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ രൂപസിദ്ധ്യർത്ഥമുള്ള പൗർവാപര്യവ്യതിക്രമസമ്പ്രദായവും കഴിയുന്നിടത്തോളം വർജ്ജിച്ചു സമ്മിശ്രമായ ഒരു മാർഗ്ഗം കണ്ടുപിടിച്ചു് അതിൽക്കൂടി സഞ്ചരിക്കുകയാണ് ആചാര്യൻ ലഘുപാണിനീയത്തിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്.

''വ്യാകരണദുർഗ്ഗമാർഗ്ഗേഷ്വപ്രൗഢാൻ ബാലകാൻ പ്രചാരയിതും
ലഘുപാണിനീയമേതൽ പ്രണീയതേ രാജരാജേന''

എന്നു് അദ്ദേഹം ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽ പ്രതിജ്ഞചെയ്യുന്നു. അന്യൎക്കു സാഹസികമായി തോന്നാവുന്ന ഈ സമുദ്യമം പൗരസ്ത്യവും പാശ്ചാത്യവുമായ ശബ്ദശാസ്ത്രപദ്ധതികളിൽ ഒന്നുപോലെ അഭിജ്ഞനായ ഗ്രന്ഥകാ

രൻ അനായാസേന സാധിച്ചിരിക്കുന്നു. അപ്രധാനങ്ങളായ സൂത്രങ്ങളെ അണുലിപികളിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുക; വിരളപ്രയോഗങ്ങളായ ചില സൂത്രങ്ങളെ മിശ്രപ്രകരണം എന്നൊരു പ്രത്യേകവിഭാഗമുണ്ടാക്കി അതിൽ ചേർക്കുക; ഏതാനും ചില സൂത്രങ്ങൾ വിട്ടിട്ടു് അഷ്ടാധ്യായിയിലെ 2978 സൂത്രങ്ങൾ 1959 ആക്കി ചുരുക്കുക; പ്രക്രിയാജടിലങ്ങളായ ഭാഗങ്ങളിൽ ഭട്ടതിരിയുടെ രീതി പിടിച്ചു കാരികകൾ എഴുതിച്ചേർക്കുക; കൃത്തദ്ധിതസമാസപ്രകരണങ്ങൾ സമുചിതമായി സംക്ഷേപിക്കുക എന്നിങ്ങനെ പല ഉപായങ്ങൾ തന്റെ ഉദ്ദേശസിദ്ധിക്കു് ഏ. ആർ. അങ്ഗീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിലെ പ്രസ്താവനയിൽനിന്നാണു് ചുവടേ ചേർക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു്.

"യേ ശബ്ദശുദ്ധ്യൈ പരമാചരന്തി
സമാപ്ലവം വ്യാകരണാംബുരാശൗ
സുഖാവഗാഹക്ഷമ ഏഷ തേഷാം
മയേഹ സോപാനപഥോ നിബദ്ധഃ.

സമുദ്ധൃതം നാഖിലമേവ സൂത്രം
സമുദ്ധൃതേഷ്വപ്യനതിസ്ഫുടസ്യ
ബാലാന്തരോധേന യഥാശ്രുതാർത്ഥ-
വ്യാഖ്യാനമേവാചരിതം മയാത്ര."

"അപൂർവസംജ്ഞാപരിഭാഷഗുപ്തേ
സാലാതുരീയസ്യ വചോരഹസ്യേ
പ്രവേശനദ്വാരമിദം യദി സ്യാ-
ദവന്ധ്യമേവാത്ര പരിശ്രമോ മേ.

ആയുഷ്മിതം ജ്ഞേയമിഹാമിതം ച
തന്ത്രസ്ഥപാരഃ പണിഗോത്രജസ്യ
വ്യുൽപത്തയേ ധ്യേയമിദഞ്ച സവൈ-
രിതി പ്രണീതം ലഘുപാണിനീയം."

1087-ൽ ലഘുപാണിനീയവും 1089-ൽ അതിന്റെ ഉത്തരഖണ്ഡവും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. വൈദികകാണ്ഡം, സ്വരകാണ്ഡം, തന്ത്രപ്രതിഷ്ഠ, ഭാഷാചരിത്രം എന്നു നാലു ഭാഗങ്ങളിൽ പ്രപഞ്ചനം ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഈ ഖണ്ഡത്തിന്റെ മൂന്നും നാലും ഭാഗങ്ങളിൽ ഭാഷയെസ്സംബന്ധിച്ചു പൗരസ്ത്യന്മാരും പാശ്ചാത്യന്മാരുമായ വൈയാകരണന്മാർ പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ചിന്തകൾ ക്രോഡീകരിച്ചു സമന്വയിപ്പിക്കുവാൻ ആചാര്യൻ ചെയ്തിരിക്കുന്ന പ്രയത്നം തികച്ചും സഫലീഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇരുകൂട്ടർക്കും ആ ഭാഗങ്ങൾ അവശ്യം അധ്യേതവ്യങ്ങളാണു്. എല്ലാംകൊണ്ടും കോയിത്തമ്പുരാന്റെ വിശേഷാത്തരമായ വിജയസ്തംഭംതന്നെയാണു് ഉത്തരഖണ്ഡസഹിതമായ പാണിനീയം.

ജ്യൗതിഷോപന്യാസങ്ങൾ:— ശൃംഗേരിയിലെ ജഗൽഗുരു അഭിനവനരസിംഹഭാരതിസ്വാമികൾ കാലടിയിൽ ശാരദാംബാദി ദേവതാപ്രതിഷ്ഠയ്ക്കായി 1085-ൽ സന്നിധാനംചെയ്ത അവസരത്തിൽ ഏ. ആറും അവിടെ ആഹൂതന്മാരായ പണ്ഡിതവരേണ്യന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ പോയിരുന്നു. പല ജ്യൗതിഷപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ പ്രചരിച്ചുവരുന്നവയിൽ ഏതാണ് സമാദരണീയമെന്നു നിർണ്ണയിക്കുവാൻ സ്വാമികളുടെ ആജ്ഞാനുസരണം ആ അവസരത്തിൽ ജ്യോതിർവിത്തുകളുടെ ഒരു സമ്മേളനം നടന്നു. ആ സദസ്സിൽ കോയിത്തമ്പുരാൻ വായിച്ച രണ്ടു പ്രൗഢോപന്യാസങ്ങളാണ് കരണപരിഷ്കരണവും പഞ്ചാംഗശുദ്ധിപദ്ധതിയും. ആദ്യത്തേതിൽ പഞ്ചാംഗങ്ങൾ ബഹുവിധങ്ങളാകുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങളും അവ ഓരോന്നിനുമുള്ള ദോഷങ്ങളും നിരൂപിതങ്ങളായിരിക്കുന്നു. രണ്ടാമത്തേതിൽ ആ ദോഷങ്ങളുടെ പരിഹാരത്തിനു് അംഗീകരിക്കേണ്ട മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ആചാര്യന്റെ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിലുള്ള അനന്യസുലഭമായ അവഗാഹവും സൂക്ഷ്മമായ ശാസ്ത്രചിന്തനത്തിലുള്ള ജന്മസിദ്ധമായ പ്രാഗല്ഭ്യവും ഈ രണ്ടുപന്യാസങ്ങളിൽനിന്നും സ്ഫുടമായി പ്രത്യക്ഷീഭവിക്കുന്നു.

ഭാഷാകൃതികൾ:— 23 കേരളപാണിനീയം (1071), 24 കേരളപാണിനീയം പരിഷ്കരിച്ച പതിപ്പ് ((1092), 25 ഭാഷാഭൂഷണം (1077), 26 വൃത്തമഞ്ജരി, 27 സാഹിത്യസാഹ്യം (1086), 28 മണിദീപിക (1084), 29 ശബ്ദശോധിനി, 30 മധ്യമവ്യാകരണം, 31 പ്രഥമവ്യാകരണം എന്നിങ്ങനെ ഒൻപതു ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ കോയിത്തമ്പുരാൻ ഭാഷയിൽ നിബന്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. 32 മലയാളശാകുന്തളം 33 മാളവികാഗ്നിമിത്രം (1091), 34 ചാരുദത്തൻ (1092), 35 സ്വപ്നവാസവദത്തം എന്നീ നാലു നാടകങ്ങൾ, 36 ഭാഷാമേഘദൂതം (1070), 37 ഭാഷാകുമാരസംഭവം (1073) എന്നീ രണ്ടു കാവ്യങ്ങൾ, 38 മലയവിലാസം, 39 പ്രസാദമാല (1094) എന്നീ രണ്ടു സ്വതന്ത്രകാവ്യങ്ങൾ ഇവയാണ് സാഹിത്യകൃതികളിൽ പ്രാധാന്യത്തെ അർഹിക്കുന്നവ. അവിടത്തെ പതിനാറു ഗദ്യോപന്യാസങ്ങൾ സമാഹരിച്ച് 1112-ാമാണ്ടു 40 പ്രബന്ധസംഗ്രഹം എന്ന പേരിൽ ഒരു പുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകൃതമായി. അതിൽ ഉൾപ്പെടാതെ കവിസഭാരഞ്ജനഭാഷ്യം മുതലായി വേറെയും ചില ഉപന്യാസങ്ങൾ പഴയ പത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണാം. നമ്മുടെ മഹാന്മാർ എന്നൊരു ലഘുകൃതിപരമ്പര പ്രസിദ്ധീകരിച്ചപ്പോൾ അതിൽ വലിയകോയിത്തമ്പുരാനെപ്പററിയുള്ള ഉപന്യാസം രചിച്ചതു് ഏ. ആറാണ്. ഒരു വ്യാഖ്യാതാവെന്ന നിലയിലും അദ്ദേഹം കേരളീയർക്കു നിത്യസ്മരണീയനാണ്. 42 ഉണ്ണായിവാരിയരുടെ നളചരിതം ആട്ടക്കഥയ്ക്കു കാന്താരതാരകം (1088), വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ കേരളഭാഷാശാകുന്തളത്തിനു വ്യാഖ്യ, 43 മയൂരസന്ദേശത്തിനു മർമ്മപ്രകാശം (1070) എന്നീ വ്യാഖ്യാനങ്ങളെ പ്രകൃതത്തിൽ പരിഗണിക്കേ

ണ്ടതുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തെ ഭാഷയെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു ശാസ്ത്രകാരനെന്ന നിലയിലാണ് കേരളീയർ പൊതുവേ അത്യധികമായി ആരാധിക്കുന്നതും ആരാധിക്കേണ്ടതും. സാഹിത്യകൃതികൾ മിക്കവാറും വിവർത്തിതങ്ങളാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. എങ്കിലും അവയെത്തന്നെ ആദ്യമായി വിമർശിക്കാം.

മേഘദൂതം:—സംസ്കൃതത്തിലെന്നപോലെ ഭാഷയിൽ ആദ്യകാലങ്ങളിൽ കവനം ചെയ്യുന്നതിൽ ഏ. ആർ. പരിചയിച്ചിരുന്നില്ല. അക്കാലത്തു സംസ്കൃതത്തിൽ കവിയശസ്സു ലഭിക്കുമെന്നുള്ള നിശ്ചയമുള്ളവരിൽ പത്തിനു് ഒൻപതുപേരും ഭാഷാകവികളാകുവാൻ അവരുടെ സമയം വ്യയം ചെയ്തിരുന്നില്ലെന്നുള്ള വസ്തുത നാം വിസ്മരിക്കരുതു്. വിജ്ഞാനചിന്താമണി, ബ്രഹ്മവിദ്യ മുതലായ പത്രികകളെ നിരന്തരമായി ഗദ്യപദ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു് അലങ്കരിച്ചു് അഖിലഭാരതപ്രശസ്തി നേടുവാൻ അതിനുമുൻപുതന്നെ കഴിഞ്ഞിരുന്ന അദ്ദേഹം തന്റെ ആദ്യത്തെ ഭാഷാശ്ലോകമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതു ഭർത്തൃഹരിയുടെ 'ആബദ്ധകൃത്രിമസടാ' എന്ന ശ്ലോകത്തിന്റെ തർജ്ജമയായിരുന്നു.

"കൃത്വാ കൃത്രിമകേസരം സടകളും സ്കന്ധത്തിൽ ബന്ധിച്ചുടൻ
ജോഷം വേഷമൊരുക്കിയൊക്കവെ ഹരിസ്ഥാനത്തിരുത്തീടുകിൽ
നിത്യം മത്തഗജേന്ദ്രമസ്തകതടം പെട്ടെന്നു പൊട്ടിക്കുമ—
പ്പാരീന്ദ്രൻ ചൊരിയുംപടിക്കു ശുനകൻ സജ്ജീക്കുമോ ഗജ്ജനം?"

എന്നതാണ് ആ തർജ്ജമ. ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം പരിത്യക്തമായി എന്നല്ലാതെ ആ ശ്ലോകത്തിൽ മറെറാരു വിശേഷവും ഭാവുകന്മാക്കു നിരീക്ഷിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. മലയാളമനോരമയിൽ 1066–ാമാണ്ടാണ് അതിന്റെ ആവിർഭാവം. അതുസംബന്ധിച്ചു കടത്തനാട്ടു് ഉദയവർമ്മതമ്പുരാനു് എഴുതിയ ഒരു മറുപടിയിൽ

"ആഴം ദീർഘത ദുർഘടങ്ങൾ പലതും കൂടുന്ന ഗൈർവ്വാണമാ—
മാഴിക്കുള്ളിലിറങ്ങിയേറിയൊരുനാൾ നീന്തിത്തുടിച്ചീടിലും
ദൂരം ഗാധതമൂലമോളമധികം കോലുന്ന ഭാഷാസരഃ—
പൂരത്തിൽക്കുഴയുന്നു ഞാനൊരു കരം പ്രാസം മുടക്കീടവേ."

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ കോയിത്തമ്പുരാൻ തന്റെ തദ്വിഷയകമായ അന്തർഗ്ഗതം വെളിപ്പെടുത്തി. "വാസന തികവുള്ള ഭവാൻ പ്രാസമുപേക്ഷിച്ചതെന്തൊരാവശ്യം?" എന്നും മററും നടുവത്തച്ഛൻ മുതൽപേർ പിന്നെയും ചോദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആയിടയ്ക്കുതന്നെ മനോരമയിൽ ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം ഭാഷാകവിതയിൽ അനുപേക്ഷണീയമല്ലെന്നു കൃത്യകൃത്തു് എന്ന വ്യാജനാമത്തിൽ ഒരു ലേഖകൻ വാദിച്ചുതുടങ്ങി. ആ മതം ശരിയല്ലെന്നു കൃത്യവിത്തു് എന്ന പേരിൽ മറെറാരു ലേഖകൻ അതിനു മറുപടി എഴുതി. "കവിതാവാസനയില്ലാത്തവർ കവിതയ്ക്കു് ആരംഭിക്കരുതാത്തതുപോലെ പ്രാസം പ്രയാസംകൂടാതെ പ്രയോഗിക്കു

ന്നതിനു സാമര്‍ത്ഥ്യമില്ലാത്തവര്‍ അതിനു പുറപ്പെടരുതാത്തതാകുന്നു'' എന്നു വലിയകോയിത്തമ്പുരാനും ''പ്രാസമെന്നതു ഭാഷാകവിതയുടെ പദ്ധതിയില്‍ ദുര്‍ഗ്ഗംപോലെ ഒരു പ്രതിബന്ധമായിത്തീര്‍ന്നിട്ടുണ്ടെന്നാണ് എന്റെയും അഭിപ്രായം'' എന്നും ''ദ്വിഃപ്രാസം ഭാഷയ്ക്കു് അത്യാവശ്യമാണെന്നു് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതു് വെളുത്ത ആളുകള്‍ക്കേ സൗന്ദര്യമുള്ളു എന്നു വാദിക്കുന്നതുപോലെയാണ്''' എന്നും ഏ. ആര്‍. രാജരാജവര്‍മ്മ കോയിത്തമ്പുരാനും ആ വാദത്തില്‍ അവരുടെ മതം രേഖപ്പെടുത്തി. അങ്ങനെ 1066-ല്‍ത്തന്നെ സ്പഷ്ടീഭവിച്ചതാണ് അമ്മാവനും മരുമകനും തമ്മില്‍ ആ വിഷയത്തിലുള്ള പ്രബലമായ അഭിപ്രായവ്യത്യാസം. ആ അങ്കുരം പതിനാറു വര്‍ഷം വളര്‍ന്നു വൃക്ഷരൂപം കൈക്കൊണ്ടതിനുമേലാണ് 1083-ലെ പുതിയ ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസവാദം അതിന്റെ ഉച്ചകോടിയിലെത്തിയതു്. സ്വപക്ഷസാധനവ്യഗ്രനായി ഏ. ആര്‍. എഴുതിയ ഒന്നാമത്തെ കാവ്യമായിരുന്നു മേഘദൂതം. അതിന്റെ മുഖവുരയില്‍ വിവര്‍ത്തകന്‍ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു. ''ഇക്കാവ്യത്തില്‍ ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം ചെയ്യാത്തതിനു് എനിക്കു സ്വഭാവേന അതിന്റെനേരേയുള്ള ഉദാസീനബുദ്ധിമാത്രമല്ല തര്‍ജ്ജമകളില്‍ ഇതൊട്ടും ആവശ്യകമല്ലെന്നുള്ള വിചാരവും കാരണമാകുന്നു.'' പിന്നെയും ചിലതെല്ലാം അതിനെക്കുറിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ''ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം മണിപ്രവാളത്തിനു് ഒരു ഭങ്ഗിയാണെന്നുള്ളതില്‍'' തനിക്കു ലേശം വിവാദമില്ലെന്നും എന്നാല്‍ താന്‍ സംസ്കൃതസുപ്തിങ്ങ്പ്രത്യയപ്രയോഗം മേഘദൂതത്തില്‍ നിശ്ശേഷം തിരസ്കരിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു് ആ ന്യായം ശുദ്ധമലയാളകാവ്യമായ അതിനു സംബന്ധിപ്പിക്കാവുന്നതല്ലെന്നും ഒരു വിശദീകരണവും നല്കിക്കാണുന്നു. ആ തിരസ്കാരം കൂടാതെ അതിനു വളരെ മുന്‍പുതന്നെ വെണ്മണിപ്രസ്ഥാനക്കാര്‍ ഭാഷയില്‍ കവനംചെയ്തു വിജയം നേടിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു എന്നു നമുക്കു് അറിവുള്ളതാണല്ലോ. വാസ്തവത്തില്‍ ദ്വിഃപ്രാസരാഹിത്യമല്ല മേഘദൂതത്തിന്റെ പ്രധാനവൈകല്യം. ദേശ്യപദപ്രയോഗബാഹുല്യമാണ് അതിലെ മുഖ്യദൂഷ്യം. മുഖത്തിനു മുകറെന്നും മറവുമുള്ള പര്യായപദസ്വീകരണവും, മുക്കണ്ണന്‍റണിതിങ്കള്‍, വര്‍ഷിച്ചിഹ (വര്‍ഷിച്ചു ഇഹ) ഇത്യാദി കുസന്ധിപ്രാചുര്യവുമാണ് അതിന്റെ ആകര്‍ഷകതയെ പ്രതിബന്ധിക്കുന്നതു്. ഭാഷാശ്ലോകങ്ങളില്‍ പ്രയോഗിക്കുന്നതു കഴിയുന്നതും ഭാഷാപദങ്ങളായിരിക്കണമെന്നും ആ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിക്കു ദേശ്യപദപ്രയോഗവും ഒരു ഉപായമായി സ്വീകരിക്കാമെന്നുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്ഷം. ചില നല്ല ശ്ലോകങ്ങളുമുണ്ടു്.

''കൈത്തണ്ടില്‍ത്തടയാഞ്ഞു പൊന്‍വള വെടിഞ്ഞേറാം
വിയോഗാര്‍ത്തിയോ-
ടേതാനും ദിവസങ്ങളമ്മലകളില്‍ ചുററിക്കഴിച്ചിട്ടവന്‍
ആടിത്തിങ്കള്‍ പിറന്ന നാളിലരികേ പാര്‍ത്താന്‍ പെരുമ്പാറയില്‍-
ക്കുത്താടുന്നൊരു കൊമ്പനോട്ട കിടയാം പുത്തന്‍കൊടുങ്കാറിനെ.''

എന്നാൽ അത്തരത്തിൽപ്പെടാത്ത ശ്ലോകങ്ങളും ധാരാളമുണ്ടെന്നു പറയാതെ നിർവ്വാഹമില്ല.

"വേടപ്പേടമൃഗാക്ഷിമാർകളികളും കണ്ടൊന്നിരുന്നിട്ടുടൻ
ശേഷിക്കും മഴ പെയ്തുതീർത്തു തരസാ ദൂരം കടന്നീടവേ
വെണ്ണീറിൻകുറി വൻകരീന്ദ്രമുതുകിൽത്തുക്കെപ്പുരക്കുംവിധം
കാണാം കല്ലു കഴന്ന വിന്ധ്യകഴലിൽക്കേഴും നദീ നർമ്മദാ"

എന്ന ശ്ലോകത്തെ പ്രത്യുദാഹരണമായി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണു്. ഭാഷാകവിതയിൽ ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തിനു തൃതീയാക്ഷരപ്രാസത്തേയും മററും കവിഞ്ഞ ഒരു ശ്രാവണസുഖം ഇല്ലെന്നു തുടങ്ങിയുള്ള ചില രുചിഭേദമാത്രനിഷ്ഠങ്ങളായ വാദമുഖങ്ങൾ ഉന്നയിച്ചു് ആ പ്രാസത്തിന്റെ അനാവശ്യകതയേയും അതു ദീക്ഷിച്ചാൽ കവിക്കു നേരിടാവുന്ന അപകടങ്ങളേയും പററി അദ്ദേഹം ദീർഘകാലം പ്രചാരണം നടത്തി. ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസപക്ഷപാതികളെ

"പാദം നാലിലുമൊത്തുവെന്നു വരണം രണ്ടാമതാമക്ഷരം
വൃത്തം പൂർത്തിവരായ്കിലോ വിടവടച്ചീടാം നിരർത്ഥോക്തിയാൽ
യതിക്കേണ്ട യതിയ്ക്കു സംസ്കൃതപദം കുത്തിച്ചെലുത്താം മുറ–
യ്ക്കർത്ഥം ചേർന്നുവരും മുറയ്ക്കു തനിയേ ശ്ലോകം ചമച്ചേയ്ക്കണം"

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ അവഹേളനംചെയ്തു; സൽകവികളുടെ ലക്ഷ്യം എന്തായിരിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുയായിയായ കെ. സി. കേശവപ്പിള്ള

"അന്യൂനാനതിരിക്തമായ് വിലസണം ശബ്ദങ്ങളർത്ഥങ്ങളും
പ്രാസാദ്യാഭരണങ്ങൾ വാങ്ങുവതിനായർത്ഥം കളഞ്ഞീടൊലാ
ദോഷം നീക്കി വളച്ചുകെട്ടുകളൊഴിച്ചൗചിത്യമോർത്തോതണം
സൽകാവ്യോചിതമായ വസ്തു വിവിധം വ്യംഗ്യം വിളങ്ങുംവിധം"

എന്നു മറെറാരു ശ്ലോകത്തിൽ പ്രസ്പഷ്ടമാക്കുകയും ചെയ്തു. രണ്ടാമത്തെ ശ്ലോകത്തിലെ ആശയത്തെപ്പററി ആർക്കും വിപ്രതിപത്തിയുണ്ടാകുവാൻ മാർഗ്ഗമില്ല. അതു് ഒരു മർമ്മജ്ഞനായ സാഹിത്യാചാര്യന്റെ ഉപദേശമായി ഏതു കവിയും സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യും. പൂർവ്വസൂരികളുടെ മതംതന്നെയാണു് അതിൽ സങ്ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ "പാദം നാലിലുമൊത്തുവെന്നു വരണം രണ്ടാമതാമക്ഷരം" എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ കാണുന്നതുപോലെയുള്ളതാണോ ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസവാദികളുടെ ആദർശം? കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ, കണ്ടൂർ തുടങ്ങിയ കവിപുങ്ഗവന്മാരുടെ കവിത ആ അധിക്ഷേപത്തെ ഒരു പ്രകാരത്തിലും അർഹിക്കുന്നില്ലല്ലോ. ദ്വിഃപ്രാസം ദീക്ഷിച്ചതുകൊണ്ടു് ഉത്തമകവികൾക്കു് യാതൊരു ക്ഷതിയും വരുവാനില്ല; അതു പരിവർജ്ജിച്ചതുകൊണ്ടുമാത്രം മററുള്ളവർക്കു് ഒരു മെച്ചവും സിദ്ധിക്കുവാനുമില്ല. അതാണു് സൂക്ഷ്മമായ വസ്തുതത്വം.

ഭാഷാകുമാരസംഭവം:—ഭാഷാകുമാരസംഭവത്തിൽ 'രതി വിലാപം' എന്ന ചതുർത്ഥസർഗ്ഗം വിട്ടു് ആദ്യത്തെ എട്ടു സർഗ്ഗങ്ങളിൽ ബാക്കിയുള്ള ഏഴും തർജ്ജമചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതിനുമേലുള്ള ഭാഗം കാളിദാസകൃതമല്ല. രതിവിലാപം അമംഗലസൂചകമാണെന്നുള്ള വിശ്വാസത്താൽ പാഠ്യപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താറുമില്ല. അതുകൊണ്ടാണു് മുൻനിർദ്ദേശിച്ച ഏഴു സർഗ്ഗങ്ങൾമാത്രം വിവർത്തനം ചെയ്യാൻ ഇടവന്നതു്. 1069 ഇടവം 3-ാംനു- ആരംഭിച്ച ആ വ്യവസായം 1070 ഇടവം 26-ാംനു- പരിസമാപ്തിയെ പ്രാപിച്ചു. മേഘദൂതത്തിലെ രചനാവൈകല്യങ്ങൾ പലതും അതിലും ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു കവിക്കുതന്നെ അതിന്റെ അഞ്ചാം പതിപ്പു പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 1091-ാമാണ്ടിനുമുൻപു ബോദ്ധ്യമായി എന്നു് ആ പതിപ്പിനു് എഴുതിയ മുഖവുരയിൽനിന്നു വെളിപ്പെടുന്നു. ഒന്നാമത്തെ പതിപ്പിൽ

> "ഉണ്ടങ്ങു വേകല(?)യാണ്ടു വടക്കുദിക്കിൽ-
> ച്ചൊല്ലാർന്നു മാമല ഹിമാലയനാമധേയൻ
> ഈരാഴികൾക്കു നടുവേ നിലകൊൾകയാലീ-
> യൂഴിക്കരയ്ക്കളവുകോലു പതിച്ചപോലെ"

എന്നിരുന്ന പ്രഥമസർഗ്ഗത്തിലെ പ്രഥമശ്ലോകം പിന്നീടു്

> "ഉണ്ടുത്തരാശയതിലങ്ങൊരു ദേവതാംശ-
> മാണ്ടുള്ള മാമല ഹിമാലയനാമധേയൻ
> ആഴിക്കു രണ്ടിനുമിടയ്ക്കിഹ നില്പുയാലീ-
> യൂഴിക്കരയ്ക്കളവുകോലു പതിച്ചപോലെ"

എന്നു മാററി.. അതിലും ചില അസ്വാരസ്യങ്ങളുള്ളതായി ഒടുവിൽ വിശ്വാസം വന്നു. കവി പറയുകയാണു്: "ഇതിൽ 'ഉണ്ടു്" എന്നുള്ള ആരംഭം അർത്ഥത്തിനു പുഷ്ടി കൊടുക്കുമെങ്കിലും ആ രൂപം ദുർബ്ബലമായ ഒരു ക്രിയാപദമാകയാൽ കർണ്ണസുഖം മതിയാകുന്നില്ല. 'ഉത്തരാശയിൽ ഉണ്ടു്" എന്നു വിഭക്തി പിരിച്ചതുകൊണ്ടുള്ള ശൈഥില്യപ്രതീതി സുസഹമാണെങ്കിലും 'ആണ്ടു്" എന്നതു ദൂരപ്രതീതി വരുത്തുവാനാണെന്നു സമാധാനപ്പെടാമെങ്കിലും 'ഉത്തരാശ' എന്ന സമാസത്തിനു വിവക്ഷിതാർത്ഥപ്രതീതി ഉണ്ടാകുന്നില്ല. 'ആണ്ടുള്ള' എന്നതു് 'ആണ്ടിട്ടുള്ള' എന്നാക്കിയാലേ വൈയാകരണൻ തൃപ്തിപ്പെടുകയുള്ളു. 'ഇഹ' ഒരുവക നിരർത്ഥകപദമാണു്. 'പതിച്ചപോലെ' 'പതിച്ചതുപോലെ' എന്നായാൽ അധികം നന്നു്. ഈ മാതിരിയിലാണു് അസ്വാരസ്യങ്ങൾ തോന്നുക." പന്ത്രണ്ടാം ശ്ലോകത്തിൽ 'കാക്കന്നിവൻ' (കാക്കുന്നു ഇവൻ എന്നതു) കുസന്ധികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഗണിക്കേണ്ടതാണെന്നും സമ്മതിക്കുന്നു. പ്രഥമശ്ലോകം ആ പതിപ്പിൽ ഇങ്ങനെ വീണ്ടും ഭേദപ്പെടുത്തി.

> "ദേവാനുഭാവധരനുത്തരദിക്കിലുണ്ടു
> മേവുന്നു മാമല ഹിമാലയനാമധേയൻ

ആഴിക്കു രണ്ടിനുമിടയ്ക്കു കിടക്കയാലീ—
യൂഴിക്കരയ്ക്കുളവു ചങ്ങലയെന്നപോലെ.''

കുമാരസംഭവം വിശിഷ്ടമായ ഒരു ഭാഷാകാവ്യമാണ്. 'അതു' തുടങ്ങിയ ചില നിരർത്ഥകപദങ്ങളും 'ശിരസ്സീന്നു'' മുതലായ ചില സങ്കചിതപദപ്രത്യയാങ്ഗഭങ്ഗങ്ങളും 'മൂതക്കിടി' ഇത്യാദി ദേശ്യപദങ്ങളും 'പിന്നാക്കമാകാത്ത പ്രവൃത്തി' എന്ന ഹതവൃത്തപ്രയോഗവും വേറെയും പല ഭങ്ങികളും വർജ്ജിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും ചില അംശങ്ങളിൽ അത്ര ഗുണോത്തരമായ ഒരു വിവർത്തിതകാവ്യം ഭാഷയിൽ വേറേയുണ്ടോ എന്നു സഹൃദയന്മാർ സംശയിച്ചുപോകും. താഴെച്ചേർക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ പരിശോധിക്കുക.

''ഫണാമണികൾ മിന്നിച്ചിട്ടവനെക്കാത്തു രാത്രിയിൽ
വാടാവിളക്കായ് വാഴുന്നു വാസുകിപ്രമുഖോരഗർ.

കല്പവൃക്ഷങ്ങളപ്പിക്കുമനഘ്ലാഭരണങ്ങളാൽ
പ്രഭുവിൻ പ്രീതി നേടുന്നു കാര്യസിദ്ധിക്കു ശക്രനും.

ഇച്ചൊന്നതൊക്കെച്ചെയ്കിട്ടും ദ്രോഹിക്കുന്നു മഹാസുരൻ
ഇണക്കം ദുഷ്ടരിൽപ്പററാ പിണക്കംതാൻ ഫലപ്പെടും.

ദേവസ്ത്രീകൾ കനിഞ്ഞേന്യേ തളിർ നുള്ളാത്ത ശാഖികൾ
വെട്ടേററു വീഴ്കതിൻ സ്വാദിന്നറിഞ്ഞൂ നന്ദനത്തിലും.''
(ദ്വിതീയസർഗ്ഗം)

''വിൺഗങ്ഗയിൽച്ചെന്നു പറിച്ചുണക്കി—
ക്കോർത്തോരു തണ്ടാർമണിമാലയപ്പോൾ
ഓമൽക്കരത്തിങ്കലെടുത്തു ഗൗരി
തപസ്വിയാം ദേവനു കാഴ്ചവച്ചാൾ.

ഗിരീശനും ഭക്തജനപ്രിയത്താ—
ലൊരുങ്ങി സൽകാരമതേററുകൊൾവാൻ
കെല്പോടു മുപ്പാരുമയക്കിയെന്ന
നൽബ്ബാണമാട്ടപ്പകനും തൊടുത്താൻ.

ചന്ദ്രോദയം പാർത്തുഴമാഴിപോലെ—
യന്നേരമൊന്നുള്ളമലിഞ്ഞു ദേവൻ
പാരിച്ച ബിംബാധരകാന്തി കോലു—
മുമാമുഖം കണ്ണുകളാൽ നുകന്നാൻ.'' (തൃതീയസർഗ്ഗം)

മലയവിലാസം:—മലയവിലാസത്തിൽ രണ്ടു ഭാഗങ്ങളിലായി ഇരുപത്തിരണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. മലയപർവ്വതത്തിന്റെ വർണ്ണനമാണ് വിഷയം. ഇതു കവി എന്നെഴുതി എന്നു നിശ്ചയമില്ല.

അതിലെ ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ഭാഷാഭൂഷണത്തിൽ ഉദാഹരിച്ചുകാണുന്നതിനാൽ 1077–ാമാണ്ടിനുമുൻപാണെന്നുമാത്രം പറയാം. എം. ആറിന്റെ സംസ്കൃതകവിതയിലെ കല്പനാസുഭഗമായ കാവ്യരീതിയാണ് മലയവിലാസത്തിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നത്.

"ജലേശ്വരൻതന്നുടെ രാജധാനിയിൽ–
ജ്ജ്വലത്തിനായ്ത്തീർത്തൊരു കോട്ടതാനിതോ
അതിങ്കലിസ്സന്ധ്യയുമക്കുമൂർത്തിയാൽ–
പ്പതിച്ചിടുന്നോ പുത്തുതാഴികക്കുടം?

നിനച്ചിടുമ്പോൾ നിജനാട്ടിലെപ്പൊഴും
പൊഴിച്ചിടേണം ജലമെന്നൊരാശയാൽ
കരുത്തനാം ഭാർഗ്ഗവനന്നു ശേഖരി–
ച്ചെടുത്തു സൂക്ഷിച്ചൊരു മേഘമാലയോ?"

പ്രസാദമാല:—ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തിമഹോത്സവം 1093–ാമാണ്ടു കന്നിമാസത്തിൽ സമാഗതമായപ്പോൾ കേരളത്തിലെ പല കവികളും തത്സംബന്ധമായി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതി അവിടത്തേക്കു് ഉപായനീകരിച്ചു. പ്രൊഫസർ കോയിത്തമ്പുരാൻ ആ അവസരത്തിൽ രചിച്ച ഒരു ദേവതാസ്തോത്രരൂപമായ കാവ്യമാണ് പ്രസാദമാല. അതിലെ സമർപ്പണശ്ലോകങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് അടിയിൽ ചേർക്കുന്നതു്.

"ഓരോ ദേവതമാരെയും മഹിതമാമൃഗ്വേദസൂക്തങ്ങൾതൊ–
ട്ടാരാഞ്ഞുൾകടഭക്തിയോടരുളിനേൻ സൽപദ്യപുഷ്പാഞ്ജലി;
ആരാധിച്ചു സുമങ്ങൾകൊണ്ടു സരവും ഗുല്മങ്ങളും തീർത്തിതാ
ഹാരംപോലെ ചമച്ച മാലിക സമർപ്പിക്കുന്നു തൃക്കയ്യിൽ ഞാൻ."

പ്രസ്തുതമാലയിൽ വൈദികഗുച്ഛകം, പൗരാണികഗുച്ഛകം, ആചാര്യപ്രാർത്ഥന എന്നു മൂന്നു ഗുച്ഛകങ്ങളും അവയിൽ ആദ്യത്തെ ഗുച്ഛകത്തിൽ പൃഥ്വീസ്ഥാനദേവതാപ്രാർത്ഥന, അന്തരീക്ഷസ്ഥാനദേവതാപ്രാർത്ഥന, ദ്യുസ്ഥാനദേവതാപ്രാർത്ഥന എന്നു മൂന്നു സരങ്ങളും രണ്ടാമത്തേതിൽ സ്വസ്ഥാനദേവതാപ്രാർത്ഥന, ജ്യോതിർമ്മയദേവതാപ്രാർത്ഥന, അവതാരദേവതാപ്രാർത്ഥന എന്നു മൂന്നു സരാന്തരങ്ങളും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഒടുവിലത്തെ ഗുച്ഛകത്തിൽ അവൈദികമതസ്ഥാപകന്മാരായ ബുദ്ധൻ, ജിനൻ, ക്രിസ്തു, മഹമ്മദ് എന്നിവരുടെ അനുഗ്രഹത്തിനും കവി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുണ്ടു്. അനുസ്യൂതമായ ഒരു കഥാവസ്തുവിന്റെ അഭാവം കവിതാപ്രദർശനത്തിനു ബാധകമാകയാൽ അതിലേക്കു് അദ്ദേഹം ഉദ്യമിക്കുന്നില്ല. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾകൊണ്ടു ശൈലി വെളിപ്പെടുത്താം.

"ഇരുളാം കൂപത്തിൽക്കുഴയും ലോകരെ–
ക്കരജാലം നീട്ടിക്കരകേററി

വിതതവിശ്വത്തിൽ വിവിധവൈചിത്ര്യം
പുതുതാക്കിക്കാട്ടി പ്രിയമേകാൻ

കുതുകക്കാതലാം കതിർ കോലും കോല–
മെതിരേ കാണിക്കും രവിയെത്താൻ

നിലയും കാലവും ക്രിയയും നോക്കീട്ടു
പലതാക്കിച്ചൊന്നാർ പഴമക്കാർ

അതിലോരോ പേരും പെരുതാം മംഗളം
ക്ഷിതിപന്നേകണം സദൃശംപോൽ.''

(വിഷ്ണു–ദ്യുസ്ഥാനദേവത)

''തൃക്ഷാത്മജാതനമൃതാഹൃതിചെയ്ത വീരൻ
പക്ഷാനിലോച്ചരിതപാവനസാമഗാനൻ
പക്ഷീശ്വരൻ ഗരുഡനിക്ഷിതിരക്ഷിതാവി–
ന്നക്ഷീണമേകുക പരാക്രമപൗരുഷങ്ങൾ.''

(ഗരുഡൻ–സ്വസ്ഥാനദേവത)

ദൃശ്യകാവ്യങ്ങൾ: മലയാളശാകുന്തളം:—വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ കേരളീയഭാഷാശാകുന്തളം തർജ്ജമയിൽ സംസ്കൃതപദപ്രയോഗം വളരെ അധികമായിപ്പോയി എന്ന കാരണത്താൽ രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ കുറേയധികം ഭേദങ്ങൾ വരുത്തി വീണ്ടും അതേ പേരിൽത്തന്നെ അവിടുത്തേക്കൊണ്ടു പ്രസിദ്ധീകരിപ്പിച്ചു. മരുമകന്റെ പാഠഭേദങ്ങൾ മുഴുവൻ മാതുലൻ സ്വീകരിച്ചില്ല. ഇരുകൂട്ടർക്കും അതു സമുചിതമായി തോന്നാത്തതിനാൽ മാതുലൻ അതുതന്നെ വീണ്ടും അല്പം പരിഷ്കരിച്ചു മണിപ്രവാളശാകുന്തളം എന്ന പേരിൽ 1087–ലും മരുമകൻ പുത്തനായി ഒരു തർജ്ജമ എഴുതിയുണ്ടാക്കി മലയാളശാകുന്തളം എന്ന പേരിൽ 1088–ലും പ്രചരിപ്പിച്ചു. ദാക്ഷിണാത്യപാഠമായിരുന്നു വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ പ്രായേണ അംഗീകരിച്ചിരുന്നതു്. എങ്കിലും ഔത്തരാഹപാഠത്തിന്റെ കലപ്പുകൂടി അതിൽ അങ്ങിങ്ങു കാണാവുന്നതാണു്. അഭിരാമനാൽ ദർശിതമായ ശുദ്ധദാക്ഷിണാത്യപാഠത്തെ ആസ്പദമാക്കിയാണു് രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്റെ പരിഭാഷയുടെ ഗതി. കാളിദാസന്റെ അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം അഭിരാമന്റെ മർമ്മസ്പൃക്കായ വ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടി എ. ആർ.തന്നെ 1088–ൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ആ മൂന്നു തർജ്ജമകളുടേയും പ്രസാധകൻ തിരുവനന്തപുരത്തു ബി. വി. ബുക്കുഡിപ്പോ ഉടമസ്ഥൻ കുളക്കുന്നത്തു് എസ്സ്. രാമൻമേനോനായിരുന്നു. തന്റെ പുതിയ പരിഭാഷയുടെ പ്രയോജനം മരുമകൻ സമർപ്പിച്ച സമർപ്പണശ്ലോകത്തിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

''മണേർമ്മഹാർഘ്യസ്യ ഗുണാനഭിജ്ഞൈഃ
പ്രവാളഭൂയിഷ്ഠപദപ്രയോഗം

ഗ്രന്ഥസ്യ തസ്യാഭിനവം വിവർത്ത-
മഭ്യർത്ഥിതോഽഹം യദജല്പമേവം."

അതിനെ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ

"വ്യാഖ്യാനഭേദാദപി പാഠഭേദാ-
ദനേകഭേദം യദി മൂലമേവ
പ്രസ്ഥാനഭേദാദ്ദ്വപിഭേദതശ്ച
ഭേദാവകാശസ്സുതരാം വിവർത്തേ.

അതോ നവീനേ പരിവർത്തനേസ്മിൻ
കൃതശ്ശ്രമോ നൈവ പിനഷ്ടി പിഷ്ടം
ശാകുന്തളാർത്ഥാമൃതപാനപാത്ര-
മേകം നവം കൈരളി! തേഷ്യ ലബ്ധം"

എന്നും മററുമുള്ള ശ്ലോകങ്ങൾകൊണ്ടു ശിഷ്യനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. മൂന്നാമത്തേയും നാലാമത്തേയും പരിഭാഷകളുടെ സമഗ്രതാരതമ്യവിവേചനം പ്രകൃതത്തിൽ അസംഗതമാണു്. രണ്ടിൽനിന്നും ആദ്യത്തെ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചുകാണിക്കാം.

"ധാതാവാദൗ ചമച്ചോരുദകമഥ ഹവി-
　　ർവ്വാഹിയാം വീതിഹോത്രൻ
ഹോതാതാനും ദിനേശൻ നിശയുടെ പതിയും
　　നാദലക്ഷ്യം നഭസ്സും
ഭൂതാളിക്കാകെയേകപ്രകൃതി പൃഥിവിയും
　　പ്രാണദൻ മാരുതൻതാ-
നേതാവദ്വ്യക്തമൂർത്ത്യുഷ്ടകനലകടയോൻ
　　നിങ്ങളെക്കാത്തിടട്ടേ." (മണിപ്രവാളശാകുന്തളം)

"ആദ്യത്തെസ്സൃഷ്ടി, ഹോതാ,വഥ വിധിഹുതമാ-
　　യുള്ള ഹവ്യം വഹിപ്പോ-
നാ രണ്ടും കാലമാനാസ്പദമുലകു നിറ-
　　ഞ്ഞോരു ശബ്ദാശ്രയംതാൻ
വിത്തെല്ലാത്തിന്നുമേകപ്രകൃതി ചരജഗൽ-
　　പ്രാണനാം തത്ത്വമെന്നീ
പ്രത്യക്ഷം മൂർത്തിയെട്ടാന്നൊരു ജഗദധിപൻ
　　നിങ്ങളെക്കാത്തുകൊൾവൂ." (മലയാളശാകുന്തളം)

"വിജ്ഞന്മാരഭിനന്ദിച്ചേ വിജ്ഞാനം സാധുവാഷ്യത്രു
നല്ല ശിക്ഷ കഴിച്ചോർക്കുമില്ല വിശ്വാസമാത്മനി."
(മണിപ്രവാളശാകുന്തളം)

"വിദ്യ ശരിയെന്നുറയ്ക്കാൻ വിദ്വൽപ്രീതിക്കു പാത്രമായ്പുരണം;
നന്നായ്പ്പഠിച്ചവന്നും തന്നിൽ വരുന്നില്ല നല്ല വിശ്വാസം."
(മലയാളശാകുന്തളം)

ഇതരനാടകങ്ങൾ:—ഓരോ കൊല്ലം ഓരോ നാടകം ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്യുകയും അതു യഥാസൗകര്യം അഭിനയിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നൊരു ക്രിയാപരിപാടി കോയിത്തമ്പുരാൻ ഒടുവിൽ അനുഷ്ഠിച്ചു. ആ പരിപാടിയനുസരിച്ചു മാളവികാഗ്നിമിത്രം 1091-ലും അതിൽപ്പിന്നീടു ചാരുദത്തനും ഒടുവിൽ സ്വപ്നവാസവദത്തവും 1092-ലും പരിഭാഷപ്പെടുത്തി. മാളവികാഗ്നിമിത്രത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ കവി ഇങ്ങനെ പറയുന്നു—"കാടും പടലും വെട്ടിക്കളഞ്ഞു് ഒററയടിപ്പാതയെങ്കിലും തെളിക്കാതെ ഉള്ളിൽ പ്രവേശിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത വ്യാകരണകാന്താരത്തിൽ ചാടിക്കടന്നു ക്ലേശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന എന്റെ ഹൃദയത്തിനു സ്വൈരസഞ്ചാരയോഗ്യമായ നാടകപ്പൂങ്കാവനത്തിൽ ചെന്നുകേറി അല്പനേരമെങ്കിലും ഒരു വിശ്രമസുഖം അനുഭവിക്കുന്നതിനുള്ള കൗതുകം തടുത്താൽ നില്ക്കാത്തവിധം അതിക്രമിച്ചു; ആ കൗതുകത്തിന്റെ ഫലമാണു് ഈ തർജ്ജമ."

ചാരുദത്തന്റെ ആമുഖത്തിൽ "ഉത്ഭവപ്രകാരം ചാരുദത്തൻ മാളവികയുടെ അനുജനും കലാവിലാസനാടകസംഘക്കാരുടെ വക നാടകാവലിയിൽ മൂന്നാമത്തെ പുസ്തകവുമാകുന്നു" എന്നു പറയുന്നു. ഭാസനാടകത്തിന്റെ അനുപദഭാഷാനുവാദമല്ല ചാരുദത്തൻ. "ഭാസനാടകത്തെ ഏതുവിധത്തിലുള്ള പ്രപഞ്ചനംകൊണ്ടു ശൂദ്രകൻ വൃഥാസ്ഥൂലമാക്കിത്തീർത്തുവോ ആവിധം ശൂദ്രകന്റെ ബാക്കിയുള്ള ആറങ്കങ്ങളെ തക്ഷണംകൊണ്ടു കൃശീകരിക്കുകയാണു് ഞാൻ ചെയ്തതു്" എന്നും പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അതു് ആ നാടകം അഭിനയോചിതമാകുന്നതിനുവേണ്ടി ചെയ്ത വ്യതിയാനമാണു്. ചാരുദത്തനിലെ പല ഭാഗങ്ങളും ഒരു സ്വതന്ത്രകൃതിപോലെയായിട്ടുണ്ടു്. സംസ്ഥാനകൻ പ്രാകൃതസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള നാടോടിബ്ഭാഷയിലാണു് സംസാരിക്കുന്നതു്. മേളക്കൊഴുപ്പിനു ചില ഗാനങ്ങളും ഇടകലർത്തീട്ടുണ്ടു്. മാളവികാഗ്നിമിത്രവും ചാരുദത്തനും ഉത്തമകോടിയിൽ പരിലസിക്കുന്ന രണ്ടു നാടകങ്ങളാണു്. സ്വപ്നവാസവദത്തം അവയ്ക്കു് അടുത്തപടിയിലേ നില്ക്കുന്നുള്ളു. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

"സരസോജ്ജ്വലരാഗമോമലാളിൻ
ചരണാംബുജത്തിൽ വരച്ച രേഖ നോക്കു
ഹരവീക്ഷണമേററു നീറിനില്ക്കും
സ്മരവൃക്ഷത്തിൽ മുളച്ച നാമ്പുപോലെ."
(മാളവികാഗ്നിമിത്രം)

"സരസപല്ലവകോമളമായ നിൻ
ചരണതാരിണ ചഞ്ചലലോചനേ!
പരുപരുത്ത മരത്തിലണയ്ക്കയാൽ–
പ്പാക ചെററൊരു വേദന പററിയോ?"

(മാളവികാഗ്നിമിത്രം)

"സംസത്തിൽ സ്വാവമാനോദ്ധൃതനൃപഭടരോ–
ടാത്തരോഷൻ സ്വവീര്യം
ശംസിക്കും സാധുപൗരപ്പരിഷയിലലിവാ–
ർന്നുന്മിഷന്മന്ദഹാസൻ
അംസത്തിൽച്ചന്ദ്രലേഖാവിമലകുവലയാ–
പീഡദന്തങ്ങളേന്തി–
ക്കംസധ്വംസത്തിനോങ്ങും മുരരിപു ഭഗവാൻ
നിങ്ങളെക്കാത്തുകൊാംക." (ചാരുദത്തൻ)

"ദാരിദ്ര്യത്തിലണഞ്ഞവൻെറ വചനം കൈക്കൊണ്ടിടാ ബന്ധുവും
പാരം ശീലശശിക്കു മങ്ങലുളവാമന്തസ്സഹോ! ഹാസ്യമാം
കെല്പില്ലാതെ കുഴങ്ങിയുററവരൊതുങ്ങീടും വിപത്തേറെയാ–
മേല്പിക്കും പഴിയിങ്ങവൻെറ തലയിൽക്കററം പരൻ ചെയ്കിലും."

(ചാരുദത്തൻ)

"ഭിന്നിപ്പിച്ച രിപുക്കളെ; പ്രജകളിൽ ത്വത്ഭക്തിയാശ്വാസവും
കുന്നിപ്പിച്ചു; ഭവാനു പാർഷ്ണിബലവും സജ്ജിച്ചു യാത്രയ്ക്കു ഞാൻ;
സന്നദ്ധം രിപുനിഗ്രഹത്തിനുചിതം സംഭാരമോരോന്നുമേ;
സൈന്യം ഗംഗ കടന്നുതീൻ; വഴിയേ നിൻകൈക്കലാം രാജ്യവും."

(സ്വപ്നവാസവദത്തം)

ഈ നാടകങ്ങാം രചിച്ച കാലത്തു കോയിത്തമ്പുരാൻെറ ഭാഷാകവിത വളരെ വളരെ ഉയന്നുകഴിഞ്ഞിരുന്നു.

ശാസ്ത്രകൃതികാം: കേരളപാണിനീയം പഴയ പതിപ്പ്:—ഭാഷയ്ക്കു സവ്വസമ്മതവും സമ്പൂണ്ണവുമായ ഒരു വ്യാകരണം നിമ്മിക്കണമെന്നുള്ള ആഗ്രഹം കോയിത്തമ്പുരാനു് 1058–ൽ സക്കാർ ഹൈസ്കൂളിൽ അധ്യയനം ആരംഭിച്ചപ്പോാംത്തന്നെ അങ്കരിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ആ ആഗ്രഹം സഫലമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി അന്നു നിലവിലിരുന്ന 1 ഗുണ്ഡട്ടിൻെറ വ്യാകരണം, 2 ഗാത്തുവെയിററിൻെറ വ്യാകരണം ചോദ്യോത്തരം, 3 പീററിൻെറ വ്യാകരണം, 4 ഗീവറഗീസു് മാത്തൻെറ വ്യാകരണം, 5 കോവുണ്ണിനെടുങ്ങാടിയുടെ കേരളകൗമുദി, 6 പാച്ചുമൂത്തതിൻെറ വ്യാകരണം എന്നീ പുസ്തകങ്ങാം നിഷ്കഷിച്ചു പഠിച്ചതിനുപുറമേ തമിഴവ്യാകരണത്തിലും തെലുങ്കവ്യാകരണത്തിലും

കൂടി അത്യാവശ്യത്തിനുവേണ്ട അറിവു സമ്പാദിച്ചു. സൗകര്യം കിട്ടിയപ്പോഠം നവീനരീതിയിൽ ഒരു മലയാളവ്യാകരണം എഴുതിത്തുടങ്ങി. മററു ജോലികഠംക്കിടയിൽ നാലിലധികം സംവത്സരം വിനിയോഗിച്ചു് അതു പൂൎത്തിയാക്കി; 1071–ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. തന്റെ വ്യാകരണഗുരുവായ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്നാണു് ആ ഗ്രന്ഥം സമൎപ്പിച്ചതു്.

> "സാലാതുരീയമുനിമന്ദരമഥ്യമാനഃ
> കാത്യായനാമരസരിജ്ഝരപൂൎയ്യമാണഃ
> ശ്രീമൽപതഞ്ജലിഘടോൽഭവചൂഷ്യമാണ–
> ശ്ശബ്ദാനുശാസനമഹാജലധിശ്ചകാസ്തി.

> തസ്യൈതസ്യ സമന്തതോപി ഹരിതാം കൂലങ്കഷസ്യാംബുധേഃ
> കല്ലോലേഷു കുതൂഹലാകുലതയാ നിഷ്ണാതവൽഭിശ്ചിരം
> ശ്രീമൽഭിൎഗ്ഗിനീസുതപ്രണയിഭിൎവ്വീചീഷു സഞ്ചാരിതഃ
> സോയം കിഞ്ചിദുപാഹരാമി ഭവതാം സംയാത്രയാത്രാൎജ്ജിതം.

> യദ്വാലം കഥിതൈരഹോ ന ഖലു ഭോഃ സൂത്രാണി സംസീവ്യതാ
> രീതിം കേരളവൈഖരീയസമുദാചാരോചിതാം ഗൃഹ്ണതാ
> ശബ്ദാനാമനുശിഷ്ടിരാപദശിഖം സംവൎണ്ണിതേയം മയാ
> ബദ്ധാ കേരളവൎമ്മണൈവ ഗുരുണേത്യാനീയതാമാദരാൽ."

ഇവ ആ സമൎപ്പണശ്ലോകങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽപ്പെടുന്നു. സൂത്ര–വൃത്തി–ഭാഷ്യാത്മകമായി ആഭ്യൂഹികപ്രസ്ഥാനത്തിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വ്യാകരണഗ്രന്ഥമാണു് കേരളപാണിനീയം. സൂത്രങ്ങഠം പാണിനിയുടേതുപോലെ അത്യന്തം ഹ്രസ്വങ്ങളാണു്. വൃത്തിയുടെ സാഹായ്യം കൊണ്ടു വേണം അവയുടെ അൎത്ഥം ഗ്രഹിക്കുവാൻ. "ഇപ്പുസ്തകത്തിൽ ശരീരഭൂതമായതു വൃത്തി എന്ന ഭാഗമാകുന്നു. അതിലെ വാചകങ്ങഠംക്കു കഴിയുന്നതും സാരള്യം വരുത്താൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സൂത്രം എന്നതു തുടരെത്തുടരെ ഓൎമ്മിക്കുന്നതിനുതകുന്ന ഒരു നൂലെന്നേയുള്ളു. ഭാഷ്യം പ്രായേണ അധ്യാപകന്മാരുടെ ദൃഷ്ടിക്കുമാത്രമായി ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടതാണു്" എന്നു ഗ്രന്ഥകാരൻ ഓരോ ഭാഗത്തിന്റേയും ഉപയോഗം വിശദീകരിക്കുന്നു. വ്യാകരണത്തിന്റെ വിഷയത്തെ ശിക്ഷ, പരിനിഷ്ഠ, ആകാംക്ഷ, നിരുക്തി എന്നു നാലു വകുപ്പുകളിലായി പിരിച്ചു് ഓരോന്നിനു് ഓരോ കാണ്ഡം വീതം വിനിയോഗിക്കുക, പൂൎവ്വവൈയാകരണന്മാർ അംഗീകരിച്ചിരുന്ന ഛന്ദസ്സു്, അലങ്കാരം ഈ വിഷയങ്ങളെ വ്യാകരണബാഹ്യങ്ങളാകയാൽ വിട്ടുകളയുക, സംസ്കൃതവ്യാകരണവും ഭാഷാവ്യാകരണവും തമ്മിൽ കൂട്ടിക്കുഴയ്ക്കാതെയിരിക്കുക, നാമം, കൃതി, ഭേദകം, നിപാതം, അവ്യയം എന്നിങ്ങനെ ശബ്ദ

ങ്ങളെ അഞ്ചു വിഭാഗങ്ങളായി വേർതിരിക്കുക, ഗതികൾ, അനുപ്രയോഗങ്ങൾ, വിഭക്ത്യാഭാസങ്ങൾ ഇത്തരത്തിൽ ചില ശബ്ദസമൂഹങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു വ്യവസ്ഥാപനം ചെയ്യുക എന്നിങ്ങനെ ആശാസ്യങ്ങളായ പല പരിഷ്കാരങ്ങളും വരുത്തി ഭാഷാവ്യാകരണത്തിൻെറ സമഞ്ജസവും സമ്പൂർണ്ണവുമായ സ്വരൂപം ഇദംപ്രഥമമായി പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ മാഹാത്മ്യം വാക്കുകളെക്കൊണ്ടു പരിച്ഛേദിക്കാവുന്നതല്ല. ആ സൂര്യോദയത്തിൽ അതിനുമുൻപുള്ള വ്യാകരണതാരങ്ങൾ എല്ലാം അസ്തപ്രഭങ്ങളായതിൽ ആശ്ചര്യമില്ലല്ലോ. ആ പുസ്തകത്തിൻെറ ആവിർഭാവത്തിനുമേലാണ് കേരളീയർ ആ മഹാപുരുഷനെ 'കേരളപാണിനി' എന്ന ബിരുദനാമം നല്കി അഭിവാദനംചെയ്തുതുടങ്ങിയതു്. അതിനെത്തുടൎന്നു ബാലവിദ്യാർത്ഥികളുടെ ആവശ്യത്തിനായി അതിലെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെത്തന്നെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി 1 പ്രാഥമികവ്യാകരണം, 2 മധ്യമവ്യാകരണം, 3 ശബ്ദശോധിനി എന്നിങ്ങനെ ഉത്തരോത്തരം വിവൃതങ്ങളായ മൂന്നു പുസ്തകങ്ങൾകൂടി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. കേരളപാണിനീയത്തെപ്പററി തനിക്കു തോന്നിയ ചില അഭിപ്രായഭേദങ്ങൾ മറെറാരു വൈയാകരണനായ എം. ശേഷഗിരിപ്രഭു ഭാഷാപോഷിണീ മാസികയിൽ തുടച്ചയായി പ്രദർശിപ്പിക്കുകയുണ്ടായെങ്കിലും 1079-ൽ തലശ്ശേരിയിൽവച്ചു നടന്ന ഭാഷാപോഷിണീസഭയുടെ സമ്മേളനത്തിൽ "കേരളപാണിനീയം ഇപ്പോൾ സ്കൂളുകളിൽ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന പുസ്തകങ്ങളിൽവച്ചു പല സംഗതികളിലും നല്ലതായിരിക്കുന്നു. ഭാഷാശാസ്ത്രം ആധാരമാക്കി മലയാളഭാഷയുടെ സ്വരൂപത്തേയും ഘടനയേയും ഗോത്രത്തേയും നിശ്ചയിച്ചു ഭാഷാശാസ്ത്രം കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ വ്യാകരണവിഷയങ്ങളെ ഉപപാദിച്ച് അഭിപ്രായഭേദങ്ങളുള്ള ദിക്കുകളിൽ സിദ്ധാന്തത്തെ കാണിച്ചുകൊടുക്കുന്ന ഒരു ശാസ്ത്രീയവ്യാകരണം കേരളപാണിനീയംമാത്രമേയുള്ളു. പാണിനി, പതഞ്ജലി മുതലായ സംസ്കൃതവൈയാകരണന്മാരുടെ രീതിയേയും സൂക്ഷ്മമായ വ്യാകരണതത്വങ്ങളേയും കാണിക്കുന്നുണ്ടു്" എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രസംഗത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചതു്. അക്കാലത്തെ വൈയാകരണമൂർദ്ധന്യന്മാരിൽ അന്യതമനായിരുന്ന രായംപേട്ട ആർ. വി. (പിന്നീടു മഹാമഹോപാധ്യായൻ) കൃഷ്ണമാചാര്യരും ആ അവസരത്തിൽ കേരളപാണിനീയത്തെപ്പററി ശ്ലാഘിക്കുകയുണ്ടായി. കൃഷ്ണമാചാര്യർക്കു മലയാളത്തിലും നല്ല ജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്നു. ചാരുചര്യാശതകം അദ്ദേഹം തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

കേരളപാണിനീയം പരിഷ്കരിച്ച പതിപ്പ്:—കാരികാവൃത്ത്യുദാഹരണാത്മകമായി ആഗമികപ്രസ്ഥാനത്തിൽ കേരളപാണിനി രചിച്ച സർവ്വങ്കഷമായ ഒരു വ്യാകരണഗ്രന്ഥമാണ് 1092-ൽ മുദ്രിതമായ പ്രസ്തുത പുസ്തകം. അതിൻെറ മുഖവുരയിൽ ആചാര്യൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു. "ആഭ്യൂഹികവ്യാകരണം രാജാധിപത്യത്തിൻെറയും ആഗമികവ്യാക

രണം പൗരാധിപത്യത്തിന്റെയും സ്ഥാനം വഹിക്കുന്നു. ആകൃതിയിലും പ്രകൃതിയിലും മാത്രമല്ല, വേഷത്തിലും വിഷയത്തിലും കൂടി കേരള പാണിനീയത്തിന്റെ മുദ്രണത്തിൽ പറയത്തക്ക ഭേദഗതികൾ ചെയ്യേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. അഹമ്മാനവും യോഗ്യാദിയും എല്ലാം കഴിച്ചാൽ കേരളപാണിനീയം എന്ന പേർമാത്രമേ ശേഷിക്കയുള്ളു. അതിനാൽ പ്രകൃതപുസ്തകം 1071-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കേരളപാണിനീയത്തിന്റെ രണ്ടാം പതിപ്പാണെന്നു പറഞ്ഞറിയിക്കതന്നെ വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.'' അതിന്റെ ആരംഭത്തിൽ എഴുതിച്ചേർത്തിട്ടുള്ള ദീർഘമായ പീഠിക അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധിഷണാസമ്പത്തിനെയും പാണ്ഡിത്യ പൗഷ്കല്യത്തെയും പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നു. പുതിയ കേരളപാണിനീയത്തിന്റെ ബഹുമുഖങ്ങളായ വൈശിഷ്ട്യങ്ങളെപ്പററി നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്നതിനുപോലും സ്ഥലം അനുവദിക്കുന്നില്ല. മറെറാരു പുസ്തകം അതുപോലെ എഴുതുവാൻ യാതൊരു ഭാഷാപണ്ഡിതനും നാളതുവരെ ഉദ്യമിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ളതുതന്നെ അതിന്റെ അനന്യാദൃശമായ മഹിമയ്ക്കു നിദർശനമാകുന്നു.

മണിദീപിക:—കേരളപാണിനീയത്തിൽ സംസ്കൃതവ്യാകരണത്തിലെ വിഷയങ്ങൾ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. സംസ്കൃത വ്യാകരണത്തിന്റെ ഒരു സ്ഥൂലമായ ജ്ഞാനമെങ്കിലും ഇല്ലാതെ മണിപ്രവാളകവിത ശരിക്ക് ആസ്വദിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല എന്നുള്ളതിനുപുറമേ, എന്തെങ്കിലും ഒരു പുതിയ അർത്ഥത്തെ കുറിക്കുന്നതിന് ഒരു പുതിയ ശബ്ദം ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ അതിനു സംസ്കൃതത്തെ ആശ്രയിക്കാതെ ഗത്യന്തരമില്ലാത്തതും, അതു സുശബ്ദമായിരിക്കണമെങ്കിൽ കൃത്തദ്ധിതാദി പ്രകരണങ്ങളിൽ പ്രയോക്താവിനു സാമാന്യപരിചയമെങ്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഭാഷ പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു സംസ്കൃത വ്യാകരണത്തിന്റെ ഒരു ലഘുവായ പരിചയം സമ്പാദിക്കുന്നതിനു പ്രവേശികാരൂപത്തിൽ കാരികാവൃത്ത്യാത്മകമായ മലയാളത്തിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥമാണ് മണിദീപിക. 'മണിപ്രവാള'ശബ്ദത്തിലെ മണിക്കു സംസ്കൃതം എന്നാണല്ലോ അർത്ഥം. മണിക്കു ദീപിക എന്ന സംജ്ഞ അർത്ഥവത്തായിരിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിൽ അതിന്റെ പ്രയോജനത്തെപ്പററി ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇങ്ങനെ ഉപന്യസിക്കുന്നു.

''മണിപ്രവാളത്തിൽ വിളങ്ങിടുന്ന
മണിപ്രഭേദങ്ങളെടുത്തുകാട്ടാൻ
കൊളുത്തിനേൻ ദീപികയൊന്നിവണ്ണം
കോളൊത്ത മുന്യുഷ്ടകദീപയഷ്ടേഃ.

കൃതഃ പുരാ കേരളപാണിനീയേ
യതഃ പ്രവാളസ്യ വിശോധനായാം

മണേവ്വിമശോ മണിദീപികേയം
മണിം പ്രവാളഞ്ച വിശോധയധ്വം."

ആകെ 702 കാരികകൾകൊണ്ടു വക്തവ്യം മുഴുവൻ സങ്ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ളതു വിസ്മയാവഹമാണ്. 1084-ൽ രചിച്ച ആ ഗ്രന്ഥവും വലിയകോയിത്തമ്പുരാനുതന്നെയാണ് സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

"പുരാർപ്പിതം കേരളപാണിനീയം
സഹ പ്രജാഭിസ്ത്രിസ്രഭിസ്സമിന്ധേ
കനീയസീയം മണിദീപികാസ്യ
നിവേദ്യതേ സംപ്രതി കൗതുകേന.

പഥ്യാം പാണിനിസൂത്രതിക്തഗുളികാപാളിം ഗളഗ്രാഹിണീം
ശ്രുഷ്ട്വാൽ കഥമപ്യഹോ! നിഗിലതോ വിജ്ഞാനസമ്പത്തയേ
യന്മാധ്വീ ഗുളജിഹ്വികാമകൃത മേ തസ്മിൻ പദാബ്ജേപ്പയേ
തസ്യാസ്സാരകലാമിമാം വിതുഷിതാം വീതാനുബന്ധത്വതഃ"

എന്ന ആ ഘട്ടത്തിലെ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രകൃതത്തിൽ അനുസ്മരണീയങ്ങളാണ്.

ഭാഷാഭൂഷണം:— ഭാഷാഭൂഷണം ഭാഷയിൽ സാഹിത്യശാസ്ത്രത്തിലെ മിക്ക വിഷയങ്ങളേയും സ്പർശിക്കുന്ന ഒരു അലങ്കാരഗ്രന്ഥമാണ്. അതും കാളേജുവിദ്യാർത്ഥികളുടെ ആവശ്യത്തെ പുരസ്കരിച്ച് എഴുതീട്ടുള്ളതുതന്നെ. അലങ്കാരപ്രകരണം, ദോഷപ്രകരണം, ഗുണപ്രകരണം, ശബ്ദാർത്ഥപ്രകരണം, ധ്വനിപ്രകരണം, ഗുണീഭൂതവ്യംഗ്യപ്രകരണം എന്നിങ്ങനെ ആറു പ്രകരണങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ട്. നായകപ്രകരണം, നാടകപ്രകരണം ഇത്യാദികൾ വിട്ടിരിക്കുന്നു. സംസ്കൃതത്തിലുള്ള എല്ലാ അലങ്കാരഗ്രന്ഥങ്ങളേയും പരിശോധിച്ച് ഓരോ അംശത്തിൽ ഓരോ പൂർവാചാര്യന്മാരുടെ മതം അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. "അർത്ഥാലങ്കാരങ്ങളെ അതിശയോക്തി, സാമ്യോക്തി, ശ്ലേഷോക്തി, വാസ്തവോക്തി എന്നു നാലിനങ്ങളായി പിരിച്ചിരിക്കുന്നതു കാവ്യാലങ്കാരകാരനായ രുദ്രടൻെറ സിദ്ധാന്തമനുസരിച്ചാകുന്നു. അവയുടെ സംഖ്യ ചുരുക്കിയതിൽ അലങ്കാരശേഖരകാരനായ കേശവമിത്രൻെറ പക്ഷത്തെ അനുകരിച്ചിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ പലരോടും കടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഏതാനും ചിലേടത്തു സ്വന്തമതംതന്നെ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതായും വന്നിട്ടില്ലെന്നില്ല. ഭാഷാഭേദം മററു ചില ദിക്കുകളിൽ ഭേദഗതികൾക്കു കാരണമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. സംസ്കൃതത്തിൽമാത്രം സംഭവിക്കുന്ന ചില ദോഷങ്ങളേയും മററും ഉപേക്ഷിക്കുകയും സംസ്കൃതത്തിലില്ലാതെ ഭാഷയ്ക്കുമാത്രം വരുന്ന മററു ചിലതുകളെ പുതുതായി കല്പിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു" എന്നു ഗ്രന്ഥകാരൻ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ആകെക്കൂടി നോക്കുമ്പോൾ ആചാര്യൻെറ ഉദ്ദേശം ഫലിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ആവശ്യത്തിനു ഭാഷാഭൂഷണം

ഒരു വിധമെല്ലാം മതിയാകുന്നതാണെന്നും പറയാം. സംപൂർണ്ണമായ ജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കണമെങ്കിൽ സംസ്കൃതത്തിലെ സാഹിത്യശാസ്ത്രപ്രതിപാദകങ്ങളായ ഉപരിഗ്രന്ഥങ്ങൾതന്നെ പഠിക്കേണ്ടതാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

വൃത്തമഞ്ജരി:—ഭാഷയിൽ സർവ്വസ്പർശിയായ ഒരു വൃത്തശാസ്ത്രഗ്രന്ഥം വൃത്തമഞ്ജരിമാത്രമേയുള്ളൂ. അതിന്റെ മുഖവുരയിൽ ആചാര്യൻ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. "ഭാഷാഭൂഷണംപോലെ വൃത്തമഞ്ജരിയും ക്ലാസ്സിലെ ഉപയോഗത്തിനുവേണ്ടി എഴുതിയിരുന്ന നോട്ടുകളിൽ പോരാത്ത ഭാഗം ചേർത്തു പുസ്തകാകൃതിയിൽ വരുത്തീട്ടുള്ളതാകുന്നു............ ഈ പുസ്തകത്തിൽ വിശേഷമായി ഒന്നു ചെയ്തിട്ടുള്ളതു ഭാഷാവൃത്തങ്ങൾക്കു സംജ്ഞാലക്ഷണകല്പനയാകുന്നു. സംസ്കൃതത്തിലെപ്പോലെ ഭാഷയിൽ ഗണ്യമായ വൃത്തശാസ്ത്രം ഇതേവരെ ആരും ഏർപ്പെടുത്തിക്കണ്ടില്ല............ പ്രാചീനന്മാർ സംജ്ഞകൾ ചെയ്തിടത്തു് അതുകളെത്തന്നെ സ്വീകരിച്ചും, ഇല്ലാത്തിടത്തു പുതിയ സംജ്ഞകളെ സൃഷ്ടിച്ചുമാണു് ഇതിൽ ഭാഷാവൃത്തപ്രകരണം എഴുതീട്ടുള്ളതു്."

സാഹിത്യസാഹ്യം:—സാഹിത്യസാഹ്യവും ഭാഷാഭൂഷണംപോലെ ഭാഷാപോഷണത്തിനു പ്രയോജകീഭവിക്കുന്ന ഒരു ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥമാകുന്നു. കൊച്ചി രാമവർമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻ അതിന്റെ അവതാരികയിൽ പറയുന്നതുപോലെ "കേരളപാണിനീയം ശബ്ദനിയമങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചു. പദ്യകൃതികളെ നിയമനംചെയ്തുകൊണ്ടു ഭാഷാഭൂഷണം പിൻതുടർന്നു............സാഹിത്യസാഹ്യംകൊണ്ടു ഗദ്യകൃതികൾക്കും പുരോഗതിയുണ്ടായി." സാഹിത്യത്തിന്റെ പുറമേയുള്ള വേഷത്തെ ആസ്പദമാക്കി ഗദ്യം, പദ്യം, മിശ്രം എന്നു മൂന്നായിട്ടും, ഉദ്ദേശ്യത്തിന്റെ സ്വഭാവമനുസരിച്ചു് ഉപദേശം, വിനോദം എന്നു രണ്ടായിട്ടും, രൂപം പ്രമാണിച്ചു് ആഖ്യാനം, വർണ്ണനം, വിവരണം, ഉപപാദനം എന്നു നാലായിട്ടും വിഭജിച്ചു സാഹിത്യത്തിന്റെ സ്വരൂപം ഗ്രന്ഥകാരൻ ആദ്യമായി കാണിച്ചതിനുമേൽ ഗദ്യശാഖയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ നാലു രൂപങ്ങളേയും പ്രപഞ്ചനം ചെയ്യുന്നു. ഇതു പൂർവ്വഭാഗത്തിലെ പ്രതിപാദ്യമാണു്. കൃതിപ്രണയനം എന്ന ഉത്തരഭാഗത്തിൽ പദം, വാക്യം, ഖണ്ഡിക എന്നിങ്ങനെ കൃതി കെട്ടിച്ചമയ്ക്കുവാനുള്ള മൂന്നു സാധനങ്ങളിൽ ഓരോന്നിനേയും സംബന്ധിച്ചു് എല്ലാവരും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതും എന്നാൽ പലർക്കും അറിവില്ലാത്തതുമായ പല ശുദ്ധിനിയമങ്ങളേയും വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. നല്ല ഗദ്യകാരന്മാരാകണമെന്നു് ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ സാഹിത്യസാഹ്യം നിഷ്കർഷിച്ചു പഠിക്കുകയും അതിൽ നിർദ്ദിഷ്ടങ്ങളായ വ്യവസ്ഥകൾ ആകുന്നിടത്തോളം അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണു്. പ്രകൃതഗ്രന്ഥത്തിന്റെ നിർമ്മിതിയിൽ പ്രൊഫസർ കോയിത്തമ്പുരാൻ വിശിഷ്യ അനുമോദനീയനാകുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെ

ന്നാൽ അത്തരത്തിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥം മാൎഗ്ഗദൎശകമായി അക്കാലത്തുണ്ടായി രുന്നില്ലല്ലോ. ''ഇംഗ്ലീഷ്സാഹിത്യശാസ്ത്രകാരന്മാർ ചെയ്തിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകളിൽ സ്വഭാഷയ്ക്കു യോജിക്കുന്നിടത്തോളം ഭാഗം അതേവിധം പകൎത്തുകയും, ആ ഛായ പിടിച്ചു ചിലതു യഥാമതി കൂട്ടിച്ചേൎക്കുകയും'' ആണു് ഗ്രന്ഥകാരൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. അതു് ഏററവും ക്ലേശസാധ്യമായ ഒരു പ്രയത്നമാണെന്നു പറയേണ്ടതുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ മാനദണ്ഡംകൊണ്ടു പ്രാസംഗികമായി ഭാരവിപ്രഭൃതന്മാരായ സംസ്കൃതമഹാകവികളെ തുലനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു സ്ഥാനസ്ഥമാണെന്നു സമൎത്ഥിക്കുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടു്.

വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ:—ഏ. ആറിന്റെ ഭാഷാവ്യാഖ്യാനങ്ങളിൽ പ്രഥമസ്ഥാനത്തെ അൎഹിക്കുന്നതു കാന്താരതാരകമാകുന്നു. ഉണ്ണായിവാരിയർ കല്പിച്ചുകൂട്ടി നളചരിതം ആട്ടക്കഥയിൽ കെട്ടിത്തള്ളിയിട്ടുള്ള കുരുക്കുകൾ അഴിക്കുവാൻ വ്യാഖ്യാതാവു ചെയ്തിട്ടുള്ള തീവ്രമായ പ്രയത്നം പ്രായേണ ഫലിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുകൂടാതെ ഏ. ആർ. തന്റെ മിക്ക ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കും അവതാരിക എഴുതീട്ടുണ്ടു്. വ്യാഖ്യാനങ്ങളുടെ വിഷയത്തിലും ആ പരിപാടിതന്നെയാണു് സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവതാരികകൾ ഏതു നിലയിൽ നോക്കിയാലും അത്യൽകൃഷ്ടങ്ങളാണു്. അവ സങ്കുചിതങ്ങളല്ല; വ്യഥാസ്ഥൂലങ്ങളുമല്ല. ഓരോ ഗ്രന്ഥത്തേയുംപററി അനുവാചകന്മാർ എന്തെല്ലാം ഗ്രഹിക്കണമോ അതെല്ലാം ഒന്നുപോലും വിടാതെ സ്ഫുടികസ്ഫുടമായ രീതിയിൽ പ്രതിപാദിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള പാടവം അന്യൎക്ക ലഭിച്ചിട്ടില്ല. അവതാരിക വായിച്ചുകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥത്തിലേക്കു കടന്നാൽ അതിലെ സഞ്ചാരം ഏതു പംഗുവിനും സുകരമായിരിക്കും. ആ ആനന്ദം അനുഭവിക്കണമെന്നുള്ളവർ കാന്താരതാരകമോ മാളവികാഗ്നിമിത്രത്തിന്റെയോ മറേറാ ഭൂമികയോ വായിച്ചുനോക്കട്ടെ.

ഗദ്യം:—ഏ. ആറിന്റെ ഗദ്യരീതി എത്രമാത്രം ഹൃദയാവൎജ്ജകമാണെന്നു പറഞ്ഞറിയിക്കുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടു്. അതിൽ അങ്ങോളമിങ്ങോളം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്യലഭ്യമായ വ്യക്തിമുദ്ര പതിഞ്ഞിട്ടുള്ളതു ഭാവുകന്മാൎക്കു പ്രത്യക്ഷത്തിൽ കാണാം. വിഷയത്തെ വേണ്ടവിധം വിശകലനംചെയ്തു പണ്ഡിതോചിതവും എന്നാൽ പാമരന്മാൎക്കുകൂടി സുഗ്രഹവുമായ ഭാഷയിൽ മിതമായും സാരമായും വിവക്ഷിതാൎത്ഥപ്രതിപാദകമായുമുള്ള പദവിന്യാസംകൊണ്ടു വാചയിതാക്കൾക്കു് അറിവും ആനന്ദവും ഒരേസമയത്തു നല്കി, സാഹിത്യവീഥിയിൽ ജൈത്രയാത്ര ചെയ്യുന്ന ആ അനുഗൃഹീതപുരുഷന്റെ ഗദ്യോപന്യാസങ്ങൾക്കുള്ള അടക്കം അഴകും ആഴവും അന്തസ്സും അവ വായിച്ചുതന്നെ അറിയേണ്ടതാണു്. അലങ്കാരവും അഗ്രാമ്യമായ ഫലിതവുംകൊണ്ടു് ആവശ്യമുള്ള ഭാഗങ്ങളിൽ അവയ്ക്കു മാററുകൂട്ടീട്ടുമുണ്ടു്. ആ സമഞ്ജസമായ ശൈലി അദ്ദേഹത്തിനു യൗവനത്തിൽത്തന്നെ സ്വാധീനമായിക്കഴി

ഞ്ഞിരുന്നു എന്നും നാം പ്രകൃതത്തിൽ അനുസ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. രണ്ടുദാഹരണങ്ങൾകൊണ്ടു് ഈ വസ്തുത വ്യക്തമാക്കാം. ആദ്യത്തേതു് 1068_ൽ എഴുതിയ കവിസഭാരഞ്ജനഭാഷ്യത്തിലുള്ളതാണു്. രണ്ടാമത്തേതു വളരെക്കാലം കഴിഞ്ഞു ഗദ്യമാലികയിൽ ചേൎക്കുവാൻ രചിച്ചതുമാണു്. ഒന്നിനൊന്നു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഗദ്യരചനാവൈഭവം ഉയൎന്നുകൊണ്ടിരുന്നു.

"ഈ നാടകത്തിൽ അങ്ഗിയായതു വീരരസമാകുന്നു. ദാനവീരം, ദയാവീരം ഇത്യാദി വീരരസത്തിനു് അനേകം ഭേദങ്ങളുള്ളതിൽ ഇതിലെ വീരത്തിനു് ആരംഭവീരമെന്നോ കാൎയ്യവീരമെന്നോ പേരു പറയാം. സമാജം നടത്തുന്ന വിഷയത്തിലുള്ള സ്ഥായിയായ ഉത്സാഹമാകുന്നു വീരരസമായിത്തീരുന്നതു്. പത്രാധിപരാകുന്ന ധീരനായകനിൽ വൎത്തിക്കുന്നതും സമാജനിൎവ്വഹണത്തെ ആലംബിക്കുന്നതുമായ ഉത്സാഹസ്ഥായിഭാവം മഹാരാജസാഹായ്യാദിവിഭാവങ്ങളാൽ ഉദ്ദീപിതവും 'എരിതീയിലാശ്ശു ചാടാം' ഇത്യാദി വീരവാദങ്ങളാകുന്ന അനുഭാവങ്ങളാൽ അവഗാഢീകൃതവും സഭ കൂടി ആലോചന 'ബഞ്ചും മേശകളും കസാലകളുമിങ്ങനെ്യന്ന' ഇത്യാദി സാധനസാമഗ്രി സമ്പാദിക്കുന്നതിലുള്ള വൈയഗ്ര്യം 'വിത്തിട്ടുന്നു തുടങ്ങി വിങ്ങിയ ഇരു' ഇത്യാദി ചിന്ത 'ഇതൊന്നും കൊണ്ടും മററും ശാല അലംകൃതമായി എന്നു് അടിയൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല' ഇത്യാദി ഔത്സുക്യം ഇങ്ങനെയുള്ള വ്യഭിചാരികളാൽ പരിപോഷിതവുമായിട്ടുണ്ടു്; നമ്പ്യാരുടെ ഫലിതങ്ങളാൽ ഉത്ഥാപിതമായ ഹാസ്യരസം, ആപണശാലാദ്യാലംബിതമായ അത്ഭുതരസം ഇങ്ങനെയുള്ള അംഗങ്ങളാൽ പരിപൂൎണ്ണതയെ പ്രാപിച്ച നിഖിലനിബന്ധവ്യാപിയായിത്തീൎന്നു വ്യാഖ്യാതൃശ്രോതാക്കളുടെ ഹൃദയത്തിൽ ബ്രഹ്മാനന്ദനിൎവ്വിശേഷമായ ഒരു നിൎവൃതിവിശേഷത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നു."

ഇതു് ആലങ്കാരികവിഷയമാണു്. അടുത്തതായി തത്ത്വചിന്താപരമായ 'ജീവിതസ്നേഹം' എന്ന ഉപന്യാസത്തിലെ ചില വാക്യങ്ങൾ പ്രദൎശിപ്പിക്കാം.

"എന്നാൽ അനുഭവങ്ങളും ഇന്ദ്രിയങ്ങളും ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തി വ്യൎത്ഥംതന്നെ. അതു രണ്ടിനെക്കാളും ബലവത്തരമായ ആശ, ദൂരമായ ഉദക്കത്തെ, സങ്കല്പകല്പിതമായ സൗന്ദൎയ്യത്തോടുകൂടെ പുരോഭാഗത്തിൽ സജ്ജീകരിക്കുന്നു; ഏതോ ഒരാനന്ദം ഇനിയും അതിദൂരത്തിൽനിന്നു് അങ്ങോട്ടു ചെല്ലാൻ എന്നെ സംജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്നു. ഒരു തോല്ക്കുന്ന ചൂതുകളിക്കാരനെപ്പോലെ ഓരോ തോൽവിയും എനിക്കു ദ്യൂതാസക്തിയെ വൎദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു."

സാങ്കേതികശബ്ദങ്ങൾ:—ആങ്ഗലഭാഷയിൽനിന്നു ശാസ്ത്രീയഗ്രന്ഥങ്ങൾ വിവൎത്തനം ചെയ്യുന്നവരുടെ ആവശ്യമനുസരിച്ചു ഭാഷയിൽ സാങ്കേതികശബ്ദങ്ങൾ നിൎമ്മിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിൽ നമ്മുടെ ഈ മഹാപണ്ഡിതൻ സദാ ജാഗരൂകനായിരുന്നു. കേരളപാണിനീയം തുടങ്ങിയ

സ്വകീയഗ്രന്ഥങ്ങളിലും അത്തരത്തിലുള്ള അനേകം ശബ്ദങ്ങൾ സംക്രമിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹമാണ് സർവസംപ്രതിപന്നമായ സാങ്കേതികശബ്ദകോശം ആദ്യമായി ഭാഷയിൽ സൃഷ്ടിച്ചതു് എന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ഡാക്ടർ കൃഷ്ണൻപണ്ടാലയുടെ രസതന്ത്രനിർമ്മാണകാലംമുതൽ ആയുരന്തംവരെ അദ്ദേഹം ആ വിഷയത്തിൽ സമർത്ഥമായി പ്രയത്നിച്ചു. "നൂതനസാങ്കേതികശബ്ദങ്ങളെ ആവശ്യംപോലെ അടിച്ചേടുക്കുന്നതിൽ ഞാൻ ചെറിയ തോതിൽ ഒരു കമ്മട്ടം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്" എന്നു സാഹിത്യസാഹ്യത്തിൽ അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഭാഷയിലെ ശബ്ദദാരിദ്ര്യം പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ഓക്സ്ഫോഡ് ഇംഗ്ലീഷ്നിഘണ്ടു തർജ്ജമചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ച് അതിൽ ആദ്യത്തെ കുറേ ഭാഗം വിവർത്തനംചെയ്തു. അതിനു് ഒരു ചെറിയ സമിതിയേയും സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ അതു മുഴമിപ്പിക്കുവാൻ വിധി സമ്മതിച്ചില്ല.

ഉപസംഹാരം:—കേരളപാണിനി ഒരു വശ്യവചസ്സായ കവിയുടേയും സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രനായ ശാസ്ത്രകാരൻേറയും നിലയിൽ സംസ്കൃതത്തിനും ഭാഷയ്ക്കും ചെയ്തിട്ടുള്ള സഹസ്രമുഖമായ സാഹായ്യത്തെസ്സംബന്ധിച്ചു ദിങ്മാത്രമായി ചിലതെല്ലാം ഈ ഘട്ടത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചുവെന്നേയുള്ളു. ഇനിയും പലതും നിവേദനീയമായുണ്ട്. അതു പ്രത്യേകമൊരു പുസ്തകംകൊണ്ടല്ലാതെ സാധ്യമല്ല. മററുള്ളവർ ഭാഷാസാഹിത്യസൗധത്തിൻെറ ഭിത്തികളിൽ ചിത്രപ്പണികൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ ഈ സ്ഥപതിമൂർദ്ധന്യൻ അതിൻെറ അസ്തിവാരവും ആരൂഢവും ഉറപ്പിച്ച് അതിനു ശാശ്വതപ്രതിഷ്ഠ നല്കി കേരളീയരെ ആകമാനം അനുഗ്രഹിച്ചു. ആ ശില്പകർമ്മത്തിലാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ യശസ്സ് ആചന്ദ്രതാരം അചലസ്ഥായിയായി നിലകൊള്ളുന്നതു്. ഒന്നു ഞാൻ തീർച്ചയായി പറയാം; അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ സൂക്ഷ്മദർശിയും ഉചിതജ്ഞനും പ്രതിഭാസമ്പന്നനും വ്യവസായശീലനുമായ ഒരു മഹാനുഭാവൻ ഈ നവയുഗത്തിൽ കേരളത്തിൽ ജനിച്ചിട്ടില്ല. അത്തരത്തിലുള്ള അതിമാനുഷന്മാരുടെ അവതാരം ഏതു ദേശത്തിലും ഏതു കാലത്തും അത്യന്തം വിരളമായിരിക്കുവാനല്ലാതെ മാർഗ്ഗവുമില്ല.

കെ. സി. കേശവപിള്ള (1043–1089)—ജനനവും ബാല്യവും:—കൊല്ലം പരവൂരിൽ വാഴവിള എന്നൊരു ഗൃഹമുണ്ട്. ആ ഗൃഹത്തിലെ ഒരംഗമായ ശങ്കരപ്പിള്ള വേലുത്തമ്പിദളവയുടെ കാലത്ത് ആലപ്പുഴ സർവാധികാര്യക്കാരായിരുന്ന അവസരത്തിൽ ബാലരാമവർമ്മ മഹാരാജാവ് അദ്ദേഹത്തിനു 'ചെമ്പകരാമൻ' എന്ന സ്ഥാനം സമ്മാനിച്ചു. കേശവപിള്ളയുടെ മാതാവായ ലക്ഷ്മിയമ്മ 1017–ാമാണ്ടു ജനിച്ചു. 1035–ാമാണ്ടു പരവൂർ വലിയവെളിച്ചത്തുവീട്ടിൽ രാമൻപിള്ളയുടെ പത്നിയായി. ആ ദമ്പതിമാരുടെ പുത്രനായി കേശവപിള്ള വാഴവിളവീട്ടിൻെറ ഒരു ശാഖയായ കോതേത്തുവീട്ടിൽ 1043–ാമാണ്ടു മകരമാസം 22–ാംനു- രോഹിണീനക്ഷത്രത്തിൽ ഭൂജാതനായി.

സ്തവരത്നമാലികയിൽ കവി ഇവരെയെല്ലാം ചുവടേ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ശ്ലോക ത്തിൽ വന്ദിച്ചിരിക്കുന്നു.

"ലക്ഷ്മീമംഭോജനാഭസ്മരണഗതരുചം
മാതരം മാന്യശീലാ–
മക്ഷീണശ്രീവിലാസാലയമപി ജനകം
രാമസംജ്ഞം മനോജ്ഞം
സേവേഹം ഭാഗധേയോദ്ധരണവിധിസമാ–
സാദിതസ്ഫാരകീർത്തിം
വഞ്ചിക്ഷ്മേശസ്യ ധീരം സവിനയമതുലം
മാതുലം ശങ്കരാഖ്യം."

പറവൂർ മലയാളം പള്ളിക്കൂടത്തിൽ അഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ വിദ്യാഭ്യാസം ആരംഭിച്ചു. അഞ്ചു കൊല്ലത്തോളം ആ പഠിത്തം തുടൎന്നു. പറവൂരിൽ അതിനുമേൽ പഠിക്കുവാൻ സൗകര്യമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ വിദ്യാലയാധ്യയനം അവിടെവച്ചു നിറുത്തി. പിന്നീടു് അധ്യാത്മ രാമായണം, ഭാഗവതം മുതലായ കിളിപ്പാട്ടുകൾ വായിച്ചു പഠിച്ചു് അവയിലെ രസം അനുഭവിച്ചു സ്വതസ്സിദ്ധമായ സങ്ഗീതവാസന യോടുകൂടി അവയെ പാടിക്കേൾപ്പിക്കുന്നതിൽ ഉത്സുകനായിത്തീൎന്നു. അതോടുകൂടി കഥകളിയിൽ അസാമാന്യമായ അഭിനിവേശമുണ്ടായി. ഏതാനും വയസ്യന്മാരെ കൂട്ടിച്ചേൎത്തു കുട്ടിത്തരത്തിൽ ഒരു കളിയോഗം സംഘടിപ്പിച്ചു ദുര്യോധനവധം ആട്ടക്കഥ ബാലോചിതമായ വേഷ വിധാനത്തോടുകൂടി അഭിനയിച്ചു. ചെണ്ടകൊട്ടും പാട്ടും ഹനൂമാന്റെ അഭിനയവുമാണു് കവിക്കു് അന്നു് അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടിവന്ന കൃത്യപരി പാടി. കയ്യിൽ കിട്ടുന്ന ആട്ടക്കഥകൾ നിവൃത്തിയുള്ളിടത്തോളം പക ൎത്തിപ്പഠിച്ചു് ആ സാഹിത്യവിഭാഗത്തിൽ വിപുലമായ വിജ്ഞാനം നേടി. പതിനഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ സിദ്ധരൂപത്തിന്റെ ജ്ഞാനം പോലുമില്ലാതിരുന്ന ആ ഉത്തിഷ്ഠമാനൻ പ്രഹ്ലാദചരിതം എന്ന പേരിൽ ഒരു പുതിയ ആട്ടക്കഥതന്നെ എഴുതി. അതിലെ ഒരു ശ്ലോകം അന്നു പറവൂർ മലയാളം പള്ളിക്കൂടം വാധ്യാരായിരുന്ന ഇടത്തറെ പരമു ആശാൻ കണ്ടു "കേശവനു കവിയായാൽ കൊള്ളാമെന്നു മോഹമുണ്ടു് അല്ലേ? പക്ഷേ, അതിനു പഠിച്ചെങ്കിലേ ഒക്കൂ" എന്നു് അതിനെ നിശിതമായ രീതിയിൽ വിമൎശനം ചെയ്തു. തന്റെ ആ പ്രഥമകൃതി പരിശോധിക്കുവാൻ പറവൂർ കേശവനാശാനെ സമീപിച്ചപ്പോൾ "അവിടുന്നു സംസ്കൃതംകൂടി കുറേ വായിക്കണം. വായിച്ചാൽ ഇതിനെ സ്വയമേവ തിരുത്തുന്നതിനു ശക്തനായിത്തീരും" എന്നു് ഉപദേശിച്ചു. രണ്ടു പ്രസ്താവനകളുടേയും സാരം ഒന്നുതന്നെയായിരുന്നു. ഭാഷമാത്രമേ വ്യത്യസ്തമായിരുന്നുള്ളു.

ഉപരിപാഠം:—ഉടനടി കേശവനാശാനെത്തന്നെ തന്റെ പ്രഥമ സംസ്കൃതഗുരുവായി വരിച്ചു കവി ആ ഭാഷയിൽ പഠനം ആരംഭിച്ചു.

കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിൻെറ അടുക്കൽനിന്നു് അഭ്യസിച്ചു. അത്യന്തം ശ്രദ്ധയോടുകൂടിയാണു് കേശവപിള്ള സംസ്കൃതം പഠിച്ചതു്. അതുകൊണ്ടു ചുരുങ്ങിയ കാലത്തിനുള്ളിൽ മാഘം നൈഷധം മുതലായ കാവ്യങ്ങളിലും, ശാകുന്തളം ഉത്തരരാമചരിതം ഇത്യാദിനാടകങ്ങളിലും, മേഘസന്ദേശത്തിലും, കുവലയാനന്ദം തുടങ്ങിയ ചില അലങ്കാരഗ്രന്ഥങ്ങളിലും അദ്ദേഹം അഗാധമായ ജ്ഞാനം സ്വായത്തമാക്കി. കാവ്യങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് അത്യന്തം പരിചിതമായിരുന്നതു മാഘമാണെന്നുള്ളതിനു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ പശ്ചാൽകാലത്തെ പ്രയോഗവൈചിത്ര്യങ്ങളും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ടു്. വ്യുൽപത്തിക്കു് ആ മഹാകാവ്യമാണല്ലോ അധികം പ്രയോജനപ്പെടുന്നതും. പ്രഹ്ലാദചരിതം അടുത്ത കൊല്ലത്തിൽ ഹിരണ്യാസുരവധം എന്ന പേരിൽ മാററിയെഴുതി.

"കല്യാണോദധി നിർജ്ജരാന്വയവരൻ മല്ലാരിഭക്തോത്തമൻ
സ്വർല്ലോകാധിപനംബുസംഭവസുതാകാന്താഗ്രജൻ താൻനിജ
കല്യാണാംഗികളായ വല്ലഭകളോടുല്ലാസമോടാശു താൻ
സ്വർല്ലോകേ സുഖമോടു വാണിതു മനസ്സന്തോഷമാന്നോററവും"

എന്ന അതിലെ ആദ്യകാലത്തെ ശ്ലോകം,

"ശ്രീമാൻ മഹോച്ഛ്രായസഹോ ജിതാരിഃ
ശ്രീനാഥസേവൈകരതോ മഹാത്മാ
നാകേ നിജാഭിസ്സുരസുന്ദരീഭി-
സ്സാകം സുരേശസ്സസുഖം ന്യവാത്സീൽ"

എന്നാണു് രൂപഭേദം കൈക്കൊണ്ടതു്. കേശവനാശാൻെറ ശിക്ഷാസാമർത്ഥ്യം കേശവപിള്ളയുടെ പരിശ്രമോന്മിഷിതമായ പ്രതിഭാവിശേഷത്തോടു സമ്മേളിച്ചപ്പോൾ സഞ്ജാതമായ ഫലം വിസ്മയനീയമായിരുന്നു എന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളു. ഒരിക്കൽ ആശാൻെറ ഗൃഹത്തിൽ ഗോപസ്ത്രീസമേതനായ ബാലഗോപാലൻെറ ഒരു പടം വച്ചിരുന്നതു കണ്ടു സന്ദർശകന്മാരിൽ ഒരാളുടെ അഭിമതമനുസരിച്ചു പെട്ടെന്നുണ്ടാക്കിച്ചൊല്ലിയതാണു് അധോലിഖിതമായ ശ്ലോകം.

"മഹാരത്നഭ്രാജൽകനകവലയശ്രീകരധൃതോ-
ജ്ജ്വലദ്വേണൂദഞ്ചൽസുമധുരമനോമോഹനരവഃ
വിഭാത്യേഷ ശ്രീമൽപശുപവനിതാലോചനമധു-
വ്രതശ്രേണീപത്മായിതവരതനുശ്ശ്രീമധുരിപുഃ."

ആ ശ്ലോകം പിന്നീടു സ്തവരത്നമാലികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ടു്. ആശാനെ കവി ഹിരണ്യാസുരവധത്തിൽ ഇങ്ങിനെ സ്മരിക്കുന്നു.

"വിബുധാനന്ദസന്ദായീ വിദ്യാകേളിവിശാരദഃ
വിഭാതു ഹൃദയേ നിത്യം ദേശികഃ കേശവാഹ്വയഃ."

വ്യാകരണം അഭ്യസിപ്പിച്ചതു കേരളവൎമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ശിഷ്യനും, സിദ്ധാന്തകൌമുദി കാരികാരൂപത്തിൽ പരാവൎത്തനം ചെയ്ത പ്രശസ്തപണ്ഡിതനുമായ എണ്ണയ്ക്കാട്ടു രാജരാജവൎമ്മത്തമ്പുരാനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം കേശവപിള്ള 1065–ൽ പരിഗ്രഹിച്ച പരവൂർ പടിഞ്ഞാറേ വീട്ടിൽ കല്യാണിയമ്മയുടെ ജ്യേഷ്ഠത്തിയായ ലക്ഷ്മിയമ്മയുടെ ഭൎത്താവായിരുന്നു എന്നു് അന്യത്ര പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ തമ്പുരാനെ കവി കൊല്ലം പ്രദേശവൎണ്ണനത്തിൽ താഴെക്കാണുംവിധം അഭിവാദനം ചെയ്യുന്നു.

"ശ്രീരാജമാനതരതൈലവനാവനീശ–
ശ്രീരാജരാജഗുരുപാദപദാരവിന്ദം
പാരിച്ച ഭക്തിഭരമാൎന്നു മദീയചിത്ത–
താരിൽ പ്രസന്നത കലൎന്നു വിളങ്ങിടേണം."

ഈ ശ്ലോകം 1067–ൽ രചിച്ചതാണെങ്കിലും അതിനുമുൻപുതന്നെ അവർ തമ്മിലുള്ള ഗുരുശിഷ്യബന്ധം ആരംഭിച്ചിരിക്കണം. തമ്പുരാനുപുറമേ കൊല്ലത്തു് 1063–ൽ ഒരു വൈദ്യവിദ്യാശാലയിൽ സംസ്കൃതാധ്യാപകനായിരുന്ന കാലത്തോ മറ്റോ അവിടെ സക്കാർഹൈസ്കൂളിൽ സംസ്കൃതപണ്ഡിതനായിരുന്ന ഒരു ശാസ്ത്രികളോടും അദ്ദേഹം വ്യാകരണത്തിൽ ചില പ്രകരണങ്ങൾ പഠിക്കുകയുണ്ടായി. ഏതായാലും അപ്പോഴേയ്ക്കു് ആ ഭാഷയിൽ വ്യുൽപത്തി നല്ലപോലെ ഉറച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു എന്നു് അതിലെ വന്ദനശ്ലോകങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ ഏതാനും കൊല്ലത്തെ നിഷ്കൃഷ്ടമായ അധ്യയനംകൊണ്ടു സംസ്കൃതത്തിൽ സരസമായി കവനം ചെയ്യുന്നതിനും അതിൽ പണ്ഡിതൈകസാധ്യങ്ങളായ ചില പ്രയോഗവിശേഷങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നതിനുമുള്ള പാടവം അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചു. എന്നാൽ സംസ്കൃതപഠനംകൊണ്ടുമാത്രം ആ ഉൽക്കർഷേച്ഛു തൃപ്തനായില്ല. കുറേക്കാലം ഗുരുമുഖത്തിൽനിന്നും പിന്നീടു സ്വയം പരിശ്രമിച്ചും ഇംഗ്ലീഷിലും പ്രായോഗികമായ പരിചയം സമ്പാദിച്ചു. ആ വിവിധമണ്ഡലങ്ങളിലുള്ള വ്യവസായസന്നദ്ധതയെ ശ്ലാഘിച്ചു കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ 1077–ൽ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

"അധിപാഠകശാലമീയുഷാ
വിധിവൽ പാഠകതാം ചിരായുഷാ
ഭവതാ കൃതഹൂണവാക്തൃഷാ
സ്വവയസ്യാഃ കിമു വിസ്മൃതാ മൃഷാ?"

"കൊല്ലം ഹൈസ്കൂളിൽ മുൻഷിപ്പണിയുടയ തിര–
ക്കിന്നുമസ്സംസ്കൃതത്തിൽ–
ക്കൊല്ലംതോറും വിശേഷജ്ഞത വളരുമൊരാ
പ്രക്രമപ്രൌഢിമയ്ക്കും

മെല്ലെന്നിംഗ്ലീഷു ശീലിപ്പതിനുമധികമായ്
വിഘ്നമാകാത്തമട്ടിൽ—
ക്കില്ലെന്യേ സ്വന്തഭാഷാകവിതയുമിടയിൽ—
ത്താങ്ങാം താങ്ങുന്നു ധീരൻ.''

1077—ാമാണ്ടു മകരമാസത്തിൽ തിരുവനന്തപുരത്തു വലിയ കൊട്ടാരത്തിൽ അദ്ധ്യാപകനായതിനുമേൽ ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ മുതലായ മഹാപണ്ഡിതന്മാരുടെ സാഹചര്യംകൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ സംസ്കൃതജ്ഞാനം പിന്നെയും പ്രവൃദ്ധമായി. അതോടുകൂടി ആംഗലഭാഷാജ്ഞാനവും ഉറച്ചു. മരണംവരെ ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയുടെ ജീവിതമാണു് അദ്ദേഹം നയിച്ചുവന്നിരുന്നതു്.

പശ്ചാൽകാലചരിത്രം:—കേശവനാശാൻെറ കീഴിലുള്ള സംസ്കൃതാഭ്യസനം കഴിഞ്ഞു കവി കുറേക്കാലം പാർവത്യാരായിരുന്ന അച്ഛനെ കണക്കെഴുത്തിലും മററും സഹായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. 1063മുതൽ കൊല്ലത്തു് ഒരു വൈദ്യവിദ്യാശാലയിൽ സംസ്കൃതം പഠിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. പിന്നീടു കൊല്ലം പെരിനാട്ടു് ഒരു സംസ്കൃതവിദ്യാലയം നടത്തി; 1066—ൽ—അതായതു മലയാളമനോരമ തുടങ്ങി ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ—അതു പരവൂരേക്കു മാററി. 1072—ൽ കൊല്ലം മലയാളം പള്ളിക്കൂടത്തിൽ ഒരദ്ധ്യാപകനായും 1076—ൽ അവിടത്തെ ഇംഗ്ലീഷ്ഹൈസ്കൂളിൽ സംസ്കൃതപണ്ഡിതനായും നിയമിതനായി. 1077 മകരത്തിൽ തിരുവനന്തപുരത്തു ശ്രീമൂലം തിരുനാൾ മഹാരാജാവിൻെറ പുത്രനായ ശ്രീവേലായുധൻതമ്പിയുടെ അദ്ധ്യാപകനായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. മരണംവരെ തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെയായിരുന്നു താമസം. 1065—ൽ കവി കല്യാണിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തതായി പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. 1067 ധനുമാസത്തിൽ ആ സാധ്വി മരിച്ചു. 1069 മിഥുനത്തിൽ അച്ഛൻെറ അനന്തരവൾ നാണിക്കുട്ടിയമ്മയെ പരിഗ്രഹിച്ചു. അച്ഛൻ 1086 ചിങ്ങം 20—ാംനു-യശശ്ശരീരനായി. കേശവപിള്ളയുടെ അപ്രതീക്ഷിതമായ ചരമഗതി 1089—ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 20—ാംനു-യായിരുന്നു. മധുര അമേരിക്കൻ കാളേജിൽ മലയാളം ശാഖയുടെ പര്യവേക്ഷകനും സംഗീതസാഹിത്യരസികനുമായ ഗോപാലപിള്ള എം. ഏ. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പുത്രനാകുന്നു.

കൃതികൾ:—കേശവപിള്ള സംസ്കൃതത്തിൽ 1 കേരളവർമ്മവിലാസം (1071) എന്നൊരു ശതകം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കോയിത്തമ്പുരാനു് അൻപതു വയസ്സു തികഞ്ഞ അവസരത്തിൽ എഴുതിയതാണു് ആ കൃതി. ഭാഷയിൽ താഴെ കാണുന്ന വാങ്മയങ്ങൾ അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നു. 2 ഹിരണ്യാസുരവധം (1058), 3 ശൂരപത്മാസുരവധം (1062), 4 ശ്രീകൃഷ്ണവിജയം (1063) എന്നീ മൂന്നു് ആട്ടക്കഥകൾ; 1057—ൽ എഴുതിയതും അച്ചടിപ്പിയ്ക്കാത്തതുമായ 5 പാർവതീസ്വയംവരം അമ്മാനപ്പാട്ടു്

6 രുക്മിണീസ്വയംവരം കമ്പടികളിപ്പാട്ട്, 7 വൃകാസുരവധം വഞ്ചിപ്പാട്ട് എന്നീ മൂന്നു ബാല്യകൃതികൾ; 8 സുരതവിധി പാന (1059_ അഷ്ടാംഗഹൃദയത്തിൽ ഒരു ഭാഗത്തിൻെറ തർജ്ജമ), 9 അധ്യാത്മരാമായണാന്തർഗ്ഗതമായ ലക്ഷ്മണോപദേശത്തിനു തത്വബോധിനി എന്ന വ്യാഖ്യാനം (1061), 10 അജാമിളമോക്ഷോപാഖ്യാനം കിളിപ്പാട്ട് (1060), 11 രാസക്രീഡ ഊഞ്ഞാൽപ്പാട്ട് (1062), 12 സ്തവരത്നാവലി (1063), 13 സംഗീതമഞ്ജരി (1065) എന്നീ രണ്ടു് ഈശ്വരസ്തോത്രപരങ്ങളായ ഗാനങ്ങൾ; 14 ഭാഷാനാരായണീയം (1067), 15 കവിസമാജയാത്രാശതകം (1067), 16 കൊല്ലം പ്രദർശനവർണ്ണനം (1067), 17 രാഘവമാധവം നാടകം, 18 ലക്ഷ്മീകല്യാണം നാടകം, 19 ഈശ്വരസ്തോത്രം ഗാനകൃതി (1069), 20 ആസന്നമരണചിന്താശതകം (1070), 21 ശ്രീകാശിയാത്ര, 22 ശാന്തിവിലാസം (1073), 23 ഗാനമാലിക ഒന്നാം ഭാഗം (ഈശ്വരസ്തുതിപരങ്ങളായ ഗാനങ്ങൾ—1073), 24 സുഭാഷിതരത്നാകരം (1075), 25 ശ്രീമൂലരാജവിജയം ഗാനകൃതി (1075), 26 മങ്ഗല്യധാരണം തുള്ളൽപ്പാട്ട് (1078), 27 സദാരാമസങ്ഗീതനാടകം (1079), 28 ആംഗലസാമ്രാജ്യം (1079), 29 ഷഷ്ടിപൂർത്തിഷഷ്ടി (1080), 30 പള്ളിക്കെട്ടുവർണ്ണനം തുള്ളൽപ്പാട്ട് (1081), 31 മാനസോല്ലാസം (1082), 32 വിക്രമോർവ്വശീയം സംഗീതനാടകം (1083), 33 കല്യാണദർപ്പണം (1085), 34 ഗാനമാലിക രണ്ടാം ഭാഗം (1086), 35 അഭിനയമാലിക (1086), 36 സംഗീതപ്രവേശിക, 37 സംഗീതമാലിക ഗാനകൃതി (1087), 38 കേശവീയം മഹാകാവ്യം (1088).

ചില കവിതാപരീക്ഷകൾ:—1065മുതൽ മലയാളമനോരമയുടെ കവിതാപംക്തിയിൽ കേശവപിള്ള ഒരു പ്രധാനകവിയായി വറുഗീസുമാപ്പിളയെ സഹായിച്ചുവന്നു. കവിസമാജയാത്രാശതകത്തിൽ 1037_ൽ കോട്ടയത്തു സമ്മേളിച്ച കവിസമാജത്തിനു കവിയുടെ യാത്രയും അവിടെ നടന്ന കാര്യങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിൻെറ പരവൂരേക്കുള്ള പ്രത്യാഗമനവും വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. വെണ്മണിമഹൻേറയും മററും രീതി പിടിച്ചു ഭർത്താവു ഭാര്യയോടു നിവേദനം ചെയ്യുന്ന മാതിരിയിലാണു് ആ കവിതയുടെ ഗതി.

"കൊട്ടാരത്തിലെഴുന്ന വിശ്രുതനതാം ശങ്കുണ്ണിയേയും പരം
തുഷ്ട്യാ കണ്ടു രസിച്ചു പിന്നവരൊടും ചേർന്നിട്ടു വിപ്രാലയേ
പെട്ടെന്നെത്തിയുടൻ സുഖാശനമതും ചെയ്യുന്നതോർത്തീടുകെൻ
മട്ടോലും മൊഴിമാക്കു വാർകുഴലതിൽച്ചേരേണ്ട മുക്താമണേ!"

എന്നതു് ആ കൃതിയിലെ ഒരു ശ്ലോകമാണു്. കവിസമാജത്തിലെ ഘടികാവിംശതിപരീക്ഷയിലും കവിതാചാതുര്യപരീക്ഷയിലും കേശവപിള്ളയാണു് പ്രഥമസമ്മാനത്തിനു് അർഹനായതു്. തെക്കരും വടക്കരുമായ അനേകം കവികളും പണ്ഡിതന്മാരും സന്നിഹിതരായിരുന്ന ആ സദ

സ്സിൽ 'സരസദ്രുതകവികിരീടമണി' എന്ന ബഹുമാനാർഹബിരുദത്തോൽ സർവ്വത്ര വിദിതനായ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാനെക്കാൾ ഉപരിയായ ഒരു സ്ഥാനം പ്രസ്തുതപരീക്ഷകൾകൊണ്ടു നേടിയ നമ്മുടെ കവിയെ കേരളീയർ അന്നുമുതൽ ഒരു കവിശ്രേഷ്ഠനായി കൊണ്ടാടിയതു് അത്ഭുതമല്ലല്ലോ. പക്ഷേ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ അവിടെവച്ചുതന്നെ നടന്ന നാടകപരീക്ഷയിൽ തന്റെ വിശ്വരൂപം പ്രദർശിപ്പിക്കാതെയിരുന്നില്ല. ആ പരീക്ഷയിൽ കേശവപിള്ള സംബന്ധിക്കുകയുണ്ടായില്ല. 1070_ൽ തിരുവനന്തപുരത്തു നടന്ന ഭാഷാപോഷിണീസഭയുടെ ചതുർത്ഥയോഗത്തിലും കവിതാചാതുര്യപരീക്ഷയിൽ ഒന്നാം സമ്മാനം അദ്ദേഹത്തിനുതന്നെ കിട്ടി.

"അങ്കത്തിങ്കലലം കളങ്കരഹിതം സംക്രാന്തമായീടുമ–
ത്തങ്കപ്പങ്കജമങ്കതൻ കളർമുലപ്പങ്കേരുഹത്തിങ്കലേ
തങ്കം കുങ്കമപങ്കസങ്കലനയാലങ്കാരസങ്കാരമാ–
മങ്കം പങ്കഹരം കലർന്നൊരുടൽ മേ സങ്കേതമാം കേവലം."

"ഉൾക്കാമ്പിറോറീടിന ബാധ നല്ലം
ചിക്കെന്നു ശയ്യയ്ക്കതിദോഷമേകം
തീക്കായ്കിൽ വേഗത്തിൽ വളർന്നുകൂട്ടും
ദുഷ്ടാവുവും മൂട്ടയുമൊന്നുപോലെ"

എന്നീ ശ്ലോകങ്ങൾ ആ പരീക്ഷയിൽ എഴുതിയവയാണു്. രണ്ടാമത്തേതിൽ നാലാം പാദം സമസ്യയാണു്. ആസന്നമരണചിന്താശതകവും ഭാഷാപോഷിണീഭാരവാഹികൾ മുൻകൂട്ടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ തദ്വിഷയകങ്ങളായ കവിതകളിൽ പ്രഥമസമ്മാനത്തിനു യോഗ്യമെന്നു നിർണ്ണയിച്ചതാണു്. കേരളഭാഷാനാരായണീയത്തിനു നാല്പതുറുപ്പിക പാരിതോഷികവും ആ വിദ്വത്സമിതിയിൽനിന്നുതന്നെ ലഭിച്ചു. ലക്ഷ്മീകല്യാണത്തിലെ ഇതിവൃത്തം ഉൽപാദ്യമാകുന്നു. അതും ഭാഷാപോഷിണീധുരന്ധരന്മാരുടെ ഒരു പരസ്യമനുസരിച്ചുണ്ടാക്കിയതാണു്. അതിനു പ്രശംസാപത്രംമാത്രമേ ലഭിച്ചുള്ളു. പ്രഥമസമ്മാനം കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണിയുടെ ദേവീവിലാസത്തിനാണു് കിട്ടിയതു്. ലക്ഷ്മീകല്യാണം കോഴിക്കോട്ടു മാനവിക്രമ ഏട്ടൻതമ്പുരാൻ സംസ്കൃതത്തിലേക്കു വിവർത്തനം ചെയ്തു വസ്തുത മുൻപു രേഖപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാശിയാത്ര എന്ന ഭാഷാഗദ്യകൃതി കേശവപിള്ളയും പദ്യരൂപത്തിൽ പരാവർത്തനംചെയ്തു. ആ വിനിമയത്തെ അവർതമ്മിൽ ഭാഷാപോഷിണിമുഖേന സംപുഷ്ടമായ സൗഹാർദ്ദത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമായി കരുതാവുന്നതാണു്.

കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാനും കേശവപിള്ളയും:— ബാല്യംമുതല്ക്കുതന്നെ നമ്മുടെ കവിക്കു വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ വാത്സല്യഭാജനമാകുന്നതിനുള്ള ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചു. 19–ാമത്തെ വയസ്സിൽ എഴുതിയ ശൂരപത്മാസുരവധം ആട്ടക്കഥയെ അവിടുന്നു് "അദ്യതനയുവകവികളിൽവച്ചു് അഗ്രഗണ്യനായ പരവൂർ കേശവപിള്ള

യുടെ കൃതിയായ ശൂരപത്മാസുരവധം ആട്ടക്കഥ ഞാൻ വായിച്ചു നോക്കി. കവിതാഗുണങ്ങൾ പലതും ഇതിൽ ഉള്ളതുകൂടാതെ ആടിക്കാണുന്നതിനും ഈ കഥ വളരെ നന്നായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു'' എന്നു് ഏറ്റവും പ്രോത്സാഹകമായ ഒരു പ്രശംസാപത്രംകൊണ്ടു് അനുഗ്രഹിച്ചു. അതിന്റെ പ്രണേതാവിനെ 1065-ൽ കവി മനോരമയിലെ കവിതാപംക്തിയിൽ ഒരാദ്യവസാനവേഷക്കാരനായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടപ്പോൾ ആ വാത്സല്യം ദ്വിഗുണീഭവിച്ചു. ഭാഷാപോഷിണി വകയായുള്ള മത്സരപരീക്ഷകളിൽ തുടരെത്തുടരെ വിജയം നേടിക്കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ എല്ലാ പ്രകാരത്തിലും ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവന്ന താൻ ചരിതാർത്ഥനായി എന്നു് അവിടത്തേക്കു തോന്നി. ആ വാത്സല്യപാരമ്യത്തിനു് അനുഗുണമായ ഭക്തിപ്രകർഷം കേശവപിള്ളയ്ക്കുമുണ്ടായിരുന്നു. 1070-ൽ അവിടത്തേക്കു് അൻപതു വയസ്സു തികഞ്ഞ അവസരത്തിൽ രചിച്ച കേരളവർമ്മവിലാസം എന്ന സംസ്കൃതകാവ്യത്തിനുപുറമേ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തിമഹോത്സവം സംബന്ധിച്ച് ഷഷ്ടിപൂർത്തിഷഷ്ടി എന്നൊരു ഭാഷാകാവ്യവും നിർമ്മിച്ചു. പ്രാസവാദം സംബന്ധിച്ചു് അല്പകാലത്തേക്കു് ആ ബന്ധത്തിനു ശൈഥില്യമുണ്ടായില്ലെന്നില്ല. 1083 മീനത്തിൽ ആരംഭിച്ച ആ വാദം 1085 വൃശ്ചികത്തോടുകൂടി അവസാനിച്ചപ്പോൾ അതു പിന്നെയും ദൃഢീഭവിച്ചു. മഹാന്മാരുടെ നില എക്കാലത്തും അങ്ങനെയുള്ളതാണല്ലോ. ''ജാതഃ കോപോ ന ഭൃത്യേഷു; ജാതോപി ന നിഗ്രഹിതഃ; നിഗ്രഹിതോപി ന ചിരമാസ്ഥചിത്തേഽസ്യ കോമളേ'' എന്നു ഭഗീരഥവർണ്ണനയിൽ നീലകണ്ഠദീക്ഷിതർ പറയുന്നു. ഈ ശ്ലോകത്തിലെ 'ഭൃത്യേഷു' എന്ന പദം 'മിത്രേഷു' എന്നു പ്രകൃതത്തിൽ മാററാം. ആദ്യം 'സരസഗായകകവി' എന്നു് അവിടുന്നു കഥാനായകനു നല്കിയിരുന്ന ബിരുദം 1087-ൽ സംഗീതമാലിക സമർപ്പിച്ചപ്പോൾ 'സരസഗായകകവിമണി' എന്നു് ഒന്നുകൂടി സമഞ്ജസമായി വികസിപ്പിച്ചു. കേശവപിള്ള അവിടത്തെ കേശവീയം വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ചു തിരുത്തിക്കുന്നതു് ഇതെഴുതുന്ന ആൾ നേരിട്ടു കണ്ടിട്ടുള്ളതാണു്.

മററു ചില കൃതികളിലെ ഉള്ളടക്കം:—1067-ാമാണ്ടു മകരമാസം 24-ാംനു- കൊല്ലം ഡിവിഷൻ കച്ചേരിവളപ്പിൽ ഗവമ്മെണ്ടിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഒരു കൃഷിവ്യവസായപ്രദർശനം ആഘോഷിക്കപ്പെട്ടു. അതിനെസ്സംബന്ധിച്ച നാല്പത്തഞ്ചു ശ്ലോകങ്ങളിൽ കേശവപിള്ള എഴുതിയ ഒരു ലഘുകാവ്യമാണു് കൊല്ലം പ്രദർശനവർണ്ണനം.

''ഈടേറുന്നഭിവൃദ്ധിയും പല പരിഷ്കാരങ്ങളും മേല്ക്കുമേൽ—
ക്കൂടിക്കൂടി വളൎന്നുവന്നിടുവതിന്നുള്ളോരു സൽസൂത്രമായ്
നാടാകെപ്പുരമെക്സിബിഷ്യുണിതി ഹൗണ്യോക്ത്യാ സമാഖ്യാതമാ-
യീടും കാഴ്ചയിതിൻ മഹത്വമഖിലം വർണ്ണിപ്പതിന്നാവതോ?''

എന്നതു പ്രസ്തുതകൃതിയിലെ മൂന്നാമത്തെ ശ്ലോകമാണ്. ഈശ്വര സ്തോത്രം വാഗീസുമാപ്പിളയുടെ അപേക്ഷയനുസരിച്ച് എല്ലാ മതാനു യായികൾക്കും പാരായണം ചെയ്യാവുന്ന വിധത്തിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള ചില ഗാനങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണ്. ശാന്തിവിലാസം നീലകണ്ഠ ദീക്ഷിതരുടെ തന്നാമധേയമായ മൂലകൃതിയുടെ ഭാഷാനുവാദമാകുന്നു. അതു തർജ്ജമചെയ്തതു കെ. ചിദംബരവാധ്യാരുടെ ആവശ്യമനുസ രിച്ചാണ്. മങ്ഗല്യധാരണം കിളിപ്പാട്ട് 1076-ൽ തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജകുടുംബത്തിലേക്കു ദത്തെടുക്കപ്പെട്ട രാജകുമാരിമാരുടെ മങ്ഗല്യ ധാരണമഹോത്സവത്തെ പുരസ്കരിച്ചു രചിച്ചു. പള്ളിക്കെട്ടുവർണ്ണനം, അവരിൽ ആററിങ്ങൽ മൂത്തകോയിത്തമ്പുരാന്റെ 1081 മേടം 24-ാംനു- നടന്ന പള്ളിക്കെട്ടു സംബന്ധിച്ച് എഴുതിയ മററൊരു തുള്ളൽപ്പാ ട്ടാണ്. കല്യാണദപ്പണം, 1085-ാമാണ്ടു മീനമാസം 10-ാംനു- നടന്ന വടശ്ശേരി ഭഗവതിപ്പിള്ളക്കൊച്ചമ്മയുടെ താലികെട്ടുകല്യാണം പ്രമാണി ച്ചെഴുതിയ ഒരു കാവ്യമാണ്. അതിൽ 170 ശ്ലോകങ്ങളും ചില ഗാന ങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നു. മാനസോല്ലാസത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പതി നേഴു ലഘുകാവ്യങ്ങളിൽ ഗുരുഭക്തിയൊഴികെ പതിന്നാലെണ്ണം ഇംഗ്ലീ ഷ്കൃതികളുടെ തർജ്ജമയാണ്. കൂപ്പർ, മാക്കോലെ, ഹീമാൻസ്, ടെനിസൺ, കാമ്പ്ബെൽ, ഷേക്സ്പീയർ മുതലായ കവിശ്രേഷ്ഠന്മാ രുടെ കൃതികളാണ് വിവർത്തനത്തിനു തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ളതു്. ഗുരുഭ ക്തിയിൽ രഘുവംശം ദ്വിതീയസർഗ്ഗത്തിലെ ഉപാഖ്യാനം സംഗ്രഹി ച്ചിരിക്കുന്നു. നാഴികമണിയെന്നും പ്രസൂനവാദമെന്നും രണ്ടു സ്വതന്ത്ര കൃതികൾക്കും പ്രസ്തുതപുസ്തകത്തിൽ സ്ഥാനം അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാ ഹിത്യവിലാസം കവിയുടെ സൂര്യൻ, ശിവദശകം, ഒരു വിലാപം, കൃഷ്ണൻകുന്നു് മുതലായ ഒന്നാംകിടയിലുള്ള കൃതികൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യസമുച്ചയമാണ്. ഇനി പ്രത്യേകഗണനയെ അർഹി ക്കുന്ന ചില കൃതികളെപ്പററി സ്വല്പം വിസ്തരിക്കാം.

കേരളവർമ്മവിലാസം:—വളരെ നല്ല ഒരു സംസ്കൃതകൃതി യാണ് കേരളവർമ്മവിലാസം. 1072-ലേ അതു് അച്ചടിച്ചതായി കാണുന്നുള്ളു. മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

"ഹൂണപ്രവീണനികടാധ്യയനേന സോയം
സ്വീയശ്രമേണ ച മഹാപ്രതിഭോദ്ഭൂതാത്മാ
തച്ഛാസ്ത്രസഞ്ചയമയാതിവിശാലസിന്ധു-
മുഷ്ടിന്ധയത്വമപി ഹന്ത! ദുരാപമാപ.

ഗൈർവ്വാണ്യപി സ്വയമമന്ദരസാ വൃണാതാം
ലക്ഷ്മീശ്ച സാധു യമശേഷഗുണാഭിരാമം
തം ചേദ്ഭവേദവസരഃ കിമു ചാരുവാണീ
ഹൗണീ ജഹാതി നവയൗവനജൃംഭമാണാ?" (തൃതീയദശകം)

''യന്നാമശ്രവണേ സതാം ബഹുമതിസ്സദ്യോ ജരീജൃംഭതേ
യസ്യാസേചനകാങ്ഗവീക്ഷണവിധൗ ലോകാസ്സമുൽകണ്ഠിതാഃ
യച്ചാണീമമൃതസ്രുതേസ്സഹചരീം ശ്രോതും മിതാം സമ്മുഖം
വാഞ്ഛന്ത്യദ്യ മനീഷിണശ്ച സുകൃതീ സോയം വിജേജീയതാം.''
(ദശമദശകം)

മൂന്നാട്ടക്കഥകൾ:—കേശവപിള്ളയുടെ ആട്ടക്കഥകൾ മൂന്നും നന്നായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ആദ്യത്തെ കൃതിയായ ഹിരണ്യാസുരവധത്തെക്കാൾ ശൂരപത്മാസുരവധത്തിനും തദപേക്ഷയാ ശ്രീകൃഷ്ണവിജയത്തിനും കൂടുതൽ മേന്മ കല്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഈ കൃതികളെപ്പററി ''എനിക്കു കവിതയിൽ ഒരുവിധം പഴക്കമോ പരിചയമോ സിദ്ധിക്കുന്നതിനു മുമ്പാണ് ഈ മൂന്നു കഥകളും എഴുതുന്നതിനിടയായതെന്നു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. അതിനാൽ ഇപ്പോൾ നോക്കുന്ന സമയങ്ങളിൽ ഇവയിൽ പല ഭാഗങ്ങളും 'പോരാ', 'നന്നായില്ല' എന്നൊക്കെ എനിക്കു തോന്നാറുണ്ട്. എങ്കിലും കാലഭേദത്താൽ പലക്കും കഥകളിയിൽ തോന്നിത്തുടങ്ങീട്ടുള്ള വൈമുഖ്യംനിമിത്തം ഇവയെ പരിഷ്കരിച്ച് അച്ചടിപ്പിക്കുന്നതിനോ വീണ്ടും ആട്ടക്കഥകളെ നിർമ്മിക്കുന്നതിനോ എനിക്ക് ഉത്സാഹമുണ്ടായില്ല'' എന്നു കവി പറയുന്നു. ഇരയിമ്മൻതമ്പിക്കിപ്പുറം സങ്ഗീതത്തിലും സാഹിത്യത്തിലും ഒന്നുപോലെ അഭിജ്ഞനായി കേരളത്തിനു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ഏകമഹാകവിയാണ് കേശവപിള്ള. അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പരിണതപ്രജ്ഞനായതിനുമേൽ ഒരു ആട്ടക്കഥ രചിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ അതു സർവ്വഗുണസമ്പന്നമായി പ്രശോഭിക്കുമായിരുന്നു. എങ്കിലും ഇരുപതാമത്തെ വയസ്സിനുമുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹം നേടിത്തന്ന ഈ സ്വത്തുകൊണ്ടും നമുക്കു സന്തോഷിക്കാവുന്നതാണ്. ചില ശ്ലോകങ്ങളും ഒരു പദത്തിൽനിന്നു് ഏതാനും ഭാഗവും പകർത്തുന്നു.

''ദൈത്യോത്തംസോ നഭസ്സദ്ഭുജകമലവിധുഃ
പദ്മജാനുഗ്രഹോദ്യൽ–
പ്രഖ്യാതപ്രൗഢതേജാഃ സ്മരഹൃതഹൃദയഃ
പ്രോല്ലസൽപത്രവല്ലീം
പ്രേക്ഷാനന്ദപ്രദാത്രീം സുരഭിലകുസുമാ–
ലംകൃതാം സൂനവാടീം
പ്രാഹ സ്വാധീരനേത്രാം സരസമിതി മഹാ–
വീര്യശാലീ ഹിരണ്യഃ.'' (ഹിരണ്യാസുരവധം)

''അസ്മിൻ ഗതേ സതി സഭാം സ്വയമാവിരാസീ–
ദസ്യാമസീമരുചി ഹേമമയഞ്ച കിഞ്ചിൽ
ഭദ്രാസനം സപദി തത്ര മുദൈഷ തസ്ഥാ–
വസ്ത്യസ്ഥിതിഃ ക്വ ന സതാമമരധ്വാഗാനാം?''
(ശൂരപത്മാസുരവധം)

''നാനാനനാന്യനനാനാ നനാന്യനാനനാനന
നാനാനനാനോനനേനാ നനാനേനനനേനനഃ''

എന്ന ഏകാക്ഷരശ്ലോകം ഈ കഥയിലുള്ളതാണ്. ഇതു സ്തവരത്നാവലിയിലെ വന്ദനശ്ലോകങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലും ഉൾപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്.

''ഉക്തൈത്വതാവിതി സത്വരം പ്രതിഭയപ്രധ്വാനനിദ്ധ്വാവിത–
പ്രത്യർത്ഥിപ്രകരപ്രവൃദ്ധപൃതനൌ ഭുജാതദേവാന്തകൗ
ഗത്വാ മാഗധഭൂപകഞ്ജരമതിപ്രോച്ഛ്രായശൗര്യം മഹാ–
സംസ്ഫോടസ്പൃരിതസ്പൃഹാവിതി വചഃ പ്രോച്ചൈർബ്രുവാതേ സ്മ തം.''
(ശ്രീകൃഷ്ണവിജയം)

''അലർശരസമാകാര! അയി മമ ജീവനാഥ!
സുലഭമായ് മമ കാമം സുദതീമനോഹരാങ്ഗ!

വിലസിതയായ നിൻെറ വരതനുവിനെയോർത്തു
അലസയായിഹ വാണേനമല! ഞാനിന്നയോളം,
പരിണതശശിബിംബം പരിചിൽക്കാണ്മതിനായി
പരമാശ ഏറി പൂണ്ട മരുവും ചകോരിപോലെ.

അന്നു ജന്മസാഫല്യം തന്നു നീയെനിക്കായി
കന്ദസായകൻതാനുമന്നേയെൻ വൈരിയായി.
മന്ദഹാസമധുരം സുന്ദര! തവ മുഖ–
മൊന്നു കണ്ടവർ പിന്നെയന്യമോർത്തീടുന്നുണ്ടോ?''
(ശ്രീകൃഷ്ണവിജയം—സൈരന്ധ്രി ശ്രീകൃഷ്ണനോട്)

സ്തവരത്നാവലി:—പുത്തൻ ഭജനകീർത്തനങ്ങൾ എന്നുകൂടി പേരുള്ള സ്തവരത്നാവലിയിൽ രണ്ടു ഹാരാവലികൾ അടങ്ങീട്ടുണ്ട്. ശ്രീരാമൻ, ശ്രീകൃഷ്ണൻ, ദുർഗ്ഗ തുടങ്ങിയ ദേവതകളെ ഏററവും മനോമോഹനങ്ങളായ ഗാനങ്ങളിൽ കവി സ്തോത്രം ചെയ്യുന്നു. കവിയുടെ പാണ്ഡിത്യപാരീണതയ്ക്കു മൂദ്ധാഭിഷിക്തോദാഹരണങ്ങളായ ചില വന്ദനശ്ലോകങ്ങളും ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ശബ്ദചിത്രങ്ങളാണ്. തമിഴ്പാട്ടുകളെ അനുകരിച്ച 'കൊഞ്ചമേ' 'എൻറു' മുതലായി അപൂർവം ചില തമിഴ്‌വാക്കുകളും ഇടകലർത്തിയിരിക്കുന്നു. ഒരു പാട്ടിൽനിന്നു സ്വല്പം ചുവടേ ചേർക്കുന്നു.

''കോടിദിവാകരശോഭയെഴും തവ–
കോമളതനുമീഡേ–രാമ!
ഹാടകനിർമ്മിതമകുടലസിത! രിപു–
പാടവാതിശയപാടനപടുതമ! (കോടി)

കനകവസന! മഘവോപലനീല!
കാമിതഫലതതിവിതരണലോല!

ഘനകരുണാമലപദനതപാല!
കാമകോടിസുഭഗാത്ഭുതലീല! (കോടി)''

കേരളീയഭാഷാനാരായണീയം:—മേല്പുത്തൂർ നാരായണ ഭട്ടതിരിയുടെ നാരായണീയം ഭാഷാന്തരീകരിക്കുവാൻ ഒരു കവിക്കു സമഗ്രങ്ങളായ ശക്തിനൈപുണ്യാഭ്യാസങ്ങൾക്കുപുറമേ ഭക്തിപ്രാചുര്യത്തിൽനിന്നും പരോപകാരപ്രവണതയിൽനിന്നും ജനിക്കുന്ന മനോനിശ്ചയവും ആവശ്യമുണ്ട്. മൂലത്തിന്റെ ഗാംഭീര്യസാരങ്ങളെപ്പററി ചിന്തിക്കുമ്പോൾ അത്ര വളരെ ക്ലേശാവഹമാണ് ആ സാഹിതീവ്യവസായം. കേശവപിള്ളയുടെ കേരളീയഭാഷാനാരായണീയം ആ സ്തോത്രരത്നത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ ഭാഷാനുവാദമാണെന്നുമാത്രമല്ല, മറെറാരു തജ്ജമ കൂടി പിന്നീട് ആവിർഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതിനെക്കാൾ പതിന്മടങ്ങു വിശിഷ്ടവുമാണ്. രചനയിൽ വന്നിട്ടുള്ള ന്യൂനതകളെ തന്നിമിത്തം അത്ര കാര്യമായി വിചാരിക്കുവാനില്ല. ചില നല്ല ശ്ലോകങ്ങളാണ് ചുവടേ കാണുന്നതു്.

''നിർവ്യാപാര! ഭവാന്റെയീക്ഷണമതാം നിർമ്മൂലയാം ചേഷ്ടയാൽ
ചേർന്നില്ലാത്തതുപോലെഴും പ്രകൃതിയുണ്ടാകുന്നു കല്പങ്ങളിൽ
ശുദ്ധം സത്ത്വമൊരംശമൻപൊടതിൽനിന്നുദ്ധാരണംചെയ്തു നീ
സർവ്വോൽകൃഷ്ട! വഹിച്ചിടുന്നു മഹിതം ലീലാസ്വരൂപം വിഭോ!''

(ഒന്നാം ദശകം)

''പിന്നെത്താമരനാളമൊക്കെ വിധിതാൻ നന്നായ്ത്തിരഞ്ഞാത്തനായ്
തന്നെത്താനൊരു നൂറു വത്സരമഹോ! ചെന്നെത്തിയില്ലൊന്നിലും
പിന്നെത്താൻ സുഖമോടിരുന്നതിലുടൻ ഭിന്നത്വമെന്യേ വിഭോ!
നിന്നെത്തന്നെ സമാധിശക്തിയൊടുമങ്ങുന്നിത്തപിച്ചീടിനാൻ.''

(ഒൻപതാം ദശകം)

''പ്രകാശിക്കും ശ്രീമന്മഹിതപരമാനന്ദലഹരീ–
പ്രവാഹത്താലേററം നിറയുമൊരു കൈവല്യജലധൗ
ചിരം നന്നായന്നാൾ മുഴുകിയൊരു ഗോപാലരെ വിഭോ!
ഹരേ! നീതാൻ പിന്നെപ്പരിചിനൊടുയർത്തീ മുരരിപോ!''

(അറുപത്തിനാലാം ദശകം)

''വ്യാപിക്കും കൗസ്തുഭശ്രീയൊടുമധുരമിളം–
ചോപ്പെഴും കണ്ഠവും തേ
ശ്രീവത്സം ചേർന്നു ശോഭിച്ചിളകുമമലഹാ–
രാഞ്ചിതം നെഞ്ചുമേററം
നാനാവർണ്ണപ്പുതുപ്പൂന്തളിരിവയിളകും
വണ്ടിനോടൊത്തു മാറിൽ–
ബ്ഭാസിക്കും മാലയും ചേലിയലിന മണിമാ–
ല്യത്തെയും പാർത്തിടുന്നേൻ.''

(നൂറാം ദശകം)

നാലു നാടകങ്ങൾ—രാഘവമാധവം:— ശ്രീകൃഷ്ണൻ രുക്മിണിയുടേയും ഗരുഡൻേറയും അഹങ്കാരത്തെ ശമിപ്പിക്കുന്നതാണ് രാഘവമാധവത്തിലെ പ്രതിപാദ്യം. ഭാഗവതാന്തർഗ്ഗതമായ ആ ഉപാഖ്യാനം കൊണ്ടു പല കവികളും കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വറുഗീസുമാപ്പിള യുടെ ദർപ്പവിച്ഛേദം ആട്ടക്കഥയിലെ കഥാവസ്തുവും അതുതന്നെയാണെന്നു വായനക്കാരെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. രണ്ടാമത്തെ പതിപ്പിൽ കേശവപിള്ള അഭിനേതാക്കളുടെ രുചിയനുസരിച്ചു സംഗീതനാടകമായി രൂപഭേദപ്പെടുത്തി അതിനു സംഗീതരാഘവമാധവം എന്നു പേരു കൊടുത്തു. ആ നാടകത്തിൽനിന്നു് ഒരു ശ്ലോകംമാത്രം ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

"അതിപരിചയമൂലം ഹന്ത! വൈരാഗ്യമാക്കും
മതിയതിലുളവാകും സംശയം ലേശമില്ല;
മതിമുഖി! മൃഗനാഭിക്കുള്ള സൗരഭ്യമേല്ലാൻ
കൊതിയതു പെരുമാറും വാണിജന്നോക്കിലുണ്ടോ?"

ലക്ഷ്മീകല്യാണം:— ഇതും രാഘവമാധവംപോലെ അഞ്ചങ്കത്തിലുള്ള ഒരു നാടകമാണ്. ഇതിവൃത്തം പ്രഖ്യാതമല്ലാത്തതിനാൽ കൂടുതൽ ആകർഷകമാണ്. കാലോചിതങ്ങളായ സമുദായപരിഷ്കാര പദ്ധതികളെ സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നതിൽ കവി ശ്രദ്ധാലുവായിരുന്നു. കൊച്ചുകുഞ്ഞുപിള്ള തൻെറ പുത്രിയായ ഗൌരിയെ അനന്തരവനായ കൃഷ്ണപിള്ളയെക്കൊണ്ടു വിവാഹം ചെയ്യിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിക്കുന്നു. പരിഷ്കൃതഹൃദയനായ കൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കു് അനഭ്യസ്തവിദ്യയായ ഗൗരിയിൽ അനുരാഗമില്ല; അദ്ദേഹം പിച്ചകശ്ശേരി കൊച്ചുലക്ഷ്മി എന്ന യുവതിയിൽ ആകൃഷ്ടനാകുകയും ഒടുവിൽ കൊച്ചുകുഞ്ഞുപിള്ളതന്നെ ആ വിവാഹത്തിനു സമ്മതം നല്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പ്രശ്നം, ശകുനം, മന്ത്രവാദം ഇവയിലുള്ള അന്ധവിശ്വാസത്തെ കവി പ്രാസങ്ഗികമായി നിശിതരീതിയിൽ അവഹേളനം ചെയ്യുന്നു. ഏട്ടൻതമ്പുരാൻെറ തർജ്ജമയിൽ കൃഷ്ണപിള്ള ബാലകൃഷ്ണമേനോനും കൊച്ചുലക്ഷ്മി ബാലലക്ഷ്മിയും മററുമായി മാറീട്ടുണ്ട്. രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

"കുപ്പായം നിത്യമുണ്ടക്കരകരിയതിലേ
മിക്കവാറും വസിക്കു;
ചൊല്ലൊന്നും സാരമേറും പഴയ കഥകൾ ചൊ—
ല്ലീടുവാൻ വാഞ്ഛയില്ല;
വയ്യിന്നും പോകയില്ലാ; പുതിയ കവിത വാ—
യിക്കുവാനായ് മിനക്കെ—
ട്ടെപ്പോഴും വാണുകൊള്ളും; ചില കുറി വെറുതേ
പാടി നേരങ്ങൾ പോക്കും."

"പ്രാണാന്തത്തോളമെത്തും സുഖവുമസുഖവും
പങ്കുകൊണ്ടങ്കരിക്കും
പ്രാണപ്രേമം കലന്നങ്ങനെ വരസഖിയായ്
ബുദ്ധിയെത്താത്ത ദിക്കിൽ
വേണമ്പോൾ വല്ലഭന്നായ് വിനയമൊടുപദേ-
ശങ്ങൾ ചൊല്ലി പ്രഭാവാൽ
വാണീടാനുള്ള ഭാര്യയ്ക്കറിവകമതിലി-
ല്ലെങ്കിലെന്താണു സൗഖ്യം?"

സദാരാമ:—തമിഴനാടകക്കാർ അഭിനയിക്കാറുള്ള കഥകളിൽ അതിപ്രധാനമായ ഒരു സ്ഥാനം സദാരാമചരിത്രത്തിനുണ്ട്. ആ കഥയിൽ ചില പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തി, കേരളീയർക്കു രുചിക്കുന്ന വിധത്തിൽ അഞ്ചങ്കങ്ങളിൽ ഓരോന്നിലും രംഗവിഭജനം ചെയ്തു രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു നാടകമാണു് സദാരാമ. അതിന്റെ മുഖവുരയിൽ കവി ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. "ഇതിൽ ശ്ലോകങ്ങളെക്കാൾ ഗാനങ്ങളെയാണു് ഞാൻ അധികമായി ചേർത്തിട്ടുള്ളതു്. അഭിനയത്തിൽ ശ്ലോകങ്ങളേയോ ഗാനങ്ങളേയോ സംഗീതരീത്യാ പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ രംഗസ്ഥിതന്മാർ സംഗീതരസത്തിൽ മുഴുകിപ്പോകുന്നതിനാൽ അവർക്കു കഥാബന്ധത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പര്യാലോചനയും തജ്ജന്യമായ സാക്ഷാൽ നാടകീയരസത്തിന്റെ അനുഭവവും ഉണ്ടാകുന്നില്ലെന്നു് ഒരഭിപ്രായമുണ്ടു്. വാസ്തവത്തിൽ സ്വരവൈചിത്ര്യങ്ങളെ പ്രദർശിപ്പിക്കാനായി ഗാനാംശങ്ങളെ ക്രമത്തിലധികം ആവർത്തിക്കുന്ന ഭാഗവതർ മററു നാടകാഭിനയത്തിൽ കഥയുടെ രസധാരയ്ക്കു വിച്ഛേദം വരുത്തുന്നതാകയാൽ ത്യാജ്യംതന്നെയാകുന്നു. എന്നാൽ സംഗീതത്തിലും സാഹിത്യത്തിലും വൈദഗ്ദ്ധ്യവും ഔചിത്യബോധവുമുള്ള സമർത്ഥനായ ഒരു നടനു സംഗീതസാഹിത്യരസങ്ങളെ ക്ഷീരനീരന്യായേന യോജിപ്പിച്ചു തദുഭയരസികന്മാരെ ഏകകാലത്തിൽത്തന്നെ ആസ്വാദിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്നാണു് എന്റെ അഭിപ്രായം." ഈ അഭിപ്രായമനുസരിച്ചാണു് കവി പ്രസ്തുതദൃശ്യകാവ്യം നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നതു്. സദാരാമയ്ക്കു വളരെ വേഗത്തിൽ പൊതുജനങ്ങളുടെ ഹൃദയപൂർവ്വമായ അഭിനന്ദനം സിദ്ധിച്ചു. അതിലെ ചില പാട്ടുകൾ അക്ഷരജ്ഞാനമില്ലാത്ത ഗ്രാമീണന്മാർപോലും മൂളിപ്പാടി ആനന്ദിച്ചു. ഒട്ടു വളരെ പ്രതികൾ ഏഴെട്ടു കൊല്ലങ്ങൾക്കിടയിൽ വിററഴിഞ്ഞു. വാസ്തവത്തിൽ സദാരാമയിലെ ഗാനങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ മനോഹരങ്ങളാകുന്നു. അതെഴുതുന്ന കാലത്തു് അപരിമേയമായ വാസനാവൈഭവംകൊണ്ടും അനേകം ഭാഗവതരന്മാരുമായുള്ള സമ്പർക്കംകൊണ്ടും ഒരു ഗാനസാഹിത്യകാരൻ എന്ന നിലയിൽ കവി എത്രമാത്രം സമുന്നതിയെ പ്രാപിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു എന്നു ഭാവുകന്മാർക്കു് അനുമാനിക്കാവുന്നതാണു്. ഒരു ഗാനം ചുവടേ ചേർക്കുന്നു.

"കാ–മ–പാ–ലാ
കാ–മപാ–ലഭൂ–മിപാ–ലാ
കാ–മ–പാ–ലാ–ഭൂ–മി–പാ–ലാ
കാമ–പാലാ–ജയ ഭൂമി–പാലാ
സോമസ–മാനന–കാമിത–ദായക (കാമ)
കരുണാ–ശരണാ–തരുണാ–ഭരണാ (കാമ)
പാവനശീല–പാലനലോല
പരഗണകാല–പുരുഗുണജാല (കാമ)
കൈവരുമാദര–ഭാവരസത്തോടു
ഭൂവരരേവരുമേ–പണിയുന്നൊരു (കാമ)
അസമാ–നസമാ–ഹിതമാ–നസമാ (കാമ)
നിനിമാ–മതിമാ–നദമാ–നസമാ (കാമ)
രണമതിലെതിരിട്ടമരികളെ യമപുര–
മവതിനതിബലസഹിതമയപ്പൊരു (കാമ)"

വിക്രമോവ്ശീയം:—കാളിദാസകൃതമായ വിക്രമോവ്ശീയ നാടകത്തിലെ ശ്ലോകങ്ങളെ ഗാനങ്ങളാക്കി രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് ഈ സങ്ഗീതനാടകം. ഒരു ഗാനം ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

"ആരാവാം–ഓരുമ്പൊഴ–തിവളുടെയുടൽ
തീർത്ത വിരുത–നാരാവാം?
ആരാജിതസുഷമാനിധി
താരാപതിതാനോ? പുന– (രാരാവാം)
ശൃങ്ഗാരരസാംബുനിധി
സുമസായകനോ? സുമകല–
സങ്ഗാഭിരാമമായ
സുരഭിയാകുമൃതുവോ? പുന– (രാരാവാം)
വേദങ്ങളെയുരുവിട്ടിഹ
വിഷയങ്ങളിൽ മുഷിവേന്തിയ
കിഴവൻമുനിയഴകീവിധ–
മുളവാക്കുവതെളുതോ? പുന– (രാരാവാം)"

വിക്രമോവ്ശീയത്തിനു സദാരാമയ്ക്കെന്നപോലെയുള്ള പ്രചാരം ലഭിച്ചില്ല.

സുഭാഷിതരത്നാകരം:—സുഭാഷിതരത്നാകരത്തിൽ രണ്ടു പ്രകരണങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. വിഷയങ്ങൾ അകാരാദിക്രമത്തിലാണ് രണ്ടിലും വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നതു്. 'ചില നീതിവാക്യങ്ങൾ' എന്ന തലക്കെട്ടിൽ കേശവപിള്ള അനേകം സദാചാരപദ്യങ്ങൾ ഭാഷാപോഷിണിയിൽ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു. സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നും ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നും തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുള്ള ശ്ലോകങ്ങൾക്കുപുറമേ ചില സ്വകീയ

ങ്ങളായ ശ്ലോകങ്ങളും ഇതിൽ കാണാവുന്നതാണ്. പരക്കെ ഏതുതരത്തിലുള്ള അനുവാചകന്മാൎക്കും പ്രയോജകീഭവിക്കുന്ന ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നു രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ പകൎത്തുന്നു.

"കാതിൽക്കത്തുന്ന കാന്തിപ്രചുരിമ കലരും
　　തോടയോ, മോടിയാടി-
ക്കോതിബ്ബന്ധിച്ച കുന്തൽക്കലമതിൽ വിലസും
　　മാലതീമാലതാനോ
പാതിത്തിങ്കൾപ്രകാശം തടവുമളികമോ
　　കാന്തിയേറ്റുന്നതില്ല-
പ്പാതിവ്രത്യാഖ്യമാകും സുമഹിതമണിതാൻ
　　ഭൂഷണം യോഷമാരിൽ."

(പാതിവ്രത്യം—സ്വകീയം)

"ശീലിപ്പിക്കണമന്യദുഃഖമനുശോചിക്കുന്നതിന്നും കനി-
ഞ്ഞാലോകിച്ചിട്ടമന്യദോഷമൊളിവായ്‌വയ്പാനുമെന്നെ പ്രഭോ!
ചാലേയന്യജനങ്ങളിൽസ്സതതമീ ഞാനിങ്ങു കാണിച്ചിടും-
പോലുള്ളോരലിവെന്നിലും വിശദമായ്ക്കാണിക്കവേണം ഭവാൻ."

(സാമാന്യസ്തുതി—പോപ്പിൻെറ ഇംഗ്ലീഷ്കൃതിയിൽനിന്ന്)

ആംഗലസാമ്രാജ്യം:—എ. ആർ. രാജരാജവൎമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻെറ ആംഗലസാമ്രാജ്യം മഹാകാവ്യത്തിൻെറ ഭാഷാനുവാദമാണ് ഈ കൃതി. കോയിത്തമ്പുരാനും കേശവപിള്ളയ്ക്കും തമ്മിൽ 1067-ലെ കവിസമാജസമ്മേളനത്തിൽവച്ചുണ്ടായ പരിചയം ക്രമേണ ദൃഢമൂലമായി സൗഹാൎദ്ദാവസ്ഥയിൽ ഉയൎന്നു. 1085-ലായിരുന്നു ഈ തൎജ്ജമ അച്ചടിപ്പിച്ചതു്. തൎജ്ജമ നന്നായിട്ടുണ്ടു്. നാരായണീയം വിവൎത്തനം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ സിദ്ധിച്ച പാടവം ഇതിൻെറ രചനയ്ക്കു ധാരാളം പ്രയോജകീഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ നോക്കുക.

"ആറൾ തിങ്ങിടും തെരുവുകൾക്കിടയിൽത്തുരന്ന
മാൎഗ്ഗങ്ങളൂടെയിവിടെപ്പുകവണ്ടിജാലം
വീട്ടിൻെറയോവുകളിൽ മൂഷികരെന്നപോലെ
വാട്ടം വെടിഞ്ഞനിശമങ്ങനെ മണ്ടിടുന്നു." (ഒന്നാം സൎഗ്ഗം)

"ഘോരഘോരമവർ ചെയ്തിടുന്നൊരി-
പ്പോരു കാണ്മതിനശക്തിയാൎന്നപോൽ
ധൂമികാമയപടം വിടിൎത്തി-
നുള്ളിലാശകൾ മറച്ചു തന്മുഖം." (പത്തൊൻപതാം സൎഗ്ഗം)

"നല്ലുന്നവങ്കലധമൎണ്ണഗുണത്തിനാലും
വാങ്ങുന്നവങ്കലുരുസൽഫലവൃദ്ധിയാലും

മോദം വളർത്തിട്ടമൊരീയ്യണബന്ധനീതി
ലോകക്കു ചേർത്തു നൃപഭക്തിയെയേററമന്നാം.''
(ഇരുപതാം സർഗ്ഗം)

''ബ്രഹ്മാനന്ദൈകഖണ്ഡം ധരണിയുടെ ധന-
ങ്ങൾക്കെഴും മാനദണ്ഡം
സാമ്രാജ്യത്തിൻ പ്രകർഷം പ്രഭുതതിയുടെ നൽ-
പ്രേമസമ്പൂർണ്ണവർഷം
സംസാരത്തിൻെറ സാരം സകലരുടെയുമു-
ത്സാഹഘോഷാവതാരം
ഭാസിച്ചീടുന്നു പാരം മഹിതമിഹ മഹാ-
രാജ്ഞിതൻ കീർത്തിപൂരം.''
(ഇരുപത്തിമൂന്നാം സർഗ്ഗം)

ഷഷ്ടിപൂർത്തിഷഷ്ടി:— ഷഷ്ടിപൂർത്തിഷഷ്ടിയിൽ ഗീതിവൃത്തത്തിൽ രചിച്ച അറുപതു ശ്ലോകങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. ദ്വിതീയാക്ഷരം സ്വരവ്യഞ്ജനൈകരൂപ്യംകൊണ്ടു സുന്ദരമാക്കി രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് ഓരോ ശ്ലോകവും. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ നോക്കുക.

''ശ്രീമാൻ കേരളവർമ്മാ ധീമാൻ പപ്പാവനീശവംശമണിഃ
സീമാവിരഹിതകീർത്തിസ്തോമാലയമായതാ! വിളങ്ങുന്നു.''

''താപം പാത്രത്തിനുമൊരു ലോപം സ്നേഹത്തിനും വരുത്താതെ
ശ്രീ പകലും രാവുമെഴും ദീപമിതന്യാദൃശം നിനച്ചോളം.''

''മതിമാൻ പണ്ടൊന്നിച്ചോരു കതിരയെയും കവിതയായ
വനിതയെയും
അതിചിത്രപദക്രമമായ് ഗതിചെയ്യിച്ചെന്നതെത്ര മഹനീയം.''

''വ്യായാമവിശേഷഭവശ്രീയാർന്നിട്ടമിമ്മഹാനൊടേററീടിൽ
കായാഭ്യാസിജനത്തിനനായാസം ധരണിയെപ്പുണർന്നീടാം.''

സാഹിത്യവിലാസം:— സാഹിത്യവിലാസത്തിൽ പല നല്ല ഖണ്ഡകൃതികളും അന്തർഭവിയ്ക്കുന്നുവെന്നു മുൻപു നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ പരിശോധിക്കുക.

''ചൊല്ലാർന്നിടുന്ന ഭവദാഗമവേളയോർത്തി-
ട്ടുല്ലാസമോടു പതഗാവലി പാടിടുമ്പോൾ
കല്യത മിങ്ങണയുമാറണയും വിഭോ! നിൻ-
കല്യാണകാന്തിഭരകന്ദളമെത്ര രമ്യം!'' (സൂര്യൻ)

''അസിതമായ ഗളത്തിലുമുജ്ജ്വലൽ-
ഭസിതമാം തിരുമേനിയിലും പ്രഭോ!

ഹസിതമായ നിലാവിലുമേററമു–
ല്ലസിതമാകണമെന്നുടെ മാനസം.''   (ശിവദശകം)

ഒരു വിലാപം എന്ന കൃതിയിൽ ജഗന്നാഥപണ്ഡിതരുടെ സുപ്രസിദ്ധമായ കരുണവിലാസത്തിലെ മിക്ക ശ്ലോകങ്ങളും ഭാഷാന്തരീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മൂലത്തിൽനിന്നു തജ്ജമയ്ക്കു യാതൊരപകഷ്വും സജാതീയമായ ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസനിബ്ബന്ധം നിഷ്കൃഷ്ടമായി പരിപാലിക്കുന്ന ഈ ശ്ലോകങ്ങളിൽ നിരീക്ഷിയ്ക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല.

''നമ്മളോടു ചില നാളിഹ വാണു വിദ്യു–
ദ്ധമ്മം കലന്നൊരു മഹേന്ദ്രസുഖങ്ങളേകി
നിമ്മന്ദനാം നൃപനെ ലക്ഷ്മികണക്കു പുണ്യ–
കമ്മം തുലഞ്ഞപൊഴുതെന്നെ വെടിഞ്ഞുവോ നീ?

ഭുവിങ്കൽ വാണു മധുരോക്തികൾ ചൊല്ലിയെന്നെ
ദ്യോവിങ്കലാക്കിയ മനോഹരയായ നീതാൻ
ദ്യോവിങ്കലിപ്പൊഴുതു പോയളവെന്നെയേവം
ഭുവിങ്കലെപ്പൊടിയിൽ വീഴ്ത്തുവതെന്തു ബാലേ?

താപിഞ്ഛവേണി! ബത നിദ്രയിലും പരങ്കൽ
പ്രാപിച്ചതില്ല തവ മാനസമാശയോടേ
നീ പിന്നെ നിഗ്ഗുണതയാന്ന പരൻപുമാനെ
പ്രാപിച്ചിടുന്നതിനു സമ്പ്രതി പോയതെന്തേ?''

എന്തൊരു കണ്ണാമൃതം!

സംഗീതമാലിക:—സംഗീതപ്രവേശകവും സംഗീതമാലികയും ഒരേ പുസ്തകമായാണു് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതു്. രാഗലക്ഷണങ്ങളെ പ്പററി പ്രവേശികയിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

''അവയവവൃത്തികൾമൂലം ശ്രവണസുഖം നല്കിടും സ്വരാവലിയോ
അതിൽനിന്നുണ്ടായീടും വ്യക്തിയതോ രാഗമെന്നു ചൊല്ലുന്നു.

ശ്രുതിയുടെ പിറകേ വഴിപോൽ ശ്രുതിസദൃശാംശം ജനിച്ചിടും ശബ്ദം
സ്വത ഏവ രഞ്ജകത്വാൽ സ്വരമെന്നു പറഞ്ഞിടുന്നു വിദ്വാന്മാർ''

എന്നിങ്ങനെയാണു് ആ കൃതി ആരംഭിക്കുന്നതു്. ആകെ ഇരുപതു ശ്ലോകങ്ങളേ അതിൽ ഉള്ളൂ. സങ്ഗീതമാലികയിൽ 42 പാട്ടുകൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. അവയിൽ സ്വാതിതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ കാലം മുതല്ക്കു ജീവിച്ചിരുന്ന പല കവികളും നിമ്മിച്ചതായി ഇരുപത്തഞ്ചും കേശവപിള്ളയുടെ കൃതികളായി പതിനേഴും കാണുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാട്ടുകളിൽ ഒന്നു പകത്തുന്നു.

''പരിപാവനി—ദേവി—പരിപാവനി!
കരുണാവതി! പാഹി മഹേശ്വരി!   (പരി)

തരുണാംഭോജായതാക്ഷി!
ആമയനാശിനി!—സാമജഗാമിനി!
ശ്രീമതി! തവ പാദമാകലയാമി.
കാമിതദായിനി! കരുണാമയി!
കാമവിനാശന—മാനസമോഹിനി! (പരി)

കേശവീയം:—1066–ൽ മനോരമയിൽ ആരംഭിച്ച ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസവാദത്തെപ്പററി ഞാൻ ഒന്നിലധികം ഘട്ടങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനാൽ അതിനെ വീണ്ടും വിസ്തരിക്കുന്നില്ല. ആ വാദത്തിനുമേൽ സരവ്യഞ്ജനങ്ങൾക്ക് ഐകരൂപ്യം വരുത്തി ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം സ്വീകരിക്കുന്നതു ശ്രവണസുഖം നല്കുവാൻ സവിശേഷം പ്രയോജകീഭവിക്കുന്നതാണെന്നുള്ള വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറ മതം ഭൂരിപക്ഷം കവികളും അംഗീകരിക്കുകയും, "ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തെ ഭാഷാകവികൾ തങ്ങളുടെ കവിതാവനിതയ്ക്കു് ഒരു തിരുമംഗല്യമെന്നു വിചാരിച്ചു പോരുകയും ചെയ്യുന്നു. വേറേ അലങ്കാരങ്ങൾ എത്രതന്നെ ഇരുന്നാലും ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസമില്ലെങ്കിൽ ശ്ലോകമേ അല്ല എന്നുകൂടി ശഠിക്കുവാൻ അവർ മടിക്കുന്നില്ല. ഈ നാലക്ഷരങ്ങളെ രക്ഷിക്കുവാൻവേണ്ടി കവികുഞ്ജരന്മാർ കാട്ടിക്കൂട്ടുന്ന ഗോഷ്ടികൾ കാണുമ്പോൾ കോപത്തിലും തുലോം താപമാണുണ്ടാകുന്നതു്. ചില യതികളെയെല്ലാം നിശ്ശങ്കം ഗളഹസ്തം ചെയ്യുന്നു; മററു ചിലർ സാധുക്കളായ ശബ്ദങ്ങളുടെ കഴുത്തറുക്കുന്നു; എന്നുവേണ്ട കോലാഹലം പലതും കാണാം. ഈ പ്രാസത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചാലല്ലാതെ നിരർത്ഥകശബ്ദപ്രയോഗം ഭാഷയിൽനിന്നു് ഒഴിഞ്ഞുനീങ്ങുന്നതല്ല" എന്നു് 1076–ൽത്തന്നെ ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ ഭാഷാഭൂഷണത്തിൽ തദ്വിഷയകമായി ചെയ്തിരുന്ന നിശിതമായ വിമർശം ദ്വിഃപ്രാസപക്ഷപാതികളായ ക്ഷുദ്രകവികളെമാത്രം ബാധിക്കുന്നതാകയാൽ ആ ഉപദേശം ശക്തിമാന്മാരുടെ വിഷയത്തിൽ കാര്യകാരിയല്ലെന്നു പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. 1083–ൽ കേശവപിള്ള രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻെറ ആശയം വിശദീകരിക്കുന്നതിനു് 'ഭാഷാകവിത' എന്ന ഒരു ഉപന്യാസം തിരുവനന്തപുരം കാളേജുസമാജത്തിൻെറ ആ കൊല്ലത്തെ വാർഷികസമ്മേളനത്തിൽ അമ്മാവൻെറ അദ്ധ്യക്ഷതയിലും അനന്തരവൻെറ സന്നിധാനത്തിലും എഴുതിവായിക്കുകയും പിന്നീടു് അതു ഭാഷാപോഷിണിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. തത്സംബന്ധമായുള്ള വാക്കലഹം 1085–ൽ അവസാനിച്ചതിനുമേലാണു് കല്യാണദർപ്പണം രചിച്ചതു്. അതിൽ കേരളപ്രാസം എല്ലാ ശ്ലോകങ്ങളിലും പരിത്യജിച്ചിട്ടില്ല; ആദ്യത്തെ മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളിൽ അതിൻെറ ദീക്ഷയുണ്ടു്.

"ശർമ്മം ജനങ്ങളിൽ വിളങ്ങുവതിന്നു വേണ്ടും
കർമ്മങ്ങൾതന്നെ നിയതം നിറവേററി നന്നായ്

ധർമ്മവ്രതത്തൊടു വസിച്ചിടുമിന്നരേന്ദ്രൻ
ഭർമ്മപ്രഭൻ ഭുവനപുണ്യഫലായിതൻതാൻ.''

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ വേണം കേശവീയത്തെപ്പററി ചർച്ചചെയ്യുവാൻ. പൂർവ്വകവികളാൽ ബഹുധാ ക്ഷുണ്ണമായ സ്യമന്തകോപാഖ്യാനത്തെ ഉപജീവിച്ചു പന്ത്രണ്ടു സർഗ്ഗങ്ങളിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു മഹാകാവ്യമാണതു്. കാളിദാസന്റെ കവനശൈലിയിലാണു് അതു രചിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു കേശവപിള്ളയും, ഭാഷയിൽനിന്നു വളരെക്കാലം മുൻപുതന്നെ അന്തർദ്ധാനം ചെയ്തിരുന്ന വൈദർഭമാർഗ്ഗത്തിനു പുനഃപ്രതിഷ്ഠ ലഭിച്ചതു് ആ കാവ്യത്തിനാലാണെന്നും മററും ഏ. ആറും അവകാശപ്പെടുന്നു.

''രാജരാജാഖ്യനായോരഗ്ഗുരുവിന്റെ കൃപാരസം
എന്മൊഴിക്കുള്ളഴുക്കെല്ലാം കഴുകിക്കളയേണമേ.

തദുപജ്ഞം മതം നവ്യം സാമഞ്ജസ്യമനോഹരം
ഒരുക്കിയെന്നെയിക്കാവ്യരചനാസാഹസത്തിനായ്.

കാളിദാസകവീന്ദ്രന്റെ കാൽനഖേന്ദുമരീചികാ
കാവ്യാദ്ധ്വാവിൽസ്സഞ്ചരിക്കുമെനിക്കു വഴി കാട്ടണം''

എന്നു കേശവപിള്ള; പ്രസ്തുതകാവ്യത്തിനു നല്കിയ പ്രശംസാപത്രത്തിൽ

''പാദാഗ്രേഷു പുനഃ പുനഃ പ്രഹരതാ പ്രാസേന പംഗൂകൃതാ
ഗൗഡീയേക്ഷരഡംബരേണ വിഷമേ മാർഗ്ഗേ സ്ഖലന്തീ ചിരാൽ
ബാലാ കേരളസാഹിതീ സമതയാ രമ്യേ സദർത്ഥോജ്ജ്വലേ
വൈദർഭാദ്ധ്വനി മോചിതാദ്യ ഭവതാ കൃച്ഛ്രാൽ സുഖം നൃത്യതു''

എന്നു കോയിത്തമ്പുരാൻ. കേശവീയം സമഞ്ജസമായ ഒരു മഹാകാവ്യമാണെന്നുള്ളതിൽ ആക്കും അഭിപ്രായഭേദമില്ല. പക്ഷേ, പ്രാസത്താൽ പംഗൂകൃതനാകാതെ കാവ്യാദ്ധ്വാവിൽ സ്വച്ഛന്ദസഞ്ചാരം ചെയ്യുന്ന ഒരു കവിക്കു് ആ ത്യാഗംകൊണ്ടു കിട്ടിയ വിശേഷലാഭമെന്തെല്ലാം എന്നുകൂടി പ്രകൃതത്തിൽ പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ടല്ലോ. അതു ചെയ്യുന്നതു പുരോഭാഗിത്വംകൊണ്ടല്ല, വായനക്കാരെ വസ്തുസ്ഥിതി ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിമാത്രമാണു്.

''കനിഞ്ഞു മാധവൻ പോററും വൃഷത്തിന്റെ വിഹാരവും
ശിവധാമത്വവും ശ്രീമദ്വിനായകവിലാസവും

നന്ദിയാളുന്ന ഭൂതൗഘമളകാപുരസഖ്യവും
മഹാസേനാഭയും പാർത്താലിതു കൈലാസമേ ദൃഢം.''

''അനീതിബാധയില്ലാതെ മാധവൻ നാടു വാഴവേ
അനീതിബാധാകുലമായഹോ! ശോഭിച്ചു ഭൂതലം.''

''കൃഷ്ണശബ്ദാർത്ഥമായുള്ള സത്താനന്ദങ്ങൾ സർവ്വദാ
കലർന്നു ലോകർ ഭൂപാലന്നനുരൂപത തേടിനാർ.''

''ഗദത്തിൻഗന്ധമേ നാട്ടിലാഗമിച്ചില്ലയെങ്കിലും
ഭേദിയാ മുകുന്ദപാർശ്വത്തിലുളവായി ഗദാഗമം.''

''ശൗല്‌ബികാദികൾ കൈവിട്ടു മുഷ്ടാനാമിക വേശ്യയാൾ
കാദാചിൽകം കാവ്യകർത്തൃകടാക്ഷം പൂണ്ടു കേവലം.''

''സുവർണ്ണം സുഷ്ഠുവായുള്ള വർണ്ണത്താലെന്നപോലവേ
സത്യമായ് ഭാസ്സിനാൽ മായാമവളനർത്ഥതാൻ ഹരേ!''

ഈ ശ്ലോകങ്ങളെല്ലാം പ്രഥമസർഗ്ഗത്തിലുള്ളവയാണ്. ഇവയിൽ ചില തിനു ചമൽക്കാരം ഇല്ലെന്നല്ല വാദം; ഇതു കാളിദാസൻെറ പന്ഥാവ ല്ലെന്നുമാത്രമാണ്.

''പത്മാകരംതന്നിൽ വസിക്കയാലും
മിത്രാവനംകൊണ്ടു ലസിക്കയാലും
പാഥോജസാദൃശ്യമിരിക്കവേ താൻ
യാതൊന്നു രാജാദരമാർന്നിരുന്നു''

എന്നു് ആറാം സർഗ്ഗത്തിൽ മററൊരു ശ്ലോകമുണ്ടു്. അതിലും ശ്ലേഷോ ത്ഥാപിതമായാണ് അലങ്കാരത്തിൻെറ സന്നിവേശം. ''വിഭാവസുതപം ദ്ദഃഖമിങ്ങുമുണ്ടു്'' ഇത്യാദി പാണ്ഡിത്യമാത്രദ്യോതകങ്ങളായ ശ്ലോകങ്ങൾ വേറെയും കാണാം. ഏഴാം സർഗ്ഗം ആറാം ശ്ലോകത്തിൽ രണ്ടാം പാദം ''തിരുവുടലിൽത്തിരളുന്ന കാന്തി കണ്ടു'' എന്നു വിനയെച്ചത്തിൽ അവസാനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. 'ഇഹ' 'അഥ' മുതലായ നിരർത്ഥകശബ്ദ ങ്ങളും അങ്ങിങ്ങു സ്ഥലം പിടിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പന്ത്രണ്ടാം സർഗ്ഗത്തിൽ

''സിന്ധുജാവതരമായ് വിളങ്ങുമ–
സ്സിന്ധുജാനനയമാർന്ന തേരിനെ
സിന്ധുജാശ്വനിവഹം വഹിച്ചുടൻ
സിന്ധുശായിവസതിക്കു മണ്ടിനാർ''

എന്നൊരു ശ്ലോകമുണ്ടു്. അവതരം എന്ന ശബ്ദം അവതാരത്തിൻെറ പര്യായമായി മാഘനും ശ്രീഹർഷനും പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതിനു കാളിദാസകൃതികളിലോ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലോ പ്രചാരമില്ല. സിന്ധു ശബ്ദം ചന്ദ്രൻ എന്ന അർത്ഥത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതും വ്യാഖ്യാഗമ്യ മാണ്. പ്രാസദീക്ഷകൊണ്ടാണ് പ്രസ്തുതശ്ലോകം ഇങ്ങനെ രചിക്കേണ്ടി വന്നതു് എന്നു ടിപ്പണത്തിൽ പറഞ്ഞുകാണുന്നുമില്ല. 'പാദാഗ്രേഷു' എന്ന ശ്ലോകത്തിൻെറ പൂർവാർദ്ധത്തിൽ ഇതരഭാഷാകാവ്യങ്ങളെപ്പററി ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉപാലംഭവും ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ കേശവീയത്തെപ്പററി ചെയ്തി ട്ടുള്ള പ്രശംസയും ഉപപത്തിയുക്തങ്ങളല്ലെന്നു തെളിയിക്കവാനാണ് ദിങ്മാത്രമായി ചില വൈകല്യങ്ങൾ ഇവിടെ പ്രദർശിപ്പിച്ചതു്. കരുണ വിലാസം തർജ്ജമ ചെയ്ത കവിക്കു ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്യാഗംകൊണ്ടു യാതൊരു ലാഭവും കിട്ടേണ്ടതായിട്ടില്ല, കിട്ടീട്ടുമില്ല എന്നു വായന

ക്കാർ ചുരുക്കത്തിൽ മനസ്സിലാക്കിയാൽ മതി. കേശവീയത്തിൽ അനേകം ഹൃദയാവർജ്ജകങ്ങളായ വർണ്ണനകളും ചിന്തകളുമുണ്ടു്. ഒരു ഉദാഹരണംമാത്രം പ്രദർശിപ്പിക്കാം. പരേതനായ പ്രസേനനെ കണ്ടു ശ്രീകൃഷ്ണൻ തത്വവിചാരത്തിൽ മഗ്നനാകുന്നതാണു് പ്രകരണം.

"സുരഭിലസുമശയ്യയിൽസ്സുഖിപ്പാൻ
സുകൃതമെഴും സുകുമാരനിക്കുമാരൻ
ഇതുവിധമിവിടെക്കിടപ്പതോർത്താൽ
വിധിഗതി വിസ്മയനീയമേവ നൂനം.

ക്ഷണികതയുമനേകമട്ടിലെത്തും
പിണികളുമൊന്നു മുതിർന്നു ചിന്തചെയ്താൽ
മനുജനുടയ ജീവിതത്തിനുള്ളോ–
രനുപമശോച്യത നല്ലപോലെ കാണാം.

ഉലകിൽ നിരഭിസന്ധിയായ ഹാർദ്ദം
സുവിരളമെന്നുമനേകസംഭവത്താൽ
അവനവനുടെ മിത്രമായതെല്ലാ–
മവനവനെന്നുമവൻ ഗ്രഹിച്ചിടുന്നു.

അഹമഹമിക പൂണ്ടു ചിന്തയോരോ–
ന്നനിശമണഞ്ഞു ബലാൽ മനസ്സിനേയും
അഥ ബത! ജരതൻ വികാരമോരോ–
ന്നുടലിനെയും ശിഥിലീകരിച്ചിടുന്നു.

തദനു തനയദാരഗേഹവസ്തു–
പ്രകരവിയോഗവിചാരദഗ്ദ്ധചിത്തൻ
അവനഴലൊടു ഭൂതപഞ്ചകത്തി–
ന്നുടൽ വിധിപോലെ പകുത്തു നല്കിടുന്നു."

ആസന്നമരണചിന്താശതകം:—കേശവപിള്ളയുടെ കൃതികളിൽ ഗുണംകൊണ്ടു പ്രഥമപീഠത്തെ അലങ്കരിക്കുന്ന ഒരു കാവ്യതല്ലജമാണു് ആസന്നമരണചിന്താശതകം. ശാർദ്ദൂലവിക്രീഡിതത്തിൽ 104 ശ്ലോകങ്ങളടങ്ങിയ ഈ കൃതിയിൽ ആസന്നമരണനായ ഒരു ഗൃഹസ്ഥാശ്രമിക്കു് ഉണ്ടാകുന്ന വിചാരങ്ങളും വികാരങ്ങളും ഏതു ശ്രോതാവിന്റേയും ഹൃദയത്തെ ദ്രവിപ്പിക്കുമാറുള്ള കവിധർമ്മമർമ്മജ്ഞതയോടുകൂടി ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. തദ്വിഷയകമായി അത്ര മനോഹരമായ ഒരു കാവ്യം ഭാഷയിൽ ഏതാവൽപര്യന്തം യാതൊരു കവിയും രചിച്ചിട്ടില്ലെന്നു് ഉറപ്പിച്ചുപറയാവുന്നതാണു്. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ നോക്കുക.

"അമ്മേ! വന്നിടുകെന്നു ചൊന്നു കരവും കാലും കടഞ്ഞാർത്തി പൂ-
ണ്ടമ്മേ! ഞാനിതുഷ്ണ്ണ കരഞ്ഞുകൊണ്ടുഴലുമെൻ പൊന്നോമനക്കഞ്ഞിനെ
ചെമ്മേ ചെന്നുടനുമ്മവച്ചു വരികെന്നോതിപ്പുണർന്നിട്ടെട്-
ത്തമ്മയ്ക്കുള്ള കരത്തിലേകവതിനിച്ചെയ്യാവതോ ദൈവമേ?"

"സ്വച്ഛാഭം ശയനാന്തരത്തിൽ നിശയിൽത്തങ്കന്നൊരെൻ കുഞ്ഞുണ-
ഞ്ഞച്ഛാ! വന്നിടുകെന്നു നോക്കുമളവിൽക്കാണാഞ്ഞു കേണേററവും
ഇച്ഛാഭംഗമിയന്നിടുന്ന സമയം കച്ചേൽമൂലത്തയ്യലാം
വിച്ഛായാനനമാന്ന 'ഞാനിവിടെയെന്തോതേണ്ട'തെന്നോത്തിടും."

"കാലൻ കോപമിയന്നു വന്നു കയറാൽപ്പെട്ടെന്നു കെട്ടീടുമ-
ക്കാലത്തിങ്കലണഞ്ഞിടുന്നു മൃതിയെന്നോതുന്നു സാധാരണം
കാലാഹ്വാനസമാനനായൊരു പുമാനുണ്ടോ പുരാണങ്ങളിൽ-
ക്കാലത്തെച്ചിലർ കാലനെന്നുചിതമായ് ഖണ്ഡിച്ചു വർണ്ണിച്ചതോ?"

"സൂര്യൻതന്നുടെ സൂനുവാണു സുമനസ്സാകുന്നൊരക്കാലനെ-
ന്നാര്യന്മാരതിദീർഘദർശികളാം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടതിസ്പഷ്ടമായ്
കാര്യം നേരതു രാത്രിയും പകലുമുണ്ടാക്കുന്നതോക്കുമ്പൊഴ-
സ്സൂര്യൻ കാലമതിന്നെഴും ജനകനാണെന്നും വരുന്നില്ലയോ?"

"എന്തിന്നച്ഛനെയീവിധത്തിലിവിടെക്കെട്ടിപ്പൊതിഞ്ഞൊട്ടുപേ-
രെന്താണിന്നു കഴിപ്പതെന്നു പറ നീയെന്നേവമെൻബാലകൻ
ചന്തച്ചുണ്ടുപൊളിച്ചുകൊണ്ടരുളവേ പെണ്ണുങ്ങളാം കണ്ണിൽപ്പുരം
ചിന്തിച്ചിന്തിയൊലിക്കുമശ്രുനിരയേ പ്രത്യുക്തിയായ്ത്തീർത്തിടും."

"എല്ലാവർക്കുമിവണ്ണമന്ത്യഗതിതാൻ വന്നീടുമെന്നുള്ളതി-
ന്നില്ലാ സംശയമാകയാൽ സകലരും സന്മാർഗ്ഗകർമ്മങ്ങളിൽ
ഉല്ലാസേന മനസ്സുവച്ചു ജഗതീസന്താനമാം ശാന്തിയാൽ
നല്ലാനന്ദമിയന്നമന്ദമഹിതശ്രീ പൂണ്ടു മേവീടണം."

ഉപസംഹാരം:—ഇത്രമാത്രമുള്ള വിവരണത്തിൽനിന്നു ബഹു മൂല്യമായ ഒരു സാഹിത്യസമ്പത്താണ് നമുക്കു കേശവപിള്ളയിൽനിന്നു ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു കാണാം. സരസവും ധാരാവാഹിയുമായ ഒരു ഗദ്യ രീതിയും അദ്ദേഹത്തിനു സ്വാധീനമായിരുന്നു. സാമുദായികവിഷയ ങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ പരിഷ്കൃതമായ ആശയഗതി നാം ലക്ഷ്മീ കല്യാണം നാടകത്തിൽനിന്നു കണ്ടുവല്ലോ. 1069-ലെ ഭാഷാപോ ഷിണിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'ശകുനവിശ്വാസം' എന്ന ഉപന്യാസ ത്തിൽപ്പോലും "ശകുനവിശ്വാസത്താൽ ഉണ്ടാകുന്നവയും കേവലം മനോ രാജ്യത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവയുമായ സുഖദുഃഖങ്ങളെ അനുഭവിക്ക

ന്നതു വളരെ ദയനീയമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടുവല്ലോ'' എന്നു് ആ വിഷയത്തിൽ സ്വമതം ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹസ്തലിഖിതത്തെപ്പററിക്കൂടി ഒരു വാക്കു പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. അത്രമാത്രം കണ്ണും കരളും കവരുന്ന കൈപ്പടയിൽ എഴുതാവുന്ന കവികൾ അത്യന്തം വിരളമായിരുന്നു. സതതോത്ഥാനസുഭഗവും പരോപകാരനിരതവുമായ ഒരു ജീവിതമാണു് അദ്ദേഹം നയിച്ചതു്. ആ മഹാകവിയെ സബഹുമാനവും സാഭിമാനവുമായല്ലാതെ സ്മരിക്കുവാൻ ആർക്കും സാധിക്കുന്നതല്ല.

അമ്പത്തൊമ്പതാമധ്യായം

പി. രാമക്കുറുപ്പ് (1023–1073)—ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—രാമക്കുറുപ്പിന്റെ മൂലകുടുംബം കൊടുങ്ങല്ലൂർ കിളിക്കോട്ടുതറവാടാണ്. അവിടെനിന്നു കൊച്ചിമഹാരാജാവ് ആ കുടുംബക്കാരെ നിഷ്കാസനം ചെയ്തപ്പോൾ അവർ ചേർത്തല കാട്ടൂരെന്ന സ്ഥലത്തു നെയ്ശ്ശേരിവീട്ടിൽ താമസമായി. പില്ക്കാലത്തു് അംഗങ്ങൾ വർദ്ധിച്ച അവസരത്തിൽ ആ തറവാട്ടിലെ ഒരു ശാഖ ആലപ്പുഴ കൈതവനക്കരയിൽ പിലാമ്പറമ്പുവീട്ടിൽ പാർത്തുതുടങ്ങി. ആ ഭവനത്തിൽ കൊച്ചുഅമ്മയുടേയും ചേർത്തല മാരാരിക്കുളത്തു് ഉഴത്തുവേലിയിൽ രാമക്കയ്മളുടേയും പുത്രനായി രാമക്കുറുപ്പ് 1023–ാമാണ്ടു് ഇടവമാസത്തിൽ അവിട്ടംനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. ജനനാൽത്തന്നെ കുഞ്ഞിനു കാഴ്ച കുറവായിരുന്നു. ആ വസ്തുത അദ്ദേഹം "അതിസൂക്ഷ്മദൃക്കലപയഃപയോരാശികൗസ്തുഭായമാനനായിരിക്കുന്ന പ്ലാമ്പറമ്പിൽ രാമക്കുറുപ്പ്" എന്ന ഒരു വിശേഷണംകൊണ്ടു ചക്രീചങ്കരത്തിൽ വിശേഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ നിന്നു വ്യക്തമാകുന്നു. അക്കാലത്തു പൂർവ്വകുടുംബത്തിൽ കേശവക്കുറുപ്പ് എന്നൊരു കവി കൊടുങ്ങല്ലൂരുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം

"ശ്രീമൻ! മനോരമയിൽ നിങ്ങടെ മൂലമെന്തെ–
ന്നാമോദമോടു വിവരിച്ചറിയിച്ചിടേണം"

എന്നു് 1070–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു മലയാളമനോരമമൂഖേന അപേക്ഷിച്ചതിനു രാമക്കുറുപ്പ് എഴുതിയ മറുപടിയിൽ പൂർവ്വചരിത്രത്തെപ്പറ്റി ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

"ഞാനാലപ്പുഴയുള്ള കൈതവനയാണുണ്ടായതെൻ വീട്ടുപേ–
രൂനം വിട്ടു പിലാമ്പറമ്പവിടെയുണ്ടായെണ്പതാണ്ടുത്സരം;
നൂനം ചേർത്തല മുഖ്യമായ ഗൃഹമാക്കാട്ടൂരുനെയ്ശ്ശേരി പി–
ന്നാനന്ദത്തൊടനേകവീടുകളിലായാളുണ്ടു വേണ്ടോളവും.

എന്നാൽ വടക്കൻവഴിപോക്കർ വന്നാൽ
നന്നായ്ക്കിളിക്കോട്ടെ വിശേഷമെല്ലാം
അന്നന്നു ചോദിക്കുമറിഞ്ഞതെല്ലാം
നന്ദിക്കുമെൻവീട്ടിലെയമ്മമാരു്.

കേട്ടിട്ടുണ്ടവർ ചൊല്ലി ഞാനുമിരുനൂറാണ്ടേയ്ക്കുമുൻപേ കിളി–
ക്കോട്ടേക്കോമനയായ് വയസ്സു പതിനാറായോരു പെൺകുട്ടിയെ
ക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു തിരിച്ചു കൂറപെരുകും ഭ്രാതാക്കളാച്ചേർത്തലെ–
ക്കാട്ടൂരെത്തിയിരുന്ന നാരിയവൾതാൻ മൂലം കുലത്തിനു മേ."

ഈ ഐതിഹ്യത്തെ ആസ്പദമാക്കിയാണു് കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ ദുഷ്പ്പശ്ലോകാമ്പി രചിച്ചതു്.

രാമക്കുറുപ്പിന്റെ അമ്മ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാലാമത്തെ വയസ്സിൽ മരിച്ചുപോകകയാൽ പിലാമ്പറമ്പിൽ അമ്മാവൻ പപ്പുക്കുറുപ്പിന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ പിന്നീടു കുറേക്കാലം വളൎന്നു. കഥാപുരുഷന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം ഈ പപ്പുക്കുറുപ്പാണു് ആരംഭിപ്പിച്ചതു്. അദ്ദേഹത്തെ ചക്കീചങ്കരത്തിൽ താഴെക്കാണുന്ന വിധത്തിൽ പ്രശംസിച്ചിരിക്കുന്നു.

> ''നേരേ നാടകകാവ്യവൈദ്യഗണിതാലങ്കാരസംഗീതമെ-
> ന്നോരോന്നിൽ ഖലു മന്ത്രശാസ്ത്രമിതിഹാസത്തിൽപ്പുരാണത്തിലും
> സാരഗ്രാഹി പിലാമ്പറമ്പിലൊരു കാലം വാണ കീൎത്ത്യാ ഗുരു-
> ൎധീരൻ മൂപ്പുതൊടഞ്ഞു വൎഷമമലൻ പപ്പുക്കുറുപ്പാം കവിഃ.''

അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിൽ രാമക്കുറുപ്പു കുറേക്കാലം സംസ്കൃതം പഠിച്ചു. 1035-ാമാണ്ടു മകരമാസത്തിൽ അദ്ദേഹവും പരഗതിയെ പ്രാപിച്ചപ്പോഠം കഥാപുരുഷൻ കേവലം അശരണനായിത്തീൎന്നു. എങ്കിലും സഹജമായ വിദ്യാസമ്പാദനതൃഷ്ണ വിട്ടുമാറിയില്ല. പതിനെട്ടാമത്തെ വയസ്സുവരെ സംസ്കൃതംതന്നെ അഭ്യസിച്ചു. പിന്നീടു് ആലപ്പുഴ ഇംഗ്ലീഷുപള്ളിക്കൂടത്തിൽച്ചേൎന്നു മൂന്നുനാലു വൎഷംകൊണ്ടു മട്രിക്കുലേഷൻ പരീക്ഷ ജയിച്ചു. അതിനുമേൽ കാളേജുവിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു പോയി. അവിടെ പുത്തൻചന്ത സുബ്രഹ്മണ്യസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിൽ ശാന്തിക്കാരൻ രാമകൃഷ്ണൻപോററി എന്നൊരു സൗജന്യശാലിയുടെ സാഹായ്യം അദ്ദേഹത്തിനു ഭക്ഷണവിഷയത്തിൽ ഉണ്ടായി. അന്നു് ഇളയതമ്പുരാനായിരുന്ന വിശാഖംതിരുനാഠം മഹാരാജാവിന്റെ കാരുണ്യവും ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ സാഹിത്യരസികനായ അദ്ദേഹത്തിനു നേടുവാൻ കഴിഞ്ഞു. അവിടുന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു് ഒരു സ്വൎണ്ണാംഗുലീയം അക്കാലത്തു കൊടുക്കുകയുണ്ടായി. ഗ്രന്ഥരചനയിലുള്ള വൈമുഖ്യത്തിനു പ്രധാനകാരണം നയനവൈകല്യമായിരുന്നു എങ്കിലും വേറേയും ചില ചിന്തകഠം അദ്ദേഹത്തെ ആ ഉദ്യമത്തിൽനിന്നു വിരമിപ്പിച്ചിരുന്നു എന്നു വിചാരിക്കുവാൻ ന്യായമുണ്ടു്. ഒരിക്കൽ മനോരമയിൽ ശ്ലോകമെഴുത്തു നിറുത്തിയതു് എന്തെന്നു കിളിക്കോട്ടു കേശവപ്പണിക്കർ ചോദിച്ചതിനു താഴെക്കാണുന്ന ഉത്തരമാണു് അദ്ദേഹം നല്കിയതു്.

> ''പണ്ടേയുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളൊരു കവിതകഠം പീ-
> യൂഷതുല്യങ്ങളിപ്പോ-
> ളുണ്ടല്ലോ വേണ്ടുവോളം പുനരവകഠം സഹ-
> സ്രാംശമിന്നാരറിഞ്ഞു?

"ഇണ്ടൽപ്പെട്ടെന്തിനിപ്പോഠം ഗുണലവമണയാ–
ത്തുള്ള പദ്യങ്ങഠം ഞാൻക്കു–
ട്ടുണ്ടാക്കുന്നെന്നു വച്ചിട്ടൊരു മടിയുളവാ–
യായതോ പോയിതിപ്പോഠം."

ചക്കീചങ്കരത്തിൻെറ അവതാരികയിൽ ഇങ്ങനെയും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. "ഞാൻ ഒരു മഹാകവിയാണെങ്കിലും ആ വിവരം മററാരെയും ഗ്രഹിപ്പിക്കാതെ കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടണമെന്ന സ്ഥിരവ്രതത്തോടുകൂടി എൻെറ പാട്ടിനു് ഇവിടെ ഇരിക്കുമ്പോഠം വന്നുചേൎന്ന ഏതോ ചില നാടകങ്ങളെ കണ്ടിട്ടു് അന്ധകത്തിൽ ഒരു താഠക്കട്ടൊദാസിനകത്തു സമ്മാനിക്കുകയുണ്ടായി." വളരെ ക്ലേശങ്ങഠം അനുഭവിച്ചാണു് ബി. എ. പരീക്ഷ പാഠിച്ചു ജയിച്ചതു്. 1050–ാമാണ്ടു കോവുണ്ണിനെടുങ്ങാടി വേറെ ജോലിയിൽ നിയമിതനാകുകയാൽ കാളേജിലെ മലയാള പണ്ഡിതസ്ഥാനം രാമക്കുറുപ്പിനു കിട്ടി.

അധ്യാപകൻ:—ഏകദേശം ഇരുപത്തിമൂന്നു കൊല്ലത്തോളം കഥാനായകൻ ആ ഉദ്യോഗംതന്നെ നോക്കി. വേതനം സ്വല്പമായിരുന്നുവെങ്കിലും അതിൽ വിഷാദിച്ചില്ല. 1054–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു തമ്പാനൂർ മണ്ണുവിളയിൽ ആനന്ദമമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. അസാമാന്യമായ മേധാബലംകൊണ്ടു മിക്ക പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളും പ്രത്യേകിച്ചു് ആട്ടക്കഥകളും അദ്ദേഹത്തിനു പുസ്തകം നോക്കാതെതന്നെ പഠിപ്പിക്കുവാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ മലയാളംക്ലാസ്സ് അഭിനയചാതുൎയ്യംകൊണ്ടും ഫലിതധോരണികൊണ്ടും മററും ഒരു പ്രഹസനരംഗമായി പ്രതിദിനം രൂപമെടുത്തു. ആരെയും ചിരിപ്പിക്കുന്ന നൎമ്മോക്തികഠം നിരൎഗ്ഗളമായി ആ അനുഗൃഹീതരസനയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. "ഞെളിയുന്ന ജനങ്ങളേ ഞെരിപ്പാൻ" ഒരു വാസന അദ്ദേഹത്തിനു പ്രത്യേകിച്ചുണ്ടായിരുന്നു. എത്ര വലിയ നിലയിലുള്ളവരായാലും അവർ അഹങ്കാരികളാണെങ്കിൽ വെറുതേ വിടുകയില്ല. ഓരോ വ്യാജനാമത്തിൽ പലരേയും പത്രംമൂഖേന അദ്ദേഹം കൊട്ടയാട്ടീട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ അതെല്ലാം സഭ്യവും ശത്രുക്കഠക്കുപോലും സന്തോഷപ്രദവുമായ ഭാഷയിലായിരുന്നു. തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛനെപ്പററിമാത്രമേ അദ്ദേഹത്തിനു പരിപൂൎണ്ണമായ ബഹുമാനമുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. "മനുഷ്യരാശിയുടെ പുരോഹിതൻ" എന്നാണു് ആ കവികുലഗുരുവിനെ അദ്ദേഹം പുകഴ്ത്താറുണ്ടായിരുന്നതു്. അധ്യാത്മരാമായണംപോലെ അദ്ദേഹത്തെ ആകൎഷിച്ച ഭാഷാകൃതി മറെറാന്നില്ല. 1072 കുംഭത്തിൽ പ്രാണസുഹൃത്തായ ഗോവിന്ദപ്പിള്ള സൎവ്വാധികാൎയ്യക്കാർ രക്തസമ്മൎദ്ദം നിമിത്തം പെട്ടെന്നു മരിച്ചപ്പോഠം അദ്ദേഹം അടുക്കലുണ്ടായിരുന്നു. ആകസ്മികമായ ഏതോ ഒരശനിപാതത്തിൻെറ അഭിഘാതം ഹൃദയത്തിൽ ഏററതുപോലെയുള്ള ഒരു സംഭ്രമത്തിനു് അദ്ദേഹം അന്നുമുതൽ വിധേയനായി. അതുവരെ വിശ്രമം എന്തെന്നറിയാതിരുന്ന അദ്ദേഹം

ശരീരാസ്വാസ്ഥ്യംനിമിത്തം മിഥുനം, കർക്കടകം എന്നീ മാസങ്ങളിൽ അവധിയെടുത്തു. തിരിയെ ജോലിക്കു പോയി എങ്കിലും വീണ്ടും അവധിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. 1073-ാമാണ്ടു കന്നിമാസം 8-ാംനു- ഏകാദശിനാളിൽ ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. ആനന്ദമമ്മ ആരോഗ്യ ഭാഗ്യങ്ങളോടുകൂടി വളരെക്കാലം ജീവിച്ചിരുന്നു് 1119-ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം 15-ാംനു- കഥാവശേഷയായി.

കവിത:—രാമക്കുറുപ്പു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാസനാസമ്പന്നതയ്ക്കനുസരിച്ചു വളരെ ഗ്രന്ഥങ്ങളൊന്നും നിർമ്മിച്ചിട്ടില്ല. എഴുത്തച്ഛൻ, തച്ചുശാസ്ത്രം എന്നീ വിഷയങ്ങളെ അധികരിച്ചു് ഓരോ പ്രസംഗവും ചക്കീചങ്കരം നാടകവുംമാത്രമാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാങ്മയങ്ങൾ. പക്ഷേ ചക്കീചങ്കരം ഒന്നുകൊണ്ടുതന്നെ അദ്ദേഹം കേരളീയരുടെ കൃതജ്ഞതാപൂർവമായ സ്മരണത്തിനു് അവകാശിയായിട്ടുണ്ടു്. വാസ്തവത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് ആ വിഷയത്തിൽ ഒരു നാടകം ആക്ഷേപമായി ഉണ്ടാക്കണമെന്നു് അതിനുമുൻപുതന്നെ തോന്നി. "ആ വിവരവുംകൂടി അപ്പോൾ ഞാൻ മനോരമാപത്രാധിപക്കു് അയയ്ക്കുവാൻ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു കത്തിൽ രഹസ്യവർത്തമാനശേഖരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു. അതിനെ എന്റെ പ്രിയശിഷ്യനും ഇഷ്ടമിത്രവുമായ ടി. പത്രാധിപർ വറുഗീസുമാപ്പിള അവർകൾ പത്രംമുഖേന പരസ്യംചെയ്തുകളഞ്ഞു. ചക്കീചങ്കരമെവിടെ? ചക്കീചങ്കരമെവിടെ? എന്നിങ്ങനെ ആളുകളുടെ ഉപദ്രവം കലശലായിത്തീർന്നിട്ടു മനസ്സിലിരിപ്പെല്ലാം ഇതാ വെളിയിലേക്കു് എടുത്തെറിയുന്നു. ഒന്നിൽച്ചില്വാനം വഷംകൊണ്ടേ ഇതു പൂർണ്ണമായി വന്നുള്ളു. പരമാർത്ഥത്തിൽ ഒരു മുപ്പതു മണിക്കൂറിലധികം ഞാൻ നാടകനിർമ്മാണത്തിൽ ശ്രമിച്ചിട്ടില്ല. എനിക്കു വേറെ പിടിപ്പതു ജോലിയുണ്ടുതാനും" എന്നു് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കുറുപ്പിന്റെ ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രായേണ രചനാവിഷയത്തിൽ നിർദ്ദോഷങ്ങളല്ലെന്നും ഇവിടെ പറയേണ്ടതുണ്ടു്.

ചക്കീചങ്കരം:—1068-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു രചിച്ച ചക്കീചങ്കരത്തിന്റെ മുഖ്യോദ്ദേശ്യം അപണ്ഡിതന്മാരായ ഗ്രന്ഥകാരന്മാരേയും—പ്രത്യേകിച്ചു നാടകനിർമ്മാതാക്കളേയും—അവഹേളനം ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണെങ്കിലും അതിൽ ആത്മകഥയുടേയും അന്നത്തെ സമുദായദോഷങ്ങളുടേയും അംശവും ഇടകലർത്തീട്ടുണ്ടു്. ചക്കി, ചങ്കരൻ ഇവർ പ്രധാന പാത്രങ്ങളെന്നുപോലും സമർത്ഥിക്കാം. അത്രയ്ക്കു ഹാസ്യപ്രധാനമാണു് ആപാദചൂഡം ആ കൃതി. കല്പിതാങ്കോടെന്നു തിരുവിതാംകൂറിനും വാസുകിപുരമെന്നു തിരുവനന്തപുരത്തിനും നാമകരണം ചെയ്തുകൊണ്ടാണു് നാടകത്തെ കവി പുരോഗമിപ്പിക്കുന്നതു്. അക്കാലത്തെ—എന്നുവേണ്ട, ഏതു കാലത്തേയും—ഉദ്യോഗക്കയററത്തിനുള്ള ഉപായം താഴെച്ചേർക്കുന്ന ശ്ലോകത്തിൽ പൂർവപക്ഷച്ഛായയിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

"വേലച്ചെയ്യേല്ലൊടിഞ്ഞാലതിന്നുടെ ഫലമാ–
ഹന്ത! കർത്താവിനില്ല–
ക്കൂലിക്കായ് കൈ നിവക്കുന്നതു പുനരപരൻ;
ശ്ലാഘകൂടില്ലവന്നു്;
കാലത്തേ കാത്തുകാത്തങ്ങവിടവിടെ നട–
ന്നുള്ള പൊയ്യും പറഞ്ഞി–
ട്ടേലാനാകുന്നു കേചിൽച്ചില വലിയ പണി–
ക്കാളെടുക്കുന്ന കാലം."

ചുവടേ കാണുന്ന മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങൾക്കു് ആ ശ്ലോകംപോലെ ഇന്നും തിരുവനന്തപുരത്തും പരിസരപ്രദേശങ്ങളിലും പ്രസിദ്ധിയുണ്ടു്.

"ആൾജിബ്രാ മാഞ്ഞുപോയീ; മമ ഹൃദി മരുവു–
ന്നില്ല യൂക്ലിഡ്ഢു കുഞ്ഞേ!
മാജിക്കായ്ത്തീർന്നു മന്മാനസമതിനൊരു പെ–
ണ്ണെന്തു ചെയ്യേണ്ടു ഞാനും?
ലോജിക്കും ഞാൻ മറന്നൂ; ലവമപി ലവണം
വല്ല കാമ്പൊണ്ടിൽനിന്നും
യോജിപ്പിച്ചിട്ടെടുപ്പാനവശത പെരുതായ്–
പ്പോയിതയ്യോ! കെമിസ്ട്രി."

"കേസേ, പീസേ, വഴക്കേ, കുടിലത കുറയും
കക്ഷിയേ, സാക്ഷിയേ, കൈ–
ലേസേ, മൂക്കത്തു കോപത്തൊടു മരുവിടുമെൻ
കോർട്ടുകാരേ, കസേരേ!
മാസംതോറും പണം കിട്ടണമതിനു കടാ–
ക്ഷിക്കണേ നിങ്ങൾ തോന്ന്യാ–
വാസം കാട്ടൊല്ല; നഷ്ടത്തിനുമിട തരികിൽ–
ക്കാട്ടുവൻ രണ്ടു ചാട്ടം."

"മരച്ചീനി വെയ്പാനരയ്ക്കട്ടെ തേങ്ങാ;
പെരുക്കാലനും വന്നിരിക്കട്ടെ തിന്മാൻ;
ഉരിക്കാടിയിൽത്തെല്ലരിമുളിയിട്ടാൽ
തെരുക്കെത്തിളപ്പിച്ചൊരിക്കൽക്കുടിക്കാം."

"ചക്കിക്കള്ളൊരു ചട്ടിമൂഞ്ഞി പലനാൾ കണ്ടേൻ വെളിച്ചത്തു ഞാൻ
മൂക്കും താണുകഴിഞ്ഞ കണ്ണു കവിളും പപ്പിച്ചമാം കേശവും;
ഒക്കപ്പാടു വെറുപ്പു തോന്നി; നിറമോ കാക്കയ്ക്കു തുല്യം; മണം
മുക്കോത്തിക്കെതിരേതു നായ്ക്കളിവളെക്കണ്ടാൽക്കരയ്ക്കാത്തതും?"

"ചക്കിക്കും ചങ്കരന്നും സരസിജശരമാ–
ലേററമേററന്ന കുഴ–
ച്ചക്കയ്ക്കും ചേമ്പിന്നും താളിന്നുമപി തകര–
യ്ക്കും മരച്ചീനികാംക്കും
മൂക്കോന്മാർ പൂർണ്ണചന്ദ്രോദയസമയമപാ–
രാർണ്ണവേ പോയ് നിതാന്തം
തക്കത്തിൽക്കൈക്കലാക്കും ഝഷമതിന്നുമെവൻ
ഹേതു; സോവ്യാച്ചിവോ വഃ."

മജിസ്ട്രേട്ടിനേയും വിട്ടിട്ടില്ല.

"കീർത്ത്യാ പാരേഴരണ്ടും കരിയുടെ പൊടിയാൽ
പല്ലു മുപ്പത്തിരണ്ടും
വൃത്ത്യാ വീട്ടിന്റെ തൂണും ചുമരുമഥ വെളു–
ത്തേടനെക്കൊണ്ടു മുണ്ടും
നിത്യം ഭസ്മേന നെററിത്തടമപി ച നഖം
നാപിതൻകത്തിയാലും
സത്യം പാരം വെളുപ്പിച്ചിയലിനൊരു മജി–
സ്ട്രേട്ടു പാലിച്ചിടട്ടേ."

കല്പിതാംകോട്ടസംസ്ഥാനത്തിലെ ഒരു മജിസ്ട്രേട്ടാണ് അച്യുതമേനോൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ സുകുമാരന്റേയും, ഭാര്യ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മയുടെ സഹോദരന്റെ പുത്രിയായ മാധവിക്കുട്ടിയമ്മയുടേയും വിവാഹവേളയിൽ പല നാടകസെററുകാർ അഭിനയാർത്ഥികളായി അവരുടെ ഗൃഹത്തിൽ വന്നുചേരുന്നു. അച്യുതമേനോന്റെ ഭരിവസ്തുകാരനായ ചങ്കരന്റെയും മാധവിക്കുട്ടിയമ്മയുടെ അരിവസ്തുകാരിയായ ചക്കിയുടേയും വിവാഹവും ആ മുഹൂർത്തത്തിൽത്തന്നെയാണ് നടക്കുന്നതു്. അവരിൽ ഒരു നാടകസെററുകാരുടെ മാനേജർ കരിങ്കൽമണ്ഡപത്തിന്റെ പ്രശംസാപത്രം ഹാജരാക്കുന്നു. അതാണ് അടിയിൽ ചേർക്കുന്നതു്.

"ചൊല്ലേറും കുമ്പളങ്ങാഹാ ചയസരസമഹാ–
നാടകം കണ്ടശേഷം
ചെല്ലുന്നില്ലൊട്ടുമേ ചോറൊരു പനി കുളിരും
കൂടിയുണ്ടായെനിക്കു്;
ഇല്ലിപ്പാരിങ്കലിപ്പോളിതിനൊടു സമമാം
നാടകം പാർത്തുകണ്ടാ–
ലെല്ലാരും സമ്മതിച്ചീടണമിഹ ബൃഹതി–
പ്പിള്ളതാൻ കാളിദാസൻ"

ഈ ഘട്ടത്തിൽ കാശിനു കൊള്ളാത്ത നാടകങ്ങളെഴുതുന്ന ദുഷ്ടകവികളെ തർജ്ജനം ചെയ്യുവാൻ ശിവപാർഷദനായ കുംഭാണ്ഡൻ രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നു.

"രേരേ! നേരേ വരുവിൻ! കേരളഭൂഭാരനാടകക്കാരേ!
ഓരോന്നിതുകൊണ്ടേററാൽ നേരേ വരുമിന്നു നിങ്ങളെല്ലാരും"

എന്നു് അലറി ആർത്തടുക്കുന്ന ആ ഭൂതം

"പണ്ടത്തെക്കൃതി ഭാഷയാക്കിയവരെത്തല്ലീടുവോനല്ല ഞാൻ;
വേണ്ടുന്നോരറിവോടു നാടകമെഴുത്തായാലടിക്കില്ല ഞാൻ;
വീണ്ടും വൈദുഷിയുണ്ടു തെററുമെഴുതിപ്പോയെങ്കിലും പോട്ടെടാ;
വണ്ടിക്കാളകണക്കു വന്ന കവിമണ്ടന്മാർക്കു മണ്ടയ്ക്കടി"

എന്നു് ഒരുമാതിരി എഴുതാവുന്ന കവികളെ ആശ്വസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അപ്പോൾ ദുഷ്ടകവികൾ

"അയ്യയ്യോ! ഞങ്ങളെത്തല്ലല്ലേ കൊല്ലല്ലേ!
പാവങ്ങളാണേ പരമേശ്വരാ!
പൂരപ്പാട്ടുണ്ടാക്കി നേരം ചിലവിടാം
പോരുമിസ്സുരത്വം ഞങ്ങളോടേ!
നാരായണാ ഹരേ! നാരായണാ ഹരേ!
ആരാണ്ടോ ഞങ്ങളെത്തല്ലീടുന്നേ!
അല്പജ്ഞന്മാരായ നാടകക്കാർ ഞങ്ങൾ
കല്പിതാംകോട്ടീന്നു പൊയ്ക്കോള്ളാമേ"

എന്നു നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു് ഓടുന്നു. "വിദ്യാഭ്യാസം വിനാ നാടകമിനിയെഴുതിക്കൂട്ടുമോ നിങ്ങളെല്ലാം?" എന്നു കംഭാണ്ഡൻ പിന്നെയും ഗർജ്ജിച്ചു് ഇല്ലെന്നു് അവരെക്കൊണ്ടു സത്യം ചെയ്യിക്കുന്നു. ചക്കിയും ചങ്കരനും തമ്മിലുള്ള പ്രണയം ഹാസ്യഫലിതം വഴിഞ്ഞൊഴുകുന്ന പല ബീഭത്സരസങ്ങൾ വിജൃംഭിക്കുമാറു വർണ്ണിക്കുന്നു. വേറെയും പല രസകരങ്ങളായ ഭാഗങ്ങൾ ചക്കീചങ്കരത്തിലുണ്ടു്. ചുവടേ ചേർക്കുന്നതു ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മയുടെ രാമായണമാണു്.

"മയ്യേൽക്കണ്ണാൾ മനോജ്ഞാകൃതി മിഥിലസുതാ
രാമനെക്കേട്ടു മാര-
ത്തിയ്യിൽച്ചാടിച്ചിരം വെന്തഴലൊടുമൊരുനാ-
ളുച്ചയായോരുനേരം
പയ്യെപ്പയ്യെപ്പതുങ്ങീ രഘുവരഭവനം
തേടിയോടീയിടത്തേ-
ക്കയ്യിൽ തൈരെയംബകം മററതിലൊരു മഴവും
കൊണ്ടയോധ്യയ്ക്കുനേരേ."

അതു നങ്ങേലിയമ്മ എന്നൊരു സ്ത്രീ ഉണ്ടാക്കിയതാണെന്നും അതിന്നു് ആ സ്ത്രീക്കുള്ള സമാധാനം "ഇതിഹാസത്തിൽ കണ്ടതുപോലെ എഴുതിയാൽ നാടകമാകയില്ല. അതുകൊണ്ടു സീതതന്നെ അയോധ്യയ്ക്കു വന്നുവെന്നു പറഞ്ഞാലാണു് അധികം രസം. 'സ്വയമേവാഗതാ

വരാ' എന്നല്ലേ രസജ്ഞന്മാർ പറയുന്നതു്?'' എന്നുമാണത്രേ ലക്ഷ്മി ക്കുട്ടിയമ്മ വാദിക്കുന്നതു്. താഴെക്കാണുന്നതു് ഒരു നാടകത്തിലെ ശ്ലോകമാണു്.

''കൈലാസമന്ദ്രമതിലേക്കുവയസ്സമ്പ്പും
ശേഷക്രിയാദികൾ കഴിപ്പതിന്നു വയോധികതേ്വാം
ദാരിദ്ര്യമായ ജലധിയിൽക്കിടന്നു നീന്തുവാനും
സൃഷ്ടിച്ചിതു ചതുമുഖൻ ധരണീതലത്തിൽ നമസ്തുഭ്യായസ്തുഭ്യം നമഃ.''

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ കഴിഞ്ഞു ഭാഷയിലെ ഒന്നാമത്തെ ഫലിതസമ്രാട്ടു രാമക്കുറുപ്പുതന്നെയാണെന്നു പറയാം. ഇരുവനാട്ടു നാരായണൻനമ്പി യാക്കും ആ പീഠത്തിൽ അദ്ധ്യാസനത്തിനു് അവകാശമുണ്ടു്. അദ്ദേഹ ത്തിൻെറ ചക്കീചങ്കരവും ആയിടയ്ക്കാണല്ലോ ആവിർഭവിച്ചതു്. നിശി തവും നിർഭീകവും നിരങ്കുശവും നിരനുക്രോശവുമാണു് രാമക്കുറുപ്പിൻെറ ഫലിതം. അദ്ദേഹം പ്രശംസാപത്രങ്ങൾ ആക്കു കൊടുത്താലും അതിൽ ആത്മവഞ്ചനയുടെ കണികപോലും കാണാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവ യിലെല്ലാം അന്തർഭാഗത്തു മറെറാരത്ഥംകൂടി കാണും.

രാമക്കുറുപ്പിൻെറ ചില അഭിപ്രായങ്ങൾ:—ആംഗ്ലഭാഷാഭ്യസനം കൊണ്ടു സിദ്ധിക്കുന്ന ഫലങ്ങൾ ഗുണദോഷസമ്മിശ്രമായിരിക്കുമെന്നും ദോഷങ്ങളിൽ പ്രധാനം ഈശ്വരവിശ്വാസം ഇല്ലാതെയാകുന്നതാ ണെന്നും രാമക്കുറുപ്പിനു തോന്നിയിരുന്നു. ചക്കീചങ്കരത്തിലെ നാലാ മങ്കത്തിൽ അദ്ദേഹം ഇന്ദുലേഖയിലെ മാധവനേയും ഇന്ദുലേഖയേയും രങ്ഗത്തു പ്രവേശിപ്പിച്ച് അവരെക്കൊണ്ടു് ഇങ്ങനെ പറയിക്കുന്നു.

മാധവൻ: ''ഹാ കഷ്ടം! പ്രാണനാഥേ! മതവിഷയവിചാ–
രങ്ങളും നിൻെറ വാക്കും
ലോകേ സ്വീകാരയോഗ്യം പലതിവയകലെ–
ത്തള്ളിയല്ലോ പുരാ ഞാൻ.''

ഇന്ദുലേഖ: ''ആകട്ടേ ഹൂണഭാഷാപരിചയജനിതം
സൽഗുണംമാത്രമിപ്പോൾ
സ്തോകം ദോഷം വിനാ ചേൻറിതു ഭവതി;
നമുക്കിന്നിമേൽ ഭാഗ്യമല്ലോ.''

ആട്ടമാണു് നാടകത്തെക്കാൾ ആസ്വാദ്യമെന്നു് അദ്ദേഹം സുദൃഢമായി വിശ്വസിച്ചു.

''ആട്ടത്തിൽഗ്ഗോഷ്ഠിയുണ്ടെങ്കിലുമടി തുടയിൽ–
പ്പെട്ടു പൊട്ടിപ്പൊറിച്ചാ–
ലൊട്ടേറെക്കാലമായാലഭിനയവിഷയേ
ചെററു സാമത്ഥ്യമുണ്ടാം

ചാട്ടം നോട്ടം കലാശം തിരിവൊട്ട ചരിവും
ഹന്ത! താളത്തിൽ വേണം
പാട്ടും കൊട്ടും നിനച്ചാടണമതിനൊട്ട നേ–
രാകുമോ നാടകൗഘം?''

അമ്പലപ്പുഴ മാധവപ്പുതുവാൾ (1040–1123)—

ചരിത്രം:—മാധവപ്പുതുവാൾ അമ്പലപ്പുഴ വടക്കേമഠത്തിൽ കുഞ്ഞിക്കുട്ടിപ്പുതുവാൾസ്യാരുടേയും വടക്കൻപറവൂർ വന്നത്തു തേക്കുംകാട്ടിൽ ഒരിയിൽ വക്കീൽ രാമപ്പുതുവാളിൻേറയും ദ്വിതീയപുത്രനായി 1040–ാമാണ്ട മേടമാസത്തിൽ ഉത്രട്ടാതിനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു് അച്യുതപ്പുതുവാൾ എന്നൊരു ജ്യേഷ്ഠൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. രാമപ്പുതുവാളിനു വൈക്കത്തു തെക്കുംഭാഗത്തിൽ താമസമായിരുന്നതിനാൽ മാധവപ്പുതുവാളും അദ്ദേഹത്തോടുകൂടിത്തന്നെയാണു് പാർത്തിരുന്നതു്. അവിടെനിന്നു് അരിപ്പാട്ടു പോയി രാജരാജവർമ്മ മൂത്തകോയിത്തമ്പുരാനോടു് കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങൾ പഠിച്ചു. തിരിയെ വന്നതിനുമേൽ കുറേക്കാലം തരണനല്ലൂരില്ലത്തെ കാര്യസ്ഥനും തിരുവല്ലായിലെ ഒരു പ്രൈമറിസ്കൂളിൽ അദ്ധ്യാപകനുമായിരുന്നു. ഒടുവിൽ വൈക്കത്തായിരുന്നു അദ്ധ്യാപകവൃത്തി നോക്കിയിരുന്നതു്. 1070–ാമാണ്ട തിരുവനന്തപുരത്തു നടന്ന ഭാഷാപോഷിണീസഭായോഗത്തിൽ കവിതാവേഗപരീക്ഷയിൽ രണ്ടാം സമ്മാനത്തിനർഹനായി. പുതുവാൾ പരിഗ്രഹിച്ചതു മൂഴിക്കുളത്തു തേക്കുംകാട്ടിൽ എന്നുകൂടി പേരുള്ള പുത്തനറയ്ക്കൽ മഠത്തിൽ പാർവ്വതിപ്പുതുവാൾസ്യാരെയായിരുന്നു. അവരെ പാപ്പി എന്നു ബന്ധുക്കൾ വിളിച്ചുവന്നു. 1123 കർക്കടകം 23–ാംനു-യായിരുന്നു പുതുവാളിൻെറ മരണം.

കൃതികൾ:—വലിയ പഠിത്തമൊന്നുമില്ലെങ്കിലും വാസനയുള്ള ഒരു കവിയായിരുന്നു പുതുവാൾ. 1 വെണ്മണിക്കായിതം, 2 സഹസ്രകലശം ശീതങ്കൻതുള്ളൽ ഉത്തരഭാഗം, 3 ദുഷ്ഷന്തൻ, 4 സന്താനപ്രാർത്ഥന ഇവയാണു് പ്രധാനകൃതികൾ. വെണ്മണിക്കായിതം പേരുവയ്ക്കാതെ മലയാളമനോരമയിൽ ഖണ്ഡശഃ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അതു് അക്കാലത്തു വലിയ ഒച്ചപ്പാടുണ്ടാക്കി. പലരേയും പരോക്ഷമായി അധിക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ള അതിൻെറ പ്രണേതാവു് ആരെന്നു കണ്ടുപിടിക്കാൻ അനേകം കവികൾ ശ്രമിച്ചു. ''പാല്പായസമധുരിമ കോലുന്ന പദ്യപ്രവാഹം'' ആണു് അതെന്നു സൂക്ഷ്മഗ്രാഹിയായ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ എഴുതിയപ്പോൾ അവരുടെ സംശയം തീർന്നു. സചര്യാതനായ വെണ്മണി മഹൻനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്കുള്ള ഒരു കത്തിൻെറ രൂപത്തിലാണു് അതു രചിച്ചിട്ടുള്ളതു്. അതിൽ ഈഴവർക്കു് അഭിമാനഭഞ്ജകമായി ഒരു പ്രയോഗമുണ്ടെന്നു മൂലൂർ പത്മനാഭപ്പണിക്കർക്കു തോന്നി. അദ്ദേഹം പരേതനായ പി. കെ. കൃഷ്ണൻവൈദ്യനും ഒരു കത്തെഴുതി. ''ആമൂലാഗ്രമബന്ധസംഘടിതമാമിക്കായിതം'' എന്നു

പൂതുവാളിന്റെ കവിതയെ പണിക്കർ ഭർത്സിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വെണ്മണി ക്കായിതം പുസ്തകമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടില്ല. സന്താനപ്രാൎത്ഥന തനിക്കു് ഒരു പുത്രി ജനിക്കുവാൻവേണ്ടി എഴുതിയ ഒരു പ്രാൎത്ഥനാശത കമാണു്. കവിതയുടെ രീതി കാണിക്കുവാൻ സഹസ്രശതകത്തിൽ നിന്നു് ഏതാനും വരികൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

"വൈക്കത്തു മേവുന്ന മുക്കണ്ണനാം പെരു-
ന്തൃക്കോവിലപ്പന്റെ പാൎവ്വതീദേവിയിൽ
ചിക്കെന്നു രണ്ടായിരത്തിലുമപ്പുറം
മക്കളുണ്ടായവരൊക്കെഗ്ഗണപതി-
ക്കൊക്കുന്ന മട്ടിലായ് കുമ്പ വീൎത്തുള്ളവ-
രിക്കണ്ട ഭൂസുരരെന്നു കാണുന്നവ-
ൎക്കൊക്കുന്നില്പരം സന്ദേഹമുണ്ടാക്കി-
വച്ചുംവിധം കിഴക്കും വടക്കുംകൂടി
വെക്കം വെളിയിലക്കൈ കഴകീടുവാൻ
തിക്കിത്തിരക്കിപ്പുറപ്പെട്ടിടുന്നതാ-
മിക്കാഴ്ച കാണ്മവാൻ സാധിച്ചിടാത്തതാ-
മക്കണ്ണു കണ്ണല്ല സന്ദേഹമില്ല മേ.
ഇക്കാലമില്ലൊഴിവുദ്യോഗമേകുവാൻ
നില്ക്കേണ്ട പോകെന്നു ചൊല്ലുന്ന നിൎദ്ദയൻ
പേഷ്കാരുതന്നുടെ പിന്നൂടൊഴിക്കാതെ
പോയ്ക്കാത്തുനില്ക്കുന്ന മാലോകരെപ്പോലെ
മൂക്കു മുട്ടെബ്ഭുജിച്ചെന്നതു കാരണ-
മോക്കിലാമാശയം പക്വാശയത്തിലും
തക്കമില്ലിപ്പോൾക്കടന്നുകൊൾവാനെന്നു
തക്കിച്ചിടത്തുപുറത്തുള്ള കോപ്പുകൾ
ഒക്കെയുമന്തണാധീശ്വരന്മാരുടേ
നൽക്കുമ്പതന്നകത്തേയ്ക്കു പോയീടുവാൻ
ലാക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നതു
നോക്കുന്നവൎക്കൊരു ശങ്കയുണ്ടായ്വരും."

വി. കൃഷ്ണൻതമ്പി (1065-1113)—കുടുംബവും ജനനവും:—തിരുവനന്തപുരത്തു പാൽക്കുളങ്ങരയിൽ കൈപ്പള്ളി എന്ന പേരിൽ സുപ്രസിദ്ധമായ ഒരു നായർഭവനമുണ്ടു്. വീരമാൎത്താണ്ഡവൎമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ കാലത്തുതന്നെ ബഹുമാന്യമായ ഒരു നിലയിൽ എത്തിയിരുന്ന ആ ഭവനത്തിലെ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മ എന്ന സ്ത്രീയെ നാഗരുകോവിൽ അമ്മവീട്ടിൽ കല്യാണിക്കുട്ടിയമ്മച്ചിയുടെ ആഗമനത്തോടു കൂടി ഇരിങ്ങാലക്കുട നടവരമ്പത്തുനിന്നു തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു പോന്ന കൃഷ്ണൻനായർ വിവാഹം ചെയ്തു. കൃഷ്ണൻനായർ കൃഷ്ണപിള്ള എന്ന

പേരിൽ ആ അമ്മവീട്ടിലെ വിചാരിപ്പുകാരനായിത്തീൎന്നു. ആ ദാമ്പത്യബന്ധത്തിന്റെ ഫലമായി കാത്യായനിയമ്മ, കല്യാണിയമ്മ, ഭാഗീരഥിയമ്മ എന്ന മൂന്നു സ്ത്രീസന്താനങ്ങളും ഒടുവിൽ ഒരു പുരുഷസന്താനവും ജനിച്ചു. 1065–ാമാണ്ടു ധനുമാസം ആയില്യംനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ച ആ ആൺകുട്ടിയാണു് കൃഷ്ണൻതമ്പി. കുട്ടൻ എന്ന പേരിലായിരുന്നു ബാല്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ വിളിച്ചിരുന്നതു്.

ബാല്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—1074–ാമാണ്ടു മൂത്ത ജ്യേഷ്ഠത്തി ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ പത്നിയായതോടുകൂടി കൈപ്പള്ളി കുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങളെല്ലാം പൂൎവ്വാചാരമനുസരിച്ചു വടശ്ശേരി അമ്മവീട്ടിലേക്കു ദത്തെടുക്കപ്പെട്ടു. അങ്ങനെ നമ്മുടെ കഥാപുരുഷൻ വടശ്ശേരി (വ:) കൃഷ്ണൻതമ്പിയായി. രംഗയ്യങ്കാർ ശാസ്ത്രിയായിരുന്നു ആദ്യത്തെ ഗുരു. ഗൃഹത്തിൽ മലയാളവും ഇംഗ്ലീഷും പഠിപ്പിക്കുന്നതിനു രാമകൃഷ്ണപിള്ള എന്ന മറെറാരു അധ്യാപകനുണ്ടായിരുന്നു. മൂന്നാം ഫാറം വരെ തിരുവനന്തപുരത്തു നേററീവ് ഹൈസ്ക്കൂളിൽ ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ചതിനുശേഷം ഗവൺമെൻറ്ഹൈസ്ക്കൂളിൽ ചേൎന്നു. മഹാരാജാവിന്റെ പുത്രൻ ശ്രീവേലായുധൻതമ്പിയെ സംസ്കൃതം പഠിപ്പിക്കുവാൻ 1077–ൽ കെ. സി. കേശവപിള്ള നിയുക്തനായി എന്നു മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആ ഗുരുനാഥനിൽനിന്നു സാഹിത്യവും സംഗീതവും അഭ്യസിക്കുവാനുള്ള ഭാഗ്യം കൃഷ്ണൻതമ്പിക്കു സിദ്ധിച്ചു. അവ രണ്ടിലും അനുകൂലമായ വാസന തമ്പി കുട്ടിക്കാലംമുതല്ക്കുതന്നെ പ്രദൎശിപ്പിച്ചുവന്നിരുന്നു എന്നുള്ള വസ്തുത പ്രകൃതത്തിൽ വക്തവ്യമാണു്. അഞ്ചാം ഫാറത്തിൽ പഠിക്കുമ്പോൾ വെങ്കടരാമയ്യങ്കാർ രാമകൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കുപകരം തമ്പിയുടെ ഗൃഹാധ്യാപകനായി. 1078–ൽ അച്ഛൻ മരിച്ചു. 1083–ൽ മട്രിക്കുലേഷൻപരീക്ഷയിൽ വിജയിയായി. അതിനുമുൻപു തന്നെ ആ കൊല്ലത്തിൽ കന്യാകുമാരിക്കു പോയിരുന്നപ്പോൾ അവിടത്തെ ദേവിയെ സ്തുതിച്ചു് ഒരു കുമ്മി അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

“കന്യാകുമാരിയിൽ മേവിടുന്ന
ധന്യേ! ഭഗവതി! ലോകനാഥേ!
സുരജനവന്ദ്യേ! ഭുവി ദുഷ്ട–ഹരേ! ഹരകന്യേ!
പരമുരുദുരിതമെന്യേ ഞങ്ങളെ നീ
പരിതാപമതൊരു കാലവു–
മരികിലണഞ്ഞിടാതുള്ളവണ്ണം–നന്നായ്
പെരുകിയ മോദേന കാത്തിടേണം”

എന്നതു് ആ കുമ്മിയിലെ ഒരു ചരണമാണു്. എഫ്. ഏ. പരീക്ഷയിൽ ഒരു കൊല്ലം പരാജിതനായെങ്കിലും അടുത്ത കൊല്ലം അതിനു പകരം ഏൎപ്പെടുത്തിയ ഇൻടർമീഡിയേററുപരീക്ഷയിൽ പ്രശസ്തമായ വിജയം നേടി വിദ്യാൎത്ഥിവേതനത്തിനു് അൎഹനായി. പരിഷ്കരിച്ച പാഠപദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള ആദ്യത്തെ ബി. ഏ. പരീക്ഷയിൽ സംസ്കൃതവും

മലയാളവും ഐച്ഛികവിഷയങ്ങളായി സ്വീകരിച്ചു ജയിച്ചു. തദനന്തരം 1088-ൽ ആ വിദ്യാലയം വിട്ടു. 1086-ൽ തമ്പി തിരുവട്ടാററമ്മവീട്ടിലെ രുക്മിണിപ്പിള്ളക്കൊച്ചമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു.

വിദേശയാത്ര:—ബി. എ. ബിരുദം സമ്പാദിച്ചതിനുമേൽ സ്വല്പകാലം ഹജൂരാപ്പീസിൽ ഗുമസ്തനായി പണി നോക്കി. അതിനുമേൽ 1090-ൽത്തന്നെ ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി ഇംഗ്ലണ്ടിലേക്കു പോയി. അക്കാലത്തു് ഐർലാൻഡിൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പ്രക്ഷോഭണം തീവ്രമായി നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യകാംക്ഷിയും സാധുജനാനുകമ്പിയുമായ തമ്പി താൻ അധ്യയനം തുടൻകൊണ്ടിരുന്ന ഓക്സ്ഫോഡ് ബേലിയൽകാളേജ് വിട്ടു് 1091-ൽ സമരരംഗത്തിലേക്കു കുതിച്ചുപാഞ്ഞു. തന്നിമിത്തം 1092-ൽ ഇംഗ്ലണ്ടിലെ പഠിത്തം വിട്ടു ബിരുദമൊന്നുംകൂടാതെ തിരിയെപ്പോരേണ്ടിവന്നു എന്നു ചുരുക്കത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ മതിയാകുന്നതാണല്ലോ. ബിരുദഭൂഷിതനല്ലെങ്കിലും വിജ്ഞാനസമ്പന്നനായിത്തന്നെയാണു് ആ ധിഷണാശാലി മടങ്ങിവന്നതു്.

ഔദ്യോഗികജീവിതം:—കൈപ്പള്ളിയിൽ വീണ്ടും താമസം തുടങ്ങിയതിനുമേൽ വാല്മീകിരാമായണം നിത്യപാരായണം ചെയ്യുന്നതിൽ തമ്പി ഉത്സുകനായിത്തീർന്നു. സംസ്കൃതത്തിൻെറ അഭ്യുന്നതിയിൽ അത്യധികം അഭിനിവേശമുണ്ടായിരുന്ന അദ്ദേഹം 1093-ൽ ഗവമ്മെൻറ് സംസ്കൃതമഹാപാഠശാലയുടെ അധ്യക്ഷപദത്തിൽ നിയമിക്കപ്പെട്ടു. അതു തമ്പിക്കും കാളേജിനും ഒരുപോലെ ഉൽകഷ്ത്തിനുള്ള മാഗ്ഗമായി പരിണമിച്ചു. എ. ആർ. രാജരാജവമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ അതിനു മൂൻപുതന്നെ ഗവമ്മെൻറിലേക്കു സമപ്പിച്ചിരുന്ന പുതിയ പദ്ധതി തമ്പി നടപ്പിലാക്കി. ഇംഗ്ലീഷ്, ചരിത്രം, രസതന്ത്രം, ക്ഷേത്രഗണിതം മുതലായ പാശ്ചാത്യവിദ്യാവിഷയങ്ങാംകൂടി വിദ്യാത്ഥികളെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനു് അതിൽ വേണ്ട വ്യവസ്ഥയുണ്ടായിരുന്നു. ശുഷ്കശാസ്ത്രിമാർ എന്നുള്ള അവഹേളനത്തിനു പാത്രീഭവിച്ചു് അവർ ജീവിതമത്സരത്തിൽ പുറന്തള്ളപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനു തമ്പി നിപുണമായി ശ്രമിച്ചു പ്രതിവിധി ഉണ്ടാക്കി. കോട്ടയ്ക്കകത്തുനിന്നു കാളേജുതന്നെ മാററി വെളിയിൽ സ്ഥാപിച്ചു ജാതിമതഭേദംകൂടാതെ അതിൽ എല്ലാ അധ്യേതാക്കന്മാക്കും പ്രവേശനം നല്കി. തിരുവിതാംകൂറിൽ പല സ്ഥലങ്ങളിലും സംസ്കൃതപാഠശാലകാം ഉത്ഭവിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രധാന കാരണം അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രചോദനമായിരുന്നു. കൈപ്പള്ളിയിൽ താമസിക്കുമ്പോാം കെ. സാംബശിവശാസ്ത്രിയുടെ അടുക്കൽ സംസ്കൃതവ്യാകരണത്തിലെ ചില ഉൽഗ്രന്ഥങ്ങാം പഠിച്ചു. പാഠശാലയിൽ അധ്യാപകന്മാരായിരുന്ന മററു ചില ശാസ്ത്രിമാരുമായുള്ള സമ്പക്കം കൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ വൈദുഷ്യം വദ്ധിച്ചു. 1096-ൽ രുക്മിണിപ്പിള്ളക്കൊച്ചമ്മ മരിച്ചപ്പോാം ആ സാധ്വിയുടെ സഹോദരി ഭഗവതിപ്പിള്ളക്കൊച്ചമ്മയെ പരിഗ്രഹിച്ചു. ആ അമ്മ ഭവാനി എന്ന പേരിലും അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. 1099-ൽ ശ്രീമൂലംതിരുനാാം മഹാരാജാവുതിരു

മനസ്സുകൊണ്ടു നാടുനീങ്ങി. 1100-ാമാണ്ടു മാതാവും പരഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. 1102-ൽ കടൽപ്പുറത്തു ശംഖിൻമുഖത്തു് ഒരു ഗൃഹം പണിയിച്ചു് അവിടെ താമസം തുടങ്ങി. 1109-ൽ തമ്പി ഗവമ്മെൻറ് ആർട്ട്സ്കാളേജിലെ പൗരസ്ത്യഭാഷാപര്യവേക്ഷകനായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. ആ സ്ഥാനലാഭത്തിനുമേൽ തമിഴും ശാസ്ത്രീയരീതിയിൽ പഠിച്ചു. പല ശുഭപ്രതീക്ഷകളോടുകൂടിയാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ആ നൂതനപദവിയെ സകലഭാഷാഭിമാനികളും ഉററുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നതു്. എന്നാൽ ഈശ്വരേച്ഛ മറിച്ചായിരുന്നു. 1113-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 22-ാംനു- താൻ ജീവിതതുല്യമായി സ്നേഹിച്ച തൻെറ കാളേജിൽ ഒരു വിദ്യാർത്ഥിസമ്മേളനത്തിൽ പ്രസംഗിച്ചുകൊണ്ടുനില്ക്കുന്ന അവസരത്തിൽ രക്തസമ്മർദ്ദംനിമിത്തം കഥാവശേഷനായിത്തീരുകയാണ് ചെയ്തതു്. ഒടുവിൽ എട്ടു കൊല്ലത്തോളം അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഹൃദയം അന്തർമ്മുഖമായി വികസിച്ചിരുന്നു എന്നുള്ളതിനു ചില ലക്ഷ്യങ്ങൾ അദ്ദേഹം അക്കാലത്തുണ്ടാക്കിയ കൃതികളിൽ കാണ്മാനുണ്ടു്.

സ്വഭാവം:—കൃഷ്ണൻതമ്പിയുടെ സ്വഭാവഗുണത്തെപ്പററി സ്വല്പമൊന്നു് ഉപന്യസിക്കുന്നതിനു് ഇതാണല്ലോ അവസരം. വിജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെക്കാളധികം ശ്രദ്ധാലുവായിരുന്ന ഒരു പ്രഭുകുമാരനെ കാണ്മാൻ വളരെ പ്രയാസമുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ അഭിനന്ദനീയമായ സ്വാതന്ത്ര്യേച്ഛയെപ്പററി സൂചിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു. എത്ര ധനം വേണമെങ്കിലും സഞ്ചയിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു യാതൊരു പ്രയാസവുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ അതിലേക്കു് അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും യാതൊരു പരിശ്രമവും ചെയ്തിരുന്നില്ല. ഒരാളോടു് ഒന്നു ചോദിച്ചു വാങ്ങുക എന്നതു് അദ്ദേഹത്തിനു പാരതന്ത്ര്യത്തിൻെറ പ്രകാരാന്തരമായി തോന്നിയിരുന്നു. തൻെറ കൈവശം വന്നുചേരുന്ന ധനം അന്യാർത്ഥമായി വിനിയോഗിച്ചു് അദ്ദേഹം ചരിതാർത്ഥനായി; ആ വിഷയത്തിൽ 'നാളത്തെക്കാര്യമോ' എന്നുള്ള പ്രശ്നം അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഹൃദയത്തെ പീഡിപ്പിച്ചതേയില്ല. എത്ര എളിയ നിലയിലുള്ള ആളുകളോടും സമഭാവനയിൽ പെരുമാറുവാൻ നിർമ്മലഹൃദയനായ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന വൈഭവം ജന്മസിദ്ധമെന്നുതന്നെ പറയണം. ആദ്യംമുതല്ക്കുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രവണത സ്ഥിതിസമത്വത്തിലേക്കു (സോഷ്യലിസം) ആയിരുന്നുവെങ്കിലും അദ്ദേഹം ഉയന്നവരെ അധഃപതിപ്പിക്കുകയല്ല, അധഃസ്ഥിതരെ ഉയർത്തുകയാണ് അതിൻെറ ശാശ്വതസ്ഥാപനത്തിനുള്ള മാർഗ്ഗമെന്നു ദൃഢമായി വിശ്വസിച്ചിരുന്നു.

കലാപോഷണം:—കൃഷ്ണൻതമ്പിയെ നാം ഒരു കവി, വാഗ്ഗേയകാരൻ, പ്രഹസനപ്രണേതാവു്, ഗദ്യകർത്താവു്, കലാപ്രവർത്തകൻ എന്നിങ്ങനെ പല നിലകളിൽ സാഭിമാനം സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. കേരളീയദൃശ്യകലകളെ കാലാനുകൂലമായി പരിഷ്കരിച്ചു പോഷിപ്പിക്കുന്നതിനു് അദ്ദേഹം അനവരതം ബദ്ധശ്രദ്ധനായിരുന്നു. ശീമയിൽനിന്നു

തിരിയെ വന്നതിൽപ്പിന്നീട് അതു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജീവിതവ്രതമായിത്തീന്നു. കലാവിലാസം എന്നൊരു സമാജം അതിലേക്കുവേണ്ടി ഏർപ്പെടുത്തി. പിന്നീടു കഥകളിക്ലബ്ബ് സ്ഥാപിച്ചു. രാത്രി ആറു മണിമുതൽ ഒൻപതു മണിവരെയുള്ള സമയംമാത്രമേ ഓരോ ദിവസത്തെ കഥകളിക്കു വിനിയോഗിച്ചിരുന്നുള്ളു. ഒന്നിലധികം കഥകളിൽനിന്നു ചില രംഗങ്ങൾമാത്രം ചില ദിവസങ്ങളിൽ പ്രദശിപ്പിച്ചു. അങ്ങനെ ഓരോ കഥയും ചുരുക്കി പ്രശസ്തരായ നടന്മാരെയും മററുള്ള മേളക്കാരെയും വരുത്തി താൻതന്നെ ആദ്യവസാനം അണിയറയിൽനിന്നുകൊണ്ടു വേണ്ട ഉപദേശങ്ങൾ നല്കി തമ്പി കഥകളിയുടെ മാഹാത്മ്യത്തെ കൃത്യാന്തരവ്യാപൃതരായ പൊതുജനങ്ങൾക്കും അവരിൽ അസംസ്കൃതമതികൾക്കുംകൂടി ആകഷകമായി തോന്നത്തക്കവിധത്തിൽ ചിട്ടപ്പെടുത്തി. അതിലേക്കുള്ള കായക്ലേശത്തെയോ ധനവ്യയത്തെയോ സാരമായി ഗണിച്ചില്ല. ആ പുരാതനദൃശ്യകലയുടെ പുനരുദ്ധാരണത്തിൽ തമ്പിക്കും ഒരു മഹനീയമായ സ്ഥാനത്തിനവകാശമുണ്ടു്. കഥകളിക്ലബ്ബ് ഇന്നും അദ്ദേഹത്തിൻെറ സ്മാരകമായി തിരുവനന്തപുരത്തെ കലാപ്രണയികൾ ഒരുത്സവംപോലെ ആഘോഷിക്കുന്നുണ്ടു്. 1111-ൽ സഹൃദയ എന്നൊരു മാസിക തുടങ്ങിച്ചു് അതു് ഉൽകൃഷ്ടമായ രീതിയിൽ കുറേക്കാലം നടത്തിച്ചു.

കൃതികൾ:—കൃഷ്ണൻതമ്പി സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലും പദ്യമയമായും ഗദ്യമയമായും പദ്യഗദ്യോഭയമയമായും പല കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവയിൽ ചിലതു് അച്ചടിച്ചിട്ടില്ല. താഴെ കുറിക്കുന്ന വാങ്മയങ്ങൾ അദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കിയവയാണു്. 1 ലളിത, 2 അജ്ഞാതവാസം, 3 പേടികാസന്യാസി, 4 ദ്രൗപദീവിജയം എന്നീ നാലു് ഏകാങ്കനാടകങ്ങളും, 5 ശ്രീരാമകൃഷ്ണചരിതം ഗേയപ്രബന്ധവും (1106), 6 പാദുകാപട്ടാഭിഷേകവും സംസ്കൃതകൃതികളാകുന്നു. 7 മുദ്രാരാക്ഷസനാടകത്തെ സംക്ഷേപിച്ചു തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു ഭാഷാകൃതിയാണു് ചാണക്യൻ (1096). 8 ഷഷ്ടിപൂർത്തിദപ്പണം (1093), ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ മഹാരാജാവിൻെറ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തി സംബന്ധിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ഗാനകാവ്യമാകുന്നു. 9 ഭാഷയിൽ ഹരികഥാകാലക്ഷേപത്തിനുവേണ്ടി രചിച്ച ഗദ്യഗേയസമ്മിളിതമായ ഒരു കൃതിയാണു് ധ്രുവചരിതം. 10 വല്ലീകുമാരം, 11 ചൂഡാമണി, 12 താടകാവധം ഇവ അദ്ദേഹത്തിൻെറ മൂന്നു് ആട്ടക്കഥകളാണു്. 13 കപാലകുണ്ഡല, 14 സൗദാമിനി ഇവ നോവലുകളാകുന്നു. ബങ്കിമചന്ദ്രചതോപാധ്യായൻ ബംഗാളിയിൽ രചിച്ച സുപ്രസിദ്ധമായ മൂലഗ്രന്ഥത്തിൻെറ ആംഗലഭാഷാനുവാദം വായിച്ചു കഥാവസ്തു ഗ്രഹിച്ചു നിമ്മിച്ച ഒരു സ്വതന്ത്രകൃതിയാണതു്. തമ്പി ആദ്യമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പുസ്തകവും അതുതന്നെയാണു്. 15 വിധിയന്ത്രത്തിരിപ്പു്, 16 കമലത്തിൻെറ കന്നിക്കേസ്, 17 മരതകമാല, 18 ഭാരതിക്കുട്ടി, 19 പ്രതിക്രിയ, 20 മുളാണിനി അഥവാ ഇന്നത്തെ വനിത ഇവയെല്ലാം പ്രഹസനങ്ങളാകുന്നു. തമ്പി

സംസ്കൃതപാഠശാലാദ്ധ്യാപകനായതുമുതൽ കൊല്ലന്തോറും ഓരോ പ്രഹസനം എഴുതുകയും അതു വിദ്യാർത്ഥികളെക്കൊണ്ടു് അഭിനയിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക പതിവായിരുന്നു. 21 ഉർവ്വശി, വിക്രമോർവ്വശീയം കഥയിൽ സ്വല്പം വ്യത്യാസം വരുത്തി കേകാവൃത്തത്തിൽമാത്രം പദ്യങ്ങൾ ഘടിപ്പിച്ചു പാശ്ചാത്യരീതിയിൽ ഗദ്യത്തിന്റെ സ്പർശംകൂടാതെ എഴുതീട്ടുള്ള ഒരു നവീനനാടകമാകുന്നു. അതിൽ നാലു രംഗങ്ങളേ ഉള്ളു. 22 നളിനി ഒരു ചെറുകഥയാണു്. ആദ്യം സംസ്കൃതത്തിൽ എഴുതിയ ലളിത തമ്പി പിന്നീടു് ഇംഗ്ലീഷിലും മലയാളത്തിലുംകൂടി തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. അക്ബറുടെ സേനാനിയായ മാനസിംഹൻ കുലധർമ്മമായ വേശ്യാവൃത്തിയിൽ വിമുഖിയായ ലളിതയെ ലോകാപവാദത്തിൽ ചകിതനായി വിവാഹം ചെയ്യാത്തതിനാൽ ആ നായിക പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യുന്നു.

"ആചാരമാം സ്മൃതികലോജ്ജ്വലരാജമാർഗ്ഗ-
മെത്തിസ്സധൈര്യമുലകിൽപ്പെരിയോർ ഗമിപ്പു;
കീടങ്ങൾ പാദഹതിയേററു നുറുങ്ങിയേതാ-
നെന്നാകിലാക്കു പഴിയാക്കു ഗുണാപകർഷം?"

എന്ന പാഠമാണു് കവി നമ്മെ ഈ ഏകാങ്കനാടകത്തിൽനിന്നു ചഠിപ്പിക്കുന്നതു്. ശ്രീരാമകൃഷ്ണചരിതംപോലെ 23 ധ്രുവചരിതവും, 24 ശ്രീകൃഷ്ണാവതാരവും ഹരികഥാകാലക്ഷേപക്കാർക്കുവേണ്ടി എഴുതിയ വാഗ്ഗേയങ്ങളുമാകുന്നു. ചില പുസ്തകങ്ങളെപ്പററിമാത്രം അല്പം പ്രസ്താവിക്കാം.

സംസ്കൃതകൃതികൾ—ശ്രീരാമകൃഷ്ണചരിതം:—

എനിക്കു വളരെ ബോധിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കൃതിയാണു് ശ്രീരാമകൃഷ്ണചരിതം. കവി ശങ്കരഭഗവൽപാദരുടെ സ്വാദിഷ്ഠങ്ങളായ വാങ്മയങ്ങൾ ആസ്വദിച്ചു് അദ്വൈതവേദാന്തത്തിൽ നിഷ്ണാതനായി ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസന്റെ ഉപദേശപദ്ധതിയിൽ ഉന്മുഖനായതിനുമേൽ രചിച്ച ഒരു ഗേയകാവ്യമാണു് പ്രസ്തുതകൃതി എന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. അദ്ദേഹത്തിനു സംസ്കൃതഭാഷയിലുണ്ടായിരുന്ന പാണ്ഡിത്യത്തിനും കവിത്വത്തിനും പരമോദാഹരണമായും അതു പ്രകാശിക്കുന്നു. നോക്കുക ചില ഭാഗങ്ങൾ.

"ശശ്വദഭ്യാപ്രിയമാണസ്യ പ്രാരംഭശതശാലിനഃ
ന കിഞ്ചിൽ കൃതോ ഹന്ത! ദ്വാത്രിംശന്മേ ഗതാസ്സമാഃ.

കാലേന വഹതാ നീതഃ പ്ലവമാന ഇതസ്തതഃ
കാര്യമാണോവശഃ കർമ്മ സഹസ്രമനയം വയഃ.

കരോതു കിം വാ കോ വാത്ര സംസാരേ പരവാൻ നരഃ
യത്ര ഭോക്താ ച ഭുക്തം ച ഭോജനഞ്ചാപി ഭംഗുരം.

ചൂർണ്ണീഭവന്തി ജ്യോതീംഷി ച്യവന്തേതിമഹാന്ത്യപി
ആപദ്യതേ വ്യയസ്സിന്ധോർഗ്ലാനിസ്സുമനസാമപി.

ഓജസ്തേജസ്സൗകുമാര്യം സൗജന്യം വാ ന ജാതു ചേൽ
കാലാഭിഭവതോ ഗുപ്തം സംസാരേ കസ്യ വാ രതിഃ.''
(ആമുഖം)

''അതുലാ കില ശിശുകേളികലാ–ഖില–
ജനതാവിസ്മയഭ്രതിവിമലാ
കലയതി പരിതോ ബാലകദംബം
രചയതി സ മുദാ വിവിധം ബിംബം.
ഗുംഫതി മാലാഃ കുസുമകലാപൈ–
ർഗ്ഗായതി നൃത്യതി ചാച്ച്രതി ദീപൈഃ. (അതുലാ)

ശൃണോതി സതതം കഥകൈഃ കഥിതം
മധുരിപുചരിതം മധുരസഭരിതം
കുരുതേ സമുചിതപാത്രവിധാനം
രൂപയതേസൗ സകലമധീനം. (അതുലാ)''

താഴെക്കാണുന്ന ഗാനം പേടികാസന്യാസിയിൽ ഉള്ളതാണ്.

''ഭവതു സുഖീ ന കഥം നരോ ഭുവി
ഭവതു സുഖീ ന കഥം?
കാലേ കലയൻ ഘനമഭിമാനം
ക്ലേശശതാകുലിതോ നരോ ഭുവി (ഭവതു)

ഭൂസുരപഞ്ചമപണ്ഡിതപാമര–
ഭേദവിചാരപരോ നരോ ഭുവി (ഭവതു)

സ്മാരം സ്മാരം സ്ത്രൈണം ജനനീം
യോ മനുതേ ന സദാ നരോ ഭുവി. (ഭവതു)''

സംസ്കൃതത്തിൽ ശ്ലോകവും ഗാനവുംപോലെ, ഗദ്യവും തമ്പിക്കു സമഞ്ജസമായി രചിക്കുവാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നു. ദ്രൗപദീവിജയത്തിലെ ചില വാക്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ച് ഈ വസ്തുത തെളിയിക്കാം.

''ദുര്യോധനഃ—ജാതാന്ധേന യദർദ്ധം രാജ്യം താതേന പാണ്ഡവേഭ്യോ ദത്തം?

ദുശ്ശാസനഃ—(സദന്തഘട്ടനം) ജാനാമ്യാര്യ! ജാനാമി. തസ്യ ഗോകുലാധമസ്യ ഐന്ദ്രജാലികസ്യ കുടിലതന്ത്രസ്യ കൃഷ്ണസ്യ ഭീഷണവചനാദ്ഭീതസ്താതഃ. തസ്മാല്ലഘുതരമപഹൃതം അർദ്ധരാജ്യം പാണ്ഡുപുത്രൈഃ. ഹാ! കിമർദ്ധരാജ്യമിതി സർവ്വമപി പൗരുഷം ഹൃതം കുരൂണാം.

ദുര്യോ—സാധൂക്തം വത്സ! അധീശ്വരത്വം നാമ അവിഭാജ്യം വസ്തു. തത്രാർദ്ധേ ഗതേ സർവ്വം ഗതം. തത ഏവാഹം ശോചാമി. (സശോകം) കാ ഗതിഃ?

ദൃശ്ശാ—ഹാ! മഹദത്യാഹിതമാപതിതം കുരുവംശസ്യ, അന്ധേന നീതഃ കുരുമഹാരാജഃ; തേനാസ്മ്യഹം നീതഃ. (കുപിതഃ) കാ ഗതിഃ?''

ഭാഷാകൃതികൾ—ചാണക്യൻ:—മൂലകൃതിയായ മുദ്രാരാക്ഷസത്തിലെ കഥാസംഗ്രഹണത്തിലും അതിന്റെ വിവൎത്തനത്തിലും തമ്പി വിജയം പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ ചുവടേ ചേൎക്കുന്നു.

''മങ്ങാതൈശ്വര്യമാളും പതിയെയുലകു സേ-
വിക്കുമൎത്ഥാശമൂലം;
തങ്ങാവുണ്ടാം വിപത്തിൽച്ചിലരവനുദയം
മേൽ വരാമെന്നുറച്ചും;
എങ്ങാനുണ്ടോ ഭവാൻപോൽ കൃതമുപകൃതിയോ-
ൎത്താസ്ഥയാ സ്വാൎത്ഥലേശം
പൊങ്ങാതേ നാഥകാര്യാകുലത കലരുവോൻ
നാഥനിര്യാണശേഷം?''

''കുതിക്കുന്നൂ ബന്ധിച്ചൊരു ശിഖയുതിപ്പാൻ കരമിതാ;
കൊതിക്കുന്നൂ വീണ്ടും ശപഥപഥചര്യക്കു ചരണം;
മുതിർന്നു നീ നന്ദപ്പരിഷയുടെ വെണ്ണീറിൽ മുഴുതി-
പ്പതിഞ്ഞോരെൻകോപജ്വലനനെയുണൎത്താൻ വിധിവശൻ.''

ഭാഷാവാഗ്ഗേയങ്ങൾ:—

''വിലസീടുന്നുതേ സുന്ദരം മധുരാപുരം
വിജിതസുരേന്ദ്രമന്ദിരം
വിശ്വവിശ്രുതിചേരും യാദവവീരരാൽ
വിഗതകല്മഷം പരിപാലിതം പാവനം (വിലസീ)

സതതഹേഷിതതുരഗപാളീകരിവരാളിനിഷേവിതം
ശ്രുതിവിശാരദമുഖരിതം സുരസുന്ദരീസദനായിതം
നയനമോഹനലളിതനൎത്തനമുരളമദ്ദളനിനാദിതം
മലയമാരുതസതതകമ്പിതമഞ്ജുകുഞ്ജാവലിപരീതം (വിലസീ)''
(ശ്രീകൃഷ്ണാവതാരം)

ഏറാവും ഹൃദയാകൎഷകമായ ഒരു കൃതിയാണ് ധ്രുവചരിതം. ഒരു പാട്ടിൽ ചില ചരണങ്ങൾ പകൎത്തുന്നു.

''കണ്ടുകൊണ്ടേനേ ഞാൻ
ജന്മകോടിയെപ്പുണൎന്ന കൂരിരുൾ
നഖമരീചിയാലകററുമടിയിണ (കണ്ടു)
നന്മയെന്തു തിന്മയെന്തിനി മമ
ദുഃഖമെന്തു സുഖവുമെന്തു? കഴൽ തവ (കണ്ടു)

ചന്ദ്രചവാസനകം വെന്തടിഞ്ഞ പൊടി
ചിന്തിടും വിമലപാദസരോരുഹം (കണ്ടു)
ശമിതഭവതാപം, ഖലജനദുരാപം
നവജലദശോഭം പദയുഗളം (കണ്ടു)

തദനു യമുനാശീകരാർദ്രമന്ദാനിലോല്ലോലിതകളായ്,
വികസിതസുമനസ്സരസവാങ്ഗ—
സൗന്ദര്യകല്ലോലിതകളായ്,
ഇന്ദിരാകാന്തൻെറ കായകാന്തിച്ഛടാവിഭ്രാന്തി ചിന്തുന്നൊരിന്ദിന്ദിര—
നിര പോന്നു നിരന്തരം തേൻ നുകന്നിടാനലന്നിരന്നാൎത്തുടത്തീടവേ,
രുചിരതരസാരസ്യലാസ്യാദി—
ലീലാരസോൽഭാസിതോല്ലാസിതകളായി''

എന്നിങ്ങനെ പോകുന്ന ഒരു ദണ്ഡകവും അതിൽ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കഥാപ്രവചനത്തിനു ദീപ്തി വളൎത്തുന്നതാണല്ലോ അത്തരത്തിലുള്ള ദണ്ഡകം. വൃന്ദാവനത്തിനു പോകുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ച സുരുചിയെ തൻെറ ഒരാചാര്യയായാണു് ധ്രുവൻ പ്രസ്തുതകൃതിയിൽ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നതു്. തമ്പിയുടെ ഗാനങ്ങളിൽ സൎവ്വഥാ വിശിഷ്ടമായ ഒരു പാട്ടുകൂടി ഈ കൃതിയിൽനിന്നു് എടുത്തു കാണിക്കേണ്ടതുണ്ടു്.

''നിനദം—സുഖദമേ
മുരളീനിനദം—സുഖദമേ
മധുരമുരളീനിനദം—സുഖദമേ
വിധുരമധുരിപുമധുരമുരളീനിനദം—സുഖദമേ
സുമശരവിധുരമധുരിപുമധുരമുരളീനിനദം—സുഖദമേ
ചതുരസുമശരവിധുരമധുരിപുമധുരമുരളീനിനദം—സുഖദമേ
ശൃണുതം—ശ്രവണേ—സതതം—വിഗതകദനം—നിനദം—സുഖദമേ.''

ഉൎവ്വശി:—ഈ നാടകം ആരംഭിക്കുന്നതു താഴെക്കാണുന്ന വിധത്തിലാണു്.

ചിത്രലേഖ:

''ആൎക്കുപോൽ വാനിലൂടെ തേർവഴി തെളിഞ്ഞുള്ള—
താൎക്കുപോലാനുകൂല്യം സൎവ്വസുജനത്തോടും
നേൎക്കേണമപ്പുണ്യവാൻ നീലകേശിയോടിങ്ങു,
ചേൎക്കേണമെങ്ങടെക്കേകജീവനാമുൎവ്വശിയെ.''

പുരൂരവസ്സ്: (പൎവ്വതത്തിൻെറ ചുവട്ടിലായി പ്രവേശിച്ചു്)

''പോരുമേ പരിതാപം സുരസുന്ദരിമാരേ!
പോരുന്നു പുരൂരവസ്സാൎത്തരക്ഷണത്തിന്നു്''

(നീലകേശിയെ നോക്കി വില്ല് കുലച്ചുകൊണ്ടു്)
"നില്ലെടാ നാരീചോര! തീവ്രബാണങ്ങളാൽ നി–
ന്നുൾകടഗർവ്വമാകെശ്ശാന്തമാക്കീടട്ടെ ഞാൻ"

ഒടുവിൽ ഉർവ്വശി പുരൂരവസ്സിനെ പിരിഞ്ഞു സ്വർഗ്ഗത്തേക്കു പോകുന്ന അവസരത്തിൽ "ഓതുകെന്തൊരു ഗതി മേലെനിക്കുള്ളതെന്നും" എന്നു പുരൂരവസ്സു ചോദിക്കുകയും അതിന്നു് ആ ദേവസ്ത്രീ

"സർവ്വഭൂതങ്ങൾക്കും നീ പ്രിയനാംമാറു വാഴ്ക,
സർവ്വരാഗാദ്യങ്ങളിൽനിന്നു നിർമ്മുക്തനാക,
സ്വർഗ്ഗവും തുച്ഛമാകും ലോകങ്ങൾ വിശാലങ്ങൾ
സന്തതാനന്ദദങ്ങൾ സുലഭങ്ങളാം തവ"

എന്നുപദേശം നല്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ കവിതയ്ക്കു വൈശിഷ്ട്യമില്ല.

ആട്ടക്കഥകൾ:—പ്രഹതമായ പദ്ധതിയിൽ അഭിനയിക്കുന്നതിനായി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരാട്ടക്കഥയാണു് വല്ലീകുമാരം.

"കൈലാസേ കില കാലകാലമകുടപ്രോല്ലാസിചന്ദ്രോജ്ജ്വലേ
സിദ്ധസ്ത്രീകരചാരുചാമരമരുത്സംസേവ്യമാനസ്സുഖീ
ആസ്തേസൗ സമുപാസിതസ്സുരവരൈരാധ്മാതശംഖൈഃ പുരഃ
പ്രേംഖൽപ്രോദ്ധതബർഹിണോ വരഗുണാധാരഃ കുമാരഃ പുരാ"

എന്നതു് ഈ കൃതിയിലെ പ്രഥമശ്ലോകമാണു്. കവിത നന്നായിട്ടുണ്ടു്. താടകാവധത്തിൽ കവി താടകയെ ഒരു കാമുകിയായ യുവതിയാക്കിയാണു് ചിത്രീകരിക്കുന്നതു്. ആര്യന്മാരോടു് ആ അനാര്യയുടെ വർഗ്ഗക്കാർക്കു് ഉണ്ടായിരുന്ന ശത്രുതയുടെ കാരണം അവർ "ഗോനിധനാദിതന്ത്രങ്ങൾ—ശുദ്ധതരദുർമ്മന്ത്രങ്ങൾ" ഉച്ചരിച്ചു ചത്ത പശുവിന്റെ വാൽ പിടിച്ചു സ്വർഗ്ഗത്തിൽ കേറുന്നതായിരുന്നുവത്രേ. അങ്ങനെ ഒരു വലിയ പുതുമ കഥാവസ്തുവിൽ അദ്ദേഹം വരുത്തിയിരിക്കുന്നു. കാളിദാസൻ രഘുവംശത്തിൽ

"രാമമന്മഥശരേണ താഡിതാ
ദുസ്സഹേന ഹൃദയേ നിശാചരീ
ഗന്ധവദ്രുധിരചന്ദനോക്ഷിതാ
ജീവിതേശവസതിം ജഗാമ സാ"

എന്നു് ആ രാക്ഷസിയുടെ മരണത്തെ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആ വർണ്ണനമാണു് തമ്പിക്കു് അവളെ രാമനിൽ അനുരാഗിണിയാക്കുന്നതിനു മാർഗ്ഗദർശകമായി പരിണമിച്ചതു്.

"കമനീയാങ്ഗനിതാരോ കവരുന്നു കണ്ണിണ
കാനനനീലിമയിൽ പൂനിലാവൊളി പൂശി

നീരദനികരനിലീനനവോദിത–
പൂർണ്ണസോമസാവ്ഭൗമസദൃശാതിശോഭിതതനു (കമനീ)
കാകപക്ഷസുന്ദരം ബിംബാധരമധുരം
ഗണ്ഡമുകുരോജ്ജ്വലം മന്ദസ്മേരവദനം
കോദണ്ഡശ്രീമഞ്ജുളം സിംഹസംഹതഗാത്രം
രൂപം നിരുപമം ദുരാപമിതവനിയിൽ
പണ്ടു കണ്ടുമില്ല തെല്ലുമിവനോടു തുല്യരുചി
മുദിതമെന്മാനസമതങ്ങജമതിലേററി
മദനമഹാവിജയമഹമഹിമ കൊണ്ടാടി
മരുവുകിലൊരുകുറി മമ തനുജീവിത–
മഖിലമിന്നു സഫലമെന്നു കരുതുന്നു ഞാൻ സപദി (കമനീ)''

നോവല്യകൾ:—തമ്പിയുടെ കപാലകുണ്ഡലയെപ്പോലെ സൗദാമിനിയും മൃഗൾചരിത്രത്തെ സ്പർശിക്കുന്ന ഒരു ആഖ്യായികയാണ്. ആഖ്യായികകളിൽ അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള ശൈലി സംസ്കൃതപ്രധാനമായി കാണുന്നു. എന്നാൽ കേരളപാണിനി പറയുന്നതുപോലെ ആ സംസ്കൃതം ''ഒരിടത്തും അസ്ഥാനത്തിലോ അസങ്ഗതമോ ആയിട്ടില്ലെ'' ന്നു സമാധാനപ്പെടുകയും ചെയ്യാം. വാക്കിനു പ്രസാദഗുണം സവ്വത്ര കാണുന്നുണ്ടു്; ശൈലീഭങ്ഗം ഒരിടത്തും പതിച്ചിട്ടില്ല എന്നുള്ള വസ്തുതയും നാം ഓർമ്മിക്കേണ്ടതാണ്.

പ്രഹസനങ്ങളും മററും:—മററു കൃതികളെപ്പോലെ വിസ്തരിക്കുവാൻ സൗകര്യമില്ല. രാമൻമേസ്ത്രി എന്ന പേരിൽ സംസ്കൃതപാഠശാലയിൽ അഭിനയിക്കുവാൻ എഴുതിയ ഒരു പ്രഹസനമാണ് പിന്നീടു മൃണാളിനി അഥവാ ഇന്നത്തെ വനിത എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധീകൃതമായതു്. പുതിയ ആദർശങ്ങളെ പുരസ്കരിച്ചു സന്മാർഗ്ഗോപദേശം ചെയ്തു സമുദായത്തിൽ ദക്ഷിണപക്ഷത്തിലും വാമപക്ഷത്തിലും നിരീക്ഷിക്കാവുന്ന മാലിന്യങ്ങളെ ദൂരീകരിച്ചു് അതിനെ ആശാസ്യവും അഭ്യുദയപ്രാപകവുമായ ലക്ഷ്യത്തിൽ എത്തിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് ഇത്തരത്തിലുള്ള പുസ്തകങ്ങളുടെ നിർമ്മിതികൊണ്ടു തമ്പി ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അതു സാമാന്യം ദീർഘമായ മൃണാളിനിയിൽ സവിശേഷം ഫലിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അശ്ലീലമായി ഒരു വാക്കുപോലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഹസനങ്ങളിൽ കടന്നുകൂടിയിട്ടില്ല. മൃണാളിനിയെ ഇന്നത്തെ ശാലീനകളല്ലെങ്കിലും സദാചാരനിഷ്ഠകളായ വനിതകളുടെ ഒരു മാതൃകയായി പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്. തിരുവനന്തപുരത്താണ് പ്രഹസനങ്ങളുടെ ആവിർഭാവം; സി. വി. രാമൻപിള്ളയാണല്ലോ ആ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാദമുദ്രകളെ പിൻതുടന്ന ഒന്നാമത്തെ ഗ്രന്ഥകാരനായി കൃഷ്ണൻതമ്പിയെ കരുതാം. ഇക്കാലത്തു പലരും ആ പന്ഥാവിൽ സഞ്ചരിച്ചു വിജയം നേടിയിട്ടുണ്ടു്.

പട്ടം എൻ. കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള (1061–1097)—

ചരിത്രം:—എൻ. കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള തിരുവനന്തപുരം പട്ടത്തു കുറുഞ്ഞാറൂർ മാത്തുവിളവീട്ടിൽ അനന്തനമ്മയുടെയും ജ്യോത്സ്യൻ നെയ്യാററിൻകര ഏണിത്തോട്ടത്തു പത്മനാഭപിള്ളയുടേയും പുത്രനായി 1061-ാമാണ്ടു മേടമാസം ചിത്തിരനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. തിരുവനന്തപുരത്തു ഗവർമ്മെൻറുകാളേജിൽ മട്രിക്കുലേഷൻപരീക്ഷ ജയിച്ചതിനുമേൽ തൃശ്ശിനാപ്പള്ളി സെൻറ് ജോസഫ് കാളേജിൽനിന്നു് ഇൻറർമീഡിയററിലും, തിരുവനന്തപുരം കാളേജിൽനിന്നു ബി. ഏ.യിലും ഉത്തീർണ്ണനായി. പിന്നീടു പ്രൈവററായി പഠിച്ചു് എം. ഏ.പരീക്ഷയിലും വിജയം നേടി. ആദ്യം ഹജ്ജൂർസെക്രറേററിയററിൽ ഒരു ക്ലാക്കായി പ്രവേശിച്ച അദ്ദേഹം എക്സൈസ് ഇൻസ്പെക്ടരായി ഉയന്നു. 1092-ാമാണ്ടു മകരമാസം 27-ാംനു ഒരു നല്ല കവയിത്രിയായ തെക്കേക്കുന്നത്തു കല്യാണിക്കുട്ടിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. പുനലൂർനിന്നു പ്രചരിച്ചിരുന്ന ശാരദ എന്ന മാസികയുടെ ആധിപത്യം വഹിച്ചതു കല്യാണിക്കുട്ടിയമ്മയായിരുന്നു. അതിൽ അനേകം ഉപന്യാസങ്ങൾ കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കല്യാണിക്കുട്ടിയമ്മ തൻെറ കൃതികൾ സാഹിത്യസൗന്ദര്യം ഒന്നാം ഭാഗം എന്ന പേരിൽ 1121-ൽ അച്ചടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ആ സാധ്വിയുടെ പിതാവു് എറണാകുളം ചീഫ് കോർട്ടുവക്കീൽ കോഴിക്കോട്ടു കൃഷ്ണമേനോൻ ബി. ഏ.യും മാതാവു തെക്കേക്കുന്നത്തു മാധവിയമ്മയുമായിരുന്നു. കൊച്ചി ചേന്നമങ്ഗലത്താണു് തെക്കേക്കുന്നത്തുഭവനം. 1097-ാമാണ്ടു് ഇടവമാസം 15-ാംനു സന്നിപാതജ്വരംനിമിത്തം കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള അല്പായുസ്സിൽ മരിച്ചുപോയി.

കൃതികൾ:—കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള വൃത്താനുവൃത്തമായും കേരളപ്രാസം സാർവ്വത്രികമായി ദീക്ഷിച്ചും മേഘസന്ദേശം ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. സ്കൂൾക്കുട്ടികളെ ഉദ്ദേശിച്ചു് എഴുതീട്ടുള്ള 'ബാലസാഹിത്യ'ത്തെപ്പററി ഇവിടെ ഗണിക്കേണ്ടതില്ല. ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ കവിതയിൽ നല്ല വാസനയുണ്ടായിരുന്നു. പതിന്നാലാമത്തെ വയസ്സിൽ രചിച്ച സരസ്വതീപഞ്ചകത്തിലുള്ളതാണു് താഴെക്കാണുന്ന ശ്ലോകം.

''ദുരാലുതുമ്പെന്നിവ ബോധിയാത്ത ഞാ-
നൊരാഗ്രഹത്താൽക്കവിതക്കൊരുങ്ങിനേൻ
വരാളകേ! വാണി! വചോധിവൈഭവം
വരാനുടൻ വന്നു വസിക്ക നാവിൽ നീ.''

മേഘസന്ദേശത്തിൽനിന്നുകൂടി രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

''മാഷ്ലാതീയുള്ളവനെ നിരുപിച്ചാശു പോകും ഭവാനൊ-
ട്ടാകാംക്ഷിക്കാം കുടജസുരഭിക്കുന്നിലെല്ലാമിരിക്കാൻ

ദകകാരാവക്കളെവൊട്ട മയിൽക്കൂട്ടവും സൽക്കരിച്ചെ–
ന്നാകാമെന്നാലൊഴികഴിവുരച്ചേയ്ക്കണം വല്ലമട്ടും.''

''ഭദ്രാഭീകേ! ഭഗിനി! ഭവദാത്മേശനാൽ പ്രേഷിതൻ ഞാൻ
ത്വദ്രാഗാത്തനുടെ മൊഴികളോതീടുവാനാത്ര വന്നേൻ
ഉദ്രാവത്താലയി! വഴിയിൽനിന്നാശു കാന്താപ്രവേണീ–
മുദ്രാമോക്ഷോത്സുകരെ വസതിക്കാക്കമാക്കൊണ്ടലീ ഞാൻ.''

എ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള (1024–1100)—ജനനവും ബാല്യവും:—എ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള തിരുവനന്തപുരത്ത് ആററുകാൽ എന്ന ദേശത്തിൽ ചെറുകരവീട്ടിൽ കല്യാണിയമ്മയുടെ തൃതീയപുത്രനായി 1024–ാമാണ്ട മീനമാസം 30–ാംനു- ജനിച്ചു. പിതാവു കുറേക്കാലം പട്ടാളത്തിൽ പരിഭാഷകനും പിന്നീട്ട കൊട്ടാരം സംപ്രതിയുമായിരുന്ന ശങ്കരൻപണ്ടാലയായിരുന്നു. പണ്ടാല യാതൊരു സഞ്ചാരസൗകര്യവും ഇല്ലാതിരുന്ന ആ കാലത്തു രണ്ടു തവണ കാശിക്കു പോയ ഒരു ഈശ്വരഭക്തനായിരുന്നുവെന്നറിയുന്നു. ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയുടെ മൂത്ത ജ്യേഷ്ഠൻ കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ള കാലക്രമത്തിൽ ഗവമ്മെൻറിൻെറ സാനിട്ടറി വകുപ്പിൽ ഒരുദ്യോഗസ്ഥനായി. രണ്ടാമത്തെ ജ്യേഷ്ഠനായ നാരായണപിള്ള അല്പായുസ്സായിരുന്നു. കഥാപുരുഷൻെറ ശൈശവത്തിൽത്തന്നെ അച്ഛൻ മരിച്ചുപോയി. കുടുംബത്തിൽ പറയത്തക്ക സ്വത്തൊന്നുമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ വളരെ -അരിഷ്ടിച്ചാണു് ബാല്യം കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവന്നതു്. അമ്മയുടെ ഗൃഹഭരണസാമത്ഥ്യം ഒന്നുമാത്രമായിരുന്നു ആ ദശാസന്ധിയിൽ കുടുംബത്തിൻെറ അവലംബം. ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയുടെ പ്രഥമഗുരു ജ്യേഷ്ഠൻ കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ളയായിരുന്നു. പത്താമത്തെ വയസ്സോടുകൂടി മലയാളം എഴുതുവാനും വായിക്കുവാനും ശീലിച്ചു് അന്നു് ഉത്സവമഠം മൂത്തപിള്ളയായിരുന്ന അപ്പാവുപിള്ളയോടുകൂടി ആ തുറയിൽ കണക്കെഴുതുവാൻ പോയി. അങ്ങനെ പാഴാക്കിക്കളയേണ്ട ഒരു ജീവിതമല്ല അദ്ദേഹത്തിൻേറതു് എന്നു മാതാവിനും നരസിംഹൻപിള്ള മുതലായ മററു ചില ബന്ധുക്കൾക്കും തോന്നിയതിൻെറ ഫലമായി കൊച്ചുകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ കീഴിൽത്തന്നെ ഇംഗ്ലീഷു പഠിക്കുവാനാരംഭിച്ചു. 1035–ാമാണ്ട സക്കാർ ഫ്രീസ്കൂളിൽ പ്രവേശനം കിട്ടി. അവിടത്തെ ക്ലാസ്സുകളിലെല്ലാം പഠിച്ചു ജയിക്കുന്നതിനു മൂന്നു കൊല്ലത്തിലധികം വേണ്ടിവന്നില്ല. അക്കാലത്തു് അവിടെ അധ്യാപകനായിരുന്ന ശങ്കരസുബ്ബയ്യരുടെ ശുപാശ്പ്രകാരം ഒരു വിദ്യാത്ഥിവേതനത്തോടുകൂടി കഥാനായകൻ മദിരാശി പ്രസിഡൻസി കാളേജിൽ ഉപരിപഠനാത്ഥം നിയുക്തനായി. 1045–ൽ ആ കാളേജിൽനിന്നുതന്നെ ബി. എ. പരീക്ഷ ജയിച്ചു.

ഔദ്യോഗികജീവിതം:—തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു മടങ്ങിവന്നപ്പോഠം ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയ്ക്കു തൻെറ പഴയ ഹൈസ്കൂളിൽ ഒരു അധ്യാപകൻെറ പണി കിട്ടി. 1049–ൽ തിരുവനന്തപുരം ലാക്കാളേജിൽനിന്നു ബി. എൽ. പരീക്ഷ ജയിച്ചു. ആ വഷത്തിൽത്തന്നെ 100 ഉറപ്പിക ശമ്പള

ത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ നാഗരുകോവിൽ അഡീഷണൽ മുൻസിഫായി നിയമിച്ചു. 1057-ൽ പറവൂർ ജില്ലാജഡ്ജിയായിരുന്നപ്പോൾ കൈക്കു വാതരോഗം ബാധിക്കയാൽ ഗവമ്മെൻറു താരതമ്യേന എഴുത്തുവേല കുറവുള്ള ദിവാൻപേഷ്ക്കാരുദ്യോഗത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ മാററി. വീണ്ടും സ്വല്പകാലം ജില്ലാജഡ്ജിയായി തിരുവനന്തപുരത്തു ജോലി നോക്കിവന്നപ്പോൾ ലാക്കാളേജിൽ പ്രൊഫസർസ്ഥാനം ലഭിച്ചു. 1071-ൽ ഹൈക്കോടതിയിൽ പ്യൂണിജഡ്ജിയായിരിക്കവേ 1084-ൽ സവ്വീസ്സിൽനിന്നു പിരിഞ്ഞു. 1086-ൽ ദിവാൻബഹദൂർ എന്ന ബഹുമതി ഇൻഡ്യാഗവമ്മെൻറു നല്കി. അരോഗദൃഢഗാത്രനായി പിന്നെയും വളരെക്കാലം ജീവിച്ചിരുന്നു. സമത്ഥമായി പൊതുജനസേവനം നിവ്വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കവേ 1100-ാമാണ്ടു ധനുമാസം 15-ാംനു- യശശ്ശരീരനായി. സന്നിപാതജ്വരമായിരുന്നു മരണഹേതുകമായ രോഗം. ഇരുപത്തിരണ്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം കാലടി നെല്ലിക്കാവിളാകത്തുവീട്ടിൽ കാത്യായനിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. ആ സുചരിത 1109-ൽ ഭത്താവിനെ അനുഗമിച്ചു.

സ്വഭാവം:—ഗോവിന്ദപ്പിള്ള തിരുവിതാംകൂർ ഗവമ്മെൻറ് സവ്വീസ്സിലെ ഏററവും സത്യസന്ധനായ ഒരുദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്നു. അഴിമതിയും അക്രമവും കീഴ്ദ്യോഗസ്ഥന്മാരിൽ കണ്ടാൽ അവയുടെ മൂലനാശം വരുത്തുന്നതിനു് അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ക്ലേശിച്ചിട്ടുള്ളവരെ കണ്ടുകിട്ടാൻ വളരെ പ്രയാസമുണ്ടു്. സ്ഫടികനിമ്മലമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഹൃദയം. മനസ്സിനും വാക്കിനും പ്രവൃത്തിക്കും ഐകരൂപ്യം വരുത്തുന്നതിൽ അദ്ദേഹം സദാ ശ്രദ്ധാലുവായിരുന്നു. വലിയ കാര്യങ്ങളിലെന്നപോലെ ചെറിയ കാര്യങ്ങളിലും ആത്മാത്ഥമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ വീക്ഷണവും പ്രവത്തനവും. അനൌദ്ധത്യം ആ കമ്മയോഗിയുടെ മറെറാരു ഗുണവിശേഷമായിരുന്നു. കാലത്തും സന്ധ്യയ്ക്കും വളരെ ദൂരം നടക്കും. കച്ചേരിയിൽനിന്നു കരമന നെടുങ്കാട്ടുള്ള സ്വഗൃഹത്തിലേക്കു പോകുന്നതുതന്നെ കാൽനടയായിട്ടായിരുന്നു. ആ വീടു 1063 ചിങ്ങം 9-ാംനു- പാലു കാച്ചി. 1075-ൽ അവിടെ ഒരു മാളിക പണിയിച്ചു് അതിനു ടൌവർ വ്യൂ (Tower view) എന്നു പേരു കൊടുത്തു. പാദസഞ്ചാരിയായ അദ്ദേഹത്തെ സ്വന്തം ഇരട്ടക്കുതിരവണ്ടി പിൻതുടരുകയായിരുന്നു വൈകുന്നേരത്തെ പതിവു്. വഴിയിൽ ഏതു് എളിയ നിലയിലുള്ള പരിചിതരെക്കണ്ടാലും സുസ്മേരവദനനായി കുശലപ്രശ്നം ചെയ്യും. സമയവ്യവസ്ഥ അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ പരിപാലിച്ചിരുന്നവർ ഇല്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. സഭായോഗങ്ങൾക്കു് അധ്യക്ഷനായി വരണമെന്നു് അപേക്ഷിച്ചാൽ വരും. കാര്യപരിപാടി ആരംഭിക്കുവാൻ അഞ്ചു മിനിട്ടെങ്കിലും താമസിച്ചാൽ ഉടൻതന്നെ തിരിയെപ്പോവുകയും ചെയ്യും. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ദിനചര്യാക്രമത്തിൽനിന്നു മററുള്ളവക്കു പല നല്ല പാഠങ്ങളും പഠിക്കുവാൻ ഉണ്ടായിരുന്നു.

പൊതുജനസേവനം:—പെൻഷൻ പററി പിരിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നീടും ചൈതന്യപൂർണ്ണവും പരോപകാരപരവുമായ ഒരു ജീവിതമാണ് അദ്ദേഹം നയിച്ചതു്. ഗവൺമെൻറ് അദ്ദേഹത്തെ പല കമ്മിററികളുടേയും അധ്യക്ഷനായി നിയമിച്ചു. മരുമക്കത്തായംകമ്മിററി, നാട്ടുഭാഷാവിദ്യാഭ്യാസക്കമ്മിററി മുതലായ സമിതികളിൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ സേവനം ഫലപ്രദമായിത്തീന്നു. 1088_ലെ നായർറഗുലേഷൻ ആവിർഭവിച്ചതു് അവയിൽ ആദ്യത്തെ കമ്മിററിയുടെ റിപ്പോർട്ടിനെ ആസ്പദമാക്കിയാണ്. 1100_ൽ ആ നിയമം പരിഷ്കരിക്കുന്നതിലും അദ്ദേഹം ഉള്ളഴിഞ്ഞു സഹായിച്ചു. എട്ടും ഒൻപതും ക്ലാസ്സുകളോടുകൂടിയ നാട്ടുഭാഷാഹൈസ്കൂളുകളുടെ സ്ഥാപനം രണ്ടാമത്തെ റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശയനുസരിച്ചാണ്. ഹിന്ദുമതാനുയായികളായ അധഃസ്ഥിതജനങ്ങളുടെ ഉന്നമനം അദ്ദേഹത്തിൻെറ നിത്യവ്രതങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. ആ കാര്യത്തിനായി അദ്ദേഹം ധാരാളം സമയവും വ്യയംചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. 'പുലയ' ക്കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി ഒരു വിദ്യാലയം സ്ഥാപിക്കുകയും അതിൽ ചിലപ്പോൾ താൻതന്നെ പോയി വിദ്യാർത്ഥികളെ പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നിരുന്നു. സ്വസമുദായത്തിൻെറ അഭ്യുന്നതിയെ ലക്ഷീകരിച്ചു പലതും പ്രവർത്തിച്ച അദ്ദേഹം ഇതരസമുദായങ്ങളുടെ ഉൽക്കർഷത്തിലും ജാഗരൂകനായിരുന്നു. എല്ലാ മതങ്ങളേയും സമഭാവനയോടുകൂടി വീക്ഷിച്ചു് അവയുടെ തത്വങ്ങൾ അതാതു മതാനുവർത്തികളെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നതിലും അദ്ദേഹം വ്യാപൃതനായി. എന്നുവേണ്ട, തിരുവനന്തപുരത്തെ ഏതു പൊതുയോഗങ്ങളിലും തൻെറ സാന്നിധ്യം ഒരാവശ്യവും അലങ്കാരവുമായി തീരത്തക്കവിധം അവയുമായി അദ്ദേഹം ഗാഢസമ്പക്കം പുലർത്തി. അങ്ങനെ സംഭവബഹുലമായ ഒരു ലോകയാത്രയാണ് അദ്ദേഹത്തിനു വാർദ്ധക്യത്തിലും അഭിമതമായിത്തോന്നിയതു്.

കൃതികൾ:—സംസ്കൃതത്തിലും തമിഴിലും ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയ്ക്കു സാമാന്യമായ ജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷയിൽനിന്നു പല സൽഗ്രന്ഥങ്ങളും മലയാളത്തിൽ വിവർത്തനംചെയ്യുന്നതിനു് അദ്ദേഹം ഭാഷാപോഷണംമാത്രം പ്രതിഫലമായിക്കരുതി തീവ്രമായി യത്നിച്ചു. ഒടുവിൽ ബംഗാളി പഠിച്ചു ടാഗോർമഹാകവി രചിച്ച ഗീതാഞ്ജലിയുടെ തർജ്ജമയ്ക്കും ഒരുമ്പെട്ടു. താഴെ കുറിക്കുന്നവയാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ മുഖ്യകൃതികൾ. അവയിൽ സ്മൈൽസിൻെറ കാരെക്ററർ (Character) എന്ന പുസ്തകത്തിൻെറ രീതി അനുസരിച്ചു് എഴുതീട്ടുള്ള ശീലംമാത്രമേ ഗദ്യമായുള്ളു. 1 ഭഗവൽഗീത, 2 മനുസ്മൃതിയിലെയും യാജ്ഞവല്ക്യസ്മൃതിയിലെയും വ്യവഹാരവിഷയശ്ലോകങ്ങൾ, 3 സനൽസുജാതീയം, 4 അനുഗീത, 5 അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം, 6 തിരുക്കുറൾ, 7 ഷേക്സ്പീയർമഹാകവിയുടെ ലീയർ, 8 മാക്ബെത്തു്, 9 ഹാംലെററു്, 10 ഒഥെല്ലോ, 11 വെനിസ്സിലെ വ്യാപാരി, 12 സൊഫോക്ലിസ്സിൻെറ ഈഡിപ്പസ്, 13 നവരത്നമാലിക, 14 മരുമക്കത്തായസംഗ്രഹം, 15 മാധവീനാടകം, 16 മുൻപു പറഞ്ഞ

ശീലം, ഇവ കൂടാതെ 17 ഭർത്തൃഹരിനീതിശതകം, 18 ഗീതാഞ്ജലി, 19 പോാംഡ്യൂസന്റെ പ്രാഥമികവേദാന്തശാസ്ത്രം (Elements of Metaphysics by Paul Deussen). ഹിതോപദേശം തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുള്ളതായി പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടുണ്ട്. ചില കൃതികൾ അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. സനൽസുജാതീയം മഹാഭാരതം ഉദ്യോഗപർവ്വത്തിലും അനുഗീത അശ്വമേധപർവ്വത്തിലും അന്തർഭവിക്കുന്നു. തിരുവള്ളുവരെന്ന ദ്രാവിഡമഹാകവിയുടെ സുപ്രസിദ്ധമായ തമിഴ് കൃതിയാണ് കുറൾ. ഏഴുമുതൽ പതിനൊന്നുവരെയുള്ള കൃതികൾ ഷേക്സ്പീയർ രചിച്ച ചില പ്രധാനനാടകങ്ങളാണ്. സൊഫോക്ലിസ് ഗ്രീസിലെ അതിപ്രാചീനനായ ഒരു നാടകകൃത്താണ്. ദുഃഖപര്യവസായികളാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാടകങ്ങൾ. നവരത്നമാലികയിൽ ഒൻപതു് ഇംഗ്ലീഷ്കവികളുടെ ഖണ്ഡകൃതികൾ വിവർത്തനത്തിനു വിഷയീഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. മരുമക്കത്തായസംഗ്രഹവും മാധവീനാടകവും സ്വതന്ത്രകൃതികളാണ്. ഒന്നാമത്തേതിൽ മരുമക്കത്തായ നിയമത്തെപ്പററിയുള്ള ഹൈക്കോർട്ടുവിധികളും മററും ശ്ലോകരൂപത്തിൽ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്ത്രീപ്രശംസയാണ് രണ്ടാമത്തെ കൃതിയിലെ വിഷയം. ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയുടെ കൃതികൾക്കു ചില വൈകല്യങ്ങളുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശശുദ്ധിയേയും ഭാഷാപോഷണവൈയഗ്ര്യത്തേയും ക്ലേശസഹിഷ്ണുതയേയും ആരും അഭിനന്ദിക്കും. എന്നാൽ ആ വ്യവസായചാരമൃത്തിനു് അനുസൃതമായുള്ള ഫലം കൈരളിക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ല. അതിനു പല കാരണങ്ങളുമുണ്ട്. പ്രായേണ പ്രസാദരഹിതമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത. അപ്രസിദ്ധങ്ങളും നിഘണ്ടുമാത്രനിഷ്ഠങ്ങളുമായ പദങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള പെരുമാററം, അസാധുക്കളായ ചില പദങ്ങളുടെ പ്രയോഗം, ഇവയും ആ കൃതിയുടെ ഭംഗി കുറയ്ക്കുന്നുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷ്നാടകം തർജ്ജമ ചെയ്യുമ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷിലെന്നപോലെ മലയാളത്തിലും ബ്ലാങ്ക്‌വെഴ്സിന്റെ രീതിയിൽ വിരാമംവരാതെയുള്ള ഒരു പുതിയ വൃത്തം പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടതു് ആവശ്യമാണെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. ആ ഉദ്യമം ആശാസ്യമാണ്. പക്ഷേ അദ്ദേഹം തിരഞ്ഞെടുത്ത ഉപജാതിവൃത്തം അതിനു പററിയതല്ല. താഴെ കാണുന്ന വരികൾ ലീയറിൽ ഉള്ളവയാണ്.

"ഇടയ്ക്കുമന്തർഗ്ഗതമിങ്ങു ചൊല്ലാ-
മെടുക്കയെബ്ഭൂപടമെന്റെ രാജ്യം
അടക്കി മൂന്നാക്കി വയസ്സുകാലേ
വിടിത്തുവൻ ഭൂഭരണോദ്യമത്തെ

അടുക്കമന്ത്യത്തിലൊഴിച്ചു ഭാരം
കൊടുക്കുവൻ യൗവനമുള്ളവക്കായ്
മമേഷ്ടനാമാത്മജ, കേൾക്ക കാർൺവാൾ
സമേഷ്ടനാമാമബിതാനുമെന്റെ

കുമാരികാഠക്കോഹരികാഠ തിരിപ്പാൻ
മമാശയാം മേൽക്കലഹം വരായ്വാൻ.''

പദവിന്യാസത്തിൻെറ ഉച്ഛൃംഖലതയ്ക്കു് ഒരുദാഹരണം വംശസ്ഥവൃത്തത്തിൽ തജ്ജമ ചെയ്തിരിക്കുന്ന ടാഗ്ഗുറിൻെറ ഗീതാഞ്ജലിയിൽനിന്നു് കാണിക്കാം. അതാണു് ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയുടെ ഒടുവിലത്തെ കൃതി.

''മദീയജീവസ്വരശൂന്യകക്ശം
പതിഞ്ഞതെല്ലാമുരുകി സ്വരാജ്യമായ്
ത്വദച്ഛനസ്സുള്ള വിരിക്കുവൻ മുദാ
ഛദം പതത്തബ്ധി തരിക്കുവാൻ യഥാ.''

ഇത്രതന്നെ ദോഷം ബാധിക്കാത്ത പദ്യങ്ങളും പ്രസ്തുതകൃതിയിലുണ്ടു്.

''എനിക്കു നിൻഗീതിയൊടൊത്തു പാടുവാൻ
സ്വനം ലഭിക്കാതെഴമുദ്യമം വൃഥാ
വദിക്കുവാനാശയൊടുച്ചരിച്ചിടും
മദുക്തി പാട്ടായൊഴുകുന്നതില്ലയോ''

എന്നതിനെ ഭേദപ്പെട്ട ഒരു പദ്യമായി കരുതാം. സാമാന്യം നല്ല കൃതികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പരിഗണിക്കേണ്ടവയാണു് ഭഗവൽഗീത, തിരുക്കുറാഠ, നവരത്നമാലിക എന്നിവ. ഭഗവൽഗീതയിൽനിന്നു രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങഠ ചുവടേ ചേക്കുന്നു.

''തന്നെത്താൻ താനിഴിക്കൊല്ല തന്നെത്താൻ താനുയത്തണം;
തനിക്കു ബന്ധു താൻതന്നെ താനത്രേ തൻെറ ശത്രുവും;

തന്നാൽത്താൻ ജിതനാകുമ്പോഠ തന്നെത്താൻ തൻെറ ബന്ധുവും
തന്നെത്താനോടടക്കാഞ്ഞാൽ പിന്നെത്താൻ തൻെറ ശത്രുവാം.''

''ചെയ്യാനുള്ളതിനെസ്സക്തി കൈവിട്ടെന്നും നടത്തുക
അവ്വണ്ണം ചെയ്കയാലല്ലോ ചൊവ്വേ ചൊക്ഷം വളന്നിട്ടു''

ഭത്തൃഹരിയുടെ ഭാഷാന്തരത്തിൽനിന്നു് ഒരു ശ്ലോകം പ്രദശിപ്പിക്കാം.

''നിന്ദിച്ചിടട്ടെ നയബോധി പഴിച്ചിടട്ടെ,
വന്നാന്നിടട്ടെ ധനദേവി ഗമിച്ചിടട്ടെ,
ഇന്നോ വരട്ടെ മൃതിയന്യയുഗത്തിലോവാൻ
തൻ ന്യായമായ വഴി വിട്ടിളകില്ല ധീരൻ.''

തിരുക്കുറളിൽനിന്നു ചില ശ്ലോകാദ്ധങ്ങഠകൂടി കാണിക്കട്ടെ.

''താഴ്മെന്നും മഹാനല്പൻതന്നെപ്പൊക്കിപ്പുകഴ്ത്തുവോൻ.
അഹങ്കാരം മഹാന്മാക്കില്ലല്പന്മാർ വിടുകില്ലതു്.
പരദോഷം മഹാൻ മൂടുമതേയല്പൻ പരത്തിടും.''

(98-ാമദ്ധ്യായം)

കുറളിലെ ശൃംഗാരമയമായ കാമപ്പാൽ എന്ന ഭാഗം തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടില്ല. one thousand and one gems of English poetry എന്ന ലഘുകാവ്യ സമുച്ചയത്തിൽനിന്നെടുത്തതാണ് നവരത്നമാലികയിലെ ഒൻപതു രത്നങ്ങളും. അവയിൽ പാർണലിൻെറ ഹെർമിററ് (Parnell's Hermit) എന്ന കാവ്യത്തിൻെറ തർജ്ജമയിൽനിന്നു് ഒരു ശ്ലോകം ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

"വാക്കിന്നൊത്തെതിർവാക്കരച്ചുമുചിതം ചോദ്യോത്തരം ചൊല്ലിയും
മാർഗ്ഗം പോയതറിഞ്ഞതില്ലവർ വയോവ്യത്യാസമേറീടിലും
ചെറും വേർപിരിയാതെ സപ്രിയമിളംപൂവല്ലി തൻപാദപേ
ചുററിത്തമ്മിലണഞ്ഞിടുന്നതുകണക്കുള്ളൊത്തുചേർന്നോരവർ."

അഭിജ്ഞാനശാകുന്തളം:—വംഗദേശീയപാഠമാണ് ഗോവിന്ദപ്പിള്ള തൻെറ തർജ്ജമയ്ക്കു തിരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നതു്. "പദ്യങ്ങൾക്കു വൃത്തഭേദങ്ങളെ കാളിദാസൻ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു് അതതു പ്രകരണത്തിൻെറ സ്വഭാവം അനുസരിച്ചാണെന്നു തോന്നുകയാൽ ഭാഷാന്തരം മൂലാനുസാരിവൃത്തങ്ങളിൽത്തന്നെ തർജ്ജമ ചെയ്യുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു" എന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നു. രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ പകർത്താം.

"പ്രതികലമളിചുംബിതമായ്
മൃദുകേസരശിഖയെഴും ശിരീഷത്തെ
യുവതിജനം പ്രിയപൂർവം
ശ്രവണത്തിൽബ്ഭൂഷയായണിവൂ."

"ശുശ്രൂഷിക്ക ഗുരുക്കളെ,ക്കണവനാലാക്ഷിപ്തയായീടിലും
തച്ചിത്തത്തെ മറക്കൊലാ, ചൊരിക നീ സ്നേഹം സപത്നീജനേ,
അത്യന്താദരമാർക്ക നീ പരിജനേ, ഗർവ്വിച്ചിടൊല്ലാ ശുഭേ,
ഇത്ഥം വാഴുകിലന്നു നീ ഗൃഹിണിയാം, വംശാധിയാമന്യഥാ."

ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം ജി. പത്മനാഭപിള്ള (1040–1121)

—ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—ജി. പത്മനാഭപിള്ള 1040–ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം 12–ാംനു ചിത്തിരനക്ഷത്രത്തിൽ തിരുവനന്തപുരം ശ്രീകണ്ഠേശ്വരത്തു കുളവറ വിളാകത്തുവീട്ടിൽ ജനിച്ചു. പിതാവു മേൽകങ്ങാണം അമീനാദാരായിരുന്ന ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം പരുത്തിക്കാട്ടു നാരായണപിള്ളയും മാതാവു ഭാഷാചരിത്രകർത്താവായ ഗോവിന്ദപ്പിള്ള സർവാധികാര്യക്കാരുടെ മൂത്ത സഹോദരി നാരായണിയമ്മയുമായിരുന്നു. പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസം കഴിഞ്ഞു പേട്ടയിൽ രാമൻപിള്ളആശാൻ സ്ഥാപിച്ച പള്ളിക്കൂടത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷു പഠിച്ചുതുടങ്ങി. രാമക്കുറുപ്പു മുൻഷി, അദ്ദേഹത്തിൻെറ അസിസ്റ്റൻറായി ഹൈസ്ക്കൂളിൽ മലയാളം പഠിപ്പിച്ചിരുന്ന പുരുഷോത്തമൻപിള്ള മുതൽപേരുടെ പ്രോത്സാഹനം ആ ബാലനു സിദ്ധിച്ചു. ആയിടയ്ക്കുതന്നെ പഴവങ്ങാടി വാഞ്ചേശ്വരശാസ്ത്രികളുടെ കീഴിൽ സംസ്കൃതവും, കവിയൂർ പരമേശ്വരൻമൂസ്സതിൻെറ

കീഴിൽ വൈദ്യവും പഠിച്ചുതുടങ്ങി. എങ്കിലും അതിലൊന്നും പരി നിഷ്ഠിതമായ പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിക്കുവാൻ ഇടവന്നില്ല. ആദ്യ കാലത്തു കുഞ്ചൻനമ്പിയാരുടെ തുള്ളലുകളിലായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിനു ഭ്രമം. ബാലക്കമ്പോളത്തിൽ കിട്ടുന്നിടത്തോളം തുള്ളൽക്കഥകൾ വാങ്ങി ശേഖരിക്കുകയും അവ നിഷ്കർഷിച്ചു പഠിച്ചു് അതിബാല്യത്തിൽത്തന്നെ അങ്കുരിച്ച സാഹിത്യവാസനയെ പോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നീടു് ആ ഭ്രമം ആട്ടക്കഥകളിലേക്കു സംക്രമിച്ചു. കെ. സി. കേശവപിള്ളയെ പ്പോലെ അദ്ദേഹവും ദുര്യോധനവധം കഥ ചില വയസ്യന്മാരോടു ചേർന്നു് ഒരു ശിവരാത്രിദിവസം അഭിനയിച്ചു. രാമക്കുറുപ്പായിരുന്നു വത്രേ അന്നു ചെണ്ടകൊട്ടി ആ കുട്ടികൾക്കു് ഉത്തേജനം നല്കിയതു്. സർവാധികാര്യക്കാരുടെ അനന്തിരവൻ എന്ന നിലയിൽ പത്മനാഭ പിള്ള കുറുപ്പിന്റെ വിശേഷപ്രീതിക്കു പാത്രീഭവിച്ചതിൽ ആശ്ചര്യ മില്ലല്ലോ. മെട്രിക്കുലേഷൻപരീക്ഷ ഒരു കുറി തോററതിനുമേൽ അച്ഛൻ മരിച്ചുപോകുകയാൽ പഠിത്തം ആ നിലയിൽ അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടി വന്നു.

അനന്തരജീവിതം:—ഗ്രന്ഥനിർമ്മിതിയിലേക്കായി പിന്നീടുള്ള ഉദ്യമം. ബാലിവിജയം എന്ന തുള്ളൽ അതിനുമുൻപുതന്നെ എഴുതിയ താണു്. അതു് അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ശിവപുരാണം കിളിപ്പാട്ടിലെ സോമവാരവ്രതമാഹാത്മ്യം കഥയെ ആശ്രയിച്ചു ധർമ്മഗുപ്തവിജയം ആട്ട ക്കഥ 1061-ൽ ഉണ്ടാക്കി സ്വഭവനത്തിൽവച്ചു് അരങ്ങേററം കഴി പ്പിച്ചു. ആ പുസ്തകത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ അമ്മാവനെ കവി താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ശ്ലോകത്തിൽ വന്ദിച്ചിരിക്കുന്നു.

"സ്യാനന്ദൂരപുരേ സമസ്തവിഭവൈരൗദാര്യശീലൈർഭൃശം
സാനന്ദം നിജസർവമാനുഷഗണാൻ രക്ഷാഭിവൃദ്ധ്യൈ സദാ
നിർവ്യാജം പരിരക്ഷചെയ്തരുളുമിക്ഷോണീപതേഃസ്രാസനാം
ഗോവിന്ദം മമ മാതുലം പ്രതിദിനം വന്ദേ വിവേകാംബുധിം."

1063-ൽ കനകലതാസ്വയംവരം നാടകവും സുന്ദോപസുന്ദയുദ്ധം ആട്ട ക്കഥയും ആരംഭിച്ചു. 1067-ൽമാത്രമേ കനകലതാസ്വയംവരം പൂർണ്ണ മായുള്ളു. അതിലെ ഇതിവൃത്തം കല്പിതമാണു്. 1068-ൽ പാണ്ഡവ വിജയം എന്ന പേരിൽ മറെറാരു നാടകവും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. അക്കാ ലത്തു കവിക്കു കണ്ടെഴുത്തുവകുപ്പിൽ ഒരു ചില്ലറ പണിയുണ്ടായിരുന്നു. 1073-ൽ മജിസ്ട്രേട്ടുപരീക്ഷ ജയിച്ചപ്പോൾ ആ ജോലിയിൽനിന്നു തൽകാലം വിരമിച്ചു തിരുവനന്തപുരത്തു ക്രിമിനൽ വക്കീലായി വ്യവ ഹരിച്ചുതുടങ്ങി. ഒരു വർഷം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വീണ്ടും പഴയ ജോലി തന്നെ സ്വീകരിക്കേണ്ടിവന്നു. ആയിടയ്ക്കു സുന്ദോപസുന്ദയുദ്ധവും പൂർത്തിയാക്കി. കനകലതാസ്വയംവരം ഒന്നിലധികം നാടകക്കമ്പനി ക്കാർ അഭിനയിച്ചു. കൈതമുക്കിൽ വാറവിളാകത്തുവീട്ടിൽ ഗൗരി യമ്മയെ 1077 മേടമാസം 2-ാംനു- വിവാഹം ചെയ്തു. 1072-ാമാണ്ടു

കുംഭമാസത്തിലാണ് മലയാളത്തിൽ ഒരു നിഘണ്ടു നിർമ്മിക്കണമെന്ന മോഹം ഉദിച്ചതു്. ആ ഉദ്യമത്തിൽ അതിനുമുൻപുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യപരിശ്രമങ്ങളെ അഭിനന്ദിച്ചിരുന്ന കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാനും എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാനും വേണ്ട പ്രോത്സാഹനം നല്കി. 20 കൊല്ലംകൊണ്ടു പ്രസ്തുതവ്യവസായം പൂർത്തിയാക്കി. 1081-ൽ കണ്ടെഴുത്തിലെ ജോലി രാജി കൊടുത്തു നെയ്യാററിൻകരെ ക്രിമിനൽവക്കീലായി. അപ്പോഴും നിഘണ്ടുനിർമ്മിതി തന്നെയായിരുന്നു പ്രധാനമായ കൃത്യം. ആയിടയ്ക്കു മദനകാമചരിതം എന്നൊരു സംഗീതനാടകമെഴുതി. 1085-ൽ ഭാഷാവിലാസം എന്ന പേരിൽ ഒരു മാസിക ആരംഭിച്ചു് ഒരു കൊല്ലം നടത്തി. പിന്നെ കുറേക്കാലം വക്കല മജിസ്ട്രേട്ടുകോടതിയിൽ വക്കീലായിരുന്നു. 1098-ാമാണ്ടു് ഇടവം 8-ാംനു- അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യപോഷണത്തെ അനുമോദിച്ചു ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ മഹാരാജാവു് ഒരു വീരശ്രുംഖല സമ്മാനിച്ചു. ഒടുവിൽ കൈതമുക്കിലുള്ള സ്വഭവനത്തിലായിരുന്നു താമസം. സാഹിത്യാഭരണം നിഘണ്ടു അവിടെവെച്ചാണ് എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നതു്. അതു പൂർണ്ണമായില്ല. 1121-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 21-ാംനു- യശശ്ശരീരനായി.

കൃതികൾ:—ഇതിനുമുൻപു നാമനിർദ്ദേശംചെയ്ത 1 ധർമ്മഗുപ്തവിജയം, 2 സുന്ദോപസുന്ദയുദ്ധം എന്നീ ആട്ടക്കഥകൾക്കും, 3 കനകലതാസ്വയംവരം, 4 പാണ്ഡവവിജയം, 5 മദനകാമചരിതം എന്നീ നാടകങ്ങൾക്കും പുറമേ, പത്മനാഭപിള്ള 6 കീചകവധം തുള്ളൽ, 7 കേരളവർമ്മചരിതം, 8 കുഞ്ചൻനമ്പിയാർ, 9 കാളിയമർദ്ദനം എന്നീ ലഘുകാവ്യങ്ങൾ, 10 ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം കിളിപ്പാട്ടു്, 11 ലക്ഷ്മീരാജ്ഞി, 12 നമ്മുടെ മഹാരാജാവു് എന്നീ ഗദ്യകൃതികൾ മുതലായി അനേകം പുസ്തകങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ 13 ശബ്ദതാരാവലി എന്ന ബൃഹൽകോശമാണ് അദ്ദേഹത്തെ ഭാഷയുടെ പരമോപകർത്താക്കളിൽ അന്യതമനായി പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതു്. 14 സാഹിത്യാഭരണം നിഘണ്ടുവിനെപ്പററി മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഊഞ്ഞാൽപ്പാട്ടുകൾ, തിരുവാതിരപ്പാട്ടുകൾ തുടങ്ങിയ ചില്ലറ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇവിടെ പരിഗണിക്കേണ്ടതില്ല.

ആട്ടക്കഥകൾ:—താഴെ കാണുന്നതു ധർമ്മഗുപ്തവിജയത്തിലെ ഒരു ശ്ലോകമാണ്.

''കാടകത്തിലുടനീടെഴുന്നൊരതിപാടവേന കളിയാടിയും
പാടി തോടിയിവ പാടിയാടി ബഹുമോടിയോടുമിടകൂടിയും
ഊഢമോദമൊടു പേടമാൻമിഴികൾ ചൂടുമംശുമതി ചേടിമാ-
രോടടുത്തു ശശിചൂഡഭക്തപദതാരിടത്തിൽ വടിവോടുടൻ.''

ഇതിനെക്കാൾ നല്ല ഒരു കൃതിയാണ് സുന്ദോപസുന്ദയുദ്ധം.

"മാലകഠം താലി വളയെട്ടത്തോ- നല്ല
ചേലൊട്ട ചേല ഞൊറിഞ്ഞുടുത്തോ
മാലിനി പോരാ പാദശരം കാലിന്നു ചേരാ തലയിൽപ്പൂ-
മാലയിതാരാ ചൂടി നിൻെറ കാലത്തും തീരാ നിൻ ഗോഷ്ടികഠം;
ചേലൊത്തൊരു ബാലത്തരുണീലിത്തിരുമേനിക്കൊരു
കാലത്തുമാശ ജനിക്കയില്ലേ നിൻെറ
കോലത്തെയീമട്ടിൽക്കാണിക്കൊല്ലേ"

എന്നീ വരികഠം അതിലെ കുമ്മിയിലുള്ളവയാണ്.

നാടകങ്ങഠം:—രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങഠം നാടകങ്ങളിൽനിന്നുകൂടി ഉദ്ധരിക്കാം.

"അമ്മേ നീ പെററിവണ്ണം സരസമരിമയോ-
ടെന്നെയെന്നും വളത്തി-
സ്സമ്മോദാൽ ലാളനംചെയ്തരികിലനുദിനം
തങ്കമേയെന്നണച്ചും
നിമ്മായം വച്ചുസൂക്ഷിച്ചതുമതുലമഹാ-
പാപിയിമ്മൂർഖനെന്നെ-
ത്തിന്മാനോ ഹന്ത! കഷ്ടം! ജനകനെവിടെ? മാം
കാത്തുകൊഠംകാത്തമോദം."

(കനകലതാസ്വയംവരം)

"മണ്ടയിടികൊണ്ടു തലമണ്ട പിളരുന്നെ-
ന്നിണ്ടലിവഠം കണ്ടഴലുകൊണ്ടു വലയുന്നു;
വേണ്ട പനിയുണ്ടു കുളിരുണ്ടു ജലദോഷം
രണ്ടു ദിനമുണ്ടതൊഴിയാണ്ടിഹ വശായി."

(പാണ്ഡവവിജയം)

നാലു സഗ്ഗങ്ങളിൽ എഴുതീട്ടുള്ള കാളിയമദ്ദനം കാവ്യത്തിൽനിന്നുകൂടി ഒരു ശ്ലോകം എടുത്തു കാണിക്കാം.

"ആപത്തുകൊണ്ടഴലിൽ മുങ്ങിടുമൂററവക്കഠം-
ത്താപത്തെ നീക്കുവതിനായ് ജഗദേകനാഥൻ
കോപത്തൊടന്നുടൽ കുടഞ്ഞഥ ചുററിവിട്ടി-
ട്ടാബദ്ധഖേദമരവം തല ചുററി വീണു"

ആകെക്കൂടി നോക്കുമ്പോഠം അദ്ദേഹത്തിൻെറ കവിത ഗുണോത്തരമാണെന്നു പറയുവാൻ പാടുള്ളതല്ല.

ശബ്ദതാരാവലി:—പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള 1064-ൽ മലയാള ഭാഷാഗ്രന്ഥചരിത്രത്തിൻെറ രചന അവസാനിപ്പിച്ചപ്പോഠം "വെബ്സ്റ്റർ സായ്പിൻെറ ഇംഗ്ലീഷ്നിഘണ്ടുവിൽ ചേത്തിട്ടുള്ള ഇംഗ്ലീഷ്വാക്കു

കാംക്ക് അത്രയും മലയാള അൎത്ഥത്തോടുകൂടി ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്_മലയാള നിഘണ്ടു ഞാൻ ഇപ്പോഠം തയ്യാർചെയ്യാൻ പോകുന്നു'' എന്നൊരു നോട്ടീസ് പരസ്യംചെയ്തു എങ്കിലും അതു് എഴുതിയതായി അറിവില്ല. 1072_ലാണു് ശബ്ദതാരാവലി രചിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചതു് എന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഏഴു കൊല്ലം തുടൎച്ചയായി ആ പണിയിൽ ഏൎപ്പെട്ടിട്ടും പിന്നെയും പത്തുപതിനഞ്ചു കൊല്ലംകൊണ്ടേ അതു പൂൎത്തിയാകുകയുള്ളു എന്നു കണ്ടു ബുദ്ധിക്കു വലിയ മടപ്പു തോന്നി ഏതാനും ശബ്ദങ്ങഠംമാത്രം തിരഞ്ഞെടുത്തു കീശാനിഘണ്ടു എന്ന പേരിൽ ഒരു ചെറിയ ഭാഷാ കോശം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. 1092_ൽ ഇരുപതു കൊല്ലത്തെ പ്രയത്നം കൊണ്ടു ശബ്ദതാരാവലി പരിസമാപ്തമായി. ''ശീലാവതി തുടങ്ങി മഹാഭാഗവതംവരെ എല്ലാ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടേയും അനേകം വ്യാഖ്യാനങ്ങളുടേയും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകമുള്ള അകാരാദി തുടൎച്ചയായിത്തന്നെ തയാറാക്കിയ മുഖ്യസംഗതിയാണു് അതു മുഴമിപ്പിക്കുന്നതിനു സഹായിച്ചതു്'' എന്നു മുഖവുരയിൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതു പരമാൎത്ഥമാണു്. അങ്ങനെ പല കാര്യങ്ങളും മുൻകൂട്ടി ചെയ്തുവച്ചില്ലെങ്കിൽ അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥം പുരോഗമിക്കുകയില്ലല്ലോ. ശബ്ദതാരാവലി ശബ്ദങ്ങഠംക്കുമാത്രം അൎത്ഥനിൎദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന ഒരു കോശഗ്രന്ഥമല്ല. ഒട്ടു വളരെ പുസ്തകങ്ങളിൽനിന്നു പല ശബ്ദങ്ങളുടേയും പ്രയോഗത്തിനു് ഉദാഹരണം എടുത്തുകാണിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പുരാണപുരുഷന്മാരെപ്പററിയുള്ള കഥകഠം അതാതു വാക്കുകഠംക്കടിയിൽ ചേൎത്തിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ളതു പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥത്തിൻെറ മറെറാരു വൈശിഷ്ട്യമാണു്. ഒരുദാഹരണം കാണിക്കാം.

''മൈത്രേയൻ:—കുഷാരുവിൻെറ മകനും പരാശരൻെറ ശിഷ്യനുമായ ഋഷി. (ഓരോ മന്വന്തരത്തിൽ ഓരോ മഹൎഷി വ്യാസപദവിയെ കൈക്കൊള്ളുന്നു. ഹിന്ദുമതം സ്ഥാപിച്ച വ്യാസൻ കൃഷ്ണദ്വൈപായനൻ എന്ന മഹൎഷി ആയിരുന്നു. കൃഷ്ണദ്വൈപായനൻെറശേഷം വ്യാസപദത്തെ സ്വീകരിച്ചതു മൈത്രേയനാണു്. വ്യാസപദം വഹിക്കുന്ന മഹൎഷിമാർ വിഷ്ണുവിൻെറ അംശമാകുന്നു. പാണ്ഡവരോടു കലഹിക്കരുതെന്നു ധൃതരാഷ്ട്രരെ ഉപദേശിച്ചവരിൽ മൈത്രേയമഹൎഷിയുമുണ്ടു്. അദ്ദേഹം ഇപ്പോഠം ബദരികാശ്രമത്തിനു സമീപം സ്വന്തം ആശ്രമത്തിൽ വസിക്കുന്നു. ഇപ്പോഴും വ്യാസപൌൎണ്ണമിദിവസം ശാൎങ്ഗവനത്തിൽവച്ചു് ഒരു ഉപന്യാസം ഈ ധീമാൻ ചെയ്യാറുണ്ടുപോലും.)''

ഓരോ ശബ്ദത്തിൻെറ വ്യുൽപത്തിയെപ്പററിക്കൂടി പ്രതിപാദിച്ചിരുന്നു എങ്കിൽ ഈ നിഘണ്ടു തികച്ചും സൎവ്വങ്കഷമാകുമായിരുന്നു. സൎവ്വഥാ പ്രതികൂലമായ പരിതഃസ്ഥിതിയിൽ, അനന്യാശ്രയനായി ഇങ്ങനെ വിലപേറില്ലാത്ത ഒരു രത്നാഭരണം കൈരളിക്കു സമൎപ്പിച്ച ഈ സുഗൃഹീതനാമാവിൻെറ വിവിധപ്രകാരത്തിലുള്ള വിജ്ഞാനസമ്പത്തിയേയും വ്യവസായസന്നദ്ധതയേയും ഭാഷാസേവനാസക്തിയേയും കേരളീയർ ഏതു കാലത്തും ഉള്ളഴിഞ്ഞു് അഭിനന്ദിക്കാതെയിരിക്കയില്ല.

സ്വ്ഥാ ചരിതാൎത്ഥംതന്നെയാണു് ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം പത്മനാഭപിള്ളയുടെ ജന്മം. ''ദൈവം നിഹത്യ കുരു പൌരുഷമാത്മശക്ത്യാ'' എന്ന ആപ്ത വാക്യത്തിനു് ഒരു ഉത്തമനിദൎശനമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതം പ്രശോഭിക്കുന്നു.

ചെമ്പ്രോൽക്കൊട്ടാരത്തിൽ അംബാദേവിത്തമ്പുരാട്ടി (1065–1103)—ചരിത്രം:—ലക്ഷ്മീപുരത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ നിന്നു് അരിപ്പാട്ടു ചെമ്പ്രോൽക്കൊട്ടാരത്തിൽ താമസം തുടങ്ങിയ ചങ്ങനാശ്ശേരിയിലെ മറെറാരു ശാഖയിൽ 1065 മേടമാസത്തിൽ സ്വാതി നക്ഷത്രത്തിൽ അംബാദേവിത്തമ്പുരാട്ടി ജനിച്ചു. അനന്തപുരവും ചെമ്പ്രോലും ഭിന്നശാഖകളായിരുന്നുവെങ്കിലും അവയിലെ അംഗങ്ങൾ ഏകശാഖയിൽപ്പെട്ടവരെപ്പോലെയാണു് പെരുമാറിവന്നതു്. 1040–ാമാണ്ടു് അരിപ്പാട്ടു താമസം തുടങ്ങിയ ദേവിഅമ്മത്തമ്പുരാട്ടിയുടെ നേരേ അനുജത്തിയാണു് ചെമ്പ്രോൽക്കൊട്ടാരത്തിൽ ഒന്നാമതായി പാൎത്തതു്. അമ്മ കുഞ്ഞിക്കുട്ടിത്തമ്പുരാട്ടിയും പിതാവു കോട്ടയം നാട്ടകത്തു് എളങ്ങല്ലൂർ കൃഷ്ണൻനമ്പൂരിയുമായിരുന്നു. കുഞ്ഞു് എന്ന ഓമനപ്പേരിലാണു് അംബാദേവിയെ സ്വജനങ്ങൾ വിളിച്ചുവന്നതു്. ചേപ്പാട്ടു രാമവാരിയരുടെ കീഴിൽ ബാലപാഠങ്ങൾ പഠിച്ചു. പിന്നീടു നങ്ങ്യാർകുളങ്ങര കല്പമ്പള്ളിയില്ലത്തു വിഷ്ണുനമ്പൂരി എന്ന ദൈവജ്ഞനെ ഗുരുവായി സ്വീകരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തോടു കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങളും വ്യാകരണവും അഭ്യസിച്ചു. ബാല്യംമുതല്ക്കുതന്നെ ഭാഷാകവനത്തിൽ അഭിരുചിയുണ്ടായിരുന്നുവെന്നുള്ളതു താഴെക്കാണുന്ന ശ്ലോകംകൊണ്ടു് ഉദാഹരിക്കാം.

''അവനിയിലതിമൂഢന്മാക്കുപോലും ക്ഷണത്തിൽ
ധ്രുവമരിയ കവിത്വം നല്കുമെൻ വാണിയാളേ!
അവശത കവനത്തിൽപ്പെട്ടു മുട്ടന്നൊരെന്നെ–
ജ്ജവമൊടു മതിമാന്ദ്യം മാററി നീ പോററിടേണം.''

പതിനെട്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ പരിണീതയായി. ബ്രിട്ടീഷ്മലബാറിൽ പട്ടാമ്പിദേശത്തു് അണ്ടലാടി ദിവാകരൻനമ്പൂരി എന്ന താന്ത്രികനായിരുന്നു ഭൎത്താവു്. ഭൎത്തൃശുശ്രൂഷയുടേയും ബാലപരിചരണത്തിന്റേയും ഇടയിലും ആ സുചരിത പുസ്തകപാരായണത്തിലും ഗ്രന്ഥനിൎമ്മിതിയിലും വ്യാപൃതയായിരുന്നു. 1103–ാമാണ്ടു മകരമാസം 26–ാംനു- മരിച്ചു.

കൃതികൾ:—തമ്പുരാട്ടി 1 ശ്രീഭൂതനാഥോദയം, 2 അഷ്ടമീചമ്പു ഭാഷ, 3 ദശകുമാരചരിതം ഭാഷ എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുള്ളതിനുപുറമേ സംസ്കൃതത്തിലും ഭാഷയിലും ചില ഭഗവൽസ്തോത്രങ്ങളും എഴുതീട്ടുണ്ടു്. ദശകുമാരചരിതം മാനവിക്രമൻ ഏട്ടൻ തമ്പുരാന്റെ ആ പേരിലുള്ള ഭാഷാഗദ്യപ്രബന്ധം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആവശ്യപ്രകാരം സംസ്കൃതീകരിച്ചതാണു്. അതു് അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടില്ല.

അഷ്ടമീചമ്പു മേല്പുത്തൂർ ഭട്ടപാദൻെറ തന്നാമധേയമായ സംസ്കൃതപ്രബന്ധത്തിൻെറ ഭാഷാനുവാദമാകുന്നു. തമ്പുരാട്ടിയുടെ കവിതാരീതി കാണിക്കുവാൻ അതിൽനിന്നുമാത്രം രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം. കവയിത്രിയുടെ വിസ്മയനീയമായ പാണ്ഡിത്യവും വൈദഗ്ദ്ധ്യവും അതിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്.

''ദ്യോവോളമെത്തി വിലസീടിന കേതുദണ്ഡം
ദേവാഗ്രഭാഗമതിലേററമുയൻറിടുന്നു;
കാൽത്താരു നിത്യമൊരുപോലെ ഭജിപ്പവൎക്കു
നാകത്തിലേറുവതിനുള്ളൊരു കോണിപോലെ.''

''വൈദേഹീദേവിയാറംതൻ ദൃഢതരവിപുലോ–
ത്തുങ്ഗവക്ഷോജഗാഢാ–
ശ്ലേഷാൽ സമ്മിശ്രമാകം ഘുസൃണരസലസൽ–
സുന്ദരോരഃപ്രദേശം
കൗസല്യാപുണ്യപൂരം പരിമൃദുലവപു–
സ്സാന്ദ്രനീലോപലാഭം
നന്നായ് സച്ചിന്മരന്ദപ്പുതുരസലഹരീ–
ഗന്ധമൊന്നുല്ലസിപ്പൂ.''

തമ്പുരാട്ടിയുടെ ഒരു സംസ്കൃതശ്ലോകം:

''ശ്രീമൻ ഹേ! മഹനീയചാരുചരിതൈഃ പുത്രൈശ്ച മിത്രൈൎന്നിജൈർ–
ഭ്രാജദ്ഭക്തിപുരസ്സരം സവിനയം ശുശ്രൂഷമാണാ സദാ
സൽകൎമ്മോജ്ഝിതകല്മഷാ ദിവിഷദാം ലോകം ഗതാ യാ വധൂ–
സ്സൈവേയം ജനനീ ച തേ സുകൃതിനീ; കസ്യാപി നോ സംശയഃ.''

സി. പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള (1052–1114)—ചരിത്രം:— സി. പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള ചിറയിൻകീഴ് കരിങ്ങാടത്തുവീട്ടിൽ കല്യാണിക്കുട്ടിയമ്മയുടെ പുത്രനായി 1052–ാമാണ്ട് ഇടവമാസം 8–ാംനു- ജനിച്ചു. പിതാവു വക്കല കുടവാത്തൂർവീട്ടിൽ പരമേശ്വരൻപിള്ളയായിരുന്നു. ബാല്യംമുതല്ക്കുതന്നെ ഭാഷയിൽ ഗദ്യപദ്യങ്ങൾ എഴുതുന്നതിൽ അഭിരുചി പ്രദൎശിപ്പിച്ചു. ചിറയിൻകീഴ് പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള എന്ന പേരിലാണ് അക്കാലത്ത് അദ്ദേഹം അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്. ആദ്യം ഒരു പത്രപ്രവൎത്തകനായി രങ്ഗപ്രവേശംചെയ്ത് 1077–നുമുൻപു കേരളപഞ്ചികയും മററും നടത്തി. പിന്നീടു വക്കത്തുനിന്നു പുറപ്പെടുവിച്ച സ്വദേശാഭിമാനിയുടെ ആധിപത്യം വഹിച്ചു. 1081–ൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ സഹപ്രവൎത്തകനായിരുന്ന കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അതിൻെറ പ്രസാധകത്വം സ്വീകരിച്ചപ്പോൾ അവിടെനിന്നു മാറി. ഭാഷാപോഷിണിക്കു നിരന്തരം ലേഖനമയച്ചു സഹായിച്ചു. വറുഗീസുമാപ്പിളയുടെ സുഹൃത്തും ആ വഴിക്കു വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറ ആശ്രിതനുമായി.

ആ മഹാന്റെ ശിപാശ്കൊണ്ടു ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയ്ക്കു സക്കാർ ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂളിൽ മലയാളം പണ്ഡിതനാകുവാൻ സാധിച്ചു. പേരു സി. പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയെന്നു മാററി. പല സ്ഥലങ്ങളിൽ ആ ഉദ്യോഗത്തിൽത്തന്നെ പണിനോക്കി. അതിനിടയ്ക്കു തെക്കൻതിരുവിതാംകൂറിലും മററും പ്രചരിക്കുന്ന പല വില്ലടിച്ചാൻപാട്ടുകളും ഇരണിയൽ മുതൽ കൊല്ലംവരെയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ നടപ്പിലുള്ള മററു നാടോടിപ്പാട്ടുകളും നിപുണമായ ഗവേഷണത്തിന്റെ ഫലമായി സഞ്ചയിച്ചു മലയാളത്തിലെ പഴയ പാട്ടുകൾ ഒന്നാം ഭാഗം എന്ന പേരിൽ 1093-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. 1114-ാമാണ്ടു മീനമാസം 20-ാംനു- തിരുവനന്തപുരത്തു തമ്പാനൂരുള്ള സ്വഗൃഹത്തിൽവച്ചു മരിച്ചു. മരിക്കുന്നതുവരെക്കും പലതരത്തിൽ സാഹിത്യസേവനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇടക്കാലത്തു ജ്യോതിഷത്തിലും നല്ല അറിവു സമ്പാദിച്ചു. ആദ്യം ചിറയിൻകീഴ് അണ്ണാർവിളാകത്തുവീട്ടിൽ പാൎവ്വതിയമ്മയേയും, 1085-ൽ ആ സാധ്വിയുടെ മരണാനന്തരം തമ്പാനൂർ കഞ്ചുവീട്ടിൽ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മയേയും വിവാഹം ചെയ്തു.

കൃതികൾ:—1 മലയാളത്തിലെ പഴയ പാട്ടുകൾ ഒന്നാം ഭാഗം, 2 കൃഷ്ണകാന്തന്റെ പത്രിക, 3 മാലതി, 4 സാഹിത്യസുധാകരം, 5 നാടകകഥാചതുഷ്ടയം, 6 കാളിദാസചരിത്രം, 7 ക്രിസ്റ്റഫർ കൊളംബസ്, 8 വാസ്ഗോഡിഗാമാ, 9 ചന്ദ്രസേനൻ, 10 ആര്യഭൂഷണം, 11 പുരാണപ്രഭാവം, 12 ജാതകഫലബോധം ഇവയാണ് ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയുടെ പ്രധാനകൃതികൾ. കൃഷ്ണകാന്തന്റെ പത്രിക എന്ന കൃതി ബങ്കിമചന്ദ്രചതോപാധ്യായന്റെ Krishnakantha's Will എന്ന സുപ്രസിദ്ധമായ ബംഗാളി ആഖ്യായികയുടെ ഭാഷാനുവാദമാകുന്നു. വേറെയും ഒരു തജ്ജമ അതിനു ഭാഷയിലുണ്ട്. സാഹിത്യസുധാകരത്തിൽ ശാകുന്തളം ഉത്തരരാമചരിതം എന്നീ രണ്ടു സംസ്കൃതനാടകങ്ങളിലെ കഥകൾ വിസ്തരിച്ചു പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. അതാതു ഭാഷാനാടകത്തിൽനിന്നു് ആവശ്യമുള്ള ഭാഗങ്ങൾ അവസരോചിതമായി ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. മാലതി മഞ്ജരീവൃത്തത്തിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കാവ്യമാകുന്നു. കവിതയിലും ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന സാമൎത്ഥ്യത്തിനു് ആ കൃതി നിദശനമാണ്. ഇതിവൃത്തത്തിന്റെ അന്ത്യഭാഗത്തിനു കുമാരനാശാന്റെ ലീലയുടെ ഛായ അല്പമുണ്ട്.

"നമ്മെപ്പരസ്പരം ദാമ്പത്യബന്ധത്താൽ
നന്മയ്ക്കായെന്നുമേ ചേൎത്തിണക്കാൻ
അമ്മയ്ക്കൊരാഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നതു
കമ്മപ്പിഴയാൽ മറിഞ്ഞുപോയി.
തൊട്ടിലിൽക്കൈകൊൽ കുടഞ്ഞു കരയുന്ന
കുട്ടിയായ് നിന്നെ ഞാൻ കണ്ട കാലം
കുട്ടിക്കരണം മറിഞ്ഞു തറയിൽ മെയ്
തട്ടിപ്പതിച്ചു കളിച്ചിരുന്നു.

അന്നുതൊട്ടിന്നോളമെൻെറ സഹോദരി–
യെന്നുറച്ചോന്നായ്പ്പുലന്നു നമ്മൾ.
ഇന്നതിനെങ്ങനെ ഭങ്ഗം വരുത്തുന്നി–
തൊന്നുമറിയാതെ ഞാൻ കുഴങ്ങി.''

മലയാളത്തിലെ പഴയ പാട്ടുകൾ:—ഭാഷാപോഷകൻ എന്ന നിലയിൽ സി. പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയുടെ സദ്യശസ്സു ശാശ്വതമായി പരിലസിക്കുന്നതും പരിലസിക്കുമെന്നുള്ളതും ഈ പുസ്തകത്തിൻെറ പ്രസിദ്ധീകരണംകൊണ്ടാണ്. ഒടിഞ്ഞും പൊടിഞ്ഞും കിടക്കുന്ന താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങളെ കൈകൊണ്ടു തൊടണമെങ്കിൽത്തന്നെ സാമാന്യത്തിലധികം ശ്രമക്ഷമത ഉണ്ടായിരിക്കണം. മങ്ങിയും മാഞ്ഞും കാണുന്ന അവയിലെ അക്ഷരങ്ങളിൽ കണ്ണു പതിയണമെങ്കിൽ ഭാഷാഭഗവതിയുടെനേക്ക് അളവററ ഭക്തിയുണ്ടായിരിക്കണം. ആ അക്ഷരങ്ങൾ വായിച്ചുനോക്കി കാര്യം ഗ്രഹിക്കണമെങ്കിൽ ഒന്നിലധികം ഭാഷകളുമായി സമീപപരിചയം സിദ്ധിച്ചിരിക്കണം. താളിയോലയിലല്ല പ്രായേണ നാടോടിപ്പാട്ടുകൾ പകർത്തിവെച്ചിട്ടുള്ളതു് എന്നോൎമ്മിക്കുമ്പോൾ അവ ശേഖരിക്കുവാൻ പുറപ്പെടുന്നവൎക്കുണ്ടാകാവുന്ന ക്ലേശത്തെപ്പററി വായനക്കാൎക്കു കൂടുതലായി അനുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. അനേകം പാട്ടുകൾ അക്ഷരജ്ഞാനംപോലുമില്ലാത്ത ചില ഗ്രാമീണഗായകന്മാരുടെ രസനാഞ്ചലത്തെമാത്രം വാസസ്ഥാനമാക്കീട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രതിബന്ധങ്ങൾ കടന്നുവേണം ആക്കെങ്കിലും വല്ലതും സാധിക്കുവാൻ. ഇതെല്ലാം ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയുടെ ഏതദ്വിഷയകമായ വ്യവസായത്തെപ്പററി നമുക്കു് അന്യഥാതന്നെ ജനിക്കാവുന്ന ബഹുമാനം ദ്വിഗുണീഭവിക്കുന്നു. തമ്പുരാൻപാട്ടുതുടങ്ങി പല പാട്ടുകളെക്കുറിച്ചും ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇതിൽ സരസമായും സോദാഹരണമായും പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരോ കേരളീയനും അവശ്യം വിജ്ഞാനലബ്ധിക്കുവേണ്ടി ശ്രദ്ധിച്ചു പഠിക്കേണ്ട പുസ്തകങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് ഇതെന്നു ചുരുക്കത്തിൽ പറയാം.

കെ. സി. കുട്ട്യപ്പനമ്പ്യാർ (1057–1114)—ചരിത്രം:—കുട്ട്യപ്പനമ്പ്യാർ ഉത്തരകേരളത്തിൽ ചിറയ്ക്കൽത്താലൂക്കിൽ മക്രേരി അംശത്തിൽ കടലാ ചാത്തോത്തു ശ്രീദേവിയമ്മയുടെ പുത്രനായി ജനിച്ചു. ആ ഭവനം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു കണ്ണൂരിൽനിന്നു് എട്ടൊൻപതു നാഴിക കിഴക്കു മാറിയാണ്. ജനനം 1057–ാമാണ്ടിടയ്ക്കാണ്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രധാനഗുരുനാഥൻ വി. ഒ. കുഞ്ഞിരാമൻനമ്പ്യാർ എന്ന പണ്ഡിതനായിരുന്നു. 38–ാമത്തെ വയസ്സിൽ കോഴിക്കോട്ടു സാമൂതിരിക്കാളേജിൽ മലയാളപണ്ഡിതനായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. ഇരുപതു കൊല്ലക്കാലം ആ കാളേജിൽ ജോലിനോക്കി. അവിടെവച്ചു പലരേയും സംസ്കൃതം അഭ്യസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. സവ്വീസിൽനിന്നു പിരിയുന്നതിനുമുൻപു നിര്യാതനായി. 1114–ാമാണ്ടു കുംഭമാസത്തിൽ

(1939 മാർച്ച് 26) മരിച്ചു. 42-ാമത്തെ വയസ്സിൽ കോട്ടയിൽ കുലോത്തു മീനാക്ഷിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിനു കവി മണി എന്ന സ്ഥാനം ഇടപ്പള്ളി കൃഷ്ണരാജാവു സമ്മാനിച്ചതാണു്.

കൃതികൾ:—നമ്പിയാരുടെ കൃതികൾ എല്ലാം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളവയിൽ പ്രധാനങ്ങൾ, 1 വിഘ്നരാജോത്ഭവം ആട്ടക്കഥ, 2 സാഹിതീവിലാസം (ഖണ്ഡകൃതികൾ) മൂന്നു ഭാഗങ്ങൾ, 3 ഗദ്യകുമാരസംഭവം എന്നിവയാകുന്നു. നമ്മുടെ കവി ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളിലും സമർത്ഥമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുമായിരുന്നുവെങ്കിലും സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിലായിരുന്നു കൂടുതൽ കൃതഹസ്തത. നാടൻമട്ടിൽ ഒതുങ്ങിയതും പ്രശസ്തിയിൽ കാംക്ഷയില്ലാത്തതുമായ ഒരു ജീവിതമായിരുന്നു അദ്ദേഹം നയിച്ചതു്. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

"പ്രൗഢപ്രസന്നതരമാം മധുരസ്വരത്തിൽ
ശ്രീമന്മുകുന്ദചരിതങ്ങളെടുത്തുപാടി
ആമഞ്ജുഭാഷിണികൾ തൈർ കടയുന്നനേരം
കാമം മുഴങ്ങുമതുലധ്വനിഭംഗികൊണ്ടും;

ലോലംബനീലരുചി പൈതലുമായ്ക്കളിക്കും
കാലം രസാൽപ്പരിചയിച്ചതുപോലെതന്നെ
കാലത്തുണർന്നു ചെറുകുട്ടികൾ മന്ദമുത്തും
ചേലഞ്ചിടും മുരളിതൻനിനദങ്ങൾകൊണ്ടും;

കീരങ്ങൾ കൂടുകളിൽനിന്നു മുകുന്ദഗാഥാ-
സാരങ്ങൾ പാടുമതിമുഗ്ദ്ധരവങ്ങൾകൊണ്ടും
താരങ്ങളാം സുരഭികണ്ഠമണിപ്രണാദ-
പൂരങ്ങൾകൊണ്ടുമരുണോദയവേളയിങ്കൽ;

നന്ദസ്യ നല്ല വിളഭൂമി മുകുന്ദമായാ-
ജന്മസ്ഥലം പ്രകൃതിതൻ കളകേളിരംഗം
സന്മംഗളൈകനിധി ഗോകുലമാകമാന-
മുന്മത്തനിർവൃതചരാചരമായ്വിളങ്ങി."

(ഉദ്ധവന്റെ ഗോകുലയാത്ര)

ഒരു ശ്ലോകംകൂടി പകർത്തുവാൻ തോന്നുന്നു.

"ലോകം സുഖാസുഖമയം കരുതുന്നഘായാൽ
ശോകത്തിനില്ല വഴി ശാശ്വതമല്ലിതൊന്നും
നാകത്തിലുണ്ടു നരകം നരകത്തിലുണ്ടാം
നാകം മനഃകലിതമിസ്സുഖദുഃഖഭേദം."

കെ. എം. കുഞ്ഞിലക്ഷ്മിക്കെട്ടിലമ്മ (1052-1122)—

ജീവിതം:—ബ്രിട്ടീഷ്മലബാറിൽ കോട്ടയം താലൂക്കിൽ ഒളവിലംശത്തിൽ കണ്ണാരത്തു മല്ലോളിൽ എന്ന തറവാട്ടിൽ കുഞ്ഞുലക്ഷ്മി

ക്കെട്ടിലമ്മ 1052_ാമാണ്ട മേടമാസത്തിൽ രോഹിണീനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. പിതാവു് അക്കാലത്തെ ഒരു പേരുകേട്ട അഭിഭാഷകനായി രുന്ന കൊയ്യോടൻകന്നത്തു കണ്ണൻനമ്പിയാരും മാതാവു ലക്ഷ്മിയമ്മയു മായിരുന്നു. മാതാപിതാക്കന്മാർ കുഞ്ഞുലക്ഷ്മിയുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ സവിശേഷമായ ശ്രദ്ധ പതിപ്പിച്ചു. അന്നു വടക്കേ മലബാറിലെ ഒരു പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠനായിരുന്ന കൊല്ലച്ചേരി കുഞ്ഞിരാമക്കുറുപ്പായിരുന്നു ബാലികയുടെ ഗുരുനാഥൻ. അദ്ദേഹത്തോടു കാവ്യനാടകങ്ങളും അല ങ്കാരവും അഭ്യസിച്ചു. ശിവഭക്തനായിരുന്ന ആ ഗുരു തന്റെ ശിഷ്യ വർഗ്ഗത്തോടു് ഒരവസരത്തിൽ ഒരു ശിവസ്തോത്രം ഉണ്ടാക്കണമെന്നാജ്ഞാ പിച്ചു. അപ്പോാം രചിച്ചതാണു് സദാശിവസ്തോത്രം. അതു് ഓടാ ട്ടിൽ കേശവമേനോന്റെ സ്തവരത്നമാലികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാലത്തു് ആചാര്യൻ പറഞ്ഞു ഭാഷയിലും ശിവ സ്തുതിപരമായ ഒരു പദ്യമെഴുതി. അതു താഴെക്കാണുന്നതാണു്.

"നാളീകായുധനെക്കണ്ണിൽപ്പാളീടും തീയിലിട്ടവൻ
കേളീജിതകൃതാന്തൻ ശ്രീകാളീകാമുകനാശ്രയം."

19_ാമത്തെ വയസ്സിൽ കവയിത്രിയെ ഇരുവനാട്ടു പ്രഭുക്കന്മാരിൽ പ്രഥമ ഗണനീയനായ കിഴക്കേടത്തുചന്ദ്രോത്തു കുഞ്ഞിയനന്തൻ വലിയനമ്പി യാർ വിവാഹം ചെയ്തു. അതിൽപ്പിന്നീടും ആ സ്ത്രീരത്നം തന്റെ സംസ്കൃതവിജ്ഞാനത്തിനു വൈപുല്യവും അഗാധതയും വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊ ണ്ടിരുന്നു. കുറേക്കഴിഞ്ഞു സ്വകുടുംബവും ഭർത്തൃകുടുംബവും തമ്മിൽ പല വ്യവഹാരങ്ങളും ഉണ്ടാകയും അതിന്റെ ഫലമായി ആ വിവാഹ ബന്ധം വിച്ഛിന്നമാകയും ചെയ്തു. പിന്നീടു് ഏതാനും വർഷങ്ങൾക്കു മേൽ ഉത്തരകേരളത്തിലെ പ്രശസ്തവും ധനാഢ്യവുമായ താഴക്കാട്ടു് എന്ന നമ്പൂരികുടുംബത്തിലെ അന്നത്തെ മൂപ്പനായിരുന്ന നീലകണ്ഠൻതിരു മുൻപു് കവയിത്രിയെ വിവാഹം ചെയ്തു. 'തിരുമുൻപു്' എന്നതു സ്ഥാനപ്പേരാണു്. അന്നുമുതല്ലാണു് നമ്മുടെ ചരിത്രനായിക കെട്ടിലമ്മ യായതു്. ആ വിവാഹത്തിൽ ഒരു പുത്രനും ഒരു പുത്രിയും ജനിച്ചു. അതിനുമുമ്പിലത്തെ വിവാഹത്തിൽ ഒരു പുരുഷപ്രജയും ജനിച്ചിരുന്നു. കുട്ടമത്തു കുഞ്ഞികൃഷ്ണക്കുറുപ്പു കെട്ടിലമ്മയുടെ അയൽപക്കക്കാരനായി രുന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹവുമായുള്ള സഹവാസത്തിനു സംഗതി വന്നു ചേരുകയും അതു കെട്ടിലമ്മയുടെ കവനപാടവത്തെ വളരെ വർദ്ധിപ്പി ക്കുകയും ചെയ്തു. 1096_ൽ ഭർത്താവു മരിച്ചു. അതിനെത്തുടർന്നു സ്വപുത്രിയായ പത്മിനിക്കെട്ടിലമ്മയുടെ ഭർത്താവായ കടത്തനാട്ടു് ഇട വലത്തു കോവിലകത്തു കുഞ്ഞിശ്ശങ്കരവർമ്മത്തമ്പുരാന്റെ നിര്യാണവും സംഭവിച്ചു. ഈ കുടുംബദുഃഖങ്ങൾ കുഞ്ഞിലക്ഷ്മിക്കെട്ടിലമ്മയുടെ ജീവിതത്തിൽ ഒരു വലിയ മാററം വരുത്തി. മുമ്പുതന്നെ വിനീതയും ഭഗവൽഭക്തയും പരോപകാരപ്രവണയുമായ ആ മനസ്വിനി ബഹിർമ്മു ഖങ്ങളായ വ്യാപാരങ്ങളിൽനിന്നു പ്രായേണ വിരമിച്ചു. ഒടുവിൽ വാത

രോഗം ബാധിച്ച് 1122–ാമാണ്ട് ഇടവമാസം 23–ാംനു- യശശ്ശരീരയായി.

കൃതികൾ:—കെട്ടിലമ്മയുടെ കൃതികളിൽ സംസ്കൃതത്തിൽ 1 പ്രാർത്ഥനാഞ്ജലിയും, ഭാഷയിൽ 2 സാവിത്രീവൃത്തം കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടും, 3 കൗസല്യാദേവി, 4 പുരാണചന്ദ്രിക എന്നീ കാവ്യങ്ങളും, 5 ഗോകർണ്ണപ്രതിഷ്ഠ, കടാംകോട്ട മാക്കം കിളിപ്പാട്ട് എന്നീ ക്ഷുദ്രകവിതകളും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇനിയും കവനകൗമുദിയിലെ ആഴ്‌വാഞ്ചേരി ത്തമ്പ്രാക്കളും, ആത്മപോഷിണിയിലെ കേളനും, സമുദായദീപികയിലെ എലക്സാൻകോരനും, ശാരദയിലെ ഒരൈതിഹ്യവും, ദക്ഷിണദീപത്തിലെ ഒരത്ഭുതവൃത്തവും മററും അപ്രകാശിതങ്ങളായി കിടക്കുന്നു.

കൗസല്യാദേവി:—കൗസല്യാദേവി അഥവാ 'വിധിബലം' എന്ന കാവ്യം പ്രശസ്തമാണ്. അതിൽ പൂർവ്വം, മധ്യം, ഉത്തരം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു ഖണ്ഡങ്ങളിലായി 107 ശ്ലോകങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. സഹൃദയന്മാരുടെ ചമൽകാരജനകങ്ങളായ പുതിയ കല്പനകളും അനുസ്യൂതമായ രചനാചാതുര്യവും കെട്ടിലമ്മയുടെ കവിതയ്ക്കുള്ള വിശേഷഗുണങ്ങളാണ്. താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ നോക്കുക.

"ഭൂരിപ്രതാപഗരിമാർണ്ണവ,മുമ്പർനാട്ടിൻ
ദാരിദ്ര്യബീജ,മബലാജനധൂമകേതു,
വൈരിപ്രമത്തഗജതാമ്രഗരാ,ട്ടരക്ക–
ന്മാരിൽ പ്രമാണി, വിജയിച്ചിതു പംക്തികണ്ഠൻ."

"ഉത്തുംഗവിക്രമമിളാധിപതിതന്മേറം
സ്വത്തുല്ലസൽപ്പുകളരോഗവപുസ്സിതെല്ലാം
ഒത്തുള്ളവക്കൊരു മേൽവിധിയുള്ളതേതു–
മെത്തുന്നതില്ല വിഷയോൽകടസക്തിമൂലം."

"പരിതോഷസമൃദ്ധഭൂതകാലം
പരിതാപാത്മകമായ വർത്തമാനം
ഹരിയോ ഹരി ഹന്ത! മൽഭവിഷ്യ–
ച്ചരിതത്തിൻഗതിയാരറിഞ്ഞിടുന്നു?"

പുരാണചന്ദ്രിക:—ഇതു സാമാന്യം ദീർഘമായ ഒരു കവിതയാണ്. 1 മഹദ്ദർശനഫലം, 2 ഗർവ്വിഷ്ഠനായ പാർത്ഥൻ, 3 ശ്രീരാമനീതി, 4 ഭരതപ്രതീക്ഷ, 5 ഫൽഗുനശമം, 6 ഗുഹൻ അഥവാ രാമനാമം, 7 കൈകേയിയുടെ കൗമാരം, 8 ആഞ്ജനേയശമം, 9 മണ്ഡോദരി എന്നിങ്ങനെ ഒൻപതു ഖണ്ഡങ്ങളിൽ പ്രസ്തുതപുസ്തകം വിഭക്തമായിരിക്കുന്നു. കവിത വളരെ നന്നായിട്ടുണ്ട്. സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിലും ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളിലും രചിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങൾ ഇതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

"കളവില്ല കട്ടപ്പമില്ല നാട്ടാ-
ക്കളവും ദുഃഖവുമെങ്ങുമൊപ്പമായി
കള നീങ്ങിയ നെൽക്കൃഷിക്കു തുല്യം
വിളയാടുന്നിതു വൈശ്യവൃത്തിയെങ്ങും."

"ആറം ധനഞ്ജയനു ദുർമ്മദമപ്പൊഴപ്പോ-
ളേറം മനസ്സിലതു വിട്ടൊഴിയാതെ വീണ്ടും
മാറന്നു ഭാസ്കരനുദിക്കുകിലെങ്കിലും ക-
യ്യേറന്നു രാത്രിയിലിരുട്ടപ്പടയെന്നപോലെ."

"നേരററിട്ടും പ്രകൃതിയാം ജനയിത്രിതന്റെ
നീരന്ധ്രനീലഘനകുന്തളമെന്നപോലെ
പാരം പടന്നിരുളെഴും ഗഹനങ്ങളും ക-
ണ്ടാ രമ്യശീലരൊരു ശൈലതടത്തിലേറി."

"ആദിനായകൻ നിത്യൻ നിഷ്കളൻ നാരായണ-
നാദിതേയാരാധിതപാദപങ്കജദ്വയൻ
പള്ളികൊള്ളുന്നതെന്നുമെന്നടിയിങ്കലാണെ-
ന്നുള്ളിലുള്ളഹന്തതി തള്ളിവന്നീടുംപോലെ
തച്ചലച്ചിരമ്പീട്ടും തത്തിയും തുളുമ്പിയു-
മച്ഛശോഭനം ദുഗ്ദ്ധസാഗരം വിളങ്ങുന്നു."

കുട്ടകവിതകൾ:—നാലു സർഗ്ഗങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഗോകർണ്ണ പ്രതിഷ്ഠയിൽ നാലാമത്തെ സർഗ്ഗമാണ് കെട്ടിലമ്മയുടേതു്. മാതൃകയായി ഒരു ശ്ലോകം പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

"തമിസ്രഖാവേശമദാന്ധതാ! ഹരേ!
നിമീലിതാക്ഷിത്തിലുദിച്ച പാവകൻ
സമീക്ഷണത്തിൽപ്പല ചിത്രസംഭവം
ക്രമീകരിക്കും വിധുമായ വിസ്മയം."

ഗോകർണ്ണത്തിലെ ശിവപ്രതിഷ്ഠയ്ക്കു കാരണഭൂതമെന്ന് ആസ്തികന്മാർ വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരൈതിഹ്യമാണ് ഇതിവൃത്തം. കടാങ്കോട്ടു മാക്കത്തെപ്പാറിയുള്ള പുരാവൃത്തം ഉത്തരകേരളത്തിൽ സുപ്രസിദ്ധമാണ്. ത്രിവിധകരണങ്ങളാലും ദുരിതസ്പർശം സംഭവിക്കാത്ത മാക്കം എന്ന സാധ്വിയെ സഹോദരന്മാർ സംശയഗ്രസ്തരായി ചാപ്പൻ എന്നൊരുത്തനെക്കൊണ്ടു വധിപ്പിക്കുന്ന ഈ കഥ ഏററവും ഹൃദയദ്രവീകരണചണമാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ആകെ മൂന്നു ഖണ്ഡങ്ങളുള്ളതിൽ ആദ്യത്തേതാണ് കെട്ടിലമ്മയുടെ കൃതി. സന്തത്യുൽപാദനത്തിനു വിശേഷമായി കരുതി ഉത്തരകേരളത്തിൽ മാക്കംതിറ എന്നൊരു വഴിപാടു കഴിക്കാറുണ്ട്. താഴെ കാണുന്ന വരികൾ നമ്മുടെ കവയിത്രിയുടെ കവിതാഖണ്ഡത്തിൽപ്പെട്ടതാണ്.

"നലമോടിവരാതൻ കൈമണിമോതിരംപോലെ
വിലസും കടത്തനാടെന്ന ഭൂഖണ്ഡത്തിങ്കൽ
ഉണ്ടായിവന്നു കടാങ്കോടെന്നു പാരിൽ വിളി-
കൊണ്ട നായർവീടൊന്നു സമ്പത്തിൻവിളനിലം.
അക്കുലമണിമാലാനടുനായകക്കല്ലായ്
ചേല്ലുണ്ണാളൊരുവളുണ്ടായി പണ്ടൊരുകാലം.
സൽക്രിയാവിധാനത്താലുത്തമാന്തണരുടെ
തൃക്കഴൽപ്പല്ലവങ്ങാം ജനനീജനകന്മാർ
അപ്രതിമാനഭക്ത്യാ സുചിരം സേവിച്ചതിൻ
സൽഫലമൊരു പെണ്ണു കുഞ്ഞായ്‌വന്നതുപോലെ."

പ്രാർത്ഥനാഞ്ജലി:—വിവിധദേവന്മാരെപ്പററിയുള്ള സംസ്കൃത സ്തോത്രങ്ങളും ഒരു ഭാഷാസ്തോത്രവും ഇതിൽ അന്തർഭവിക്കുന്നു.

"ലക്ഷ്മീകോമളപാണിലാളിതലസൽപാദാംബുജം മന്മഥ-
പ്രധ്വംസിപ്രമുഖാമരസ്തുതമഖണ്ഡാനന്ദസച്ചിന്മയം
സീമാതീതകൃപാരസാർദ്രനയനം സർപ്പേന്ദ്രപര്യങ്കഗം
സ്യാനന്ദൂരപുരാധിനാഥമനിശം ശ്രീപത്മനാഭം ഭജേ."

വൻകിടയിലുള്ള ഒരു ഭാഷാകവയിത്രിയായി കെട്ടിലമ്മയെ നാം പരിഗണിക്കേണ്ടതാണെന്നു് ഇത്രയുംകൊണ്ടു വെളിവാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

പരുത്തിക്കാട്ടു ഗോപാലപിള്ള (1073–1117)—പരുത്തിക്കാട്ടു ഗോപാലപിള്ളയുടെ തറവാടു തിരുവല്ലായ്ക്കു രണ്ടര മൈൽ അകലെ പടിഞ്ഞാറുള്ള ചത്തങ്കരിയിൽ പരുത്തിക്കാട്ടുവീടാണു്. ഹജ്ജൂർ ഹെഡ്‌ രായസം തിരുവല്ലാ കൃഷ്ണപിള്ള അച്ഛനും ലക്ഷ്മിയമ്മ അമ്മയുമായിരുന്നു. ജനനം 1073–ാമാണ്ടു മേടമാസത്തിലാണു്. തിരുവനന്തപുരത്തു കാളേജിൽ പഠിച്ചു ബി. എ. പരീക്ഷ ജയിച്ചു. കുറേക്കാലം തിരുവിതാംകൂർ കഷ്കമാസികയുടെ ആധിപത്യം വഹിച്ചു. പിന്നീടു തിരുവിതാംകൂർ ദേവസ്വം ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിൽ ശ്രൂപ്പസൂപ്രണ്ടുപണി നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കവേ 1117–ാമാണ്ടു മിഥുനം 3–ാംനു- മരിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ്‌കാവ്യങ്ങളെ വിവർത്തനം ചെയ്കയും അനുകരിക്കയും ചെയ്യുന്നതിൽ അദ്ദേഹം ബദ്ധശ്രദ്ധനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ വകയായി മല്ലിക എന്നൊരു കാവ്യം 1096–ൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു. അതിൽനിന്നു ചില വരികളാണു് ചുവടേ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു്.

"ശീലവും രൂപവും തമ്മിലിണങ്ങീടു-
മാളുകളാരേയുമാകർഷിക്കും.
മാധവൻതാനും മതി മറന്നെത്രയും
സാധ്വസ്വഭാവയാം മല്ലികയെ

പ്രേമമാം ദേവിയെ വന്ദിപ്പതിന്നുള്ള
കോമളക്ഷേത്രമായോത്തു പാരം.
അന്തികമാളാനിടയാകുമ്പോഴെല്ലാ-
മന്തരംഗത്തിലീ രണ്ടുപേക്കും
അങ്കുരിച്ചീടും വികാരത്തിരക്കിനാൽ
സങ്കടം കേവലം ദുസ്സഹമായ്.
കഷ്ടം കിടന്നു മയങ്ങുന്ന വേളയി-
ലിഷ്ടജനരൂപം ദൃഷ്ടമാകും.
ഞെട്ടിയുണന്നീടും പൊട്ടിക്കരഞ്ഞീടും
ചുട്ടുതപിക്കുമൊരാത്തട്ടന്നേരം.
ഓരോ നിമിഷവുമേറുമനുരാഗ-
ഭാരം നിമിത്തമത്തന്വിയുടെ
പേരു കേൾക്കുന്നതും കണ്ണപീയൂഷമായ്,
സൈ്വരത ചിത്തത്തിലസ്തമിച്ചു.
പാടത്തു വെയ്ലിൽപ്പണിപ്പെട്ടു വേലചെ-
യ്തോടൽപ്പെടുമ്പോഴുമന്തിനേരം
കൂട്ടാളരൊന്നിച്ചു വിശ്രമാത്ഥം ചെന്നു
തോട്ടങ്ങളിൽത്തെന്നലേല്ക്കുമ്പോഴും
താനുറങ്ങുമ്പോഴും താനുണരുമ്പോഴും
താനുഴന്നന്യത്ര പോകുമ്പോഴും
ആനന്ദമാകാരമാന്നപോൽ മിന്നുമി-
മ്മാനിനിമൗലിതൻ മാനസത്തിൽ.''

കഥാബന്ധത്തിൽ കീററ്സിൻെറ ഇസബെല്ലയുടേയും മാത്യു ആർണോൾഡിൻെറ സോറാബും റസ്റ്റവും എന്ന കൃതികളുടേയും അനുരണനം കേൾക്കുവാനുണ്ട്. ''ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന ഒരു ശിശുവിനോട്'' എന്ന ചെറിയ കാവ്യത്തിൽനിന്നെടുത്തതാണ് താഴെക്കാണുന്നതു്.

''സുജനാക്ഷികളിൽക്കുളത്തിടും
സുധ തൂകും തനു പൂണ്ട പൈതലേ!
സുമകോമളതല്പമാന്നു നീ
സുഖനിദ്രാവശനായ്ച്ചമഞ്ഞുവോ?

എരിയും തിരി പൊൻവിളക്കിലും
വിരിയും നന്മലർ പിച്ചകത്തിലും
തെളിയുംപടി നിന്നെയമ്മതൻ
മടിയിൽക്കണ്ടതുമിപ്പൊഴല്ലയോ?

ഉണരുന്നതു കാത്തു കാത്തു നി-
ന്നരികത്തീയിവനെത്ര നേരമായ്

മരുവുന്നു! വിളിച്ചുണത്തുകി-
ല്ലജനാലംബമുറങ്ങുറങ്ങു നീ.''

മല്ലിക കൂടാതെ 2 ഹൈമവതി എന്നൊരു നാടകവും, 3 ഉപദേശ പാഠങ്ങൾ, 4 പത്മാകരം, 5 ലോകസ്വഭാവം എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങളും കൂടി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. തൈക്കാട്ടു ദേവകീപുരം എൻ. ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മയെയാണു് വിവാഹം ചെയ്തതു്. ആ സുചരിതയുടെ സഹോദരനാണു് റിട്ടയാഡ് ദേവസ്വം അസിസ്റ്റൻറ് കമ്മീഷണർ പി. എസ്. ശങ്കരൻനായർ.

വി. കെ. ജോസഫ്മാപ്പിള (1049–1120)— വി. കെ. ജോസഫ്മാപ്പിള തൃപ്പൂണിത്തുറെനിന്നു രണ്ടര നാഴിക തെക്കു കണിയാപള്ളി എന്ന ദേശത്തു് വേമ്പനാട്ടുവീട്ടിൽ 1049–ാമാണ്ടു ജനിച്ചു. ചെറുപ്പത്തിലേ ഒരു സമുദായപ്രവർത്തകനായിത്തീന്നു. കൊച്ചിയിലെ ജന്മികുടിയാൻനിയമം മുതലായ പല നല്ല നല്ല കാര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അക്ഷീണമായി പരിശ്രമിച്ചു. അക്കാലത്തു് എഴുതിയ ഒരു തിരുനാൾമംഗളശ്ലോകമാണു് ചുവടേ ചേക്കുന്നതു്.

''കാണത്തിന്നുടെ നാലിരട്ടിയവകാശം മാങ്ങ തേങ്ങാ പെരു-
ത്തോണക്കാഴ്ച തിരണ്ടിടുംപൊഴുതിടിക്കാൻ നെല്ലതില്ലങ്ങളിൽ
കാണംകൊണ്ടവർ വച്ചു കൈതൊഴുകിലും ദ്വേഷിച്ചു ചെയ്യുന്ന മേൽ-
ക്കാണച്ചാത്തു നിറുത്തി മാടധരണീപാലൻ ജയിച്ചീടണം.''

പദ്യത്തിലായാലും ഗദ്യത്തിലായാലും തനിക്കു തോന്നിയതു തുറന്നുപറയുക എന്നുള്ളതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ വ്രതം. തുളച്ചുകയറി ഹൃദയത്തിലേക്കു പായുന്ന ഒരുമാതിരി ഫലിതശൈലി അദ്ദേഹത്തിനു സ്വാധീനമായിരുന്നു. പരാർത്ഥമായി ജീവിതം നയിച്ച ഒരു ഗ്രാമീണനായ കൃഷകനാണു് അദ്ദേഹമെന്നു പറയാം. വില്ലാൾവട്ടം ചക്രവർത്തി, യൂദകുലദീപിക, അത്ഭുതപ്രസവം, വേദമണിഗാഥ, സംഗീതരൂപമാല, ചോദ്യോദിപാന, സാറാമ്മ മുതലായി പത്തുപന്തുണ്ടു പുസ്തകങ്ങൾ അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 1120–ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം 11–ാംനു- മരിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഒരു കൃതിയെപ്പററിമാത്രം അല്പം പ്രസ്താവിക്കാം.

സാറാമ്മ:—ജോസഫ്മാപ്പിള ഒരു നല്ല കവിയാണെന്നു പറയുവാൻ നിവ്വാഹമില്ലെങ്കിലും ഗദ്യനാടകങ്ങൾ എഴുതുന്നതിൽ നിപുണനായിരുന്നു. പാത്രസൃഷ്ടിയിലാണു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ശക്തി പ്രത്യേകമായി കാണുവാൻ കഴിയുന്നതു്. കനകമംഗലത്തു തറവാട്ടിലെ മൂപ്പൻ വക്കിയച്ചനു സ്വഗൃഹത്തിൽ ഭാര്യയ്ക്കുപുറമേ കുഞ്ഞുമറിയമെന്നും അവറാച്ചനെന്നും രണ്ടു സന്താനങ്ങൾകൂടിയുണ്ടു്. കനകമംഗലത്തിനു സമീപം ചന്ദ്രൻകന്നേൽ എന്നൊരു ഗൃഹവും ആ ഗൃഹത്തിൽ കുഞ്ഞുമാത്തൻ എന്നൊരാളുമുണ്ടു്. അയാളുടെ മകൻ കരുച്ചൻ വളരെ ദ്രവ്യം

അന്യായമായി സമ്പാദിച്ച ഒരു കടുത്ത മുതലാളിയാണ്. കലാൽക്കത്തക പിടിച്ച ചെത്തുകാരുമായി പിണങ്ങുകനിമിത്തം പുലിക്കുന്നത്തു നീലകണ്ഠൻ എന്ന ചെത്തുകാരൻ അയാളെ കൊലപ്പെടുത്തി. വക്കിയച്ചൻ കര്യച്ചനുവേണ്ടി ജാമ്യം നിന്നിരുന്നതിനാൽ ആ കുടുംബത്തിലെ സ്വത്തും നശിച്ചു വക്കിയച്ചൻ മരിച്ചു. കുടുംബഭരണം അവറാച്ചൻ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടിവന്നു. അപ്പോഠം കന്യാസ്ത്രീമഠത്തിൽ പഠിച്ചിരുന്ന സാറാമ്മ എന്ന അഭ്യസ്തവിദ്യയായ ഒരു യുവതിയെ പരിഗ്രഹിക്കുവാൻ സംഗതി വന്നു. കേരളത്തിലെ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ഇടയിൽ വ്യാപിച്ചിരുന്ന ആഭരണഭ്രമം, മദ്യപാനം, കസവുവസ്ത്രധാരണം, ദ്രവ്യവഹാരം എന്നീ ആചാരവൈകല്യങ്ങളെ ഗ്രന്ഥകാരൻ ഫലിതസമ്പൂർണ്ണമായ ഭാഷയിൽ നിർദ്ദയമായി പരിഹസിക്കുന്നു. കുഞ്ഞുമറിയം വീട്ടിലിരുന്നു പഠിച്ചിട്ടുള്ളവളും സാറാമ്മ ഇംഗ്ലീഷ് അഭ്യസിച്ചിട്ടുള്ളവളുമാണ്. വസ്ത്രാഭരണാദ്യാഡംബരങ്ങളിൽ കുഞ്ഞുമറിയം കിടന്നു മറിയുമ്പോഠം സാറാമ്മയ്ക്കു് അവയിലൊന്നും ആസക്തിയില്ല. ഇങ്ങനെ പോകുന്നു ഇതിവൃത്തം. നാടകീയങ്ങളായ നിയമങ്ങഠം അനുസരിച്ചു പരിശോധിക്കുമ്പോഠം ജോസഫ്മാപ്പിളയുടെ കൃതികഠം അനാദൃങ്ങളല്ലെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കല്ലന്മാരുതൊടിയിൽ രാമുണ്ണിമേനോൻ (1079–1126)—കല്ലന്മാരുതൊടിയിൽ രാമുണ്ണിമേനോൻ പുസ്തകമായി ഒന്നും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം കവനകൗമുദിയിലും മാതൃഭൂമിയിലും മററും ചില ലഘുകൃതികഠം പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയെല്ലാം അദ്ദേഹത്തെ ഒരു നല്ല കവിയായി പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു. പുന്നശ്ശേരി നീലകണ്ഠശർമ്മാവിൻെറ കീഴിൽ പട്ടാമ്പി മഹാപാഠശാലയിലാണ് സംസ്കൃതഭാഷ പ്രധാനമായി അഭ്യസിച്ചതു്. കുറേക്കാലം ചില ഡിസ്ട്രിക്ട് ബോർഡ് സ്കൂളുകളിലും ഒററപ്പാലം ഹൈസ്കൂളിലും മലയാളപണ്ഡിതനായിരുന്നു. 1105–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു ഖദർ ധരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസാധികൃതന്മാർ കൈക്കൊണ്ട നയത്തെ പ്രതിഷേധിച്ച് ഉദ്യോഗം രാജിവച്ചു. 1098 മുതല്ക്കുതന്നെ അദ്ദേഹം ഒരു കാൺഗ്രസ്സുകാരനായിരുന്നു. 1105 മുതൽ സത്യാഗ്രഹസമരത്തിൽ സജീവമായി പങ്കെടുത്തു. വള്ളുവനാട്ടു താലൂക്കബോർഡിലും മലബാർ ഡിസ്ട്രിക്ട്ബോർഡിലും അംഗമായിരുന്നിട്ടുണ്ട്. ഒടുവിൽ വയററിൽ ഒരു പഴുപ്പുണ്ടായി മാന്നന്നൂർ എന്ന സ്ഥലത്തു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ സഹോദരിയുടെ ഗൃഹത്തിൽവച്ചാണ് മരിച്ചതു്. ആദ്യകാലത്തു സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിലും പിന്നീടു പ്രായേണ ഭാഷാവൃത്തങ്ങളിലും ഭാവാത്മകങ്ങളായ കവിതകഠം എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ദേശീയമായ പ്രബുദ്ധത അവയിൽ പ്രായേണ തെളിഞ്ഞു കാണാവുന്നതാണ്.

"എന്തൊരു ദുഃഖം സഹിക്കേണ്ടിവന്നാലും ശരി
പിന്തിരിഞ്ഞോടാതെ ഞാൻ യത്നിക്കുമാജീവാന്തം.

നിശ്ചിതസ്ഥലത്തെത്തിച്ചേരുവാനെനിക്കാ—വോ
നിശ്ചയമില്ല—സാധിച്ചീടുമോ? ദൈവം കണ്ടു''

എന്ന വരികൾ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജീവിതത്തിലെ മുദ്രാവാക്യമാണെന്നു പറയാവുന്നതാണു്.

''രത്നപീഠവും സ്വർണ്ണമേടയുമെല്ലാം വെറും
സ്വപ്നനിർമ്മിതങ്ങളാണെന്നു മേ ബോധപ്പെട്ടു.
തൽകാലമെന്തോ പൂർവ്വജന്മവാസനകൊണ്ടെ—
ന്നുൾക്കാമ്പിലേവം ചില ചിന്തകളങ്കരിച്ചു.
ബന്ധമെന്തിവിടത്തിലെത്തുവാനെൻെറ മൂല—
മന്ദിരം നിത്യാനന്ദനന്ദനപ്പൂങ്കാവല്ലോ.
കേവലം മൃഗപ്രായമായ ജീവിതം പൂണ്ടു
പാവനമാമീ മർത്ത്യജന്മത്തിൻ പൂന്തൊത്തിലും
ദുഷ്ടമർമ്മരന്ധ്രങ്ങളെപ്പൂരിച്ചീ നരകീടം
സ്വർഗ്ഗക്കട്ടുറമ്പിൻെറ കൂട്ടാളിയായീടുന്നോ?
മഞ്ജുളമാകും കള്ളപ്പുഞ്ചിരി തൂകിത്തൂകി—
ക്കൊഞ്ചി വന്നയ്യോ മായാരാക്ഷസി മോഹം ചേർത്തു.
ധർമ്മവൃത്തികൾപോലും സ്വാതന്ത്ര്യം നല്ലാനെൻെറ
ജന്മത്തിൻപ്രകൃതിയും വിഴുങ്ങിക്കളഞ്ഞല്ലോ.''

(ഞാൻ കണ്ട വൈകുണ്ഠം)

''കാമരൂപംകളിരേകുമിശ്യാമള—
കോമളനാരോ? പഞ്ചമനാണത്രേ!
ബാധയില്ലതുകൊണ്ടിങ്ങു ഹാ! കൊച്ചു—
സോദരനെന്തോ തീണ്ടലുമുണ്ടത്രേ.
ഇല്ല, നിർണ്ണയം ഞാനീ മരതക—
ക്കല്ലിലൊന്നുമേ കണ്ടീല മാലിന്യം.
കണ്ടവരെന്തോ നിന്നു പഴിക്കട്ടെ
മണ്ടിച്ചെന്നൊന്നെടുത്തു മുകന്നാലോ?''

(ഒന്നു മുകന്നാലോ)

അറുപതാമധ്യായം

വി. സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കർ (1064–1090)

ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—ബ്രിട്ടീഷ്മലബാറിൽ ഏറനാട്ടുതാലൂക്കിൽ ഊരകം അംശത്തിൽ വെള്ളാട്ടു ചെമ്പലശ്ശേരിവീട്ടിൽ 1064–ാമാണ്ടു കുംഭമാസം ചതയംനക്ഷത്രത്തിലായിരുന്നു ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കരുടെ ജനനം. പിതാവു കപ്പേടത്തു കൃഷ്ണനുണ്ണിനായരായിരുന്നു.

കുലീനമെങ്കിലും ദരിദ്രമായ ഒരു കുടുംബമായിരുന്നു അക്കാലത്തു ചെമ്പലശ്ശേരി. തൻെറ മകൻ അത്യന്തം പ്രതിഭാശാലിയാണെന്നുള്ള വസ്തുത കൃഷ്ണനുണ്ണിനായർ എളുപ്പത്തിൽ ഗ്രഹിച്ചു് ആ ഗ്രാമത്തിൽ ഒരു നാട്ടെഴുത്തച്ഛനായ കറുപ്പൻപൂശാരി എന്നൊരാളെക്കൊണ്ടു സംസ്കൃതത്തിൽ പ്രാഥമികപാഠങ്ങൾ അഭ്യസിപ്പിച്ചു. ഭാഗ്യവശാൽ പണിക്കർക്കു് 1075–ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസത്തിൽ കേരളഭോജരാജനെന്നു പ്രസിദ്ധനായ പടിഞ്ഞാറെക്കോവിലകത്തു് ഏട്ടൻതമ്പുരാനെ സന്ദർശിക്കുന്നതിനു് ഇടവരികയും ശിഷ്യനെന്ന നിലയിൽ കൂടെത്താമസിച്ചുകൊള്ളുവാൻ അദ്ദേഹത്തിൻെറ അനുവാദം ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. തനിക്കു കിട്ടിയ ആ ശുഭാവസരം കവി പാഴാക്കിയില്ല. കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങളും കൗമുദിയിൽ ഏതാനും ഭാഗവും അതോടുകൂടി നിത്യോപയോഗത്തിനു വേണ്ട ഇംഗ്ലീഷും അവിടെവച്ചു വശമാക്കി. മലയാളത്തിൽ ഗദ്യവും പദ്യവും ഒന്നുപോലെ സരസമായും സമുജ്ജ്വലമായും എഴുതി ശ്ശീലിച്ചു. കൈരളീദേവിയുടെ സമഗ്രമായ സപര്യയ്ക്കുവേണ്ട അഭ്യാസപാടവം സമ്പാദിച്ചതും അക്കാലത്തുതന്നെയാണു്. ഒന്നാമത്തെ കൃതി ഗുരുദക്ഷിണയുടെ രൂപത്തിൽ ഏട്ടൻതമ്പുരാനു സമർപ്പിച്ച മാനവിക്രമീയം എന്ന അലങ്കാരഗ്രന്ഥമായിരുന്നു. അന്നു കവിക്കു പതിന്നാലോ പതിനഞ്ചോ വയസ്സായിരുന്നതേ ഉള്ളു. ആ ഗ്രന്ഥം ഞാൻ വായിച്ചിട്ടില്ല.

അനന്തരജീവിതം:—അപ്പോഴേക്കും പണിക്കരുടെ ദാരിദ്ര്യശക്തിയും സ്വാതന്ത്ര്യാസക്തിയും അദ്ദേഹത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം സമാപിച്ചു പത്രപ്രവർത്തനത്തിലേക്കു നയിച്ചു. അന്നു കോഴിക്കോട്ടു് ഏട്ടൻതമ്പുരാൻെറ പ്രധാനാശ്രിതനായ പുളിയമ്പററ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനവൻ മനോരമ എന്ന പത്രം പ്രചരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. പത്രാധിപത്യംകൊണ്ടു വേണം ലോകസേവനം ചെയ്യാൻ എന്നു് അതിനുമുമ്പുതന്നെ തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന പണിക്കർ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനവനെ ആ തൊഴിലിൻെറ ഗുരുനാഥനായി വരിച്ചു് ഏതാനും മാസം ആ വിദഗ്ദ്ധൻെറ കീഴിൽ പത്രപ്രവർത്തനരഹസ്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി. അപ്പോഴേക്കു തൃശ്ശൂരിൽനിന്നു പി. കെ. കൃഷ്ണൻ എന്ന പ്രശസ്തനായ പുസ്തകവ്യാപാരി തൻെറ ചുമതലയിൽ 'കേരളചിന്താമണി' എന്ന പേരിൽ

പ്രതിമാസം മൂന്നു തവണ പ്രചരിക്കുന്ന ഒരു പത്രം ആരംഭിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിക്കുകയും അതിന്റെ ആധിപത്യം വഹിക്കുവാൻ പണിക്കരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും ചെയ്തു. 1080-ാമാണ്ടു കുംഭമാസത്തിൽ നമ്മുടെ കവി ആ പത്രത്തിന്റെ അധിപനായി. അന്നു പതിനാറാമത്തെ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം കാലു കുത്തുന്നു; അത്രേ ആയുള്ള കായികമായി നോക്കുമ്പോഠം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വളച്ച്. എന്നാൽ മനോവികാസം കൊണ്ടു് അതിനുമുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹം ഒരു പരിണതപ്രജ്ഞനായി വിജൃംഭിച്ചിരുന്നു. മൂന്നു കൊല്ലത്തോളം ചിന്താമണിയുടെ അധിപരായിരുന്നതിനുശേഷം കോഴിക്കോട്ടു മലബാറി എന്ന വാരികയുടെ നായകത്വം സ്വീകരിച്ചു് അങ്ങോട്ടു പോയി. അതിൽപ്പിന്നീടു ബ്രിട്ടീഷ്കൊച്ചിയിൽ ചക്രവർത്തി എന്ന പത്രത്തിന്റെ അധിപരായി. കുറേ കൊല്ലങ്ങഠംക്കുമുമ്പുതന്നെ ബാധിച്ചിരുന്ന ക്ഷയരോഗം അതിനിടയിൽ ക്രമേണ വർദ്ധിക്കുകയും തന്നിമിത്തം 1090-ാമാണ്ടു പരലോകപ്രാപ്തനാകുകയും ചെയ്തു.

കൃതികഠം:—ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കരുടെ പ്രധാനകൃതികഠം താഴെക്കുറിക്കുന്നവയാണു്. 1 മാനവിക്രമീയം, 2 കുമാരസ്തോത്രമാല, 3 കുമാരചരിത്രം നാടകം, 4 നാഗാനന്ദം, 5 സൂക്തിചിന്താമണി, 6 മീനാക്ഷി —ഒരു മലയാളതരുണി, 7 ഇന്ദുമതീസ്വയംവരം നാടകം, 8 സാമ്രാജ്യഗീത, 9 മങ്കിഗീത, 10 ദുർഗ്ഗാഷ്ടകം, 11 ചില നീതിസാരങ്ങഠം 12 ദേവീസ്തവം, 13 ഒരു നിശ, 14 ഒരു വിലാപം, 15 വിശ്വരൂപം, 16 മാലതീദേവി. ഇവയിൽ മാലതീദേവി ബംഗാളിയിലെ ഒരു ആഖ്യായികയെ അല്പമെല്ലാം ഉപജീവിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കഥയാണു്. ഇരുവനാട്ടു നാരായണൻനമ്പിയാരുടെ ഉദയാലങ്കാരംപോലെ പണിക്കരുടെ മാനവിക്രമീയവും പ്രതാപരുദ്രീയത്തെ മാതൃകയാക്കി രചിച്ച ഒരു കൃതിയാണെന്നു മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു. സൂക്തിമുക്താമണിമാല ഏട്ടൻതമ്പുരാന്റെ ഒരു സംസ്കൃതകൃതിയുടെ തർജ്ജമയാണു്. ആകെ 125 ശ്ലോകങ്ങഠം അതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതെഴുതുന്ന കാലത്തു പണിക്കക്കു പതിനഞ്ചു വയസ്സേ തികഞ്ഞിരുന്നുള്ളു. അതിനുപുറമേ 18 നീതിസാരങ്ങഠം എന്നൊരു കൃതിയും അദ്ദേഹം പില്ക്കാലത്തു രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. രണ്ടും മൂന്നുമായി അക്കമിട്ട ഗ്രന്ഥങ്ങഠം കണ്ടുകിട്ടീട്ടില്ല. മീനാക്ഷിയിൽ വസന്തതിലകവൃത്തത്തിൽ എഴുതിയ 32 ശ്ലോകങ്ങഠം ഉഠംപ്പെടുന്നു. ഒരു യുവതിയുടെ കേശാദിപാദവർണ്ണനപരമായി രചിച്ചിട്ടുള്ള ആ കാവ്യവും ഒരു ബാല്യകാലകൃതിതന്നെ. അതോടടുപ്പിച്ചു നിർമ്മിച്ചതാണു് അഞ്ചു സർഗ്ഗങ്ങളടങ്ങിയ നാഗാനന്ദം ഭാഷാകാവ്യം. ഇന്ദുമതീസ്വയംവരം നാടകം ഉണ്ടാക്കിയതും ആയിടയ്ക്കുതന്നെ. നാഗാനന്ദവും അതും 1080-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു കവനോദയത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുകാണുന്നു. സാമ്രാജ്യഗീത ഡൽഹി ഡർബാർസ്മാരകമായി പണിക്കർ രചിച്ച ഒരു പുസ്തകമാണു്. അതിൽ ഭൂപാലമംഗളം (ഉപജാതിവൃത്തത്തിൽ പതിനഞ്ചു ശ്ലോകങ്ങഠം) സാമ്രാ

ജുഗാഥ (കിളിപ്പാട്ട്) ഹാനോവർവംശാവലി (മന്ദാക്രാന്താവൃത്തത്തിൽ ഇരുപത്തഞ്ചു ശ്ലോകങ്ങൾ) ഈ മൂന്നു കൃതികൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. ആ പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണം 1083–ാമാണ്ടിടയ്ക്കാണ്. മങ്കിഗീതയുടെ മൂലം മഹാഭാരതം ശാന്തിപർവ്വത്തിലെ ഒരുപാഖ്യാനമാണ്. അതുതന്നെ ശ്രീമദ്ഭാഗവതം ഏകാദശസ്കന്ധത്തിൽ ഭിക്ഷുഗീത എന്ന പേരിലും പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മങ്കിഗീതയുടെ രചനയും ഏകദേശം അക്കാലത്തുതന്നെയാണ്. വിശ്വരൂപമാണ് ഒടുവിലത്തെ കൃതി. വിലാപത്തിൽ ഇരുപത്തേഴും വിശ്വരൂപത്തിൽ അൻപത്താറും ശ്ലോകങ്ങളുണ്ട്.

കവിതാരീതി:—അത്ര ബാല്യത്തിൽ അത്ര വിശിഷ്ടങ്ങളായ ശ്ലോകങ്ങളെഴുതി സഹൃദയാഹ്ലാദം നല്കിയ ഒരു ഭാഷാകവിയെ കേരളം അറിയുന്നില്ല. സർവ്വഥാ നിർദ്ദോഷവും ഗുണോത്തരവുമായല്ലാതെ ഒരൊററ വരിപോലും പണിക്കരുടെ തൂലികയിൽനിന്നു നിഷ്ക്രമിച്ചിട്ടില്ല. മനോരമയിൽ ചേരുന്നതിനു മുൻപെഴുതിയ കൃതികളെ ബാല്യത്തിലെ കൃതികളെന്നും അതിനപ്പുറമുള്ളവയെ യൗവനത്തിലെ കൃതികളെന്നും രണ്ടിനമായി വേണമെങ്കിൽ തരംതിരിക്കാം. കാലം ചെല്ലുന്തോറും ലോകപരിചയംനിമിത്തം സിദ്ധിക്കുന്ന കവികർമ്മനൈപുണ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിഷയത്തിലും ഒന്നിനൊന്നുയർന്നുവെന്നുള്ള വസ്തുത ഞാൻ വിസംവദിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ, അങ്ങനെ വളരെയൊന്നും ഉയരേണ്ട നിലയിലല്ല അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശക്തി പരിസ്ഫുരിച്ചതു്. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾകൊണ്ട് എന്റെ ആശയം വിശദീകരിക്കാം.

സൂക്തിമുക്താമണിമാല:—

"ഇന്നാസ്വദിച്ചിടുക സാഹിതിയാം സമുദ്ര–
ത്തിന്നുത്ഭവിച്ച കവിതാസുധയെബ്ബുധന്മാർ;
എന്നാൽ ജരാമരണമററതിപൂജ്യഭാവം
ചിന്നുന്ന കീർത്തിമയഗാത്രമതേകിടുന്നു."

ഈ കൃതിയിൽ ചില നിസ്സാരങ്ങളായ വൈകല്യങ്ങൾ കാണ്മാനുണ്ട്. അവ നാഗാനന്ദത്തിൽ മിക്കവാറും അപ്രത്യക്ഷമായി കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

നാഗാനന്ദം:—

"ഇക്കണ്ടിടുന്ന തനുതൊട്ടു പദാർത്ഥജാത–
മൊക്കെബ്ബുവക്കടലിലെത്തിരമാലയല്ലോ;
ചൊല്ലേണ്ടതുള്ളമെൻജനക! ലക്ഷ്മിയുമേറെയൊന്നും
നില്ക്കുന്നതല്ല നരരിൽപ്പുതുസന്ധ്യപോലെ."

ശ്രീഹർഷദേവന്റെ സുപ്രസിദ്ധമായ നാഗാനന്ദം നാടകത്തിലെ പ്രതിപാദ്യത്തെത്തന്നെയാണ് കവി ഈ നിബന്ധത്തിന് ഇതിവൃത്തമായി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

വാസുദേവാഷ്ടകം:—താഴെക്കാണുന്നതു് അക്കാലത്തെഴുതിയ വാസുദേവാഷ്ടകത്തിലെ ഒരു ശ്ലോകമാണു്.

"സുവ്യക്തനായ്, സുസുഖിയായ്, സുഖമായ്, സുരക്ഷ—
മവ്യക്തനാ,യധികനാ,യണുവായമന്ദം
ഭവ്യപ്രദീപ്തിയൊടു ദിക്കഖിലം വിളക്കും
ഭവ്യപ്രദായക! ഭവാൻ ഭവികം തരേണം."

മീനാക്ഷി:—നാഗാനന്ദത്തെക്കാൾ നന്നായിട്ടുണ്ടു് മീനാക്ഷി.

"ആ വൻപെഴുന്ന ചെറുപുഞ്ചിരിയോ വിളങ്ങും
ഹാവങ്ങളോ കവിളിണയ്ക്കിയലും തുടുപ്പോ
ഭ്രൂവല്ലിയോ ചെറിയ തോടകളോ കടാക്ഷ—
പ്പൂവല്ലിയോ മതിയിലോർത്തു മദിച്ചിടേണ്ടു?"

"സൂനാശുഗന്റെ വിജയക്കൊടിയോ വിലാസ—
ശ്രീനാടകത്തിനൊരലംകൃതമാമരങ്ങോ
മാനാതിശായി മനതാരിലെഴും മഹസ്സെൻ—
മീനാക്ഷിയോ മധുരസാർദ്രമനോജ്ഞവാണി."

ഇന്ദുമതീസ്വയംവരം:—ഇന്ദുമതീസ്വയംവരം നാടകത്തിൽ നാം പണിക്കരെ ഒരു പ്രൗഢകവിയായി നിരീക്ഷിക്കുന്നു.

"പുതിയൊരുവിധമിച്ചരിതം മതിമാൻ നേതാവു വത്സയുവരാജൻ
കൃതിമണി വിക്രമഭൂമീപതിശിഷ്യൻ കവിയു,മൊത്തു ഗുണമഖിലം"

എന്നു പ്രസ്താവനയിൽ കവി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഏതു വത്സരാജകഥയെയാണു് ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു വ്യക്തമാകുന്നില്ല. വത്സരാജ്യത്തിലെ യുവരാജാവായ രത്നപ്രഭനാണു് നായകൻ. സിംഹളദ്വീപിലെ രാജകുമാരിയായ ഇന്ദുമതി നായികയും. ഇടയ്ക്കു ശാപത്താൽ അശ്വരൂപനായിപ്പോയ ഒരു യക്ഷന്റെ സ്വാമിയായ കേരളരാജാവിനേയും രംഗപ്രവേശം ചെയ്യിക്കുന്നുണ്ടു്. ചില ശ്ലോകങ്ങൾ കാണേണ്ടേ?

"വെള്ളക്കണ്ണാടിപോലുള്ളവളുടെ കവിളിൽ—
കൈകളെച്ചേർത്തുവെന്നാ—
ലുള്ളത്തിൽപ്പേടിമൂലം കിടുകിട വിറയാ—
ലൊന്നു ചുംബിച്ചതില്ല,
വെള്ളത്തിൽച്ചാടിയപ്പോളവളുടെയധരം
തൊട്ടു ഞാനൊട്ടതിങ്കൽ—
ക്കള്ളം കൂടാതെയാലും പുതുസുധയെ നുക—
ർന്നില്ല ദുർദ്ദൈവയോഗാൽ."

"മാനങ്ങോട്ടു പറന്നിടട്ടെ വെടിവച്ചീടേണ്ട നേരത്തു ഞാൻ
മാനം നേടുവനൊന്നയയ്ക്കു കടിഞ്ഞാണങ്ങുന്നു വേണ്ടുംവിധൗ
ഊനം വിട്ടു ഭവാനൊടിങ്ങിനെയഹോ! ഹേഷാരവംകൊണ്ടുര-
ച്ചാനന്ദത്തൊടു പാർത്തിടുന്നു വലുതാമശ്വം ത്രിവിശ്വശ്രുതൻ."

ത്രിവിശ്വശ്രുതൻ എന്നതു കേരളരാജാവിൻെറ പൂർവസൂചിതമായ അശ്വത്തിൻെറ പേരാകുന്നു.

"വന്നീടട്ടേ കടുപ്പം കലരുമൊരു കരം-
തന്നിലാ വജ്രമേന്തീ-
ട്ടിന്നീടാന്നീടുമിന്ദ്രൻ പടയിലറിക ഞാ-
നിട്ടു വട്ടം തിരിക്കാം
പിന്നീടാരാണു പോരിൽപ്പുരമരനിമിഷം-
പോലുമെൻമുമ്പിലയ്യോ!
നിന്നീടാൻ തക്ക മർത്ത്യൻ പരനൃപപടുകീ-
ടങ്ങളിങ്ങെന്തു സാരം?"

"പാരം ഗണ്ഡം വിളർത്തും പനിമതിസമമാ-
മാസ്യമേററം കരിഞ്ഞും
സാരം പൂമേനി വാടിസ്സരസിജബിസമെ-
ന്നുള്ളവണ്ണം കുഴഞ്ഞും
താരമ്പൻ തട്ടിവിട്ടീടിന കടുകണകൾ-
ക്കൊക്കയും ലക്ഷ്യമായി
സൈ്വരം കൂടാതെതാനെൻപ്രിയരമണി കിട-
ക്കുന്നു പൂമെത്തയിന്മേൽ."

മങ്കിഗീത:—മങ്കി എന്ന മഹർഷി താൻ അന്യായമായി ആർജ്ജിച്ച ധനം മുഴുവൻ തന്ന്യായേനതന്നെ നശിച്ചപ്പോൾ നിർവേദത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതാണ് ഈ കൃതിയിലെ ഇതിഹാസം.

"പ്രഹായ കാമം ലോഭഞ്ച സുഖം പ്രാപ്തോസ്മി സാമ്പ്രതം
നാദ്യ ലോഭവശേ പ്രാപ്തോ ദുഃഖം പ്രാപ്സ്യാമ്യനാത്മവാൻ."

എന്നതാണ് അതു് ഉപദേശിക്കുന്ന സദാചാരപാഠം. തർജ്ജമ കിളിപ്പാട്ടിലാണെന്നു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. അതിൽ ആദ്യത്തെ ഭാഗം കേകയിലും രണ്ടാമത്തേതു കാകളിയിലും എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളെക്കൊണ്ടും കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനു പണിക്കർ വിദഗ്ദ്ധനായിരുന്നു എന്നു് ഈ കൃതിയിൽനിന്നു തെളിയുന്നുണ്ടു്. ചില ഉൗരടികൾ പരിശോധിക്കുക.

"കാമമേ! നിന്നുള്ളരുക്കിൻെറ കട്ടിയാൽ-
ക്കേമമായുണ്ടാക്കിവച്ചതത്രേ ദൃഢം!

നൂറുവിധത്തിലനത്ഥമേററാകിലും
നൂറായ°ത്തകന്ന തെറിക്കുന്നതില്ല നീ.
കാമമേ! നിന്നെശ്ശരിക്കറിഞ്ഞേൻ നിൻെറ
കാമമെന്തെന്നും ധരിച്ചിരിക്കുന്നു ഞാൻ.
നിന്നിഷ്ടമാട്ടവാനായിത്തുനിഞ്ഞേവ–
മെന്നാത്മസൗഖ്യം നശിച്ചുപോയീ സഖേ!
സങ്കല്പമാണു നിൻമൂലമെന്നുള്ളതും
സങ്കല്പയോനേ, ധരിച്ചിരിക്കുന്നു ഞാൻ.
നിന്നെക്കുറിച്ചിനിസ്സങ്കല്പമില്ല മേ
പിന്നെ നീ വേരററുപോകുമെന്നെന്മതം.''

ദേവീസ്തവം:—വിശേഷോത്തരമായ ഈ സ്തോത്രത്തിൽനിന്നു രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾമാത്രം എടുത്തുകാണിക്കാം.

''കാലാഗ്നിജ്വാലപോലേ കരുമന കളിയാ–
ട്ടുന്ന കൈവാളലച്ചും
ഹേലാഹുങ്കാരമാന്നും മുദ്ഗലമണിമയ–
പ്പൊൻചിലമ്പൊച്ച പൂണ്ടും
നീലാളിപ്പൂംകുഴല്ക്കെട്ടണിമലർ വിതറും–
മട്ടു യുദ്ധക്കളത്തിൽ–
ച്ചേലായ° നൃത്തം ചവിട്ടും നടവരദയിതേ!
ദേഹി മേ ദേഹസൗഖ്യം.''

''പ്രാണായാമാദിനാനാവിധവിധികളൊടും
നാസികാഗ്രത്തിലക്ഷി–
ക്കോണാക്കും സംയതാത്മാക്കളിലിരുളറുമാ–
റക്കഭാസ്സായിരിക്കേ
വീണാലാപേ! വിശിഷ്ടപ്രതിഭയുമറിവും
നല്കുവാൻ വന്ന നിന്നെ–
ക്കാണാമത്രേ നിലാവിൻപടി തിരുവടിതൻ
തത്ത്വമാരെന്തറിഞ്ഞു?''

ഈ സ്തോത്രത്തിൽ ഒാവങ്കരതൊട്ടുള്ള പൂവ്വകവികളുടെ കൃതികൾ കുറെയെല്ലാം കവിക്കു മാൎഗ്ഗദർശകമായിട്ടുണ്ടു°.

ഒരു നിശ:—ആകൃതികൊണ്ടു ഹ്രസ്വമെങ്കിലും പ്രകൃതികൊണ്ടു ബൃഹത്തായ ഒരുത്തമഖണ്ഡകാവ്യമാണു° ഇതു°. നോക്കുക പണിക്കരുടെ കമനീയമായ കല്പനാവൈഭവം.

''സതീജനത്തിൻ വ്രതവും ഹൃദന്തവും
വിടപ്രഭാവത്തിലിടിഞ്ഞിടുന്നതും

പ്രതിക്രിയാമൂഢത പൂണ്ട കക്ശൻ
കാരാരയിൽച്ചോര പുരട്ടിടുന്നതും

കവച്ച്യയിൽക്കണ്ണു തെളിഞ്ഞ കശ്മലൻ
കവാടഭങ്ഗത്തിനു കയ്യിടുന്നതും
നിധിക്കുവേണ്ടിട്ടു,ര മൂത്ത ദുർഭഗൻ
കിളച്ചുനോക്കിക്കുഷണിച്ചിരിപ്പതും

വിലോലനീലായതലോചനങ്ങളെ–
ക്കലക്കിയുണ്ടാക്കിയ കണ്ണുനീരിനാൽ
വിയോഗിനീപാണ്ഡുരഗണ്ഡഭിത്തിയിൽ
സ്മരവ്യഥാചിത്രമണച്ചിടുന്നതും

നിരാശനാം കാമുകനാർത്തി പൂണ്ട വീ–
ത്തുപായമില്ലാതുരുകുന്നൊരുള്ളൊടും
കവിറംക്ക കയ്യൊന്നു കൊടുത്തു കാമനെ–
ക്കഠോരനെക്കോപമൊടേ ശപിപ്പതും''

മററം നിശാപിശാചികയുടെ വാഴ്ചക്കാലത്താണെന്നു കവി സമീചീനമായി ഇതിൽ സമർത്ഥിച്ചിരിക്കുന്നു.

രണ്ടു പ്രശസ്തകൃതികൾ:—ഇനി പണിക്കരെ മഹാകവിപദത്തിലേക്കുയർത്തുന്ന രണ്ടു മനോഹരകൃതികളെക്കുറിച്ചുമാത്രമേ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുള്ളു. സാമ്രാജ്യഗീത എഴുതിയ അദ്ദേഹംതന്നെയാണ് രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളിൽ ലോകമാന്യതിലകൻെറ ഒരനുയായി എന്ന നിലയിൽ സാമ്രാജ്യദുഷ്പ്രഭുത്വത്തെ പത്രപംക്തികളിലും പ്രസംഗവേദികളിലും നിഷ്ഠുരമായി എതിർത്തുകൊണ്ടിരുന്നതു്. എന്നാൽ അക്കാലത്തു് ഇന്നത്തെപ്പോലെ ആ രണ്ടു ചിന്താഗതികൾക്കും തമ്മിൽ സാമാനാധികരണ്യത്തിൻെറ അഭാവം അത്രമാത്രം പ്രകടമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

ഒരു വിലാപം:—വിശ്വസാഹിത്യത്തിലെ ഏതു ഖണ്ഡകാവ്യത്തോടും കിടനില്ക്കത്തക്ക മാഹാത്മ്യം വിലാപത്തിനുണ്ടു്. ആ ശബ്ദസൌന്ദര്യം, ആ അർത്ഥസമൃദ്ധി, ആ തത്വഗഹനത, ആ ഭാവഗാംഭീര്യം, ആ രസനിർഭരത ഇങ്ങനെ ഒരു സരസകാവ്യത്തിനു വേണ്ട സർവ്വഗുണങ്ങളും തികഞ്ഞ ഒരു വാങ്മയം ഭാഷയിൽ ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണു്. അതു രചിക്കുമ്പോൾ പണിക്കക്കു വാഗ്ദേവത ഏതോ ഒരു പ്രത്യേകവിധത്തിൽ മുക്തഹസ്തമായി അനുഗ്രഹവർഷം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു എന്നു തോന്നിപ്പോകും. വിഷൂചികയിൽ പെട്ടെന്നു മരിച്ചുപോയ തൻെറ പ്രിയതമയുടെ സമീപത്തിരുന്നുകൊണ്ടു് ഒരു യുവാവു കരുണകരുണമായി വിലപിക്കുന്നതാണു് വിഷയം. പ്രസ്തുതകാവ്യത്തിൻെറ പരമോൽകൃഷ്ടത ആദ്യന്തം വായിച്ചു് അനേകം തവണ അനുസന്ധാനം ചെയ്താൽമാത്രമേ ഭാവുകന്മാക്കു സമഗ്രമായി ആസ്വദിക്ക

വാൻ സാധിക്കുകയുള്ളു. എങ്കിലും ചില ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാതെ മുന്നോട്ടു കടക്കുവാൻ നിർവാഹമില്ല.

''നാട്ടാരെല്ലാം വിഷൂചീലഹളയിലുതിരും
കാലമട്ടീനമാസ്ഥൻ
കൂട്ടാളയ്യോ! പിരിഞ്ഞീടിന കഥ, വലുതാ-
യുള്ള വർഷാനിശീഥം,
കേട്ടാലാരും ഭയംകൊണ്ടിളകിമറിയുമീ
വേളയിൽക്കഷ്ടമായാം
നീട്ടാനുംകൂടി വയ്യാതെരിയുമൊരു വിള-
ക്കിൻെറ നേരിട്ടിരുന്നു.''

''സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടുകൂടി സ്വയമുയരുമൊരീ
നിൻെറ ജീവൻ, ക്രമത്തിൽ-
ക്കൈതെന്നുംവച്ചു വാനോർവനിതകളരുളീ-
ടുന്നൊരഗ്രാസനത്തിൽ
ആതങ്കം വിട്ടു മിന്നിക്കിളികളിളകുമാ
നന്ദനത്തോപ്പിലേന്തും
ഗീതത്തോടൊത്തു പുത്തൻമണമണിയുമിള-
ങ്കാററു തെല്ലേററിടട്ടേ.''

''ലാവണ്യംകൊണ്ടിണങ്ങും പുതുമ, കവിതകൊ-
ണ്ടുള്ള സൽകീർത്തി, വിദ്യാ-
ത്മാവംകൊണ്ടുള്ള മാന്യസ്ഥിതി, രണപടുതാ-
മൂലമാം വൻപ്രതാപം
ഈവണ്ണം വർണ്ണനീയം ഗുണമഖിലമൊരേ
വാതിലിൽത്തട്ടിമുട്ടി-
ജ്ജീവത്താമാദിമൂലപ്രകൃതിയിലൊടുവിൽ-
ച്ചെന്നു ചേരുന്നുവല്ലോ.''

''പാതിവ്രത്യപ്രതാപക്കൊടിയുടെ ചരടേ,
ദുർവിധിക്കാററു തട്ടി-
പ്പാതിത്യം വന്ന നിന്മെയ്യിളകുവതിനിനി-
സ്സാധ്യമല്ലെന്നിരിക്കേ,
പാതിപ്പെട്ടും ഭവച്ചങ്ങലവലിയിലക-
പ്പെട്ടു കാലാലയത്തിൻ
വാതില്ക്കൽപ്പോയി മുട്ടിത്തിരിയെ വരുമൊരെൻ
ജീവിതം ഭാരഭൂതം.''

"ഞാനോ നീർകെട്ടി മൂടുന്നൊരു നയനതടം
വിങ്ങിമങ്ങിക്കുഴങ്ങി–
പ്പിനോൽക്കണ്ണാപരീതൻ വിരഹവിധുരതാ–
ധൂസരാങ്ഗങ്ങളോടേ
മാനോട്ടം കണ്ണി! മുള്ളും ചരലുമിടകല–
ന്നുള്ള മാർഗ്ഗം ചവിട്ടി–
ത്താനോരോ ജീവിതായോധനമുറിവുകളേ–
റോടി വാടേണ്ടിവന്നു."

"വാതവ്യാസങ്ഗമൂലം വിറയുടയ പുരാ–
രാമവല്ലീകുലത്തെ
സ്സ്മീതസ്നേഹം തലോടിപ്പലപൊഴുതു പയോ–
ധാര താനേ നടത്തി
ആതങ്കം മാററുമയ്യോ! തവ തനുഭവമാ–
യുള്ള വെണ്ണീർ കിടക്കെ
പ്രേതക്കാട്ടിൽക്കടത്തും കരവുമഫലമ–
ല്ലോഷധീശനു മേലിൽ."

"സാനന്ദം സുപ്രഭാതോദയമഹിമ പുക–
ഴ്ത്തുന്ന പക്ഷിവ്രജത്തിൻ
ഗാനത്താലോ ഗവാക്ഷംവഴി ദിനമണി തൻ–
കൈകളാൽപ്പുല്കയാലോ
തേനാഞ്ചുംവാണിയാളേ! ചുടലയൊടു സമീ–
പിച്ച നിൻ ദീർഘനിദ്ര–
യ്ക്കുന്നം പററില്ല, നിൻകണ്ണുകഠം നിയതിനിയോ–
ഗത്തിനാൽ മുദ്രിതങ്ങഠം."

25 വയസ്സു തികയാത്ത ഒരു ബാലപ്രായനാണ് ഈ രസികരസായനത്തിൻെറ പ്രണേതാവെന്നു പറഞ്ഞാൽ ആരെങ്കിലും വിശ്വസിക്കുമോ?

വിശ്വത്രൂപം:—കോഴിക്കോട്ടെ കടൽപ്പുറത്തു പതിവുപോലെ ഒരു ദിവസം സായാഹ്നത്തിൽ ഏകാകിയായി നില്ക്കുമ്പോഠം പണിക്കരുടെ ഉള്ളിൽ സമുദിതമായ വിചാരപരമ്പരയാണ് പ്രസ്തുതകൃതിയിലെ പ്രതിപാദ്യം. അന്നു ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസവാദത്തിൻെറ കോലാഹലം കേരളത്തിൽ എങ്ങുമെവിടെയും മാറെറാലിക്കൊണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ പ്രാസത്തിൻെറ അപേക്ഷകൂടാതെ ഭാഷയിൽ ഒരു വിശിഷ്ടകാവ്യം നിർമ്മിക്കണമെന്നുള്ള അദ്ദേഹത്തിൻെറ ആഗ്രഹമാണ് അതിൽ പ്രതിഫലിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്. വിധിനിഷേധങ്ങഠം പണിക്കരെപ്പോലെയുള്ള അതിമാനുഷവ്യക്തികഠംക്കു് ഒരിക്കലും ബാധകമാകുന്നതല്ലെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അവർ എന്തിനെപ്പററിയും എന്തെഴുതിയാലും എങ്ങനെ

എഴുതിയാലും അതെല്ലാം ഒന്നാംകിടയിലല്ലാതെ നിലകൊള്ളുകയില്ല തന്നെ. വിശ്വരൂപം ആദ്യന്തം ഉല്ലേഖകല്ലോലിതമാണ്. അപൂർവം ചില കല്പനകൾമാത്രം ശ്ലേഷാനുപ്രാണിതങ്ങളായിപ്പോയിട്ടുണ്ട്. അവയും പ്രായേണ പ്രകൃതോപയോഗിത്വവും കുറയും. അവയെ തള്ളി നോക്കിയാലും ഒരു വരിഷ്ഠമായ ഖണ്ഡകാവ്യമായി പ്രസ്തുതകൃതി പരിലസിക്കുന്നു.

"ചിത്രാംശുവെന്നു പുകളേറിയ ചിത്രകാരൻ
മുൻപേ കുറിച്ച ഘനചിത്രപടത്തെയെല്ലാം
ആകാശഭിത്തിയിലെടുത്തു നിവർത്തി നേരേ
ചായം കൊടുത്തു മിഴിവേകി മിനുക്കിടുന്നോ?"

എന്നതാണ് പ്രഥമപദ്യം. വേറേ ചില പദ്യങ്ങളാണ് ചുവടേ ചേർക്കുന്നതു്.

"കല്ലോലമാലകളടിച്ചുടിവിട്ടുയർന്നു
വാരാശിഗുപ്തനവരത്നനിറക്കുടങ്ങൾ
വാനത്തടിഞ്ഞുടലുടഞ്ഞുതിരുന്നനേരം
ജാജ്വല്യമാനമണിരാശി പരന്നതാമോ?"

"വിജ്ഞാനശാസ്ത്രവിധിപൂർവകവീക്ഷണങ്ങ–
ളാകാശയാനഗതസൂക്ഷ്മപരീക്ഷണങ്ങൾ
വിദ്യുൽപ്രയോഗമിവയാലുമക്ലിഷ്ടമുദ്രം
ജ്യോതിസ്സമൂഹമിതനാവിലമുജ്ജ്വലിപ്പൂ."

"ആകാശവീഥിയിലലക്ഷ്യതനുപ്രകാശ–
മോരോന്നനുക്രമമുദിച്ചുഡുരാജി മിന്നി
രാജാവുതൻ വരവു നോക്കി വഴിക്കു നില്ക്കും
രക്ഷാഭടേന്ദ്രരുടെ പൊന്മകുടങ്ങൾപോലെ."

"അങ്ങോട്ടു പോകിലതിരില്ലതിരാകുവോള–
മന്വേഷണത്തിനൊരു മാർഗ്ഗവുമില്ല തെല്ലും
ഊഹിക്കയോ വലിയ ദുർഘടമാണു പിന്നെ–
യാകാമിതൊക്കെ വിരമിക്കുകയാണു ഭേദം."

"മന്നിൽക്കോളാർന്നിരമ്പും ജലനിധി,
മുകളിൽച്ചാരുതാരാസമൂഹം
ചിന്നിക്കാണും നഭോമണ്ഡല,മതിനു നടു–
ക്കുജ്ജ്വലിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ
എന്നിസ്സർവേശസൃഷ്ടിക്രമമഹിമ കുറി–
ക്കുന്ന വസ്തുക്കളെല്ലാ–
മൊന്നിച്ചാഹന്ത! കാണ്മെങ്കരളിടയിലഹം–
ബുദ്ധി നില്ക്കുന്നതാണോ?"

"പാരാവാരം കരേറിക്കരകൾ മുഴുവനും
മുക്കിമൂടാത്തതെന്തോ?
താരാവൃന്ദങ്ങൾതമ്മിൽ സ്വയമുരസി മറി-
ഞ്ഞത്ര വീഴാത്തതെന്തോ?
നേരായാരാഞ്ഞുനോക്കീടുക മദമിയലും
മർത്ത്യരേ! നിങ്ങളെന്നാ-
ലാരാൽക്കണ്ടെത്തുമെല്ലാററിനുമുപരി വിള-
ങ്ങുന്ന വിശ്വസ്വരൂപം."

ഒരു മുക്തകം:—പ്രാസവാദകാലത്തു കാര്യവശാൽ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തനിക്കു വന്നുകൊണ്ടിരുന്ന മലബാറിയും പണിക്കരുടെ ബഹിശ്ചരപ്രാണനായിരുന്ന കുന്നത്തു ജനാൎദ്ദനമേനോൻെറ (ഇന്നു കണ്ണൻ ജനാൎദ്ദനൻ) സുദൎശനവും നിറുത്തുകയുണ്ടായി. അപ്പോൾ തങ്ങൾക്കു തന്നിമിത്തമുണ്ടായ സങ്കടം പണിക്കർ താഴെക്കാണുന്ന ശ്ലോകത്തിൽ നിവേദനംചെയ്തു.

"മൂന്നാണങ്ങേയ്ക്കു പണ്ടേ ദയിതകളവരിൽ
സ്വാസ്ഥ്യയായേക കഷ്ടം!
പിന്നീടുള്ളോൾ പുകൾപ്പെണ്ണവളപരപുരാ-
ന്തങ്ങളിൽസ്സഞ്ചരിപ്പൂ
ഭാഷായോഷിത്തു പെററിപ്രജകൾ വളരെയാ-
യങ്ങനൎത്ഥത്തിലായീ
വാൎദ്ധക്യംകൊണ്ടവററിൽച്ചിലതിനു ചിലവേ-
കാനുമാകാതെയായോ?"

എടവട്ടിക്കാടിൻെറ "ലക്ഷ്മീഃ കീൎത്തിഃ കൃപാണീ" എന്ന പ്രസിദ്ധപദ്യത്തിൻെറ ഒരു അനുകരണച്ഛായ ഈ ശ്ലോകത്തിൽ കാണാമെങ്കിലും ആദ്യത്തേതിനെ രണ്ടാമത്തേതു പ്രകടമായി ഉപജീവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയാവുന്നതല്ല.

ഉപസംഹാരം:—പണിക്കരുടെ ഗദ്യത്തിനും അസാമാന്യമായ ശക്തിയും സൗഷ്ഠവവുമുണ്ടായിരുന്നെന്നു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഊൎജ്ജസ്വലനും കൎമ്മധീരനുമായ ഒരു പത്രാധിപർ, വികാരതരളനായ ഒരു ഭാരതീയദേശാഭിമാനി, ഏതു സദസ്സിനെ ആകൎഷിക്കുവാനും പരിപൂൎണ്ണമായ പാടവമുള്ള ഒരു സരസോജ്ജ്വലവാഗ്മി, ഇങ്ങനെ അനേകം ഇതരസിദ്ധികളും അദ്ദേഹം സമ്പാദിച്ചിരുന്നുവെന്നുള്ളതിനു പല തെളിവുകളുമുണ്ട്. ആയുരാരോഗ്യൈശ്വര്യങ്ങൾകൊണ്ടുമാത്രം വിധി അദ്ദേഹത്തെ അനുഗ്രഹിച്ചില്ല. സാമ്പത്തികവൈഷമ്യങ്ങളിൽനിന്നു വിമുക്തി നേടുവാൻ അദ്ദേഹം നിത്യവും പകലും രാവും പണിപ്പെടേണ്ടിവന്നു. ആംഗ്ലേയകവിവര്യനായ കീററ്സിനെപ്പോലെ അദ്ദേഹത്തിനും സ്വല്പകാലത്തേക്കുമാത്രമേ സാഹിത്യനഭോമണ്ഡലത്തിൽ തൻെറ ഉൽകോപമ

മായ പ്രകാശം നിലനിറുത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞുള്ള, കൈരളിയുടെ ഭാഗ്യഹീനത എന്നല്ലാതെ എന്തു പറയട്ടെ. "നിയതിഃ കേന ലംഘ്യതേ?" എന്നുണ്ടല്ലോ.

വള്ളത്തോൾ കെ. ഗോപാലമേനവൻ (1057–1115)

—ചരിത്രം:—ബ്രിട്ടീഷ്മലബാറിൽ വെട്ടത്തുനാട്ട പൊന്നാനിത്താലൂക്കിൽ മങ്ങലം അംശത്തിൽപ്പെട്ട പുല്ലൂണിദേശത്തു വള്ളത്തോൾ എന്നൊരു പ്രാചീനവും പ്രസിദ്ധവുമായ നായർത്തറവാടുണ്ട്. ഒടുവിലത്തെ വെട്ടത്തുനാട്ടുരാജാവിൻെറ മന്ത്രിയായ കോന്തിമേനവൻ കാര്യക്കാർ ആ തറവാട്ടിലെ ഒരങ്ഗമായിരുന്നു. പ്രസ്തുതകുടുംബത്തിൽപ്പെട്ട വെള്ളറക്കാട്ട പള്ളിയത്തുശാഖയിൽ നാണിയമ്മയുടേയും കറുത്തേടത്തു വിഷ്ണു നമ്പൂരിയുടേയും പുത്രനായി ഗോപാലമേനോൻ 1057–ാമാണ്ടു് ഇടവമാസം തിരുവാതിരനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. മഹാകവി വള്ളത്തോൾ കെ. നാരായണമേനവൻ ആ ശാഖയുടെ മൂലകുടുംബത്തിലെ ഒരങ്ഗമാണു്. ആ കുടുംബത്തിൽ പാർവതിയമ്മയുടേയും കൊച്ചിശ്ശീമയിൽ എയ്യാൽപ്രദേശത്തു കടങ്ങോട്ടു മല്ലിശ്ശേരി ദാമോദരനിളയതിൻേറയും പുത്രനായ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജനനം 1054–ാമാണ്ടു തുലാമാസം 1–ാംനുയാണല്ലോ. ഗോപാലമേനവൻെറ പിതാവു ശൈശവത്തിൽത്തന്നെ മരിച്ചുപോയി; മാതാവു് 1088–ാമാണ്ടു മകരത്തിൽ അമ്പത്തേഴാമത്തെ വയസ്സിൽ പരേതയായി. ആ സംഭവത്തെക്കുറിച്ചു 36 ശ്ലോകങ്ങളടങ്ങിയ 'ഒരു വിലാപം' എന്ന കാവ്യത്തിൽ കവി

"ജനയിത്രി! സദാ ഭവദ്പിലോ–
കനകൗതുഹലലോലനായിതാ
തനയൻ മരുവുന്നു താവകാ–
നനമൊന്നൻപൊടു കാട്ടിടേണമേ.

മനതാർ മലിനപ്പെടുത്തിടും
നിനവേലാത്ത വിശുദ്ധിശാലിനി
അനപായതപസ്സസാധ്യമാ–
മനഘം ചിൽപദമാന്നിരിക്കയാം.

അഴകാന്നുയരം കുറഞ്ഞു പൊൻ–
നിറമാം മെയ്യൊളി മിന്നുമാനനം
ശരിയായൊരു ശാന്തഭാവമി–
പ്പരിചുള്ളമ്മയെയെന്നു കാണ്മനോ?"

എന്നും മററും പരിദേവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. കുടുംബത്തിനു നേരിട്ട ചില ദുരിതങ്ങൾനിമിത്തം പത്തുപന്ത്രണ്ടു വയസ്സായതിനുമേലേ ഗോപാലമേനവനെ എഴുത്തിനുതന്നെ ഇരുത്തിയുള്ളു. പള്ളിയത്തെ ഒരു പ്രാഥമിക വിദ്യാലയത്തിൽ രണ്ടു കൊല്ലം പഠിച്ചു. തദനന്തരം കൊല്ലങ്കോട്ടു

ഹൈസ്കൂളിൽ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യണമെന്നായിരുന്നു മോഹം. എങ്കിലും ചില കാരണങ്ങളാൽ അതു സാധിച്ചില്ല. വെട്ടത്തു പുതിയങ്ങാടി മുൻസിഫുകോടതിയിൽ ഗുമസ്തനായിച്ചേരണമെന്നായിരുന്നു വിധിയുടെ കല്പന. അതു ഫലിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനപ്പുറം പ്രതിഭാശാലിയായ ആ ബാലൻ ദാമോദരനിളയതിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടു. സംസ്കൃതം പഠിക്കുകയും അഭിനയകല ശീലിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശമനുസരിച്ച് മഹാകവിയുടെ മാതുലനും ഗുരുനാഥനുമായിരുന്ന രാമുണ്ണിമേനവന്റേയും പിന്നീടു നേരിട്ടു വള്ളത്തോളിന്റേയും കീഴിൽ രണ്ടുമൂന്നു കാവ്യങ്ങളിൽ ഏതാനും സർഗ്ഗങ്ങളും കുറേ അഷ്ടാങ്ഗഹൃദയവും അഭ്യസിക്കുകയും ചെയ്തു. 1079 കർക്കടകത്തിൽ ഇളയതു മരിച്ചു. മഹാകവി കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചുക്കൂടത്തിന്റെ മാനേജരായി തൃശ്ശൂർക്കു പോയി. ഗോപാലമേനവൻ പള്ളിയത്തു നാരായണൻനായർ നടത്തിവന്ന ഒരു പാഠശാലയിൽ അധ്യാപകനുമായി. സ്വല്പകാലത്തേക്കുമാത്രമേ അദ്ദേഹം സംസ്കൃതം പഠിച്ചുള്ളുവെങ്കിലും മഹാകവിയുടെ വാത്സല്യപൂർണ്ണമായ ശിക്ഷണത്തിൽ അതിന്റെ ഫലം പതിന്മടങ്ങായി വൎദ്ധിച്ചു. 1083–ൽ അദ്ദേഹം മഹാകവിയുടെ പത്നിയുടെ അനുജത്തി ചിററഴി നാണിക്കുട്ടിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. 1096–ാമാണ്ടു തുലാം 15–ാംനു-യായിരുന്നു ആ സുചരിതയുടെ അപ്രതീക്ഷിതമായ ദേഹവിയോഗം. 1083മുതൽ മഹാകവിയുടെ അനുചരനും ആജ്ഞാനുവൎത്തിയും ശിഷ്യനുമായി ജീവിതം നയിച്ചു. 57–ാമത്തെ വയസ്സിൽ 1115–ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം ഉത്രംനക്ഷത്രത്തിലാണ് യശശ്ശരീരനായതു്. അത്യന്തം അനാഡംബരവും ശാന്തവുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലോകയാത്ര.

കൃതികൾ:—വളരെ വിരളമായിമാത്രം ചില ഖണ്ഡകൃതികളെഴുതി വരിഷ്ഠമായ കീൎത്തിക്കു പാത്രീഭവിച്ച ഒരു കവിശ്രേഷ്ഠനാണ് ഗോപാലമേനവൻ. 1081–ൽ പഞ്ചതന്ത്രം മണിപ്രവാളകാവ്യം എന്ന പേരിൽ ഒരു പുസ്തകം മഹാകവിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാരായ ഗോപാലമേനവനും കുററിപ്പുറത്തു കേശവൻനായരും കിട്ടുണ്ണിനായരുംകൂടി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. കിട്ടുണ്ണിനായർ കേശവൻനായരുടെ ശാഖാന്തരത്തിൽപ്പെട്ട അനുജനും, കഥാസരിത്സാഗരത്തിന്റെ വിവൎത്തകനുമാണ്. അദ്ദേഹം വളരെക്കാലമായി ഒന്നും എഴുതാറില്ല. രണ്ടും നാലും തന്ത്രങ്ങൾ തൎജ്ജമ ചെയ്തതു ഗോപാലമേനവനാണ്. അന്നുതന്നെ അവരുടെയെല്ലാം കവനകലാപാടവം പ്രായേണ അതിന്റെ അത്യുച്ചകക്ഷ്യയിൽ പ്രകാശിച്ചിരുന്നു. ഗോപാലമേനവൻ എഴുതിയ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾ പ്രദൎശിപ്പിക്കാം.

"അലകളലറിയേറിത്തത്തുമാഴിക്കകം പു–
ക്കലഘുസുഖമിരിക്കും ജന്തുവൃന്ദങ്ങൾപോലും
ചിലപൊഴുതു കടുക്കും കാലദോഷംനിമിത്തം
വലകളിലടിപെട്ടിട്ടാശു ചാകുന്നതില്ലേ?

പുതുമയൊടു ജഗത്തിൽച്ചേൎന്ന ജന്തുക്കളെല്ലാ–
മതുലവിഷയഘോരത്തീയിൽ വീഴുന്നതില്ലേ?
ഇതു മമ സുഖമെന്നും ദുഃഖമെന്നും നിനയ്ക്കു–
ന്നതു നിഖിലഗുണാബ്ധേ! നിഷ്ഫലംതന്നെയത്രേ.''

അവർ നാലു പേൎക്കുംകൂടി വള്ളത്തോാംക്കമ്പനി എന്ന ഒരു ബഹുമതി അക്കാലത്തെ സഹൃദയന്മാർ നല്കുകയുണ്ടായി. വിഷയത്തിലും ശബ്ദത്തിലും പ്രതിപാദനത്തിലും അൎത്ഥത്തിലും യൗഗപദ്യേനയുള്ള ശ്രദ്ധ അതിനുമുമ്പുള്ള കവികളാരും അതിലധികം പരിപാലിച്ചിരുന്നില്ല. ഗോപാലമേനവൻ വളരെയൊന്നും എഴുതിയിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. എഴുതിയതിൽത്തന്നെ ചിലതെല്ലാം ഇനിയും പത്രങ്ങളിൽനിന്നും മാസികകളിൽനിന്നും പകൎത്തി പുസ്തകരൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയാലല്ലാതെ അവ പൊതുജനങ്ങൾക്കു സുലഭമാകയില്ല. എങ്കിലും ''കരിണീ ചിരേണ സൂതേ സകലമഹീപാലലാളിതം തനയം'' എന്ന ന്യായത്തിൽ മുദ്രിത കൃതികൾകൊണ്ടുമാത്രംതന്നെ അദ്ദേഹം മോഹനമായ ഒരു യശസ്തംഭം സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ഭാഷാകവിതയുടെ നവോത്ഥാനത്തിനു കാരണഭൂതന്മാരായ വാണീവല്ലഭന്മാരിൽ ഒരു സ്പൃഹണീയമായ സ്ഥാനത്തെ അദ്ദേഹവും അലങ്കരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രകാശിതങ്ങളായ പുസ്തകങ്ങൾ 1 മധുമഞ്ജരി ഒന്നാം ഭാഗവും, 2 ഗോപാലകൃഷ്ണനുമാണ്. മധുമഞ്ജരിയിൽ 16 കൃതികളും ഗോപാലകൃഷ്ണനിൽ മററു രണ്ടു കൃതികളും സഞ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇന്നത്തെ ലോകം, ഒരു സ്ത്രീയുടെ കാൎയ്യം മുതലായ കൃതികൾ കവനകൗമുദിയിലും മററുമായി ചിതറിക്കിടക്കുന്നു. ഗോപാലമേനവൻെറ എല്ലാ കൃതികളും പത്തിനൊൻപതും സ്വാനുഭവത്തിൽനിന്നു് ഉടലെടുത്തവയാകയാൽ അവയിലെ ആസ്വാദ്യത്വയ്ക്കു മാററുകൂടും. ചില ഭാഗങ്ങളിലേക്കു് അനുവാചകന്മാരുടെ ഹൃദയത്തെ ആകൎഷിക്കാം.

മധുമഞ്ജരി:—1096-ൽ ഭാൎയ്യ മരിച്ച അവസരത്തിൽ എഴുതിയ 'എൻെറ പൊയ്പ്പോയ പ്രാണൻ' എന്ന കവിതയിലുള്ള ചില ശ്ലോകങ്ങളാണ് ചുവടേ ചേൎക്കുന്നതു്.

''മധുരാമൃതപൂൎണ്ണമായ നിൻ–
മണികുംഭത്തൊടണച്ചു പുത്രിയെ
തുടുവായ്മലരാലതിന്നുമേൽ
പവിഴക്കീറണിയട്ടെ പൈതലാം.

പ്രിയതൻെറ തണുത്ത ചേവടി–
ത്തളിർ വിട്ടിങ്ങു പതിച്ച പാപി നീ
മമ ജീവിതപാന്ഥ! ചുററുകീ–
ച്ചുടലപ്പാരിൽ നിരാശനായ്ച്ചിരം.

മൃതിയെസ്സതിയേതുമട്ടു ചെ–
ന്നെതിരേല്ക്കുന്നതിനാഗ്രഹിച്ചിതോ

അതുപോലെ കഴിഞ്ഞു കാര്യവും
ചരിതം തേ ചരിതാർത്ഥതാവഹം.''

'തുരുമ്പുപിടിച്ച വാറം' വീരരസത്തിന്റെ ചില ഉൽക്കടഭാവങ്ങളെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്ന ഒരു കൃതിയാണു്.

''മുൻപാഞ്ഞു ചീറിയൊരുപാടുയിരാക്രമിച്ച
വൻപാർന്ന വാളറയിലിപ്പൊഴടങ്ങിവാഴ്‌വൂ
തൻപാപ്പുളയ്ക്കുകമണഞ്ഞു കിടന്നുറങ്ങും
വൻപാമ്പുപോലിതു ഭയങ്കരമൂർത്തിതന്നെ!

ധാടിപ്പെടും തവ പരാക്രമപാടവങ്ങൾ
പാടിപ്പുകഴ്ത്തുവതിനുള്ള പദങ്ങളേതോ?
പേടിച്ചരണ്ടോരിവരക്കഥയോപ്പതിന്നും–
കൂടിക്കരുത്തു കലരാത്ത വെറും പുഴക്കൾ.''

'ദൈവത്തിന്റെ കുറ്റക്കാർ'—ദരിദ്രന്മാർ കഷ്ടപ്പെടുന്നതു ദൈവവിധിയാണെന്നും അവരെ സഹായിച്ചാൽ നമ്മോടും ദൈവം കോപിക്കുമെന്നും ഒരു വക്കീൽ ഗർജ്ജനംചെയ്തു കൃതാർത്ഥത നേടുന്നതാണു് ഈ കൃതിയിലെ വിഷയം. കണ്ണുനീർ വാക്കാതെ വായിക്കുവാൻ നിവാഹമില്ലാത്ത പല കാവ്യങ്ങൾ ഗോപാലമേനവൻ എഴുതിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവയിലൊന്നും പ്രകടമല്ലാത്ത ഒരു ഹൃദയഹൃദയിഷ്ടത പ്രസ്തുതകൃതിയിൽ കാണുന്നുണ്ടു്.

''പിച്ചയ്ക്കു കെഞ്ചുന്നോരെത്തൽക്ഷണം തൽഭൃത്യന്മാർ
തച്ചാട്ടിപ്പുറത്താക്കി വാതിലും തഴുതിട്ടു.
താനെന്തോ വലുതായ നല്ലോരു കാര്യം ചെയ്തു–
ള്ളാനന്ദം പൂണ്ടമ്മഹാനേറവുലാത്തുകയായി.
കയ്യു പിന്നോക്കം കെട്ടിനിന്നയാൾ പറയുന്നു:
'ചെയ്യരുതിക്കൂട്ടർക്കു നാമൊരു സഹായവും.
ദൈവത്തിൻകുറ്റക്കാരാമിവരെത്തുണച്ചെന്നാൽ
ദൈവകോപത്തിനിരയായീടുമല്ലോ നാമും.
കുറ്റത്തിലകപ്പെട്ട കൂട്ടരെത്തുണപ്പോരും
കുറ്റക്കാരാണെന്നല്ലോ നിയമം പറയുന്നു.'
വക്കീലേ! ശരി ശരി, നിയമജ്ഞനാമങ്ങു
വിക്കിയോതുവതെല്ലാം വിരുതിൻനിയമങ്ങൾ.
പണക്കാരെല്ലാവരും ദൈവത്തിൻമര്യാദക്കാർ,
പണമില്ലാത്തോരെല്ലാം ദൈവത്തിൻകുറ്റക്കാരും;
വയറു വീർപ്പിപ്പവർ ദൈവത്തിന്നിഷ്ടപ്പെട്ടോർ,
വയറൊട്ടിയ കൂട്ടർ ദൈവത്തിൻവിരോധികൾ.''

'പിന്നാമ്പുറം, അഥവാ നമ്മുടെ ബാല്യം'—ഇതിൽ കവി തന്റെ ചില ബാല്യകാലസ്മരണകളെ സരസമായി ചിത്രണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

"തിരിഞ്ഞുനോക്കീടുക നാമിതാ പരി–
സ്ഫുരിപ്പു പാരിങ്കലെഴുന്ന നന്ദനം,
ശരിക്കിളന്തേൻ ചൊരിയുന്ന പൂക്കളാൽ
ചിരിപ്പു ചിത്തം കുളുർമപ്പെടുംവിധം.

അനാവിലപ്രേമലതാവിതാനിതം
കിനാവിലും ദുർല്ലഭകോമുദർശനം
ജനാദൃതപ്രാകൃതരാമണീയകം
സനാതനാനന്ദമരന്ദസുന്ദരം."

ഇവയെല്ലാം മധുമഞ്ജരിയിൽപ്പെട്ട കൃതികളാണ്.

ഗോപാലകൃഷ്ണൻ:—ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ രണ്ടു ബാലലീലകൾ ഇതിൽ വർണ്ണിച്ചു കാണുന്നു.

"ചേലത്തലപ്പിനെച്ചിത്രിതമാക്കീടും
പേലവത്തൃക്കരമൊട്ടു രണ്ടും
നമ്രവദനയാമമ്മ കുനിഞ്ഞു തൻ
കമ്രകരത്തളിർത്തൊത്തിലാക്കി
വാരിയെടുത്തുടൻ വാരിജനേത്രനെ
വാത്സല്യമന്നു തൻമാറിൽച്ചേർത്തു
സോപദാംബു മിന്നുമക്കന്നൽക്കാർവർണ്ണനെ
മോദാകുലയായ് മുകർന്നനില്ലേ
മന്ദ്യവാം നേരിയ കാറാന്നു മാതാവിൻ
മഞ്ജുമുഖത്തൊരു മിന്നലുണ്ടായ്.
പുഞ്ചിരിക്കൊള്ളോരു ഗൗരവഭാഷയിൽ
പഞ്ചാരവാണിയാൾ ചോദിക്കുന്നു."

ഇനി ഈ പുസ്തകങ്ങളിൽ ചേരാത്ത രണ്ടു കൃതികളിൽനിന്നുകൂടി സ്വല്പം പകർത്താം.

"ഞാൻ കേമനാണെന്നതു സമ്മതിക്കാം
ഞാനേ മഹാനെന്നതബദ്ധവാദം;
അവാസ്തവതത്തിലവാസ്തവത്തെ–
ക്കത്തിച്ചെലുത്തുന്നിതു ലോകമേ! നീ.

അമ്മിഞ്ഞ നല്കീടിന തായയാംതൻ
പൊൻപോർമുലക്കച്ച വലിച്ചുചീന്തി
വേശ്യാംഗനാപാംസുലപാദപാംസു
തുടപ്പു നാം നീചരിൽവച്ചു നീചർ."

(ഇന്നത്തെ ലോകം)

''ആലസ്യമോടുമവളാ വണിഗാലയത്തിൽ
വേലയ്ക്കുനിന്നു പുലരുന്നവളായിരുന്നു;
ചേലഞ്ചിടും മണിവിഭൂഷകൾ ചാർത്തിയാലാ
നീലത്തഴക്കുഴലി നീരലർമങ്കതന്നെ!''

''ഭൂരിപ്രശസ്തഗുണജാലമശേഷമിന്നി-
പ്പാരിൽധനത്തിലടിയുന്നിയുറച്ചുനില്പു;
ദാരിദ്ര്യമാം പെരിയ ചങ്ങല കാല്ക്കുപെട്ട
പേരിജ്ജഗത്തിൽ വിജയത്തൊടടുപ്പതില്ല.''

(ഒരു സ്ത്രീയുടെ കാര്യം)

എല്ലാം ആകർഷകമെന്നേ നമ്മുടെ കവിയുടെ കൃതികളെക്കുറിച്ചു സമഷ്ടിയായി പറയേണ്ടതുള്ളു. ആധുനികമായ ഉത്തമകവിതയുടെ പാരമ്യന്തികമായ ഫലവും ഇതുതന്നെയാണ്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഭാവനയ്ക്കു ദുഷ്പ്രവേശമായി ഒന്നുമില്ല. ഏതിനെ സ്പർശിച്ചാലും അതിനെ പത്തരമാററു തങ്കമാക്കി മാററുന്നതിനുള്ള ശക്തിവിശേഷവും അതിനുണ്ടായിരുന്നു.

എൻ. കുമാരനാശാൻ (1048-1099)—ജനനവും ബാല്യകാലവും:—ചിറയിൻകീഴ് താലൂക്കിൽ കടയ്ക്കാവൂർ പകുതിയിൽ ഒട്ടുവളരെ ഈഴവകുടുംബങ്ങൾ തിങ്ങിത്താമസിക്കുന്ന കായിക്കര എന്നൊരു പ്രദേശമുണ്ട്. അവിടെ തൊമ്മൻവിളാകത്തുവീട്ടിൽ കൊച്ചുപെണ്ണ് എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന കാളിയമ്മയുടേയും നാരായണൻെറയും ദ്വിതീയപുത്രനായി 1048-ാമാണ്ടു മേടമാസം 1-ാംനു- ചിത്രാപൗർണ്ണമാസിനാളിൽ കുമാരനാശാൻ ജനിച്ചു. അച്ഛനു മലയാളത്തിനുപുറമേ തമിഴിലും അറിവുണ്ടായിരുന്നതോടുകൂടി സംഗീതത്തിലും സാമാന്യമായ ജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്നു. ഏഴാമത്തെ വയസ്സിലാണ് അദ്ദേഹം കുമാരുവിനെ എഴുത്തിനിരുത്തിയതു്. ആദ്യത്തെ സംസ്കൃതഗുരു കുമ്മമ്പള്ളി രാമൻപിള്ള ആശാൻെറ ശിഷ്യനായ ഉടയാൻകുഴി കൊച്ചുരാമൻവൈദ്യനായിരുന്നു. എട്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസം പാിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ കൊച്ചുരാമൻവൈദ്യൻ അധ്യാപകവൃത്തിയിൽനിന്നു നിവൃത്തനാകയാൽ നമ്മുടെ കവിക്ക് ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തിനു തരം കിട്ടാതെ കുറേക്കാലം വിഷമിക്കേണ്ടിവന്നു. പിന്നെ പിതാവിൻെറ പരിശ്രമത്താൽ സ്വദേശത്തു് ഒരു സർക്കാർപള്ളിക്കൂടം സ്ഥാപിതമാകുകയും അവിടെ പതിന്നാലാമത്തെ വയസ്സുവരെ പാിച്ചതിനുശേഷം ഒരു ഉപാധ്യായനാകുകയും ചെയ്തു. സർക്കാർസർവീസ്സിൽ ചേരുന്നതിനു വേണ്ട വയസ്സു തികയാതിരുന്നതിനാൽ ആ പണി തുടൎന്നുകൊണ്ടുപോകുവാൻ സാധിച്ചില്ല. ഗത്യന്തരമില്ലാത്തതിനാൽ സമീപത്തുള്ള ഒരു കച്ചവടക്കാരൻെറ കണക്കെഴുത്തുപിള്ളയായി ജോലിനോക്കി. കവിയുടെ അച്ഛനും ഒരു കച്ചവടക്കാരനായിരുന്നു എന്നു് ഇവിടെ ഓൎമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കുമാരുവിൻെറ 16-ാമത്തെ വയസ്സിൽ മണമ്പൂർ ഗോവിന്ദ

നാശാൻ എന്ന ഒരു പണ്ഡിതൻ അവിടെ സംസ്കൃതവിദ്യാലയം സ്ഥാപിച്ചു. ഗോവിന്ദനാശാൻ പരിസരപ്രദേശങ്ങളിൽ വൈദുഷ്യത്തിനും കവിത്വത്തിനും സാമാന്യം വിശ്രുതനായിരുന്നു.

"വിദ്യോതിക്കുംപ്രകാരം നവനവകൃതി തീൎത്തു സൎവ്വത്ര മേവും
വിദ്വാന്മാരേ രസിപ്പിച്ചമലതരയശഃപുഞ്ജമാൎജ്ജിച്ചു മുറ്റം
വിദ്യാനൈപുണ്യമേന്തും വിശദമതി മണമ്പൂര ഗോവിന്ദനാശാൻ"

എന്നു് അദ്ദേഹത്തെ മൂലൂർ എസ്. പത്മനാഭപ്പണിക്കർ 1080-ൽ അച്ചടിപ്പിച്ച കവിരാമായണത്തിൽ വൎണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിൽ മാഘം, നൈഷധം, ഭോജചമ്പു, ശാകുന്തളം, കുവലായാനന്ദം തുടങ്ങിയ സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഒന്നുരണ്ടു കൊല്ലം വായിച്ചു് ഒരുവിധം ലോകവ്യുൽപത്തി നേടി. പിന്നെ അത്തരത്തിൽ പഠിക്കാവുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഗുരുമുഖേനയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം അവിടെ നിറുത്തി. എങ്കിലും അതിനുമുൻപുതന്നെ അദ്ദേഹം ഏൎപ്പെട്ടുത്തിയ കവിതാമത്സരപരീക്ഷകളിൽ വിജയിയായി ആ സരണിയിൽ ജന്മസിദ്ധമായി തനിക്കുണ്ടായിരുന്ന വാസനയ്ക്കു് ഉന്മീലനം നല്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആദ്യം എഴുതിയതു വെണ്മണിച്ഛായയിലുള്ള ചില ശൃംഗാരശ്ലോകങ്ങളാണു്.

ശ്രീനാരായണഗുരുവും കുമാരനാശാനും:—ആയിടയ്ക്കു് ഒരിക്കൽ, പില്ക്കാലത്തു 'ശ്രീനാരായണഗുരുദേവൻ' എന്ന പേരിൽ ജഗൽപ്രസിദ്ധനായ ഒരു യതിവൎയ്യനായിത്തീൎന്ന അരുവിപ്പുറത്തു നാണുഗുരു തന്റെ ഒരു പൎയ്യടനത്തിൽ കായിക്കരെ ചെന്നുചേരുകയും കുമാരുവിന്റെ അച്ഛൻ അദ്ദേഹത്തെ തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ അതിഥിയായി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. കുമാരുവിന്റെ ബുദ്ധിശക്തിയും കവിതാവാസനയും കണ്ടു വിസ്മിതനായ അദ്ദേഹം ശൃംഗാരശ്ലോകങ്ങൾ എഴുതരുതെന്നു് ആ ബാലനെ ഉപദേശിക്കുകയും അയാളുടെ സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ പൂൎവ്വാധികം നിഷ്കൎഷിക്കണമെന്നു് അച്ഛനെ അനുശാസിക്കുകയും ചെയ്തു. ബാലന്റെ കവിത ഭക്തിമാൎഗ്ഗത്തിലേക്കു തിരിഞ്ഞു; സംസ്കൃതത്തിലും തമിഴിലും ഭഗവദ്വിഷയങ്ങളായ പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചു തുടങ്ങി. സ്വദേശത്തു് ഈഴവസമുദായത്തിന്റെ വകയായി ഒരു സുബ്രഹ്മണ്യക്ഷേത്രമുണ്ടു്. ആ ക്ഷേത്രത്തിൽത്തന്നെ കുറേക്കാലം താമസിച്ചു ശാന്തിക്കാരന്റെ നിലയിൽ പൂജ ചെയ്യുകയും ഗുരൂപദേശത്തിനു് അധികാരിയാകത്തക്ക നിലയിൽ ശമദമാദികൾ പരിശീലിക്കുകയും ചില വിദ്യാൎത്ഥികളെ സംസ്കൃതം പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അധ്യാപകനായതിനാൽ കുമാരു 'കുമാരു ആശാൻ' എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടു തുടങ്ങി. അന്നു വയസ്സു പതിനെട്ടു കഴിഞ്ഞിരിക്കും. ആയിടയ്ക്കു് എഴുതിയ കൃതികളാണു് ശങ്കരശതകം, സുബ്രഹ്മണ്യശതകം മുതലായവ. ഭാവഗഹനതയില്ലെങ്കിലും കൎണ്ണസുഖം നല്കുവാൻ പൎയ്യാപ്തങ്ങളാണവ. ഒരു ശ്ലോകം ചുവടേ ചേൎക്കുന്നു.

"ഘോരാകാരാട്ടഹാസപ്രകടിതകലഹം മൃത്യു വന്നെത്തിനോക്കും
നേരം നാരീജനത്തിൻകളികളുമിളിയും നോക്കുമൊക്കെല്ലാം വാക്കും
പോരാ പോരിൽത്തടുപ്പാൻ പരമശിവപദാംഭോജരേണുപ്രസാദം
പോരും പോരും കൃതാന്തപ്രതിഭയമകലത്താക്കുവാനാക്കുമെന്നും."

വിദേശവാസം:—കുമാരനാശാന്റെ അത്രമാത്രമുള്ള പുരോഗമനം കൊണ്ടു നാണുഗുരു തൃപ്തനായില്ല. ആ കുട്ടി ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞനായി ത്തീരണമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിസന്ധി. അതോടുകൂടി അരുവിപ്പുറത്തു താമസിക്കുവാൻ ആദ്യമായി ആജ്ഞാപിക്കുകയും, അന ന്തരം ശിഷ്യനാക്കി ചില ഉപദേശങ്ങൾ നല്കുകയും ചെയ്തു. വേദാ ന്തപരിശീലനത്തിനും യോഗാഭ്യാസത്തിനുമായാണ് അവിടെ കിട്ടിയ സമയം ആശാൻ വിനിയോഗിച്ചതു്. മൂന്നു കൊല്ലം ആ നിലയിൽ കഴിഞ്ഞു. 1071-ൽ മൈസൂർരാജ്യത്തിലെ മെഡിക്കൽവകുപ്പിൽ ഒരു വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്ന പേട്ടയിൽ തച്ചക്കുടിയിൽ പി. പല്പു വിന്റെ അടുക്കൽ ആശാനെ കൂടുതൽ സംസ്കൃതം പഠിപ്പിക്കണമെന്നുള്ള നിർദ്ദേശത്തോടുകൂടി അങ്ങോട്ടയച്ചു. പല്പു റാവുബഹദൂർ പി. വേലാ യുധന്റെ കനിഷ്ഠസഹോദരനാണ്. ആശാൻ തൎക്കശാസ്ത്രം ഐച്ഛി കമായി എടുത്തു 'ന്യായവിദ്വാൻ' എന്ന പരീക്ഷയ്ക്കു ബാംഗളൂർ സംസ്കൃതവിദ്യാലയത്തിൽച്ചേർന്നു പഠിത്തവും ആരംഭിച്ചു. പ്ലേഗുനി മിത്തം ആ വിദ്യാലയം ദീൎഘകാലത്തേക്കു പൂട്ടുകയാൽ പരീക്ഷയ്ക്കു ചേരുവാൻ തരപ്പെട്ടില്ല. ഉപരിപഠനത്തിനായി ഡാക്ടർ പല്പു ശീമയ്ക്കു പോവുകയും ചെയ്തു. അവിടെ താമസിക്കുമ്പോഴാണ് സൗന്ദര്യ ലഹരി തർജ്ജമചെയ്തതു്. അക്കാലത്തു് ഈഴവരുടെ വകയായി വിദ്യാ വിലാസിനി എന്ന പേരിൽ ഒരു മാസിക കൊല്ലത്തുനിന്നു പ്രചരി ച്ചിരുന്നു എന്നു മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിൽ ആദ്യമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച സൗന്ദര്യലഹരി 1076-ൽ 'അരുവിപ്പുറം നാണുഗുരു സ്വാമികളുടെ ശിഷ്യൻ കുമാരു ആശാൻ ഉണ്ടാക്കി' എന്ന വിവരണ ത്തോടുകൂടി പുസ്തകരൂപത്തിൽ പ്രകാശിതമായി. അക്കാലത്തു് ആശാനു സംസ്കൃതകവിതയും സ്വാധീനമായിക്കൊണ്ടിരുന്നു എന്നു ഭാഷാസൗന്ദ ര്യലഹരിയിലെ അധോലിഖിതമായ അവതരണികാപദ്യം തെളിയിക്കും.

"വിശുദ്ധാ വാഗ്വേണീ വിഹിതസുകൃതാ ശങ്കരഗുരോ-
ർഗ്ഗഭീരാ ഗൂഢാശൈർഭുവി ഗഗനഗംഗേവ ലസതി
തദീയേയം ഭാഷാ മമ ഭവതു സൗന്ദര്യലഹരീ
യഥാ ദൈവീ മൂർത്തിഃ പരിണമതി മൃത്സ്നാപ്രതികൃതിഃ."

സംസ്കൃതപഠനത്തിലുള്ള തൃഷ്ണ ആശാനു വർദ്ധിച്ചുവന്നതിനാൽ ബാംഗളൂ രിൽനിന്നു മദിരാശിയിലേക്കു പോയി, അവിടെയും ആറു മാസം ആ ഭാഷ പഠിച്ചു. അനന്തരം ഡാക്ടർ പല്പുവിന്റെയും മറ്റും ഉത്സാഹ ത്തിലും ചിലവിലും കല്ക്കത്തയിൽപ്പോയി മഹാമഹോപാദ്ധ്യായ കാമാ ഖ്യനാഥതൎക്കവാഗീശൻ എന്ന പണ്ഡിതന്റെ കീഴിൽ ഉൽഗ്രന്ഥ

ങ്ങൾ പരിശീലിക്കുകയും തക്കതീൎത്ഥപരീക്ഷയ്ക്കു ചേരുവാൻ സജ്ജനാകുകയും ചെയ്തു. 1075-ൽ കല്ക്കത്തയിലും പ്ലേഗിന്റെ ഭയങ്കരമായ ബാധയുണ്ടാകയാൽ നാട്ടിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങി. കല്ക്കത്തയിൽ ആശാൻ തന്റെ സംസ്കൃതവിജ്ഞാനം വിപുലീകരിച്ചതിനുപുറമേ ഇംഗ്ലീഷിൽ സാമാന്യമായ അറിവും ആ ഭാഷയിലെ സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ ആസ്വാദിക്കുന്നതിനുവേണ്ട ശക്തിയും സമ്പാദിച്ചു. വംഗദേശത്തെ സ്വാതന്ത്ര്യവായു ശ്വസിച്ച് അവിടത്തുകാരുടെ ഉൽകടമായ ദേശീയാഭിമാനത്തെയും ഭാഷാഭക്തിയേയും നേരിട്ടു കണ്ടു വികാരഭരിതനായി, പണ്ഡിതന്മാരുമായി ഇടപഴകി, സഹൃദയത്വത്തിനു വിശാലത വൎദ്ധിപ്പിച്ചു. പ്രകൃതിയെ അതിന്റെ വിവിധമായ ഭാവത്തിൽ നിരീക്ഷണം ചെയ്തു തന്മയീഭവിക്കുവാൻ വേണ്ട പാടവം നേടി തിരിയെ എത്തിയ ആശാൻ 1071-ൽ ബംഗളൂരിലേക്കു പോയ കുമാരു ആശാനാണോ എന്നു സംശയിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധികൾ മൂന്നരക്കൊല്ലംകൊണ്ട് അത്രമാത്രം വികാസത്തെ പ്രാപിച്ചിരുന്നു. പിന്നെയും ബംഗാളിലേക്കു പോകണമെന്നുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഗ്രഹം സാധിച്ചില്ല. 1077 മേടത്തിൽ വിദ്യാവിലാസിനിയിൽ മേഘസന്ദേശം തൎജ്ജമ ചെയ്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ 'വംഗദേശീയൻ' എന്നും 1078-ൽ അതിൽത്തന്നെ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'ഒരു രസകരമായ ഐതിഹ്യം' എന്ന ഉപന്യാസത്തിൽ 'കാമാഖ്യനാഥതക്ക്വാഗീശഭട്ടശിഷ്യൻ' എന്നും എഴുതിക്കാണുന്നു. മേഘസന്ദേശത്തിന്റേയും പ്രബോധചന്ദ്രോദയത്തിന്റേയും തൎജ്ജമകളും, വിചിത്രവിജയം, മൃത്യുഞ്ജയനാടകം എന്നീ നാടകങ്ങളും 1080-നു മുൻപ് എഴുതിയവയാണെന്ന് ഊഹിക്കാം. അവയിൽ മേഘസന്ദേശവും വിചിത്രവിജയവും ആരംഭിച്ചതു 1077-ൽത്തന്നെയാണ്.

ശ്രീനാരായണധൎമ്മപരിപാലനയോഗം:—തിരിയെപ്പോന്നതു് അരുവിപ്പുറത്തേക്കു ശ്രീനാരായണഗുരുദേവന്റെ സന്നിധാനത്തിലേക്കുതന്നെയാണ്. പണ്ഡിതനും പ്രതിഭാശാലിയും കവിയും കാൎയ്യജ്ഞനുമായ ഒരു യുവാവിനെ തന്റെ വശവൎത്തിയായി ലഭിക്കുക എന്നതു് അദ്ദേഹത്തിനു് ഒരു വലിയ ലാഭമായിരുന്നു. ആശാനും ആ സാത്വികസമ്പൎക്കം തന്റെ സമുൽകൎഷത്തിനു് ഒരു രാജരഥ്യയായിരുന്നു. ആ ഗുരുഭക്തൻ കുറേക്കാലം അരുവിപ്പുറത്തുതന്നെ താമസിച്ചുകൊണ്ടു സ്വാമിയെ ശുശ്രൂഷിക്കുകയും, അധ്യേതാക്കളെ സംസ്കൃതം പഠിപ്പിക്കുകയും വേദാന്തവിചാരത്തിൽ മഗ്നനാകുകയും ചെയ്തുവന്നു. ആ അവസരത്തിലാണ് അരുവിപ്പുറത്തു നാമമാത്രമായി നടന്നുവന്നിരുന്ന വാവൂട്ടുയോഗം ഇക്കാലത്തു ലോകപ്രസിദ്ധി നേടീട്ടുള്ള ശ്രീനാരായണധൎമ്മപരിപാലനമായി (എസ്. എൻ. ഡി. പി.) വികസിച്ചതു്. 1078-ൽ അതു് ആരംഭിച്ചപ്പോൾ പന്ത്രണ്ട് അംഗങ്ങൾമാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. 1079-ൽ ആ യോഗം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടു. ആയിടയ്ക്കുതന്നെയാണ് യോഗത്തിന്റെ രസനയായ വിവേകോദയം മാസികയുടേയും ഉത്ഭവം. സമുദായോദ്ധാരക

നായ ഗുരുദേവന്റെ ആശയങ്ങളെ സ്വജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പ്രചരിപ്പിച്ച് അവരുടെ ആനുകൂല്യവും സഹകരണവും സമ്പാദിക്കുവാൻ ആശാൻ പല പ്രാവശ്യം കേരളമെങ്ങും സഞ്ചരിച്ചു. ചിലപ്പോൾ സ്വാമികളോടുകൂടിയും ചിലപ്പോൾ തനിച്ചുമുള്ള നിരന്തരമായ ആ പര്യടനംകൊണ്ട് ആശാൻ യോഗത്തിനുവേണ്ടി പലതും സാധിച്ചു. കൂടുതൽ അംഗങ്ങളെ ചേർക്കുക, സമാജങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുക, ആചാരപരിഷ്കരണവിഷയത്തിലും വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിലും സ്വസമുദായത്തെ ഉൽബുദ്ധമാക്കുക എന്നിങ്ങനെ പല കാര്യങ്ങൾ അന്നത്തെ കൎത്തവ്യപരിപാടിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. അവയിലെല്ലാം ഗുരുദേവന്റെ എന്നപോലെ ശിഷ്യന്റേയും ശ്രദ്ധ നിപുണമായി പതിഞ്ഞു. യോഗീശ്വരനായ ശ്രീകൃഷ്ണനും ധനുൎദ്ധരനായ അൎജ്ജുനനും എന്ന വിധത്തിലാണ് അവർതമ്മിൽ അക്കാലത്തു പുലൎന്നുവന്ന ബന്ധം. ഹെഡ്ഓഫീസിലെ ജോലി വൎദ്ധിച്ചതോടുകൂടി തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെ താമസമാക്കി; യോഗത്തിന്റെ കാര്യദൎശിയും വിവേകോദയത്തിന്റെ പ്രസാധകനും അദ്ദേഹമായിരുന്നു. 1095–ൽമാത്രമാണ് അദ്ദേഹം കാര്യദൎശിസ്ഥാനത്തിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞതു്. ആ സ്ഥാനത്തിരുന്നുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം യോഗത്തിനുവേണ്ടി ചെയ്തിട്ടുള്ള ബഹുമുഖമായ സേവനത്തിന്റെ മഹിമ വാചാമഗോചരമാണ്. തിരുവിതാംകൂർ നിയമസഭയിൽ തിരുവിതാംകൂർ ഗവൺമെൻറ് അദ്ദേഹത്തെ അംഗമായി നിയമിക്കുകയും അവിടെയും ആ അനുഗൃഹീതപുരുഷൻ തന്റെ വ്യക്തിമാഹാത്മ്യം അന്യാദൃശമായ പ്രഭാവത്തോടുകൂടി വിശദീകരിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നിരുന്നു. അത്തരത്തിലുള്ള പ്രവൎത്തനങ്ങളെ ഈ പുസ്തകത്തിൽ പ്രപഞ്ചനം ചെയ്യുവാൻ സ്ഥലസൗകര്യം ഇല്ലാതിരിക്കുന്നു.

ചില ഗാൎഹികസംഭവങ്ങളും മരണവും:—ശ്രീനാരായണഗുരുവിന്റെ സ്ഥാനത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമാധിക്കുമേൽ അലങ്കരിക്കേണ്ട ആ സുഗൃഹീതനാമാവിനെ 1080–ാമാണ്ടുമുതൽ സ്വസമുദായാംഗങ്ങൾ 'ചിന്നസ്വാമികൾ' എന്ന ബിരുദനാമം നല്കി ബഹുമാനിച്ചതിൽ ആശ്ചൎയ്യത്തിന് അവകാശമില്ലല്ലോ. കവിരാമായണത്തിൽ മൂലൂർ അദ്ദേഹത്തെ

"അത്യന്തപ്രതിഭാബലം കവനസംബന്ധാൽ ദിഗന്തംവരെ–
യ്ക്കുൾത്തുന്നീടിന കീൎത്തിപൂരമിതുകൾക്കൊക്കെയ്ക്കുമന്യാദൃശം
ആസ്ഥാനതലമിയന്ന ഭാഗ്യനിധിയാമാത്തക്ക്വാചസ്പതി–
ച്ഛാത്രൻ ഹന്ത! കുമാരയോഗി സുമുഖൻ സുത്രാമജിത്താണ താൻ"

എന്നു പ്രശംസിച്ചിരിക്കുന്നു. 1086–ൽ അമ്മ മരിച്ചു. 1074–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു ബാംഗളൂരിൽ താമസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരത്തിലായിരുന്നു അച്ഛന്റെ നിര്യാണം. മണിമാലയിൽ ചേൎത്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുള്ള ഒരനുതാപം എന്ന ദശശ്ലോകിയിൽ കവി ഇങ്ങനെ വിലപിച്ചിരിക്കുന്നു.

"അച്ഛൻ നന്ദനവത്സലൻ സുചരിതൻ ദ്യോവേറിയസ്സംഭവം
തച്ചീലീവിധമെന്നെയന്നിളയ കാലത്തും പ്രവാസത്തിലും
അച്ഛീന്നം വളരും പ്രിയങ്ങൾ പരിബാധിക്കാം—അതല്ലമ്മയിൽ
സ്വച്ഛന്ദം തനയക്കെഴും സഹജമാം ക്കുറൊന്നു വേറൊന്നുമാം.

ശോകത്താലിഹ 'യോഗസംഗതി' സമാധാനം തരുന്നീലെനി—
ക്കേകുന്നീല ചിരാനുഭൂതരസമിന്നധ്യാത്മബോധം സുഖം
ഹാ! കഷ്ടം സുഖമല്ലതാൻ സുഖവുമില്ലൈകാന്തികം സൗഖ്യമീ
ലോകപ്രീതി ദശാനിബന്ധനിയുപാസിക്കുന്നു ദുഃഖത്തെ ഞാൻ."

1093–ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസത്തിലാണ് ആശാൻ തിരുവനന്തപുരം കുന്നുകുഴിയിൽ വയലിൽവീട്ടിൽ ഭാനുമതിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തതു്. അതു സമുദായത്തിൽ പല കോളിളക്കങ്ങളുമുണ്ടാക്കി; ഓരോ കാരണവശാൽ വിരോധമുള്ളവക്കു് അപവാദങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നതിനു് ഒരവസരവും ഉൽപാദിപ്പിച്ചു. മഹാത്മാവായ ഗുരുദേവൻെറ പൂണ്ണാനുമതിയോടുകൂടിത്തന്നെയാണു് അദ്ദേഹം ഗൃഹസ്ഥാശ്രമം സ്വീകരിച്ചതു് എന്നുള്ള വസ്തുത അവർ ധരിച്ചിരുന്നില്ല. അങ്ങനെ അപ്രതീക്ഷിതമായി പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട ഒരു കൃതിയാണു് കുയിൽകുമാരൻ. അതു് ആശാനു മമ്മഭേദകമായി തോന്നിയതിനാൽ അതിനൊരു മറുപടി എന്ന നിലയിൽ 'ഗ്രാമവൃക്ഷത്തിലെ കുയിൽ' എന്ന പേരിൽ ഒരു കൃതി 1094–ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ഒരു ഗ്രാമത്തിലെ മാവിൽ പാടിക്കൊണ്ടിരുന്ന കുയിലിനെ ഒരു ദേവൻ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നു. കുയിൽ ആശാൻതന്നെയാണു്.

"ഖേദിച്ചിടൊല്ല കളകണ്ഠ വിയത്തിൽ നോക്കി
രോദിച്ചിടൊല്ല രുജയേകുമതിജ്ജനത്തിൽ
വേദിപ്പതില്ലിവിടെയുണ്മ തമോവൃതന്മാ—
രാദിത്യലോകമറിയുന്നിതു നിൻഗുണങ്ങൾ.

ഈവണ്ണമന്യപരിഹാസവിമദ്ദമേററ
ധാവള്യമേറിയ ഭവൽഗുണമുജ്ജ്വലിക്കും
ദൈവം പരൻെറ നുണ കേൾക്കുകയില്ല സൗമ്യ!
കൈവന്നിടും ശുഭവിഭൂതി നിനക്കു മേന്മേൽ."

ഇവ ഈ കാവ്യത്തിലെ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളാണു്. അക്കാലത്തെ ഇതരകൃതികളുടെ മാധുര്യം കുയിലിനുമുണ്ടു്. അതിൻെറ പ്രതിപാദ്യം ആത്മകഥാംശമാകയാൽ അതുതന്നെ പ്രചാരമില്ലെന്നേയുള്ളു. 1097–ൽ വെയിത്സിലെ രാജകുമാരൻ അദ്ദേഹത്തിനു മദിരാശിയിൽവച്ചു് ഒരു കേരളീയമഹാകവി എന്ന നിലയിൽ പട്ടും വളയും സമ്മാനിച്ചു. ആയിടയ്ക്കുതന്നെ തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്നു സുമാർ പന്ത്രണ്ടു നാഴിക വടക്കു തോന്നക്കൽ എന്ന സ്ഥലത്തു് ഒരു പുരയിടം വാങ്ങി ഗൃഹം പണിയിച്ചു് അവിടെ സ്ഥിരതാമസമാക്കി. ആ സ്ഥലത്തു തൻെറ

പുസ്തകങ്ങളുടെ പ്രചരണത്തിനും പ്രചാരത്തിനുമായി 'ശാരദാ ബുക്ക ഡിപ്പോ' എന്ന പേരിൽ ഒരു പുസ്തകശാലയും സ്ഥാപിച്ചു. കുറേക്കാലം ആലുവായിൽ യോഗംവക അദ്വൈതാശ്രമത്തിലെ കാര്യങ്ങളുടെ ഊർജ്ജിതമായ പര്യവേക്ഷണത്തിനായി സകുടുംബം താമസിക്കുകയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. 1099–ാമാണ്ടു മകരമാസം 3–ാംനു- തൃക്കുന്നപ്പുഴക്ക് അല്പം വടക്കുള്ള പല്ലനയാററിൽ റെഡിമർ എന്ന ബോട്ടപകടത്തിൽപ്പെട്ടു ഭാഷാകവിതയുടെ ആ പരമോപകർത്താവു പ്രപഞ്ചയവനികയ്ക്കുള്ളിൽ തിരോധാനം ചെയ്തു. മരിക്കുന്നതുവരെ നാട്ടിനേയും സമുദായത്തേയും സർവ്വോപരി സാഹിത്യത്തേയും പകലും രാവും നിസ്തന്ദ്രമായി സേവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

കൃതികൾ:—1083 വൃശ്ചികത്തിൽ പാലക്കാട്ടു സഞ്ചരിച്ചിരുന്നപ്പോൾ ആശാൻ 'ഒരു വീണ പൂവ്'' എന്ന തലക്കെട്ടിൽ 41 ശ്ലോകങ്ങളടങ്ങിയ ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യം കോഴിക്കോട്ടുനിന്നു പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന മിതവാദിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ഭാഷാപോഷിണിയിൽ 1084–ാമാണ്ടു തുലാം–വൃശ്ചികംലക്കത്തിൽ സി. എസ്. സുബ്രഹ്മണ്യൻപോററി അതു വീണ്ടും പ്രകാശനം ചെയ്തു. അതുമുതല്ക്ക് അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികളിൽ അദൃഷ്ടപൂർവ്വങ്ങളായ പല ഗുണവിശേഷങ്ങൾ ഭാവുകന്മാർ കണ്ടു. അതുകൊണ്ടു വീണപൂവുവരെ ആശാൻ രചിച്ച നിബന്ധങ്ങളെ അദ്ദേഹത്തിൻെറ പൂർവ്വകാലകൃതികളായും വീണപൂവുമുതലുള്ളവയെ ഉത്തരകാലകൃതികളായും പരിഗണിക്കുന്നതിൽ പാകപ്പിഴയില്ല. പൂർവ്വകാലകൃതികളുടെ പേരുകൾ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1 ശാങ്കരശതകം, 2 സുബ്രഹ്മണ്യശതകം, 3 സൗന്ദര്യലഹരി തർജ്ജമ, 4 മേഘസന്ദേശം തർജ്ജമ, 5 വിചിത്രവിജയം നാടകം, 6 പ്രബോധചന്ദ്രോദയം നാടകം (തർജ്ജമ), 7 മൃത്യുഞ്ജയനാടകം (കണ്ടു കിട്ടാത്തതു്), ഇവയും ചില സംസ്കൃതശ്ലോകങ്ങളും ഭാഷാശ്ലോകങ്ങളും ആ ഇനത്തിൽപ്പെടും. 8 ഒരു വീണ പൂവ് (1083), 9 ഒരു സിംഹപ്രസവം (1084), 10 നളിനി (1087), 11 ലീല (1086), 12 ശ്രീബുദ്ധചരിതം കിളിപ്പാട്ടു (1090), 13 ബാലരാമായണം (1092), 14 ഗ്രാമവൃക്ഷത്തിലെ കുയിൽ, 15 പ്രരോദനം (1094), 16 ചിന്താവിഷ്ടയായ സീത (1095), 17 പുഷ്പവാടി (1097), 18 ദുരവസ്ഥ, 19 ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകി (1098), 20 കരുണ, 21 മണിമാല, 22 വനമാല എന്നീ പദ്യകൃതികളാണ് ഉത്തരകാലകൃതികളിൽ പ്രധാനങ്ങൾ. ഇവ കൂടാതെ 23 രാജയോഗം (1090), 24 മൈത്രേയി, 25 മനശ്ശക്തി, 26 ദൈവികമായ പ്രതികാരം എന്നീ ഗദ്യകൃതികളുമുണ്ട്. വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതീട്ടുള്ള ഒരു പുസ്തകത്തിൻെറ ഭാഷാനുവാദമാണ് രാജയോഗം. ശ്രീബുദ്ധചരിതം ഒന്നും രണ്ടും കാണ്ഡങ്ങൾ ആദ്യവും മൂന്നും നാലും കാണ്ഡങ്ങൾ പിന്നീടും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. അഞ്ചാം കാണ്ഡത്തിൻേറയും കരുണയുടേയും പ്രകാശനം ആശാൻെറ മരണാനന്തരമാണ്. പുഷ്പവാടി, വനമാല, മണിമാല

എന്നീ മൂന്നു കൃതികഠം കാദാചിൽകങ്ങളായ കാവ്യഖണ്ഡങ്ങളുടെ സമാഹാരങ്ങളാണ്. ഇവയിൽ ഒടുവിലത്തെ രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളും ആശാൻെറ മരണശേഷം ഭാനുമതിയമ്മ സഞ്ചയിച്ചു. ഉത്തരകാലത്തിലും ചില സംസ്കൃതശ്ലോകങ്ങഠം എഴുതീട്ടുണ്ട്.

ആശാൻെറ കവിതാരീതി:—അഗാധമായ തത്വചിന്ത, അനന്യസുലഭമായ ആശയസമ്പത്തി, അചുംബിതമായ ഉല്ലേഖനബാഹുല്യം, അതിസൂക്ഷ്മമായ പ്രകൃതിനിരീക്ഷണം ഇവയോടുകൂടിയ ഒരു മഹാകവി ജാതികൃതമായ പാരതന്ത്ര്യത്തിൽനിന്നു സ്വദേശത്തെ വിമുക്തമാക്കുവാനായി ചെയ്യുന്ന നിപുണമായ സേവനത്തിൻെറ വൈപുല്യത്തിൻേറയും വൈമല്യത്തിൻേറയും അന്തരണനം നമുക്ക് ആശാൻെറ മിക്ക കൃതികളിലും കാണാവുന്നതാണ്. കാവ്യകാരൻെറ കലാശില്പം അതിൻെറ അത്യുന്നതമായ സൗവർണ്ണശിഖരത്തെ ആരോഹണം ചെയ്തു് അംബരചുംബിയായി പരിലസിക്കുന്നതും നമുക്കു നിരീക്ഷിക്കാം. ആശാനെ സ്നേഹഗായകൻ എന്നു ചിലർ വർണ്ണിക്കുന്നതു ശരിതന്നെ. എന്നാൽ അതു കേവലം വൈഷയികമായ കാമമല്ല. "ധ്രുവമിഹ മാംസനിബദ്ധമല്ല രാഗം" എന്ന് അദ്ദേഹംതന്നെ ലീലയിൽ ആവസ്തുത ഗാനംചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഏതു കൃതിയിലും ആത്മീയമായ ഒരു സന്ദേശം അനുഭവഗോചരമാണ്. ആദ്യം ശിവൻ, സുബ്രഹ്മണ്യൻ തുടങ്ങിയ ഹൈന്ദവദേവതകളെ ഉപാസിച്ചിരുന്ന അദ്ദേഹം ബുദ്ധചരിതം എഴുതിത്തുടങ്ങിയ 1090–ാമാണ്ടുമുതല്ക്കു ബുദ്ധമതതത്വങ്ങളിൽ ലീനചിത്തനായി. ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകിയിലേയും കരുണയിലേയും ഇതിവൃത്തം ബുദ്ധമതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്ന് എടുത്തതാണ്. ദുരവസ്ഥ പ്രഥമശ്രവണത്തിൽ വിപ്ലവപരമായി തോന്നാമെങ്കിലും അതിൻെറ പശ്ചാത്തലത്തിൽ മനസ്സിരുത്തുമ്പോഠം നമുക്ക് ആ തോന്നൽ അബദ്ധമാണെന്നു പ്രതിഭാസിക്കാതിരിക്കയില്ല. ഏതെങ്കിലും ഒരു കുറവു പറയുവാനുണ്ടെങ്കിൽ അതു സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ള കൃതികളിൽ അപൂർവം ചില ഭാഗങ്ങഠംക്കു ശബ്ദമാധുര്യം കുറയുമെന്നുള്ളതാണ്. അതിൻെറ കാരണം എൻെറ അറിവിലും അനുമാനത്തിലും പെട്ടിടത്തോളം അതിലുള്ള അശ്രദ്ധയാണ്. അർത്ഥപരമ്പര തള്ളിക്കേറി പ്രവാഹരൂപത്തിൽ പാഞ്ഞുവരുമ്പോഠം അതിനെ ശബ്ദസേതുകൊണ്ടു നിയന്ത്രിക്കുന്നതു സമീചീനമല്ലെന്നായിരിക്കണം അദ്ദേഹത്തിൻെറ മനോഗതി. അല്ലാതെ 1079 വരെ അനുസ്യൂതമായി സാമാന്യേന നിലനിന്നുപോന്ന ശ്രവണസുഖം 1083–ൽ പെട്ടെന്നു തിരോഭവിച്ചുവരുന്നതു സാധാരണമല്ലല്ലോ. ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളിൽ ഗ്രഥിതങ്ങളായ കൃതികഠംക്ക് ഈ ന്യൂനതയൊട്ടില്ലതാനും. ആശാനെ കേരളത്തിലെ ഒരു പ്രഥമഗണനീയനായ കവിയായി നാം കൊണ്ടാടുന്നതു് ഏതു പ്രകാരത്തിൽ നോക്കിയാലും സമുചിതംതന്നെ. അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികളോളം വിമർശകന്മാരുടെ മണ്ഡനത്തിനും ഖണ്ഡനത്തിനും വിഷയീഭവിച്ചിട്ടുള്ള കാവ്യങ്ങഠം

വേറെയില്ല. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചില നായികമാരിൽ ഹൃദയദൗബ്ബല്യവും നായകന്മാരിൽ ഹൃദയകാക്കശ്യവും ആരോപിക്കുന്നവർ കുറേക്കൂടി നിഷ്കൃഷ്ടിച്ചു് ഉദ്ദേശ്യം ഗ്രഹിച്ചു പ്രസ്തുതകൃതികാ അനുസന്ധാനം ചെയ്യേണ്ടതാണു്. ഇനി ചില വാങ്മയങ്ങളെപ്പററി സ്വല്പം ഉപന്യസിക്കാം.

പൂവ്കാലകൃതികാ:—

‘‘ചൊല്ലേറം ശക്തിയോടൊത്തിഹ ശിവനഖിലം
ചെയ്യുവാൻ ശക്തനാകു—
ന്നല്ലെന്നാൽച്ചെററനങ്ങുന്നതിനുമറികില—
ദ്ദേവനാളല്ലയല്ലോ;
മല്ലാക്ഷൻ ശംഭുമുൻപാം മഹിതവിബുധരാൽ
മാന്യയാം നിന്നെ വാഴ്ത്തി—
ച്ചൊല്ലാനും കുമ്പിടാനും ജനനി! പുനരിതാ—
ക്കാവു പുണ്യം പെറാഞ്ഞാൽ.’’ (സൗന്ദര്യലഹരി)

‘‘ദേവൻതൻ ക്രോധമാകും ദഹനശിഖകളിൽ—
ദ്ദേഹമാഹന്ത! വെന്താ—
പ്പൂവമ്പൻ വന്നുവീണാൻ ഝടിതി ഭവതിതൻ
നാഭിയാം വാപിതന്നിൽ
ആവിശ്ശ്യാമാഭമപ്പോഠംച്ചെറിയ പുക പുറ—
പ്പെട്ടു മേൽപ്പോട്ടതിന്നും
ഭാവിച്ചീടുന്നു ലോകം ജനനി! ഭവതിതൻ
രോമരാമാഭയെന്നും.’’ (സൗന്ദര്യലഹരി)

‘‘കാണപ്പെട്ടുള്ള കൃത്യസ്ഖലനമതിനൊരാ—
ണ്ടാണ്ടു കാന്താവിയോഗം
ക്ഷീണശ്രീയാകുമാറാദ്ധനാഥനുടെ കട്ടം—
ശിക്ഷയാൽ യക്ഷനേകൻ
വാണാൻ വൈദേഹി നീരാടിയ മഹിമയെഴും
വാരിയും ഭൂരിവൃക്ഷ—
ശ്രേണിച്ഛായാഭിരാമാങ്ങണനിരയുമെഴും
രാമഗിര്യാശ്രമത്തിൽ.’’ (മേഘസന്ദേശം)

‘‘കത്തും വൻകാട്ടുതീയിൽക്കഠിനമഴ പൊഴി—
ക്കുന്ന നീ ചെന്നണഞ്ഞാ—
ലധ്വക്ലേശം കെടുക്കും നിജശിരസി വഹി—
ച്ചാമ്രകൂടാദ്രിയപ്പോഠം
അത്യല്പൻപോലുമേതെങ്കിലുമുപകൃതിചെ—
യ്തുള്ള മിത്രം വരുമ്പോഠം
പ്രത്യേകം പൂജചെയ്യുന്നതിലഭിമുഖനാം
പിന്നെയെന്താ മഹാത്മാ!’’ (മേഘസന്ദേശം)

''ഏറെക്കല്പമിരുന്നിട്ടന്ന വിധിയോടിന്ദ്രാദിവൃന്ദാരക–
ന്മാരും മററു മനുക്കളും മുനികളും മണ്ണാ മഹാംഭോധിയും
നീരിൽപ്പോളകാംപോലിരുന്നു നിധനം പ്രാപിക്കവേ പിന്നെയി–
പ്പാരിൽ ഭൗതികപിണ്ഡനാശമതിലിന്നെന്തുള്ള ചിന്തിക്കുവാൻ?''
(പ്രബോധചന്ദ്രോദയം)

''ഞെട്ടിപ്പോകുന്ന ഘോരാകൃതി പുരുഷകപാ–
ലങ്ങളാൽക്കണ്ണപൂരം
പൊട്ടും മിന്നൽപ്പൊരിപ്രേക്ഷണമനലകഡാ–
രാഭമാകേശപാശം
ദംഷ്ട്രാ വക്രേന്ദുമധ്യേ രസനയിഴയുമാ–
ഭൈരവീരൂപമോക്കിൽ–
പ്പെട്ടെന്നുള്ളം നടുങ്ങുന്നിളയ കദളിതൻ
കന്നുപോലിന്നുമയ്യാ!''
(പ്രബോധചന്ദ്രോദയം)

''രാവിൽപ്പണ്ടതിരമ്യസൗധമതിൽ നാം മഞ്ചത്തിൽ മന്ദസ്മിതം
തൂവിത്തൂവി രമിക്കുവാൻ പുതുനിലാവെന്നും കൊതിച്ചില്ലയോ?
ഈവണ്ണം കടുകാളരാത്രിയതുപോലേകുന്നിതിപ്പോൾ ഭയം
ഭാവിപ്പാനരുതാക്കമിബ്ഭുവനഭോഗത്തിൻവിവർത്തം പ്രിയേ!''
(വിചിത്രവിജയം)

''ഇന്നാളല്പിയിരുണ്ടൊരാ മിഴിയയച്ചാംപ്രേമസംവിഗ്നയായ്–
ച്ചൊന്നാൾ ജീവിതമെൻെറ ദർശനമിതൊന്നത്രേ നിനക്കെന്നു നീ?
മന്ദൻ ഞാൻ കനിവെന്നിയേയതു മറന്നീടുന്നു ഭർത്സിക്കൊലാ
സന്ദർഭങ്ങളിലേതകൃത്യവുമഹോ! ചെയ്യും മനുഷ്യൻ ശുഭേ!''
(വിചിത്രവിജയം)

അഞ്ചങ്കത്തിലുള്ള ഈ സ്വതന്ത്രനാടകം പ്രബോധചന്ദ്രോദയത്തെക്കാൾ ഹൃദ്യമാണ്. പ്രബോധചന്ദ്രോദയംതന്നെ ആ നാടകത്തിൻെറ മററു മലയാളതർജ്ജമകളെക്കാൾ വളരെ മേലേക്കിടയിലാണ് നില്ക്കുന്നതെന്നും പറയേണ്ടതുണ്ട്.

ചില സംസ്കൃതശ്ലോകങ്ങൾ:—ആശാൻ സംസ്കൃതത്തിൽ ഏതാനും ശ്ലോകങ്ങളേ എഴുതീട്ടുള്ളു. എന്നാൽ അവയും ആസ്വാദ്യങ്ങളായിട്ടുണ്ട്. അധോലിഖിതമായ ശ്ലോകം ഭാഷാമേഘസന്ദേശത്തിൻെറ ആരംഭത്തിൽ കാണുന്നു.

''ക്വ വാ വ്യാസഃ പ്രാചേതസ ഇതി ച ശാന്തോ മുനിജനഃ?
പുരാവൃത്താരംഭഃ ക്വ ച വിതതവീരോജ്ജ്വലരസഃ?
കവീന്ദ്രോക്തിവ്യാഖ്യാവിധിഷു ജഹി ജിഹ്വേ വിമുഖതാം
വിചിത്രവ്യാപാരാ ഖലു വിഹിതസംഗേ വിധിസൃതാ.''

"വിശ്വോത്തരോസി ഭഗവൻ! ഖലു ദർശനീയ-
സ്ത്വഞ്ചാപ്യയഞ്ച ഗുഹ! വാഹപരിഗ്രഹസ്തേ
ചിത്രം തനോതി ഘടനാ യുവയോർമ്മേയം
ബാലാർക്കപൂർവ്വധരയോരിവ ലോകരമ്യം."
(ശിഖിവാഹനധ്യാനദശകം—1081)

"സേവേ ഭവന്തമനിശം ഹൃദയസ്ഥ! കിഞ്ചി-
ന്നാഭ്യർത്ഥയേ സ്വയമവിജ്ഞതയാ ഹി തസ്യ
യച്ഛ്രേയസേ മമ കുരുഷ്വ യതഃ പ്രപദ്യേ
ത്വാം ദേവ! താരകജിതം ജിതസർവ്വലോകം."
(ശിഖിവാഹനധ്യാനദശകം)

1087-ൽ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ മയൂരസന്ദേശം സംസ്കൃതത്തിലേക്കു വിവർത്തനം ചെയ്യുവാൻ ആരംഭിച്ചതായി അറിയാം. അതിലെ ആദ്യത്തെ ശ്ലോകംമാത്രമേ കണ്ടുകിട്ടീട്ടുള്ളു.

"ശ്രീമാൻ വഞ്ചിക്ഷിതിഭൃദുരഗർക്ഷോദ്ഭവോ ഭാഗിനേയീം
ലക്ഷ്മീം വിശ്വോത്തരഗുണഗണൈസ്താം സ തൈസ്തൈർഗ്ഗരിഷ്ഠാം
ആർത്താം കുർവ്വൻ പ്രണയവസതേഃ പ്രേയസോ വിപ്രയോഗാ-
ച്ചിക്ഷേപേ തം ബത നിരവധൗ കേരളം ദുഃഖസിന്ധൗ."

ഒരു വീണ പൂവും ഒരു സിംഹപ്രസവവും:—താഴെ വീണുകിടക്കുന്ന ഒരു പൂവിനെക്കണ്ടു് ഒരു സമസ്തസൃഷ്ടസ്നേഹിയായ ഉത്തമകവി തനിക്കു് ഉള്ളിൽ കുതിച്ചുപൊങ്ങുന്ന വികാരപരമ്പരയെ 'ഒരു വീണ പൂവിൽ' തദുചിതങ്ങളായ ഭാവങ്ങളുടെ ഉന്മീലനനിമീലനങ്ങളെക്കൊണ്ടു സകലസഹൃദയന്മാരുടേയും ഹൃദയങ്ങളെ ആകർഷിക്കുമാറു ചിത്രണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

"ഹാ! പുഷ്പമേ! അധികതുംഗപദത്തിലെത്ര
ശോഭിച്ചിരുന്നിതൊരു രാജ്ഞികണക്കയേ! നീ?
ശ്രീ ഭൂവിലസ്ഥിരയസംശയമിന്നു നിന്റെ-
യാ ഭൂതിയെങ്ങു പുനരെങ്ങു കിടപ്പിതോർത്താൽ?"

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ ആരംഭിച്ചു്

"കണ്ണേ! മടങ്ങുക, കരിഞ്ഞുമലിഞ്ഞുമാകെ
മണ്ണാകുമീ മലരു, വിസ്മൃതമാകുമിപ്പോൾ;
എണ്ണീടുകാർക്കുമിതുതാൻ ഗതി സാധ്യമെന്തു
കണ്ണീരിനാൽ? അവനിവാഴ്വു കിനാവു കഷ്ടം!"

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ അവസാനിക്കുന്നു. ആയുസ്സിന്റെ ക്ഷണഭംഗുരതയെപ്പറ്റി ആർക്കും ബോധമുണ്ടാകുവാൻ ഈ ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യം വായിച്ചാൽ മതി. തിരുവനന്തപുരത്തു കാഴ്ചബംഗ്ലാവിലെ തോട്ടത്തിൽ ഒരു

സിംഹം പ്രസവിച്ചുകിടക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോഠം എഴുതിയതാണു് ക്ലപ്ത്താറു ശ്ലോകങ്ങഠം ഉഠംക്കൊള്ളുന്ന ഒരു സിംഹപ്രസവം. ഏതു ക്രൂരജന്തുവിനും അപത്യസ്നേഹമുണ്ടെന്നും അന്യഥാ സക്കാരിന്റെ മേൽനോട്ടത്താൽ സുഖമായിക്കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നവക്കും പാരതന്ത്ര്യം സന്താപഹേതുകമാണെന്നും മററും കവി ലോകത്തെ ഈ കൃതിയിൽ ഉപദേശിക്കുന്നു.

"കരളിൽക്കനിവാർന്നിടുന്നുതേ
ഖരകണ്ഠീരവിതാനമീവിധം;
ഒരു ജന്തുവിനും സ്വപുത്രരിൽ-
പ്പുരുഷത്വം വിധിയേകിയില്ലതാൻ."

സിംഹശാബകങ്ങളെ നോക്കി ആ ഭാവനാകുശലൻ പറയുകയാണു്:

"ജനവാതിലിലൂടെ കാട്ടിയീ-
യനഘോദ്യാനമസാരമെങ്കിലും
ജനയിത്രിയുദാഹരിച്ചിടാം
ഘനഗംഭീരമഹാടവീതടം.

മലയും ഗുഹയും മൃഗങ്ങഠംതൻ
കുലവും കാട്ടമടക്കിവാണതും
പലതമ്മ പറഞ്ഞു കേട്ടിടാം
കുലക്കൂടസ്ഥപരാക്രമക്രമം."

നളിനി:—നളിനിയാണു് ആശാന്റെ കൃതികളിൽ അത്യുൽകൃഷ്ടമെന്നു ചിലർ പറയാറുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാങ്മയങ്ങളെ അങ്ങനെ തരംതിരിക്കുന്നതു് എളുപ്പമല്ല. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അലൗകികമായ ശൃംഗാരരസത്തിന്റെ ആവിഷ്കരണത്തിനു് അതിനെ ഒരു പരമമാതൃകയായി പരിഗണിക്കാം. നളിനിക്കു തന്റെനേരെയുള്ള പരശുദ്ധമായ പ്രേമവും അതിലേക്കുവേണ്ടിയുള്ള സവ്സ്വാപ്പണവും ശരീരത്യാഗവും ദിവാകരൻ എന്ന യോഗിവര്യന്റെ അശ്മകക്കശമായ ഹൃദയത്തിനെക്കൂടി അല്പനേരത്തേക്കു് അലിയിക്കുന്നു.

"ആരറിഞ്ഞു തനുഭൃത്തുകഠംക്കു നി-
സ്സാരമേവമനുബന്ധമെന്നഹോ?
നാരി നിന്നിളവയസ്സിതേതു ഏ-
ത്താരിയന്ന പരിപാകമേതയേ?

ഹന്ത! സാധ്വി! മധുരീകരിച്ചു നീ
സ്വാന്തമുത്യു സുകുമാരചേതനേ!
എന്തു നാണമിയലാം ഭവജ്ജിതൻ
ജന്തുഭീകരകരൻ ഖരൻ യമൻ!

ആകുലത്വമിയലില്ല യോഗി ഞാൻ
ശോകമില്ലിനി നിനക്കുമേതുമേ
നീ കുലീനഗുണദീപികേ! വിട്ടം
ലോകമാണു ദയനീയമെൻപ്രിയേ!''

എന്നും മററുമാണു് തൻെറ തോളിൽത്തന്നെ ചാഞ്ഞുവീണു മരിച്ച ആ തപസ്വിനിയെപ്പററി അദ്ദേഹം വിലപിക്കുന്നതു്. ഒന്നുരണ്ടു ശ്ലോകങ്ങൾകൂടി പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

''ഹാ! ഹസിക്കരുതു ചെയ്തു കേവലം
സാഹസികൃമിവളെന്നു; സാധ്വിയാൾ
ഗേഹവും സുഖവുമൊക്കെ വിട്ടു തൻ
സ്നേഹമോതിയതു ചെയ്തതാണിവൾ.''

''സ്നേഹമാണഖിലസാരമൂഴിയിൽ;
സ്നേഹസാരമിഹ സത്യമേകമാം;
മോഹനം ഭുവനസംഗമിങ്ങതിൽ
സ്നേഹമൂലമമലേ! വെടിഞ്ഞു ഞാൻ.''

ഇതു ദിവാകരൻ നളിനിക്കു നല്കുന്ന ഉപദേശമാണു്. നളിനിയെ ഒരു വതാരികകൊണ്ടു് അലങ്കരിച്ചതു് ഏ. ആർ. രാജരാജവമ്മകോയിത്തമ്പുരാനാണെന്നുകൂടി ഇവിടെ സ്മരണീയമാണു്.

ലീല:—ലെയ്ലാ മജ്ജുൻ എന്നിവരെ യഥാക്രമം നായികാനായകന്മാരാക്കിക്കൊണ്ടു ഹാഫീസ് എന്ന പാരസീകമഹാകവി ഒരു കാവ്യം നിമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അതുതന്നെയാണു് ലീലയിലേയും കഥാവസ്തു എങ്കിലും ആശാൻ അതിൻെറ ഒരു സംക്ഷേപം ഒരു ഇംഗ്ലീഷുമാസികയിൽ ഒരിക്കൽമാത്രമേ വായിച്ചിരുന്നുള്ളു. നളിനിയെക്കാൾ ലീലയിൽ ലൗകികസംഭവങ്ങളുടെ പ്രതിഫലനവും അധികമായി കാണാം. ലീലയും മദനനും പ്രണയബദ്ധരാകുന്നതും ലീലയെ ബന്ധുക്കൾ ധനവാനായ ഒരു വണിക്കിനെക്കൊണ്ടു വിവാഹം ചെയ്യിക്കുന്നതും തന്നിമിത്തം മദനൻ ഉന്മാദത്തിനു വശംവദനായി 'ലീലേ! ലീലേ!' എന്നു നമ്മദാതീരത്തിലെ വനങ്ങളിൽ വിലപിച്ചുകൊണ്ടു് അലഞ്ഞുതിരിയുന്നതും ഒടുവിൽ ലീല വിധവയായതിനുമേൽ തൻെറ പ്രാണനാഥൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോഴി മാധവിമുഖേന മനസ്സിലാക്കി അങ്ങോട്ടു പാഞ്ഞുചെല്ലുന്നതും ഒരു നിമിഷത്തെ സമാഗമത്തിനുശേഷം ആത്മഹത്യ ചെയ്യുന്നതും അനന്യശരണയായ ലീല അവിടെത്തന്നെ താനും ചാടി മരിച്ചു കൃതകൃത്യയാകുന്നതും കവി അന്യാദൃശമായ കവിധമ്മജ്ഞതയോടുകൂടി ചിത്രണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. സൂക്ഷ്മദേഹം ലഭിച്ച ആ ദമ്പതിമാർ മാധവിക്കു നല്കുന്ന തത്വോപദേശമാണു് കാവ്യത്തിൻെറ സാരസർവ്വസ്വം. ''നളിനിയിലെ നായികാനായകന്മാർ രാജസം മിക്കവാറും

വിട്ട സാത്വികാവസ്ഥയിൽ എത്തിനില്ക്കുന്ന പുണ്യാത്മാക്കളാണു്. അതിനുമുൻപുള്ള അവസ്ഥകളിലാണല്ലോ ജീവിതത്തിന്റെ കഷ്ടതകളും മാനസികരഹസ്യങ്ങളും അധികം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതു്. അതുകൊണ്ടു നളിനിയിലെ പാത്രങ്ങളുടെ അടുത്ത താണപടിയിൽ എത്തീട്ടുള്ള ജീവിതങ്ങളെപ്പററിയാണു് പിന്നെ എഴുതേണ്ടതായി തോന്നിയതു്'' എന്നു കവിതന്നെ അതിനുള്ള കാരണത്തെപ്പററി പ്രതിപാദിക്കുന്നുമുണ്ടു്. പ്രസ്തുതതത്വോപദേശം താഴെച്ചേർക്കുന്നു.

''ആരും തോഴീ!യുലകിൽ മറയുന്നില്ല, മാംസം വെടിഞ്ഞാൽ–
ത്തീരുന്നില്ലീ പ്രണയജടിലം ദേഹിതൻ ദേഹബന്ധം
പോരും ഖേദം പ്രിയസഖി! ചിരം വാഴ്ക മാഴ്കാതെ വീണ്ടും
ചേരും നാം കേൾ വിരതഗതിയായില്ല സംസാരചക്രം.''

ഇതാ മററു ചില ശ്ലോകങ്ങൾ:

''ക്ഷിതിയിലഹഹ! മർത്ത്യജീവിതം
പ്രതിജനഭിന്നവിചിത്രമാർഗ്ഗമാം
പ്രതിനവരസമാമതോക്കിൽ
കൃതികൾ മനുഷ്യകഥാനുഗായികൾ.''

''അപഥമതിലവൻ നടന്നതി–
ല്ലപരയെയോർത്തുമില്ല നാരിയായ്
അപകൃതനവളോടു വൈരമി–
ല്ലപചയമാന്നുമില്ല സൗഹൃദം.''

''കുസുമിതവനകാന്തിയാത്മകാന്ത–
വ്യസനിനി ലീല വിചാരിയാതെ പോയാൾ
അസുലഭമണി തേടുവോർ ഗണിക്കി–
ല്ലസദൃശമാകരമാന്ന ധാതുഭംഗി.''

''കരുതുവതിഹ ചെയ്യവയ്യ; ചെയ്വാൻ
വരുതി ലഭിച്ചതിൽ നിന്നിടാ വിചാരം;
പരമഹിതമറിഞ്ഞുകൂടയായുഃ–
സ്ഥിരതയുമില്ലതിനിന്ദ്യമീ നരത്വം.''

''ദയയൊടവൾ തലോടിയുമ്മവച്ചാൾ
ദയിതനെ രാഗമിരുന്ന ഹൃത്തടത്തിൽ
നിയതമഴൽ ചുടുന്ന നെററിമേലും
പ്രിയതമ, പൈതലെയമ്മയെന്നപോലെ.''

പ്രരോദനം:—1093–ൽ ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാന്റെ അപ്രാപ്തകാലമായ ദേഹവിയോഗത്തിൽ ഹൃദയം നീറി ആശാൻ രചിച്ച ഒരു മനോജ്ഞമായ വിലാപകാവ്യമാണു് പ്രരോദനം. നിരവധി പ്രപഞ്ചതത്വരഹസ്യങ്ങൾ ഈ കൃതിയിലും നമുക്കു ദർശിക്കാം.

''വ്യോമത്തിൻ മലിനത്വമേററിയവിടെപ്പൊങ്ങുന്നതെന്തോ മഹാ–
ഭീമത്വം കലരുന്ന കാലഫണിതൻ ജിഹ്വാഞ്ചലംപോലവേ
ശ്രീമൽഭാസുരശാരദാലയമഹാദീപം കലാശ്രിച്ചെഴും
ധൂമത്തിൻ നികുരുംബമല്ലി? വസുധേ! കേണീടു കേണീടു നീ.''

''കഷ്ടം സ്ഥാനവലിപ്പമോ പ്രഭുതയോ സജ്ജാതിയോ വംശമോ
ദുഷ്ടശ്രീതനുധാടിയോ ചെറുതുമിങ്ങോരില്ല ഘോരാനലൻ
സ്പഷ്ടം മാനുഷഗർവ്വമൊക്കെയിവിടെപ്പുക്കസ്തമിക്കുന്നിതി–
ങ്ങിഷ്ടന്മാർ പിരിയുന്നു ഹാ! ഇവിടമാണദ്ധ്യാത്മവിദ്യാലയം!''

''വത്സേ! കൈരളി!യാശ്വസിക്ക വിധിസങ്കല്പത്തെ മാനിക്കു നിൻ
ഹൃത്സേതുക്കറം തകർത്ത മോഹനദി വിട്ടേറീടുകെൻ പൈതലേ!
സത്സേവ്യേ! സഖി! കേരളാവനി! കഴഞ്ഞീടായ്ക ദുഃഖങ്ങളിൽ
ചിത്സേകച്യുതമോഹനായ ഭഗവൽപാദൻെറ മാതാവു നീ.''

''ആകാശങ്ങളെയണ്ഡരാശികളൊട്ടും ഭക്ഷിക്കുമാകാശമാ–
യീ കാണുന്ന സഹസ്രരശ്മിയെയിരുട്ടാക്കും പ്രഭാസാരമായ്
ശോകാശങ്കയെഴാത്ത ശുദ്ധസുഖവും ദുഃഖീകരിക്കുന്നതാ–
മേകാന്താദ്വയശാന്തിഭൂവിനു നമസ്കാരം നമസ്കാരമേ.''

ചിന്താവിഷ്ടയായ സീത:—സഗർഭയായ സീതാദേവിയെ പ്രജാരഞ്ജനത്തിനുവേണ്ടി ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ അരണ്യത്തിൽ പരിത്യജിച്ച ഇതിഹാസമാണല്ലോ ഉത്തരരാമായണത്തിലെ ഇതിവൃത്തം. അങ്ങനെ അവിടെ താമസിക്കുന്ന കാലത്തു് ഒരു ദിവസം ആ സതീരത്നത്തിൻെറ ഹൃദയകുഹരത്തിൽനിന്നു പ്രവഹിച്ച വിവിധവികാരങ്ങളെയാണു് കവി പ്രസ്തുതകൃതിയിൽ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നതു്. അതു, ധർമ്മപത്നി മരിച്ചുപോയിരിക്കാമെന്നുള്ള വിചാരത്തിൽ ആ ദേവിയുടെ കാഞ്ചനപ്രതിമ മുന്നിൽ വച്ചുകൊണ്ടു ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ അശ്വമേധയാഗം നടത്തുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയ അവസരം. വാല്മീകിമഹർഷിയോടുകൂടി സീത ആ യാഗത്തിൽ സന്നിഹിതയായി. എന്നാൽ

''മിണ്ടാതന്തികമെത്തിയൊന്നനുശയക്ലാന്താസ്യനാം കാന്തനെ–
ക്കണ്ടാറം പൗരസമക്ഷമന്നിലയിലീ ലോകം വെടിഞ്ഞാറം സതി''

എന്നായിരുന്നു ഉത്തരക്ഷണത്തിലെ സംഭവം. സീതയുടെ ചില ചിന്തകറം സ്വല്പം പരുഷങ്ങളായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ കവിയുടെ ഭാവനയിൽ പൊന്തിവരുന്നതു് ഒരു ദിവ്യവനിതയല്ല, ഒരു മാനുഷിയാണെന്നു സമാധാനപ്പെട്ടുകൊണ്ടാൽ മതി. പോരെങ്കിൽ

''ക്ഷുഭിതേന്ദ്രിയ! ഞാൻ ഭവാനിലി–
ന്നുപദർശിച്ച കളങ്കരേഖകറം
അഭിമാനിനിയാം സ്വകാന്തയിൽ–
ക്കൃപയാൽ ദേവ! ഭവാൻ ക്ഷമിക്കുക.''

"നിരൂപിക്കുകിൽ നിന്ദ്യമാണു മ–
ച്ചരിതം ഞാൻ സുചരിത്രയെങ്കിലും
ഉരുദുഃഖനിരയ്ക്കു നല്ലിനേ–
നിരയായിപ്പലവാറു കാന്തനെ."

എന്നും മററും ദേവിതന്നെ ക്ഷമായാചനാരൂപത്തിൽ ആ പ്രലാപം അവ സാനിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ള വസ്തുതയും വിസ്മരണീയമല്ലല്ലോ.

"മുടിയിൽക്കോതി ചേർത്തു പുത്രനെ–
ജ്ജടിയാക്കും ചിലർ; തൽകുമാരരോ
മടി വിട്ടു മഹാവനത്തിലും
വെടിയും ദോഹദമാന്ന പത്നിയെ."

"സമദൃഷ്ടി സമത്ഥചിന്തനം
ക്ഷമയന്യോന്യഗുണാനുരാഗിത
ക്രമമായിവയെക്കരണ്ടിടാം
ശ്രമമററാന്തരഗവ്യമൂഷികൻ."

"പറവാൻ പണി, തൻപ്രിയയ്ക്കൊരാറ
കുറ ചൊന്നാൽ സഹിയാ കുശീലനും
കറയെന്നിലുരപ്പതുത്തമൻ
മറപോലെങ്ങിനെ കേട്ടു മന്നവൻ?"

"വിഷയാധിപധമ്മമോത്തഹോ!
വിഷമിച്ചിങ്ങനെ ചെയ്തതാം നൃപൻ
വിഷസംക്രമശങ്കമൂലമായ്
വിഷഹിക്കും ബുധരങ്ഗകൃന്തനം."

ഇവ ഈ കാവ്യത്തിലെ മററു ചില ശ്ലോകങ്ങളാണ്. ലീലയെപ്പോലെ അലങ്കാരോജ്ജ്വലമല്ല സീത; അതിൻെറ ഹൃദയഹാരിത്വം പ്രായേണ സ്വഭാവോക്തിയിലും അത്ഥാന്തരന്യാസത്തിലും മററും അധിഷ്ഠിതമായി രിക്കുന്നു.

ദുരവസ്ഥ:—ഇതുവരെ നാം വിവരിച്ച കാവ്യങ്ങൾ സംസ്കൃതവൃ ത്തങ്ങളിലാണല്ലോ നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഇനിയത്തെ മൂന്നു കാവ്യ ങ്ങളും, അതായതു ദുരവസ്ഥ ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകി കരുണ ഇവ, നിമ്മി ച്ചിരിക്കുന്നതു ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളിലാണ്. ശ്രീബുദ്ധചരിതം നാലു കാണ്ഡങ്ങൾ എഴുതിയതിനുമുൻപുതന്നെ കേകാദിമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ സഞ്ചരി ക്കുന്നതിനുവേണ്ട കൃതഹസ്തത കവി സമ്പാദിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ജാതി കൃതങ്ങളും ആചാരോൽപന്നങ്ങളുമായ അസമത്വയാതനകളിൽനിന്നു് അധഃസ്ഥിതജനങ്ങളെ സമുദ്ധരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് ഇവയിൽ ആദ്യ ത്തെ രണ്ടു കൃതികളേയുംകൊണ്ടു കവി സാധിക്കുവാൻ ഉദ്യമിക്കുന്നതു്. വത്തമാനകാലത്തു വായനക്കാരുടെ മുൻപിൽ നടന്ന ഒരു സങ്കല്പസംഭ

വത്തെ ആസ്പദമാക്കി ആശാൻ ദുരവസ്ഥമാത്രമേ രചിച്ചിട്ടുള്ളു. ബ്രിട്ടീഷ്മലബാറിലെ ഒരന്തർജ്ജനം മാപ്പിളലഹളക്കാലത്തു തന്റെ ഇല്ലം കൊള്ളക്കാർ ആക്രമിച്ചപ്പോൾ പ്രാണരക്ഷയ്ക്കായി അവിടം വിട്ട് ഓടിപ്പോയി ചാത്തൻ എന്ന ഒരു പുലയയുവാവിന്റെ ചാളയിൽ ചെന്നു ചേൎന്നു. ആ യുവതിയെ നാട്ടിലേക്കു മടങ്ങിയാൽ സ്വജനങ്ങൾ ജാതിഭ്രഷ്ടയായല്ലാതെ കരുതുകയില്ലല്ലോ. അതിനാൽ അവൾക്കു ഭാവിജീവിതം അന്ധകാരമയമായിത്തോന്നി. കരണീയമെന്തെന്നുള്ള ഉപരിചിന്തയിൽ തന്നെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരു പുരുഷനെങ്കിലും—അതായതു ചാത്തൻതന്നെ—ഭൂമിയിലുണ്ടല്ലോ എന്നു കണ്ട് ആ സാധ്വി സമാശ്വസിച്ചു. ആ സാത്വികനിൽ ആദ്യമായുണ്ടായ അനുകമ്പ പടവുകൾ കയറി ഗാഢമായ അനുരാഗമായി പരിണമിച്ചു. ഒടുവിൽ അവർ അഗ്നിസാക്ഷിയായി വിവാഹം ചെയ്തു ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാരായിത്തീൎന്നു. ഉൽകൃഷ്ടമായ ഒരു ധൎമ്മാദൎശത്തെ പുരസ്കരിച്ചുള്ള കൃത്യബോധത്താൽ പ്രേരിതനായാണ് താൻ ആ കവിത എഴുതുന്നത് എന്ന് ആശാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു പരമാൎത്ഥമാണ്. സാവിത്രിക്കു സംഭവിച്ച ആ കുടുംബസംബന്ധമായ ദുരവസ്ഥയുടെ പരിപാകം അങ്ങനെയല്ലാതെ വരുവാൻ മാൎഗ്ഗമില്ല; അങ്ങനെതന്നെ വരികയും വേണം. കാലക്രമത്തിൽ ജാതിമതവ്യത്യാസങ്ങൾ ഭൂമുഖത്തിൽ നാമാവശേഷങ്ങളാകും. അപ്പോൾ അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു പശ്ചാത്തലത്തിന്റെ ആവശ്യകത താദൃശമായ ഒരു വിവാഹത്തിന് ഉണ്ടാകുന്നതുമല്ല. ചില ഈരടികൾ ചുകത്താം.

ദുരവസ്ഥയിലെ പുലമാടം:

''അങ്ങിട്ടത്തായ് മേഞ്ഞു നാളേറെയായ് നിറം
മങ്ങിപ്പതിഞ്ഞ പാഴ്പുല്ലുമാടം
കാണാം ചെറുതായകലെ നിന്നാലൊരു
കൂടെന്നപോലെ വയൽവരമ്പിൽ.

അന്തികത്തിൽച്ചെല്ലുന്തോറുമൊരു ചൊവ്വും
ചന്തവുമില്ലക്കുടിലു കണ്ടാൽ.

വൃത്തവും കോണും ചതുരവുമില്ലതി-
ലെത്തിനോക്കീട്ടില്ല ശില്പിതന്ത്രം.

വണ്ണം കുറഞ്ഞൊരു രണ്ടു ചാൺ പൊക്കത്തിൽ
മണ്ണുചുവരുണ്ടകത്തു ചുറ്റും.

കോണും മുഴകളും തീൎത്തിട്ടില്ലായതിൽ-
ക്കാണുന്നു കൈവിരൽപ്പാടുപോലും.

മുറ്റം കിഴക്കായി വീതി കുറഞ്ഞൊരു
മുറ്റമതിന്നുണ്ടതിൽ മുഴുവൻ
ചുറ്റിക്കറുകയും പപ്പടകപ്പുല്ലും
മറ്റു തൃണങ്ങളും മങ്ങിനില്പു.

പൊട്ടക്കലമൊന്നിൽ നീരുമൊരു കരി–
ച്ചട്ടിയും കാണാം വടക്കരികിൽ,
കന്നു കടിച്ചില പോയിത്തല ചാഞ്ഞു
നിന്നിടും തൈവാഴതൻചുവട്ടിൽ.''

കവിയുടെ തത്വോപദേശം:

''ഉദ്യാനപാലകരേ! ഭവാന്മാരുണ–
ന്നുദ്യമിപ്പിൻ പുഷ്പകാലമായി.
ഉച്ചാവചങ്ങളാമോമൽസ്സുമങ്ങളാൽ
മെച്ചമേറീടമീയാരാമത്തിൽ
ദേവൻ വനമാലിക്കാനന്ദമേകാത്ത
പൂവൊന്നുമില്ലെന്നതോർത്തുകൊൾവിൻ.
എല്ലാസ്സുമവുമവൻെറയിച്ഛയെട്ടോർത്തു
മെല്ലേ വളന്നു തൻപൂർണ്ണതയിൽ
ചെല്ലാനുഴറുകയാണഗ്ഗതിയാരും
തല്ലിനിത്താതെ സൂക്ഷിച്ചുകൊൾവിൻ.
ഭവ്യമാം തെന്നലും ഭാനുമരീചിയും
ദിവ്യമാം തൂമഴനീരും നിത്യം
നവ്യരസമാന്നു നല്കുന്നല്ലോയിവ–
യ്ക്കവ്യത്യയം ദേവനൊന്നുപോലെ.
എല്ലാം വിടന്നു പരിമളം തൂവട്ടേ,
എല്ലാം ചിതറട്ടേ വർണ്ണശോഭ,
എല്ലാമിതളുകൾ നീട്ടി വലിപ്പമാ–
ന്നുല്ലാസഭാവമിയന്നിടട്ടേ.
പൂജ്യരാം വൈദികന്മാരേ! തുനിഞ്ഞിവൻ
യോജ്യമല്ലെങ്കിലുമൊന്നോതുന്നേൻ,
രാജ്യത്തെയോർത്തും മതത്തെയോർത്തും പിന്നെ
പ്രാജ്യരാം നിങ്ങളെത്തന്നെയോർത്തും.
കാലം വൈകിപ്പോയി കേവലമാചാര–
ന്നൂലുകളെല്ലാം പഴകിപ്പോയി.
കെട്ടിനിറുത്താൻ കഴിയാതെ ദുർബ്ബല–
പ്പെട്ട ചരട്ടിൽ ജനത നില്ലാ.
മാററുവിൻ ചട്ടങ്ങളെ സ്വയമല്ലെങ്കിൽ
മാററുമതുകളീ നിങ്ങളെത്താൻ.
മർദ്ദചനങ്ങൾക്കു മാർദ്ദവമില്ലെങ്കി–
ലുദ്ദേശ്യശുദ്ധിയാൽ മാപ്പുനല്കിൻ.''

ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകി:—ഗൗതമബുദ്ധന്റെ ശിഷ്യനായ ആനന്ദഭിക്ഷു ഒരു ദിവസം മധ്യാഹ്നത്തിൽ ദാഹംകൊണ്ടു വലഞ്ഞുവരുമ്പോൾ ചാമർ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരുകൂട്ടം പതിതജനങ്ങളുടെ നായകന്റെ പുത്രിയായ മാതംഗി അദ്ദേഹത്തിനു വഴിക്കിണററിൽനിന്നു വെള്ളം കോരിക്കൊടുത്തു. ആനന്ദൻ അതു കുടിച്ചതിനുമേൽ ആ സ്ഥലത്തുനിന്നു പോയി. മാതംഗിക്ക് ആ മഹാനിൽ അടക്കിയാലട ങ്ങാത്ത അഭിനിവേശം ജനിച്ചു. തന്നിമിത്തം അവൾ അദ്ദേഹത്തെ അന്വേഷിച്ച് അടുത്തുള്ള ബുദ്ധവിഹാരത്തിൽ പോകുകയും അവിടെ ശരണത്രയം സ്വീകരിച്ചു ഭിക്ഷുകിയായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ആ വർണ്ണസങ്കരത്തെക്കുറിച്ചു നാടുവാഴിയായ പ്രസേനജിത്തു കേട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം ആ വിഹാരത്തിലേക്കു പോയി ഭഗവാനോടുതന്നെ സംശയം ചോദിക്കുകയും അവിടുന്നു ജാതിയുടെ നിരർത്ഥകതയെ പല യുക്തികൾ കൊണ്ടും ഉദാഹരണങ്ങളെക്കൊണ്ടും സമർത്ഥിച്ചു മഹാരാജാവിനെ കർത്തവ്യോന്മുഖനാക്കുകയും ചെയ്തു. താരതമ്യേന ശുഷ്കമായ ഈ ഇതിവൃത്തം പരിണതപ്രജ്ഞനും ക്രാന്തദർശിയുമായ മഹാകവിയുടെ ഭാവനയിൽക്കൂടി പുറത്തു വന്നപ്പോൾ ഒരു ഉത്തമകാവ്യമായി പരിണമിക്കുന്നു.

ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകിയിലെ മാതംഗിയുടെ ആഗമനം:

"അപ്പൊഴുതങ്ങൊരു പെണ്കൊടിയാൾ ചെറു—
ചെപ്പുക്കുടമൊന്നരയ്ക്കുമേലിൽ
അഞ്ചിതമായ് വള മിന്നുമിടങ്കര—
പ്പിഞ്ചുലതകൊണ്ടു ചുററിച്ചേർത്തും
വീശും വലങ്കരവല്ലിയിൽപ്പാളയും
പാശവും ലീലയായ്ത്തൂക്കിക്കൊണ്ടും
ചെറു കുനിഞ്ഞു വലംചാഞ്ഞ പൂമേനി
ചുററിമറച്ചു ചെങ്കാന്തിതേടും
പൂഞ്ചേലതൻതല പാർശ്വത്തിൽപ്പാറിച്ചും
ചാഞ്ചാടി വക്ഷോമടിത്തളിരിൽ
ലോലപ്പൂമ്പാദസരത്തിലേക്കിങ്കിണീ—
ജാലം കിലുങ്ങി മുഴങ്ങുമാറും
മന്ദമടുത്തുള്ളൊരൂരിൽനിന്നോമലാൾ
വന്നണയുന്നു വഴിക്കിണററിൽ."

ജാതിയുടെ നിരർത്ഥകത:

"സത്യധർമ്മങ്ങൾക്കെതിരാം ശാസ്ത്രം ശ്രദ്ധിക്കായ്കണ്ടു നൃപതേ!
അർത്ഥപ്രവചനംചെയ്യാമതിൽ വ്യർത്ഥദുരംഭരികൾ.
ഇന്നലെച്ചെയ്തോരബദ്ധം മൂഢർക്കിന്നത്തെയാചാരമാവാം.
നാളത്തെശ്ശാസ്ത്രമതാവാം അതിൽ മൂളായ്ക സമ്മതം രാജൻ!

സ്നേഹത്തിൽനിന്നുദിക്കുന്നു ലോകം സ്നേഹത്താൽ വൃദ്ധി തേടുന്നു.
സ്നേഹംതാൻ ശക്തി ജഗത്തിൽ സ്വയം സ്നേഹംതാനാനന്ദമാകും.
സ്നേഹംതാൻ ജീവിതം ശ്രീമൻ! സ്നേഹവ്യാഹതിതന്നെ മരണം.
സ്നേഹം നരകത്തിൻ ദ്വീപിൽ സ്വർഗ്ഗഗേഹം പണിയും പടുത്വം.
അമ്മതൻ നെഞ്ചുഞരമ്പിൽത്തങ്ങിച്ചെമ്മേ ചെഞ്ചോരയെത്തന്നെ
അമ്മിഞ്ഞത്തൂവമൃതാക്കും മൈത്രി നമ്മോടതോതുന്നു രാജൻ!''

കരുണ:—ജന്മനാ ഒരു വേശ്യയായ വാസവദത്തയ്ക്കു് ഉപഗുപ്തൻ എന്ന ബുദ്ധശിഷ്യനെ കാണുമ്പോഠ ആദ്യമായി അന്നുവരെ ആരിലും തോന്നാത്ത ഒരു വികാരം ഉണ്ടാകുന്നു. തന്റെ കാമക്രീഡയ്ക്കു് ആ ഭിക്ഷുവിനെ ഉപയോഗിക്കാമെന്നു് അവഠക്കു തോന്നുന്നു. താൻ അങ്ങോട്ടു ചെല്ലുവാൻ 'സമയമായില്ല' എന്നു് ഉപഗുപ്തൻ പറഞ്ഞതായി അറിഞ്ഞു ദുഃഖിക്കുന്നു. കേവലം ഭോഗാസക്തയും ധനാർജ്ജനപരയുമായ ആ ഗണിക എവിടെ? സർവ്വസംഗപരിത്യാഗം ചെയ്തു ജീവന്മുക്തനായി ലോകപര്യടനം ചെയ്യുന്ന ഉപഗുപ്തനെവിടെ? വാസവദത്ത ഒടുവിൽ കൊലക്കുററത്തിനുള്ള അംഗച്ഛേദശിക്ഷയനുഭവിച്ചു ചുടുകാട്ടിൽ കണ്ഠഗതപ്രാണയായി കിടന്നു തന്റെ പ്രാണനെ അവസാനിപ്പിക്കേണ്ട ഘട്ടമായി. അപ്പോഠ ഉപഗുപ്തൻ അവിടെ വന്നു് അവഠക്കു ബുദ്ധമതത്തിലെ ''ബുദ്ധം ശരണം ഗച്ഛാമി, ധമ്മം ശരണം ഗച്ഛാമി, സംഘം ശരണം ഗച്ഛാമി'' എന്നീ ശരണത്രയങ്ങഠ ഉപദേശിക്കുകയും തന്നിമിത്തം അവഠ ശാന്തയായി സന്തുഷ്ടയായി ഐഹികയാത്രയിൽനിന്നു വിരമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതാണു് കരുണയിലെ ഇതിവൃത്തം. ആശാന്റെ സകലകൃതികളിൽവച്ചും ഉത്തമോത്തമമായി ഞാൻ പ്രസ്തുതകാവ്യത്തെ പരിഗണിക്കുന്നു. ആ കഥയെത്തന്നെ ആസ്പദമാക്കി രവീന്ദ്രനാഥടാഗൂറും ഒരു കവിത ഫലസഞ്ചയനം (Fruit Gathering) എന്ന പുസ്തകത്തിൽ അതിനുമുൻപു് 1098-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അതു ബംഗാളികൃതിയുടെ ഇംഗ്ലീഷ്തർജ്ജമയാണു്. ബുദ്ധോപദേശസാഹിത്യ(The Gospel of Budha)മെന്ന മററൊരു ഇംഗ്ലീഷ്പുസ്തകത്തിലും ആ ഉപാഖ്യാനം വായിക്കാം. ആശാൻ ആ കഥയെ പല ആവാപോദ്വാപങ്ങഠ ചെയ്തു സ്വതന്ത്രമാക്കീട്ടുണ്ടു്.

കരുണയിലെ ശ്മശാനം:

''ജനരഹിതമാം മേലേക്കരയിലങ്ങതു കരു—
മ്പനയും പാറയും പുററും പാഴ്ച്ചെടികളും
വെളിയിടങ്ങളും വായ്ക്കും സ്ഥലം കാണാം ശൂന്യതയ്ക്കു
കളിപ്പാനൊരുക്കിയിട്ട കളംകണക്കേ.
നെടിയ ശാഖകഠ വിണ്ണിൽ നിവന്നു മുട്ടിയിലയും
വിടപങ്ങളും ചുരുങ്ങി വികൃതമായി

നടുവിലങ്ങു നില്ക്കുന്നു വലിയൊരശ്വത്ഥം മൂത്തു
തടികൾ തേഞ്ഞും തൊലികൾ പൊതിഞ്ഞു വീർത്തും
ചടുലദലങ്ങളിലും ശൃങ്ഗഭാഗത്തിലും വെയിൽ
തടവിച്ചുവന്നു കാററിലിളകി മെല്ലേ
തടിയനരയാലതു തലയിൽത്തീ കാളും നെടും-
ചുടലബ്ഭൂതംകണക്കേ ചലിച്ചുനില്പൂ.
അടിയിലതിൻചുവട്ടിലധികം പഴക്കമായ്ക്ക-
ല്ലടഞ്ഞും പൊളിഞ്ഞുമുണ്ടൊരാൽത്തറ ചുററും.
ഇടഞ്ഞിയ മാളങ്ങളിലിഴഞ്ഞേറും പാമ്പുകൾപോൽ
വിടവുതോറും പിണഞ്ഞ വേരുകളോടും
പറന്നടിഞ്ഞരയാലിൻ പഴുത്ത പത്രങ്ങളോടും
നിറം മങ്ങി നിലം പാററിക്കിടപ്പു നീളേ,
ഉറമ്പരിക്കമരിയുമുണങ്ങിയ പൂവും ദർ-
ഭമുറിത്തുമ്പും മററും ചേർന്നു ചിതറിച്ചിന്നി.
അകലത്തൊരു മൂലയിൽക്കെടുന്ന കനലിൽനിന്നു
പുകവല്ലി പൊങ്ങിക്കാററിൽപ്പടർന്നേറുന്നു.
ചികഞ്ഞെടുത്തെന്തോ ചില ദിക്കിൽനിന്നു ശാപ്പിടുന്നു
പകലെന്നോർക്കാതെ ക്രൂരൻ കുറുനരികൾ.
കറിയോരങ്കശംപോലെ കൂർത്തുവളഞ്ഞുള്ള കൊക്ക
നിറയെക്കൊത്തിവലിച്ചും നഖമൂന്നിയും
ഇരയെടുക്കുന്നു പെരുംകഴുകുകൾ ചില ദിക്കിൽ
പരിഭ്രമിയാതിരുന്നു ഭയങ്കരങ്ങൾ.
ഉടഞ്ഞ ശംഖുപോലെയുമുരിച്ചു മുറിച്ച വാഴ-
ത്തടപോലെയും തിളങ്ങുമസ്ഥിഖണ്ഡങ്ങൾ
അവയവശിഷ്ടങ്ങളായടിഞ്ഞു കിടക്കുന്നുണ്ടൊ-
ട്ടവിടവിടെ മറഞ്ഞും മറയാതെയും.
അരയാൽത്തറവരെയും വടക്കുനിന്നെത്തുന്ന കാൽ-
പ്പെരുമാററം കുറഞ്ഞ പാഴ്നടക്കാവിൻെറ
പരിസരങ്ങളിൽ ഭസ്മപ്പാത്തികൾ കാണുന്നു ചുററും
കരിക്കൊള്ളിയും കരിഞ്ഞ കട്ടയുമായി.
ഉടലെടുത്ത നരന്മാർക്കൊന്നുപോലേവർക്കും ഭോജ്യ-
മിടരററ പിതൃപൈതാമഹസമ്പ്രാപ്തം
ഇടമതിഹലോകത്തിൻപരമാവധിയാണൊരു
ചുടുകാടാണതു ചൊല്ലാതറിയാമല്ലോ.''

ഉപഗുപ്തൻെറ കരുണ:

''ഹാ! മിഴിച്ചുനിന്നങ്ങവനമ്മധുരയിലെ മുഖ്യ-
കാമനീയകത്തിൻ ഭസ്മകദംബം കണ്ടു.

ആ മഹാൻെറ കണ്ണിൽനിന്നാച്ചാമ്പലിലൊരശ്രുകണ–
മാമലകീഫലംപോലെയടന്നുവീണു.
ഉൽകടശോകതിക്തമല്ലോക്കിലന്നയനാംബു
ദുഃഖസത്യജ്ഞനാഢീരൻ കരകയില്ല.
തൽകൃതാർത്ഥതാസുഖത്തേൻതുള്ളിയല്ലതു ജന്തുവി–
ന്നൽക്രമണത്തിൽ മോദിക്കാ ഹൃദയാലുക്കാം.
ക്ഷിപ്രസിദ്ധി കണ്ടു തൂന്ന വിസ്മയരസവുമല്ല–
തത്ഭുതചാപലം ഹേതുദർശിയാന്നിടാ.
കരുതാം മററൊന്നല്ലതു, കരുണയാം കയത്തിലെ–
പ്പരിണതോജ്ജ്വലമുക്താഫലമല്ലാതേ.''

ഇതരകാവ്യങ്ങൾ:—ഇതരകാവ്യങ്ങളിൽ അപൂർണ്ണങ്ങളായ ശ്രീബുദ്ധചരിതത്തേയും ബാലരാമായണത്തേയുംപററി ഇവിടെ വിസ്തരിക്കാൻ സ്ഥലദൗർല്ലഭ്യം അനുവദിക്കുന്നില്ല. ബുദ്ധചരിതം ഒന്നാം കാണ്ഡം പ്രകാശിതമായ 1090–ൽത്തന്നെയാണ് നാലപ്പാട്ടു നാരായണ മേനോൻ മൂലഗ്രന്ഥം എട്ടു കാണ്ഡങ്ങളുംകൂടി ഒരു പുസ്തകമായി പൗരസ്ത്യ ദീപം എന്ന പേരിൽ അനുഷ്ടുപ്പുവൃത്തത്തിൽ രചിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതു്. രണ്ടു കാവ്യങ്ങൾക്കും രണ്ടുവിധത്തിലാണ് ആസ്വാദ്യത. ആശാൻെറ കൃതി അനുപദവിവർത്തനമല്ല. ഒന്നാം കാണ്ഡത്തിൽമാത്രമേ അദ്ദേഹം മൂലഗ്രന്ഥത്തെ ഏകദേശമെങ്കിലും അനുസരിക്കുന്നുള്ളൂ. പിന്നീടു കുറേക്കൂടി സ്വാതന്ത്ര്യം സ്വീകരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതു്. ബാലരാമായണം വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ആവശ്യത്തെ പുരസ്കരിച്ചു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കാവ്യമാണെങ്കിലും അതിലുമുണ്ട് ഉത്തമകവിധർമ്മത്തിൻെറ പരിസ്ഫുരണം. നിരവധി ചെറിയ വിശിഷ്ടകവിതകൾ ഓരോ ആവശ്യം പ്രമാണിച്ച് ഉണ്ടാക്കീട്ടുള്ളവയിൽ ഒന്നാണ് 1097–ൽ രചിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യഗാഥ. അത്യുജ്ജ്വലമായി പ്രശോഭിക്കുന്ന അതിലെ ചില വരികൾ നോക്കുക.

''അന്ധകാരത്തിൻെറയാഴത്തിൽ ക്രൂരമാ–
മെന്തൊരു മായാവ്യവസ്ഥയാലോ
ബന്ധസ്ഥരായ് ഞങ്ങൾ കേഴുന്നു ദേവ! നിൻ
സ്വന്തം കിടാങ്ങൾ നിരപരാധർ.

ഓരുന്നു ഞങ്ങൾ പിതാവേ! നിൻ കൺമുന
ദൂരത്തും തേൻമഴ ചാറുമെന്നും
ക്രൂരതതന്നുടെ നേരേയതുതന്നെ
ഘോരമിടിത്തീയായ്മാറുമെന്നും.

ചട്ടററ നിൻകരവാളിൻ ചലൽപ്രഭ
തട്ടുമാറാക ഞങ്ങൾക്കു കണ്ണിൽ.

വെട്ടിമുറിക്കുക കാൽച്ചങ്ങല വിഭോ!
പൊട്ടിച്ചെറികയീക്കൈവിലങ്ങും.

ഞങ്ങളെപ്പൊക്കുക കൂരിരുട്ടിൻ കോട്ട-
യെങ്ങും ചവിട്ടിനിരത്തുവാനും
തങ്ങളിൽക്കൈ കോർത്തു മോക്ഷസുഖാബ്ധിയിൽ
മുങ്ങിക്കുളിച്ചുപുളയ്ക്കുവാനും.''

ഗദ്യം:—ആശാൻെറ ഗദ്യത്തിനും നല്ല അഴകും അന്തസ്സുമുണ്ട്. രാജയോഗത്തിൽ വിവേകാനന്ദസ്വാമികളുടെ ഇംഗ്ലീഷുഗ്രന്ഥത്തിൻെറ തർജ്ജമയോടുകൂടി പാതഞ്ജലയോഗസൂത്രങ്ങൾക്കു ടിപ്പണിയും ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ആധ്യാത്മികജ്ഞാനത്തിൻെറ സമ്പാദനത്തിനു വളരെ പ്രയോജനപ്പെടുന്ന ഒരു പുസ്തകമാണതു്. മനശ്ശക്തി, ജെംസ് ആലൻ ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതീട്ടുള്ള As a man thinketh എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ ഭാഷാനുവാദമാകുന്നു. ഒരു ദൈവികമായ പ്രതികാരത്തിലെ ഇതിവൃത്തം മെഡോസ് ടെയിലറുടെ താര എന്ന നോവലിൽനിന്നു സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷിലെ കവിതകളിൽനിന്നെന്നപോലെ ഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നും സ്വന്തം പരിശ്രമംകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം ഇംഗ്ലീഷിൽ നേടിയിരുന്ന പരിചയം അത്ഭുതാവഹമാണെന്നു കാണാവുന്നതാണല്ലോ.

ഉപസംഹാരം:—ഭാഷാകവികളുടെ മധ്യത്തിൽ കുമാരനാശാൻെറ സ്ഥാനം എത്രമാത്രം അനന്യലഭ്യവും സർവോൽകൃഷ്ടവുമാണെന്നു നാം ഇത്ര ദൂരമുള്ള വിചാരണകൊണ്ടു കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. നമ്മുടെ സാഹിത്യത്തിൽ ആധുനികരീതിക്കു യോജിച്ചവിധത്തിൽ ഒരു പരിവർത്തനം വരുത്തുന്നതിൽ മുന്നിട്ടുനിന്നു പ്രയത്നിച്ച സുഗൃഹീതനാമാക്കളിൽ അദ്ദേഹത്തിനും അദ്വിതീയമായ ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടു്. പരിസരസ്ഥിതികൾ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജന്മസിദ്ധമായ സംസ്കാരത്തിനു പരിഷ്കാരകങ്ങളായി ഭവിച്ചു. ആ അനുഗ്രഹങ്ങളിൽ അതിപ്രധാനമായി ഞാൻ കരുതുന്നതു ശ്രീനാരായണഗുരുദേവൻെറ അന്തേവാസിത്വംനിമിത്തം അന്തർമ്മുഖമായി ചിന്തിക്കുന്നതിനു ലഭിച്ച ശക്തിവിശേഷത്തെയാണു്. ആ കുശാഗ്രീയമായ നിരീക്ഷണപാടവവും യോഗമാർഗ്ഗപരിശീലനത്തിൻെറ ഫലമായി വർദ്ധിച്ചിരുന്നിരിക്കണം. അതെല്ലാം എങ്ങനെയിരുന്നാലും വാഗ്ദേവതയുടെ പ്രത്യേകമായ പ്രസാദത്തിനു പാത്രീഭവിച്ച ഒരു മഹാകവിമൂർദ്ധന്യനായിരുന്നു അദ്ദേഹം എന്നുള്ളതു സർവസമ്മതമാണു്. അദ്ദേഹം താൻ ജനിച്ച സമുദായത്തെമാത്രമല്ല ഉയർത്തിയതു്, കേരളത്തെ ആകമാനം അഭിമാനം കൊള്ളിച്ചു. അവരുടെ ഇടയിൽ ആധുനികകാലത്തും വിശ്വസാഹിത്യകാരന്മാർ ഉണ്ടാകുമെന്നുള്ള വസ്തുത തെളിയിച്ചു. ആ ഉദാരചരിതൻ നമുക്കു നല്കീട്ടുള്ള കാവ്യനിധി അമൂല്യവും അനശ്വരവും ആദിത്യഭാസുരവുമാകുന്നു.

ഇടപ്പള്ളി രാഘവൻപിള്ള (1084–1111)—നവ്യകവനരീതി:—ഇനി ഇടപ്പള്ളിക്കാരും അത്യന്തം വാസനാസമ്പന്നന്മാരും ഭാഷയുടെ ഭാഗ്യദോഷത്താൽ അല്പായുസ്സിൽ മരണം പ്രാപിച്ചവരുമായ രണ്ടു കവിപുങ്ഗവന്മാരെപ്പററിയാണ് പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നതു്. അവരിൽ ഒന്നു് ഇടപ്പള്ളി രാഘവൻപിള്ളയും മറേറതു ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ളയുമാണു്. ഒരേ ഞെട്ടിൽ വികസിച്ച രണ്ടു സുരഭിലകുസുമങ്ങളായിരുന്നു അവർ. അവരുടെ കവനമാധുര്യം കേരളീയരെയാകമാനം വശീകരിച്ചു. പുതിയ രീതിയിലുള്ള കവിത ഭാഷയിൽ അതിനുമുൻപും ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും ആ രീതിയിൽത്തന്നെ ആമൂലാഗ്രം തങ്ങളുടെ വാങ്മയങ്ങളെ ഇദംപ്രഥമമായി ആവിഷ്കരിച്ചവർ അവരായിരുന്നു. ഒന്നാം ലോകമഹായുദ്ധം കഴിഞ്ഞതാണു് അവർ എഴുതിത്തുടങ്ങിയതു്. ആ യുദ്ധത്തിൻെറ അനന്തരഫലങ്ങളായ പാരതന്ത്ര്യം, ദാരിദ്ര്യം, രോഗം, സ്വാർത്ഥനിഷ്ഠ, പരവഞ്ചനം തുടങ്ങിയ സമുദായദോഷങ്ങളെ അവർ ശക്തവും വികാരോത്തേജകവുമായ ഭാഷയിൽ ചിത്രണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. നിവൃത്തിയുള്ളിടത്തോളം ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളെമാത്രം സ്വീകരിക്കുക, ആശയങ്ങളുടെ വിഷയത്തിൽ പാശ്ചാത്യസാഹിത്യത്തെ അനുകരിക്കുക, സംസ്കൃതത്തിനു് ഒരുവിധത്തിലും അധമർണ്ണന്മാരാകാതെ ഷെല്ലി, കീററ്സ്, ബൈറൺ, ബ്രൗണിംഗ്, സ്വിൻബെർൺ മുതലായ ആംഗലേയകവികളുടെ നിരന്തരോപാസനകൊണ്ടു പ്രതിഭയെ വിവിധമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ പോഷിപ്പിക്കുക ഇവയെല്ലാം അവരുടെ കവിതയ്ക്കുള്ള ചില പ്രത്യേകതകളാണു്. ഈ രീതി യുവാക്കന്മാൎക്കു് ഏററവും ഹൃദ്യമായി തോന്നി. ഇടപ്പള്ളി രാഘവൻപിള്ളയുടെ കൃതികളെല്ലാം ഹ്രസ്വങ്ങളും ഭാവാവിഷ്കാരകങ്ങളുമാണു്.

ചരിത്രം:—രാഘവൻപിള്ളയുടെ കുടുംബം വടക്കൻപാവൂരിലാണു്. അവിടെനിന്നു കല്യാണിയമ്മ എന്നൊരു യുവതിയെ ഇടപ്പള്ളി പാണ്ടവത്തു നീലകണ്ഠപ്പിള്ള വിവാഹം ചെയ്തു. രാഘവൻപിള്ള അവരുടെ സന്താനമായി 1084–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു ജനിച്ചു. ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ അമ്മ മരിച്ചുപോകയാൽ അച്ഛൻെറ സംരക്ഷണത്തിൽ വളൎന്നു. അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന ഒരു സൎക്കാർശിപായിപ്പണിയിൽനിന്നു ലഭിച്ച തുച്ഛമായ വേതനംകൊണ്ടു വേണ്ടിയിരുന്നു പുലരാൻ. ഏതാനും കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ നീലകണ്ഠപ്പിള്ള വേറെയും വിവാഹം ചെയ്തു. രാഘവൻപിള്ള തീരെ നിരാശ്രയനായി പള്ളിക്കൂടങ്ങളിൽ വളരെ അരിഷ്ടിച്ചു വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തു് എറണാകുളം ഗവൺമെൻറ് ഹൈസ്കൂളിൽ ഇ. എസ്. എൽ. സി. ക്ലാസ്സുവരെ വായിച്ചു. വിദ്വാൻപരീക്ഷയ്ക്കു ചേൎന്നുവെങ്കിലും അതിൽ ജയിച്ചില്ല. അങ്ങനെ ആദ്യന്തം കരംവെന്തും കണ്ണുനീരിൽ കുളിച്ചുമാണു് നമ്മുടെ കവി ലോകയാത്രയാരംഭിച്ചതു്. ദുർവിധിയും അദ്ദേഹത്തിൻെറ മുന്നിൽ വിലങ്ങടിച്ചുനിന്നു. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു യുവാവിൻെറ കവിത വിഷാദാത്മകമായതിൽ അതിശയിക്കാനില്ലല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചരമവും ദയനീയമായിരുന്നു.

തന്നെക്കാറം പല പ്രകാരത്തിൽ ഉപരിതലസ്ഥയായ ഒരു യുവതിയിൽ അദ്ദേഹം തൻെറ പ്രേമം സമപ്പിച്ചു. യുവതിയുടെ പിതാവു് ആ വിവാഹബന്ധത്തെ അനുകൂലിച്ചില്ല. കവിയുടെ നൈരാശ്യം അതിൻെറ മൂദ്ധന്യദശയിലെത്തി. 1111-ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 2-ാംനു- കൊല്ലത്തുള്ള ആ യുവതിയുടെ ഗൃഹത്തിൽവച്ചുതന്നെ ആ ഇതികത്തവ്യതാമൂഢൻ ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. ഇഹലോകത്തിൽ ലഭിക്കാത്ത സ്വാച്ഛന്ദ്യവും സുഖവും പരലോകത്തിലെങ്കിലും ലഭിക്കുമോ എന്നു പരീക്ഷിക്കുവാനായിരിക്കാം ആ സാഹസം. ഏതായാലും ഭാഷയ്ക്കു് ഉത്തിഷ്ഠമാനനായ ഒരു വരിഷ്ഠകവി നഷ്ടമായി. അദ്ദേഹത്തിൻെറ മാതാവും ആത്മഹത്യ ചെയ്തതാണെന്നു ജനപ്രവാദമുണ്ടു്.

കൃതികറം:—രാഘവൻപിള്ളയുടെ കൃതികറം സമാഹൃതങ്ങളായി തുഷാരഹാരം എന്ന പേരിൽ 1110-ാമാണ്ടു പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു. അതിൽപ്പിന്നീടു നവസൗരഭം എന്നൊരു കാവ്യസമുച്ചയം 1111 ചിങ്ങമാസത്തിൽ അച്ചടിക്കപ്പെട്ടു. ഇവയ്ക്കുപുറമേ ഹൃദയസ്മിതം, മണിനാദം, അവ്യക്തഗീതം ഇവകൂടി കൂട്ടി അദ്ദേഹത്തിൻെറ കവിതകളെല്ലാം ചേത്തു് ഗ്രന്ഥകാരൻെറ മരണാനന്തരം ഒരൊററ പുസ്തകമാക്കി ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള പ്രകാശിപ്പിച്ചു. രാഘവൻപിള്ളയുടെ കവിതയുടെ മാതൃക പ്രദശിപ്പിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ലാത്തവിധത്തിൽ അവ അത്രമാത്രം സുവിദിതങ്ങളാണു്. എങ്കിലും ചില വരികറം ഉദ്ധരിക്കാം.

1 "അഴകിൻെറ തുവെള്ളിക്കിണ്ണമെല്ലാ-
മഴലു നിറഞ്ഞവയായിരുന്നു.
സ്ഫടികാഭമാകുമരുവികറംത-
ന്നടിയെല്ലാം പങ്കിലമായിരുന്നു.
ചിരിയൊന്നറിയാതെ തൂകിപ്പോയാൽ-
ച്ചിരകാലം തേങ്ങിക്കരഞ്ഞിടേണം.
ചെറുമിന്നൽ കണ്ടു തെളിഞ്ഞ മേഘ-
മൊരു ജന്മം കണ്ണീർ പൊഴിച്ചിടേണം."

2 "തന്നന്ത്യഗാനവും പാടിപ്പിടിഞ്ഞൊട്ടു
പൊന്നന്തിപ്പൈങ്കിളി പാറിപ്പോയി.
അല്ലിൻെറയമ്മലർവാടിയിലിന്നത്തെ
മുല്ലപ്പൂവെല്ലാം വിരിഞ്ഞുതീന്നു.
അംബുജംതൻ മൃദുമന്ദസ്മിതാങ്കര-
മന്തിപ്രഭയിലലിഞ്ഞുചേന്നു.
കൂകിത്തളന്നോരു കോകിലം മൂററത്തെ
മാകന്ദക്കൊമ്പിലുറക്കമായി.
ആകാശദേശത്തിലെങ്ങാനലയുമെ-
ന്നാശാപതംഗമേ! പോരിക നീ."

3 "വഷം കഴിഞ്ഞു കൊയിത്തു തീർന്നൂ
കഷ്കരെല്ലാരും ഹഷ്മാർന്നൂ.
സസ്യലതാദികഠം സൽഫലത്താ-
ലുത്സവം കണ്ണിന്നരുളിയാക്കം.
കാർമുകിൽമാല മാഞ്ഞു വാനം
ശ്യാമളകോമളമാകമാനം.
ഓരോരോ രാവും കളർമയേന്തു-
മോണനിലാവിനാലോളം തല്ലും."

മണിനാദം എന്നതു കവിയുടെ ഒടുവിലത്തെ കൃതികളിൽ ചിലതാണ്. അതിൽ തനിക്ക് അടുത്ത കാലത്തു സംഭവിച്ചേക്കാവുന്ന മരണത്തെപ്പററി പ്രത്യേകമായ സൂചനയുണ്ട്. ചില വരികഠം നോക്കുക.

"മണിമുഴക്കം മരണദിനത്തിൻെറ
മണിമുഴക്കം മധുരം, വരുന്നു ഞാൻ.
അനുനയിക്കവാനെത്തുമെൻകൂട്ടരോ-
ടരുളിടട്ടെയെന്നന്ത്യയാത്രാമൊഴി.
മറവിതന്നിൽ മറഞ്ഞു മനസ്സാലെൻ
മരണഭേരിയടിക്കം സഖാക്കളേ!
സഹതപിക്കാത്ത ലോകമേ!യെന്തിലും
സഹകരിക്കന്ന ശാരദാകാശമേ!
കവനലീലയിലെന്നുററ തോഴരാം
കനകതൂലികേ! കാനനപ്രാന്തമേ!
മധുരമല്ലാത്തൊരെൻ മൗനഗാനത്തിൽ
മദതരളരാം മാമരക്കൂട്ടമേ!
വരികയാണിതാ ഞാനൊരധഃകൃതൻ
കരയുവാനായ്പ്പിറന്നോരു കാമുകൻ."

ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള (1089-1123)—ചരിത്രം:— രാഘവൻപിള്ളയുടെ ബഹിശ്ചരപ്രാണനും സന്തതസഹചാരിയുമായിരുന്ന ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ജീവിതവും ഹ്രസ്വവും ക്ലേശഭൂയിഷ്ഠവുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം 1089-ാമാണ്ടു കന്നിമാസം 24-ാംനു- ഇടപ്പള്ളി ചങ്ങമ്പുഴവീട്ടിൽ സി. കെ. പാറുക്കുട്ടിയമ്മയുടേയും കൊച്ചിശ്ശീമയിൽ തെക്കേടത്തു നാരായണമേനോൻെറയും പുത്രനായി ജനിച്ചു. പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസം ഇടപ്പള്ളിയിൽവച്ചുതന്നെയാണ് നിവ്വഹിച്ചതു്. പിന്നീട് ആലുവാ, എറണാകുളം എന്നീ കാളേജുകളിൽ വായിച്ച് ഇൻറർമീഡിയേററ പരീക്ഷ ജയിച്ചു. അതിനുമേൽ തിരുവനന്തപുരത്തു യൂണിവേഴ്സിററി കാളേജിൽ ബി. ഏ. ഓണേഴ്സ് ക്ലാസ്സിൽ മലയാളവും സംസ്കൃതവും ഗ്രൂപ്പിൽ ചേന്ന് ആ പരീക്ഷയിലും ഉത്തീണ്ണനായി. അതു് 1116-ാമാണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് അക്കാലത്തു്

ദാരിദ്ര്യത്തോടു് അനുനിമിഷം മല്ലിടേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ടു്. തിരുവനന്തപുരത്തു പഠിക്കുമ്പോഠം ക്യാപ്റ്റൻ വി. പി. തമ്പി (ശ്രീമൂലം തിരുനാഠം മഹാരാജാവിന്റെ പൗത്രൻ) അദ്ദേഹത്തെ സഹായിക്കുകയാൽ ആ പിശാചബാധയിൽനിന്നു കുറേക്കാലത്തേക്കു് അകന്നുനില്ക്കുവാൻ സാധിച്ചു. 1115–ാമാണ്ടു മീനമാസത്തിൽ ഇടപ്പള്ളി ഏസ്. കെ. ശ്രീദേവിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. വിദ്യാഭ്യാസാനന്തരം രണ്ടു കൊല്ലം പൂനാ, കൊച്ചി ഇവിടങ്ങളിൽ മിലിററി ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിൽ പണി നോക്കി. ആ പണി കവിതാരചനയ്ക്കു പ്രതിബന്ധമായി തോന്നിയതിനാൽ അതു രാജിവെച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ആദ്യകാലത്തെ കൃതികളിൽ അതിപ്രധാനമായ രമണൻ 1112–ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. അതു് എഴുതിത്തീൎന്നതു് ആ കൊല്ലം കന്നി 5–ാംനു–യായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനു് അതിൽത്തന്നെ തെളിവുണ്ടു്. ഇടപ്പള്ളി രാഘവൻപിള്ളയുടെ അകാലനിര്യാണത്തിൽ അതിതീവ്രമായി അനുശോചിച്ചു പാശ്ചാത്യരീതിയിൽ എഴുതിയ ഒരു ഗ്രാമീണവിലാപകാവ്യമായിരുന്നു അതു്. രണ്ടിൽച്ചില്വാനം മാസങ്ങളേ ഇരുപത്തിരണ്ടു വയസ്സുമാത്രം പ്രായമുണ്ടായിരുന്ന ആ യുവാവിനു് അതെഴുതുവാൻ വേണ്ടിവന്നുള്ളൂ. ആ കാവ്യത്തിൻെറ രണ്ടാമത്തെ പതിപ്പു് 1115–ൽ പ്രകാശിതമായി. തുടൎന്നു് അനേകം പതിപ്പുകഠം പുറപ്പെടേണ്ട ആവശ്യം നേരിടുകയും നാല്പതിനായിരം പ്രതികളോളം വിററഴിയുകയും ചെയ്തു. കുറേക്കാലം മദിരാശി ലാക്കാളേജിൽ വായിച്ചുവെങ്കിലും മാനസികമായും ശാരീരികമായും ഉണ്ടായ ചില ക്ലേശങ്ങഠംനിമിത്തം പഠിത്തം പൂൎത്തിയാക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. തിരിയെ ഇടപ്പള്ളിക്കു പോന്നു് ഒരു വൎഷത്തിനുമേൽ അവിടെ കഴിച്ചുകൂട്ടി. രമണൻ മുതലായ പുസ്തകങ്ങഠം അദ്ദേഹത്തെ അതിനിടയ്ക്കു സമ്പന്നനാക്കിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കേരളീയൎക്കെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികളിൽ ആദരവും ആനന്ദവും സഞ്ജാതമായി. പിന്നീടു കേരളത്തിലെ സുപ്രസിദ്ധമുദ്രണാലയമായ മംഗളോദയത്തിൻെറ ഉടമസ്ഥനും അദ്ദേഹവും തമ്മിൽ സ്നേഹമായി. തൻെറ പുസ്തകങ്ങഠം ശീഘ്രമായും ഭംഗിയായും അച്ചടിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ചങ്ങമ്പുഴ തൃശ്ശൂരിൽ കാനാട്ടുകരയ്ക്കു താമസം മാററി. മംഗളോദയത്തിൻെറ പത്രാധിപസമിതിയിൽ ഒരു അംഗമായിരുന്നു. 1121–ാമാണ്ടു് ഒടുവിൽ തൃശ്ശൂർ വിട്ടു. അതിനും മാനസികങ്ങളായ അസ്വാസ്ഥ്യങ്ങളായിരുന്നു കാരണമെന്നു് ആ കാര്യത്തെപ്പററി അറിവുള്ളവർ പറയുന്നു. കേരളത്തിലെ കവികളിൽ അഗ്രഗണ്യനാകണമെന്ന ആഗ്രഹം അദ്ദേഹത്തിനു യൗവനാരംഭത്തിൽത്തന്നെ അങ്കുരിച്ചിരുന്നു. നിരന്തരമായ പുസ്തകപാരായണംകൊണ്ടും നിസ്തന്ദ്രമായ ദൈനംദിനാഭ്യാസംകൊണ്ടും അദ്ദേഹം തൻെറ അനന്യസാധാരണമായ വാസനയെ പരിപുഷ്ടമാക്കി. വിശ്വസാഹിത്യത്തിൽ അദ്ദേഹം ഒട്ടു വളരെ ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങഠം വായിച്ചു് അവയിലെ ആശയങ്ങഠം തന്നിൽ ലയിപ്പിച്ചു. അതോടുകൂടി അനിയന്ത്രിതമായ ഒരു ദിനചര്യയും തുടൎന്നുകൊണ്ടുപോയി.

നശ്വരമായ ശരീരംകൊണ്ടാണ് താൻ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതെന്നുള്ള വസ്തുതതന്നെ അദ്ദേഹം ഓർമ്മിച്ചില്ല. മാദകവസ്തുക്കൾ ആ ശരീരത്തിൻെറ ശക്തിയെ ക്ഷയിപ്പിക്കുകയല്ലാതെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയില്ലെന്നും കരുതിയില്ല. 1122–ാമാണ്ടു നമ്മുടെ കവി രോഗഗ്രസ്തനായി. അതു ഭയങ്കരമായ രാജയക്ഷ്മാവായിരുന്നു. 1123–ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 4–ാംനു- തൃശ്ശൂർ മംഗളോദയം നഴ്സിങ്ങ്ഹോമിൽവച്ചു ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹം യുവകൈരളിയുടെ ആശാകേന്ദ്രമായിരുന്നു എന്നു ചുരുക്കത്തിൽ പറയാം. ആ അത്യാപത്തിൽ കേരളീയരെല്ലാം അശ്രുധാര വാർത്തു. അവരുടെ കനകമുരളി തകന്നു. അതിൻെറ മോഹനഗാനം നിലച്ചു.

കൃതികൾ:—1110മുതൽ 1123വരെ പതിമ്മൂന്നു കൊല്ലങ്ങളിലാണ് ചങ്ങമ്പുഴ തൻെറ കൃതികൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതു്. അവയിൽ നാല്പതിൽപ്പരം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു. കളിത്തോഴി മുതലായി ചിലതെല്ലാം ഗദ്യങ്ങളാണ്. 1 ബാഷ്പാഞ്ജലി (1110), 2 ആരാധകൻ (1110), 3 ഹേമന്തചന്ദ്രിക (1110), 4 മദിരോത്സവം (1110), 5 മണിവീണ (ബാഷ്പാഞ്ജലിയിലെ ചില ഭാഗങ്ങൾ 1110), 6 രമണൻ (1112), 7 കലാകേളി (1112), 8 മയൂഖമാല (1115), 9 ദേവയാനി (1115), 10 കഥാരത്നമാലിക (1115), 11 രക്തപുഷ്പങ്ങൾ (1116), 12 സങ്കല്പകാന്തി (1117), 13 വത്സല (1119), 14 തിലോത്തമ (1119), 15 ശ്രീതിലകം (1119), 16 അപരാധികൾ (1119), 17 ഓണപ്പൂക്കൾ (1120), 18 മോഹിനി (1120), 19 ദേവത (1120), 20 ചൂഡാമണി (1120), 21 അമൃതവീചി (1120), 22 ഉദ്യാനലക്ഷ്മി (1120), 23 സ്പന്ദിക്കുന്ന അസ്ഥിമാടം (1120), 24 സാഹിത്യചിന്തകൾ (1120), 25 വിവാഹാലോചന (1120), 26 സുധാംഗദ (1120), 27 ആകാശഗംഗ (1121), 28 കളിത്തോഴി (1121), 29 കരടി (1121), 30 അനശ്വരഗാനം (1121), 31 ദിവ്യഗീതം (1121), 32 ദേവഗീത (1121), 33 മാനസേശ്വരി (1121), 34 യവനിക (1121), 35 നിർവൃതി, 36 മാനസാന്തരം, 37 പെല്ലീസും മെലിസാന്ദയും (1123), 38 പ്രതികാരദുർഗ്ഗ (1123), 39 മൗനഗാനം, 40 കല്ലോലമാല, 41 നിർവാണമണ്ഡലം, 42 അസ്ഥിയുടെ പൂക്കൾ, 43 മഞ്ഞക്കിളികൾ, 44 പാടുന്ന പിശാചു്. ഇതു് ആരെയും ആശ്ചര്യപരതന്ത്രരാക്കുന്ന ഒരു കാവ്യപ്രവാഹംതന്നെയാണല്ലോ. ഇവയിൽ ചിലതെല്ലാം അദ്ദേഹം മരിച്ചതിൽപ്പിന്നെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടവയാണ്. ഇനിയും ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അച്ചടിക്കാതെ കിടപ്പുണ്ടു്. ഇപ്പോഴും അവയിൽ ചിലതു പല മാസികകൾക്കും അയച്ചുകൊടുത്തു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ പത്നി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുവരുന്നു. ചങ്ങമ്പുഴയുടെ കൃതികളെ ഓരോന്നായി അവ അർഹിക്കുന്ന വിധത്തിൽ വിമർശിക്കണമെങ്കിൽ അതു് ഒരു വലിയ പുസ്തകംകൊണ്ടേ സാധിക്കൂ. അതിനു് ഇവിടെ ഒരുങ്ങുന്നില്ല.

രമണൻ, സങ്കല്പകാന്തി, ഓണപ്പൂക്കാം, സ്പന്ദിക്കുന്ന അസ്ഥിമാടം, ദേവഗീത തുടങ്ങിയ ചില കാവ്യങ്ങാം വിശേഷോത്തരങ്ങളാണ്. ചങ്ങമ്പുഴയുടെ വൈശിഷ്ട്യം ഏതെല്ലാം ഉപാധികളെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു ദിങ്മാത്രമായി സൂചിപ്പിക്കുവാൻമാത്രമേ സ്ഥലം അനുവദിക്കുന്നുള്ളു.

ചങ്ങമ്പുഴക്കവിതയുടെ വൈശിഷ്ട്യം—ശബ്ദം:—ചങ്ങമ്പുഴക്കവിതയുടെ വൈശിഷ്ട്യം ശബ്ദത്തിലും അർത്ഥത്തിലും ഒന്നുപോലെ അധിഷ്ഠിതമാണെങ്കിലും ശബ്ദത്തിലാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ശക്തി അന്യാദൃശമായി പ്രതിഫലിക്കുന്നത്. സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം കവനം ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു ശപഥംചെയ്യുവാൻ നിർവാഹമില്ലെങ്കിലും അത്തരത്തിലുള്ള കൃതികാം അത്യന്തം വിരളങ്ങളാണ്.

> "ഒരു പിടി മണലിന്നു മേന്മയെന്തു–
> ണ്ടൊരു ദിനമാ മണൽ മണ്ണടിഞ്ഞിടില്ലേ?
> വരുവതു വരുമാക്രമിക്കുമയ്യോ!
> പൊരുതുകിലും ഫലമില്ല, കാലു തെററം."

ഇത്യാദി ശ്ലോകങ്ങളിലല്ല അദ്ദേഹത്തിൻെറ സിദ്ധി കാണേണ്ടതു്. ദ്രാവിഡവൃത്തനിബദ്ധങ്ങളായ കാവ്യങ്ങളിലും കേക മുതലായ ദീർഘവൃത്തങ്ങളല്ല നമ്മെ ഹഠാദാകർഷിക്കുന്നതു്. അവകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം അധികമായി കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടുമില്ല. സംഗീതാത്മകങ്ങളായ ലഘുവൃത്തങ്ങളിൽ കവിത എഴുതി ഫലിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പാടവം അദ്ദേഹത്തിലെന്നതുപോലെ അന്യകവികളിൽ കേരളം നാളതുവരെ കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അത്തരത്തിലുള്ള വൃത്തങ്ങളിൽ മധുരങ്ങളായ മലയാളപദങ്ങളെക്കൊണ്ടും മലയാളത്തിൽ അലിഞ്ഞുചേർന്നു തന്മയത്വം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്കൃതപദങ്ങളെക്കൊണ്ടുംമാത്രമാണ് അദ്ദേഹം തൻെറ കവനം വിജയപ്രദമാക്കീട്ടുള്ളതു്. അത്ര വളരെ ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങാം പല മാതിരി അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ആരും പ്രയോഗിച്ചിട്ടുമില്ല. വെറുതേയല്ല ആ ഗന്ധർവൻ സാമാന്യജനങ്ങളുടെ കവിയായതു്. ആക്കം ഒരിക്കൽ കേട്ടാൽ മതി, അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഈരടികാം ഹൃദയത്തിൽ ശാശ്വതമായി നില ഉറപ്പിച്ചുകൊള്ളും.

അർത്ഥം:—ദീർഘങ്ങളും ഹ്രസ്വങ്ങളുമായി ഒട്ടു വളരെ കാവ്യങ്ങാം അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

> "എനിക്കുമുണ്ടേതോ ചിലതെല്ലാമൂഴി–
> പ്പരപ്പിനോടൊന്നു പറഞ്ഞു പോകുവാൻ."

എന്നു് അദ്ദേഹം ലോകത്തെ ഉൽബോധിപ്പിച്ചു. പറയുകയല്ല, പാടുകയാണ് ചെയ്തതു്. പല വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും പഞ്ചമസ്വരത്തിൽ പൂങ്കുയിൽ പാടി. ചങ്ങമ്പുഴ വായിച്ചതായി കാണുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങാംക്കു കയ്യും കണക്കുമില്ലെന്നു മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. സംസ്കൃതസാഹിത്യ

ത്തോടും അദ്ദേഹത്തിനു കടപ്പാടുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ കവിതയിൽ ഒരുവിധത്തിലുള്ള വളച്ചുകെട്ടുമില്ല. ഉപമോൽപ്രേക്ഷാദ്യലങ്കാരങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുന്നതു് അപൂർവ്വമാണു്. പ്രതിപാദ്യം എവിടെനിന്നു സ്വീകരിച്ചാലും അതിനു പ്രായേണ ഒരു കേരളീയച്ഛായ കൊടുക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചിരുന്നു. ഇതെല്ലാം പ്രതീതി സൗലഭ്യത്തിനു് ഏറ്റവും പ്രയോജകീഭവിച്ചു. പ്രതിരൂപാത്മകങ്ങളായ ചില ഭാവഗീതങ്ങൾ അദ്ദേഹവും രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ അവ അനുവാചകന്മാരെ വിഷമിപ്പിക്കുന്നവയല്ല. അദ്ദേഹം കരുണം, ശൃങ്ഗാരം എന്നീ രണ്ടു രസങ്ങൾ പ്രതിപാദിക്കുന്നതിലാണു് അത്യന്തം കൃതഹസ്തനായി കാണപ്പെടുന്നതു്. നിരവധി അനുഭൂതികൾക്കും ഭാവങ്ങൾക്കും അദ്ദേഹം മായാത്ത ഉടലും മങ്ങാത്ത പ്രകാശവും കൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. 1 കാപട്യം നിറഞ്ഞ ഇന്നത്തെ ലോകം, 2 ദുഷ്ടന്മാർക്കു ജീവിതത്തിൽ ലഭിക്കുന്ന അനുസ്യൂതമായ വിജയം, 3 സമസൃഷ്ടികളുടെ വ്യഥയിൽ അലിയാത്ത മനുഷ്യഹൃദയത്തിൻെറ ക്രൂരത, 4 യാചകൻെറ പരിദേവനം, 5 കൂലിക്കാരൻെറ ദുരന്തദുഃഖം, 6 കർഷകൻെറ തോരാത്ത കണ്ണുനീർ, 7 പ്രതികൂലശക്തികളുടെ മർദ്ദനത്തിൽപ്പെട്ടു ഞെരുങ്ങുന്ന ദരിദ്രൻെറ നിസ്സഹായത, 8 എല്ലാവർക്കും അവരവരുടെ കഴിവിനൊപ്പം ഉയരുവാൻ നിർവ്വാഹമില്ലാത്തതും ഭൂരിപക്ഷത്തിൻെറ സ്വാതന്ത്ര്യേച്ഛയെ ചവിട്ടിമെതിച്ചു കബന്ധനൃത്തം ചെയ്യുന്നതുമായ നീതി എന്നിങ്ങനെ പുരോഗമനത്തിൻെറ മുന്നിൽ വിലങ്ങടിച്ചു നില്ക്കുന്ന പല പ്രമേയങ്ങളേയുംപററി അദ്ദേഹം ശക്തിയുക്തമായ ഭാഷയിൽ ഇടിമുഴക്കത്തിനൊപ്പം ഗർജ്ജിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സമത്വത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള സമരത്തിൽ അദ്ദേഹം ഒരു നിർഭീകനായ ധർമ്മഭടനായിരുന്നു. തന്നെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കാവ്യസ്വരൂപിണിയായ ദേവതതന്നെയാണു് തനിക്കു് അഭീഷ്ടദാത്രിയായ ദേവത എന്നു് അദ്ദേഹം രേഖപ്പെടുത്തി. ശാന്തിദായിനിയായ മൃതിതന്നെ കരളലിഞ്ഞു തന്നെ ആശ്ലേഷിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹം ചിലപ്പോൾ അഭ്യർത്ഥിച്ചിരുന്നു എങ്കിലും ആത്മഹത്യചെയ്യുവാൻ അദ്ദേഹം സന്നദ്ധനായിരുന്നില്ല. തൻെറ കവിതകൾ അസാന്മാർഗ്ഗികവും വിപ്ലവാത്മകവുമാണെന്നുവെച്ചു് ഉൽകൃഷ്ടപദവിയിലുള്ള ചിലർ അദ്ദേഹത്തെ അധിക്ഷേപിച്ചു. അതു് അദ്ദേഹത്തിനു കഠിനമായ മനശ്ശല്യത്തിനു കാരണമായി. സ്വന്തം പ്രണയഗതിയിലും ചില പരാജയങ്ങൾ പററീട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞുവല്ലോ. ആദ്യകാലത്തെ ദാരിദ്ര്യബാധയിൽനിന്നു പിന്നീടു നിശ്ശേഷം വിമുക്തനായിയെങ്കിലും അതിൻെറ സ്മരണയും അദ്ദേഹത്തെ വിഷാദിപ്പിച്ചു. ഇങ്ങനെ പല കാരണങ്ങളാലും അദ്ദേഹത്തിൻെറ കാവ്യങ്ങൾ വായനക്കാരെ വിനോദിപ്പിക്കുവാൻ ഒരിക്കലും ഒരുങ്ങിയില്ല. ഉൽബോധനമാണു് അവയുടെ പ്രധാനലക്ഷ്യം.

"കപടലോകത്തിലാത്മാർത്ഥമായൊരു
ഹൃദയമുണ്ടായതാണെൻ പരാജയം"

എന്നു് അദ്ദേഹം പാടുന്നു. "കരയും ഞാൻ കരയും ഞാൻ" എന്നു് ആവേശത്തോടുകൂടി ആക്രന്ദനംചെയ്യുന്നു. സങ്കുചിതമല്ല അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിപ്ലവഗതി. മുതലാളിമാരെ ശകാരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം തന്റെ തൂലികയെ അധികമൊന്നും ഉപയോഗിച്ചിട്ടില്ല. ലോകത്തിലെങ്ങും പടർന്നുപിടിച്ചിരിക്കുന്ന മനുഷ്യസമുദായത്തിലെ വൈകല്യങ്ങളോടാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൈരസ്യം. ഒരു ഭാവത്തിന്റെയോ അനുഭവത്തിന്റെയോ പ്രതിഫലനം വികാരതീക്ഷ്ണതയാൽ നിറംപിടിപ്പിക്കുകയും ഹൃദയസ്പൃക്കമാക്കിച്ചമയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണു് ഭാവാത്മകഗീതങ്ങൾ അഥവാ സ്വച്ഛന്ദഗീതങ്ങളുടെ കലാപരമായ വൈശിഷ്ട്യം എന്നു് അദ്ദേഹം സങ്കല്പകാന്തിയുടെ മുഖവുരയിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കർത്തൃനിഷ്ഠങ്ങളായ സ്വച്ഛന്ദഗീതങ്ങളാണു് പദാർത്ഥനിഷ്ഠങ്ങളായ സ്വച്ഛന്ദഗീതങ്ങളെക്കാൾ അധികം അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു ബഹിർഗ്ഗമിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

അദ്ദേഹം നമ്മെ പല വഴിക്കും ആകർഷിക്കുന്നു. നമുക്കു് അദ്ദേഹത്തിൽ അനുകമ്പ തോന്നുന്നു. നാം അദ്ദേഹത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നു; ബഹുമാനിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽ അങ്ങിങ്ങു കാണുന്ന വാചാലത പൂർവ്വാപരവിരുദ്ധത മുതലായ വൈകല്യങ്ങളെ പണ്ഡിതന്മാർ പോലും അറിയുന്നില്ല. അത്രയ്ക്കുണ്ടു് അവയുടെ നൈസർഗ്ഗികമായ വശീകരണശക്തി.

ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ:—താഴെക്കാണുന്നതു ചങ്ങമ്പുഴയുടെ ഒന്നാമത്തെ കൃതിസമുച്ചയമായ ബാഷ്പാഞ്ജലിയിലെ പ്രസ്താവനയിൽനിന്നാണു്.

1 "ശരിയായിരിക്കാമീ ലോകമേററം
നിരുപമാനന്ദദമായിരിക്കാം.
പ്രബലപ്രതാപാദിജീവിതമാം
നവപാല്ക്കടലിൻ തരങ്ഗമാകാം.
ഹതഭാഗ്യൻ ഞാൻ പക്ഷേ കണ്ടതെല്ലാം
പരിതാപാച്ഛാദിതമായിരുന്നു.
സതതമെൻ കാതിൽപ്പതിച്ചതെല്ലാം
കരുണതൻ രോദനമായിരുന്നു.
പരമാർത്ഥസ്നേഹത്തിനായോരെന്റെ
പരിദേവനങ്ങളും പാഴിലായി.
ഇനിയും വെളിച്ചം വരാത്തമട്ടി–
ലിരുളിൽക്കിടന്നു ഞാൻ വീർപ്പുമുട്ടി."

2 അടുത്തതു് ഇടപ്പള്ളി രാഘവൻപിള്ളയുടെ അകാലനിര്യാണത്തിൽ അനുശോചിച്ചുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം തകർന്ന മുരളി എന്ന തലക്കെട്ടിൽ എഴുതീട്ടുള്ളതും സങ്കല്പകാന്തിയിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതുമായ വിലാപകാവ്യത്തിലെ ഒരു ഭാഗമാണു്.

"നിശ്ചലമക്കാഴ്ച കണ്ടുനിന്ന
മൃത്യുവും പൊട്ടിക്കരഞ്ഞിരിക്കും.
ആ മഹാജീവിതം മാഞ്ഞനേരം
ഭൂമിയും സ്തംഭിച്ചുപോയിരിക്കും.
വിണ്ണിലെത്താരകളൊക്കെയും ക-
ണ്ണൊന്നിച്ചിറുക്കിയടച്ചിരിക്കും.
അക്കാഴ്ച കാണ്കെച്ചരാചരങ്ങ-
ളൊക്കെയും ഞെട്ടിത്തെറിച്ചിരിക്കും.
കായായിത്തീരാൻ തുടങ്ങിയപ്പോഴേ-
പ്പോയല്ലോ, പോയല്ലോ പുഷ്പമേ! നീ.
നാളത്തെയോമൽപ്രഭാതവുമായ്
നാകത്തിൽ നീ പോയൊളിച്ചുവല്ലോ."

3 ഒരു പുലപ്പെണ്ണിന്റെ പാട്ട്:

"ചിങ്ങം പിറന്നു പറന്നു പച്ചച്ചങ്ങാലി പാടത്തു വന്നു.
ചെമ്പാവെൻ തമ്പ്രാക്കൾക്കുണ്ണാൻവേണ്ടിച്ചെമ്പഴംകൊണ്ടുകഴിഞ്ഞു.
മിന്നിക്കൊച്ചോളങ്ങൾ ചിന്നിച്ചിന്നിപ്പൊന്നിളവെയ്ലു പരന്നു.
തുമ്പക്കുടങ്ങളിൽത്തൂങ്ങിത്തങ്ങിത്തുമ്പികൾ തത്തിക്കളിച്ചു.
ഉണ്ടയിട്ടോടിപ്പിടിച്ചും വീണ്ടും മണ്ടിയും തത്തിപ്പിടിച്ചും
അപ്പപ്പൊഴങ്ങിങ്ങിലത്തുമ്പത്തൊരല്പനേരം വിശ്രമിച്ചും
ചിത്രശലഭങ്ങൾ പാറിപ്പാറിച്ചുററിപ്പറന്നു കളിച്ചു.
പാടുന്നു തൈവള്ളിത്തുഞ്ചത്തിരുന്നാടിക്കൊണ്ടാററക്കിളികൾ.
നാണംകുണുങ്ങുന്നൊരോണപ്പൂക്കൾ നാലുപാടും തിങ്ങിനില്പൂ.
കാണുന്നിതെങ്ങും വെളിച്ചം ഹാ! പൊന്നോണം വരുന്ന വെളിച്ചം!
കാറൊഴിഞ്ഞീടാത്തതിന്നും കഷ്ടം! നീറുമീയെൻമനംമാത്രം."

(സ്പന്ദിക്കുന്ന അസ്ഥിമാടം)

4 ഓണപ്പൂക്കളിലെ മനുഷ്യൻ എന്ന കൃതിയിൽനിന്നാണ് ചുവടേ ചേർക്കുന്ന വരികൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നത്.

"തുഷ്ടിയാന്നീശ്വരൻ തൻപ്രതിരൂപമായ്
സൃഷ്ടിച്ചതാണുപോൽ മാനുഷനെ
നേരാണതെങ്കിലോ നൂനമാദ്ദൈവത്തിൻ
പേരു കേട്ടാൽ മതി പേടിയാവാൻ.

നിസ്സാരനീനരൻപോലുമിമ്മട്ടൊരു
നിസ്സീമസംഹാരമൂർത്തിയായാൽ
ശപ്തമാം തത്സർഗ്ഗസിദ്ധിക്കു താങ്ങായ
ശക്തിതൻശക്തിയെന്തായിരിക്കും?

പാഷാണമാത്രാത്മസത്വനാം ഭീകര–
പാതകമൂർത്തിയാമിമ്മനുഷ്യൻ
ദൈവപ്രതിരൂപമാണെങ്കിലത്തരം
ദൈവത്തിനെപ്പിന്നെയാക്ക വേണം?''

5 പഴമയാട്ടുള്ള പക:—താഴെ കാണുന്നതു് ചുട്ടെരിക്കൽ എന്ന കൃതിയിലുള്ളതാണു്. സങ്കല്പകാന്തിയിൽ

''മതത്തിൻപേരും പറഞ്ഞയ്യയ്യോ! പടിഞ്ഞാറു
മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനെക്കൊന്നുകൊന്നൊടുക്കുമ്പോഴ്
ഭാരതത്തിലെ നീണ്ട താടിക്കാർ, കാട്ടാളന്മാർ
പോരെങ്കിൽപ്പരിഷ്കാരശൂന്യന്മാർ കറമ്പന്മാർ
നേരിന്റെ നാട്ടും തേടി സ്നേഹത്തിൻ പാട്ടും പാടി–
ച്ചാരുവാമൈകൃത്തിന്റെ പൂന്തോപ്പിലൂഞ്ഞാലാടി.
ഭൂതലമജ്ഞാനാന്ധകാരത്തിൽക്കിടന്നപ്പോൾ
ഗീതയാം വാടാവിളക്കീ നാട്ടിലാളിക്കത്തി''

എന്നെഴുതിയ ചങ്ങമ്പുഴതന്നെയാണു് പില്ക്കാലത്തു് ചുട്ടെരിക്കൽ എന്ന പാട്ടിൽ

''ജടയുടെ സംസ്കാരപ്പനയോലക്കെട്ടൊക്കെ–
പ്പൊടി കെട്ടിപ്പുഴുകുത്തിച്ചിതലു മുററി.
ചികയുന്നോ? ചിരി വരും—ചിലതിനിയുമുണ്ടെന്നോ
ചിതയിലേക്കവയെടുത്തെറിയൂ വേഗം!
അറിയാനിനിയുലകിൽ നമുക്കുള്ളതെന്തെന്നോ
പറയാം ഞാൻ—അരിവാളിൻ തത്വശാസ്ത്രം.
ഇതുവരെയും ഹാ! നമ്മെ വഴി തെററിച്ചുഴൽ മുററി–
ച്ചിവിടംവരെയെത്തിച്ച കാവിവസ്ത്രം
ഇനിയുമിതിൻപുറകേയോ?—തിരിയുവിൻ! തിരിയുവിൻ!
തുനിയല്ലേ നിഴലുകളെപ്പിൻതുടരാൻ.
ഭജനകൾ പാടി നാം ഭസ്മക്കുറി ചൂടി നാം
ഭരദേവതമാരുടെ പടിയും കാത്തു.
വയറെങ്ങനെയിപ്പൊഴും? പവിഴക്കതിരിടമുററം
വയലുകൾ! വയറൊട്ടി വരളുന്നെന്നോ?
വരളും വരളും, നിങ്ങൾക്കിനിയും വരളും, നിങ്ങൾ
വനവീഥിയിലേക്കുള്ളീ വഴിയേ പോയാൽ''

എന്നും എഴുതിയതു്. അപ്പോഴപ്പോൾ വിജൃംഭിക്കുന്ന വികാരങ്ങൾക്കു് അധീനമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു വിഭിന്നരീതിയിലുള്ള ഭാവഗീതങ്ങൾ പൊന്തിവന്നിരുന്നുവെന്നേ ഇതിനർത്ഥമുള്ളു. പല വേഷങ്ങളിലും പരിവേഷങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തെ നാം നിരീക്ഷിക്കുന്നു

ണ്ടെങ്കിലും ഭാരതീയരുടെ പുനർജ്ജന്മസിദ്ധാന്തത്തിലും മററും അദ്ദേഹത്തിനു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു തെളിയിക്കുന്ന കവിതകളുമുണ്ട്. താഴെച്ചേർക്കുന്ന വരികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓണപ്പൂക്കളിൽപ്പെട്ട വൃത്തം എന്ന കൃതിയിലുള്ളവയാണ്.

6 "ജീവിതവ്യാസം ചുരുങ്ങിച്ചുരുങ്ങിയ–
ക്കേവലത്വത്തിന്റെ കേന്ദ്രത്തിലെത്തുവാൻ
കർമ്മമല്ലാതില്ല മാർഗ്ഗമിന്നാകയാൽ–
ക്കർമ്മത്തെയാദ്യം പവിത്രീകരിക്ക നാം.
മൃണ്മയമാകുമിക്കോവിലിൽബ്ഭക്തിയാ–
ന്നുണ്മയിൽച്ചിന്മയധ്യാനനിലീനയായ്
ആവസിപ്പൂ ജീവയോഗിനി, വെണ്മല–
രാവട്ടെ കർമ്മങ്ങളർച്ചനയ്ക്കെപ്പൊഴും.
എങ്കിൽ ക്ഷണപ്രഭാചഞ്ചലസ്വപ്നങ്ങൾ
സങ്കടമേകുകില്ലാശ്വസിക്കു സഖി!
ജന്മാന്തരങ്ങളിൽപ്പണ്ടുമിതുവിധം
നമ്മളൊരുമിച്ചിരുന്നൊരാ വേളയിൽ
അന്നു നാം കണ്ടൊരപ്പൊന്നിൻകിനാക്കളെ–
ല്ലിന്നുമണഞ്ഞതെന്നാരറിഞ്ഞു സഖി?
ഇന്നവ മാഞ്ഞു മറഞ്ഞതു കണ്ടിട്ടു
ഖിന്നയാകായ്കവ വന്നിടും പിന്നെയും.
വർത്തമാനം ഭൂതമായ് സ്വയം മാറുന്നു
വർത്തമാനത്തിലണയുന്നു ഭാവിയും.
ഭൂതങ്ങൾ ഭാവിയായ് മാറുന്നിതബ്ഭാവി
ഭൂതമായ്ത്തീരുന്നു വർത്തമാനംവഴി
വൃത്തമാണേവം സമസ്തവും പോയവ–
യെത്തും മറഞ്ഞുപോം നില്പവയൊക്കെയും."

ഇനിയും പലതും ഉദ്ധരിക്കുവാൻ തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആ ഉദ്യമത്തിൽ നിന്നു വിരമിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അനന്യസുലഭമായ സിദ്ധിവിശേഷങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു വരിഷ്ഠകവിതന്നെയായിരുന്നു ചങ്ങമ്പുഴ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരും പെരുമയും മലയാളഭാഷ ഉള്ള കാലത്തോളം നിലനില്ക്കും. ആധുനികകാലത്തെ ഭാഷാകവിതയുടെ നവോത്ഥാനത്തിനു് അദ്ദേഹം നല്കീട്ടുള്ള ഉത്തേജനം അത്യന്തം മഹനീയമാണ്. അത്തരം കവിതയുടെ ഉപജ്ഞാതാവും പ്രവാചകനും മാർഗ്ഗദർശിയുമാണ് അദ്ദേഹം. അദ്ദേഹത്തെ അനുകരിക്കുന്നതിനു് അരയും തലയും മുറുക്കി അരങ്ങത്തു വന്നിട്ടുള്ള യുവാക്കന്മാർക്കു സംഖ്യയില്ല. അവരിൽ രണ്ടോ മൂന്നോ പേർക്കെങ്കിലും കാലാന്തരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തെങ്ങാനും എത്തുവാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ കൈരളി കൃതാർത്ഥയാകും.

അറുപത്തൊന്നാമധ്യായം

ചില വിശിഷ്ടപണ്ഡിതന്മാരും സിദ്ധന്മാരും

കൂടല്ലൂർ കുഞ്ചുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാട് (1005–1060)—

11-ാം ശതകത്തിൽ കൂടല്ലൂരിലെ വിദ്വൽപരമ്പര:—കൂടല്ലൂർ മനക്കലെ അംഗങ്ങൾ വ്യാകരണപാണ്ഡിത്യത്തിനു കേൾവിപ്പെട്ടവരാണെന്നു മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. 11-ാം ശതകത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ ആ മനയ്ക്കൽ വാസുദേവൻനമ്പൂരിപ്പാട് എന്നൊരു മഹാവിദ്വാൻ ജീവിച്ചിരുന്നു. പരദേശങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം വാസുദേവശാസ്ത്രി എന്ന പേരിലാണ് അറിയപ്പെട്ടിരുന്നതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്റെ മകനും വൈയാകരണനുമായിരുന്ന കുഞ്ചുനമ്പൂരിപ്പാടു ചെറുപ്പത്തിൽ മരിച്ചുപോയി. ആ കുഞ്ചുനമ്പൂരിപ്പാടും വിദ്വാൻ പടുതോൾ നമ്പൂരിപ്പാട്, നമ്മുടെ കുഞ്ചുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാട് മുതൽപേരും വാസുദേവൻനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ ശിഷ്യന്മാരായിരുന്നു. കൊച്ചി ചാലക്കുടി പിലാങ്ങോട്ടു പടുതോൾ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ മരുമകനായ ഈ കുഞ്ചു (ബ്രഹ്മദത്തൻനമ്പൂരിപ്പാട്) ആണ് കുഞ്ചുണ്ണിയുടെ അച്ഛൻ. കുഞ്ചുനമ്പൂരിപ്പാട് രണ്ടന്തർജ്ജനങ്ങളെ പരിഗ്രഹിച്ചു. ആദ്യത്തെ വേളി പാഴൂർ കറുത്തേടത്തു മനയ്ക്കൽനിന്നും രണ്ടാമത്തേതു് പെരുമ്പിള്ളിശ്ശേരി കിരാങ്ങാട്ടു മനയ്ക്കൽനിന്നുമായിരുന്നു. രണ്ടു പത്നിമാരിലും മൂമ്മൂന്നു പുത്രന്മാർ ജനിച്ചു. ദ്വിതീയപത്നിയുടെ പുത്രന്മാരാണ് കുഞ്ഞൻനമ്പൂരിപ്പാടും കുഞ്ഞുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാടും കുഞ്ചുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാടും. കുഞ്ചുണ്ണിയുടെ പിതൃദത്തമായ നാമധേയം നീലകണ്ഠൻ എന്നായിരുന്നു. കുഞ്ഞുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാട് ഒരു മികച്ച മീമാംസകനുംകൂടിയായിരുന്നു. പ്രഥമപത്നിയുടെ ശാഖയിൽപ്പെട്ട കുഞ്ഞിക്കാവുനമ്പൂരിപ്പാടാണ് സുപ്രസിദ്ധനായ ഭാഗവതപൌരാണികൻ. ഭക്തിസാരാമൃതസംഗ്രഹം എന്നൊരു ചെറിയ ഗദ്യഗ്രന്ഥം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വകയായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തിന്റെ സകലരഹസ്യങ്ങളും പ്രമാണപുരസ്സരം ആക്കും മനസ്സിലാകുന്ന ഭാഷയിൽ അതിസ്പഷ്ടമായി പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. ഭക്തിയുടെ സ്വരൂപം, അതിന്റെ വിഭാഗങ്ങൾ, അതിന്റെ ആവശ്യം, ഭക്തികൊണ്ടുമാത്രം സാക്ഷാൽകരിക്കാവുന്ന ഭഗവത്സ്വരൂപത്തിന്റെ ലക്ഷണം, ഭക്തിയുടെ വളർച്ചയിൽ ഭക്തനുണ്ടാകുന്ന അവസ്ഥാവിശേഷം, ഭക്തിയോഗത്തിനു ജ്ഞാനയോഗാദികളിൽനിന്നുള്ള വൈലക്ഷണ്യം ഇങ്ങിനെയുള്ള വിഷയങ്ങളാണ് അതിൽ അദ്ദേഹം സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ കാവുനമ്പൂരിയോടാണ് ചേന്നമംഗലത്തു് അയ്യാശാസ്ത്രികളും മററും കുറേക്കാലം വ്യാകരണം അഭ്യസിച്ചതു്. കുഞ്ചുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ കാലം കഴിഞ്ഞതിനു

മേൽ ഉണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാട്ട് എന്നൊരു പണ്ഡിതൻകൂടി കൂടല്ലൂർമനയ്ക്കൽ ജീവിച്ചിരുന്നു. സ്ഥാനസന്ന്യാസം ചെയ്ത കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാനോട്ട് ആ ഉണ്ണിനമ്പൂരി ഒരവസരത്തിൽ "ഇല്ലത്തു വ്യാകരണം പ്രധാനമായി പഠിച്ചുതുടങ്ങിയിട്ടു പതിന്നാലു തലമുറയായി. എന്നോടുകൂടി അതവസാനിക്കാൻ പോകുന്നു എന്നു വിചാരിച്ച് എനിക്കു വലിയ സങ്കടമുണ്ട്" എന്നു തിരുമനസ്സറിയിച്ചതു കൂടെനിന്നു കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന പരീക്ഷിത്തു രാമവർമ്മ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമേനിയിൽനിന്ന് എനിക്ക് അറിവാൻ ഇടവന്നിട്ടുണ്ട്. ഉണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാടുതന്നെയായിരുന്നു കൂടല്ലൂർമനക്കലെ ഒടുവിലത്തെ പണ്ഡിതൻ.

ചരിത്രം:—1005-ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 18-ാംനു- സ്വാതിനക്ഷത്രത്തിലാണ് കുഞ്ഞുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാടു ജനിച്ചതു്. ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ കേട്ടതെല്ലാം കാണാതെ പഠിക്കുവാൻ ഒരു വാസന പ്രത്യേകമുണ്ടായിരുന്നു. മണിക്കുററി വാരിയരായിരുന്നു ആദ്യത്തെ ഗുരു. കൂടല്ലൂർമനക്കലെ കുലഗുരുസ്ഥാനം പരമ്പരയാ ആ കുടുംബത്തേയ്ക്കുണ്ടു്. ഓത്തു ചൊല്ലിച്ചതു് മുത്തച്ഛനാണ്. വാസുദേവശാസ്ത്രിയായിരുന്നു വ്യാകരണാചാര്യൻ എന്നു മുൻപുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. കുഞ്ഞുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാടു വ്യാകരണത്തിനുപുറമേ വേദാന്തത്തിലും പരിനിഷ്ഠിതമായ പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചു. ഉമയാപുരം രാമയ്യാശാസ്ത്രികളാണ് ആ വിഷയത്തിൽ ഗുരു. ജ്യോതിഷത്തിലും ധർമ്മശാസ്ത്രത്തിലുംകൂടി അദ്ദേഹം നൈപുണ്യം നേടി. ഇരുപതാമത്തെ വയസ്സിൽ സിദ്ധാന്തകൗമുദി പഠിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. ആ ശാസ്ത്രത്തിൽ കാരയ്ക്കാട്ടു് അച്ഛൻനമ്പൂരിയും മുല്ലപ്പള്ളി സ്വാമിയാരുമാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രഥമശിഷ്യന്മാർ. 1030-ാമാണ്ടോടുകൂടി തൃശ്ശൂരിൽ താമസം തുടങ്ങി വടക്കേക്കുറുപ്പത്തു കുട്ടിപ്പാറുവമ്മയെ പരിഗ്രഹിച്ചു. അവിടെയും വ്യാകരണംതന്നെയാണ് മുഖ്യമായി പഠിപ്പിച്ചതു്. മഹാമഹോപാധ്യായൻ കിള്ളിമംഗലത്തു നാരായണൻനമ്പൂരിപ്പാട്, വാടാനംകുറിശ്ശി പിച്ചുശാസ്ത്രികൾ, ചേന്നമങ്ങലം അയ്യാശാസ്ത്രികൾ, കൂടല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കാവുനമ്പൂരിപ്പാട്, കാവുനമ്പൂരിപ്പാട്, വാഴപ്പയൊഴിഞ്ഞ കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ മുതലായവർ ആ കാലത്ത് അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ച ശിഷ്യോത്തമന്മാരാണ്. സി. പി. അച്യുതമേനോനും കുറേക്കാലം അദ്ദേഹത്തിൻെറ കീഴിൽ പഠിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കോഴിക്കോട്ടു തളിയിൽ സദസ്സിൽ ശിഷ്യന്മാരെയുംകൊണ്ടു പതിവായി പ്പോകാറുണ്ടായിരുന്നു. മിഥുനമാസത്തിൽ തീപ്പെട്ട വലിയതമ്പുരാൻ അദ്ദേഹത്തിൻെറ വൈദുഷ്യത്തെ അഭിനന്ദിച്ചു മാസന്തോറും ഇരുപത്തിരണ്ടര ഉറുപ്പിക പാരിതോഷികമായി കൊടുത്തു. തിരുവനന്തപുരത്ത് ആയില്യംതിരുനാൾ മഹാരാജാവും ഒരു വീരശൃംഖല സമ്മാനിച്ചു. നമ്പൂരിമാരുടെയിടയിൽ ഇംഗ്ലീഷ്‌വിദ്യാഭ്യാസം പ്രചരിപ്പിക്കാൻ തൃശ്ശൂരിൽവച്ച് അവരുടെ ഒരു യോഗം സംഘടിപ്പിച്ചു. സ്വസമുദായത്തിൽ കാലോചിതമായ ഏതു പരിഷ്കാരവും നടപ്പിലാക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹം ആത്മാർത്ഥമായി സഹായിച്ചു. വിഷൂചികാബാധിത

നായ ഒരു ദീനക്കാരനെ പരിചര്യചെയ്യുകനിമിത്തം ആ രോഗം തനിക്കും ബാധിക്കുകയും അതു മൂർച്ഛിച്ച് 1060-ാമാണ്ട് ഇടവമാസം ഉത്രാടംനാറം പരഗതിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. കുഞ്ചുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ യശസ്സ് ഇക്കാലത്തും നിലനില്ക്കുന്നതു വ്യാകരണത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന അധീതിബോധാചരണപ്രചാരണങ്ങളുടെ ഫലവത്തായ സ്വപരിശ്രമംനിമിത്തമാണ്.

൬൧. ഗണപതിശാസ്ത്രി (1036-1101)—ചരിത്രം:— ഗണപതിശാസ്ത്രി തിരുനെൽവേലിജില്ലയിൽ തരുവൈഗ്രാമത്തിൽ രാമസുബ്രഹ്മണ്യരുടേയും സീതാംബയുടേയും പുത്രനായി 1036-ാമാണ്ടു തുലാമാസം 11-ാംനു- ജനിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബം വളരെ ദരിദ്രമായിരുന്നു. നീലകണ്ഠശാസ്ത്രി എന്നൊരു പണ്ഡിതന്റെ അടുക്കൽ നിഷ്കർഷിച്ചു സംസ്കൃതം അഭ്യസിച്ചതിനുമേൽ വദാന്യന്മാരും വൈദുഷ്യനിധികളുമായ വഞ്ചിമഹാരാജാക്കന്മാരുടെ വാസസ്ഥാനമായ തിരുവനന്തപുരത്തു സ്വഗൃഹത്തിൽനിന്നു കാൽനടയായി നടന്നെത്തി. ചാലഗ്രാമത്തിൽ താമസിച്ചു കടയം സുബ്രഹ്മണ്യദീക്ഷിതരെന്ന മഹാവൈയാകരണന്റെ കീഴിൽ വ്യാകരണവും അലങ്കാരവും പഠിച്ചു. വളരെ വേഗത്തിൽ ഒരു ഗണനീയനായ പണ്ഡിതനായി വികസിച്ചു. 1054-ാമാണ്ടു മീനമാസം 1-ാംനു- തിരുവിതാംകൂർ ഹൈക്കോടതിയിൽ ഒരു ഗുമസ്തനായി സർവീസിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവിടെനിന്നു സംസ്കൃതമഹാപാഠശാലയിൽ ആദ്യം ഒരു ഉപാധ്യായനായും പിന്നീടു ഹെഡ്മാസ്റ്റരായും തദനന്തരം പ്രിൻസിപ്പാലായും ഉയന്നു. കേരളവമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ആശ്രിതനും അന്തേവാസിയുമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബഹുമുഖമായ പാണ്ഡിത്യത്തെയും വികസ്വരമായ പ്രതിഭാപാരമ്യത്തേയും പററി അക്കാലത്തെ സംസ്കൃതവിദ്വാന്മാക്കെല്ലാം വലിയ മതിപ്പായിരുന്നു. വിശാഖംതിരുനാറംമഹാരാജാവു് ഒരു മോതിരം സമ്മാനിച്ചു; 1084-ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 19-ാംനു- പ്രാച്യഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനു പ്രത്യേകമായി ഒരു വകുപ്പു ഗവമ്മെൻറ് സംവിധാനം ചെയ്തപ്പോറം ആ വകുപ്പിലെ ആദ്യത്തെ ക്യൂറേറ്ററായി നിയമിതനായതു, നമ്മുടെ ശാസ്ത്രിയായിരുന്നു. ആ നിലയിൽ പതിനെട്ടു കൊല്ലം ലോകസേവനം ചെയ്തു ദിഗന്തങ്ങളിൽ തന്റെയും വഞ്ചിനാട്ടിന്റെയും കീത്തി പ്രചരിപ്പിച്ചു. ലണ്ടനിലെ റോയൽ ഏഷ്യാററിക് സൊസൈററിയിലെ ഓണററിമെംബർസ്ഥാനവും, ജമ്മനിയിലെ ട്യൂബിൻജൻസവ്വകലാശാലയിൽനിന്നു പി. എച്ച്. ഡി. ബിരുദവും, ഭാരതചക്രവത്തിയിൽനിന്നു മഹാമഹോപാധ്യായപദവിയും, വെയിത്സ്രാജകുമാരൻ ഭാരതം സന്ദശിച്ചപ്പോറം ഒരു കീത്തിമുദ്രയും അദ്ദേഹത്തിനു ലബ്ധമായി. 1101-ാമാണ്ടു തുലാമാസം 10-ാംനു- ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നു വിരമിക്കുകയും ആ കൊല്ലത്തിൽത്തന്നെ മീനം 21-ാംനു- പരമപദത്തെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

കൃതികാം:—ഗണപതിശാസ്ത്രി ഒരു വൈയാകരണനായിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. അലങ്കാരത്തിലും സാഹിത്യത്തിലും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന അവഗാഹം അനന്യസാമാന്യമായിരുന്നു. വിശ്രമം എന്നൊന്നു് അദ്ദേഹം അറിഞ്ഞിരുന്നതേയില്ല. 1 മാധവീവസന്തീയം നാടകം, 2 സേതുയാത്രാവർണ്ണനം, 3 തുലാപുരുഷദാനകാവ്യം, 4 അർത്ഥചിന്താമണിമാല, 5 ചക്രവർത്തിനീഗുണമണിമാല, 6 ഭാരതാനുവർണ്ണനം ഗദ്യം, 7 വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ശാകുന്തളപാരമൃത്തിനു വ്യാഖ്യനം ഇവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇവകൂടാതെ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ വിശാഖവിജയത്തിനും, ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ ആംഗലസാമ്രാജ്യത്തിനും ലഘുടിപ്പണികളും അദ്ദേഹം എഴുതീട്ടുണ്ടു്.

പ്രാച്യഗ്രന്ഥപ്രകാശനം:—എന്നാൽ ഗണപതിശാസ്ത്രിയുടെ യശസ്സ്, ക്യൂറേറ്റർ എന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചാണു് സർവ്വോപരി നിലകൊള്ളുന്നതു്. ഒട്ടു വളരെ ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹം പ്രകാശിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. 1 മഹിമഭട്ടന്റെ വ്യക്തിവിവേകം, 2 കാമന്ദകന്റെ നീതിസാരം, 3 കേശവസ്വാമിയുടെ നാനാർത്ഥാർണ്ണവസംക്ഷേപം, 4 വന്ദ്യഘടീയ സർവ്വാനന്ദന്റെ ടീകാസർവ്വസ്വത്തോടുകൂടിയ നാമലിംഗാനുശാസനം, 5 മഹേന്ദ്രവിക്രമവർമ്മാവിന്റെ മത്തവിലാസപ്രഹസനം, 6 കൃഷ്ണാനന്ദ സരസ്വതിയുടെ സിദ്ധാഞ്ജനം, 7 ഈശാനശിവഗുരുദേവന്റെ പദ്ധതി, 8 കൗടില്യന്റെ അർത്ഥശാസ്ത്രം, 9 ആര്യമഞ്ജുശ്രീമൂലകല്പം, 10 വിശ്വരൂപന്റെ ബാലക്രീഡയോടുകൂടിയ യാജ്ഞവല്ക്യസ്മൃതി എന്നീ അപൂർവ്വ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അവയിൽ ചിലതുമാത്രമാണു്. ഭാസന്റേതെന്നു് അദ്ദേഹവും മററു ചില പണ്ഡിതപ്രവേകന്മാരും സ്ഥാപിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന പതിമ്മൂന്നു രൂപകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകനിമിത്തമാണു് അദ്ദേഹത്തെ സകലരാജ്യങ്ങളിലെ സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാരും ഒന്നുപോലെ സർവ്വോപരി ബഹുമാനിച്ചതു്. ആ രൂപകങ്ങൾക്കും അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിനും അദ്ദേഹം വളരെ മേലേക്കിടയിലുള്ള വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അർത്ഥശാസ്ത്രവ്യാഖ്യയ്ക്കു് അദ്ദേഹത്തിനു് അവലംബമായിത്തീർന്നതു് ഒരു മഹത്തും പ്രാക്തനവുമായ ഭാഷാവ്യാഖ്യാനമാണെന്നുള്ള വസ്തുത അവിസ്മരണീയമാണു്. പദ്യത്തെക്കാൾ ഗദ്യമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിനു് അധികം സ്വാധീനം. ആ കൃതഹസ്തത ഭാരതാനുവർണ്ണനം എന്ന ലഘുഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നുമാത്രമല്ല, പ്രതിമാനാടകത്തിനു് അദ്ദേഹം എഴുതീട്ടുള്ളതും സ്വപ്നവാസവദത്താദിഗ്രന്ഥങ്ങളൊന്നും ഭാസന്റേതല്ലെന്നു വാദിക്കുന്ന പണ്ഡിതന്മാരെ ഇരുത്തിച്ചിന്തിപ്പിക്കുന്നതുമായ ഉപോൽഘാതത്തിൽ നിന്നും കാണാവുന്നതാണു്. വളരെ താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങൾ കേരളത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്നു് അദ്ദേഹം വരുത്തി സംഭരിച്ചു. ഏതു പ്രകാരത്തിൽ നോക്കിയാലും അദ്ദേഹം ക്യൂറേറ്ററായിരുന്ന കാലത്തു

ചെയ്തിട്ടുള്ള സംസ്കൃതസേവനം ആക്കം പുളകോൽഗമകാരിയായി, അന്യാദൃശമായ തേജസ്സോടുകൂടി എവിടെയും എല്ലാക്കാലത്തും പരിലസിക്കും. അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു വിദ്യാവല്ലഭനെ ആ സേവനത്തിനു കിട്ടിയതു തിരുവിതാംകൂറിൻെറ ഭാഗ്യാതിരേകംകൊണ്ടുതന്നെയാണ്.

കിള്ളിമംഗലത്തു നാരായണൻനമ്പൂരി (1030–1109)—ചരിത്രം:—ഗണപതിശാസ്ത്രികൾപുറമേ രണ്ടു കേരളീയർക്കുകൂടി ബ്രിട്ടീഷ്ഗവൺമെൻറു മഹാമഹോപാധ്യായബിരുദം സമ്മാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവരിൽ ഒരാാം കിള്ളിമംഗലത്തു നാരായണൻനമ്പൂരിപ്പാടും മററയാാം കൊടുങ്ങല്ലൂർ വലിയഗോദവർമ്മത്തമ്പുരാനുമാകുന്നു. രണ്ടുപേരും കൊച്ചിക്കാരായിരുന്നു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. കൊച്ചിശ്ശീമ തലപ്പിള്ളി താലൂക്കിൽ മംഗലത്തു നടുവത്തുപാഞ്ഞാാം എന്നൊരു ദേശമുണ്ട്. അവിടെ നടുവത്തുമനയ്ക്കൽ നാരായണൻനമ്പൂരിപ്പാട് 1030–ാമാണ്ടു മീനമാസത്തിൽ ജനിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ അച്ഛന് അന്നു 47 വയസ്സു പ്രായമായിരുന്നു. തൃശ്ശിവപേരൂർ ജഡ്ജിയായിരുന്ന സുപ്രസിദ്ധനായ വ്യാകരണാചാര്യരോടാണ് അച്ഛൻ ശബ്ദേന്ദുശേഖരം പാഠിച്ചതു്. ആ മഹാവൈയാകരണൻെറ ആദ്യത്തെ ശിഷ്യന്മാരിൽ ഒരാളായിരുന്നു അദ്ദേഹം. എറണാകുളം കാളേജിൽ മലയാളം പണ്ഡിതനായിരുന്ന കുഞ്ഞൻവാരിയരുടെ അമ്മാവൻ ശങ്കുവാരിയരായിരുന്നു നാരായണൻ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ ആദ്യത്തെ ഗുരു. ഓത്തു ചൊല്ലിച്ചതു് തെക്കേമഠത്തിലേക്കു സന്യസിച്ച വെള്ളലത്തൂർനമ്പൂരിയാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ ഉപരിപഠനത്തിനായി നമ്മുടെ കഥാനായകൻ കൂടല്ലൂർമനയ്ക്കൽ ചെന്നുകൂടി. അവിടെ വാസുദേവശാസ്ത്രിയോടു നൈഷധം ഒരു സർഗ്ഗം പാഠിച്ചു. സിദ്ധാന്തകൗമുദി, മനോരമ, പരിഭാഷേന്ദുശേഖരം ആദ്യഭാഗം എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങാം കുഞ്ചുനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേയും മററും സന്നിധിയിൽനിന്നഭ്യസിച്ചു. പിന്നീടു തൃശ്ശൂരേയ്ക്കു താമസം മാററി കുഞ്ചുണ്ണി നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ അടുക്കൽ കുറേക്കാലം തർക്കം പഠിച്ചുവെങ്കിലും അതു വ്യാകരണാഭ്യസനത്തിനു പ്രതിബന്ധമാകുമെന്നു കരുതി തുടൎന്നുകൊണ്ടുപോയില്ല. പരിഭാഷേന്ദുശേഖരം മുഴുമിപ്പിച്ചു ശബ്ദേന്ദുശേഖരവും പഠിച്ചു. ആയിടയ്ക്കുതന്നെ ശാങ്കരീയഭാഷ്യവും വായിച്ചു വേദാന്തത്തിലും നിഷ്ണാതനായി. പിന്നീടു മഹാഭാഷ്യം മുഴുവൻ വശമാക്കി. മഹാഭാഷ്യം പഠിച്ചുതീൎന്നപ്പോാം അദ്ദേഹത്തെ കുന്നംകുളത്തിനു മൂന്നു മൈൽ വടക്കുകിഴക്കു സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ചൊവ്വന്നൂർ സഭാമഠത്തിലെ വ്യാകരണഭട്ടതിരിയായി നിയമിച്ചു. അവിടെ ആറു ശാസ്ത്രങ്ങളും പഠിപ്പിക്കുവാൻ ആറു പണ്ഡിതപ്രവേകന്മാരെ നിയമിച്ചിരുന്നു. ഒന്നിലധികം തവണ തിരുവനന്തപുരത്തു പോവുകയും വിശാഖംതിരുനാാം മഹാരാജാവിൻെറയും അവിടുത്തെ സദസ്യകേസരികളുടേയും മുക്തകണ്ഠമായ അഭിനന്ദനത്തിനു പാത്രീഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. തൃപ്പൂണിത്തുറ വിദ്വത്സദസ്സിൽ ആദ്യമായി പ്രവേശിച്ചതു് 1063–ലാണ്. ആ സദ

സ്സിൽ പ്രഥമസമ്മാനം വളരെക്കൊല്ലം അദ്ദേഹം വാങ്ങിച്ചു. 1109 മകരമാസം 6-ാംനു-യാണു് യശശ്ശരീരനായതു്. അദ്ദേഹം സ്വജാതിയിൽ വിവാഹം ചെയ്തിരുന്നില്ല. രണ്ടു നായർസ്ത്രീകളെ പരിഗ്രഹിച്ചു. അവരിൽ ഒന്നു വടക്കാഞ്ചേരിക്കടുത്തു പുത്തൻകളത്തിലെ കുട്ടിപ്പാറവമ്മയും മറേറതു കിള്ളിമംഗലത്തു് ഊരമ്പത്തെ കൊച്ചുകുട്ടിയമ്മയുമാണു്. നടുവത്തുമനയ്ക്കു ചൊവ്വന്നൂരിനടുത്തു് അകത്തിയൂർ എന്നൊരില്ലവും സ്വത്തുമുണ്ടു്. വ്യാകരണത്തിൽ അർത്ഥവാദസൂത്രശതകോടി എന്നൊരു മഹാഗ്രന്ഥം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതിനുപുറമേ, നാമി (6-4-3) സാമ ആകം (7-1-3) എന്നീ രണ്ടു പാണിനിസൂത്രങ്ങളെ സമഗ്രമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും സ്വപ്നചരിതം എന്നൊരു കാവ്യം രചിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ വലിയ ഗോദവർമ്മത്തമ്പുരാൻ (1034-1109)—ചരിത്രം:—ഗോദവർമ്മത്തമ്പുരാൻ 1034-ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 14-ാംനു- എളകുറിശ്ശി നാരായണൻനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേയും കുഞ്ഞിക്കുട്ടിത്തമ്പുരാട്ടിയുടേയും പുത്രനായി ജനിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു വിശിഷ്ടന്മാരായ പല ഗുരുക്കന്മാരും ഉണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ഗോദവർമ്മത്തമ്പുരാനും (1005-1049) കുഞ്ഞുണ്ണിത്തമ്പുരാനും (1028-1090) കുംഭകോണം കൃഷ്ണശാസ്ത്രികളും, കൊച്ചി വാഴ്ചയൊഴിഞ്ഞ വലിയ തമ്പുരാന്റെ അനുജൻ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാനും, മഹാമഹോപാധ്യായൻ കുംഭകോണം ശാകോപാചാര്യരും പ്രധാനന്മാരാണു്. മഹാകവി കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ ഗോദവർമ്മത്തമ്പുരാന്റെ ശിഷ്യനും കഥാപുരുഷന്റെ സഹപാഠിയുമായിരുന്നു. മനോരമയും ശേഖരവും പഠിപ്പിച്ചതു കുഞ്ഞുണ്ണിത്തമ്പുരാനായിരുന്നു. ശാകോപാചാര്യരാണു് അദ്ദേഹത്തിനു തർക്കശാസ്ത്രത്തിൽ പാരങ്ഗതത്വം വരുത്തിയതു്. തത്സംബന്ധമായി കൊച്ചി ഇളയതമ്പുരാന്റെ പേരും സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ബ്രഹ്മാനന്ദീയം, സിദ്ധാന്തബിന്ദു എന്നീ വേദാന്തഗ്രന്ഥങ്ങളും കഥാപുരുഷൻ നിഷ്കർഷിച്ചു വശമാക്കി. ഇങ്ങനെ മൂന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പരിനിഷ്ഠിതമായ പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും തർക്കമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖ്യശാസ്ത്രം. വിദ്വാന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ ഭട്ടൻ എന്ന ബിരുദം നല്കി ബഹുമാനിച്ചു. ഭട്ടൻ എന്നു് ഒരാളെ വ്യപദേശിക്കണമെങ്കിൽ ഗഹനങ്ങളായ ശാസ്ത്രങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അത്തരത്തിലുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സ്വയം രചിക്കുകയോ ചെയ്തിരിക്കണം. മഹാതാർക്കികനായ മാന്തിട്ട കുഞ്ചുനമ്പൂരി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാനശിഷ്യനാണു്. വടശ്ശേരി കുഞ്ഞിക്കാവമ്മയുടെ പുത്രി ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മയെ വിവാഹംചെയ്തു. 1108 ധനുമാസം 25-ാംനു-മുതൽ വലിയതമ്പുരാനായിരുന്നു. ഭട്ടൻതമ്പുരാൻ പ്രകൃത്യാ ദുർബ്ബലനും വാതരോഗിയുമായിരുന്നു. എങ്കിലും തൃപ്പൂണിത്തുറ വിദ്വത്സദസ്സിൽ സന്നിഹിതനാകാറുണ്ടായിരുന്നു. 1109-ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 16-ാംനു- ആയില്യംനാളിൽ പ്രപഞ്ചയവനികയ്ക്കുള്ളിൽ തിരോധാനംചെയ്തു.

കൃതികൾ:—ഭട്ടന്റെ വാങ്മയങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടവയാണ് ചുവടേ കാറിയ്ക്കുന്ന കൃതികൾ. 1 പ്രാമാണ്യവാദവ്യാഖ്യാനം (തൃതീയവ്യുൽപത്തിവരെ), 2 ദ്വൈതകമീമാംസ, 3 സ്മാർത്തപ്രായശ്ചിത്തവ്യാഖ്യാനം, 4 ഉപകാരപ്രവേശികാവ്യാഖ്യാനം, 5 ഭാഗവതപ്രഥമശ്ലോകവ്യാഖ്യാനം, 6 ന്യായരത്നാവലീവ്യാഖ്യാനം, 7 ശക്തിതത്വപ്രകാശിക, 8 വ്യുൽപത്തിവാദകാരിക. ഇവയെല്ലാം പ്രമാണഗ്രന്ഥങ്ങളാണ്. നമ്മുടെ മഹാമഹോപാധ്യായന്മാരെല്ലാം ആ സ്ഥാനത്തിനു സർവ്വഥാ അർഹന്മാരായിരുന്നുവെന്ന് ഇത്രമാത്രമുള്ള പ്രസ്താവനയിൽനിന്നു വ്യക്തമാകുന്നതാണല്ലോ.

കൊച്ചി രാമവർമ്മമഹാരാജാവ് (1028-1107)—

ജനനം:—രാജർഷിയെന്നും വാഴ്ചയൊഴിഞ്ഞ വലിയതമ്പുരാനെന്നുമുള്ള വിശേഷണങ്ങളാൽ പ്രശസ്തനായ കൊച്ചി രാമവർമ്മമഹാരാജാവ് 1028-ാമാണ്ടു ധനുമാസം 14-ാംനു- ജനിച്ചു. 971-ൽ ജനിച്ച് 1036-ൽ തീപ്പെട്ട വലിയമ്മത്തമ്പുരാന്റെ തൃതീയപുത്രിയായിരുന്നു അവിടത്തെ മാതാവായ അംബത്തമ്പുരാട്ടി. ആ മഹതിയെ കുഞ്ഞിക്കിടാവ് എന്നാണ് വിളിച്ചുവന്നിരുന്നതു്. അവിടുന്ന് 1008-ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസത്തിൽ ജനിച്ചു. 13-ാമത്തെ വയസ്സിൽ കൂടലാററുപുറത്തു ഭാസ്കരൻ അനുജൻ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ ധർമ്മപത്നിയായി. രാമവർമ്മമഹാരാജാവിനു നാലു സഹോദരന്മാരും മൂന്നു സഹോദരിമാരും ഉണ്ടായിരുന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസം:—കഥാപുരുഷൻ ബാല്യത്തിൽ തത്സഹജങ്ങളായ ലീലാവിനോദങ്ങളിൽ വ്യാപൃതനായിരുന്നതല്ലാതെ വിദ്യാസമ്പാദനത്തിൽ വിശേഷവിധിയായി ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നില്ല. ആമു (രാമുപട്ടർ) എന്നൊരു വിശ്വസ്തനും സ്വാമിഭക്തനുമായ പരിചാരകനെ വാത്സല്യവതിയായ മാതാവ് അവിടത്തെ മേൽനോട്ടത്തിനായി പ്രത്യേകം നിയമിച്ചിരുന്നു. മൂഴിക്കുളത്തു കുഞ്ഞുണ്ണിനമ്പിയാരായിരുന്നു ഒന്നാമത്തെ സംസ്കൃതഭാഷാധ്യാപകൻ. 1037-ൽ റോബർട്ട്വൈററ്, നാരായണയ്യർ എന്നീ ഉപാധ്യായന്മാരുടെ കീഴിൽ ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ചുതുടങ്ങി. അനന്തരം സുപ്രസിദ്ധനായ പാലപ്പുറത്തു ഗോവിന്ദൻനമ്പിയാരെ വരുത്തി തൃപ്പൂണിത്തുറെ താമസിപ്പിച്ചു സംസ്കൃതത്തിൽ ഉപരിഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടഭ്യസിപ്പിക്കുവാൻ അന്നത്തെ വലിയതമ്പുരാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഗോവിന്ദൻനമ്പിയാർ കൈക്കുളങ്ങര രാമവാരിയരുടേയും ഗുരുനാഥനായിരുന്നു എന്ന് അനുവാചകന്മാർ സ്മരിക്കുമല്ലോ. അന്നു് അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ സമഞ്ജസമായും സരഹസ്യമായും ധന്യാലോകത്തിനു് അർത്ഥവിവരണം ചെയ്യുന്ന പണ്ഡിതന്മാർ കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം അധ്യാപകനായതോടുകൂടി മഹാരാജാവിന്റെ പഠനരീതിക്കു് ഒരു മാററം വന്നു. കാലത്തു് ഏഴു മണിമുതൽ ഒൻപതു മണിവരെ നമ്പിയാർ പഠിപ്പിക്കും. താൻ ഉണ്ണാൻ പോകുന്ന

അവസരങ്ങളിൽ പാഠം ചൊല്ലുന്നതു കേശക്കുവാൻ മകനെ കൂടെയിരുത്തും. പത്തു മണി പന്ത്രണ്ടു മണിവരെ പഴയ പാഠങ്ങൾ ഉരുവിടണം. മൂന്നു മണിമുതൽ അഞ്ചു മണിവരെ പിന്നെയും പഠിപ്പിക്കും. ആ ഗുരുനാഥൻ ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വസൂരിദീനത്താൽ നിര്യാതനാകകനിമിത്തം ആ പരിപാടി വിച്ഛിന്നമായി. തൃപ്പൂണിത്തുറെ തീപ്പെട്ട വീരഇളയതമ്പുരാനും പാറമേക്കാവു രാമൻനമ്പിയാരുമായിരുന്നു പിന്നത്തെ അധ്യാപകന്മാർ. അവർ മൂന്നുനാലു കൊല്ലം പഠിപ്പിച്ചതോടുകൂടി അവിടത്തേക്കു വ്യുൽപത്തി ഉറച്ചു. പിന്നീടു ശാസ്ത്രപഠനമായി. അക്കാലത്തു ശേഷാചാര്യരെന്നും രങ്ഗപ്പാചാര്യരെന്നും രണ്ടു പണ്ഡിതപഞ്ചാനനന്മാർ കൊച്ചിയിലുണ്ടായിരുന്നു. മഹാരാജാവു ശേഷാചാര്യരോടു തക്കവും വ്യാകരണവും വായിച്ചു. അവിടുത്തെ സഹചാരിയായ കൊച്ചുണ്ണിത്തിരുമുൽപ്പാടു് എന്നൊരാൾ രങ്ഗപ്പാചാര്യരോടു തക്കം പഠിച്ചു് അലസനായ അവിടത്തെ പരാജിതനാക്കുമെന്നുള്ള ഘട്ടം സമീപിച്ചപ്പോൾ അവിടുത്തേക്കും ആത്മാവിൽ നിലീനമായ ഉത്സാഹശക്തി അത്ഭുതാവഹമായ വിധത്തിൽ ഉൽബുദ്ധമായി. ശേഷാചാര്യർ മൂന്നു കൊല്ലത്തോളം പഠിപ്പിച്ചു. ആ ഗുരുശ്രേഷ്ഠന്റെ സ്മാരകമായി സ്വന്തം ചിലവിൽ 'ശ്രീശേഷാചാര്യപാഠശാല' എന്നൊരു സംസ്കൃതവിദ്യാലയം 1060–ാമാണ്ടു കർക്കടകമാസത്തിൽ തൃപ്പൂണിത്തുറെ സ്ഥാപിച്ചു. അതാണു് ഇന്നത്തെ സംസ്കൃതകാളേജായി വികസിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ആ വിദ്യാലയത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിനു 'ബാലബോധനം' എന്നൊരു ലഘുവ്യാകരണഗ്രന്ഥം നിർമ്മിച്ചു. അനന്തരകാലങ്ങളിൽ വേദാന്തത്തിലും നിപുണമായി പരിശ്രമിച്ചു. അങ്ങനെ ഇളയതമ്പുരാനാകുന്നതിനുമുൻപുതന്നെ മൂന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിഷ്ണാതനായി. സി. പി. അച്യുതമേനോനിൽനിന്നു് ഇംഗ്ലീഷിൽ തനിക്കുള്ള ജ്ഞാനത്തിനു പരിപൂർണ്ണതയും വരുത്തി. 1063–ാമാണ്ടു മിഥുനമാസത്തിലാണു് അവിടുന്നു് ഇളയതമ്പുരാനായതു്.

വിവാഹം:—മഹാരാജാവു് 1055–ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസത്തിൽ എടക്കുന്നി ഇട്ടിയുഴുത്തിരവാരിയരുടേയും കോരകത്തു കുഞ്ഞിക്കാളിയമ്മയുടേയും പുത്രിയായ പാറുക്കുട്ടിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. ആ സാധ്വി 1056 തുലാത്തിൽ പരേതയായി. പിന്നീടു പന്ത്രണ്ടു വഷത്തോളം വിധുരനായി കഴിച്ചുകൂട്ടിയതിനുമേൽ 1068–ാമാണ്ടു തുലാമാസത്തിൽ തൃശ്ശൂർ ഇട്ട്യാണത്തു പാറുക്കുട്ടിയമ്മയെ പത്നിയായി സ്വീകരിച്ചു.

രാജ്യഭാരം:—ഇന്നത്തെ കൊച്ചിയുടെ പിതാവു് എന്ന ബഹുമതിയാണു് അവിടുന്നു സമാജ്ജിച്ചതു്. അതിനെപ്പററി സാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ അധികമൊന്നും പ്രസ്താവിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെങ്കിലും തീരെ വിസ്മരിക്കുന്നതു് അനുചിതമായിരിക്കും. 1071–ാമാണ്ടു ചിങ്ങം 27–ാംനു- അന്നു നാടുവാണിരുന്ന മഹാരാജാവു തീപ്പെട്ടു. കഥാപുരുഷൻ സിംഹാസനാരൂഢനുമായി. അന്നു് അവിടത്തേക്കു് 42 വയസ്സു

പ്രായമായിരുന്നു. ഇളയതമ്പുരാനായിരുന്നപ്പോഠംത്തന്നെ വലിയതമ്പുരാൻെറ സഹചാരിയും ഉപദേഷ്ടാവുമായി രാജ്യഭരണം സംബന്ധിച്ചുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ അസാധാരണമായ നൈപുണ്യം സമ്പാദിച്ചിരുന്നു. പല പരിഷ്കാരങ്ങഠം അവിടുത്തെ വാഴ്ചക്കാലത്തു് ഏപ്പെടുത്തപ്പെട്ടു. രാജ്യത്തിൻെറ ആയവ്യയസ്ഥിതി ക്രമീകരിച്ചു. സവ്വേയും സെററിൽമെൻറും നടത്തി. വനസംരക്ഷണത്തിനു് ആശാസ്യമായ ഒരു പദ്ധതി രൂപവൽകരിച്ചു. ട്രാംവേ ഉൽഘാടനം ചെയ്തു. പ്രധാനപട്ടണങ്ങളിൽ രോഗികളെ കിടത്തി ചികിത്സിക്കുന്നതിനുള്ള ആശുപത്രികഠം സ്ഥാപിച്ചു. എക്സൈസ് തുടങ്ങിയ പല ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറുകളും കാര്യക്ഷമമായി പരിഷ്കരിച്ചു. മാജിസ്ട്രിസിയും റവന്യൂവും വകുപ്പുകഠം വേർതിരിച്ചു. ആരോഗ്യം, കൃഷി എന്നീ വകുപ്പുകഠം ഇദംപ്രഥമമായി സംഘടിപ്പിച്ചു. എറണാകുളം, മട്ടാഞ്ചേരി, തൃശ്ശൂർ എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ നഗരസഭകഠം ഏപ്പെടുത്തി പഞ്ചായത്തുഭരണം ആരംഭിച്ചു. കോവിലകംചിലവു ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തി. ചെറുവണ്ണൂർ എറണാകുളം തീവണ്ടിപ്പാത നടപ്പിലാക്കി. വ്യവസായസവേ നിവ്ഹിച്ചു. അധഃസ്ഥിതരെ സക്കാരുദ്യോഗങ്ങളിൽ നിയമിച്ചു. വിദ്യാഭ്യാസം വ്യാപ്തിയിലും പരിണാമത്തിലും അഭൂതപൂവ്വമായി വദ്ധിപ്പിച്ചു. എന്തിനു വിസ്തരിക്കുന്നു? അവിടത്തെ കുശാഗ്രബുദ്ധിയുടേയും രാജ്യതന്ത്രപാരീണതയുടേയും മുദ്ര പതിയാത്ത യാതൊരു ഗവമ്മെൻറ്സ്ഥാപനവും അക്കാലത്തു് ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കൊള്ളയും കോഴയും അസ്തമിച്ചു. അധമ്മം ഒരു ദിക്കിലും തലപൊക്കിയില്ല. തൻെറ രാജ്യമെന്നും പ്രജകളെന്നുമല്ലാതെ അവിടത്തേക്കു വേറേ യാതൊരു ചിന്തയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അരിഷഡ്വഗ്ഗത്തെ ജയിച്ച ഒരു മഹാത്മാവായിരുന്നു ആ തിരുമേനി. അവിടത്തെ രാജ്യഭരണത്തിലുള്ള മതിപ്പുനിമിത്തം ബ്രിട്ടീഷ്ഗവമ്മെൻറ് അവിടത്തേക്കു് ജി. സി. എസ്. ഐ. ജി. സി. ഐ. ഈ. എന്നീ ബിരുദങ്ങഠം പ്രദാനംചെയ്തു. അവിടത്തേക്കുള്ള ആചാരവെടി പതിനേഴിൽനിന്നു പത്തൊൻപതായി ഉയത്തി. ഇൻഡ്യയൊട്ടുക്കു സഞ്ചരിക്കുകയും പല രാജാക്കന്മാരും പണ്ഡിതന്മാരുമായി പരിചയം സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്തു. കൃതജ്ഞരായ പ്രജകഠം അവിടത്തെ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂത്തിമഹോത്സവം യഥോചിതം കൊണ്ടാടി.

സ്ഥാനസന്ന്യാസം:—അത്തരത്തിലുള്ള അധികാരമുമായ അത്യുച്ചസ്ഥാനത്തെ അവിടുന്നു് 1090—ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം 22—ാംനുസ്വയം പരിത്യജിച്ചു. അതു പാടില്ലെന്നു ബ്രിട്ടീഷ്ഗവമ്മെൻറ് ആകുന്നതും ഉപദേശിച്ചുനോക്കി. ഭിന്നജാതിമതസ്ഥരായ സകലപ്രജകളും അവിടത്തെ ആ ഉദ്യമത്തിൽനിന്നു വിരമിപ്പിക്കുവാൻ പല പ്രകാരത്തിൽ പരിശ്രമിച്ചു. അതൊന്നും ഫലിച്ചില്ല. തൻെറ നിശ്ചയം അവിടുന്നു ദൃഢവ്രതനായി നിറവേററുകതന്നെ ചെയ്തു. താൻ രാജ്യഭാരം കയ്യേററ പതിനൊന്നാമത്തെ വഷത്തിൽത്തന്നെ അവിടുത്തേക്കു് അതിൽനിന്നു് ഒഴിയണമെന്നു് ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. അന്നു് അതു സാധി

ച്ചില്ല. "ഗളിതവയസാമിക്ഷ്വാകൂണാമിദം ഹി കലവ്രതം" എന്ന കാളിദാസവചനത്തിൽ അന്തർഭവിച്ചിരിക്കുന്ന തത്വം പ്രവൃത്തിപഥത്തിൽ വരുത്തുവാൻ പിന്നെയും കുറേക്കാലംകൂടി താമസിക്കേണ്ടിവന്നു. സ്ഥാനത്യാഗത്തിനുമേൽ സ്ഥിരവാസം തൃശ്ശൂർ കാനാട്ടുകരകോയിക്കലാക്കി ശാസ്ത്രചിന്തകളിൽ വ്യാപൃതനായി ആയുശ്ശേഷം നയിച്ച് 1107-ാമാണ്ടു മകരമാസം 16-ാംനു- പരമപദത്തിൽ ലയിച്ചു.

മഹാരാജാവും ഭാഷാപോഷണവും:—ഷഷ്ടിപൂർത്തിമഹോത്സവത്തിൽ കഥാപുരുഷൻ സംസ്കൃതഭാഷയുടെ പോഷണത്തിനായി മുപ്പതിനായിരം ഉറുപ്പികയും ഭാഷാപരിഷ്കരണത്തിനായി ഇരുപതിനായിരം ഉറുപ്പികയും തൃക്കൈച്ചെലവായി നല്കി മലയാളത്തിൽ പ്രാചീനങ്ങളും നവീനങ്ങളുമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ആ സംഖ്യയിലെ ആദായംകൊണ്ടു പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനു് ഒരു കമ്മിററിയെ നിയമിച്ചു. ആ കമ്മിററിയുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ അനേകം നല്ല ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 1 സാഹിത്യദർപ്പണത്തിന്റെ പരിഭാഷ, 2 അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഭാഷാഗദ്യവിവർത്തനം (കെ. വി. എം.), 3 ദൂതവാക്യം ഭാഷാഗദ്യം (അതിപ്രാചീനം), 4 ഉത്തരരാമായണം ഭാഷാഗദ്യം (പ്രാചീനം), 5 പ്രാചീനകേരളലിപികൾ (എൽ. എ. രവിവർമ്മ), 6 ഒട്ടദനകം ഭാഷാചമ്പുക്കൾ ഇവ ആ കൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ടവയാണു്. അവിടത്തെ അനുകരിച്ചു മദിരാശിയിൽവച്ചു തീപ്പെട്ട വലിയതമ്പുരാൻ കേളികേട്ട ഭാഷാപണ്ഡിതന്മാരെ കീർത്തിമുദ്ര നല്കി പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചതായി നാം കണ്ടുവല്ലോ. 1121-ൽ തീപ്പെട്ട രവിവർമ്മ വലിയതമ്പുരാനും ചില ഗ്രന്ഥകാരന്മാൎക്കു കീർത്തിമുദ്ര സമ്മാനിക്കുകയും സംസ്കൃതഭാഷയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കായി ഒരു ലക്ഷം ഉറുപ്പിക ദാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. പല താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങൾ അവിടുന്നുതന്നെ സംഭരിച്ചിരുന്നു. 1092-ൽ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അഖിലഭാരതീയായുർവ്വേദസമിതിയിൽ ആധ്യക്ഷ്യം വഹിച്ചുകൊണ്ടു ചെയ്ത ഗംഭീരമായ പ്രസംഗം കേട്ട മഹാപണ്ഡിതനായ ലോകമാന്യതിലകൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതു് "അവിടുന്നു രാജാക്കന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഒരു പണ്ഡിതനാണെന്നു ഞാൻ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. ഇപ്പോളാണു് അവിടുന്നു പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഒരു രാജാവാണെന്നു് അറിയുന്നതു്" എന്നായിരുന്നു. മഹാമഹോപാധ്യായന്മാരായ പണ്ഡിതഗണനാഥസേനനും, ഡോക്ടർ ഗണനാഥസേനനും അവിടത്തെ സംസ്കൃതഭാഷാവൈദുഷ്യത്തെപ്പററി മുക്തകണ്ഠമായി പ്രശംസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. തൃപ്പൂണിത്തുറ വിദ്വത്സദസ്സിൽ ആധ്യക്ഷ്യംവഹിച്ചുവന്നതു തന്റെ വാഴ്ചക്കാലത്തെല്ലാം അവിടുന്നുതന്നെയാണു്. അവിടത്തെ വാഗ്മിത്വവും ഉപപാദനപാടവവും അസാധാരണമായിരുന്നു. തനിക്കു വല്ല സംശയവും നേരിട്ടാൽ വ്യാകരണമാണെങ്കിൽ കിള്ളിമങ്ങലത്തു നമ്പൂരിപ്പാടിനോടും തൎക്കമായാൽ ഭട്ടൻതമ്പുരാനോടും ചോദിച്ചു് അതു തൽക്ഷണം തന്നെ പരിഹരിക്കുന്നതിലും അവിടത്തേക്കു സങ്കോചമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

അവിടുന്നു വേദാന്തത്തിൽ വേദാന്തപരിഭാഷാസങ്ഗ്രഹം എന്ന ശീർഷകത്തിൽ ഒരു വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സരളമായ ശൈലിയിൽ വേദാന്തത്തിൻെറ സാരസംക്ഷേപം അതിൽ പ്രതിപാദിതമായിരിക്കുന്നു. ''വേദാന്തശാസ്ത്രസ്യ പ്രയോജനം പരമപുരുഷാർത്ഥഃ സ ച മോക്ഷഃ യജ്ഞാനം സൽസ്വവൃത്തിതയേഷ്യതേ സൽപുരുഷാർത്ഥഃ മുഖ്യാമുഖ്യ ഭേദേന സ ദ്വിവിധഃ'' എന്നിങ്ങനെയാണു് അതിലെ വാക്യങ്ങളുടെ ഗതി. ആ രാജർഷിയുടെ ഭാഗിനേയനും ജാമാതാവും കേരളത്തിൽ ഇന്നുള്ള ശാസ്ത്രപണ്ഡിതന്മാരിൽ പ്രഥമഗണനനീയനുമായ കൊച്ചി പരീക്ഷിത്തു രാമവർമ്മമഹാരാജാവു് അവിടുത്തെപ്പററി ഇങ്ങനെ ഉപശ്ലോകനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

> ''യേനാമാഥി ധിയാ കുശാഗ്രസമയാ ശാസ്ത്രാംബുരാശിന്നവേ
> യേനാഭോജി ച മധുമേ വസുമതീ യത്നേന സംലാളിതാ
> യേനാത്യാജി വിപശ്ചിതാ വയസി തദ്രാജ്യം തഥാ പശ്ചിമേ
> ദിഷ്ട്യാ രാജതി സോയമച്യുതപദന്യസ്താന്തരാത്മാ നൃപഃ.''

ചേന്നമങ്ഗലം അയ്യാശാസ്ത്രി (1039–1120)—

ജനനം:—അയ്യാശാസ്ത്രി 1039–ാമാണ്ടു ധനുമാസം 30–ാംനു- ചതയം നക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ അച്ഛൻ സുന്ദരശാസ്ത്രി പാലക്കാട്ടു് എണ്ണപ്പാടംഗ്രാമത്തിൽനിന്നു ചേന്നമംഗലത്തു ചെന്നുചേൻു പാലിയത്തെ പണ്ഡിതനും പൌരാണികനുമായി താമസിച്ചു. ആ വഴിക്കാണു് ചേന്നമംഗലം എന്നുകൂടി അയ്യാശാസ്ത്രിയുടെ നാമധേയത്തോടു ചേർത്തുവന്നതു്. സുന്ദരശാസ്ത്രി ഒരു നല്ല വൈയാകരണനും പ്രൌഢമനോരമ, ശബ്ദകൌസ്തുഭം എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിച്ചിരുന്ന പണ്ഡിതനുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ നാലു പുത്രന്മാരിൽ കനിഷ്ഠനാണു് നമ്മുടെ കഥാനായകൻ. 'അയ്യാ' എന്നതു് ഓമനപ്പേരാണു്. പിതൃദത്തമായ നാമധേയം ഹരിഹരപുത്രൻ എന്നായിരുന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസം:—ശാസ്ത്രിയുടെ പ്രഥമഗുരു അച്ഛൻതന്നെയായിരുന്നു. കാവ്യങ്ങൾ പഠിക്കുന്നതോടുകൂടി നിഘണ്ടുക്കളും മുഖസ്ഥമാക്കുവാൻ തുടങ്ങി. കൃഷ്ണവിലാസം രണ്ടു സർഗ്ഗവും, രഘുവംശം മൂന്നു സർഗ്ഗവും, നൈഷധം ഒരു സർഗ്ഗവും ഗുരുമുഖത്തുനിന്നുതന്നെ അഭ്യസിച്ചു. പിന്നീടു സിദ്ധാന്തകൌമുദി പഠിച്ചുതുടങ്ങി. അതിൽ പൂർവ്വാർദ്ധവും ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ ണിജന്തംവരെയുള്ള ഭാഗങ്ങളും അച്ഛൻതന്നെ പഠിപ്പിച്ചു. പിന്നീടു് 1057–ൽ കൂടല്ലൂർ കുഞ്ഞുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ ശിഷ്യനായി ആ ശാസ്ത്രത്തിലെ ഉൽഗ്രന്ഥങ്ങൾ അഭ്യസിച്ചു. അമരകോശത്തിനുപുറമേ വിശ്വപ്രകാശം, മേദിനി, ഹാരാവലി, ത്രികാണ്ഡശേഷം എന്നീ നിഘണ്ടുക്കളും അതോടുകൂടി ഹൃദിസ്ഥമാക്കി. പ്രൌഢമനോരമ പഠിക്കുന്ന കാലത്തു കുഞ്ഞുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാടു പരേതനാകുകയാൽ അതിൻെറ ബാക്കി ഭാഗങ്ങളും, മഹാഭാഷ്യത്തിലെ ചില ആഹ്നികങ്ങളും കൂടല്ലൂർ കാവുനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ അടുക്കൽനിന്നു വശമാക്കി.

കാവുനമ്പൂരിപ്പാട്ട് ഒരു മീമാംസകനുംകൂടിയായിരുന്നതിനാൽ മീമാംസാന്യായമാല, ഭാട്ടദീപികയിലെ ചില ഭാഗങ്ങൾ എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിൽ പാഠിച്ചു. അന്നു കൂടല്ലൂർ താമസിച്ചു ശാസ്ത്രാഭ്യാസം ചെയ്യിച്ചിരുന്ന പഴമാനേരി സുന്ദരശാസ്ത്രിയുടെ ശിഷ്യൻ കൃഷ്ണശാസ്ത്രിയിൽനിന്നു ബ്രഹ്മസൂത്രഭാഷ്യം പരിശീലിച്ചു. 1067–ലാണ് അയ്യാശാസ്ത്രി ആദ്യമായി തൃപ്പൂണിത്തുറ വിദ്വത്സദസ്സിൽ പ്രവേശിച്ചത്. ആ അവസരത്തിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹം ഉത്തമസംഭാവനയ്ക്ക് അർഹനായി. "അയ്യൻ തർക്കത്തിൽ വാദഗ്രന്ഥങ്ങൾകൂടി പഠിക്കണം" എന്ന് അന്ന് ഇളയതമ്പുരാനായിരുന്ന രാജർഷി അനുശാസിക്കുകയാൽ രണ്ടു കൊല്ലം തൃപ്പൂണിത്തുറെ താമസിച്ചു ശാകോപാചാര്യരോടു പഞ്ചലക്ഷണി, ചതുർദ്ദശലക്ഷണി, സിദ്ധാന്തലക്ഷണം, സംശയപക്ഷത, അവയത്തിലെ ആദ്യഭാഗം ഇവ അഭ്യസിച്ചു. ഗദാധരീയത്തിലെ ഉപരി ഗ്രന്ഥങ്ങളായ ഹേത്വാഭാസനിബന്ധങ്ങളും ആ ഗുരുവിൽനിന്നുതന്നെ ഗ്രഹിച്ചു. 35 വയസ്സു കഴിഞ്ഞതിനുമേൽ പറവൂർ ശ്രീരാമഘനപാഠികളോടു വേദം അഭ്യസിച്ചു. അത്തരത്തിൽ വേദജ്ഞനായ ഒരു ചതുശ്ശാസ്ത്രപണ്ഡിതൻ അക്കാലത്തു കേരളത്തിൽ ഇല്ലായിരുന്നു എന്നു തീർച്ചയായി പറയാം.

ചില സംഭവങ്ങൾ:—അയ്യാശാസ്ത്രിക്കു കർമ്മാനുഷ്ഠാനങ്ങളിൽ വളരെ ആസക്തിയും നിഷ്ഠയുമുണ്ടായിരുന്നു. ആചാരലോപം സംഭവിക്കുവാൻ ഇടവരുന്ന വിദേശസഞ്ചാരത്തിൽ അദ്ദേഹം പ്രകൃത്യാ വിമുഖനായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ കാശിക്കു പോയി ഗംഗാസ്നാനം ചെയ്യുകമാത്രമുണ്ടായി. മദിരാശി സർവ്വകലാശാലയിൽ ഒരു പരീക്ഷകസ്ഥാനംപോലും അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചില്ല. ഇതിഹാസപുരാണങ്ങളിലും ധർമ്മശാസ്ത്രത്തിലും ശാസ്ത്രിക്കുള്ള അവഗാഹം അന്യാദൃശമായിരുന്നു. രാമായണം, ഭാഗവതം എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ആമൂലാഗ്രം ഹൃദിസ്ഥമായിരുന്നു. വാഴ്ചയൊഴിഞ്ഞ വലിയതമ്പുരാൻ ധർമ്മശാസ്ത്രസംബന്ധിച്ചുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തെ ഒരു പ്രധാനോപദേഷ്ടാവായി ആദരിച്ചിരുന്നു. കേരളീയരായ സകലവൈദികന്മാർക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാമാണികത സമ്മതമായിരുന്നു. തിരുവിതാംകൂറിൽ ശ്രീമൂലം തിരുനാൾ മഹാരാജാവ് അദ്ദേഹത്തിനു മൂന്നു തവണ പാരിതോഷികങ്ങൾ നല്കീട്ടുണ്ട്. കോഴിക്കോട്ടു താനത്തിനു സാമൂതിരിപ്പാട്ട് കൂടല്ലൂർ നമ്പൂരിപ്പാടോടൊപ്പംതന്നെ സംഭാവന നല്കി. രാജർഷി 1090–ൽ അദ്ദേഹത്തിനു ശാബ്ദികതിലകനെന്നും മാന്തിട്ട നമ്പൂരിക്കു താർക്കികതിലകനെന്നും വലിയ രാമപ്പിഷാരടിക്കു സഹൃദയതിലകനെന്നുമുള്ള ഉചിതങ്ങളായ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ സമ്മാനിച്ചു. പണ്ഡിതരാജൻ എന്ന കീർത്തിമുദ്ര തൃപ്പൂണിത്തുറ വിദ്വത്സദസ്സിൽ ആദ്യമായി ലഭിച്ചത് അദ്ദേഹത്തിനായിരുന്നു. അത് 1101–ലാണ്. ചൊവ്വരെവച്ചു തീപ്പെട്ട വലിയതമ്പുരാൻ അദ്ദേഹത്തെ വീരശൃംഖലാർപ്പണത്താൽ ബഹുമാനിച്ചു. വിദ്യയ്ക്കനുസരിച്ചുള്ള വിനയം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശിഷ്ട

ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. ശാസ്ത്രിയുടെ വിശദതോമുഖമായ ഉപസ്ഥിതി വിസ്മയാവഹമായിരുന്നുവെന്നേ പറയാവൂ. ഒരിക്കൽ പി. എസ്. അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി യക്ഷിണീ എന്ന ശബ്ദം സാധുവാണോ എന്നു ചോദിക്കുകയും അതിനു ആ പാണ്ഡിത്യവൈശ്രവണൻ "യക്ഷഃ പതിത്വേന അസ്യാ അസ്തീതി യക്ഷിണീ ഇതി ഗോവിന്ദരാജീയേ വ്യാഖ്യാതം" എന്നു ക്ലേശംകൂടാതെ ഉത്തരം പറയുകയും ചെയ്തു. മറ്റൊരിക്കൽ 'ശിപ്രാ' എന്നതിനുപകരം 'സിപ്രാ' എന്നല്ലേ ഉച്ചരിക്കേണ്ടതു് എന്ന അദ്ദേഹത്തിൻെറ പൂർവപക്ഷത്തിനു ലഭിച്ച മറുപടി "ശിപ്രാ സിപ്രാ ച കഥ്യേതേ ഇതി ദ്വിരൂപകോശഃ" എന്നായിരുന്നു മറുപടി. 1120–ാമാണ്ടു മകരമാസം 4–ാംനു- അയ്യാശാസ്ത്രിയുടെ ശതാഭിഷേകം ആഘോഷിക്കപ്പെട്ടു. നാല്പതു കൊല്ലത്തോളം ചേന്നമംഗലത്തു താമസിച്ചു പാലിയത്തെ പൌരാണികവൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു. എല്ലാ ചിലവുകളും കഴിച്ചു് ഒരു സംഖ്യ പ്രതിമാസം വേതനമായും വലിയച്ചൻ കൊടുത്തുവന്നു. ആ കുടുംബത്തിലെ ചില അംഗങ്ങളെ സംസ്കൃതവും അഭ്യസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 1107 മുതൽ തൻെറ മക്കളിൽ ഒരാ‍ൾ ഉദ്യോഗസ്ഥനായി പണിചെയ്തിച്ചിട്ടുള്ള വസതിയിലേക്കു താമസം മാററി. ശതാഭിഷേകം നടന്നതു് അവിടെ വച്ചാണു്. ആ മഹോത്സവം കഴിഞ്ഞു് അടുത്ത ചതയത്തിൻനാളിൽ 1120–ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 2–ാംനു- സായുജ്യം പ്രാപിച്ചു. അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി അദ്ദേഹത്തെപ്പററി ശതാഭിഷേകാവസരത്തിൽ താഴെക്കാണുന്ന വിധത്തിൽ പ്രശംസിച്ചിരിക്കുന്നു.

"ശ്രീനാഗേശവചോത്ധരീവിഹരണാനന്ദപ്രമഗ്നാശയോ
ന്യായാംഭോനിധിമന്ദരായിതമഹാമേധാസമുല്ലാസിതഃ
മീമാംസാദ്വിതയാമൃതപ്രവണധീർവേദജ്ഞഭൂദേവരാ–
ഡയ്യാശാസ്ത്രിമഹാശയോ വിജയതാമാചന്ദ്രതാരം സുഖീ."

അയ്യാശാസ്ത്രി കിള്ളിമങ്ഗലത്തു നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ ശതകോടിയ്ക്കു് ഒരു ഉപോൽഘാതം എഴുതീട്ടുള്ളതല്ലാതെ ഗ്രന്ഥങ്ങളൊന്നും രചിച്ചിട്ടില്ല. പ്രാചീനന്മാരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിഷ്കർഷിച്ചു നോക്കി ഗ്രഹിക്കുവാൻ സമയവും ശക്തിയുമില്ലാത്തവർ പുതിയ ഗ്രന്ഥം ഉണ്ടാക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്നും എന്തിനെന്നുമായിരുന്നു ആ പരിണതപ്രജ്ഞൻെറ ആശയഗതി.

കെ. രാമപ്പിഷാരടി (1042–1122)—ജനനം:—കൊച്ചിരാജ്യത്തു് ഇരിങ്ങാലക്കുടെ കൂടൽമാണിക്യംക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു് ഏകദേശം മുക്കാൽമൈൽ അകലെയായി കല്ലങ്കര എന്ന പേരിൽ ഒരു പിഷാരമുണ്ടു്. ആ ഗൃഹത്തിൽ വെള്ളാങ്ങല്ലൂർ വാഴപ്പള്ളിമനയ്ക്കൽ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേയും കുഞ്ചിപ്പിഷാരസ്യാരുടേയും മൂത്ത പുത്രനായി രാമപ്പിഷാരടി 1042–ാമാണ്ടു തുലാമാസത്തിൽ ആയില്യംനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. തൻെറ മരുമകനായ പ്രൊഫസർ കെ. രാമപ്പിഷാരടിയിൽ

നിന്നു തിരിച്ചറിയുന്നതിനുവേണ്ടി കഥാനായകനെ വലിയ രാമപ്പിഷാരടി എന്ന പേരിലാണ് വ്യവഹരിക്കാറുള്ളതു്. പ്രഫസർ പിഷാരടിയും വലിയ പിഷാരടിയുടെ മകൻ കുട്ടമശ്ശേരി നാരായണപ്പിഷാരടിയും സാഹിത്യകാരന്മാരാണ്.

വിദ്യാഭ്യാസം:—അച്ഛനമ്മമാർ ബാല്യത്തിൽ മരിച്ചുപോവുകയാൽ മാതുലനായ അച്യുതപ്പിഷാരടിയാണ് രാമപ്പിഷാരടിയെ പാഠങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചതു്. കൊച്ചി മഹാരാജകുടുംബത്തിലെ ഗുരുസ്ഥാനം കല്ലങ്കരപ്പിഷാരത്തേക്കായിരുന്നതിനാൽ അച്യുതപ്പിഷാരടിയുടെ താമസം അധികവും തൃപ്പൂണിത്തുറെയായിരുന്നു. ഉദ്ദേശം പത്താമത്തെ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി രാമപ്പിഷാരടിയും അവിടെത്തന്നെ താമസമായി. അച്യുതപ്പിഷാരടി പ്രധാനമായി ആശ്രയിച്ചതു മദിരാശിയിൽവച്ചു തീപ്പെട്ട വലിയതമ്പുരാനെയായിരുന്നു. ആ തമ്പുരാന്റെ അടുക്കൽ നമ്മുടെ ബാലൻ മുക്താവലിയും ദിനകരീയവും പഠിച്ചു. പിന്നീടു ന്യായശാസ്ത്രം അഭ്യസിപ്പിച്ചതു രങ്ഗപ്പാചാര്യരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രൻ മാധവാചാര്യരുമാണ്. ഒടുവിൽ ശഠകോപാചാര്യർ ആ ശാസ്ത്രത്തിലെ ഉൽഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചു. ആ വഴിയ്ക്കു പരീക്ഷിത്തുതമ്പുരാന്റെ സതീർത്ഥ്യനാകുവാനുള്ള ഭാഗ്യം പിഷാരടിക്കു സിദ്ധിച്ചു. അവർതമ്മിൽ നാൾക്കുനാൾ വളർന്നുവന്ന സൗഹാർദ്ദം സൗഭ്രാത്രനിർവിശേഷമായി വിജൃംഭിച്ചു. രണ്ടുപേരും തൃപ്പൂണിത്തുറെയുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു ദിവസമെങ്കിലും ഒന്നിച്ചുകൂടാതെയോ, കാവ്യശാസ്ത്രാർത്ഥചിന്തനംചെയ്യാതെയോ ഇരുന്നിട്ടില്ല. രാമപ്പിഷാരടി പ്രധാനമായി ശീലിച്ച ശാസ്ത്രം തർക്കംതന്നെയാണ്. പാലപ്പുറത്തു ഗോവിന്ദൻനമ്പ്യാരുടെ ശിഷ്യനായ മൂരിങ്ങോട്ടു കൊച്ചുകുഞ്ഞൻനമ്പ്യാരാണ് വ്യാകരണം പഠിപ്പിച്ചതു്. രാമപ്പിഷാരടിയ്ക്കു് അലങ്കാരത്തിലുള്ള വൈദുഷ്യം അനന്യസാധാരണമായിരുന്നു. ധ്വന്യാലോകലോചനം, കാവ്യപ്രകാശം, വ്യക്തിവിവേകം, രസഗങ്ഗാധരം തുടങ്ങിയുള്ള ആ ശാസ്ത്രത്തിലെ പ്രൗഢഗ്രന്ഥങ്ങൾ സ്വയമേവ പരിശീലനംചെയ്തു. വേദത്തിലും സാമാന്യമായ വ്യുൽപത്തി നേടി. ഇരിങ്ങാലക്കുട ശങ്കുവാരിയരുടേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്തിരവൻ കുട്ടൻവാരിയരുടേയും അടുക്കൽനിന്നു ജ്യോതിഷവും വശമാക്കി.

ഉദ്യോഗവും ബഹുമതികളും:—വാഴ്ചയൊഴിഞ്ഞ തമ്പുരാൻ രാമപ്പിഷാരടിയെ ശ്രേഷ്ഠാചാര്യപാഠശാലയിലെ ഒരു അധ്യാപകനായി നിയമിച്ചു. 1078–ാമാണ്ടു് എറണാകുളം കാളേജിൽ പ്രധാനസംസ്കൃതപണ്ഡിതനായി. 1097–ൽ അവിടെനിന്നു പെൻഷൻപറ്റി പിരിഞ്ഞു. വാഴ്ചയൊഴിഞ്ഞ തമ്പുരാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സഹൃദയതിലകൻ എന്ന സ്ഥാനം നല്കിയതിനെപ്പററി മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചല്ലോ. പണ്ഡിതരാജകീർത്തിമുദ്രയും അദ്ദേഹത്തിനു് അചിരേണ ലബ്ധമായി. തിരുവിതാംകൂർ ശ്രീചിത്തിരതിരുനാൾ മഹാരാജാവും ഒരു സുവർണ്ണമുദ്ര സമ്മാനിച്ചു.

പല സർവകലാശാലകളും പണ്ഡിതപരിഷത്തുകളുമായി അദ്ദേഹം ഗാഢമായ ബന്ധം പുലർത്തി. ഒട്ടു വളരെ ശിഷ്യസമ്പത്ത് അദ്ദേഹം സമ്പാദിച്ചു. കെ. പി. കറുപ്പനെ അലങ്കാരവും വ്യാകരണവും പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ പണ്ഡിതപാരമ്പര്യത്തെപ്പററി അത്ര വളരെ അറിവുള്ള ഒരാൾ സമീപകാലത്ത് നമ്മുടെയിടയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു വിദ്യാവ്യസനിയേയും കണ്ടുകിട്ടുവാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. രഘുവംശത്തേയും നൈഷധത്തേയുംകുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന ബഹുമാനത്തിനളവില്ല. കൊച്ചിയിലും മലബാറിലും സഞ്ചരിച്ച് അമൂല്യങ്ങളായ താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങൾ സമ്പാദിച്ചു തൃപ്പൂണിത്തുറ ഈടുവയ്പുഗ്രന്ഥപ്പുരയ്ക്കു കൊടുത്തുവെന്നുള്ള വസ്തുതയും പ്രകൃതത്തിൽ വക്തവ്യമാണ്. 1122-ാമാണ്ടു തുലാമാസം 6-ാംനു തൃപ്പൂണിത്തുറ സ്വഗൃഹത്തിൽവെച്ചു യശശ്ശരീരനായി. ഒടുവിൽ ഒരു നിത്യോപദ്രവിയായിരുന്ന കാസശ്വാസത്തെ പരിഗണിക്കാതെ മരിക്കുന്നതുവരെ ഗ്രന്ഥനിർമ്മിതിയിൽ വ്യാപൃതനായിരുന്നു. മരിക്കുന്ന ദിവസംകൂടി ശാസ്ത്രാർത്ഥവിചാരം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞാൽ ആർക്കാണ് ആശ്ചര്യം തോന്നാത്തത്?

കൃതികൾ:—രാമപ്പിഷാരടിയുടെ വകയാണ് ചുവടേ ചേർക്കുന്ന കൃതികൾ. 1 ശാകുന്തളവ്യാഖ്യാനം, 2 മാളവികാഗ്നിമിത്രവ്യാഖ്യാനം (സാരാർത്ഥദീപിക), 3 ധ്വന്യാലോകലോചനവ്യാഖ്യാനം (ബാലപ്രിയ), 4 രാമവർമ്മശതകം (വാഴ്ചയൊഴിഞ്ഞ വലിയതമ്പുരാൻെറ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തിയവസരത്തിൽ എഴുതിയതു്. കുവലയാനന്ദത്തിൻെറ അംഗീകൃതങ്ങളായ നൂറർത്ഥാലങ്കാരങ്ങൾക്കും ഇതിൽ ഉദാഹരണങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ടു്), 5 രത്നാവലീവ്യാഖ്യാനം, 6 വിക്രമോർവശീയവ്യാഖ്യാനം, 7 ശുകസന്ദേശവ്യാഖ്യാനം, 8 ചിത്രമീമാംസാടിപ്പണി, 9 കുവലയാനന്ദവ്യാഖ്യാനം, 10 ദശരൂപകവ്യാഖ്യാനം, 11 വ്യുൽപത്തിവാദവ്യാഖ്യാനം, 12 നാരായണീയവ്യാഖ്യാനം, 13 ശിവാനന്ദലഹരീവ്യാഖ്യാനം, 14 ശിവപാദാദികേശവ്യാഖ്യാനം, 15 ശിവകേശാദിപാദവ്യാഖ്യാനം, 16 ദിനകരീയടിപ്പണി, 17 ദേവീമാഹാത്മ്യവ്യാഖ്യാനം, 18 വ്യഞ്ജനാവൃത്തി (സംസ്കൃതഗദ്യം). ഇവയിൽ ആദ്യത്തെ നാലു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മുദ്രിതങ്ങളായിട്ടുണ്ടു്. നാരായണീയവ്യാഖ്യാനം ദശമകഥാഭാഗത്തിനേ എഴുതീട്ടുള്ളു.

ബാലപ്രിയ:—ലോചനത്തിൻെറ വ്യാഖ്യയായ ബാലപ്രിയയാണ് പിഷാരടിയുടെ അലങ്കാരവിജ്ഞാനസമ്പത്തിനു മൂർദ്ധാഭിഷിക്തോദാഹരണമായി പരിലസിക്കുന്നതു്. അഭിനവഗുപ്തൻെറ അതിപ്രൗഢമായ ആ ഗ്രന്ഥം അതുവരെ ആരും സമഗ്രമായി വ്യാഖ്യാനിക്കുവാൻ ഒരുമ്പെട്ടിട്ടില്ല. കഥാപുരുഷനുമാത്രമേ അതിനുവേണ്ട ആത്മവിശ്വാസമുണ്ടായുള്ളു. സർവങ്കഷമായ ആ വ്യാഖ്യാനം സഹൃദയന്മാർ വായിച്ചിരി

ക്കേണ്ടതാണ്. അദ്ദേഹം ബാലപ്രിയയുടെ ഉപക്രമത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:

"കാവ്യാലോകോ ലോചനഞ്ച ദ്വേ ഗ്രാഹ്യഗ്രാഹകേ സദാ
തദ്ഗ്രന്ഥകാരാവാചാര്യൗ രസികാഗ്രേസരൗ സ്മൃതഃ.

ലോചനസ്യാദിമോദ്യോതമാത്രസ്യാത്ര പുരാ കൃതാ
വിവൃതിര്ല്ലഭ്യതേ തത്താം ദൃഷ്ട്വാ ഗ്രന്ഥാന്തരാണി ച

പാഠാൻ കേരളവിഖ്യാതാനാലംബ്യ ച യഥാമതി
കൃതോ ബാലപ്രിയാം പ്രായഃ പ്രൗഢലോചനടിപ്പണീം."

കെ. സാംബശിവശാസ്ത്രി (1054–1121)—കുടുംബവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—തിരുവനന്തപുരത്ത് ആയില്യംതിരുനാൾ മഹാരാജാവിൻേറയും വിശാഖംതിരുനാൾ മഹാരാജാവിൻേറയും ആശ്രിതനായി വൈക്കം കൃഷ്ണശാസ്ത്രി എന്നൊരു വ്യാകരണപണ്ഡിതൻ ജീവിച്ചിരുന്നു. ആ കൃഷ്ണശാസ്ത്രിയുടെ പുത്രനാണ് സാംബശിവശാസ്ത്രി. അച്ഛനു മകനെ ഇംഗ്ലീഷ് പഠിപ്പിച്ചാൽക്കൊള്ളാമെന്ന് ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും മകനു സംസ്കൃതപഠനത്തിലായിരുന്നു വാസന. പത്താമത്തെ വയസ്സിൽ പിതാവു മരിച്ചുപോകയാൽ നാലാം ഫാറത്തിൽവച്ച് ആ ദരിദ്രനായ ബാലനു ഇംഗ്ലീഷ്‌വിദ്യാഭ്യാസം മതിയാക്കേണ്ടിവന്നു. അനന്തരം സംസ്കൃതമഹാപാഠശാലയിൽ പഠിച്ചു മഹോപാധ്യായപരീക്ഷയിൽ വ്യാകരണവും സാഹിത്യവും ഐച്ഛികവിഷയമായി സ്വീകരിച്ച് ഒന്നാമനായി ജയിച്ചു. അക്കാലത്തെ ഒരു മഹാവൈയാകരണനായ തുറവൂർ നാരായണശാസ്ത്രിയായിരുന്നു ഗുരുനാഥൻ.

ഉദ്യോഗവും ബഹുമതികളും:—സാംബശിവശാസ്ത്രി ആദ്യം നെയ്യാററിൻകരെ മലയാംപള്ളിക്കൂടത്തിൽ മലയാളംമുൻഷിയായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. അവിടെനിന്നു താൻ പഠിച്ച മഹാപാഠശാലയിലേക്കു മാററം കിട്ടി, അവിടെ വ്യാകരണപണ്ഡിതനായി ഉയന്നു. തദനന്തരം ഗവമ്മെൻറ്കാളേജിൽ സംസ്കൃതാധ്യാപനത്തിനു നിയുക്തനായി. 1101–ൽ ററി. ഗണപതിശാസ്ത്രി പ്രാച്യഗ്രന്ഥപ്രകാശനശാഖയുടെ അധ്യക്ഷപദത്തിൽനിന്നു പെൻഷൻപററി പിരിഞ്ഞപ്പോൾ ആ സ്ഥാനത്തിൽ ആരൂഢനായതു സാംബശിവശാസ്ത്രിയായിരുന്നു. 1114–ാമാണ്ടു തുലാമാസംവരെ ആ പണി തുടച്ചയായി നോക്കി. അദ്ദേഹത്തിനു മലയാളത്തിലും പരിജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഈ പുസ്തകം എഴുതുന്ന വ്യക്തി ആദ്യവും, ഡോക്ടർ കൊളത്തേരി ശങ്കരമേനോൻ അതിനപ്പുറവും വഹിച്ച ഭാഷാഗ്രന്ഥപ്രകാശനവകുപ്പിൻെറ ആധ്യക്ഷ്യവും അദ്ദേഹത്തിൽ അവരോധിതമായി. പൗരസ്ത്യഭാഷാഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രസാധകനെന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ഗവമ്മെൻറ്, ഭാരതം മുഴവൻ പര്യടനം ചെയ്യുന്നതിനും അതാതു സ്ഥലങ്ങളിലുള്ള വിദ്വൽകേസരികളുടെ പരിചയം സമ്പാദിക്കുന്നതിനും സൗകര്യം നല്കി.

പെൻഷൻ പററിയതിനുശേഷവും കേരളമെങ്ങും ചുററിസ്സഞ്ചരിച്ചു പല താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങൾ സർവ്വകലാശാലയ്ക്കു സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തു. ഒടുവിൽ ഗവമ്മെൻറ് ഹിന്ദുമതഗ്രന്ഥശാലയുടെ ക്യൂറേററായി അദ്ദേഹത്തെ നിയമിക്കുകയും ആ ചുമതല അദ്ദേഹം രണ്ടു കൊല്ലത്തോളം വഹിക്കുകയും ചെയ്തു. തിരുവനന്തപുരത്തു നവരാത്രി വിദ്വത്സദസ്സിലെ അധ്യക്ഷനായി വളരെക്കാലം അതിനെ നയിച്ചു. ബ്രിട്ടീഷ്ഗവമ്മെൻറിൽനിന്നു് ഒരു സിൽവർജൂബിലിമെഡലും, കൊച്ചി വിദ്വത്സദസ്സിൽനിന്നു പണ്ഡിതരാജൻ എന്ന സ്ഥാനവും കുംഭകോണം കാമകോടിപീഠത്തെ അലങ്കരിക്കുന്ന ജഗൽഗുരു ശ്രീശങ്കരാചാര്യരിൽനിന്നു ഗീർവ്വാണവാണീതിലകൻ എന്ന ബിരുദവും അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വ്യാകരണശാസ്ത്രത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ വിജ്ഞാനം അസാമാന്യമായിരുന്നു. ഒടുവിൽ വേദാന്തത്തിലും നിഷ്ണാതനായി. അദ്ദേഹത്തിൻെറ സിദ്ധിവിശേഷങ്ങളിൽ ആരെയും ആശ്ചര്യപരതന്ത്രരാക്കിവന്നതു് ആ വാഗ്മിക്കു സംസ്കൃതത്തിൽ പ്രസംഗിക്കുന്നതിനും വാക്യാർത്ഥവിവരണം ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള നൈസർഗ്ഗികവും നിത്യാഭ്യാസപ്രവൃദ്ധവുമായ പാടവമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ സമശീഷ്നായ ഒരു പ്രഭാഷകനായി പൂന്നശ്ശേരി നീലകണ്ഠശർമ്മാമാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു.

കൃതികൾ:—ശാസ്ത്രിയുടെ ഭാഷാകൃതികളിൽ പ്രഥമഗണനീയമായുള്ളതു മേല്പുത്തൂർ ഭട്ടതിരിയുടെ നാരായണീയത്തിനു് അദ്ദേഹം ഏഴു ഭാഗങ്ങളായി രചിച്ചിട്ടുള്ള 1 ലക്ഷ്മീവിലാസം എന്ന അതിവിസ്തൃതവും അതലസ്പർശിയുമായ വ്യാഖ്യാനമാകുന്നു. അതിൻെറ മുഖവുരയിൽ വ്യാഖ്യാതാവു് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. "ഈ വ്യാഖ്യാനം അന്വയക്രമത്തിനുള്ള അർത്ഥവിവരണം, സാരം, നിരൂപണം, അലങ്കാരാദിവിമർശം എന്നിങ്ങനെ അനേകം സോപാനങ്ങളായിട്ടാണു് രചിച്ചിരിക്കുന്നതു്. സാരാർത്ഥവർണ്ണനത്തിനു ചിലേടത്തു ഭാഗവതപ്രകാരം നാരായണീയഗതിക്കു് അവിരുദ്ധങ്ങളായ ആശയങ്ങൾ ചേർത്തുകാണുന്നതാണു്. നിരൂപണംകൊണ്ടു ഭങ്ഗ്യന്തരേണ ലോകോപദേശപര്യവസായികളായ ഗുണപാഠങ്ങളും പദപ്രയോജനങ്ങളും ശാസ്ത്രീയസിദ്ധാന്തസ്ഥാപനങ്ങളും യുക്തിചാച്ചുകളും ബഹുമുഖങ്ങളായ കവിവാക്യങ്ങളിൽനിന്നു ദ്യോതിയ്ക്കുന്ന അഭിപ്രായാന്തരങ്ങളും പാഠഭേദപര്യാലോചനകളും ആവശ്യപ്പെടുന്നിടത്തു മതാന്തരഖണ്ഡനങ്ങളും വർണ്ണിക്കുന്നതായിരിക്കും. നിരൂപിതങ്ങളായ ഭാഗങ്ങൾക്കു് ആവശ്യമുള്ള അനേകം പ്രമാണങ്ങൾ ഭാഗവതാദിഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു് ഉദ്ധരിച്ചു ചേർത്തിട്ടുണ്ടു്." ഭാഷയ്ക്കു് ഒരു അനർഘമായ വിധിതന്നെയാണു് ദീർഘതമമായ ഈ പുസ്തകം. 2 ഹിന്ദുമതതത്വങ്ങളെ വിശദീകരിച്ചു ഹിന്ദുമതപ്രദീപിക എന്നൊരു ഗ്രന്ഥവും ഗവമ്മെൻറിൻെറ ആവശ്യപ്രകാരം ഉണ്ടാക്കി. 3 എഴുത്തച്ഛൻെറ അധ്യാത്മരാമായണത്തിനു് ഒരു ഭാഷാവ്യാഖ്യാനവുമെഴുതി. അതു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ആദ്യത്തെ കൃതിയാണു്. സംസ്കൃതത്തിൽ, 4 ചിത്രോദയമണി മുതലായി ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതീട്ടുണ്ടു്.

പ്രക്രിയാസർവ്വസ്വത്തിനു് അദ്ദേഹം ആരംഭിച്ച സംസ്കൃതവ്യാഖ്യാനം മുഴമിച്ചിട്ടില്ല. സാംബരീവിജയം എന്നൊരു മഹാകാവ്യവും ആ ഭാഷയിൽ എഴുതിത്തുടങ്ങി; അതും മൂന്നു സർഗ്ഗങ്ങളോളമേ തീൎന്നിട്ടുള്ളു. ക്യൂറേറർ എന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹം പല ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 1 സ്കന്ദസ്വാമിയുടേയും വേങ്കടമാധവൻേറയും വ്യാഖ്യാനങ്ങളോടുകൂടിയ ഋക്സംഹിത, 2 സുചരിതമിശ്രൻെറ കാശികാവ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടിയ മീമാംസാശ്ലോകവാൎത്തികം, 3 നീലകണ്ഠസോമയാജിയുടെ ഭാഷ്യത്തോടുകൂടിയ ആൎയ്യഭടീയം, 4 ഹേലാരാജൻെറ പ്രകീൎണ്ണപ്രകാശവ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടിയ വാക്യപദീയം, 5 ഭോജരാജാവിൻെറ സരസ്വതീകണ്ഠാഭരണം (വ്യാകരണം) എന്നിവ സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങളിലും, 6 കണ്ണശ്ശഭാഗവതം, 7 കണ്ണശ്ശഭാരതം, 8 കൗടലീയം അൎത്ഥശാസ്ത്രം, 9 രാമചരിതം, 10 ബ്രഹ്മപുരാണം ഗദ്യം എന്നിവ ഭാഷാഗ്രന്ഥങ്ങളിലും പ്രാധാന്യത്തെ അൎഹിക്കുന്നു. ഇവയിൽ ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇനിയും പൂൎണ്ണമായി മുദ്രണംചെയ്തുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

കരമന കേശവശാസ്ത്രി (1042–1109)—ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—കേശവശാസ്ത്രിയുടെ ജന്മഭൂമി പത്മനാഭപുരമാണു്. ജനനം 1042 കന്നി 16–ാംനു-യാണു്. അച്ഛനമ്മമാർ ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ മരിച്ചുപോകയാൽ തിരുവനന്തപുരത്തു കരമനഗ്രാമത്തിൽ അന്നു താമസിച്ചിരുന്ന തൻെറ പിതൃവ്യനായ അഞ്ചൽമാസ്റ്റർ നാണവയ്യരുടെ സംരക്ഷണത്തിലാണു് വളൎന്നതു്. നാണവയ്യർ ഒരു സാഹിത്യരസികനായിരുന്നു. കരമന ശാമുശാസ്ത്രിയായിരുന്നു ആദ്യത്തെ ഗുരു.

> "കാവ്യേഷു വ്യുൽപാദിഷൽ കരുണയാ യോ മാം തഥാ പാണിനോ–
> സ്തന്ത്രേ ന്യസ്തപയദ്ഗുരും ഗുരുകൃപം തം സ്വാമിശാസ്ത്ര്യാഹ്വയം
> വാത്സല്യാതിശയം ദധാനമനിശം മയ്യാത്മപുത്രാധികം
> പൂതാത്മാനമമേയസദ്ഗുണമഹം ധ്യായാമി ഹൃദ്യുന്വഹം"

എന്നു പതിനാറാമത്തെ വയസ്സിൽ എഴുതിയ ഗുരുപഞ്ചകം എന്ന സ്തോത്രത്തിൽ കവി തൻെറ ഗുരുവിനെപ്പററി വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഉദ്യോഗം:—ദാരിദ്ര്യബാധകൊണ്ടു് 1060–ാമാണ്ടു കുംഭമാസത്തിൽ കണ്ടുകൃഷിക്കച്ചേരിയിൽ അഞ്ചു രൂപാ ശമ്പളത്തിൽ ഒരു ഗുമസ്തനായി സൎക്കാർസൎവ്വീസിൽ പ്രവേശിച്ചു. അത്തരത്തിൽ നാലു കൊല്ലം പണി നോക്കിയതിൻെറശേഷം 1064–ൽ തിരുവനന്തപുരത്തു സംസ്കൃതപാഠശാല സ്ഥാപിച്ചപ്പോൾ അവിടെ സാഹിത്യാധ്യാപകനായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. 20 കൊല്ലം അവിടെ ജോലി ചെയ്തു. 1084–ൽ ഹൈസ്കൂൾ സംസ്കൃതമുൻഷിയായി നിയമിതനായി. തുടൎന്നു് 1087–ാമാണ്ടു കുംഭത്തിൽ മലയാളം മുൻഷിവേല നോക്കിത്തുടങ്ങി. 1090–ൽ രാജകീയ മഹാപാഠശാലയിൽ സംസ്കൃതപണ്ഡിതനായി. 1094–ൽ കൎക്കടക

മാസത്തിലേ ആ ഉദ്യോഗം ഉറച്ചുള്ളു. 1097വരെ അവിടെ സാൻസ്ക്രിററ് അസിസ്റ്റൻറ് എന്ന നിലയിൽ തുറവൂർ നാരായണശാസ്ത്രിയുടെ അനന്തരഗാമിയായി പണിനോക്കിയപ്പോഠം വയഃക്ലപ്തിനിയമമനുസരിച്ചു സർവീസ്സിൽനിന്നു പിരിയേണ്ടിവന്നു. പലരേയും ഗൃഹത്തിൽവച്ചും സംസ്കൃതം പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. തികഞ്ഞ ഒരു സഹൃദയനായിരുന്നു ശാസ്ത്രി. നല്ല കവിതകളിൽ ആസ്വാദ്യാംശം ഏതെങ്കിലും കണ്ടാൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള ആനന്ദം അനിർവ്വചനീയമായിരുന്നു. അശ്രുധാര വാർത്തുകൊണ്ടു വളരെ നേരത്തേക്കു പൊട്ടിച്ചിരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് അതിൻെറ ബഹിർല്ലക്ഷണം. 1109-ാമാണ്ടു മേടമാസം 20-ാംനു- ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു.

കൃതികഠം:—ശാസ്ത്രി സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലുമായി പല കൃതികഠം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ചിലതിൻെറ പേരുകഠം താഴെ ചേക്കുന്നു. 1 കൃതജ്ഞതാശതകം (1074), 2 അനുഭവജ്ഞാനം (1074), 3 ഇക്കാവമ്മയുടെ സുഭദ്രാജ്ജുനനാടകത്തിൻെറ സംസ്കൃതാനുവാദം (1075), 4 സൂര്യശതകം (1077), 5 ശിഖരിണീസ്തുതി (1074), 6 ആര്യാസ്തുതി, 7 ദേവകീനന്ദനാശ്രമസ്വാമിവിജയഖണ്ഡകാവ്യം (1100), 8 ആര്യാഗീതിസഹസ്രം (1103), 9 ഗോമതീപഞ്ചാശിക, 10 ഭഗവതീനവമഞ്ജരി, 11 വഞ്ചിസേതുലക്ഷ്മീവിജയഖണ്ഡകാവ്യം, 12 ഉപസർഗ്ഗവൃത്തി, 13 ശങ്കരവിജയകഥാസാരം, 14 നീലകണ്ഠദീക്ഷിതരുടെ കലിവിഡംബനത്തിൻെറയും സഭാരഞ്ജനത്തിൻെറയും വൈരാഗ്യശതകത്തിൻെറയും ഭാഷാനുവാദം. ഗോദാവരീമഠത്തിലെ ശ്രീദേവകീനന്ദനാശ്രമസ്വാമികളുടെ അപദാനങ്ങളെ വിഷയീകരിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് ഏഴും എട്ടും നമ്പർ കൃതികഠം. ആ സ്വാമികഠം തിരുവനന്തപുരത്തു സന്നിധാനംചെയ്തു പല ശിഷ്യന്മാരെ സമ്പാദിച്ചു. സുഭദ്രാജ്ജുനത്തിൽനിന്നു് ഒന്നുരണ്ടു ശ്ലോകങ്ങഠം ശാസ്ത്രിയുടെ കവിതാരീതി കാണിക്കുവാൻ ഉദ്ധരിക്കാം.

"ഭൂത്യാ ലിപ്തവപുർവ്വതംസിതവിയദ്ഗംഗസ്സടാത്യുജ്ജ്വലോ
രുദ്രാക്ഷാഞ്ചിതയാ സ്രജാ വിമലയാ സംഭൂഷിതോരസ്തടഃ
ഏകീഭൂയ സഹോമയാതികുതുകം തത്താദൃശൈർവ്വിഭ്രമൈ-
സ്സ്വാമോദം വിഹരൻ ഹരോ ദിശതു വഃ പ്രീത്യാനിശം മംഗലം."

"കദാചിദപി നോ ഭവേൽ കപടിതാ വിശിഷ്ടേ ജനേ
തദപ്രിയമിദം വചോ നിശമയംശ്ച പാപീ ദൃഢം
ഭഗിന്യപി വരീയസീ യതിപതിശ്ച ശംഭുപമഃ
കനിഷ്ഠ! കലയാധുനാ കഠിനമേവ തേ ഭാഷിതം."

താഴെക്കാണുന്ന ശ്ലോകം ദേവകീനന്ദനാശ്രമവിജയത്തിലുള്ളതാണ്.

"മാതേവാവതി യഃ പിതേവ ഹിതകൃൽ കൃത്യോപദേശാദിഭി-
ര്യശ്ശാസ്ത്രാത്ഥമശേഷതോ ഗുരുരിവ സ്വാൻ ബോധയത്യാശ്രിതാൻ

യശ്ചാപാദയതീഷ്ടദൈവതമിവ ശ്രേയസ്സമസ്തം നൃണാം
തസ്മൈ ദേവകിനന്ദനാശ്രമയതീന്ദ്രായാസ്തു നിത്യം നമഃ.''

പുന്നശ്ശേരി നമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മാ (1033–1110)—

ജനനം:—ബ്രിട്ടീഷ്മലബാറിൽ വള്ളുവനാടുതാലൂക്കു പെരുമുടിയൂർ അംശം ഈങ്ങയൂർദേശത്തു പുന്നശ്ശേരി എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധമായി മൂത്തതന്മാരുടെ ഒരില്ലമുണ്ടു്. ആ ഇല്ലത്തിനു സാമൂതിരിക്കോവിലകവുമായി പരമ്പരയാ ഉള്ള ഔദ്യോഗികബന്ധത്തെപ്പററി പുന്നശ്ശേരി ശ്രീധരൻനമ്പിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഇതിനുമുമ്പു ഞാൻ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. പുന്നശ്ശേരിയില്ലത്തിൽ നാരായണൻനമ്പി കഥാപുരുഷൻെറ പിതാവും മാതാവു് അച്ചുതത്തു നങ്ങയ്യ അന്തർജ്ജനവും (നീലിയെന്നും പറയും) ആയിരുന്നു. കൊച്ചിശ്ശീമ തലപ്പിള്ളിത്താലൂക്കിൽ തളിയിൽ ഏഴിക്കര എന്ന ഇല്ലമാണു് അമ്മാത്തു്. അമ്മാമൻ നാരായണൻ മൂസ്സതു് അന്നത്തെ കൊച്ചിമഹാരാജാവിൻെറ പ്രീതിബഹുമാനങ്ങൾക്കു പാത്രീഭവിച്ച ഒരു ദൈവജ്ഞോത്തമനായിരുന്നതായി അറിവുണ്ടു്. കഥാപുരുഷൻെറ പിതാവായ നാരായണൻനമ്പിയും ഒരു നല്ല സംസ്കൃത പണ്ഡിതനായിരുന്നു. ഈ ദമ്പതികളുടെ സന്താനമായി നീലകണ്ഠ ശർമ്മാ 1033–ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 4–ാംനു മകംനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു.

വിദ്യാഭ്യാസം:—1038 കന്നിയിൽ അച്ഛൻ മരിച്ചുപോയി. അതിനാൽ അമ്മയുടെ സംരക്ഷണത്തിലാണു് പുത്രൻ വളർന്നതു്. ആ അമ്മയുടെ പരിചരണമാണു് തൻെറ ശ്രേയസ്സിനെല്ലാം നിദാനമെന്നു് അദ്ദേഹം പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. അഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ കുലഗുരുവായ ആറങ്ങോട്ടു വാരിയർ എഴുത്തിനുവച്ചു. അദ്ദേഹവും എടവീട്ടിൽ ഗോവിന്ദമാരാരും കുലുക്കമില്ലാവൂർ ഉണിക്കണ്ടവാരിയരും ബാലപാഠങ്ങൾ പാഠിപ്പിച്ചു. അതിനുശേഷം ചേലൂർ കേളവർമ്മ ഉണിത്തിരിയുടെ ശിഷ്യനായി ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം അഭ്യസിച്ചു. ഉണിത്തിരി അക്കാലത്തെ പേരുകേട്ട ഒരു ജ്യോത്സ്യനായിരുന്നു. നീലകണ്ഠശർമ്മാവിനെ പ്രശ്നമാർഗ്ഗം, ഹോര, ജാതകാദേശം എന്നീ ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചതും, ലീലാവതിയിലെ കണക്കുകളും, പഞ്ചബോധത്തിലേയും മററും ക്രിയകളും അഭ്യസിപ്പിച്ചതും അദ്ദേഹമാണു്. ആ ആചാര്യനെ ചമൽക്കാരചിന്താമണി എന്ന ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥത്തിൻെറ വ്യാഖ്യാനോപക്രമത്തിൽ ശർമ്മാ താഴെക്കാണുംവിധത്തിൽ പ്രശംസിച്ചിരിക്കുന്നു.

''ഗുരും കേളവർമ്മാണമന്തർന്നിധായ
പ്രസാദേന തസ്യാപ്തവിജ്ഞാനസിദ്ധിഃ
ചമൽക്കാരചിന്താമണിം നീലകണ്ഠ–
സ്സ്വധീശാണകോല്ലേഖിതം സംവിധത്തേ.''

പ്രശ്നമാർഗ്ഗത്തിനു താൻ രചിച്ച ഉപരതശിഖാവ്യാഖ്യാനത്തിലും

''ശ്രീകേളവർമ്മഗുരുവര്യമുഖാരവിന്ദ–
സ്സമ്പാദിതാത്മമധുസാരനിഷേകഹൃദ്യാം

തം പ്രശ്നമാര്ഗ്ഗമുപരത്നശിഖാം പ്രദശ്യ
ശിഷ്യാഭിലാഷവിവശോ വിശദീകരോമി.''

1047_ൽ സമാവർത്തനം കഴിഞ്ഞതിനുമേൽ വ്യാകരണം പഠിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചു. സിദ്ധാന്തകൗമുദിയിൽ സന്ധിത്രയാന്തംവരെ ചിററില പ്പള്ളി അപ്പുശാസ്ത്രിയിൽനിന്നു് അഭ്യസിച്ചു. 1051_ാമാണ്ടു് ആ ശാസ്ത്രം നിഷ്കൃഷ്ടിച്ചു പഠിക്കുന്നതിനായി തൃപ്രങ്ങോട്ടു കഞ്ഞുണ്ണി (ശങ്കരൻ)മൂസ്സതിന്റെ അന്തേവാസിയായി കൂടി. കഞ്ഞുണ്ണിമൂസ്സ തിന്റെ പാണ്ഡിത്യപ്രകഷ്ത്തേയും അധ്യാപനപാടവത്തേയുംപററി അന്യത്ര ഉപന്യസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വ്യാകരണവും വൈദ്യവും അദ്ദേഹത്തിൽ അഹമഹമികയാ സമ്മേളിച്ചിരുന്നു. അവിടെ കൗമുദി രണ്ടു കൊല്ലം കൊണ്ടു പഠിച്ചുതീർത്തു. പ്രൗഢമനോരമ മുതലായ ചില ഉൽഗ്രന്ഥ ങ്ങളും ശീലിച്ചു. എങ്കിലും കൗമുദിയെ ആശ്രയിച്ചായിരുന്നു അദ്ദേഹ ത്തിന്റെ പ്രതിഷ്ഠ. ആ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ള ഉപസ്ഥിതി അന്യാദൃശമായി രുന്നതിനാൽ പ്രക്രിയാഭാഗത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ ജയിക്കത്തക്ക ഒരു വൈയാകരണൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലത്തിൽ കേരളത്തിൽ ഇല്ലായിരുന്നുവെന്നു പറയാം. മണന്തല നീലകണ്ഠൻമൂസ്സതു് അദ്ദേഹ ത്തിന്റെ സബ്രഹ്മചാരിയായിരുന്നു. 1063_ൽ കഞ്ഞുണ്ണിമൂസ്സതു മരിച്ചതിനുമേൽ സ്വഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു പോന്നു. അതിനുമുമ്പുതന്നെ ആ ഗുരുവര്യനിൽനിന്നു് അലങ്കാരശാസ്ത്രവും അഷ്ടാങ്ഗഹൃദയവും മററും അഭ്യസിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. കഞ്ഞുണ്ണിമൂസ്സതിനെപ്പററി കഥാപുരുഷൻ തന്റെ ''പ്രജ്ഞാവൈഭവമന്ഥദണ്ഡമഥിതാൽ'' ഇത്യാദി പദ്യത്തിൽ ഉപശ്ലോകനംചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

അനന്തരഘട്ടം—പത്രപ്രവർത്തനം:—ലോകസേവനം ഒന്നുമാത്രമാ യിരുന്നു നമ്പിയുടെ ലക്ഷ്യം. അദ്ദേഹം മാതൃഭൂമിയെ പലപ്രകാരത്തിൽ ഉപാസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വാചാമഗോചരമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനു ജിഘൃക്ഷ! വിജ്ഞാനചിന്താമണി എന്ന മാസിക നമ്പിയുടെ പിൻതു ണയോടുകൂടി വെള്ളാനശ്ശേരി വാസുണ്ണിമൂസ്സതു് ആരംഭിച്ചതും വളരെ ക്ലേശങ്ങൾ സഹിച്ചു കുന്നംകുളത്തു കൊണ്ടുപോയി അച്ചടിപ്പിച്ചതും മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അതിൽ സംസ്കൃതമയൂഖം എന്നും ഭാഷാമയൂഖം എന്നും രണ്ടു വിഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും ആദ്യത്തേതിൽ സംസ്കൃ തലേഖനങ്ങളും രണ്ടാമത്തേതിൽ ഭാഷാലേഖനങ്ങളുമാണു് പ്രസിദ്ധീ കരിച്ചിരുന്നതെന്നും വായനക്കാർ ധരിച്ചിരിക്കും. ആദ്യത്തെ കൊല്ല ത്തിൽ രണ്ടു മയൂഖങ്ങളും മലയാളത്തിലും അടുത്ത രണ്ടു കൊല്ലങ്ങളിൽ സംസ്കൃതമയൂഖം ഗ്രന്ഥാക്ഷരത്തിലുമാണു് പ്രകാശിപ്പിച്ചതു്. പിന്നീടു രണ്ടു കൊല്ലക്കാലം ആ പത്രം മുടങ്ങിപ്പോയി. നമ്പിയുടെ ജാതക ത്തിൽ ദ്വാത്രിംശദ്യോഗം കണ്ടതിനാൽ ഈശ്വരഭജനംകൊണ്ടു് അതിനു പരിഹാരം നേടുവാൻ അദ്ദേഹം ഉദ്യമിച്ചു. ആ ഉദ്യമത്തിൽ അദ്ദേഹം വിജയിയായി. പിന്നീടു മുടങ്ങിക്കിടന്ന വിജ്ഞാനചിന്താ

മണി പുനരുദ്ധരിച്ചു. 1067-ൽ സ്വദേശത്തുതന്നെ വിജ്ഞാനചിന്താമണി എന്ന പേരിൽ ഒരു മുദ്രണാലയം സ്ഥാപിച്ചു. സംസ്കൃത ലേഖനങ്ങൾമാത്രമേ അനന്തരകാലത്തു് ആ മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുള്ളു. ആദ്യം മലയാളത്തിലും പിന്നീടു ഗ്രന്ഥാക്ഷരത്തിലും ഒടുവിൽ ദേവനാഗരിയിലുമാണു് അതു് അച്ചടിപ്പിച്ചതു്. ഇടയ്ക്കു് ഒന്നുരണ്ടു തവണ മുടങ്ങിയെങ്കിലും ഏകദേശം പത്തൊൻപതു കൊല്ലക്കാലം വിജ്ഞാനചിന്താമണി പ്രചരിച്ചു. ദേശവൃത്താന്തങ്ങൾ, അവയെക്കുറിച്ചുള്ള വിമർശനങ്ങൾ, ഖണ്ഡകൃതികൾ, ചെറുകഥ, സമസ്യാപൂരണങ്ങൾ, ചിത്രപ്രശ്നങ്ങൾ, സാഹിത്യപരമായും ശാസ്ത്രപരമായുമുള്ള പണ്ഡിതമൂർദ്ധന്യന്മാരുടെ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം അതിൽ അടങ്ങിയിരുന്നു. കേരളീയർമാത്രമല്ല, വൈദേശികന്മാരായ മഹാപണ്ഡിതന്മാരും അതിലേക്കു ലേഖനങ്ങൾ അയച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു. നമ്പിയുടെ ശ്ലക്ഷ്ണവും പ്രസന്നവുമായ ശൈലിയിൽ എഴുതപ്പെടുന്ന മുഖപ്രസംഗങ്ങൾ അതിനൊരു വിശേഷാലങ്കാരമായി ശോഭിച്ചിരുന്നു. ശാകുന്തളമോ, ഉത്തരരാമചരിതമോ മഹനീയം എന്ന വിഷയത്തെപ്പററി കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ എഴുതിയ ശാകുന്തളപാരമ്യവും, കവിഭൂഷണൻ കുമാരതാതാചാര്യൻ എഴുതിയ ഭവഭൂതിഭാരതിയും അതിലാണു് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതു്. കേരളത്തിൽ മലയാളപത്രങ്ങൾപോലും വിരളമായിരുന്ന ഒരു കാലത്തു സ്വന്തമായ ഒരു അച്ചുക്കൂടം സ്ഥാപിച്ചു് അവിടെനിന്നു് ഒരു സംസ്കൃതമാസിക പ്രചരിപ്പിക്കാമെന്നു തോന്നിയ നമ്പിയുടെ ഉത്സാഹശക്തിയും അകുതോഭയതയും ആശ്ചര്യകരമെന്നു് ആരുതന്നെ സമ്മതിക്കയില്ല?

സാരസ്വതോദ്യോതിനീപാഠശാല:—സംസ്കൃതഭാഷയുടെ ഉജ്ജീവനത്തിനായി അവതരിച്ച ഒരു മഹാപുരുഷനായിരുന്നു നമ്പി. ഗുരുനാഥൻ എന്ന ഉപാധി പലരും പലരേയും സംബന്ധിച്ചു് ഉപയോഗിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും ആ വിശേഷണംകൊണ്ടു പരക്കെ അറിയപ്പെടുന്നതു് അദ്ദേഹമൊരാൾമാത്രമാണു്. 1063-ൽ ചുരുങ്ങിയ നിലയിൽ പ്രസ്തുതപാഠശാല ആരംഭിച്ചു. 1096-ൽ അതു് ഒരു കാളേജായി ഉയൎന്നു. ആദ്യംമുതല്ക്കുതന്നെ ജാതിമതവ്യത്യാസം പരിഗണിക്കാതെ എല്ലാവരേയും സംസ്കൃതം അഭ്യസിപ്പിച്ചു. അന്നത്തെ കാലസ്ഥിതിക്കു് അതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയവിശാലതയെ സ്പഷ്ടമായി പ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അധ്യാപനം രണ്ടുതരത്തിലായിരുന്നു. നേരിട്ടും, പാഠശാലമുഖാന്തരവും. ഉയൎന്ന ക്ലാസ്സുകളിൽ വ്യാകരണം, അലങ്കാരം, ജ്യോതിഷം, വൈദ്യം എന്നീ വിഷയങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചിരുന്നതു് അദ്ദേഹംതന്നെയാണു്. ഗൃഹത്തിൽ പ്രഭാതത്തിൽ ഒന്നുരണ്ടു വിഷയങ്ങളും, രാവിലത്തെ കുളിയും ജപവും കഴിഞ്ഞാൽ വേറേ ഒന്നുരണ്ടു വിഷയങ്ങളും പഠിപ്പിക്കും. ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞാൽ വിശ്രമത്തിനു മുൻപും, വിശ്രമാനന്തരം സന്ധ്യയ്ക്കുമുൻപും അധ്യാപനമുണ്ടു്. അത്താഴമുണ്ണിനുമുൻപും ചിലരെ അഭ്യസിപ്പിക്കുക പതിവുണ്ടു്. ഇങ്ങനെ

യാണ് പല പ്രായക്കാരും പല തരക്കാരുമായ ശിഷ്യന്മാർക്ക് അദ്ദേഹം പാണ്ഡിത്യം നേടിക്കൊടുത്തത്. നമ്പിയുടെ അധ്യാപനസമ്പ്രദായം അത്യന്തം ആകർഷകമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു പണ്ഡിതമൂർദ്ധന്യനെന്ന പോലെ സഹൃദയധുരീണനുമായിരുന്നു. രഘുവംശം മേഘസന്ദേശം മുതലായ കാവ്യങ്ങൾക്കും, അനർഘരാഘവം തുടങ്ങിയ നാടകങ്ങൾക്കും അദ്ദേഹം സ്വയം അർത്ഥവിചാരംചെയ്ത് അചുംബിതങ്ങളായ ചില നിഗമനങ്ങളിൽ എത്തിയിരുന്നു. അവ അദ്ദേഹത്തിൻെറ മുഖത്തുനിന്നു കേൾക്കുവാൻ ഭാഗ്യംചെയ്തവർക്കേ സാധിക്കൂ. പാഠശാലയിൽ അഷ്ടമി തോറും ഒരു സഭായോഗം സംഘടിപ്പിച്ച് അതിൽ വിദ്യാർത്ഥികളെ ക്കൊണ്ടു സംസ്കൃതത്തിലും ഭാഷയിലും പ്രസംഗങ്ങൾ ചെയ്യിച്ചുവന്നു. നമ്പിയുടെ ശിഷ്യന്മാരായി വളൎന്ന പല വിദ്യാർത്ഥികളും പില്ക്കാലത്തു പേരുകേട്ടിട്ടുണ്ട്. അവരിൽ പഴയ ശിഷ്യന്മാരായ വാചസ്പതി ടി. സി. പരമേശ്വരൻമൂസ്സതും, മഹാവൈദ്യൻ വടക്കേപ്പാട്ടു നാരായണൻനായരുമാണ് പ്രഥമഗണനീയന്മാർ. നമ്പി നൈഷ്ഠികബ്രഹ്മചാരിയായിരുന്നതിനാൽ ശിഷ്യന്മാർതന്നെയായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ സന്താനങ്ങൾ. അദ്ദേഹത്തിനു് അവരിൽ പ്രാണാധികമായ സ്നേഹം ഉണ്ടായിരുന്നതുപോലെ അവൎക്ക് അദ്ദേഹത്തിൻെറ പേരിൽ ദേവതാബുദ്ധിയും ഉണ്ടായിരുന്നതിൽ ആശ്ചര്യപ്പെടുവാനില്ലല്ലോ.

ജ്യോതിഷവും വൈദ്യവും:—1060-ാമാണ്ടിടയ്ക്കുതന്നെ നമ്പി പട്ടാമ്പി പഞ്ചാംഗം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങി. ഗ്രഹഗണിതത്തിലും ഗോളഗണിതത്തിലും അദ്ദേഹം ഒന്നുപോലെ നിഷ്ണാതനായിരുന്നു. വിവാഹവിഷയത്തിൽ സ്ത്രീപുരുഷജാതകങ്ങൾ പരിശോധിച്ചു പൊരുത്തം നോക്കി വിധി പറയുന്നതിനു വിശേഷനൈപുണ്യം സമ്പാദിച്ചിരുന്നു. 1063-ാമാണ്ടുമുതല്ക്കുതന്നെ വൈദ്യം പഠിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. 1087-ൽ ചിന്താമണി എന്ന പേരിൽ ഒരു വൈദ്യശാല സ്ഥാപിച്ചു. ആര്യവൈദ്യസമാജത്തിൻെറ ഒരു പ്രധാനപ്രവൎത്തകനായിരുന്നു നമ്പി. അനന്തപുരത്തു മൂത്തകോയിത്തമ്പുരാൻെറ നിര്യാണത്തിനുശേഷം ആ സമാജത്തിൻെറ സ്ഥിരാധ്യക്ഷനായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു.

ദേശസഞ്ചാരം:—സാമൂതിരിക്കോവിലകത്തു നമ്പി നിത്യനായിരുന്നു. മാനവിക്രമ ഏട്ടൻതമ്പുരാനും അദ്ദേഹവും തമ്മിലുള്ള സൗഹാൎദ്ദത്തെക്കുറിച്ചു മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം സഹൃദയസമാഗമം എന്ന പേരിൽ ഒരു വിദ്വത്സഭ ആരംഭിക്കുകയും ഏതാനും വൎഷക്കാലത്തേക്ക് അതു മുടക്കംകൂടാതെ നടക്കുകയും ചെയ്തു. അതിൻെറ മുഖ്യഭാരവാഹിയും നമ്പിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം കാശിയും, ദക്ഷിണഭാരതത്തിലെ പല പുണ്യസ്ഥാനങ്ങളും ഈശ്വരഭജനത്തിനുവേണ്ടി സന്ദൎശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ വഴിക്ക് അനേകം സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാരുടെ സൗഹാൎദ്ദം സമ്പാദിക്കുവാൻ സാധിച്ചു. ആ സൗഹാൎദ്ദം വിജ്ഞാനചിന്താമണി പത്രികയ്ക്കു് ഉപകാരപ്രദവുമായി.

വാഗ്മിത്വം:—സദസ്സുകളിൽ ആദ്ധ്യക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നതിനും പ്രസങ്ഗിക്കുന്നതിനും നമ്പി ഒരവസരത്തിലും വൈമുഖ്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നില്ല. സംസ്കൃതപാരീണന്മാരായി അന്നു സഹൃദയന്മാരും ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും ധാരാളം ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും പ്രസങ്ഗവേദിയിൽ കയറിയാൽ അവർ പ്രായേണ വാചംയമന്മാരായാണു് കാണപ്പെട്ടുന്നതു്. സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലും യാതൊരു തടവുംകൂടാതെ ശ്രോതാക്കളുടെ ഹൃദയം കവരുമാറു സരസമായും ഫലിതമയമായും സാരസമ്പൂർണ്ണമായും പ്രസങ്ഗിക്കുവാനുള്ള പാടവം അദ്ദേഹത്തിൻെറ അപൂർവസിദ്ധികളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. 1067–ാമാണ്ടു കോട്ടയത്തു കവിസമാജത്തിൽ അദ്ദേഹം ചെയ്ത സംസ്കൃതപ്രസങ്ഗത്തെപ്പററി ചങ്ങനാശ്ശേരി രവിവമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ കവിസഭാരഞ്ജനത്തിൽ

"രണ്ടായിരം രസന കണ്ഠതലത്തിലുള്ള
തണ്ടാർദളാക്ഷനുടെ തല്പമതാം ഫണിക്കും
ഉണ്ടാകയില്ലിതുകണക്കു സദസ്യരാകെ–
ക്കൊണ്ടാട്ടമാറൊരു നിരർഗ്ഗളവാഗ്വിലാസം"

എന്നു പ്രശംസിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഇതരപ്രവൎത്തനങ്ങൾ:—നമ്പി ഒരു തികഞ്ഞ കാര്യസ്ഥനും പൊതുകാര്യസേവകനുംകൂടിയായിരുന്നു. മലബാർ ഡിസ്ത്രിക്ടു് ബോഡിൽ മൂന്നു കൊല്ലക്കാലത്തേക്കു് ഒരു അങ്ഗമെന്ന നിലയിൽ പണി നോക്കി. പഞ്ചായത്തുകോടതിയിലും ഒരു ജഡ്ജിയായിരുന്നു. പുന്നശ്ശേരിക്കുടുംബത്തിനു ധാരാളം ജന്മസ്വത്തുണ്ടു്. വൈമാത്രേയനായ ജ്യേഷ്ഠൻ നാരായണൻനമ്പിയായിരുന്നു ഭരണക്കാരൻ. 1093–ലാണു് കഥാപുരുഷൻെറ ഷഷ്ടിപൂൎത്തി ആഘോഷിക്കപ്പെട്ടതു്. അതു കഴിഞ്ഞു നാരായണൻനമ്പി മരിക്കുകയാൽ കുടുംബഭാരവും അദ്ദേഹംതന്നെ വഹിക്കേണ്ടിവന്നു. പല കമ്പനികളിലും ഓഹരി എടുക്കുകയും, ചിലതിൽ ഡയറക്ടരായി ജോലിനോക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ വാൎദ്ധക്യം സാമ്പത്തികമായ വൈഷമ്യത്തിനു വിധേയമായിരുന്നു. തന്നിമിത്തം താൻ സ്വന്തനിലയിൽ സമ്പാദിച്ച അരലക്ഷം ഉറപ്പികയിൽ ഒട്ടു മുക്കാലും കൈവിട്ടുപോയി. അതിൽവച്ചു ഭഗ്നാശയനാകാതെ തൻെറ കുടുംബപരദേവതയായ ഈങ്ങയൂർ ഭഗവതിയെ പൂർവാധികം ഭജിച്ചു മനസ്സമാധാനം നേടി. അക്കാലത്താണു് പ്രസ്തുതക്ഷേത്രത്തിൽ ചെമ്പുകൊണ്ടു കൊടിമരം പ്രതിഷ്ഠിച്ചതു്.

സ്വഭാവം:—ഏററവും അനാഡംബരമായിരുന്നു നമ്പിയുടെ വേഷവിധാനം. ഏതു സദസ്സിൽ പോകണമെങ്കിലും ആരെക്കാണണമെങ്കിലും ഒരു പാവുമുണ്ടും മേൽമുണ്ടുമല്ലാതെ ധരിക്കുക പതിവില്ലായിരുന്നു. സ്വമതത്തിൽ അളവററ നിഷ്ഠയുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും അന്യമതങ്ങളേയും അദ്ദേഹം ആദരിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ബുദ്ധാഷ്ടകത്തിൽ നിന്നു് ഒരു ശ്ലോകമാണു് ചുവടേ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു്.

"യോത്യുന്നതം കുലമശേഷസമൃദ്ധിപൂർണ്ണം
വസ്തും സുഹൃദ്ഗണമതിപ്രണയാകുലഞ്ച
ത്യക്ത്വാപകാരവിധയേ ജഗതാം ചചാര
തസ്മൈ നമഃ പ്രകരവൈ മുനിതല്ലജായ."

സത്യം, ദയ, സമഭാവന, ഈശ്വരവിശ്വാസം, അഭിപ്രായധീരത, കൃത്യനിഷ്ഠ, ശാസ്ത്രഭക്തി, വിദ്യാവ്യസനിത ഇവയെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളായി ഗണിക്കാം. പെട്ടരഴിയം വലിയ രാമനിളയത്ത് അദ്ദേഹത്തെ ഇങ്ങനെ ചിത്രണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

"മോടിക്കില്ലാശ വായിച്ചറിവു തനു വെള്ള-
ത്തൊട്ടു മെല്ലിച്ചതെല്ലാം
കൂടിക്കാണുന്ന ഭസ്മക്കുറി വലിയ മുഴു-
പ്പുള്ള രുദ്രാക്ഷമാല്യം
കോടിപ്പാവൊന്നു കൂടെസ്സകലസമയവും
ശിഷ്യരിച്ചൊന്നതെല്ലാം
കൂടിച്ചേരും മഹാത്മാവിനു കുശലമണ-
യ്ക്കേണമേ ദൈവമേ നീ."

ബഹുമതികൾ:—1085-ൽ നമ്പിക്കു തിരുവിതാംകൂർ ശ്രീമൂലം തിരുനാൾ മഹാരാജാവ് ഒരു വീരശൃംഖലയും, തദനന്തരം മാനവിക്രമ ഏട്ടൻതമ്പുരാൻ മറെറാരു വീരശൃംഖലയും സമ്മാനിച്ചിട്ടുള്ളതിനു പുറമേ, തൃപ്പൂണിത്തുറ വിദ്വത്സദസ്സിൽനിന്നു പണ്ഡിതരാജബിരുദവും നല്കിയിട്ടുണ്ട്. മദിരാശി മുതലായ സർവ്വകലാശാലകളിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന സ്ഥാനം അഭ്യൂഹിതമായിരുന്നു. തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാർ എന്നീ മൂന്നു രാജ്യങ്ങളിലും ധർമ്മശാസ്ത്രപരമായും മററും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശം ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നു.

നിര്യാണം:—ഒടുവിൽ ആ ദൈവജ്ഞശിരോമണി പല ചുമതലകളിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞുമാറി സദാ ഭഗവത്ഭജനത്തിൽ നിമഗ്നനായി. 1110-ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 29-ാംനു-യായിരുന്നു അതിസാരഗ്രസ്തനായിത്തീർന്ന ആ മഹാപുരുഷന്റെ പരഗതി.

കൃതികൾ:—നമ്പിക്കു ഗ്രന്ഥരചനയിലും തദ്വാരാ ലഭിക്കാവുന്ന യശസ്സിലും മോഹമില്ലായിരുന്നു. തന്നിമിത്തം കവിതയിലുണ്ടായിരുന്ന വാസന വികസിപ്പിച്ചില്ല. ഓരോ ആവശ്യം പ്രമാണിച്ചാണ് അദ്ദേഹം തന്റെ കൃതികളെല്ലാം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. 1 ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രസുബോധിനി, 2 പഞ്ചബോധവ്യാഖ്യ, 3 പ്രശ്നമാർഗ്ഗത്തിന് ഉപരത്നശിഖ എന്ന വ്യാഖ്യാനം, 4 ചമൽകാരചിന്താമണിവ്യാഖ്യ ഇവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥങ്ങളാണ്. ഇവയെല്ലാം ഭാഷയിലാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. 5 ആശൗചദീപികയ്ക്കും ഇതുപോലൊരു

വ്യാഖ്യാനം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രശ്നമാർഗ്ഗത്തിനു കൈക്കുളങ്ങര രാമവാരിയർ രത്നശിഖ എന്ന പേരിൽ ഒരു വ്യാഖ്യാനം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനെ ആദരിച്ചാണ് നമ്പി തന്റെ പുസ്തകത്തിന് ഉപരത്നശിഖ എന്നു നാമകരണം ചെയ്തതു്. ഉപരത്നശിഖ രത്നശിഖയെക്കാൾ വരിഷ്ഠമെന്നാണ് അഭിയുക്തമതം. സാഹിത്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൂലികയിൽനിന്നു് 6 മഹിഷമങ്ഗലഭാണവ്യാഖ്യ, 7 ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസവ്യാഖ്യ എന്നീ വ്യാഖ്യാനങ്ങളും, 8 ഈഹാപുരാര്യാസ്തവം, 9 ഘോഷപുരീമഹാരാജ്ഞീചരിത്രം, 10 ശൈലാബ്ധീശ്വരശതകം, 11 പട്ടാഭിഷേകപ്രബന്ധം, 12 ദീപസ്തംഭശതകം, 13 ശൃങ്ഗാരമഞ്ജരീമണ്ഡനം, 14 ബുദ്ധാഷ്ടകം എന്നീ കൃതികൾ വിനിർഗ്ഗമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവ കൂടാതെ സംസ്കൃതചന്ദ്രിക, മിത്രഗോഷ്ഠി, മഞ്ജുഭാഷിണി തുടങ്ങിയ സംസ്കൃതപത്രികകളിലും അനേകം മലയാളപത്രികകളിലും അദ്ദേഹം പല ഉപന്യാസങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ട്. വിജ്ഞാനചിന്താമണിമുദ്രണാലയത്തിൽനിന്നു പ്രസാധനംചെയ്തിട്ടുള്ള പുസ്തകങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ മേല്പുത്തൂരിന്റെ പാഞ്ചാലീസ്വയംവരം, സുഭദ്രാഹരണം, രാജസൂയം എന്നീ ചമ്പൂക്കളും, ധാതുകാവ്യം, ഭിക്ഷാടനകാവ്യം, ചന്ദ്രികാവീഥി, മാനസോല്ലാസം ഗൈർവ്വാണീവിജയം ഇത്യാദി ഗ്രന്ഥങ്ങളും പ്രസ്താവയോഗ്യങ്ങളാണ്. പുരുഷോത്തമന്റെ പ്രശ്നായനം എന്ന ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥവും ആ അച്ചുക്കൂടത്തിൽനിന്നുതന്നെ അച്ചടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി.

ചില ശ്ലോകങ്ങൾ:—

"സന്തസ്സന്തതസന്നിവേശിതസുധാസൂതിസ്സുരമ്യാലയഃ
കാമ്യാഃ കാശ്ചന കാമദേവജയിനഃ കാമാഗമാധ്യാപികാഃ
അദ്വൈതാഗമസാരതത്വഹൃദയാ ഭൂയാസുരുച്ചൈസ്തമാം
യുഷ്മാകം മനസസ്സമാഗമസുഖപ്രാപ്ത്യൈ മഹാസിദ്ധയഃ."
(ഒരു മങ്ഗലശ്ലോകം)

"താവച്ഛ്രൂയതേ ദിഗന്തവിവസന്മാതങ്ഗകർണ്ണാന്തര-
പ്രോദ്ഭേദൈകപടിഷ്ഠതാമതിതമാം സ്പഷ്ടം ദധാനാഃ ക്ഷണാൽ
ആഗ്നേയൗഷധപൂർണ്ണഭൂരിനളികശ്രേഷ്ഠാന്തരോത്ഥാ രവാ
നാകദ്വാരകവാടപാടനചണാസ്തൽസ്ഥാനഭീത്യാ ചിരം."

ററി. സി. പരമേശ്വരൻ മൂസ്സതു് (1042–1114)—

ജനനം:—ററി. സി. പരമേശ്വരൻമൂസ്സതു ബ്രിട്ടീഷ്മലബാർ ഏറനാട്ട താലൂക്ക പൊന്മള അംശത്തിൽ ചോലക്കരയില്ലത്തു് 1042–ാമാണ്ടു മേടമാസത്തിൽ മൂലംനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവു വാസുദേവൻമൂസ്സതും മാതാവു ദേവകിമനയമ്മയും (തേതി) ആയിരുന്നു. നമ്മുടെ കഥാപുരുഷനു് ഒരു ജ്യേഷ്ഠനും രണ്ടു സഹോദരിമാരുമുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരൻ വാസുദേവൻമൂസ്സതു് അക്കാലത്തെ

ഒരു പ്രസിദ്ധവൈദ്യനും, ഒരു സഹോദരിയുടെ പ്രഥമപുത്രനായ പണ്ഡിതർ സി. കെ. വാസുദേവശർമ്മ അനേകം വ്യാഖ്യാനങ്ങളുടെ കർത്താവുമാണ്. അവയിൽ അഷ്ടാങ്ഗഹൃദയം, ചരകം പരമേശ്വരൻമൂസ്സതോടുകൂടി സുശ്രുതസംഹിത, ഹൃദയോല്ലാസം വ്യാഖ്യ, അഞ്ജനനിദാനം, ഉന്മീലനവ്യാഖ്യ, സുഖസാധകവ്യാഖ്യ, ശാർങ്ഗധരസംഹിത, വൈദ്യപ്രിയാവ്യാഖ്യ, അഷ്ടസ്ഥാനപരീക്ഷയിൽ മർമ്മവിഭാഗവും, ആശൗചദീപികാവ്യാഖ്യ എന്നിവയാണ് മുഖ്യങ്ങൾ. പൂന്നശ്ശേരി നീലകണ്ഠശർമ്മാവിന്റെ മാതുലനായ ഏഷ്ഴിക്കര നാരായണൻമൂസ്സതായിരുന്നു പരമേശ്വരൻമൂസ്സതിന്റെ അമ്മാത്തുമുത്തച്ഛൻ.

വിദ്യാഭ്യാസം:—ആദ്യത്തെ ഗുരു വരയ്ക്കൽ പാറമാത്തിൽ കൃഷ്ണ നമ്പിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചു. 1058–ാമാണ്ടു മീനമാസം 13–ാംനു- അച്ഛൻ മരിച്ചു. 1060–ാമാണ്ടു കുംഭം 4–ാംനു- പട്ടാമ്പിയിൽ പോയി പൂന്നശ്ശേരി നമ്പിയുടെ ശിഷ്യനായി. സിദ്ധാന്തകൗമുദി, അഷ്ടാങ്ഗഹൃദയം, ലീലാവതി തുടങ്ങിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചതു് ആ ആചാര്യനാണ്. 1062–ാമാണ്ടുമുതൽ പട്ടാമ്പി വിടുന്നതുവരെ ഗുരുനാഥന്റെ സകലപ്രവൎത്തനങ്ങളിലും ഭാഗഭാക്കായിരുന്നു. അച്യുതത്തു രാമൻമൂസ്സതിനു് അവയിൽ ഗണനീയമായ ഒരു പങ്കുണ്ടു്. 1104–ലാണ് അദ്ദേഹം മരിച്ചതു്. 1067–ൽ വിജ്ഞാനചിന്താമണി അച്ചുക്കൂടം സ്ഥാപിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പണി വൎദ്ധിച്ചു. ചിന്താമണിപത്രികയിൽ അതിനുമുമ്പുതന്നെ ഉപന്യാസങ്ങൾ എഴുതിശ്ശീലിച്ചിരുന്നു. 1063–ൽ അച്യുതത്തു വാസുദേവൻ മൂസ്സതിന്റെ പുത്രിയെ വിവാഹംചെയ്തു.

അനന്തരചരിത്രം:—1068–ൽ മൂസ്സതു് ഇല്ലത്തേക്കു മടങ്ങി. അവിടെ ചില വിദ്യാൎത്ഥികളെ സംസ്കൃതം അഭ്യസിപ്പിച്ചു. 1072–ൽ പൊന്നുള ശിവക്ഷേത്രം ജീൎണ്ണോദ്ധാരണം ചെയ്തു. 1078–ൽ കോട്ടക്കൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട ധന്വന്തരി എന്ന മാസികയുടെ ഉപപത്രാധിപരായി. പത്രാധിപർ വൈദ്യരത്നം പി. എസ്സ്. വാരിയരായിരുന്നു. 1080–ൽ മാളിയമ്മാവിൽ കുഞ്ഞുവറിയതു തൃശ്ശൂരിൽ ഭാരതവിലാസം അച്ചുക്കൂടം സ്ഥാപിച്ചപ്പോൾ മൂസ്സതു താമസം അങ്ങോട്ടു മാററി. അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ടി പുസ്തകങ്ങൾ എഴുതിക്കൊടുത്തുതുടങ്ങി. 1081–ൽ കൊച്ചി കടവല്ലൂരിൽ ഒരു സ്ഥലം വാങ്ങി പുരപണി നടത്തി അതിനു ദ്വാരക എന്നു നാമകരണം ചെയ്തു. 1090–ൽ പട്ടാമ്പി ഗുരുഗൃഹത്തിൽ കാര്യസ്ഥനായി. അതേ കൊല്ലം മകരം 5–ാംനു- മാനവിക്രമ ഏട്ടൻതമ്പുരാൻ അദ്ദേഹം അമരകോശത്തിനു രചിച്ച പാരമേശ്വരി എന്ന വ്യാഖ്യാനം കണ്ടു സന്തുഷ്ടനായി അഭിനവവാചസ്പതി എന്ന ബിരുദം സമ്മാനിച്ചു. 1086 മേടത്തിൽ മാസികയായി ആരംഭിച്ച ആ പുസ്തകം 1090 കന്നിയിൽ അവസാനിച്ചു. ഇടയ്ക്കു കുറേക്കാലം കുടുംബത്തിലെ ചില പ്രാരബ്ധങ്ങൾനിമിത്തം പൊന്നുളയിൽ താമസിക്കേണ്ടിവന്ന അദ്ദേഹം 1103 ചിങ്ങത്തിൽ ഭാരതവിലാസക്കാരു

മായുള്ള ബന്ധം വീണ്ടും ആരംഭിച്ചു. 1104-ൽ ഹരിപ്പാട്ടുവച്ചു നടന്ന വാഷിക സമ്മേളനത്തിൽ അധ്യക്ഷനായി തിരഞ്ഞെടുത്തതു് അദ്ദേഹത്തെയായിരുന്നു. 1105-ൽ ഇരിങ്ങണ്ണൂർ വച്ചുനടന്ന വാഷികയോഗത്തിൽ വായിക്കുവാൻ സൂദായബോധം എന്ന പേരിൽ സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ഒരു ചെറിയ പദ്യപുസ്തകം എഴുതി അച്ചടിപ്പിച്ചു. 1109-ൽ ഏറ്റുമാനൂരിൽ താമസമാക്കി അവിടെവച്ചും ചില പുസ്തകം രചിച്ചു. 1112 തുലാത്തിൽ ഏറ്റുമാനൂരിലെ താമസം മതിയാക്കി കടവല്ലൂരിലേക്കു തിരിയെ പോന്നു. രാമവാരിയരെപ്പോലെ സാമ്പത്തികമായ ക്ലേശം അദ്ദേഹവും അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 1114-ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം 7-ാംനു- ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. രക്തവാതമായിരുന്നു മരണകാരണമായ രോഗം. മരിക്കുന്നതിനു് ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കു മുൻപു ചുവടേ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ശ്ലോകം ഉണ്ടാക്കി ചൊല്ലി.

''ശ്രീനീലകണ്ഠഗുരുപാദസരോജയുഗ്മം
മൂർദ്ധ്നാ പ്രണമ്യ പരമേശ്വരഭൂസുരോഽയം
വാചസ്പതിർജ്ജിഗമിഷത്യധുനാ ദിദൃക്ഷുഃ
കൈലാസശൈലനിലയം കുലദൈവതം മേ.''

കൃതികൾ:—മൂസ്സതു് 35 പുസ്തകങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുള്ളതായി അറിവുണ്ടു്. 1 അമരം പാരമേശ്വരീവ്യാഖ്യാനം, 2 അമരം സംക്ഷിപ്തപാരമേശ്വരീവ്യാഖ്യാനം, 3 അമരം പദാർത്ഥദീപികാവ്യാഖ്യാനം, 4 അമരം ത്രിവേണീവ്യാഖ്യാനം, 5 നാരായണീയം ശ്യാമസുന്ദരം വ്യാഖ്യാനം, 6 ശാങ്കരസ്മൃതി എന്നുകൂടി പേരുള്ള ലഘുധർമ്മപ്രകാശികയുടെ വ്യാഖ്യാനം, 7 വിഷ്ണുസഹസ്രനാമം മുക്തിമാർഗ്ഗപ്രദീപവ്യാഖ്യാനം, 8 വിഷ്ണുസഹസ്രനാമം ഭാഷാവ്യാഖ്യാനം, 9 ശിവാനന്ദലഹരി ഉമാമഹേശ്വരം വ്യാഖ്യാനം, 10 ഭഗവൽഗീത മാർഗ്ഗദർശിവ്യാഖ്യാനം, 11 ഭഗവൽഗീത ഭാഗ്യോദയം വ്യാഖ്യാനം, 12 ഭഗവൽഗീത ലോകമാന്യം വ്യാഖ്യാനം, 13 ലോകമാന്യതിലകന്റെ ഗീതാരഹസ്യം പൂർവാർദ്ധം പരിഭാഷ, 14 രുക്മിണീസ്വയംവരം വ്യാഖ്യാനം, 15 ഏറ്റുമാനൂർക്ഷേത്രമാഹാത്മ്യം ഭാഷാവിവരണം, 16 സുബ്രഹ്മണ്യപൂജാകല്പം വ്യാഖ്യാനം, 17 സന്ധ്യാവന്ദനഭാഷ്യം, 18 വൈദ്യമനോരമ ഭാഷാവ്യാഖ്യാനം, 19 കൈക്കുളങ്ങര രാമവാരിയരുടെ ജീവചരിത്രം, 20 പരശുരാമന്റെ ജീവചരിത്രം, 21 കാളീകല്പം മാർഗ്ഗദർശിവ്യാഖ്യാനം, 22 ശ്രീരുദ്രചമകങ്ങൾക്കു ഭാഷാഭാഷ്യം, 23 രുദ്രസൂക്തം ഭാഷാഭാഷ്യം, 24 ശാസ്താവിന്റെ മൂലതത്വം, 25 ഭാഗവതം മാർഗ്ഗദർശിവ്യാഖ്യാനം, 26 കാഠകോപനിഷത്തു് ഭാഷാസാരം വ്യാഖ്യാനം, 27 കേരളാചാരം ഭാഷാവ്യാഖ്യാനം, 28 ഭാവപ്രകാശം അഭിനവവാചസ്പത്യവ്യാഖ്യാനം, 29 ചരകസംഹിത വാചസ്പത്യവ്യാഖ്യാനം, 30 ഗുരുവായൂപുരമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ടു്, 31 ദൃഗ്ദൃശ്യവിവേകം അർത്ഥവിവരണം, 32 രത്നത്രയം മാർഗ്ഗദർശിവ്യാഖ്യാനം എന്നിവയ്ക്കുപുറമേ, മുൻസൂചിപ്പിച്ച 33 സമൂ

ദായബോധവും, 34 സൈ്വരക്കേട്ട് എന്നൊരു ചെറുകഥയുംകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാങ്മയങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. 35 ബൗധായനച്ചടങ്ങ് എന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വകയായി ഒരു പുസ്തകമുണ്ട്. അതിന്റെ ഒരു പ്രതീകംമാത്രമേ അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ളതായി കേട്ടിട്ടുള്ളു. 7, 10, 16, 17, 22, 23, 24, 26 എന്നീ നമ്പർപുസ്തകങ്ങൾ ഈശ്വരാനന്ദസരസ്വതി എന്ന കർതൃനാമത്തിലാണ് അച്ചടിച്ചിരിക്കുന്നത്. ചരകസംഹിതാവ്യാഖ്യയിൽ സി. കെ. ശർമ്മാവിനും പങ്കുണ്ടെന്നു നാം കണ്ടുവല്ലോ. അമരം പദാർത്ഥദീപിക, ഭഗവൽഗീതയുടെ മാർഗ്ഗദർശിവ്യാഖ്യ, ഭാഗവതം, ഭാവപ്രകാശം, ദൃഗ്ദൃശ്യവിവേകം എന്നീ അഞ്ചു പുസ്തകങ്ങൾ പൂർണ്ണമായിട്ടില്ല. ഇവയ്ക്കുപുറമേ മൂസ്സതു് അനേകം പത്രങ്ങൾക്കും മാസികകൾക്കും ഗദ്യലേഖനങ്ങൾ എഴുതിവന്നിരുന്നു. വാചസ്പതിക്കു ജ്യോത്സ്യംമാത്രമേ വശമല്ലാതിരുന്നുള്ളു. അതിനുപകരം പുരോഹിതകർമ്മങ്ങളിൽ നിഷ്ണാതനായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിനു പൂജാക്രമം സംബന്ധിച്ചു ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതുവാൻ സാധിച്ചു. ഒരു അടിയുറച്ച വൈയാകരണനും കോശജ്ഞനുമായിരുന്നു അദ്ദേഹം എന്നുകൂടി എടുത്തു പറയേണ്ടതായുണ്ട്.

അമരം പാരമേശ്വരിയും ത്രിവേണിയും:—മൂസ്സതിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രഥമഗണനീയമായുള്ളതു് അമരത്തിനു് അദ്ദേഹം രചിച്ച പാരമേശ്വരിയാകുന്നു. 16 വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ നിഷ്കർഷിച്ചു പരിശോധിച്ചു ത്യാജ്യഗ്രാഹ്യവിവേചനംചെയ്തു് ഒട്ടു വളരെ ക്ലേശങ്ങൾ സഹിച്ചു് അദ്ദേഹമെഴുതിയ ആ വ്യാഖ്യാനം അത്യന്തം വിസ്തൃതവും സർവസംശയച്ഛേദിയുമാകുന്നു. ഉപരിപ്ലവമായ രീതിയിൽ ഒരു പുസ്തകവും അദ്ദേഹം ഉണ്ടാക്കീട്ടില്ല. 'ഗതോ വദാന്യാന്തരം' എന്നൊരു അവസ്ഥ സംഭവിക്കരുതെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു് അത്യുൽകടമായ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. ഏറ്റുമാനൂർ താമസിക്കുമ്പോൾ രചിച്ചതാണു് ത്രിവേണി. അതു പാരമേശ്വരിപോലെ വിസ്തൃതമല്ല. എങ്കിലും അതിലെ ചില സ്ഖലിതങ്ങൾ തിരുത്തുന്നതിനും ചില പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തുന്നതിനും ഉപയോഗപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. അനേകം ശബ്ദങ്ങൾക്കു് ഇംഗ്ലീഷിൽകൂടി അർത്ഥം രേഖപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു് അതിന്റെ കാര്യകാരിതയെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ത്രിവേണിയുടെ പ്രാരംഭത്തിൽ മൂസ്സതു് ഇങ്ങനെയാണു് മംഗലാചരണം ചെയ്യുന്നതു്.

"ഉദ്യത്തൈണപുരാവാസശ്ശങ്കരസ്സങ്കടാപഹഃ
പ്രചോദയതി മാമന്തഃ സ്ഥിതോ വ്യാഖ്യാനകർമ്മണി.
ശ്രീനീലകണ്ഠശർമ്മാന്തേവാസിനാ ടീസിനാധുനാ
വ്യാഖ്യാനമമരേശസ്യ ത്രിവേണ്യാഖ്യാ വിലിഖ്യതേ."

ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിലുള്ള അധോലിഖിതമായ പദ്യത്തിൽനിന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു വേണമെങ്കിൽ നല്ല പദ്യവും എഴുതാമെന്നുള്ളതു വെളിപ്പെടുന്നു.

"സമപ്പ്യതേ സകലചരാചരാനതേ
മഹത്തരേ മുനിജനഹൃൽസ്വശോഭിതേ
പദാംബുജേ പരമശിവസ്യ ശൈലജാ–
വിലോചനഭ്രമരകിശോരമന്ദിരേ."

ഗീതാരഹസ്യം:— ബാലഗംഗാധരതിലകൻെറ ഗീതാരഹസ്യം പൂർവ്വഭാഗത്തിനു മൂസ്സതു രചിച്ച പരിഭാഷ അത്യന്തം വിശിഷ്ടമാകുന്നു. മൂലഗ്രന്ഥം നമ്മുടെ മാതൃഭൂമിയുടെ അമൂല്യനിധികളിൽ ഒന്നാണ്. തിലകൻെറ വിശാലവ്യാപിയായ വൈദുഷ്യപ്രകഷ്വും ഊഹാപോഹകുശലതയും അതിൽ ആപാദചൂഡം സഹസ്രകിരണമായ ആദിത്യബിംബം പോലെ പ്രകാശിക്കുന്നു. അതിനു കണ്ണാടകഭാഷയിലുള്ള തജ്ജമയാണ് മൂസ്സതിനു പ്രസ്തുതപരിഭാഷയ്ക്കു് അവലംബമായി പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അദ്ദേഹം പ്രസ്താവനയിൽ "കണ്ണാടകാക്ഷരവും ഭാഷയും മുമ്പു തന്നെ ഏതാണ്ടെനിക്കു പരിചയപ്പെട്ടിരുന്നതിനുപുറമേ അടുത്ത കാലത്തു ഞാൻ അതിൽ പൂർവ്വാധികം പരിശ്രമിക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. കൂടാതെ സംസ്കൃതം, മലയാളം, കണ്ണാടകം എന്നീ മൂന്നു ഭാഷകളിലും ധാരാളം വ്യുൽപന്നനായ ഒരു എമ്പ്രാന്തിരി എന്നെ ഇക്കാര്യത്തിൽ വേണ്ടിടത്തോളം സഹായിപ്പാനേല്ക്കുകയും അതുപ്രകാരം സഹായിച്ചുവരികയും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു തജ്ജമയുടെ കാര്യത്തിൽ ലോകമാന്യരുടെ അനുഗ്രഹം സഫലമാകാതെ വരികയില്ലെന്നു് എനിക്കു ധാരാളം ധൈര്യമുണ്ടു്" എന്നു നിവേദനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. കഥാപുരുഷനു പ്രസന്നപ്രൗഢവും, ധാരാവാഹിയുമായ ഒരു ഗദ്യശൈലി സ്വാധീനമായിരുന്നുവെന്നു പ്രകൃതഗ്രന്ഥത്തിൽ ഏതു ഭാഗം പരിശോധിച്ചാലും ബോധ്യമാകുന്നതാണ്.

ഉപസംഹാരം:—ററി. സി. പരമേശ്വരൻമൂസ്സതു് ആജീവനാന്തം ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയും ജിജ്ഞാസുവും ഗ്രന്ഥകാരനും ലോകഗുരുവുമായിരുന്നു. സാധാരണപണ്ഡിതന്മാരിൽ ചിലപ്പോൾ കാണാറുള്ള സങ്കുചിതമനഃസ്ഥിതിക്കു് അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും അധീനനായിരുന്നില്ല. കൈക്കുളങ്ങര രാമവാരിയക്കിപ്പുറം ഭാഷയെ തൻെറ അപ്രതിമമായ പാണ്ഡിത്യം കൊണ്ടും, അത്ഭുതാവഹമായ പരിശ്രമംകൊണ്ടും ധന്യതമയാക്കിയ മഹാപുരുഷന്മാരിൽ അഗ്രപൂജയ്ക്കു് അഹൻ വാചസ്പതിതന്നെയാകുന്നു. പാരമേശ്വരിയും ഗീതാരഹസ്യവുംമാത്രം മതി അദ്ദേഹത്തിൻെറ സദ്യശസ്സ് അമ്ലാനമായും അക്ഷയമായും നിലനിറുത്തുവാൻ. ഇന്നത്തെ പരിതഃസ്ഥിതിയിൽ കേരളത്തിൽ അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു പുരുഷൻ ജനിക്കുമോ എന്നു കണ്ടുതന്നെ അറിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

പി. എസ്സ്. അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി (1060–1122)—ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—പി. എസ്സ്. അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി തൃശ്ശൂർ ഡിസ്ട്രിക്‌ററ്കോടതി വക്കീൽ സീതാരാമയ്യരുടേയും

നാരായണിയമ്മാളുടേയും പുത്രനായി 1060–ാമാണ്ടു കർക്കടകമാസം 30–ാംനു- ജനിച്ചു. തൃശ്ശൂർ സർക്കാർ സ്കൂളിൽ ഇംഗ്ലീഷുവിദ്യാഭ്യാസം ആരംഭിച്ചു. ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ അച്ഛൻ മരിച്ചുപോകയാൽ സ്കൂളം വിടേണ്ടിവന്നു. സംസ്കൃതം ആദ്യകാലത്തു കുറേ പഠിച്ചിരുന്നു. ആ വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കുവാനായിരുന്നു പിന്നീടുള്ള ശ്രമം. അതിലേയ്ക്കായി പല പണ്ഡിതന്മാരുടേയും കീഴിൽ ശാസ്ത്രാഭ്യാസംചെയ്തു. പുതുക്കോടാണ് ശാസ്ത്രിയുടെ മൂലകുടുംബം. അച്ഛൻ മരിച്ചതിനുശേഷം അമ്മാത്തുമൂത്തച്ഛൻ നമ്മുടെ കഥാപുരുഷനെ പുതുക്കോട്ടു കൊണ്ടുപോയി. പുതുക്കോട്ടു രാമശാസ്ത്രികൾ, എടമന നമ്പൂരിപ്പാട്ട്, വാടാനങ്കുറിശ്ശി നാരായണശാസ്ത്രികൾ, പുന്നശ്ശേരി നമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മ, മഹാമഹോപാധ്യായൻ ആർ. വി. കൃഷ്ണമാചാര്യർ ഇവരായിരുന്നു പ്രധാനഗുരുനാഥന്മാർ. പുതുക്കോട്ടു രാമശാസ്ത്രി തർക്കത്തിൽ പ്രകരണപാഠവും ചില വാദഗ്രന്ഥങ്ങളും, മനുസ്മൃതി വൈദ്യനാഥദീക്ഷിതീയം തുടങ്ങിയ സ്മൃതിഗ്രന്ഥങ്ങളും, വാടാനങ്കുറിശ്ശി നാരായണശാസ്ത്രി വേദാന്തഭാഷ്യവും, എടമന നമ്പൂരിപ്പാട്ടു ദിനകരീയവും, പുന്നശ്ശേരി നമ്പി വ്യാകരണം ജ്യോതിഷം വൈദ്യം എന്നിവയും, ആർ. വി. കൃഷ്ണമാചാര്യർ വ്യാകരണവുമാണ് അഭ്യസിപ്പിച്ചതു്. കൃഷ്ണമാചാര്യരുടെ അന്തേവാസിത്വം സ്വീകരിച്ചതു് ആ മഹാപണ്ഡിതന്റെ സ്വദേശമായ തൃശ്ശിനാപ്പള്ളിയിൽവച്ചാണ്. സുപ്രസിദ്ധനായ പിച്ചുശാസ്ത്രികളുടെ അനുജനായിരുന്നു നാരായണശാസ്ത്രി.

പിച്ചുശാസ്ത്രി:—വാടാനങ്കുറിശ്ശി പിച്ചുശാസ്ത്രികളെക്കുറിച്ചും ഈ പ്രകൃതത്തിൽ അല്പം സ്മരിക്കേണ്ടതായുണ്ടു്. വാടാനങ്കുറിശ്ശി ഷൊറണൂർ റെയിൽവേസ്റ്റേഷനു മൂന്നു മൈൽ വടക്കുപടിഞ്ഞാറാണ്. ശാസ്ത്രി നല്ലൊരു വേദജ്ഞനും തർക്കത്തിലും വ്യാകരണത്തിലും മികച്ച പണ്ഡിതനും ഗണിതപദ്ധതികളിൽ സ്വപ്രയത്നംകൊണ്ടു് ഉറച്ച വിദ്വാനുമായിരുന്നു. വളരെക്കാലം ദേശമംഗലത്തുമനയ്ക്കലെ പണ്ഡിതനായിരുന്നു. അനുജൻ നാരായണശാസ്ത്രിക്കുപുറമേ അനന്തനാരായണശാസ്ത്രിയുടെ ഗുരു രാമശാസ്ത്രിയും മുണ്ടയൂർ നമ്പ്യാത്തൻനമ്പൂരിയും പൂന്തോട്ടത്തു മഹൻ ദാമോദരൻനമ്പൂരിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാരായിരുന്നു. തർക്കം, വേദാന്തം എന്നീ ശാസ്ത്രങ്ങളിലും അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി പരിനിഷ്ഠിതമായ പരിജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും വ്യാകരണത്തിലായിരുന്നു പാരംഗതത്വം. ആ ശാസ്ത്രത്തിൽ ശേഖരാന്തം നിഷ്കൃഷ്ടമായി അധ്യയനംചെയ്തു കേരളത്തിലെ പ്രാമാണികനായ ഒരു വൈയാകരണൻ എന്ന പേരു പരത്തി.

അനന്തരകാലജീവിതം:—1084–ൽ തൃപ്പൂണിത്തുറ വിദ്വത്സദസ്സിൽ സന്നിഹിതനാകുകയും അവിടെനിന്നു സമ്മാനം ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇംഗ്ലീഷും ഹിന്ദിയും സ്വയം അഭ്യസിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷിൽ അദ്ദേഹം സമ്പാദിച്ച പാണ്ഡിത്യം അന്യാദൃശമായിരുന്നു. ആ ധിഷണാശാലി

മദിരാശിയിലെ ഹിന്ദുപത്രത്തിൽ കുറേക്കാലം നിപുണമായി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിരൂപണംചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നതു സഹൃദയന്മാർ മറക്കാറായിട്ടില്ല. ഒടുവിൽ തൃപ്പൂണിത്തുറ വിദ്വത്സദസ്സിൽനിന്നു പണ്ഡിതരാജൻ എന്ന ബിരുദവും തിരുവിതാംകൂർ നവരാത്രിസദസ്സിൽനിന്നു കീർത്തിമുദ്രയും നേടി. കൊച്ചിയിൽ ആദ്യം തൃശ്ശൂർ സർക്കാർ ഹൈസ്കൂളിലും പിന്നീടു രാജകീയമഹാപാഠശാലയിലും സംസ്കൃതപണ്ഡിതനായി. ഒരു വലിയ കുടുംബം സംരക്ഷിക്കേണ്ട ഭാരംനിമിത്തം വളരെക്കാലം സാമ്പത്തികമായ ക്ലേശം അനുഭവിച്ചു. 1122–ാമാണ്ടു മകരമാസം 2–ാംനു- പരഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. ബാലാംബാളെയാണ് ധർമ്മപത്നിയായി സ്വീകരിച്ചതു്.

കൃതികൾ:—ശാസ്ത്രികൾക്കു സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലും ഒന്നുപോലെ പ്രൗഢഗംഭീരമായ രീതിയിൽ ഗദ്യമെഴുതുവാൻ പാടവമുണ്ടായിരുന്നു. 1 മണിമഞ്ജൂഷ, 2 നവപുഷ്പമാല, 3 ഭഗവൽഗീതയ്ക്കു് അനുസ്വാനം എന്ന മർമ്മസ്പൃക്കായ വ്യാഖ്യാനം, 4 ദേവീമാഹാത്മ്യവ്യാഖ്യാനം, 5 നാരായണീയവ്യാഖ്യാനം (അപൂർണ്ണം), 6 വാകൃതത്വം, 7 തർക്കസാരം, 8 പ്രവേശകത്തിനു വിവൃതി എന്ന സംസ്കൃതവ്യാഖ്യാനം, 9 ബാലരാമായണം, 10 മേഘസന്ദേശവിമർശനം. ഇവയ്ക്കുപുറമേ അനേകം സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങൾ അദ്ദേഹം മംഗളോദയം കമ്പനിക്കു മററും വേണ്ടി പ്രസാധനം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ഇതുകൂടാതെ ലഘുകൗമുദി, സാംഖ്യകാരിക എന്നീ രണ്ടു ഭാഷാവ്യാഖ്യാനങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിൻെറ വകയായുണ്ടു്. ശങ്കരൻെറ ശ്രീകൃഷ്ണവിജയം കാവ്യവും അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥമാണ്. മംഗളോദയം മാസികയുടെ ആധിപത്യവും കുറേക്കാലം വഹിക്കുകയുണ്ടായി.

വാകൃതത്വം:—ഈ ചെറിയ പുസ്തകംകൊണ്ടു വാകൃസംബന്ധമായി പല അറിവുകൾ സംസ്കൃതവിദ്യാർത്ഥികൾക്കു നല്കുവാൻ ഗ്രന്ഥകാരൻ സമർത്ഥമായി യത്നിച്ചിരിക്കുന്നു.

> "ആലോക്യ സാഹിത്യമഹാംബുരാശി–
> മനന്തനാരായണശാസ്ത്രിണേദം
> സംഗൃഹ്യ സാരാംശമണീൻ വികീർണ്ണാൻ
> സംഗ്രഥ്യതേ സംസ്കൃതവാകൃതത്വം"

എന്നതു് അതിലെ പ്രതിജ്ഞാപദ്യമാണ്.

പദൗചിതി:—"സാമാന്യതഃ കോശാദിഷു പര്യായതയാ പരിഗണിതാനാമപി പദാനാം കേഷാഞ്ചിൽ ക്വചിൽ പ്രയോഗ ഔചിത്യാതിശയോ ഭവതി. യഥാ തനുഃ ദേഹ ഇത്യനയോഃ പര്യായതയാ ഗണ്യമാനയോരപി തനുശബ്ദസ്യ കാർശ്യദ്യോതകത്വം ദേഹശബ്ദസ്യ പുനഃ പുഷ്ടിവിശേഷവ്യഞ്ജകത്വം ച സഹൃദയൈരനുഭൂയതേ. സന്താപാദി

ജനിതകാര്ശ്യവര്ണ്ണനേ പ്രകൃതേ ദേഹശബ്ദപ്രയോഗോ അനുചിത ഇതി ഭാസേത. ഏവം ഉപചയാതിരേകേ വര്ണ്ണ്യമാനേ തനുശബ്ദപ്രയോഗോപി ന തനുതേ സ്വാരസ്യം. ഏവം തത്ര തത്ര വര്ത്തമാനം സൂക്ഷ്മരൂപമര്ത്ഥവിശേഷം വിജ്ഞായൈവ പദാനി പ്രയോജ്യാനി.''

തര്ക്കസാരം അതുപോലെ തര്ക്കത്തിന്റെ മൂലതത്വങ്ങളെപ്പററി പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

വിവൃതിവ്യാഖ്യാ:—അച്യുതപ്പിഷാരടിയുടെ പ്രവേശകം എന്ന വ്യാകരണഗ്രന്ഥത്തിനു ശാസ്ത്രി രചിച്ച വ്യാഖ്യാനമാണ് വിവൃതി എന്നു മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. ഇതു ഗോശ്രീസംസ്കൃത ഗ്രന്ഥാവലിയുടെ ദ്വിതീയാങ്കമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.

''പ്രവേശകേ പ്രകരണേ സുഖേന പ്രവിവിക്ഷതാം
ഉപകാരായ ബാലാനാം വിവൃതിഃ ക്രിയതേ ലഘു''

എന്ന ശ്ലോകത്തോടുകൂടിയാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ തന്റെ വ്യാഖ്യാനം ആരംഭിക്കുന്നതു്. ഒടുവിൽ കാണുന്ന

''അച്യുതാവജ്ജിതസ്വാന്തഃ കൃപാപാത്രം പരീക്ഷിതഃ
നാരായണോനന്തപൂർവ്വോ വ്യവരിഷ്ട പ്രവേശകം''

എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ തന്റെ പുരസ്കർത്താവായ പരീക്ഷിത്തുതമ്പുരാനെ കൃതജ്ഞതാപൂർവം സ്മരിക്കുന്നു.

ബാലരാമായണവും മററും:—ബാലരാമായണം ഒരു സംസ്കൃതഗദ്യഗ്രന്ഥമാണ്. കഴിയുന്നതും വാല്മീകിയുടെ ഭാഷതന്നെയാണ് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതു്. മേഘസന്ദേശവിമർശനം ഭാഷയിലാണ് രചിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ശാസ്ത്രികളുടെ പാണ്ഡിത്യവും സഹൃദയത്വവും അതിൽനിന്നു വിശദമാകും. മണിമഞ്ജുഷയും ഭാഷതന്നെ. മംഗളോദയം പത്രാധിപരായിരുന്ന കാലത്തു് അതിൽ എഴുതിയിരുന്ന ശാസ്ത്രോപന്യാസങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണ് അതിലെ ഉള്ളടക്കം. ഷഡ്ദർശനങ്ങളെമാത്രമല്ല, പാശ്ചാത്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പ്രതിപാദ്യങ്ങളായ ചില വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും അതിൽ ഉപന്യാസങ്ങളുണ്ടു്. അത്തരത്തിൽ ഒന്നാണ് കുജലോകം.

നവപുഷ്പമാല:—ഒരു തികഞ്ഞ സഹൃദയനെന്ന നിലയിൽ ശാസ്ത്രിയെ ഉയർത്തിക്കാണിക്കുന്ന ഒരു വിമർശനഗ്രന്ഥമാണ് നവപുഷ്പമാല. ഇതിൽ ഒൻപതുപന്യാസങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. നവശബ്ദത്തിനു പ്രകൃതത്തിൽ രണ്ടർത്ഥം കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്; കുമാരനാശാന്റെ കരുണയെപ്പററി മണ്ഡനപരമായ ഒരു നിരൂപണവും ഇവയിൽ ഒരു പുഷ്പമാണ്. ശാസ്ത്രിയുടെ ഗദ്യരചനാപാടവവും ഭാവനാവിശേഷവും പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ മേഘപ്രാദുർഭാവം എന്ന ഉപന്യാസത്തിൽനിന്നു് ഒരു ഭാഗം ഉദ്ധരിക്കാം.

"രാമഗിര്യാശ്രമത്തിൻെറ പർവ്വതശിഖരത്തിൽ എന്നെ കൂട്ടുകാരില്ലാതെ ഒററയാക്കി നിർത്തി വിട്ടുപോകുന്നു. ആ വിജനമായ ഗിരിശിഖരത്തിൻേറയും എൻെറ പുരാതനഗൃഹമായ—അന്തരാത്മാവിൻെറ പ്രാർത്ഥനീയധാമമായ—അളകാപുരിയുടേയും മധ്യത്തിൽ അത്യന്തം വിശാലവും രമണീയവുമായ മൈതാനം പരന്നുകിടക്കുന്നതായി ത്തോന്നുന്നു. ആ മൈതാനത്തിൽ നദികളുടെ നിർഝരത്തിൻെറ മാറെറാലി കേൾക്കുന്നു. ഉന്നതങ്ങളായ പർവ്വതങ്ങൾ ശിഖരങ്ങളായ ശിരസ്സുയർത്തി നില്ക്കുന്നു. ഫലം നിറഞ്ഞ ജംബുവൃക്ഷങ്ങളുടെ നിഴൽ ഇരുൾ പരത്തുന്നു. പുതുമഴയേററ പിച്ചകത്തിൻെറ വാസന നാലുപാടും വീശുന്നു. മനുഷ്യരുടെ ഹൃദയം ഈ മൈതാനത്തിലെ ഓരോ വനത്തിലും ഗ്രാമത്തിലും പർവ്വതത്തിലും നദീതീരത്തിലും ചുററിനടന്നു് ആ രമ്യമായ പ്രദേശത്തിൻെറ പരിചയം സമ്പാദിക്കുകയും, ഒടുവിൽ ദീർഘവിരഹത്തിൻെറ അവസാനത്തിൽ മാനസസരസ്സിലേയ്ക്കായി ഉൽകണ്ഠയോടേ യാത്രതുടരുന്ന രാജഹംസത്തോടൊപ്പം മോക്ഷസ്ഥാനത്തെ പ്രാപിപ്പാൻ ആഗ്രഹിയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു."

വാഴകുന്നത്തു വാസുദേവൻനമ്പൂരി (1066–1122)—

ആദ്യകാലചരിത്രം:—തെക്കേ മലബാറിൽ തിരുവേഗപ്പുറ എന്ന പ്രസിദ്ധമായ ദേശത്തിൽ വാഴകുന്നം എന്നൊരു നമ്പൂരിയില്ലമുണ്ടു്. ആ ഇല്ലത്തിൽ രാമൻഅടിതിരിപ്പാട്ടിലേയും മുണ്ടക്കിഴി കാലടി മനയ്ക്കൽ പാർവ്വതിഅന്തർജ്ജനത്തിൻേറയും പുത്രനായി വാസുദേവൻ നമ്പൂരി 1066–ാമാണ്ടു മേടമാസം 12–ാംനു- ജനിച്ചു. അടിതിരിപ്പാടിനു വ്യുൽപത്തിയും കവിതയും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഭാഗവതം ഏകാദശസ്കന്ധവും ഭഗവൽഗീതയും പാനയായി അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. നമ്മുടെ കഥാപുരുഷൻെറ 11–ാമത്തെ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ അമ്മ മരിച്ചു. സമാവർത്തനം കഴിഞ്ഞു തിരുനാവായിൽ നാലുകൊല്ലം താമസിച്ചു വേദം വേണ്ടവിധത്തിൽ അഭ്യസിച്ചു. ജട, രഥ എന്നിവയിൽ പാണ്ഡിത്യം നേടി. പിന്നെ കഥകളി, നാടകം, സങ്ഗീതം മുതലായവയിലായി ഭ്രമം. എങ്കിലും പഞ്ചാക്ഷരം മുവ്വായിരം ഉരു ജപിക്കുക എന്നുള്ള കൃത്യം ഒരു ദിവസവും മുടക്കിയില്ല. ശുകപുരത്തു ദക്ഷിണാമൂർത്തി പ്രസാദിച്ചു; നമ്പൂരിയുടെ ഭാഗ്യതാരവും അന്നുമുതൽ തെളിഞ്ഞുതുടങ്ങി.

സംസ്കൃതപഠനം:—ഇരുപത്തൊന്നാമത്തെ വയസ്സിൽമാത്രമാണു് വാസുദേവൻനമ്പൂരി സംസ്കൃതപഠനം ആരംഭിച്ചതു്. ആദ്യം വരിക്കമാഞ്ചേരിമനയ്ക്കൽ താമസിച്ചു കാവ്യനാടകങ്ങൾ പഠിച്ചു. കുറേ തർക്കവും വശമാക്കി. പിന്നീടു മൂക്കോലയിൽ പോയി പകരാവൂർ മനയ്ക്കൽ നീലകണ്ഠൻനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ കീഴിൽ ചതുർശ്ശലക്ഷണി അഭ്യസിച്ചു. തദനന്തരം തൃപ്പൂണിത്തുറ സംസ്കൃതപാഠശാലയിൽച്ചേർന്നു് ഒരു കൊല്ലം പഠിയ്ക്കുകയും അവിടത്തെ വേദാന്താചാര്യനായിരുന്ന

പഞ്ചാപകേശശാസ്ത്രികളോടു പഞ്ചദശി, സിദ്ധാന്തലേശസങ്ഗ്രഹം തുടങ്ങിയ വേദാന്തഗ്രന്ഥങ്ങളാം വായിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. കിരാങ്ങാട്ടു കുഞ്ഞുണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാടു സാമാന്യനിരുക്തി പഠിപ്പിച്ചു. പരീക്ഷിത്തു തമ്പുരാൻതിരുമേനിയും തർക്കത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഗുരുവാണു്. അദ്ദേഹം ദിനകരീയം അഭ്യസിപ്പിച്ചു. സ്വല്പകാലം തൃപ്പൂണിത്തുറയ്ക്കടുത്തുള്ള മൂക്കോട്ടിൽ ഭഗവതീക്ഷേത്രത്തിൽ ലളിതാസഹസ്രനാമം പാരായണംചെയ്തു. പിന്നീടു തിരുവേഗപ്പുറയ്ക്കു മടങ്ങി. അവിടെ ഹരിവിലാസം എന്ന സ്ഥലത്തു് ഒരു സംസ്കൃതവിദ്യാലയം ഉൽഘാടനംചെയ്തു് ഏതാനും ബാലന്മാരെ പഠിപ്പിച്ചു. അക്കാലത്തു് 75000 പവൻ ഒന്നാം സമ്മാനമായി കിട്ടാവുന്ന ഒരു ഭാഗ്യക്കുറിയിൽ 10 ഉറുപ്പിക ഒരു സ്നേഹിതൻെറ പക്കൽനിന്നു കടം വാങ്ങി ചേൎന്നു. ആറു മാസം ആ സമ്മാനം തനിക്കു കിട്ടുന്നതിനുവേണ്ടി ദേവിയെ ശ്രീചക്രപൂജകൊണ്ടും, ലളിതാസഹസ്രനാമപുഷ്പാഞ്ജലികൊണ്ടും ആരാധിച്ചു. പരിപൂൎണ്ണമായ പരാജയമായിരുന്നു ഫലം. ഒരു കാശുപോലും ആ കുറിയിൽനിന്നു കിട്ടിട്ടില്ല. ധനത്തിലുള്ള തൃഷ്ണ അതോടുകൂടി വിട്ടൊഴിഞ്ഞു. ഈ സംഭവത്തെപ്പററി താഴെക്കാണുന്ന ശ്ലോകത്തിൽ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിയ്ക്കുന്നു.

''ഒന്നാം സമ്മാനമേകു ഭഗവതി ലളിതേ-
യെന്നു ചിത്തേ നിനച്ചി-
ട്ടുന്നാളച്ചിച്ചു മോദാൽ ജനനി! തവ പദേ
ഹന്ത! നാമങ്ങളോതി
തന്നാറം നീയും കനിഞ്ഞായതിനിവനു പര-
ബ്രഹ്മമാം കൃഷ്ണനെത്താൻ
നന്നായീ മൂഢരാരും കുഴിയിലിനി വിഴാ
ദേവി! നീയുള്ള കാലം.''

അവിടെനിന്നു കൊടുങ്ങല്ലൂരിൽച്ചെന്നു ദേവിയെ ഭജിക്കുകയും വലിയ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻെറ കീഴിൽ ഹോര പത്തദ്ധ്യായം പഠിക്കുകയും, മഹാകവി ചെറിയകൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻെറ ഭാഗവതംവായന കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. അതിബാല്യത്തിൽത്തന്നെ വാഴകുന്നത്തിനു കഥ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കാൻ ഒരു പ്രാഗല്ഭ്യം സ്വതസ്സിദ്ധമായുണ്ടായിരുന്നു. അതു യൗവനത്തിൽ ഉൽകടമായ ശ്രീകൃഷ്ണഭക്തിയായി വികസിക്കുകയും ഭാഗവതത്തിൽ നിരതിശയമായ അഭിരുചിക്കു കാരണമായി പരിണമിക്കുകയും ചെയ്തു. കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻെറ ഭാഗവതപാരായണം അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഹൃദയത്തെ അസാമാന്യമായി വശീകരിച്ചു. 1093-ൽ അവിടം വിട്ടു കടത്തനാട്ടേക്കു പോയി. അവിടെവച്ചു കഠിനമായ വാതരോഗം പിടിപെട്ടു. അതിൻെറ ശാന്തിക്കായി ഗുരുവായൂരപ്പനെ പ്രാൎത്ഥിച്ചു. ആ പ്രാൎത്ഥന ഫലവത്തായി. രോഗം ഉടൻതന്നെ മാറി.

നേരേ ഗുരുവായൂരിലേക്കു പോയി. അവിടെ 12 ദിവസം ദേവനെ ഭജിച്ചു.

ഭാഗവതം വായന:—ആ ഭജനത്തിന്റെ അവസാനത്തിലാണ് ഭാഗവതംവായന ആരംഭിച്ചതു്. വളരെ വേഗത്തിൽ വാഴകുന്നം ഒരു കേളികേട്ട ഭാഗവതംവായനക്കാരനും പുരാണപ്രഭാഷകനുമായി ഉയൻ്റു. നാലു കൊല്ലം തുടൻ്റു ഗുരുവായൂരമ്പലത്തിൽ ആ ഭക്തിസംവൎദ്ധകമായ പുരാണം പാരായണം ചെയ്തു. 1097–ാമാണ്ടു തുലാമാസം 27–ാംനു- ഒരുളൂർമന പാൎവ്വതീഅന്തൎജ്ജനത്തെ വിവാഹംചെയ്തു. 1098 മുതൽ അദ്ദേഹം പ്രഭാഷണത്തിനായി ഒരുങ്ങി. തൃശ്ശൂർ വിവേകോദയം സ്കൂളിൽവച്ചായിരുന്നു ആദ്യത്തെ പ്രസംഗം. അവിടെനിന്നു കേരളത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലും മദിരാശിയിലും ബാംബയിലും പ്രസംഗങ്ങൾ നടത്തി. അനവധി ജനങ്ങളെ നിരീശ്വരതയിൽനിന്നു വിഷ്ണുഭക്തിയിലേക്കു പരിവൎത്തനം ചെയ്യിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു് അനായാസേന സാധിച്ചു. എറണാകുളത്തു് ഒരവസരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാഷണം കേട്ടു് ആനന്ദതുന്ദിലയായ വലിയമ്മത്തമ്പുരാൻ രണ്ടു കൈയ്ക്കും വീരശൃംഖല സമ്മാനിച്ചു. ആ ഭക്തനാകട്ടേ ആ സമ്മാനത്തിൽ മതിമറക്കാതെ ഒന്നു തോന്നല്ലൂർത്തേവൎക്കും മറേറതു നെല്ലുവായിൽത്തേവൎക്കും സമൎപ്പിച്ചു. 1121–ാമാണ്ടു രോഗശയ്യയെ അവലംബിച്ചു. 1122 ധനു രണ്ടാം തീയതി കൊച്ചി രവിവൎമ്മവലിയതമ്പുരാൻ അദ്ദേഹത്തിനു ഭക്തശിരോമണി എന്ന സ്ഥാനവും 20 ഉറുപ്പിക മാസികവേതനവും നല്കി. ശരീരാസ്വാസ്ഥ്യംനിമിത്തം തമ്പുരാനോടു് ആ പാരിതോഷികങ്ങൾ നേരിട്ടു വാങ്ങുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതിരുന്നതിനാൽ സൎവ്വാധികാൎയ്യക്കാർ സ്ഥാനചിഹ്നം മുതലായവ ഒരുളൂരിൽ കൊണ്ടുചെന്നു കൊടുക്കുകയാണുണ്ടായതു്. ആ കൊല്ലം മേടം 10–ാംനു- വാഴകുന്നം യശശ്ശരീരനായി വിഷ്ണുസായുജ്യം പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു് തോട്ടം, വെണ്മണി തുടങ്ങി പല ഉത്തമശിഷ്യന്മാരുണ്ടു്.

പ്രഭാഷണരീതി:—1078–ൽ മരിച്ച കൂടല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കാവുനമ്പൂരിപ്പാടായിരുന്നു ഗുരുവായൂരിലെ അധുനാതനന്മാരായ ഭാഗവതംവായനക്കാരിൽ അഗ്രഗണ്യൻ. ചില അംശങ്ങളിൽ വാഴകുന്നം അദ്ദേഹത്തെപ്പോലും ഒന്നു കവച്ചുവയ്ക്കുകയാണു് ചെയ്തതു്. ലളിതമായ ഭാഷയിൽ, സരളമായ രീതിയിൽ, മധുരങ്ങളായ ഭാവനകളിൽ, ശ്രാവ്യമായ സ്വരത്തിൽ, ഉചിതമായ മുഖഭാവത്തോടും, കരചരണവിന്യാസത്തോടുംകൂടി ഗങ്ഗാപ്രവാഹംപോലെ പരിശുദ്ധമായി, നിരൎഗ്ഗളമായി പുരോഗമനം ചെയ്യുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഭാഷണപരിപാടി അത്ഭുതാവഹമായിരുന്നു. ഒന്നിലും മമതയില്ലാതിരുന്ന അദ്ദേഹം എല്ലാ മതങ്ങളേയും ആദരിച്ചു. വിവിധഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ തികഞ്ഞ ഉപസ്ഥിതി ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ മേല്പുത്തൂർ വില്വമങ്ഗലം എന്നീ സംസ്കൃതകവികളുടെമാത്ര

മല്ല, തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛൻ പൂന്താനം എന്നീ ഭാഷാകവികളുടെ സൂക്തികളേയും മററും അവസരോചിതമായി ഉദ്ധരിച്ചു. ഫലിതസമ്മിശ്രമായ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഓരോ വാക്കും ശ്രോതാക്കളുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ തുളച്ചുകേറി. ആധുനികഭാരതത്തിലെ രാഷ്ട്രീയസംഭവങ്ങളും അദ്ദേഹം ഉദാഹരണത്തിനു സ്വീകരിക്കുകനിമിത്തം ഈശ്വരസത്തയെ മറന്ന പുതുമോടിക്കാക്കും അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രസംഗങ്ങൾ ആകർഷകങ്ങളായി. 1096-ൽ തിരുവേഗപ്പുറവച്ചു പ്രഹ്ലാദനെപ്പററി നടത്തിയ ഒരു രാഷ്ട്രീയച്ഛായയുള്ള പ്രഭാഷണത്തിൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നതു നോക്കുക. "അതുകൊണ്ടു് ഈ മർദ്ദനഭരണത്തിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടണമെങ്കിൽ എന്നെപ്പോലെ നിങ്ങളും കട്ടിക്കാലത്തു ശ്രീകൃഷ്ണനെ ശരണംപ്രാപിക്കണം എന്നായി പ്രഹ്ലാദൻ" എന്നു കഥാപ്രസംഗം അവസാനിപ്പിച്ചു. "ആ! നമുക്കും നാമം ജപിക്കുക ഹരിനാമം! ഇല്ല. നിങ്ങൾ ജപിക്കില്ല അല്ലേ? നിങ്ങളോടു ഞാൻ പറയുന്നില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു പിൻവശത്തേക്കു തിരിഞ്ഞു് "അക്കരെ നില്ക്കുന്ന പച്ചപിടിച്ച മാമരങ്ങളേ! ജപിക്കുക! നാരായണനാമം ജപിക്കുക" എന്നു തുടന്നു. എല്ലാവരും ഏകകണ്ഠമായി നാരായണനാമം ജപിച്ചു. ഇതു നടന്നതു് അദ്ദേഹം ഭാഗവതംവായന ആരംഭിക്കുന്നതിനുമുൻപാണു് എന്നുകൂടി നാം ഓർമ്മിക്കേണ്ടതാണു്. ഭാഷയിൽ ഇത്ര ഹൃദയാവർജ്ജകമായി പ്രസംഗിക്കാവുന്ന ഒരു വാഗ്മിയെ കേരളം സമീപകാലത്തു കണ്ടിട്ടില്ല.

കൃതികൾ:—വാഴകുന്നത്തെ ഒരു മഹാപണ്ഡിതൻ എന്ന നിലയിലല്ല, ഭക്തശിരോമണി എന്ന നിലയിലാണു് കേരളം അറിയുന്നതും അറിയേണ്ടതും. പ്രകൃതത്തിൽ ശാസ്ത്രപണ്ഡിതന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ സൗകര്യമുദ്ദേശിച്ചു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ പേരുകൂടി ചേർത്തുവെന്നേയുള്ളു. ചുവടേ ചേർക്കുന്നവയാണു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രധാനകൃതികൾ. 1 വാസുദേവകർണ്ണാമൃതം എന്ന പ്രഥമകൃതി 1106-ൽ എഴുതി. 2 അതിൽപ്പിന്നീടു് 335 ശ്ലോകങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഭാഗവതസംഗ്രഹം എന്ന ഗ്രന്ഥം നിർമ്മിച്ചു. 3 ശ്രീധരാചാര്യർ എന്ന ഒരു ഏകാങ്കനാടകവും, 4 ഭാഗവതസംഗ്രഹം ഗാഥയും ഉണ്ടാക്കി. 5 അദ്ദേഹത്തിൻെറ അതിപ്രധാനകൃതിയാണു് ഭാഗവതത്തിനു വിശദവും വിസ്തൃതവുമായ ഭാഷാവ്യാഖ്യാനം. അതു മുഴമിപ്പിക്കുവാൻ സംഗതിവന്നില്ല. 70 അധ്യായങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാനമേ എഴുതിയിട്ടുള്ളു. അന്വിതാർത്ഥപ്രകാശിക, ബാലപ്രബോധിനി, ശ്രീധരീയം എന്നീ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ നിഷ്കർഷിച്ചുനോക്കി ഭാഗവതത്തിലെ ഓരോ ശ്ലോകത്തിനും അവതാരിക, അന്വയം, അർത്ഥം, പ്രസംഗം ഈ ക്രമത്തിലാണു് വാഴകുന്നത്തിൻെറ ഭാഷാവ്യാഖ്യാനരീതി. പ്രസംഗഭാഗത്തിൽ അദ്ദേഹം തൻെറ നൈപുണ്യം പ്രകൃഷ്ടമായി പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. "നിഗമകല്പതരോഃ" എന്ന ശ്ലോകം സംബന്ധിച്ചുള്ള പ്രസംഗമാണു് ചുവടേ ചേർക്കുന്നതു്. "പ്രപഞ്ചപ്പന്തലിൽ ഭാഗവതസദ്യയ്ക്കു രസം എടുത്തുകഴിഞ്ഞു. പുരുഷാർത്ഥചതുഷ്ടയാദിവിഭവങ്ങൾ തുടച്ചുനീക്കി ഒരുങ്ങിയിരുന്നുകൊള്ളുക. ശുകവായ്മലരിൽ അകപ്പെട്ടു്

അധികം മധുരിച്ചുപോയ വേദമന്ദാരമരത്തിൻെറ പഴം പിഴിഞ്ഞുണ്ടാക്കിയ ഈ രസം മുക്താവസ്ഥയിലും ചൂടാറുന്നതല്ല; മൃത്യുഗ്ലിസ്തോത്രം പോലെ മനംമടുപ്പിക്കുന്നതുമല്ല. സംസാരസങ്കടത്തിൽ ആസക്തിയില്ലാത്തവർമാത്രമേ ഇതു പാനംചെയ്യാവു.'' 6 ഓമ്മക്കുറിപ്പുകൾ, 7 ഭാഗവതമകരന്ദം, 8 ലഘുഭാഗവതം ഭാഷ, 9 രാമകഥാസുധ, 10 വാല്മീകിയും വ്യാസനും തുടങ്ങിയ മററു ചില നാടകങ്ങൾ ഇവയും അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. സംസ്കൃതത്തിൽ 11 ഭാഗവതാധ്യായസാരം അഥവാ ലഘുഭാഗവതം, 12 വാല്മീകിരാമായണസംഗ്രസാരം, 13 ശ്രീകൃഷ്ണകൃപാസ്തോത്രം എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്. ലഘുഭാഗവതത്തിൽനിന്നു് ഒരു ശ്ലോകംകൂടി ഉദ്ധരിക്കാം.

''ധമ്മൻതൻപുത്രനോടായ് കദനമൊഴിയുവാൻ
ഭീഷ്മരോതുന്ന വാക്കും
മമ്മം സ്പശിച്ചു ചൊല്ലും സ്തവവുമയി വിഭോ!
കാണ്മു, കണ്ണീരൊടും ഞാൻ
ആ സ്തോത്രം ചൊല്ലി നിൻകാലടികളിലടിയൻ
വീണിടാം വീണ്ടുമയ്യോ!
വീഴ്ത്തൊല്ലേ ഘോരദുഃഖപ്രദജനനപയോ-
രാശിയിൽക്കേശിവൈരിൻ.''

ഒരു വിജ്ഞപ്തി:—ഈ അധ്യായത്തിൽ ഞാൻ ഇതഃപര്യന്തം വണ്ണിച്ചിട്ടുള്ള പഴഞ്ചൻപണ്ഡിതന്മാരെ നമുക്കു് എന്തിനു സ്മരിക്കണം എന്നു ചിലർ ചോദിക്കുമായിരിക്കാം. പറയാം. ഇവരാണു് നമ്മുടെ ഭാരതഭൂമിയുടെ പ്രാചീനസംസ്കാരം—വിജ്ഞാനദീപം—ഈ പരിവത്തനദശയിൽ മലനാട്ടിൽ പ്രോജ്ജ്വലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതു്; ആംഗലഭാഷാവാത്യയുടെ പ്രചണ്ഡസമ്മത്തിൽനിന്നു് ഇവിടെ ആ നെയ്യ്വിളക്കിനെ രക്ഷിച്ചതു്. ഇവരിൽ പലരും നിദ്ധനരായിരുന്നു. എങ്കിലും വിജ്ഞാനത്തിൻെറ സമ്പാദനത്തിലും വിതരണത്തിലുമല്ലാതെ അവർ മറെറാന്നിലും ശ്രദ്ധിച്ചില്ല. എന്തൊരു നിരീഹത! എന്തൊരു നിസ്വാത്ഥത! ഉപശമപരമാണു് വിദ്യാബീജം എന്നു് അവർ വേണ്ടവിധത്തിൽ ഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ഇവരും ഇവരുടെ ശിഷ്യന്മാരും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം എത്ര പാവനമായിരുന്നു! അങ്ങനെ ശിഷ്യപ്രശിഷ്യപ്രണാളികാദ്വാരാ ഈ ദേശത്തിൽ സംസ്കൃതഭാഷയെ നിത്യയൗവനയും, നിതാന്തസൗന്ദര്യവതിയുമായി അടുത്ത കാലത്തു പോററിപ്പുലത്തിയതു് ഇവരാകുന്നു. ഇവരുടെ വാങ്മയങ്ങൾ വായിച്ചറിയുവാൻവേണ്ട മനോവൃത്തിയും വൈദുഷ്യവും സൗകര്യവും ഇല്ലാത്തവർ അതു ചെയ്യണമെന്നില്ല. എന്നാൽ നമുക്കെല്ലാവക്കും ഒരു കത്തവ്യമുണ്ടു്. ഇവരെ സാഷ്ടാംഗപാതമായി നമസ്കരിക്കാം; അതിൽ തെററില്ല. ''പ്രതിബധ്നാതി ഹി ശ്രേയഃ പൂജ്യപൂജാവ്യതിക്രമഃ'' എന്നു് ഉപദേശിക്കുന്നു മഹാകവി കാളിദാസൻ.

ശ്രീ. ചട്ടമ്പിസ്വാമികൾ (1029–1099)—ജനനവും കുടുംബവും:—തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിൽ കൊല്ലൂർ എന്നൊരു ഗ്രാമമുണ്ടു്. അവിടെയുള്ള പുരാതനമായ ഒരു നായർകുടുംബത്തിൽ 1029–ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം ഭരണിനാളിൽ കുഞ്ഞൻപിള്ളച്ചട്ടമ്പി ജനിച്ചു. മാതാവു നങ്ങയമ്മയും പിതാവു് അനന്തശർമ്മാ എന്നൊരു ബ്രാഹ്മണനുമായിരുന്നു. പിതൃദത്തമായ നാമധേയം അയ്യപ്പൻ എന്നാണു്. കുഞ്ഞൻ എന്നതു് ഓമനപ്പേരും. സ്വാതിതിരുനാൾ മഹാരാജാവിന്റെ ആശ്രിതന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരു വിദ്വദ്വരേണ്യനായ ഉമ്മിണിപ്പിള്ളയാശാനായിരുന്നു മാതുലൻ. മൂലകുടുംബം നെയ്യാററിൻകരെയാണു്.

ആദ്യകാലത്തെ ചരിത്രം:—നമ്മുടെ കഥാപുരുഷൻ ജനിക്കുന്ന കാലത്തു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുടുംബം അത്യന്തം ദരിദ്രമായിരുന്നു. അതു കൊണ്ടു പള്ളിക്കൂടത്തിൽച്ചേർന്നും മററും വിദ്യയഭ്യസിക്കുന്നതിനു് അദ്ദേഹത്തിനു സൗകര്യം ലഭിച്ചില്ല. കൊല്ലൂരിൽ ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിൽ എട്ടരയോഗത്തിലെ അംഗമായ ഒരു പോററിയുടെ (കൊല്ലൂർ അത്തിയറ) ഭവനമുണ്ടു്. കൊല്ലൂർമഠം എന്ന പേരിലാണു് അതിനെ വ്യവഹരിക്കുന്നതു്. അതിലെ ഗൃഹനാഥൻ തന്റെ കുട്ടികളെ സംസ്കൃതം പഠിപ്പിക്കുവാൻ ഒരു ശാസ്ത്രിയെ ഏർപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. അദ്ദേഹം അവക്കു ചൊല്ലിക്കൊടുക്കുന്ന പാഠങ്ങൾ അവിടെ ഒരു നിത്യനായിരുന്ന കുഞ്ഞൻ ഒളിഞ്ഞു കേട്ടുപഠിക്കുകയും അതറിഞ്ഞു് ആ ശാസ്ത്രി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അത്ഭുതാവഹമായ ബുദ്ധിവൈഭവത്താൽ ആകൃഷ്ടനായി നേരിട്ടു പഠിച്ചുകൊള്ളുവാൻ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയാണു് സംസ്കൃതത്തിലെ ലഘുകാവ്യങ്ങളും മററും അഭ്യസിച്ചതു്. അന്നു് ആ ബാലനു കൊല്ലൂർക്ഷേത്രത്തിൽ മാലകെട്ടുകൂടിയുണ്ടായിരുന്നു. വയസ്സു പതിമ്മൂന്നോ പതിന്നാലോ വരും. അക്കാലത്തു ജടാവല്ക്കലധാരിയായ ഒരു സിദ്ധൻ അദ്ദേഹത്തെ അനുഗ്രഹിച്ചു ബാലസുബ്രഹ്മണ്യമന്ത്രം ഉപദേശിക്കുകയും അതു ജപിച്ചു സിദ്ധിവരുത്തിക്കൊള്ളണമെന്നാജ്ഞാപിക്കുകയും ചെയ്തു. സ്വാമി ആ അനുശാസനം അക്ഷരംപ്രതി അനുഷ്ഠിച്ചു. പില്ക്കാലങ്ങളിൽ ഷണ്മുഖദാസൻ എന്ന ബിരുദനാമം അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചതു് ആ വഴിക്കാണു്. അതിനിടക്കു കൊല്ലൂർമഠത്തിൽ കണക്കെഴുത്തുവേല കിട്ടി. പിന്നെ നെയ്യാററിൻകരെ രജിസ്റ്റർകച്ചേരിയിൽ ആധാരമെഴുതിത്തുടങ്ങി. വടിവീശ്വരം വേലുപ്പിള്ള എന്നൊരാളോടു മലയാളം പഠിച്ചു. തദനന്തരം പേട്ടയിൽ രാമൻപിള്ളയാശാന്റെ പള്ളിക്കൂടത്തിൽ പോയി മലയാളത്തിൽ കൂടുതൽ അറിവും സംഗീതവിജ്ഞാനവും സമ്പാദിച്ചു. അക്കാലത്തു് ആ പള്ളിക്കൂടത്തിൽ ഒരു മോണിട്ടറായി ജോലിനോക്കുകയാൽ ചട്ടമ്പി എന്നു് അദ്ദേഹത്തെ ചിലർ വിളിച്ചുതുടങ്ങി. ഏതായാലും ആപ്പേരിലാണു് അദ്ദേഹത്തിനു കൂടുതൽ പ്രശസ്തി. സ്വാമിനാഥദേശികൻ എന്നൊരു ദ്രാവിഡഭാഷാപണ്ഡിതനോടു് ആദ്യമായി തമിഴ് പഠിച്ചു. സർ. ടി. മാധവരായർ

അദ്ദേഹത്തെ ഒരു കണക്കെഴുത്തുഗുമസ്തനായി നിയമിച്ചുവെങ്കിലും ആ പണിയിൽനിന്നു് ഉടൻതന്നെ രാജിവെച്ചു പിരിഞ്ഞു.

ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസം:—അക്കാലത്തു തിരുനെൽവേലിജില്ലയിൽ കല്ലടക്കുറിച്ചി എന്ന ഗ്രാമത്തിൽനിന്നു സുബ്ബജടാപാഠികൾ എന്നൊരു വേദവേദാന്തവിജ്ഞനായ പണ്ഡിതമൂർദ്ധന്യൻ തിരുവനന്തപുരത്തു നവരാത്രി വിദ്വത്സദസ്സിൽ ഭാഗഭാക്കാകുവാൻ വന്നുചേർന്നു. അദ്ദേഹം കുഞ്ഞൻപിള്ളച്ചട്ടമ്പിയുടെ ഗുണങ്ങൾ കണ്ടു സന്തുഷ്ടനായി അദ്ദേഹത്തെ സ്വദേശത്തു കൂടെക്കൊണ്ടുപോയി തക്കം, വ്യാകരണം, മീമാംസ, വേദാന്തം, വേദങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിഷ്ണാതനാക്കി. ചട്ടമ്പിയുടെ പ്രധാനവിഷയങ്ങൾ തക്കവും വേദാന്തവുമാണു്. മൂന്നുനാലു കൊല്ലം ചട്ടമ്പി ജടാവല്ലഭരുടെ അന്തേവാസിയായി ഇരുന്നിട്ടുണ്ടു്. അതിനുശേഷം ദക്ഷിണാപഥത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചു തന്റെ ശാസ്ത്രവിജ്ഞാനം ഒന്നുകൂടി വൎദ്ധിപ്പിച്ചു. അതു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു അവധൂതസന്യാസി യാദൃച്ഛികമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുന്നിൽ പ്രത്യക്ഷീഭവിക്കുകയും, ആ പരിപക്വമതിയെ ബ്രഹ്മോപദേശം നല്കി അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ഖുർആൻ ഒരു തങ്ങളിൽനിന്നു് അഭ്യസിച്ചു. ബൈബിൾ സ്വപരിശ്രമംകൊണ്ടു വശമാക്കിയതാണു്. കൂപക്കരമഠത്തിലെ ഗ്രന്ഥപ്പുര പരിശോധിച്ചു മന്ത്രങ്ങൾ, മൎമ്മവിദ്യ മുതലായ വിഷയങ്ങളെസ്സംബന്ധിച്ചുള്ള പഴയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിഷ്കൎഷിച്ചു വായിച്ചു് അവയിലും അറിവുനേടി. വട്ടെഴുത്തു വായിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു നല്ല പരിചയമുണ്ടായിരുന്നു. ഏതു കലാവിദ്യയും അദ്ദേഹത്തിനു സ്വാധീനമായിരുന്നു എന്നു ചുരുക്കത്തിൽ പറയാം. തന്നിമിത്തം ശ്രീവിദ്യാധിരാജൻ എന്നൊരു ബഹുമതിപ്പേരുകൊണ്ടും പൊതുജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ ആരാധിച്ചുവന്നു. "ശ്രീവിദ്യാധിരാജപരമഭട്ടാരകചട്ടമ്പിസ്വാമികൾ" എന്നാണു് സോപാധികമായ നാമധേയം.

അനന്തരകാലചരിത്രം:—യൗവനാരംഭത്തിനുമുമ്പുതന്നെ പിതാവും, ഏകദേശം 25-ാമത്തെ വയസ്സിൽ മാതാവും മരിച്ചു. മാതാവിന്റെ സംസ്കാരകൎമ്മങ്ങൾ കഴിച്ചു സ്വഭവനം വിട്ടതിൽപ്പിന്നെ ഒരിക്കലും അവിടം സ്പർശിച്ചിട്ടില്ല. സ്വാമികൾ ഒരു നിത്യബ്രഹ്മചാരിയായാണു് ജീവിതം നയിച്ചതു്. തിരുവനന്തപുരം റസിഡൻസിയിൽ ഉദ്യോഗമായി 'അയ്യാ' എന്ന പേരിൽ ഒരു ആദിദ്രാവിഡനായ സിദ്ധനുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹവും ചട്ടമ്പിസ്വാമികളും തമ്മിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഗാഢമായ സൗഹാൎദ്ദം ഗുരുശിഷ്യബന്ധത്തിന്റെ ഫലമായിരുന്നുവെന്നും, അയ്യാവിനോടു സ്വാമികൾ ശീലിച്ചതു ഹഠയോഗത്തിലെ ചില അഭ്യാസക്രമങ്ങളായിരുന്നുവെന്നും അറിയുന്നു. കുമാരവേലുനാടാർ അഥവാ ആത്മാനന്ദയോഗിയാണു് തമിഴ്മുറക്കുള്ള യോഗവിദ്യയിൽ അദ്ദേഹത്തെ പാരങ്ഗതനാക്കിയതു് എന്നുള്ള വസ്തുത എല്ലാവരും അങ്ഗീകരിക്കുന്നു. സ്വഗൃഹം വിട്ടതിൽപ്പിന്നീടു തന്റെ ബന്ധുവായ കല്ലുവീട്ടിൽ കേശവപിള്ള എന്ന ഒരു പൊതുമരാമത്തു് ഓവർസീ

യരോടുകൂടി പല സ്ഥലങ്ങളിലും ദേശസഞ്ചാരത്തിനു ഭംഗം വരുത്താതെ താമസിച്ചിരുന്നു. നെടുമങ്ങാട്, വാമനപുരം, കോട്ടയം, ഏററമാനൂർ, മൂവാററുപുഴ, ആലുവാ തുടങ്ങിയ സ്ഥലങ്ങളിൽ താമസിക്കുമ്പോഠ ആദ്ധ്യാത്മികരശ്മി കേരളമെങ്ങും പ്രസരിപ്പിക്കുകയും, ഗ്രന്ഥങ്ങഠ രചിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു ആശ്രമം സ്ഥാപിച്ച് അതിൻെറ അധ്യക്ഷനാകണമെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു് ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നില്ല. 1099–ാമാണ്ടു മേടമാസം 23–ാംനു- കാർത്തികനക്ഷത്രത്തിൽ കരുനാഗപ്പള്ളിയിൽ വച്ചു് ആ പുണ്യപുരുഷൻ മഹാസമാധിയെ പ്രാപിച്ചു—സച്ചിദാനന്ദമഹസ്സിൽ ലയിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഭക്തന്മാർ അവിടെ 'ഭട്ടാരകേശ്വരം' എന്ന പേരിൽ ഒരു ക്ഷേത്രം പണിയിച്ച് അതോടനുബന്ധിച്ച് ഒരാശ്രമവും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവിടെ സന്ദർശനത്തിനും ആരാധനത്തിനുമായി പല ഭക്തന്മാരും വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

സ്വഭാവം:—സകലകലാവല്ലഭനായ സ്വാമികളെ ഔദ്ധത്യത്തിൻെറ കണികപോലും തീണ്ടിയിരുന്നില്ല. വിദ്യാപൗഷ്കല്യത്തിനു് അനുരൂപമായ വിനീതിസമ്പത്തു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. നിരവധി സിദ്ധികഠ സമാജ്ജിച്ചിരുന്ന അദ്ദേഹം കേരളീയരുടെ പൊതുവേയും സമുദായത്തിനു പ്രത്യേകിച്ചുമുള്ള ഒരമൂല്യനിധിയായിരുന്നു. എങ്കിലും ഒരു സാധാരണമനുഷ്യൻെറ നിലയിൽ സാധാരണരീതിയിൽ പെരുമാറിയതേ ഉള്ളു. സമഭാവന അദ്ദേഹത്തിനു് എല്ലാക്കാലത്തും അലങ്കാരമായിരുന്നു. ഭൂതദയയെയാണു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഗുണഗണങ്ങളിൽ പരമപ്രധാനമായി ഗണിക്കേണ്ടതു്. പാമ്പു്, കടുവാ തുടങ്ങിയ ഹിംസ്രജന്തുക്കഠ അദ്ദേഹത്തിൻെറ സന്നിധാനത്തിൽ ശാന്തങ്ങളായി നില്ക്കുന്നതു പലരും കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. സാമരസ്യദശനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന ഔത്സുക്യം അപരിമേയമാണു്. ശങ്കരഭഗവൽപാദരുടെ അദ്വൈതമതത്തേയും, ജ്ഞാനസംബന്ധർ, അപ്പർ, മാണിക്യവാചകർ മുതലായ ദ്രാവിഡാചാര്യന്മാർ പ്രചരിപ്പിച്ച ശൈവസമയത്തേയും കൂട്ടിയിണക്കി അദ്ദേഹം നടപ്പിൽ വരുത്തിയതാണു് തീത്ഥപാദമതം.

ശിഷ്യസമ്പത്തു്:—സ്വാമികഠക്കു് ഒരു വലിയ ശിഷ്യസമ്പത്തുണ്ടായിരുന്നു. പ്രധാനശിഷ്യന്മാർ നാരായണഗുരുസ്വാമികളും, നീലകണ്ഠതീത്ഥപാദസ്വാമികളും, തീത്ഥപാദപരമഹംസസ്വാമികളുമാണു്. അവരെപ്പററി ഉപരി വർണ്ണിക്കും. തീത്ഥപാദപരമഹംസൻ ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ചു ബ്രഹ്മനിഷ്ഠനായി തദുപദിഷ്ടങ്ങളായ യോഗജ്ഞാനസമ്പ്രദായങ്ങഠ പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ആശ്രമങ്ങഠ സ്ഥാപിക്കുകയും വേദാന്തപ്രഭാഷണങ്ങഠ ചെയ്യുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

കൃതികൾ:—താഴെ പേർ കുറിക്കുന്നവ സ്വാമികളുടെ കൃതിസമുച്ചയത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. 1 പ്രാചീനമലയാളം ഭാഷാഗദ്യം—ഇതിന്റെ ഒന്നാം ഭാഗംമാത്രമേ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുള്ളു. ആറു ഭാഗങ്ങൾ എഴുതിവച്ചിരുന്നതായി അറിവുണ്ട്. 2 സർവ്വമതസാമരസ്യം—ഇതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ കൃതി. 3 തർക്കരഹസ്യരത്നം—ഇതു ന്യായശാസ്ത്രത്തെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള ഒരു കൃതിയാണ്. 4 ബ്രഹ്മതത്വനിർഭാസം—ഇതു് ഒരു വേദാന്തഗ്രന്ഥമാണ്.

> "വിനമോ വൃഷ്ടിപടാത്മോഷ്ചക്ഷ്ച്ഛായേവ മുകുരഖണ്ഡേഷു
> അജഹന്നിജസത്താം സമ്പ്രവിഷ്ടമിവ വസ്തു ബിംബഭൂതം തൽ"

എന്ന ശ്ലോകംമാത്രം ഇതിൽനിന്നു് ഉദ്ധരിക്കുന്നു. 5 സ്തവരത്നഹാരാവലി—സ്തോത്രരൂപമായ ഈ കൃതിയിൽനിന്നുകൂടി ഒരു ശ്ലോകം പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

> "പര്യാന്തരക്തിരുദി നാമ കസ്യചി–
> ച്ഛിവാങ്കകേളീകുതുകേ മഹസ്യഹൈൽ
> നവേ വയസ്യക്ഷയപുണ്യസമ്പദാം
> ഖനിസ്സു ഏവേതി വചസ്സമഞ്ജസം."

6 പരമശിവസ്തവം—ഇതും സ്തോത്രാത്മകംതന്നെ. ദ്വൈതചിന്തസ്വാമികൾക്കില്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും ശിവനായിരുന്നു ആരാധനാമൂർത്തി. 7 അദ്വൈതപഞ്ജരം—ഈ കൃതിയിലെ ഒരു ശ്ലോകംകൂടി ഉദ്ധർത്തവ്യമായി തോന്നുന്നു.

> "ഏവഞ്ച ഘടാദ്ഭിന്നഃ പട ഇതി ഭാതി; നതു സാധയതി ഭേദം;
> ഘടപടതദ്ഭേദാനാം സദഭേദേനൈകതാസിദ്ധേഃ."

8 വേദാധികാരനിരൂപണം, 9 അദ്വൈതചിന്താപദ്ധതി, 10 ചിദാകാശലയം, 11 പുനർജ്ജന്മനിരൂപണം, 12 ജീവകാരുണ്യനിരൂപണം, 13 ശ്രീചക്രപൂജാകല്പം എന്നീ പേരുകളിലും ആറു കൃതികൾ അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ളതായി അഭിജ്ഞന്മാർ പറയുന്നു. 14 ക്രിസ്തുമതഖണ്ഡനം, 15 ക്രിസ്തുമതസാരം, 16 മോക്ഷപ്രദീപഖണ്ഡനം എന്നിവയാണ് മററു കൃതികൾ. ഈ കൃതികൾ വാദഗ്രന്ഥങ്ങളാകുന്നു. ഇവയിലെ ഭാഷാഗദ്യശൈലി പ്രൗഢോദാരമെന്നേ പറഞ്ഞുകൂടൂ. തന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങളെപ്പററി ഒരവസരത്തിൽ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നതു് അവിസ്മരണീയമാണ്.

"ഞാൻ എഴുതുന്ന പുസ്തകങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആരെങ്കിലും എന്തെങ്കിലും പറഞ്ഞാൽ അതിൽ അസഭ്യമായി വല്ലതും ഉണ്ടായിരുന്നാൽ അതിലേക്കു വന്ദനം പറഞ്ഞുകൊള്ളുകയും, സഭ്യങ്ങളായുള്ളവയെ നമസ്കാരപൂർവ്വം സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളുകയും മാത്രമേ ചെയ്യുകയുള്ളൂ."

ആലത്തൂർ ബ്രഹ്മാനന്ദശിവയോഗിയുടെ ഒരു നിബന്ധമാണ് മോക്ഷപ്രദീപം. 'ആദിഭാഷ' എന്ന ശീർഷകത്തിൽ ഒരു ബൃഹൽ ഗ്രന്ഥം അദ്ദേഹം എഴുതിവച്ചിരുന്നതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോഠം അതു് ഒരിടത്തും കണ്ടുകിട്ടുന്നില്ല.

ശ്രീനാരായണഗുരുസ്വാമികഠം (1032–1104)—

ജനനം:—തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിനു് ഏഴു നാഴിക വടക്കു ചെമ്പഴന്തി എന്നൊരു ഗ്രാമവും അവിടെ മണയ്ക്കൽ എന്നൊരു ക്ഷേത്രവുമുണ്ടു്. അതു് ഈഴവരുടെ ക്ഷേത്രമാണു്. അതിൻെറ വടക്കുപടിഞ്ഞാറായി വയൽവാരം എന്നൊരു പറമ്പും അതിൽ ഒരു ചെറിയ ഗൃഹവുമുണ്ടു്. ആ ഗൃഹത്തിൽ നാരായണഗുരുസ്വാമികഠം 1032–ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം ചതയംനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. 1032–ലല്ല, 1030–ലാണു് ജനനം എന്നു പറയുന്നവരുമുണ്ടു്. നാരായണൻ എന്നായിരുന്നു അച്ഛൻ നല്കിയ പേരു് എങ്കിലും നാണു എന്നാണു് ആ ശിശുവിനെ എല്ലാവരും വിളിച്ചുവന്നതു്. മാതാവു കുട്ടിയമ്മയും, പിതാവു മാടനാശാനുമായിരുന്നു. മാടനാശാൻ സാമാന്യവിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ച ഒരു കുടിപ്പള്ളിക്കൂടം അധ്യാപകനായിരുന്നുവെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. കഥാപുരുഷൻെറ കുടുംബം ഏററവും ദരിദ്രമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു രാമൻവൈദ്യൻ എന്നും കൃഷ്ണൻവൈദ്യൻ എന്നും രണ്ടു് അമ്മാവന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. കൃഷ്ണൻവൈദ്യൻ ഒരു സംസ്കൃതജ്ഞനും വൈദ്യനുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ സാഹായ്യമാണു് സ്വാമികഠംക്കു് ആദ്യകാലത്തു പ്രധാനമായുണ്ടായിരുന്നതു്.

ആദ്യകാലത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം:—ചെമ്പഴന്തി മൂത്തപിള്ള എന്ന നായർപ്രമാണി എഴുത്തിനിരുത്തി. തമിഴും മലയാളവും കുറേയെല്ലാം പഠിച്ചു. തമിഴ്ഭാഷയിൽ പിന്നീടു പരിനിഷ്ഠിതമായ ജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചതു ചാലയിൽ ഒരു പാണ്ടിപ്പിള്ളയുടെ കടയിൽനിന്നു പുസ്തകങ്ങഠം വാങ്ങി വായിച്ചാണു്. ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തിനു ധനസ്ഥിതി ഒട്ടും അനുകൂലമല്ലാതിരുന്നതിനാൽ പഠിത്തം നിറുത്തി കൃഷി, മാട്ടുമേച്ചിൽ മുതലായ തൊഴിലുകളിൽ ഏർപ്പെട്ടു കുറേക്കാലം കഴിച്ചു. അക്കാലത്തു തിരുവനന്തപുരത്തും ചിറയിൻകീഴിലും ഈഴവർ ഇടതിങ്ങിപ്പാർക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചു് അവിടത്തെ ദേവന്മാരെ ഭജിച്ചുവെന്നും, കുളിയും ഭസ്മധാരണവും ജപവും നിർബന്ധമായിരുന്നുവെന്നും കേഠംവിയുണ്ടു്. അങ്ങനെയിരിക്കെ 1053 ധനുമാസത്തിൽ അമ്മാവൻ കൃഷ്ണൻവൈദ്യൻെറ പ്രോത്സാഹനംനിമിത്തം വാരണപ്പള്ളി കുടുംബക്കാരുടെ ഒരു ആശ്രിതനും പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠനുമായ കുമ്മമ്പള്ളി രാമൻപിള്ള ആശാൻെറകീഴിൽ സംസ്കൃതം പഠിക്കുവാൻ പോയി. വാരണപ്പള്ളിക്കാരുടെ ഒരു ശാഖാഗൃഹമായ കന്നത്തുവീട്ടിലായിരുന്നു താമസം. വെളുത്തേരി കേശവൻവൈദ്യനും പെരുനെല്ലി കൃഷ്ണൻവൈദ്യനും അവിടെ അദ്ദേഹത്തിൻെറ സതീർത്ഥ്യന്മാരായിരുന്നുവെന്നു മുൻപു പ്രസ്താ

വിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ക്ലാസ്സിൽ ഒന്നാമനാകയാൽ 'ചട്ടമ്പി' എന്ന സ്ഥാനം കിട്ടി. അങ്ങനെയാണ് നാണു നാണുച്ചട്ടമ്പിയായതു്. 1057-ാമാണ്ടു തുലാമാസംവരെയേ അവിടെ പഠിക്കുവാൻ സാധിച്ചുള്ളു. കഠിനമായ അശോരോഗം ബാധിക്കുകയാൽ തിരിയെ ചെമ്പഴന്തിക്കുതന്നെ പോന്നു. പിന്നെ കടക്കാവൂരിൽ മീരാൻകടവിന്നടുത്തും, അഞ്ചുതെങ്ങിലും, സ്വദേശത്തും ഓരോ പാഠശാല സ്ഥാപിച്ചു വിദ്യാൎത്ഥികളെ സംസ്കൃതം അഭ്യസിപ്പിച്ചു. ഒരിടത്തും ഉറച്ചിരുന്നില്ല. ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ നാണുവാശാൻ എന്നു വിളിച്ചുതുടങ്ങിയതു് അപ്പോഴാണ്. അതിനുമുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹം വേദാന്തവിചാരത്തിൽ നിമഗ്നനായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. 28-ാമത്തെ വയസ്സിൽ തന്റെ ഹിതത്തിനു വിപരീതമായി നെടുങ്ങണ്ടയിൽ ഒരു സ്ത്രീയെ വിവാഹം ചെയ്യേണ്ടിവന്നുവെങ്കിലും ആ സംസാരപാശം അടുത്ത നിമിഷത്തിൽത്തന്നെ ഛേദിച്ചുകളയുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു മനോധൈൎയ്യമുണ്ടായി. അന്നുമുതൽ സ്വഗൃഹത്തിലോ നെടുങ്ങണ്ടയിലെ ആ വീട്ടിലോ അദ്ദേഹം പ്രവേശിക്കയുണ്ടായില്ല. നെടുങ്ങണ്ടവീട്ടിൽ ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം പ്രവേശിച്ചതു താൻ പരിവ്രാട്ടാകാൻപോകുന്നു എന്നു കാണിക്കുവാനാണ്. 1060-ൽ അച്ഛൻ മരിച്ച കാലത്തു് അദ്ദേഹം അരുവിപ്പുറത്തായിരുന്നു.

യോഗവും വേദാന്തവും:—യോഗത്തിലും വേദാന്തത്തിലും അഭ്യാസത്തിനു് ഉത്തമനായ ഒരു ഗുരുവിനെ അദ്ദേഹം അന്വേഷിക്കുന്ന കാലമായിരുന്നു അതു്. പെരുനെല്ലി കൃഷ്ണൻവൈദ്യൻ കഥാനായകനെ ചട്ടമ്പിസ്വാമികളുമായി സംഘടിപ്പിച്ചു. ചട്ടമ്പിസ്വാമി റസിഡൻസിയിൽ അയ്യാവിനെ സമീപിച്ചു് അദ്ദേഹത്തെ ശിഷ്യനായി സ്വീകരിക്കണമെന്നു നിർദ്ദേശിച്ചു. അയ്യാ അദ്ദേഹത്തെ യോഗവും തമിഴ്‌വഴിക്കുള്ള വേദാന്തവും കുറേയൊക്കെ പരിശീലിപ്പിച്ചു. യോഗാഭ്യാസവിധികളിൽ പ്രായോഗികവിജ്ഞാനവും സംസ്കൃതത്തിലൂടെയുള്ള അദ്വൈതവേദാന്തോപദേശവും നല്കിയതു ചട്ടമ്പിസ്വാമികൾതന്നെയായിരുന്നു. ആ രണ്ടു ഗുരുക്കന്മാരുടേയും അന്തേവാസിയായി നാരായണഗുരു വികസിച്ചു. ചട്ടമ്പിസ്വാമികൾ നാരായണഗുരുസ്വാമികളുടെ ആചാൎയ്യനായിരുന്നുവോ എന്നു ചിലർ സംശയിക്കുന്നു. ആ സംശയം അനാസ്പദമാണ്.

"ശിശുനാമഗുരോരാജ്ഞാം കരോമി ശിരസാ വഹൻ
സ്തവമഞ്ജരികാം ശുദ്ധിം കൎത്തുമൎഹന്തി കോവിദാഃ"

എന്നു നാരായണഗുരുതന്നെ ജനനീസ്തവമഞ്ജരിയിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ശിശു എന്നാൽ കുഞ്ഞൻ എന്നൎത്ഥം. നാരായണഗുരുസ്വാമി യോഗജ്ഞാനവിഷയങ്ങളിൽ തന്റെ ശിഷ്യനായിരുന്നതായി ചട്ടമ്പിസ്വാമികളും ഒരെഴുത്തിൽ പ്രാസംഗികമായി സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ കൂടുതൽ തെളിവു് ആവശ്യമില്ലല്ലോ.

തപസ്സ്:—തനിക്കു കിട്ടിയ ഉപദേശങ്ങളുടെ സാധനയ്ക്കായി നാരായണഗുരു കന്യാകുമാരിക്കു സമീപമുള്ള മരുത്വാമലയിലേക്കു

പോയി. അവിടം ചില യോഗികളുടെ വാസസ്ഥാനമെന്നതിനുപുറമേ ഒററമൂലിമരുന്നുകഠംക്കു പേരുകേട്ട ഒരു വിജനപ്രദേശവുമായിരുന്നു. അവിടെ പിള്ളത്തടം എന്ന കുന്നിൽനിന്നു തപശ്ചര്യ കഴിഞ്ഞു ബഹിർഗ്ഗമിക്കുമ്പോഠം നാം അദ്ദേഹത്തെ കാണുന്നതു് ഒരു വൈദ്യവിദഗ്ദ്ധനും മന്ത്രശാസ്ത്രകുശലനുമായ മഹാപുരുഷനായാണു്. അന്നാണു് സ്വാമികഠം എന്ന ഉപാധികൊണ്ടു് ജനങ്ങഠം അദ്ദേഹത്തെ പൂജിച്ചുതുടങ്ങിയതു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ മുഖത്തു് അഭൗമമായ ഒരു തേജസ്സു പ്രകാശിച്ചിരുന്നു. സാത്വികങ്ങളായ ക്ഷേത്രങ്ങഠം പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നതിനാണു് ആ അഹിംസാവ്രതി ആദ്യമായി ഉദ്യമിച്ചതു്. പ്രകൃതിരമണീയങ്ങളായ സ്ഥലങ്ങഠം കണ്ടുപിടിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹം അവർണ്ണനീയമായ ഏതോ അന്തർദൃഷ്ടിയാൽ അനുഗൃഹീതനായിരുന്നു. നെയ്യാററിൻകരത്താലൂക്കിൽ നെയ്യാർ എന്നു് ഒരു പുഴ പ്രവഹിക്കുന്നുണ്ടു്. അതിൻെറ തീരത്തിൽ പൂവാർ എന്ന തുറമുഖത്തിനടുത്താണു് അരുവിപ്പുറം. 1060_ാമാണ്ടു് ആ സ്ഥലത്തു താമസിച്ചുതുടങ്ങുകയും 1063_ാമാണ്ടു ശിവരാത്രിദിവസം ശിവലിംഗാകൃതിയിൽ ആററിൽ കിടന്നിരുന്ന ഒരു ശിലാഖണ്ഡമെടുത്തു് ആററിൻെറ കിഴക്കേ തീരത്തുള്ള പാറയിൽ വളരെപ്പേരുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ശൈവമന്ത്രപുരസ്സരം പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തു. അതാണു് സ്വാമികഠം നിർമ്മിച്ച ആദ്യത്തെ ക്ഷേത്രം. അരുവിപ്പുറത്തുവച്ചാണു് കുമാരനാശാൻ അദ്ദേഹത്തിൻെറ അനുചരനായതു്. അദ്ദേഹമാണു് സ്വാമികളുടെ പ്രധാനശിഷ്യനെന്നു വായനക്കാർ ധരിച്ചിരിക്കുമല്ലോ.

അനന്തരകാലചരിത്രം:—പിന്നീടു സ്വാമികഠം തൻെറ പ്രവർത്തനകേന്ദ്രം വക്കല വലിയതുറപ്പിനു സമീപമുള്ള വിശാലമായ ഒരു കുന്നിലേക്കു മാററി. ആ കുന്നിനെക്കാഠം മനോഹരമായി അത്തരം സ്ഥലങ്ങഠംക്കു കേഠംവിപ്പെട്ട ഒരു സ്ഥലം കേരളത്തിൽ ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണു്. 1079_ാമാണ്ടുമുതൽ അവിടെ താമസിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഉദ്ദേശശുദ്ധിക്കു് ഉതകത്തക്കവണ്ണം അതിനു മുമ്പിലത്തെ കൊല്ലം ധനു 23_ാംനു- ശ്രീനാരായണധർമ്മപരിപാലനയോഗം എന്ന പേരിൽ ഒരു യോഗം ഭക്തജനങ്ങഠം സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. ആ യോഗത്തിൻെറ ഒൻപതാമത്തെ വാർഷികസമ്മേളനം നടന്ന 1087_ാമാണ്ടു കന്നിമാസത്തിൽ അവിടെ ഒരു ശിവക്ഷേത്രം നിർമ്മിക്കുവാൻ വേണ്ട സാഹചര്യമുണ്ടായി. 1087 മേടം 18_ാംനു-മുതൽ 21_ാംനു-വരെ സ്വാമികഠം ആ പുണ്യസ്ഥലത്തു ശിവനേയും ശാരദയേയും അടുത്തടുത്തായി രണ്ടു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. ശിവനും സുബ്രഹ്മണ്യനുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഇഷ്ടദേവതകഠം. ശിവപ്രതിഷ്ഠക്കുമേലാണു് ആ കുന്നിനു ശിവഗിരി എന്നു പേരുവന്നതു്. ഇപ്പോഠം അവിടെ നല്ല രീതിയിൽ നടത്തപ്പെടുന്ന ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്ഹൈസ്കൂളും മററു ചില പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളുമുണ്ടു്. തദനന്തരം 1090_ാമാണ്ടിടയ്ക്കു ആലുവായിൽ ഒരാശ്രമവും സംസ്കൃതപാഠശാലയും സ്ഥാപിച്ചു.

അങ്ങനെ ആദ്യകാലത്തു പൂജാദികറം നടത്തുന്ന ക്ഷേത്രങ്ങളും പിന്നീടു ധ്യാനത്തിനുമാത്രം പ്രയോജകീഭവിക്കുന്ന വിധത്തിൽ ഒരു ബിംബത്തോടുകൂടിയ ശാരദാക്ഷേത്രവും, ഒടുവിൽ ക്ഷേത്രവും ബിംബവും മാറുമില്ലാത്ത അദ്വൈതാശ്രമവും, മനുഷ്യനു സവ്സാധാരണമായ അധികാരഭേദത്തിനു് അനുഗുണമായി സ്വാമികറം നിമ്മിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനു് ഏകമതത്തിലും ഏകജാതിയിലും ഏകദൈവത്തിലുമായിരുന്നു വിശ്വാസം. 1096–ാമാണ്ടു് അദ്ദേഹം നല്കിയ ഉപദേശത്തിൽ,

"ഒരു ജാതി, ഒരു മതം, ഒരു ദൈവം മനുഷ്യനു്
ഒരു യോനി ഒരാകാരം ഒരു ഭേദവുമില്ലതിൽ.

ഒരു ജാതിയിൽനിന്നല്ലോ പിറന്നീടുന്നു സന്തതി
നരസംഘമിതോക്കുമ്പോറം ഒരു ജാതിയിലുള്ളതാം"

എന്നീ പ്രസിദ്ധശ്ലോകങ്ങറം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. "ജാതി ചോദിക്കരുതു്, വിചാരിക്കരുതു്, പറയരുതു്" എന്നും അദ്ദേഹം അനുശാസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 1099–ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 20, 21 തീയതികളിൽ ആലുവായിൽ ഒരു സവ്മതസമ്മേളനം വിളിച്ചുകൂട്ടി. എല്ലാ മതാനുയായികറംക്കും തമ്മിൽ ഏകത്വബോധം ജനിപ്പിക്കുക എന്നുള്ളതായിരുന്നു ആ സമ്മേളനത്തിന്റെ മുഖ്യോദ്ദേശം. സ്വാമികറം ദക്ഷിണ കണ്ണാടകമുറംപ്പെടെ പല സ്ഥലങ്ങളിലും അവിടവിടെയുള്ള ജനങ്ങളുടെ അഭ്യത്ഥനയനുസരിച്ചു ക്ഷേത്രങ്ങറം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവയുടെ നാമനിദ്ദേശത്തിനുപോലും നിവ്വാഹമില്ലാതെയിരിക്കുന്നു. അവയിൽ അതിപ്രധാനമായി കരുതേണ്ടതു തലശ്ശേരി ജഗന്നാഥക്ഷേത്രത്തെയാകുന്നു. ആ ക്ഷേത്രം 1083–ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 1–ാംനു–യാണു് പ്രതിഷ്ഠിച്ചതു്. മതപരിഷ്കാരത്തോടുകൂടി അന്ധവിശ്വാസത്തിൽ ആണ്ടുകിടന്ന സമുദായത്തിലെ അനാചാരങ്ങറംക്കും സമൂലപരിവത്തനം വരുത്തി.

മഹാസമാധി:—70–ാമത്തെ വയസ്സിനുമേലും സ്വാമികറം തെക്കേ ഇന്ത്യയിലും സിലോണിലും ഒരു ദീഘ്സഞ്ചാരം നടത്തി. വഴിക്കു വച്ചു രോഗഗ്രസ്തനാകുകനിമിത്തം തിരിയെ ശിവഗിരിക്കു പോന്നു. അവിടെവച്ചു് 1104–ാമാണ്ടു കന്നിമാസം 5–ാംനു– ആ അത്ഭുതമഹസ്സു ചിത്സ്വരൂപത്തിൽ വിലയം പ്രാപിച്ചു.

സ്വഭാവം:—സ്വാമികറംക്കു് ആശ്ചര്യകരങ്ങളായ പല സിദ്ധിവിശേഷങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അവയൊന്നും വലിയ നേട്ടങ്ങളായി ഗണിക്കാതെ അദ്ദേഹം തന്റെ സമുദായത്തെ രാവിൽനിന്നു പകലെന്നവണ്ണം ഉൽബുദ്ധമാക്കി; അതിന്റെ മാലിന്യങ്ങളെ നിമ്മാജ്ജനംചെയ്തു; ആത്മാഭിമാനവും ആത്മവിശ്വാസവും അതിലെ അംഗങ്ങറംക്കു സഞ്ജാതമാക്കി. ആ മഹാത്മാവിന്റെ അത്ഭുതാവഹമായ നേതൃത്വത്തിൽ ആ അംഗങ്ങറം സമീചീനമായി

സമുൽഗമിച്ചു. ഇതരസമുദായങ്ങൾക്കും അദ്ദേഹം ഒരു ഉൽപതിഷ്ണുവായ മാർഗ്ഗദർശിയായി കേരളത്തിൽ ഉത്തരോത്തരം പേരും പെരുമയും വളർത്തി. സ്വാമികളുടെ ഭൂതാനുകമ്പ, ഹൃദയശുദ്ധി, ലോകോദ്ധാരണ വൈയഗ്ര്യം, പരേങ്ഗിതജ്ഞാനം, ദൂരവീക്ഷാകുശലത, സരസവും സാര ഭൂയിഷ്ഠവും ഫലിതസമ്മിശ്രവുമായ സംഭാഷണരീതി ഇത്യാദി ഗുണങ്ങൾ ആരെയും ഹഠാദാകർഷിക്കുവാൻ പര്യാപ്തമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ ലോകപ്രസിദ്ധരായ വിദേശീയർപോലും അഭിവാദനംചെയ്തു ചരിതാർത്ഥ രായി. അദ്ദേഹം അനുഷ്ഠിച്ചതുപോലെ അത്ര ഫലപൂർണ്ണമായ സമ സ്യഷ്ടകൈങ്കര്യം നമ്മുടെ നാട്ടിൽ മററാരെങ്കിലും ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ എന്നു ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു.

കൃതികൾ:—ഗ്രന്ഥരചന അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃത്യശതങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ആദ്യകാലത്തു ചില സുബ്രഹ്മണ്യ സ്തോത്രങ്ങളും ശിവസ്തോത്രങ്ങളും പിന്നീടു ചില അദ്വൈതപദ്യങ്ങളും, ഒടുവിൽ ദർശനമാലയുമാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികൾ. അവയിൽ 1 കുണ്ഡലിനിപ്പാട്ട്, 2 വൈരാഗ്യദശകം, 3 മുനിചര്യാപഞ്ചകം, 4 ശിവശതകം, 5 മതമീമാംസ, 6 കാളീനാടകം (ഒരു ഖണ്ഡകം), 7 ദർശനമാല ഇവയാണ് വാങ്മയങ്ങളിൽ പ്രധാനം. ഭാഷാകൃതികളിൽ ശിവശതകവും സംസ്കൃതകൃതികളിൽ ദർശനമാലയും പ്രാമുഖ്യത്തെ അർഹി ക്കുന്നു. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

"ആടു പാമ്പേ! പുനം തേടു പാമ്പേ! അരു–
ളാനന്ദക്കൂത്തു കണ്ടിടും പാമ്പേ!
തിങ്കളും കൊന്നയും ചൂടുമീശർ തിരു–
ച്ചെങ്കഴൽ ചേർന്നുനിന്നാടും പാമ്പേ!
പുള്ളിപ്പുലിത്തോൽ പുതയ്ക്കും പൂമേനിയെ–
ന്നുള്ളിൽക്കളിക്കുമെന്നാടു പാമ്പേ!
കാമനെച്ചുട്ട കണ്ണുള്ള കാലാരിതൻ
നാമം നുകർന്നുനിന്നാടു പാമ്പേ!" (കുണ്ഡലിനിപ്പാട്ട്)

"ഭുജഃ കിമുപധാനതാം കിമു ന കുംഭിനീ മഞ്ചതാം
വ്രജേദ്വ്യജിനഹാരിണീ സ്വപദപാതിനീ മേദിനീ
മുനേരപരസമ്പദാ കിമിഹ മുക്തരാഗസ്യ ത–
ത്ത്വമസ്യധിഗമാദയം സകലഭോഗ്യമത്യശ്നുതേ."
(മുനിചര്യാപഞ്ചകം)

ഈ പഞ്ചകം സംസ്കൃതമാണ്.

"കണ്ണുണ്ടീരാറു കാതും കരവുമതുകണ–
ക്കുണ്ടു കാരുണ്യമോയീ–
വണ്ണം മററാർക്കുമില്ലീയടിമയിഹ പെടും
പാടു കണ്ടീലയോ നീ?

കണ്ണിൽക്കണ്ടോർ പഴിക്കുന്നതുമൊരു ചെവികൊ-
ണ്ടെങ്കിലും കേട്ടതില്ലേ?
ബന്ധം തീർത്തെന്നെ രക്ഷിച്ചഭയമരുളുവാൻ
കയ്യുമൊന്നല്ലേ വേണ്ടൂ?" (സുബ്രഹ്മണ്യസ്തോത്രം)

"പലമതസാരവുമേകമെന്നു പാരാ-
തുലകിലൊരാനയിലന്ധരെന്നപോലെ
പലവിധയുക്തി പറഞ്ഞു പാമരന്മാ-
രലമതു കണ്ടലയാതമർന്നിടേണം.

അഖിലരുമാത്മസുഖത്തിനായ് പ്രയത്നം
സകലവുമിങ്ങു സദാപി ചെയ്തിടുന്നു
ജഗതിയിലമ്മതമേകമെന്നു ചിന്തി-
ച്ചഘമണയാതകതാരമർത്തിടേണം." (മതമീമാംസ)

"നമോ നാദവിദ്യാത്മികേ! നാശഹീനേ! നമോ നാ-
രദാദീഡ്യപാദാരവിന്ദേ! നമോ നാന്മറയ്ക്കും മണി-
പ്പൂവിളക്കേ! നമോ നാന്മുഖാദിപ്രിയാംബാ നമസ്തേ!" ഇത്യാദി
(കാളീനാടകം)

ദർശനമാല:—ഉപനിഷത്സാരസർവസ്വമായ ഈ സംസ്കൃതഗ്രന്ഥം മതവിഷയത്തിൽ അദ്വൈതവേദാന്തത്തിൽ സ്വാമികൾക്കുണ്ടായിരുന്ന അചഞ്ചലമായ വിശ്വാസം സ്പഷ്ടമായി പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു. അധ്യാരോപദർശനത്തിൽ തുടങ്ങി നിർവാണദർശനത്തിൽ അവസാനിക്കുന്ന പത്തു ദർശനങ്ങൾ ഇതിൽ അന്തർഭവിക്കുന്നു. ഓരോ ദർശനത്തിലും പത്ത് അനുഷ്ടുപ്ശ്ലോകങ്ങൾവീതമുണ്ട്.

"ആസീദഗ്രേ സദേവേദം ഭുവനം സ്വപ്നവൽ പുനഃ
സസർജ്ജ സർവം സങ്കല്പമാത്രേണ പരമേശ്വരഃ."
(അധ്യാരോപദർശനം)

"ആത്മാ ന ക്ഷീരവദ്യാതി രൂപാന്തരമതോഖിലം
വിവർത്തമിന്ദ്രജാലേന വിദ്യുതേ നിർമ്മിതം യഥാ."
(അസത്യദർശനം)

"ഭക്തിരാത്മാനുസന്ധാനമാത്മാനന്ദഘനോ യഥാ
ആത്മാനമനുസന്ധത്തേ സദൈവാത്മവിദാത്മനാ."
(ഭക്തിദർശനം)

"ഏകമേവാദ്വിതീയം ബ്രഹ്മാസ്തി നാന്യന്ന സംശയഃ
ഇതി വിദ്വാൻ വിവർത്തേത ദ്വൈതാന്നാവർത്തതേ പുനഃ."
(നിർവാണദർശനം)

ചട്ടമ്പിസ്വാമികളും നാരായണഗുരുസ്വാമികളും അവർ ജനിച്ച സമുദായങ്ങളുടേയോ രാജ്യത്തിൻേറയോ പ്രത്യേകസ്വത്തുകളല്ല. ഭാരതത്തിലെ അധുനാതനന്മാരായ പരമാചാര്യന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിലാണു് അവരുടെ സ്ഥാനം.

നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദർ (1047–1096)—ജനനം:—മൂവാററുപുഴത്താലൂക്കിൽ തിരുമാറാടി എന്നൊരു ഗ്രാമമുണ്ടു്. ശ്രീമധുരേശ്വരക്ഷേത്രം അതിനു സമീപമാണു് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. ആ ഗ്രാമത്തിൽ വാളാനിക്കാട്ടു കല്യാണിയമ്മ എന്ന പുണ്യവതിയുടേയും, നീലകണ്ഠപ്പിള്ള എന്ന ഒരു മാന്യൻേറയും തൃതീയപുത്രനായി നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദർ 1047 ഇടവം 13–ാംനു- തൃക്കേട്ടനാളിൽ ജനിച്ചു. അച്ഛൻെറ ഗൃഹം പാഴൂരിനു രണ്ടുമൂന്നു നാഴിക അകലെയാണു്. അമ്മയുടേയും അച്ഛൻേറയും കുടുംബങ്ങൾ സമ്പന്നങ്ങളായിരുന്നു. പിതാവും പത്മനാഭപിള്ള, നാരായണപിള്ള എന്ന രണ്ടു ജ്യേഷ്ഠന്മാരും വിദ്വാന്മാരായിരുന്നു. അമ്മാവൻ പരമേശ്വരക്കുറുപ്പാണു് എഴുത്തിനിരുത്തിയതു്. കഥാപുരുഷനു 15 വയസ്സുള്ളപ്പോൾ അച്ഛൻ മരിച്ചു.

വിദ്യാഭ്യാസം:—തൃപ്പൂണിത്തുറസ്കൂളിൽനിന്നു മിഡിൽസ്കൂൾ പരീക്ഷ ജയിച്ചതിനുമേൽ കഥാപുരുഷൻ എറണാകുളം ഇംഗ്ലീഷ്ഹൈസ്കൂളിൽ ആറാം ഫാറംവരെ വായിച്ചു. അത്തരത്തിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ആഭിമുഖ്യമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ സംസ്കൃതപഠനത്തിലാണു് കൂടുതലായി ശ്രദ്ധ പതിപ്പിച്ചതു്. ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ മൂത്ത ജ്യേഷ്ഠൻെറ കീഴിൽ കുറേയെല്ലാം സംസ്കൃതം അഭ്യസിക്കുകയും വിഷവൈദ്യവും മന്ത്രശാസ്ത്രവും സാംഗോപാംഗമായി പഠിച്ചു സിദ്ധിവരുത്തുകയും ചെയ്തു. തീർത്ഥപാദർ അക്കാലത്തു് ഒരു തികഞ്ഞ വിഷ്ണുഭക്തനും, സ്നാനജപാദിനിത്യകർമ്മങ്ങളിൽ ഏററവും തൽപരനുമായിരുന്നു. തർക്കശാസ്ത്രം ശാകോപാചാര്യരോടും, വ്യാകരണം കുംഭകോണം കൃഷ്ണശാസ്ത്രികളോടും മററും അഭ്യസിച്ചു. കവിതയും പരിശീലിച്ചു. 20–ാമത്തെ വയസ്സിൽ വേദാന്തവിചാരത്തിൽ മനസ്സുവെച്ചു.

ചട്ടമ്പിസ്വാമികൾ:—തീർത്ഥപാദർ ഒരു വർഷത്തോളം ജപവ്രതാദികളിലും, ഗ്രന്ഥപാരായണത്തിലും, പിന്നീടു സ്വല്പകാലം സ്വദേശത്തു് അധ്യാപകവൃത്തിയിലും കഴിച്ചുകൂട്ടിയതിനുശേഷം യോഗവേദാന്തപാരീണനായ ചട്ടമ്പിസ്വാമികളുടെ അന്തേവാസിയായിത്തീരുകയും, ഖേചരീമുദ്ര ബന്ധിച്ചു ധ്യാനനിഷ്ഠ അഭ്യസിക്കുകയും, ബ്രഹ്മോപദേശം വാങ്ങുകയും ചെയ്തു. ചട്ടമ്പിസ്വാമികളുടെ ശിഷ്യന്മാരിൽ നാരായണഗുരുസ്വാമികളെ കഴിച്ചാൽ അടുത്ത സ്ഥാനം തീർത്ഥപാദർക്കു തന്നെയാണു്. ''ശിശുനാമാവതു മാം സ പൂജ്യപാദഃ'' എന്നവസാനിക്കുന്ന അഞ്ചു ശ്ലോകങ്ങൾ ശ്രീമദാരാധ്യപാദപഞ്ചകം എന്ന ശീർഷകത്തിൽ പിന്നീടു തൻെറ ആചാര്യനെപ്പററി രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അതു

പിന്നീട്ട സപ്തകമാക്കി ആ ആചാര്യനെ വന്ദിച്ചുകൊണ്ടാണു് മിക്ക കൃതികളും ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

"നിസ്തുലാനുഗ്രഹങ്ങൾക്കു വാസ്തുഭൂവായ്മിളങ്ങിടും
വസ്തു വിദ്യാധിരാജാഖ്യമസ്തു വാഗത്ഥദം സദാ."

എന്നു ബ്രഹ്മാഞ്ജലിയിൽ കാണുന്നു. ഈ പരിശീലനം മൂന്നുകൊല്ല ത്തോളം നീണ്ടുനിന്നുള്ള. അതിനിടയ്ക്കുതന്നെ അദ്ദേഹം ജീവന്മുക്തനാ യിക്കഴിഞ്ഞു.

അനന്തരകാലചരിത്രം:—തീത്ഥപാദർ ഒരു സഞ്ചാരപ്രിയനായി രുന്നു. ബഹുമുഖമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ലോകസേവനമെങ്കിലും അവയിൽ ശിഷ്യോപദേശം, ശാസ്ത്രാഭ്യാസം, ദേശസഞ്ചാരം, ഗ്രന്ഥ പാരായണം, കവിതാനിമ്മാണം എന്നിവയ്ക്കായിരുന്നു പ്രാധാന്യമെന്നു പറയാം. സംസ്കൃതത്തിൽ ഗദ്യവും പദ്യവും ഒന്നുപോലെ രചിക്കുവാൻ വൈദഗ്ദ്ധ്യം ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടും, വ്യാകരണം, തക്കം, വേദാന്തം മുതലായ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിഷ്ണാതനായിരുന്നതുകൊണ്ടും ഔത്തരാഹവും ദാക്ഷിണാത്യവുമായ ഭാരതപര്യടനങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിനു പല പണ്ഡിതസുഹൃത്തുക്കളെ സമ്പാദിക്കുവാൻ സാധിച്ചു. വേണ്ടിവന്നാൽ പ്രാകൃതത്തിലും കവനം ചെയ്യാമായിരുന്നു. മലയാളത്തിൽ സരസ ഗംഭീരങ്ങളായ ഗദ്യപദ്യങ്ങൾ നിമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള പാടവം അതിനു മുമ്പുതന്നെ നേടിയിരുന്നു. താനുണ്ടാക്കിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അച്ചടിപ്പിച്ചു സഹൃദയന്മാരുടെയിടയിൽ മൂല്യംകൂടാതെ വിതരണംചെയ്തുവന്ന അദ്ദേ ഹത്തിൻെറ യശസ്സു ജമ്മനി മുതലായ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽപ്പോലും പ്രസരിച്ചു. പരിവ്രാജകനായിരുന്നതിനാൽ ഒരു സ്ഥലത്തും സ്ഥിര മായി താമസിച്ചില്ല. അദ്ദേഹത്തിനു് ഒരു വലിയ ശിഷ്യസമ്പത്തു മധ്യതിരുവിതാംകൂറിലും, ഉത്തരതിരുവിതാംകൂറിലും ഉണ്ടായിരുന്നു. അവരെ അദ്ദേഹം പരിശീലിപ്പിച്ചതു് അദ്വൈതവേദാന്തമാണു്. തീത്ഥപാദർ സംസ്കൃതത്തിലോ മലയാളത്തിലോ പ്രസിദ്ധീകൃതങ്ങളായ പുസ്തകങ്ങൾ മിക്കവാറും പാരായണം ചെയ്തിരുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല, മലയാളത്തിലെ മാസികകളും വൃത്താന്തപത്രങ്ങളുംകൂടി മുടങ്ങാതെ വായിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ ശ്രദ്ധാലുവുമായിരുന്നു. പരിപൂണ്ണമായ വേദാന്തവിജ്ഞാനത്തിനുവേണ്ടി തമിഴും, ദേശസഞ്ചാരത്തിനുപയോഗ പ്പെടത്തക്കവണ്ണം തെലുങ്കു്, ബംഗാളി മുതലായ ഭാഷകളും സ്വാധീ നമാക്കി. ഇത്രമാത്രം പരിശ്രമശീലന്മാരും പരോപകാരനിരതന്മാരു മായ പണ്ഡിതമൂദ്ധന്യന്മാരെ അപൂവ്വമായിമാത്രമേ കാണുവാൻ സാധി ക്കുകയുള്ളു. യാവജ്ജീവം അദ്ദേഹം ഒരു വിദ്യാത്ഥിയായിത്തന്നെ കാല യാപനംചെയ്തു. വിനീതന്മം ജിജ്ഞാസുക്കൾക്കു് അഭീഷ്ടദാതാവുമാ യിരുന്നു ആ മഹാപുരുഷൻ. ഉപനിഷത്തുക്കൾ, സ്മൃതികൾ, ജ്ഞാന വാസിഷ്ഠം, പഞ്ചദശി എന്നീ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള അന്യാദൃശമായ അവഗാഹം ആരെയും ആശ്ചര്യപരതന്ത്രന്മാരാക്കി.

അന്നന്നത്തെ സംഭവങ്ങൾ ഒരു ഡയറിയിൽ എഴുതി സൂക്ഷിച്ചിരുന്നുവെന്നുള്ളതു വിശിഷ്യ അഭിനന്ദനീയമാണ്. അദ്ദേഹത്തിനു തീരെ അറിവില്ലാത്ത വിഷയം സങ്ഗീതംമാത്രമായിരുന്നു എന്നു ചിലർ പറയാറുള്ളതിൽ അത്യുക്തിയില്ല. 1096–ാമാണ്ടു കർക്കടകമാസം 23–ാംനുകരുനാഗപ്പള്ളിയിൽ പള്ളിത്തോട്ടത്തുമഠത്തിൽവച്ചു സായുജ്യം പ്രാപിച്ചു. അപ്രാപ്തകാലമായിരുന്നു ആ നിര്യാണം എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

കൃതികൾ:—തീർത്ഥപാദർ മലയാളത്തിലും സംസ്കൃതത്തിലുമായി ഒട്ടു വളരെ കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ചിലതിൻെറ പേർ താഴെ ചേർക്കുന്നു. 1 മൗസലം മണിപ്രവാളം 14–ാമത്തെ വയസ്സിലും, 2 സുന്ദോപസുന്ദം നാടകം 20–ാമത്തെ വയസ്സിലും എഴുതി. അവയെ അപക്വഫലങ്ങളായി കരുതിയാൽ മതി. ചട്ടമ്പിസ്വാമികളിൽനിന്നു ബ്രഹ്മോപദേശം സിദ്ധിച്ചതിനുമേൽ എഴുതിയ കൃതികളെയേ കാര്യമായി ഗണിക്കേണ്ടതുള്ളു. അദ്വൈതസ്തബകം എന്ന പേരിൽ എട്ടു വാങ്മയങ്ങൾ 1079–നുമുൻപു നിർമ്മിച്ചു. 3 വേദാന്താര്യാശതകം, 4 ശ്രീരാമഗീത ഭാഷ, 5 ആനന്ദമന്ദാരം, 6 ഹരികീർത്തനം, 7 രാമഹൃദയം ഭാഷ, 8 ആത്മപഞ്ചകം ഭാഷ, 9 കൈവല്യകന്ദളി വ്യാഖ്യാനം ഗദ്യം, 10 ശ്രീമദാരാധ്യപാദപഞ്ചകം ഇവയാണ് ആ എട്ടു വാങ്മയങ്ങൾ. ഇവയിൽ ഒടുവിലത്തേതുമാത്രമേ സംസ്കൃതത്തിൽ നിബന്ധിച്ചിട്ടുള്ളു. പ്രായേണ മിക്ക കൃതികളും അദ്വൈതപ്രതിപാദകങ്ങളാണ്. ശ്രീകണ്ഠാമൃതാർണ്ണവത്തിൽ അന്തർഭവിച്ചിരിക്കുന്നവയാണ്, 11 പ്രശ്നോത്തരമഞ്ജരി, 12 ശിവാമൃതം, 13 അദ്വൈതപാരിജാതം, 14 ഹരിഷഡ്വൃത്തം എന്നീ നാലു കൃതികൾ. ഇവയിൽ രണ്ടാമത്തേതിൽ 262 ശ്ലോകങ്ങളുണ്ട്. തീർത്ഥപാദരുടെ സംസ്കൃതശൈലി വ്യുൽപന്നന്മാർക്കുപോലും വ്യാഖ്യാനാപേക്ഷകൂടാതെ ഗ്രഹിക്കുവാൻ വിഷമമാകുന്നു. അത്തരത്തിലുള്ള കാവ്യങ്ങളിലെ നാളികേരപാകവും, അപൂർവ്വപദപ്രയോഗവും, ആരെയും അമ്പരപ്പിക്കുന്ന വ്യാകരണപാണ്ഡിത്യപ്രകടനവും കാലക്രമേണ കുറഞ്ഞുവന്നുവെങ്കിലും വളരെയൊന്നും കുറഞ്ഞില്ല. യോഗാമൃതതരങ്ഗിണിയിൽപ്പെട്ട 15 ഹരിഭജനാമൃതം, 16 വിധുനവസുധാധുരി, 17 ഹരിപഞ്ചകം, 18 വിധുസ്തവമധുദ്രവം, 19 സ്വാത്മസുധാകരം, 20 യോഗരഹസ്യകൗമുദി, 21 യോഗമഞ്ജരി, 22 അമൃതലത (കൈവല്യകന്ദളി), 23 കാളീപഞ്ചകം ഇവയും, സങ്കല്പലതികയിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള 24 ദിവ്യക്ഷേത്രാദർശം, 25 ലക്ഷ്മീകടാക്ഷമാല, 26 ഭുവനേശ്വര്യഷ്ടകം, 27 സൂര്യാഷ്ടകം, 28 ശങ്കരാഭ്യുദയം, 29 അച്യുതാനന്ദലഹരി, 30 നീലകണ്ഠപഞ്ചകം, 31 ദക്ഷിണാമൂർത്തിഭുജംഗം, 32 അംബാകൃപാംബുവാഹം, 33 സ്വാരാജ്യലക്ഷ്മീപഞ്ചകം എന്നിവയും സംസ്കൃതനിബന്ധങ്ങളാണ്. 34 കണ്ഠാമൃതലഹരി ശിഖരിണീവൃത്തത്തിൽ കവി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിദ്വൽപ്രിയമായ ലഘുകാവ്യമാണ്. ആത്മാമൃതം എന്ന പുസ്തകത്തിൽ 35 പഞ്ചാക്ഷരസ്തോത്രം

36 വിഷമൃത്യുഞ്ജയം, 37 സ്തവമാല എന്നീ സംസ്കൃതകൃതികഠം കാണാം. 38 സ്വാരാജ്യസർവ്വസ്വം എന്നതാണ് മററൊരു വാങ്മയം. 39 ബ്രഹ്മാഞ്ജലി, 40 ഹഠയോഗപ്രദീപിക, 41 ആചാരപദ്ധതി, 42 ദേവാർച്ചാപദ്ധതി ഗദ്യം ഇവ ഭാഷാകൃതികളാകുന്നു. ആചാരപദ്ധതിയും ദേവാർച്ചാപദ്ധതിയും താൻ ജനിച്ച സമുദായത്തിൻെറ ഉന്നമനത്തെ പുരസ്കരിച്ച് പലരുടേയും അഭ്യർത്ഥനകഠക്കു വിധേയനായി എഴുതിയതാണ്. ഇവകൂടാതെ വളരെ മാസികകഠക്ക് ഉപന്യാസങ്ങഠ സംഭാവനചെയ്തുവന്നു. യതികഠക്കു സദസ്സുകളിൽ സന്നിഹിതരായി പക്ഷം പിടിച്ചു പ്രസംഗിക്കുന്നതു് ഉചിതമല്ലെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ നിഷ്കൃഷ്ടമായ മതം. അതിനാൽ സഭകളിൽ പോവുക പതിവില്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും നിർബ്ബന്ധിച്ചാൽ അവയിൽ വായിക്കുന്നതിനു ചില ഉപന്യാസങ്ങഠ എഴുതിക്കൊടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഏതു ഗഹനതമമായ വേദാന്തവിഷയവും അദ്ദേഹം വിശകലനം ചെയ്തു പ്രകാശിപ്പിക്കുമ്പോഠ അത്യന്തം ലളിതമാകും. ഇതിനൊരുദാഹരണം പ്രദർശിപ്പിക്കാം. "മുൻപ് ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മധ്യാനനിഷ്ഠയിൽ ദൃഢത സിദ്ധിക്കാൻ നാഡി—ഹൃദയ—ശുദ്ധിദ്വാരാ ഉപയുക്തമെന്നു പറഞ്ഞു് അപേക്ഷിക്കയാൽ പരമാനന്ദനാഥനു പ്രാണായാമക്രമം പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. പ്രാണായാമം വല്ല അംശത്തിലും ജ്ഞാനത്തിനു സഹകാരിസാധനം (സഹായം) ആകുമെങ്കിലും ബ്രഹ്മനിഷ്ഠ ചെയ്യുന്നവൎക്ക് ഇതു് ആവശ്യമെന്നു ഞങ്ങഠ വച്ചിട്ടില്ല. "അത ഏവ ഭഗവൽപാദാഃ കുത്രാപി യോഗാപേക്ഷാം ന വ്യുൽപാദയാമാസുഃ" എന്നു വിദ്യാരണ്യസ്വാമിയും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു."

ചില ഉദാഹരണങ്ങഠ:—തീർത്ഥപാദരുടെ കവിതാരീതി കാണിക്കുവാൻ ചില ഉദാഹരണങ്ങഠ ചുവടേ ചേൎക്കുന്നു.

"ശ്രീമന്നാരായണപദതലദ്വന്ദ്വമദ്വൈതകന്ദം
സർവ്വോൽകൃഷ്ടം ഖന മതിവരാഹാത്മനാ ചാനുഭുങ്ക്ഷ്വ
ഏവംകാരേ ഭവസി ഹി സുഖീ നിത്യതൃപ്തത്വമീതോ
യത്രാദധ്യാജ്ഞാം സഫലയ തതഃ പൂർണ്ണകാമോപ്യഹം സ്യാം."
(ഹരിഭജനാമൃതം)

"ശ്രുത്വാ മാതുൎന്നിലീനാഃ സുരമുനിവചനാൽ
സ്വാവമാനം ച സമ്യ—
ക്കപ്യുൽകാലാഗ്നിരുദ്രാത്മകഹരനിടിലാ—
ക്ഷ്യുത്ഥിതാ ഭൈരവീ യാ
ബ്രഹ്മാണ്ഡവ്യാപ്തദേഹാ ഭിദിഭകരസഹ—
സ്രാധികാഘോരരൂപാ
കണ്ഠേകാളീ സദാ സാ വിതരതു കരുണാർ—
ദ്രാന്തരാത്മാ ശിവം മേ." (കാളീപഞ്ചകം)

"ഹൃദന്തഃപൂർവ്വാദ്രിം തിലകയതു ചിദ്ഭാനുരുദയൻ
സഭർഗ്ഗാഖ്യം തേജോ വിദിതമിഹ യസ്മിൻ ഭഗവതി
യദംശുസ്രുക്സമുദ്ധൃദയരജദം ധൂനയതി ത–
ത്തമസ്തസ്മാന്നിത്യം നിരുപമകൃപലതം(?)പ്രണവതി."
(കണ്ഠാമൃതലഹരി)

"ഇന്നെൻഹൃദയഗുഹാധിഗമിന്ദുസഹസ്രപ്രഭം രമാകാന്തം
സന്നമസ്സൊടുമനിശം കിന്നരവദനം നമസ്കരിക്കുന്നേൻ."
(വേദാന്താര്യാശതകം)

തീർത്ഥപാദപരമഹംസസ്വാമി (1057–1114)— ചരിത്രം:—തീർത്ഥപാദപരമഹംസസ്വാമി എന്ന പേർ സന്യാസാശ്രമം അങ്ഗീകരിച്ചപ്പോഠം കൈക്കൊണ്ടതാണ്. വടക്കൻപറവൂരിൽ വടക്കേക്കരപകുതിയിൽ മാത്തിൽഭവനത്തിൽ നാരായണക്കുറുപ്പ് എന്നാണ് ആദ്യകാലത്തെ പേർ. അദ്ദേഹം 1057 തുലാമാസത്തിൽ പൂരംനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. പുതുക്കടി നാരായണൻ ഇളയതാണ് ആദ്യകാലത്തു സംസ്കൃതം പാഠിപ്പിച്ചതു്. പതിനാറാമത്തെ വയസ്സിൽ ചട്ടമ്പിസ്വാമികളുടെ ശിഷ്യനായി. പണ്ഡിതൻേറയും വേദാന്തിയുടേയും നിലയിൽ ഉയന്ന കവിതയും ഉണ്ടായിരുന്നു. താഴെക്കുറിക്കുന്ന കൃതികഠം അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 1 ലേഖനമാലിക (രണ്ടു ഭാഗങ്ങഠം—ഗദ്യം) 2 നവാലയേശ്വരീസ്തവം (പറവൂർ പുതിയ കാവുദേവിയെപ്പററി) 3 സവേശ്വരാഷ്ടകം, 4 വേദാന്തചിന്താശതകം, 5 ചൂഡാലാശിഖിധ്വജം നാടകം, 6 ശ്രീകുമാരാഭരണശതകം, 7 വിഷ്ണുസ്തോത്രശതകം, 8 അമൃതാനന്ദലഹരി (ഗുരുസ്തോത്രം). ഇവയിൽ നവാലയേശ്വരീസ്തവം, വിഷ്ണുസ്തോത്രശതകം, അമൃതാനന്ദലഹരി ഇവ സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങളാണ്.

"ജീവന്മാക്കാ വിലയനിലയിൽ സ്വാത്മബോധപ്രകാശം
കൈവന്നീടാനിടവരികയില്ലാവൃതിപ്രാഭവത്താൽ
ജീവത്വത്തെപ്പരിചൊടരുളിക്കൊണ്ടിരിപ്പോരവിദ്യാ–
ജീവൻ പാർത്താലറിവിനെ മറയ്ക്കുന്നൊരശ്ശക്തിയല്ലോ."
(വേദാന്തവിചാരശതകം)

"ഓമൽച്ചെന്താർകരംകൊണ്ടളിവരചികുരം
മന്ദമന്ദം തലോടി
ശ്രീ മെത്തീടുന്ന ബാലത്തിരനിരപുരികം
മെല്ലെമെല്ലെന്നിളക്കി
പ്രേമം പൂണ്ടക്കുരുംകുവലമിഴിമുനയാ–
ലീക്ഷണം ചെയ്തുചെയ്ത–
ങ്ങാമോദാൽപ്പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടരുളുമൊരു ശര–
ത്തന്വിയെക്കണ്ടിതോ നീ?"(ചൂഡാലാശിഖിധ്വജം)

1114–ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 26–ാംനു- സമാധിയെ പ്രാപിച്ചു.

പന്നിശ്ശേരി നാണുപിള്ള (1061–1118)—ചരിത്രം:—നാണുപിള്ളയെ ഈ സിദ്ധന്മാർക്കു പിന്നീട് ഇവിടെ സ്മരിച്ചിരിക്കുന്നതു് അദ്ദേഹം ഇവരിൽ ഒന്നും മൂന്നും പേരുടെ അന്തേവാസിയായതുകൊണ്ടാണു്. കരുനാഗപ്പള്ളിത്താലൂക്കിൽ മരുതൂർകുളങ്ങര എന്ന ഗ്രാമത്തിൽ പന്നിശ്ശേരി എന്നൊരു ഭവനമുണ്ടു്. അവിടെ കല്യാണിയമ്മയുടേയും പത്മനാഭക്കുറുപ്പ് എന്ന ഒരു പണ്ഡിതന്റേയും പുത്രനായി അദ്ദേഹം 1061–ാമാണ്ടു കന്നിമാസം 7–ാംനു- ജനിച്ചു. കൊല്ലം ഇംഗ്ലീഷ്ഹൈസ്കൂളിൽ മൂന്നാം ഫാറംവരെ വായിച്ചു. അപ്പോഴത്തേക്കു് അച്ഛൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ 40–ാമത്തെ വയസ്സിൽ മരിച്ചുപോയി. അമ്മ വീണ്ടും പരിണീതയായി. പിന്നീടു സ്വല്പകാലത്തേക്കു് അമ്മാവന്റേയും ജ്യേഷ്ഠൻ വേലുപ്പിള്ളയുടേയും സംരക്ഷണത്തിൽ വളൎന്നു. അമ്മാവന്റെ പേരു് കൃഷ്ണൻ എന്നായിരുന്നുവെന്നറിയുന്നു. സ്കൂളിലെ അധ്യയനം അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടിവന്നുവെങ്കിലും ഇംഗ്ലീഷിൽ വേദാന്തപ്രതിപാദകങ്ങളായ പുസ്തകങ്ങൾ ധാരാളമായി വായിച്ചു് ആ ഭാഷ കുറേക്കൂടി സ്വാധീനമാക്കി. അപ്പോഴാണു് നീലകണ്ഠതീൎത്ഥപാദസ്വാമികൾ ആ സ്ഥലത്തു ചെന്നുചേൎന്നതു്. അദ്ദേഹവുമായുള്ള സഹവാസത്തിന്റെ ഫലമായി സംസ്കൃതം പഠിക്കണമെന്നുറച്ചു. കരിങ്ങോലിൽ കൃഷ്ണനാശാൻ എന്നൊരീഴവനായിരുന്നു ആദ്യത്തെ ഗുരു. പിന്നീടു നാരായണദേശികൻ എന്നൊരു പണ്ഡിതന്റെ കീഴിൽ പഠിത്തം തുടൎന്നു. നാണുപിള്ളയുടെ തീക്ഷ്ണമായ ബുദ്ധിശക്തിയും മേധാബലവും വിശിഷ്യ വേദാന്തവാസനയും കണ്ടു സന്തുഷ്ടനായ നീലകണ്ഠതീൎത്ഥപാദർ അദ്ദേഹം ചട്ടമ്പിസ്വാമികളോടു ശിഷ്യപ്പെടണമെന്നുപദേശിച്ചു. അവിടെ ച്ചെന്നു വേദാന്തത്തിന്റേയും തൎക്കത്തിന്റേയും മൎമ്മങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചു. സംസ്കൃതത്തിലും പാണ്ഡിത്യം ഉറപ്പിച്ചു. മങ്ങാട്ടുവീട്ടിൽ കൊച്ചുകൃഷ്ണനാശാൻ, നാരായണനാശാൻ എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു കഥകളിയാശാന്മാരുടെ ജന്മഭൂമിയെന്ന നിലയിൽ മരുതൂർകുളങ്ങര പ്രശസ്തമായിരുന്നു. നാണുപിള്ളയ്ക്കു ബാല്യംമുതല്ക്കുതന്നെ കഥകളിയിൽ അസാമാന്യമായ അവഗാഹമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ പല നടന്മാൎക്കും മുദ്രക്കൈകളും മററും മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുത്തു് അവരുടെ ആചാര്യസ്ഥാനം വഹിക്കുവാൻ പ്രാപ്തിനേടി. രണ്ടു സിദ്ധന്മാരുടെ അന്തേവാസിയായി കാലയാപനം ചെയ്കനിമിത്തം പല വിഷയങ്ങളിലും വൈദുഷ്യം സമ്പാദിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചു എന്നു ചുരുക്കത്തിൽപ്പറയാം. 'പരമാനന്ദനാഥൻ' എന്ന ബിരുദത്താൽ അദ്ദേഹം അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. 1118–ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 4–ാംനു-യായിരുന്നു മരണം.

കൃതികൾ:—നാണുപിള്ള താഴെ പേരു കുറിക്കുന്ന കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 1 പഞ്ചദശി കിളിപ്പാട്ടു് (തൎജ്ജമ, അപൂൎണ്ണം), 2 നീലകണ്ഠതീൎത്ഥപാദരുടെ ബ്രഹ്മാഞ്ജലിയിലെ ചില ഭാഗങ്ങൾ, 3 നിഴൽക്കുത്തു്, 4 ഭദ്രകാളീവിജയം, 5 പാദുകാപട്ടാഭിഷേകം, 6 ശങ്കര

വിജയം എന്നീ നാലു് ആട്ടക്കഥകൾ, 7 സൂര്യശതകം (തർജ്ജമ). ഇവ കൂടാതെ നീലകണ്ഠതീർത്ഥപാദചരിത്രസമുച്ചയത്തിലെ പ്രഥമഭാഗവും അദ്ദേഹമാണു് എഴുതിയതു്. ആട്ടക്കഥകളെല്ലാം നന്നായിട്ടുണ്ടു്. നിഴൽക്കുത്തിൽനിന്നും ശങ്കരവിജയത്തിൽനിന്നും ഓരോ ഭാഗം ഉദ്ധരിക്കാം.

പദഭാഗം—ഭീമസേനൻ പാഞ്ചാലിയോടു്:

"അസമാശുഗവിജയപതാകേ! കുസുമാധികമൃദുതനുലതികേ!
ബിസസൂനമനോഹരവദനേ! അസിതോൽപലനയനേ! കാണ്ക.
മതിതിലകം മങ്ങി രഥാംഗസ്തനവിഭ്രമവേഗമടങ്ങി
ഉഡുഘലമ്മാങ്കുരതതി ചിന്നിഗ്ഗഗനാകപോലാന്തേ മിന്നി
ഗതയാമകയായു് വിലസീടും ശതദളലോചന നിന്നൊടു തുല്യം
ഗതിനിർജ്ജിതബാലമരാളേ! രതിതാന്തത തേടുന്നധുനാ.
ഹതദുഷ്ടമൃഗമാമീയടവി കണ്ടാലും കാമം
ക്രുധതൊട്ടതററ യോഗിഹൃദയാന്തംപോലെ ശാന്തം.
ഉദരത്തെയുന്നിസ്സദാ പതറീടും പ്രാകൃതരെ–
യപഹസിപ്പൂ ജന്തുക്കളയത്നലബ്ധഭോജ്യങ്ങൾ.
തരുലതാകുലം ഫലനിരപേക്ഷം ഫലാദിക–
ളരുളിയുപചരിച്ചു നരനെ ലജ്ജിപ്പിക്കുന്നു.
പരിശുദ്ധിയകൃത്രിമപരിസരമെന്നിവയാൽ
പരദൃഷ്ടിപരിചയം കരുതുന്നോരിഹ വാഴ്‌വൂ.
സുരഭി വന്നിതു കാമസുരഭിപോൽ സുരസ്മിത–
സുരുചിരരുചി ചൊരിഞ്ഞുരുസുഖം നല്കുന്നിതാ.
പരഭൃതസ്വരത്താൽ നാം പുരിതന്നിൽഗ്ഗമിക്കുവാൻ
പറകയും ചെയ്തീടുന്നു പരിചോടു പോകതന്നെ."

താഴെക്കാണുന്ന ശ്ലോകം സൂര്യശതകത്തിൽനിന്നാണു്.

"ചൊവ്വേ കാലങ്ങൾ നില്ക്കും ചെടി വിളവു തരും
　　മാരി നേരത്തിനുണ്ടാം
ഹവ്യത്താൽ തൃപ്തി നേടും സുരരുഡുനികരം
　　മിന്നിടും കാററു വീശും
ഭൂവെത്താങ്ങും മഹീഭൃത്തുകൾ കടൽ കയറാ
　　ശാന്തമാമാശയെല്ലാ–
മേവൻ ശോഭിക്കെയേവം ത്രിഭുവനമിളകി–
　　ല്ലായവൻ ശ്രീ തരട്ടേ."

"ഉൽകടകാര്യോൽകടകക്ക്ശമഹാജ്ഞാന–
നക്രനിഗ്രഹമാകും മുഖ്യവൃത്തിയെപ്പൂണ്ടു

ചില്‍ക്കലാവിലാസശ്രീശങ്കരാനന്ദസ്വാമി
സല്‍ഗുരുപാദാംബുജം വീണു ഞാന്‍ വണങ്ങുന്നേന്‍.
നിന്തിരുവടിയുടെ പാദപങ്കജദ്വന്ദ്വ–
സന്തതസേവാപരിപാവനചിത്തന്മാര്‍ക്കു
ചന്തമോടറിവാനായ്ത്തത്ത്വത്തിന്‍ വിവേചന–
മന്തരമകന്നിങ്ങു നിവ്വചിച്ചീടുന്നു ഞാന്‍.
ജാഗരാവസ്ഥതന്നില്‍ വേദ്യമായുള്ള ശബ്ദ–
സ്പര്‍ശാദിപഞ്ചേന്ദ്രിയവിഷയമോരോന്നുമേ
ഓരോരോ പ്രകാരത്തില്‍ക്കാണുകയാലവയെല്ലാം
വേറുവേറായിത്തന്നെ വര്‍ത്തിച്ചുകൊണ്ടീടുന്നു.''

(പഞ്ചദശി ഭാഷാഗാനം)

അറുപത്തിരണ്ടാമധ്യായം

നോവൽസ്സാഹിത്യം

൨൫൨. ഠി. എം. അപ്പുനെടുങ്ങാടി (1038-1109)—

ഉപക്രമം:—ഭാഷയിൽ അക്കാലത്തു കഥ എന്ന സാഹിത്യവിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്ന യാതൊരു പുസ്തകവും ഇല്ലായിരുന്നു. ഇതിഹാസങ്ങളിലും പുരാണങ്ങളിലും പ്രതിപാദിതങ്ങളായ ഉപാഖ്യാനങ്ങളാ കവിതയ്ക്കാണ് വിഷയീഭവിച്ചതു്. മിഷണറിമാർ വിദ്യാർത്ഥികളെ ഉദ്ദേശിച്ചു ചില അതിഹ്രസ്വങ്ങളായ കെട്ടുകഥകളും മററും എഴുതി. വേറെയും ക്രിസ്തുമതപ്രചരണത്തിനുവേണ്ടി ആർച്ചുഡീക്കൺ കോശിയും മററും പുല്ലേലി കഞ്ചു മുതലായ കൃതികളും രചിച്ചു. ഷേക്സ്പീയരുടെ കോമെഡി ഓഫ് എറേഴ്സ് എന്ന നാടകത്തിൻെറ ഇതിവൃത്തം ഉമ്മൻ പിലിപ്പോസ് ആൾമാറാട്ടം എന്ന പേരിൽ സംക്ഷേപിച്ചു. പി. വേലായുധൻ ആ മഹാകവിസാർവഭൗമൻെറ പെരിക്ലിസ്നാടകത്തിലെ ഇതിവൃത്തം പരിക്ലേശരാജാവിൻെറ കഥ എന്ന പേരിലും സംഗ്രഹിച്ചു. അത്തരത്തിലെല്ലാമല്ലാതെ സ്വതന്ത്രമായി, പാശ്ചാത്യസമ്പ്രദായത്തിൽ നോവൽ എന്ന ഇനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്ന ഒരു കഥ ആദ്യമായി എഴുതി ഭാഷയെ ഭൂഷിപ്പിച്ചതു ഠി. എം. അപ്പുനെടുങ്ങാടിയാകുന്നു.

കുടുംബം:—തെക്കേ മലബാറിൽ വള്ളുവനാട്ടുതാലൂക്കിൽ ഒററപ്പാലത്തിനുസമീപം കോതകുറിശ്ശി അംശത്തിൽ തലക്കോടിമഠം എന്നൊരു സാമന്തഭവനമുണ്ടു്. അതിൻെറ ഒരു ശാഖ കോഴിക്കോട്ടു മാങ്കാവു കോവിലകത്തിനു തൊട്ടടുത്തായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പുതിയ പറമ്പു് എന്നാണു് ആ ശാഖാഗൃഹത്തിൻെറ പേർ. അപ്പുനെടുങ്ങാടിയുടെ മാതാമഹി കുഞ്ഞുക്കുട്ടിക്കോവിലമ്മയും മാതാവു കുഞ്ചുക്കുട്ടിക്കോവിലമ്മയും അവിടെയാണു് താമസിച്ചിരുന്നതു്. കുഞ്ചുക്കുട്ടിക്കോവിലമ്മ സങ്ഗീതസാഹിത്യങ്ങളിൽ നിപുണയായിരുന്നു. കഥാപുരുഷൻെറ അച്ഛൻ സാമൂതിരിക്കോവിലകത്തെ മൂന്നാംകൂർ വാഴ്ചയായിരുന്ന മാനവിക്രമൻതമ്പുരാനാണു്.

വിദ്യാഭ്യാസം:—ബാല്യത്തിൽ കാവ്യനാടകങ്ങളാ വായിച്ചതിനുമേൽ അപ്പുനെടുങ്ങാടി കോഴിക്കോട്ടു ഗവമ്മെൻറ്കാളേജിലും കേരളവിദ്യാശാലയിലും പഠിച്ചു് എഫ്. ഏ. പരീക്ഷ ജയിച്ചു. പിന്നീടു മദിരാശിയിൽ പോയി ഡാക്ടർ മില്ലറുടെ കീഴിൽ ഒരധ്യേതാവായി ബി. ഏ. ജയിച്ചു. തദനന്തരം കണ്ണൂരിൽ ഒരു ഉപാധ്യായനായി ജോലിനോക്കി. അതിനുമേൽ കോഴിക്കോട്ടു മിഷണറിസ്കൂളിൽ

സയൻസ്ടീച്ചറായി. ഒടുവിൽ മദിരാശി ക്രിസ്ത്യൻകാളേജിൽ ഒരു ട്യൂട്ടറായി മില്ലർസായിപ്പ് അദ്ദേഹത്തെ നിയമിച്ചു. ആ പണിയിൽ ഇരിയ്ക്കുമ്പോഴാം ബി. എൽ. പരീക്ഷയിൽ ഉത്തീർണ്ണനായതിനുപുറമേ കുശാഗ്രബുദ്ധിയായ അദ്ദേഹം ബാങ്കുനടത്തുന്നതിനും മററം സ്വപരിശ്രമം കൊണ്ടു പ്രായോഗികപരിജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചു.

പൊതുജനസേവനം:—ഇംഗ്ലീഷ് വർഷം 1888–ൽ അപ്പനെടുങ്ങാടി കോഴിക്കോട്ടു വക്കീലായി വ്യവഹരിച്ചുതുടങ്ങി. 1897–ൽ അവിടത്തെ ഒരു ഒന്നാംകിടയിലുള്ള അഭിഭാഷകനായി. ആ കൊല്ലം മദിരാശി ഹൈക്കോടതിയിൽ വ്യവഹരിക്കാൻ തുടങ്ങിയെങ്കിലും ശരീരാസ്വാസ്ഥ്യംനിമിത്തം കോഴിക്കോട്ടേക്കു തിരിയെപ്പോന്നു. 1899–ലാണ്, അദ്ദേഹത്തിൻെറ പേരുമായി ഘടിപ്പിച്ചതും, ഇന്നും നല്ല നിലയിൽ നടന്നുപോരുന്നതുമായ നെടുങ്ങാടിബാങ്ക് അവിടെ സ്ഥാപിച്ചതു്. ബി. എൽ. പരീക്ഷയ്ക്കു പഠിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ പിതൃമരണംനിമിത്തം ധനസംബന്ധമായ ക്ലേശം അദ്ദേഹത്തിനു് അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നു. അന്നാണ് സ്വന്തം നാട്ടിൽ അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു സ്ഥാപനത്തിൻെറ ആവശ്യം അദ്ദേഹത്തിനു ബോധ്യമായതു്. തൻെറ ഒരു കാരണവരായിരുന്ന നെല്ലായ കിഴക്കേപ്പാട്ടു കേളുഏറാടിയുടെ പുത്രി മീനാക്ഷിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. 1906–ൽ കോഴിക്കോട്ടു പബ്ലിക് പ്രാസിക്യൂട്ടറായി നിയമിതനായി. ഒൻപതു കൊല്ലത്തോളം ആ പണി നോക്കി. മലബാറിൽ ആദ്യം ക്ഷീരവ്യവസായത്തിനായി ഒരു കമ്പനി സ്ഥാപിച്ചു കുറേക്കാലം അതിൻെറ മാനേജിംഗ് ഡയരക്ടരായിരുന്നു. വേറെയും ഷാപ്പുസാമാനങ്ങാം, തുണി മുതലായ പല കച്ചവടങ്ങളിലും അദ്ദേഹം ഏർപ്പെട്ടു. ഒരേ സമയത്തു ബുദ്ധി പല കാര്യങ്ങളിലും ചെലുത്തുവാൻ കഴിവുള്ള ഒരു നിർഭീകനും കർമ്മകുശലനും സ്ഥിരോത്സാഹിയും നിരന്തരവ്യവസായിയുമായിരുന്നു അദ്ദേഹം.

സാഹിത്യപ്രവർത്തനം:—കോഴിക്കോട്ട് ആരംഭിച്ച കേരളപത്രികയുടെ ജനയിതാക്കന്മാരിൽ ഒരാളായിരുന്നു നെടുങ്ങാടി എന്നു് അന്യത്ര പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവിടെനിന്നു പിന്നീടു പുറപ്പെട്ട കേരളസഞ്ചാരിയുടേയും തൃശ്ശൂരിലെ സുപ്രസിദ്ധമായ വിദ്യാവിനോദിനിയുടേയും ഉടമസ്ഥതയും മേൽനോട്ടവും സ്വല്പകാലത്തേക്കു വഹിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ബ്രിട്ടീഷ്ഗവർമ്മേൻറിൽനിന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു റാവുബഹദൂർ എന്ന സ്ഥാനം സമ്മാനിക്കുകയുണ്ടായി. കോഴിക്കോട്ടു കാൺവെൻറിൽ ക്രിസ്ത്യാനികളല്ലാത്ത ബാലികമാക്കു പ്രവേശമില്ലെന്നു കണ്ടു ചാലപ്പുറത്തു് എസ്. പി. ഇ. ഡബ്ല്യൂ. (Society for the Promotion of Education of Women) എന്ന പേരിൽ ഒരു സംഘം സ്ഥാപിച്ച് അതിൻെറ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്സ്കൂറാം ഉൽഘാടനംചെയ്തു. 1109–ാമാണ്ടു തുലാമാസത്തിലായിരുന്നു മരണം.

കുന്ദലത:—അപ്പുനെടുങ്ങാടി കുന്ദലതയ്ക്കുപുറമേ ഒരു പാറാവലിമാത്രമേ എഴുതിയിട്ടുള്ളു. 1063-ാമാണ്ടു തുലാമാസത്തോടടുപ്പിച്ചാണ് കുന്ദലത പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതു്. കുന്ദലത, താരാനാഥൻ, കപിലനാഥൻ, അഘോരനാഥൻ, രാമകിശോരൻ തുടങ്ങിയ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ പേരുകൾ കേരളീയങ്ങളല്ല എന്നുള്ള അപവാദത്തിനു ഗ്രന്ഥകാരൻ ''കേരളസമ്പ്രദായത്തിനനുസരിക്കാത്ത ചില മാതൃകകളും മര്യാദകളും ഇതിലെങ്ങാനും കാണ്മാനിടയുണ്ടെങ്കിൽ ഈ കഥ കേരളത്തിൽനിന്നു വളരെ ദൂരെയുള്ള ഒരന്യദേശത്തു സംഭവിച്ചതായാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു് എന്നും, ആയവ ആ ദേശത്തെ നടപ്പുകൾക്കനുസരിച്ചിരിക്കാ''മെന്നും സമാധാനം പറയുന്നു. ''സാരബുദ്ധികളും, വിവേകികളും, സൗശീല്യപ്രധാനന്മാരും, ദയാലുക്കളും, ധൈര്യശാലികളും, നല്ല തനിക്കുതാൻപോന്നവരുമായ സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുടെ വൃത്താന്തങ്ങളാണ് ഈ കഥയിൽ മുഴുവൻ'' എന്നു തന്റെ അഭിപ്രായം സി. പി. അച്ചുതമേനോൻ രേഖപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടു്.

കുന്ദലതയിലെ ശൈലി:—''ആ ആളെ കണ്ടാൽ ഒരു യോഗീശ്വരനാണെന്നു തോന്നും. പീതാംബരം ചുററിയിരിക്കുന്നു. വേറെ ഒരു വസ്ത്രംകൊണ്ടു ശരീരം നല്ലവണ്ണം മറയത്തക്കവിധത്തിൽ പുതച്ചിരുന്നതിനുപുറമേ ഒരു മാൻതോൽകൊണ്ടു് ഇടത്തുഭാഗം മുഴുവനും മറയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. കഴുത്തിൽക്കൂടി പുറത്തേക്ക് ഒരു ചെറിയ ഭാണ്ഡം തൂക്കീട്ടുണ്ടു്. കയ്യിൽ ഒരു ദണ്ഡും ഉണ്ടു്. വലിയ ജടാഭാരം ശിരസ്സിന്റെ മുൻഭാഗത്തു നിരത്തിക്കെട്ടിവെച്ചിരിക്കുന്നു. താടി അതിനിബിഡമായി വളർത്തിയിട്ടുള്ളതിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ നരച്ച രോമവും കാണ്മാനുണ്ടു്. ഉന്നതകായനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷണയുക്തമായ മുഖവും, വ്യൂഢമായിരിക്കുന്ന ഉരസ്സും, ഉജ്ജ്വലങ്ങളായിരിക്കുന്ന നേത്രങ്ങളും, ശരീരത്തിന്റെ തേജസ്സും കണ്ടാൽ സാമാന്യനല്ലെന്നു് ഉടനേ തോന്നാതിരിക്കയില്ല.''

ഇതു് ഒരു യോഗീശ്വരന്റെ വർണ്ണനയാണ്. ഇന്നും നമ്മുടെ ബാലന്മാരെയും ബാലികമാരെയും കുന്ദലത രസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിൽ ആശ്ചര്യമില്ല.

ഒ. ചന്തുമേനോൻ (1022–1075)—ഉപക്രമം:—സാമുദായികമായോ, ശാസ്ത്രഗന്ധിയായോ, ചരിത്രപരമായോ ഉള്ള ഒരു ആഖ്യായികയല്ല കുന്ദലത എന്നു മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. ''അളകാപുരി അളകാപുരി എന്നൊരു രാജ്യം; അവിടെ അളകേശ്വരൻ അളകേശ്വരൻ എന്നൊരു രാജാവു്'' എന്നും മററും തുടങ്ങുന്ന മുത്തശ്ശിക്കഥകളുടെ കരുവിൽ കലാകൗശലത്തോടുകൂടി വാർത്തെടുത്ത ഒരു പഴയതും പുത്തനുമല്ലാത്ത ചെറിയ നോവൽ എന്നേ അതിനെ ഗണിക്കുവാൻ നിർവ്വാഹമുള്ളു. അക്കാലത്തു് ഉത്തരകേരളത്തിൽ അപ്പുനെടുങ്ങാടിയെക്കാൾ വളരെ അനുഗൃഹീതനായ ഒരു സാഹിത്യകാരൻ ജീവിച്ചിരുന്നു.

അദ്ദേഹമാണ് ഒയ്യാരത്തു ചന്തുമേനോൻ. അദ്ദേഹം 1065-ൽ ലക്ഷണ സമ്പന്നമായ ഒരു സാമുദായികാഖ്യായിക പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു; അതാണ് ഇന്ദുലേഖ.

ജനനം:—ചന്തുമേനോൻെറ അച്ഛൻ ഉത്തരകേരളത്തിൽ കോട്ടയം താലൂക്കിൽ തലശ്ശേരിക്കു സമീപം പിണറായി അംശം കേളാലൂർദേശത്തു് ഇടപ്പാടി ചന്തുനായരായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പോലീസ് ആമീൻ അഥവാ മജിസ്ട്രേട്ടുദ്യോഗവും അതിൽപ്പിന്നീടു താസിൽദാരുദ്യോഗവും വഹിക്കുകയാൽ ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ ചന്തുആമീൻ താസിൽദാർ എന്നു വിളിച്ചുവന്നു. കൊടുങ്ങല്ലൂരിനുസമീപം ചിറെറഴത്തുഭവനത്തിൽ പാർവ്വതിയമ്മയെ അദ്ദേഹം വിവാഹം ചെയ്തു. ആ ദമ്പതിമാരുടെ കനിഷ്ഠപുത്രനാണ് കഥാനായകൻ. 1022-ാമാണ്ടു ധനുമാസം 22-ാംനു ജനിച്ചു. പാർവ്വതിയമ്മയ്ക്കു പുറമേ ചന്തുനായർ തലശ്ശേരിക്കടുത്തു് കൊററിയത്തുവീട്ടിൽനിന്നു മറെറാരു യുവതിയേയും പരിഗ്രഹിക്കുകയുണ്ടായി. ആ സംബന്ധത്തിൽ ജനിച്ച ജ്യേഷ്ഠനാണ് കുഞ്ഞമ്പുനായർ. അദ്ദേഹത്തിനു സ്വല്പം കവിതാവാസനയുമുണ്ടായിരുന്നു. ചന്തുനായർ കുറുമ്പ്രനാട്ടുതാലൂക്കിൽ താസിൽദാരായിരുന്നപ്പോൾ അവിടെ നടുവണ്ണൂർകളങ്ങരക്കണ്ടിമഠത്തിൽവച്ചായിരുന്നു ചന്തുമേനോൻ ജനിച്ചതു്. പിന്നീടു് അച്ഛനു നടുവണ്ണൂരിൽനിന്നു കോവിൽക്കണ്ടിയിലേക്കു സ്ഥലം മാററം കിട്ടുകയാൽ അവിടെ താൻ പണിയിച്ച ഒരു ഭവനത്തിൽ താമസിച്ചു. അനന്തരം കോട്ടയംതാലൂക്കിലേക്കു മാറിയപ്പോൾ അവിടെ തിരുവങ്ങാട്ടു ശ്രീരാമക്ഷേത്രത്തിനു സമീപം താൻ മക്കൾക്കുവേണ്ടി ഉണ്ടാക്കിയ ഒയ്യാരത്തു് എന്ന ഗൃഹത്തിൽ പാർത്തു. ആ വഴിക്കാണ് ഒയ്യാരത്തു ചന്തുമേനോൻ എന്ന പേർ കഥാനായകനിൽ സംക്രമിച്ചതു്.

വിദ്യാഭ്യാസം:—1038-ൽ പാർവ്വതിയമ്മ മരിച്ചു. തിരുവങ്ങാട്ടുവച്ചു കോരൻഗുരുക്കൾ എന്ന ഒരു നാട്ടെഴുത്തച്ഛൻെറ കീഴിൽ മലയാളം കുട്ടിവായിക്കുവാൻ പഠിച്ചതിനുമേൽ ചന്തുമേനോൻ കുഞ്ഞമ്പുനമ്പിയാർ എന്ന പണ്ഡിതനോടു സംസ്കൃതത്തിലെ ബാലപാഠങ്ങൾ അഭ്യസിച്ചു. അച്ഛൻ വീണ്ടും കോവിൽക്കണ്ടിയിലേക്കു സ്ഥലം മാറിപ്പോകുകയാൽ മകനും കൂടെ പോയി. അവിടെ ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്സ്കൂളിൽ ചേർന്നു പഠിച്ചുതുടങ്ങി. ചന്തുനായർ 1032-ൽ മരിച്ചു. അതിൽപ്പിന്നീടു ചന്തുമേനോൻ ഒയ്യാരത്തേക്കു തിരിയെപ്പോന്നു. അതോടുകൂടി കുഞ്ഞമ്പുനമ്പിയാർ സംസ്കൃതവും അഭ്യസിപ്പിച്ചു. പാഴ്സി സ്കൂളിൽനിന്നും യഥാകാലം അൺകവനൻഡഡ് സിവിൽ സർവ്വീസ് (Uncovenented Civil Service) എന്ന പരീക്ഷയിൽ ജയിച്ചു. മടിക്കുലേഷനു പഠിച്ചുതുടങ്ങി. ആ അവസരത്തിൽ തലശ്ശേരി സ്മാൾക്കാസ് കോട്ട് ജഡ്ജിയായിരുന്ന ജി. ആർ. ഷാപ്പ് എന്ന സായിപ്പ് അദ്ദേഹത്തെ തൻെറ കോടതിയിലെ ആറാം ഗുമസ്തനായി നിയമിച്ചു. അങ്ങനെ ഇംഗ്ലീഷുവർഷം 1864-ൽ ചന്തുമേനോൻെറ വിദ്യാഭ്യാസം അവസാനിച്ചുവെ

ങ്കിലും സ്വപരിശ്രമംകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷയിൽ അത്യന്തം നിപുണനായിത്തീൎന്നു. തന്റെ മേലുദ്യോഗസ്ഥന്മാരായിരുന്ന എല്ലാ ധ്വരമാരുടേയും പ്രീതി അദ്ദേഹത്തിനു സമ്പാദിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞതു സഹജമായ സ്വഭാവഗുണവൈശിഷ്ട്യംകൊണ്ടും ആ നൈപുണ്യംകൊണ്ടു മായിരുന്നു.

ഉദ്യോഗസ്ഥൻ:—സ്മാറംക്കാസ്കോടതിയിൽനിന്നു ചന്തുമേനോൻ മലബാർ കലക്ടർ ലോഗൻസായിപ്പിന്റെ വാത്സല്യംനിമിത്തം ഇംഗ്ലീഷ്വൎഷം 1867—ൽ സബ്കലക്ടർ ആഫീസിൽ ഒരു ഗുമസ്തനായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. 1869—ൽ ആക്ടിംഗ് ഒന്നാം ഗുമസ്തനും 1871—ൽ ഹജ്ജൂർ ഹെഡ്മുൻഷിയുമായി. 1872—ൽ കോഴിക്കോട്ടു സിവിൽ കോടതി ഹെഡ്ക്ലാക്ക്ായും അതിൽപ്പിന്നീടു മുൻസിഫായും ഉയൎന്നു. 1892വരെ പല മലബാർകോടതികളിൽ ആ ഉദ്യോഗം വഹിച്ചതിനു ശേഷം സബ്ജഡ്ജിയായി കയററം ചെയ്യപ്പെട്ടു. 1893—ൽ മംഗലാപുരം സബ്ജഡ്ജിയായി. അവിടെവച്ചു പക്ഷവാതം പിടിപെട്ടു കിടപ്പിലായി. 1897—ൽ ആ രോഗം ശമിച്ചപ്പോഠ കോഴിക്കോട്ടു സബ്ജഡ്ജിയായി. 1898—ൽ ബ്രിട്ടീഷ്ഗവൎമ്മെൻറ് അദ്ദേഹത്തിനു റാവുബഹദൂർ എന്ന സ്ഥാനം സമ്മാനിച്ചു. സർ. ശങ്കരൻനായരുടെ മലബാർവിവാഹബില്ലിനെപ്പററി അന്വേഷിച്ചു റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യാൻ മദിരാശിഗവൎമ്മെൻറിൽനിന്നു ഹൈക്കോടതിജഡ്ജി സർ. പി. മുത്തുസ്വാമി അയ്യരുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ നിയമിച്ച കമ്മിററിയിൽ ചന്തുമേനോനും ഒരു അംഗമായിരുന്നു. കോഴിക്കോട്ടുവച്ചു് 1075 ചിങ്ങം 24—ാംനു-യശശ്ശരീരനായി. അന്നും പതിവുപോലെ കോടതിയിൽ പോവുകയും ഔദ്യോഗികകൃത്യങ്ങഠ പൂൎണ്ണമായി നിൎവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

ദാമ്പത്യം:—കൊച്ചി ഇരിങ്ങാലക്കുട ക്ഷേത്രത്തിൽ പണിയുണ്ടായിരുന്ന വരമ്പത്തു കൃഷ്ണമേനോന്റെയും, കാത്തോളി ലക്ഷ്മിയമ്മയുടേയും പുത്രിയായ ലക്ഷ്മിക്കുട്ടിയമ്മയെ ആ ഭാഗ്യവതിയുടെ 12—ാമത്തേയോ 13—ാമത്തേയോ വയസ്സിൽ ചന്തുമേനോൻ വിവാഹം കഴിച്ചു. അവർ അദ്ദേഹത്തിനു് ഏററവും അനുരൂപയായ സഹധൎമ്മിണിയായിരുന്നു. സംഗീതസാഹിത്യങ്ങളിൽ നിപുണയായ ആ സാധ്വിയാണു് ചന്തുമേനോനെക്കൊണ്ടു് ഇന്ദുലേഖ രചിപ്പിച്ചതും വലിയകോയിത്തമ്പുരാനെക്കൊണ്ടു് അമരുകശതകം ഭാഷാന്തരീകരിപ്പിച്ചതും. "സുമതികഠമണി ചന്തുമേനവന്റെ കമനി മനീഷിണി" എന്നാണു് ആ മഹിളാരത്നത്തെപ്പററി വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ എഴുതിയിരിക്കുന്നതു്.

ചില ഗുണവിശേഷങ്ങഠ:—ചന്തുമേനോന്റെ സ്വഭാവനൈൎമ്മല്യവും നീതിനിഷ്ഠയും സത്യസന്ധതയും അത്യന്തം പ്രശംസനീയങ്ങളാണു്. ആരിലും ഗുണം കണ്ടാൽ അകമഴിഞ്ഞു ബഹുമാനിക്കുകയും ദോഷം കണ്ടാൽ നിൎദ്ദയമായി പരിഹസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ അദ്ദേഹം ഉപേക്ഷ കാണിച്ചിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിശിതങ്ങളായ

പരിഹാസങ്ങൾക്കു് ഉദാഹരണങ്ങൾ എത്ര വേണമെങ്കിലും എടുത്തു കാണിക്കാവുന്നതാണു്. താൻ ഒരു കേരളീയനാണെന്നുള്ളതിൽ അദ്ദേഹം തികച്ചും അഭിമാനംകൊണ്ടു. സാഹിത്യത്തിനുപുറമേ സംഗീതം, ചെണ്ടകൊട്ടു്, കഥകളി, മോഹിനിയാട്ടം എന്നിവയിലും അദ്ദേഹത്തിനു് അസാമാന്യമായ അഭിനിവേശമുണ്ടായിരുന്നു.

കൃതികൾ:—ചന്തുമേനോൻ 1 ഇന്ദുലേഖ, 2 ശാരദ ഈ രണ്ടു നോവലുകളും, 3 മയൂരസന്ദേശം, 4 ഉത്തരരാമചരിതം ഇവയെപ്പററി നിരൂപണങ്ങളും, 5 തന്റെ സ്നേഹിതൻ കുഞ്ഞിശ്ശങ്കരൻനമ്പിയാരുടെ

"ഇതി നരിചരിതം സമാപ്തമേതൽ–
കഥകളിലുത്തമമെത്രയും വിചിത്രം
പരിചൊടിതു കഥിക്ക കേൾക്കയെന്നാൽ
നരിഭയമില്ലയകത്തടച്ചിരുന്നാൽ"

എന്നവസാനിക്കുന്ന നരിചരിതം എന്ന വിനോദകാവ്യത്തിനു മുഖവുരയുമാണു് രചിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഇവയ്ക്കുപുറമേ "എന്തിനു വെറുതേ സുന്ദരി മണി നീ കേഴുന്നതു—കളമൊഴി! കമലമിഴി! കളക കലഹം" എന്നൊരു ഗാനവും അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു.

ഇന്ദുലേഖ:—ഒട്ടു വളരെ ഇംഗ്ലീഷുനോവലുകൾ ചന്തുമേനോൻ വായിച്ചിരുന്നു. തന്റെ പത്നിയെ അവയിൽ ചിലതിലെ കഥ ഗ്രഹിപ്പിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ ആ സുചരിത മലയാളത്തിൽ അങ്ങനെ ഒരു പുസ്തകം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കണമെന്നു നിർബ്ബന്ധിച്ചു. എല്ലാ കാര്യങ്ങളും ആലോചിച്ചു് ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്നോവൽ തർജ്ജമ ചെയ്യുന്നതിനെക്കാൾ നല്ലതു് അതിന്റെ രീതി പിടിച്ചു മലയാളത്തിൽ ഒന്നു സ്വതന്ത്രമായി നിർമ്മിക്കുന്നതാണു് എന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു ബോധ്യപ്പെട്ടു. അതിന്റെ ഫലമായി പരപ്പനങ്ങാടിയിൽ മുൻസിഫായിരുന്ന കാലത്തു് ഇംഗ്ലീഷ്വഷം 1889 ജൂൺ 11–ാംനു- ഇന്ദുലേഖ എഴുതിത്തുടങ്ങുകയും ആ പണി ആഗസ്റ്റ് 17–ാംനു- അവസാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ സുമാർ രണ്ടു മാസംകൊണ്ടു മുഴമിച്ചതാണു് പ്രസ്തുതപുസ്തകം. ചന്തുമേനോന്റെ കൃതഹസ്തതയ്ക്കു് ഇതിലധികം ഒരു തെളിവു് ആവശ്യമില്ലല്ലോ. ഇന്ദുലേഖ ഒരു സാമുദായികകഥയാണു്. അതു നടന്നതായി കവി സങ്കല്പിക്കുന്നതു കേരളത്തിലല്ലാതെ മററെങ്ങുമല്ല. സൂക്ഷ്മനിരീക്ഷണത്തിന്റെ ഫലമായി അനേകം സമുദായങ്ങളിൽപ്പെട്ടവരെ അദ്ദേഹം കഥാപാത്രങ്ങളാക്കീട്ടുണ്ടു്. അവരിൽ വിടനും വിഡ്ഢിയുമായ സൂരിനമ്പൂരിപ്പാടു് ഒരു വിശേഷസൃഷ്ടിയാണു്. അതിനെക്കാൾ വിചിത്രസൃഷ്ടിയാണു് ശാരദയിലെ വൈത്തിപ്പട്ടർ. ഒരു പാത്രത്തെ നല്ലതാക്കിയാൽ അതിരില്ലാതെ വാഴ്ത്തുകയും ചീത്തയാക്കിയാൽ അളവില്ലാതെ താഴ്ത്തുകയും ചെയ്യുന്നതിനു ഗ്രന്ഥകാരനു പ്രത്യേകം ഒരു പ്രവണതയുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അത്തരത്തിലുള്ള

നീചപാത്രവർണ്ണനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ദുരുദ്ദേശമൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ''മലയാളത്തിൽ അത്യുൽകൃഷ്ടസ്ഥിതിയിൽപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവരായ നമ്പൂരിപ്പാടന്മാരെയും നമ്പൂരിമാരെയും പരിഹസിക്കണമെന്നുള്ള ഒരു ദുഷ്ടവിചാരം എനിക്കു് ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു് എന്റെ ബുദ്ധിമാന്മാരും നിഷ്പക്ഷവാദികളുമായ വായനക്കാൎക്കു ധാരാളമായി മനസ്സിലാകുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു'' എന്നു് അദ്ദേഹംതന്നെ തുറന്നു പറഞ്ഞിട്ടുമുണ്ടു്. നമ്പൂരിമാരും നായന്മാരും ഒന്നുപോലെ നന്നായി കാണണമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിസന്ധി. കാലോചിതമായ വിദ്യാഭ്യാസവും തജ്ജന്യമായ പരിഷ്കാരവും ആ രണ്ടു സമുദായങ്ങളിലെ അംഗങ്ങൾക്കും ഉണ്ടാകണമെന്നു് അദ്ദേഹം അത്യധികമായി ആശിച്ചിരുന്നു. സർവ്വോപരി പുരുഷന്മാരെപ്പോലെ സ്ത്രീകളും വിദ്യ അഭ്യസിക്കണമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഗ്രഹം. ഇന്ദുലേഖയിൽ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഷയെപ്പററിയും അദ്ദേഹത്തിനു ചിലതെല്ലാം പറയുവാനുണ്ടു്. സംസ്കൃതത്തെ കഴിവുള്ളിടത്തോളം അകററിനിറുത്തി സാധാരണജനങ്ങൾ ഗൃഹത്തിൽ സംസാരിക്കുന്ന രീതിയിലാണു് അദ്ദേഹം തന്റെ കൃതികൾ രചിച്ചിരിക്കുന്നതു്. അദ്ദേഹത്തിനു സംസ്കൃതത്തിൽ ലോകവ്യുൽപത്തി ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു ചാത്തുക്കുട്ടിമന്നാടിയാരുടെ ഉത്തരരാമചരിതത്തിനു് അദ്ദേഹം എഴുതീട്ടുള്ള നിരൂപണത്തിൽ നിന്നു വ്യക്തമാകുന്നുണ്ടു്. ''വ്യുൽപത്തി എന്നു ശരിയായി സംസ്കൃതത്തിൽ ഉച്ചരിക്കേണ്ട പദത്തെ വില്പത്തി എന്നാണു് നോം സാധാരണ പറയാറു്. അതു് ആ സാധാരണമാതിരിയിൽത്തന്നെയാണു് ഈ പുസ്തകത്തിൽ എഴുതിയിരിയ്ക്കുന്നതു്. ഇതുപോലെ പലേ വാക്കുകളേയും കാണാം; 'പട്ടു', 'ധൃതഗതി', 'ധൃതഗതിക്കാരൻ', 'യോഗ്യമായ സഭാ' ഈവക പലേ പദങ്ങളും സമാസങ്ങളും സംസ്കൃതസിദ്ധമായ രീതിയിൽ അല്ല, മലയാളത്തോടു ചേൎത്തു പറയുമ്പോൾ ഉച്ചരിക്കുന്നതും അൎത്ഥം ഗ്രഹിക്കുന്നതും. അതുകൊണ്ടു സാധാരണ മലയാളഭാഷ സംസാരിക്കുമ്പോൾ ഈ വാക്കുകൾ ഉച്ചരിക്കുന്ന പ്രകാരം തന്നെയാകുന്നു ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതു്'' എന്നും മററും അദ്ദേഹം തനിക്കു് ആ വിഷയത്തിലുള്ള അഭിപ്രായം രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ചില വർണ്ണനാത്മകങ്ങളായ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഭാഷാവിഷയകമായി അദ്ദേഹം ഒന്നുകൂടി മനസ്സിരുത്തേണ്ടതായിരുന്നു എന്നു തോന്നാറുണ്ടു്.

ഗുണദോഷനിരൂപണം:—ഇന്ദുലേഖയുടെ കഥാഗുംഫനത്തിൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ വിജയം പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുവാൻ നിവ്വാഹമില്ല. 18-ാമദ്ധ്യായത്തിലെ ദീൎഘമായ നിരീശ്വരതത്ത്വവാദവും, ഇന്ത്യൻനാഷണൽ കാൺഗ്രസ്സിനെക്കുറിച്ചുള്ള വിമൎശവും മററും കഥയുടെ പുരോഗതിയെ യാതൊരു വിധത്തിലും സഹായിക്കുന്നില്ല. ഇങ്ങനെ വേറെയും ചില വൈകല്യങ്ങൾ ഇതുതന്നെ അനുചിതങ്ങളല്ലെങ്കിലും ചൂണ്ടിക്കാ

ണിക്കവാൻ കഴിയും. എന്നാൽ പ്രകൃതിവർണ്ണനം, പാത്രസൃഷ്ടി, സ്വഭാവവിശകലനം, ഭാവനാകുശലത, ഫലിതമാർമ്മികത, ഉപാലംഭനപാടവം എന്നിങ്ങനെയുള്ള അംശങ്ങളിൽ ആ കൃതി സർവ്വോൽകൃഷ്ടമായ ഒരു സ്ഥാനത്തെ അലങ്കരിക്കുന്നു. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് എൻെറ ആശയം സ്പഷ്ടമാക്കാം.

ബോംബേതുറമുഖത്തിൻെറ വർണ്ണനയിലെ ഒരു ഭാഗം:—"പാൽനുരപോലെ അതിധവളങ്ങളായും നീരുണ്ട മേഘംപോലെ ശ്യാമളങ്ങളായും കുങ്കുമവർണ്ണങ്ങളായും അരുണവർണ്ണങ്ങളായും മിശ്രവർണ്ണങ്ങളായുമുള്ള പലമാതിരി അത്യുന്നതങ്ങളായ ആറും നാലും രണ്ടും കതിരകളാൽ വലിയ്ക്കപ്പെടുന്നതും, മഞ്ഞവെയിലിൽ അതിമനോഹരമായി മിന്നിത്തിളങ്ങിക്കൊണ്ടു കണ്ണുകളെ മയക്കുന്നതും ആയ ഗാഡികൾ അസംഖ്യം അന്യോന്യം തിക്കിത്തിരക്കില്ലാതെ ഓടുന്നതുകളുടേയും, ചിത്രത്തിൽ നില്ക്കുന്നതുപോലെ ബഹുസജ്ജമായിട്ടു സമുദ്രതീരത്തിൽ ചിലേടങ്ങളിൽ നിർത്തീട്ടുള്ളതുകളുടേയും കാഴ്ച, പിന്നെ ആ ഗാഡികളിൽത്തന്നെയിരുന്നു കടൽക്കാററു കൊള്ളുന്നവരുടേയും പുറത്തിറങ്ങി നടന്നിട്ടും കടൽവക്കത്തു കെട്ടിയുണ്ടാക്കീട്ടുള്ള അതിമനോഹരമായ ഇരിപ്പിടങ്ങളിൽ ഇരുന്നിട്ടും കാണാവുന്ന മഹാന്മാരായ പുരുഷന്മാരുടേയും ചന്ദ്രമുഖികളായ സ്ത്രീകളുടേയും വികസിച്ചുനില്ക്കുന്ന ചെന്താമരപ്പൂക്കളെപ്പോലെ ശോഭിയ്ക്കുന്ന മുഖങ്ങളോടുകൂടിയ ചെറിയ കിടാങ്ങളുടേയും സംഘം സമുദ്രത്തിൽനിന്നു വരുന്ന മന്ദസമീരണനെ ഏററു രസിച്ചു സല്ലപിച്ചിരിക്കുന്നതിനെ കാണുന്ന ആനന്ദകരമായ കാഴ്ച........പിന്നെ ഈ സകല കാഴ്ചകൾക്കും വിനോദങ്ങൾക്കും ജീവനും അതിശോഭയും കൊടുക്കുന്നതും വാചാമഗോചരമായി, നിസ്തുല്യമായിരിയ്ക്കുന്ന സൂര്യാസ്തമനശോഭ."

സൂരിനമ്പൂരിപ്പാടും അദ്ദേഹത്തിൻെറ വ്യവഹാരകാര്യസ്ഥൻ താശ്ശൻമേനോനും:

"നമ്പൂരി:—എനിയ്ക്കു് ഇന്നു കാര്യം നോക്കാൻ ഒന്നും ഇടയില്ല. താച്ചു, നീ പൊയ്ക്കോ.

താശ്ശൻ:—ഇതു് അസാരം ഒന്നു നോക്കാതെ കഴികയില്ല.

ന:—ഇന്നു നീ എന്തു പറഞ്ഞാലും എനിയ്ക്കു് ഇടയില്ല.

താ:—മററന്നാൾ നമ്പർ വിചാരണയാണു്. അടിയനു് ഒരു വിവരം ഉണർത്തിക്കാനുണ്ടായിരുന്നു. അതു് ഇപ്പോൾ ഉണർത്തിക്കാതെ കഴികയില്ല.

ന:—എന്തു വിചാരണയായാലും വേണ്ടതില്ല. ഇന്നു് എനിയ്ക്കു് ഒരു കാര്യവും കേൾക്കാൻ ഇടയില്ല.

താ:—ഒരാധാരം ഫയലാക്കേണ്ടതുണ്ടു്. അതിന്നു് ഒരു ഹരജി കൊടുക്കണം. ഹരജി എഴുതിക്കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടു്. അതിൽ ഒന്നു തൃക്കൈവിളയാടിത്തന്നാൽ മതി.

ന:—ഇന്നു ശനിയാഴ്ചയാണ്. ശനിയാഴ്ച ഞാൻ ഒരു കടലാസ്സിലും ഒപ്പിടാറില്ലെന്നു താച്ചുവിന്നു നിശ്ചയമില്ലേ? പിന്നെ എന്തിന് എന്നെ ഉപദ്രവിക്കുന്നു?

താ:—ആധാരം ഫയലാക്കാൻ തിങ്കളാഴ്ച ഹാജരാക്കീട്ടില്ലെങ്കിൽ നമ്പർ ദോഷമായ്ത്തീരും.

ന:—എങ്ങനെയെങ്കിലും തീരട്ടെ. അപ്പീൽക്കോടതി ഇല്ലേ?

താ:—ആധാരം ഫയലാക്കാഞ്ഞാൽ അപ്പീൽക്കോടതിയിലും തോല്ക്കും.

ന:—ഇതു വലിയ അനർത്ഥംതന്നെ. താച്ചുവിനെ ഒരു കാര്യം ഏല്പിച്ചാൽ പിന്നെ എന്നെ വന്ന് ഇങ്ങനെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുന്നത് എന്തിനാണ്?

താ:—ഹരജിയിൽ അടിയന്ന് ഒപ്പിട്ടുകൊടുക്കാൻ പാടുണ്ടോ?

ന:—ഇന്നു ശനിയാഴ്ച ഞാൻ ഒരു ഹരജിയിലും ഒപ്പിടുകയില്ല. പണ്ട് ഒരന്യായത്തിൽ ശനിയാഴ്ച ഒപ്പിട്ട് ഒരു നമ്പ്ര് തോറ്റുപോയതു് താച്ചുവിനു് ഓർമ്മയില്ലേ?

താ:—ഇതു് അന്യായമല്ലാ ഹരജിയല്ലേ?''

ഇങ്ങനെ പോകുന്ന ആ സംഭാഷണം എത്ര തന്മയത്വത്തോടുകൂടിയാണ് ചന്തുമേനോൻ നമ്മെ വരച്ചുകാണിച്ചിരിയ്ക്കുന്നതു്!

ഇന്ദുലേഖയ്ക്കു് ഒരു വലിയ മെച്ചം കിട്ടിയതു് ആ പുസ്തകം മലബാർ കലക്ടരായിരുന്ന ഡബ്ളിയു. ഡ്യൂമെർഗ്ഗ് (W. Dumergue) 1066–ൽ ഇംഗ്ലീഷിലേക്കു വിവർത്തനംചെയ്തു എന്നുള്ളതാണ്. ഡ്യൂമെർഗ്ഗിൻെറ തർജ്ജമ വളരെ നന്നായിട്ടുണ്ട്. അക്കാലത്തു മലബാർജില്ലയിൽ കലക്ടരുദ്യോഗം വഹിച്ച സായിപ്പന്മാരിൽ പലരും മലയാളഭാഷയെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. ലോഗൻ അദ്ദേഹത്തിൻെറ മലബാർമാനുവലിൽ ഒരു തച്ചോളിപ്പാട്ടു പരിഭാഷപ്പെടുത്തിച്ചേർത്തിരിയ്ക്കുന്നു. പെർസിമാകചീൻ (Percy Maccqueen) കടിയേറി കുഞ്ഞിരാമൻെറ സാഹായ്യത്തോടുകൂടി ഒട്ടു വളരെ തച്ചോളിപ്പാട്ടുകൾ ശേഖരിക്കയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. കുഞ്ഞിരാമൻ അദ്ദേഹത്തിൻെറ കീഴിൽ മുൻഷിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം മരിച്ചതു് 1948–ലാണ്.

ഇന്ദുലേഖ കേരളത്തിലെ ഒന്നാമത്തെ ലക്ഷണപൂർണ്ണമായ നോവലാണെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറ അക്ബർ 1055–ൽ ആരംഭിച്ചു. എങ്കിലും അതിലെ പത്തു് അധ്യായങ്ങൾമാത്രമേ 1057 വരെയുള്ള കാലത്തിനിടയ്ക്കു പൂർത്തിയായുള്ളു. 1069–ലാണ് അതച്ചടിച്ചതു്. സി. വി. രാമൻപിള്ളയുടെ മാർത്താണ്ഡവർമ്മ 1058–നും 1060–നും ഇടയ്ക്കു രചിച്ചതാണെങ്കിലും 1065–ലേ പ്രകാശിതമായുള്ളു.

ശാരദ:—ശാരദ ഒരപൂർണ്ണകൃതിയാണ്. 1068–ാമാണ്ടു് ആരംഭത്തിൽ (ഇംഗ്ലീഷ്‌വർഷം 1892 ആഗസ്റ്റ് 16–ാംനു-) അതിലെ ആദ്യത്തെ

എട്ടദ്ധ്യായങ്ങൾ ഒന്നാം ഭാഗമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. മൂന്നു ഭാഗങ്ങളായി പ്രകാശിപ്പിക്കണമെന്നായിരുന്നു ഉദ്ദേശം. രണ്ടും മൂന്നും ഭാഗങ്ങൾ ആ ഇംഗ്ലീഷ് വർഷം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണമെന്നുണ്ടായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിൻെറ മോഹം ഫലിച്ചില്ല. പിന്നീടു മൂന്നദ്ധ്യായങ്ങൾമാത്രമേ എഴുതിയുള്ളു. അവകൂടി ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജാമാതാവു പാട്ടത്തിൽ നാരായണമേനോൻ 1079–ൽ അച്ചടിപ്പിച്ചു. ഇന്ദുലേഖയെക്കാൾ വിശിഷ്ടമായ ഒരു നോവലാണ് ശാരദ. അതിലെ കഥാഘടനയിൽ പരിണാമഗുപ്തി ഗ്രന്ഥകാരൻ നിഷ്കൃഷ്ടമായി പാലിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു പിന്നീടുള്ള ഇതിവൃത്തഗതി എന്തെന്നു നിർണ്ണയിക്കുന്നത് അസാദ്ധ്യംതന്നെ. സി. അന്തപ്പായിയും, പയ്യംപള്ളി ഗോപാലപിള്ളയും ശാരദ പൂരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ പൂരണങ്ങൾ അവരുടേതാണ്; ചന്തുമേനോൻേറതല്ല. ശാരദതന്നെയാണ് നായിക. നായകൻ ആ വിലാസിനിയുടെ അമ്മാവൻെറ മകനായ കൃഷ്ണമേനോൻ ആയിരിക്കുമെന്നു ഊഹിക്കുവാൻ മാർഗ്ഗമില്ലാതെയില്ല. ശാരദയിലെ ചില കഥാപാത്രങ്ങളെ ചന്തുമേനോൻ അത്യന്തം സജീവങ്ങളാക്കീട്ടുണ്ട്. വൈത്തിപ്പട്ടർ, കുണ്ടൻമേനോൻ, പൂഞ്ചോലക്കരയിടത്തിൽ അച്ചൻ മുതലായവർ അനുവാചകന്മാരുടെ ഹൃദയഭിത്തികളിൽനിന്ന് ഒരിക്കലും മാഞ്ഞുപോകുന്നതല്ല. ശാരദയിലെ ഭാഷയും ഇന്ദുലേഖയിലേതിനെക്കാൾ ഒന്നുകൂടി മിനുസപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

ദുഷ്ടന്മാർ:—''മനുഷ്യൻെറ ബുദ്ധിയുടെ ദുഷ്ടതയെപ്പററി ഓർത്താൽ ആശ്ചര്യപ്പെടാതെയിരിപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ഒരു സിംഹത്തേയോ പുലിയേയോ കരടിയേയോ കാണുന്ന ക്ഷണത്തിൽ അതു് എന്തൊരു മാതിരി ദുഷ്ടജന്തുവാണെന്നു മനുഷ്യനും മററുള്ള ജന്തുക്കൾക്കും മനസ്സിലാകുന്നു. അങ്ങനെ മനസ്സിലാകുന്നതിനാൽ ആവക ജന്തുക്കളിൽനിന്നുണ്ടാകാവുന്ന ആപത്തുകളെ തടുപ്പാൻ വഴി മുൻകൂട്ടി കരുതുന്നു. എന്നാൽ ദുഷ്ടമനുഷ്യർ എന്നു പറയുന്നതു് എന്തൊരു ജന്തുവാണ്. ഈ ജന്തുവിൻെറ സ്വഭാവം എന്താണ്! സിംഹം, പുലി, കരടി, കാട്ടുപോത്തു്, പന്നി, പശു, മാൻ മുതലായ ജന്തുക്കളുടെ ക്രൗര്യഗുണമോ, സൗമ്യഗുണമോ ഏകദേശം ഇന്നപ്രകാരമാണെന്നു നാം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഒരു ദുഷ്ടമനസ്സായ മനുഷ്യൻെറ ദൗഷ്ട്യത്തിനു് ഇന്നപ്രകാരമുള്ള ചേഷ്ടകൾ ഉണ്ടാകാമെന്നു വല്ല ഒരു നിശ്ചയവും നമുക്കാക്കെങ്കിലും കിട്ടീട്ടുണ്ടോ? ഇല്ല, കിട്ടുവാൻ പാടില്ല.'' ഇത്യാദി. വൈത്തിപ്പട്ടർ സ്വാർത്ഥസിദ്ധിക്കു് എത്ര ക്രൗര്യകർമ്മവും ചെയ്വാൻ മടിയില്ലാത്തവിധം പാടിപ്പും അറിവും അശേഷമില്ലാത്ത ഒരു ദുഷ്ടനായിരുന്നുവെന്നു് ആ ഭാഗം ഗ്രന്ഥകാരൻ ഉപസംഹരിക്കുന്നു.

പൂഞ്ചോലക്കര എടത്തിലെ അച്ചൻ:—ആകാരവർണ്ണനം:—''അതിൻെറ വഴിയേ അത്യന്തം തടിച്ചു് ഉരുണ്ടു കറുത്ത വർണ്ണത്തിൽ ഭയങ്കരമായ ഒരു സ്വരൂപം ഇറങ്ങിവരുന്നതായും കണ്ടു. ഈ സ്വരൂപത്തിൻെറ തല

യിൽ വാൽക്കണ്ണാടിപോലെ അത്ര മിനുസമായി വെളിച്ചം തട്ടുമ്പോൾ മിന്നുന്ന കഷണ്ടിയാണ് കണ്ടതു്. കറുത്ത നെററി മുഴുവൻ വെളുത്ത ഭസ്മംകൊണ്ടു മൂടിയിരിക്കുന്നു. കണ്ണുകൾ വൃത്തത്തിൽ അത്യന്തം ചൊകന്ന രസത്തോടെ രാശിയായിട്ടാണ്. ദീൎഘം കുറഞ്ഞു തടിച്ചു കുറേ മേലോട്ടുയൎന്ന ദ്വാരത്തോടുകൂടി ആ മൂക്കും പരന്ന മുഖവും കറുത്തുതടിച്ച ചുണ്ടും അത്യന്തം വിശാലമായ വക്ഷസ്സു നിറയെ തേച്ച ഭസ്മപ്രദേശം അതിന്നുപരി കിടക്കുന്ന സ്വൎണ്ണംകെട്ടിയ രുദ്രാക്ഷമാലയും കണ്ടു ശങ്കരൻ അത്ഭുതപ്പെട്ടു." ഇത്യാദി.

നാട്ടുകാര്യസ്ഥൻ:—കരിപ്പാട്ടിൽ കുണ്ടൻമേനോനെ രങ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നതിന്നുമുമ്പു നാട്ടുകാര്യസ്ഥന്മാരെപ്പററി ഒരു അവഹേളനപരമായ വിവരണമുണ്ട്. അത്തരത്തിലുള്ള പലരേയും ചന്തുമേനോൻ അക്കാലത്തു കോടതികളിൽ കണ്ടിരിക്കണം. ഇപ്പോഴും ഇങ്ങനെ അവരെ കാണുവാൻ പ്രയാസമില്ല.

താഴെക്കാണുന്ന ഉപാലംഭം നോക്കുക. "സൎക്കാരുദ്യോഗം, കച്ചവടം, കൃഷി, ഗൃഹസ്ഥവൃത്തി, വിദ്യാപരിശ്രമം, കൈവേലപ്രവൃത്തികൾ, കൂലിപ്പണി, പിച്ചയെടുക്കൽ മുതലായ യാതൊരു വ്യാപാരങ്ങളിലും ക്രമമായും ശരിയായും പ്രവേശിക്കാതേയും അധികകാലം കോടതികളിൽ വ്യവഹാരകാര്യങ്ങളിൽ പരിചയിച്ചു വ്യവഹാരത്തിൽ അത്യന്തം രസം പിടിച്ചു പൂൎവ്വാജ്ജിതമായി വല്ല സ്വത്തുക്കളും തനിക്കു ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ അതു വ്യവഹാരഭ്രാന്തിനാൽ നശിപ്പിച്ചു, ദിവസവൃത്തിക്കു വല്ല ബുദ്ധിമുട്ടോടുകൂടി, വല്ല കാൎയ്യങ്ങളിലും മദ്ധ്യസ്ഥം പറഞ്ഞും വ്യവഹാരങ്ങൾ നടത്തുന്നതിൽ വക്കീൽമാരുടെ ഉപദേഷ്ടാവായും വല്ല മുറിവാചകങ്ങളും പഠിച്ചു ഹരജികൾ, ആധാരങ്ങൾ, തറവാട്ടുകരാറുകൾ മുതലായതു് എഴുതുന്നതിൽ ബഹുസമൎത്ഥനെന്നു് അറിവില്ലാത്ത ആളുകളെ ധരിപ്പിച്ചും, ധനപുഷ്ടിയും ജനപുഷ്ടിയും ഉള്ള തറവാടുകളിൽ കടന്നുകൂടി കുടുംബച്ഛിദ്രവും നാശവും ഉണ്ടാക്കിയും നാട്ടിൽ വ്യവഹാരങ്ങൾ വൎദ്ധിപ്പിച്ചും കാലക്ഷേപം ചെയ്യുന്ന ഒരു മനുഷ്യന്നു ഞാൻ നാട്ടുകാര്യസ്ഥനെന്നു പേരു കൊടുക്കുന്നു."

"കുണ്ടൻമേനോൻ നിയമസംബന്ധമായുള്ള അനേകം പദങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ തൎജ്ജമചെയ്യുന്നതിൻെറ തമാശ വായിച്ചുതന്നെ അറിയേണ്ടതാണ്. ബോണാപിട്ടു് (Bonafides) മേലാപിട്ടു് (Malafides) സൂയന്ത്രോസ് (Surjuris) റീസ് ഇന്തുവലിയൻ ചൂടിക്കെട്ടു് (Res Interealias Adjudicate) ലവിഡൻസ് (Evidence) ചെമ്പരത്തി (Champerty) തുടങ്ങിയ വാക്കുകൾ ആരെയാണ് ചിരിപ്പിക്കാത്തതു്?"

താശ്ശൻമേനോൻെറ കോപം:—പൂഞ്ചോലക്കര എടത്തിലെ വ്യവഹാരകാൎയ്യസ്ഥനാണ് താശ്ശൻമേനോൻ. അയാൾ വക്കീലന്മാരുടെ ക്ലബ്ബ് അന്വേഷിച്ചുപോയപ്പോൾ വലിയ അമ്പലത്തിൻെറ കിഴക്കുഭാഗത്താണ് അവരുടെ കൊളമ്പു് എന്നൊരു ഭൃത്യൻ പറഞ്ഞു. സാധു വഴിക്കു് ഒരു സ്കൂൾകുട്ടിയെ കണ്ടുമുട്ടി.

"'കുളമ്പ്' എവിടെയാണ് അറിയുമോ?' എന്നു താശ്ശൻമേനോൻ ചോദിച്ചു. ആ കുട്ടി നിശ്ശങ്കം പറഞ്ഞു 'കുളമ്പു സിലോണിലാണ്.'

താശ്ശൻ:—വിഷമമായി, ഇപ്പോൾ രണ്ടു സംശയമായി. സിലോൺ എവിടെയാണ്?

കുട്ടി:—അത് ഒരു ദ്വീപിലാണ്; തെക്കേ സമുദ്രത്തിലാണ്.

താശ്ശൻ:—ദ്വീപോ? വക്കീലന്മാർ വായിക്കുന്നതു ദ്വീപിൽനിന്നാണോ?

കുട്ടി:—എന്താണ്? നിങ്ങൾക്കു ഭ്രാന്തുണ്ടോ? എന്താണ് തുമ്പില്ലാതെ സംസാരിക്കുന്നത്?

താശ്ശൻമേനോനു കലശലായ ദ്വേഷ്യം വന്നു. 'എന്താണ് താൻ പറഞ്ഞത്? തുമ്പില്ലാതെ താനല്ലേ വിശേഷം പറയുന്നത്? സ്കൂൾകുട്ടി ആയിരിക്കും അല്ലേ? ആ ധിക്കാരം നല്ലവണ്ണം പുറത്തു കാണ്മാനുണ്ട്.'' ഇത്യാദി.

പാറവക്കീലന്മാർ, ജ്യോതിഷക്കാർ, ഒരുവക നോവലെഴുത്തുകാർ മുതലായവരെ ഗ്രന്ഥകാരൻ സ്വായത്തമായ ഭാവനയിലും ഫലിതത്തിലും ഭാഷയിലും കളിയാക്കീട്ടുണ്ട്.

ഉപസംഹാരം:—വാസനാസമ്പന്നനും കുശാഗ്രബുദ്ധിയുമായ ഈ മഹാത്മാവു ഭാഷാദേവിക്കു സമ്മാനിച്ചിട്ടുള്ള ഇന്ദുലേഖയും ശാരദയും രണ്ട് അനഘ്യങ്ങളായ രത്നങ്ങൾതന്നെയാണ്. അത്തരത്തിൽ അവയുടെ സമീപമെങ്ങും ചെല്ലാവുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ വേറെയില്ല. ഈ പാദങ്ങളിൽ ഊന്നി തലയുയർത്തിപ്പിടിച്ചു നിലകൊള്ളുന്ന ചന്തുമേനോൻെറ നിത്യയൗവനയും നിതാന്തസുഷമയുമായ സൽകീർത്തിക്കു വാട്ടമോ കോട്ടമോ ഒരു കാലത്തും തട്ടുന്നതുമല്ല.

സി. വി. രാമൻപിള്ള (1033–1097)—ഉപക്രമം:—കേരളത്തിലെ നോവൽസ്സാഹിത്യകാരന്മാരുടെയിടയിൽ കനിഷ്ഠികാധിഷ്ഠിതനായ സി. വി. രാമൻപിള്ളയെപ്പററിയാണ് ഇനി പ്രസ്താവിക്കുവാനുള്ളത്. വിശ്വസാഹിത്യകാരന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് അപ്രതിഷേധ്യമായ ഒരു സ്ഥാനമുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ സമീപത്തിൽ കേരളീയരായ മററു നോവലെഴുത്തുകാർ ആദിത്യഭഗവാൻെറ തേജഃപ്രസരത്തിൽ പകൽവിളക്കുകൾപോലെ മങ്ങിപ്പോകുന്നു. ചന്തുമേനോൻപോലും അദ്ദേഹത്തിനു തുല്യനല്ല.

ജനനം:—തിരുവനന്തപുരം കോട്ടയ്ക്കകത്തു മിത്രാനന്ദപുരത്തുനിന്നു കോട്ടമതിലിന്നരികിൽക്കൂടി വടക്കോട്ടു പോകുന്ന വഴിയുടെ കിഴക്കരികിൽ കൊച്ചുകണ്ണച്ചാർവീട് എന്നൊരു ഭവനമുണ്ടായിരുന്നു. രാജാകേശവദാസൻ തൻെറ ഭാര്യ നങ്കക്കോയിക്കൽ അരത്തമപ്പിള്ളയ്ക്കു പണിയിച്ചുകൊടുത്ത ഒരു കെട്ടിടമായിരുന്നു അത്. 1033–ാമാണ്ട്

ഇടവമാസം 7-ാംനു- ആയില്യംനക്ഷത്രത്തിൽ നമ്മുടെ കഥാനായകൻ ആ ഗൃഹത്തിൽ ജനിച്ചു. സി. വി.യുടെ തറവാട്ട നെയ്യാററിൻകരത്താലൂക്കിൽ ചെങ്കൽപകുതിയിൽ ആറയൂർ എന്ന സ്ഥലത്തുള്ള കണ്ണങ്കരവീടാണു്. അവിടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാവു പാർവ്വതിപ്പിള്ള 997-ൽ ജനിച്ചു. 1014-ൽ നെയ്യാററിൻകര കളത്തൂർ പനവിളാകത്തു നീലകണ്ഠപ്പിള്ള ആ യുവതിയെ വിവാഹം ചെയ്തു. അവരുടെ എട്ടാമത്തെ സന്താനമാണു് സി. വി. ആദ്യത്തെ പ്രസവത്തിൽ ശങ്കരപ്പിള്ളയെന്നും നാരായണപിള്ളയെന്നും രണ്ടു പുത്രന്മാർ ജനിച്ചു. കാലാന്തരത്തിൽ അവർ രണ്ടുപേരും തഹശീൽദാരന്മാരായി ഉയൎന്നു. അവർ തറവാട്ടിനു സമീപം പുന്നത്താനം എന്നൊരു ഗൃഹം കൂടി പണിയിച്ചു. പാർവ്വതിപ്പിള്ളയുടെ മാതാവിനു വലിയകൊട്ടാരത്തിൽ ജോലിയുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ മകളുംകൂടി തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിക്കാൻ ഇടവന്നതാണു്. കാലാന്തരത്തിൽ പാർവ്വതിപ്പിള്ളയ്ക്കും അവിടെത്തന്നെ ജോലികിട്ടി. നീലകണ്ഠപ്പിള്ളയ്ക്കു ഗ്രന്ഥമെഴുത്തായിരുന്നു പ്രധാനകാലക്ഷേപമാൎഗ്ഗം. അതോടുകൂടി അധ്യാപകവൃത്തിയിലും ഏൎപ്പെട്ടകയാൽ നീലകണ്ഠപ്പിള്ളയാശാൻ എന്നു് അദ്ദേഹത്തെ ജനങ്ങൾ വിളിച്ചു. ഏറെത്താമസിയാതെ അദ്ദേഹത്തിനു് ഒരു ചെറിയ ജോലി വലിയ കൊട്ടാരത്തിൽ കിട്ടി.

നങ്കക്കോയിക്കൽ കേശവൻതമ്പി:—കേശവദാസന്റെ ദൗഹിത്രിയുടെ പുത്രനായി അന്നു് ഒരു ഉദാരചരിതൻ തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹമാണു് നങ്കക്കോയിക്കൽ കേശവൻതമ്പി. സംസ്കൃതത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലും നല്ല പരിജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തെ ആയില്യംതിരുനാറാം മഹാരാജാവു സിംഹാസനാരൂഢനായപ്പോൾ ഭജനപ്പുരയിൽ കാര്യക്കാരനായി നിയമിച്ചു. തമ്പിയുടെ ആശ്രിതനാകുവാനുള്ള ഭാഗ്യം നീലകണ്ഠപ്പിള്ളയ്ക്കു ലഭിച്ചതോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദാരിദ്ര്യത്തിനു് ഒട്ടൊരു ശമനം വന്നു. 1042-ൽ അദ്ദേഹം മരിച്ചുപോയി എങ്കിലും തമ്പി രാമു(സി. വി.)വിനെ പുത്രതുല്യമായി സംരക്ഷിച്ചു. അമ്മ കണ്ണങ്കരവീട്ടിലേക്കു തിരിയെപ്പോകയാൽ തമ്പി കാര്യക്കാരുടെ ഗൃഹത്തിൽത്തന്നെയാണു് വളൎന്നതു്. ആ സുചരിത 90 വയസ്സുവരെ ജീവിച്ചിരുന്നു 1087-ൽ മരിച്ചു. സി. വി. ജനിച്ച വീടും വളൎന്ന വീടും കേശവദാസനുമായി ബന്ധമുള്ളതായിരുന്നുവെന്നു നാം പ്രകൃതത്തിൽ സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. അതിന്റെ അന്തശ്ചോദനയുംകൂടി കേശവദാസനെപ്പററിയുള്ള നോവലുകൾ എഴുതുന്നതിനു സി. വി.ക്കു സഹായകമായിട്ടുണ്ടു്.

വിദ്യാഭ്യാസം:—പന്ത്രണ്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ സി. വി. ഇംഗ്ലീഷു് പഠിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചു. കാര്യക്കാരോടുകൂടി കൊട്ടാരത്തിലും തെക്കൻ തിരുവിതാംകൂറിലും പോയി അവിടത്തെ പൂൎവ്വചരിത്രങ്ങളും ഐതിഹ്യങ്ങളും ഗ്രഹിച്ചു് അവയുടെ സ്മാരകങ്ങളായ അക്കാലത്തെ മന്ദിരങ്ങളേയും മററും സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിച്ചു ജന്മസിദ്ധമായ കഥാശ്രവണകൗതു

കത്തെ പോഷിപ്പിക്കുവാൻ തനിക്കു ലഭിച്ച സൗകര്യത്തെ അദ്ദേഹം വേണ്ടവിധത്തിൽ ഉപയോഗിച്ച് ഒരു കഥികനായി ഉയന്നു. കഥകളിപ്പാട്ടുകഠം, കിളിപ്പാട്ടുകഠം, തുള്ളൽപ്പാട്ടുകഠം ഇവ കഴിവുള്ളിടത്തോളം ഹൃദിസ്ഥമാക്കി. സി. വി.ക്കു സംഗീതത്തിലും അഭിനയത്തിലും ഗണനീയമായ വാസനയുണ്ടായിരുന്നു. 1052-ൽ തിരുവനന്തപുരം കാളേജിൽ ചേന്നു. ഇംഗ്ലീഷിൽ പല വിഷയങ്ങളെപ്പററിയുള്ള പുസ്തകങ്ങളും പ്രത്യേകിച്ചു സർ. വാാംട്ടർ സ്കാട്ടിൻെറ 'വേവർലി'നോവലുകളും നിഷ്കഷിച്ചു വായിച്ചു. പില്ക്കാലങ്ങളിൽ ആ ഭാഷകൊണ്ടു കൈകാര്യം ചെയ്യാവുന്ന അഭ്യസ്തവിദ്യരുടെ മുന്നണിയിൽ അദ്ദേഹം അനായാസേന പാഞ്ഞുകയറിയതു് അന്നുമുതല്ക്കുള്ള നിസ്തന്ദ്രമായ വ്യവസായത്തിൻെറ ഫലമാകുന്നു. ആയില്യംതിരുനാഠം തീപ്പെട്ടതോടുകൂടി കേശവൻതമ്പിക്കു കൊട്ടാരത്തിലെ ജോലി രാജിവെയ്ക്കേണ്ടതായി വന്നു. തന്മൂലം നേരിട്ട സാമ്പത്തികവൈഷമ്യത്തിൽനിന്നു തമ്പിക്കപുറമേ തൻെറ ഇരട്ടപെററ ജ്യേഷ്ഠന്മാരുടേയും, ദിവാൻ നാണുപിള്ളയുടെ പുത്രൻ എൻ. രാമൻപിള്ള (പിന്നീടു തിരുവിതാംകൂർ എക്സൈസ് കമ്മീഷണർ)യുടേയും സാഹായ്യം അദ്ദേഹത്തെ കുറേയെല്ലാം രക്ഷിച്ചുവെങ്കിലും അന്നത്തെ ജീവിതം അദ്ദേഹത്തിനു ഭാരമായിത്തോന്നി. പക്ഷേ അപ്പോഴേയ്ക്കു കാളേജ്‌വിദ്യാഭ്യാസം അവസാനിക്കാറായിരുന്നു. അവിടെ സി. വി.യുടെ ബുദ്ധിശക്തി, വിനോദരസികത, അഭിനയവാസന മുതലായ സിദ്ധികഠം കൊണ്ടു് അദ്ദേഹം പ്രഥസാന്മാരുടെ വാത്സല്യം ധാരാളമായി സമാജ്ജിച്ചു. ഗ്രാൻറ് ലിററററി യൂണിയൻ (Grand Literary Union) എന്നൊരു വിദ്യാത്ഥിസമിതി സംഘടിപ്പിച്ചു. രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളെപ്പററി ഇംഗ്ലീഷിൽ അവിജ്ഞാതകത്തൃകങ്ങളായ ലേഖനങ്ങഠം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോഠം ഉപരിപഠനത്തിനുവേണ്ടി തിരുവനന്തപുരം വിട്ടു മദിരാശിക്കു പോകുന്നതാണ് ഉചിതമെന്നു തോന്നി. 1056-ൽ ബി. എ. പരീക്ഷ ജയിച്ചു. മദിരാശിയിലെ താമസത്തിനിടയ്ക്കു് അദ്ദേഹത്തെ ബാധിച്ച ഉദരരോഗം മരണംവരെ നിലനിന്നു.

വിവാഹം:—ആദ്യം ഒരു തങ്കച്ചിയെയാണ് സി. വി. വിവാഹം ചെയ്തതു്. അതു പൂവോക്തന്മാരായ ജ്യേഷ്ഠന്മാരുടെ നിബ്ബന്ധംനിമിത്തമായിരുന്നു. ആ ബന്ധം ഉടൻതന്നെ ശിഥിലമായി. പെരുന്താന്നി കിഴക്കേ വീട്ടിൽ ഭാഗീരഥിയമ്മയെന്നും ജാനകിയമ്മയെന്നും രണ്ടു കുലീനകളായ സഹോദരികളുണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ജാനകിയമ്മയെ വിവാഹംചെയ്യണമെന്നായിരുന്നു ആശയെങ്കിലും അതു് അന്നു സഫലമായില്ല. ആ യുവതി കിളിമാനൂർ ചിത്രമെഴുത്തു രാജരാജവമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻെറ (രവിവമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻെറ കനിഷ്ഠസഹോദരൻ) പത്നിയായി. ഭാഗീരഥിയമ്മയെ സി. വി.യും പരിഗ്രഹിച്ചു. അതു് 1062 വൃശ്ചികം 3-ാംനു-യായിരുന്നു. 1079-ൽ കോയിത്തമ്പുരാൻ മരിച്ചുപോകയാൽ വിധവയായിത്തീന്ന ജാനകിയമ്മ സി. വി.യുടെ കുട്ടികളെ പരിചരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഗൃഹത്തിൽ വന്നുചേന്നു.

ക്രമത്തിൽ ആ ഭാഗ്യവതിതന്നെ സി. വി.യുടെ സഹധർമ്മിണിയുമായി. ഭാഗീരഥിയമ്മ സംഗീതസാഹിത്യങ്ങളിൽ അഭിജ്ഞയും, തികഞ്ഞ സഹൃദയയുമായിരുന്നതിനാൽ ആ വിവാഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യപരിശ്രമത്തിനു പലപ്രകാരത്തിൽ ഉത്തേജകമായിത്തീർന്നു. ആ പക്വമനസ്സയുടെ ആത്മാർത്ഥമായ പരിചരണമാണ് സി. വി.യുടെ ആയുർദൈർഘ്യത്തിനുള്ള കാരണങ്ങളിലൊന്ന്.

സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥൻ:—തിരുവനന്തപുരത്തു തിരിച്ചുവന്നതിനുമേൽ സി. വി. രണ്ടുമൂന്നു മാസക്കാലം മൈസൂർ ഹൈദരബാദ് മുതലായ രാജ്യങ്ങളിൽ ഊരും പേരും അറിയിക്കാതെ ചുററിസ്സഞ്ചരിച്ചു. ആ സഞ്ചാരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദേശപരിചയത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും പില്ക്കാലത്തു നോവൽനിർമ്മാണത്തിനു ചില വിഷയങ്ങളിൽ പ്രയോജകീഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നീടു ഹൈക്കോടതിയിൽ ഒരു ചെറിയ ശമ്പളത്തിൽ നിയമിതനായി. ലാക്കാളേജിൽച്ചേർന്നു പഠിത്തം ആരംഭിച്ചു. ഭാഗീരഥിയമ്മയുമായുള്ള വിവാഹം കഴിഞ്ഞതിനുമേൽ അദ്ദേഹം കീഴേവീട്ടിലാണ് താമസിച്ചതു്. അവിടത്തെ പരിസരം തന്റെ നൃത്യകലാവിജ്ഞാനത്തേയും സംഗീതപാടവത്തേയും വിനോദസംഭാഷണകുശലതയേയും പ്രവൃദ്ധമാക്കുവാൻ സഹായിച്ചു. ലാക്കാളേജ്‌വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കാതെ പ്ലീഡർപരീക്ഷയ്ക്കു പഠിക്കുവാൻ 1065 തുലാമാസത്തിൽ വീണ്ടും മദിരാശിക്കു പോയി. ആ പരീക്ഷയിലും ചേരുവാൻ സാധിച്ചില്ല. ഹൈക്കോടതിയിൽ ശിരസ്തദാർ ഉദ്യോഗംവരെ ഉയർന്നു. അവിടെനിന്നു 1080—ൽ 200 രൂപ ശമ്പളത്തിൽ സർക്കാരച്ചുക്കൂടം സൂപ്രണ്ടായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. 1077—നു മുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ റാസ്ലോട്ട് എന്ന സുപ്രസിദ്ധമായ ഭവനം നിർമ്മിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. അന്നുമുതൽ സി. വി. താമസിച്ചതു് അവിടെയാണ്. 1087വരെ സൂപ്രണ്ടുദ്യോഗത്തിൽത്തന്നെ മററു ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറുകളിലേക്കു മാററമൊന്നും കിട്ടാതെ തുടരുകയും 1088—ൽ പെൻഷൻ പററുകയും ചെയ്തു. അതിനു മുൻപുതന്നെ 1087—ൽ പെൻഷന്റെ പ്രാരംഭമായി തനിക്കവകാശമുള്ള അവധിയെടുത്തു സാഹിത്യപ്രവർത്തനത്തിൽ പൂർവാധികം ശ്രദ്ധയോടുകൂടി ഏർപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. 1093—ാമാണ്ട് ഇടവമാസം 31—ാംനു- അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തി ആഡംബരപൂർവം നാടെങ്ങും ആഘോഷിക്കുകയുണ്ടായി. മദിരാശിയിൽവച്ചു തീപ്പെട്ട കൊച്ചിമഹാരാജാവു് 1094 കന്നിമാസം 22—ാംനു- അദ്ദേഹത്തിനു സാഹിത്യകുശലൻ എന്ന ബിരുദവും ആ സ്ഥാനത്തേക്കുള്ള കീർത്തിമുദ്രയും നല്കിയതിനുപുറമേ ഒരു വീരശൃംഖലയും സമ്മാനിച്ചു. തിരുവിതാംകൂർ ടെക്സ്റ്റ്ബുക്കുകമ്മിററിയുടെ അധ്യക്ഷൻ എന്ന നിലയിലും മററും അദ്ദേഹം അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ള സേവനത്തെപ്പററി ഇവിടെ വിസ്തരിക്കുന്നില്ല. ധനസംബന്ധമായ ക്ലേശങ്ങളിൽനിന്ന് അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും വിമുക്തനായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ജീവിതത്തിന്റെ സായാഹ്നത്തിൽ ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ മഹാരാജാ

വിന്റെ കാരുണ്യത്താൽ വളരെ ലഘൂകൃതമായി. അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെയുള്ള ഒരു സാഹിത്യസവ്യസാചിക്കു സർവീസ്സിൽ വളരെ ഉയന്നുപോകാമായിരുന്നു. അതിനു പ്രധാനപ്രതിബന്ധമായി നിന്നതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജ്യസേവാപ്രവണതയാണു്. ആ സാഹസിയെ അധികാരസ്ഥന്മാർ ബഹുമാനിച്ചതോടുകൂടി ഭയപ്പെടുകയും ചെയ്തു. 1093-ലാണു് അദ്ദേഹം ടെക്സ്റ്റു്ബുക്കുകമ്മിററിയുടെ അധ്യക്ഷനായതു്.

സാമുദായികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ സേവനങ്ങൾ:—സമുദായസേവനത്തിൽനിന്നു വിഭിന്നമല്ലായിരുന്നു സി. വി.യുടെ രാഷ്ട്രസേവനവും പത്രപ്രവത്തനവും. തിരുവിതാംകൂറിലെ ഉയന്ന ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ വിദേശികളെ നിയമിക്കരുതെന്നും അവ ഭരിക്കുവാൻ വേണ്ട കെല്പും കോപ്പും നാട്ടുകാക്കുതന്നെ ഉണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം നിരവധി ലേഖനങ്ങൾ എഴുതി ഒട്ടു വളരെ പ്രക്ഷോഭണങ്ങൾ നടത്തി തീവ്രമായി വാദിച്ചു. 1057-ൽ കേരളപേട്രിയട്ടു് എന്നൊരു വാരിക ആരംഭിച്ചു. 1061-ൽ മലയാളി സോഷ്യൽ യൂണിയൻ എന്ന കാളേജ്സമിതിയെ മലയാളിസഭയായി വികസിപ്പിച്ചു് അതിന്റെ രസനയായി മലയാളി എന്ന പത്രിക ഉൽഘാടനംചെയ്തു. സഭയുടെ ആദശ്ങ്ങളെ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനായി അതിൽ മുഖലേഖനങ്ങൾ എഴുതി. 1062-ൽ അതിനെ പ്രതിപക്ഷപത്രമാക്കി. തന്റെ ചില സഹപ്രവത്തകന്മാരോടുകൂടി മലയാളി മെമ്മോറിയൽ എന്ന പ്രക്ഷോഭണം ആരംഭിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ്വഷം 1891 ജനുവരി 1-ാംനു- അതു മഹാരാജാവിനു സമപ്പിതമായി. ദിവാൻ വി. പി. മാധവരായരുടെ ഭരണത്തെ കഠിനമായി വിമശിച്ചു് 1080-ൽ വഞ്ചിരാജ് എന്നൊരു ഇംഗ്ലീഷ്പത്രം നടത്തി. മലയാളിസഭ പോയി കേരളസമാജം അതിന്റെ സ്ഥാനത്തു് ആവിർഭവിച്ചതും, സി. കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ തിരുവിതാംകൂർനായർസമാജം അതിൽ ലയിച്ചതും രണ്ടുംകൂടി ചേന്നു കേരളീയനായർസമാജമായതും വളരെക്കാലം യോജിച്ചും പിന്നെ കുറേക്കാലം ഭിന്നിച്ചും ആ രണ്ടു സമുദായനേതാക്കന്മാരും പ്രവത്തനം നടത്തിയതും സി. വി.യുടെ ചരിത്രത്തിൽ സ്മരണീയമായ ഒരുപാഖ്യാനമാണു്. അതു് ഇവിടെ പ്രപഞ്ചനം ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യമില്ല. സമുദായപരിഷ്കാരംമാത്രമായിരുന്നു കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ഉദ്ദേശം. രാഷ്ട്രീയച്ഛായ അതിനില്ലാത്തതു് ഒരു വൈകല്യമായി സി. വി.ക്കു തോന്നി. ആദശങ്ങൾ അഭിന്നങ്ങളായിരുന്ന കാര്യങ്ങളിലും ഏറെക്കുറെ ഭിന്നങ്ങളായ പ്രവത്തനമാർഗ്ഗങ്ങളാണു് അവർ സ്വീകരിച്ചതു്. ഫലസമ്പാദനത്തിലായിരുന്നു സി. വി.യുടെ ശ്രദ്ധ. അതിലേക്കുവേണ്ടി അന്യഥാ ആദരണീയരല്ലാത്ത ചിലരുടെ സഖ്യം നേടുന്ന വിഷയത്തിൽ കൃഷ്ണപിള്ള പരാങ്മുഖനായിരുന്നു. 1080 മകരത്തിലാണു് കേരളീയനായർസമാജം സ്ഥാപിതമായതു്. മന്നത്തു കൃഷ്ണൻനായരുടെ ഭരണത്തെ അലങ്കോലപ്പെടുത്തുന്നതിനു ചില ഉല്പതിഷ്ണുക്കൾ ചെയ്ത ശ്രമത്തെ തടയുന്നതിനു മിതഭാഷി എന്നൊരു പത്രം പ്രചരിപ്പിച്ചു. വിദേശീയമേധാവിത്വം എന്ന തലക്കെട്ടിൽ സി. വി. എഴുതിയ ഒരു ലേഖന

പരമ്പരയാണ്' ആ പേരിൽ ഒരു ലഘുപുസ്തകമായി പിന്നീട മുദ്രിതമായതു്. 1096 മീനം 11-ാംനു- അദ്ദേഹത്തിന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ തിരുവനന്തപുരത്തു് ഒരു നായർവിദ്യാർത്ഥിമന്ദിരവും ഹോസ്റ്റലും സ്ഥാപിതമായി. 1097-ൽ ദിവാൻ ടി. രാഘവയ്യായുടെ ഭരണകാലത്തു നടന്ന വിദ്യാർത്ഥിബഹളത്തിൽ തന്റെ വാർദ്ധക്യത്തെ വകവയ്ക്കാതെ പ്രക്ഷോഭകന്മാൎക്കു വേണ്ട സാഹായ്യം നല്കി. ഇങ്ങനെ 1057മുതൽ നിരന്തരമായി 40 കൊല്ലക്കാലത്തോളം കഥാപുരുഷൻ തന്റെ നാട്ടിനേയും സമുദായത്തേയും സൎവാത്മനാ ഉപാസിച്ചു. ആവക കാൎയ്യങ്ങളിലെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വലങ്കയ്യായിനിന്നതു പ്രസിദ്ധസാഹിത്യരസികനും അഭിഭാഷകപ്രമുഖനുമായ മള്ളൂർ ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയായിരുന്നു. സി. വി.യുടെ പ്രഹസനങ്ങൾ അഭിനയംമൂലവും മററും പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനും മള്ളൂർ നിപുണമായി സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 1097-ാമാണ്ടു മീനമാസം 8-ാംനു- ആ പുരുഷകേസരി സായുജ്യം പ്രാപിച്ചു. ഈ. വി. കൃഷ്ണപിള്ളയായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കനിഷ്ഠപുത്രി മഹേശ്വരിയമ്മയുടെ ഭൎത്താവു്.

സ്വഭാവം:—സി. വി. ഈശ്വരഭക്തനും രാജഭക്തനും സദാചാരനിരതനുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം രാജസിംഹാസനത്തെ ചലിപ്പിക്കുവാൻ ഒരിക്കലും തന്റെ തൂലിക ഉപയോഗിച്ചില്ല. പ്രത്യുത വിദേശീയന്മാരായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ പിടിയിൽനിന്നു വിട്ടാൽ അതു പൂൎവാധികം ഉറയ്ക്കുമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭേദ്യമായ വിശ്വാസം. (മാൎത്താണ്ഡവൎമ്മയിൽ) മാങ്കോയിക്കൽക്കുറുപ്പു മൎത്താണ്ഡവൎമ്മ മഹാരാജാവിനെ അറിയിക്കുകയാണു്. "ഭൂതപ്പാണ്ടിയിൽ പാളയം കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന പരദേശിപ്പടയ്ക്കു തിരുമേനി എങ്ങനെയും പോട്ടെന്നേ വിചാരമുള്ളു. കരുവലം നിറഞ്ഞിരുന്നാൽ തിരുമേനി തങ്കക്കുടം; ഒഴിഞ്ഞോ അകിടററ പശു. അടുപ്പിൽ തീയെരിയെ അയൽവീട്ടിൽ തീ കൊളുത്തി ഇരപ്പാനേ? തിരുമേനിയുടെ ഉപ്പും ചോറും തിന്നു കിടക്കുന്ന കുടികളെ അടവുചേൎത്തു പടക്കൂട്ടാതെ മുൻവഴി വിട്ടു് എങ്ങാനും കെടന്ന കൂട്ടത്തെപ്പോയി വാ അപ്പാ, ഒത്താശ ചെയ്യപ്പാ, എന്നു താങ്ങിയതു പുത്തിയോ?" വീട്ടിലായാലും നാട്ടിലായാലും സി. വി. ഒരു ജനനേതാവായിരുന്നു. സമവയസ്കന്മാരെയെന്നപോലെ യുവാക്കന്മാരെയും അദ്ദേഹത്തിനു് ആകൎഷിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു. അതു് ആകൃതിയുടേയും പ്രകൃതിയുടേയും നൈസൎഗ്ഗികമായ ഗാംഭീൎയ്യംകൊണ്ടും വിനോദവും വിജ്ഞാനവും ഒരേ അവസരത്തിൽ പ്രദാനംചെയ്യുന്ന സംഭാഷണചാതുൎയ്യംകൊണ്ടും മാത്രമല്ല, നിഷ്കളങ്കവും സ്നേഹപൂൎണ്ണവുമായ ഹൃദയത്തിന്റെ ആകൎഷണശക്തികൊണ്ടുംകൂടിയായിരുന്നു. സി. വി. ഏതു നിലയിലുള്ളവൎക്കും ഏതു പ്രായക്കാൎക്കും അഭിഗമ്യനും ഉപദേഷ്ടാവുമായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗൃഹം ഒരു നിത്യസഭാമണ്ഡപമായി രൂപാന്തരപ്പെട്ടിരുന്നു. യുവാക്കന്മാരോടും വിദ്യാൎത്ഥികളോടും അദ്ദേഹം അന്യാദൃശമായ സൗഹാൎദ്ദസമ്പൎക്കം പുലൎത്തി, അവരുടെ വിചാരങ്ങളിലും വികാരങ്ങളിലും പങ്കുകൊണ്ടു.

സമുദായകാര്യങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ഒരു തികഞ്ഞ ഉൽപതിഷ്ണുവായിരുന്നു വെങ്കിലും ഉച്ഛൃംഖലനായ ഒരു വിപ്ലവകാരിയായിരുന്നില്ല. സ്ത്രീ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു് അനുകൂലനായിരുന്നുവെങ്കിലും ഇംഗ്ലീഷ്പഠിത്തം നിമിത്തം യുവതികളിൽക്കണ്ട മദാമ്മചമയലിനെ തീക്ഷ്ണമായി വെറുത്തു. സ്വന്തം പെൺകുട്ടികളെ പള്ളിക്കൂടങ്ങളിൽ അയച്ചല്ല പഠിപ്പിച്ചതു്. അവരുടെ കാര്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഹൃദയം ഒരു ശിശുവിൻേറതുപോലെ മൃദുലമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പുത്രി ഗൗരിയമ്മയുടെ ഭർത്താവായ പൂന്നയ്ക്കൽ എ. ആർ. പിള്ള ഉപരി വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി യൂറോപ്പിൽ പോയി ഒന്നാമത്തെ ലോക മഹായുദ്ധത്തിൽ ജർമ്മനിയിൽ അകപ്പെട്ടു ദാരിദ്ര്യംനിമിത്തം പല ക്ലേശങ്ങൾ അനുഭവിച്ചു. ഗാർഹികമായ ബന്ധം നിശ്ശേഷം വേർപെടുത്തിയതുപോലെയായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ സകലബന്ധുക്കളോടുമുള്ള പെരുമാററം. അദ്ദേഹത്തിനു സി. വി. 1096–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു് അയച്ച ഒരു എഴുത്തിൽനിന്നു് ഉദ്ധരിക്കുന്നതാണു് താഴെച്ചേർക്കുന്ന വാക്യങ്ങൾ ''ഞാൻ വൃദ്ധനാണു്. ദുർബ്ബലനാണു്. രോഗിയാണു്. നിങ്ങളുടെ അമ്മയേയും നിങ്ങൾ ജന്മദാതൃത്വം വഹിക്കുന്ന ആ ജീവികളേയും നിങ്ങൾ അറിയുന്ന ഭാവംപോലുമില്ല. നിങ്ങളോടു ധാർമ്മികമായ ഒരു കർത്തവ്യമെന്ന നിലയിൽ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഭാര്യയേയും കുട്ടികളേയും സംരക്ഷിക്കുകയും കുററകരമായ ഒരു പക്ഷപാതബുദ്ധിയോടുകൂടി നിങ്ങളുടെ ഭാര്യയുടെ വിദ്യാഭ്യാസച്ചിലവുകൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്തു. നിങ്ങളുടെ അമ്മ എന്നേക്കാളും പ്രായംകൂടിയവരാണു്. നിങ്ങളുടെ ഭാര്യയെ കാണുക എന്നതു് എനിക്കു് ഓരോ നിമിഷവും സങ്കടകരമായ ഒരു സംഗതിതന്നെ. അപ്പോഴപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ അമ്മയെ കാണുന്നതോ, ലോകത്തിൽ സഹിക്കാവുന്നതിൽക്കവിഞ്ഞുള്ള യാതനയുമാണു്.'' ഈ മഹാദുഃഖം അദ്ദേഹത്തിൻെറ മരണത്തെ ഏറെക്കുറെ ത്വരിപ്പിച്ചു. എ. ആർ. പിള്ള പല പ്രാരബ്ധങ്ങൾ തരണംചെയ്തു തിരിയെ തിരുവനന്തപുരത്തു വന്നപ്പോൾ സി. വി. ഇഹലോകവാസം വെടിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരുന്നു.

കൃതികൾ:—താഴെപ്പറയുന്നവയാണു് സി. വി.യുടെ പ്രധാനകൃതികൾ. 1 ചന്ദ്രമുഖീവിലാസം പ്രഹസനം, 2 മത്തവിലാസം പ്രഹസനം (1068–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു്), 3 മാർത്താണ്ഡവർമ്മ (1058), 4 ധർമ്മരാജാ (1088), 5 പ്രേമാമൃതം (1090–ൽ ആരംഭിച്ചതു്), 6 രാമരാജബഹദൂർ രണ്ടു ഭാഗങ്ങൾ (1093–1095 ഈ കൊല്ലങ്ങളിൽ) എന്നീ നാലു നോവലുകളും, 7 ദിഷ്ടദംഷ്ട്രം, 8 പ്രേമാരിഷ്ടം എന്നീ രണ്ടു് അപൂർണ്ണ കഥകളും, 9 കുറുപ്പില്ലാക്കളരി (1084), 10 പണ്ടത്തെ പാച്ചൻ, 11 തെന്തനാംകോട്ടു ഹരിശ്ചന്ദ്രൻ, 12 കയ്മളശ്ശൻെറ കടശ്ശിക്കൈ, 13 ചെറുതേൻകൊളംബസ്, 14 കുറുപ്പിൻെറ തിരിപ്പു്, 15 ബട്ട്ലർ പപ്പൻ, 16 ഡാക്കുർക്കു കിട്ടിയ മിച്ചം എന്നീ എട്ടു പ്രഹസനങ്ങളും, 17 വിദേശീയമേധാവിത്വവുമാണു്. വിദേശീയമേധാവിത്വത്തെപ്പററി

മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പാറപ്പുറത്തെ ഖണ്ഡിച്ചു മുദ്രണംചെയ്യപ്പെട്ട പാറപ്പുറംപിളപ്പ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയല്ല. ചന്ദ്രമുഖീവിലാസത്തിൽ പദ്യങ്ങളും അടങ്ങീട്ടുണ്ട്. അവയുടെ പ്രണേതാവു പേട്ടയിൽ രാമൻപിള്ള ആശാനായിരുന്നു. ഗദ്യശൈലി പ്രാസഭ്രയിഷ്ഠവും വിലക്ഷണവുമാണ്. അന്നത്തെ മരുമക്കത്തായക്കുടുംബങ്ങളിൽ കണ്ടുവന്ന പല അനാചാരങ്ങളേയും അവയുടെ അനിഷ്ടഫലങ്ങളേയും തിരുവാതിരക്കളിയിലെ ആശാന്മാരുടെ സ്ത്രീലംപടതയേയും മററും പററി അതിൽ നിപുണമായി ഉപാലംഭനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ശക്തിപൂജയുടെ മറയിൽ തിരുവനന്തപുരത്തെ ചില സമുദായാംഗങ്ങളുടെ മധ്യത്തിൽ കടന്നുകൂടിത്തുടങ്ങിയ മദ്യപാനത്തെ ഉന്മൂലനംചെയ്യുന്നതിനാണ് മത്തവിലാസം എഴുതിയത്. ആ രണ്ടു പുസ്തകങ്ങളും അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. പ്രഹസനപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവാണ് സി. വി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഹസനങ്ങളിൽ പ്രഥമസ്ഥാനത്തിനവകാശം കുറുപ്പില്ലാക്കളരിക്കുമാണ്. ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ച യുവാക്കന്മാരും യുവതികളും യഥാക്രമം സായിപ്പന്മാരേയും മദാമ്മമാരേയും അനുകരിച്ചു കാണിക്കുന്ന ഗോഷ്ടികളെ അതിൽ ഫലിതസമ്മിശ്രമായ ഭാഷയിൽ ആദ്യന്തം അവഹേളനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഭാസ്കരമേനോനേയും പഞ്ചാമൃതക്കൊച്ചമ്മയേയും ആക്കു മറക്കുവാൻ സാധിക്കും? കുറുപ്പില്ലാക്കളരിയിലെ പാട്ടുകളും നന്നായിട്ടുണ്ട്. പഞ്ചാമൃതക്കൊച്ചമ്മ ഒടുവിൽ പറയുകയാണ്: "ഇതു് ഇരുപതാം ശതവഷമാണ്. Miss Pancke ആണ് ഞങ്ങളുടെ Apostle. വലിയ ഒരു ഭൂകമ്പത്തിന്റെ മുരളിച്ചയാണ് കേട്ടുതുടങ്ങുന്നതു്. സൂക്ഷിച്ചിരിക്കട്ടേ. ഈ സമുദ്രലംഘനക്കാർ, ലങ്കാദഹനക്കാർ, ദശകണ്ഠനിഗ്രഹക്കാർ ഇവർ എന്തു സാധിച്ചു? സാക്ഷാൽ മായയല്ലേ പരബ്രഹ്മത്തിനു സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരശക്തിയെ നല്കുന്നതു്? Eveമാതാവല്ലേ മനുഷ്യക്കു ബുദ്ധിയേയും ജ്ഞാനത്തേയും സമ്പാദിച്ചതു്? രാജാക്കന്മാർ ഭരിക്കുന്നതു സ്ത്രീലിങ്ഗപ്രത്യയാന്തത്തോടുകൂടിയ മന്ത്രിമുഖേനയല്ലേ? വിശേഷിച്ചും ഈ ഞങ്ങളുടെ സംഗതിയിൽ കുടുംബം, സ്വത്തു്, etc. ജന്മാവകാശങ്ങളല്ലേ? വരട്ടേ; കാണട്ടേ; കിഴക്കോട്ടുള്ള ഭ്രമണത്തെ പടിഞ്ഞാറോട്ടാക്കിയില്ലെങ്കിൽ അന്നു ലിങ്ഗഭേദം നഷ്ടമായിപ്പോകട്ടേ." മററു പ്രഹസനങ്ങൾ രണ്ടുമൂന്നു മണിക്കൂർ നേരത്തെ അഭിനയത്തിനു വേണ്ടി എഴുതീട്ടുള്ള അതിലഘുക്കളായ കൃതികളാണ്. ഹാസ്യരസത്തിനാണ് അവയിൽ പ്രാധാന്യം നല്കിക്കാണുന്നതു്. സമുദായത്തിലെ ചില വൈകല്യങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശം അവയിലുമുണ്ട്. മാർത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവു പല പ്രബലന്മാരായ ശത്രുക്കളെ ജയിച്ചു സിംഹാസനാരൂഢനാകുന്നതാണ് മാർത്താണ്ഡവർമ്മയിലെ കഥാവസ്തു. കേശവദാസന്റെ അപദാനങ്ങളെ അനുകീർത്തനം ചെയ്തു മൂന്നു നോവലുകൾ രചിക്കണമെന്ന് സി. വി.ക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നതായി ധർമ്മരാജായുടെ മുഖവുരയിൽനിന്നു കാണാം. അവയിൽ

ധർമ്മരാജാ ഒന്നാമത്തേതും, രാമരാജബഹദൂർ രണ്ടാമത്തേതും, ദിഷ്ടദംഷ്ട്രം മൂന്നാമത്തേതുമാണ്. രാമവർമ്മമഹാരാജാവിന്റെ രാജ്യഭരണത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ ഘട്ടത്തെയാണ് ധർമ്മരാജാ പരാമർശിക്കുന്നത്. ടിപ്പുസുൽത്താനുമായുള്ള സംഘട്ടനമാണ് രാമരാജബഹദൂരിന്റെ പശ്ചാത്തലം. കേശവദാസന്റെ അകാലമൃത്യുവാണ് ദിഷ്ടദംഷ്ട്രത്തിലെ ഇതിവൃത്തമെന്ന് ഊഹിക്കാം. പ്രേമാരിഷ്ടം ആത്മകഥാകഥനരൂപത്തിലുള്ള ഒരു നോവലാണ്. മിസ്. മേരി കൊറെലി (Miss Mary Corelle) എന്ന ആഖ്യായികാകാരിണിയുടെ പ്രസിദ്ധമായ വെൺഡെററാ (Vendetta) എന്ന നോവലിൽ ലോകത്തിലെ സകലദുർവൃത്തികൾക്കും കാരണം സ്ത്രീചാപല്യമാണെന്നു സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത് അബദ്ധമാണെന്നും, പുരുഷന്റെ ദുസ്സ്വഭാവമാണ് അവയ്ക്കെല്ലാം കാരണമെന്നും കാണിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി രചിച്ച ഒരു നോവലാണ് പ്രേമാമൃതം. മുഖവുരയിൽ സി. വി. വെൺഡെററായിലെ പ്രധാനസംഭവത്തെ ഈ കഥയുടെ രചനയിൽ ഭാവമൊന്നു മാററി കവർന്നിട്ടുണ്ടെന്നുവരികിലും ശേഷം ഭാഗം സംഭവാദികഥകൾ ആപാദമസ്തകം സ്വതന്ത്രസൃഷ്ടിയാണ്. "പാത്രങ്ങളും അവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും മനുഷ്യസ്വഭാവങ്ങളുടേയും ലോകഗതികളുടേയും വിവിധതയ്ക്കു ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളായി സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതും ആ സ്ഥിതിയിൽ വായനക്കാർ അവയെ അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്" എന്നു പറയുന്നു. സാമുദായികാഖ്യായിക രചിക്കുന്നതിനെക്കാൾ ചരിത്രാഖ്യായിക രചിക്കുന്നതിലാണ് അദ്ദേഹത്തിനു കൂടുതൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യം.

പ്രധാനകഥകളെപ്പററി പൊതുവേയുള്ള പരാമർശം:—ശൈലി പരിശോധിക്കുകയാണെങ്കിൽ മാർത്താണ്ഡവർമ്മയ്ക്കും സി. വി.യുടെ മററു മൂന്നു നോവലുകൾക്കും തമ്മിൽ പ്രകടമായ വ്യത്യാസം കാണാം. മാർത്താണ്ഡവർമ്മയിലെ ശൈലി ഋജുവും സരളവുമാണ്. മററു നോവലുകളിലേതു വക്രവും പരുഷവുമായി സാമാന്യന്മാരായ വായനക്കാരുടെ മസ്തിഷ്കശക്തിയെ പരീക്ഷിക്കുന്നു. ഈ വിമർശം സംഭാഷണഭാഗങ്ങളെ സ്പർശിക്കയില്ലെന്നുകൂടി പറയേണ്ടതുണ്ട്. മാർത്താണ്ഡവർമ്മ എഴുതി 20-ൽച്ചില്വാനം കൊല്ലങ്ങൾ കഴിഞ്ഞതിനുമേലാണല്ലോ ധർമ്മരാജാ രചിച്ചത്. അതിൽ പൂർവ്വശൈലി വിസ്മൃതമോ തിരസ്കൃതമോ ആയപോലെ തോന്നിപ്പോകുന്നു. മാർത്താണ്ഡവർമ്മയിൽ കഥാഘടനയ്ക്കാണ് മെച്ചം. മററു നോവലുകളിൽ ചിത്തവൃത്തികളുടെ വികസനത്തിനാണ് പ്രാധാന്യം. ഉഗ്രഹരിപഞ്ചാനനൻ, പെരിഞ്ചക്കോട്ടു കുഞ്ചുമായിററിപ്പിള്ള, ചിലമ്പിനേത്തു ചന്ത്രക്കാറൻ ഇത്തരത്തിലുള്ള പാത്രങ്ങൾ മാർത്താണ്ഡവർമ്മയിലില്ല. അതിമാനുഷന്മാരായ കഥാപാത്രങ്ങളെ വർണ്ണിക്കുന്നതിന് അസാധാരണരീതിയിലുള്ള ഭാഷ വേണമെന്നു ഗ്രന്ഥകാരനു തോന്നിയിരിക്കാമെന്നേ ഒരു സമാധാനം പറയുവാൻ കാണുന്നുള്ളു. ശബ്ദശുദ്ധിയിൽ അദ്ദേഹം വലിയ നിഷ്ഠയൊന്നും പാലിച്ചിരുന്നില്ല. ചന്തുമേനോനെപ്പോലെ അദ്ദേഹവും ആ വിഷയത്തിൽ ഉന്മാർഗ്ഗസഞ്ചാരിയായിരുന്നു. മലയാളംപോലെ

വളൎന്നുവരുന്ന ഒരു ഭാഷയിൽ 'മനോവേഗം'പോലെ 'മനോശല്യവും' അംഗീകാര്യമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പക്ഷം. നീലരക്തദ്യുതിക്കാരൻ (Blue blooder) തുടങ്ങിയ ചില ഇംഗ്ലീഷ്ശൈലികളും അപൂൎവ്വമായി അങ്ങിങ്ങു പകൎത്തിട്ടുണ്ട്. നാലു നോവലുകളിലും സ്കോട്ടിന്റെ നോവലുകളിലെന്നപോലെ ഓരോ അധ്യായത്തിന്റെ ആരംഭത്തിലും കഥാസൂചകങ്ങളായ കവിതാശകലങ്ങൾ ചേൎത്തിട്ടുണ്ട്. സി. വി.ക്കു തെക്കൻതിരുവിതാംകൂറിൽ ഗ്രാമീണന്മാർ സംസാരിക്കുന്ന അസംസ്കൃതമായ മലയാളം—തമിഴ്ഭാഷ—മററാരുത്തൎക്കും വഴങ്ങാത്തവിധത്തിൽ സ്വാധീനമായിരുന്നു. മാൎത്താണ്ഡവൎമ്മയിലെ ശങ്കുആശാൻമുതൽ പല ഉപപാത്രങ്ങളെ അദ്ദേഹം അത്തരത്തിലുള്ള ഭാഷയുടെ മൎമ്മസ്പൃക്കായ പ്രയോഗത്താൽ രംഗപ്രവേശം ചെയ്യിച്ച് അനുവാചകന്മാരെ ആനന്ദപരവശരാക്കുന്നു. സംഭാഷണചാതുൎയ്യം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ നോവലുകൾക്ക് ഒരു വിശേഷസിദ്ധിയാണ്. ഉപപാത്രങ്ങളുടെ ഉക്തിപ്രത്യുക്തികളിൽ ആ സിദ്ധി കൂടുതലായി പ്രകാശിക്കുന്നു. തന്നിമിത്തം ഉപപാത്രസൃഷ്ടിയിലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹിമ പ്രാധാന്യേന അധിഷ്ഠിതമായിരിക്കുന്നതെന്നു ചില നിരൂപകന്മാർ പറയാറുള്ളതിലും സത്യാംശമുണ്ട്. വൎണ്ണനാദ്യംശങ്ങളിലും അദ്ദേഹം അനുഗൃഹീതൻതന്നെ. സി. വി. ഗ്രാമീണന്മാരുമായി നമ്മെ അധികം അടുപ്പിക്കാറില്ലെന്നുള്ളതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നോവലുകൾക്ക് ഒരു വൈകല്യമായി ചിലർ കരുതുന്നു. നാഗരികങ്ങളായ പരിസരങ്ങളിൽ വളൎന്ന അദ്ദേഹത്തിനു് ആ പരിസരങ്ങളെ ചിത്രീകരിക്കുന്നതിലായിരുന്നു കൂടുതൽ പ്രാഗല്ഭ്യം എന്നു സമ്മതിക്കാം. എന്നാൽ മാങ്കോയിക്കൽക്കുറുപ്പ്, അരത്തമ്മപ്പിള്ളത്തങ്കച്ചി, അഴകശ്ശാർ മുതലായ ഗ്രാമീണപാത്രങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചതും അദ്ദേഹമാണെന്നു നാം ഓൎമ്മിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അത്തരത്തിലുള്ള പാത്രങ്ങളുടെ വൈരള്യം ഒരു നോവലിനു് ഒരിക്കലും മാററു കുറയ്ക്കയില്ല. ശക്കരയുണ്ടയിൽ ഏതു വശമാണ് മധുരമല്ലാത്തതു്? സ്വന്തം അനുഭവത്തിൽനിന്നു് ഉടലെടുത്തവയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മിക്ക കഥാപാത്രങ്ങളും. സി. വി.യുടെ നോവലുകളിൽനിന്നു് ഉദാഹരണങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു് ദുഷ്കരമായ ഒരു കൃത്യമാണ്. എങ്കിലും ചില ഖണ്ഡികകൾ പ്രദൎശിപ്പിക്കാതെ നിൎവ്വാഹമില്ല.

തീപിടുത്തം:—"അഗ്നി വളരെ ഭയങ്കരമായും ക്രൂരതയോടുകൂടിയും കത്തിത്തകൎക്കുന്നു. ജ്വാലകൾ മേല്പോട്ടു പൊങ്ങി അഗ്നിയാൽ നിൎമ്മിതമായ ഒരു സ്തംഭംകണക്കേ അംബരത്തിൽ ഉയൎന്നു കളിയാടുന്നു. വായുവിന്റെ ചലനം വൎദ്ധിച്ചുകൂടുമ്പോൾ അതു പരന്നു ശിഥിലങ്ങളായി പരന്നുചുവന്നു് അങ്ങുമിങ്ങും ചലിച്ച് ഉഴറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അഗ്നിജിഹ്വകൾ എന്നപോലെ ജ്വലിക്കുന്നു. പിന്നീടു് എല്ലാം ഒന്നായിച്ചമഞ്ഞു് ഒരു ഗോപുരാകൃതിയിൽ മേൽപ്പോട്ടുയൎന്നു് അഗ്രഭാഗം ഇടത്തോട്ടും വലത്തോട്ടും കൂടക്കൂടെ ഊക്കോടെ ചാഞ്ഞും ഒരു പത്തുനൂറായിരം ദീപയഷ്ടികളുടെ ശോഭയെ വെല്ലുന്ന തേജസ്സോടുകൂടി കാണപ്പെ

ടുന്നു. ഇപ്പോൾ പാവകൻെറ ശക്തി കഠിനസാഹസത്താൽ താനേ ശമിച്ച് അമന്നതുപോലെ കാണപ്പെടുന്നു. പിന്നെയും തൻെറ ക്രൂര പ്രവൃത്തിയെ നൂതനശക്തി കൈക്കൊണ്ടു് ആവത്തിക്കുന്നതിനുവേണ്ട ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്വാൻ അടങ്ങിയിരുന്നു എന്നു തോന്നുംവണ്ണം പൊട്ടുന്ന നവേ പല ആകൃതികൾ പൂണ്ടു കഠിനതേജസ്സോടുകൂടി വീണ്ടും ജ്വലിച്ചു കാണുന്നു. അസംഖ്യം കുടച്ചക്രങ്ങളിൽനിന്നു യോജിപ്പോടുകൂടി പുറപ്പെടുംവണ്ണം തീപ്പൊരികൾ ആകാശത്തിൽ പരന്നു നാലു ഭാഗങ്ങളിലും ചിതറുന്നു.'' (മാർത്താണ്ഡവർമ്മ)

ചിലമ്പിനേത്തു ചന്ത്രക്കാരൻ:—''ഈ നവലങ്കാനാഥൻെറ ഇംഗിതത്തെ ത്രികാലജ്ഞാനശക്തികൊണ്ടു ധരിച്ചിട്ടെന്നപോലെ അനന്യസാധാരണമായ ഒരു മാതൃകയിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹത്തെ ബ്രഹ്മാവു നിർമ്മാണം ചെയ്തു. ഇരുക്കോൽ വട്ടമുള്ള ഒരു വെള്ളകിൽഗോളത്തിൽനിന്നു ശില്പവിദഗ്ദ്ധൻെറ കൃത്രിമകരകൗശലംകൊണ്ടു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ആ രൂപത്തെ അംഗംപ്രതി പരിശോധിച്ചാലും മിക്കതിൻെറ സൃഷ്ടിയിലും ഗോളധർമ്മം വിസ്മൃതമാകാതെതന്നെ രൂപനിർമ്മാണം നിർവ്വഹിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നു കാണപ്പെടും. വിസ്‌തൃതലലാടത്തിനു പുറകോട്ടുള്ള വളവും ചരിവും തെളതെളപ്പും, നേത്രഗർത്തങ്ങളിൽനിന്നു് ഉന്തിനില്ക്കുന്ന വട്ടക്കണ്ണുകളുടെ മണികൾക്കുള്ള പിംഗലതയും, ചിരിക്കുമ്പോൾ കണ്ണുകളെ എത്തിലാക്കുന്ന വായുടെ ദൈർഘ്യവും, പത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിലെ മീനമഹോത്സവത്തിൽ നിറുത്തപ്പെടുന്ന പാണ്ഡവപ്രതിമകളിൽ കാണപ്പെടുന്നതുപോലെയുള്ള ദന്തപ്പരലുകളുടെ വെണ്മയും, കഥകളിക്കാരുടെ കറുത്ത കുപ്പായം ശകലിച്ചുപതിച്ചപോലുള്ള രോമാവലിഭംഗിയും, മിത്രഭേദോപാഖ്യാനത്തിലെ പിംഗളഷ്ഭൻെറ മുക്കുറയ്ക്കുള്ള ശബ്ദഘോരതയും, ശിവകിങ്കരനായ കുംഭോദരൻെറ ഹാലാസ്യപുരാണപ്രസിദ്ധമായുള്ള അതിരോചകതയും, സഞ്ചാരത്തിൽ 'പാരിലെന്നെയിന്നാരറിയാത്തവർ?' എന്നു ചോദ്യംചെയ്യുന്ന തലയെടുപ്പും, വദനാണ്ഡംകൊണ്ടു് ആകാശപത്രത്തിൽ വൃത്തലേഖനം ചെയ്യുന്നതിൽ അന്തർഭവിച്ചുള്ള ഉന്മത്തതയും കൂട്ടിച്ചേർത്താൽ ആ അമാനുഷൻെറ ആകൃതിയും ഏതാനും പ്രകൃതികളും ഒരുവിധം ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്.'' (ധർമ്മരാജാ)

വസൂരിക്കാരൻെറ മൃതദേഹം:—''ശവശരീരത്തെ അണിയിപ്പാൻ കൊടുത്ത വിശേഷവസ്ത്രങ്ങൾ ഏതോ മദ്യശാലയിലെത്തി ആ യമകിങ്കരന്മാരുടെ മദ്യദാഹത്തെ ശമിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. പഴംതുണിക്കഷണങ്ങൾ ധരിച്ചു കീറിയ പനയോലപ്പാക്കഷണങ്ങൾകൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞു് ഒററമുളക്കണ്ടത്തിൽ തൂക്കി ആ മനുഷ്യശിഷ്ടത്തെ ചുമന്നുകൊണ്ടു വാഹകന്മാർ കോലംതുള്ളി കുതിരചാടി പോകുന്നതിനിടയിൽ, വേഷ്ടസാമഗ്രികളെ ഭേദിച്ച് ശവത്തിൻെറ ഒരു കാൽ പുറത്തു ഞാന്നു്. ആ ശരീരത്തിനു നേരിടുന്ന അവമാനത്തിനു ശിക്ഷയായി ആന്ദോളകന്മാരെ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു പ്രഹരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഈ യാത്രാരംഭത്തിൽ പ്രോക്ഷിക്കപ്പെട്ട ദ്രവ്യങ്ങളുടെ ഗന്ധവും, രോഗിയുടെ ശുശ്രൂഷാകാലത്തു് ഉപയോഗിക്ക

പ്പെട്ട സാധനങ്ങളുടെ അളിഞ്ഞ ദുർഗ്ഗന്ധവും, മൃതശരീരം അഴുകിത്തുട ങ്ങിയതിന്റെ വിസ്രശല്യവും എല്ലാത്തെയും പൊതിഞ്ഞു പരിചാരക ന്മാരുടെ ഉദരഭരണികളിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന മദ്യപ്രസരവും, മരി ക്കാതെ മൃതപ്രായനായിരുന്ന രാഘവൻ എന്ന ശരീരത്തിന്റെയും നാസാരന്ധ്രത്തെ പരിപീഡിപ്പിച്ചു. അവസാനത്തിലെ മാന്ത്രികകർമ്മ ങ്ങൾക്കു കൊണ്ടുപോകുന്ന കോഴികളുടെ ആർത്തനാദങ്ങളും പരികർമ്മിക ളുടെ കർണ്ണഭേദകങ്ങളായ ആർപ്പുകളും ആ രാജവീഥിയെത്തന്നെ പ്രേത പിശാചാദിപൂർണ്ണമായുള്ള രുദ്രഭൂമി ആക്കി.'' (പ്രേമാമൃതം)

കേശവദാസന്റെ വിടവാങ്ങൽ:—''മഹാരാജാവിനാകട്ടെ അവി ടത്തെ ഭൃത്യപ്രധാനനാകട്ടെ വല്ലതും കല്പിക്കുന്നതിനോ ഉണർത്തുന്നതിനോ നാവുകൾ സ്വാധീനങ്ങളാവുന്നില്ല. 'കേശവാ!', 'അടിയൻ' എന്നീ രണ്ടു പദങ്ങൾകൊണ്ടു് ആജ്ഞാദാനവും അംഗീകാരബോധനവും സമാപിക്ക പ്പെടുന്നു. കരുണാവൃദ്ധനായ രാജർഷിയുടെ തരളാംഗുലങ്ങൾ നിരർഗ്ഗള ഭക്തനായ ഭൃത്യനെ സർവ്വാംഗം തളർത്തി, അവിടത്തെ തൃപ്പാദങ്ങളിൽ പ്രണാമവാനാക്കി വീഴ്ത്തുന്നു. രാജഹസ്തങ്ങൾ ത്രസിച്ചു. പൈതൃമായ വാത്സല്യപൗഷ്കല്യത്തോടെ ഭൃത്യനെ എഴുന്നേല്പിക്കുന്നു. പ്രജാഹൃദയ വേദിയിൽ ചിരംജീവവാസത്തെ സമാർജ്ജിച്ച ആ പുണ്യാബ്ധിശശാ ങ്കൻ ശ്രീപത്മനാഭന്റെ തിരുനാമമാകുന്ന ദിവ്യമന്ത്രത്തിന്റെ ഉച്ചാര ണത്തോടെ തന്നാൽ പ്രതിഷ്ഠിതനായുള്ള ആ സചിവകേസരിയുടെ ശിരസ്സിൽ തൃക്കൈകൾ രണ്ടും അനുഭാവസമുല്ക്കർഷത്തോടെ അണച്ചു തന്റെ ഓജസ്സിനെ വിജയസിദ്ധ്യർത്ഥം അങ്ങോട്ടു പകർന്നു് ആശി സ്സുകൾ നല്കി വിടവാങ്ങുന്നു.'' (രാമരാജബഹദൂർ)

കുഞ്ചൈക്കുട്ടിപ്പിള്ള കാര്യക്കാരുടെ ആത്മാർപ്പണം:—''സരസ്സിലെ ജലം അല്പാല്പമായി വാർന്നൊഴുകി സേതുഭൂമിയെ വിദ്രവിപ്പിച്ചു കീഴോ ട്ടിഴയിച്ചുതുടങ്ങി. അനന്തശയ്യ എന്നപോലെ പടുക്കുന്ന ആ ശിവ ലിംഗത്തിന്റെ അടിയിലോട്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇരുമ്പുപാരയെ കടത്തി രാവണഹസ്തങ്ങളെ കൈലാസത്തിന്റെ അധോഭാഗത്തിലെന്നവണ്ണം ആ ലോഹഖണ്ഡത്തിന്റെ അഗ്രഭാഗം മുഴുവനേയും താഴ്ത്തി ആ ശിലാ കുട്ടിമത്തെ സരസ്സിലോട്ടു് ആവേശിപ്പാൻ താൻ അഭ്യസിച്ചിട്ടുള്ള യോഗ സിദ്ധിയെ കാര്യക്കാർ പ്രയോഗിച്ചു. മുസലത്തിന്റെ ബഹിരന്തത്തെ മുഷ്ടികൾ ഗ്രഹിച്ചു. കാര്യക്കാരുടെ വക്ഷസ്സും സ്കന്ധങ്ങളും ജാനു ക്കളും ജൃംഭിച്ചു. നാസാദളങ്ങളും ഇമകളും നിമീലനംചെയ്തു. മുഖ ബിംബം വികസിച്ചു കാളായദ്യുതിയോടെ പ്രകാശിച്ചു. മുഷ്ടികൾ മുസലാന്തസഹിതം കീഴ്പോട്ടു രേഖാമാത്രക്രമത്തിൽ താണുതുടങ്ങി. ശ്വാസസംയമനം ആ യമിസമഗ്രന്റെ കായകുട്ടിമത്തെ പുഷ്കലീകരിച്ചു. ശിലാലിംഗത്തിനു് ആ സേതുഭൂമിയോടുള്ള ബന്ധം വിച്ഛിന്നമായിത്തു ടങ്ങി. കാര്യക്കാരുടെ ജംഘകളിലേയും ഹസ്തദണ്ഡങ്ങളിലേയും ജൃംഭി തങ്ങളായ പേശിബന്ധങ്ങൾ ഭ്രമണോജ്ജിതത്തോടെ പുളഞ്ഞു തുടങ്ങി. കാര്യക്കാരുടെ കണ്ഠം ശിരസ്സപരിമിതിയോളം വീർത്തു. ലലാ

ടാസ്ഥികൾ ഭേദിക്കുംവണ്ണം കപോലബന്ധങ്ങൾ ത്രസിച്ചു. ഊരുജംഘകൾ സംയോജിക്കുമാറ് ആകുഞ്ചിതങ്ങളായി. വക്ഷസ്തടം കോദണ്ഡാകൃതിയിൽ വക്രിച്ചു. ഭുഖകണ്ഡങ്ങൾ പൃഷ്ഠഭാഗത്തോട്ട നമ്രങ്ങളായി. ആ സിദ്ധബലിഷ്ഠന്റെ മൂർദ്ധാവു ഹാ! തകരുന്നു. മുഷ്ടികൾ താഴുന്നു. പ്രതിബന്ധശിലാകൂടം തടാകത്തിൽ ആമജ്ജനംചെയ്തു ബുൽബുദനിരകളെ പൊങ്ങിക്കുന്നു. ഒരു വജ്രകണിക ആ സംജീവഹോതാവിന്റെ ജടാവലയമധ്യത്തിൽ ഉദിതമാകുന്നു. ഒരു മർമ്മരധ്വനി—സിംഹാരവം—മേഘാരവം—ബ്രഹ്മാണ്ഡഭേദനാരവം..........''

(രാമരാജബഹദൂർ)

മതി; ഈ ചരിത്രം ഇവിടെ അവസാനിപ്പിക്കാം. ഇംഗ്ലണ്ടിനു സ്കോട്ടും ഫ്രാൻസിനു് അലക്സാണ്ഡർഡ്യൂമായും, ബംഗാളത്തിനു ബങ്കിമചന്ദ്രചതോപാധ്യായനും, മഹാരാഷ്ട്രത്തിനു ഹരിനാരായണ ആപ്തേയും എങ്ങനെയോ അങ്ങനെയാണു് കേരളത്തിനു സി. വി. ദ്ദശ്ഗ്ഗശ നന്ദിനിക്കം കപാലകുണ്ഡലയ്ക്കും സമശീഷ്മാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാർത്താണ്ഡവർമ്മയും ധർമ്മരാജാവും രാമരാജബഹദൂരും. അദ്ദേഹത്തിനെ നമുക്കു തന്നു ദൈവം കൈരളിയെ അന്യാദൃശമായി അനുഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു.

കുന്നുകുഴിയിൽ കൊച്ചുതൊമ്മൻ അപ്പാത്തിക്കിരി (1026–1088)—ചരിത്രം:—തെക്കൻകോട്ടയത്തു പുതുപ്പള്ളി കുന്നുകുഴിയിൽ കൊച്ചുതൊമ്മൻ അപ്പാത്തിക്കിരിയാണു് ക്രിസ്ത്യാനികളുടെയിടയിൽ ആദ്യത്തെ നോവലെഴുത്തുകാരൻ. അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധനായ കെ. കെ. കുരുവിള ഇഞ്ചിനീയരുടെ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരനും, ഒ. എം. ചെറിയാന്റെ ശ്വശുരനുമായിരുന്നു. 1026–ാമാണ്ടു മീനമാസം തിരുവാതിരനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. സംസ്കൃതം പഠിച്ചിരുന്നു. 'പരിഷ്കാരപ്പാതി' എന്ന പേരിൽ ഒരു നോവൽ 1067–ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. 1088–ൽ മരിച്ചു.

പരിഷ്കാരപ്പാതി:—നസ്രാണികളുടെ ജീവിതരീതി, വിവാഹം മുതലായ വിഷയങ്ങളുടെ ഒരു ചിത്രണമാണു് പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥം. ഒരു ക്രിസ്തീയഭവനത്തിൽ ഔസേപ്പച്ചൻ എന്നൊരു യുവാവുണ്ടായിരുന്നു. അയാളെക്കൊണ്ടു് അനുരൂപയായ ഒരു സ്ത്രീയെ വിവാഹംചെയ്യിക്കുവാൻ ബന്ധുക്കൾ ദൂരെ ഒരു സ്ഥലത്തേയ്ക്കു പോവുകയും, അക്കാമ്മ എന്ന ഒരു യുവതിയെ കാണുകയും ചെയ്യുന്നു; അവർതമ്മിൽ വിവാഹം നടക്കുന്നു. പഴയ കല്യാണച്ചടങ്ങുകൾ പ്രപഞ്ചനംചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. അതിനുശേഷം ഔസേപ്പച്ചന്റെ വീട്ടിൽ ഭയങ്കരമായ നാത്തൂൻപോരുണ്ടാവുകയും അതിന്റെ ഫലമായി അക്കാമ്മ കഷ്ടപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. നാത്തൂന്മാർ ആ ഗൃഹം വിട്ടുപോയതിനുശേഷം ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ സ്വതന്ത്രരാകുന്നു. അക്കാമ്മ അനന്തരം പ്രസവത്തിനു പിതൃഗൃഹത്തിൽ പോകുന്നു. പ്രസവം കഴിഞ്ഞതിനുമേൽ ഔസേപ്പച്ചന്റെ സഹോദരി

തങ്കമ്മയുടെ വിവാഹം നിശ്ചയിക്കുന്നു. തങ്കമ്മ കുറേ പരിഷ്കാരം സിദ്ധിച്ച യുവതിയാണ്. ആ സ്ത്രീ ഒരു ബിരുദധാരിയിൽ അനുരക്തയായിത്തീരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ കാണുമ്പോഴം ആ സ്ത്രീക്കു മോഹാലസ്യം ഉണ്ടാകുകയും അതു് അപസ്മാരരോഗമാണെന്നു കരുതി വേണ്ടപ്പെട്ടവർ ചികിത്സിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒടുവിൽ കാര്യം മനസ്സിലായി തങ്കമ്മ ആശിച്ച യുവാവിനെക്കൊണ്ടുതന്നെ ആ സ്ത്രീയെ വിവാഹം ചെയ്യിക്കുന്നു. ആ വിവാഹവും വിസ്തരിച്ചു വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിന്നീട് ഔസേപ്പച്ചന്റെ വീട്ടിലെ മൂപ്പീന്നു മരിക്കുന്നു. ഇതുസംബന്ധമായ ചടങ്ങുകളുടെ വർണ്ണനവും നന്നായിട്ടുണ്ട്. 60-ൽച്ചില്വാനം കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുൻപു് ഉത്തരതിരുവിതാംകൂറിലെ നസ്രാണികളുടെ സാമൂഹ്യസ്ഥിതിയെന്തെന്നു പരിഷ്കാരപ്പാതി നമുക്കു കരതലാമലകംപോലെ കാണിച്ചുതരുന്നു. യഥാതഥപ്രസ്ഥാനത്തിൽ എഴുതിയ ഒരു നോവൽ എന്ന നിലയിലല്ലാതെ പ്രസ്തുതകൃതിക്കു മറെറാരു മെച്ചവും കാണുന്നില്ല. ഒരു ക്രിസ്തീയകഥയാകയാൽ അതിനു വിശേഷിച്ച് ഒരാകർഷണശക്തിയുണ്ടെന്നും പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കിഴക്കേപ്പാട്ടു രാമൻകുട്ടിമേനോൻ (1033-1069):—

ചന്തുമേനോന്റെ ഇന്ദുലേഖയുടെ നിർജ്ജീവമായ ഒരനുകരണം ഭാഷയിലുണ്ടായി. അതു ചെറുശ്ശേരി ചാത്തുനായരുടെ മീനാക്ഷി എന്ന നോവലാണ്. അദ്ദേഹം കോഴിക്കോട്ടു മിഷൻ ഹൈസ്ക്കൂളിൽ ഒരു അധ്യാപകനായിരുന്നു. സഹൃദയന്മാൎക്കു് ഉദ്വേഗജനകങ്ങളായ അത്തരത്തിലുള്ള കഥകളുടെ ആവിഷ്കാരത്തെ തടയണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി എഴുതിയ ഒരു ഹാസ്യരസപ്രധാനമായ നോവലാണ് പറങ്ങോടീപരിണയം. അതു് 1067-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു (ഇംഗ്ലീഷ്‌വൎഷം 1892-ൽ) പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. അതിന്റെ പ്രണേതാവായ രാമൻകുട്ടിമേനോൻ സബ്ജഡ്ജി കൃഷ്ണമേനോന്റെ അനന്തരവനായി പാട്ടത്തിൽ കൃഷ്ണമേനോന്റെയും ശ്രീദേവിയമ്മയുടേയും മകനായി 1033-ൽ ജനിച്ചു. പത്താം ക്ലാസ്സുവരെയേ പഠിച്ചിരുന്നുള്ളുവെന്നു വരികിലും ഇംഗ്ലീഷിൽ പ്രായോഗികമായ അറിവും സംസ്കൃതത്തിൽ സാമാന്യജ്ഞാനവും ഗദ്യരചനയിൽ പാടവവുമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു പരിഹാസത്തിലായിരുന്നു പാടവവും അഭിരുചിയും. 1069-ാമാണ്ടു് ഇടവമാസത്തിൽ മരിച്ചു. വിദ്യാവിനോദിനിമാസികയിൽ വേങ്ങയിൽ കുഞ്ഞിരാമൻനായനാർ ആഖ്യായിക എന്ന പേരിൽ ഒരു ഉപന്യാസം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. അതിൽ നോവലെഴുത്തുകാരൻ എഴുതേണ്ട അധ്യായങ്ങളുടെ പേരുകൾ ഫലിതരൂപത്തിൽ നിർദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. കുളത്തിൽപ്പോയതും നീക്കോലിയെക്കണ്ടതും—ഒന്നാമധ്യായം. ഒരത്ഭുതം—രണ്ടാമധ്യായം. നമ്പൂരിയുടെ വിഡ്ഢിത്തവും ചങ്ങനെ ചെണ്ടകൊട്ടിച്ചതും—മൂന്നു്. നാലാമത്തേതു് ഒരാണ്ടിയാട്ടം. എന്നിങ്ങനെ ഒൻപതധ്യായങ്ങൾക്കു ശീർഷകങ്ങൾ അദ്ദേഹം കൊടുത്തിട്ടുള്ളതുതന്നെയാണ് ആദ്യത്തെ ഒൻപതധ്യായ

ങ്ങാംകൂ രാമൻകുട്ടിമേനോനും സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ആ പുസ്തകത്തിനു മുഖവുര എഴുതിയതു നായനാർതന്നെയാണു്.

പറങ്ങോടീപരിണയം:—മേൽക്കുളങ്ങര മാരാത്തു ചങ്ങമാരാക്കു പറങ്ങോടൻ എന്നൊരു മരുമകനും, പറങ്ങോടി എന്നൊരു മകളുമുണ്ടു്. ചങ്ങമാരാക്കു് അമ്പലത്തിൽ ചെണ്ടകൊട്ടാണു് നിത്യവൃത്തി. കണ്ടപ്പൻ മാമന്റെ മകൻ താമരശ്ശേരിയിലെ പഞ്ചശ്ശമേനോനെക്കൊണ്ടു പറങ്ങോടിയെ സംബന്ധം ചെയ്യിക്കുവാൻ അമ്മാവൻ ശ്രമിക്കുന്നു. അങ്ങനെയാണു് കഥാരംഭം. സ്ത്രീകൾ ഇംഗ്ലീഷ് പഠിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെപ്പററി പത്താമദ്ധ്യായത്തിൽ സരസമായി ഉപപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥകാരന്റെ മുഖവുരയിൽനിന്നു് ഒരു ഭാഗം ചുവടേ ചേക്കുന്നതിൽനിന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിഹാസപ്രഗല്ഭത നിരീക്ഷിക്കാവുന്നതാണു്.

''മലയാളഭാഷയിൽ നോവൽപുസ്തകങ്ങൾ നിശ്ശേഷം ബ്ലാങ്കി ആകയാൽ ആവക പുസ്തകങ്ങൾ എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയാൽ വാല്മീകി ആദികവിയായതുപോലെ എനിക്കും 'ആദിമലയാളനോവൽകർത്താവു്' എന്നുള്ള പേരു സിദ്ധിക്കുമെന്നുള്ള മോഹത്തിന്മേൽ ഞാൻ വളരെക്കാലമായി യത്നം ചെയ്തുവന്നിരുന്നു. ഈ കാര്യം സാധിക്കാൻവേണ്ടി പല വഴികളിലും ഞാൻ ശ്രമിച്ചു. ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്നോവൽ അപ്പടി തർജ്ജമ ചെയ്തു 'സ്വന്തമായി ചമയ്ക്കപ്പെട്ടതു്' എന്നു പുസ്തകത്തിന്റെ പുറത്തെഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയാലോ എന്നു് ആലോചിച്ചു കുറേ തർജ്ജമ ചെയ്തുനോക്കി. ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ച പല വിദ്വാന്മാരും എന്റെ കഷ്ടകാലംകൊണ്ടു് ഇതു് ഒരുസമയം വായിച്ചുപോയി എങ്കിൽ നമ്മുടെ കള്ളി പുറത്താകുമെന്ന ഭയത്താൽ അതു വേണ്ടെന്നുവച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ്കാക്കു മലയാളമെന്നു കേട്ടാൽ തിക്തകംകഷായമാണെന്നു് എനിക്കു നല്ലവണ്ണമറിയാമെങ്കിലും ചെമ്പാണെന്നുതന്നെ കരുതിയാൽ മേലിൽ വ്യസനിക്കേണ്ടിവരുന്നതല്ലല്ലോ എന്നു കരുതിയാണു് അതു വേണ്ടെന്നു വച്ചതു്. രണ്ടാമത്തെ ആലോചന കുറഞ്ഞൊന്നു ഭേദപ്പെടുത്തി. ഇംഗ്ലീഷിൽ 'വേവർലിനോവൽ' മുതലായ പുസ്തകങ്ങൾ ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അതിലുള്ള കഥകൾ നല്ല രസമുള്ളവയാണെന്നു പരമബോധ്യമായിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു് അതിൽനിന്നു് എല്ലാംകൂടി കൂട്ടിപ്പിടിച്ചു് ആകെപ്പാടെ ഒരു പുതിയ കഥയാക്കിത്തീർത്താൽ കാര്യം പററിക്കാമെന്നു കരുതി അതിന്നുദ്യമിക്കുമ്പോഴാണു് കുന്ദലത പുറത്തുവന്നതു്. ഇനിമേൽ ആദികവി എന്ന പേരുകിട്ടാൻ കുറേ പ്രയാസമെന്നുവന്നതിനാൽ അതിയായ കുണ്ഠിതമുണ്ടായി എങ്കിലും ഞാൻ എഴുതുവാൻപോകുന്ന പുസ്തകത്തിലെ കഥാസാരസ്യം കുന്ദലതയിൽ കവിഞ്ഞുവന്നാൽ എന്റെ യോഗ്യതയ്ക്കു ഹാനി സംഭവിക്കയില്ലെന്നു സമാധാനിച്ചു. എങ്കിലും പുസ്തകം ആരംഭിക്കേണ്ട സമ്പ്രദായം ഒന്നൊന്നായി തീച്ചപ്പെടാത്തതിനാൽ പിന്നെയും കാലതാമസം വന്നു. എളുപ്പത്തിൽ പേരു സമ്പാദി

ണ്ടാനുള്ള വിദ്യയാണ് ഞാൻ ആദ്യം ആലോചിച്ചത്. അതു കുന്ദലത ക്കാരനും കൊണ്ടുപോയി. പിന്നെ സ്വന്തം സൃഷ്ടിക്കാണെങ്കിൽ അത്ര വേഗത്തിൽ ഒന്നും തോന്നുന്നതുമില്ല. ഇങ്ങനെ ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന കാലത്ത് ഇന്ദുലേഖയും മീനാക്ഷിയും വന്നു ലഹളകൂട്ടാൻ തുടങ്ങി. എവിടെ ച്ചെന്നാലും പഞ്ചുമേനോൻെറയും സൂരിനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെയും ലഹള തന്നെ. ഞാൻ വളരെക്കാലമായി മോഹിച്ചിരുന്ന സ്വത്ത് ഇക്കൂട്ടർ എല്ലാവരുംകൂടി കവൎന്നുകൊണ്ടുപോകുന്നതു വിചാരിച്ച് അതിയായി വ്യസനവും അസൂയയും എനിക്കുണ്ടായതിനെ എൻെറ ഗുണമേറിയ വായ യനക്കാർ മാപ്പുചെയ്യേണ്ടതിനു സവിനയം അപേക്ഷിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ദുഃഖപരവശനായി ഇരിക്കുന്ന കാലം ഒരു ദിവസം രാവിലെ ഒരു ഇന്ദു ലേഖാപുസ്തകം കയ്യിലെടുത്ത് ഓരോ മനോരാജ്യവും വിചാരിച്ചു കട ലാസ്സുകൾ ഓരോന്നായി വെറുതേ മറിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അതിൻെറ അവതാരിക ഒന്ന് അശ്രദ്ധനായി വായിച്ചുനോക്കി. അതിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു പുസ്തകം എഴുതേണ്ടതിനുത്സാഹിപ്പിച്ചതു് ആ ഗ്രന്ഥകൎത്താവിൻെറ ഭാര്യയാണെന്നും മററും കണ്ടപ്പോൾ കാര്യം പററി എന്നു നിശ്ചയിച്ച് എനിക്കു മനസ്സിൽ ബഹുസുഖം തോന്നി. ഉടനേ എൻെറ പ്രാണപ്രിയ യോടു വിവരമെല്ലാം പറഞ്ഞു് എന്നെ മേല്പറഞ്ഞ പ്രവൃത്തിക്കുത്സാഹി പ്പിക്കേണ്ടതിന് ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ ഭവിഷ്യത്തല്ലേ പറയേണ്ടതു്? ഞാൻ വലിയ കാര്യമായി പുസ്തകകൎത്താവിനു സിദ്ധിക്കു ന്ന ശ്രേയസ്സിനേയും പുസ്തകം വിററാൽ കിട്ടുന്ന ലാഭത്തേയും കുറിച്ചു വ ളരെ ഗൗരവഭാവത്തോടെ പറയാൻ തുടങ്ങിയതു കേട്ട് എൻെറ ഭാര്യ ഒന്നും മിണ്ടാതെ കുട്ടിയെ കളിപ്പിക്കാൻ പോയതുകൊണ്ടു ഞാൻ മൗഢ്യം ഭാവിക്കാതെ പിന്നാലെ ചെന്നു പിന്നെയും ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ തിരിഞ്ഞുനിന്നു 'നിങ്ങൾക്കു മററു തൊരം ഒന്നുമില്ലെങ്കിൽ നാലു നേന്ത്ര വാഴവച്ചു നനസ്ക്കരുതോ? എനിക്കു വേറെ പ്രവൃത്തിയുണ്ട്. കുട്ടിയെ കളിപ്പിച്ചിട്ടില്ല; അടിച്ചുതളിച്ചിട്ടില്ല; പയ്യിനെ കറന്നിട്ടില്ല.' എന്നു വേണ്ട, ഈമാതിരി അഞ്ഞൂറുകൂട്ടം ജോലികൾ പിറുപിറുക്കാൻ തുടങ്ങി. 'എന്നേ വിഷമമേ! പിന്നാലെ പോയതുതന്നെ അബദ്ധമായല്ലോ' എന്നു പറഞ്ഞു് അതിയായ ബുദ്ധിക്ഷയത്തോടേ ഞാൻ മടങ്ങിപ്പോന്നു.''

ഉദ്ധരിച്ച ഭാഗം കുറേ അധികം ദീൎഘമായിപ്പോയെങ്കിലും ഇതു് അന്നുവരെ മലബാറിൽ ആവിൎഭവിച്ച നോവലുകളുടെ വിനോദവിമ ൎശനമാകയാൽ അങ്ങനെ ചെയ്തതാണ്.

''നെടിയരിച്ചോറുണ്ടിട്ടും മത്തൻകൂട്ടാൻ കൂട്ടീട്ടും
എണ്ണ തേച്ചു കളിക്കാഞ്ഞിട്ടും പിത്തം വൎദ്ധിച്ചു ഭൂപതേ!''

എന്ന പ്രസിദ്ധശ്ലോകവും ഇതിൽ കാണ്മാനുണ്ട്.

പറങ്ങോടീപരിണയത്തിൻെറ ഒന്നാം പതിപ്പ് മൂന്നു മാസത്തി നകം വിററഴിഞ്ഞു. നോവലെഴുത്തുകാൎക്കു സ്വല്പം ഒരു ലജ്ജ അങ്കുരി പ്പിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ രാമൻകുട്ടിമേനോൻെറ പ്രയത്നം ഫലിച്ചു.

പോത്തേരി കുഞ്ഞമ്പു (1032–1095)—ചരിത്രം:— ഉത്തരകേരളത്തിൽ അധഃസ്ഥിതരുടെ ഉന്നമനത്തിനുവേണ്ടി കാര്യക്ഷമമായി പലതും പ്രവർത്തിച്ച ഒരു മനുഷ്യസ്നേഹിയാണ് പോത്തേരി കുഞ്ഞമ്പു. അദ്ദേഹം 1032–ാമാണ്ടു (ഇ. വ. 1857 ജൂൺ 6–ാംനു–) വ്യാഴാഴ്ചനാളിൽ ജനിച്ചു. കണ്ണൂരിൽ രണ്ടു നാഴിക അകലെയുള്ള പള്ളിക്കുന്നുദേശത്തിലാണ് പോത്തേരി എന്ന ഭവനം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. അച്ഛൻ പോത്തേരി കണക്കൻ നടത്തിവന്ന ഒരു എഴുത്തുപള്ളിയിലും, അതിനുമേൽ സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലും സാമാന്യപരിചയമുണ്ടായിരുന്ന ചെറുമണലിൽ കുഞ്ഞമ്പുട്ടിഗുരുക്കളുടെ കീഴിലും പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ചതിന്റെശേഷം കണ്ണൂർ ഗവമ്മേൻറ് ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂളിൽ ചേന്നു മെട്രിക്കുലേഷൻപരീക്ഷ ജയിച്ചു. ഉപരിപഠനത്തിനു കുടുംബത്തിലെ ദാരിദ്ര്യം അനുവദിക്കാത്തതിനാൽ ആദ്യം മലപ്പുറത്തു പോസ്റ്റുമാസ്റ്ററും, പിന്നീടു തളിപ്പറമ്പു മജിസ്ട്രേട്ടുകോടതിയിൽ ഒരു പകപ്പെഴുത്തു ഗുമസ്തനുമായി സ്വല്പകാലം പണിനോക്കി. സ്വാതന്ത്ര്യേച്ഛുവായ കഥാപുരുഷനു് അത്തരത്തിൽ ഒരു ജീവിതം നയിക്കുന്നതു് അനഭിലഷണീയമായിത്തോന്നിയതിനാൽ വക്കീൽപ്പരീക്ഷയിൽ ജയിച്ചു. തളിപ്പറമ്പിലും, പിന്നീടു കണ്ണൂരിലും അഭിഭാഷകനായി ഒരു വക്കീലെന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹം വളരെ ഉയന്നു. നിസ്തന്ദ്രമായ പ്രയത്നവും നിഷ്കളങ്കമായ സത്യസന്ധതയുമാണ് ആ ഉയച്ചയ്ക്കു കാരണം.

സമുദായസേവനം:—താൻ ജനിച്ച തീയസമുദായം അന്നു ജാതിസംബന്ധമായി പല അവശതകൾ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. തീയരെക്കാൾ അധഃസ്ഥിതരായ ചെറുമക്കളുടെ നരകജീവിതം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തെ അത്യന്തം വേദനിപ്പിച്ചു. അത്തരത്തിലുള്ള സമുദായങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അദ്ദേഹം ആത്മസമപ്പണംചെയ്യാൻ തീച്ച്പ്പെടുത്തി. മതപരിഷ്കാരത്തേയും സാധുജനോദ്ധാരണത്തേയും പററി നിശിതങ്ങളായ പല ഉപന്യാസങ്ങൾ കേരളപത്രിക, കേരളസഞ്ചാരി എന്നീ പത്രങ്ങളിലും ഭാഷാപോഷിണീമാസികയിലും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ചെറുമക്കൾക്കുവേണ്ടി സ്വന്തമായി ഒരു പ്രാഥമികവിദ്യാലയം സ്ഥാപിക്കുകയും, അതിൽ പഠിപ്പിക്കുവാൻ അധ്യാപകന്മാരെ കിട്ടായ്കയാൽ സ്വന്തം സഹോദരന്മാരിൽ ഒരാളെത്തന്നെ നിയോഗിക്കുകയും ചെയ്തു. 'എഡ്വേഡ്പ്രസ്സ്'' എന്ന പേരിൽ ഒരച്ചുക്കൂടവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ അപ്രധാനമല്ല. കുഞ്ഞമ്പുവിന്റെ പുസ്തകങ്ങളെല്ലാം വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ടും അന്ധവിശ്വാസോച്ചാടനംകൊണ്ടും ചെറുമക്കളെപ്പോലെയുള്ള സമുദായങ്ങളെ പുരോഗമിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയാണ്. പുലയക്കു 'പഞ്ചമർ' എന്ന പേർ ആദ്യമായി നല്കിയതു് അദ്ദേഹമാണെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. നിലവിലിരിക്കുന്ന ഹിന്ദുമതത്തെ അദ്ദേഹം കഠിനമായി വെറുത്തു. ക്രിസ്തുമതം സ്വീകരിച്ചാലല്ലാതെ തീയക്കു രക്ഷയില്ലെന്നു ദൃഢമായി വിശ്വ

സിച്ചു. പക്ഷേ, ആ രക്ഷയ്ക്കു് ഏതാനും ചില തീയർ ക്രിസ്ത്യാനികളായാൽ പോരെന്നു് അദ്ദേഹം കണ്ടു. തന്റെ ആഗ്രഹം അപ്രായോഗികമാകയാൽ ഹിന്ദുവായിത്തന്നെ ജീവിതം നയിക്കുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു. അദ്ദേഹം "നിങ്ങൾ എല്ലാവരും വരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ പോകയില്ല" എന്നാണു് സ്വസമുദായാംഗങ്ങളോടു പറഞ്ഞതു്. ഇംഗ്ലീഷ്‌വഷം 1892 ജനുവരി 1-ാംനു- അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാനകൃതിയായ 'സരസ്വതീവിജയം' എന്ന നോവൽ പ്രസിദ്ധീകൃതമായി. കുഞ്ഞമ്പു 1095-ൽ (ഇ. വ. 1919-ഡിസംബർ 24-ാംനു-) മരിച്ചു.

കൃതികൾ:—1 സരസ്വതീവിജയം, 2 തീയർ, 3 രാമകൃഷ്ണസംവാദം, 4 രാമായണസാരശോധന, 5 മൈത്രി, 6 ഭഗവൽഗീതോപദേശം ഈ പുസ്തകങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഷ ശക്തിമത്താണു്. ഹിന്ദുമതത്തെ അപലപിക്കുന്ന രാമായണസാരശോധന മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ഒരു വക്കീലിന്റെ നിലയാണു് അവലംബിച്ചിരിക്കുന്നതു്; ഒരു ജഡ്ജിയുടെയല്ല. രാമായണസാരശോധന 1893-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. സരസ്വതീവിജയത്തെപ്പററിമാത്രമേ ഇവിടെ എന്തെങ്കിലും പ്രസ്താവിക്കണമെന്നു് ഉദ്ദേശിക്കുന്നുള്ളു.

സരസ്വതീവിജയം:—തന്റെ പറമ്പിൽ അടകുടികിടക്കുന്ന ഒരു അധഃസ്ഥിതകുടുംബത്തിലെ അംഗമായ മരത്തൻ എന്ന പുലയക്കുട്ടി

"എള്ളിലുള്ളെണ്ണകണക്കേ ദേഹങ്ങടെ-
യുള്ളിലുള്ളീശ്വരൻതാനിരിപ്പൂ
ഉള്ളവണ്ണംതന്നെ കാട്ടിത്തരും ഗുരു
നിത്യം ഗുരുനാഥ കമ്പിടുന്നേൻ"

എന്നും മററും പാടത്തുനിന്നു പാടിയതു കനകശേഖരഇല്ലത്തു കുബേരൻനമ്പൂരി കേട്ടിട്ടു കോപാന്ധനാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാല്യക്കാരനായ രാമൻകുട്ടിനമ്പ്യാർ ഓടിപ്പോയി അവനെ ചവിട്ടുന്നു. തന്നിമിത്തം അവൻ മരിച്ചതായി ആ ദേശത്തു ശ്രുതി പൊങ്ങുന്നു. പോലീസുകാർ അറസ്റ്റുചെയ്യുമെന്നു ഭയപ്പെട്ടു നമ്പൂരി നാടുവിട്ടു പോകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൾ സുഭദ്ര എന്ന അന്തർജ്ജനത്തിനു ജാരസംസർഗ്ഗമുള്ളതായി ഒരു ഘോരമായ അപവാദം നമ്പൂരിയുടെ ശത്രുക്കൾ പരത്തുകയും, സ്മാർത്തന്മാർ ആ സാധ്വിയെ കൈകൊട്ടി പുറത്താക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അശരണയായ സുഭദ്രയെ കണ്ണൂരിലെ ഒരു പാതിരി രക്ഷിക്കുന്നു. സുഭദ്ര അവിടെവച്ചു് ഇംഗ്ലീഷ് പഠിക്കുകയും, കണ്ണൂരിൽ പാതിരിമാർ നടത്തുന്ന ഒരു പെൺപള്ളിക്കൂടത്തിൽ ഉപാധ്യായയായി നിയമിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. കാശിയിൽ ഒളിച്ചു താമസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന നമ്പൂരിയെ പോലീസുകാർ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു മേൽസൂചിപ്പിച്ച കററത്തിനു തലശ്ശേരി സെഷൻകോടതിയിൽ വിസ്തരിച്ചു.

അന്നു് അവിടെ ജഡ്ജിയായിരുന്നതു് ഏശുദാസൻ എന്നൊരു പുലക്രിസ്ത്യാനിയാണു്. അദ്ദേഹം നമ്മുടെ പഴയ മരത്തനല്ലാതെ മററാരുമല്ല. അദ്ദേഹം കോഴിക്കോട്ടുള്ള ഒരു പാതിരിയുടെ സഹായത്തോടുകൂടി ബി. എ. ജയിച്ച് പല ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ ഇരുന്നിട്ടു് ആ പദവിയിൽ എത്തി. തെളിവില്ലാത്തതിനാൽ ജഡ്ജി നമ്പൂരിയെ മോചിപ്പിക്കുന്നു. ഇതാണു് പ്രസ്തുതകൃതിയിലെ ഇതിവൃത്തസങ്ഗ്രഹം. വിദ്യാഭ്യാസംകൊണ്ടു് ഏതു് അധഃസ്ഥിതനും ഉച്ചസ്ഥന്റെ നിലയിലെത്താമെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നതിനാണു് സരസ്വതീവിജയം എന്ന പേർ ഗ്രന്ഥകാരൻ പുസ്തകത്തിനു നല്കിയിരിക്കുന്നതു്. നമ്പൂരിയെക്കൊണ്ടു് അദ്ദേഹം പദേ പദേ മനുസ്മൃതിയിൽനിന്നു പ്രമാണങ്ങൾ ഉദ്ധരിപ്പിക്കുന്നതും, താൻതന്നെ അധ്യാത്മരാമായണം, ഭാരതം, പഞ്ചതന്ത്രം എന്നീ കിളിപ്പാട്ടുകളിൽനിന്നും മററും ഈരടികൾ പകൎത്തുന്നതും പുസ്തകത്തിന്റെ മേന്മയ്ക്കു ഹാനികരമായിട്ടുണ്ടു്.

ഉദാഹരണം:—ഏതാനും ചില വാക്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ച് കുഞ്ഞമ്പുവിന്റെ ശൈലി പ്രദൎശിപ്പിക്കാം.

നമ്പൂരിയെ കാണാത്തതിനാൽ അന്തൎജ്ജനത്തിനുണ്ടായ യാതന:—
"സാധാരണയായി തന്റെ ഭൎത്താവിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്തു ചെന്നു നോക്കും; ഉടനേ പൊട്ടിക്കരയും; മടങ്ങിവരും. വല്ലവരും വാതിൽ മുറിയേ പോകുന്ന നിഴലാട്ടം കണ്ടാൽ അതു ഭൎത്താവാണോ എന്നു ശങ്കിച്ചു് എത്തിനോക്കും. ഉടനേ വീണുരുളും. പിന്നെ കുറേ നേരം ഒന്നും മിണ്ടാതെ ഇരിക്കും. അപ്പോൾ ഭൎത്താവു തന്നെ വിളിക്കുന്ന ഒച്ചയല്ലേ കേട്ടതു് എന്നു തോന്നും. ഉടനേ അതല്ല എന്നു മനസ്സിലായി നെടുവീൎപ്പിട്ടു കരയും. കരയരുതേ എന്നു വല്ലവരും പറയുമ്പോൾ പൊട്ടിക്കരയും. ഇങ്ങനെ ഏകദേശം രാത്രി മൂന്നു യാമവും കഴിഞ്ഞു."

ജീവത്സാഹിത്യം:—പ്രസ്തുതപുസ്തകത്തിനു് അവതാരിക എഴുതിയ മൂൎക്കോത്തു കുമാരൻ പറയുന്നതു രാമായണവും മഹാഭാരതവും ജീവത്സാഹിത്യപംക്തിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണെന്നും, കീഴ്ജാതികളും ദരിദ്രരും പാവങ്ങളും ആയവരെപ്പററി വിവരിക്കുന്ന കാവ്യങ്ങൾമാത്രമേ ജീവത്സാഹിത്യമാകയുള്ളു എന്നു ശഠിക്കുന്നതായാൽ അതിനുള്ള ഒരുത്തമദൃഷ്ടാന്തം ഇതാ—'സരസ്വതീവിജയം' എന്നു പറയുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ അഭിപ്രായം ആദരണീയമാണു്. സരസ്വതീവിജയത്തിനുമുൻപു് അത്തരത്തിൽ ഒരു ഇതിവൃത്തഘടനയ്ക്കായി ഭാഷാസാഹിത്യകാരന്മാരിൽ ആരും ഉദ്യമിച്ചിട്ടില്ല.

കൊച്ചി രാമവൎമ്മ(അപ്പൻ)തമ്പുരാൻ (1051–1117)

—ഉപക്രമം:—അപ്പൻതമ്പുരാൻ ഒരു മാസികാപ്രവൎത്തകൻ, കേരളചരിത്രഗവേഷകൻ, ഗ്രന്ഥവിമൎശകൻ, ആഖ്യായികാകാരൻ, ഉപന്യാസകൎത്താവു്, ഗദ്യകവി എന്നിങ്ങനെ പല നിലകളിൽ നിരതിശയമായ ഭക്തിയോടുകൂടി കൈരളിയെ ഉപാസിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ സാഹിത്യപദ്ധ

തികളിലെല്ലാം ഒന്നുപോലെ വിജയം നേടിയിട്ടുമുണ്ട്. സൗകര്യത്തിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചരിത്രം ഈ ഘട്ടത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നുവെന്നേയുള്ളു.

ജനനം:—അപ്പൻതമ്പുരാൻ 1051-ാമാണ്ട് തുലാമാസം 24-ാംനു- പൂരുരുട്ടാതിനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. സ്ഥാനസന്യാസംചെയ്ത കൊച്ചി രാമവർമ്മ വലിയതമ്പുരാന്റെ മൂത്ത സഹോദരി കൊച്ചിക്കാവുതമ്പുരാട്ടിയായിരുന്നു മാതാവ്. ആ സാധ്വി പാഴൂർ പടുതോറ്റം തുപ്പൻനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ സഹധർമ്മിണിയായി. അവരുടെ സന്താനങ്ങളായി ഒരു സ്ത്രീപ്രജയും, നാലു പുരുഷപ്രജകളും ജനിച്ചതിൽ നാലാമത്തെ പുരുഷസന്താനമാണ് അപ്പൻതമ്പുരാൻ. കൊച്ചിക്കാവുതമ്പുരാട്ടിക്കു സംഗീതത്തിലും സാഹിത്യത്തിലും പരിജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്നു. സംഗീതത്തിൽ ഒരു നല്ല ശിഷ്യപരമ്പരയുണ്ട്. അങ്ങനെ മാതാവിൽനിന്നു ലഭിച്ചതാണ് അപ്പൻതമ്പുരാന്റെ സംഗീതവാസന. ആ തമ്പുരാട്ടി 1053-ൽ തീപ്പെട്ടു. ചിററമ്മയായ അമ്മുത്തമ്പുരാട്ടിയാണ് പിന്നീടു കുമാരനെ വളത്തിയതു്.

വിദ്യാഭ്യാസം:—ചാഴൂർകോവിലകത്തുവച്ചു വാഴ്ചയൊഴിഞ്ഞ വലിയതമ്പുരാന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ ആശാൻതമ്പാൻ എന്നൊരു പണ്ഡിതൻ സിദ്ധരൂപവും മററും പഠിപ്പിച്ചു. ശേഷാചാര്യപാഠശാലയിൽ ഈച്ചരവാരിയർ കാവ്യങ്ങറം അഭ്യസിപ്പിച്ചു. കല്ലിങ്കൽ വലിയ രാമപ്പിഷാരടിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംസ്കൃതാധ്യാപകന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉറപ്പെടുന്നു. 1068-ൽ എറണാകുളം കാളേജിൽ അഞ്ചാം ഫാറത്തിൽ ചേന്നു. 1070-ൽ മെട്രിക്കുലേഷൻപരീക്ഷ ജയിച്ചു. മദിരാശി പ്രസിഡൻസി കാളേജിൽനിന്നു് എഫ്. എ. പാസ്സായി. ബി. എ.യ്ക്കു സംസ്കൃതം വിട്ടു മലയാളം ഉപഭാഷയാക്കി. അന്നാണ് ആ ഭാഷയുടെ മമ്മങ്ങളും മനോജ്ഞതയും ഗ്രഹിച്ചതു്. തനിക്കും ആ ഭാഷയുടെ ഉൽകഷ്ത്തിനുവേണ്ടി ജീവിതാപ്പണം ചെയ്യണമെന്നു് ഒരാഗ്രഹം തോന്നി അക്കാലംമുതൽ അതിലേക്കായി ശ്രമിച്ചു. 1074-ൽ ബി. എ.യ്ക്കു മലയാളത്തിനുമാത്രം ജയിച്ചു. അടുത്ത കൊല്ലത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷിലും ഉത്തീണ്ണനായി. ഐച്ഛികവിഷയത്തിൽ തോററുപോയി. ഇംഗ്ലീഷുവിദ്യാഭ്യാസം അവിടെ നിറുത്തി. പിൽക്കാലത്തു തൃശ്ശൂരിൽ താമസമാക്കിയതിനുമേൽ പി. എസ്. അനന്തനാരായണശാസ്ത്രിയോടു വ്യാകരണവും, ആററൂർ കൃഷ്ണപ്പിഷാരടിയോടു തക്കവും, വെയിലൂർ ശങ്കവാരിയരോട്ട് അഷ്ടാംഗഹൃദയവും പഠിക്കുകയുണ്ടായി. വേദാന്തം തന്നത്താൻ അഭ്യസിച്ചതാണ്. ആ മഹാരാജാവിന്റെ മറെറാരു സഹോദരിയുടെ പുത്രനായ കേരളവമ്മ അമ്മാമൻതമ്പുരാനെപ്പററി മേൽ പരാമശിക്കും. വേറേ ഒരു താവഴിയിൽപ്പെട്ട മങ്ക എന്ന അംബത്തമ്പുരാട്ടിയാണ് പണ്ഡിതസാവ്ഭൗമനും ഇന്നത്തെ കൊച്ചി മഹാരാജാവുമായ പരീക്ഷിത്തുതമ്പുരാന്റെ മാതാവ് (വാഴ്ചയൊഴിഞ്ഞ തമ്പുരാന്റെ ജാമാതാവ്). ഇങ്ങനെ ഒരേ

കാലത്തുതന്നെ കൊച്ചിരാജകുടുംബത്തിൽ ഭാഷാപോഷകന്മാരും സാഹിത്യബന്ധുക്കളുമായ മൂന്നു കുമാരന്മാർ ഉദയംചെയ്തു സംസ്കൃതത്തിൻെറയും മലയാളത്തിൻെറയും അഭ്യുന്നതിക്കു പലപ്രകാരത്തിൽ പ്രേരകരായി ഭവിച്ചു.

രസികരഞ്ജിനി:—1074-ൽത്തന്നെ ഭാഷയിൽ ഉത്തമമായ രീതിയിൽ ചിത്രങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു മാസിക പുറപ്പെടുവിക്കണമെന്നും അന്നു ശൈശവപ്രായത്തിൽ വളൎന്നുവന്ന മദിരാശിയിലെ ഇൻഡ്യൻ റെവ്യൂ (Indian Review) അതിനൊരു മാൎഗ്ഗദൎശകമാണെന്നും ആ പുണ്യശ്ലോകനു തോന്നി. മദിരാശിയിൽ പഠിക്കുമ്പോഠം മദ്രാസ് സ്റ്റാൻഡേഡ് പത്രത്തിലേക്കു ലേഖനങ്ങഠം എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു. തൻെറ മാസികസംബന്ധിച്ചുള്ള ആലോചനകഠം 1077 കുംഭം 14-ാംനു-യേ പൂൎത്തിയായുള്ളു. 1078 ചിങ്ങത്തിൽ രസികരഞ്ജിനി എന്ന അന്വൎത്ഥനാമത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തിൻെറ മാസിക ഉദയംചെയ്തു. ഒന്നാം ലക്കത്തിലെ പ്രസ്താവനയിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകാണുന്നു. "രസികരഞ്ജിനി പ്രവേശിപ്പാനുള്ള കാരണം ഉദ്ദേശപത്രത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു് അതിനെ വീണ്ടും എടുത്തുപറയുന്നില്ല. എങ്കിലും നാന്ദിപ്രസ്താവനകഠം ഇല്ലാത്ത നാടകം, തോടയത്തോടുകൂടാത്ത അരങ്ങേററം, ഉപസ്തരണശൂന്യമായ സദ്യ മുതലായവ ലോകമൎയ്യാദയ്ക്കു വിരോധമായിട്ടുള്ളവ ആകകൊണ്ടു പ്രകൃതമാസികയുടെ തിരനോട്ടത്തിങ്കൽ കുറച്ചു വല്ല വിദ്യയെടുക്കാഞ്ഞാലും അതു ഉചിതമായിരിക്കയില്ല. രസികരഞ്ജിനിയുടെ ജാതകം നോക്കിച്ചിട്ടില്ല; നോക്കിച്ചിട്ടു് ആവശ്യവും കാണുന്നില്ല. ദീനം വരുന്ന കാലത്തു വൈദ്യന്മാരെ ആശ്രയിക്കുമ്പോഠം വിമുഖത കാണിക്കാതിരുന്നാൽ കഷ്ടാരിഷ്ടങ്ങഠം ഒന്നും കൂടാതെ ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും നന്നായി ആയുസ്സോടും ഓജസ്സോടും വളൎന്നുവരുന്ന ഈ നൂതനസന്താനത്തെ എല്ലാവരും എടുത്തു ലാളിക്കുന്നതു കാണുവാൻ സംഗതി വരുമെന്നാണു് ഞങ്ങഠം പൂൎണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നതു്."

എറണാകുളത്തു വടക്കേ മാളികയിലായിരുന്നു അക്കാലത്തു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ താമസം. അവിടെ മാസികയുടെ പുരോഗതിക്കു നിത്യമെന്നപോലെ സുഹൃത്സമ്മേളനങ്ങളും നടത്തി. 1065-ൽ സി. പി. അച്യുതമേനോൻ തൃശ്ശൂരിൽ ആരംഭിച്ചു 12 കൊല്ലം പ്രചരിച്ച വിദ്യാവിനോദിനി അന്നു് അസ്തമിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു രസികരഞ്ജിനിമാത്രമേ അന്നു കേരളത്തിൽ ഗണനീയമായ ഒരു സാഹിത്യമാസികയായി ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളു. അതോടുകൂടി മഹാനുഭാവനായ കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാനെ പത്രാധിപരായി ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള ഭാഗ്യവും അപ്പൻതമ്പുരാനു സിദ്ധിച്ചു.

"പ്രസന്നപ്രൗഢസരസപ്രസംഗങ്ങഠം നിറഞ്ഞിനി
രസജ്ഞൎക്കു കൊടുക്കട്ടേ രസം രസികരഞ്ജിനി"

എന്ന മുദ്രാവാക്യംതന്നെ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ എഴുതിച്ചേർത്തതാണ്. ഇങ്ങനെ രണ്ടു മഹാരഥന്മാരുടെ സഹപ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഫലമാണ് ആ മാസിക. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാന്റെ സംസ്കൃതവും ആധുനികകൈരളിയും, അപ്പൻതമ്പുരാന്റെ പ്രാചീനകൈരളിയും ഇംഗ്ലീഷുംകൂടി സമ്മേളിച്ചപ്പോൾ ഉണ്ടായ ഫലം വിസ്മയാവഹമായിരുന്നു. ഒന്നാമത്തെ ലക്കത്തിൽ നെടുവീരിപ്പുസ്വരൂപത്തിങ്കൽനിന്നു കൊച്ചിരാജ്യത്തു് ഏററം ചെയ്തപ്രകാരം എന്ന ചരിത്രലേഖനവും, യുക്തിഭാഷ, നാഗാനന്ദംനാടകത്തിന്റെ തർജ്ജമ മുതലായ ഇതരലേഖനങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒരു മാസികയ്ക്കു വേണ്ട സകലഗുണങ്ങളും അതിൽ കളിയാടി. കവിത, ചെറുകഥ, ചരിത്രം, ശാസ്ത്രം തുടങ്ങി പല വിഷയങ്ങളിലും ലേഖനങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു് ഉള്ളടക്കത്തിനു് ആശാസ്യമായ വൈവിധ്യം ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഭാരവാഹികൾ ബദ്ധശ്രദ്ധരായിരുന്നു. കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ, കുണ്ടൂർ, ഒറവങ്കര, ഒട്ടുവു്, നടുവം, മഹൻ, വള്ളത്തോൾ മുതലായ കവികളും സി. എസ്. ഗോപാലപ്പണിക്കർ, കാരാട്ടു് അച്യുതമേനോൻ, അമ്പാടി നാരായണപ്പൊതുവാൾ, ബി. കെ. രാമൻമേനോൻ, മൂർക്കോത്തു കുമാരൻ തുടങ്ങിയ ഗദ്യകാരന്മാരുമായിരുന്നു ലേഖകന്മാർ എന്നു പറയുമ്പോൾത്തന്നെ ലേഖനങ്ങളുടെ ഗുണപൗഷ്കല്യം ഊഹ്യമാണല്ലോ. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ നല്ല ഭാഷാഗദ്യം എഴുതിപ്പിച്ചതു രസികരഞ്ജിനിയിൽക്കൂടിയായിരുന്നു. അപ്പൻതമ്പുരാന്റെ സാഹിത്യപരിചയം പ്രവൃദ്ധമായതും പ്രധാനമായി ആ വഴിക്കുതന്നെയാണു്. ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശം ആദ്യമായി വെളിയിൽ വന്നതു് ആ മാസികവഴിക്കുതന്നെയായിരുന്നു എന്നുള്ള വസ്തുത നമുക്കു് ഒരിക്കലും വിസ്മരിക്കാവുന്നതല്ല. 3000 ഉറുപ്പിക കെട്ടിവച്ചുകൊണ്ടാണു് അപ്പൻതമ്പുരാൻ രസികരഞ്ജിനി ആരംഭിച്ചതു്. നാലു കൊല്ലവും നാലു മാസവും അതു നടന്നപ്പോൾ ആ സംഖ്യ മുഴുവൻ നഷ്ടപ്പെട്ടു. കേരളത്തിനു മാസികകളെസ്സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഏതോ ഒരു ശാപം ഉള്ളതുപോലെ തോന്നിപ്പോകുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ അത്ര വളരെ അനുകൂലമായ പരിതഃസ്ഥിതിയിൽ ജനിച്ചു് അനുദിനം അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചുവന്ന ഒരു മാസിക അല്പായുസ്സിൽ അന്തരിക്കുവാൻ യാതൊരു ന്യായവുമില്ലല്ലോ. എന്നാൽ പറയാം. അതുപോലെ മഹനീയമായ ഒരു മാസിക നമ്മുടെ നാട്ടിൽ അതിനുമുൻപും പിൻപും ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

ദാമ്പത്യം:—രസികരഞ്ജിനിയുടെ അന്തർദ്ധാനത്തിനുശേഷം തമ്പുരാൻ എറണാകുളത്തുനിന്നു തൃശ്ശൂരിലേക്കു മാറി. അവിടെ ആദ്യം തോട്ടേക്കാട്ടുകുടുംബക്കാരുടെ വകയായ ഒരു ഗൃഹത്തിലാണു് താമസിച്ചതു്. പിന്നീടു് 1083_ാമാണ്ടിടയ്ക്കു് അയ്യന്തോളിൽ ഒരു സ്ഥലം വാങ്ങി കുമാരമന്ദിരം എന്ന പേരിൽ ഒരു കോവിലകം പണിയിച്ചു് അവിടെ പാർത്തുതുടങ്ങി. ഗുരുവായൂർക്കു സമീപം അമ്പാടി വടക്കേ മൂടവക്കാട്ടിൽ നാനിക്കുട്ടിയമ്മയെ പത്നിയായി സ്വീകരിച്ചു. ആ ദാമ്പത്യത്തിന്റെ ഫലമായി മൂന്നു പുത്രന്മാരും ഒരു പുത്രിയും ജനിച്ചു. അവരിൽ രണ്ടു

പുത്രന്മാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദ്ധക്യത്തിൽ അകാലമൃത്യുവിനാൽ ഗ്രസ്തരായി. ആ സംഭവം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തെ അത്യധികം വ്യഥപ്പെടുത്തി. അവശിഷ്ടനായ പുത്രൻ ഒരു നല്ല ഭാഷാഭിമാനിയും ഗവേഷകനുമായ വി. എം. കുട്ടികൃഷ്ണമേനോനാണു്.

മംഗളോദയം:—സ്വന്തമായി ഒരു അച്ചുകൂടം ഇല്ലാത്തതായിരുന്നു രസികരഞ്ജിനിയുടെ പരാജയത്തിനു പ്രധാനകാരണമെന്നു തമ്പുരാൻ ദൃഢമായി വിശ്വസിച്ചു. അതുകൊണ്ടു തൃശ്ശൂരിൽ താമസമുറപ്പിച്ചതിനുമേൽ മംഗളോദയം മാസിക നമ്പൂരിമാരെക്കൊണ്ടു 1084 വൃശ്ചികത്തിൽ ആരംഭിപ്പിക്കുവാൻ ഏർപ്പാടുചെയ്തു. ദേശമംഗലം അച്ചുകൂടത്തിലാണു് ആദ്യത്തെ ലക്കങ്ങൾ അച്ചടിപ്പിച്ചതു്. താമസിയാതെ മംഗളോദയം എന്ന പേരിൽ ഒരു കമ്പനി സ്ഥാപിക്കുകയും ലിപികളുടെ മനോജ്ഞതയ്ക്കു കീർത്തിപ്പെട്ട കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചുകൂടം അതിന്റെ ആവശ്യത്തിനായി വിലയ്ക്കു വാങ്ങിക്കുകയും ചെയ്തു. മംഗളോദയം എന്ന പേർ മാസികയ്ക്കു നല്കിയതും ഉടമസ്ഥതയും പത്രാധിപത്യവും അന്യക്കായിരുന്നുവെങ്കിലും അതിന്റെ യഥാർത്ഥസൂത്രധാരത്വം വഹിച്ചിരുന്നതും ആ കമ്പനിയുടെ മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടരായ തമ്പുരാൻതന്നെയായിരുന്നു. എറണാകുളത്തു വടക്കേ മാളികയിലെന്നപോലെ മംഗളോദയം അച്ചുക്കൂടത്തിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ ധാരാളം ചർച്ചായോഗങ്ങൾ നടന്നുവന്നിരുന്നു. ആദ്യകാലത്തു മംഗളോദയത്തിനു് ഓരോ കൊല്ലത്തിന്റെയും ആരംഭത്തിൽ പ്രസ്താവന എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നതും മററാരുമല്ല. മാസികയുടെ ഉദ്ദേശം രസികരഞ്ജിനിയുടേതിൽനിന്നു ഭിന്നമായിരുന്നു. ഒന്നാം ലക്കത്തിന്റെ പ്രസ്താവനയിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

''നമ്പൂരിമാരുടേയും മററു ജാതിക്കാരായ മലയാളികളുടേയും ആചാരങ്ങളേയും തന്മൂലമായ ധർമ്മത്തെയും പററിയും ഇവയെല്ലാം അറിയിക്കുന്ന പൂർവ്വചരിത്രത്തെപ്പററിയും അവരവരുടെ നിത്യവൃത്തിക്കുതകുന്ന ഗൃഹഭരണത്തെപ്പററിയും അവശ്യം അറിഞ്ഞേ കഴിയൂ എന്നുള്ള രാജനീതിനിയമത്തെപ്പററിയും പല സംശയങ്ങൾക്കും നിവൃത്തി വരുത്തുന്നതും വിനോദകരവുമായ തത്വവാദങ്ങളെപ്പററിയും മററും പല ഉപന്യാസങ്ങളെക്കൊണ്ടും, ഹിന്തുക്കളുടെ ജ്ഞാനനിക്ഷേപത്തിനു് ഇരിപ്പിടമായ സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ചില പ്രസംഗങ്ങളെക്കൊണ്ടും മലയാളികൾക്കു മങ്ഗളോദയത്തിനുതകത്തക്കവണ്ണം ഈ മങ്ഗളോദയം ഞങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.''

കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ മങ്ഗളോദയത്തിൽ ചില വിശിഷ്ടങ്ങളായ ഉപന്യാസങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. പ്രസിദ്ധന്മാരായ പി. എസ്സ്. അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി, ആററൂർ കൃഷ്ണപ്പിഷാരടി, കൈയ്യുള്ളി വാസുദേവൻമൂസ്സതു് മുതൽപേരുടെ പല നല്ല ലേഖനങ്ങൾ മങ്ഗളോദയം വഴിയ്ക്കു പ്രകാശിതങ്ങളായിട്ടുണ്ടു്. ലീലാതിലകത്തിന്റെ പ്രഥമ

ശില്പവും, കാമദഹനം തുടങ്ങിയ അനേകം ഉത്തമങ്ങളായ ഭാഷാചമ്പുക്കളും, പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതും അതിൽത്തന്നെയാണ്. ഈ യോഗങ്ങൾ എല്ലാം ഒത്തുകൂടിയിട്ടും ആ മാസികയും പത്തുപതിനാറു കൊല്ലത്തെ പ്രചാരത്തിനുമേൽ തിരോഭവിക്കുകയാണ് ചെയ്തതു്. മങ്ഗളോദയം സാഹിത്യസമിതി വികസിച്ചതാണ് കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം. ആ സമാജം 1091–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു മങ്ഗളോദയം അതിന്റെ ചുമതലയിൽ ഏറ്റെടുത്തു സജീവമായി പ്രവർത്തിച്ചു. അതും കുറേക്കാലത്തേക്കേ നടന്നുള്ളു. ആ സമാജത്തിന്റെ നായകനും തമ്പുരാൻതന്നെയായിരുന്നു.

മററു പത്രപ്രവർത്തനങ്ങൾ:—പിന്നീടു തമ്പുരാൻ തൃശ്ശൂർ സരസ്വതീവിലാസം അച്ചുക്കൂടത്തിൽനിന്നു പ്രാചീനഗ്രന്ഥമാല എന്ന പേരിൽ ഒരു മാസിക പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങി. ഒരു കൊല്ലത്തേക്കുമാത്രം നിലനിന്നിരുന്ന അതും ബാംബയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന കാവ്യമാല(സംസ്കൃതം)യുടെ രീതിയിൽ പ്രാചീനഭാഷാകാവ്യങ്ങളും പഴയ പാട്ടുകളുമാണ് പ്രകാശിപ്പിച്ചുവന്നതു്. 1106–ൽ ഇടപ്പള്ളിയിൽ വച്ചു് ആവിർഭവിച്ച സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ജനയിതാക്കളിൽ ഒരാൾ അദ്ദേഹമായിരുന്നു. അതിനെ ബാല്യത്തിൽ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നതിനു് ആ മഹാപുരുഷൻ വളരെ ക്ലേശിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാരവാഹിത്വത്തിൽ പരിഷത്തിന്റെ രണ്ടാമത്തെ വാർഷികസമ്മേളനം തൃശ്ശൂരിൽവച്ചു നടത്തപ്പെട്ടു. അത്ര ഭംഗിയായി ഒരു സമ്മേളനവും അതിന്റെ റിപ്പോർട്ടും ഒരിക്കലും പ്രസിദ്ധീകൃതമായിട്ടില്ല. പരിഷത്തിന്റെ പ്രധാനോദ്ദേശങ്ങൾ എന്തായിരിക്കണമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതു് ആ സമ്മേളനത്തിലാണ്. അവ ഭാഷാസംബന്ധമായ 1 ഗവേഷണം, 2 സംഭരണം, 3 നിർമ്മാണം, 4 പ്രസാധനം, 5 മുദ്രണം, 6 വിമർശനം, 7 പ്രവർത്തനം, 8 പ്രചാരണം എന്നിവയാണ്. ഈ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടിയെല്ലാം അദ്ദേഹം ഏകാകിയായി സഞ്ചരിക്കുകയും അനന്യസുലഭമായ വിജയം നേടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. 1107–ൽ പരിഷത്തു് ഒരു കമ്പനിയായി റജിസ്റ്റർ ചെയ്യിച്ചതും 1108–ൽ അതിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഒരു ത്രൈമാസികഗ്രന്ഥം പുറപ്പെടുവിച്ചതും ആ ആഫലോദയകർമ്മാവുതന്നെയാണ്. അനന്തരം അദ്ദേഹം താൻ സ്ഥാപിച്ച വിലങ്ങൻകുന്നിലെ രാമകൃഷ്ണാശ്രമത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ പ്രബുദ്ധകേരളം എന്നൊരു മാസിക പുറപ്പെടുവിച്ചു. 1112 ചിങ്ങംമുതൽ പുറപ്പെടുവിച്ചു കുറേക്കാലം നടത്തി. 'ആടിയ കാലും പാടിയ വായും വെറുതേയിരിക്കയില്ല' എന്നു പഴമക്കാർ പറയുന്നതു് എത്ര പരമാർത്ഥമാണ്. അതിനുമുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹം രാമകൃഷ്ണപരമഹംസന്റെ ഒരു അടിയുറച്ച ഭക്തനായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഭാഗവതപാരായണത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന ആസക്തിയും സാമാന്യമായിരുന്നില്ല.

ചില സിദ്ധികൾ:—ഏതു നല്ല കാര്യങ്ങളിലും ഏർപ്പെട്ടു് അവയിൽ നേതൃത്വം വഹിച്ചു ലോകസങ്ഗ്രഹംചെയ്യുക എന്നുള്ളതായിരുന്നു

അപ്പൻതമ്പുരാൻെറ ജീവിതവ്രതം. ആരുടെ ഹൃദയത്തേയും കവരുന്നതിനു പര്യാപ്തമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ സംഭാഷണശൈലി. ചില പ്രധാനസ്ഥാപനങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന പങ്കിനെപ്പററി മുൻപു പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. അഭിനയം, ചിത്രമെഴുത്തു്, ശില്പവിദ്യ, ഭവനനിമ്മാണം തുടങ്ങിയ സുകുമാരകലകളിൽ അദ്ദേഹം വിദഗ്ദ്ധനായിരുന്നു. പക്ഷേ, അവയിലൊന്നും സാഹിത്യസേവനത്തിനുവേണ്ടി സമപ്പിച്ചുപോയ അദ്ദേഹത്തിൻെറ മനസ്സിനു കേന്ദ്രീകരിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. സാളഗ്രാമം, ബാണലിങ്ഗം ഇവയുടെ ലക്ഷണങ്ങളെപ്പററി അദ്ദേഹത്തിൻെറ അഭിപ്രായമറിയുവാൻ ആളുകറം കോവിലകത്തെത്തിച്ചേരുക സാധാരണമായിരുന്നു. സങ്ഗീതത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ വാസനയ്ക്കു് അതിരുണ്ടായിരുന്നില്ല. മലയാളത്തിലെ അപ്രകാശിതങ്ങളായ പഴയ പാട്ടുകറം കണ്ടുപിടിച്ചു് അവയ്ക്കു മട്ടിട്ടു ഹൃദയംഗമമായി പാടുന്നതു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ നിത്യവ്യവസായങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. കേരളത്തിലെ ഒന്നാമത്തെ ഫിലിംകമ്പനി 1104-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു സ്ഥാപിച്ചു് ഇതിനു കേരളാ സിനിടോൺ എന്നു നാമകരണംചെയ്തു. ഭൂതരായർ ചലച്ചിത്രമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയായിരുന്നു ഇതു്. എന്നാൽ നവീനോപകരണങ്ങളുടെ അഭാവവും ധനസംബന്ധമായുള്ള ശക്തിഹീനതയും നിമിത്തം അതു വിജയത്തിൽ കലാശിച്ചില്ല. മങ്ഗളോദയത്തിൽനിന്നു് അധ്യാത്മരാമായണം തുടങ്ങിയ ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങറം മങ്ഗളോദയം ഗ്രന്ഥാവലി എന്ന പേരിൽ ആകഷകമായ രീതിയിൽ മുദ്രണംചെയ്യിച്ചതു് അദ്ദേഹമാണു്. കമ്പനിക്കു് ആ വിഷയത്തിൽ തമ്പുരാൻെറ ഉപദേശം സ്വീകരിക്കുകനിമിത്തം ലാഭമേ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളു. ആ പുതിയ മട്ടിലുള്ള പുസ്തകങ്ങളെപ്പററി അതിൻെറ ഭാരവാഹികറം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു നോക്കുക. "പുസ്തകങ്ങളുടെ വിലയും നന്മയും തമ്മിൽ അഭേദ്യമായ ബന്ധമുള്ളതുകൊണ്ടു വില അധികമാകാതെ നല്ല പുസ്തകങ്ങറം നിമ്മിക്കുവാൻ നന്നെ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടു്. എങ്കിലും മഹാജനങ്ങളുടെ സഹായത്താലെന്നുതന്നെ പറയട്ടേ ഈ സംരംഭത്തിൽ (മംഗളോദയം ഗ്രന്ഥാവലി) ഞങ്ങറക്കു് ഒട്ടുംതന്നെ മനസ്സു മടുക്കേണ്ടിവന്നിട്ടില്ല. ഒന്നാംതരം കടലാസ്സിൽ അവസരോചിതങ്ങളായ ചിത്രങ്ങറം ചേർത്തു് അക്ഷരപ്പിഴയില്ലാതെ വൃത്തിയായി അച്ചടിച്ച ഭംഗിയായി ബയൻഡുചെയ്തു് അന്തസ്സിൽ പുറത്തിറക്കിയിട്ടുള്ള എട്ടു പുസ്തകങ്ങളിൽ ചിലതിനു് ഒന്നും രണ്ടും പതിപ്പുകറം വിററുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു." തമ്പുരാൻ കൊച്ചി ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിററിയുടെ അധ്യക്ഷനായി കൗടലീയം അത്ഥശാസ്ത്രത്തിൻെറ ഭാഷാനുവാദം മുതലായ ചില നല്ല പുസ്തകങ്ങറം എഴുതിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടെന്നുള്ള വസ്തുതയും പ്രകൃതത്തിൽ സ്മരണീയമാണു്.

ചില വിശിഷ്ടഗുണങ്ങറം:—തമ്പുരാൻെറ വ്യക്തിമാഹാത്മ്യത്തിൻെറ അതിപ്രധാനമായ ഘടകം അദ്ദേഹത്തിൻെറ സൽഗുണമാണു്. അനാഡംബരവും അനഹങ്കാരവുമായ ജീവിതത്തിനു കീത്തിപ്പെട്ടതാണു്

കൊച്ചിരാജകുടുംബം. ശീലവിദ്യാധനനായല്ലാതെ ആ കുടുംബത്തിൽ ഒരു രാജകുമാരനെപ്പോലും കാണുകയില്ല. ആ കുമാരന്മാൎക്കുപോലും അപ്പൻതമ്പുരാൻ ഒരു ആദൎശപുരുഷനായിരുന്നു. ആഭിജാത്യപ്രൗഢി അദ്ദേഹത്തിൻെറ സമീപത്തിലെങ്ങും ചെന്നിട്ടില്ല. താനും പ്രജകളും വ്യത്യസ്തരീതിയിൽ ജീവിക്കേണ്ടവരല്ലെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു് അടിയുറച്ച ബോധമുണ്ടായിരുന്നു. നാട്ടുകാരുടെ നന്മയെ ഉദ്ദേശിച്ചു് അദ്ദേഹം ചെയ്തിട്ടുള്ള കൃത്യങ്ങളെല്ലാം "പൊതുജനങ്ങൾ തരുന്ന ആഹാരമല്ലേ ഞാൻ കഴിക്കുന്നതു്? അതു ദഹിക്കണമെങ്കിൽ ഇങ്ങനെ വല്ലതുമെങ്കിലും അവൎക്കുവേണ്ടി ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടേ?" എന്നുള്ള മനോഭാവത്താൽ പ്രേരിതമായിരുന്നു. 'കുലമഹിമ കുരുത്തക്കേടിനായിട്ടുമാത്രം' എന്നു താനുണ്ടാക്കിയ ഒരു പദ്യശകലം ആ സൂക്ഷ്മനിരീക്ഷകൻ കൂടെക്കൂടെ ചൊല്ലും. യുവാക്കന്മാരോടും ബാലന്മാരോടും സമ്മേളിച്ചു വിനോദിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന ഔത്സുക്യം അളവററതാണു്. തന്നാൽ കഴിവുള്ള ഏതു തരത്തിലുള്ള സാഹായ്യങ്ങൾകൊണ്ടും യുവസാഹിത്യകാരന്മാരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനു് അദ്ദേഹം സവ്ദാ ജാഗരൂകനായിരുന്നു. അധഃസ്ഥിതസമുദായങ്ങൾക്കു് അദ്ദേഹത്തെക്കാൾ വലിയ ഒരു സമുദ്ധാരകൻ അന്നു കൊച്ചിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃത്യനിഷ്ഠയേയും ഹൃദയശുദ്ധിയേയും ജനങ്ങൾ മുക്തകണ്ഠമായി പ്രശംസിച്ചു. പരിഷത്സമ്മേളനങ്ങളിലും മററും ഔപചാരികങ്ങളായ യോഗങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാൽ എല്ലാവൎക്കും പ്രവേശമുള്ള ഒരു വെടിവട്ടം ഉണ്ടായിരിക്കയും അവിടെ തമ്പുരാൻ തന്നെ മറന്നു വിനോദസംഭാഷണങ്ങളിൽ ഏൎപ്പെട്ടു് അവരെ വശീകരിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നു. ഒരു പ്രവക്താവു് എന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് അത്യുൽകൃഷ്ടമായ സ്ഥാനമാണുണ്ടായിരുന്നതു്. വിനീതമായ സ്വരത്തിൽ നാടോടിപ്പദങ്ങളെക്കൊണ്ടു കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ആ കൈരളീഭക്തനെക്കണ്ടു് ആനന്ദബാഷ്പം വാൎക്കാത്ത ശ്രോതാക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ പ്രഭാഷണം ഓരോന്നും അച്ഛസ്ഫടികസങ്കാശമായ ഗംഗാപ്രവാഹമായിരുന്നു.

ചരമഗതി:—വാൎദ്ധക്യത്തിൽ വലിയ സാമ്പത്തികക്ലേശം തമ്പുരാനു് അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നു. അവയ്ക്കെല്ലാം മകുടംവച്ചതു കോവിലകപ്പറമ്പിനു തൊട്ടുകിടന്നിരുന്ന തിരുവാണത്തുക്ഷേത്രത്തിൻെറ ജീൎണ്ണോദ്ധാരണമായിരുന്നു. 30000-ൽപ്പരം ഉറുപ്പിക അതിലേക്കായി സ്വന്തം മുതലിൽനിന്നു ചിലവാക്കി. സൎക്കാർ അതു മടക്കിത്തരുമെന്നു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും യാതൊന്നും കിട്ടിയില്ല. 1111-ാമാണ്ടു തുലാമാസം 20-ാംനു- അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂൎത്തി ആഘോഷപൂൎവ്വം നടക്കുകയും പൊതുജനങ്ങൾ കുസുമാഞ്ജലി എന്നൊരു സ്മാരകഗ്രന്ഥം അദ്ദേഹത്തിനു സമൎപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതു കഴിഞ്ഞു തമ്പുരാൻെറ ശരീരം ക്ഷീണിച്ചു് ഓജസ്സു കുറഞ്ഞുവന്നു. പ്രമേഹമായിരുന്നു രോഗം. ഒരിക്കൽ സകലചികിത്സകളും നിറുത്തിവച്ചിട്ടു ബാംഗ്ളൂർ രാമകൃഷ്ണാശ്രമത്തിൽ പോയി താമസിക്കുകയും തെല്ലൊരാശ്വാസം

കിട്ടിയപ്പോൾ തുഷ്ടരേക്ക തിരിയെപ്പോരികയും ചെയ്തു. പിന്നീടു രോഗം ക്രമേണ മൂർച്ഛിച്ചു. 1117-ാമാണ്ടു തുലാമാസം മൂന്നാം തീയതി ആ പ്രാതഃസ്മരണീയനായ മഹാപുരുഷൻ വിഷ്ണുസായുജ്യം പ്രാപിച്ചു.

കൃതികൾ:—അപ്പൻതമ്പുരാൻെറ പ്രധാനകൃതികളുടെ പേരുകളാണു് താഴെക്കുറിക്കുന്നതു്. 1 ഭാസ്കരമേനോൻ, 2 ഭൂതരായർ, 3 പ്രസ്ഥാനപഞ്ചകം, 4 കാലവിപര്യയം, 5 ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളും അവയുടെ ദശാപരിണാമങ്ങളും, 6—10 മങ്ഗളമാല അഞ്ചു ഭാഗങ്ങൾ, 11 സംഘക്കളി, 12 മൂന്നാട്ടുവീരൻ. ഇവ കൂടാതെ വിദ്യാൎത്ഥികളെ ഉദ്ദേശിച്ചു് 13 കൊച്ചിരാജ്യചരിതങ്ങൾ ഒന്നാം ഭാഗം എന്നൊരു ചെറിയ പുസ്തകവും രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഭാസ്കരമേനോൻ ഒരു അപസൎപ്പകഥയാണു്. ആദ്യം അതിൽ കുറേ ഭാഗം ഒരു ദുൎമ്മരണം എന്ന തലക്കെട്ടിൽ രസികരഞ്ജിനിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. പിന്നീടു് ആ ശീൎഷകം അമങ്ഗളമാണെന്നു ഗ്രന്ഥകാരനു തോന്നുകയാലാണു് പ്രസ്തുതകഥയിലെ ഒരു പ്രധാനപാത്രമായ ഭാസ്കരമേനോൻെറ പേരു് ആ സ്ഥാനത്തു് പ്രവേശിപ്പിച്ചതു്. ഭൂതരായരാണു് തമ്പുരാൻെറ കൃതികളിൽ മുഖ്യം. അതു് ഒരു കെട്ടുപഴങ്കഥയാണെന്നേ അദ്ദേഹം അവകാശപ്പെടുന്നുള്ളു. ''മൂവായിരത്തറാണ്ടിനുമുമ്പു മുടിഞ്ഞരുളിയ വീരമാൎത്താണ്ഡപ്പെരുമാ'' ളിൻെറ കാലത്തു നടന്നതായി സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കഥയ്ക്കു വിശദമായ ഒരു ചരിത്രപശ്ചാത്തലം ഉണ്ടാകുവാൻ നിൎവ്വാഹമില്ലല്ലോ. എങ്കിലും അതിനെ ഒരു ചരിത്രാഖ്യായികയായി ഗണിക്കുന്നതിൽ അനൗചിത്യമില്ല. ഈ ആഖ്യായികയിൽ പ്രഭുശക്തി നായികയും, രാജബലം നായകനുമാണെന്നു ചില വിമൎശകന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതു സങ്ഗതംതന്നെ. വീരമാൎത്താണ്ഡപ്പെരുമാൾ, പള്ളിബാണർ, ഭൂതരായർ എന്നിവരെ പരിത്യജിച്ചു നായിക ഗംഗാധരതിരുകോവില്പാടിനെ മാലയിടുന്നു. പ്രാചീനകേരളത്തിലെ പല ആചാരങ്ങളേയും വിനോദങ്ങളേയും പററി ഒരു സമകാലികൻെറ സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിയോടുകൂടി ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇതിൽ ചിത്രണംചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ഭാഷയിൽ സംക്രമിച്ചിട്ടുള്ള വിദേശീയസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ അഞ്ചുതരത്തിലാണെന്നു തീൎച്ചപ്പെടുത്തി, അവ ഓരോന്നിനും ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ ഗ്രന്ഥകാരൻ തന്നെ എഴുതിച്ചേൎത്തിട്ടുള്ള ഒരു പുസ്തകമാണു് പ്രസ്ഥാനപഞ്ചകം. അവ 1 പ്രഹസനപ്രമേയം (Problem play), 2 പ്രകടനപ്രസംഗം (Elocution), 3 ആധ്യാനകം (Meditation), 4 ഭക്തിഭാവന (Devotional), 5 കഥനാത്മകം (Narration) എന്നിവയാണു്. ഗ്രന്ഥകാരൻ ഒരു കവിയുമായിരുന്നുവെന്നു് ഈ പുസ്തകത്തിൽ ചേൎത്തിട്ടുള്ള ചില ലഘുകൃതികളിൽനിന്നു കാണാം. കാലവിപര്യയം ഒരു പ്രഹസനപ്രമേയമാണു്. 'ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളും അവയുടെ ദശാപരിണാമങ്ങളും' ദ്രാവിഡവൃത്തങ്ങളുടെ ആഗമത്തേയും വളൎച്ചയേയും ശാസ്ത്രദൃഷ്ട്യാ പരിശോധിക്കുന്ന ഒരു ഗവേഷണഗ്രന്ഥമാണു്. ആ ദശാപരിണാമങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനു തമ്പുരാൻ വളരെ ക്ലേശിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹ

ത്തിൻെറ സംഗീതജ്ഞാനവും ആ ഗവേഷണത്തിന് ഒട്ടു വളരെ ഉപയോഗപ്രദമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. "ഛന്ദോവൃത്തങ്ങളുടെ അസ്തിവാരം ഗണങ്ങളും, ഗണങ്ങളുടെ അവയവങ്ങൾ ഗുരുലഘുക്കളും, ഗുരുലഘുക്കളുടെ നിയാമകം മാത്രയും ആകുന്നതുപോലെ, താളവട്ടങ്ങളുടെ അസ്തിവാരം താളഗതിയും, അതായതു ദശപ്രാണങ്ങളിൽ അടങ്ങിയ ജാതിയും, ജാതിയുടെ നിയാമകം മാത്രയുമാണ്''' എന്ന് അദ്ദേഹം പറയുന്നു. മംഗളമാല അഞ്ചു ഭാഗങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചില വിശിഷ്ടോപന്യാസങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണ്. വിവിധവിഷയങ്ങൾ അവയിൽ അടങ്ങീട്ടുണ്ട്. ഒന്നാം ഭാഗം ചരിത്രത്തേയും, രണ്ടാം ഭാഗം സാഹിത്യത്തേയും മൂന്നാം ഭാഗം ജീവചരിത്രത്തേയും, നാലാം ഭാഗം ശാസ്ത്രത്തേയും, പ്രായേണ പരാമർശിക്കുന്നു. അഞ്ചാം ഭാഗം വിവിധവിഷയവ്യാമിശ്രമാണ്. നാലും അഞ്ചും ഭാഗങ്ങൾക്കു കൂടുതൽ ആസ്വാദ്യതയുണ്ട്. സാങ്കേതികശബ്ദനിർമ്മാണത്തിൽ തമ്പുരാനുണ്ടായിരുന്ന ഔത്സുക്യവും വൈദഗ്ദ്ധ്യവും അഞ്ചാം ഭാഗത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള അനുബന്ധത്തിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാം. സംഘക്കളി, യാത്രക്കളിയുടെ ഉത്ഭവത്തേയും ചരിത്രത്തേയും പററിയുള്ള മററാരു ഗവേഷണഗ്രന്ഥമാണ്. "പ്രാചീനഗ്രന്ഥമാലയിൽ ചൊല്ലിയാട്ടം കഴിച്ചു; ചാത്തുപ്പണിക്കർ സ്മാരകഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉടുത്തുകെട്ടി മുടിവെച്ചു; പരിഷൽത്രൈമാസികത്തിൽ തിര പുറപ്പെട്ടു. ഇങ്ങനെ ഒരു വിജാതീയസമ്പ്രദായത്തിലാണ് ഈ സംഘക്കളി അരങ്ങേറീട്ടുള്ളതു''' എന്നു ഗ്രന്ഥകാരൻ ഈ പുസ്തകരചനയെക്കുറിച്ചു പറയുന്നു. എം. ആർ. കെ. സി.യുടെ വെള്ളവക്കത്തൊരൻ അഥവാ സർദാർ ഷേക് ആസാദ് ഖാൻ എന്ന ചരിത്രാഖ്യായികയിലെ ഇതിവൃത്തത്തെ ഉപജീവിച്ച് എഴുതീട്ടുള്ളതാണ് പത്തു രംഗങ്ങൾ അടങ്ങിയ മുന്നാട്ടുവീരൻ എന്ന ഗദ്യനാടകം. ഈ ഉൽകൃഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങളെപ്പററി കൂടുതൽ വിമർശനത്തിനു സ്ഥലസൗകര്യമില്ല. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾമാത്രം ഉദ്ധരിക്കാം. തമ്പുരാൻെറ ഒട്ടു വിലത്തെ സാഹിത്യപരിശ്രമം സർവ്വംകഷമായ രൂപത്തിൽ ഒരു കേരളചരിത്രം നിർമ്മിക്കുന്നതിനു വേണ്ട സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണമായിരുന്നു. ആ പുസ്തകം എഴുതിത്തുടങ്ങുന്നതിനുമുൻപു് അദ്ദേഹം ചരമം പ്രാപിച്ചുപോയി. തമ്പുരാനു കവിതയും സ്വാധീനമായിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രസ്ഥാനപഞ്ചകത്തിലെ ആധ്യാനകഭാഗത്തിൽനിന്നു രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളാണ് ചുവടേ ചേർക്കുന്നതു്.

"കൃമി കിടി കരിയെന്നെന്തൊക്കയോ പൂർവജന്മ-
ക്രമമടിയനടങ്ങീ, വാങ്ങി മർത്ത്യൻെറ ജന്മം;
ക്രമനികൃതി കൊടുപ്പാനാവതല്ലെന്തിനാണീ
ഭ്രമമടിയനു വേണ്ടേ വേണ്ട ജന്മാവകാശം."

"ഭാവം പകന്നു പുരികങ്ങളൊടിഞ്ഞു രോഷം
പാവുന്നതിന്നുഴവുചാലുകളിട്ടിടുന്നു;

ദാവാനലപ്രഭ മുഖത്തു തെളിഞ്ഞിതെന്താ—
ണാവോ മനസ്സിലെരിയുന്ന വികാരഘോഷം.''

ഗദ്യശൈലി:—തമ്പുരാന്റെ ഗദ്യശൈലി അപ്രതിമപ്രഭാവമാണു്. ഉചിതങ്ങളായ പദങ്ങൾ ഉചിതങ്ങളായ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഉപവിഷ്ടങ്ങളാകുമ്പോൾ മനോഹരമായ വാക്യം ഉത്ഭവിക്കുന്നു; അത്തരത്തിലുള്ള വാക്യങ്ങളെ അവയുടെ അളവും തൂക്കവും ശരിക്കു നോക്കി ഒരുക്കിയിണക്കിച്ചേർത്തു ഖണ്ഡികകളാക്കി ആ ഖണ്ഡികകളെക്കൊണ്ടു ഗ്രഥിക്കുന്ന ഹാരമാണു് ഗദ്യകാവ്യം. നമ്മുടെ കഥാനായകന്റെ ഗദ്യരീതിക്കു ചില പ്രത്യേകതകളുണ്ടു്. ചെറിയ ചെറിയ വാക്യങ്ങൾ കൊണ്ടാണു് അദ്ദേഹം വലിയ വലിയ ആശയങ്ങൾ—സാഹിത്യവിഷയമാകട്ടെ, ശാസ്ത്രവിഷയമാകട്ടെ—പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതു്. അവയ്ക്കു സർവാങ്ഗീണമായ പ്രസാദവും മാധുര്യവുമുണ്ടു്; ആവശ്യമുള്ളപ്പോൾ ഓജസ്സുമുണ്ടു്, ഫലിതവുമുണ്ടു്. ഇഷ്ടാർത്ഥവ്യവച്ഛിന്നമെന്നു തികച്ചും വർണ്ണിക്കാവുന്നതുതന്നെയാണു് അദ്ദേഹം പ്രയോഗിക്കുന്ന ലളിതകോമളകാന്തമായ പദാവലി. സങ്ഗീതാത്മകത അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്യങ്ങളിൽ ആമൂലാഗ്രം കളിയാടുന്നു. ആ ശൈലി മററുള്ളവക്കു് അനുപസപ്പ്ണീയമാണെന്നു് അനുകരിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ അറിയാറാകും. അതാണു് ആ രസസിദ്ധൻ കൈരളിക്കു നല്കീട്ടുള്ള പരമാനുഗ്രഹം.

ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ:—''തല്ലു തുടങ്ങി. ആദ്യം വടക്കേച്ചേരിയിൽ ഉള്ളവർ കളരിയിൽ ഇറങ്ങി ആർത്തുവിളിച്ചു ചോടുവെച്ചു കളിച്ചുകയറി. അതുപോലെതന്നെ തെക്കേച്ചേരിക്കാരും ഇറങ്ങി കളിച്ചു പോരിനു വിളിച്ചു പിൻവാങ്ങി. അതിനുശേഷം അവിടെ അവിടെ കൂട്ടംകൂട്ടമായി കുറേ ആലോചന നടന്നതിന്റെ ഫലമായിട്ടു് ഇരുചേരിയിൽനിന്നും ഓരോ 'ചാതിക്കാരൻ' കയറു കവച്ചു കളത്തിൽ ചാടി അരങ്ങത്തേക്കു തിരിഞ്ഞു നീട്ടിവലിച്ചു തൊഴുതു. ഉടനേ തന്നെ രണ്ടു ചെറുമല്ലന്മാരും ചാടിക്കടന്നു മെയ്യുറപ്പിച്ചു് അരങ്ങു തൊഴുതു വന്ദിച്ചു നിലംതൊട്ടു തലയിൽവെച്ചു പോക്കിളി തുടങ്ങി. ഓടിച്ചാടി നടന്നു നാലു ചാൽ കളിച്ചു രണ്ടുപേരും അടുത്തുകൂടി കൈകോർത്തുപിടിച്ചു പിരിഞ്ഞുനിന്നു. ചുററും മുഴങ്ങിയിരുന്ന കളകളശബ്ദം തത്സമയത്തു കുറഞ്ഞൊന്നു ശമിച്ചു. എന്നാൽ കാണികളുടെ ഔത്സുക്യംകൊണ്ടുണ്ടായ ഈ ശാന്തഭാവം വളരെനേരത്തേക്കു നിന്നില്ല. ഇടത്തേ കൈയ്യും മൂക്കിനുനേരേ വിറപ്പിച്ചുകൊണ്ടും വലത്തുകൈ തുടമേൽ അടിച്ചു വീശിക്കൊണ്ടും നിന്നിരുന്ന ബാലവീരന്മാർ അടവും തടവും വിട്ടുപിടിയും വലിയും പൊത്തിപ്പിടിയും തുടങ്ങി.''

(ഭൂതരായർ)

''കേരളകുടുംബത്തിൽ പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന കാരണവന്മാർ പണിപ്പെട്ടു നേടിവച്ചിരുന്ന നാണ്യങ്ങളും നാണ്യങ്ങളും എന്തുമാത്രം നഷ്ടകോടിയിൽപ്പെട്ടുപോയെന്നും എത്ര വളരെ നാശോന്മുഖങ്ങളായിത്തീ

ന്നിരിക്കുന്നുവെന്നും ബാക്കി കയ്യിലിരിപ്പ് എന്തുണ്ടെന്നും പര്യാലോചിക്കുവാനുള്ള ക്ഷമയും സൗകര്യവും നമുക്കുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്തെന്നില്ലാത്ത അഭിമാനവും അപമാനവും ഒരേ സമയത്തു നമുക്കു തോന്നാതിരിക്കയില്ല; അഭിമാനം നമ്മുടെ പൂർവ്വമഹിമയിൽ; അപമാനം നമ്മുടെ ആലസ്യംകൊണ്ടും ഔദാസീന്യംകൊണ്ടും അനാദരംകൊണ്ടും നാം എത്തിച്ചേർന്നിട്ടുള്ള അവസ്ഥയിൽ. കേരളചരിത്രത്തിന്റെ കേന്ദ്രം ഇതുവരെ ആരും കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കേരളസമുദായാംഗങ്ങളുടെ സംഖ്യയും സമുദായക്കെട്ടിന്റെ സമ്പ്രദായവും അതിന്റെ പ്രത്യേകതയും ഇന്നും ഗവേഷണഗർത്തത്തിൽക്കിടന്നു കളിക്കുന്നു. അന്യാദൃശമായ കേരളസംസ്കാരത്തിന്റെ വൈശിഷ്ട്യവും വൈപുല്യവും ആലോചനയ്ക്കുതന്നെ വിഷയീഭവിച്ചിട്ടില്ല. കേരളത്തിലെ വിനോദങ്ങളെല്ലാം മാഞ്ഞുതുടങ്ങി; മന്ദഹാസം മങ്ങിത്തുടങ്ങി; മലനാട്ടിൽ കളിച്ചിരുന്ന ശൗര്യവീര്യപരാക്രമങ്ങളുടെ വിധമെല്ലാം പകന്നു, കേരളത്തിന്റെ കരളടഞ്ഞു. ഉദിച്ചുയർന്നു ലോകോത്തരമഹിമയോടുകൂടി പ്രകാശിച്ചിരുന്ന കേരളകലകൾ അസ്തോന്മുഖങ്ങളായി. കേരളത്തിന്റെ കണ്ണുകളും അടഞ്ഞു.'' (സംഘക്കളി)

''ലക്ഷ്യം ഒന്നു്, വീക്ഷണകോണങ്ങൾ അനേകം; പ്രാപ്യസ്ഥാനം ഒന്നു്, അതിലേക്കുള്ള വഴികൾ വളരെ; ലക്ഷ്യം കുറിക്കുവാനുള്ള കണ്ണുകൾക്കു കാഴ്ചയില്ല, മാർഗ്ഗങ്ങളാണെങ്കിൽ തമോമയം; മഹാജനങ്ങൾ സഞ്ചരിച്ചിട്ടുള്ള പന്ഥാക്കളാകട്ടേ ദുർജ്ഞേയങ്ങളും വിഭിന്നങ്ങളും; സുഖമെന്തു്, ദുഃഖമെന്തു്, ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളേവ, കർമ്മാകർമ്മങ്ങളേവ എന്നു വിവേചിച്ചറിഞ്ഞു ജീവിതം നയിക്കുവാൻ പ്രയാസം; മായയുടെ വലയിൽപ്പെടാതെ ഒരു പാദം മേൽപ്പോട്ടുവയ്ക്കുവാൻ സാമാന്യന്മാർക്കു സാധിക്കുകയില്ല. ശരീരം രോഗഗ്രസ്തം; മനസ്സു ചഞ്ചലം; ബുദ്ധി സങ്കുചിതം; 'യത്തദഗ്രേ വിഷമിവ പരിണാമേമൃതോപമം' എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു വെറുതേയല്ല; സത്തായ ഒന്നിനെ പലതായിട്ടും പല പ്രകാരത്തിലും കാണുന്നതിൽ അത്ഭുതപ്പെടുവാനില്ല; ഈ സുഖവും ആ ക്ലേശവും അനുഭവിച്ചവർക്കേ അറിഞ്ഞുകൂടൂ; അനുഭവസ്ഥന്മാർക്കുമാത്രമേ അറിഞ്ഞുകൂടൂ. ഈ ഒരു വിഷയത്തിലാണു് രമണമഹർഷിയുടെ ജീവിതഗതിക്കുള്ള ഒരു പ്രത്യേകത.''

ഉപസംഹാരം:—നാല്പതു കൊല്ലക്കാലം അപ്പൻതമ്പുരാൻ ഭാഷാഭഗവതിയെ ഫലാപേക്ഷകൂടാതെ, ഇടതടവില്ലാതെ, തന്റെ സുരഭിലങ്ങളായ കാവ്യകുസുമങ്ങൾകൊണ്ടു നിത്യാർച്ചന ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിപാദനരീതിക്കു് ഏതോ ഒരു അപൂർവ്വചൈതന്യം, സംഗീയസൗന്ദര്യം, ജ്യോതിർഗ്ഗോളദീപ്തി, അങ്ങോളമിങ്ങോളം കളിയാടുന്നുണ്ടെന്നു മേലുദ്ധരിച്ച ഉദാഹരണങ്ങളിൽനിന്നു കാണാവുന്നതാണല്ലോ. അതിന്റെ അന്യാദൃശതയ്ക്കു സാക്ഷി സഹൃദയന്റെ അന്തഃകരണംതന്നെയാണു്. അതു് ഇദമിത്ഥമെന്നു പരിച്ഛേദിക്കാവുന്നതല്ല. വായിക്കുക; വീണ്ടും വീണ്ടും വായിക്കുക; വായിച്ചു ചിന്തിച്ചു രസിക്കുക; രസിച്ചു

രസിച്ച നിവൃതി നേടുക. അത്രമാത്രമേ അതിനെപ്പററി പറയുവാൻ നിവൃത്തിയുള്ളു.

മൂത്തിരിങ്ങോട്ടു ഭവത്രാതൻനമ്പൂരിപ്പാട്ട് (1077–1119)—ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—ഭവത്രാതൻനമ്പൂരിപ്പാട്ട് തെക്കൻവള്ളുവനാട്ടിലെ ഒരു പ്രഭുകുടുംബമായ മൂത്തിരിങ്ങോട്ടുമനയ്ക്കൽ 1077–ാമാണ്ടു കുംഭമാസം 1–ാംനു- ജനിച്ചു. ആ കുടുംബം പണ്ടേതന്നെ വൈദുഷ്യത്തിനു കീർത്തിപ്പെട്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ മുത്തച്ഛൻ വേദാന്തം, വ്യാകരണം, തക്കം എന്നീ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പണ്ഡിതനായിരുന്നു. അച്ഛൻ സുബ്രഹ്മണ്യൻനമ്പൂരിപ്പാടും ഒരു വൈയാകരണൻ എന്ന നിലയിൽ പേർ പുലത്തിവന്നു. അദ്ദേഹം 1116–ൽ മരിച്ചു. ഭവത്രാതൻനമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ അമ്മയുടെ ഗൃഹം ധനാഢ്യമായ ഒളപ്പമണ്ണ മനയ്ക്കലായിരുന്നു. കഥാപുരുഷൻെറ വലിയമ്മാവൻെറ ഒരനുജനായ ഈശ്വരൻനമ്പൂരിപ്പാടാണ് സാഹിതിയുടെ (മാസിക) പ്രസാധകനായിരുന്നതു്. സ്വകുടുംബത്തിലെ ഓതിക്കോൻെറ നാടായ പാഞ്ഞാളിൽ താമസിച്ചു സാമവേദം അഭ്യസിയ്ക്കുകയും അതിൽ നൈപുണ്യം നേടുകയും ചെയ്തു. അതിൽപ്പിന്നീട് അച്ഛൻെറയും അപ്ഫൻെറയും അടുക്കൽ തക്കം പഠിച്ചു. ആദ്യം എടക്കുന്നി നമ്പൂരിവിദ്യാലയത്തിലും പിന്നീട് ഒരു ഗാർഹികാധ്യാപകനെ ഏർപ്പെടുത്തി അദ്ദേഹത്തിൻെറ കീഴിലും കുറേ ഇംഗ്ലീഷും വശമാക്കി. 1117–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു സ്വല്പം വേദാന്തവും പഠിച്ചു.

ജീവിതലക്ഷ്യം:—പത്തൊൻപതാമത്തെ വയസ്സിൽ മന്ദ്രേടത്തു മനയ്ക്കൽനിന്നു വേളികഴിച്ചു. നമ്പൂരിയോഗക്ഷേമസഭയുടെ പ്രവത്തനം നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ യൗവനാരംഭത്തിൽ സജീവമായി നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. കുറൂർ ഉണ്ണിനമ്പൂരിപ്പാടും, ഒളപ്പമണ്ണ നമ്പൂരിപ്പാടുമായിരുന്നു ആ സഭയുടെ നേതാക്കന്മാർ. അവരുമായുള്ള സമ്പക്കംനിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിനു സമുദായസേവനത്തിൽ ആസക്തിയും സാഹിത്യത്തിൽ അഭിനിവേശവുമുണ്ടായി. യോഗക്ഷേമം, ഉണ്ണിനമ്പൂരി, സാഹിതി എന്നീ മാസികകളിൽ ലേഖനങ്ങൾ എഴുതി സ്വതസ്സിദ്ധമായ സാഹിത്യവാസനയെ പോഷിപ്പിച്ചു. നമ്പൂരിയുവജനസംഘത്തിൻെറ ഒരു ജനയിതാവായി അദ്ദേഹത്തെ ഗണിക്കണം. മുടങ്ങിക്കിടന്ന മംഗളോദയം മാസികയെ 1107 ചിങ്ങത്തിൽ പുനരുദ്ധരിപ്പിച്ച് അതിൻെറ നായകനായി. അതു സ്വല്പകാലത്തേക്കേ പ്രചരിച്ചുള്ളു. സ്വസമുദായത്തെ അന്ധവിശ്വാസത്തിൽനിന്നും അനാചാരങ്ങളിൽനിന്നും വിമുക്തമാക്കി സ്ത്രീജനങ്ങൾക്കു പുറത്തിറങ്ങി നടക്കുവാനും കാലോചിതമായി വിദ്യാഭ്യാസം നേടുവാനും അദ്ദേഹം തീവ്രമായി യത്നിച്ചു. ഇതൊന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജീവിതത്തിലെ പരമലക്ഷ്യം. സോദ്ദേശമായിരുന്നു ആ സമുദായബാന്ധവിൻെറ സാഹിത്യവ്യാപാരം. 1119–ാമാണ്ടു ധനുമാസം 22. [illegible]രിച്ചു.

കൃതികൾ:—1 അപ്ഫന്റെ മകൾ, 2 പൂങ്കല, 3 ആത്മാപ്പണം, 4 മറുപുറം എന്നീ നാലു കൃതികൾ മൂത്തിരിങ്ങോട്ട രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അപ്ഫന്റെ മകൾ പന്ത്രണ്ടദ്ധ്യായത്തിലുള്ള ഒരു നോവലാണ്. അടുത്ത രണ്ടു കൃതികളിൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ തന്റെ ചില ചെറുകഥകൾ സമാഹരിച്ചിരിക്കുന്നു. മറുപുറത്തിൽ മറവി, നിരാശത, മടി, മനോരാജ്യം എന്നീ നാലുപന്യാസങ്ങൾ അടങ്ങീട്ടുണ്ട്. ആദ്യത്തെ മൂന്നു കൃതികളും നമ്പൂരിസമുദായത്തിന്റെ സർവ്വതോമുഖമായ പരിഷ്കാരത്തിനു പൊതുവേയും, അതിലെ സ്ത്രീകളുടെ അസ്വാതന്ത്ര്യനിവാരണത്തിനു പ്രത്യേകിച്ചും പ്രയോജകീഭവിക്കുന്നു. കഥാഘടനയിലും പാത്രസൃഷ്ടിയിലും സംഭാഷണചാതുര്യത്തിലും ഗ്രന്ഥകാരൻ വിജയം പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറുപുറം അദ്ദേഹത്തെ ഒരുൽകൃഷ്ടചിന്തകനായി പ്രദശിപ്പിക്കുന്നു.

ഗദ്യശൈലി:—നമ്പൂരിമാരുടെ ഗദ്യത്തിനു സാധാരണമായി ത്തന്നെ ഒരഴകും അടക്കും ആഭിജാത്യവുമുണ്ട്. അവരുടെ ഭാഷയിൽ അന്യത്ര അവിജ്ഞാതങ്ങളായ പല സാമുദായികശബ്ദങ്ങളും സംക്രമിച്ച് ആ ശൈലിക്കു മാററുകൂട്ടുന്നു. ഈ ഗുണവിശേഷങ്ങൾ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ കൃതികളിൽ സവിശേഷം കളിയാടുന്നുണ്ട്. കേവലഗദ്യമല്ല, ഗദ്യകവിതയാണ് അദ്ദേഹം എഴുതുന്നത്. അനുപ്രാസഭ്രമംമാത്രമില്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ രാമണീയകം ഇതിലും അധികം പ്രകാശിക്കുമായിരുന്നു. രണ്ടുദാഹരണങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

സരോജത്തിന്റെ ചമയൽ:—"ആ തളത്തിൽ അതാ, ഒരു സർവ്വാംഗസുന്ദരി ഒരു നിലക്കണ്ണാടിയുടെ മുമ്പിൽ ഒരു കസേരയിൽ ഇരിക്കുന്നു. അവൾ അഴിച്ചിട്ട ചികുരഭാരം ചീകിമിനുക്കി ഒതുക്കികെട്ടുവാനുള്ള ശ്രമമാണ്. അടുത്തുള്ള സുവർണ്ണചഷകത്തിൽനിന്നു സുഗന്ധം വീശുന്ന അല്പം കുന്തളതൈലമെടുത്ത് ഒന്നു പെരുമാറി ആദ്യം വലതുഭാഗത്ത് ഒന്നു വകഞ്ഞുനോക്കി. തൃപ്തിവരായ്കയാൽ സീമന്തരേഖ നടുവിലേക്കു മാററി; ആയില്ല. ഒടുവിൽ ഇടത്തുവശത്തുടേ വകഞ്ഞിട്ടു. വളരെ ആകഷ്കമായവിധം ഒതുക്കിക്കെട്ടി ഒരു പനിനീർപ്പൂവെടുത്ത് അല്പനേരം ഭംഗി നോക്കി മുടിക്കെട്ടിൽ ചൂടി. സുവാസിതമായ ഒരു പട്ടുകൈലേസുകൊണ്ടു മുഖമൊന്നു തുടച്ചു. ഒരു സുവർണ്ണശലാകയെടുത്തു വിശാലമായ നെററിത്തടത്തിൽ ഒരു ചാന്തുപൊട്ടു തൊട്ടു. ചന്തം ബോധിച്ചില്ല. തുടച്ചു. സനിഷ്കഷ്ഷം രണ്ടാമതും തൊട്ടു. നല്ല പന്തിയായില്ല. അല്പം മുഷിഞ്ഞ ഭാവത്തിൽ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും രണ്ടു ചാൽ നടന്നു. പിന്നെയുമിരുന്ന് ഒരിക്കൽക്കൂടി പരീക്ഷിച്ചു നോക്കി: പററി. അവൾ സംതൃപ്തിയോടെ മന്ദസ്മിതം തൂകി ആരെയും ഒന്നു മയക്കാമെന്ന് അഭിമാനംപൂണ്ടു. അമിതദപ്പം ഉൾക്കൊണ്ടു. ആനന്ദംകൊണ്ടു മതിമറന്നു." (അപ്ഫന്റെ മകൾ)

മറവി:—"പാൽമഴ പൊഴിക്കുന്ന പനിമതി പാതിരാവിന്റെ മറവിയാണ്. കതിർചിതറുന്ന കൊള്ളിമീൻ കൂരിരുളിന്റെ മറവിയാണ്.

പൂമരങ്ങളുടെ പൂന്തണൽ പകലിന്റെ മറവിയാണ്. പച്ചപിടിച്ച പുൽത്തകിടി പട്ടവേനലിന്റെ മറവിയാണ്—മുഴുക്കെ കരി തേയ്ക്കുവാൻ പാതിരാവും, തുത്ത് കരിമ്പടം വിരിക്കുവാൻ കൂരിരുളും, എമ്പാടും വെള്ളവലിക്കുവാൻ പകലും, എങ്ങും ഉണക്കിക്കരിക്കുവാൻ പട്ടവേനലും തീരെ മറന്നുപോയി; മറവിയുടെ ചിത്രകലാനൈപുണ്യം—ഹാ! അതു മനുഷ്യന്റെ ജീവിതഫലകത്തിൽ ആകാരരമ്യങ്ങളും അകൃത്രിമരമണീയങ്ങളുമായ സുസ്ഥരൂപങ്ങൾ വരച്ചുവയ്ക്കുന്നു. മറവിയുടെ തയ്യൽപ്പണിവിരുത്—അതു മനുഷ്യന്റെ ജീവിതപ്പൂമ്പട്ടിന്റെ വക്കത്തു തങ്കപ്പൂക്കൾ തുന്നിപ്പിടിപ്പിക്കുന്നു. മറവിയുടെ മനോഹരമായ മന്ദഹാസം—അതു മനുഷ്യന്റെ ജീവിതമാർഗ്ഗത്തിൽ വെള്ളവിരിക്കുന്നു.'' (മറുപുറം)

പി. കെ. കൊച്ചീപ്പൻതരകൻ (1036_1115)—

ചരിത്രം:—കൊച്ചീപ്പൻതരകൻ മാവേലിക്കര പോളച്ചിറക്കുടുംബത്തിൽ 1036_ാമാണ്ടു ജനിച്ചു. ആ കുടുംബം അന്നു ദാരിദ്ര്യബാധിതമായിരുന്നതിനാൽ പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസംമാത്രമേ തരകനു ലഭിക്കുന്നതിനു യോഗമുണ്ടായുള്ളു. പതിനഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ രജിസ്ട്രേഷൻ പരീക്ഷ ജയിച്ച് ആ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിൽ ഒരു ഗുമസ്തനായി. കുറേക്കാലം വക്കീൽഗുമസ്തനായും പണിനോക്കീട്ടുണ്ട്. സാഹിത്യത്തിൽ കുറേ വാസനയുണ്ടായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തെ മാതുലനായ കണ്ടത്തിൽ വറുഗീസുമാപ്പിള കോട്ടയത്തേയ്ക്കു കൂടെക്കൊണ്ടുപോകയും മലയാളമനോരമയുടെ പ്രാരംഭകാലംമുതൽ സഹപ്രവർത്തകനാക്കുകയും ചെയ്തു. അവിടെ കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണിയുടേയും മററും സാഹചര്യത്തിൽ തന്റെ സാഹിത്യപരിചയം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. വറുഗീസുമാപ്പിളയുടെ മരണാനന്തരം ഭാഷാപോഷിണീമാസികയുടെ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഭാരം ഏറെറടുത്തു പതിനഞ്ചു കൊല്ലക്കാലം അതിനെ ഉത്തമമായ രീതിയിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചു ഗദ്യരചനയ്ക്കു നൈപുണ്യം നേടി. മനോരമയുടെ സൂപ്രണ്ടായിരുന്ന കാലത്ത് അതിൽ ഒരു ചതുരംഗപംക്തി ഉൽഘാടനംചെയ്തു. കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ അധ്യക്ഷതയിലും തന്റെ കാര്യദർശിത്വത്തിലും ഒരു ചതുരംഗസമിതി സ്ഥാപിച്ച് അതിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കൊല്ലന്തോറും ഒരു മത്സരപരീക്ഷ നടത്തി വിജയികൾക്കു സമ്മാനം നല്കുകയുംചെയ്തു. കോട്ടയം മുനിസിപ്പാലിററിയിലെ ഒരു അംഗമായും, ശ്രീമൂലം പ്രജാസഭാസാമാജികനായും, കേരളക്രൈസ്തവസേവകസമിതിയുടെ കാര്യദർശിയായും, ജനസേവനംചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കാർഷികവ്യവസായത്തിൽ അത്യന്തം വിദഗ്ധനായിരുന്ന അദ്ദേഹം ബ്രിട്ടീഷ്മലബാർ മുതലായ പ്രദേശങ്ങളിൽ തോട്ടങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു ധാരാളമായി ധനം സമ്പാദിച്ചു. 1115_ാമാണ്ട് ഇടവമാസം 8_ാംനു- മരിച്ചു.

കൃതികൾ:—തരകന്റെ പ്രധാനകൃതികൾ, 1 മറിയാമ്മ നാടകവും, 2 ബാലികാസദനം നോവലുമാണ്. അവ കൂടാതെ 3 മധ്യ

വഞ്ജനം നാടകം, 4 കുതൂഹലകഥാമാല എന്നീ രണ്ടു ഗദ്യപുസ്തകങ്ങളും 5 ചൂതപ്രബോധനം എന്നൊരു പദ്യഗ്രന്ഥവുംകൂടി അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വറുഗീസുമാപ്പിളയുടെ യജ്ഞായക്കുട്ടിയുടെ രീതിപിടിച്ചെഴുതിയ ഒരു കല്പിതകഥയാണു് മറിയാമ്മ നാടകം. അതിൽ കഥാംശം പോരെന്നു ചിലർ ഗ്രന്ഥകാരനെ അറിയിക്കുകയാൽ അതിദീർഘവും സംഭവബഹുലവുമായ ബാലികാസദനം നോവൽ രണ്ടു ഭാഗങ്ങളിൽ നിർമ്മിച്ചു. പാത്രസൃഷ്ടിയിലാണു് അദ്ദേഹം സമർത്ഥനായിക്കാണുന്നതു്. മറിയാമ്മ നാടകത്തിലെ തൊമ്മച്ചനേയും, ബാലികാസദനത്തിലെ ഭക്തൻകുഞ്ഞിനേയും അനുവാചകന്മാർക്കു് ഒരിക്കലും വിസ്മരിക്കാവുന്നതല്ല. ഭാഷ കഴിയുന്നതും ലളിതമാക്കുവാൻ യത്നിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അതു് അത്ര വളരെ ആകർഷകമാണെന്നു പറയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. എങ്കിലും നിർദ്ദോഷംതന്നെ. താഴെക്കാണുന്ന വാക്യപംക്തി ഉദ്ധരിക്കുന്നതു ബാലികാസദനത്തിൽനിന്നാണു്.

"ഹോ കഷ്ടം! മനോഹരവും ദുർല്ലഭവുമായ ഒരു സൗഗന്ധികപുഷ്പത്തെ കണ്ടാലുടനെ കശക്കി നശിപ്പിച്ചുകളയുന്നതു് ആരാണു്? അമൂല്യമായ ഒരു രത്നം തല്ലിപ്പൊട്ടിച്ചു് ഊതിപ്പറപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതും ആരു്? ഒരു ഭ്രാന്തനാണെന്നല്ലാതെ ആരും പറയുകയില്ല. മനുഷ്യർ പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ഈവിധം ഭ്രാന്തന്മാരാകാറുണ്ടു്. മദ്യപാനം, അതിക്രോധം, നൈരാശ്യം മുതലായ ദുർഗ്ഗുണങ്ങൾക്കു പെട്ടെന്നു് ഒരുത്തനെ ഭ്രാന്തനാക്കാൻ കഴിയും. ഇങ്ങനെ ഭ്രാന്തുപിടിച്ചവനായിരിക്കുമോ പ്രൗഢയും സർവാംഗസുന്ദരിയുമായ ആ അബലാമണിയെ ഇപ്രകാരം മരണാവസ്ഥയിലാക്കിയിട്ടിരിക്കുന്നതു്."

കെ. നാരായണക്കുരുക്കൾ (1036–1123) ജനനം:— കേരളത്തിലെ ഒന്നാമത്തെ രാഷ്ട്രീയനോവലിന്റെയും മററു് അനേകം ബൃഹൽകഥകളുടേയും പ്രണേതാവായ കെ. നാരായണക്കുരുക്കൾ 1036–ാമാണ്ടു മീനമാസം 8–ാംനു- തിരുവനന്തപുരത്തു പാല്കുളങ്ങരെ ഉദയനൂർമഠത്തിൽ ജനിച്ചു. പിതാവു പാല്കുളങ്ങരെ ദേവീക്ഷേത്രത്തിൽ മേൽശാന്തിയും ദേവ്യുപാസകനുമായ വെങ്കടാചലം പോററിയും, മാതാവു പാല്കുളങ്ങരെ ഉദയനൂർമഠത്തിലെ ഭാരതിയമ്മയുമായിരുന്നു. മകന്റെ ശൈശവത്തിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹം ഭാര്യാഗൃഹംവിട്ടു വിദേശങ്ങളിൽ ദീർഘകാലപര്യടനത്തിനായി പുറപ്പെട്ടു. ഒടുവിൽ തിരിയെ ഉദയനൂർതന്നെ വന്നുചേരുകയും അവിടെവച്ചു ചരമഗതിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു. മാതാവു് 84 വയസ്സുവരെ ജീവിച്ചിരുന്നു. കഥാപുരുഷന്റെ രണ്ടു് അമ്മാവന്മാരാണു് കുടുംബത്തേക്കു വേണ്ട സ്വത്തു സമ്പാദിച്ചുകൊടുത്തതു്.

വിദ്യാഭ്യാസവും സർക്കാരുദ്യോഗവും:— ഗ്രന്ഥകാരൻ 1041മുതൽ 1048വരെ സമീപമുള്ള ഒരു മലയാംപള്ളിക്കൂടത്തിലും, 1051വരെ ചാല സെൻട്രൽ വർണ്ണാക്കുലർ സ്കൂളിലും, 1061വരെ സ്ഥലം ഇംഗ്ലീ

ഷ്ഹൈസ്കൂളിലും കാളേജിലും പഠിച്ചു ബി. എ. പരീക്ഷ ജയിച്ചു. 1061-ൽ താൻ പഠിച്ച ഹൈസ്കൂളിൽ ഒരധ്യാപകനായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. ആ വൃത്തിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് പാറപ്പുറം എന്ന രാഷ്ട്രീയനോവൽ രചിച്ചതു്. 1068മുതൽ സ്കൂൾ അസിസ്റ്റൻറ് ഇൻസ്പെക്ടരായി തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്നു മാറി നെയ്യാററിൻകരയിലും അവിടെനിന്നു നെടുമങ്ങാട്, ചിറയിൻകീഴ് എന്നീ താലൂക്കുകളിലും ജോലി നോക്കി. തദനന്തരം പറവൂർ, വൈക്കം എന്നീ ഇംഗ്ലീഷ്ഹൈസ്കൂളുകളിൽ ഹെഡ്മാസ്റ്ററായി. അതിനിടയ്ക്കാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഉദയഭാനു എന്ന മറെറാരു രാഷ്ട്രീയനോവലിൻെറ ഒന്നാം ഭാഗം 1079-ൽ പ്രസിദ്ധീകൃതമായതു്. ഗവമ്മേണ്ടിൻെറ അപ്രീതിക്ക് അദ്ദേഹം തന്നിമിത്തം പാത്രീഭവിച്ചു. ഉദയഭാനുവിൻെറ ഒന്നാം ഭാഗം 1081-ലും രണ്ടാം ഭാഗം 1083-ലും രാമകൃഷ്ണപിള്ളതന്നെ അച്ചടിപ്പിച്ചു. മൂവാററുപുഴ, തൊടുപുഴ, മീനച്ചൽ എന്നീ താലൂക്കുകളിൽ വീണ്ടും അസിസ്റ്റൻറ് ഇൻസ്പെക്ടരായിത്തന്നെ പണി നോക്കേണ്ടിവന്നു. 1081-ൽ സവ്വീസിൽനിന്നു പിരിഞ്ഞുപോകുവാൻ ഇടയായി. അതിനുമുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യേച്ഛയെ ആ സംഭവം ഒന്നുകൂടി ഉത്തേജിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചിന്തകൾ അന്തർമ്മുഖങ്ങളായി. ജ്യോതിഷം ഫലഭാഗത്തിലും, മന്ത്രശാസ്ത്രത്തിലും അതിനുമുമ്പുതന്നെ പ്രാവീണ്യം സമ്പാദിച്ചിരുന്നു. പക്ഷേ രാഷ്ട്രീയോന്നമനവും അതോടുകൂടിത്തന്നെ അദ്ദേഹം തൻെറ ഒരു പ്രധാനലക്ഷ്യമാക്കി പ്രവത്തിച്ചു. ഒടുവിൽ കുടുംബസ്വത്തുക്കൾ രണ്ടു ശാഖകളിലുമുള്ള അനന്തരഗാമികൾക്കു വീതിച്ചുകൊടുത്തു തപോനിഷ്ഠനായി കുറേക്കാലം ജീവിതം നയിച്ചു. ആദ്യം തയ്ക്കാട്ടിനു സമീപമുള്ള തെക്കേ മഠത്തിൽ കാത്യായനിയമ്മയെ പരിഗ്രഹിച്ചു. ആ സാധ്വിയുടെ മരണാനന്തരം സ്കൂൾമിസ്റ്ററസ് ആററിങ്ങൽ അമ്മുക്കുട്ടിയമ്മയെ (നായർസ്ത്രീ) വിവാഹം ചെയ്തു. 1123-ാമാണ്ടു് ഇടവമാസം 30-ാംനു- ആററിങ്ങൽവച്ചു പരഗതിയെ പ്രാപിച്ചു.

നാരായണക്കുരുക്കളും രാമകൃഷ്ണപിള്ളയും—പ്രസിദ്ധപത്രപ്രവത്തകനും സാഹിത്യകാരനുമായ കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ രാഷ്ട്രീയഗുരുവായിരുന്നു കുരുക്കൾ. പ്രകൃത്യാ അകുതോഭയനായിരുന്ന രാമകൃഷ്ണപിള്ളയെ കുരുക്കളുടെ ഉപദേശങ്ങൾ കൂടുതൽ ധീരനാക്കി. പാറപ്പുറം ഒന്നും രണ്ടും ഭാഗങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിച്ചതും രാമകൃഷ്ണപിള്ളയാണ്. ആ ശിഷ്യൻ ഗുരുവിനെ നിരുപാധികമായി ആരാധിച്ചു. ഗുരു എന്തെഴുതിയാലും അതെല്ലാം ശിഷ്യനു വേദവാക്യമായിരുന്നു. ആ വിഷയത്തിൽ കുരുക്കൾക്ക് ഉപദേഷ്ടാവു റേഞ്ച് ഇൻസ്പെക്ടർ സി. കൃഷ്ണപിള്ളയായിരുന്നതിനാൽ രാമകൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രശിഷ്യത്വവും ഉണ്ടായിരുന്നതായി ഗണിക്കാവുന്നതാണ്. 1076-ൽ രാമകൃഷ്ണപിള്ള പാല്കുളങ്ങരെ തോപ്പുവീട്ടിൽ നാരായണിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. ആ അമ്മയുടെ താമസം കുരുക്കളുടെ ഗൃഹത്തിനു സമീപമായിരുന്നതിനാൽ ആ വഴിക്കു ശിഷ്യനും ഗുരുവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം ദൃഢമൂലമായിയെന്നു

കൂടി പറയേണ്ടതുണ്ട്. 1079-ൽ നാരായണിയമ്മ മരിച്ചതിനുമേലാണ് 1080-ൽ വഞ്ചിയൂർ കഴിവിളാകത്തുവീട്ടിൽ ബി. കല്യാണിയമ്മയെ പരിഗ്രഹിച്ചതു്.

കൃതികൾ:—താഴെക്കാണുന്നവയാണ് കരുക്കളുടെ പ്രധാന കൃതികൾ. 1 പാറപ്പുറം മൂന്നു ഭാഗങ്ങൾ, 2 ഉദയഭാനു, 3 എന്റെ ഗീത, 4 സത്യഗ്രാഹി, 5 വിജയമംഗളം അഥവാ മൗനചന്ദ്രിക, 6 ജ്യോതിഷ്മതി, 7 ജ്ഞാനസുധ, 8 കുസുമമഞ്ജൂഷ (കുസുമമഞ്ജൂഷി എന്നു് അച്ചടിയിൽ). ഇവയ്ക്കുപുറമേ ഇംഗ്ലീഷ്‌വിദ്യാഭ്യാസം, പുരുഷഭൂഷണം, ജ്ഞാനം, പരിഷ്കാരം, ശ്രീമതം എന്നീ വിഷയങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി ഉപന്യാസങ്ങളും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവകൂടാതെ സത്യം എന്നൊരു മാസിക നാലു മാസവും, സ്വരാട് എന്ന വാരിക മൂന്നു മാസവും, സ്വദേശാഭിമാനി ആറു മാസവും, പരവൂരിൽനിന്നു പുനഃപ്രകാശിതമായ കേരളൻ വാരിക മൂന്നു മാസവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസാധകത്വത്തിൽ പ്രചരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പാറപ്പുറത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ രാമകൃഷ്ണപിള്ള ഇങ്ങനെ പറയുന്നു. "ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ കല്പനാശക്തികൊണ്ടു പലേ അനുഭവങ്ങളെ ചേരുംപടി ചേർത്തു് ഓരോരോ കഥാപാത്രങ്ങളെ രചിക്കുമ്പോൾ അതു് ഇന്നാരെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ് എന്നു പറയുവാൻ എന്താവശ്യമാണുള്ളതു്? കഥ ലോകഗതിക്കു ചേർന്നതാണോ എന്നു നോക്കിയാൽ പോരേ? എന്നാൽ ബാലിശമായ മനസ്സിന്റെ സംഗ്രഥനശക്തിക്കുള്ള വൈകല്യംനിമിത്തം കള്ളനു കണ്ണിൽ കാണുന്നതെല്ലാം കാൺസ്റ്റബിൾ എന്നു തോന്നുന്നതുപോലെ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലെ ചില കഥാപാത്രങ്ങൾക്കു തങ്ങളുടെ നടത്തകളോടുള്ള ഏകദേശസാമ്യത്തെ അന്യഥാ ധരിച്ച ചില മുഗ്ദ്ധബുദ്ധികൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ നേർക്കു കണ്ണുരുട്ടുകയും പല്ലുറുമ്മുകയും കൈതിരുമ്മുകയും ചെയ്തു് അവരുടെ ചേതോവികൃതികളെ പിളർന്നു കാണിച്ചതിനെക്കുറിച്ചു്, അവരുടെ ദയനീയമായ വ്യാമൂഢതയിൽ അനുകമ്പയോടുകൂടിയ ഒരു ചെറിയ മന്ദഹാസം ഇളകുന്നതിനെ വായനക്കാർ ക്ഷമിക്കുമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു." പാറപ്പുറം വായിച്ചു ക്ഷുബ്ധരായ ചിലർ പാറപ്പുറംപിളപ്പ് എഴുതിയ സംഭവത്തെയാണ് ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്. രാമകൃഷ്ണപിള്ളയും കല്യാണിയമ്മയും തങ്ങളുടെ സ്ത്രീസന്താനത്തിനു് കരുക്കളുടെ പാറപ്പുറത്തിലെ നായികയായ ഗോമതിയുടെ പേരാണ് നല്കിയതു്. തന്റെ കനിഷ്ഠപുത്രിയായ ജ്യോതിഷ്മതിയുടെ പേരു കരുക്കൾ തന്റെ ഒരു പ്രധാനനോവലായ ജ്യോതിഷ്മതിക്കും കൊടുത്തു.

വിമർശനം:—കുസുമമഞ്ജൂഷ ആത്മകഥാപരമായ ഒരു അപൂർണ്ണകൃതിയാകുന്നു. ജ്ഞാനസുധയും അസമഗ്രംതന്നെ. കരുക്കളുടെ എല്ലാ പുസ്തകങ്ങളേയുംകുറിച്ചു പ്രത്യേകമായി വിമർശിക്കുന്നതിനു സ്ഥലസൗകര്യമില്ല. ഉദയഭാനുവും പാറപ്പുറവും രാഷ്ട്രീയനോവലുകളാണെന്നു സൂചിപ്പിച്ചുവല്ലോ. ഉദയഭാനു അന്നത്തെ ചില രാജസേവകന്മാരെക്കുറിച്ചു

കരുക്കാം കോട്ടയത്തു താമസിക്കുമ്പോഠം എഴുതിയതാണ്. രാഷ്ട്രീയ നവഭാരതം എന്നും അതിനു പേർ നല്കിയിരിക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥകാരൻ രണ്ടാമദ്ധ്യായത്തിൽ കോട്ടയം നഗരത്തിന്റെ ഒരു വിശിഷ്ടമായ വർണ്ണനം എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. കഥാനായകനായ ഉദയഭാനു 'ധർമ്മക്ഷേത്ര' ത്തിലേക്കു (തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു) പുറപ്പെടുകയും അവിടെ ചില ഏററുമുട്ടലുകളുണ്ടാകുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെയാണ് അതിലെ കഥാഗതി. പാറപ്പുറത്തിലെ കഥ നടക്കുന്നതു മനോരാജ്യത്തിലാണ്. സത്യഗ്രാഹിയിലെ ഇതിവൃത്തവും രാഷ്ട്രീയംതന്നെ. "ഇൻഡ്യയിൽ ഈ രണ്ടു ചെറുരാജ്യങ്ങളെക്കൂടാതെ സ്വദേശീയന്മാരായ രാജാക്കന്മാരുടെ ഭരണത്തിൽ ഉഠംപ്പെട്ട രണ്ടോ മൂന്നോ ശതം രാജ്യങ്ങഠം ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ മേല്ക്കോയ്മയ്ക്കു് അധീനപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ആ ഭരണാധിപന്മാരെ ഒക്കെ കൂട്ടിച്ചേർത്തു് ഇൻഡ്യയ്ക്കു് ഇംഗ്ലണ്ടിലെന്നപോലെ ഒരു പ്രഭുജനസഭ ബ്രിട്ടീഷ്ഗവൺമെൻറിനെ ഉപദേശിക്കുവാനുണ്ടാകുന്നുവെങ്കിൽ ഇൻഡ്യയ്ക്കു് ബ്രിട്ടീഷ്ഭരണത്തിൽത്തന്നെ ഏകീകരിക്കുവാൻ കഴിയും. ഇതിലേയ്ക്കുള്ള ജനശക്തിയുടെ എന്റെ ശ്രമങ്ങളും ക്ഷോഭങ്ങളും ഇൻഡ്യയെ ഒരു രാഷ്ട്രമാക്കുകയും ഇൻഡ്യയെ ഒരു രാഷ്ട്രീയശക്തിയാക്കുകയും ചെയ്യും. ഇങ്ങനെയുള്ള രാഷ്ട്രീയോദ്ദേശങ്ങളോടുകൂടിയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ ഒരു ഭാരതീയകഥയാക്കി എഴുതുവാൻ സംഗതി വന്നിട്ടുള്ളതു്'" എന്നു പ്രണേതാവു പറയുന്നു. എന്റെ ഗീതയിൽ "ഞാൻ ആരാണ്? ഞാൻ എവിടെയാണ്? ഞാൻ എന്തിനായിട്ടാണ് ഇവിടെ വന്നതു്? ഞാൻ എവിടെയാണ് പോകുന്നതു്? എനിയ്ക്കു് അമ്മയില്ലയോ? അച്ഛനില്ലയോ? സഹോദരന്മാരില്ലയോ? സഹോദരിമാരില്ലയോ? എനിയ്ക്കു ബന്ധുക്കളുമില്ലയോ? ഞാൻ ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടുതന്നെ എന്താണ് പ്രയോജനം? ആർക്കുവേണ്ടിയാണ് ഞാൻ ജീവനെ വഹിക്കുന്നതു്?" എന്നു തുടങ്ങി മൗലികങ്ങളായ പല പ്രശ്നങ്ങഠംക്കും ഉത്തരം പറയുവാൻ ഗ്രന്ഥകാരൻ ശ്രമിയ്ക്കുന്നു. മൗനചന്ദ്രികയുടെ നിർമ്മിതിയ്ക്കുള്ള ഉദ്ദേശത്തെക്കുറിച്ചു് അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പറയുന്നു. "ആദ്യത്തെ പാറപ്പുറം കഥയിൽ അനാഥനായി വന്നുചേരുന്ന ഒരു ചെറുബാലൻ മനോരാജ്യത്തിലെ വലിയ ദിവാൻജിയായി രാഷ്ട്രീയസായുജ്യത്തെ പ്രാപിയ്ക്കുന്ന കഥ നാട്ടുകാർക്കു സർവ്വോത്തമമായ രാഷ്ട്രീയമാതൃകയെ നല്കുന്നതുപോലെ മങ്ഗളമ്മാളുടെ (പ്രസ്തുതകൃതിയിലെ നായിക) ജീവിതവും, സ്ത്രീലോകത്തിനു് ഒരു ജീവിതോത്തമമാതൃകയെ നല്കാതെയിരിക്കുന്നതല്ല." ആകെ 96 അധ്യായത്തിൽ മൂന്നു കാണ്ഡങ്ങളായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കണമെന്നുദ്ദേശിച്ച ഗ്രന്ഥം പൂർത്തിയാക്കി എങ്കിലും ആറ് അധ്യായമടങ്ങിയ ഒന്നാം കാണ്ഡംമാത്രമേ മുദ്രണംചെയ്യിട്ടുള്ളു. ജ്യോതിഷ്മതിയിലെ ഇതിവൃത്തം ഭർഗ്ഗൻ എന്ന ഒരു ഗുണവാനായ പുരുഷൻ തന്റെ പത്നിയോടും ജ്യോതിഷ്മതി എന്ന പുത്രിയോടും കൂടി താമസിക്കുന്ന ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ ആരംഭിക്കുന്നു. ആ പുത്രിയുടെ ഭാഗ്യം ഏകദേശം പതിനഞ്ചാമത്തെ വയസ്സിൽ ചണ്ഡൻ എന്നൊരു

പാപി നാശിപ്പിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ പുരോഗമിക്കുന്ന നോവലിൽ അവസാനംവരെ കഥാരഹസ്യങ്ങൾ പരിപാലിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്റെ ഗീതപോലെ ജ്യോതിഷ്മതിയും ഒരു ആത്മീയകാര്യപ്രതിപാദകമായ നോവലാണ്. കഥകളുടെ കഥകൾക്കുള്ള ഒരു പ്രധാനവൈശിഷ്ട്യം അവയിൽ ഒട്ടു വളരെ രാഷ്ട്രീയവും സദാചാരപ്രതിപാദകവും സാമുദായികവും ആത്മീയവുമായ ഉപദേശങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു എന്നുള്ളതാണ്. ആ ഉപദേശങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണോ തന്റെ കൃതികൾ അദ്ദേഹം രചിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് അനുവാചകന്മാർ സംശയിച്ചാൽ അതിന് അവരെ കുറ്റപ്പെടുത്താവുന്നതുമല്ല. പല ദുരാചാരങ്ങളേയും അന്ധവിശ്വാസങ്ങളേയും അദ്ദേഹം നിശിതമായി വിമർശിക്കുകയും സമുദായത്തിൽനിന്ന് അവയെ ഉന്മൂലനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിയോടുകൂടി നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ:—"ദൈവാരാധനക്രമം പ്രായേണ ജനങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തേയും ബുദ്ധിവികാസത്തേയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ശിലാദിപ്രതിമകൾക്കു പല നാമധേയങ്ങളേയും സങ്കല്പിച്ചും അവയേയും വൃക്ഷവിശേഷങ്ങളേയും പാറകളേയും നദികളേയും എന്നുവേണ്ട, വിചാരിക്കത്തക്ക എല്ലാ വസ്തുക്കളേയും പ്രമാണീകരിച്ചും, ലോകത്തിൽ ഈശ്വരാരാധന ചെയ്തുവരുന്നുണ്ട്. സുഖദുഃഖങ്ങളിൽ മനുഷ്യർക്കു സ്വഭാവേന ജനിക്കുന്ന സന്തോഷത്തേയും വേദനയേയും ത്യജിച്ച് ഏകമായ പരബ്രഹ്മത്തിൽ നിരന്തരമായി മനസ്സിനെ ലയിപ്പിച്ചു ചിലർ നിത്യാനന്ദം അനുഭവിക്കുന്നതായും കാണുന്നു. ദൈവപ്രീതി സമ്പാദിക്കുന്നതു ഭഗവന്നാമങ്ങൾ, മന്ത്രങ്ങൾ ഇവയെ ഉച്ചരിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണെന്നും, അതല്ല, സദ്‌വൃത്തികളാണെന്നും ചിലർ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു." (പാറപ്പുറം)

ബ്രഹ്മദത്തൻ:—"രൂപലാവണ്യം അവരുടെ (സ്ത്രീകളുടെ) ഭ്രമത്തിൽനിന്നും ഉണ്ടായതല്ല. മറ്റൊക്കെ അവരുടെ ഭ്രമങ്ങൾതന്നെ. സൗന്ദര്യം ജിതേന്ദ്രിയത്വത്തോടു ചേർന്നെങ്കിൽമാത്രമേ പ്രകാശിക്കയുള്ളു. ലോകത്തെ ഭ്രമിപ്പിക്കുന്ന മൂന്നു വസ്തുക്കൾ വാക്കും രൂപവും അർത്ഥവുമാകുന്നു. അസത്യമായ വാക്കുകളും ജിതേന്ദ്രിയത്വത്തോടുകൂടാതെയുള്ള സൗന്ദര്യവും ന്യായാനുസൃതമല്ലാത്ത ധനവുമാണ് ദുഃഖങ്ങൾക്കും രോഗങ്ങൾക്കും വേദനകൾക്കും കാരണം. സത്യമായ വാക്കും ഹിംസകൂടാതെയുള്ള വ്യവസായംകൊണ്ട് ആർജ്ജിച്ച ധനവും ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ജയിച്ച സൗന്ദര്യവും ലോകത്തിൽ അഭിനന്ദനീയമാണ്." (സത്യഗ്രാഹി)

ശ്രീമതം:—കഥകളുടെ ബുദ്ധികൊണ്ടു ത്യാജ്യഗ്രാഹ്യവിവേചനം ചെയ്തു ലോകത്തിനു സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പരിഷ്കൃതമതമാണ് ശ്രീമതം. ഉപനിഷത്തുകളിൽ ഗാഢമായ വൈചക്ഷണ്യം സമ്പാദിച്ചിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിനു ദേവീപരങ്ങളായ ത്രിപുരാദ്യുപനിഷത്തുകളിൽ വിശേഷപ്രതിപത്തിയുണ്ടായിരുന്നു. ലോകാഭിവൃദ്ധിയുടെ കാരണം സന്മാർഗ്ഗനി

ഷയാണെന്നു് അദ്ദേഹം ദൃഢമായി വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. താഴെക്കാണുന്നതു ശ്രീമതം എന്ന ഉപന്യാസത്തിലുള്ള ചില വാക്യങ്ങളാകുന്നു.

"അതിവിസ്മയനീയങ്ങളായ ദിവ്യശക്തിയോടുകൂടിയ മനസ്സിനേയും കുണ്ഠിതമാക്കുന്നതായി അവ്യക്തമായും മഹത്തായും ഒരു തത്ത്വമുണ്ടു്. ആ തത്ത്വത്തെ പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ മൂലപ്രമാണമായി നാം അറിയുമ്പോൾ പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ സംഭവങ്ങളുടെ കാര്യകാരണസംബന്ധത്തെ നാം ഗ്രഹിക്കുന്നതായിവരും. നമ്മുടെ മനസ്സിനെ ആ തത്ത്വത്തെ വിശദീകരിക്കുന്നതിനും ഗ്രഹിക്കുന്നതിനും പ്രേരിപ്പിക്കുമ്പോൾ ആ തത്ത്വങ്ങൾ നമ്മുടെ മനസ്സിന്റെ എന്തു തൃഷ്ണയേയും എന്തു വികാസത്തേയും തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതായി കാണപ്പെടും. ആ മഹത്ത്വത്തെയാണു് ദൈവം എന്ന സംജ്ഞകൊണ്ടു വ്യക്തമാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു്."

കാരാട്ടു് അച്യുതമേനോൻ (1042–1088)—ചരിത്രം:—പാലക്കാട്ടുതാലൂക്കിൽ എലപ്പുള്ളി അംശത്തിൽ കാരാട്ടു് എന്ന ഭവനത്തിൽ അച്യുതമേനോൻ 1042–ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം രേവതി നക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. കാരാട്ടു കൊച്ചി ചിററൂർത്താലൂക്കിൽ പ്രസിദ്ധജന്മിയായ പട്ടഞ്ചേരി നായർത്തറവാട്ടിലെ ഒരു ശാഖയാകുന്നു. അച്യുതമേനോന്റെ പിതാവു വിദ്വാനും പ്രഭുവുമായ എക്കണത്തു ശങ്കുണ്ണി വലിയകൈയ്മളും മാതാവു ലക്ഷ്മിയമ്മയുമായിരുന്നു. ആ ബാലന്റെ താമസം എക്കണത്തു് അച്ഛന്റെകൂടെയായിരുന്നതിനാൽ അന്നു സാമാന്യംപോലെ സംസ്കൃതം പഠിക്കുന്നതിനിടകിട്ടി. പിതാവിന്റെ മരണാനന്തരം ജ്യേഷ്ഠൻ ദാമോദരമേനോന്റെ സംരക്ഷണയിൽ വളർന്നു. ദാമോദരമേനോൻ കൊച്ചി ഹൈക്കോട്ടിൽ ഒരു നല്ല വക്കീലായിരുന്നു. കേരളവിദ്യാശാലയിൽനിന്നു് എഫ്. ഏ.യും മദിരാശിയിൽനിന്നു സംസ്കൃതം ഐച്ഛികഭാഷയായി സ്വീകരിച്ചു ബി. ഏ.യും പിന്നീടു ബി. എല്ലും പരീക്ഷകൾ ജയിച്ചു. 1074–ാമാണ്ടിടയ്ക്കാണു് ബി. എൽ. പാസ്സായതു്. 1086വരെ തൃശ്ശൂരും എറണാകുളത്തുമായി വക്കീൽപ്പണി നോക്കി. ആ പണിയിൽ ശോഭിച്ചില്ല. ആ കാലത്തിനിടയ്ക്കു തമിഴ്ഭാഷയും വേദാന്തവും ജ്യോതിഷവുംകൂടി അഭ്യസിച്ചു. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഫലഭാഗത്തിൽ അത്യന്തം നിപുണനായിരുന്നു. ഒരു ഗ്രന്ഥകാരനാകണമെന്നു് ആഗ്രഹമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ വളരെനാൾ ഒന്നും എഴുതാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടി. 1080.ൽ രചിച്ച അന്മായിപ്പഞ്ചതന്ത്രമാണു് ഒന്നാമത്തെ കൃതി. 1087–ൽ ക്ഷയരോഗത്താൽ ബാധിതനായി മദിരാശിയിൽ താമസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരത്തിൽ വിരുതൻശങ്കു എന്ന നോവൽ എഴുതുവാൻ ആരംഭിച്ചു. മുഴുവനെഴുതി ഭാര്യാഗൃഹമായ പട്ടഞ്ചേരിയിൽ വച്ചിരുന്നു. മംഗളോദയം അച്ചുക്കൂടത്തിൽ അച്ചടിക്കുവാൻ കൊടുത്തിരുന്ന ആദ്യത്തെ ഏഴധ്യായങ്ങൾമാത്രം മടക്കിക്കിട്ടി. ബാക്കി ചിതൽ തിന്നുപോയിരുന്നതിനാൽ വീണ്ടും എഴുതേണ്ടിവന്നു. ആ രോഗസ്ഥിതിൽ അതും ഒരു ദുസ്സഹമായ ക്ലേശകാരണ

മായാണ് പരിണമിച്ചതു്. അന്നു ഭാര്യ മരിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. മകളാണ് പട്ടഞ്ചേരിയിൽ താമസിച്ചുവന്നതു്. 1088–ാമാണ്ടു കർക്കടകമാസം 19–ാംനു- പരലോകപ്രാപ്തനായി. വിരുതൻശങ്കുവിനു് അവതാരിക എഴുതിയ സി. എസ്. ഗോപാലപ്പണിക്കർ അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രേഷ്ഠസുഹൃത്തായിരുന്നു. രസികരഞ്ജിനിയിൽ അമ്മായിപ്പഞ്ചതന്ത്രവും, നായന്മാരോടു് ഒരു വാക്കു്, ഉറുമ്പു് മുതലായ ഉപന്യാസങ്ങളും എഴുതിച്ചതു പണിക്കരായിരുന്നുവെന്നു് ഊഹിക്കുവാൻ ന്യായമുണ്ടു്. വേറേയും 1082–ൽ തൃശ്ശൂർനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ രാമാനുജൻമാസികയിൽ കാണാവുന്ന എഴുത്തുപള്ളിക്കു പുറമേ സംഭാഷണം, സ്ത്രീധർമ്മം, രാമക്കുറുപ്പിൻെറ തീരാത്ത ശങ്ക, ഒരു കഥ എന്നിങ്ങനെ ചില ഉപന്യാസങ്ങൾകൂടി അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികളായുണ്ടു്. അമ്മായിപ്പഞ്ചതന്ത്രവും വിരുതൻശങ്കുവുമല്ലാതെ അദ്ദേഹം പുസ്തകരൂപത്തിൽ ഒന്നും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടില്ല. ഏകയോഗക്ഷേമമായി കഴിഞ്ഞുവന്ന മരുമക്കത്തായത്താവാടുകളിലെ അന്നത്തെ അപകൃഷ്ടസ്ഥിതിയേയും അതിനുള്ള കാരണങ്ങളേയും അവയെ നിവാരണംചെയ്യാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളേയും ഗ്രന്ഥകാരൻ പ്രസ്തുതകൃതികളിൽ സൂക്ഷ്മമായി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. പഞ്ചതന്ത്രം ആപാദചൂഡം ഫലിതമയമാണ് എന്നൊരു വിശേഷമുണ്ടു്. ഇതാ ഒരു ഉദാഹരണം.

അമ്മായിപ്പഞ്ചതന്ത്രം:—'അമ്മായിയമ്മയെ കല്ലിന്മേൽ വച്ചിട്ടു നല്ലോരു കല്ലോണ്ടു നാരായണ,' എൻെറ തറവാട്ടിൽ കുട്ടിതൊട്ടു കമ്പിട്ടുനടക്കുന്ന മുതുമുത്തശ്ശിവരെ നിരന്തരഗാനം ചെയ്തുവരുന്ന സാമവചനമാണ് മേൽ കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു്. വാക്കുകളുടെ വക്കും മുക്കും മാത്രം പറഞ്ഞു പ്രലപിക്കുന്ന പച്ചക്കുട്ടികളുംകൂടി സ്വരപ്പിഴവരാതെ പാടിക്കൊണ്ടു നടക്കത്തക്കവണ്ണം സൃഷ്ടിഫിക്കറു സമ്പാദിച്ച അമ്മായിയമ്മ ഏതാണെന്നു സംശയം തീരാത്തവർ അനവധിയുണ്ടു്. എൻെറ തറവാട്ടു കുട്ടിച്ചോറായതു മരുമക്കത്തായത്തിനു സ്വതസ്സിദ്ധമായ കേടുകൊണ്ടാണെന്നു് അച്ചിക്കൊതിയന്മാരായ ചിലരും അമ്മാവനും പറയുന്നുണ്ടു്. 'സഖ്യവും വിവാഹവും വ്യവഹാരവും തനിക്കൊക്കുമൊട്ടാഭിജാത്യമുള്ളവരോടു വേണം' എന്നു പറഞ്ഞു് എൻെറ വീട്ടിലെ ചില കുട്ടികളുടെനേരേ കടക്കണ്ണെറിയുന്നവരും ഇല്ലെന്നില്ല. അനന്തിരവന്മാരെ ആശാരിക്കോല്ക്കു് അഞ്ചുകോൽ ദൂരത്തു നിർത്തി കരിമുഖംമാത്രം കാണിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണെന്നു് അനന്തിരവന്മാർ മിക്കവരും പറയുന്നുണ്ടു്. 'പള്ളിയിലെ കാര്യം അള്ളാവിനറിയാം' എന്നു പറയുന്ന കൂട്ടത്തിൽ എൻെറ തറവാട്ടിൽ ഭേദം വീഴാനുള്ള കാരണം അമ്മായിപ്പഞ്ചതന്ത്രത്തിൻേറയും തലേണമന്ത്രത്തിൻേറയും ഉള്ളിൽ ലയിച്ചിരിക്കുന്നതാണെന്നു് എനിക്കും അമ്മായിയമ്മയ്ക്കും മാത്രമേ അറിയാവൂ. അഞ്ചു തന്ത്രങ്ങളുടേയും പേരടങ്ങിയ ഒരു ശ്ലോകം താഴെച്ചേർക്കുന്നു.

മയക്കം മറിമായഞ്ച മോഷണം നാരദക്രിയാ
അഞ്ചാം പൂരസ്കസ്തിവാരമഞ്ചുണ്ടിങ്ങനെ തന്ത്രവും.''

വിരുതൻശങ്കു:—കഥാനായകനായ പൂത്തുമകത്തു തറവാട്ടിലെ വിക്രമനുണ്ണിയ്ക്കു മരുമക്കത്തായത്തറവാടുകളിൽ പ്രായേണ കണ്ടുവന്നിരുന്ന അന്തശ്ഛിദ്രംനിമിത്തം വീടു വിട്ടു പോകേണ്ടിവരികയും ചില കൊള്ളക്കാരുമായി കൂട്ടുകെട്ടിൽ ഏൎപ്പെടുകയും അവരുടെ തലവനെന്ന നിലയിൽ പല അക്രമങ്ങൾ പ്രവൎത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെ സംഭവിച്ചതു് ''ഈ സംസാരസമുദ്രത്തിൽ കിടക്കുമ്പോൾ എത്ര ധീരനായാലും ചിലപ്പോൾ മനുഷ്യനു് ഒഴിവാക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ വരുന്നപോലെയുള്ള ചില ബന്ധങ്ങളിൽനിന്നു ജനിയ്ക്കുന്ന കഷ്ടകാലങ്ങളുടെ കൎക്കശതനിമിത്തമാണെന്നും, താൻ അതിൽനിന്നു് ഒഴിയുവാൻതക്ക നിലയിൽ എത്തിയപ്പോൾ ആവക ദുഷ്ടന്മാരെ സന്മാൎഗ്ഗത്തിലേക്കു വീണ്ടെടുക്കുകയും താൻ ചെയ്യേണ്ടിവന്ന നിസ്സാരങ്ങളും പരിഹാര്യങ്ങളും ആയ ഹീനകൃത്യങ്ങൾക്കു മതിയായ വിധത്തിൽ പരിഹാരങ്ങൾചെയ്കയും ചെയ്കതിനാൽ മുൻചെയ്ത പ്രവൃത്തികളുടെ മാലിന്യത്തിനു നിവൃത്തിയുണ്ടായി'' എന്നുമാകുന്നു പ്രസ്തുതകഥയിലെ തത്ത്വോപദേശമെന്നു സി. എസ്സ്. ഗോപാലപ്പണിക്കർ പറയുന്നു. അതുമാത്രമാണു് ഗ്രന്ഥകാരന്റെ വിവക്ഷയെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഒരു കാര്യം പരമാൎത്ഥമാണു്. ശങ്കു മൂന്നു ദിവസംകൊണ്ടു ചെയ്ത ദുഷ്പ്രവൃത്തികൾ ആരെയും അത്ഭുതപരതന്ത്രരാക്കുകതന്നെചെയ്യും. ദുഷ്ടസംഘവുമായി ചേൎന്നപ്പോളാണു് വിരുതൻശങ്കു എന്ന പേരു നേടിയതു്. ചില വാക്യങ്ങൾ പ്രദൎശിപ്പിക്കാം.

''ആ ദിവസം നമ്പൂരിയ്ക്കു നേരംപോകാതെ ഒരു നേരമ്പോക്കുണ്ടായി. നേരം പോകാതെയായപ്പോൾ ആദിത്യനു വിഗതിയാണെന്നു വിചാരിച്ചു ഗണിതം പഠിക്കുന്ന കുട്ടികളോടു് ആ മാസത്തിൽ ആദിത്യന്റെ വിഗതി എത്രയാണെന്നു ചോദിച്ചു. ആദിത്യനു വിഗതിയില്ലെന്നു കുട്ടികൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ ആശാൻ പഠിപ്പിക്കായ്കയാണെന്നു തീൎച്ചപ്പെടുത്തി ആശാനെയും കുട്ടികളേയും ശകാരിച്ചു. സന്ധ്യാവന്ദനംചെയ്തു സന്ധ്യയെ വരുത്തി. വിളക്കു കൊളുത്തി പകലിനെ രാത്രീകരിച്ചു.''

പൊതുവേ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപന്യാസങ്ങൾക്കും ഒരു ആകൎഷകതയുണ്ടു്. അടിയിൽ ചേൎക്കുന്ന വാക്യങ്ങൾ നായന്മാരോടു് ഒരു വാക്കു് എന്ന ഉപന്യാസത്തിൽനിന്നു് എടുത്തിട്ടുള്ളതാണു്.

''ഉദരപൂരണത്തിനുംകൂടി വകയില്ലാതെ ആരാനും തന്നാൽ ഭക്ഷിയ്ക്കാം അല്ലെങ്കിൽ പട്ടിണികിടക്കാം എന്നു വിചാരിച്ചു തെണ്ടിനടക്കുന്ന ദൃഢഗാത്രന്മാർ സവ്നിദ്ധ്യന്മാരും ജനക്ഷേമത്തിനു് ആധിയുമാണെന്നുള്ളതിനു രണ്ടഭിപ്രായമില്ല. ഇങ്ങനെ ഭിക്ഷതെണ്ടി നടക്കു

ന്നവർ നായർസമൂഹത്തിൽ മുൻകാലത്തുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നുള്ളതു നായർ ജാതിയ്ക്കു മുഴുവൻ അഭിമാനാസ്പദമായിരുന്നു. ഇക്കാലത്തു യാചക വൃത്തിയുടെ പ്രഥമപാദമായ സഹായക്കുറി, കെട്ടുകല്യാണവരി, പുര കെട്ടുവരി മുതലായതും തല്ക്കാലം ചുററിപ്പോയതായി വ്യാജം പറഞ്ഞ് ഊണിന്നിരക്കലും ദിവസംപ്രതി വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതും നഗരവാസി കൾക്കു നിത്യാനുഭവമാണല്ലോ. ഇതിനുള്ള ഹേതുവും നിവൃത്തിയും നായർസമൂഹത്തിൽത്തന്നെയാണ്."

അറുപത്തിമൂന്നാമധ്യായം

ചെറുകഥാപ്രസ്ഥാനം

അമ്പാടി നാരായണപ്പുതുവാൾ (1046_1111)—

ഭാഷാചെറുകഥകൾ:—മലയാളത്തിലെ അതിപ്രമുഖന്മാരായ ചെറുകഥാകർത്താക്കന്മാരിൽ ഒരാളായിരുന്നു അമ്പാടി നാരായണപ്പുതുവാൾ. നതേനിയൽ ഹാതോർൺ (1804—1864) (Nathaniel Hawthorne) എന്ന അമേരിക്കൻഗ്രന്ഥകാരനെയാണ് ഇംഗ്ലീഷിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ള ചെറുകഥകളുടെ ഉപജ്ഞാതാവായി ഗണിക്കേണ്ടതു്. എഡ്ഗാർ ആലൻ പോ (Edgar Allan Poe) എന്ന അമേരിക്കൻകാഥികനും (1809—1849) ചെറുകഥയെഴുത്തുകാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരു മാന്യസ്ഥാനത്തിനു് അവകാശിയാണ്. സംഭവവികാസത്തിൽമാത്രം ദത്തദൃഷ്ടികളായ ഗയോവാനി ബൊക്കാച്ചിയോ (Giovanni Boccaccio) (1313—1375) മുതലായ പ്രാചീനന്മാരെ ഇവിടെ സ്മരിയ്ക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഡെക്കാമെരൺ പ്രായേണ അസഭ്യശൃങ്ഗാരംകൊണ്ടു മലിനമാണ്. റഷ്യയിലെ ആൻറോണേ ചെക്കോവും, (Antone Tchekove) ഫ്രാൻസിലെ ഗൈ ഡി മൗപ്പസാങ്ങും (Guy De Maupassant) ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ ഉത്തുംഗസൗധങ്ങളിൽ വിഹരിക്കുന്ന രണ്ടു് ഉജ്ജ്വലതാരങ്ങളാകുന്നു. പുതുവാളെപ്പററി പരാമർശിക്കുന്നതിനുമുമ്പായി ചെറുകഥകളെപ്പററി അല്പം ഉപന്യസിയ്ക്കാം. ചെറുകഥ എത്ര പൊലിപ്പിച്ചാലും നോവലാകയില്ല; നോവൽ എത്ര ചുരുക്കിയാലും ചെറുകഥയുമാകയില്ല. ഈ രണ്ടു സാഹിത്യസരണികൾക്കും തമ്മിൽ പല പ്രകാരത്തിൽ അന്തരമുണ്ടു്. ഇവയുടെ ആഗമനം പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നാണ്. ചെറുകഥാപ്രസ്ഥാനത്തിൻെറ അരുണോദയകാലത്തു നമുക്കു് അഞ്ചു് അനുഗൃഹീതന്മാരായ വാണീവല്ലഭന്മാരെ നിരീക്ഷിയ്ക്കുവാൻ കഴിയും. 1 വേങ്ങയിൽ കുഞ്ഞിരാമൻ നായനാർ, 2 ഒടുവിൽ കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ, 3 അമ്പാടി നാരായണപ്പുതുവാൾ, 4 എം. ആർ. കെ. സി., 5 എം. രാമുണ്ണിമേനോൻ, 6 ഈ. വി. കൃഷ്ണപിള്ള, 7 കെ. സുകുമാരൻ. ഇവരിൽ സുകുമാരൻ മാത്രമേ ഇന്നു നമ്മോടുകൂടിയുള്ളു. മററു ഗ്രന്ഥകാരന്മാരെക്കുറിച്ചു് ഉപരി പ്രസ്താവിക്കും.

ചെറുകഥയിൽ ഒരു സംഭവമേ കേന്ദ്രീകരിക്കാവൂ. അതു് ഋജുവും ഹ്രസ്വവുമായിരിക്കുകയും വേണം. ഉപകഥകൾക്കു് അവിടെയെങ്ങും സ്ഥാനമേയില്ല. ചെറുകഥാകാരൻെറ ഹൃദയം വികാരോഷ്മളമായിരിക്കണം. അതേ സമയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് ആത്മസംയമനവും വേണം. ആ മാനദണ്ഡംവച്ചു നോക്കുമ്പോൾ, കുറേക്കൂടി കേന്ദ്രീകര

ണവും ആത്മനിയന്ത്രണവുമുണ്ടായാൽ ചെറുകഥ ഒരു ഭാവകാവ്യമായി പ്പരിണമിക്കുന്നതാണ്. പത്തുപേരെക്കൊണ്ടു നോവൽ എഴുതുവാൻ സാധിക്കും. അവരിൽ ഒരാൾക്കുപോലും ഒരു നല്ല ചെറുകഥ എഴുതുവാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. താൻ ചിത്രണം ചെയ്യുന്ന വിഷയവുമായി ഒരു ചെറുകഥാകാരനു പ്രത്യക്ഷവും സ്നേഹപൂർവ്വവുമായ ഹൃദയ സമ്പർക്കമുണ്ടായിരിക്കണം. സംഭവപരം, സ്വഭാവവർണ്ണനപരം, വസ്തു സ്ഥിതിവിവരണപരം എന്നു ചെറുകഥകളെ വിഷയമനുസരിച്ചു മൂന്നു തരമായി വിഭജിക്കാം. അപ്രസക്തകഥകൾ സംഭവപരങ്ങൾതന്നെ. ചില പ്രധാനകഥാംശങ്ങളെ ഗ്രഹനംചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. അതു വായന ക്കാരുടെ ജിജ്ഞാസയെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നതിനായിരിക്കണം. തന്റെ കണ്ണിൽ കണ്ടതിന്റെയും ഹൃദയത്തിൽ പതിഞ്ഞതിന്റെയും സാരാംശം മാത്രമേ ചെറുകഥാകാരൻ സ്വീകരിക്കാവൂ. അയാളുടെ ചിത്രപടം അത്രയ്ക്കു പരിമിതമാണല്ലോ. അനുവാചകൻ ഗ്രന്ഥകാരനെയും തന്നെയും മറന്നു ഗ്രന്ഥത്തെ ആസ്വദിക്കണമെങ്കിൽ അതല്ലാതെ മാർഗ്ഗമില്ല. അത നുസരിച്ചു സംഭാഷണത്തിനു ഗതിവേഗവും സ്തോഭജനകത്വവും സരസ ത്വവും ഉണ്ടായിരിക്കണം. തലക്കെട്ടിന്റെ കാര്യത്തിൽ നിപുണമായി ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതു് ഇതിവൃത്തത്തിന്റെ സൂചനമാത്രമേ ആകാവൂ; ഒരു കാലത്തു ചെറുകഥകളുടെ പ്രയോജനം സന്മാർഗ്ഗോപദേ ശമാണെന്നു് അവയുടെ പ്രണേതാക്കൾ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. ആ വി ശ്വാസം ഇപ്പോളില്ല. ഇന്നു പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ഏതു വിഷയവും ആ പ്രസ്ഥാനത്തിൽപ്പെടുന്നുണ്ട്. എല്ലാത്തരത്തിലുള്ള വികാരങ്ങ ളേയും അതിനു പ്രതിപാദിക്കുവാൻ അധികാരമുണ്ട്. കല്പനാവൈഭവ ത്തിലാണ് ആധുനികന്മാരായ ചെറുകഥാകൃത്തുകൾ അവരുടെ പൂർവ്വഗാ മികളിൽനിന്നു വളരെ ഉയർന്നുനില്ക്കുന്നതു്. ഇങ്ങനെ ചിലതെല്ലാം ഈ വിഷയത്തെപ്പററി കുറിച്ചുവെന്നേയുള്ളു. ഇതു ഞാൻ ചെയ്തതു നാരായ ണപ്പുതുവാൾതന്നെ ചെറുകഥാപ്രസ്ഥാനം എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹ ത്തിന്റെ അനുഭവത്തെ ആസ്പദമാക്കി ഒരു ഉപന്യാസമെഴുതീട്ടുള്ളതു കൊണ്ടും ഭാഷയിൽ മറേറതു പ്രസ്ഥാനത്തെയുംകാൾ ഇന്നു ചെറുകഥ വളർന്നുവരുന്നതുകൊണ്ടുമാണ്.

ചരിത്രം:—പുതുവാൾ തൃശ്ശിവപേരൂരിലുള്ള സുപ്രസിദ്ധമായ അമ്പാടി എന്ന ഭവനത്തിൽ 1046–ാമാണ്ടു് ഇടവമാസം ഉത്രാടംനക്ഷ ത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. പിതാവു വക്കീൽ ശേഷയ്യരും മാതാവു പാപ്പി എന്നു വിളിച്ചുവന്ന പാർവ്വതിപ്പുതുവാൾസ്യാരുമായിരുന്നു. അക്കാലത്തു തറവാട്ടിലെ കാരണവസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്ന സരസകവി കഞ്ഞികൃഷ്ണ പ്പുതുവാളെപ്പററി വായനക്കാർക്കറിവുള്ളതാണല്ലോ. തൃശ്ശൂർ ഹിന്ദുഹൈ സ്കൂളിൽച്ചേർന്നു മട്രിക്കുലേഷൻപരീക്ഷ ജയിച്ചു. പിന്നീടു് എറണാ കുളം കാളേജിൽ ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയായി ഇൻറർമീഡിയേററുക്ലാസ്സിൽ പഠിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ സർക്കാർസർവ്വീസ്സിൽ പ്രവേശിച്ചു. ദീർഘകാ ലത്തെ ഗവമ്മെൻറുസേവനത്തിനുശേഷം 1101–ാമാണ്ടു സബ്ബ്രജി

സ്സാരുദ്യോഗത്തിൽ ഇരിക്കവേ പെൻഷൻവാങ്ങി പിരിഞ്ഞു. തൃശ്ശൂരിൽ പെരിങ്ങാവു് എന്ന സ്ഥലത്തുവച്ചു് 1111–ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 32–ാംനു- കാലധർമ്മം പ്രാപിച്ചു. മുണ്ടല്ലൂർ അടമ്പുകുളത്തു അമ്മാളുഅമ്മയായിരുന്നു പത്നി. ആ സാധ്വി മരിച്ചതിനുമേൽ ചെറുവത്തു വടക്കാഞ്ചേരി അമ്മുഅമ്മ എന്ന നാരായണിയമ്മയെ പരിഗ്രഹിച്ചു. അവർ രണ്ടുപേരും നായർസ്ത്രീകളായിരുന്നു.

സാഹിത്യപരിശ്രമം—കവിത:—പൂതുവാൾ സാഹിത്യസേവനം ആരംഭിച്ചതു് ഒരു കവിയുടെ നിലയിലാണു്. വിദ്യാവിനോദിനിയിലായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ആദ്യത്തെ രങ്ഗപ്രവേശം. ഒടുവിൽ കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ കവിമൃഗാവലി എന്നൊരു കവിത അതിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. "മന്നാടിയാർ മദനമഞ്ജരി! മത്തദന്തി" എന്നു ചാത്തുക്കുട്ടിമന്നാടിയാരെ അതിൽ പുകഴ്ത്തിയപ്പോൾ സി. പി.ക്കതു് അതു രസിച്ചില്ല. ഒടുവിനു് ഒരു മറുപടിയായിരുന്നു പൂതുവാളിൻെറ കവിത. അതിലെ

"മന്നാടിയാർ മദനമഞ്ജരി! മത്തദന്തി–
യെന്നാണു നിങ്ങൾ പറയുന്നതതത്ര വേണ്ട;
ഷോണിതെൻമതമഹോ! ബത! ലബ്ധവർണ്ണൻ
ഭാഷാന്തരത്തിൽ വിരുതേറുമൊരാന്തയാവാം."

എന്ന ശ്ലോകം മന്നാടിയാരെ വളരെ ക്ഷോഭിപ്പിച്ചു. "തങ്കന്ന വങ്കനൊടുവിൽക്കഴുതപ്രമാണം" എന്നു് ഒടുവിനെക്കുറിച്ചും പരിഹാസമുണ്ടായിരുന്നു. അതു കഴിഞ്ഞു് ഒരിക്കൽ മന്നാടിയാർ പൂതുവാളെ കണ്ടപ്പോൾ "പൂതുവാൾക്കു കവിതയുണ്ടോ? വിനോദിനിയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്ന കവിതകൾ പൂതുവാളുടേതാണോ?" എന്നു കോപത്തോടുകൂടി ചോദിക്കുകയും, അതിനു പൂതുവാൾ "വിനോദിനിയിൽ ചില പദ്യങ്ങൾ ഞാൻ പ്രസിദ്ധംചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. എനിക്കു കവിതയുണ്ടോ എന്നറിഞ്ഞുകൂടാ" എന്നു ശാന്തമായി മറുപടി പറയുകയും ചെയ്തു. "എനിക്കും പേനയെടുക്കാൻ അറിയുമെന്നു കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനോടു പറഞ്ഞേയ്ക്കു" എന്നു മന്നാടിയാർ വീണ്ടും സ്വരം മുഴുപ്പിച്ചു സംഭാഷണം തുടൎന്നു. സി. പി.ക്കുവേണ്ടി കുഞ്ഞിക്കുട്ടനുണ്ടാക്കിയ കവിതയാണെന്നുള്ള തെററിദ്ധാരണയിലാണു് അങ്ങനെ പറഞ്ഞതു്. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻെറ കവിത പൂതുവാളിൻേറതിൽനിന്നു തരം തിരിക്കുവാൻ കഴിയാതെപോയതു തൽകാലത്തെ ശുണ്ഠിനിമിത്തമായിരുന്നിരിക്കണം. അപ്പോൾ കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന അമ്മാമൻ വക്കീൽ കൃഷ്ണപ്പുതുവാൾ "കുട്ടൻ എന്തിനാണു് വേണ്ടാത്ത പ്രവൃത്തിക്കു പോയി മററുള്ളവരുടെ മുഷിച്ചിൽ സമ്പാദിക്കുന്നതു്? കവിതയെഴുതി പേരെടുക്കുവാനൊന്നും ശ്രമിക്കേണ്ട" എന്നുപദേശിച്ചു. പിന്നെ പദ്യം എഴുതീട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണു്.

ഗദ്യം:—അനന്തരം പുത്തുവാറം വികസിച്ചതു് ഒരു ചെറുകഥാകാരനായാണു്. 1111-ൽ എഴുതിയ ഒരു ഉപന്യാസത്തിൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നതു് "ഏകദേശം ഒരു നാലു പന്തീരാണ്ടുമുമ്പു മുതല്ക്കുതന്നെ എനിക്കു് ഒരു ചെറുകഥാകാരനാകുവാനുള്ള മോഹം തുടങ്ങീട്ടുണ്ടു്. ആ മോഹം സാധിക്കുവാൻ ഇപ്പോഴും ഞാൻ ഉത്സാഹിച്ചുവരുന്നതുമുണ്ടു്" എന്നാണു്.

കൃതികൾ:—പുത്തുവാറം തന്റെ ചെറുകഥകൾ സമാഹരിച്ചു മൂന്നു ഭാഗങ്ങളിലായി കഥാസൗധം എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അതു കൂടാതെ മോചനം എന്നൊരു നാടകവും, കേരളപുത്രൻ എന്നൊരു നോവലുംകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുസ്തകങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. മുൻപു സൂചിപ്പിച്ച ഉപന്യാസത്തിലെ നിയമങ്ങളിൽ ചിലതൊന്നും അദ്ദേഹം പരിപാലിച്ചിട്ടില്ല. ഒട്ടനേകം കഥകൾ കേരളത്തിന്റെ പുരാതനങ്ങളായ ഐതിഹ്യങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി രചിച്ചിട്ടുള്ളവയാണു്. രസികരഞ്ജിനിയുടെ കാലത്തു് അപ്പൻതമ്പുരാന്റെ വടക്കേ മാളികയിലെ സദസ്സിൽ അദ്ദേഹത്തിനും അഭ്യർഹിതമായ ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു. ലേഖനങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അരോചകിത്വം സുപ്രസിദ്ധമാണു്. അക്കാലത്തു് അപ്പൻതമ്പുരാനും ഒരു ചരിത്രപണ്ഡിതനും നോവലെഴുത്തുകാരനും ആയിരുന്നുവല്ലോ. വിഷയസ്വീകരണത്തിലും ഗദ്യശൈലിയിലും അവർതമ്മിൽ വളരെ സാജാത്യമുണ്ടായിരുന്നു. വിഷയത്തിനു യോജിച്ച പ്രാചീനഭാഷാശബ്ദകോശം അവർക്കു് ഒരുപോലെ അധീനമായിരുന്നു എന്നുകൂടി പ്രകൃതത്തിൽ സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. അമ്പാടിക്കു ഫലിതമുണ്ടു്; തമ്പുരാനു് അതില്ല. എങ്കിലും തമ്പുരാന്റെ ഉപന്യാസരചനയ്ക്കുവേണ്ട ശാസ്ത്രപാണ്ഡിത്യവും ഗംഭീരശൈലിയും പുത്തുവാളിനു് അപ്രാപ്യമായിരുന്നു. പുത്തുവാളിന്റെ പ്രധാനദോഷം പ്രാസഭ്രമമാണു്. അതു തലക്കെട്ടുകളേയും ബാധിക്കുന്നു. കഥാസൗധം മൂന്നാം ഭാഗത്തിൽ അന്തർജ്ജനത്തിന്റെ തന്ത്രം, കൊച്ചപ്പന്റെ കോച്ചൽ, വളകൊണ്ടു വനിത, ആദരിച്ച പാതിര, ഇങ്ങനെയാണു് അതിലെ ചില കഥകളുടെ നാമധേയം. പുത്തുവാറം ഒരു പേരുകേട്ട പരിഹാസവിദഗ്ദ്ധനായിരുന്നു എന്നു് ആവർത്തിച്ചുപറയേണ്ടതില്ല. ഒരു ചെറുകഥാകാരനു് അതിൽ അത്ര വലിയ പ്രാഗല്ഭ്യം ആവശ്യമില്ലെന്നാണു് അഭിജ്ഞമതം. ഇതൊക്കെ എങ്ങനെയിരുന്നാലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചെറുകഥകൾക്കുള്ള ആസ്വാദ്യത അന്യാദൃശമാണു്. ഉളി പിടിച്ച കയ്യു്, കൈമ്മളശ്ശന്റെ കല്യാണം, കണ്ടപ്പന്റെ കൊണ്ടാട്ടം മുതലായ കഥകൾ ചിരഞ്ജീവികളാണു്. കഥാഗുംഫനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് അപൂർവമായേ നോട്ടക്കുറവു പററീട്ടുള്ളൂ. ശൃംഗാരപ്രധാനങ്ങളായിരുന്ന ഒടുവിന്റെ കഥകളിൽ നിന്നു പുത്തുവാളിന്റെ കഥകൾ വിഷയഗ്രഹണത്തിലും പരിണാമഗുപ്തിയിലും മററും ഒട്ടു വളരെ ഉയർന്നിട്ടുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംഭാഷണ

ചാതുര്യവും, പരിഹാസപാടവവും ഏതാനും വാക്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ച് പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

"അമ്മാമൻ:—എടാ, കൊശവാ! കണ്ണിക്കണ്ട ദിക്കിലെല്ലാം കേറിച്ചെന്നു ദീനം പിടിപ്പിച്ചതിനു ഞാനാടാ ഉത്തരവാദി?

ഞാൻ കാര്യം മനസ്സിലാകാതെ മിഴിച്ചുനില്ക്കുമ്പോൾ 'നാടകക്കുളത്തിലേക്ക്" എന്നു കേട്ട് അവരോടുകൂടി കുളത്തിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങിപ്പോന്നു.

അമ്മാ:—എടാ! തെണ്ടി! ഈ ദീനം വച്ചുകൊണ്ട് എവിടെക്കെടാ തെണ്ടാൻ പോയിരുന്നത്? പറ.

ഞാൻ:—എനിക്കൊന്നുമില്ല; ഞാൻ തെണ്ടാനുമല്ല പോയത്.

അപ്പോത്തിക്കിരി:—എന്നാൽ പിന്നെ നിങ്ങൾ ഐഡഫോം. വാങ്ങിച്ചതെന്തിനാ? നിങ്ങളെ ഇപ്പോഴും ആ മരുന്നു നാറുന്നുണ്ടല്ലോ.

പൊടി കൊണ്ടുവന്നതു വേറേ ആവശ്യത്തിനാണെന്നു പറവാൻ ഇടകിട്ടുന്നതിനുമുൻപ് 'ദീനമില്ലെടാ? എന്നാൽ ഞാനുണ്ടാക്കാം' എന്നു പറഞ്ഞ് അമ്മാമൻ ഏറാക്കാലിൽനിന്നു കന്നാലിക്കോലൂരി കണ്ണും മൂക്കുമില്ലാതെ എന്നെ തല്ലിത്തുടങ്ങി." (എന്റെ ആദ്യത്തെ ലേഖനം)

"നാലു പാദം വയ്ക്കുന്നവർ സംഘക്കളിക്കാരോ മൃഗങ്ങളോ കവിതക്കാരോ ആരോ എന്തോ ആകട്ടെ, കാഴ്ചപ്പുറമേയുള്ള ഭംഗികൊണ്ടെടുത്തുമലത്തുമ്പോൾ പല വർണ്ണഭേദങ്ങളും ഇരുവശത്തും വരിയൊത്ത പാദങ്ങളും നോക്കുന്തോറും വെറുപ്പും ഉൾക്കട്ടിക്കുറവും ഉപദ്രവവുമുള്ള വസ്തു തേരട്ടയോ പുഴുവോ പഴുതാരയോ ആണെന്നു് ആരും ഓക്കാതെ പറഞ്ഞുപോകരുത്........'പ്രഥമൻകുടി മണിപ്രവാളദ്വയം വിലയെരണ്ട്;' 'കീരത്രയംപോൽ കൂലിമാത്രം;' 'ദധിമഥനം മൂന്നു ശ്ലോകം കുറച്ച് ഒരങ്കത്തിലുള്ള നാടകം, തപാൽക്കൂലി അടക്കം വില രണ്ടു പൈ; മൂന്നു പുസ്തകം ഒന്നിച്ചു വാങ്ങുന്നവർക്ക് അരയണ കുറച്ചു കൊടുക്കപ്പെടും;' 'കൂമന്റെ മൂളക്കം, അഥവാ കണക്കന്റെ തെങ്ങേറ്റം;' 'ഒരു പുതിയ നോവൽ, ഉടനേ പുറത്താകും. അനുമോദനപത്രം അയയ്ക്കുന്നവർക്കു വിലകൂടാതെ കിട്ടുന്നതും സ്വകാര്യകത്തുമൂലം വില തെരിയപ്പെടുത്തുന്നതുമായ ഒരു വിശേഷഗ്രന്ഥം!' ഇങ്ങനെ എണ്ണംപറഞ്ഞ വിലപിടിപ്പുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ ഉടമസ്ഥനും പ്രസാധകനും ഗ്രന്ഥകർത്താവുമായ ബാലകവി 'വിശല്യാകരണി' എന്ന മാസികയുടെ പത്രാധിപസ്ഥാനം വഹിക്കുന്നതിനുമുൻപു 'കവച്ചുവച്ച'താണെന്നു് ആ മാസികയിൽത്തന്നെ പ്രത്യേകപരസ്യംമൂലം അറിയിക്കുകയും ചെയ്യും."

(പേരില്ലാപ്രമേയം)

ക്രി. പി. പതിനെട്ടാം ശതകത്തിൽ തൃശ്ശൂരിൽവച്ചു നടന്ന സാമൂതിരി വാഴ്ചയെപ്പറ്റി സ്കോട്ടിന്റെ സുപ്രസിദ്ധമായ ബ്രൈഡ് ഓഫ് ലാമർമൂർ (The Bride of Lammermoor) എന്ന ആഖ്യായികയെ ഉപജീവിച്ചെഴുതിയ ഒരു ഗദ്യനാടകമാണ് മോചനം.

കേരളപുത്രൻ:—പെരുമാക്കന്മാരുടെ വാഴ്ചക്കാലത്തെ പശ്ചാത്തലമാക്കിക്കൊണ്ടു പുതുവാം രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് കേരളപുത്രൻ എന്ന നോവൽ. കഥാഘടനയ്ക്കു വലിയ ഭംഗിയുണ്ടെന്നു പറയുവാൻ പാടില്ലെങ്കിലും ഒരു നല്ല നോവലിന് ആവശ്യമുള്ള മററംശങ്ങളിൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ പ്രായേണ വിജയം പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചോളരാജാവായ കരികാലൻെറ പുത്രി പുലോമജയും ചേരരാജാവായ അത്തൻെറ പുത്രൻ ഇമയകുമാരനുമാണ് അതിലെ നായികയും നായകനും. കേരളരാജ്യത്തിൻെറ തലസ്ഥാനമായ മഹോദയപുരത്തിൽ ഇമയകുമാരൻ ശസ്ത്രാഭ്യാസത്തിനായി ചെന്നെത്തി അവിടെ അന്നു നാടു വാണിരുന്ന പള്ളിബാണപ്പെരുമാളുടെ പുത്രനായ ഉണ്ണിയുമായി ഒന്നിച്ചു കഴിയുന്ന കാലത്താണ് ഒന്നാമദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന സംഭവം നടക്കുന്നത്. ഭൂലോകരംഭയുടെ ദാസിയായ കുട്ടിപ്പെണ്ണിൻെറ ഊര, കടൽക്കള്ളനായ ആദികാമൻെറ അക്രമം, കാടക്കരചൻെറ കൈമിടുക്ക്, ചെന്നികുലപ്രഭുവിൻെറ ദുഷ്ടത, സേനാപതിയുടെ സാമർത്ഥ്യം എന്നിങ്ങനെ പലതും പ്രസ്തുതകൃതിയിൽ തത്ത്വദ്രസസ്ഫൂർത്തിയോടുകൂടി മിന്നിത്തിളങ്ങുന്നുണ്ട്. താഴെക്കാണുന്നതു് ഒരു വർണ്ണനമാണ്.

അരാകുളം:—''മേച്ചിപ്പുറം കേറിപ്പോരുന്ന കാലിക്കൂട്ടങ്ങൾ തരിമുഴുത്ത മണൽത്തീരങ്ങളിൽ വന്നിറങ്ങി ദാഹം ശമിപ്പിച്ചിട്ടും മുഖം വെള്ളത്തിൽനിന്നെടുക്കാതെ ക്ലാന്തഭാവത്തോടെ നില്ക്കുന്നതു കണ്ടാൽ ആത്മത്രാണതല്പരയായ ഗംഗയോടു് എന്തോ മന്ത്രിക്കുകയാണെന്നു തോന്നും; മനസ്സിനെ പരിഷ്കരിച്ചു മാലിന്യത്തെ ദൂരീകരിച്ചു സ്വധർമ്മത്തെ പരിപാലിക്കുവാൻ തക്ക കോപ്പും കെല്പുമുള്ള സാധ്വികളിൽ വിടന്മാരുടെ അലട്ടും പകിട്ടും പ്രക്ഷോഭജനകമല്ലെന്നു പ്രത്യക്ഷീകരിക്കുന്നവിധം, കന്നാലിപ്പിള്ളർ കുളം ചാടി കുത്തിമറിഞ്ഞിട്ടും ആ നിർമ്മലതോയഭരിതയായ വാപിയിൽ ലേശമെങ്കിലും കലങ്ങൽ കണ്ടില്ല. കാലി മേയ്ക്കുന്നവർ കോലു കരയ്ക്കുവച്ചു വെള്ളത്തിലിറങ്ങി മദിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു കററക്കിടാങ്ങൾ തള്ളയെ വിട്ടു തെററിച്ചാടി മററു പശുക്കളുടെ അകിടു പാററി കുടിക്കുന്നതു കണ്ടു് ഈററയോടെ ഏറി ഓടുന്നവർ മുട്ടോളം പൂലുന്ന മണലിൽ മൂന്നുകുത്തി വീഴുന്നുണ്ട്.''

ഒരു സംഭാഷണം:—''ഒന്നാമൻ:—എടോ, ഉരുണ്ടാൽ നന്നെന്നാണോ തൻെറ വിചാരം? യുക്തി മുട്ടുമ്പോൾ തനിക്കു് ഉരുളിച്ച സ്വാധീനമാകുമെന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കാം അതിൽ തനിക്കു് ഇത്ര പഴംമനസ്സ പ്രമാണമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടു് ഇപ്പോൾ ഉരുണ്ടുതുടങ്ങിയോ?

രണ്ടാമൻ:—തൊട്ടതിനൊക്കെ എന്നെ കുററം കല്പിക്കുവാൻ അത്ര യ്ക്കുമാത്രം യോഗ്യത അപ്പുറത്തില്ല. ഞാൻ ഉരുളുന്നുവെങ്കിൽ മററൊരാളെ ഉരുട്ടാനും എനിക്കറിയാം.

ഒന്നാ:—സ്നേഹിതാ, തൻെറ മനസ്സാകുന്ന പ്രമാണത്തിൽ അതും പിഴച്ചെഴുതിപ്പോയി.

രണ്ടാ:—എൻെറ പ്രമാണം പിഴച്ചിട്ടില്ല. അങ്ങയുടെ അനുമാനമാണു് തെററിയതു്. ചരുകളക്കടവിൽച്ചെന്നാൽ അനുഭവപ്പെടുത്തിത്തരാം.

ഒന്നാ:—എന്നിട്ട താൻ പറയുമ്പോഠം ഞാൻ അവിടെ കിടന്നു് ഒന്നുരുണ്ടാൽ തൻെറ അനുമാനവും പ്രമാണവും അനുഭവവും ഒക്കം ഇല്ലേ?''

സി. എസ്സ്. ഗോപാലപ്പണിക്കർ (1047-1105)—

ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—അമ്പാടി നാരായണപ്പുതുവാളിൻേറയും, ഒടുവിൽ കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻേറയും ചെറുകഥകളെപ്പററി മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. പുസ്തകരൂപത്തിൽ ഒന്നും പ്രസിദ്ധീകരിക്കാതെ ചെറുകഥാകൃത്തുക്കളുടെയിടയിൽ ഒരു മാന്യസ്ഥാനം നേടിയ സാഹിത്യകാരനായ സി. എസ്സ്. ഗോപാലപ്പണിക്കർ കൊച്ചിരാജ്യത്തു കിഴക്കൻചിററൂർത്താലൂക്കിൽ ചിററൂർദേശത്തു പ്രസിദ്ധമായ ശ്രീകണ്ഠത്തു വീട്ടിൽ 1047-ാമാണ്ടു് ഇടവമാസം 17-ാംനു- ചതയംനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. പാലക്കാട്ടുതാലൂക്ക പല്ലഞ്ചാത്തനൂരംശം തച്ചങ്കാട്ടുദേശം പെരിങ്ങാട്ടുവീട്ടിൽ നാരായണപ്പണിക്കർ പിതാവും ലക്ഷ്മിയമ്മ മാതാവുമായിരുന്നു. ഗോപാലപ്പണിക്കർ ജനിച്ചതു പിതൃഗൃഹത്തിലാണു്. പല്ലഞ്ചാത്തനൂർ വീശ്രുപലം ദേശം ആററിശ്ശേരി ചാത്തപ്പ എഴുത്തച്ഛനായിരുന്നു ആദ്യത്തെ ഗുരുനാഥൻ. ചിററൂർ ഡിസ്ത്രിക്റ്റു് മിഡിൽസ്കൂഠംപരീക്ഷ ജയിച്ചതിനുശേഷം മലബാറിൽ പെരുവെമ്പാ ഹൈസ്കൂളിലും പാലക്കാട്ടു വിക്ടോറിയാഹൈസ്കൂളിലും പഠിച്ചു മട്രിക്കലേഷൻപരീക്ഷ ജയിച്ചു. എഫ്. ഏ. ക്ലാ വായിച്ചതു് കോഴിക്കോട്ടു കേരളവിദ്യാശാലയിലും എറണാകുളം കാളേജിലുമായിരുന്നു. പിന്നീട്ട മദിരാശി പ്രസിഡൻസി കാളേജിൽ ചേൎന്നു ജന്തുശാസ്ത്രം ഐച്ഛികവിഷയമായി സ്വീകരിച്ചു് 1071-ൽ ബി. ഏ. യും ജയിച്ചു. എഫ്. ഏ. ക്ലാസ്സു് എറണാകുളത്തു വായിക്കുമ്പോഠം ഒടുവും അമ്പാടി നാരായണപ്പുതുവാളും അദ്ദേഹത്തിൻെറ സതീൎത്ഥ്യന്മാരായിരുന്നു.

ഉദ്യോഗജീവിതം:—ബി. ഏ. പാസ്സായി മൂന്നു മാസം കഴിയുന്നതിനുമുമ്പു് എറണാകുളത്തു ഹജൂരാപ്പീസിൽ ലാൻഡ്‌ റവന്യൂ വകുപ്പിൽ പണിക്കർ ഒരു ഗുമസ്ഥനായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. 1072-ാമാണ്ടു മീനമാസം 1-ാംനു- ആ വകുപ്പിൽത്തന്നെ ആക്റ്റിംഗ് ഹെഡ്ഗുമസ്ഥനായും 1073 വൃശ്ചികമാസം 21-ാംനു- ആക്റ്റിംഗ് ശിരസ്തദാരായും ഉയൎന്നു. ഗവൎമ്മെൻറിൻെറ അനുവാദത്തോടുകൂടി കുറേക്കാലം ഇടപ്പള്ളിസ്വരൂപം കാര്യക്കാരായി പണിനോക്കി. പിന്നീടു ക്രമേണ 1087-ൽ താസിൽദാർ, 88-ൽ സ്റ്റാമ്പുസൂപ്രണ്ടു്, പഞ്ചായത്തു രജിസ്ത്രാർ, തിരുമലദേവസ്വം മാനേജർ, ആക്റ്റിംഗ് ദേവസ്വം കമ്മീഷണർ എന്നീ തസ്തികകളിൽ നിയമിതനായി. തിരുമലദേവസ്വം മാനേജ

രായി ആറു കൊല്ലത്തോളം ജോലിനോക്കി. 1104-ൽ പെൻഷൻ പററി. തദനന്തരം നിലമ്പൂർക്കോവിലകം മാനേജിംഗ് ഏജൻറായി. 1105 മകരം 17-ാംനു- മരിച്ചു. പണിക്കർ സാഹിത്യകാരൻ എന്നതിനുപുറമേ ഒരു നല്ല നടനുമായിരുന്നു. ചിററൂരിൽ തുഞ്ചത്താചാര്യൻ സ്ഥാപിച്ച ഗുരുകുലത്തിൻെറ പുനരുദ്ധാരണത്തിനു വളരെ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. തൻെറ അമ്മാമൻെറ മകളായ ചിററൂർ വലിയ തച്ചാട്ടു മീനാക്ഷിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പുത്രിമാരായ കൊച്ചി സബ്ജഡ്ജി തമ്പുരാൻെറ സഹധർമ്മിണി ദേവകി നേത്യാരമ്മയും കടത്തനാട്ടെ ഒരു തമ്പുരാൻെറ പത്നി ദാക്ഷായണി ക്കെട്ടിലമ്മയുംകൂടി 'സ്വർണ്ണലത' എന്ന ബംഗാളിനോവൽ തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

സാഹിത്യം:—പണിക്കർ ഒരു കവിയും ഗദ്യകാരനുമായിരുന്നു. ഭാഷാപോഷിണിയുടെ ദ്വിതീയസമ്മേളനം തൃശ്ശൂർവച്ചു നടത്തിയപ്പോൾ കവിതാമത്സരപരീക്ഷയിൽ പ്രഥമസമ്മാനം അദ്ദേഹത്തിനാണ് ലഭിച്ചതു്. വളരെ കുറച്ചുമാത്രമേ പദ്യഗദ്യങ്ങൾ എഴുതീട്ടുള്ളു. ഒരു ശ്ലോകം ഉദ്ധരിക്കാം. അതു 'കരതലകമലസ്ഥാം സ്ഫാടികീമക്ഷമാലാം' എന്ന സരസ്വതീവന്ദനപരമായ ശ്ലോകത്തിൻെറ ഭാഷാനുവാദമാണ്.

"കൈത്താരിൽച്ചേർത്തുമിന്നും സ്ഫടികമണിലസ-
ന്മാലയിൽക്കൈനഖശ്രീ
തത്തുമ്പോൾ മാതളത്തിൻമണിഗണമിതി ചി-
ന്തിച്ചു കൊത്തുന്നതിന്നായ്
എത്തും തത്തക്കിടാവെപ്പലവുരു തടവി-
പ്പിൻവലിപ്പിച്ചിടും നിൻ
പുത്തൻപൂമന്ദഹാസം സരസിജഭവജേ
ഭൂരിഭാഗ്യം തരട്ടേ."

ചില മാസികകളിൽ അവയുടെ പ്രവർത്തകന്മാരുടെ നിർബ്ബന്ധംകൊണ്ടു പണിക്കർ ചില ഉപന്യാസങ്ങളും ചെറുകഥകളും എഴുതീട്ടുണ്ട്. വിദ്യാവിനോദിനി, രസികരഞ്ജിനി തുടങ്ങിയ മാസികകളിലാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ തൂലിക വ്യാപരിച്ചതു്. സ്വയംപ്രകാശമുള്ള ചില ജന്തുക്കൾ, പക്ഷികളുടെ ആസ്പത്രി, മൊണാക്കോ, ജപ്പാൻകാരും അവരുടെ ചക്രവർത്തിയും ഇത്യാദി വിജ്ഞാനപ്രദങ്ങളായ ലേഖനങ്ങളെക്കുറിച്ചു പ്രകൃതത്തിൽ ഒന്നും പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതില്ല. മേൽവിലാസം മാറി, നീളം കുറഞ്ഞ കത്തു്, ഒരു മുതലനായാട്ടു് എന്നിവയാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചില ചെറുകഥകൾ. 1081 വൃശ്ചികത്തിലെ രസികരഞ്ജിനിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു മുതലനായാട്ടിനു ഭാഷയിൽ ശാശ്വതമായ പ്രതിഷ്ഠ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽനിന്നു ചില വാക്യങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. "അപ്പോൾ ആകാശത്തിൻെറ പൂർവ്വദ്വാരം തുറന്നു ഞങ്ങൾക്കഭിമുഖനായി പ്രവേശിച്ച സൂര്യൻ തൻെറ കനകരശ്മിപ്രവാഹത്തിൽ ലോകം

മുഴുവനും പെട്ടെന്നു് ഒന്നു കുളിപ്പിച്ചു. മേലേക്കുമേലേ കട്ടകട്ടയായി മുറിഞ്ഞുപിടിച്ചു നില്ക്കുന്ന ഞഞ്ഞോ ആറോ കാലുകളിന്മേൽ കിടക്കുന്ന ആ തോട്ടിൻെറ കിഴക്കേയററത്തു കായ്ച്ചുതുടങ്ങിയതും തുടങ്ങാറായതുമായി മദിച്ചുനില്ക്കുന്ന അനവധി തെങ്ങിൻതൈകളാൽ സാമാന്യം നാലുപുറവും ഇടതൂർന്നു ചുററപ്പെട്ടതും സ്വർണ്ണപ്പച്ചവർണ്ണമായ ഇലകൾ തിങ്ങിവളർന്നുകൂടിയ കണ്ടൽച്ചെടികളാൽ മൂടപ്പെട്ട വെള്ളത്തിൽ അവിടവിടെ വലിയ പച്ചക്കല്ലുകൾ പതിച്ചപോലെ കിടക്കുന്ന ചില തുരുത്തുകളാൽ മദ്ധ്യഭാഗങ്ങൾ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടതുമായ ഒരു തുറന്ന കായലിലേക്കു ഞങ്ങൾ പ്രവേശിച്ചിട്ടു് ആ തുരുത്തുകളിലെ കണ്ടൽച്ചെടികളുടെ ഇടകളിൽനിന്നു തപോവിഘ്നംവന്ന അനവധി വൃദ്ധകൊക്കുകൾ കൂട്ടംകൂട്ടമായി 'ക്രോ ക്രോ' എന്നു ഞങ്ങളെ ശപിച്ചുംകൊണ്ടു മേല്പോട്ടുയൻ്നു.'' ഈ വാക്യം ദൈർഘ്യംകൊണ്ടു വിരൂപമാണെങ്കിലും എല്ലാം ഇതുപോലെയല്ല. നോക്കുക മററു ചില വാക്യങ്ങൾ. ''വെള്ളത്തിൽ വാലിട്ടൊരു പിട. 'ധിമൃതൈ' എന്നൊരു കുട്ടിക്കരണം. കണ്ടലിൻെറ ഇടയിൽക്കൂടി മറിഞ്ഞു തുരുത്തിൻെറ ഉള്ളിലേക്കു 'ധീം' എന്നൊരു ചാട്ടം. ഞങ്ങൾ എല്ലാവരും ആയുധപാണികളായി തുരുത്തിനുള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവിടെ മുട്ടുവരെ ചേറുള്ള ഒരു സ്ഥലത്തുകൂടെ ഭീമച്ചൻ ഇഴഞ്ഞുപിഴഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഒരോട്ടം. പിന്നാലെ കമിളിച്ചുകൊണ്ടു് ഓടുന്ന സൈന്യങ്ങളിൽ കണ്ടൻകോരൻ ഉളികൊണ്ടൊരേറു്. നീലാണ്ടൻ കുന്തംവച്ചൊരു കുത്തു്. ചംക കോടാലികൊണ്ടൊരു കൊത്തു്. ഭീമച്ചൻെറ ഊക്കു ശമിച്ചു. ചേററിൽ പതിഞ്ഞുകിടപ്പായി. മുക്കാലും കഴിഞ്ഞു. കാൽപ്രാണൻ ബാക്കി. മുഴുവനാക്കുവാൻ ചെകിട്ടാണിക്കു് എൻെറ ഒരുണ്ട. അസ്തു.''

ചെങ്കളത്തു ചെറിയ കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ (1057–1115)—ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—കേരളപത്രികയുടെ ജനയിതാവായ ചെങ്കളത്തു വലിയ കുഞ്ഞിരാമമേനോൻെറ ഭാഗിനേയനാണു് ചെറിയ കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ. അച്ഛൻെറ വീടു വടക്കേ മലബാറിൽ ചിറയ്ക്കൽ വളർപട്ടണത്തിലായിരുന്നു. അവിടെ പുഴാതി എന്ന ദേശത്തിൽ ഒരു സംസ്കൃതവിദ്വാനും ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രപണ്ഡിതനുമായ കുഞ്ഞിക്കണ്ണൻഗുരുക്കൾ നടത്തിവന്ന എഴുത്തുപള്ളിയിൽ പ്രാഥമികപാഠങ്ങൾ അഭ്യസിച്ചു. നാലാം ക്ലാസ്സുപരീക്ഷ പാസ്സായതിനുമേൽ രണ്ടു കൊല്ലം ഗണിതവും കാവ്യങ്ങളും ഗുരുക്കളുടെ അടുക്കൽനിന്നു പഠിച്ചു. പന്ത്രണ്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ കണ്ണൂരിലുള്ള മുനിസിപ്പൽ ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂളിൽ ഇംഗ്ലീഷ്‌വിദ്യാഭ്യാസം ആരംഭിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ്‌വഷം 1899–ൽ മദിരാശിക്കു പോയി അപ്പർ സെക്കൻഡറി പരീക്ഷ ജയിച്ചു. 1900–ൽ മലബാർ ജന്മം രജിസ്ട്രേഷൻ ആപ്പീസ്സിൽ ഒരു ഗുമസ്തനായിച്ചേരുകയും പിന്നീടു നാലു കൊല്ലം കോഴിക്കോട്ടു റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ടുമെൻറിൽ പണി നോക്കുകയും ചെയ്തു. അക്കാലത്തു കോഴിക്കോട്ടു

പുത്തനായി ഏൎപ്പെടുത്തിയ വാണിജ്യവിദ്യാലയത്തിൽനിന്നു ചുരുക്കെഴുത്തു്, ടൈപ്പ്റൈററിംഗ്, ബുക്കുകീപ്പിംഗ്, കമേഴ്സ്യൽ കറസ്പാണ്ടൻസ് എന്നീ വിഷയങ്ങൾ പഠിച്ചു ജയിച്ചു. സൎവേ തുടങ്ങിയ റവന്യൂ ടെസ്റ്റുകളിലും ഉത്തീൎണ്ണനായി. അപ്പോഴേയ്ക്കു് ഇംഗ്ലീഷിലും മലയാളത്തിലും ലേഖനങ്ങൾ എഴുതുന്നതിനു വേണ്ട വൈദഗ്ദ്ധ്യം സമ്പാദിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു.

പത്രപ്രവൎത്തനം:—1904–ൽ പുന്നത്തൂർ രാജാവിന്റെ എസ്റ്റേററ സൎക്കാരിന്റെ ഭരണത്തിലായിരുന്നു. ആ എസ്റ്റേററ വക വസ്തുക്കൾ പൊളിച്ചെഴുതുന്നതിനു കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ ഹെഡ്ഗുമസ്തനായി നിയമിയ്ക്കപ്പെട്ടു. അവിടെവെച്ചു കോഴിക്കോട്ടുനിന്നു പ്രചരിച്ചിരുന്ന വെസ്റ്റ്കോസ്റ്റ് സ്പെക്റേറർ (West Coast Spectator) എന്ന പത്രത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷ്ലേഖനങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങി. മലയാളപത്രങ്ങളിൽ പല വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഉപന്യാസങ്ങൾ എഴുതിവന്നു. എം. ആർ. കെ. സി. എന്ന തൂലികാനാമമാണു് അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചതു്. അതു സി. കുഞ്ഞി–രാമ–മേനോൻ എന്ന തന്റെ പേർ ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതി അതു മറിച്ചിട്ടാൽ കിട്ടുന്ന നാലു പ്രഥമാക്ഷരങ്ങളുടേയും സമാഹാരമാണു്.

കോട്ടയ്ക്കൽവെച്ചു നടത്തിയിരുന്ന ജന്മി, ലക്ഷ്മീവിലാസം എന്നീ മാസികകളിൽ എസ്റ്റേററഭരണത്തെപ്പററി അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഉപന്യാസങ്ങൾ 'മലയാളത്തിലെ ജന്മികൾ' എന്ന പേരിൽ ഒരു പുസ്തകമായി പുറത്തുവന്നു. ഇതാണു് ഗ്രന്ഥകാരന്റെ ഒന്നാമത്തെ കൃതി. 1909–ൽ കേരളപത്രികയുടെ നടത്തിപ്പിൽ പല കുഴപ്പങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ആ ശോച്യാവസ്ഥയിൽനിന്നു് അതിനെ ഉദ്ധരിയ്ക്കേണ്ട ഭാരം കാരണവരുടെ ആജ്ഞാനുസാരം തന്നിൽ ചുമത്തുകയാൽ എട്ടു കൊല്ലത്തെ ഗവൎമ്മെൻറ് സൎവീസിൽനിന്നു് അവധി വാങ്ങി അതിലേയ്ക്കായി കോഴിക്കോട്ടു പോയി. പ്രതീക്ഷിച്ചതുപോലെതന്നെ ആ പത്രം വീണ്ടും ഋണാദിബാധകളിൽനിന്നു വിമുക്തമായി, പത്രമണ്ഡലത്തിൽ പൂൎവ്വാധികം ഉയൎന്നു. 1911–ൽ ജോൎജ്ജ് ചക്രവൎത്തിയ്ക്കു ഡൽഹിയിൽവച്ചു നടന്ന പട്ടാഭിഷേകത്തെസ്സംബന്ധിച്ച് ഒരു പുസ്തകം മലബാർ കലക്ടർ ഇന്നിസ്സിന്റെ അപേക്ഷയനുസരിച്ച് എഴുതി. ഇതാണു് ജോൎജ്ജുപട്ടാഭിഷേകം. അക്കാലത്താണു് ദേശമങ്ഗലത്തു മനയ്ക്കൽ ആരംഭിച്ച മങ്ഗളോദയം മാസിക നിൎവ്വിഘ്നമായി നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതിനു 1080–ലെ കൊച്ചി കമ്പനി റഗുലേഷൻ പ്രകാരം മങ്ഗളോദയം കമ്പനി ലിമിററഡ് എന്ന പേരിൽ ഒരു കമ്പനി സമാരംഭിച്ചതു്. ആ കമ്പനിയുടെ മാനേജരായി പണിനോക്കണമെന്നു് അപ്പൻതമ്പുരാനും മററും ആവശ്യപ്പെടുകയാൽ കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ തൃശ്ശൂരിൽ താമസമുറപ്പിച്ചു. അതോടുകൂടി സൎക്കാർജോലി രാജിവച്ചു. "വളരെ ഉപകാരപ്രദങ്ങളും, ദുർല്ലഭങ്ങളും, ഇതുവരെ അച്ചടിപ്പിക്കാത്തവയുമായ വിവിധവിഷയങ്ങളിലുള്ള സംസ്കൃതപുസ്ത

കങ്ങളും മലയാളപുസ്തകങ്ങളും പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധംചെയ്യുന്നതിനും'' കമ്പനിവക കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചുക്കൂടത്തെ പരിഷ്കരിച്ചു നന്നാക്കുന്നതിനും മററുമാണ് കമ്പനി സ്ഥാപിച്ചതു്. ''മലയാളഭാഷാധ്യയനത്തിൽ ഉത്സാഹം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുക, മലയാള ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൻെറ എല്ലാ ശാഖകളേയും പരിഷ്കരിക്കുകയും പോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക'' എന്നിവയായിരുന്നു സാഹിത്യസമാജത്തിൻെറ ഉദ്ദേശങ്ങൾ. പ്രസ്തുതസമാജത്തിൻെറയും ജീവനാഡി അപ്പൻ തമ്പുരാൻ കഴിഞ്ഞാൽ കുഞ്ഞിരാമമേനോൻതന്നെയായിരുന്നു. അങ്ങനെ മംഗളോദയംകമ്പനിയുമായുള്ള ബന്ധം 1912മുതൽ 1930വരെ തുടർച്ചയായി പതിനെട്ടുകൊല്ലക്കാലം പുലർത്തി. തൃശ്ശൂർ താമസിക്കുമ്പോൾ 1913-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു തൃശ്ശൂർ ചെമ്പുക്കാവിൽ രായിരത്തു വീട്ടിൽ അമ്മുക്കുട്ടിയമ്മയെ വിവാഹംചെയ്തു. 1920-ാമാണ്ടിടയ്ക്കു് അദ്ദേഹത്തിനു് ഒരു വലിയ ആപത്തു സംഭവിച്ചു. അന്നു പണിയിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മംഗളോദയം കമ്പനിവക കെട്ടിടം ഇടിഞ്ഞുവീഴുകയും ആ അത്യാഹിതത്തിൽപ്പെട്ടു കുഞ്ഞിരാമമേനോൻെറ ഒരു കാൽ ഒടിയുകയും ചെയ്തു. ആ കാൽ മുറിച്ചുകളയേണ്ടതായിവന്നുവെങ്കിലും തലയ്ക്കും വലത്തുകൈയ്ക്കും ഹാനിപററാത്തതിൽ ആ മനസ്വി സമാധാനപ്പെടുകയാണ് ചെയ്തതു്. അവയായിരുന്നുവല്ലോ ജീവികയ്ക്കുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ. 1933-ൽ ഭാരതി എന്നൊരു മാസിക അദ്ദേഹം തൃശ്ശൂരിൽനിന്നു പ്രചരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അതിനെ 1934 മേയ് 20-ാംനു- കുടുംബപത്രിക എന്ന പേരിൽ പരിഷ്കരിച്ചു് ഒരു വാരികയാക്കി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങി. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഹോംമാഗസീൻെറയും മററും നിലയിൽ അതു വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരണം എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ആഗ്രഹം. സ്വല്പകാലം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം സാമ്പത്തികമായ വൈഷമ്യംകൊണ്ടു് അതു മുടക്കേണ്ടിവന്നു. പിന്നീടു തൃശ്ശൂരിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട കേരളൻ എന്ന ദിനപത്രത്തിൻെറ അധിപനായി. ഒരു ദിനപത്രം നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുള്ള ആരോഗ്യമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ അതിൽനിന്നു വിരമിച്ചു. അനന്തരം കൊച്ചി സെൻട്രൽ കോ-ഓപ്പറേററീവ് സൊസൈററി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സഹകരണപ്രബോധിനി എന്ന മാസികയുടെ ആധിപത്യം കയ്യേററു. ആ ഭാരവും കുറേ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ദുർവ്വഹമായിത്തോന്നി. എങ്കിലും മരിക്കുന്നതിനു തലേ ദിവസംകൂടി സഹകരണപ്രബോധിനിയ്ക്കുള്ള മുഖപ്രസംഗം പറഞ്ഞുകൊടുത്തു് എഴുതിച്ചു. 1115-ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 4-ാംനു- ആ സതതോത്ഥായിയായ ഭാഷാഭിമാനി യശശ്ശരീരനായി.

കൃതികൾ:—കുഞ്ഞിരാമമേനോൻെറ പ്രധാനകൃതികൾ, 1 മലയാളത്തിലെ ജന്മികൾ, 2 ജോർജ്ജ്പട്ടാഭിഷേകം, 3 സർ രാമവർമ്മ (വാഴ്ചയൊഴിഞ്ഞ കൊച്ചിമഹാരാജാവു്), 4 കമ്പരാമായണം, 5 രഘുവംശചരിത്രം, 6 ഭാർഗ്ഗവരാമൻ, 7 വെള്ളവക്കാരൻ, 8 ചെറുകഥകൾ ഒന്നും രണ്ടും ഭാഗങ്ങൾ ഇവയാകുന്നു. രഘുവംശത്തിലെ ആദ്യത്തെ ആറു

സർഗ്ഗങ്ങളുടെ ഭാഷാഗദ്യവിവർത്തനമാണ് രഘുവംശചരിത്രം. വെള്ളവക്കമ്മാരൻ ഒരു ചരിത്രകഥയാണ്. റിട്ടയാഡ് സബ്‌രജിസ്ട്രാർ കൂത്തുപറമ്പ് എം. ഒതേനമേനോൻ ആദ്യം ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതിയ ഒരു കഥയുടെ ഒരു സ്വതന്ത്രമായ തർജ്ജമയാണ് കുഞ്ഞിരാമമേനോന്റേത്. വെള്ളവത്താവാട്ടുകാരുടെ പുരാതനഗൃഹം എടക്കാട്ടിനടുത്ത ഇളന്തേരിയായിരുന്നു. അവിടെനിന്നു ചാലാട്ടം (കണ്ണൂരിനടുത്ത്) കല്യാട്ടം ഓരോ താവഴി പിരിഞ്ഞുപോയി. കഥയിൽ പറയുന്ന ഒരു യജമാനൻ ചാലാട്ടുതാവഴിയിലാണ് പാർത്തിരുന്നതെന്നും കമ്മാരൻ (കമ്മു) ജനിച്ചതു ചാലാട്ടുവച്ചാണെന്നും ഐതിഹ്യമുണ്ട്. മഹമ്മദുമതത്തിൽ വിശ്വസിച്ച കമ്മു ഷെയിക് ആയാസ്ഖാനായി പിന്നീടു ഹൈദരെ സഹായിച്ച പല സ്ഥാനമാനങ്ങളും നേടി. ഒടുവിൽ ഇളന്തേരിയിലെ ക്ഷേത്രം ജീർണ്ണോദ്ധാരണം ചെയ്യുകയും ഭൂസ്വത്തുകൾ വെള്ളൂർ നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലേക്കു ദാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. കമ്മു ബദനൂർക്കോട്ട ബ്രിട്ടീഷുകാരെ ഏല്പിച്ച തലശ്ശേരിയിൽനിന്നു നീങ്ങി അമീനാബീഗത്തോടുകൂടി (മാധവി) മാലിഖാൻകുന്നിൽ താമസിച്ചു. 959 കന്നിമാസത്തിൽ കോലത്തിരി അദ്ദേഹത്തെ സന്ദർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. വെള്ളവക്കമ്മാരൻതന്നെയാണ് കുഞ്ഞിരാമമേനോന്റെ കൃതികളിൽ പ്രഥമസ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നതു്. അതിനെ ആസ്പദമാക്കിയാണ് അപ്പൻതമ്പുരാൻ ഭൂതരായർ എന്ന നാടകം രചിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. അദ്ദേഹം പല ചെറുകഥകൾ മങ്ഗളോദയത്തിലും മററും എഴുതീട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ചില കഥകൾ മാത്രമേ ഒന്നും രണ്ടും ഭാഗങ്ങളായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളു. ചരിത്രസംബന്ധമായുള്ള കഥകളാണ് ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ അടങ്ങീട്ടുള്ളതു്. രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ അപൂർവ്വം ചില സാമുദായികകഥകൾ ചേർത്തിരിക്കുന്നു. ചരിത്രകഥകളാണ് അദ്ദേഹം അധികം എഴുതീട്ടുള്ളതു്. അവയിലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാമർത്ഥ്യവും അധികമായി പ്രകാശിക്കുന്നതു്. കുഞ്ഞിരാമമേനോന്റെ പ്രതിപാദ്യങ്ങൾ നിത്യാനുഭവങ്ങളിൽനിന്നു വളരെ അകന്നിരിക്കുന്നുവെങ്കിലും അവയുടെ പ്രതിപാദനം രമണീയമായിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ളവയുടെ പ്രണയനംകൊണ്ടാണ് കുഞ്ഞിരാമമേനോനെ ചെറുകഥാകാരനെന്നു പറയുന്നതു്. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ വെള്ളവക്കമ്മാരനിൽനിന്നും ചെറുകഥകളിൽനിന്നും പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

''അക്കാലത്തൊക്കെ നീതിന്യായം നടത്തുക എന്നതു വളരെ എളുപ്പമായ പണിയാണ്. ശിക്ഷയൊക്കെ ഏററവും നിർദ്ദയമായിട്ടാണ് നടത്തിയിരുന്നതു്. നീതിന്യായക്കോടതികളിൽ ഇപ്പോൾ കാണുന്ന കെട്ടിമറിഞ്ഞ നടവടികളോ, വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടി വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ട നിയമങ്ങളോ മറേറാ അന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. കൊലക്കുററത്തിനും പുരയ്ക്കു തീകൊടുത്തു എന്ന അപരാധത്തിനും കഴുവിന്മേൽ കയററി തൂക്കിക്കൊല്ലുകയും സ്വത്തുക്കൾ പിടിച്ചടക്കുകയും ആയിരുന്നു അന്ന

ത്തെ ശിക്ഷ. ചതിയും കളവും ചെയ്യുവന്നു് അടിയും മുഖത്തു കരി തേച്ച് കഴുതപ്പുറത്തു വാലുനോക്കിയിരുന്നു വാദ്യഘോഷത്തോടെ രാജവീഥികളിൽകൂടിയുള്ള സഞ്ചാരവുമായിരുന്നു ശിക്ഷ............അക്കാലത്തു നികുതി എന്ന പേരിൽ ഒന്നും ഭൂമിയുടമസ്ഥന്മാർ കൊടുക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ വിളവിൽ ഒരു ഭാഗം പാട്ടമെന്ന നിലയിൽ സാധനമായോ വിലത്തരമായോ എവരും കൊടുക്കണമെന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഈ രാജഭോഗം അതാതു കാലത്തു കൊടുക്കാത്തവരെ വലിയ കരിങ്കല്ലു തലയിൽ കയററി വെയിലത്തു നിറുത്തി ശിക്ഷിക്കുമെന്ന ഭയത്താൽ പാട്ടം ആരും ബാക്കിവയ്ക്കാറുണ്ടായിരുന്നില്ല.'' (വെള്ളവക്കമ്മാരൻ)

''കുട്ടപ്പണിക്കർ തിരുവയൽദേശത്തു താമസമാക്കിട്ടു കുറച്ചു മാസമായി. ചെമ്പുക്കാവു കളപ്പുരയും കൃഷിയും തിരുത്തിക്കാട്ടു നായരുടെ സഹായംകൊണ്ടാണു് എളുപ്പത്തിൽ ഇദ്ദേഹം വാങ്ങിട്ടുള്ളതു്. ഒരു സ്ഥാനിയും ജന്മിയുമായ നായരുടെ സ്നേഹിതൻെറ നിലയിൽ പെരുമാറുമ്പോഠം തിരുവയൽദേശത്തുള്ള ഭേദപ്പെട്ട വീടുകളിൽ പ്രവേശം കിട്ടിയതിലും നേതാക്കന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഒരു സ്ഥാനം കിട്ടിയതിലും ആശ്ചര്യമില്ല. സിങ്കപ്പൂരിൽ അഡ്വൊക്കേററുജനറാളായ ബാരിസ്റ്റർ നമ്പ്യാരുടെ ശിപാർശിക്കത്തും പണിക്കർ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടു്. തറവാട്ടുകാരെയും ബന്ധുക്കളേയും മറവും തിരക്കിച്ചോദിച്ചറിയേണ്ടതായ ആവശ്യം പിന്നെ ആക്കാണു്?'' (438-ാംനമ്പ്ര് ഏകാന്തം—ഒരു ചെറുകഥ)

വിനോദസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനം

വേങ്ങയിൽ കുഞ്ഞിരാമൻനായനാർ (1036–1090)

ഫലിതം:—ദുഃഖഭൂയിഷ്ഠമായ ജീവിതത്തിൽ മനുഷ്യനു ചിരിയ്ക്കുവാൻ എന്തെങ്കിലും മാർഗ്ഗം ലഭിയ്ക്കുന്നതു് ഒരു വലിയ ലാഭമാകുന്നു. അതു് ആനന്ദത്തിനും ആയുരാരോഗ്യങ്ങഠംക്കും ഉപകരിയ്ക്കും. വാചികവും ആംഗികവുമായ രണ്ടുവിധം വിനോദമുണ്ടെങ്കിലും വാചികമായ വിനോദംമാത്രമേ നമ്മുടെ ശ്രദ്ധയ്ക്കു പ്രകൃതത്തിൽ വിഷയീഭവിയ്ക്കുന്നുള്ളു. ശബ്ദനിഷ്ഠമായോ അർത്ഥനിഷ്ഠമായോ ഭാവനിഷ്ഠമായോ ഭാവുകന്മാക്കു് അനുവാചകന്മാരെ ചിരിപ്പിയ്ക്കുവാൻ സാധിയ്ക്കും. ഇവയിൽ ഭാവനിഷ്ഠമായ നമ്മോക്തിയാണു് ഉത്തമം. എല്ലാവിധത്തിലുമുള്ള വിനോദോക്തികളെയും ഉഠംക്കൊള്ളുന്ന ഒരു സംജ്ഞ ഭാഗ്യവശാൽ കേരളീയക്കുണ്ടു്. അതിനെയാണു് ഫലിതം എന്നു പറയുന്നതു്. അതു് ആരു സൃഷ്ടിച്ചാലും അദ്ദേഹം ഒരു തികഞ്ഞ വൈഹാസികനായിരുന്നിരിയ്ക്കണം. ഹാസ്യവിഡംബനത്തെ (Parody) കുറിച്ചു് ഇവിടെ ഒന്നും പ്രസ്താവിയ്ക്കുന്നില്ല. ഹൃദയത്തിനു വിശാലത, ബുദ്ധിയ്ക്കു സംസ്കാരം, ലോകത്തിലെ അസംഗതങ്ങളും ഹാസോൽപാദകങ്ങളുമായ സംഭവങ്ങളെ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തി, അവയെ പ്രകാശിപ്പിയ്ക്കുന്ന

തിന്നു സ്വാതന്ത്ര്യസിദ്ധമായി വേണ്ട പാടവം ഇങ്ങനെ പല സിദ്ധികൾ ഉണ്ടെങ്കിലേ ഒരു ഗ്രന്ഥകാരന്നു ഫലിതസാഹിത്യനിർമ്മാതാവായിത്തീരാൻ സാധിയ്ക്കുകയുള്ളു. പിന്നെയും ഒരു കാര്യം പ്രകൃതത്തിൽ സ്മരിയ്ക്കേണ്ടതുണ്ട്. അത്തരത്തിലുള്ള സാഹിത്യകാരന്റെ മനസ്സു നിർമ്മലമായിരിയ്ക്കണം. സന്മാർഗ്ഗോപദേശമായിരിയ്ക്കണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം; വ്യംഗ്യമായിരിയ്ക്കണം ആ ഉപദേശം. വ്യക്തിവിദ്വേഷത്തിന്റെയോ സമുദായസ്പർദ്ധയുടേയോ നിഴലാട്ടം അവിടെയെങ്ങും കടന്നുകൂടരുത്. കോപം അസൂയ മുതലായ ദുർഗ്ഗുണങ്ങൾക്ക് അവിടെ സ്ഥാനമേയില്ല. അതു് ആ സാഹിത്യകാരനെ പൊതുജനങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ ഒരു പരാധിയായി നിർത്തും. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഡൺസിയഡ് (Dunciad) എഴുതിയ പോപ്പും (Pope) ഇംഗ്ലീഷ് ബാർഡ്സ് ആൻഡ് സ്കോച്ച് റിവ്യൂവേഴ്സ് (English Bards and Scotch Reviewers) എഴുതിയ ബൈറനും (Byron), അവർ അന്യഥാ എത്രതന്നെ ഉൽകൃഷ്ടന്മാരായ കവികളായിരുന്നുവെങ്കിലും, പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ വ്യക്തിവിദ്വേഷപ്രകടനം അവരുടെ കലാസൗഭഗത്തിന്നു് ഒരു തീരാക്കളങ്കമായി നിലകൊള്ളുന്നു.

കേരളത്തിലെ ഫലിതസാഹിത്യം:—കേരളഭാഷ ഉടലെടുത്തതുമുതൽ അതിലെ സാഹിത്യത്തിൽ ഫലിതവുമുണ്ട്. നമ്പൂരിമാർക്കു പ്രസ്തുതവിഷയത്തിൽ ജന്മസിദ്ധമായുള്ള പാരമ്പര്യം അവിസ്മരണീയമാണ്. തോലൻ, പുനം (കൃഷ്ണഗാഥാകാരൻ) ഇവർ അതാതു കാലത്തെ ഫലിതസമ്രാട്ടുകളായിരുന്നു. അവരെയെല്ലാം ജയിച്ച മഹാകവിമൂർദ്ധന്യനാണ് കുഞ്ചൻനമ്പിയാർ. സമുദായങ്ങളുടെ ഉൽകർഷത്തിന്നു വേണ്ടി അദ്ദേഹം വ്യക്തികളെ പരിഹസിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദുര്യോധനനും ശകുനിയും രാവണനും മററും തനിമലയാളികളാണ്. അങ്ങിങ്ങു് അല്പം അശ്ലീലതയില്ലെങ്കിൽ നമ്പിയാരുടെ തുള്ളൽ മുഴുവൻ തനിത്തങ്കമായിരിക്കും. വെണ്മണിമഹന്റെ ഫലിതത്തിനും സംസ്കാരം കുറയും. ശീവൊള്ളിക്കും സഹൃദയന്റെ നിഷ്കൃഷ്ടമായ പരിശോധനയിൽ ചില കുററങ്ങളും കുറവുകളുമുണ്ട്. ചന്തുമേനോൻ ഒരു അദ്വിതീയനായ ഫലിതക്കാരനായിരുന്നു. ഇന്ദുലേഖയിൽ സൂരിനമ്പൂരിപ്പാട്ടും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യവഹാരകാര്യസ്ഥനായിരുന്ന താശ്ശൻമേനോനും തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണവും മററും നോക്കുക.

കുഞ്ഞിരാമൻനായനാർ (1036–1090)—കുടുംബം:—വേങ്ങയിൽത്തറവാടു മൂന്നു നൂററാണ്ടുകൾക്കുമേലായി സ്ഥാനമാനങ്ങളോടും ധനപുഷ്ടിയോടും വടക്കേ മലയാളത്തിൽ ജീവിച്ചുപോന്ന ഒരു നായർപ്രഭുകുടുംബമായിരുന്നു. അതിന്റെ മൂലഗൃഹം തെക്കൻകർണ്ണാടകത്തിലെ കോടത്തുവേങ്ങയെന്ന തറവാടാണ്. കോടത്തുവേങ്ങയിലെ ഒരു സ്ത്രീയെ താഴയ്ക്കാട്ടുമനയ്ക്കലെ ഒരു ശാഖക്കാരായ രയരമംഗലത്തെ ഒരു തിരുമുമ്പു വിവാഹംചെയ്തു. കുററൂരിന്നു സമീപമുള്ള മാതമംഗലത്തു പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. ആ തായ്വഴിയാണ് കുററൂരുവേങ്ങ. ആ തറവാടിനെ

വേങ്ങയിൽ എന്നുമാത്രം വിളിച്ചുവരുന്നു. വടക്കേ മലയാളത്തിലെ നായർകുടുംബങ്ങളിൽ അതിനുതന്നെയാണ് അഗ്രഗണ്യത. മാടായിക്കാവിൽ ഭഗവതി ആ കുടുംബത്തിന്റെ ഇഷ്ടദേവതയാകുന്നു.

ജനനവും - വിദ്യാഭ്യാസവും:—നായനാർ 1036–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു (ക്രിസ്തുവർഷം 1861–ൽ) ജനിച്ചു. പിതാവു പെരിഞ്ചെല്ലൂർഗ്രാമത്തിൽ പുളിയമ്പടപ്പു ഹരിദാസൻ സോമയാജിപ്പാടവർകളും, മാതാവു കുഞ്ഞാക്കം അമ്മയുമായിരുന്നു. പിതാവ് 1067–ൽ 77–ാമത്തെ വയസ്സിൽ മരിച്ചു. അമ്മയും എഴുപത്തേഴുവയസ്സു ജീവിച്ചിരുന്നു്, 1071–ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസത്തിൽ പരലോകപ്രാപ്തയായി. അവരുടെ കനിഷ്ഠപുത്രനാണ് നായനാർ. അദ്ദേഹത്തിനു സംസ്കൃതത്തിൽ പറയത്തക്ക വ്യുൽപത്തി ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. തളിപ്പറമ്പിൽ ഇംഗ്ലീഷ്സ്കൂളിൽച്ചേർന്ന് ആ ഭാഷയിലെ പ്രഥമപാഠങ്ങൾ പഠിച്ചു. പിന്നീടു കോഴിക്കോട്ടു ഗവമ്മെൻറ് കാളേജിൽ ഇംഗ്ലീഷ്‌വിദ്യാഭ്യാസം തുടൎന്നു. അതാണ് കേരളവിദ്യാശാലയെന്നും സാമൂതിരിക്കാളേജെന്നുമുള്ള പേരുകളിൽ പിന്നീട് അനുക്രമമായി വികസിച്ചതു് എന്നു് ഈ പുസ്തകത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എഫ്. ഏ. പരീക്ഷയ്ക്കു തോററുപോവുകയാൽ മദിരാശി പ്രസിഡൻസികാളേജിലെ ഒരു വിദ്യാൎത്ഥിയായി. അവിടെവച്ചു ലോഗൻസായിപ്പിന്റെ ഉപദേശമനുസരിച്ചു സൈദാപ്പേട്ട കാൎഷികവിദ്യാശാലയിൽ ചേൎന്നു പഠിത്തം പൂൎത്തിയാക്കി. നായനാരെപ്പോലെയുള്ള ഒരു ഉത്തിഷ്ഠമാനനായ ജന്മി ശാസ്ത്രീയരീതിയിൽ കൃഷി അഭ്യസിച്ചാൽ അതുകൊണ്ടു മലബാറിനു വരാവുന്ന അഭ്യുദയത്തെപ്പററി മലബാർജില്ലയുടെ ക്ഷേമകാംക്ഷിയായിരുന്ന അദ്ദേഹം വിഭാവനംചെയ്തതിന്റെ ഫലമാണ് ആ ഉപദേശം.

അനന്തരജീവിതം:—ഒരു സംസ്കൃതപണ്ഡിതനും ബ്രഹ്മവിദ്യാവിശാരദനും ഒന്നാംക്ലാസ്സ് മുൻസിപ്പുമായിരുന്ന അറയ്ക്കൽകണ്ടോത്തു കണ്ണൻനമ്പിയാരുടെ മരുമകൾ എം. സി. കല്യാണിയമ്മയെയാണ് നായനാർ വിവാഹംചെയ്തതു്. 1892–ൽ മലബാർ ഡിസ്ട്രിക്ട്ബോൎഡിലെ ഒരംഗമായി. കുടുംബത്തിൽ മൂപ്പുകിട്ടിയതു് 1904–ലായിരുന്നു. 1907–ൽ വീണ്ടും ഡിസ്ട്രിക്ട്ബോൎഡംഗമായി. ജോൎജ്ജ്ചക്രവൎത്തിയുടെ പട്ടാഭിഷേകോത്സവത്തിനു ബ്രിട്ടിഷ്‌ഗവമ്മെൻറ് അദ്ദേഹത്തിനു് ഒരു കീൎത്തിമുദ്ര സമ്മാനിച്ചു. 1912–ൽ മദിരാശി നിയമസഭയിൽ മലബാർ, ദക്ഷിണകൎണ്ണാടകം ഈ ജില്ലകളിലെ ജന്മിപ്രതിനിധിയായി അദ്ദേഹത്തെ തിരഞ്ഞെടുത്തു. 1090–ാമാണ്ടു് (1914 നവംബർ 14–ാംനു-) ആ സദസ്സിൽ പ്രസംഗിച്ചുകഴിഞ്ഞതിനുശേഷം അവിടെ വച്ചുതന്നെ ഹൃദയസ്തംഭനംമൂലം നിര്യാതനായി. അഭികാമ്യമായ ഒരു മരണംതന്നെയായിരുന്നു അതു്. തന്റെ എല്ലാ ശക്തികളും സിദ്ധികളും മലബാറിലെ എല്ലാ സമുദായങ്ങളുടേയും ഉന്നമനത്തിനു് ഉപയുക്തങ്ങളാക്കി. കൃഷി, വ്യവസായം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളിൽ വിദ

ശ്ലോപദേശം നല്കുന്നതിനുവേണ്ട ശാസ്ത്രീയവും പ്രായോഗികവുമായ വിജ്ഞാനം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

പത്രപ്രവർത്തനം:—'കേസരി' എന്ന തൂലികാനാമധേയമാണ് നായനാർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലേഖനങ്ങളിൽ പ്രായേണ സ്വീകരിച്ചിരുന്നത്. ആ പേരില്ലാതേയും അദ്ദേഹം പല ലേഖനങ്ങളും എഴുതിട്ടുണ്ട്. 1067മുതൽ വിദ്യാവിനോദിനിയുടെ സഹപത്രാധിപരായിരുന്ന കാലത്തു പേരുവയ്ക്കാതെയാണ് എല്ലാ ഉപന്യാസങ്ങളും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുവന്നത്. എങ്കിലും കേരളീയരുടെ കേസരി നായനാർതന്നെയാണ്; മററാരുമല്ല. 1879–ൽ തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്നു പ്രചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കേരളചന്ദ്രിക എന്ന പത്രത്തിലായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഥമലേഖനത്തിന്റെ പ്രകാശനം. അന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു പതിനെട്ടു വയസ്സേ പ്രായമായിരുന്നുള്ളു. സി. കുഞ്ഞിരാമമേനോനും, ററി. എം. അപ്പുനെടുങ്ങാടിയുംകൂടി കോഴിക്കോട്ടു സ്ഥാപിച്ച കേരളപത്രികയിലെ ഒരു പ്രധാനലേഖകനായിരുന്നു കേസരി. ആ ലേഖനങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കിയും ഗവർമ്മെണ്ടിൽനിന്നു ചില അഴിമതിക്കാരായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ ശിക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി. മുൻകാലത്തെ നായർകുടുംബങ്ങളിലെ കാരണവന്മാരെ അവഹേളനംചെയ്തു് അദ്ദേഹം പത്രികയിൽ ദേശാഭിമാനി എന്ന വ്യാജനാമത്തിൽ ഒരു സരസമായ ലേഖനം എഴുതുകയുണ്ടായി. സ്വകുടുംബത്തെത്തന്നെയാണ് അതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നത്. അവ എല്ലാം പൊയ്പ്പോയതു ഭാഷയ്ക്കു് ഒരു തീരാത്ത നഷ്ടമാകുന്നു. അക്കാലത്തു പൂവാടൻ രാമൻ എന്നൊരു വക്കീൽ കോഴിക്കോട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം മലബാർ സ്പെക്റേററർ (Malabar Spectator) എന്നൊരു ഇംഗ്ലീഷ്പത്രം അവിടെനിന്നു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങി. നായനാരുമായി ആലോചിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആധിപത്യത്തിൽ 'കേരളസഞ്ചാരി എന്നൊരു ഭാഷാപത്രവും തുടങ്ങി. സഞ്ചാരിയും അദ്ദേഹവും തമ്മിലുണ്ടായിരുന്ന ബന്ധത്തെപ്പററി മൂർക്കോത്തു കുമാരൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു. "അന്നത്തെ ഉദ്യോഗസ്ഥരങ്ങത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ കടന്നുചാടി, ചിലരെ സംഹരിച്ചു; ചിലരെ ഓടിച്ചു; ചിലരെ അനുഗ്രഹിച്ചു; ചിലരെ നല്ലവരാക്കി പ്പരിണമിപ്പിച്ചു. രങ്ഗം കലുക്കി ചവിട്ടിക്കലാശംവച്ചു പൊടി പാററി." 1898–ൽ മൂർക്കോത്തു കുമാരൻ സഞ്ചാരിയുടെ ആധിപത്യം കയ്യേററപ്പോൾ കേസരി, വജ്രബാഹു, വജ്രസൂചി, ദേശാഭിമാനി എന്നിങ്ങനെ പല പേരുകളിൽ ലേഖനങ്ങൾ എഴുതി. കോട്ടയം മനോരമയിലും കോഴിക്കോടൻ മനോരമയിലുംകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുഗ്രഹീതമായ തൂലിക കാര്യക്ഷമമായി വ്യാപരിക്കുകയുണ്ടായി. വിദ്യാവിനോദിനിയുടെ സഹപത്രാധിപത്യത്തെപ്പററി മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. സി. പി. അച്യുതമേനോൻ തന്റെ ഫലിതധോരണിക്കു കുറേയെല്ലാം നായനാരോടു കടപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായി അനുമാനിക്കാം. കുമാരൻ തലശ്ശേരിയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട മിതവാദിയുടെ പ്രസാധക

നായപ്പോറം അതിലും ധാരാളമായി ലേഖനങ്ങറം എഴുതി. ഈവക ലേഖനങ്ങളും നശിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. 1086–ാമാണ്ടു തുലാമാസം 30–ാംനു- തൃശ്ശൂരിലെ സി. സി. ഡേവിസ്സ് എന്ന ഭാഷാഭിമാനി കേസരി എന്ന ശീഷ്കത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇരുപത്തഞ്ചു് ഉപന്യാസങ്ങറം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. കേസരിയെ നാം ഇന്നറിയുന്നതു് ഈ ഉപന്യാസങ്ങറംവഴിക്കുമാത്രമാണ്. അവയിൽത്തന്നെ മഹാകവികളുടെ കാലം, നാടകം, മഹാകാവ്യം, വൈദ്യം എന്നീ ഗവേഷണപരങ്ങളായ ഉപന്യാസങ്ങറം ചമൽകാരശൂന്യങ്ങളാകുന്നു. അവയെ പ്രസ്തുത പുസ്തകത്തിൽ ഉറംപ്പെടുത്തേണ്ടിയിരുന്നില്ല. നായനാക്കു് ആ വഴിക്കു് എഴുതുന്നതിനുവേണ്ട പാണ്ഡിത്യം കുറവായിരുന്നു. മറ്റുള്ള ഉപന്യാസങ്ങളിലാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശക്തി അതിന്റെ സമഗ്രരൂപത്തിൽ കാണാവുന്നതു്. നാട്ടെഴുത്തശ്ശന്മാർ, മരിച്ചാലത്തെ സുഖം ഇവപോലെ അത്രമാത്രം ഹാസ്യരസപ്രധാനങ്ങളായി ഭാഷയിൽ വേറെ ഉപന്യാസങ്ങറം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ദ്വാരക, പരമാത്ഥം, മദിരാശിപ്പിത്തലാട്ടം, ഒരു പൊട്ടബ്ഭാഗ്യം എന്നീ ചെറുകഥകളുടെ സ്വാരസ്യവും അന്യാദൃശമാണു്. കൃഷിയെക്കുറിച്ചും ചില നല്ല ഉപന്യാസങ്ങറം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടു്.

നായനാരുടെ ശൈലി:—വളരെ ലളിതവും കോമളവുമായിരുന്നു നായനാരുടെ ശൈലി. എന്നാൽ ആ വാഗ്വജ്രത്തിന്റെ ശക്തി അനുവാചകന്മാരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ തുളച്ചുകേറി മറുപുറം പായുന്നതായിരുന്നു. ആരെയും വാച്യമായി ആക്ഷേപിക്കുവാൻ നായനാർ സന്നദ്ധത പ്രദശിപ്പിച്ചില്ല. ചന്തുമേനോന്റെ ഫലിതം വിവൃതമാണു്. നായനാരെയാണു് പല അവസരങ്ങളിലും നമുക്കു കൂടുതലായി അഭിനന്ദിക്കുവാൻ തോന്നുന്നതു്. അമേരിക്കയിൽ മാർക്കട്വെയിൻ (1830—1910) എന്ന പേനപ്പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരു സുപ്രസിദ്ധഫലിതസാഹിത്യകാരൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ യഥാത്ഥനാമധേയം സാമുവൽ ലാങ്ങ് ഹോറാൺ ക്ലെമെൻസ് (Samuel Long Horne Clemens) എന്നാണു്. മലയാളത്തിലെ മാർക്കട്വെയിനാണു് നായനാർ എന്നു ചില സഹൃദയന്മാർ വർണ്ണിക്കുന്നതു പരമാത്ഥമല്ലെന്നു പറയാവുന്നതല്ല.

ചില ഉദാഹരണങ്ങറം:—ഫലിതമല്ലാതെ പൊട്ടിക്കാത്ത ഒരു ഗദ്യകവിയുടെ ഏതു വാക്യങ്ങളാണു് ഉദ്ധരിക്കേണ്ടതു്? എങ്കിലും സാഹിത്യചരിത്രകാരന്റെ ധമ്മം അനുഷ്ഠിക്കാതെ നിവ്വാഹമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു ചിലതെല്ലാം പ്രദശിപ്പിക്കാം.

ഗുണദോഷനിരൂപണം:—"പക്ഷേ ഗുണദോഷനിരൂപണം ചെയ്യാൻ തക്ക സാമത്ഥ്യമുള്ളവർ നല്ലതേതാണു് ചീത്തയേതാണു് എന്നു ജനങ്ങറംക്കു പറഞ്ഞുകൊടുക്കണം. അതല്ലാതെ 'അദ്ദേഹമുണ്ടാക്കിയ നോവലും വിശേഷം; ഇദ്ദേഹമുണ്ടാക്കിയതും നന്നായിരിക്കുന്നു. അല്പം ചില ദൂഷ്യങ്ങറം ഉണ്ടാകുന്നതു് അസാധാരണമല്ലെങ്കിലും പുസ്തകം ആകപ്പാടെ വിശേഷമായിരിക്കുന്നു. കഥയിൽ അസംഭവ്യങ്ങളായ ചില

സംഗതികളുണ്ടെന്നു വരികിലും വാചകത്തിനു വളരെ പുഷ്ടിയുണ്ട്" എന്നൊക്കെ അങ്ങുമിങ്ങും തൊടാത്തവിധത്തിൽ വഴക്കി വഴക്കി ഒരഭി പ്രായം പറയുന്നതുകൊണ്ടു യാതൊരു സാധ്യവുമില്ല.''

(ആഖ്യായിക അല്ലെങ്കിൽ നോവൽ)

ചതിയന്റെ തട്ടിപ്പ്:—''നമ്പൂര്യാർ ഇപ്പഴ് മരിക്കും; മുതലൊക്കെ വിദ്വാനും പാററിക്കും. എനിക്കും കുട്ടികൾക്കും എന്താണീശ്വരാ ഗതി? എന്നിങ്ങനെ ഓരോന്നു വിചാരിച്ച ഭാര്യ വലിയ പരിഭ്രമത്തിലാണെന്നു നമ്പ്യാർക്കും ഏതാണ്ടു മനസ്സിലായി. പക്ഷേ ശ്വാസത്തിന്റെ ഗോഷ്ഠി നിമിത്തം അധികം സംസാരിക്കാനും വഹിയാ. ആകപ്പാടെ വലിയ വിഷണ്ണനായി. ഭാര്യാമക്കളെ കയ്യാംഗ്യംകൊണ്ടു മെല്ലെ അടുക്കെ വിളിച്ചു. അപ്പോഴേക്കു ഗതി ഒന്നു മാറി. തമകൻ എളകി. താക്കോൽ കൊടുക്കേണ്ടുന്ന ദിക്കിലായി. അവരടുത്തു ചെന്നപ്പോൾ ഈ കള്ളന്റെ ചതിയറിവാൻമാത്രം നിങ്ങൾക്കു ബുദ്ധിയില്ലേ എന്നു പറവാൻ ഭാവിച്ചതു ശ്വാസത്തിന്റെ ഉപദ്രവംകൊണ്ടു 'പുത്തിയില്ലേ' എന്നായിപ്പോയി. അതു കേട്ട ഉടനേ വളരെ അനുതാപം നടിച്ചു കരഞ്ഞുംകൊണ്ടിരുന്ന ആ രസികൻ 'ഉണ്ടമ്മോമാ! ഉണ്ട്—ഏഃ— എന്റെമ്മോമനു കുടുംബങ്ങളോട് എന്തു വാത്സല്യമാണ്''! പത്തുപതി നഞ്ചു കൊല്ലമായില്ലേ വീടുവിട്ടു പോന്നിട്ട്? ആരെയും മാന്നിട്ടി ല്ലെന്റമ്മോമൻ. കേട്ടില്ലമ്മായിമ്മേ? പുത്തിയെയാണിപ്പോൾ ചോദി ച്ചതു്. അമ്മോമന്റെ നേരേ ഉടപ്പിറന്നവളാണ്., എന്നിങ്ങനെ കണ്ണീന്നും മൂക്കീന്നും വെള്ളം ഒലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു 'പുത്തിയുണ്ടമ്മോമാ— പുത്തിയുമുണ്ട്. പുത്തി പെററു നാലഞ്ചു മക്കളുമായി' എന്നു് ഉച്ച ത്തിൽ പറഞ്ഞു.''

(ഒരു പൊട്ടബ്ഭാഗ്യം)

ഒരു ഹൃദയംഗമമായ ഉപാലംഭം:—''കേരളത്തിൽ പഠിപ്പു കുറ ഞ്ഞവരും രോഗികളും ധാരാളമുണ്ടെങ്കിലും ഇത്രയധികം മുറിവൈദ്യ ന്മാരെയും എഴുത്തശ്ശന്മാരെയും ക്ഷാമം തീർന്നുകിട്ടുന്ന ദിക്കും വേറേ ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്............ഈ ജാതിയിൽ നാലഞ്ചു തരക്കാരുണ്ടെങ്കിലും തല്ക്കാലം ഇവിടെ വിവരിപ്പാൻ പോകുന്നതു കാലക്രമേണ നശിച്ചുപോകുന്നവരും നാട്ടുംപുറങ്ങളിൽമാത്രം ഇപ്പഴും ദുർല്ലഭമായി കണ്ടുവരുന്നവരുമായ കൂട്ടരെപ്പററിയാണ്........കഷണ്ടിയാ ണെന്നു പറയാൻപാടില്ലാത്തവിധത്തിൽ തലയിൽ രോമം വളരെ കുറഞ്ഞു്, ഇരുവിരൽ നെററിയും, കുണ്ടൻകണ്ണും, ഒട്ടിയ കവിളും, നീളം കുറഞ്ഞു ബഹുവിസ്തീർണ്ണമായ ദ്വാരത്തോടുകൂടിയ മൂക്കും, നേരിയ ചുണ്ടും, ഒരുമാതിരി പച്ചനിറത്തോടുകൂടിയ നീണ്ട പല്ലും, വലിയ മുഴ യോടുകൂടിയ വണ്ണം കുറഞ്ഞ കഴുത്തും, നെഞ്ചുന്തി ലേശംപോലും ഉദരപുഷ്ടിയില്ലാതെ മെലിഞ്ഞ ദേഹവും, കയ്യും കാലും നന്നേ നേർത്തും, കഷ്ടിച്ചു മുട്ടു മറയുന്നതായ കട്ടിമുണ്ടും ഉടുത്തു്, എടങ്ങഴി ഭസ്മവും വാരിത്തേച്ചു നല്ലൊരു എഴുത്താണിപ്പിശ്ശാങ്കത്തിയുമായി, ക്ഷയരോഗിയുടെമാതിരി എല്ലായ്പോഴും കുരച്ചോണ്ടു ചൊറിഞ്ഞോണ്ട്

ആകപ്പാടെ മനുഷ്യാകൃതിയിൽ ഭയങ്കരമായ ഒരു പൈശാചികരൂപം കണ്ടാൽ അതൊരു എഴുത്തശ്ശനായിരിക്കണമെന്നു് ഊഹിക്കുന്നതായാൽ അധികമായ അബദ്ധമൊന്നും വരാനിടയില്ല.'' (നാട്ടെഴുത്തശ്ശന്മാർ)

മരണാനന്തരം:—''ശ്വാസംകഴിക്കേണ്ടെന്നുവരുമ്പോഠം അസംഖ്യങ്ങളായ രോഗബീജങ്ങഠം വ്യാപിച്ചിട്ടുള്ളതായ വായുക്കളെക്കൊണ്ടോ വട്ടെ, അന്യന്മാരു ചുരുട്ട് മുതലായതു വലിക്കുമ്പോഴുള്ള ദുസ്സഹമായ പുകകൊണ്ടാവട്ടെ, യാതൊരുപദ്രവവും ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. മോട്ടോർകാറും സൈക്കിളും ഓടിച്ചു പൊടിപാററിയാലും വീണാലും ചത്താലും മൂക്കു മുറിഞ്ഞാലും ഒന്നും വിചാരിക്കാനില്ല. ആവക സങ്കടമേ അനുഭവിക്കേണ്ടതില്ല. മണി മുട്ടുന്നതും കാളം വിളിക്കുന്നതും ഭേകവാക്കുകളായ ജിഹ്വാ പരിഷ്ക്കാരികഠം കണ്ഠക്ഷോഭംചെയ്യുന്നതും വഴിപോകുമ്പോഠംക്കൂടി നാടക ശ്ലോകങ്ങഠം ചൊല്ലുന്നതും ഒന്നും കേട്ടു സഹിക്കേണ്ടതുമില്ല. കരിസ നെണ്ണയുടെ ദുർഗ്ഗന്ധമേ ഉണ്ടാവില്ല........ആർക്കാണീ വോട്ടു ചെയ്യേണ്ടതു്? എപ്പൊഴാണു് കൈ പൊന്തിക്കേണ്ടതു്? എവിടെയാണു് എസ്സ് മൂളേണ്ടതു്? എങ്ങനെയാണു് ഇംഗ്ലീഷിൽ ഒപ്പിടേണ്ടതു്? എന്നതെല്ലാം പഠിക്കാനും ബുദ്ധിമുട്ടാനും കണ്ടവരെക്കൊണ്ടു ചിരിപ്പിക്കാനും ഒന്നിനും പോകണ്ട. പരമസുഖം. ഈവക പ്രകൃതിരഹസ്യങ്ങളെല്ലാം കേഠംക്കുമ്പോഠം ഇനി ജീവിച്ചിരിക്കയല്ല നല്ലതു, കുടിച്ചു മരിച്ചുകളയുന്നതാണുത്തമം എന്നു വിചാരിച്ചു് ആരും ഇന്നു വൈകുന്നേരംതന്നെ അബ്കാരിനികുതി വദ്ധിപ്പിക്കാനും ശ്രമിക്കരുതു്. അതു നമ്മളാരുടേയും പരിശ്രമംകൂടാതെ പുതിയ പരിഷ്ക്കാരത്തിനനുസരിച്ചു കൊല്ലംതോറും പതിവിലധികം വദ്ധിക്കുന്നുണ്ടു്''. (മരിച്ചാലത്തെ സുഖം)

ചന്തുമേനോൻെറ നാട്ടാശാന്മാർ നായനാരുടെ നാട്ടെഴുത്തശ്ശന്മാരെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ കുഞ്ചൻനമ്പിയാരുടെ കാലനില്ലാത്ത കാലത്തെ നായനാരുടെ മരിച്ചാലത്തെ സുഖവും അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നു. ചെറുകഥകഠം അധികമില്ലെങ്കിലും ഉള്ളതുകൊണ്ടു നമുക്കു തൃപ്തിപ്പെടാവുന്ന നിലയിലാണു് ദ്വാരകയും മററും. ദ്വാരകയിലെ ചില വാക്യങ്ങഠം നോക്കുക. ''ഇതൊക്കെക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടു വിസ്മിതന്മാരായി നില്ക്കുമ്പോഠം കുറച്ചുമുൻപേ ഭിത്തിയുണ്ടായിരുന്ന ദിക്കിൽ, വെളുവെളുത്ത സ്തംഭാകൃതിയിൽ വളരെ നേരമായി ചുററിലും ചുഴന്നുംകൊണ്ടു മേലോട്ടു പുകപോലെയൊന്നു പൊങ്ങിവരുന്നതു കണ്ടു; കാളമേഘംപോലെ കറുത്തു മഹാമേരുപോലെ ഘോരാകൃതിയിൽ ആയുധപാണികളായ രണ്ടു ഭൂതങ്ങഠം ആ പുകയുടെ പിന്നാലേ ഞങ്ങഠംക്കഭിമുഖമായി വരുന്നതു കണ്ടു. ഈ ഘോരസത്വത്തെ കണ്ടുകൂടുമ്പോഴേയ്ക്കു ഞങ്ങഠം രണ്ടുപേരും വല്ലാതെ ഭയപ്പെട്ടു മോഹിച്ചു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു് ഇടിവെട്ടിയ മരംപോലെ നിശ്ചേഷ്ടന്മാരായി അവിടെത്തന്നെ നിന്നുപോയി. അങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോഠം അതിലൊരുത്തൻ ഒരു വലിയ ഗദയും ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു് എൻെറ അടുക്കൽ വന്നു കഴുത്തിനു കൈക്കുട്ടിയപ്പോഠം ഞാൻ നിലവിളിച്ചു. ആ സമയം ആരോ ഒരാഠം

'നാ....രെ, എടോ.. ഫേ! നാ....രേ! ഇതെന്തൊരാക്കാണെടോ? നേരം ഉച്ചയാവാറായല്ലോ. എന്താ ഫേ! നിലവിളിക്കുന്നതു്? വല്ല സ്വപ്നവും കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടുവോ? എഴുനീല്ക്കു! ചായ കുടിക്കണ്ടേ?' എന്നൊക്കെ ഉച്ചത്തിൽ പറയുന്നതു കേട്ടു.''

ഇനിയും നായനാർ പൊട്ടിച്ചിട്ടുള്ള പല ഊക്കൻ ഫലിതങ്ങളെ പ്പററിയും പ്രതിപാദിക്കേണ്ടതായുണ്ടെങ്കിലും സ്ഥലദൌർല്ലഭ്യം അതിനു പ്രതിബന്ധമായി നില്ക്കുന്നു. ചില അംശങ്ങളിൽ നായനാരെ ജയിക്കുന്ന ഒരു വിനോദസാഹിത്യകാരൻ കേരളത്തിൽ ജനിച്ചിട്ടില്ല എന്നു ധൈര്യമായി പറയാം.

എം. രാമുണ്ണിനായർ (1078_1119)—ജനനം:—എം. രാമുണ്ണിനായർ തലശ്ശേരിയിൽ ഒതയോത്തു് എന്ന ഒരു പുരാതനമായ നായർകുടുംബത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷ്വഷം 1903 ജൂൺമാസം 13_ാംനു-(1078) ജനിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പിതാവു തലശ്ശേരി ബി. ഇ. എം. പി. സ്കൂളിൽ മലയാളപണ്ഡിതനായിരുന്ന മാടാവിൽ ചെറിയ കുഞ്ഞിരാമൻവൈദ്യരും മാതാവു മാണിക്കോത്തു പാറുവമ്മയുമായിരുന്നു. മാണിക്കോത്തു് എന്നതു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ തറവാട്ടുപേരാണു്. ചെറിയ കുഞ്ഞിരാമൻവൈദ്യർ വലിയ കുഞ്ഞിരാമൻവൈദ്യരുടെ അനന്തരവനായിരുന്നു എന്നു മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മാണിക്കോത്തു രാമുണ്ണി നായർ കാലാന്തരത്തിൽ എം. ആർ. നായരായി. പക്ഷേ പത്രപ്രവത്തകനായപ്പോൾ പല തൂലികാനാമധേയങ്ങൾ അദ്ദേഹം സ്വീകരിക്കുകയും അവയിൽ പാറപ്പുറത്തു സഞ്ജയൻ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹം സുപ്രസിദ്ധനാകുകയും ചെയ്തു. ചെറിയ കുഞ്ഞിരാമൻവൈദ്യരും അദ്ദേഹത്തിൻെറ അമ്മാവനെപ്പോലെ ഒരു ഭാഷാസാഹിത്യകാരനായിരുന്നതിനുപുറമേ ഒരു വാഗ്മിയും പത്രപ്രവത്തകനുമായിരുന്നു; അദ്ദേഹം 42_ാമത്തെ വയസ്സിൽ അന്തരിച്ചപ്പോൾ എം. ആർ. നായക്കു് ഏഴു വയസ്സേ കഴിഞ്ഞിരുന്നുള്ളു. സംസ്കാരസമ്പന്നയും സുചരിതയുമായ മാതാവാണു് പിന്നീടു കുമാരനെ വളത്തിയതു്.

വിദ്യാഭ്യാസം:—മാതാവിൻെറ പ്രയത്നം സഫലമായി. അടിയുറച്ച ഈശ്വരവിശ്വാസത്തോടും അചഞ്ചലമായ ആത്മവിശ്വാസത്തോടും ആ മകൻ വളൎന്നുവന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഈശ്വരൻ പരബ്രഹ്മനിവ്വിശേഷനാണെന്നുമാത്രം ഒരു വ്യത്യാസമുണ്ടു്. തൻെറ സവ്സ്വത്തിനും നിദാനീഭൂതയായ ആ പുണ്യശ്ലോകയോടു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഭക്തിക്കു് അതിരുണ്ടായിരുന്നില്ല. തിരുവങ്ങാട്ടു ഗവമ്മെൻറ് ബ്രണ്ണൻ ബ്രാഞ്ചു് സ്കൂൾ, തലശ്ശേരി ഗവമ്മെൻറ് ബ്രണ്ണൻകാളേജ്, പാലക്കാട്ടു വിക്ടോറിയാകാളേജ്, മദിരാശി ക്രിസ്ത്യൻകാളേജ് എന്നീ വിദ്യാലയങ്ങളിൽ ഇംഗ്ലീഷു പഠിച്ചു് 1927_ൽ ഇംഗ്ലീഷ്സാഹിത്യം ഐച്ഛികവിഷയമായി സ്വീകരിച്ചു ബി. ഏ. ആണേഴ്സ് പരീക്ഷ ജയിച്ചു. ഫ്രഞ്ചു്, ജമ്മൻ എന്നീ ഇതരപാശ്ചാത്യഭാഷകളിലും പ്രായോഗികമായ

വിജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചിരുന്നതായി അഭിജ്ഞന്മാർ പറയുന്നു. സ്വയം പരിശ്രമിച്ചു സംസ്കൃതഭാഷയിലും ഗാഢമായ വ്യുൽപത്തി നേടി.

പത്രപ്രവത്തനവും മററും:—പരീക്ഷാവിജയത്തിനുശേഷം നായർ കോഴിക്കോട്ടു ഹജ്ജൂരാപ്പീസിൽ ഒരു ഗുമസ്തനായി പണി നോക്കി. അവിടെ ഫൈലുകൾക്കിടയിൽ നശിച്ചുപോകേണ്ടതല്ലായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജീവിതം. അതുകൊണ്ടു കൈരളിയുടെ ഭാഗ്യാതിരേകത്താൽ എന്നുവേണം പറയുവാൻ—അദ്ദേഹം ആ പണി രാജിവച്ചു വെളിയിലേക്കു കടന്നു. പിന്നീടു കുറേക്കാലം കോഴിക്കോട്ടു ക്രിസ്ത്യൻ കാളേജിൽ ഒരു അധ്യാപകനായിരുന്നു. അനന്തരം തിരുവനന്തപുരത്തു ലാക്കാളേജിൽ ചേൎന്നുവെങ്കിലും എഫ്. എൽ. പരീക്ഷ ജയിച്ചതിനുമേൽ പഠിത്തം തുടരുവാൻ സാധിച്ചില്ല. 1932_ൽ ആ വിദ്യാഭ്യാസം പൂൎത്തിയാക്കുവാൻ തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു വീണ്ടും പോയിയെങ്കിലും പരീക്ഷക്കു സ്വല്പം മുൻപു ക്ഷയരോഗബാധിതനായിത്തീൎന്നു കിടപ്പിലായിപ്പോയി. അന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു മുപ്പതു വയസ്സു തികഞ്ഞിരുന്നില്ല. മദനപ്പള്ളിയിൽ ചികിത്സിച്ചു് ആ രോഗം തൽകാലം ശമിപ്പിച്ചു. 1933_ൽ അവിടെനിന്നു തിരിച്ചെത്തി. പിന്നീടു മൂന്നു കൊല്ലത്തേക്കു നിരന്തരമായി പുസ്തകപാരായണത്തിൽ ഏൎപ്പെട്ടു. അക്കാലത്താണു് ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിലും ഭഗവൽഗീതയിലും നിഷ്ണാതനായതു്.

വീണ്ടും കോഴിക്കോട്ടു ക്രിസ്ത്യൻകാളേജിൽ ലെൿചററായി. അങ്ങനെ 1935മുതൽ 1942 ഏപ്രിൽമാസംവരെ അദ്ദേഹം കോഴിക്കോട്ടുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിൻെറ പ്രവൎത്തനരംഗമാക്കി സാഹിത്യസേവനം ചെയ്തു. തദനന്തരം ശരീരത്തിനു് അസുഖം കൂടിവരുന്നതായി കണ്ടതിനാൽ നാട്ടിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങി. പിന്നീടു് അധികമൊന്നും എഴുതിയില്ല. ആകെ എട്ടു കൊല്ലത്തോളമേ അദ്ദേഹത്തിനു ഭാഷാസാഹിത്യത്തെ തദേകതാനനായി ഉപാസിക്കുവാൻ സാധിച്ചുള്ളു. അതുതന്നെയും നിരന്തരമാണെന്നു പറയുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. സഞ്ജയൻെറയും വിശ്വരൂപത്തിൻെറയും പണി അതാതു ലക്കം പുറപ്പെടാറാകുമ്പോൾമാത്രമാണു് നിൎവ്വഹിച്ചതു്. "എൻമടിശ്ശീലയല്ലെൻമടിശ്ശീലമാണെന്മയിൽ വാഴ്വു തെന്നോമനയായ്" എന്നു് അദ്ദേഹംതന്നെ പാടിട്ടുണ്ടു്.

ഗാൎഹികജീവിതം:—എം. ആറിനെ ബാധിച്ചിരുന്ന രോഗം ഭയങ്കരമായിരുന്നു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. 1927_ൽ തൻെറ അമ്മാമനായ റിട്ടയഡ് ഡെപ്യൂട്ടി കലക്ടർ എം. അനന്തൻനായരുടെ ദ്വിതീയപുത്രി കാത്യായനിയമ്മയെ വിവാഹംചെയ്തു. 1929_ൽ ആ ദാമ്പത്യത്തിൻെറ ഫലമായി ബാബു എന്നൊരു പുത്രൻ ജനിച്ചു. 1930_ൽ പത്നിയും 1939_ൽ ബാബുവും അന്തരിച്ചു. മലയാംകൊല്ലം 1117_ൽ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരനും മരിച്ചു. എന്തെല്ലാം കുടുംബദുഃഖങ്ങളാണു് അദ്ദേഹത്തിനു് അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നതു്! അദ്ദേഹത്തിൻെറ വാങ്മയം വായിച്ചാൽ അതിൻെറ കരിനിഴൽ അതിൽ എവിടെയെങ്കിലും തട്ടിട്ടുള്ളതായ

കാണുമോ? ആ അജയ്യതയിലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്യാദൃശത്വം പ്രധാനമായി നിലകൊള്ളുന്നതു്. അത്തരത്തിൽ ഒരു വ്യക്തിയെ ലോകം അത്യന്തം വിരളമായേ ദർശിക്കുന്നുള്ളു. 1942_ാമാണ്ടു സെപ്റ്റമ്പർമാസം 13_ാംനു- ആ മഹാപുരുഷൻ പ്രപഞ്ചയവനികയ്ക്കുള്ളിൽ തിരോധാനംചെയ്തു. അതുവരെ അദ്ദേഹം ചെറുത്തുനിറുത്തിയിരുന്ന കേരളീയരുടെ അശ്രുപ്രവാഹം അണപൊട്ടിയൊഴുകി.

സാഹിത്യസേവനം:—എം. ആർ. നായർ ഏറ്റവും ഹൃദയങ്ഗമമായി പദ്യരൂപത്തിലും ഗദ്യരൂപത്തിലും പലതും എഴുതീട്ടുണ്ടു്. ആദ്യകാലത്തു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൂലിക വ്യാപരിച്ചതു് അധികവും പദ്യത്തിലായിരുന്നു. 1916_ാമാണ്ടിടയ്ക്കു പതിന്നാലു വയസ്സുമാത്രമുള്ളപ്പോൾ കൈരളിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതാണ് ഒന്നാമത്തെ കവിത. കെ. കെ. രാജാവിന്റെ കൃതിയ്ക്കു് ഒരു മറുപടിയായിരുന്നു അതു്.

"രാജൻ! മഹേശാജ്ഞയഭിജ്ഞരാകും
മുനീന്ദ്രർ നമ്മോടരുൾചെയ്തിരിപ്പു;
അതീശ്വരങ്കൽ ദൃഢഭക്തിയൊത്തു
കർത്തവ്യകർമ്മങ്ങളിൽ നിഷ്ഠയത്രേ."

നായരുടെ പല കവിതകളും ലേഖനങ്ങളും ജനരഞ്ജിനി, കവനകൗമുദി, സാഹിത്യചന്ദ്രിക മുതലായ മാസികകളുടേയും, സ്വാഭിമാനി, സമുദായദീപിക, ഗജകേസരി തുടങ്ങിയ വൃത്താന്തപത്രികകളുടേയും പുറങ്ങളിൽ കാണാം. കെ. വി. അച്യുതൻനായരുടെ ഉടമസ്ഥതയിൽ കേരളപത്രിക നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന കാലത്താണ് അദ്ദേഹം അതിലെ സാഹിത്യനായകനായിത്തീന്നതു്. ആ പത്രത്തിന്റെ എട്ടാം പുറം എം. ആർ. നായരുടെ ഉപന്യാസങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിരന്തരം അലംകൃതമായിരുന്നു. പിന്നീടു സ്വതന്ത്രമായി രണ്ടു മാസികകൾ അദ്ദേഹം ആരംഭിച്ചു. [അവയിൽ സഞ്ജയൻ 1936മുതൽ 1939വരെയും 'വിശ്വരൂപം' 1940മുതൽ 1941വരെയും പ്രചരിച്ചു. എം. ആറിന്റെ പേരു് അവയുടെ പ്രസിദ്ധീകരണംകൊണ്ടാണ് അനശ്വരമായി, അഭങ്ഗുരമായി, അഖണ്ഡജ്യോതിസ്സ പ്രസരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു നിലകൊള്ളുന്നതു] എം. ആറിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ എം. ബി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിത്രകാരനും മാധവൻനായർ (മാധവജി) സാഹായ്യകാരനുമായിരുന്നു. മാധവൻനായർ സഞ്ജയന്റെ മാനേജരുംകൂടിയായിരുന്നു. കോഴിക്കോട്ടു പുതിയതറയിലെ ഒരങ്ഗമായിരുന്നു എം. ബി. മാധവജി, കതിരംപള്ളിയാടിൽ മാധവൻനായരാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വദേശം വള്ളുവനാട്ടുതാലൂക്കിൽ പുലാമന്തോൾ എന്ന ദേശമാണ്. പാലക്കാട്ടു കാളേജിൽ സഞ്ജയന്റെ സഹപാഠിയായിരുന്നു. ഇൻറർമീഡിയററുപരീക്ഷ ജയിച്ചിട്ടില്ല.

കൃതികൾ:—എം. ആർ. നായർ വേറെ ചില കൃതികൾകൂടി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടില്ലെന്നില്ല. 1 കേരളപത്രികയിൽ എഴുതിയിരുന്ന

ആറു നിരൂപണങ്ങൾ 1935_ൽ സാഹിത്യനികഷം എന്ന പേരിൽ അച്ചടിപ്പിച്ചു. 2 1942_ൽ ഷേക്സ്പീയർമഹാകവിയുടെ ലോകപ്രസിദ്ധമായ ഒഥെല്ലോ എന്ന നാടകം ഗദ്യമായി തർജ്ജമചെയ്തു. ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നു് ഒരു കൃതി മലയാളത്തിലേയ്ക്കു തർജ്ജമചെയ്യുമ്പോൾ അതു് അനുപദാനുവാദമാകരുതു് എന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു പ്രത്യേകം നിഷ്കർഷയുണ്ടായിരുന്നു. "മൂലഗ്രന്ഥത്തിലെ ഒരു വാചകം വായിച്ചു് ആ വാചകത്തിന്റെ അർത്ഥം അതിന്റെ സമ്പൂർണ്ണമായ ശക്തിയോടുകൂടി ശ്രോതാവിന്റെ ഹൃദയത്തിലേയ്ക്കു സംക്രമിപ്പിയ്ക്കുവാൻവേണ്ടി ആ വാചകം പറയുന്ന ആളുടെ സ്വഭാവത്തോടും വിദ്യാഭ്യാസത്തോടും സാഹചര്യത്തോടും തല്കാലപരിതഃസ്ഥിതിയോടും തല്കാലവികാരത്തോടും കൂടിയ ഒരു മലയാളി എന്തു പറയുമോ അതു പകർത്തുക. ഇതു മൂലവാചകത്തിന്റെ അനുപദതർജ്ജമയായി പരിണമിയ്ക്കുന്നിടങ്ങളിൽ ഞാൻ അതിനെ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അല്ലാത്തിടങ്ങളിൽ ഞാൻ അനുപദതർജ്ജമയെ കേവലം തള്ളുകയും ചെയ്തിരിയ്ക്കുന്നു. ഷേക്സ്പീയരുടെ മഹത്ത്വത്തിന്റെ നേരെ മലയാളിയുടെ കണ്ണു തുറപ്പിയ്ക്കുകയാണു് എന്റെ ഉദ്ദേശം." എം. ആറിന്റെ മരണാനന്തരം 'അന്ത്യോപഹാരം' (പദ്യം) 'ഹാസ്യാഞ്ജലി' (പദ്യം) എന്നീ പുസ്തകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

സഞ്ജയൻ:—കേരളപത്രികയിൽ അദ്ദേഹം സാഹിത്യദാസൻ എന്ന പേരിലാണു് ഉപന്യാസങ്ങൾ എഴുതിവന്നതു്. ഒരു വാസനാസമ്പന്നനായ കവി, സമുജ്ജ്വലനായ തത്ത്വചിന്തകൻ, സൂക്ഷ്മദൃക്കായ നിരീക്ഷകൻ, നിർഭയനും നിസ്സർഗ്ഗനുമായ നിരൂപകൻ, സരസനായ ഗദ്യകാരൻ, അദ്വിതീയനായ ഫലിതമാർമ്മികൻ എന്നിങ്ങനെ പല നിലകളിൽ അദ്ദേഹം നമ്മുടെ അന്യാദൃശമായ സ്നേഹത്തിനും ബഹുമാനത്തിനും പാത്രീഭവിയ്ക്കുന്നു. ഒന്നു തീർച്ചയായി പറയാം. ഇത്രയും സാംസ്കാരികമായ കലാസമ്പത്തോടുകൂടി വിനോദസാഹിത്യത്തിൽ വിഹരിച്ചവർ കുഞ്ചൻനമ്പിയാർക്കിപ്പുറം വേറെയില്ല. ദൈവം അദ്ദേഹത്തെ പലവിധത്തിൽ പീഡിപ്പിച്ചു. അവയെല്ലാം പാറപ്പുറത്തു് എയ്ത ഒരു ദുർബ്ബലശത്രുവിന്റെ മൊട്ടമ്പുകളായി കരുതി അദ്ദേഹം ദൈവത്തേയും പ്രഹരിച്ചു. താൻ കരഞ്ഞുകാണണമെന്നായിരുന്നു ദൈവത്തിന്റെ ആഗ്രഹം. അതു പററിയില്ലെന്നുമാത്രമല്ല അദ്ദേഹം താനും ചിരിച്ചു് അതോടുകൂടി സകലകേരളീയരേയും ചിരിപ്പിച്ചു. ദൈവം അവനതശിരസ്കനും ഇതികർത്തവ്യതാമൂഢനുമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാദങ്ങളിൽ പതിച്ചു. ഇതാണു് പരമാർത്ഥം. പിന്നീടു് അവിസ്മരണീയമായ ചങ്ങലംപരണ്ട പാറപ്പുറത്തു സഞ്ജയൻ എന്ന തൂലികാനാമധേയം സ്വീകരിച്ചു. ആറമ്പുറംവയലിൽ ചെറുംകളം പാലയുടെ അടുത്തെങ്ങാണ്ടോ ആണത്രേ പാറപ്പുറം. പാറപ്പുറത്തെ സഞ്ജയൻ സങ്കുചിതരൂപം കൈക്കൊണ്ടപ്പോൾ പി. എസ്. ആയി പരിണമിച്ചു. ആരാണു് സഞ്ജയൻ? മഹാഭാരതത്തിൽ അദ്ദേഹം അന്നന്നു നടന്ന ഭാരതയുദ്ധത്തെ അന്ധനായ ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ കണ്ണുകളിൽ യഥാതഥം

വർണ്ണിച്ചു കേൾപ്പിയ്ക്കുന്നു. നമ്മുടെ സഞ്ജയന്റെ സേവനത്തിനും അതോടു സാജാത്യമുണ്ട്. അന്ധന്മാരായ പൊതുജനങ്ങളുടെ ദാസനാണ് അദ്ദേഹം. മഹാഭാരതയുദ്ധം ഇന്നും നടക്കുന്നുണ്ട്; എന്നും നടക്കുകയുംചെയ്യും. കുറേ സത്തുക്കളും ഒട്ടനവധി അസത്തുക്കളും തമ്മിലുള്ള ഒരു യുദ്ധമാണ് അതു്. ദുഷ്ടന്മാരെ നല്ല വഴിയ്ക്കു നയിയ്ക്കുവാൻ സഞ്ജയൻ യത്നിയ്ക്കുന്നു. ചഞ്ചലംപറഞ്ഞ അദ്ദേഹത്തിനു സാധാരണ ദൃഷ്ട്യാ സംഭവിയ്ക്കാവുന്ന ക്ലേശങ്ങളേയും പാറപ്പുറം ആപത്തിലും അദ്ദേഹത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന മനഃസ്ഥൈര്യത്തേയും വ്യഞ്ജിപ്പിയ്ക്കുന്നു.

ഫലിതസാഹിത്യം:—ആധുനികകാലത്തെ ഫലിതസാഹിത്യത്തിന്റെ സാമ്രാജ്യാധിഷ്ഠിതനാണ് പി. എസ്. യഥാർത്ഥമായ ഹാസസാഹിത്യം എന്തെന്ന് അദ്ദേഹംതന്നെ താഴേക്കാണുന്ന വിധത്തിൽ നിർവ്വചനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

"കരളെരിഞ്ഞാലും തല പുകഞ്ഞാലും
ചിരിക്കണമതേ വിദൂഷകധർമ്മം.
ചിരിയും കണ്ണീരുമിവിടെക്കാണുവ—
തൊരുപോൽ മിഥ്യയെന്നറിവോനല്ലി നീ?
ഇവ രണ്ടിൽച്ചിരി പരം വരണീയ—
മവനിയിൽ ഹാസ്യമമൃതധാരതാൻ.
വിഷാദമാത്മാവിൻ വിഷം, വിദൂഷക!
വിശുദ്ധാനന്ദത്തിൻ വിലേപനം ചിരി.
....
ചെറുകവികളിങ്ങരങ്ങേറും മുൻപേ—
യൊരു കളരിയിൽപ്പഠിച്ചിരിക്കണം.
യുവവിമർശകകരാംഗുലികളെ
വിവേകമുള്ളോരൊന്നുഴിഞ്ഞിരിക്കണം.
തിര മുറിച്ചാഴിപ്പരപ്പിൽ നീന്തുവാൻ
കുളത്തിലെ വെള്ളം വയററിലെത്തണം.
നവീനവിപ്ലവവികൃതിപ്പിള്ളരെ—
ച്ചെവി പിടിച്ചു നേർവഴിയിലാക്കണം.
ചിരികൊണ്ടു കയ്പു കലരും സത്യത്തെ—
പ്പൊതിഞ്ഞു നല്കുവതെളുപ്പമെന്നാരും
കരുതിപ്പോകൊല്ലേ! ശരിക്കതു ചെയ്വാൻ
പരിചയം പോരാ, ഗുരുത്വവും വേണം.

പരിഹാസമെന്നാൽ ശകാരംമാത്രമ—
ല്ലൊരിക്കലുമതു മറക്കരുതാരും.
പരിഹാസപ്പുഷ്പനീർച്ചെടിക്കെടോ
ചിരിയത്രേ പുഷ്പം; ശകാരം മുള്ളുതാൻ.

അതിന്റെ പൂവാണച്ചെടിക്കലങ്കാര-
മതിന്റെ മുള്ളല്ലെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളുക.

വെറും മുള്ളായ്ത്തീർന്നാൽ സഹൃദയലോക-
മറുത്തെറിഞ്ഞിടുമതിനെയപ്പൊഴേ.

ചിരിയെന്നാലതിന്നൊരു മയം വേണം;
വരസാരസ്യത്താൽ സുഗന്ധിയാകണം.

പതിഞ്ഞ ശബ്ദത്താൽ മൃദുലമാക്കണം;
തികഞ്ഞ സാഹിത്യപ്രഭ കൊടുക്കണം.

ഒരു മുള്ള തട്ടി മുറിഞ്ഞാലും പ്രിയാ-
നഖക്ഷതംപോലെ മനോജ്ഞമാകണം.

കുറച്ചൊരു നീറലിരുന്നാലുമതി-
ലുറന്ന രാഗത്തിൽ മനം ലയിക്കണം.

അതിന്റെ മാധുര്യസുഖലഹരിയിൽ
മതി മയങ്ങണം; കദനമാറണം.

ഇതു വയ്യെന്നാകിൽപ്പരിഹാസം നീച-
മതിലിറങ്ങാതെ കഴിക്ക കേസരി!''

എത്ര ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ ആദർശങ്ങളാണ് ഈ വരികളിൽ വിശദീകരണം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്! ഈ ആദർശങ്ങളെ ആകുന്നിടത്തോളം ലക്ഷീകരിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു പി. എസ്. തന്റെ സാഹിത്യജീവിതം നയിച്ചത്. അപൂർവ്വം ചില അവസരങ്ങളിൽ ആകാശത്തിലേക്ക് എയ്ത അമ്പുകൾ ഇടയ്ക്കുള്ള മരക്കൊമ്പുകളോളമേ പൊങ്ങിയുള്ളു എന്നു വരാം; വന്നിട്ടുണ്ട്. ആർക്കാണ് വരാത്തത്?

എം. ആറിന്റെ മററു ചില ഗുണവൈശിഷ്ട്യങ്ങൾ:—ഏതൊരു കാഴ്ചയിലും ഭാവനയിലും ചിരിക്കാനുള്ള വക സഞ്ജയനുണ്ടായിരുന്നു. അതിനെ പരഹൃദയങ്ങളിൽ അതേനിലയിൽത്തന്നെ പ്രസരിപ്പിച്ച് അവിടമെല്ലാം ആനന്ദമയമാക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തിയും അതോടുകൂടിത്തന്നെ സമ്മേളിച്ചിരുന്നു. ഏതു വിഷയത്തെപ്പററി എഴുതുമ്പോഴും അദ്ദേഹത്തിനു സ്വകീയമായ ഒരു അഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഹാസ്യാനുകരണങ്ങളിലല്ലാതെ പരകീയത്വം പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ലണ്ടനിലെ സുപ്രസിദ്ധമായ പഞ്ച് (Punch) എന്ന വാരിക വായിച്ചു പഠിച്ചു ചിന്തിച്ചു മനനംചെയ്തു ഹൃദയത്തിൽ അലിയിച്ചു ചേർത്തുവന്നതു സംസ്കാരസമുന്നതിയെ കാംക്ഷിച്ചുമാത്രമാണ്. പഞ്ചിനേയും അതിശയിക്കുന്ന പാടവത്തോടുകൂടി അദ്ദേഹം പാശ്ചാത്യം ലേഖനങ്ങൾ എഴുതീട്ടുണ്ട്. തന്റെ തൂലിക ഒരവസരത്തിലും മതത്തിനോ സമുദായത്തിനോ കക്ഷിക്കോ വേണ്ടി അദ്ദേഹം മലീമസമാക്കീട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന് ആരും ശത്രുക്കളല്ലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനെ പിൻതിരിപ്പനാണെന്നു ചിലർ അവഹേളനം ചെയ്യുന്നത് അവരുടെ സ്പർദ്ധയും സങ്ക

ചിത്രചിന്തയും ഉദാഹരണമായി ഗ്രഹിക്കാം. തന്റെ സർവ്വസ്വമായ കലാബോധത്തിനുംമേൽ ഉയർന്നു പ്രകാശിക്കുന്ന ആദ്ധ്യാത്മികസൗന്ദര്യത്തിന്റെ പരമാരാധകനായിരുന്നു അദ്ദേഹം. ഒരു പ്രതിയോഗിക്കു് എഴുതിയ മറുപടിയിൽ ആ വശ്യവചസ്സു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു് ഇങ്ങനെയാണു്: ''അങ്ങുന്നേ! തത്ത്വവും സത്യവും ഇന്ന വേഷക്കാരന്റെ മുഖത്തുകൂടിയേ നിർഗ്ഗമിക്കാവൂ എന്നില്ല. യാതൊരു സ്ഥിരസത്യവും ശൈലീഭേദത്തെയോ ഭാഷാഭേദത്തെയോ ആസ്പദിക്കുന്നുമില്ല. 'പ്രഭോ! ഒരു ഗായകന്റെ നിലയിൽമാത്രമേ അങ്ങയുടെ സന്നിധിയിൽ വരുവാൻ എനിക്കു് അവകാശമുള്ളൂ' എന്നു മഹാകവി ടാഗൂറാണു് പറഞ്ഞതു്. ആ വാചകത്തിൽ സ്ഫുരിക്കുന്ന വിനയത്തോടും അഭിമാനത്തോടുംകൂടിത്തന്നെ 'പടച്ചവനേ! ഒരു കോമാളിയുടെ വേഷത്തിൽ മാത്രമേ തിരുമുമ്പിൽ ഹാജരാകുവാൻ അടിയൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നുള്ളൂ' എന്നു് ഒരു കോമാളിക്കും പറഞ്ഞുകൂടേ? അതുകൊണ്ടു സഞ്ജയബന്ധോ! സഞ്ജയൻ കോമാളി ആണെന്നു ധരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതിൽപ്പരം ഒരു കൃതാർത്ഥത പി. എസ്സിനു വന്നുചേരുവാനില്ലതന്നെ. പക്ഷേ, തമിഴ് സ്റ്റേജിന്മേലുള്ള കോമാളിയാണെന്നുമാത്രം ആളുകൾ തെററിദ്ധരിക്കാതിരുന്നാൽ മതി. ഇനി സാക്ഷാൽ പടച്ചവന്റെ കാര്യംതന്നെ എടുക്കുക. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സന്ദേശം വഹിച്ചവരുണവരായ സ്വന്തം പ്രതിനിധികൾകൂടി ചിലപ്പോൾ ഒരു പരിഹാസച്ചിരി ചിരിക്കാറുണ്ടെന്നുള്ളതിനു് എനിക്കു മതിപ്പെട്ട തെളിവു ഹാജരാക്കുവാനുണ്ടു്. പശ്യ:—

'തമുവാച ഹൃഷീകേശഃ പ്രഹസന്നിവ ഭാരത!
സേനയോരുഭയോർമ്മദ്ധ്യേ വിഷീദന്തമിദം വചഃ.'

നോക്കിയോ? 'പ്രഹസന്നിവ' ഗൗരവമേറിയ കാര്യങ്ങളാണു് പറയുവാൻ പോകുന്നതു്. പക്ഷേ നമ്മുടെ വിഷാദാത്മകന്മാരെപ്പോലെ കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറച്ചും മൂക്കു പിഴിഞ്ഞും നെടുവീർപ്പിട്ടുംകൊണ്ടല്ല 'പ്രഹസന്നിവ'—അതു പരിഹാസച്ചിരിതന്നെയായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനു തെളിവു് അടുത്ത ശ്ലോകത്തിൽ കിടക്കുന്നു. എവിടെവിടെ പൂർവ്വാപരവിരോധവും യുക്തിഭംഗവും ബുദ്ധിവിപ്ലവവും പൊങ്ങച്ചവും മിഥ്യാചാരവും സൊള്ളും ഭള്ളും കാണുന്നുവോ, അവിടവിടെ, അതിന്റെനേർക്കു് മുൻചൊന്ന പരിഹാസച്ചിരി പകർത്തുകയാണു് ഈ കോമാളിയുടെ ഉദ്ദേശം. അതുകൊണ്ടു് 'അശോച്യാനന്വശോചസ്ത്വം'. ആരെപ്പററി ആളുകൾ കോമാളിയാണെന്നു പറയുമ്പോൾ ആർക്കുവേണ്ടി അങ്ങുന്നു് അനുശോചിക്കുന്നുവോ ആ ഞാൻ മേപ്പടി വിശേഷണത്തെ രത്നമകുടംപോലെ ധരിക്കുവാനായിക്കൊണ്ടു തലതാഴ്ത്തിനില്ക്കുന്നവനാണു്. അതിനുള്ള എന്റെ അർഹതയെപ്പററിമാത്രമേ തല്ക്കാലം അനിവാര്യമായ ഒരു ശങ്ക എന്നെ ബാധിക്കുന്നുള്ളൂ.''

എന്താണ് മനുഷ്യജീവിതം? അനുകരയാനുള്ളതല്ലെന്നും, പ്രത്യുത, ചിരിക്കാനുള്ളതാണെന്നുമാകുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തം. ആഹാരം അത്യാവശ്യകംതന്നെ. അതിനുവേണ്ടി അല്പം കൈമുതലുള്ളവരോട് അവജ്ഞ കാണിക്കുകയും അവരുടെ സ്വത്തു പിടിച്ചടക്കുവാൻ സംഘടിതശ്രമം ചെയ്യുകയുമല്ല ഉത്തമനായ സാഹിത്യകാരന്റെ കർത്തവ്യം. കറേക്കാലം കരച്ചിലും പിഴിച്ചിലുമായി കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന സാഹിത്യത്തിന്റെമഹനീയമായ പാരമ്പര്യത്തെ നാം വിസ്മരിക്കരുത്. അനശ്വരമായ ആനന്ദം പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളുടെ തപ്പണത്തിൽനിന്നുമാത്രം ലഭിക്കുന്നതല്ല. സഞ്ജയന്റെ ലോകം ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഗീതയിൽ ഉപദേശിച്ചിരിക്കുന്ന മാതിരിയിലുള്ളതാണ്. ആസുരീസമ്പത്തിൽനിന്നു ദൈവീസമ്പത്തിലേയ്ക്കു് അദ്ദേഹം മനുഷ്യനെ ഉയർത്തുന്നു. അതിനുള്ള മാർഗ്ഗംമാത്രമാണ് ഫലിതം. ആ ഫലിതം മാഹാത്മ്യത്തിന്റെ കേന്ദ്രമാണ്. ആദർശത്തിനൊത്ത യുക്തിയും, യുക്തിക്കൊത്ത ആശയവും, ആശയത്തിനൊത്ത വാക്കും, വാക്കിനൊത്ത അർത്ഥവും, അർത്ഥത്തിനൊത്ത വൃത്ത്യവും അതിൽ അഹമഹമികയാ കളിയാടുന്നു. വടക്കൻപാട്ടുരീതിയായാലും കൊള്ളാം, ദേവപ്പക്കുക്കിലിയായുടെ തുളുനാടൻമലയാളഗദ്യമായാലും കൊള്ളാം, ഏതുതരത്തിലും നിലയിലുമുള്ള വായനക്കാരനേയും, രാജാവിനേയും രജകനേയും, അദ്ദേഹം അമൃതാശനംകൊണ്ടു നിർവൃതരാക്കും. പദസമുച്ചയത്തിൽ അദ്ദേഹം ഒരു കോടീശ്വരനാണ്. അതിന് അദ്ദേഹം എഴുതീട്ടുള്ള ഓരോ വാക്യവും സാക്ഷിനില്ക്കുന്നു. അന്യന് അനുകരിക്കാവുന്നതല്ല അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശൈലി. രാഷ്ട്രീയവും സാമുദായികവുമായ കാര്യങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം മഹാത്മാ ഗാന്ധിയുടെ ഒരു വിനീതാനുയായിയായിരുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെക്കാൾ തൃഷ്ണ ആരും പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നില്ല. സന്മാർഗ്ഗനിഷ്ഠ അദ്ദേഹത്തിനു പ്രാണനിൽ പ്രാണനാണ്. അതു കലയ്ക്കു കീഴടങ്ങണമെന്നു വാദിക്കുന്നവരുടെനേക്ക് അവർ അന്യഥാ എത്രതന്നെ ബഹുമാന്യന്മാരായാലും തന്റെ വിശ്വരൂപം കാണിയ്ക്കുന്നതിനും, വേണ്ടിവന്നാൽ തൂലികാചക്രം ഇളക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹം മടിച്ചില്ല. കട്ടിച്ചെകത്താനാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടു ചിലർ അന്ധാളിച്ചു. വാസ്തവത്തിൽ സ്വർഗ്ഗീയസന്ദേശത്തിന്റെ സംവാഹകനായിരുന്നു അദ്ദേഹം.

കവിത:—ഫലിതസാഹിത്യകാരന്മാർ സമീപകാലത്തു പദ്യനിർമ്മാണപ്രാഗല്ഭ്യത്തോടുകൂടി കേരളത്തിൽ ജനിച്ചിട്ടില്ല. സഞ്ജയനെസ്സംബന്ധിച്ചു പറയുകയാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ഫലിതസാഹിത്യം എഴുതിത്തുടങ്ങുന്നതിനുമുമ്പിൽത്തന്നെ ഒരു ശ്രുതിപ്പെട്ട പദ്യകാരനായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. നോക്കുക ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ.

"അളികളൊടടരാടിടുന്ന വണ്ണ-
പ്പൂതുമ കലർന്ന മനോജ്ഞമാം കചത്താൽ

നവകമലകളാമയിൽക്കളിക്കും
തവ മുഖമെന്തു മറച്ചിടുന്നു ബാലേ?'' (മൂടുപടം)

''കളയേണമടക്കളത്തിലും
ക്ഷതിയാനുള്ള വിനഷ്ടചേഷ്ടനെ
അതിദൃശ്യശ്രവമർത്ഥശൂന്യമാം
പദമെന്തിന്നു സുകാവ്യവേദിയിൽ?'' (തിലോദകം)

''ഭയം ഭ്രമിപ്പിച്ച നയനങ്ങളുടൻ
വിയത്തിലേക്കോടി—മനുഷ്യചാപലം.
അവിടെയെങ്ങനെ കഥിക്കമക്കഥ?
നമോസ്തു ദേവി തേ, മഹാഭയാപഹേ!
ഒരു സൂരൻ പോയി മറയുമ്പോഴേക്ക—
മൊരായിരമല്ലോ വരുന്നു സൂരന്മാർ.
നിരന്തമാകുമീ മഹാഗൃഹത്തിലേ—
ച്ചിരന്തനമണിസുവർണ്ണദീപങ്ങൾ;
വിയൽകടാഹത്തിൽ തനിച്ചല്ല നമ്മൾ
തിരിയുവതെന്നു പറയും ഗോളങ്ങൾ;
മരണകാകോളം സുധയായ്മാറുന്ന
ജനനിതൻ ദയാദ്രവത്തിൻതുള്ളികൾ;
അഴകൊഴുകുന്ന ഗഗനമേലാപ്പിൽ
മുഴക്കെക്കൊണാകും കനകപ്പുള്ളികൾ;
തടയാതെങ്ങുമേ കുതിച്ചിടും കാല—
നദിയിലേ മനോഹരനീർപ്പോളകൾ;
നഭോജലധിതന്നടിത്തട്ടിൽ മിന്നും
പ്രഭ കലരുന്ന മനോജ്ഞരത്നങ്ങൾ;
മഴ പൊഴിച്ചുഴി ഫലാഢ്യമാക്കുന്ന
സുരാധിനാഥൻെറ സഹസ്രനേത്രങ്ങൾ;
പടർന്നുപൊങ്ങിയ വസന്തരാവായ
നറുംപിച്ചകത്തിൻ നിറംകൂട്ടും പൂക്കൾ;

കവിക്കെഴും കണ്ണും കരളുമില്ലാതേ
കഥിപ്പു ഹാ! കഥമവതൻവൈചിത്ര്യം?'' (ആ രാത്രി)

ഇവയെല്ലാം 1931–നു മുമ്പെഴുതിയ കൃതികളാണു്.

വിനോദസാഹിത്യം:—ഇതിൻെറ സ്വരൂപം ചില ഉദാഹരണങ്ങൾമൂലം ഇതിനുമുമ്പു പ്രദർശിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും മററു ചിലവകൂടി എടുത്തുകാണിക്കാം.

''മക്കണത്തോടു മുളുന്നു കൊതു; നീയൊരു ചൂഷകൻ
തൊഴിലാളിമനുഷ്യൻെറ ചോര കട്ടുകുടിക്കുവോൻ;

സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടും ഞാനെൻ തൊഴിലാളിസ്സഖാക്കളെ
ഇച്ഛൃഷണത്തിന്നെതിരായ് നിൻെറ കാലമടുത്തുപോയ്.

ഉദയംതൊട്ടന്തിയോളം വേലചെയ്തു പൊറുത്തിടും
നരൻെറ ചോര ശാപ്പിട്ടു പുലരും നീചനാണു നീ.

നിണക്കൊടി പറപ്പിച്ചു പാറും ഞാൻ വീടുതോറുമേ;
പ്രക്ഷോഭണം കൂട്ടിടും ഞാൻ പ്രസംഗം പൊടിപാററിടും;

നിന്നെച്ചവിട്ടിത്തേപ്പിക്കാതടങ്ങുകയുമില്ല ഞാൻ;
മാർക്സ് ഞാൻ; ലെനിനീ ഞാൻതാൻ സ്റ്റാലിൻ ഞാനോക്ക ദൃമ്മതേ!'

(മൂട്ടയും കൊതുകും)

ഹിമവാൻ ചോദിച്ചു:—

"ആരിസ്സഖാക്കറം നാടെങ്ങും പ്രസംഗിച്ചുനടക്കുവോർ?
ഉദ്ദേശമെന്തവക്കെല്ലാം വിസ്തരിച്ചുരചെയ്ക നീ?"

ഭാരതം പറഞ്ഞു:—

"വിദേശപ്പട്ടടത്തീയിൽ ജ്ഞാനമാഹുതിചെയ്യുവോർ;
ഉത്തമാംഗം മനുഷ്യനു വയറെന്നു ശഠിക്കുവോർ;

ഒരു നേരത്തെയൂണിന്നു സത്യാഹിംസകറം വില്ക്കുവോർ;
ആസ്തികത്തെ'യവീ'നെന്നു ചൊല്ലിപ്പരിഹസിക്കുവോർ;

അവക്കു ഹിതമല്ലാത്തതോതുന്നോരെദ്ദ്വേഷിക്കുവോർ;
അതോടൊന്നിച്ചഭിപ്രായസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ സ്തുതിക്കുവോർ;

മുതലാളിത്തമാം ചൂടിൽ നീറുന്ന തൊഴിലാളിയെ
വിപ്ലവത്തീക്കുഴിക്കുള്ളിൽത്തള്ളി രക്ഷിച്ചിടുന്നവർ;

അവക്കൊരുപമാനത്തിന്നാരെയും കാണ്മതില്ല ഞാൻ;
അവക്കു തുല്യമവർതാൻ; രാക്ഷസൻ രാക്ഷസോപമൻ."

(അനന്വയം)

സഞ്ജയൻെറ പരിഹാസകൃതികളിൽ പ്രധാനസ്ഥാനത്തെ അഹിക്കുന്ന ഒന്നാണ് ഏമ്മറിഗീത.

"ശിഷ്യ ഉവാച:—

ഡിമോക്രസിക്കു ലോകത്തിൽ മൂത്ത കോമരമാം ഭവാൻ
സ്വേച്ഛപോലല്ലയോ രാജ്യം ഭരിച്ചീടുന്നതിന്ത്യയിൽ?

ശ്രീ ഏമ്മറിഭഗവാനുവാച:—

അറിവററവനെന്നോണം ചോദിക്കുന്നെന്തു ശിഷ്യ! നീ?
ചോദ്യം ചോദിച്ചിടും നീയും ഞാനുമൊന്നെന്നതോക്കണം.

തടങ്ങലിൽപ്പാക്കുവോനുമപ്പോൾപ്പാപ്പിക്കുവോനുമേ
ഒന്നുതന്നെ ധരിച്ചാലുമടിപ്പോനടിമേസിയും.

*   *   *   *

ബ്രിട്ടീഷെമ്പയറെന്നൊന്നു സത്യമാണന്യമൊക്കയും
മിഥ്യയാണിതു ലോകത്തിലാദ്ഭുതത്വമനശ്വരം.
പണ്ടേയ്ക്കുപണ്ടേയുള്ളോന്നിതെന്നെന്നും നിലനിന്നിടും;
ഭൂഖണ്ഡംമുഴവൻ വ്യാപിച്ചതുനില്ക്കുന്നു നിസ്തുലം.
മഴ വെട്ടിമുറിക്കില്ല തീയ്യു ചുട്ടുകരിച്ചിടാ;
വെള്ളം നനയ്ക്കില്ലിതിനെക്കാററുണക്കുകയില്ലെടോ.

ഇതി ശ്രീമദേമറിഗീതാസൂപനിഷത്സു സാമ്രാജ്യഭരണവിദ്യായാം മറിമായ ശാസ്ത്രേഷു ശ്രീയേമറിശിഷ്യസംവാദേ സാംഖ്യയോഗോ നാമ പ്രഥമോ ധ്യായഃ.''

മൂന്നാമത്തെ അധ്യായത്തിൽ ഈ ഹൃദയാകർഷകമായ കവിത മുറിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. ബാക്കി ഭാഗം എഴുതീട്ടില്ല.

''ഞങ്ങളുടെ കൊച്ചിക്കത്തു്:—

'പിന്നെ പി. എസ്സ്. ഒരു രസം ഉണ്ടായതു് എന്താണെന്നു നമ്മാം പറയാം ഇന്നാം ഒരു ദിവസം എറണാകുളം ബോട്ടുജട്ടിയിൽ വെച്ച് രണ്ടു് ആളുകാം തമ്മിൽ വാദപ്രതിവാദം ഇടുന്നതു നമ്മാം കേട്ടു സഞ്ജയൻ പുസ്തകത്തിൽ കൊച്ചീക്കത്തു് എഴുതുന്ന ദേവപ്പാകുക്കിലിയാ എറണാകുളത്തു് ഉള്ള നമ്മുടെ ഒരു ആാംതന്നെയെന്നും അതൊന്നും അല്ലാ പി. എസ്സ്. തന്നെയാണെന്നും അവർ പറഞ്ഞു തമ്മിൽ വളരെ കഷപിഷയായിപ്പോയി പി. എസ്സിൻെറ ഷൈലൻ അങ്ങനെയല്ലാ എന്നു് ഒരാം പറഞ്ഞു അപ്പോാം മററെ ആാം തനിക്കു് ഒരു മണ്ണും അറിഞ്ഞുകൂടാ എന്നു പറഞ്ഞു. ഷൈലൻ എന്നു പാഞ്ഞാൽ എന്തെന്നു നമുക്കു് അറിഞ്ഞുകൂടാ എന്നാലും ഇപ്പോളും ഇങ്ങനെ അവിഷ്വാസം ഉള്ള ആളുകാം ഉണ്ടല്ലോ എന്നു നമ്മാം വളരെ പരിതാപ ഇടുന്നു എന്നാൽ നമ്മാം കള്ളി കൊടുക്കേണ്ട എന്നു വിചാരിച്ചുതന്നെ അവരോടു് ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല.''

(ദേവപ്പകുക്കിലയയുടെ ഒരു കൊച്ചിക്കത്തിൽനിന്നു്)

സഞ്ജയൻെറ സരസ്വതീപ്രസാദം ആസ്വദിക്കുവാൻ ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ച നമ്മെ ചരിതാർത്ഥരാണെന്നു നാം പറയുന്നതിൽ അനൗചിത്യമില്ല. ആ 'രാപ്പകൽ പൂർണ്ണശോഭ'മായ ആദിത്യമണ്ഡലം അതിൻെറ അനന്തപ്രകാശം നാലുപാടും വീശി ആകാശത്തിൽ കല്പാന്തസ്ഥായിയായി വിഹരിക്കുന്നു; അനവധി ഗോളങ്ങളെ പൊട്ടിച്ചിരിപ്പിക്കുന്നു. സഞ്ജയനുള്ള സ്ഥലത്തു വിഷാദാത്മകതയെന്നൊന്നില്ല. എല്ലാം രസമയം; എല്ലാം ആനന്ദപൂർണ്ണം. ദേവന്മാർപോലും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ആഗമനത്തിനു കൊതിച്ചിരിക്കണം; അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം അത്ര അല്പായുസ്സിൽ നമ്മെ വിട്ടുപിരിയുവാൻ കാരണമില്ലല്ലോ.

ഈ. വി. കൃഷ്ണപിള്ള (1070—1113)—ജനനം:—കുന്നത്തൂർതാലൂക്കിൽ കുന്നത്തൂർ എന്ന സ്ഥലത്തു് ഇഞ്ചക്കാട്ടുപുത്തൻവീട്

എന്നൊരു ഗൃഹമുണ്ട്. അതിൻെറ ഒരു ശാഖയാണ് ശാസ്താങ്കോട്ടയ്ക്കു സമീപം വള്ളിശ്ശേരിക്കൽ ആലത്തൂർ എന്ന കുടുംബം. ആ കുടുംബം കാലാന്തരത്തിൽ ഇഞ്ചക്കാട്ടുപുത്തൻവീട്ടിൽ ലയിച്ചു. ആ വീട്ടിലെ കല്യാണിയമ്മയുടേയും, പിന്നീട് അടൂർ മജിസ്ട്രേട്ടുകോടതിയിലെ ഒരു വക്കീലായി വളരെക്കാലം വ്യവഹരിച്ചിരുന്ന കുന്നത്തൂർ പപ്പുപിള്ളയുടേയും പുത്രനായി ഈ. വി. കൃഷ്ണപിള്ള 1070–ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 30–ാനു ജനിച്ചു. ഏഴു മാസത്തോളംമാത്രമേ അവിടെ താമസിച്ചുള്ളു. അപ്പോഴേയ്ക്കു പപ്പുപിള്ള ഒരു നല്ല വക്കീലെന്നു പേരു കേട്ടുതുടങ്ങിയിരുന്നതിനാൽ അടൂർ താലൂക്കുകച്ചേരിയ്ക്കു സമീപം ഒരു വീടു വാടകയ്ക്കെടുത്ത് അവിടെ പാപ്പുതുടങ്ങി. അടൂരിൽനിന്നു രണ്ടു നാഴിക അകലെയുള്ള പെരുങ്ങനാട്ട് എന്ന സ്ഥലത്തെ ചെറുതെങ്ങിലഴികത്തുവീട് ഒരു ഉടമ്പടിപ്രകാരം തനിയ്ക്കു കിട്ടുകനിമിത്തം ആ വീട്ടിലേയ്ക്ക് അദ്ദേഹം താമസം മാററി.

മലയാളവിദ്യാഭ്യാസം:—കൃഷ്ണപിള്ള ആദ്യം പെരുങ്ങനാട്ടു പ്രൈമറിസ്കൂളിലും മൂന്നാംക്ലാസ്സിനുമേൽ വടക്കേടത്തുകാവു സ്കൂളിലും പഠിച്ചു. ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു സാഹിത്യത്തിൽ പ്രശംസനീയമായ അഭിരുചി ഉണ്ടായിരുന്നു. അച്ഛൻ പതിവായി ഭാഗവതം കിളിപ്പാട്ടു വായിയ്ക്കുകയും മകനെക്കൊണ്ടു വായിപ്പിച്ച് അർത്ഥം പറഞ്ഞുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തുവന്നിരുന്നുവെങ്കിലും മകന് അതിലൊന്നും മനസ്സുറച്ചതായി കാണുന്നില്ല. കഥ കേൾക്കുന്നതിലും പറയുന്നതിലും ഈ. വി. അന്നുതന്നെ വളരെ താല്പര്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചുവന്നു. അഞ്ചാംക്ലാസ്സിൽ പഠിയ്ക്കുമ്പോൾ ചില കവികളെ അനുകരിച്ച് അനേകം ചില്ലറക്കവിതകൾ എഴുതി. 1083–ൽ മിഡിൽസ്കൂൾ പരീക്ഷയിൽ ജയിച്ചു. പിന്നീട് ഒരു കൊല്ലം ഏഴാംക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചതിനുമേൽ 1084 മിഥുനത്തിൽ തുമ്പമൺ ഇംഗ്ലീഷ് മിഡിൽസ്കൂളിൽച്ചേർന്ന് ആ ഭാഷ പഠിച്ചുതുടങ്ങി. ആയിടയ്ക്കു 'മറിയാമ്മ' എന്ന പേരിൽ ഒരു ചെറുകഥയെഴുതി കുന്നംകുളത്തെ ആത്മപോഷിണിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

ഇംഗ്ലീഷ്വിദ്യാഭ്യാസം:—1086–ൽ തുമ്പമൺ വിട്ട് ആലപ്പുഴ സനാതനധർമ്മവിദ്യാശാലയിൽ ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയായിക്കൂടി. ഈ. വി. യുടെ വിപുലമായ ലോകപരിചയസമ്പത്തിൻെറ ആരംഭം അവിടെ വെച്ചാണ്. ബി. വാമനബാലിക എന്ന അസിസ്റ്റൻറു മാസ്റ്ററെപ്പററി അദ്ദേഹത്തിനു വലിയ ബഹുമാനമായിരുന്നു. ആ ഗുരുഭൂതൻ നിർദ്ദേശിച്ച ആദർശങ്ങൾ അനുസരിക്കുവാൻ തനിയ്ക്കു സാധിച്ചില്ലെന്നും അതാണ് തൻെറ ജീവിതത്തിലെ പരാജയത്തിനു കാരണമെന്നും എന്നാൽ 'കുറച്ചൊക്കെ ശരിയാക്കുന്നതിനുള്ള കാലം ഇനിയും വൈകീട്ടില്ലല്ലോ' എന്നും അദ്ദേഹം ജീവിതസ്മരണകളിൽ എഴുതിയിരിയ്ക്കുന്നു. ഭാഷാപോഷിണിയിലും മററു ചില ലേഖനങ്ങൾകൂടി അക്കാലത്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. സ്കൂൾഫൈനൽപരീക്ഷയ്ക്കു ചേർന്നതിനുശേഷം ബാലകൃഷ്ണൻ എന്നൊരു നോവൽ എഴുതി കായംകുളത്തുനിന്നു

പ്രചരിച്ചിരുന്ന സുമങ്ഗല എന്ന മാസികയിൽ മുദ്രണംചെയ്യിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷിൽ നവീനവനത്തിലെ ബാലന്മാർ (Children of the new forest) എന്നൊരു കഥാപുസ്തകമുണ്ട്. കഥാപുരുഷൻ അതിനെ ആസ്പദമാക്കി അനുകരണരൂപത്തിൽ എഴുതിയ ഒരു കഥയാണ് ബാലകൃഷ്ണൻ. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ചാറത്സ് ഒന്നാമൻ ശത്രുഭയംനിമിത്തം കാന്ദിശീകനായി സഞ്ചരിക്കുന്നതും, രാജഭക്തന്മാരായ ചില പ്രജകൾ അദ്ദേഹത്തെ രക്ഷിക്കുവാൻ ഉദ്യമിക്കുന്നതുമാണ് മൂലഗ്രന്ഥത്തിലെ ഇതിവൃത്തം. ചാറത്സിനുപകരം മാർത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവിനെ പ്രവേശിപ്പിച്ചു തന്റെ കഥയ്ക്കു ചരിത്രപരമായ ഒരു പശ്ചാത്തലമുണ്ടാക്കി. സമകാലികങ്ങളായ സംഭവങ്ങളെ വിവരിച്ചാൽ അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു പുസ്തകത്തിൽ കുറവും കുററവും കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ എളുപ്പമുണ്ടെന്നും, അതു കൂടാതെകഴിക്കണമെങ്കിൽ ചരിത്രാവലംബിയായിരിക്കണം പ്രതിപാദ്യമെന്നുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അക്കാലത്തെ വിചാരം. സ്കൂൾഫൈനൽപരീക്ഷ ജയിച്ചതിനുമേൽ കോട്ടയം സി. എം. എസ്. കാളേജിൽ ചേരുകയും അവിടെനിന്നു് ആ പരീക്ഷയിൽ ഉത്തീർണ്ണനായി ബി. എ.യ്ക്കു പഠിക്കുവാൻ തിരുവനന്തപുരത്തു പോകുകയും ചെയ്തു. അവിടെവച്ചു സി. വി. രാമൻപിള്ള അദ്ദേഹത്തെ കാണുവാൻ ആളയച്ചു. അങ്ങനെ സി. വി.യുമായി പരിചയപ്പെട്ടു. അതോടുകൂടി ഈ. വി.യുടെ ജീവിതത്തിലെ മറെറാരു കാലഘട്ടം ആരംഭിക്കുന്നു.

അനന്തരകാലവിദ്യാഭ്യാസം—സി. വി. രാമൻപിള്ളയുമായുള്ള സമ്പർക്കം:—കഥകൾ എഴുതുവാനുള്ള സാമർത്ഥ്യം ഈ. വി.ക്കു് അക്കാലത്തു് ഒന്നിനൊന്നു വർദ്ധിച്ചുവന്നു; എന്നാൽ അതിനുവേണ്ട വൈദുഷ്യം അദ്ദേഹം സമ്പാദിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അതിനു് ഉത്തേജകമായിത്തീർന്നതു സി. വി.യുമായുള്ള സമ്പർക്കമാണ്. അന്നു സി. വി. രാമരാജബഹദൂർ രചിക്കുകയായിരുന്നു. താൻ അതു പറഞ്ഞുകൊടുക്കുമെന്നും, ഈ. വി. കേട്ടെഴുതിക്കൊള്ളണമെന്നും അദ്ദേഹം ആജ്ഞാപിച്ചു. ഈ. വി.യുടെ സാഹിത്യപരിചയത്തേയും, ഭാവനാകുശലതയേയും ആ അന്തേവാസിത്വം ഗണനീയമായവിധത്തിൽ പോഷിപ്പിച്ചു. 1093-ൽ ബി. എ. പരീക്ഷ ജയിച്ചു. മലയാളത്തിനു് ഒന്നാമതായി ജയിക്കുകയാൽ കേരളവർമ്മ മെഡലിനു് അർഹനായി. 1094 തുലാത്തിൽ ഹജൂർക്കച്ചേരിയിൽ ഒരു ക്ലാർക്കായി; അവിടെനിന്നു കല്ക്കുളം അസിസ്റ്റന്റ് തഹശീൽദാരായി ഉയന്നു. പിന്നീടു ലാൻറ് റവന്യൂ കമ്മീഷണർ ആഫീസിലും, അക്കൗണ്ടാഫീസിലും ജോലിനോക്കി. 1094 ഇടവത്തിൽ സി. വി.യുടെ കനിഷ്ഠപുത്രി മഹേശ്വരിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. 1097-ലായിരുന്നുവല്ലോ സി. വി.യുടെ ചരമം. 1099-ൽ ബി. എൽ. ജയിച്ചു് ഈ. വി. തിരുവനന്തപുരത്തെ കോടതികളിൽ വ്യവഹരിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചു. 1100-ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസത്തിൽ പ്രവർത്തനകേന്ദ്രം കൊല്ലത്തേക്കു മാററി. വക്കീൽപ്പണിക്കുപുറമേ അവിടെ മലയാളിയുടെ പ്രസാധകത്വവും നിർവ്വഹിച്ചു. ക്രിമിനൽ

കേസ്സുകൾ വ്യവഹരിക്കുന്നതിൽ സമർത്ഥനെന്ന പേർ പ്രചരിച്ചുതുടങ്ങി. പക്ഷേ താണതരം സർക്കാരുദ്യോഗത്തിലെന്നപോലെ അഭിഭാഷകവൃത്തിയിലും അദ്ദേഹത്തിനു് ഔത്സുക്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എല്ലാവിധത്തിലും നിരങ്കുശമായ ഒരു ജീവിതം നയിക്കണമെന്നും അതിനു തൂലികാവ്യാപാരമാണു് സമുചിതമായ ആയുധമെന്നും അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ചു. പല പുസ്തകങ്ങളും ലേഖനങ്ങളും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. 1106-ൽ നിയമസഭയിലെ ഒരംഗമായി. മലയാളരാജ്യം ചിത്രവാരിക 1109-ൽ ചിങ്ങം 26-ാംനു- ആരംഭിച്ചപ്പോൾ ത്രിലോകസഞ്ചാരി എന്ന നിഗൂഢനാമത്തിൽ പല വിഷയങ്ങളെപ്പററി ഫലിതമയങ്ങളായ ഉപന്യാസങ്ങൾ എഴുതി. 1113 ചിങ്ങം 13-ാംനു- കോട്ടയം മനോരമക്കാർ ഒരു പുതിയ വാരിക തുടങ്ങിയപ്പോൾ അതിൽ നേത്രരോഗി എന്ന വ്യാജപ്പേരിൽ അതേമാതിരി ലേഖനങ്ങൾ തുടന്നെഴുതി. 1110-ൽ തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു വീണ്ടും പ്രാക്ടീസു മാററി. ആ രണ്ടു വാരികകൾക്കും പ്രശസ്തി നേടിക്കൊടുത്തതു് ഈ. വി. ആയിരുന്നു. മനോരമയുമായുള്ള ബന്ധം അവസാനംവരെ നിലനിന്നു. 1113-ാമാണ്ടു മീനമാസം 17-ാംനു- യശശ്ശരീരനായി. മഹേശ്വരിയമ്മയുമായുള്ള ബന്ധത്തെപ്പററി മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. മരിക്കുന്നതിനു കുറേക്കാലംമുമ്പു ഒരു ബി. എ.ക്കാരിയെ രജിസ്റ്റർവിവാഹവുംചെയ്തു.

കൃതികൾ:—ഈ. വി. ഒട്ടു വളരെ കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആദ്യം നോവലുകളും, രണ്ടാമതു ചെറുകഥകളും, മൂന്നാമതു നാടകങ്ങളും, ഒടുവിൽ ഫലിതോപന്യാസങ്ങളുമാണു് പ്രായേണ എഴുതിവന്നതു്. 1 ബാലകൃഷ്ണൻ, 2 ബാഷ്പവർഷം ഇവയാണു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ നോവലുകൾ. ബാഷ്പവർഷം ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്നോവലിലെ പ്രതിപാദ്യത്തെ ഉപജീവിച്ചു് എഴുതിയ ഒരു ചെറിയ കഥയാകുന്നു. ഇവയെ ഗ്രന്ഥകാരൻെറ വാസനയുടെ അപക്വഫലങ്ങൾ എന്നേ പറയുവാൻ നിവൃത്തിയുള്ളു. ചെറുകഥകളിൽ അധികവും കല്ലുളത്തു സർക്കാർജോലിയിൽ ഇരുന്നപ്പോൾ എഴുതിയതാണു്. അവ പ്രായേണ കൊച്ചിയിൽ കുന്നങ്കുളത്തുനിന്നു പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന കഥാകൗമുദി എന്ന മാസികയിലാണു് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഒടുവിൽ 3 കേളീസൗധം എന്ന പേരിൽ അറുപതു ചെറുകഥകൾ നാലു ഭാഗങ്ങളിലായി മുദ്രണം ചെയ്യിച്ചു. നാലാം ഭാഗത്തിൻെറ പ്രാദുർഭാവം 1102-ലാണു്. മുത്തുളക്കറിച്ചി സർവ്വാധികാര്യക്കാർ, നല്ല വാക്കിൻെറ വില എന്നിങ്ങനെ ചില ഉപന്യാസങ്ങൾക്കു് അതിൽ പ്രവേശനത്തിനു് അവകാശമില്ല. വളച്ചുകെട്ടുകൂടാതെ വിവക്ഷ ലളിതശൈലിയിൽ ബഹിർഗ്ഗമിപ്പിയ്ക്കേണ്ടതു് ഒരു ചെറുകഥാകാരൻെറ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ചുമതലയാണു്. ആ അംശത്തിൽ ഈ. വി. വിജയംപ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈ. വി.യുടെ വാങ്മയങ്ങളിൽ നാടകങ്ങളാണു് ഭൂരിപക്ഷവും. 4 കള്ളപ്രമാണം, 5 സീതാലക്ഷ്മി (1101), 6 രാജാകേശവദാസൻ (1105), 7 രാമരാജപട്ടാഭിഷേകം (1107), 8 പ്രണയക്കമ്മീഷൻ (1107), 9 വിസ്മൃതി (1108),

10 ബി. എ. മായാവി (1108), 11 ഇരവിക്കുട്ടിപ്പിള്ള (1109), 12 വിവാഹക്കമ്മട്ടം (1109), 13 മായാമാനുഷൻ (1109), 14 പെണ്ണരശുനാട് എന്നിവ അക്കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇവയിൽ അഞ്ചും ആറും ഏഴും പതിനൊന്നും നമ്പറുകൾ ചരിത്രനാടകങ്ങളും ബാക്കിയുള്ളവ സമുദായനാടകങ്ങളുമാണ്. സീതാലക്ഷ്മി എന്ന നാടകത്തിൽ സീതാലക്ഷ്മി എന്ന വീരവനിതയുടെ കുടുംബയശഃപ്രതിഷ്ഠാപകങ്ങളായ പരാക്രമങ്ങൾ വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. രാജാ കേശവദാസനിൽ വലിയ ദിവാൻജിയുടെ ചരമദിനങ്ങളും ജയന്തൻശങ്കരൻ നമ്പൂരിയുടെ രാജ്യസാരഥ്യവുമാണ് ചിത്രീകരിക്കുന്നതു്. രാമരാജപട്ടാഭിഷേകം ശ്രീ ചിത്തിരതിരുനാൾ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ ഭരണാധികാരപ്രതിഷ്ഠാപനം സംബന്ധിച്ച് എഴുതിയ ഒരു കൃതിയാകയാൽ തദനുരോധേന രാമായണോപാഖ്യാനത്തിൽ ചില വ്യതിയാനങ്ങൾ വരുത്തീട്ടുണ്ടു്. ചില ചരിത്രനാടകങ്ങളിൽ സി. വി. രാമൻ പിള്ളയുടെ അനേകം പ്രധാനകഥാപാത്രങ്ങളെ പ്രവേശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. സമുദായനാടകങ്ങളെപ്പററി സവിസ്തരമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നതിനു സ്ഥലസൗകര്യമില്ല. റോബട്ട്ലൂയിസ് സ്റ്റീവൻസൺ (Robert-Louis Stevenson) എന്ന സുപ്രസിദ്ധനായ ബ്രിട്ടീഷ്നോവൽ സാഹിത്യകാരന്റെ ഡോക്ടർ ജക്കീലിന്റെയും മിസ്റ്റർ ഹൈഡിന്റെയും വിചിത്രവൃത്തി (The strange case of Doctor Jekyll-and Mister Hyde) എന്ന കഥയെ ഉപജീവിച്ചാണ് മായാമാനുഷൻ രചിച്ചിട്ടുള്ളതു്. സ്ത്രീസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ വിഷയീകരിച്ചു പെണ്ണരശുനാട് എഴുതി. ഈ. വി.തന്നെയും ഒരു വിശിഷ്ടനായ നടനായിരുന്നു എന്നുള്ള വസ്തുതയും നാം പ്രകൃതത്തിൽ സ്മരിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. രാജാകേശവദാസനിലെ മാത്തൂത്തരകന്റേയും മററും വേഷങ്ങളിൽ രംഗപ്രവേശം ചെയ്തു പ്രേക്ഷകന്മാരെ അപഹൃതചിത്തവൃത്തികളാക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു് അസാമാന്യമായ പാടവമുണ്ടായിരുന്നു. 15 വീരമഹത്വം, 16 ഗുരുസമക്ഷം, 17 ബാലലീല, 18 ഭാസ്കരൻ ഇവ സ്കൂളുകളിൽ പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി എഴുതിയവയാണ്. വീരമഹത്വം തോമസ്കാർലൈൽ (Thomas Carlyle) എന്ന ബ്രിട്ടീഷ്ഗദ്യകാരസാർവ്വഭൗമന്റെ വീരന്മാരും വീരാരാധനയും (Heroes and Hero-worship) എന്ന വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥത്തെ ഉപജീവിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ്കഥാകർത്രിയായ മേരി കോറല്ലി (Marie Corelli) യുടെ സ്വർഗ്ഗീയനിക്ഷേപം (Treasure of Heaven) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ഇവയ്ക്കുപുറമേ 19 സുഖജീവിതം എന്ന പേരിൽ ഗ്രാമോദ്ധാരണമാർഗ്ഗങ്ങളെ വിവരിച്ച് ഒരു പുസ്തകവും രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 20 കാൺഗ്രസ്ചിത്രങ്ങൾ എന്ന പുസ്തകത്തിൽ മഹാത്മാഗാന്ധി, തേജ്ബഹദൂർ സപ്രൂ, എം. ആർ. ജയക്കാർ, ജവഹർലാൽ നെഹറു എന്നീ ഭാരതീയനേതാക്കന്മാരെ പരാമർശിക്കുന്നു. ഫലിതസാഹിത്യകാരൻ എന്ന നിലയിലാണ് ഈ. വി.യെ കേരളീയർ പ്രധാ

നമായി അറിയുന്നതു്. അതുകൊണ്ടു് ആ വഴിയ്ക്കുള്ള നേട്ടങ്ങളെപ്പററി മേൽ പ്രസ്താവിക്കുമെങ്കിലും ആ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ചില പുസ്തകങ്ങളുടെ പേരുകൾമാത്രം ഇവിടെക്കുറിക്കാം. 21 എം. എൽ. സി. കഥകൾ [1103-ൽ തിരുവിതാംകൂർ നിയമസഭയിലേയ്ക്കു തിരഞ്ഞെടുത്തു് അയയ്ക്കപ്പെട്ടിരുന്നവരിൽ ചിലക്ക് അതിനുള്ള അപ്രാപ്തിയെ എം. എൽ. സി. കഥകളിൽ വർണ്ണിയ്ക്കുന്നു.] 22 ഈ. വി.കഥകൾ, 23 കവിതക്കേസ്, 24 പോലീസ്രാമായണം. മലയാളരാജ്യത്തിലും മനോരമയിലും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്ന ഫലിതോപന്യാസങ്ങളിൽ ചിലതെല്ലാം സമുച്ചയിച്ച്, 25 ചിരിയും ചിന്തയും എന്ന തലക്കെട്ടിൽ രണ്ടു പുസ്തകങ്ങളായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. അതുവരെ ആത്മകഥാപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു പുസ്തകവും ഭാഷയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പാച്ചുമൂത്തതു്, കോവുണ്ണിനെടുങ്ങാടി എന്നിവരുടെ ജീവിതചരിത്രക്കുറിപ്പുകൾക്കു് ആ പേർ കൊടുക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലല്ലോ. 26 ജീവിതസ്മരണകൾ എന്ന ശീഷ്കത്തിൽ ഒരു പുസ്തകം രണ്ടു ഭാഗങ്ങളായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു. അതും അപൂർണ്ണമാണു്. 1106-ാമാണ്ടുവരെയുള്ള സംഭവങ്ങളെയേ അതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളു. അതിൻെറ പ്രകാശനവും ഗ്രന്ഥകാരൻെറ മരണാനന്തരമാണു്. 1101-ൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറയും കെ. ദാമോദരൻെറയും പ്രസാധകത്വത്തിൽ സേവിനി എന്നൊരു മാസികയും പുറപ്പെടുവിച്ചു. 'ചിരിയും ചിന്തയും' എന്ന പുസ്തകത്തിലെ ഉപന്യാസങ്ങൾ ശാശ്വതയശസ്സിനെ അർഹിയ്ക്കുന്നു. ഈ. വി.യുടെ വിവിധങ്ങളായ വിശിഷ്ടവിനോദഭാവനകൾ അവയുടെ സാരസ്യധോരണികൊണ്ടു് അനുവാചകന്മാരെ വിസ്മയിപ്പിക്കുന്നതും നിർവൃതരാക്കുന്നതും സർവോപരി അവയിലാണു്.

ഈ. വി.യുടെ ഫലിതവും സ്വഭാവവും:—ഈ. വി. ഒരു വ്യക്തിയല്ല; ഒന്നിലധികം വ്യക്തികളുടെ സമ്മിളിതരൂപമാണു്. സരസസംഭാഷണം അദ്ദേഹത്തിനു ബാല്യംമുതല്ക്കുതന്നെ സ്വാധീനമായിരുന്നു. ഫലിതം പറയുകയും എഴുതുകയും ചെയ്യുന്നതിനെക്കാൾ പ്രയോഗിയ്ക്കുന്നതിലായിരുന്നു അക്കാലത്തു കൂടുതൽ വിരുതു്. "എന്നെ ആരും അറിയാത്തതായ ദിക്കിൽ പോകുക, മലിനവസ്ത്രധാരിയായി നടക്കുക, ഓരോരുത്തരുടെ ഭാവങ്ങൾ ശ്രദ്ധിയ്ക്കുക, ഞാൻ സുഖിയ്ക്കുക, പിന്നീടു് അക്കാര്യങ്ങളെല്ലാം ഒന്നിനു പത്തായി സ്നേഹിതന്മാരോടു പറഞ്ഞു രസിയ്ക്കുക" ഈ വിനോദവ്യാപാരങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം കൗമാരംമുതല്ക്കുതന്നെ കുതുകിയായിരുന്നതായി ജീവിതസ്മരണകളിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈ. വി. ഫലിതം എഴുതിത്തുടങ്ങിയതു് 1098-ലാണു്. തത്സംബന്ധമായി ചില ചെറുകവിതകളും ഒരു സ്നേഹിതനെ കൂട്ടുപിടിച്ചു് എഴുതീട്ടുണ്ടു്. ഒരു ഭാഷയിലും അധികമൊന്നും വായിച്ചറിവുള്ള ആളായിരുന്നില്ല. നൈസർഗ്ഗികമായ വാസനാസമ്പത്തുതന്നെയായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ വാങ്മയപരമ്പരയുടെ അടിസ്ഥാനം. ഏതു പുസ്തകവും എഴുതുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു് അല്പസമയംമാത്രം മതിയായിരുന്നു. എന്തെങ്കിലും സം

ഭവം കാണുകയോ അതിനെപ്പററി കോക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോഠം വിനോദപരമായ ഒരു ചിത്രം മനസ്സിൽ പതിയുന്നു എന്നും ആ ഭാവനയെ ആസ്പദമാക്കി സുഹൃത്തുക്കളുമായി ആവൎത്തിച്ചാവൎത്തിച്ച് സംഭാഷണം ചെയ്തു് അതിനു നിറപ്പകിട്ടു കൊടുക്കുന്നുവെന്നും അതിനുശേഷം, പറയുമ്പോഠം തോന്നുന്നതിനെക്കാഠം കൂടുതൽ എഴുതുമ്പോഠം തോന്നുമെന്നും അദ്ദേഹം ജീവിതസ്മരണകളിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ചില വിനോദമാസികകളിൽ ദ്വിജേന്ദ്രനാഥടാഗോർ എന്നും മററുമുള്ള വ്യാജനാമങ്ങളിൽ 1105–ാമാണ്ടിടയ്ക്കു് അഭീഷ്ടസിദ്ധിയ്ക്കും വൈരനിര്യാതനത്തിനുംവേണ്ടി ഉപയോഗിച്ച തൻെറ തൂലികയെപ്പററി പില്ക്കാലത്തു ലജ്ജിക്കുകയും സന്തപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്.

“എൻെറ ചിത്രങ്ങളിൽ പലരെപ്പററിയും കഠിനമായി ആക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ചിലരുടെ ശീലവിശേഷങ്ങഠം, രൂപവൈകല്യങ്ങഠം, മനോഭാവങ്ങഠം, പ്രവൃത്തികഠം മുതലായവ കത്തിക്കൊലപോലെയുള്ള നിശിതവിമൎശനത്തിനു് ആ പ്രബന്ധങ്ങളിൽ വിഷയങ്ങളായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്. ഇക്കാലത്തായിരുന്നുവെങ്കിൽ ആ അവിവേകം ഞാൻ കാണിക്കുകയില്ലായിരുന്നു.” അക്കൂട്ടത്തിൽ തന്നെപ്പററിയും ആക്ഷേപിക്കുകയും കള്ളക്കഥകഠം എഴുതി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് ഒരു കൂസലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നു് ആ പുസ്തകത്തിൽ ഏററുപറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അന്നു ചില കൂട്ടുകാർ അദ്ദേഹത്തെ പല അപഥങ്ങളിലും സഞ്ചരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സുരാസേവനം അന്നാണു് ആരംഭിച്ചതെന്നു് അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നുതന്നെ നാം അറിയുന്നു. അക്കാര്യങ്ങഠം വളരെ വ്യസനത്തോടുകൂടിയാണു് രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നതു്. 1108–നുമേൽ അദ്ദേഹം അങ്ങനെയുള്ള ആഭാസസാഹിത്യമെന്നു് അദ്ദേഹംതന്നെ പറയുന്ന തൂലികാചിത്രാവലിയുടെ നിൎമ്മാണത്തിനൊരുങ്ങിയതായി കാണുന്നില്ല. വ്യക്തിയിൽനിന്നു സമുദായത്തിലേയ്ക്കും, സമുദായത്തിൽനിന്നു പൊതുലോകത്തേയ്ക്കും അദ്ദേഹം ക്രമേണ ഉയരുകയായിരുന്നു. ഏതു പൂൎവ്വാചാരത്തെയും നിരങ്കുശമായി അവഹേളനംചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഭഞ്ജകമനോവൃത്തി അദ്ദേഹത്തിനു് ഏറെക്കുറെ ജന്മസിദ്ധമായിരുന്നുവെന്നു പറയണം. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഉരുണ്ടുതള്ളി അഗ്നിഗോളങ്ങഠംപോലെ ഉജ്ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കണ്ണുകഠംക്കു കാണുവാൻ കഴിയാത്തതായി യാതൊന്നുമില്ലായിരുന്നു. അവയ്ക്കു അസംഗതവും അപ്രതീക്ഷിതവും അതിശയോക്തിപരവും ഹാസജനകവുമായ രൂപം കൊടുത്തു പൊടിപ്പും തൊങ്ങലും വച്ചു നിഷ്ക്രമിപ്പിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം സമാൎജ്ജിച്ചിരുന്ന ചാതുര്യത്തിനു് അതിരില്ലതന്നെ. കുറേക്കൂടി ജീവിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇനിയും ഉയരുമായിരുന്നുവെന്നു് ഊഹിക്കുവാൻ ന്യായമുണ്ടു്. ഏതു നിലയിലും തരത്തിലും നില്ക്കുന്നവരുമായി താദാത്മ്യം പ്രാപിക്കുവാൻ കഴിവുള്ള ഒരസാധാരണപുരുഷനായിരുന്നു അദ്ദേഹം. പോലീസുകാരെപ്പററി അത്ര വളരെ അറിവു് ഒരു

ഗ്രന്ഥകാരനുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ സിദ്ധിമൂലമാണ്' ഇൗ. വി. സാമാന്യജനങ്ങൾക്ക്' ആരാധ്യനായിത്തീന്നതു്.

ഉദാഹരണങ്ങൾ:—ഇനി ഇ.ൗ വി.യുടെ കൃതികളിൽനിന്നു ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ പ്രദശിപ്പിക്കാം. താഴെക്കാണുന്ന ഖണ്ഡിക ചെറുകഥകൾ നാലാം ഭാഗത്തിൽനിന്നു് ഉദ്ധരിക്കുന്നതാണ്'.

"തിരുനെൽവേലിപ്പേട്ടയായപ്പോൾ പരപരാ വെളുത്തു. ഞാനും പെട്ടിയും പരസ്പരസാമീപ്യത്തിൽ ആഹ്ലാദിച്ചും ഉൽകണ്ഠയോടുകൂടിയും ആ മുറിയിൽ ശേഷിക്കുന്നുണ്ടു്. തകത്തടിച്ചു കാറേറാടുകൂടി ചരമഘട്ടത്തിലേക്കു പ്രവേശിച്ച നിശായക്ഷിക്കും ഞങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ മാററുവാൻ കഴിവുണ്ടായില്ല. പിന്നീടു മധുരയിൽ എത്തുന്നതുവരെ ഞാനും നിദ്രയുമായി കഴിച്ച പോരും ചില്ലറയൊന്നുമല്ലായിരുന്നു. പാണ്ടിയിലെ ഊഷരപ്രദേശങ്ങളെ വരട്ടുന്ന ആദിത്യനും വൈദ്യുതവിശറിയെ കൊല്ലൻെറ ഉലയാക്കുന്ന ചൂടും എന്നെ വളരെ കഷ്ടപ്പെടുത്തി. മധുരയിൽച്ചെന്നിട്ടു ധനുഷ്ക്കോടിവണ്ടിയിൽ കയറുന്നതിനു പത്തൊമ്പതു മിനിട്ടോളം ഒരു നെട്ടോട്ടം കുറിയോട്ടം വരുമെന്നു് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. ആ അവസരത്തിൽ എൻെറ പെട്ടി ഏതു കയ്യിൽ തൂക്കണം; ഏതു വഴിയെല്ലാം പോകണം എന്നുള്ള ആലോചന രണ്ടുമൂന്നു പാണ്ടിസ്റ്റേഷനെ തള്ളിവിട്ടു. ആലോചനയിലോ മയക്കത്തിലോ ലയിച്ചു ഞാൻ മധുരയിൽ ചെന്നുചേന്നു."

സീതാലക്ഷ്മി അനന്തപത്മനാഭൻപടത്തലവനോടു്: — "സീതാലക്ഷ്മി—(ആക്ഷേപസ്വരത്തിൽ) നാം തമ്മിൽ രാജിയോ? നാം തമ്മിൽ സമത്വമോ? ഒരുപക്ഷേ നിങ്ങൾ വിഭ്രമിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കാം. എൻെറ വംശഭാസ്കരന്മാർ ലോകരുടെ ആക്ഷേപങ്ങൾക്കു പാത്രങ്ങളായി നീചമായ മരണത്തിൽപ്പെട്ടു നശിച്ചുപോയെന്നും, നിങ്ങളും മററും സവ്വവിജയികളായി ലോകത്തിൻെറ ശാശ്വതപൂജയെ അഹിച്ചു നിതാന്തയശോരാശിയിൽ മുഴുകുന്നെന്നും. ഇതുപോലെ വേറേ ഒരബദ്ധമില്ല. എൻെറ പൂവ്വികന്മാരുടെ പേരുകൾ അനന്തമായ അനന്തരജനപരമ്പരകളാൽ ഭക്ത്യാദരസമന്വിതം കീത്തിക്കപ്പെടുമ്പോൾ, ഹേ, ഉഗ്രപ്രതാപശാലിയായ പടത്തലവൻ! അങ്ങയുടെ നാമധേയം ഒരു നീചനീചനായ കുലദ്രോഹിയുടേതായി ലോകാവസാനംവരെ വ്യവഹരിക്കപ്പെടുന്നതാണ്'. അങ്ങേ പേർ കേൾക്കുമ്പോൾ ലജ്ജാപാരവശ്യത്തോടുകൂടി തല കുനിക്കാത്തവരായി ആരും ഈ വഗ്ഗത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. ഈ മഹനീയവഗ്ഗത്തിനു ജന്മസിദ്ധമായുണ്ടായിരുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യസമ്പത്തിനെ സപ്തസാഗരങ്ങളുടെ ആഴത്തിലേക്കു വലിച്ചെറിഞ്ഞ മഹാദ്രോഹി എന്നായിരിക്കും അങ്ങേയ്ക്കു കിട്ടുന്ന മാറാപ്പേരു്. ധൈര്യവീര്യശൌര്യങ്ങളുടെ മണിനിലയനങ്ങളായി എൻെറ പൂവ്വികന്മാർ സകലമാനപേരുടേയും ഹൃദയവേദിയിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെടുന്നതാണ്'. ഇതുതന്നെയാണ്' അങ്ങേയ്ക്കു കിട്ടുന്ന ശിക്ഷയും ജനങ്ങൾക്കു കിട്ടുന്ന സമ്മാനവും. എന്തിനു മുഖം വക്രിപ്പിക്കുന്നു? ഞാൻ പറഞ്ഞുതീരട്ടേ. ദ്രോഹി!

മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിൽ ആർക്കും കാണാത്ത ബുദ്ധിശൂന്യത ആഭരണംപോലെ പ്രതാപത്തിനായി അണിഞ്ഞിരിക്കുന്ന നേതാവേ! നിങ്ങളെ ഞാനല്ല, മനുഷ്യരാരുമല്ല, കാലം—സത്യവേദിയായ ആ സത്ത്വം—യഥായോഗ്യം ശിക്ഷിച്ചുകൊള്ളും.'' (സീതാലക്ഷ്മി)

കേശവദാസൻെറ കൈക്കു വിലങ്ങു വയ്ക്കാൻ വന്ന പട്ടക്കാരനോടു സാവിത്രി കേശവദാസൻെറ സന്നിധിയിൽ:—''ഏതു കൈകൾക്കാണു! ഏതു കൈകൾക്കെടോ ശേവുകക്കാരൻപിള്ളേ! വിലങ്ങു വയ്ക്കേണ്ടതു്? ഞാൻ പറയാം ഏതു കൈകൾക്കെന്നു്. കാർത്തികതിരുനാൾ ശ്രീരാമവർമ്മമഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് ഏതു കൈകൾ കാഴ്ച കണ്ട ദിവസമാണോ ക്ഷാമം തീരെ നീങ്ങത്തക്കവണ്ണം ധാരാളം സാമാനങ്ങൾ തിരുമനസ്സിലേക്കു നല്കിയതു് ആ കൈകൾ. രാജ്യത്തിലെ അന്തഃഛിദ്രംമൂലം പണമില്ലാതെ രാജ്യം കുചേലഭവനമായ സന്ദർഭത്തിൽ ഏതു കൈകൾകൊണ്ടു കണക്കെഴുതി ആ ശാഖയിലെ കുഴപ്പം തീർത്തു തിരുമനസ്സിലെ ഭണ്ഡാഗാരത്തിൽ സ്വർണ്ണനാണയം കിലുകിലെ വാരിയിട്ടു നിറച്ചുവോ ആ കൈകൾ. ഞാൻ പറയാം ഏതു കൈകളെന്നു്. അമ്മാവൻ എന്നെ തടുക്കരുതു്. ഭാരതഭൂമിയിൽ ശക്തി ഉറപ്പിച്ചും ചെറിയ സംസ്ഥാനങ്ങളെ മോഹാഗ്നിയിൽ ദഹിപ്പിച്ചും സഹ്യപർവ്വതാഗ്രങ്ങൾ കടന്നു് ഇങ്ങോട്ടടുത്ത വെള്ളക്കാർ കമ്പനിയാന്മാരെ ഈ രാജ്യത്തിൻെറ ഉത്തമബന്ധുക്കളാക്കി അവരെക്കൊണ്ടും ഇതിൻെറ അനിർവ്വചനീയമായ മാഹാത്മ്യം സമ്മതിപ്പിക്കത്തക്കവിധം ചാതുര്യത്തോടെ ബുദ്ധിചെലുത്തി ലേഖനങ്ങൾ എഴുതിയ ആ കൈകൾ.......ഏതു കൈകളിലാണോ കൊച്ചുതിരുമേനിയേയും പ്രജകളേയും ഏല്പിച്ചിട്ടു കഴിഞ്ഞ ശിവരാത്രി ദിവസം ആ പൊന്നുതിരുമേനി ദിവംഗതനായതു്; ഏതു കൈകൾ കണ്ടാണോ കമ്പനിയാരന്മാർ തിരുവിതാംകൂറിനെ ആദരിക്കുന്നതു്; ഏതു കൈകളാണോ തിരുവിതാംകൂറിൻെറ അടിത്തട്ടും മേൽത്തട്ടും താങ്ങിയതു്...........ഈ സാവിത്രിയുടെ മുന്നിൽവച്ചു്—എടോ രാജഭൃത്യൻ!—വയ്ക്കൂ വിലങ്ങു്.'' (രാജാകേശവദാസൻ)

മീററിംഗ്ചടങ്ങു്—ഈശ്വരപ്രാർത്ഥനയാണു് ആദ്യം:—''ഉണങ്ങി വരണ്ട മൂന്നു പെൺകുട്ടികൾ ഒരു ദിവസംമാത്രം അവർക്കു പരിചയപ്പെടുന്ന വെള്ളമുണ്ടും, വല്ലവരുടേയും ജാക്കററുമായി അദ്ധ്യക്ഷൻെറ മുമ്പിൽ വന്നുനിന്നു ക്ഷാമഗാനം നടത്തുന്നതിനാണു് ഈശ്വരപ്രാർത്ഥന എന്നു പറയുന്നതു്. പട്ടിണിക്കാരിലും ചാതിജീവനുള്ളവരിലും കനിയുന്ന ഈശ്വരനാണെങ്കിൽ ഇതു കേട്ടാൽ ഉടൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുമെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണു്. ആ ദിക്കിലെ ഒരു വാത്സ്യായനപടുവായ നാട്ടുഭാഷാവിദ്യാലയമഹർഷിയുടെ കൃതിയായിരിക്കും ഈ പ്രാർത്ഥന. അയാൾ ഒട്ടു മുക്കാലും നട്ടുവനായി ഈ ദരിദ്രശിശുക്കളുടെ അടുത്തു കാണും. അത്രക്കും നോക്കി വിദ്വാനെ തട്ടിയെടുത്തു് അടുത്ത പോലീസ്‌ലാക്കപ്പിലേക്കു് ആനയിച്ചാൽ പിന്നെ ഈശ്വരനും മനുഷ്യനും ആ ദേശത്തു സുഖമായി കഴിഞ്ഞുകൂടാം. പക്ഷേ, മനുഷ്യ

നിർമ്മിതങ്ങളായ നിയമങ്ങൾ എത്ര അപൂർണ്ണങ്ങൾ! അതുകൊണ്ടു് ഈവകക്കാർക്കു യാതൊരു തടസ്സവും ഒരിക്കലും വരുന്നതല്ല.''

(ചിരിയും ചിന്തയും, ഒന്നാം പുസ്തകം)

''തനിക്കു ലഭിക്കുവാൻ യോഗ്യതയില്ലാത്ത ഒരു ഭാര്യയെയാണു് കിട്ടിയിരിക്കുന്നതെന്നു വിചാരിക്കുന്ന ഭർത്താവാണു് ലോകത്തിൽ പരമസുഖം അനുഭവിക്കുന്നതു്. അവൻെറ മുഖത്തൊന്നു നോക്കണം. എപ്പോഴും ഒരു സംതൃപ്തി, ഒരു ചാരിതാർത്ഥ്യം, അല്പം ഒരു ശൃംഗാരച്ഛായയും. താൻ ഇങ്ങനെ ഒരു ഭാഗ്യവാൻ ഈ ഭൂമുഖത്തിൽക്കൂടെ നടക്കുന്നു, താൻമാത്രം സുഖിക്കുന്നു, മററുള്ളവരെല്ലാം മുജ്ജന്മത്തിൽ ചെയ്ത പാപംകൊണ്ടു് അസംതൃപ്തരായി കഴിയുന്നു എന്നാണു് അവൻെറ ഭാവവിശേഷം........ഇവൻ പ്രായേണ ഭാര്യാദാസനാണു്. അവളുടെ ആജ്ഞകൾ കേൾക്കുവാൻ ഉള്ള സന്തോഷം ഉള്ളിൽ മറയ്ക്കുകയുമില്ല. നമ്മോടെല്ലാം പറയും 'എന്താ ചെയ്ക? എനിക്കു് അതിൽ തീരെ മനസ്സില്ലായിരുന്നു. പിന്നെ രാജമ്മ പറഞ്ഞു. പിന്നെ നമ്മളെന്തു ചെയ്യും?' ഇതിൽ 'നമ്മൾ' എന്ന പ്രയോഗം കേട്ടു തെററിദ്ധരിക്കേണ്ട. അയാളെമാത്രമേ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളു.''

(ചിരിയും ചിന്തയും, രണ്ടാം പുസ്തകം—പെൺപിറന്നോന്മാർ)

മരണം:—ഈ. വി. മരിക്കുന്നതിനു് ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുമുമ്പു മരണത്തെക്കുറിച്ചു് ഒരു ലേഖനം മാതൃഭൂമിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. അതിൽനിന്നാണു് താഴെക്കാണുന്ന വാക്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു്.

''ഈശ്വരൻ ഉണ്ടു്; ഇല്ലേ? ആകട്ടെ, അങ്ങിനെ സമ്മതിക്കാം. ആ ഈശ്വരനു നമ്മെപ്പററി ചില നിർബ്ബന്ധങ്ങൾ ഒക്കെയുണ്ടെന്നും പറയുന്നു. നാം എന്തൊക്കെയോ ചെയ്യണമെന്നു്. അതാണു് നിർബ്ബന്ധം. എന്നാൽ ഈശ്വരൻെറ അധികാരാതിർത്തി എവിടംവരെയായിരിക്കുമോ? നാം ഇക്കാണുന്നതും കേൾക്കുന്നതുമായ പ്രപഞ്ചം മുഴുവനുണ്ടു്. അതുതന്നെ പോരല്ലോ. പരലോകത്തിലും കാണണമല്ലോ. പരലോകം എന്നുവച്ചാൽ എന്താണു്? ആത്മാവിനു നാശമില്ലെന്നും, വിക്രമാദിത്യനെപ്പോലെ കാടാറുമാസം, നാടാറുമാസം എന്ന നിലയിലോ, ഇൻഡ്യാവൈസ്രായിയെപ്പോലെ ഡൽഹിയിൽ കുറേനാൾ, സിംലയിൽ കുറേനാൾ എന്ന രീതിയിലോ ഇഹലോകത്തിൽ കുറേനാൾ പരലോകത്തിൽ കുറേനാൾ എന്ന മട്ടിൽ സഞ്ചരിക്കുകയാണെന്നും ആണല്ലോ സുസമ്മതമായ നിലയിൽ എത്തീട്ടുള്ള ബോധം.''

ഇത്രയുമുള്ള പ്രസ്താവനയിൽനിന്നു് എത്ര ബുദ്ധിമാനും, പ്രതിഭാശാലിയും, നിരീക്ഷണപടുവും, ഭാവനാസമ്പന്നനും, ഫലിതമാർമ്മികനും, തൂലികാചാലനപടുവുമായ ഒരു സരസഗദ്യകാരനായിരുന്നു ഈ. വി. കൃഷ്ണപിള്ള എന്നുള്ള വസ്തുത വിശദമാകുന്നു. സഞ്ജയൻെറതെന്നപോലെ അദ്ദേഹത്തിൻേറയും അകാലനിര്യാണം കൈരളിക്കു് ഒരു തീരാനഷ്ടമായി പരിണമിച്ചതിൽ ആശ്ചര്യമില്ല.

അറുപത്തിനാലാമധ്യായം

കെ. ചിദംബരവാദ്ധ്യാർ (1035-1115)—ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—കെ. ചിദംബരവാദ്ധ്യാർ തിരുവനന്തപുരത്തു കരമന ഗ്രാമത്തിൽ പൗരോഹിത്യം കുലവൃത്തിയായ ഒരു ഗൃഹത്തിൽ ജനിച്ചു. പിതാവു കൃഷ്ണവാദ്ധ്യാരും മാതാവു വള്ളിഅമ്മാളുമായിരുന്നു. ബാല്യത്തിൽ സംസ്കൃതം അഭ്യസിച്ചതിനുമേൽ രാജകീയമഹാപാഠശാലയിൽ ചേൎന്നു് 1054-ൽ ബി. ഏ. പരീക്ഷ ജയിച്ചു. ഐച്ഛികഭാഷ സംസ്കൃതമായിരുന്നു. മാത്തമററിക്സിൽ വിശേഷസാമൎത്ഥ്യം പ്രകടിപ്പിച്ചുവന്നു. അന്നു വിശാഖംതിരുനാൾ മഹാരാജാവു് ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നു മലയാളത്തിൽ ഗദ്യപുസ്തകങ്ങൾ തൎജ്ജമചെയ്തുകാണ്മാൻ അത്യന്തം ഔത്സുക്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. കാളേജ്‌വിദ്യാൎത്ഥിയായിരുന്ന കാലത്തുതന്നെ വാദ്ധ്യാർ ലാംബ് എഴുതിയ ഷേക്സ്പീയർകഥകളിൽ (Lamb's Tales-From Shakespeare) നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടംപോലെ (As you like it) എന്ന കഥ കാമാക്ഷീചരിതം എന്ന പേരിൽ ഭാഷാന്തരീകരിച്ചു. ആ തൎജ്ജമ തിരുമനസ്സിലെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുകയും തത്സംബന്ധമായി 1883-ലെ കാളേജ്‌വാൎഷികസമ്മാനദാനാവസരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ അവിടുന്നു മുക്തകണ്ഠം പ്രശംസിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഔദ്യോഗികജീവിതവും ഗ്രന്ഥനിൎമ്മിതിയും:—ഉടൻതന്നെ കേരളവൎമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാന്റെ ആധ്യക്ഷ്യത്തിൽ സംഘടിതമായിരുന്ന സൎക്കാർപാഠ്യപുസ്തകക്കമ്മിററിയിൽ ഒരംഗമായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. അവിടെ കുറേക്കാലം ജോലി നോക്കിയതിനുശേഷം കോട്ടയത്തും കൊല്ലത്തും ഡിവിഷൻ ശിരസ്തദാരായി ഗവൎമ്മെന്റിനെ സേവിച്ചു. കൊല്ലത്തുനിന്നു തിരിയെ ഹജൂരാപ്പീസിലേക്കു പോകേണ്ടിവന്നു. അക്കാലത്തു പല പുസ്തകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. 2 വൎഷകാലകഥ (Winter's Tale), 3 സിംഹളനാദൻ (Cymbeline) ഇവ ലാംബിന്റെ ഷേക്സ്പീയർകഥകളുടേയും, 4 ശരീരരക്ഷ ദിവാൻ രാമയ്യങ്കാരുടെ ആജ്ഞയനുസരിച്ചു കണ്ണിങ്ഹാംസായ്പിന്റെ സാനിറെററി പ്രൈമർ (Sanitary Primer) എന്ന പുസ്തകത്തിന്റേയും, 5 വ്യവസ്ഥിതിയും ബോധവും എന്ന പുസ്തകം ജെ. ററി. ഫൌളർ (J. T. Fowler) സായ്പിന്റെ ഡിസിപ്ലിൻ ആൻഡ് ഇൻസ്ട്രക്ഷൻ (Discipline and Instruction) എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെയും വിവൎത്തനങ്ങളാണു്. അക്കാലത്തെഴുതീട്ടുള്ള പുസ്തകങ്ങളിൽ, 6 ക്ഷേത്രവ്യവഹാരം പ്രത്യേകഗണനയെ അൎഹിക്കുന്നു. 7 ഇന്ത്യൻ പീനൽകോഡ് നോട്ടോടുകൂടി 1069-ൽ എഴുതി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. യഥാകാലം ഹജൂരാപ്പീസിൽ ഹെഡ്ട്രാൻസ്ലേററായി ജോലിനോക്കി. അക്കാലത്തു പല പുതിയ മലയാളപദങ്ങൾ ഓരോ ആവശ്യത്തിനായി സൃഷ്ടിച്ചതിൽ ചിലതെല്ലാം

ഇന്നും പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്നു. ഷേക്സ്പീയരുടെ, 8 റിച്ചർഡ്തൃതീയൻ (Richard III), 9 മാക്ബത്ത് (Macbeth), 10 റോമിയോ ആൻഡ് ജൂലിയേററ്, 11 ടൽത്ത് നൈററ് (Twelfth Night) എന്നീ നാടകങ്ങളും അദ്ദേഹം തർജ്ജമചെയ്തിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു. 1074–ൽ തയാറാക്കപ്പെട്ട പുതിയ മലയാളം റീഡർ പരിശോധിക്കുന്നതിൽ നിയമിതനായതു് അദ്ദേഹംതന്നെയാണ്. ഇവയെ എല്ലാംകാറം അദ്ദേഹം അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ള പ്രധാനകൈരളീസപര്യ ഭാഷാരാമായണചമ്പുവിലെ, 12 രാവണോത്ഭവം, രാമാവതാരം, താടകാവധം, അഹല്യാമോക്ഷം സീതാവിവാഹം, വിച്ഛിന്നാഭിഷേകം, ബാലിവധം എന്നീ ഭാഗങ്ങളുടെയും, 13 സ്വാതിതിരുനാറം സംഗീതകൃതികളുടെയും പ്രസിദ്ധീകരണമാണ്. അതിനുമുമ്പു രാമായണചമ്പു എന്നൊരു കൃതി ഭാഷയിൽ ഉണ്ടെന്നു് ആരും ധരിച്ചിരുന്നില്ല. ഇവയിൽ ആദ്യത്തെ രണ്ടു ഭാഗങ്ങറംക്കു രാമായണചമ്പുവെന്നും അടുത്ത നാലിനു് ഉത്തരരാമായണചമ്പുവെന്നും പേർ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. സ്വാതിതിരുനാറം സംഗീതകൃതികളുടെ പ്രകാശനത്തിലും അദ്ദേഹം നിപുണമായി ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇനിയും ചില പുസ്തകങ്ങറം അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവ കേവലം സ്കൂറംബുക്കുകളാകയാൽ ഇവിടെ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യമില്ല. താഴേച്ചേർക്കുന്ന വാക്യപംക്തി ഉത്തരരാമായണചമ്പുവിൻെറ മുഖവുരയിൽ ഉള്ളതാണ്.

"എന്നാൽ സർവോപരി ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ പ്രകാശനത്തിനു ഹേതുഭൂതരായിരിക്കുന്നതു മലയാളഭാഷയുടെ സഞ്ജീവിനീരൂപയായ ചിത്തവൃത്തിയോടുകൂടി ആ ഭാഷയിലുള്ള ഗ്രന്ഥസമൂഹങ്ങറം അഹമഹമികയോടെ ചാടി വെളിയിൽ വരുന്നതിനായി രാത്രിന്ദിവം പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കവികലരത്നമായ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടാകുന്നു. ആ തിരുമനസ്സിലെ പരിശ്രമത്തിന്മേൽ ആകുന്നു കേവലം കപ്പക്കുട്ടമായി കിടന്ന വലിയകൊട്ടാരത്തിലെ ഗ്രന്ഥപ്പുരവാണീസൗധരംഗമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നതു്. ആ തിരുമനസ്സിലെ അനുവാദത്തോടുകൂടിയാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ ഏട്ടിൽനിന്നു പകർത്തിച്ചു് അച്ചടിപ്പിക്കാൻ ഇടയായതും. അതുകൊണ്ടു് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ പ്രചാരണത്തിലും തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉപകാരം മലയാളഭാഷയെ സ്നേഹിക്കുന്ന എല്ലാവരേയും തിരുമനസ്സിലെ കടപ്പെട്ടവരാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നു."

വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറ നിര്യാണംവരെ വാദ്ധ്യാർ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഒരു പ്രധാനാശ്രിതനായിരുന്നു. ലക്ഷ്മിയമ്മാളായിരുന്നു സഹധർമ്മിണി. വാദ്ധ്യാരും, എം. സി. നാരായണപിള്ളയും നിത്യസഹചാരികളായാണ് കഴിഞ്ഞുകൂടിയതു്. രണ്ടുപേരുടേയും സാഹിത്യപ്രവർത്തനത്തിനു പരസ്പരം പ്രോത്സാഹനവും സഹകരണവും നിരന്തരമായി ഉണ്ടായിരുന്നു. വാദ്ധ്യാർ 1115–ാമാണ്ടു മകരമാസം 26–ാംനു- മരിച്ചു.

ദിനചര്യയിൽ യാതൊരു നിഷ്കർഷയുമില്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും അവസാനം വരെ അരോഗദൃഢഗാത്രനായിരുന്നു.

ഒരു ഉദാഹരണം:—വാദ്ധ്യാരുടെ ഗദ്യശൈലി ഒരുദാഹരണം കൊണ്ടു വ്യക്തമാക്കാം. "ആരോഗ്യം മനുഷ്യനുണ്ടാകാവുന്ന അത്യുത്തമങ്ങളായ ഭാഗ്യങ്ങളിലൊന്നാകുന്നു. രോഗിയായിരിക്കുമ്പോൾ മനുഷ്യനു വേലചെയ്യാൻ കഴിയുകയില്ല; അഥവാ കഴിയുമെങ്കിലും അതു ശ്രമസാധ്യമായിരിക്കും. മററു സമയങ്ങളിൽ അവനു സന്തോഷത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നവ അക്കാലത്തു തീരെ സന്തോഷത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നില്ല. രോഗം സുഖാദ്യനുഭോഗത്തെ ഇല്ലാതെയാക്കുന്നു എന്നുമാത്രമല്ല, പലപ്പോഴും ദുഃഖകരമായ കഷ്ടതയേയും ദാരിദ്ര്യത്തേയുംകൂടി ഉണ്ടാക്കുന്നു........ ചിലപ്പോൾ രോഗം അവൻെറ മരണത്തിനു ഹേതുവായിത്തീരുകയും അതുഹേതുവായിട്ടു് ഒരു കുടുംബത്തിൻെറ സുഖത്തിനും ഭാഗ്യത്തിനും വേണ്ടവയെ എല്ലാം സമ്പാദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരുത്തൻ പൂർണ്ണയൗവനദശയിൽത്തന്നെ ആ കുടുംബത്തിനു നഷ്ടനായിപ്പോകുകയും ചെയ്യാം. ഇപ്രകാരം ഒരു കുടുംബത്തെപ്പററി പറഞ്ഞതു് അനേകകുടുംബങ്ങളുടെ സമുദായമായ ഗ്രാമത്തിൻെറയോ നഗരത്തിൻെറയോ വിഷയത്തിലും സത്യംതന്നെയാകുന്നു. എന്നാൽ ആരോഗ്യം ഓരോരുത്തനും അത്ര വലിയ ആശിസ്സായും ഓരോ സമുദായത്തിനും അത്ര വലുതായ നിധിയായും ഇരുന്നിട്ടും അതു് എത്ര സാധാരണമായി ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടു വരുന്നു?" (ശരീരരക്ഷ—മുഖവുര)

സി. ഡി. ഡേവിഡ് (1035–1095)—ചരിത്രം:—

സി. ഡി. ഡേവിഡിൻെറ ജനനവും മരണവും ഏതുകൊല്ലങ്ങളിലായിരുന്നു എന്നു സൂക്ഷ്മമായി അറിയുന്നില്ല. 1035 എന്നും 1095 എന്നും കുറിച്ചിട്ടുള്ളതു് കുറേയെല്ലാം അനുമാനത്തെ ആധാരമാക്കിയാണു്. അദ്ദേഹം തൃശ്ശൂർ കുന്നത്തിക്കര ഡാനിയലിൻെറ പുത്രനും സി. എം. എസ്. ക്രിസ്തീയവിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട ആളുമായിരുന്നു. ബാല്യത്തിൽ സംസ്കൃതഭാഷയിൽ സാമാന്യവിജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ് മട്രിക്കുലേഷൻക്ലാസ്സുവരെ പഠിച്ചു. അക്കാലത്തു പിതൃസഹോദരനോടുകൂടി കുറേക്കാലം ലക്കടിയിൽ താമസിച്ചു. ആദ്യം തൃശ്ശൂർ സർക്കാർ ഹൈസ്കൂളിൽ ഉപാധ്യായനും പിന്നീടു് അവിടത്തെ ശിക്ഷാക്രമപാഠശാലയിൽ മലയാളപണ്ഡിതനുമായിരുന്നു. ദേവജിഭീമജിയുടെ കേരളമിത്രം പത്രത്തിൽ സഹപത്രാധിപരായി സ്വല്പകാലത്തേക്കു പണിനോക്കി. അതിനുപുറമേ മലയാളമനോരമ, കോഴിക്കോടൻ മനോരമ, കേരളപത്രിക, കേരളസഞ്ചാരി, പശ്ചിമതാരക, നസ്രാണിദീപിക, സത്യനാദകാഹളം തുടങ്ങിയ വൃത്താന്തപത്രങ്ങളിലും, വിദ്യാവിനോദിനി, ഭാഷാപോഷിണി, രസികരഞ്ജിനി, നല്ലീശ്വരവിലാസം ഇത്യാദി മാസികകളിലും വിജ്ഞാനപ്രദങ്ങളായ ലേഖനങ്ങൾ എഴുതി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സി. പി. അച്യുതമേനോൻെറ പ്രിയസുഹൃത്തുക്കളിൽ

ഔാളായിരുന്നതിനാൽ വിദ്യാവിനോദിനിയെ പല പ്രകാരത്തിൽ സഹായിച്ചു. സക്കാർസവ്വീസിൽനിന്നു പിരിഞ്ഞതിനുശേഷം ജനോപകാരി എന്ന അച്ചുക്കൂടത്തിൻെറ മാനേജരായി കുറേക്കാലം പണിനോക്കി. ഒടുവിൽ വടക്കാഞ്ചേരിയിൽ ഒരു ഗൃഹം പണിയിച്ച് അവിടെ താമസമാക്കി. മരണം അവിടെവച്ചായിരുന്നു. ഭാഷയുടെ ഉന്നമനത്തിൽ അതീവ തൽപരനായിരുന്ന അദ്ദേഹം 1067മുതൽ ഉദ്ദേശം 1090വരെ ഭാഷയെ നിരന്തരമായി സേവിച്ചു.

കൃതികൾ:—ഡേവിഡ് ഒരു ഗദ്യകാരനാണെങ്കിലും പദ്യരചനയും അദ്ദേഹത്തിനു വശമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികളിൽ താഴെ കുറിക്കുന്നവയാണ് പ്രധാനങ്ങൾ. 1 പ്രബന്ധമഞ്ജരി മൂന്നു ഭാഗങ്ങൾ, 2 പ്രബന്ധമാലിക മൂന്നു ഭാഗങ്ങൾ, 3 ആരോഗ്യരക്ഷാമാർഗ്ഗം, 4 ഗൃഹഭരണം, 5 കുഞ്ചൻനമ്പിയാരുടെ കാലം, 6 ക്രിസ്തോത്ഭവം ഓട്ടൻതുള്ളൽ, 7 മിശിഹാചരിത്രസംഗ്രഹം കിളിപ്പാട്ട്, 8 സദാചാരമാലിക (പദ്യം), 9 ദിവ്യോപദേശം മഞ്ജരി. ഡേവിഡിൻെറ പദ്യകൃതികൾ ക്രിസ്തുമതപരങ്ങളും, ഗദ്യകൃതികൾ സദാചാരപരങ്ങളുമാണ്. കുഞ്ചൻ നമ്പിയാരുടെ കാലം എന്ന പുസ്തകം ആ മഹാകവിയുടെ ചരിത്രത്തെയും കൃതികളേയും ആസ്പദമാക്കി എഴുതിട്ടുള്ള ഒരു പുസ്തകമാണ്. ഭാഷയിൽ ഗവേഷണപ്രധാനമായി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഒന്നാമത്തെ ഗ്രന്ഥം അതാണെന്നു തോന്നുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൃതികളിൽനിന്നു ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ എടുത്തുകാണിക്കാം.

പദ്യം:—

"ലോഹത്തെ വഹ്നിയിലിട്ടീടിൽക്കിട്ടാംശ–
മാകവേ വേർപിരിഞ്ഞീടുംപോലെ
ദുഷ്ടാംശമുള്ളവ നീങ്ങീട്ടു ഭക്തന്മാർ
ശുദ്ധിയിൽ വദ്ധിച്ചു ജീവിക്കുവാൻ
സന്താപവഹ്നിയിലാക്കിജ്ജഗദീശൻ
ശുദ്ധിചെയ്യുീടുമെന്നോത്തിടേണം.
കുന്തിരിക്കം ഭദ്രമായിട്ടു സൂക്ഷിപ്പാ–
നുണ്ടൊരു കാലമതിനെത്തന്നെ
തീയിലിട്ടീടാനുമുണ്ടൊരു കാലമെ–
ന്നീയുലകത്തിൽ നാം കാണുന്നീലേ?
അഗ്നിയിലായതിട്ടാലുണ്ടാം സൗരഭ്യ–
മെന്തെന്നെല്ലാരുമറിഞ്ഞിട്ടില്ലേ?
എന്നതുപോലെ ചില കാലം ശോകമാ–
മഗ്നിയിലാക്കും ചിലരെ നാഥൻ."

(ദിവ്യോപദേശം)

ഗദ്യം:—പ്രബന്ധമഞ്ജരി പ്രസിദ്ധീകരിയ്ക്കുവാൻ പല സാഹിത്യകാരന്മാരും ലേഖനങ്ങൾ നല്കി സഹായിച്ചുകാണുന്നു. അതിലെ രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ സ്വഭാഷയും അന്യഭാഷയും എന്ന തലക്കെട്ടിൽ ഡേവിഡിൻെറ ഒരു നല്ല ഉപന്യാസമുണ്ട്. അതിൽനിന്നാണ് താഴെക്കാണുന്ന വാക്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിയ്ക്കുന്നത്.

"മനുഷ്യർക്കു മനോവിചാരത്തെ പരസ്പരം അറിയിയ്ക്കേണ്ടതിനു ഭാഷ ആവശ്യമായിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും എല്ലാവരും ഒരേ ഭാഷതന്നെ സംസാരിച്ചുവരുന്നതായി കാണുന്നില്ല. ഓരോ രാജ്യത്തുള്ളവർ ഓരോ ഭാഷയാകുന്നു സംസാരിച്ചുവരുന്നത്. അതിനാൽ ചിലരുടെ സ്വഭാഷ മററു ചിലരുടെ അന്യഭാഷയായിരിയ്ക്കുമെന്നു തെളിയുന്നു. ഒരു രാജ്യത്തുള്ള ജനങ്ങളിൽ അധികഭാഗം, പ്രത്യേകമായി സ്വഭവനങ്ങളിൽ സ്ംസാരിക്കുന്ന ഭാഷ ഏതോ, അതു് ആ രാജ്യത്തുള്ളവരുടെ സ്വഭാഷയായിരിക്കുമെന്നാണ് തോന്നുന്നതു്. ഒരു കുട്ടി ആദ്യം കേൾക്കുന്നതും സംസാരിക്കുന്നതും സ്വഭാഷയിലുള്ള പദങ്ങളെയാണ്. മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ മനോവിചാരങ്ങളെ കുട്ടികളും കുട്ടികളുടേതിനെ മാതാപിതാക്കന്മാരും അറിയേണ്ടതിനു സ്വഭാഷയാണ് ആദ്യമേതന്നെ ആവശ്യമായിരിയ്ക്കുന്നതു്. പ്രയോജനകരങ്ങളായ പുസ്തകങ്ങൾ സ്വഭാഷയിൽ ഇല്ലെന്നുള്ള ഒരു ന്യായത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടു സ്വഭാഷയെ വെറുക്കുന്നതു് അത്ര ഭംഗിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. തൻെറ പിതാവു സുന്ദരനല്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ചു് 'അഴകനെ അച്ഛനെന്നു വിളിക്ക' യോഗ്യമോ?"

ഇതു മറെറാന്നു്:—"സഭാംഗങ്ങളല്ലാത്തവരിൽ ചിലർ സഭാംഗങ്ങളിൽ ചിലരെക്കാൾ സമർത്ഥന്മാരാണെന്നോ സഭാംഗങ്ങളിൽ ചിലരിൽ ഗുണത്തിലേയ്ക്കുള്ള യാതൊരു മാററവും കാണപ്പെടുന്നില്ലെന്നോ വന്നേക്കാം. ഇങ്ങനെ വന്നാൽത്തന്നെ സഭയെ കുററപ്പെടുത്തുവാനില്ലെന്നാണ് എൻെറ പക്ഷം. കുറേ മെഴുകും കുറേ ചളിയുമെടുത്തു് ഒരേ കാലത്തു വെയിലത്തുവച്ചാൽ ഉഷ്ണം വർദ്ധിക്കുന്തോറും മെഴുകു് അധികമധികം ഉരുകുന്നതായും ചളി നേരേമറിച്ചു് ഉറച്ചുകട്ടയാകുന്നതായും കാണാം. വസ്തുവിൻെറ പ്രകൃതിഭേദത്താലല്ല സൂര്യൻെറ ദുഷ്യത്താലാണ് ഇപ്രകാരം വിപരീതഫലം കാണപ്പെടുന്നതെന്നു് ഇതേവരെ ആരെങ്കിലും പറക ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ?"

(പ്രബന്ധമഞ്ജരി, മൂന്നാം ഭാഗം)

മൂർക്കോത്തു കുമാരൻ (1049–1116)—ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—ഈ അധ്യായത്തിൽ ഇതുവരെ സ്മരിതന്മാരായ സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ലോകസേവനത്തിനു് ഒരു പരിമിതിയുണ്ട്. അതുപോലെയുള്ളതല്ല കുമാരൻേറതു്. അദ്ദേഹം വിവിധങ്ങളായ പ്രവർത്തനകോടികളിൽ സഞ്ചരിച്ചു പ്രശംസനീയമായ വിജയം നേടി. അതുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചരിത്രം പ്രത്യേകമായി പ്രതിപാദിക്കേ

ണ്ടിയിരിയ്ക്കുന്നതു്. കുമാരൻ 1049–ാമാണ്ടു് (ഇംഗ്ലീഷ്വഷം 1874–ാമാണ്ടു്) രേവതീനക്ഷത്രത്തിൽ തലശ്ശേരിയിൽ ജനിച്ചു. പിതാവു മൂക്കോത്തു രാമുണ്ണിയും മാതാവു കുഞ്ഞിച്ചിരുതയുമായിരുന്നു. ഏകദേശം ആറാമത്തെ വയസ്സിൽ അമ്മയും എട്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ അച്ഛനും മരിച്ചു. കുമാരൻ അച്ഛന്റെ തറവാട്ടിൽ വളൎന്നു. കാലാന്തരത്തിൽ അച്ഛന്റെ മരുമകൾ ചൂരുയി മൂക്കോത്തു യശോദമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. തലശ്ശേരി ഗവമ്മെൻറ് ബ്രണ്ണൻ കാളേജിൽ എഫ്. ഏ. പരീക്ഷ ജയിച്ചതിനുശേഷം മദിരാശി ക്രിസ്ത്യൻകാളേജിൽ ബി. ഏ. പരീക്ഷയ്ക്കു ചേൎന്നു ബാക്കി രണ്ടു ഭാഗങ്ങളിലും ജയിച്ചുവെങ്കിലും ഐച്ഛികവിഷയമായ ചരിത്രത്തിൽ തോററുപോയി. സൈദാപ്പേട്ടു് കാളേജിൽ ട്രയിനിംഗ് കഴിച്ചു മലബാറിലേയ്ക്കു മടങ്ങി. ഇംഗ്ലീഷ് വഷം 1890–ൽ കോഴിക്കോട്ടു സെൻറ് ജോസഫ്സ് ബോയിസ് ഹൈസ്കൂളിൽ ആദ്യം ഉപാധ്യായനായി. കുമാരൻമാസ്റ്റർ എന്ന പേരു് അദ്ദേഹത്തിനു് അങ്ങനെയാണു് സിദ്ധിച്ചതു്. അവിടെനിന്നു കോഴിക്കോട്ടു പ്രോവിഡൻസ് കാൺവെൻറിലേയ്ക്കു മാറി. പിന്നീടു തലശ്ശേരി നെട്ടൂർ ബി. ഈ. എം. സെക്കണ്ടറി സ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്റരായും തദനന്തരം മങ്ഗലാപുരം സെൻറ് അലൂഷിയസ് കാളേജ് മലയാളപണ്ഡിതനായും ഒടുവിൽ തലശ്ശേരി സെൻറ് ജോസഫ്സ് സെക്കണ്ടറി സ്കൂളിൽ ഒന്നാം അസിസ്റ്റൻറായും പണി നോക്കി. 1105–ൽ (ഏപ്രിൽ 1930) അധ്യാപകവൃത്തിയിൽനിന്നു വിരമിച്ചു. 45–ൽപ്പരം കൊല്ലം പല പ്രവൎത്തനരങ്ഗങ്ങളിലും പ്രേക്ഷകന്മാരുടെ കണ്ണും കരളും കുളൎപ്പിയ്ക്കുമാറു ചൊല്ലിയാടി. 1934–ൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂൎത്തി കേരളമെങ്ങും ആഡംബരപൂവ്വം ആഘോഷിയ്ക്കപ്പെട്ടു. ഒടുവിൽ അബ്ബുദം ബാധിച്ചു് ഒരു കൊല്ലത്തോളം കാലം ശയ്യാശരണനായി. അദ്ദേഹം ചില ലേഖനങ്ങൾ പറഞ്ഞുകൊടുത്തു് അന്നും എഴുതിച്ചിരുന്നു. ആടിയ കാലും പാടിയ വായും അതാതിന്റെ തൊഴിലിൽനിന്നു വിരമിയ്ക്കുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടു്. 1116–ാമാണ്ടു് (1941 ജൂൺ 25) യശശ്ശരീരനായി.

പത്രപ്രവൎത്തനം:—കുമാരനു ബാല്യംമുതല്ക്കുതന്നെ ഭാഷാപോഷണത്തിൽ അഭിരുചിയും ഗദ്യപദ്യങ്ങൾ രചിയ്ക്കുന്നതിൽ പാടവവും ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം മദിരാശിയിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാലത്തു് എഴുതിയതാണു് മക്കടസന്ദേശം എന്ന കാവ്യം.

> "ആഴിക്കെട്ടിൽ പുകഴു പെരുകും കേരളത്തിൽ പ്രസിദ്ധം
> കോഴിക്കോട്ടാം പെരിയ പുരിയിൽച്ചെന്നുചേൎന്നാലുടൻ നീ
> ആഴിപ്പെണ്ണെത്തിരയുവതിനായഞ്ജനാസൂനു പാരാ–
> താഴിക്കെട്ടേവിധമതുവിധം വണ്ടിയിൽനിന്നു ചാട്ടു."

ഈ കവിതയ്ക്കു രചനാഭംഗി കുറയുമെങ്കിലും കാലക്രമത്തിൽ ഒരു നല്ല കവിയാകുന്നതിനു വേണ്ട യോഗ്യതകൾ അദ്ദേഹം സമ്പാദിച്ചു.

എന്നാൽ താൻ ഒരു കവിയെന്നു് അഭിമാനിയ്ക്കുകയോ അതിലേയ്ക്കായി വളരെ സമയം വ്യയംചെയ്യുകയോ ചെയ്തില്ല. ഗദ്യനിർമ്മിതിയിലാകുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ വിജയം അതിൻെറ സമഗ്രമായ രൂപത്തിൽ പ്രകാശിയ്ക്കുന്നതു്. 1894-ൽ താൻ ഒരു ചെറുകഥ എഴുതി കോഴിക്കോട്ടെ രണ്ടു പത്രങ്ങൾക്കു് അയച്ചതിൽ ആ പത്രങ്ങളുടെ അധിപന്മാർ അതു മടക്കിയയയ്ക്കുകയാണുണ്ടായതെന്നും അതുതന്നെ മലയാള മനോരമയ്ക്കു് അയച്ചപ്പോൾ വറുഗീസുമാപ്പിള അതു ഭാഷാപോഷിണിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിയ്ക്കുകയും തന്നെ പ്രോത്സാഹനരൂപത്തിലുള്ള ഒരു കത്തുകൊണ്ടും ഉചിതമായ ധനസംഭാവനകൊണ്ടും അനുഗ്രഹിയ്ക്കുകയും ചെയ്തതായും അദ്ദേഹം ഒരവസരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വറുഗീസുമാപ്പിളയുടെ പേരിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ജ്യേഷ്ഠനിർവ്വിശേഷമായ ഭക്തിയാണുണ്ടായിരുന്നതു്. അന്നു കോഴിക്കോട്ടു കേരളസഞ്ചാരിയുടെ പ്രസാധകനായിരുന്ന സി. കൃഷ്ണൻ ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി മദിരാശിയിൽ പോകുകയും അതിനുപകരം കുമാരൻ ആ സ്ഥാനത്തിൽ നിയുക്തനാകുകയും ചെയ്തു. അതാണു് കുമാരൻെറ ആധിപത്യത്തിൽ പ്രചരിച്ച ഒന്നാമത്തെ പത്രം. തദ്വാരാ ചന്തുമേനോൻ, കുഞ്ഞിരാമൻനായനാർ മുതലായ സാഹിത്യകാരന്മാരുമായി സ്നേഹം പുലത്തുന്നതിനു സൗകര്യം കിട്ടി. ഫലിതം സംബന്ധിച്ചു് അവരുടെ ശിഷ്യനായിരുന്നു കുമാരൻ എന്നു പറയുന്നതിൽ അപാകമില്ല. സഞ്ചാരിയുടെ പ്രസാധകനായിരുന്ന കാലത്തു സരസ്വതി എന്നൊരു മാസികയും ആരംഭിച്ചു. അതിൽപ്പിന്നീടു് 1913-ൽ സി. കൃഷ്ണൻ അതിൻെറ അവകാശം വാങ്ങി സഞ്ചാരി മിതവാദിയിൽ ലയിപ്പിച്ചു. അതിൽനിന്നു മിതവാദി എന്ന പത്രം തുടങ്ങി. പിന്നീടാണു് ഗജകേസരി എന്ന പത്രത്തിൻെറ ആവിർഭാവം. 1935-ൽ അതോടുകൂടി സത്യവാദി എന്നൊരു വാരികയും നടത്തി. ചിന്താമണി, ആത്മപോഷിണി എന്നീ മാസികകളുടേയും, വിദ്യാലയം ധർമ്മം എന്നീ പത്രങ്ങളുടേയും അധിപരായി ഓരോ കാലത്തു ജോലിനോക്കീട്ടുണ്ടു്. ഇവയെയെല്ലാം തൻെറ തൂലികാചാലനംകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം ഉയത്തി. എങ്കിലും അതുകൊണ്ടൊന്നും താൻ വിഭാവനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന ആദശ്ങ്ങൾക്കു് അവ അഹിയ്ക്കുന്ന രൂപം കൊടുക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചില്ല. ഒടുവിൽ ഉദാരമതിയും ഭാഷാപോഷണവ്യഗ്രനുമായ തോമസ്പോൾ ദീപം എന്നൊരു ചിത്രമാസിക എറണാകുളത്തുനിന്നു് 1105-ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 1-ാംനു-മുതൽ പ്രചരിപ്പിയ്ക്കുവാൻ തീച്ച്പ്പെടുത്തിയപ്പോൾ അതിൻെറ പ്രസാധകനായി തിരഞ്ഞെടുത്തതു കുമാരനെയായിരുന്നു. ദീപം പോലെ വിജ്ഞാനപ്രദവും വിവിധവിഷയസ്പശിയുമായ ഒരു മാസിക അതിനുമുമ്പും പിമ്പും ഉണ്ടായിട്ടില്ല എന്നു പറയുന്നതു മററു മാസികകൾക്കു് ഒരുവിധത്തിലും അവജ്ഞാദ്യോതകമല്ല; രാജ്യസംബന്ധമായുള്ള കാര്യങ്ങളെപ്പററി വിമശങ്ങൾ, ചെറുകഥകൾ, ജീവിതചരിത്രങ്ങൾ, നോവൽ, കവിതകൾ, കൗതുകവാത്തകൾ, സവ്വോപരി ഏദയാ

വജ്ജകങ്ങളായ ചിത്രങ്ങാം ഇത്യാദി വിഷയങ്ങാംകൊണ്ടു് ഓരോ ലക്കവും അലംകൃതമായിരുന്നു. മൂന്നു കൊല്ലത്തേയ്ക്കു ദീപം നടന്നുള്ളു.

മററു പ്രവത്തനങ്ങാം:—കമാരൻ ഒരു തികഞ്ഞ സമുദായസേവകനും പൊതുകാര്യപ്രസക്തനുമായിരുന്നു. പതിനെട്ടു കൊല്ലം തലശ്ശേരി മുനിസിപ്പൽകൌൺസിലറായും ഒൻപതു കൊല്ലം മലബാർ ഡിസ്ട്രിക്ട് എഡ്യുക്കേഷൺകൗൺസിലിലെ ഒരംഗമായും ഓരോ പ്രാവശ്യം കോട്ടയം താലൂക്ക ബോഡ് വൈസ്പ്രസിഡണ്ടായും മുനിസിപ്പൽ വൈസ് ചെയർമാനായും പണി നോക്കി. മദിരാശി ഗവണ്മെൻറ് മലബാറിലെ ജന്മിമാരുടേയും കടിയാന്മാരുടേയും ഒരു വട്ടമേശസമ്മേളനം സംഘടിപ്പിച്ചതിൽ കമാരൻ കടിയാന്മാരുടെ ഒരു പ്രതിനിധിയായിരുന്നു. അക്കാലത്തു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ ലേഖനങ്ങാംകൂടാതെ കേരളത്തിൽ പ്രചരിച്ചുവന്ന പത്രങ്ങാം ഉണ്ടോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിയ്ക്കുന്നു. പല ഗൂഢനാമങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ലേഖനങ്ങാം എഴുതീട്ടുണ്ടു്. വജ്രസൂചി, ഗജകേസരി എന്നീ പേരുകളിൽ വടക്കൻപത്രങ്ങളിലും, പതഞ്ജലി എന്ന പേരിൽ തെക്കൻപത്രങ്ങളിലുമാണു് അത്തരത്തിലുള്ള ലേഖനങ്ങാം പ്രായേണ കാണാറുണ്ടായിരുന്നതു്. കമാരൻ ഒരു ഉറച്ച ഹിന്ദുമതഭക്തനായിരുന്നു എന്നും പ്രത്യേകിച്ചും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഇഷ്ടദേവത ശ്രീകൃഷ്ണനായിരുന്നു എന്നുമുള്ളതിനു പല ലക്ഷ്യങ്ങളുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഗൃഹത്തിനു ഗോകലമെന്നായിരുന്നു നാമകരണം. ഭഗവൽഗീതയെപ്പോലെ മനുഷ്യക്കു് ഐഹികവും ആമുഷ്മികവുമായ ഉൽകഷത്തിനു പ്രയോജകീഭവിയ്ക്കുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥം ലോകത്തിലില്ലെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഗാഢമായ വിശ്വാസം. ഹിന്ദുക്കളുടെ ആചാരപരിഷ്കരണത്തിൽ അദ്ദേഹം ബദ്ധശ്രദ്ധനായിരുന്നു. ആ പരിഷ്കരണം ശ്രീനാരായണഗുരുസ്വാമിയുടെ ഉപദേശങ്ങാംകൊണ്ടും ചര്യാവിശേഷംകൊണ്ടും സിദ്ധമായിയെന്നു് അദ്ദേഹം തീച്ച്പ്പെടുത്തി. തലശ്ശേരി ജഗന്നാഥക്ഷേത്രത്തിൻെറ നിമ്മിതിയ്ക്കും, അതിനു തൊട്ടുള്ള ഗുരുദേവൻെറ ലോഹപ്രതിമാസ്ഥാപനത്തിനും അദ്ദേഹമാണു് മുൻകയ്യെടുത്തു പ്രവത്തിച്ചതു്. സ്വാമികളുടെ 'ഒരു ജാതി, ഒരു മതം, ഒരു ദൈവം മനുഷ്യനു്'' എന്ന സന്ദേശത്തെ മലബാറിൽ പ്രധാനമായി പ്രചരിപ്പിച്ചതു് അദ്ദേഹമായിരുന്നു. തീയർ ഹിന്ദുമതം ഉപേക്ഷിയ്ക്കണമെന്നും ബുദ്ധമതം സ്വീകരിയ്ക്കണമെന്നും മററുമുള്ള ചിലരുടെ അഭിപ്രായങ്ങാംക്കു് അദ്ദേഹം പരമവിരോധിയായിരുന്നു. ഉത്തരകേരളത്തിൽ ഈ പ്രക്ഷോഭണത്തെ നിജ്ജീവമാക്കിത്തീത്തതു് അദ്ദേഹവും അദ്ദേഹത്തിൻെറ സുഹൃത്തുക്കളായ ചില തീയപ്രമാണികളുമായിരുന്നു എന്നുള്ള വസ്തുത അവിസ്മരണീയമാണു്. വെറുതേയല്ല അദ്ദേഹത്തെ ഉത്തരകേരളത്തിലെ കിരീടം വയ്ക്കാത്ത രാജാവു് എന്നു പറഞ്ഞുവന്നതു്. ഉദാരമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ ചിത്തവൃത്തി. അനേകം പാവപ്പെട്ട വിദ്യാത്ഥികളെ അദ്ദേഹം തൻെറ ചിലവിൽ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

സാഹിത്യസേവനം:—കുമാരന്റെ കൃതികളിൽ പ്രധാനങ്ങളായുള്ളവയെമാത്രം ഇവിടെ കുറിയ്ക്കുന്നു. 1 മക്കടസന്ദേശം, 2 ആശാകല, 3 ഇലഞ്ഞിപ്പൂമാല മുതലായ ഖണ്ഡകൃതികൾ. 4 ദർശനമാല (തർജ്ജമ), 5 ലോകാപവാദം, 6 കനകംമൂലം, 7 അമ്പുനായർ, 8 വസുമതി, 9 ഒരു വൈദ്യന്റെ അനുഭവങ്ങൾ, 10 ജാഹനീറ, 11 രജപുത്രവിവാഹം, 12 കുനിയുടെ കുസൃതി, 13 യാദവകൃഷ്ണൻ, 14 ഒയ്യാരത്തു ചന്തുമേനോൻ, 15 വേങ്ങയിൽ കുഞ്ഞിരാമൻനായനാർ, 16 ശ്രീനാരായണഗുരുസ്വാമി, 17 കാകൻ, 18 പ്രകൃതിശാസ്ത്രത്തിലെ ചില അത്ഭുതങ്ങൾ, 19 ഗദ്യമഞ്ജരി ഒന്നാം ഭാഗം, 20 സൈരന്ധ്രി, 21 മുത്തശ്ശന്റെ കഥകൾ, 22 നൂററിൽപ്പരം ചെറുകഥകൾ, 23 അമ്മമാരോട്, 24 വെള്ളിക്കൈ.

അവയിലെ ഉള്ളടക്കം—പദ്യം:—ആശാകലയാണ് കുമാരന്റെ കൃതികളിൽ പ്രഥമഗണനീയം. സുപ്രസിദ്ധനായ കീററ്സ് (Keats) എന്ന ആംഗലേയമഹാകവിയുടെ ഇസബെല്ലാ (Isabella) എന്ന കാവ്യത്തിന്റെ സ്വതന്ത്രാനുവാദമാണതു്. അത്യന്തം ഹൃദയദ്രവീകരണചണമായ മൂലകൃതി വലിയ താഴ്ചവീഴ്ചകൾകൂടാതെ കുമാരൻ ഭാഷാന്തരീകരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ചില വരികൾ ഉദ്ധരിയ്ക്കാം.

"ലാലസൻതന്റെ കഥയുദ്ധരിയ്ക്കാം ഞാൻ
ധീരതയുള്ളവർ കേട്ടുകൊൾവിൻ.
എങ്ങവൻ? എങ്ങാനൊരുൾനാട്ടിൽ ശഷ്പങ്ങൾ
തിങ്ങിവളർന്നൊരു കുററിക്കാട്ടിൽ,
ആററിൻകരയിൽ മനുഷ്യപാദസ്പർശം
തട്ടാറില്ലാത്തൊരു ദിക്കിലായി,
ആറടി ദീർഘതയുള്ള കുഴിയൊന്നു
മൂടിക്കിടപ്പുണ്ടു പുത്തനായി.
ലാലസനെങ്ങെന്നതിൽച്ചെന്നു ചോദിപ്പിൻ
മാലുററ വാർത്ത കൊതിപ്പോരെല്ലാം."

ഇലഞ്ഞിപ്പൂമാല ചെറുതാണെങ്കിലും ഒന്നുകൂടി ചേതോഹരമാണെന്നു പറയാം. ഒരു പെൺകിടാവു് ആ മാല നിരത്തിൽക്കൂടി വില്പനയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നു.

"ഇലഞ്ഞിപ്പൂമാലയിലഞ്ഞിപ്പൂമാല—
യിലഞ്ഞിപ്പൂ വാങ്ങിൻ, വണങ്ങുന്നേൻ."

ആ പെൺകുട്ടിയുടെ ആകാരസുഷമയെ കവി ഇങ്ങനെ വർണ്ണിയ്ക്കുന്നു.

"തരുണശ്രീ വന്നങ്ങുദിച്ചില്ലായതിൻ
കരുക്കൾ മേനിയിൽക്കുരുത്തില്ല.

ഉടുമുണ്ടല്ലാതെ മുറിമുണ്ടില്ലവാം—
ക്കുടലുമംഗവും മറയുവാൻ.

കളി കഴിഞ്ഞല്ലം നനഞ്ഞുലഞ്ഞേററ—
മളിവണ്ണം പൂണ്ട ചികുരത്തെ

അനിലപോതങ്ങരം ചലിപ്പിച്ചീടുന്നു—
ണ്ടനംഗൻ മാനവമനംപോലെ.

ഇലഞ്ഞിപ്പൂമാല മുഴവനും വാങ്ങി—
യലസാപാംഗിക്കു പണമേകാൻ

പരതി കീശ ഞാ,നൊരു കാശില്ലതിൽ—
പ്പരിതാപമെന്തു പറയാവൂ?''

ദശ്നമാല ശ്രീനാരായണഗുരുസ്വാമികളുടെ തന്നാമധേയമായ വേദാന്ത ഗ്രന്ഥത്തിൻെറ തർജ്ജമയാണ്.

ഗദ്യം:—ഒരു ഗദ്യകാരൻ എന്ന നിലയിലാണല്ലോ കുമാരൻ പരക്കെ അറിയപ്പെടുന്നതും അറിയപ്പെടേണ്ടതും. നാലുമുതൽ ആറു വരെ നമ്പർ കൃതികരം നോവലുകളാണ്. വസുമതി ഒരു സമുദായാ ഖ്യായികയാണ്. വടക്കേ മലബാറിലെ അക്കാലത്തെ തീയരെ സംബ ന്ധിച്ചുള്ള പല കാര്യങ്ങളും അതിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയും. ഒരു വൈദ്യൻെറ അനുഭവങ്ങരം ചില ചെറുകഥകരം സമാഹരിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു പുസ്തകമാണ്. എട്ടും ഒൻപതും നമ്പർ കൃതി കരം ഇന്ത്യാചരിത്രത്തിലെ ചില കഥകരം സംഭവമാക്കി എഴുതീട്ടുള്ള താകുന്നു. പത്താം നമ്പർ രാമായണത്തിലെ ഒരുപാഖ്യാനത്തെ ആസ്പ ദമാക്കി രചിച്ചിട്ടുള്ള ഗദ്യനാടകമാണ്. 11 മുതൽ 14 വരെ നമ്പരു കരം ജീവിതചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. കാകൻ ഏററവും മനോഹരമായ ഒരു കൃതിയാണ്. കുമാരൻെറ നാനാമുഖ മായ മനോധമ്മപ്രസരം അതിൽ അതിൻെറ അത്യുച്ചകോടിയിൽ തെളിഞ്ഞുകാണാം. പ്രകൃതിശാസ്ത്രത്തിലെ അത്ഭുതങ്ങരം എന്ന ഗ്രന്ഥ ത്തിലെ വിഷയം പേരുകൊണ്ടുതന്നെ വിശദമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. ഗദ്യമ ഞ്ജരി ഒന്നാം ഭാഗം സാഹിത്യവിമശ്നപരമാണ്. അതിൽ കവിത, ഭാവനാശക്തി, മലയാളഭാഷയ്ക്കു സഹായങ്ങരം, ഗദ്യപ്രബന്ധം, നോവൽ മുതലായി പല വിഷയങ്ങരം അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കുമാരനെ ഒരു നിരൂപണവിചക്ഷണനായി ഉയത്തിക്കാണിക്കുന്നതു് പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥമാണ്. സൈരന്ധ്രിയും മുത്തശ്ശൻെറ കഥകളും ബാല വിദ്യാത്ഥികളുടെ ഉപയോഗത്തിനായി എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ചെറുകഥ കളിൽ അധികവും ദീപം മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതാണ്. അവ യിൽ ചിലതിൻെറയെല്ലാം വിഷയം സ്വകപോലകല്പിതമല്ല. റംഗൂ ണിൽവച്ചു മലയാളിമഹിളാമണ്ഡലത്തിൻെറ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ എഴുതി വായിച്ചതാണ് അമ്മമാരോട് എന്ന ചെറുകൃതി. പതിനെട്ടാം നൂററാണ്ടിൽ ഹൈദരാലിയും മഹാരാഷ്ട്രന്മാരും യോജിച്ചു പരന്ത്രീസുകാ

രുടെ സഹായത്തോടുകൂടി യുദ്ധംചെയ്തു പല അക്രമങ്ങളും പ്രവൎത്തിച്ച സംഭവമാണു് വെള്ളിക്കയ്യുടെ പശ്ചാത്തലം. ദീപത്തിൽ അതു ഖണ്ഡശഃ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുവന്നു. പ്രത്യേകം പുസ്തകമായി അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടില്ല.

വാക്കലഹം:—തന്റെ സാഹിത്യസേവനത്തെപ്പററി കുമാരൻ ഒരവസരത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു: "ഞാൻ ചിലതെഴുതി; അതു ചിലൎക്കു രസിച്ചു. ഞാൻ പിന്നെയും എഴുതി; അതു ചിലരെ മുഷിപ്പിച്ചു. അവർ എന്നെ കുത്തി എഴുതി; ഞാനും കുത്തി എഴുതി. ഇങ്ങനെ കമ്പിളിക്കെട്ടു ഞാൻ വിട്ടിട്ടും കമ്പിളിക്കെട്ടു് എന്നെ വിടുന്നില്ലെന്നു പറഞ്ഞപോലെ ഞാൻ സാഹിത്യസമുദ്രത്തിൽക്കിടന്നു്

'ഒട്ടുനാളിറങ്ങിയും മുങ്ങിയും തിരവന്നു
തട്ടിയിട്ടലച്ചുമങ്ങൊട്ടേടം ചെന്നും പോന്നും'

അങ്ങനെ പരിചയിച്ചു് ഒരുവിധം നീന്തിക്കളിപ്പൂവാൻ പഠിച്ചുവെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളു." സൂക്ഷ്മത്തിൽ അദ്ദേഹം സാഹിത്യക്കളരിയിൽ നെടുനാൾ കച്ചകെട്ടി കയ്യും മെയ്യും ഉറച്ച ഒരു ധീരയോദ്ധാവായിരുന്നു. കുമാരൻ ധാരാളം വെട്ടും തട്ടും പയററി. കൊടുക്കുകയും കൊള്ളുകയും ചെയ്തു. എതിരാളിയെ അമ്പരപ്പിയ്ക്കുകയും അടിപണിയിയ്ക്കുകയുംചെയ്ത അവസരങ്ങൾ അനവധിയുണ്ടു്. വ്രണകിണങ്ങളാൽ അങ്കിതമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിരിമാറു്. അപൂൎവം ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ അടവു തെററി താഴെ വീണിട്ടുണ്ടു്. വീണേടത്തുകിടന്നു വിദ്യയുമെടുത്തിട്ടുണ്ടു്. നിശിതവും മൎമ്മവേധിയുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൂലികാപ്രയോഗം. തനിയ്ക്കു പറയുവാനുള്ളതു് ആരെപ്പററിയായാലും ഒളിവും മറവുംകൂടാതെ പറയും. പല അച്ചുക്കൂടമുടമസ്ഥന്മാരുമായി ഗാഢമായ ബന്ധം പുലൎത്തിവന്ന അദ്ദേഹം അവരെയും വിട്ടിട്ടില്ല. ഒരവസരത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു.

"പ്രസാധകന്മാരിൽ അധികം പേരും കച്ചവടത്തിന്റെ കണ്ണുകണ്ട സമൎത്ഥന്മാരാണു്. അവൎക്കൊരു പേർ കൊടുക്കുവാൻ എനിക്കു് അധികാരമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ അവരെ 'ചോരകുടിയന്മാർ' എന്നു വിളിയ്ക്കുമായിരുന്നു. കവികളുടേയും ഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടേയും ചോരകുടിച്ചാണു് അവരിൽ പലരും ജീവിയ്ക്കുന്നതും, തങ്ങൾക്കും തങ്ങളുടെശേഷം സന്താനങ്ങൾക്കുംവേണ്ടി ധനം സമ്പാദിയ്ക്കുന്നതും. വിദ്വാന്മാർ പ്രായേണ ദരിദ്രന്മാരാണല്ലോ. അവരെക്കൊണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിപ്പിച്ചു് അല്പം വല്ലതും കൊടുത്തും കൊടുക്കാമെന്നു വാഗ്ദാനംചെയ്തു പിന്നെ കൊടുക്കാതെയും ആ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രസിദ്ധം ചെയ്തു്, അതുകൊണ്ടുള്ള വമ്പിച്ച ആദായം മുഴുവൻ ഈ ചോരകുടിയന്മാർ എടുക്കുന്നു. ഗ്രന്ഥകൎത്താക്കന്മാരോ? പട്ടിണി!" അങ്ങനെയുള്ള ഒരാൾ അഭിയോക്താവിനു ഭയങ്കരനായ പ്രതിദ്വന്ദ്വിയായിരുന്നതു് അസാധാരണമല്ലല്ലോ. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹാസ്യരസനിഷ്യ

ന്ദികളായ ഉക്തിപ്രത്യുക്തികറം അവരേയും ആനന്ദസാഗരത്തിൽ ആറാടിയ്ക്കുകയായിരുന്നു പതിവു്. തന്നെയോ തന്റെ സമുദായനേതാക്കന്മാരെയോ തനിയ്ക്കു വേണ്ടപ്പെട്ടവരെയോ ആക്ഷേപസൂചകമായി ആരു് എന്തെഴുതിയാലും അദ്ദേഹം ഉലച്ച വാളുമായി അരങ്ങത്തു കയറി നിർഭയമായി പോരാടും. പക്ഷേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിമലമായ ഹൃദയത്തിൽ വ്യക്തിവിദ്വേഷത്തിന്റെയോ സമുദായസ്പർദ്ധയുടെയോ ലാഞ്ഛനം ഒരൊററ വാക്കിലെങ്കിലും മഷിയിട്ടു നോക്കിയാൽപ്പോലും കാണ്മാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. താൽകാലികമായ ഒരു രസത്തിനുവേണ്ടി വേണ്ടതിലധികം തട്ടിവിടും. എങ്കിലും അതെല്ലാം ശരൽകാലത്തിലെ മേഘശകലത്തിന്റെ കളി കാട്ടി ക്ഷണത്തിൽ മറഞ്ഞുപോകും. കുമാരനെ നല്ലപോലെ അറിയുന്ന ഫലിതപ്രിയന്മാൎക്കു് ആ വാക്പ്രവാഹം വിനോദത്തിന്റെ പ്രകാരാന്തരമായല്ലാതെ തോന്നുമായിരുന്നില്ല.

കൃത്യനിഷ്ഠ:—ഇതു കുമാരന്റെ എണ്ണപ്പെട്ട ഗുണങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. താൻ ഏതു സാഹിത്യവ്യവസായത്തിൽ ഏൎപ്പെട്ടാലും അതു വിജയപൂൎവ്വമായി കലാശിപ്പിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു നിൎബ്ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. മററു ചിലരെപ്പോലെ വല്ലതും കാട്ടിക്കൂട്ടി ഒപ്പിച്ചുമാററുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിനു തെല്ലും വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ശ്രീനാരായണഗുരുവിന്റെ ജീവിതചരിത്രം രചിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം യോഗാഭ്യാസപ്രതിപാദകങ്ങളായ പല പുസ്തകങ്ങറം വായിക്കുകയും അവ പത്തഞ്ചോളം വശം വരുന്ന തത്സംബന്ധമായ ഒരധ്യായം ആ പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രഥമഭാഗമായി എഴുതിച്ചേൎക്കുകയും ചെയ്തു. ചന്തുമേനോന്റെ ചരിത്രം ഗദ്യകാവ്യത്തിന്റെ വളൎച്ച എന്ന അധ്യായംകൊണ്ടാണു് ആരംഭിക്കുന്നതു്. യാദവകൃഷ്ണൻ എന്ന പുസ്തകത്തിൽ ശ്രീകൃഷ്ണനെപ്പററിയുള്ള ഇതിഹാസപൗരാണികോപാഖ്യാനങ്ങളിൽ ഇക്കാലത്തു് അവിശ്വസനീയങ്ങളാണെന്നു തോന്നാവുന്ന അംശങ്ങളെ പരിത്യജിച്ചു കേവലം ഒരു ഉത്തമപുരുഷൻ എന്ന നിലയിൽ ആ മഹാത്മാവിന്റെ ചരിത്രം ഉപപാദിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പല പുസ്തകങ്ങളും നിഷ്കൎഷിച്ചു വായിച്ചു. ഇതെല്ലാം എന്തിനാണെന്നു ചിലർ ചോദിച്ചേക്കാം. അവർ ക്ലേശഭീരുക്കളും വിഷയപൂൎത്തിയെപ്പററി വേണ്ട വിജ്ഞാനമില്ലാത്തവരുമാണെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സംസ്കൃതപദപ്രയോഗം:—തന്റെ ഗദ്യത്തിൽ സംസ്കൃതപദങ്ങറം വേണ്ടതിലധികം കടന്നുകൂടാതിരിക്കുന്നതിനു കുമാരൻ പ്രത്യേകം യത്നിച്ചു. തനിക്കു സംസ്കൃതത്തിലുള്ള പരിജ്ഞാനത്തിന്റെ കുറവു് അതിനു സഹായമായും തീൎന്നു. വെള്ളിക്കൈ ദീപത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോറം "ഇതു് എല്ലാവരും വായിച്ചു രസിക്കണമെന്നല്ലാതെ സ്കൂളുകളിൽ പാഠപുസ്തകമാക്കിക്കിട്ടണമെന്നു് ഉദ്ദേശമില്ലാത്തതിനാൽ അനാവശ്യമായി അപൂൎവ്വസംസ്കൃതപദങ്ങറം കുത്തിച്ചെലുത്തുകയോ അന്വയവിഷമത വരുത്തുകയോ ചെയ്യേണ്ടുന്ന ആവശ്യം നേരിട്ടിട്ടില്ല" എന്നു് അദ്ദേഹം ആ വിഷയത്തിൽ തനിക്കുള്ള അഭി

പ്രായം രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. മറെറാരവസരത്തിൽ ഇങ്ങനെയും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്: "ശരിയായി അർത്ഥമറിഞ്ഞുകൂടാത്ത സംസ്കൃതപദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കാൻ ശ്രമിക്കണമെന്നുള്ളതു സംസ്കൃതം അറിഞ്ഞുകൂടാത്ത എന്നെപ്പോലുള്ളവർ പ്രബന്ധരചനയിൽ അനുസരിക്കേണ്ടുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായമാണെന്നു ഞാൻ അവരെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു."

ഗദ്യശൈലി:—കുമാരൻെറ വിവിധസിദ്ധികളിൽവച്ച് അത്യന്തം സമുന്നതമായി എല്ലാവർക്കും പ്രതിഭാസിക്കുന്നതു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ അപ്രതിമമായ ഗദ്യശൈലിയാകുന്നു. അദ്ദേഹം ആ ശൈലികൊണ്ടു പലപ്പോഴും നമുക്കു സ്വർഗ്ഗീയമായ സുഖം തരുന്നുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഗദ്യം ഒരുതരം ശ്രവണമധുരമായ സംഗീതമാണ്. അതിൻെറ ആരോഹാവരോഹക്രമങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിനേ നിശ്ചയമുള്ളു. അതു വായിക്കുമ്പോൾത്തന്നെ അർത്ഥം ഗ്രഹിക്കാം. വിവക്ഷിതം വേണ്ട വിധത്തിൽ ആലോചിച്ചു ക്രമപ്പെടുത്തിയേ പറയൂ. സരളവും പ്രസന്നവും മധുരവുമാണ് ആ ഗദ്യരീതി. ഉജ്ജ്വലത ആവശ്യംപോലെ പ്രകടിപ്പിക്കും. ഫലിതംകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ആദ്യന്തം കൈകാര്യം ചെയ്തു കാന്തിവിശേഷം ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതു്. സംഭാഷണങ്ങളിലും പ്രസംഗങ്ങളിലും ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ആ ഫലിതം പ്രയോഗിക്കും. അതിനു് ഒരു അദൃഷ്ടപൂർവമായ ആകർഷണശക്തിയുണ്ടു്. അതിലേക്കു് ആവശ്യമുള്ള പഴഞ്ചൊല്ലുകളും ഉപകഥകളും മററും ഒരു പുഴയിലെ അലകൾപോലെ അതിൽ പൊങ്ങിയും മുങ്ങിയും പ്രകാശിക്കുന്നു. കുമാരൻ ഒരു വിശ്രുതനായ വാഗ്മിയായിരുന്നുവെന്നും നാം ഇവിടെ ഓർമ്മിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം പ്രസംഗവേദിയിൽ കടന്നാൽ ചിരിക്കു് എന്തെങ്കിലും വകയുണ്ടാകുമെന്നു ശ്രോതാക്കൾക്കറിയാമായിരുന്നു. ആ വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെയുള്ള പ്രവക്താക്കളും പത്രലേഖകന്മാരും ഗ്രന്ഥകാരന്മാരും കേരളത്തിൽ അധികമുണ്ടായിട്ടില്ല.

ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ:—ചില ഉദാഹരണങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രസ്തുത ശൈലി പ്രദർശിപ്പിക്കാം. കുമാരൻ നടത്തിത്തുടങ്ങിയ കേരളചിന്താമണിയെപ്പററി അല്പം ആക്ഷേപസൂചകമായി മലബാറിയുടെ പ്രസാധകനായ വി. സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കർ ഒരു കുറിപ്പു് എഴുതി. പണിക്കർ പിരിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെയാണ് കുമാരൻ ചിന്താമണിയുടെ നടത്തിപ്പ് ഏറെറടുത്തതു്. ആ കുറിപ്പിനു കുമാരൻെറ പ്രത്യുക്തിയാണ് ചുവടേ ചേർക്കുന്നതു്.

"കഴിഞ്ഞ പ്രാവശ്യം ഞങ്ങൾ മലബാറിയെപ്പററി പറഞ്ഞതിനു മറുപടിയൊന്നും പറയാതെ കേരളചിന്താമണി പത്രാധിപരെ കുറേ ചീത്തപറഞ്ഞു വിടുകയാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. ഇതിനു മറുപടി പറവാൻ ഞങ്ങൾ പഠിച്ചിട്ടില്ലെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതു പക്ഷേ മലബാറിപ്പത്രത്തിനു വലിയ ഇച്ഛാഭംഗത്തിനു കാരണമായേക്കാം. എന്തു ചെയ്യാം? നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ദിക്കിൽ ഞങ്ങളുടെ

മാനുസഹജീവികളേയും വ്യസനിപ്പിക്കേണ്ടിവരുന്നു............ഇനിയും കാര്യം പറയാതെ ചീത്ത പറയാനാണ് ഭാവമെങ്കിൽ ഞങ്ങളുടെ ഭാവം മൗനമുദ്ര ധരിക്കാനാണ്. കേരളചിന്താമണിയുടെ അഭ്യുദയകാംക്ഷികാം ഞങ്ങൾക്കെഴുതാതെ മലബാറിപ്പത്രത്തിനു രഹസ്യമായി എഴുതിയതു വലിയ പുതുമയായിത്തോന്നുന്നു. തന്നെ! അവർതന്നെ അഭ്യുദയകാംക്ഷികാം.''

ഏതു വിഷയവും എത്ര കഠിനവും ശാസ്ത്രീയവുമായ രീതിയിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തി കുമാരനിൽ അസാധാരണമായി വിദ്യോതിച്ചിരുന്നു. താഴെക്കാണുന്നതു കാകൻ എന്ന പുസ്തകത്തിൻെറ മുഖവുരയിൽനിന്നു് ഒരു ഭാഗമാണ്.

''കാക്കയെപ്പററി എഴുതുവാനുള്ളതൊക്കെ എഴുതിക്കഴിഞ്ഞു. അച്ചടിച്ചുംകഴിഞ്ഞു. ഇനി ഒരു മുഖവുര വേണ്ടയോ എന്നാണ് അച്ചുക്കൂടക്കാർ ചോദിക്കുന്നതു്. അതിനാണ് വിഷമം. പുസ്തകം കാക്കയെപ്പററിയാണ്. അതിനെ സ്തുതിച്ചാലും ദുഷിച്ചാലും ആരും ചോദിക്കുവാനില്ല. മുഖവുര പുസ്തകത്തെപ്പററി ആയിരിക്കണമല്ലോ. അതിനെ ഞാൻതന്നെ സ്തുതിക്കുന്നതു കുറേ അങ്ങനെയല്ലേ? ദുഷിക്കാൻ മനസ്സും വരുന്നില്ല. എഴുതാമെന്നുവെച്ചാൽ പലതും എഴുതാം. 'ഈ പുസ്തകം അശേഷം നന്നായിട്ടില്ലെന്നു് എനിക്കുതന്നെ ബോധ്യമുണ്ട്. പക്ഷേ, ചില സ്നേഹിതന്മാരുടെ നിർബ്ബന്ധംകൊണ്ടു് ഇങ്ങനെ അച്ചടിച്ചു പരസ്യംചെയ്യുതാണ്'' എന്നു പറയാമായിരുന്നു. അതു വെറും കളവായിരിക്കും. 'ഇതു പരസ്യംചെയ്യാൻ എന്നെ ആരും നിർബ്ബന്ധിച്ചിട്ടില്ല. ഇതിൽ വളരെ തെററുകളുണ്ട്. അതു വായനക്കാർ സദയം ക്ഷമിക്കണം.' എന്നെഴുതിയാലോ? അതു കേവലം അനാവശ്യമാണ്. എൻെറ പുസ്തകത്തിൽ തെററുണ്ടായാലും ഇല്ലെങ്കിലും അതു വെളിക്കിറങ്ങുന്ന തക്കവും നോക്കി അതിനെ കൊത്തിപ്പറിച്ചു ഛിന്നഭിന്നമാക്കുവാൻ നോമ്പും നോററു നില്ക്കുന്ന ചില രസികശിരോമണികളുണ്ട്. അവക്കു് അതുകൊണ്ടു കാര്യസാധ്യവുമുണ്ടെന്നാണ് ഒരാാം ഇതിനിടെ പറഞ്ഞതു്. എനിക്കും ഗുണമില്ലാതെയല്ല. പുസ്തകം വേഗത്തിൽ വിററുപോകും. അതുകൊണ്ടു കാക്കയ്ക്കു ബലിയിട്ടുകൊടുക്കുമ്പോലെ രണ്ടുപേക്കും ഉപകാരമാകത്തക്കവണ്ണം ഈ 'കാക'നെ അവക്കായി സമപ്പിക്കുക.''

അടിയിൽ ചേക്കുന്ന ഭാഗവും അതിലുള്ളതുതന്നെയാണ്.

''ചിലപ്പോാം തള്ളപ്പക്ഷിക്കു വല്ല ഭക്ഷണസാധനവും കിട്ടി അവാം അതു കൊത്തിത്തിന്നാൻ ഭാവിക്കുമ്പോാം കുട്ടി അടുത്തു ചെന്നു് അതു പിടിച്ചുപറാാൻ ഭാവിക്കുന്നതും അതിനു കൊടുക്കാതെ തള്ള പകുതി വിഴുങ്ങുന്നതും പിന്നെ കുട്ടിയുടെ കരച്ചിൽ കേട്ടിട്ടു് അലിവുണ്ടായിട്ടെന്നപോലെ വായിൽനിന്നുഴിഞ്ഞു കുട്ടിയുടെ കൊക്കിൽ ഇട്ടുകൊടുക്കുന്നതും കാണ്മാൻ ബഹുരസമുള്ള കാഴ്ചകളാണ്. വല്ലതും തിന്നാൻ കിട്ടിയാൽ

ത്തു തന്റെ സ്വന്തം ഉദരപൂരണത്തിന്ന് ഉപയോഗിക്കുകയോ വേണ്ടതു്? കരയുന്ന കുഞ്ഞുങ്ങളെ രക്ഷിക്കുവാൻ അവയ്ക്കു കൊടുക്കുകയോ വേണ്ടതു്? എന്നിങ്ങനെ മനസ്സിൽ രണ്ടു വിചാരങ്ങൾ അടിക്കടി വളരെ നേരം ജയാപജയങ്ങൾ സംശയത്തിലായിരിക്കയും ചിലപ്പോൾ 'ആത്മപൂജ' ജയിച്ചു എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ സംഗതിയാകത്തക്കവിധം പകുതിയോളം വിഴുങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിലും, കാക്കയ്ക്കു തന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങളോടുള്ള കാരുണ്യത്തിനാണ് സ്വാർത്ഥപ്രതിപത്തിയെക്കാൾ ശക്തിയുള്ളതെന്ന് അവ സംശയംകൂടാതെ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.''

യാദവകൃഷ്ണനിൽനിന്നു ചില വാക്യങ്ങൾകൂടി അടിയിൽ ചേർക്കുന്നു.

''ഇത്രയും പറഞ്ഞു ഭീഷ്മർ അല്പം നിർത്തി. ആദ്യം വൃന്ദാവനത്തിലെ ഗോപാലന്മാരുടെ ഹൃദയത്തിൽ വ്യാപിച്ചതും, ഗോപസ്ത്രീകളുടെ മനോമുകുളങ്ങളെ വികസിപ്പിച്ചതും, ക്രമേണ ഭാരതഖണ്ഡത്തിലെ ആര്യന്മാരുടെയിടയിൽ സൗഭാഗ്യരശ്മിയെ ഉദിപ്പിച്ചതുമായി, കൃഷ്ണനിൽനിന്നു ജനിച്ചുയന്ന സ്നേഹം ഭീഷ്മരുടെ ഹൃദയത്തിലും നിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്നു തൊണ്ടയിടറി, കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞു, നെഞ്ഞിടിച്ചു. ഒടുവിൽ കഴിയുന്നത്ര ഉച്ചത്തിൽ പൂജ്യനായ ആ വയോവൃദ്ധൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: 'അതേ, കൃഷ്ണനെ വിശ്വത്തിന്റെ ആദികാരണമായി ധരിച്ചു നമ്മൾ പൂജിക്കുന്നു; വിശ്വത്തിന്റെ ലയകാരണമായി നമ്മൾ പൂജിക്കുന്നു. അവൻ ശാശ്വതനും അവൻ സർവ്വശക്തിക്കും അതീതനുമത്രേ.' ഭീഷ്മർക്കു പിന്നെ സംസാരിപ്പാൻ കഴിയാതായി. അല്പം വിശ്രമിച്ചു ശ്വാസം നേരേയാക്കി, കൃഷ്ണനിലുള്ള ഭക്തിനിമിത്തം ജനിച്ച മനോവികാരത്തെ നിയന്ത്രിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു.''

മതി, ഈ ഉദാഹരണങ്ങളിൽനിന്നു കുമാരൻ എത്രമാത്രം അനുഗൃഹീതനായ ഒരു സാഹിത്യകാരനായിരുന്നുവെന്നും ആ വടവൃക്ഷത്തിന്റെ ഏതെല്ലാം അംബരചുംബികളായ ശാഖകളിലാണ് വിവിധഗാനങ്ങൾ പാടി കേരളീയരെ ആകമാനം പുളകംകൊള്ളിച്ചു വിഹരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചിരുന്നതെന്നും വ്യക്തമാകുന്നതാണ്. വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ യാതൊരു ലക്ഷണവും രോഗഗ്രസ്തനാകുന്നതുവരെ അദ്ദേഹത്തെ ബാധിച്ചിരുന്നില്ല. ആ സുകുമാരവും പട്ടാംബരവേഷ്ടിതവും മന്ദസ്മിതമധുരവുമായ ആകാരത്തെ നിത്യയൗവനം ആശ്ലേഷിച്ചു ചാരിതാർത്ഥ്യം നേടിയിരുന്നതുപോലെ തോന്നി. അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു തികഞ്ഞ സാഹിത്യവീരനെ നമുക്ക് അത്ര എളുപ്പത്തിലൊന്നും കിട്ടുന്നതല്ലെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള (1053–1091)—കുടുംബവും ജനനവും:—കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള നെയ്യാററിൻകരത്താലൂക്കിൽ മുൻസീഫ് കോടതിവക്കീൽ എം. കേശവപിള്ളയുടെ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരി ചക്കിയമ്മയുടേയും സ്ഥലം ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിൽ ശാന്തി നരസിംഹൻ പോററിയുടേയും പുത്രനായി 1053–ാമാണ്ടു് ഇടവമാസം 16–ാംനു- പൂരു

രുട്ടാതിനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. പൂർവ്വകുടുംബം നെയ്യാററിൻകര അതിയന്നൂർ അംശം തെക്കേ കൂടില്ലാവീടായിരുന്നു. ആ കുടുംബത്തിലെ മല്ലൻപിള്ള എന്ന ഒരു പൂർവ്വപുരുഷൻ വീരമാർത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവിനെ ശത്രുബാധയിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുകയാൽ മഹാരാജാവു് അദ്ദേഹത്തിനു പേരാർ എന്ന സ്ഥാനം സമ്മാനിച്ചതിനുപുറമേ കുറേ വസ്തുവകകളും കൊടുത്തു. ആ വസ്തുക്കളിൽ ഒന്നാണു് നെയ്യാററിൻകര കോട്ടയ്ക്കകത്തു് ഇപ്പോൾ മുല്ലപ്പള്ളി പുത്തൻവീടു് എന്നു വിളിച്ചുവരുന്ന ഭവനം. 1053-ാമാണ്ടു് അതു മുല്ലപ്പള്ളിവീടുമാത്രമായിരുന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസം:—ആദ്യഗുരു നെയ്യാററിൻകര മലയാംപള്ളിക്കൂടത്തിൽ വാദ്ധ്യാരായിരുന്ന കുട്ടപ്പന നാഗനാഥയ്യരായിരുന്നു. 1062-ൽ സ്ഥലം ഇംഗ്ലീഷ്‌മിഡിൽസ്കൂളിൽ പഠിത്തമാരംഭിച്ചു. അക്കാലത്തു കഥകളിയിൽ കലശലായ ഭ്രമമുണ്ടായിരുന്നു. 1067-ൽ ആ മിഡിൽസ്കൂളിലെ പഠിത്തം അവസാനിപ്പിച്ചു തിരുവനന്തപുരത്തു ഗവർമ്മെൻറു് കാളേജിൽ വിദ്യാഭ്യാസം തുടർന്നു. യഥാകാലം മട്രിക്കുലേഷൻപരീക്ഷ ജയിച്ചു. എഫ്. ഏ.യ്ക്കു പഠിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ചതോടുകൂടി പത്രലേഖകനായി. ചിത്രമെഴുത്തിൽ ആദ്യകാലത്തു നല്ല വാസന പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും സാഹിത്യം ആ കലയെ നിശ്ശേഷം ഗ്രസിച്ചുകളഞ്ഞു. ഒടുവിൽ കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന രാമരാജനിൽ നെയ്യാററിൻകര ലേഖകനായാണു് ഗദ്യമെഴുതി പരിചയിച്ചതു്. മൂന്നു കൊല്ലംകൊണ്ടു 1073-ൽ എഫ്. ഏ. ജയിച്ചു. ബി. ഏ. ക്ലാസ്സിലും പഠിത്തംസംബന്ധിച്ചു യാതൊരുത്സാഹവും പ്രദർശിപ്പിച്ചില്ല.

ആദ്യകാലത്തെ പത്രപ്രവർത്തനം:—1075 ചിങ്ങമാസത്തിൽ തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്നു കേരളദർപ്പണമെന്നും വഞ്ചിഭൂപഞ്ചിക എന്നും രണ്ടു പത്രങ്ങൾ പുറപ്പെടുകയും രാമകൃഷ്ണപിള്ള കേരളദർപ്പണത്തിൻെറ ആധിപത്യം വഹിച്ചുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. രാജ്യഭരണകാര്യങ്ങളിൽ ജനപ്രതിനിധികൾക്കുകൂടി ഭാഗഭാഗിത്വം ഉണ്ടായിരിക്കണം എന്നുള്ള തത്വത്തെയാണു് അദ്ദേഹം ദർപ്പണംവഴി പ്രചരിപ്പിച്ചതു്. പരസ്യമായി അനന്തരവൻ പത്രവുമായി ബന്ധം പുലർത്തിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ കോപിഷ്ഠനായ അമ്മാവൻ കേശവപിള്ള അദ്ദേഹത്തെ സ്വഗൃഹത്തിൽനിന്നു നിഷ്കാസനം ചെയ്തു. തനിക്കു വേറേ ആദായമാർഗ്ഗം ഒന്നുമില്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും വീട്ടിൽനിന്നു പുറത്തു പോകുവാൻ സമ്മതമാണെന്നു് അദ്ദേഹത്തെ അറിയിച്ചുകൊണ്ടു സർവ്വവും സന്ത്യജിച്ചു് ആ ധീരൻ സ്വാതന്ത്ര്യം നേടുകയാണു് ഉണ്ടായതു്. ആ കൊല്ലം മലയാളത്തിൽമാത്രം ബി. ഏ.ക്കു ചേർന്നു് ഒന്നാംക്ലാസ്സിൽ ഒന്നാമനായി ജയിച്ചു കേരളവർമ്മകീർത്തിമുദ്രക്കു് അർഹനായി. പണ്ഡിതശ്രേഷ്ഠനായ പി. കെ. നാരായണപിള്ളയെ ആ വിഷയത്തിൽ അതിശയിക്കുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങളിൽ ഒന്നു് അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൈപ്പടയുടെ ആകർഷകതയാണു്. അടുത്ത കൊല്ലത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷ്‌വിഭാഗത്തിനു ചേരണമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരു

ന്നുവെങ്കിലും അപേക്ഷാപത്രികയിൽ എഴുതിയിരുന്ന വയസ്സു തെററി പ്പോയി എന്ന കാരണത്താൽ സവ്കലാശാലയിൽനിന്നു മൂന്നു കൊല്ല ത്തേക്കു ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടു. എങ്കിലും കാളേജിൽ അധ്യയനം തുടൎന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. അക്കാലത്താണു് ഇംഗ്ലീഷും മലയാളവും ധാരാളമായി വായിക്കുകയും തദ്വാരാ തൻെറ വിവിധവിഷയകമായ വിജ്ഞാനം പരി പുഷ്ടമാകുകയും ചെയ്തതു്. അന്നു് ഏ. ആർ. രാജരാജവൎമ്മകോയിത്തമ്പു രാനായിരുന്നു അവിടെ സംസ്കൃതത്തിനും മലയാളത്തിനും പ്രൊഫസർ. അദ്ദേഹവുമായി ഗാഢസമ്പൎക്കത്തിൽ ഏൎപ്പെട്ടു് ഇംഗ്ലീഷിലെ സാങ്കേ തികശബ്ദങ്ങൾക്കു മലയാളത്തിൽ തൎജ്ജമയുണ്ടാക്കുവാൻ പരിശീലിച്ചു; കുറേ സംസ്കൃതവും അഭ്യസിച്ചു. കേരളദൎപ്പണത്തിൽ ക്രമേണ രാജ്യകാര്യ ങ്ങളും സാമുദായികവിഷയങ്ങളും ചൎച്ചചെയ്യുകയും സാഹിത്യവിമൎശനത്തിനു പ്രാധാന്യം നല്കുകയും ചെയ്തു.

പ്രഥമപത്നി:—1076 മകരത്തിൽ തിരുവനന്തപുരത്തു പാല്കുള ങ്ങര തോപ്പുവീട്ടിൽ നാണിക്കുട്ടിയമ്മയെ വിവാഹം ചെയ്തു. ആ സാധ്വി ഏററവും സമൎത്ഥയും ഗുണശാലിനിയും സംഗീതസാഹിത്യങ്ങ ളിൽ വിചക്ഷണയുമായിരുന്നു. നാണിക്കുട്ടിയമ്മയുടെ അമ്മാവനായ കെ. പരമേശ്വരൻപിള്ളയായിരുന്നു കേരളദൎപ്പണത്തിൻെറ ഉടമസ്ഥൻ. അദ്ദേഹം രാമകൃഷ്ണപിള്ളയെ പലപ്രകാരത്തിൽ കഷ്ടനഷ്ടപ്പെടുത്തി. 1076 മേടത്തിൽ കേരളദൎപ്പണവും പഞ്ചികയും സംയോജിപ്പിച്ചു കേരള പഞ്ചിക എന്ന പേരിൽ നേററീവ്ഹൈസ്കൂളിൽ ഹെഡ്മാസ്റ്റർ ററി. മാൎത്താണ്ഡൻതമ്പി ഒരു പത്രം പുറപ്പെടുവിച്ചു. 1077 ചിങ്ങംമുതൽ 1078 കുംഭംവരെ അതു നടത്തിയതു രാമകൃഷ്ണപിള്ളയായിരുന്നു. 1079 ചിങ്ങത്തിലാണു് മലയാളിപ്പത്രത്തിൻെറ ആധിപത്യം സ്വീകരിച്ചതു്. ഒരു കൊല്ലമേ അതിൻെറ ആധിപത്യം വഹിച്ചുള്ളു. 1079 മകരത്തിൽ നാണിക്കുട്ടിയമ്മ മരിച്ചു.

ദ്വിതീയഭാൎയ്യ:—1080—ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 7—ാംനു- രാമകൃഷ്ണ പിള്ള തിരുവനന്തപുരത്തു വഞ്ചിയൂർ കുഴിവിളാകത്തു വീട്ടിൽ ബി. കല്യാണിയമ്മയെ പരിഗ്രഹിച്ചു. കല്യാണിയമ്മയുടെ ചരിത്രം വിസ്മ യത്തോടും അഭിമാനത്തോടും കൂടിയല്ലാതെ കേരളീയൎക്കു സ്മരിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ദാമ്പത്യത്തിൻെറ ഉത്തമമാതൃകയാണു് ആ മഹിളാ രത്നം നമുക്കു കാണിച്ചുതന്നിട്ടുള്ളതു്. 1079—ൽ ലളിത എന്നൊരു ചെറുകഥ ആ അമ്മ ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നു തൎജ്ജമചെയ്തു രസികരഞ്ജിനി യിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി. വീട്ടിലും പുറത്തും, താമരശ്ശേരി അഥവാ അമ്മുവിൻെറ ഭാഗ്യം, വ്യാഴവട്ടസ്മരണകൾ, മഹതികൾ ഒന്നാം ഭാഗം, കൎമ്മഫലം എന്നീ പുസ്തകങ്ങൾ രചിച്ചു. ഭൎത്താവിൻെറ സുഖദുഃഖങ്ങ ളിൽ ഇതുപോലെ പങ്കുകൊണ്ട മഹിളകൾ പുരാണങ്ങളിൽ കാണുമെ ന്നല്ലാതെ നമ്മുടെ മാംസദൃഷ്ടികൾക്കു വിഷയീഭവിക്കാറില്ല. വിവാ ഹത്തിനു മുമ്പു രാമകൃഷ്ണപിള്ള കല്യാണിയമ്മക്കു് അയച്ച ഒരു കത്തിൽ ഇങ്ങനെ കാണുന്നു.

"ഭവതിക്കു് ഇപ്പോഴുള്ളതിൽക്കൂടുതൽ പദവിയോ, ധനമോ, സുഖമോ നല്കാൻ ഞാൻ ഇപ്പോഴം അശക്തൻതന്നെ. എന്നാൽ കാർമേഘങ്ങൾക്കിടയിൽക്കൂടെ കാണുന്ന രജതരേഖകൾപോലെ ക്ലേശശോകാദികൾക്കിടയിൽ നാം അനുഭവിക്കാനിടയുള്ള സുഖസംതൃപ്തികൾ എത്രയോ മെച്ചമേറിയവയാണെന്നു് അനുഭവംകൊണ്ടു മനസ്സിലാകും."

കേരളൻ:—വിവാഹാനന്തരം കല്യാണിയമ്മയോടുകൂടി താമസിക്കുവാൻ കൊല്ലത്തുനിന്നു രാമകൃഷ്ണപിള്ള തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു തിരിയെപ്പോന്നു. മലയാളിയുടെ പ്രസാധകത്വവും അതോടുകൂടി വിട്ടു. 1080 മേടത്തിൽ കേരളൻ എന്ന പേരിൽ രാജ്യകാര്യസംബന്ധമായ ഒരു മാസിക തനതുടമസ്ഥതയിലും പത്രാധിപത്യത്തിലും തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്നു പുറപ്പെടുവിച്ചു. കേരളൻ തികച്ചും വിപ്ലവാത്മകമായ ഒരു പത്രഗ്രന്ഥമായിരുന്നു. നാരായണക്കുരുക്കളും രാമകൃഷ്ണപിള്ളയും തമ്മിൽ രാജ്യഭരണവിഷയകമായുള്ള ഗുരുശിഷ്യഭാവത്തെപ്പററി മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. കുരുക്കളുടെ ഉദയഭാനു കേരളൻെറ ഒന്നാം ലക്കംമുതൽ അതിൽ ഖണ്ഡശഃ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങി. രാമകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ഗദ്യശൈലി നിശിതവും ഊർജ്ജസ്വലവുമായിരുന്നു. അതിനുമുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹം കേരളത്തിലെ ഗദ്യകാരന്മാരിൽ പ്രമുഖനായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഒന്നാം ലക്കത്തിൽ ലോകാഭിവൃദ്ധിയെന്ന തലക്കെട്ടിൽ അദ്ദേഹം എഴുതിച്ചേർത്തിട്ടുള്ള പ്രസ്താവനയിൽ ഒരു ഭാഗമാണു് താഴെക്കാണുന്നതു്.

"പൊതുജനപ്രതിനിധി എന്നു ഭാവിക്കുന്ന പല പത്രങ്ങളും ഈ നാട്ടിലുണ്ടു്. അവ പൊതുജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിനും ഐശ്വര്യത്തിനും അഭിവൃദ്ധി ഉണ്ടാകണമെന്നു കരുതി അവരുടെ കാര്യങ്ങളെപ്പററി പറയുന്നതായി ഭാവിക്കുന്നുണ്ടു്. അവയുടെ ഭാവം യഥാർത്ഥമായിരിക്കാം. അഥവാ കപടമായിരിക്കാം. എന്നാൽ സ്ഥിതിസ്ഥാപകരെന്നോ ഉല്പതിഷ്ണുക്കളെന്നോ രാജ്യപക്ഷ്യരെന്നോ പ്രജാപക്ഷ്യരെന്നോ മററോ ഭേദങ്ങളില്ലാത്ത ഈ നാട്ടിലെ കാര്യങ്ങളിൽ സ്വവർഗ്ഗചാപലംകൊണ്ടാകട്ടെ, പരവർഗ്ഗദ്വേഷംകൊണ്ടാകട്ടെ, ഈ പത്രങ്ങളിൽ ചിലതുകൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൂട്ടുന്ന ബഹളമായ ലഹളയിൽ ബഹുജനങ്ങളുടെ പൊതുവായ നന്മ നിശ്ശേഷം മറയ്ക്കപ്പെട്ടുപോകുന്നുവെന്നും, തന്നിമിത്തം ഗവമ്മേൻറിനു പ്രജാക്ഷേമകാര്യങ്ങളിൽ അനാസ്ഥകാണിക്കുവാൻ മാർഗ്ഗമുണ്ടാകുന്നുവെന്നും അനുശോചിക്കാതെ നിർവ്വാഹമില്ല."

ഇതാ മറെറാരു ലക്കത്തിലെ ഒരു ഖണ്ഡികയിൽനിന്നു്. "രാജാവു ദൈവത്തിൻെറ പ്രതിപുരുഷൻ അല്ലെങ്കിൽ അവതാരം എന്നു രാജാക്കന്മാർ വിശ്വസിക്കുകയും പ്രജകളെ വിശ്വസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു........ഈ വിശ്വാസം വ്യാജംതന്നെ. മനുഷ്യർ ജീവജന്തുക്കളിൽ ഒരു വംശത്തിൽ പെട്ടവരാണല്ലോ. പട്ടികളുടെ രാജാവായിട്ടു് ഒരു പട്ടിയെ ദൈവം സൃഷ്ടിച്ചുവോ? ആനകളുടെ രാജാവായിട്ടു് ഒരു വിശേഷമായ ആനയെ ദൈവം സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ടോ? അങ്ങനെയുണ്ടെ

ങ്കിൽ രാജാവിനു് ആ കലത്തിലുള്ള മററു ജീവികളിൽനിന്നും വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുന്ന അടയാളങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ.''

സ്വദേശാഭിമാനി:—അക്കാലത്തു ചിറയിൻകീഴുതാലൂക്കിൽ വക്കത്തുനിന്നു സ്വദേശാഭിമാനിയെന്ന പത്രം പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. 1081-ാമാണ്ടു കുംഭമാസത്തിൽ ആ പത്രത്തിന്റെ ആധിപത്യം സ്വീകരിച്ചു. 1082 മിഥുനത്തിൽ ആ പത്രത്തിന്റെയും സ്വദേശാഭിമാനി അച്ചുക്കൂടത്തിന്റേയും കൂട്ടുടമസ്ഥനായി അവ രണ്ടും തിരുവനന്തപുരത്തു മാററി സ്ഥാപിച്ചു. 1081-ലാണു് കരുക്കളുടെ പാറപ്പുറം ഒന്നാം ഭാഗം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതു്. 1080 വൃശ്ചികംമുതൽ ശാരദ എന്ന പേരിൽ സ്ത്രീകളെ ഉദ്ദേശിച്ചു് ഒരു മാസിക തൃപ്പൂണിത്തുറനിന്നും പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. അതിന്റെ അധിപകളിൽ അന്യതമയായിരുന്നു കല്യാണിയമ്മ. അതിലേക്കു നിരന്തരമായി ലേഖനസാഹായ്യം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ശാരദയുടെ അവകാശം രാമകൃഷ്ണപിള്ള ഏററുവാങ്ങുകയും വിദ്യാർത്ഥിയെന്ന നാമധേയത്തിൽ മറെറാരു മാസികകൂടി ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു. മൂന്നു വഷ്വം രണ്ടു മാസവും വളരെ ക്ലേശിച്ചു പത്രംസംബന്ധിച്ചുള്ള എല്ലാ ജോലികളും താൻതന്നെ നോക്കി. അതിന്റെ ഫലമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആരോഗ്യം വളരെ ക്ഷയിച്ചു. ആഴ്ചയിൽ ഒന്നിൽനിന്നു രണ്ടാക്കിയും രണ്ടിൽനിന്നു മൂന്നാക്കിയും ആ പരിതഃസ്ഥിതിയിലും അതിനെ വികസിപ്പിച്ചു.

നാടുകടത്തൽ:—രാമകൃഷ്ണപിള്ളയും തിരുവിതാംകൂർ ഗവമ്മെൻറും തമ്മിലുള്ള വിരോധം ഒന്നിനൊന്നു വദ്ധിച്ചു് 1086-ൽ മൂദ്ധന്യദശയിലെത്തി. 1086-ാമാണ്ടു കന്നിമാസം 10-ാംനു- (1910 സെപ്തംബർ 26) ഗവമ്മെൻറു് അദ്ദേഹത്തെ തിരുവിതാംകൂറിൽനിന്നു് ഇരുചെവിയറിയാതെ നിഷ്കാസനംചെയ്തു. പി. രാജഗോപാലാചാരിയായിരുന്നു അന്നത്തെ ദിവാൻജി. ഉടൻ തനിക്കു തിരുവനന്തപുരം ഗേൾസ്ഹൈസ്കൂളിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ജോലി രാജിവച്ചു കല്യാണിയമ്മ അദ്ദേഹത്തെ അന്വേഷിച്ചു തമിഴ്നാട്ടിലേക്കു പോയി. തിരുനെൽവേലിയിൽ എത്തി ഭർത്താവിനെ മലിനവസ്ത്രധാരിയായി, കയ്യിൽ ഒരു കാശുപോലുമില്ലാതെ, കുളിച്ചു് ഈറൻ മാറാൻപോലും വസ്ത്രം കൂടാതെയാണു് കണ്ടതു്. ഭാര്യയുടെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന സ്വല്പം പണംകൊണ്ടു മദിരാശിയിൽ ചെന്നുചേന്നു പെരിയമേട്ടിൽ ഒരു ചെറിയ വീടു വാടകയ്ക്കെടുത്തു് അതിൽ താമസമാരംഭിച്ചു. അങ്ങനെ ആദ്യം സ്വഗൃഹത്തിൽനിന്നു ബഹിഷ്കാരം, പിന്നീടു സ്വസമുദായത്തിലെ പഴമക്കാരായ പ്രമാണികളുടെ ശത്രുത, ഒടുവിൽ സ്വദേശത്തുനിന്നു പ്രവാസം. ഇതെല്ലാമാണു് അദ്ദേഹത്തിനു സ്വരാജ്യസേവനത്തിനു കിട്ടിയ സമ്മാനങ്ങൾ. ആ ബുദ്ധിമാനു് അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു പരിണാമമാണു് തന്റെ സ്വതന്ത്രമായ പത്രപ്രവത്തനത്തിനു ലഭിക്കാവുന്ന നേട്ടം എന്നു ദീഘദശനം ചെയ്യുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ''തിരുവിതാംകൂറിനോടുള്ള എന്റെ ബന്ധം വേർപെട്ടു. മാതൃഭൂമിയോടുള്ള എന്റെ

കടമ ഞാൻ നിവ്വഹിച്ചുകഴിഞ്ഞു. എനിയ്ക്കു് ഇനി അവിടെ മടങ്ങി പ്പോകണമെന്നു് ആഗ്രഹമില്ല; അതിനിടവരികയുമില്ല.'' എന്നാണു് അദ്ദേഹം ആ അവസരത്തിൽ പറഞ്ഞതു്. അതു പരമാത്ഥമായി ത്തീന്നു.

നാടുകടത്തലിനുശേഷം:—അനന്തരകാലത്തെ ജീവിതം അതുവരെ യുള്ളതിനെക്കാറം ദുഃഖഭൂയിഷ്ഠമായിരുന്നു. സ്ഥിരമായ ഒരാദായമാ ഗ്ഗവും കൂടാതെയാണു് ഭത്താവും ഭാര്യയും കുഞ്ഞുങ്ങളും മദിരാശിയിൽ താമസിച്ചതു്. അതോടുകൂടി രാമകൃഷ്ണപിള്ളയെ പലകുറി അധിക്ഷേ പിച്ചു് ഉപന്യാസങ്ങറം തൻെറ ഇന്ത്യൻ പെടിയററ് (Indian Patriot) എന്ന ദിനപത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന ദിവാൻ ബഹദൂർ സി. കരുണാകരമേനോൻെറ പേരിൽ ഒരു മാനനഷ്ടക്കേസ് കൊടുക്കേണ്ട ആവശ്യവും നേരിട്ടു. മദിരാശിയിലെ ശീതോഷ്ണാവസ്ഥ രാമകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ദുബ്ബലമായ ശരീരത്തിനു കൂടുതൽ അസ്വാസ്ഥ്യം ഉണ്ടാക്കി. തന്നിമിത്തം തൽകാലം മലബാറിലേക്കു സകുടുംബം താമസം മാററി. അവിടെ പാലക്കാട്ടു് അവക്കു് ഒരു ഉദാരചരിതയുടെ അതിഥികളാകുവാൻ ഭാഗ്യം സിദ്ധിച്ചു. ആ വിദുഷി ഒരു ഉത്തമ ഗദ്യകത്ത്രിയായ തരവത്തു് അമ്മാളുവമ്മയായിരുന്നു. ആ അമ്മയെ പ്പററി മേൽ പ്രസ്താവിക്കും. 1086-ൽ എഫ്. എൽ. പരീക്ഷ ജയിച്ചു. ശരീരം ഭയങ്കരമായ ക്ഷയരോഗത്താൽ ഗ്രസ്തമായിത്തുടങ്ങി യിരുന്നതിനാൽ ബി. എൽ. പരീക്ഷക്കു ചേരുവാൻ സാധിച്ചില്ല. 1912-ാമാണ്ടു മലേഷ്യാ മലയാളികളുടെ ഒരു പ്രതിനിധി പാലക്കാ ട്ടെത്തി അദ്ദേഹത്തിനു സ്വദേശാഭിമാനി എന്ന ബിരുദം സമപ്പിക്കുക യുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ശരീരപാരവശ്യം കണ്ടു ചില ഗുണ കാംക്ഷികറം തിരുവിതാംകൂർമഹാരാജാവിനോടു ക്ഷമായാചനം ചെയ്താൽ സ്വന്തം നാട്ടിലേക്കു തിരിയെപ്പോകാം എന്നുപദേശിച്ചു. അതിനു് ആ ധീരോദാത്തൻെറ മറുപടി താഴെ കാണുന്നതായിരുന്നു. ''മഹാ രാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കൃപാനിധി ആണെന്നും തിരുമനസ്സിലെ വിദ്വേഷത്താലല്ല ഞാൻ ഭ്രഷ്ടനായതെന്നും എനിക്കറിയാം. പക്ഷേ മാപ്പു യാചിക്കണമെങ്കിൽ എന്തപരാധമാണു് ഞാൻ ചെയ്തതെന്നറി യണ്ടേ? ചെയ്യാത്ത കുററത്തിനു മാപ്പു യാചിക്കുന്നതു പുരുഷത്വമാണോ? തിരുവിതാംകൂറുമായുള്ള എൻെറ ബന്ധം വിട്ടുകഴിഞ്ഞു. പുരുഷധമ്മം മറന്നും, മനസ്സാക്ഷിക്കു വിപരീതമായും ഞാൻ ഇജ്ജന്മം പ്രവത്തിക്കുക യില്ല.'' അതാണു് ഉത്തമപുരുഷന്മാരുടെ ലക്ഷണം. ''അധോമുഖ സ്യാപി കൃതസ്യ വഹ്നേർനാധശ്ശിഖാ യാതി കദാചിദേവ'' എന്നുണ്ടല്ലോ. മരിക്കുന്നതുവരെ സാഹിത്യവിഷയകങ്ങളായ പല പ്രവത്തനങ്ങളിൽ ഏപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. കുന്നംകുളത്തുനിന്നു പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന ആത്മപോഷിണിയിൽ പല ഉപന്യാസങ്ങറം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും 1913-ൽ അതിൻെറ സാഹിത്യനായകനായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. തനിക്കു സഹജമായ സത്യസന്ധത ഗ്രന്ഥവിമശനത്തിലും പ്രദശി

പ്പിച്ചു. 1915_ൽ ഒരു ഇംഗ്ലീഷ്മലയാളനിഘണ്ടു രചിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അതിനിടയ്ക്കു് 1913_ൽ കല്യാണിയമ്മ ബി. എ. പരീക്ഷയിൽ ജയിച്ചു. 1915_ാമാണ്ടു ജനുവരിമാസത്തിൽ കണ്ണൂർ ഗവണ്മെൻറ് ബാലികാപാഠശാലയിൽ ഒരു ഉപാധ്യായയായി. രാമകൃഷ്ണപിള്ളയും അവിടെത്തന്നെ താമസിച്ചു. രോഗം ക്രമേണ വദ്ധിച്ചു; വൈദ്യന്മാരുടെ പരിശ്രമം അശേഷം ഫലിച്ചില്ല. 1091_ൽ (1916 മാച്ച് 28_ാംനു-) അവിടെവച്ചുതന്നെ അദ്ദേഹം യശശ്ശരീരനായി. സംഭവബഹുലവും ദുരന്തദുഃഖവുമായ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ജീവിതചരിത്രം ഹൃദയമുള്ളവക്കു കണ്ണുനീർ വാക്കാതെ വായിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. അതിൻെറ സമ്പൂണ്ണമായ ഒരു വിവരണം ലഭിക്കണമെന്നുള്ളവർ അതിനു വേണ്ട മനോധൈര്യമുണ്ടെങ്കിൽ കല്യാണിയമ്മയുടെ വ്യാഴവട്ടസ്മരണകൾ എന്ന കരുണമയമായ പുസ്തകം വായിക്കേണ്ടതാണു്. ആ സുചരിത ഇന്നും കോഴിക്കോട്ടു ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു.

കൃതികൾ:—രാമകൃഷ്ണപിള്ള ഒരു വിശ്രുതനായ പത്രപ്രവത്തകനായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ ലേഖനങ്ങൾ പല പത്രങ്ങളിലും മാസികകളിലും വിപ്രകീണ്ണങ്ങളായി കിടക്കുന്നു. അദ്ദേഹം രചിച്ച പുസ്തകങ്ങളുടെ ഒരു പട്ടിക അറിവുള്ളിടത്തോളം താഴെക്കുറിക്കുന്നു. 1 സോക്രട്ടീസ്, 2 നായന്മാരുടെ സ്ഥിതി, 3 ഭാര്യാധമ്മം എന്നീ പുസ്തകങ്ങളും, 4 കൃഷിശാസ്ത്രം, 5 അങ്കഗണിതം മുതലായ സ്കൂൾ ബുക്കുകളും 1079_നുമുമ്പു് എഴുതി. 1080_ൽ 6 ക്രിസ്റ്റഫർ കൊളംബസ്സ്, 7 വാമനനും രചിച്ചു. 1087_ലാണു് 8 ഡൽഹി ഡർബാർ ഒന്നും രണ്ടും ഭാഗങ്ങളുടേയും, 9 വൃത്താന്തപത്രപ്രവത്തനത്തിൻേറയും നിമ്മിതി. 10 തിരുവിതാംകൂർ നാട്ടുകടത്തൽ (മലയാളത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലും), 11 കാറൽമാർക്സ്, 12 ബെൻജമിൻ ഫ്രാങ്ക്ളിൻ, 13 മോഹനദാസ് ഗാന്ധി, 14 മന്നൻെറ കന്നത്തം, 15 നരകത്തിൽനിന്നു് (രണ്ടും കഥാപുസ്തകങ്ങൾ) ഇവയെല്ലാം 1085_നുമേൽ നിമ്മിച്ചവയാണു്. ഇവ കൂടാതെ ഉദയഭാനുവും പാറപ്പുറവും ഈരണ്ടു ഭാഗങ്ങളായി അച്ചടിപ്പിച്ചതു് അദ്ദേഹമാണു്. ഗ്രാമത്തിൽ രാമവമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻെറ അന്യാപദേശമാലയ്ക്കുപുറമേ വേദാന്തസാരം എന്നൊരു കിളിപ്പാട്ടുംകൂടി രാമകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ പ്രസിദ്ധീകൃതപുസ്തകങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലുൾപ്പെടുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ സരസോജ്ജ്വലമായ ഗദ്യരീതി, പ്രതിപാദ്യം ക്ലൃപ്തപ്പെടുത്തുന്നതിലുള്ള പരിപാടി തുടങ്ങി ഒരുത്തമഗദ്യകാരൻ പാലിക്കേണ്ട പല കാവ്യധമ്മങ്ങളിലും അദ്ദേഹം അദ്വിതീയനാണു്. പുസ്തകവിമർശനത്തിൽ "തൽ സ്വല്പമപി നോപേക്ഷ്യം കാവ്യേ ദുഷ്ടം കഥഞ്ചന" എന്ന മതമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിനു് അഭിമതമെന്നു സൂചിപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു. കേരളത്തിൽ സമഷ്ടിവാദത്തിൻെറ പ്രഥമപ്രചാരകൻ അദ്ദേഹമായിരുന്നു. ക്രി. പി. 1883_ൽ മരിച്ച മാർക്സിനെപ്പററി ഒരു പുസ്തകം ആദ്യമായി പ്രസി

ദ്ധീകരിക്കണമെന്നു തോന്നിയതു് അദ്ദേഹത്തിനാണല്ലോ. ഇനി അദ്ദേത്തിന്റെ രണ്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു് ഓരോ ഭാഗം ഉദ്ധരിച്ചു കാണിക്കാം.

''വിഖ്യാതന്മാരായ സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിച്ചു് അവരുടെ ഭാഷാസരണിയെ പകർത്തുക്കാം എന്നു വിചാരിക്കുന്നവർ ചിലരുണ്ടു്. ഈ വിചാരം തീരെ അസംബന്ധമെന്നാണു് എനിക്കു പറയാനുള്ളതു്. ഒരുവന്റെ ഭാഷാസരണിയെ അനുകരിക്കാൻ മററൊരുത്തനു കഴിയാത്തവിധത്തിൽ ഭാഷാസരണിയെന്നതു് അതാതാളുകൾക്കു സ്വാഭാവജന്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു എന്നു നാം ഓർമ്മവയ്ക്കണം. ഒരുവന്റെ അനുഭവങ്ങളേയും പരിചയങ്ങളേയും അവന്റെ മനോഗതിക്കനുസരിച്ചിട്ടാകുന്നു ഭാഷാരൂപമായി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതു്. അതേ പ്രകാരത്തിലുള്ള മനോഗതി ഉണ്ടാകുവാൻ മറെറാരുവൻ അതേപ്രകാരത്തിലുള്ള അനുഭവങ്ങളേയും പരിചയങ്ങളേയും അതേ അവസ്ഥയിൽ പ്രാപിക്കുന്നവനായിരിക്കണം. ഇതു സാധ്യമല്ലല്ലോ.''

(വൃത്താന്തപത്രപ്രവർത്തനം)

''ധനതത്ത്വശാസ്ത്രം സംബന്ധിച്ചു മാർക്സ് സ്ഥാപിച്ച സിദ്ധാന്തമാണു് ഏറെ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതു്. എന്താണു് ഒരുവൻ കുറേ മൂലധനം മുടക്കി ഒരു തൊഴിൽ നടത്തുമ്പോൾ അതിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്ന ആദായം എത്ര വലുതായിരുന്നാലും അതുണ്ടാകുവാൻ പണിയെടുക്കുന്ന വേലക്കാർക്കു ദാരിദ്ര്യം കുറയാതെയും മുതലാളിയായ യജമാനനു ധനം വർദ്ധിച്ചും ഇരിപ്പാൻ കാരണം? ഒരു സാധനത്തിന്റെ വിലയെ വർദ്ധിപ്പിക്കാൻതക്കവണ്ണം അതിന്മേൽ വേലചെയ്യുന്നവനായ കൂലിവേലക്കാരനു കിട്ടേണ്ടുന്ന ന്യായമായ ആദായം ലഭിക്കുന്നില്ലെന്നും വേലക്കാരന്റെ ഓഹരികൂടെ മുതലാളി കയ്യടക്കിക്കൊള്ളുന്നുവെന്നുമാണു് മാർക്സിന്റെ അഭിപ്രായഗതി. ഈ അഭിപ്രായം സോഷ്യലിസത്തിന്റെ അധിഷ്ഠാനങ്ങളിൽ മുഖ്യമായുള്ളതു് അല്ലെങ്കിൽ ഒന്നാമത്തേതാകുന്നുവെന്നു പറയാം.'' (കാറൽ മാർക്സ്)

കെ. എസ്. രാമൻമേനവൻ (1052–1100)—

ജനനവും വിദ്യാഭ്യാസവും:—ഇനി ഭാഷയുടെ ഉന്നമനത്തിനായി പ്രയത്നിച്ചിട്ടുള്ള മൂന്നു് അച്ചുക്കൂടം ഉടമസ്ഥന്മാരെക്കുറിച്ചു് അല്പം പ്രസ്താവിക്കാം. അവർ കെ. എസ്. രാമൻമേനവനും, തോമസ് പോളും, കെ. ജി. പരമേശ്വരൻപിള്ളയുമാണു്. രാമൻമേനവൻ കൊച്ചി തലപ്പിള്ളിത്താലൂക്കു മായന്നൂർ അംശം ചിറങ്കര ദേശത്തിൽ സുപ്രസിദ്ധമായ തിരുവില്വാമല ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു മൂന്നു മൈൽ അകലെയായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മായന്നൂർ വടക്കുമ്മുറിയിൽ കുളക്കുന്നത്തുവീട്ടിൽ 1052–ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസത്തിലെ ചതയം നക്ഷത്രം നാളിൽ ജനിച്ചു. മാതാവു പാർവ്വതിയമ്മയും, പിതാവു് അണിയത്തു ശങ്കുണ്ണിനായരുമായിരുന്നു. അക്കാലത്തു കുളക്കുന്നത്തുകുടുംബം വളരെ ദരിദ്രമായിരുന്നു. ജ്യേഷ്ഠൻ ഗോപാലമേനവൻ അന്നു തൃശ്ശൂരിൽ താമസമായിരുന്നതിനാൽ

അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി പാക്കുകയും, ഇംഗ്ലീഷ്മിഡിൽസ്കൂറം പരീക്ഷയിൽ ജയിച്ച ട്രയിനിംഗ് കഴിച്ച് 1070–ൽ ഒരു വാദ്ധ്യാരായി മൂവാററുപുഴയിൽ നിയമിതനാകുകയും ചെയ്തു. അവിടെനിന്നു മാവേലിക്കര ഇംഗ്ലീഷ്ഹൈസ്കൂളിലേക്കും പിന്നീടു തിരുവനന്തപുരത്തു ചാലയിൽ മലയാളംസ്കൂളിലേക്കും മാററം കിട്ടി.

പ്രവൎത്തനങ്ങറം:—തനിക്കു കിട്ടിവന്ന സ്വല്പവേതനംകൊണ്ടു ചിലവിനു തികയാത്തതിനാൽ ഏന്തെങ്കിലും തൊഴിലിൽ ഏൎപ്പെടണമെന്നു മേനവൻ തീൎച്ചയാക്കി. ആദ്യമായി നന്തിയാർവീട്ടിൽ താമസിച്ചുകൊണ്ടു് ആ ഗൃഹത്തിലെ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. അങ്ങനെ നന്തിയാർവീട്ടിൽ പരമേശ്വരൻപിള്ളയും അദ്ദേഹവും തമ്മിൽ സുഹൃത്തുക്കളായി. ആ പണ്ഡിതൻമൂഖാന്തരം എ. ആർ. രാജരാജവൎമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻെറയും കേരളവൎമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻെറയും പരിചയം സമ്പാദിച്ചു. പല പുസ്തകങ്ങറം അവരെക്കൊണ്ടു രചിപ്പിച്ച് അവ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. തൻെറ വ്യവസായശീലവും സത്യസന്ധതയും കൃത്യനിഷ്ഠയുംകൊണ്ടു വേറേയും ചില ഗ്രന്ഥകാരന്മാരുടെ പുസ്തകങ്ങളുടെ പകപ്പവകാശം വാങ്ങി. ഗ്രന്ഥകാരന്മാൎക്കു നേരനീക്കം വരുത്താതെ പ്രതിഫലം കൊടുത്തുതുടങ്ങിയതു് അദ്ദേഹമാണെന്നാണറിവു്. ആ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പലതും പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളായി. 1078–ൽ അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ച ബി. വി. (ഭാഷാഭിവൎദ്ധിനി) ബുക്കുഡിപ്പോയ്ക്കു പേരും പെരുമയും വളൎന്നു. രാമൻമേനവൻ ധനാഢ്യനുമായി. കുറേ കഴിഞ്ഞപ്പോറം അദ്ദേഹം രാമവൎമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻെറയും ആശ്രിതനായിത്തീൎന്നു. തിരുവനന്തപുരത്തു രസികരഞ്ജിനിയുടെ പ്രചാരം വൎദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ വളരെ ശ്രമിച്ചു. സ്വന്തമായി ഒരു അച്ചുക്കൂടത്തിൻെറ ആവശ്യം അപരിഹരണീയമായിത്തീരുകയാൽ കമലാലയം എന്ന പേരിൽ ഒരു മുദ്രാലയം സ്ഥാപിച്ചു. 1093 മകരത്തിൽ സമദൎശി എന്ന വാരികയും അവിടെനിന്നു പുറപ്പെടുവിച്ചു. മലബാറിൽ ഒററപ്പാലത്തും ഒരു അച്ചുക്കൂടവും പുസ്തകശാലയും ഉൽഘാടനം ചെയ്തു. ഇവയുടെയെല്ലാം പരിപോഷണത്തിനുവേണ്ടി താമസം മായന്നൂരേക്കു മാററി. 1100–ാമാണ്ടു് ഇടവമാസം 4–ാംനു- ഹൃദയസ്തംഭനംമൂലം മരിച്ചു. മായന്നൂർ തെക്കേക്കുറുവത്തു ശ്രീദേവിയമ്മയെയാണു് വിവാഹംചെയ്തതു്. കമലാലയം അച്ചുക്കൂടത്തിൽനിന്നു കാലാന്തരത്തിൽ പിരിഞ്ഞതാണു് ബി. വി. പ്രിൻറിംഗ്വക്ക്സ്. അവിടെനിന്നു ശ്രീചിത്രയുഗം ദിനപത്രം പ്രചരിച്ചിരുന്നു.

ചില വിശിഷ്ടപുസ്തകങ്ങറം:—രാമൻമേനവൻ പല നല്ല പുസ്തകങ്ങറം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവയിൽ അതിപ്രധാനങ്ങളായി ഗണിക്കേണ്ടതു പുരാണങ്ങളുടെ തൎജ്ജമകളാണു്. വളരെ ധനവ്യയംകൂടാതെ അവ എഴുതിച്ചു മുദ്രണം ചെയ്യാവുന്നതല്ല. ആ പരിശ്രമത്തിനു തക്ക പ്രതിഫലം ഒരിക്കലും പ്രതീക്ഷിക്കാവുന്നതുമല്ല. അഞ്ചു ഭാഷാപുരാണങ്ങളാണു് മേനവൻ അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്. പാത്മം,

വാമനം, മാത്സ്യം, ആഗ്നേയം, വൈഷ്ണവം ഇവയാണ് ആ പുരാണങ്ങൾ. ഇവയിൽ പാത്മം വളരെ ദീർഘമാണ്. പാത്മം, വാമനം, മാത്സ്യം ഇവ വള്ളത്തോളും ആഗ്നേയം കൈപ്പള്ളി വാസുദേവൻ മൂസ്സതും (കെ. വി. എം.) വൈഷ്ണവം സ്വാമി ആഗമാനന്ദനുമാകുന്നു വിവർത്തനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻെറ കേരളപാണിനീയത്തെയും (ആഗമികപ്രസ്ഥാനത്തിൽ രചിച്ചതു്) വൃത്തമഞ്ജരി, സാഹിത്യസാഹ്യം, നളചരിതം കഥകളിക്കു കാന്താരതാരകവ്യാഖ്യ, മണിദീപിക ഇവയേയും ആററൂർ കൃഷ്ണപ്പിഷാരടി വ്യാഖ്യാനിച്ച ഉണ്ണുനീലീസന്ദേശത്തേയുംകൂടി ഇക്കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താം. മററു പുസ്തകങ്ങളെപ്പററി ഇവിടെ പ്രതിപാദിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

തോമസ്പോൾ (1064–1108)—ചരിത്രം:—കെ. എസ്സ്. രാമൻമേനവൻ ഉൽഘാടനംചെയ്ത മാർഗ്ഗത്തിൽക്കൂടി വിജയപൂർവമായി സഞ്ചരിച്ച മറെറാരു ഭാഷാഭിമാനിയാണ് തോമസ്പോൾ. അദ്ദേഹം 1064–ാമാണ്ടു മിഥുനമാസം 1–ാംനു- രാജകീയകാളേജ് റിട്ടയഡ് റൈട്ടർ പി. തോമസ്സിൻേറയും, തിരുവല്ലാ കാരയ്ക്കൽ മേമഠത്തിൽ ഏലിയമ്മയുടേയും പുത്രനായി ജനിച്ചു. ആ കാളേജിൽത്തന്നെ പഠിച്ചു ബി. ഏ. പാസ്സായി. അച്ഛൻ പെൻഷൻപററിയതിൻെറശേഷം ലോങ്ങ് മാൻസ് ഗ്രീൻ ആൻഡ് കോ എന്ന സുപ്രസിദ്ധന്മാരായ ആംഗ്ലേയ പുസ്തകവ്യാപാരികളുടെ ഏജൻറായി പണി നോക്കുകയായിരുന്നു. ആ വഴിക്കു പുസ്തകവ്യാപാരത്തിൻെറ ഉള്ളുകള്ളികൾ മനസ്സിലാക്കുവാൻ മകനു സാധിച്ചു. 1090–ൽ വി. വി. (വിദ്യാവിലാസം) പബ്ലിഷിംഗ് ഹൗസ് എന്ന പേരിൽ ഒരു പ്രസിദ്ധീകരണശാല തിരുവനന്തപുരത്തു് ഉൽഘാടനം ചെയ്തു. ഒട്ടുവളരെ സ്കൂൾപുസ്തകങ്ങളും മററും അവിടെ നിന്നു പ്രചരിപ്പിച്ചു. എറണാകുളത്തും കോഴിക്കോട്ടും ശാഖകൾ സ്ഥാപിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ്കമ്പനിക്കാരെപ്പോലെ നല്ല ശമ്പളം കൊടുത്തു പ്രാപ്തന്മാരായ ഏജൻറന്മാരെ നിയമിച്ചു. മല്ലപ്പള്ളി വാളക്കുഴി മറിയമ്മയെയാണ് വിവാഹം ചെയ്തതു്.

പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ:—1 ഒടുവിൽ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനോനെക്കൊണ്ടു സ്കാന്ദപുരാണത്തിൽ ആദ്യത്തെ ചില ഭാഗങ്ങളും, 2 ക്ഷേമേന്ദ്രമഹാകവിയുടെ രാമായണമഞ്ജരിയും കിളിപ്പാട്ടായി തർജ്ജമ ചെയ്യിച്ചതിനുപുറമേ, 3 കേരളഭാഷാപ്രണയികൾ (Malayalam men of letrers) എന്ന പേരിൽ എട്ടു പുസ്തകങ്ങളും, 4 സാഹിത്യപ്രണയികൾ എന്ന പേരിൽ അഞ്ചു ഭാഗങ്ങളും എഴുതിച്ച് അച്ചടിപ്പിച്ചു. 1 കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ, 2 ഒടുവിൽ കുഞ്ഞിക്കൃഷ്ണമേനോൻ, 3 ഒയ്യാരത്തു ചന്തുമേനോൻ, 4 വി. സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കർ, 5 പന്തളത്തു കേരളവർമ്മ തമ്പുരാൻ, 6 കുമാരനാശാൻ, 7 വേങ്ങയിൽ കുഞ്ഞിരാമൻനായനാർ,

8 ഉണ്ണായിവാരിയർ ഇവർ കേരളഭാഷാപ്രണയികളുടെ കൂട്ടത്തിൽപ്പെടുന്നു. കൈക്കുളങ്ങര രാമവാരിയർ, ഗുണ്ടർട്ട്, കെ. സി. കേശവപിള്ള, കാത്തുള്ളിൽ അച്യുതമേനോൻ, നടുവത്തച്ഛൻനമ്പൂരി, വരവൂർ ശാമുമേനോൻ, ചാത്തുക്കുട്ടിമന്നാടിയാർ മുതലായവരുടെ ഒരു ലഘുചരിത്രമാണ് സാഹിത്യപ്രണയികളിൽ കാണുന്നതു്. നായനാർ, ചന്തുമേനോൻ മുതലായവരുടെ ചരിത്രസംഗ്രഹവും ഇതിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ടു്. സാഹിത്യപ്രണയികാം അഞ്ചാം ഭാഗത്തിൽ കേരളപാണിനി, കോട്ടയത്തു തമ്പുരാൻ മൂലൂർ ഇവരെ അന്തർഭവിപ്പിച്ചു കാണുന്നു. ഈ രണ്ടു പുസ്തകപരമ്പരകളും ഭാഷയ്ക്കു ഗണനീയങ്ങളായ സമ്പാദ്യങ്ങളാണ്. ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങാം രചിച്ചിട്ടുള്ളതു പ്രസിദ്ധസാഹിത്യകാരന്മാരായ കോയിപ്പള്ളി പരമേശ്വരക്കുറുപ്പ് (1) ഏ. ഡി. ഹരിശർമ്മാ (2–5) മൂക്കോത്തു കുമാരൻ (3–7) കുന്നത്തു ജനാർദ്ദനമേനോൻ (കണ്ണൻ ജനാർദ്ദനൻ 4–6) റി. കെ. രാമൻമേനോൻ (8) എന്നിവരാണ്. അനേകം സാഹിത്യകാരന്മാർക്കു് ഉദാരമായ പാരിതോഷികം നല്കി അവരെ തന്റെ സഹചാരികളാക്കി. മുന്നു കൊല്ലം നടത്തിയ ദീപംമാസികയെക്കുറിച്ചു മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. 1108–ാമാണ്ടു മകരമാസം 25–ാംനു- മരിച്ചു.

കെ. ജി. പരമേശ്വരൻപിള്ള (1059–1123)—ചരിത്രം:—കെ. ജി. പരമേശ്വരൻപിള്ള കൊല്ലത്തു് ഉണിച്ചക്കംവീട്ടിൽ ഈശ്വരിയമ്മയുടേയും ആ താലൂക്കിൽ വടകോട്ടുവീട്ടിൽ ഗോവിന്ദപ്പിള്ളയുടേയും നാലാമത്തെ പുത്രനായി 1059–ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം 15–ാംനു- കാർത്തികനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. ബാല്യത്തിൽ പറയത്തക്ക വിദ്യാഭ്യാസമൊന്നും ഉണ്ടായില്ല. തന്റെ ഈശ്വരഭക്തികൊണ്ടും നീതിനിഷ്ഠകൊണ്ടും പരാർത്ഥജീവിതംകൊണ്ടും ഉയൎന്ന ഒരാളാണ് അദ്ദേഹം. 1101–ാമാണ്ടു സുപ്രസിദ്ധമായ ശ്രീരാമവിലാസം മുദ്രണാലയം സ്ഥാപിച്ചു. 1103–ൽ അവിടെനിന്നു മലയാളരാജ്യം എന്ന വാരിക പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുതുടങ്ങി. 1105–ൽ അതിനെ ഒരു ദിനപത്രമാക്കി. 1116–ാമാണ്ടു തുലാമാസം 19–ാംനു- മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു രാജ്യസേവാനിരതൻ എന്ന ബിരുദം സമ്മാനിച്ചു. 1103–ൽ നിയമസഭാസാമാജികനായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. 1109–ൽ വീണ്ടും ആ സ്ഥാനം ലഭിച്ചു. 1114–ൽ ഇന്ത്യാചക്രവർത്തിയുടെ ജൂബിലിസ്മാരകകീർത്തിമുദ്ര അദ്ദേഹത്തിനും വിതരണം ചെയ്യപ്പെട്ടു. ഇതൊന്നുമല്ല അദ്ദേഹത്തിൻെറ പൊതുജനസേവനത്തിൽ പ്രഥമഗണനീയമായിട്ടുള്ളതു്. 1107–ൽ അദ്ദേഹം കൊല്ലം നഗരസഭയുടെ അധ്യക്ഷനായി. അഞ്ചു തവണ ആ സ്ഥാനം അദ്ദേഹത്തിൽത്തന്നെ സമർപ്പിതമായിത്തീർന്നുവെന്നുള്ളതു് അദ്ദേഹത്തിനു സ്വതസ്സിദ്ധമായ പ്രായോഗികവിജ്ഞാനത്തിനും സേവനസന്നദ്ധതയ്ക്കും പൗരന്മാരുടെ സ്നേഹവിശ്വാസബഹു

മാനങ്ങൾക്കും പ്രത്യക്ഷലക്ഷ്യമാകുന്നു. ഏതു നല്ല കാര്യത്തിനും അദ്ദേഹത്തെ ജാതിമതഭേദംകൂടാതെ ജനങ്ങൾ ഉപസപ്പണം ചെയ്യുമായിരുന്നു. ധനസംബന്ധമായോ അല്ലാതെയോ ഉള്ള ഏതപേക്ഷയും അദ്ദേഹം അംഗീകരിച്ചു വേണ്ടതു ചെയ്യുമായിരുന്നു. കൊല്ലംനഗരത്തിൽ ഇന്നു കാണുന്ന പല പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കും കാരണഭൂതൻ അദ്ദേഹമായിരുന്നു. 1119–ാമാണ്ടു വൃശ്ചികമാസം 12–ാംനു- അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഷഷ്ട്യബ്ദപൂർത്തി ആഡംബരപൂർവ്വം കൊണ്ടാടപ്പെട്ടു. 1123–ാമാണ്ടു ചിങ്ങമാസം 15–ാംനു-യായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ നിര്യാണം. അതുവരെയും അദ്ദേഹം നഗരപിതാവായിരുന്നു.

പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ:—പല നല്ല പുസ്തകങ്ങൾ മലയാളരാജ്യം മുദ്രണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടിയ ദശോപനിഷത്തുക്കളാണ് അവയിൽ പ്രാധമ്യത്തെ അർഹിക്കുന്നതു്. കണ്ണശ്ശരാമായണം ഉത്തരകാണ്ഡവും അവിസ്മരണീയമാണ്. നൂററിപ്പതിനൊന്നു ദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥകളും അറപതു ദിവസത്തെ തുള്ളൽക്കഥകളും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ മാതിരി പുസ്തകപ്രകാശനത്തിനു മാർഗ്ഗദർശി കൊല്ലത്തെ എസ്. ററി. റെഡ്യാരാണെങ്കിലും കുറേക്കൂടി അധികം കഥകൾ ശ്രീരാമവിലാസംവക പുസ്തകങ്ങളിലുണ്ട്. മററു പുസ്തകങ്ങളെപ്പററി ഇവിടെ പ്രതിപാദിക്കുന്നില്ല. മലയാളരാജ്യം ദിനപത്രം വളർന്നുവന്നു വാച്ചുതഴച്ച് ഇക്കാലത്തെ കേരളീയപത്രങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഒരു മഹനീയമായ സ്ഥാനത്തെ അലങ്കരിക്കുന്നു.

ചില ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥകാരന്മാർ

ജി. കൃഷ്ണശാസ്ത്രി (1025–1090?)—ചരിത്രം:—സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു ശാസ്ത്രീയസിദ്ധാന്തങ്ങളേയും പൗരാണികമതതത്വങ്ങളേയും തർജ്ജമചെയ്തു മലയാളത്തിൽ ആദ്യമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതു ജി. കൃഷ്ണശാസ്ത്രിയാകുന്നു. അദ്ദേഹം ജനിക്കുകയും മരിക്കുകയുംചെയ്ത ആണ്ടുകൾ സൂക്ഷ്മമായി അറിവില്ല. മുകളിൽ കാണുന്ന ആണ്ടുകൾ അനുമാനംകൊണ്ടു കുറിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. കൃഷ്ണശാസ്ത്രി പാലക്കാട്ട് അമ്പലംപള്ളം ഗ്രാമത്തുകാരനായ ഒരു ചോഴിയബ്രാഹ്മണനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ പിതാവു ഗണപതിശാസ്ത്രിയാണ് അപ്പയ്യാദീക്ഷിതർ തമിഴിൽ രചിച്ച രാമഗീത മലയാളത്തിൽ തർജ്ജമചെയ്തതു്. കൃഷ്ണശാസ്ത്രി അതു പരിശോധിച്ച് 1080–ാമാണ്ടു തൃശ്ശൂർ കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചുകൂടത്തിൽ അച്ചടിപ്പിച്ചു. ഈ അപ്പയ്യാദീക്ഷിതർ അർവാചീനനാണ്. അദ്ദേഹത്തെ ശാസ്ത്രി പോയിക്കണ്ടു് അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ച 150 പ്രബന്ധങ്ങളുടെ അവകാശം വാങ്ങി. 'ഗുരുജ്ഞാനവാസിഷ്ഠതത്വരാമായണം' അവയിൽ ഒന്നാണ്. ഇംഗ്ലീഷിലും നല്ല പരിജ്ഞാനമുണ്ടായിരുന്ന ശാസ്ത്രികൾ കോഴിക്കോട്ടു ഡിസ്ത്രിക്ട് കോടതിയിൽ ഒരു ഗുമസ്തൻെറ

ജോലി കിട്ടി. ആ ജോലിയോടുകൂടിയാണു് 1064-ാമാണ്ടു് ആര്യസി ദ്ധാന്തചന്ദ്രിക എന്ന പത്രിക ആരംഭിച്ചതു്. അതു് എല്ലാ പൗർണ്ണമാ സീദിനത്തിലും പ്രചരിപ്പിച്ചു. ആദ്യകാലത്തു തർജ്ജമചെയ്തു് അതിൽ ചേർത്ത ഗ്രന്ഥങ്ങൾ യാജ്ഞവല്ക്യസ്മൃതി, ഭഗവൽഗീത, തത്ത്വാവ ബോധപ്രകരണം, ആത്മവിചാരപ്രകരണം, പ്രശ്നോപനിഷത്തു്, ജ്ഞാന വാസിഷ്ഠസംഗ്രഹം, ജീവന്മുക്തിപ്രകരണം എന്നീ പ്രൗഢങ്ങളായ സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങളായിരുന്നു. അവ കേരളത്തിൽ സാധാരണജന ങ്ങൾക്കു് ഒരു പുതിയ വെളിച്ചം നല്കി. രാമശർമ്മാ എന്നൊരു പണ്ഡിതൻ അന്നു കോഴിക്കോട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം കൃഷ്ണശാസ്ത്രി യുടെ ശിഷ്യനും ആജ്ഞാകരനുമായി ശാസ്ത്രിയെ പ്രസ്തുതമാസിക യുടെ പ്രവർത്തനത്തിൽ നിപുണമായി സഹായിച്ചു. 1075-ൽ ഉദ്യോ ഗത്തിൽനിന്നു വിരമിച്ചു. കൃഷ്ണശാസ്ത്രിക്കു വേദാന്തത്തിൽ പ്രത്യേകം അവഗാഹമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു മർമ്മജ്ഞനായ മതപരിഷ്കാരി യായിരുന്നുവെന്നുകൂടി പറയേണ്ടതുണ്ടു്. സകലജാതിമതസ്ഥന്മാരോടും അദ്ദേഹം സമഭാവന പുലർത്തിപ്പോന്നു.

താരക്കാട്ടു് അയ്യാത്തുരശാസ്ത്രി (1011–1086?)—

ചരിത്രം:—അയ്യാത്തുരശാസ്ത്രിയുടെ പൂർവ്വകുടുംബം കാവേരീതീരത്തിൽ വൈകച്ചേരി എന്ന സ്ഥലത്താണു്. അവിടെനിന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാമഹൻ വേങ്കടനാരായണശാസ്ത്രി പാലക്കാട്ടു താരക്കാട്ടുഗ്രാമ ത്തിൽ താമസം തുടങ്ങി. അയ്യാത്തുര എന്നതു് ഓമനപ്പേരാണു്. പിതാവായ രഘുനാഥശാസ്ത്രി സംസ്കാരമുഹൂർത്തത്തിൽ നല്കിയ നാമ ധേയം വേങ്കടനാരായണൻ എന്നുതന്നെയായിരുന്നു. തർക്കശാസ്ത്ര പണ്ഡിതനായ ശേഖരീപുരം ഗ്രാമത്തിൽ ശേഷശാസ്ത്രികളിൽനിന്നു കാവ്യപാഠങ്ങളും തൃക്കണ്ടിയൂർ ഗോവിന്ദപ്പിഷാരടിയിൽനിന്നു നാടകാ ലങ്കാരങ്ങളും അഭ്യസിച്ചു. 1032-ാമാണ്ടു് ഇരുപത്തൊന്നാമത്തെ വയസ്സിൽ ഭാഗവതപാരായണം ആരംഭിച്ചു. 1035-ൽ നിജാനന്ദ സ്വാമി എന്ന ഒരു ദ്വാരകാവാസിയായ യോഗി സേതുസ്നാനം കഴിഞ്ഞു മടക്കത്തിൽ ചിററൂർ സ്വല്പകാലം താമസിക്കുകയും ശാസ്ത്രി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശം വാങ്ങി മുപ്പതാമത്തെ വയസ്സുമുതൽ വേദാന്തശാസ്ത്രം പരിശീലനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. 1040മുതൽ പത്തു കൊല്ലം താഴക്കാട്ടുമനയിൽ താമസിച്ചു ഭാഗവതം ഏഴാവൃത്തി വായിച്ചു. പിന്നീടു തളിപ്പറമ്പത്തു തൃച്ചംബരക്ഷേത്രത്തിൽ ഭജനവും ഭാഗവതം വായനയുമായി കുറേക്കാലം കഴിഞ്ഞു. അവിടെവച്ചു ക്ഷേത്രാധികാരികൾ അദ്ദേഹത്തിനു ഭാഗവതപൗരാണികൻ എന്ന ബിരുദവും ഒരു വീരശൃംഖലയും സമ്മാനിച്ചു. പിന്നീടുള്ള താമസ സ്ഥലമാണു് കോഴിക്കോട്ടു്. ഭാഗവതം ഇരുപതു പ്രാവശ്യം വായിച്ചു പല ഗൂഢാർത്ഥങ്ങളും കണ്ടുപിടിച്ചു. അനന്തരം സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ അനുമതിയോടുകൂടി തളിയിൽ ക്ഷേത്രത്തിൽ മഹാഭാരതം വായിച്ചു.

1 ആര്യമതസഞ്ജീവിനി എന്നും 2 മതിവിവേകദർപ്പണം എന്നും രണ്ടു പുസ്തകങ്ങളെഴുതി അച്ചടിപ്പിച്ചു ഭാഗവതഭാരതങ്ങളിലെ ഗ്രഹ്യാർത്ഥങ്ങൾ പലതും തദ്വാരാ വെളിപ്പെടുത്തി. 3 വേദാന്തദർപ്പണം, കടത്തനാട്ടു് ഉദയവർമ്മ ഇളയതമ്പുരാന്റെ വൈദുഷ്യവും സൗശീല്യവും നേരിട്ടുകണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിനു സമർപ്പിച്ചതാണു്. വേദാന്ത തത്ത്വങ്ങൾ പലതും ആക്കും സുഗ്രഹമായ രീതിയിൽ അതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ടു്. 4 മുത്തുലക്ഷ്മി ഒരു ചെറിയ നോവലാണു്. അതിലെ പ്രതിപാദ്യവും വേദാന്തംതന്നെ. ഈശ്വരമേനവൻ, മായാശ്ശിഅമ്മ, പഞ്ചതുശി അയ്യരും ചിന്താരത്നമേനവനും കൈവല്യനവനീതപ്പണിക്കരും, ശാന്തക്കുട്ടിമേനവനും മററുമാണു് കഥാപാത്രങ്ങൾ. മുത്തുലക്ഷ്മി നായികയും, ശാന്തക്കുട്ടിമേനവൻ നായകനുമാണു്. മുത്തുലക്ഷ്മിയുടെ യഥാർത്ഥനാമധേയം മുക്തിലക്ഷ്മിയാണെന്നും ഗ്രന്ഥകാരൻ നമ്മെ ധരിപ്പിക്കുന്നു. ശാസ്ത്രിയുടെ ഗദ്യത്തിനു നല്ല ഓജസ്സും ഫലിതവുമുണ്ടു്. മരണകാലം നിശ്ചയമില്ല. 1086 എന്നു മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു് അഭ്യൂഹത്തെ ആസ്പദമാക്കിമാത്രമാണു്.

ഒരു ഉദാഹരണം:—"ഏതാനൊരർത്ഥം നേടേണം ക്രിയാജാതിഗുണങ്ങളാൽ; എന്നാലവന്റെ ജനനഫലം സിദ്ധിച്ചു നിർണ്ണയം" എന്ന വചനഫലം ശ്രീഹർഷകാളിദാസജയദേവാദികളായ മഹാകവികൾക്കു സിദ്ധിച്ചു എന്നതിനു വാദമില്ല. എങ്ങനെയെങ്കിലും ഒരു പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിക്കണമെന്നു തീർച്ചയാണു്. "എല്ലാവരും നെല്ലുണക്കി; എലി വാലുണക്കി" എന്ന പഴഞ്ചൊല്ലുപോലെ ഞാനും പ്രസിദ്ധിക്കുവേണ്ടി രണ്ടുമൂന്നു പുസ്തകങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി. ആര്യമതസിദ്ധാന്തത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതും നാലാമത്തെ പുരുഷാർത്ഥമായ മോക്ഷത്തിനു മുഖ്യസാധനമായ ജ്ഞാനത്തെ തെളിയിക്കുന്നതുമായ ആ പുസ്തകങ്ങളെ അച്ചടിപ്പിച്ചു നാട്ടിലൊക്കെ പരത്തി. പ്രസിദ്ധിയാതൊന്നുമുണ്ടായില്ല. എന്നല്ല അച്ചടിച്ചിലവിനുവേണ്ടി വാങ്ങിയ കടം ബാക്കിയായും വന്നു. മലയാളത്തിൽ അനേകം നോവൽപുസ്തകങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഇക്കാലത്തു് ആ മാതിരി ഒരു പുസ്തകമുണ്ടാക്കിയാൽ അനായാസേന പ്രസിദ്ധിയുണ്ടാകുമെന്നായി പിന്നത്തെ ആലോചന. നോവലിന്റെ ഗന്ധംകൂടി ഏററിട്ടില്ലാത്ത ഞാൻ എങ്ങനെയാണു് അതുണ്ടാക്കേണ്ടതെന്നു് ആലോചിച്ചു് ഒരു നോവൽ വാങ്ങി വായിച്ചുനോക്കി. ഭാര്യയുടെ ഇഷ്ടത്തിനു് അനുസരിച്ചാൽ പ്രസിദ്ധി കിട്ടുമെന്നു തീർച്ചയാക്കി. അതു ശരിയാണു്. ഭാര്യയുടെ ഇഷ്ടത്തിലിരുന്നാൽ ഉൽപാദനവും പിന്നെ ഗർഭധാരണവും മാസം പത്തു തികയുമ്പോൾ "നോവലും" പിന്നെ നാട്ടാരറിയത്തക്ക ഒരു പ്രസിദ്ധിയുമുണ്ടാകും. പക്ഷേ ഭാര്യയില്ലാത്തതുകൊണ്ടു് ഈ തരത്തിൽ പ്രസിദ്ധി നേടാൻ എനിക്കു് അസാധ്യമാകയാൽ ഈ വഴി വേണ്ടെന്നുവച്ചു." (മുത്തുലക്ഷ്മി—അവതാരിക)

കോരാത്തു നാരായണമേനവൻ (1048–1113)—

ചരിത്രം:—കോരാത്തു നാരായണമേനവൻ പാലക്കാട്ടുനഗരത്തിനു പതിനാലു നാഴിക തെക്കുകിഴക്കായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന വടവന്നൂർ അംശത്തിൽ 1048–ാമാണ്ടു മകരമാസത്തിൽ വിശാഖംനക്ഷത്രത്തിൽ ജനിച്ചു. പിതാവു് എടത്തറവീട്ടിലെ കാക്കുണ്ണിനായരും മാതാവു കോരാത്തു 'ചോണ' അമ്മയുമായിരുന്നു. ആലമ്പള്ളംഗ്രാമത്തിലെ പത്മനാഭശാസ്ത്രിയുടെ അടുക്കലാണു് ബാല്യത്തിൽ സംസ്കൃതം പഠിച്ചതു്. പിന്നീടു കൊല്ലങ്കോട്ടു ഹൈസ്കൂൾ മലയാളപണ്ഡിതരായ ആർ. ശങ്കുണ്ണിമേനവന്റെയും പട്ടാമ്പി ശിവരാമശാസ്ത്രിയുടേയും ശിക്ഷണത്തിൽ ഉപരികാവ്യങ്ങൾ അഭ്യസിച്ചു. ഒടുവിൽ വേദംശാസ്ത്രികളുടെ ശിഷ്യനായി വേദാന്തം നിഷ്കർഷിച്ചു് അഭ്യസിച്ചു് ആ ശാസ്ത്രത്തിൽ നിഷ്ണാതനായി. ധനസമൃദ്ധമായ ഒരു കുടുംബത്തിലാണു് ജനിച്ചതെങ്കിലും ഒരു ത്യാഗിയുടെ ജീവിതം നയിക്കുന്നതിനുവേണ്ട മനഃപാകം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായി. വേദാന്തത്തിൽ അനേകം ശിഷ്യന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. പണ്ഡിതനും വൈദ്യനുമായ വടക്കേപ്പാട്ടു വടവന്നൂർ നാരായണൻനായരാണു് അവരിൽ അഗ്രഗണ്യൻ. 1113–ാമാണ്ടു കർക്കടകമാസം 21–ാംനു- ചരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. വടക്കേപ്പാട്ടു കല്യാണിയമ്മയെയാണു് പരിഗ്രഹിച്ചതു്.

കൃതികൾ:—നാരായണമേനവൻ ഭാഷയിൽ നാലു കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവ 1 വിവേകചൂഡാമണി, 2 സിദ്ധഗീത, 3 ആത്മപുരാണം എന്നീ മൂന്നു ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ തർജ്ജമകളും 4 വിചാരസാഗരവുമാണു്. വിവേകചൂഡാമണിയുടെ മൂലം ശങ്കരഭഗവൽപാദരുടെയും ആത്മപുരാണം ഭഗവൽഗീതയുടെ വ്യാഖ്യാതാവായ ശങ്കരാനന്ദന്റേതുമാണു്. ശങ്കരാനന്ദൻ എല്ലാ ഉപനിഷത്തുകളേയും വിസ്തരിച്ചുകൊണ്ടെഴുതിയതാണു് ആ പുരാണം. മൂലശ്ലോകങ്ങൾ മുകളിലും അവയുടെ തർജ്ജമ താഴത്തും ചേർത്തു വിഷമഘട്ടങ്ങളെ വിവരിക്കുന്ന ഒരു വ്യാഖ്യാനക്കുറിപ്പും ചുവടേ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വിചാരസാഗരത്തിന്റെ മൂലഗ്രന്ഥം രചിച്ചതു ഹിന്ദിയിലാണു്. മഹാത്മാ ദാദുജി എന്ന പണ്ഡിതന്റെ ശിഷ്യനായ സാധു നിശ്ചലാനന്ദദാസ് ആണു് അതിന്റെ പ്രണേതാവു്. ആ ഗ്രന്ഥത്തെ തമിഴിൽ എ. ശിവറാവു എന്നൊരു മാന്യൻ പരിഭാഷപ്പെടുത്തി. നാരായണമേനവൻ തന്റെ തർജ്ജമയ്ക്കു് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതു് ആ നിബന്ധമാണു്. അനുബന്ധസാമാന്യം മുതൽ ഏഴു തരംഗങ്ങളിലായി നിരവധി വേദാന്തതത്ത്വങ്ങൾ ശങ്കാപരിഹാരരൂപേണ വിചാരണചെയ്തു പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥം മുമുക്ഷുക്കൾക്കു വളരെ ഉപയോഗമുള്ളതാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗദ്യശൈലിക്കു് ഒരുദാഹരണം പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

"ഇങ്ങനെ മനസ്സിനെക്കൊണ്ടു പ്രവർത്തിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ അതിന്റെ സർവ്വപ്രാണിസാധാരണമായിരിക്കുന്ന ചാഞ്ചല്യത്തെ നിരോധിച്ചാൽ

മാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഈ ചാഞ്ചല്യനിരോധനത്തിൽ മനസ്സു തന്നെ നമുക്കു കാമധേനുവായും ചിന്താമണിയായും ഭവിക്കുന്നു. ഈ ചാഞ്ചല്യത്തിൻെറ ആത്യന്തികനിരോധനത്തിൽ നിരന്തരമായ ആത്മാനന്ദത്തിൻെറ സ്ഫുരണം അനുഭവവിഷയമായി ഭവിക്കുന്നു. സാമാന്യമായി നിശ്ചലമായ മനസ്സുകൊണ്ടു സിദ്ധിശാസ്ത്രങ്ങളിൽ വിധിച്ചപ്രകാരം പ്രവൃത്തിക്കുമ്പോഠം ക്ഷുദ്രസിദ്ധികളെന്നുവേണ്ട മഹാസിദ്ധികളും സാധിക്കുന്നു.''

(ഉപാസന എന്ന ഒരുപന്യാസത്തിൽനിന്നും.)

സൂചിക

ഈ

ഉ

ഋ

എ

ഏ

ഒ

കാ

കി

കീ

കു

കൂ

കൃ

കെ

കേ

പ്രാ etc.

ഫ

ബ

ബി etc.

ഭ

മി. മീ.

മു

മൂ etc

മേ

മൈ

മോ

മൗ

യ

ര

സാ

സി. സീ.

സു

ശുദ്ധിപത്രം

പേജ്:—751—1122

പേജ്	വരി	അബദ്ധം	സുബദ്ധം
752	3*	ചേന്നടിമയാമ—	ചേന്നടിമയായമ—
754	15	1107	1117
760	6	1062	1082
762	7	സാരാത്ഥ	സർവാത്ഥ
764	26	200-ൽഷരം	100-ൽഷരം
767	2*	കംസവധം 1085-ലും	കംസവധം 1083-ലും രഘുവംശം 1085-ലും
774	1	Introdectory	Introductory
778	11	കവിയൂർ	കണ്ടിയൂർ
784	9	കോൺസ്റ്റൻൈറൽ	കോൺസ്റ്റൻൈറൻ
789	12	ആറമ്പരത്തു്	ആറമ്പുറത്തു്
793	1*	മാനായായ (?) സ്ല	മാനായായസ്ല
794	18	60	50
797	18	കന്നിമാസ	1089-ാമാണ്ടു കന്നിമാസ
804	4	ക്രി. പി. 1070-ൽ	കൊല്ലവർഷം 1072-ൽ
813	13	വേകല (?)	ദേവകല
828	2*	ഉപരിപാഠം:—	ഉപരിപഠനം:—
832	25	1037	1067
835	7	കിളിപ്പാട്ടു്	തുള്ളൽപ്പാട്ടു്
841	14	മവതി	മണവതി
844	21	സംഗീതപ്രവേശകവും	സംഗീതപ്രവേശികയും
860	4	സഹസ്രശതക	സഹസ്രകലശ
864	2*	ഉളാണിനി	ഉണാളിനി
867	16	മുഴതി—	മുഴകി—
876	24	പൊക്ഷം	മോക്ഷം
883	4	വൈദഗ്ദ്ധ്യവും	പദ്യരചനാ വൈദഗ്ദ്ധ്യവും
895	4*	തൊഴിലിൻെറ	തൊഴിലിൽ തൻെറ
895	2*	പി. കെ. കൃഷ്ണൻ	പി. ഐ. കൃഷ്ണൻ
896	15	ബല	ബാല
,,	17	സൂക്തിചിന്താമണി	സൂക്തിമുക്താമണിമാല
,,	29	18	17
900	8*	മാരെന്തറിഞ്ഞു?''	മെന്താരറിഞ്ഞു?''
908	20	കാര്യം	ക്രൌര്യം
911	9	കാര്യം	ക്രൌര്യം
935	4	2-ാംനു-	21-ാംനു-
961	6*	വിധി	നിധി
962	2	സാംബരിവിജയം	സാംബശിവീയം
,,	12	ബ്രഹ്മപുരാണം	ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണം
967	25	1087	1078
970	3*	ദേവകിമനയമ്മ	ദേവകിയമ്മ
986	13	പര്യാന്ത	പരാന്ത
997	17	ഉയന്ന	ഉയൻറ.
1004	6*	അൺകവനൻഡഡ്	അൺകവനൻററഡ്
1007	23	പട്ട	പട്ടു

പേജ്	വരി	അബദ്ധം	സുബദ്ധം
1014	21	ഗ്രാൻറ്	ഗ്രാൻഡ്
,,	31	കിഴക്കേ	കിഴേ
1026	6	കണ്ടഷൻ മാമൻെറ	കണ്ടഷമ്മാമൻെറ
1028	5	കണ്ണൂരിൽ	കണ്ണൂരിന്
1033	15	ബി. കെ.	വി. കെ.
,,	30	എന്നാൽ പറയാം.	എന്നാൽ ഒന്നു പറയാം.
1042	24	ഒളപ്പമണ്ണ നമ്പൂരി	ഒളപ്പമണ്ണ കട്ടൻനമ്പൂരി
,,	6*	അന്ധവിശ്വാസത്തിൽ	അന്ധവിശ്വാസങ്ങളിൽ
1054	9*	രാമുണ്ണിമേനോൻ	രാമുണ്ണിനായർ

പേജ് 775:—18-ാം വരിയിലെ 'ഉപദേശശതകം' കഴിഞ്ഞ് "കുസുമദേവൻെറ ദൃഷ്ടാന്തകലികാശതകം" എന്നുകൂടി ചേർത്തുവായിക്കുക.

പേജ് 821:—23-ാംവരിയിലെ 'ഉപപാദിച്ച്" എന്നതു കഴിഞ്ഞ് "നൈയായികരീതിയിൽ സംജ്ഞകളെ നിഷ്പ്പചിച്ച്"' എന്നുകൂടി ചേർത്തുവായിക്കുക.

പേജ് 822:—28-ാംവരിയിലെ 'മണിക്കദീപിക' എന്നതു കഴിഞ്ഞ് "സ്ഥാനീയമാകകനിമിത്തം പ്രസ്തുതപുസ്തകത്തിനു മണിദീപിക" എന്നുകൂടി ചേർത്തുവായിക്കുക.

പേജ് 825:—20-ാംവരിയിലെ "സ്ഫുടികസ്പഷ്ടമായ രീതിയിൽ" എന്നതിനുപകരം "സ്ഫുടികസ്പഷ്ടമായ ഭാഷയിൽ സംശയച്ഛേദിയായ രീതിയിൽ" എന്നു വായിക്കുക.

പേജ് 826:—17-ാം വരിയിലെ "ഇത്യാദി ചിന്ത"എന്നതിനുപകരം "ഇത്യാദി വിഘ്നങ്ങളിൽനിന്നുള്ള ശങ്ക, 'അററം കൂടാതെ യത്നം പലതു' ഇത്യാദി" ചിന്ത വായിക്കുക.

പേജ് 861:—30-ാം വരിയിലെ "ഞങ്ങളെ നീ" കഴിഞ്ഞ് "പരിപാലയ പരമപാവനി" എന്നുകൂടി ചേർത്തുവായിക്കുക.

പേജ് 923:—താഴെനിന്ന് 6-ാംവരിയിലെ "സമാഗമത്തിനു ശേഷം" എന്നതു കഴിഞ്ഞ് "അവിടെ നിന്നോടിപ്പോയി മദനൻ നർമ്മദയിൽ" എന്നുകൂടി ചേർത്തുവായിക്കുക.